

I bowon a pagpakikasungdu

Umiray Dumaget Agta New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Mateo	4
Markos	38
Lukas	59
Huwen	95
Yedi	119
Roma	150
1 Korinto	165
2 Korinto	179
Galasia.....	188
Epeso.....	193
Pilepos.....	198
Kolosas.....	202
1 Tesalonika	206
2 Tesalonika	209
1 Timoteo	211
2 Timoteo	215
Teto	218
Pilemon	220
Hebreo	221
Santiago	233
1 Pedro	237
2 Pedro	242
1 Huwen.....	245
2 Huwen.....	249
3 Huwen.....	250
Hodes	251
Pagpakita	253

Mateo

I Oyo Ay Listahan Ni Kaapoapohan Ni Hisus

(Lu. 3:23-38)

1 I oyo ay listahan ni kaapoapohan ni Hisu Kristo a ginumapo de Debid ta ginumapo eya de Abraham. ² Nano ay i Abraham ay ama ni Isak, ta i Isak ay ama ni Hakob, ta i Hakob ay ama ni Huda pati manga wele na a lalaki. ³ Ta nagbebi i Huda a lalaki de Tamar ta napa ni anak na i Pares pati Sara, ta i Pares pan ay ama ni Eron, ta i Eron i ama ni Ram, ⁴ ta i Ram i ama ni Aminadeb, ta i Aminadeb i ama ni Nason, ta i Nason i ama ni Salmon. ⁵ Ta nagbebi i Salmon de Rehab, ta napa ni anak na i Boos. Nagbebi pan i Boos de Rut, ta napa ni anak na i Obid, ta i Obid i ama ni Hesse, ⁶ ta i Hesse i ama ni Debid a Hari.

Nano ay nagbebi i Debid de bebi ni Urias, ta napa ni anak na i Solomon, ⁷ ta i Solomon i ama ni Rehoboam, ta i Rehoboam i ama ni Abias, ta i Abias i ama ni Asa, ⁸ ta i Asa i ama ni Dosapat, ta i Dosapat i ama ni Doram, ta i Doram i ama ni Osias, ⁹ ta i Osias i ama ni Dotam, ta i Dotam i ama ni Akas, ta i Akas i ama ni Esekias, ¹⁰ ta i Esekias i ama ni Manases, ta i Manases i ama ni Amos, ta i Amos i ama ni Hosias, ¹¹ ta i Hosias i ama ni Hekonias pati manga wele na a lalaki nun panahon a inikag ni tage Babalonia i manga Hudyo de bensa a Babalonia.

¹² Ta nun maikag di ide a Hudyo de bensa a Babalonia ay napa ni ama ni Salatiel i Hekonias ta i Salatiel ay napa ni ama ni Sorobabel, ¹³ ta i Sorobabel i ama ni Abiud, ta i Abiud i ama ni Eliakim, ta i Eliakim i ama ni Asor, ¹⁴ ta i Asor i ama ni Sadok, ta i Sadok i ama ni Akim, ta i Akim i ama ni Eliud, ¹⁵ ta i Eliud i ama ni Elieser, ta i Elieser i ama ni Matan, ta i Matan i ama ni Hakob, ¹⁶ ta i Hakob i ama ni Hose a bebi ni Maria. I eya i ina ni Hisus a pengalanan a Kristo.

¹⁷ Kanya te duman a sangpuwu pati apat a kaapoapohan gepo de Abraham a sinumunudsunud hanggen de Debid pati sangpuwu pati apat a kaapoapohan gepo de Debid a sinumunudsunud hanggen de pag-ikag dide de bensa a Babilonia pati pan te duman a sangpuwu pati apat a kaapoapohan a sinumunudsunud gepo de pag-ikag dide de bensa a Babilonia hanggen de Kristo.

Pepanganak I Hisus

(Lu. 2:1-7)

¹⁸ Magioyo i sinumapit nun pinanganak i Hisu Kristo. I Maria a ina na pati Hose ay magkásungdu di misan ay dingan ngona ide nagpakasal ay katinggesan ni

Maria a gelihe di eya dehil de kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat. ¹⁹ Nano i Hose a nappa ni bebi na ay piyon i innawa na a agta ta an na buot a maa-mamos i Maria kanya te belak eya a an di nekipagkasungdu de Maria ni an katinggesan ni kamakmokan. ²⁰ Misan nun peuluesip na i maginon ay nagpakita diya de pangnenop i isin a anghel nun Panginooon a Makedepat. Sinabi na diya, "Hose ka a ginumapo de Debid, wet ka kumapoy de Maria a kasungdu ta gelihe eya dehil de Ispiritu nun Makedepat. ²¹ Ta nánganak eya ni isin a lalaki. Ngangalanan mo eya ni Hisus a magliligtas ta pakeeyenan na ni mammalotin i kaag-taan a geabut diya." Inon i sinabi ni anghel de Hose. ²² Nano ay nangyedi inon a pesan tangani pamatoden i pinangako nun Panginooon a Makedepat de padean ni magsasabi na a Isais. ²³ Ta sinabi na a, "Gelihe i isin a maddikit ta nánganak ni isin a lalaki a ngangalanan a Emanuel." I kabuluhan ninon a ngalan ay "Kakoloytam i Makedepat". ²⁴ Kanya nun napagiyos di i Hose ay tinumalinga eya de pagdodul diya ni anghel nun Panginooon a Makedepat ta pinakasalan na i Maria. ²⁵ Misan an pelanean ni Hose i Maria hanggen an pepanganak i anak a lalaki. Nginalanan ni Hose i kilasaan a Hisus.

Te Duman A Naketinggesin A Gepodi De Hisus

2 Nano ay nun pinanganak i Hisus de benwaan a Betlehem de sákup ni Hudia ay Herod i hari nun nanon a panahon. Nun ampa náloy a pinanganak i Hisus ay dinumatong de Herusalem i tipide a lalaki a naketingges a inumapo de kadepit a petangaan ni adow. ² Ta nagtulutanto duman, "Deno pinanganak eya a hari ni manga Hudyo ide ta nakitan mi i butatala de petangaan ni adow a tande de pagdetong na dio de putok i kanya dinumio kami tangani podiin mi eya." ³ Nun nabereta inon ni Hari a Herod ay nagulo i esip na pati kakmukan de benwaan a Herusalem. ⁴ Kanya tinipun na i pesan a ponu ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ta tinanto na ide, "Ti deno man pánganak i Kristo a Pinangako nun Makedepat?" ⁵ Ay tinumubeg ide, "De benwaan a Betlehem de sákup ni Hudia ta sinolat ni isin a magsasabi a magioyo,

⁶ 'Dikamo a manga tage Betlehem de sákup ni Hudia ay sasabi ko a namas pa a halage i benwaan yu de pesan a benwaan a Hudia ta dikamo náapo i isin a pinakaponu a nappa ni mag-aalage de manga agta a Hudyo.'"

Inon i sinabi ni magtutodu ide de Hari a Herod.

⁷ Pagkatapos ay pinakangan ni Herod a linimok i lalaki ide a naketingges ta tinanto na ide a ti kapide tinumanga un butatala a tande. ⁸ Ta nun pagkatingges na ay pinakang na ide de Betlehem ta sinabi na, "Kumang kamo ta lawagin yu a masakut un anak ta be kinta yu di ay patinggesin yu deko tangani gepodi ok pala diya." ⁹⁻¹⁰ Nun inikna de i sinabi ni Hari ay tinumotul di ide ta i butatala a tande a kinta de nun duman pa ide de bensa de ay kinta de pan di a liwet. Ay nagkasalig ide a masakut nun kinta de inon a butatala ta inumona inon dide hanggen an tinumipong de petaanan ni anak. ¹¹ Pagkasilong de nunde beloy ay kinta de i anak pati ina na a Maria. Ta linumuhud ide a nagpodi de anak ta dingan kinayesan de un oniden de ta naghandug ide diya ni ginto pati mebengo a mira pati insensu. ¹² Pagkatapos ninon ay pinagsabian ide de pangnenop a wet ide nesila de Herod pag-ampulang de bensa de kanya tinumotul ide de bukud a bektas.

Peadde I Hisus De Bensa A Ihipto

¹³ Nano ay nun pagkatotul de ay te isin a anghel nun Panginooon a Makedepat a nagpakita de Hose de pangnenop ta sinabi na diya, "Gumiyos ka di ta addein mo a tambing i maginak de bensa a Ihipto. Ta wet kamo nototul duman hanggen ang ko pesabi ta lalawag ni Herod i anak i tangani bobuno na." ¹⁴ Kanya ginumiyos di i Hose ta inadde na nun abi pala a inon un maginak de bensa a Ihipto. ¹⁵ Ta duman ide tinummaan hanggen an nagkelibun i Herod. Nangyedi yo tangani pamatoden i sinabi ni Panginooon a Makedepat de padean ni magsasabi na a, "Oolangan ko i anak ko gepo de bensa a Ihipto."

Pepabuno I Mangának A Lalaki

¹⁶ Nano ay nun i Herod ay te edup pa ay nagbulas eya a masakut nun kinatinggesan na a dinaya eya ni lalaki ide a naketingges kanya pinabuno na un mangának a lalaki a am pa sobra de aduwa a taon de Betlehem pati de pulupalebut na a pesan. Ta inon ay nappaayun de pinatingges diya ni naketingges ide tungkul de panahon a pagtanga ngona ni butatala de bensa de. ¹⁷ Ta de maginon aypinamatoden di i sinabi ni magsasabi a Heremias a,

¹⁸ "Te duman a busis a gehagulhol a malagdu de lugel a Rama ta getangos i Rakel a an nagkalibeng dehil de mangának na a nalibunin di."

Peampulang I Hisus Gepo De Ihipto

¹⁹ Nano pagkalibun ni Herod ay i isin a anghel nun Panginooon a Makedepat ay nagpakita de pangnenop de Hose de bensa a Ihipto ta sinabi na diya, ²⁰ "Gumiyos ka ta uliin mo un maginak de sákup ni Hudia ta nalibun di i te belak a nomuno de anak i." ²¹ Dingan ginumiyos eya ta inuli na un maginak de sákup ni Hudia. ²² Misan nun naberetaan na a i Arkilao i gehari de Hudia a kalewes ni ama na a Herod ay natakut eya a

nátaan duman a liwet pati pan pinagsabian eya ni Makedepat de pangnenop kanya kinumang ide de porobinsia a Galilea ²³ a tinummaan de benwaan ni Nasarit. Ta de maginon ay pinamatoden i sinabi ni magsasabi ide a, "Eya ay ngangalanan a tage Nasarit."

Gesabi I Huwen A Maglilenod Ni Kamatoden

(Mk. 1:1-8; Lu. 3:1-18; Hn. 1:19-28)

3 Nano ay nun tinumakig di i makmuk a taon ay dinumatong i Huwen a Maglilenod de lugel a ilang de Hudia ta ginumapo a nagbereta a magioyo duman a, ² "Magipinagsosol kamo ni mammalotin yu ta nádetong di i panahon a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide." ³ I Huwen un sinabi nun magsasabi a Isais nun sinabi na a magioyo, "Nádetong i geolang de lugel a ilang. Gesabi eya a, 'Handein yu i bektas para de Panginooon ta tanusin yu i sesilan na.'"

Inon i sinolat ni Isais.

⁴ Nano i bedu ni Huwen ay linala a sapok ni hayup ta i beyakos na pan ay katat ni hayup ta i pepangan na pan ay magi salagubeng pati tagis ni pisokan. ⁵ Ta kinumang diya i kamakmukan a tage Herusalem pati tage sákup ni Hudia pati ide a getaan de magduludipa ni Orat a Horden. ⁶ Ta pagkapagpamatud de ni mammalotin de ay lininodlinod ide ni Huwen de Orat a Horden.

⁷ Misan nun kinta na i makmuk a Pariseo ide pati Saduseo a linumane diya tangani magpalinod ide diya ay sinabi na dide, "Malot kamo ngani a magi manga bebek kanya wet yu peesipa a ikamo ay nakeelag de padusahan ni Makedepat dehil de pagsosol yu de surut yu la. ⁸ Ta nagkaddepat pan a i pagsosol yu de surut yu ay geakaanak ngona ni piyon a ugeli. ⁹ Pati wet kamo gesabi a ikamo ay nalligtas dehil de ikamo ay mangápo a sagu ni Abraham ta pesabi ko dikamo a te kaya i Makedepat a nameedup de beto ide a oyo a nappa ni matud a mangápo ni Abraham. ¹⁰ Nano pa ay i paghatol ni Makedepat ay magi palakol a napahaya di de gemut ni kew ta i belang kew a an geanak ni piyon ay popugtus ta wewitik de apoy." Inon i sinabi na de Pariseo ide pati Saduseo ide.

¹¹ Ta sinabi na pa de pesan a, "Pelinod ko di ikamo de orat a tande de pagsosol yu. Misan ay te nádetong pa a nappaabut deko a namas pa a te kapangyedihan deko ta anak te sukul a kapangyedihan a nángadde ni paragetus na ta eya pan i nanlelinod dikamo de Ispiritu nun Makedepat pati de apoy. ¹² Ta pagdetong na ay te pansidi dingan lalayu na i tap de biges ta tetipun na de kamalig i biges misan ay i tap pan ay sosunug na de apoy a an nagkapalong." Inon i sinabi ni Huwen.

I Paglinod De Hisus

(Mk. 1:9-11; Lu. 3:21-22)

¹³ Nun nanon a panahon ay dinumatong i Hisus a inumapo de sákup ni Galilea ta linumane eya de Huwen tangani linodin na de Orat a Horden. ¹⁴ Misan i Huwen ay an na buot i maginon ta sinabi na, "Ako i de-

pat a linodin yu. Ano ta ikamo i dinumio a gepalinod deko?"¹⁵ Tinumubeg i Hisus, "Pabiyaan mo di i oyo a nangyeyedi ta depat la a tumalinga kitam de misan ano a kabuotan nun Makedepat." Kanya tinumalinga di i Huwen.¹⁶ Ay nun lininod di i Hisus ay sinumaka eya a tambing de mamala ta tambing a nakayesan i langot ta kinta ni Huwen a linumusong de Hisus i Ispiritu nun Makedepat a magi kalapati.¹⁷ Ta dingan te nagsurut a inumapo de langot a magioyo, "I oyo i pebuot ko a anak ta dehil diya ay nagkasalig ok a masakut."

Petukso Ni Satanas I Hisus De Ilang

(Mk. 1:12-13; Lu. 4:1-13)

4 Pagkatapos di ninon ay inikag ni Ispiritu i Hisus de lugel a ilang tangani sosubukan ni Satanas a petukso.² Nun duman di eya ay an namangan ni misan ano nun apat a puwu a adow ay dingan natigeng di eya a masakut.³ Ta dinumatong i Satanas a sinabi na diya, "Be ikamo i matud a Anak nun Makedepat ay yediin yu a tinapay i beto ide a oyo."⁴ Misan tinubeg eya ni Hisus ni magioyo, "Ay te duman de kasulatan a, 'An la dehil de pápangan nagkeedup i agta ta de belang surut a geapo de Makedepat.'"

⁵ Ay dingan inikag eya ni Satanas de Herusalem de tibing ni palokoan ni beloy a pighandogen de Makedepat.⁶ Ta sinabi pa diya ni Satanas, "Be matud kamo a Anak nun Makedepat ay tumagbong kamo gepo dio ta te duman de kasulatan a,

'Pinagtutugun ni Makedepat de manga anghel na ide tangani aalagean de ikamo. Ta bobolan kamo ni kumot de tangani wet kamo nassingkog de kabetoan.'"

⁷ Misan ay sinabi diya ni Hisus, "Matud ngan non misan ay te duman pala de kasulatan a,

'Wet mo sosubukan i Panginoon mo a Makedepat.'"

⁸ Pagkatapos ninon ay inikag ni Satanas i Hisus de maditas a masakut a kalasan ta pinasayed na diya i pesan a nasasakopan dio de putok i pati kayamanan dio.⁹ Ta sinabi diya ni Satanas, "Talage a boboy ko i kapangyedihan ni pesan a oyo dikamo be noluhud kamo a gepodi deko."¹⁰ Dingan tinubeg ni Hisus, "Lumayu ka deko Satanas ta te duman de kasulatan a,

'Magpodi ka la de Panginoon mo a Makedepat ta diya ka la magtabeng.'"

¹¹ Ta dingan winalat eya ni Satanas ta dinumatong pan di i manga anghel ide a tinumabeng diya.

Te Gepo I Hisus Ni Pagyedi Na De Galilea

(Mk. 1:14-15; Lu. 4:14-15)

¹² Nano ay nun nabereta ni Hisus a nabbilanggo di i Huwen ay inumampulang eya de Galilea.¹³ Misan an di eya nappataan de Nasarit ta de Kapernam a benwaan de kaginglan ni uluataben a Galilea de lugel ni Sabulan pati Neptali.¹⁴ Ta de maginon ay pinamatoden i sinabi ni magsasabi a Isais a,

¹⁵ "Gesurut ok dikamo a getaan de dipa ni Horden de lugel a Galilea a te makmuk a an Hudyo a ikamo a tage lugel a Sabulan pati Neptali a kadepit de ulu-

ataben.¹⁶ Gesurut ok dikamo a an te katinggesan tungkul de Makedepat ta magi madumos i esip yu a nagkatakut a ugnay de kalebunin yu misan ay nekita kamo ni kamatoden a tallang ta pepatallang di i esip yu ni Panginoon."

Inon i sinabi ni Isais.¹⁷ Gepo nun nanon ay nagsabi i Hisus ni piyon a bereta ta sinabi na, "Magipinagsosol kamo de mammalotin yu ta nádetong di i panahon a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide." Inon i sinabi ni Hisus.

Pepeta Ni Hisus I Apat A Mag-iekan

(Mk. 1:16-20; Lu. 5:1-11)

¹⁸ Nano ay nun getotul i Hisus de kaginglan ni uluataben a Galilea ay kinta na un aduwa a magwele a i Simon a pengalanan a Pedro pati Andres a weli na ta gesabud ide. Ta ide ay mag-iekan.¹⁹ Sinabi dide ni Hisus, "Sumut kamo deko ta ikamo ay yeyedi ko a mag-aakit ni agta tangani nosut pala ide deko a tuloy."²⁰ Ta nun nanon pala ay winalat de un sabud de a sinumut ide de Hisus.

²¹ Pagkalayu de ni untik ay kinta na pala i magwele a Santiago pati Huwen a mangának ni Sebedeo. Ta ide pati ama de ay gepakapiya ni pokut de nunde bengka de. Ide ay inikag pala ni Hisus²² kanya tambing de a winalat i bengka de pati ama de ta sinumut ide de Hisus.

Magioyo I Pagtodu Pati Pagpapiyon Ni Hisus

(Lu. 6:17-19)

²³ Nano ay kinumulukang i Hisus de bulubenwaan de sákup ni Galilea a nagtodu eya de pigmitengan ide ni Hudyo ide. Ta nagsabi eya ni piyon a bereta a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta pati nagpapiyon pala eya ni agta ide misan ano a orom de.²⁴ Ta kinumálat i bereta a tungkul diya de pesan a lugel de sákup ni Siria kanya inadde de diya i manga agta a te attanan a kalase a orom pati apdis, i te manga libong ide, i nagkopugtusan ide pati lungpo ide ta pinapiyon na ide a pesan.²⁵ Ta inumabut diya i makmuk a agta a tage lugel ni Galilea, Dikapolis, Hudia, benwaan a Herusalem pati lugel de dipa a Orat a Horden.

Piyon I Kapuoyen Ni Kakmukan

(Lu. 6:20-23)

5 Nun kinta ni Hisus i agta a makmuk ay sinumakat eya de kalasan ta pagkalipa na duman ay linu-maney diya i mag-aadel na ide.² Ta ginumapo eya a getodu dide ta sinabi na,

³ "Piyon i kapuoyen ni agta a te pag-asa la de Makedepat ta te kapangyedihan dide i Makedepat a nanleligtas.

⁴ "Piyon i kapuoyen ni nagkolungkut a getangos ta te duman ide ngani a kasalegen.

⁵ "Piyon i kapuoyen ni te masidong a innawa ta tatanggep de i pinangako nun Makedepat.

⁶“Piyon i kapuoyen ni te hanga a pagbuot a geyedi ni kabuotan ni Makedepat ta ide ay pakebiyag ni kapiyonan na.

⁷“Piyon i kapuoyen ni te piyon a innawa de kapadpade de a agta ta i Makedepat ngani i gekalbi dide pala.

⁸“Piyon i kapuoyen ni te buot a gepakikaisin diya ta kekita de ngani i Makedepat.

⁹“Piyon i kapuoyen ni gepapiyon de agta a gekipagtalo ta nappa ni anak ni Makedepat.

¹⁰“Piyon i kapuoyen ni te kahedepan dehil de pagpamatud de tungkul de Makedepat ta te kapangyedihan di i Makedepat dide a nanleligtas.

¹¹“Piyon i kapuoyen yu be ikamo ay pelibek, pepahedepan o pesabian ni mammalotin a kabutelan dehil de pagpanulusun yu deko. ¹²Masalig kamo ngani a masakut ta hanga ngani a masakut i bilos yu de kataanan nun Makedepat. Ta maginon pala i yinadi a malot ni kaapoapohan de de magsasabi ide a den.

Tungkul De Asin Pati Salong

(Mk. 9:50; Lu. 14:34-35)

¹³“Ikamo i asin dio de putok i ta te halage ngani dio a magi asin i pagpanulusun yu de Makedepat misan be nappa ni mahena i pagpanulusun yu a magi asin a naeyenan i alat na ay talage a an di te kabuluhan. Talage ay an di te kabuluhan a unabis ta bobut la ni agta ide a pesikadsikaden de.

¹⁴“Ikamo i salong a getallang de madumos a esip ni kaagtaan dio de putok i ta ikamo ay pekita ni kaagtaan a magi isin a benwaan a nappauddi de disapow ni pagotan. ¹⁵Talage a be te duman a getatud ni salong ay an na sasakloben ni takalan ta popuoy na pan de talage a pigpuoyen na ta de maginon ay natallangan i pesan a de disalad ni beloy. ¹⁶De maginon pala ay depat a ikamo ay te piyon a ugeli de kaagtaan a magi salong a getallang de pekita de tangani pagkakita de de piyon a ugeli yu ay gepodi ide nunde Ama yu de langot.

Tungkul De Surut Nun Makedepat

¹⁷“Nano ay wet yu eesipa a dinumio ok a peeyenan ko ni kabuluhan i pagdodul ide pati pagsabi ni magsasabi ide a den ta an non matud ta dinumio ok tangani pepamatoden ko i kapangyedihan ni kasulatan nun Makedepat. ¹⁸Talage a matud ayesabi ko dikamo a neeyen di i langot pati putok misan ay an neeyenan i misan isin a tolduk o guhit de surut na hanggen an gepangyedi pala i pesan. ¹⁹Kanya i misan ino a an getalinga de misan untik a pagdodul nun Makedepat, a getodu pala de manga agta ay nappa ni an pinakamahalage ide de pekita ni Makedepat. Misani i getalinga pan de misan untik a pagdodul, a getodu pala de manga agta ay nappa ni pinakamahalage de pekita na. ²⁰Ta pesabi ko ngani dikamo be i pagtalinga yu de kabuotan ni Makedepat ay an namas pa de pagtalinga ni Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay

ang kamo ngani nakesilong de kataanan ni Makedepat.

I Pagtodu Tungkul De Gengsa

²¹“Katinggesan yu i pagtodu ni kaapoapohan tam ide nun nowon a wet kamo nomuno ta i misan ino a nomuno ay depat a hahatolan ni huwis. ²²Misan ay nano ay pesabi ko dikamo a i belang nagkagensa de kabinsa na ay te sukul a kasalanan a depat a eikag de huwis. Ta i misan ino a miglibek de kabinsa na ay depat a eikag de pinakamatande ide pati i misan ino a nagpaeyen ni kabuluhan ni kabinsa na ay te kasalanan a sukul a podusahan de impiyerno. ²³Kanya be gehandug ka de Makedepat de pighandogen na dingan naisipan mo pan a te tinanom a gengsa i kabinsa mo dikaw, ²⁴ay walatin mo ngona i handug mo duman de pighandogen ta kumang ka de kabinsa mo a makipagkasungdu ka diya. Ta dingan la umampulang ka a maghandug de Makedepat.

²⁵“Nano be te gehabla dikaw de huwis ay depat ngona duman de bektas a makipagkasungdu ka a tambing de gehabla dikaw tangani wet na ikaw eikag de huwis ta boboy ka pan ni huwis de pulis dingan bebilanggo ka pan ni pulis. ²⁶Talage ay pesabi ko dikaw a ang ka nakobulwag hanggen am mo nabebeyeden i kauluinapóan mo a otang a pera.

I Pagtodu Tungkul De Pagpakialam

²⁷“Nano ay katinggesan yu pan i pagtodu ni kaapoapohan tam ide nun nowon a, ‘Wet kamo nekialam de bebi ni kakmukan.’ ²⁸Misan nano ay pesabi ko dikamo a i misan ino a gepakalawag de bebi ni kakmukan a te malot de innawa na ay de pekita ni Makedepat ay nakialam di eya de bebi ni kakmukan. ²⁹Kanya be i mata mo i gepapagkasala dikaw ay depat a lugitin mo a butin mo di ta yadi pa dikaw a mabut i isin a panggemit ni lawes mo tangani i lawes mo ay wet nappaduman de impiyerno. ³⁰Pati be i kumot mo a awenan i gepapagkasala dikaw ay depat a pugtusin mo a butin mo di ta yadi pa dikaw a mabut i isin a panggemit ni lawes mo tangani i lawes mo ay wet nappaduman de impiyerno.

I Pagtodu Tungkul De Pagkiblag Ni Magkálaki

(Mt. 19:9; Mk. 10:11-12; Lu. 16:18)

³¹“I pagtodu ni kaapoapohan tam ide nun nowon ay magioyo a, ‘Be kekiblagen ni lalaki i bebi na ay depat a bebiyen na ni kasulatan i mahuna a ide ay nagkiblag di.’ ³²Misan nano ay pesabi ko dikamo a be kekiblagen ni lalaki i bebi na a am pan te kasulit a kakmukan a lalaki ay gepapagkasala ngani i lalaki de kiniblagen na. Ta be magbebi a liwet i mahuna ay nappa ni migpakialam eya pati bebi na a bowon.

I Pagtodu Tungkul De Pagsumpa

³³“Pati katinggesan yu pala i pagtodu ni kaapoapohan tam ide nun nowon a, ‘Wet kamo gesumpa ni

kabutelan ta matudin yu i pinangako yu de Panginon a Makedepat.³⁴⁻³⁵ Misan nano ay pesabi ko dikamo a wet kamo gesumpa a magi langot o i putok o i Herusalem i gepamatud de surut yu ta i langot i piglipaan ni Makedepat, ta i putok pan i pigsikaden ni singit na ta i Herusalem ay i benwaan ni Makapangyedihaan a Hari.³⁶ Pati wet kamo gesumpa a magi ulu yu i gepamatud de surut yu ta ang kamo te kaya a geyedi ni sapok de ulu yu a malatom o malapsay.³⁷ Kanya sukul di i sasabi yu a, 'Ay-o' o 'Eyen' ta i kadugeng de inon a surut ay inumapo de Satanas.

I Pagtodu Tungkul De Pagbilos

(Lu. 6:29-30)

³⁸ "Katinggesan yu pala i pagtodu a den a, 'Be sinede yu i mata pati ngipon ni kakmukan ay depat pala a sesede de i mata pati ngipon yu.'³⁹ Misan nano ay pesabi ko dikamo a wet yu bebilosan i geyedi ni malot dikamo ta be petampal na i awenan yu a pasingil ay pakadepit yu un dibelew.⁴⁰ Pati be hinabla kamo ni misan ino tangani maamit na i bedu yu ay boyin yu pati kulapyaw yu.⁴¹ Pati pan be pepelit a paadde dikaw ni te kapangyedihaan i adde na de isin a kilometro ay adden yu pan ni aduwa.⁴² Biyen yu i belang geaged dikamo ta paidemin yu i belang geidem dikamo.

Buotin yu I Kapagebuk Yu Ide

(Lu. 6:27-28, 32-36)

⁴³ "Katinggesan yu pan i pagtodu a den a, 'Buotin yu i mangáyun yu ta kagengsaan yu i kapagebuk yu ide.'⁴⁴ Misan nano pan ay pesabi ko dikamo a buotin yu i kapagebuk yu ide ta magpanalangin kamo pan nunde gepahedep dikamo.⁴⁵ Ta de maginon ay pepamatoden yu a ikamo ay matud a anak ni Ama yu de langot. Ta eya pan ay an te pepeta ta pepatipá na un adow na de mammalotin a agta pati de pippiyonin ta eya i gekalbi de pesan, a geboy pala ni tapuk de geyedi ni piyon pati de geyedi ni malot.⁴⁶ Nano be ikamo ay gebuot la de belang gebuot dikamo ay talage a ang kamo pagkasalegen ni Makedepat ta misan i makikkakasalanan ide ay gebuot pala de belang gebuot dide.⁴⁷ Pati be i pebeti yu la ay i manga kabin-sa yu ay ang kamo te pagyedi a namas pa a masampat de kakmukan ta misan i gepodi de makedepat ide a an matud ay peyedi de pala i maginon.⁴⁸ Kanya ikamo ay depat a kalbian yu i agta a magi pagkalbi dide ni Ama yu de langot.

I Pagtodu Tungkul De Paglimus

6 "Nano ay mag-engat kamo a wet te piyon la a ugeli de pekita ni agta tangani podiin de ikamo. Ta be maginon i yeyedi yu ay ang kamo bebilosan ni Ama yu de langot.

² "Kanya be geboy kamo ni tabeng yu a kuwarta de te kaelangan ide ay wet yud beretaa de pesan i yinadi yu a magi ide de pigmitengan ide pati de kulukarsade

ide, a geboy la ni tabeng tangani podiin ide ni kaagtaan. Ta talage a tinanggep di ni geboy de pekita ni agta i bilos de a pagpodi ni kaagtaan.³ Misan be ikamo ay geboy ni tabeng a kuwarta de agta ay wet yu patinggesa misan de ayun yu a masakut,⁴ ta taguin yu i pagboy yu ni tabeng. Ta i Ama yu a Makedepat a gekita ni pagyedi yu a nattagu ay bebilosan na ngani ikamo.

Getodu I Hisus Tungkul De Pagpanalangin

(Lu. 11:2-4)

⁵ "Pati be ikamo ay gepanalangin ay wet kamo tumolad de agta ide a geyedi la ni piyon tangani podiin ide ta buot de a masakut a nanalangin a nappauddi de pigmitengan ide pati de kulukarsade ide tangani pekita la ide ni kaagtaan. Pesabi ko ngan dikamo a tinanggep de di i bilos de.⁶ Misan ikamo be gepanalangin kamo ay sumilong kamo de disalad ni pig-idean yu ta abetan yu i pintohan ta dingan manalangin kamo de Ama yu a an pekita ni kaagtaan. Ta eya a gekita ni pagyedi yu a nattagu ay bebilosan na ngani ikamo.

⁷ "Pati de pagpanalangin yu ay wet yu gemita i makmuk a surut a magi peyedi ni agta a gepodi de makedepat ide a an matud ta peesip de a pepatalikngan ide ni makedepat de dehil de makmuk a surut de a an te kabuluhan.⁸ Wet kamo tumolad dide ta katinggesan di ni Ama yu i kaelangan yu dingan kamo ngona nanalangin diya.⁹ Ta magioyo i pagpanalangin yu,

'Ama de langot a pepodian mi, buot mi tebe a magpodi dikamo i pesan a kaagtaan,¹⁰ a gekaduman pala i innawa de ni kapan-yedihaan yu, a yeyedi de pan i kabuotan yu dio de putok i a magi peyedi ni katabeng yu de langot.¹¹ Biyen yu ikami ni sukul a pápangan mi, adow adow.¹² Pati pakeeyenan yu ikami ni mam-malotin mi a magi pagpatáwad mi pala de nagkasala dikami.¹³ Ta wet yu ikami pabiyaan de pagsubuk a mahigpetin pati palayu in yu dikami i Satanas. Ta ikamo i te kapangyedihaan, tibong pati gepakaingap magpakapide pa man. Iwina i matud.'

¹⁴ Nano be pepatáwad yu i nagkasala dikamo ay patáwad pala ni Ama yu i mammalotin yu.¹⁵ Misan ay be an yu pepatáwad i nagkasala dikamo ay am pala patáwad ni Ama yu de langot i mammalotin yu.

I Pagtodu Tungkul De An Pamangan Ni Untik A Panahon

¹⁶ "Nano pan be gepanalangin kamo a an gepangan ni untik a panahon ay wet nappa ni malungkut i ropa ni mukha yu a magi ide a geyedi ni maginon tangani podiin la ide ni agta. Ta de patulutotul de ay pepamalot de i mukha de tangani aabuyenan ide a an gepangan ni untik a panahon. Talage ay pesabi ko dikamo a tinanggep de di i bilos de a i pagpodi ni kaagtaan.¹⁷ Misan pan ay ikamo be gepanalangin a an gepangan ni untik a panahon ay magsuklay kamo ni sapok yu pati mag-uges kamo ni mukha yu¹⁸ tangani

wet aabuyenan ni manga agta a ikamo ay an gepangan ni untik a panahon. Ta i Ama yu de langot a an pekita ni agta i gepakaabuya ni oyo ta eya a gekita ni pagyedi yu a nattu ay bebilosan na ngani ikamo.

Kayamanan De Langot

(Lu. 12:33-34)

¹⁹“Wet kamo magtipun ni kayamanan dio de putok i ta te nansesede dio a hayup pati kalawang pati migpannakow a geamit de inon ide. ²⁰Ta piyon pa a tipunin yu i kayamanan yu de kataanan ni Makedepat a i piyon a pagyedi yu. Ta duman ay an te nansesede a hayup, kalawang, pati migpannakow a geamit de inon ide. ²¹Ta talage a ti deno i yaman yu misan de putok i o de langot ay duman pala i innawa yu pati esip.

I Te Uluaduwa A Esip Ay Kasta Magi Bulag A An Geyedi Ni Kabuotan Ni Makedepat

(Lu. 11:34-36)

²²“Nano i mata yu ay magi salong de lawes yu kanya be an mebu i mata yu ay matallang ni kapiyonan i lawes yu. ²³Misan be mebu i mata yu ay an matallang i lawes yu ni kapiyonan kanya depat kamo di a magipinag-engat tangani wet nadeog ni malot a naddeinnawa yu i kapiyonan a geapo de Makedepat a magi salong a napalong.

I Pagtodu Tungkul De Keedup Tam

(Lu. 16:13; 12:22-31)

²⁴“Nano ay an nappatud a i isin a katabeng ay nátabeng de aduwa a panginon a sabey. Ta be maginon ay kagengsaan na i isin ta bobuot na pan i káduwa o gegelang na i isin ta i káduwa pan ay peeyenan na ni kabuluhan. Talage a ang kamo nappatud a getabeng de Makedepat be i peesip yu la ay i kayamanan yu dio de putok i.

²⁵“Kanya ko pesabi di dikamo a wet magulo i esip yu a tungkul de dikamo a edup a ti ano i pápangan yu o misan de dikamo a lawes a ti ano i bedu yu a pantaklop. Ta i edup yu pati lawes yu ay namas pa a mahalage de pápangan pati bedu. ²⁶Pagelawagin yu ngani i manok na ide ta an ide gepinagpasok, a an ide gepinagguto pati an ide te kamalig misan ay peungut ide ni Ama yu de langot. Kanya ounge na ikamo a talage ta namas kamo pa a mahalage de manga manok ide. ²⁷Kanya wet magulo i esip yu ta ang kamo te kaya a nakapepaanduwon ni edup yu misan isin la a odes. ²⁸Pati an piyon a magulo i esip yu tungkul de bedu yu ta pagelawagin yu i bulaklak ide de kapadengan a ti papalano a gehanga ta am pan ide gepagel, a am pa ide geti. ²⁹Misan ay pesabi ko ngan dikamo a misan i Hari a Solomon a migbedu ni masampatin ay angani nakapagbedu ni magi kasampatin ni manga bulaklak ide a oyo. ³⁰Kanya be pepabeduan ni masampatin ni Makedepat i kademoan de kapadengan a nagkeedup la nano, a an di diage, a gegetong la de apoy ay namas kamo pangani a bebeduan ni Makedepat. Talage ay untik i pagpanulusun yu diya. ³¹Kanya wet magulo i

esip yu tungkul de pápangan yu, einom pati bebedu yu. ³²Ta i oyo ngani i pagkogulo ni esip ni pesan a agta dio de putok i misan ay katinggesan ni Ama yu de langot i pesan a kaelangan yu dio. ³³Kanya ikamo pan ay depat a pabiyaan yu ngona i Makedepat a te kangepyedihan de innawa yu, a lalawag yu pala i kabuotan na ta dingan gekaduman kamo ni pesan a kaelangan yu. ³⁴Kanya wet magulo i esip yu a ti ano i keedup yu de nádetong a adow ta i Makedepat i behala ta sukul di a i pagkagesá yu ay para de nano la a adow.

I Paghatol De Kapadepade A Agta

(Lu. 6:37-38, 41-42)

7 “Wet mo pebintangan i misan ino tangani wet ka hahatolan ni Makedepat. ²Ta hahatolan ka ni Makedepat a nappaayun de paghatol mo de kakmukan ta i pansokat a pegemit mo de kakmukan ay eya pala i gegemit na dikaw. ³Kanya an depat a pelawag mo i kasalanan ni kabinsa mo a magi ulap de mata na ta misan ikaw pan ay am mo pesapot i namas pa a kasalanan mo a magi buwal de mata mo a sadili. ⁴Talage ay an nagkaddepat a sasabi mo de kabinsa mo a, ‘Magsosol ka ni kasalanan mo.’ Ta ikaw pan ay am pala gesosol. ⁵Kanya depat ngona a magsosol ka dingan pa nappatud a sasabi mo de kabinsa mo a, ‘Depat ka a magsosol de kasalanan mo ide.’ Ta be maginon ay ang ka ngani i gekapoy ni malot de surut mo la.

⁶“Nano ay wet kamo gesabi ni kamatoden ni Makedepat pati mahalage a katinggesan yu de agta a an te buot de inon. Ta be maginon ay magi mangásu ide a nákaget dikamo pati magi bebuy ide a sesikaden de la inon a perlas yu.

Mag-aged, Maglawag Pati Tumuktuk

(Lu. 11:9-13)

⁷“Ay tungkul de pagpanalangin yu ay mag-aged kamo a tuloy tuloy ta ikamo ay bebiyen, maglawag kamo a tuloy tuloy ta ikamo ay nekita, pati tumuktuk kamo a tuloy tuloy ta kakayasan i abetan para dikamo. ⁸Ta i belang geaged a tuloy ay pebiyen, i gelawag pala a tuloy ay nekita pati i getuktuk pala a tuloy ay pekayasan i abetan para diya. ⁹Nano ikamo pan a manga ama ay an yu ngan bebiyen i anak yu ni beto be eya ay geaged ni tinapay. ¹⁰Pati an yu pala bebiyen i anak yu ni bebek be eya ay geaged ni ikan. ¹¹Nano be ikamo a makikkakasalanan ay naketingges a geboy de mangának yu ni piyon a paaged ay namas pa a naketingges i Ama yu a Makedepat de langot a geboy ni kapiyonan a paaged de belang geaged diya.

¹²“Nano ay misan an yediin dikamo ni kakmukan i piyon ay yediin yu la a tuloy i piyon de pesan a magi buot yu a yeyedi de dikamo. Ta de maginon ay i pagyedi yu ay nappaayun de pagtodu ni Moises pati magsasabi ide a den.”

I Pagtodu Tungkul De Megot A Pintohan

(Lu. 13:24)

¹³ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Pumelit kamo a sumilong de pintohan a megot ta malawa i pintohan pati an te abet i bektas a paagow de padusahan ta makmuk i nesila de bektas a inon. ¹⁴ Misan ay megot i pintohan pati te kahedepan i bektas a paagow de edup a an te kalog ta uluisin pan la i nakesilong de inon.

Dehil De Pagyedi Ni Agta Ay Aabuyenan Eya Ti Malot O Piyon

(Lu. 6:43-45)

¹⁵ “Mag-engat kamo de magsasabi ide a butelan a nálane dikamo a gesabi a ide ay matud a katabeng ni Makedepat misan ay pesede de i pagpanulusun ni mangának ni Makedepat. ¹⁶ Aabuyenan yu ide dehil de pagyedi de ti piyon ide o malot ta an náanak i katinekin ni anak a napámangan. ¹⁷ Esipin yu a i piyon a kew ay náanak ni te kabuluhan misan pan i malot a kew ay náanak pala ni an te kabuluhan. ¹⁸ Ta an nappatud a i piyon a kew ay náanak ni an te kabuluhan, ta am pala nappatud a náanak i malot a kew ni te kabuluhan. ¹⁹ Misan ay katinggesan yu a i pesan a kew a an náanak ni te kabuluhan ay pepugtus a wewitik de apoy. ²⁰ Kanya dehil de pagyedi ni agta ay aabuyenan yu ide ti piyon o malot.”

Ang Ko Ikamo Peabuyenan

(Lu. 13:25-27)

²¹ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Nano ay an pesan a gesabi deko, ‘Panginoon ko’ ay nakesilong de kataanan nun Makedepat ta i belang getalinga la de kabuotan ni Ama ko de langot. ²² Ta pagdetong ni inapóan a adow ay makmuk i gesabi deko, ‘Panginoon, ay de makapangyedihan a ngalan yu ay nagtodu kami ni surut yu pati dehil de ngalan yu pala ay nagpalayu kami ni libong de lawes ni agta pati nagyedi kami ni gepakataka.’ ²³ Misan ay sasabi ko dide, ‘Ay kapide man ay ang ko ikamo peabuyenan. Lumayu kamo deko a ikamo a migyedi ni mammalotin.’

Aduwa A Agta A Nagpauddi Ni Beloy De Ide

(Lu. 6:47-49)

²⁴ “Kanya i belang agta a gepataliknoy pati getalinga a tuloy de pesan a pagtodu ko ay katolad ni isin a naketingges a agta a nagyedi ni beloy na de kabetoan. ²⁵ Nano ay nun tinumapuk ni marages a masakut, a binumulangay a tuloy, a pinalosán ni maslog ay an nagibe i beloy na ta nappauddi de kabetoan. ²⁶ Misan i belang agta pan a gepatalikngoy a an getalinga de pagtodu ko ay magi isin a an naketingges a agta a nagyedi ni beloy na de langges. ²⁷ Dingan nun tinumapuk ni marages, a binumulangay a tuloy, a pinolosán ni maslog ay nagibe di un beloy na ta talage ngani a narukat di.” Inon i pagtodu ni Hisus.

I Kapangyedihan Ni Hisus

²⁸ Nano ay pagkatapos ni Hisus a nagtodu ninon ay nagtaka i kaagtaan de pagtodu na. ²⁹ Ta nagtodu eya a te kapangyedihan a masakut, a an magi magtutodu ide ni Hudyo a an te kapangyedihan de pagtodu de.

Pepapiyon Ni Hisus I Te Ketong

(Mk. 1:40-45; Lu. 5:12-16)

8 Nun pagdolug ni Hisus de kalasan ay inumabut diya i makmuk a agta. ² Nano ay te duman a linu-mane diya a isin a lalaki a te ketong ta inumobbob de kasagkaden na ta sinabi na, “Panginoon, be buot yu ay papiyonin ok yu di ta ikamo ay te kaya.” ³ Ay inonat ngani ni Hisus i kumot na ta tinapá na i te ketong a sinabi na, “Buot ko a talage. Pumiyaon ka di.” Dingan tambing ngani a pinumiyaon i ketong de lawes na. ⁴ Nano ay tinutugun ni Hisus diya a mahigpit a, “Wet mo sasabia misan dino i sinumapit dikaw misan ay kumang ka a palawag mo i lawes mo de isin nunde maghahandug ide nun Makedepat. Ta pagkakita na dikaw ay maghandug ka a nappaayun de pagdodul ide ni Moises ta inon ay gepamatud de kaagtaan a pinapiyaon ka di.” Inon i sinabi ni Hisus de pinapiyaon na.

Pepapiyon Ni Hisus I Katabeng Ni Kapitan

(Lu. 7:1-10)

⁵ Nano ay nun matapos di i Hisus de pagsurut na de kaagtaan ay sinumilong eya de benwaan a Kapernam. Ta linu-mane diya i isin a kapitan ni sundelo ide a tage Roma ta nag-aged eya de Hisus ⁶ a magioyo, “Panginoon, i katabeng ko de beloy ko ay te orom a mahedep ta an di gepakaewes pati nagkahedepan a masakut.” ⁷ Sinabi ni Hisus diya a, “Nosut ok dikaw ta papepiyon ko eya.” ⁸ Misan ay tinubeg eya ni kapitan, “Panginoon an depat a nesilong kamo de beloy ko ta ako ay an te kabuluhan. Ta sabiin yud la dio a piyon di i katabeng ko duman ay talage a nepiyaon ngani.” ⁹ Ta misan ako pala ay pesákup ni pinakamaditas a ponu pati ako pan ay te nagkasakopan a manga sundelo ta be sabiin ko de isin a, ‘Tumotul ka,’ ay nototul eya. Be sabiin ko de isin pa a, ‘Dumio ka,’ ay nálane eya deko pati be de katabeng ko ay sabiin ko a, ‘Yediin mo yo i,’ ay yeyedi na ngani.” ¹⁰ Nano ay nun inikna inon ni Hisus ay nagtaka eya ta sinabi na de kaagtaan a nappaabut diya a, “Talage ay pesabi ko dikamo a anak pa kinumita ni magioyo kahanga a pagpanulusun misan deno a pulupalebut ni Israel. ¹¹ Pesabi ko pala dikamo a makmuk a an Hudyo i náapo de kadepit ni petangaan pati pelinoden ni adow a nakisaló de kaopoapohan tam a Abraham, Isak pati Hakob duman de kataanan nun Makedepat. ¹² Misan pan ay i makmuk de Hudyo ide a hinandean ni Makedepat ni kapiyanan na ay wewitik ide de ditow a madumos ta duman ay nátangos ide a náaratengot i ngipon de dehil de pagti-is de.” ¹³ Ay dingan sinabi ni Hisus de kapitan, “Umuli

kamo di ta dehil de pagpanulusun yu ay nangyedi di i peaged yu." Nun odes pala a inon ay napiyon di i katabeng nun kapitan.

Pepapiyon Ni Hisus I Makmuk A Agta

(Mk. 1:29-34; Lu. 4:38-41)

¹⁴ Nano ay nun isin a adow ay sinumilong i Hisus de beloy ni Pedro ta duman ay kinta na a geide i panuwangan ni Pedro a mahuna a pelagnat a masakut. ¹⁵ Ta dingan binolan ni Hisus de kumot na i pelagnat ta naeyen dingani i lagnat ni mahuna. Ta pagkagiyos na ay nag-akod eya dide ni pápangan.

¹⁶ Nano ay nun pagkalinod di ni adow ay inikag de Hisus ni kaagtaan i makmuk a te libong de lawes de ta de isin la a surut na ay pinalayu na i libong ide pati pinapiyon na i pesan a te orom. ¹⁷ Ta de maginon ay pinamatoden i sinabi ni magsasabi a den a Isais a, "Linayu na dikitam i kahedepan tam ta inadde na i manga orom tam."

I Nosut De Hisus Ay Te Kahedepan

(Lu. 9:57-62)

¹⁸ Nano nun kinta ni Hisus i makmuk a masakut a agta a naddepalebut na ay nagdodul eya de mangáyun na a, "Sumabusabu kitam di de dipa ni uluataben to."

¹⁹ Misan ay linumane diya i isin a magtutodu ni Hudyo ta sinabi na, "Magtutodu, nosut ok dila dikamo a napa ni mag-aadel yu misan deno kamo paagow." ²⁰ Ta tinubeg eya ni Hisus, "Uluespin mo ngona ta te pigtaanan a bulsut i hayup ide pati i manok ide ay te pigaponan misan ay ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay anak te pigtaanan a sadili a pigpaimloyen." ²¹ I isin pan a sinumut diya ay nagsabi, "Panginoon, pabiyaan ok yu ngona a nouli tangani aalagean ko i ama ko hanggen an nagkelibun." ²² Misan ay tinumubeg i Hisus diya, "Sumut ka deko ta pabiyaan mo dila i manga an gepanulusun a nannapor de nalibun dide." Inon i sinabi ni Hisus.

Pepatimok Ni Hisus I Subesko

(Mk. 4:35-41; Lu. 8:22-25)

²³ Ta dingan nun pagkasakoy ni Hisus nunde bengka ay sinumakoy pala i mag-aadel na ide. ²⁴ Nun gesabusabu pa ide ay dinumatong pan dide i maslog a subesko ta mandeli a nepino un bengka ni orat misan ay napede pa i Hisus. ²⁵ Kanya i mag-aadel na ide ay linumane de Hisus ta binogbog de eya a sinabi de, "Panginoon, ligtasin yu ikami ta noomos kitam di." ²⁶ Tinumubeg eya dide, "Bekot ta nagkatakut kamo. Talage a untik pa i pagpanulusun yu deko." Ta dingan ginumiyos eya ta sinablow na un palos pati un desi ta piyon di i panahon. ²⁷ Ay nagtaka ide a pesan ta ide ay natulutantoan, "Ano yo a kalase a agta ta getalinga pan diya i palos pati atab." Inon i pinatulutantoan de.

Pepalayu Ni Hisus I Manga Libong De Lawes Ni Lalaki

(Mk. 5:1-20; Lu. 8:26-39)

²⁸ Pagdetong de de dipa de lugel a Gadareno ay tinumagbu diya i aduwa a lalaki a inumapo de pigtaporan ide a gob. Ide ay te manga libong de lawes de ta matapangin ide a masakut kanya an te gepakasila duman a agta. ²⁹ Nano nun kinta de i Hisus ay inumolang ide ni magioyo, "Ikamo a Anak nun Makedepat, bekot ta peabela yu ikami a libong? Dinumio kamo man a pehedepan yu ikami a am pam pa gedetong i panahon a pagtiis mi?" Inon i sinabi ni libong ide. ³⁰ Misan ay duman de an masakut a alayu ay te isin a hanga a kalugbuwen ni kabebuyen a gepinagpangan. ³¹ Ta nag-aged i libong ide a mahigpit de Hisus a, "Be pototul yu ikami ay pakangin yu ikami de kalugbuwen ni kabebuyen a inon i." ³² Sinabi ni Hisus, "Hale di. Dumuman kamo." Kanya linumayu ide de manga lalaki ta linumane ide de lawes ni bebuy ide ta dingan loktat a nagiginekan un kabebuyen a padolug de rongtob a masakut a paagow de uluataben ta naomos ide duman.

³³ Misan un mag-aalage nun kabebuyen ay nagiginekan pala ide a paagow de benwaan ta pagdetong de duman ay binareta de i pesan a nangyedi de aduwa a lalaki a te manga libong de lawes de. ³⁴ Kanya pan nagibinulwag i kamakmokan a agta de benwaan a ná kang de Hisus ta nun kitain de eya ay inaged de a masakut a tumotul i Hisus nunde putok de.

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Lungpo

(Mk. 2:1-12; Lu. 5:17-26)

9 Kanya sinumakoy i Hisus de bengka a sinumabusabu de dipa ta tinumuloy eya de sadile na a benwaan. ² Nano ay nun duman di eya ay te dinumatong pan a tipide a lalaki a te adde ide ni isin a lungpo a náosong de pig-eden na. Ta nun matinggesan ni Hisus i kahanga ni pagpanulusun de diya ay sinabi na de lungpo, "Ayun, patibongin mo i innawa mo ta pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo." ³ Nano ay nagdeinnawa i tipide a magtutodu ni Hudyo a magioyo, "Malot yo a agta ta pepadepade na i sadile na de Makedepat ta i Makedepat pan la i te kaya a gepakaeyen ni mammalotin ni kaagtaan." ⁴ Misan ay katinggesan ni Hisus i naddeinnawa de kanya sinabi na dide, "Wet kamo magdeinnawa ni maginon a malot. ⁵ Ta talage a namas pa a mamiyen i sabiin ko de lungpo a, 'Pinakaeyen ka di ni mammalotin mo,' a an i 'Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na.' ⁶ Ta depat yu a matinggesan a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kapangyedihan a gepakaeyen ni mammalotin dio de putok i kanya yediin ko di i mahedep pa de pekita yu." Ay dingan sinabi ni Hisus nunde lungpo, "Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na ta umuli ka di." ⁷ Ay dingan tambing a ginumiyos eya a inumuli. ⁸ Ta nun makitan nun agta ide i maginon ay natakut ide ta nagpodi ide de Makedepat a nagboy ni kapangyedihan na de kaagtaan.

Peakit Ni Hisus I Mateo

(Mk. 2:13-17; Lu. 5:27-32)

⁹ Nano ay nun tinumotul i Hisus de lugel a inon ay kinta na i magsisengil ni buwis a te ngalan a Mateo a gelipa de pigsingelan ni buwis. Ta sinabi diya ni Hisus, "Sumut ka deko." Ta dingan inumuddi i Mateo a sinumut de Hisus. ¹⁰ Nano ay nun duman di de beloy ni Mateo i Hisus pati mag-aadel na ide a gepangan ay dinumatong i makmuk a magsisengil ni buwis pati agta ide a makikkakasalahan. Ta ide ay nasalósalóan de pamangan. ¹¹ Nun kinta ni Pariseo ide i maginon ay sinabi de de mag-aadel na ide a magioyo, "Bekot pan ta gepakisaló la i magtutodu yu na de magsisengil ide pati makikkakasalahan ide?" ¹² Misan ay nun inikna ni Hisus i oyo a surut ay sinabi na dide, "I an te orom ay an depat a gelawag ni magbubulong ta i te orom la i depat a gelawag. ¹³ Ta anak dinumio a geolang de geesip ide a an ide te kasalahan ta dinumio ok ngani a geolang de makikkakasalahan ide. Kanya esipin yu a masakut i kabuluhan ni oyo a sinabi ni Makedepat a, 'Pinakamahalage de pekita ko i migkalbi ide ta am pan i mighandug ide a an getalinga deko.'"

I Hisus Ay Magi Lalaki A Kinasal

(Mk. 2:18-20; Lu. 5:33-35)

¹⁴ Nano ay dinumatong de Hisus i mag-aadel ide ni Huwen a Maglilenod a nagtanto a magioyo, "Ikami pati manga Pariseo ide ay ugnay a an gepangan ni untik a panahon be gepanalangin. Ano pan ta i mag-aadel yu ide ay eyen?" ¹⁵ Misan ay tinubeg ide ni Hisus, "An depat a an námangan i inakit ide a gegewes de kásalan hanggen kakoloy de pa i lalaki a kinasal. Misan be nádetong i panahon a an di i lalaki a kinasal ay dingan de panahon a inon ay malungkut i inakit ide, a an ide námangan ni untik a panahon."

An Depat A Gedugengan I Bowon A Pagtodu Pati Den

(Mk. 2:21-22; Lu. 5:36-39)

¹⁶ Sinabi pala ni Hisus dide a, "Talage a an te getagpi de loma a demit ni kagisi a bowon ta be maginon ay negisi i loma a demit ni tagpi a bowon ta dingan negisi ni namas pa a hanga i loma a demit. ¹⁷ Ta am pala te geunid de loma a oniden a katat ni bowon a tayug a malanis ta be maginon ay sesede ngani ni bowon a tayug i oniden a loma ta ide ay padepade la a nakanugun. Kanya depat pan a unidin i bowon a tayug a malanis de bowon pala a oniden tangani naaloy ide a padepade a an nesede."

I Pagpakaedup Pati Pagpapiyon

(Mk. 5:21-43; Lu. 8:40-56)

¹⁸ Ay nun pesabi pa ni Hisus i pesan a oyo ay dingan te dinumatong pan a isin a pinakamatande a Hudyo ta inumobbob de kasagkaden ni Hisus ta sinabi na, "Sigudu nalibun di i anak ko a mahuna misan ay be nosut kamo deko a tatapá yu i lawes na ay needup eya

a liwet." Inon i sinabi ni te anak. ¹⁹ Ta i Hisus ay inumuddi pati mag-aadel na ide ta sinumut ide diya.

²⁰ Nano ay te duman a inumabut diya a isin a mahuna a te orom a gesagu ni sangpuwu di pati aduwa a taon ta linumane de idogen ni Hisus ta tinumapá eya de rimong ni bedu na. ²¹ Ta sinabi na de sadile na a, "Be matapá ko la i bedu na ay nepiyon ok di." ²² Ay linumingoy i Hisus ta pagkakita na diya ay sinabi na, "Mahuna, patibongin mo i innawa mo ta pinapiyon ka di ni pagpanulusun mo deko." Ta gepo nun nanon a odes ay pinumiyon un mahuna.

²³ Nano ay nun dinumatong i Hisus nunde beloy nun pinakamatande ay kinta na i gepatinog ide ni bengsi pati makmuk a agta a nagkogulo a masakut dehil de nalibun. ²⁴ Sinabi na, "Magibinulwag kamo ta an la nalibun i anak ta nappede la." Ta pinag-ilokan de eya.

²⁵ Misan nun mapabulwag di un kaagtaan ide ay sinumilong i Hisus ta binolan na un kumot na ta ginumiyos di eya. ²⁶ Kanya kinumálat i bereta tungkul de nangyedi a inon de pulupalebut ninon a lugel.

Pepapiyon Ni Hisus I Aduwa A Bulag

²⁷ Nun pagtotul ni Hisus de lugel a inon ay inumabut diya i aduwa a lalaki a bulag ta nag-olang ide ni surut a magioyo, "Kalbian yu ikami, ikamo a apo ni Debid a kaapoapohan tam." ²⁸ Pagkasilong ni Hisus de isin a beloy ay inumabut diya un aduwa a bulag ta tinanto ide ni Hisus, "Gepanulusun kamo man a te kaya ok a gepapiyon ni mata yu." Tinumubeg ide, "Ay-o, Panginoon." ²⁹ Ta dingan tinapá na i mata de ta sinabi na, "Mangyedi dikamo a nappaayun de pagpanulusun yu." ³⁰ Ay nakakita di ide ta sinabi ni Hisus dide a mahigpit, "Wet yu sasabia misan dino i oyo a nangyedi." ³¹ Misan nun makatotul di ide ay binareta de i yinadi ni Hisus dide de pulupalebut ni lugel de.

Pepapiyon Ni Hisus I Bunol

³² Nano ay nun pagkatotul de ay inadde de Hisus i isin a lalaki a te libong de lawes na a gepabunol diya. ³³ Nun pinalayu di ni Hisus un libong de lawes ni lalaki ay nakasurut di un bunol ta nagtaka un pesan a agta a sinabi de, "Ang kami pa kinumita ni magioyo dio de bensa tam a Hudia ti an nano." ³⁴ Misan ay sinabi ni Pariseo ide, "I eya ay gepalayu ni kalibongan ide dehil de kapangyedihan ni ponu ni kalibongan ide."

Nakalbi I Hisus De Manga Agta

³⁵ Dingan linebut ni Hisus de bulubenwaan pati de buluberiyu ide. Ta de belang pigmitengan de ay nagtodu eya a nagsabi ni piyon a bereta a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta. Ta nagpapiyon eya ni agta ide misan ano i orom de.

³⁶ Nun kinta na i makmuk a masakut a kaagtaan ay kinalblian na ide ta ide ay nagkehedepan a an te getabeng dide a magi manga topa a an te mag-aalage. ³⁷ Kanya sinabi na nunde mag-aadel na ide, "Talage a hanga i goguto misan ay an sukul i mag-

guguto ide. ³⁸ Kanya magpanalangin kamo de Panginoon a Makedepat a te adi ni goguto tangani pakanigin na i sukul a magguguto na de diya a goguto.”

Pedodul Ni Hisus I Mag-aatid Na Ide A Geatid Ni Piyon A Bereta

(Mk. 3:13-19; Lu. 6:12-16)

10 Nano ay pinakangan ni Hisus i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ta biniyen na ide ni kapangyedihan a gepalayu ni malot a libong ide de lawes ni manga agta, a gepapiyon pala ni attanan a kalase a orom. ² I oyo i ngalan ni sangpuwu pati aduwa a mag-aatid na. Tagibu i Simon a nginalanan a Pedro pati Andres a wile na. Ide Santiago pati Huwen a mangának ni Sebedeo. ³ Ide Pilepi pati Bartolome, Tomas pati Mateo a magsisengil ni buwis, i Tadeo pati Santiago a anak ni Alpeo, ⁴ Simon a “Masépag”, pati Hodes Iskariyote a nagpadekop de Hisus de kapagebuk na ide.

I Tungkolin Ni Sangpuwu Pati Aduwa A Mag-aatid

(Mk. 6:7-13; Lu. 9:1-6)

⁵ Nano ay pinakang ni Hisus inon a sangpuwu pati aduwa ta pinagtutugunan na ide a, “Wet kamo ná kang de lugel ni an Hudyo ide pati de misan deno a benwaan ni Samaritano ide. ⁶ Ta piyon pa a kumang kamo de kaagtaan a Hudyo a tage Israel a nalagelag. ⁷ Pati de pagtotul yu ay magsabi kamo a ti papalano a an naaloy ay te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide. ⁸ Papiyonin yu i te manga orom. Pakaedupin yu i nalibunin. Papiyonin yu i te ketong ide ta magpalayu kamo ni libong de lawes ni manga agta ide ta tinumanggep kamo ni kapangyedihan a inon a an yu binayeden kanya magboy kamo ni tabeng a an te beyed. ⁹ Wet kamo ná ngadde ni kuwarta a ginto, pelak o tangso a nassukbit. ¹⁰ Wet kamo pala ná ngadde ni soput ni pápangan yu de pagtotul yu pati paragetus, sugkud o bedu a panlewes ta i magyeyedi ay depat a bebiyen ni keedup.

¹¹ “Ta deno kamo man ná detong a benwaan o beriyu ay lawagin yu i agta a getanggep dikamo a piyon ta dingan duman kamo la magpilog hanggen ang kamo getotul de inon a lugel. ¹² Pagsilong yu de beloy ay sabiin yu a, ‘Mapadikamo tebe i kabeetan a esip ni Makedepat.’ ¹³ Ta be piyon i innawa ni agta de beloy a inon ay ugnay a nappadide i kabeetan a esip ni Makedepat misan ay be an de ikamo tatanggep a piyon ay an ide gekaduman ni kabeetan a esip. ¹⁴ Pati be an de ikamo petanggep pati an de pepatalikngan i surut yu de misan deno a benwaan o beloy ay pagpagin yu i delpong ni singit yu a tande a kinapoyen de i surut nun Makedepat ta dingan tumotul kamo duman. ¹⁵ Talage ay pesabi ko dikamo a de adow a paghatol ay namas pa a mabiyet i padusa a ná detong de tage benwaan inon de padusa a napa de tage lugel a Sodoma pati Gomora nun nowon dehil de mabiyet de a kasalanan.

I Kahedepan A Ná detong

(Mk. 13:9-13; Lu. 21:12-17)

¹⁶ “Nano ay mag-engat kamo ta pakang ko ikamo a magi topa de gitna ni kaagtaan a magi mangásu a matapangin. Kanya mapa ni naketingges kamo a magi bebek pati mabeit a magi kalapati. ¹⁷ Mag-engat kamo de kaagtaan ta te duman a nomoy dikamo de pighatolan ta lalapdit de ikamo de pigmitengan de ide.

¹⁸ Dehil de pagpanulusun yu deko ay pasagkad de ikamo de manga gubernador ide pati de manga hari ide ta ikamo ay gepamatud de kasagkaden de pati de manga an Hudyo ide. ¹⁹ Nano ay be binoy de di ikamo de pighatolan ay wet magulo i esip yu a ti ano i sasabi yu ta de odes a inon ay boboy la dikamo i sasabi yu.

²⁰ Ta an ikamo i gesurut ta i Ispiritu nun Ama yu a Makedepat i aapoán ni surut yu.

²¹ “Ay padekop ni isin a agta i kabinsa na a pobuno na. Maginon pala i yeyedi ni ama de anak na ta i anak pan ay gelaben de kamoddenan na a pobuno na ide. ²² Pati kagengsaan kamo ni pesan dehil de pagpanulusun yu deko misan ay i getiyage de pagpanulusun na hanggen de kalog ay nalligtas ngani. ²³ Ay be pepahedepan de ikamo de isin a benwaan ay gumikan kamo a paagow de isin di a benwaan. Ta talage a matud i pesabi ko dikamo a an yud ná detong i pesan a benwaan ni sákup ni Israel ay ná detong ok di a Pineta nun Makedepat a napa ni agta.

²⁴ “Nano i mag-aadel ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de magtutodu na pati i katabeng ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de ponu na. ²⁵ Ta sukul di be i mag-aadel ide pati katabeng ide ay nappa ni kapadepade de magtutodu pati ponu de kanya be ako a ponu yu ay pengalanan de a i Satanas ay namas kamo pa a mag-aadel ko ay pesabian de ni malot.

I Depat A Katakotan

(Lu. 12:2-7)

²⁶ “Misan ay wet kamo matakut dide ta an te nataklopan a an kakayesan pati an te nattagu a an kekita. ²⁷ I pesabi ko dikamo de peikna yu la ay depat a sabiin yu de kamakmokan ta i peulit dikamo ay sabiin yu a malagdu de kamakmokan. ²⁸ Pati wet kamo matakut de te kaya la a nomuno de lawes yu a putok misan an di ide te kaya a nomuno ni kaleduwa yu. Ta pepapagengat ko ikamo a matakut kamo de te kapangyedihan a nomuno ni lawes yu a nangadde pala ni kaleduwa yu de impiyerno. ²⁹ Misan pan ay hanga i pagbuot dikitam ni Makedepat ta misan pepanggetang ni magtitinde ide i aduwa a maye ni isin a pera ay be an nappaayun de kabuotan ni Ama yu a Makedepat ay an nadedge de putok i misan isin dide. ³⁰ Ta katinggesan ni Makedepat i pesan tungkul dikamo misan i kamakmuk ni sapok yu. ³¹ Kanya wet kamo matakut ta namas kamo pa a mahalage de makmuk a maye.

I Gepamatud Pati Gepangeyen De Kristo

(Lu. 12:8-9)

³² "Nano ay i misan ino a gepamatud tungkul deko de kaagtaan ay gepamatud ok pala tungkul diya de kasagkaden ni Ama ko de langot. ³³ Ta i misan ino a gepangeyen tungkul deko de kaagtaan ay pengeyen ko pala eya de kasagkaden ni Ama ko de langot."

I Hisus I Geboy Ni Pagkiblagen Ni Innawa

(Lu. 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Sinabi ni Hisus a tuloy a, "Wet yu eesipa a dinumatong ok dio de putok i tangani pepag-eisinin ko i innawa ni kaagtaan ta ako i geboy ni pagkiblagen ni innawa ni kaagtaan ide. ³⁵ Nakulukiblagen i maginak a lalaki pati maginak a mahuna pati magpanuwangan a mahuna. ³⁶ Ta i nappa ni katalo ni manga agta ay i mangáyun de la de beloy de.

³⁷ "Talage ay an nagkaddepat a nekikoloy deko i misan ino a an te namas pa a pagbuot deko de pagbuot na de ama, ina pati mangának na a lalaki o mahuna. ³⁸ Pati am pala nagkaddepat a nekikoloy deko i misan ino a an te buot a getagel ni kahedepan a kosa na a innawa, a geabut pala de ugeli ko. ³⁹ Talage ngani a nakanugun i edup ni misan ino a agta be getalinga eya de kabuotan na a sadili misan ay nalligtas pan eya a geboy ni edup na para deko.

I Getanggep Ni Bilos

(Mk. 9:41)

⁴⁰ "Pati i misan ino a getanggep dikamo ay getanggep pala deko pati pan i getanggep deko ay getanggep pala de nagdodul deko. ⁴¹ Pati pan i misan ino a getanggep a te gelang de magsasabi ni Makedepat ay gekaduman pala eya ni bilos a magi de magsasabi. Ta i misan ino pala a getanggep a te gelang pala de agta a te piyon a ugeli de pekita ni Makedepat ay gekaduman pala eya ni bilos a magi de agta a te piyon a ugeli. ⁴² Pati i misan ino a magboy ni magidnaw la a orat de isin a gepanulusun deko a an te kapangyedihan a masakut dahil de eya ay mag-aadel ko ay pesabi ko dikamo a getanggep ngan eya ni bilos na a nagkaddepat."

Pedodul Ni Huwen I Tipide Na A Mag-aadel

(Lu. 7:18-35)

11 Nun matapos di ni Hisus i pagtodu na de sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ay tinumotul eya a getodu de bulubenwaan a alane duman. ² Nano ay inon a manga yinadi ni Kristo ay nabereta ni Huwen a Maglilenod nun eya ay nabbilanggo di kanya dinodul ni Huwen i mag-aadel na ide a pepatanto na diya. ³ Ta pagdetong de de Hisus ay sinabi de diya a, "Ikamo man di i Pinangako nun Makedepat a nádetong o geilat kami pa ni kakmukan?" ⁴ Ta tinumubeg i Hisus dide, "Umampulang kamo de Huwen ta sabiin yu i inikna yu pati kinta yu dio. ⁵ Ta i bulag ide ay nakakita di. I pilay ide ay nakatotul di. I te ketong ide ay pinu-

miyun di. I bingol ide ay nakaikna di. Ta i nallibunin ide ay nagkeedup. Pati gesabi ok ni piyon a bereta de mahedepin ide. ⁶ Talage a piyon i kapuoyen ni misan ino a an te aduwa a esip tungkul deko." Inon i sinabi ni Hisus dide.

⁷ Pagkatotul ni mag-aadel ide ni Huwen ay sinabi ni Hisus de kaagtaan ide i tungkul de Huwen a magioyo, "Talage ay nun kinumang kamo de Huwen de lugel a ilang ay an yu eya kinta a te aduwa a esip a magi tangbu a nagketigyun ni palos. ⁸ Pati an yu pala eya kinta a gedemit ni masampatin ta talage i gedemit ni maginon ay te piyon a edup a getaan de beloy ide a hanga ni hari ide. ⁹ Kanya kamo kinumang ta buot yu a nekita ni magsasabi nun Makedepat ta kinta yu pan di eya a te kapanyedihan pa a namas de magsasabi ide a den nun Makedepat. ¹⁰ Ta te duman tungkul de Huwen de kasulatan a den i sinabi nun Makedepat a magioyo de Pinangako na,

'Patalikngan mo ta pakang ko i mag-aatid ko a naona dikaw a gehande ni sesilan mo."

¹¹ Sinabi ni Hisus a tuloy dide, "Pesabi ko ngan dikamo ay gepo nun nowon hanggen nano ay namas pa de pesan a agta ay nagkaduman ni kapiyonan ni Makedepat i Huwen misan ay gepo de nano ay namas pa de Huwen ay gekaduman ni kapiyonan ni Makedepat i belang gepanulusun deko, misan untik i kapangyedihan na. ¹² Pati gepo nun nagsabi i Huwen ni bereta na hanggen nano ay nagpaabuya a masakut i Makedepat ni kapangyedihan na pati kamakmokaan ay te buot a masakut a te kapangyedihan i Makedepat de innawa de. ¹³ Ta i magsasabi ide a den pati pagdodul ide ay nagpamatud tungkul de kapangyedihan nun Makedepat hanggen am pa gedetong i Huwen. ¹⁴ Misan be buot yu a nonulusun ay i Huwen ngan i Elias a hinola a nádetong a liwet. ¹⁵ I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga."

An Kasalegen Ni Kaagtaan I Huwen Pati Hisus

(Lu. 7:31-35)

¹⁶ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Misan ti deno ko pekipadepade i manga agta de nano a panahon? Talage ay ide ay magi mangának a kalipalipa de piggewesan de ta ide ay gepinag-olang de kagewes de ide ta pesabi de de kakmukan a mangának a,

¹⁷ 'Ikami ay nagtugtug di ni masampat misan ay angkamo pa gesayew pati ikami ay nagkanta dikamo ni malungkut misan ay ang kamo pa tinumangos.'

¹⁸ Ikamo ngani a manga agta de nano a panahon i kapadepade ni mangának ide a inon. Ta nun dinumatong di i Huwen a an namangan ni untik a panahon a an nag-inom ni tayug a malanis ay sinabi yu a eya ay te libong de lawes na. ¹⁹ Misan ay nun dinumio ok a Pineta ni Makedepat a napa ni agta a gepangan pati geinom ay pesabi yu pan a, 'Pagelawagin yu i agta a oyo a matakaw pati migbugnang ta ayun pa eya ni magsisengil ide ni buwis pati pesan a makikkakasalahan ide.' Misan ay gepakita i Makedepat

a eya ay naketingges de padean ni attanan a piyon a pagyedi ni katabeng na ide." Inon i sinabi ni Hisus.

I Tage Benwaan Ide A An Gesosol

(Lu. 10:13-15)

²⁰ Nano ay sinosol ni Hisus i manga agta a kinumita ni yinadi na a gepakataka de benwaan de dehil de an ide nagipinagsosol ni mammalotin de, ²¹ ta sinabi na, "Gapakatakut i násapit dikamo a manga tage Korasin pati Betsaida ta be duman tebe de Tiro pati Sidon a benwaan ni an Hudyo ide yinadi, nun nowon, i gepakataka a peyedi ko dio dikamo ay náloy di tebe ide ay nagsosol, a nagbedu ni kustal, a naglipa de depog a tande ni pagsosol de. ²² Kanya pan pesabi ko dikamo a mabbiyet pa a masakut i pagpadusa a násapit dikamo de adow a paghatol ta mammiyen pa de tage Tiro ide pati Sidon. ²³ Pati ikamo pala a manga tage Kapernam ay kasta peesip yu a alane kamo di de Makedepat misan ay an nappatud ta podusahan kamo de impiyerno. Ta be de tage Sodoma tebe yinadi i gepakataka a yinadi ko dio dikamo ay nagsosol ide a an ide napuksa. ²⁴ Kanya pesabi ko dikamo a mabbiyet pa a masakut i pagpadusa a násapit dikamo de adow a paghatol ta mammiyen pa de tage Sodoma ide."

Lumane De Hisus I Misan Ino A Nagkapagel

(Lu. 10:21-22)

²⁵ Nun panahon pala a inon ay nanalangin i Hisus, "Ay gepasalamat ok dikamo Ama a Panginon de langot pati de putok ta pepaabuya yu i kapangyedihan ko de te masidong ide a innawa ta petagu yu pan de mayabengin ide a makikkakatinggesan. ²⁶ Talage Ama ta maginon i kabuotan yu." Inon i pagpanalangin na.

²⁷ Dingan sinabi na de manga mag-aadel na ide, "Binyoy di deko ni Ama ko i pesan. Ta an te geaabuya deko a Anak ti an i Ama la ta am pala te geaabuya de Ama ti an ako la a Anak pati pesan a pepeta ko a nakàabuya pala diya.

²⁸ "Nano ikamo a pesan a nagkapagel pati nagkebiyetan ni mammalotin yu ay lumane kamo deko ta pepapagpaimloy ko ikamo. ²⁹ Magtalinga kamo de pagtodu ko pati mag-adel kamo pala deko tangani gekaduman kamo ni kasampatan a innawa ta ako ay te makowe a surut pati masidong pa a innawa. ³⁰ Ta talage ay mammiyen i pag-abut yu deko pati pagtodu ko." Inon i sinabi ni Hisus.

I Oyo I Tanto Tungkul De Adow Ni Paimloy

(Mk. 2:23-28; Lu. 6:1-5)

12 Nano nun isin a adow a paimloy ay sinumila ide Hisus de kaparayan ta natigeng un mag-aadel na ide a nanggitol ide ni ohay nun paray a pinangan de un butil na. ² Misan nun mákitan nun Pariseo ide ay sinabi de diya, "Pagelawagin yu i peyedi ni mag-aadel yu na ide ta an nappaayun de pagdodul tam i peyedi de na be adow ni paimloy." ³ Dingan tinumubeg i Hisus dide, "An yu man binasa i yinadi ni Hari a Debid pati kakoloy na ide, nun ide ay natigeng. ⁴ Ta sinumilong

ide de beloy a pighandogen de Makedepat dingan namangan ide nun tinapay a hinandug di de Makedepat. Esipin yu a inon ay an nappaayun de pagdodul ide ta i nappatud a namangan ninon ay i maghahandug la ide. Misan ay an te kasalanan ide Debid. ⁵ Ay binasa yu pala i kasulatan ni Moises a de belang adow a paimloy ay geyedi i maghahandug ide de beloy a pighandogen de Makedepat. Inon ay an nappaayun de pagdodul ide a tungkul de adow ni paimloy misan ay an ide pala te kasalanan. ⁶ Ta pesabi ko dikamo ay nappa dio di eya a namas pa a te kabuluhan de beloy a pighandogen de Makedepat. ⁷ Talage ay an yu tebe pehatolan i an te kasalanan be katinggesan yu i kabuluhan ni surut ide a oyo a, 'I buot ko ay an i handug yu deko ta i kalbi yu de kakmukan.' ⁸ Pati depat pala a matinggesan yu a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nagkaddepat a nanabi a ti ano i nappatud de adow ni paimloy." Inon i sinabi ni Hisus.

I Lalaki A Nakkimaw

(Mk. 3:1-6; Lu. 6:6-11)

⁹ Dingan tinumotul i Hisus ta sinumilong de isin a pigmitengan ni Hudyo ide. ¹⁰ Te duman a isin a lalaki a nakkimaw i kumot na. Te duman pala i tipide a agta a gebentay de Hisus tangani kitain de ti te nasasabi ide a pagsumbong diya kanya tinanto de i Hisus a magioyo, "Nappaayun man de pagdodul ide a gepapiyon de agta de adow ni paimloy." ¹¹ Tinubeg ide ni Hisus, "Be i misan ino dikamo i te nadedeg a topa de bulsut ni putok be adow ni paimloy ay talage ay aamit yu. ¹² Pesabi ko ngan dikamo ay namas pa a mahalage i isin a agta de isin a topa kanya nappaayun ngani de pagdodul ide i magyedi kitam ni piyon de adow ni paimloy." ¹³ Dingan sinabi na de lalaki, "Onatin mo i kumot mo." Inonat ngani nun lalaki i kumot na ta pinumiyon dingani a magun isin a kumot na. ¹⁴ Misan ay binumulwag i Pariseo ide a nasurutsurotan a ti palano a pobuno de i Hisus.

I Katabeng A Pineta Ni Makedepat

¹⁵ Katinggesan ni Hisus i belak de kanya tinumotul eya duman. Makmuk i inumabut diya ta pinapiyon na i pesan a te orom. ¹⁶ Misan ay mahigpit a pinagtutugunan na ide a wet de sasabia misan dino ti ino eya.

¹⁷ Nangyedi yo tangani mamatud i hinola ni magsasabi a Isais a magioyo ta sinabi ni Makedepat,

¹⁸ "Pagelawagin yu ta wiyo i katabeng ko a Pineta. Pebuot ko eya a masakut pati nagkasalig ok diya. Boboy ko diya i Ispiritu ko ta bebereta na a ti papalano a pa-keeyenan ko i tage manga bensa ni paghatol dide.

¹⁹ An eya nekipagebuk ta be gesurut ay te masidong a innawa. Ta makowe i surut na. ²⁰ Ta an na pepugtus i tikel a napadepay a ide a te mahena a pagpanulusun. Ta an na pala pepalong i gepalong a salong a ide a te untik a pagpanulusun. Ta an netimok eya ni pagyedi na hanggen an nanalo i kamatoden. ²¹ Pati i pag-asa ni pesan a an Hudyo ay nappadiya la." Inon i hinola ni Isais.

Tungkul De Hisus Pati Belsebul A Ponu Ni Kalibongan Ide

(Mk. 3:20-30; Lu. 11:14-23)

²² Nano ay te duman a lalaki a inikag de Hisus. Eya ay bulag pati bunol dehil de libong de lawes na ta dingan pinapiyon pan ni Hisus ta nakakita pati nakasurut.

²³ Ay nagtaka un pesan a agta ta sinabi de, "Makati eya di i hinola a apo ni Debid a pinangako ni Makedepat."

²⁴ Misan ay nun inikna nun Pariseo ide inon a sinabi ay sinabi de pala, "I agta a iwina ay gepalayu ni kalibongan ide dehil la de kapangyedihan ni Belsebul a i Satanas a ponu ni kalibongan ide." ²⁵ Misan ay kinatinggesan ni Hisus i peesip de kanya sinabi na dide, "Misan deno a bensa be ide ay nagipinagebuk ay nesede ngani i kapangyedihan ni bensa a inon. Pati an notuloy i misan deno a benwaan o mittanak be ide ay natulutaloan. ²⁶ Ta be i Satanas ay pepatotul na i manga katabeng na a libong ay kasta gepakitalo eya de sadile na, a nesede di a tuloy i kapangyedihan na. ²⁷ Be peesip yu a gepatotul ok ni libong ide ni dehil de kapangyedihan ni Belsebul dingan depat a peesip yu pala a gepatotul ni libong ide i mag-aadel yu ide dehil de kapangyedihan ni Belsebul. An maginon i peesip yu a tungkul de mag-aadel yu ide kanya ide i gepamatud a an matud i peesip yu tungkul deko. ²⁸ Talage i Ispiritu nun Makedepat i geboy deko ni kapangyedihan a gepatotul ni manga libong ide kanya katinggesan yu nano a dinumatong di dikamo a kaagtaan i kapangyedihan ni Makedepat. ²⁹ Ta i oyo i halimbewa a nanalo ok di de Satanas ta an te misan ino a nakesilong de beloy ni agta a matibong a nangamit ni kasangkapan be an na ngona gegepus i matibong ta dingan la nakesilong eya a nangamit ni misan ano.

³⁰ "I misan ino a an gebuot deko ay katalo ko pati i misan ino a an getabeng deko a getipun ni manga agta ay gepakalat ngani. ³¹ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a nappatad a pakeeyenan i manga agta ni misan ano a mammalotin de pati pagsurut ni malot a tungkul de Makedepat misan ay am pan pakeeyenan i misan ino a gesurut ni malot a tungkul de pagyedi ni Ispiritu nun Makedepat. ³² Pati pakeeyenan i misan ino a gesurut ni malot tungkul deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta misan ay talage ay an pakeeyenan nano pati magpakapide pa man i misan ino a gesurut ni malot a tungkul de pagyedi ni Ispiritu nun Makedepat.

Dehil De Anak Ni Kew Ay Aabuyenan Yu I Kew Ti Piyon O Malot

(Lu. 6:43-45)

³³ "Esipin yu a i piyon a kew ay náanak ni te kabuluhan misan pan i malot a kew ay náanak pala ni an te kabuluhan kanya dehil de anak ni kew ay aabuyenan yu i kew ti piyon o malot. ³⁴ Talage ikamo ay magi bebek a te ugeli a malot kanya i surut yu a malot ay aabuyenan a ikamo ay malot ta ti ano man i naddeinawa ni agta ay inon ngani i sasabi na. ³⁵ Ta i agta a te

piyon a innawa ay geyedi ni kapiyonan a geapo de innawa na pati pan i agta a te malot a innawa ay geyedi pala ni mammalotin a geapo de innawa na.

³⁶ "Pesabi ko ngan dikamo a de adow a paghatol ay násagkad de Makedepat a Huwis a podusahan i agta ide dehil de belang surut de a an te kabuluhan. ³⁷ Ta gepo de surut yu ide ay podusahan kamo o pakeeyenan kamo ni paghatol." Inon i pagtodu ni Hisus.

Pelawagen I Hisus Ni Tande A Geapo De Langot

(Mk. 8:11-12; Lu. 11:29-32)

³⁸ Dingan sinabi pan diya ni Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo a magioyo, "Magtutodu, buot mi a masakut a magpakita kamo ni gepakataka a gepamatud de kapangyedihan yu." ³⁹ Kanya tinumubeg i Hisus dide, "Malot i ugeli ni agta ide de nano a panahon ta an ide depat a ponulusionan. Gelawag ide ni gepakataka misan ay an ide te kekita ti an i magi gepakataka a nangyedi de magsasabi a den a Honas. ⁴⁰ Ta ti papalano a i Honas nun nowon ay tiluwon a adow pati tiluwon a abi de tiyen ni hanga a ikan ay maginon pala i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay tiluwon a adow pati tiluwon a abi de disalad ni putok. ⁴¹ Talage a de nádetong a paghatol nun Makedepat ay nouddi i tage benwaan a Ninibe de kasagkaden yu a gepamatud a makikkakasalahan kamo de nano a panahon. Ta ide ay nagipinagsosol dehil de pagpamatud dide ni Honas misan pan ay napadio nano de kasagkaden yu i namas pa a te kapangyedihan de Honas misan ay ang kamo pa gesosol kanya podusahan kamo. ⁴² Pati de adow pala a inon ay nouddi i Rena a tage Timogen de kasagkaden yu a gepamatud a makikkakasalahan kamo de nano a panahon. Ta nun nowon ay inumapo eya de alayu a gepatalikngoy de Hari a Solomon a naketingges a masakut misan pan ay napadio nano de kasagkaden yu, i namas pa a naketingges de Solomon misan ay an yu pa petalingaan."

I Pag-ampulang Ni Malot A Libong

(Lu. 11:24-26)

⁴³ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Be pinatotul di i malot a libong de lawes ni agta ay nasulusagid de attanan a lugel a te kahedapan a gelawag ni lawes ni kakmukan a agta a pepaimloyen na. Misan be an eya nekita ⁴⁴ ay sasabi na de sadile na a, 'Yadi pa ay náampulang ok de inapóan ko a beloy.' Ta de pag-ampulang na ay kekita na a an te unid, a malenis pati pinakapiya di. ⁴⁵ Kanya gelawag pa eya ni namas pa a malot diya a pito a libong ta dingan ide ay nesilong a te kapangyedihan a liwet de agta a inon. Kanya namas pa a malot i inapóan a kapuoyen ninon a agta de tagibu a kapuoyen na. Maginon pala i násapit de malot a agta de nano a panahon."

I Ina Ni Hisus Pati Manga Wele Na

(Mk. 3:31-35; Lu. 8:19-21)

⁴⁶ Ay nun gesurut pa i Hisus de kaagtaan ay dinumatong un ina na pati manga wele na a lalaki ta geilat ide nunde ditow a katobengan ta buot de a nekisurut de Hisus. ⁴⁷ Ay te duman pan a nagsabi diya, "Dena de ditow to i ina yu pati manga wele yu ta buot de ikamo a nakkasurut." ⁴⁸ Misan ay sinabi ni Hisus, "Inoino man i ina ko pati manga wele ko?" ⁴⁹ Ta dingan tinodu na i mag-aadel na ide a sinabi na, "Wiyo i magi ina ko pati manga wele ko." ⁵⁰ Ta i misan ino a geabut de kabuotan ni Ama ko de langot ay ide i magi ina ko pati manga wele ko."

I Oyo I Halimbewa A Tungkul De Gesapwar

(Mk. 4:1-9; Lu. 8:4-8)

13 Nun nanon pala a adow ay binumulwag i Hisus nunde beloy ta linumipa nunde kaginglan ni uluataben a getodu. ² Ta eya ay kinatipunan ni makmuk a masakut a manga agta kanya pan sinumakoy eya nunde bengka ta duman linumipa. Ta un kaagtaan pan ide ay dio nunde langges a kaginglan nun uluataben. ³ Ta nagtodu eya dide ni makmuk de padean ni halimbewa ide ta sinabi na a magioyo, "Magpatalikngoy kamo. Te duman a isin a agta a kinumang a gesapwar ni binhi na. ⁴ Ta de pagsapwar na ni binhi na ay te nadedegde de kaginglan ni bektas ta dinumatong i kamanokan ay pinangan de la. ⁵ Te duman pan a nadedegde de kabetoan a an mokpal i putok ta tambing a tinumubu dehil de malapis la i putok. ⁶ Misan ay pagtipá ni adow a masakut ay narango di un tubu ide ta an nagkaramut ni sukul. ⁷ Te duman pala a nadedegde de katinekan ta dingan nun hinumangain di un tinik ide ay natalo de un tinumubu a binhi. ⁸ Misan ay te duman pan a nadedegde de piyon a putok a nagkoóhay ni isin a dian a butil, te anim a puwu a butil pati tiluwon a puwu a butil." ⁹ Dingan sinabi ni Hisus a dugsong, "I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga."

I Oyo I Buot A Sasabi Ni Halimbewa Ide

(Mk. 4:10-12; Lu. 8:9-10)

¹⁰ Nano ay linumane un mag-aadel ide ni Hisus ta nagtanto ide diya ni magioyo, "Buot mi a matinggesan ti ano ta pegemit yu i halimbewa ide de pagsurut yu de kaagtaan ide." ¹¹ Tinumubeg eya dide, "Dikamo a gepanulusun deko ay pepatingges i madisalad a kamatoden a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni manga agta misan ay an non pepatingges de kakmukan. ¹² Ta i misan ino a getalinga de pagtodu ko ay nadugengan pa a sukul i katinggesan na misan ay i agta a an getalinga de pagtodu ko ay neeyen i katinggesan na a untik. ¹³ Kanya dehil de inon ay gesurut ok dide de padean ni halimbewa ta misan pekita de ay an de pesapot pati misan peikna de ay an de pagketinggesan. ¹⁴ Nangyedi di dide i hinola ni Isais a magsasabi a den ta sinolat na a magioyo,

'Umikna kamo man ay an yu ketinggesan kapide man. Pati kumita kamo man ay an yu aabuyenan kapi-de man. ¹⁵ Ta napa ni maksa di i esip ni agta ide a oyo, a nasongsongan di i talinga de a napapilong di i mata de. Ta be eyen ay nappatud tebe a nekita ide a matud, a neikna pala ta dingan nappatud tebe a ketinggesan de i kamatoden, a gepanulusun pala ide deko tangani ide ay pakeeyenan ko ni mammalotin de.'

¹⁶ Nano ay ikamo a gepanulusun deko ay piyon i kapuoyen yu ta pekita yu a peabuyenan pati peikna yu a katinggesan i pepayedi deko ni Ama. ¹⁷ Talage ay pesabi ko dikamo a gepo nun nowon ay makmuk di a magsasabi nun Makedepat pati pippiyonan a agta i te buot a masakut a nekita ni pekita yu misan ay an de kinta pati buot de a neikna ni peikna yu misan ay an de inikna.

I Pagpatingges Ni Halimbewa De Pagsapwar

(Mk. 4:13-20; Lu. 8:11-15)

¹⁸ "Nano ay patalikngan yu i kabuluhan ni halimbewa tungkul de agta a nagsapwar ni binhi. ¹⁹ I bektas a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat misan ay an de pagketinggesan ta nádetong i Satanas a nangagow ni surut a nadeinnawa de. ²⁰ Nano i kabetoan pan a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat a nanulusun a tambing a te salig a masakut. ²¹ Misan an matud i pagpanulusun de ta an te ramut kanya an ide notuloy. Ta pagdetong ni kahedepan pati paglibek dehil de pag-abut de de surut nun Makedepat ay tambing ide a nallagelag. ²² I katinekan a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat. Misan ay dehil de pag-esip de ni attanan dio pati de pagbuot de de kayamanan ay nadeog a an gekitong i surut a nadeinnawa de. ²³ Nano ay i putok a piyon a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalingoy de surut nun Makedepat a gekatingges pala a matud. I oyo ide i talage a gepinag-anak ni isin a dian, anim a puwu pati tiluwon a puwu."

I Oyo I Halimbewa Tungkul De Malot A Demo

²⁴ Tinodu pala ni Hisus i halimbewa a oyo dide ta sinabi na, "Be te kapangyedihan di i Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi isin a agta a gepasok ni piyon a binhi de kaengin na. ²⁵ Dingan nun isin a abi a napede un kaagtaan ay dinumatong i kapagebuk ni nagpasok ta pinasokan na ni malot a demo i kaengin a pinasokan pala ni piyon a binhi ta dingan tinumotul. ²⁶ Kanya nun tinumubu di un piyon a binhi a nagkaanak di ay tinumubu pala i malot a demo. ²⁷ Dingan linumane un katabeng ide de ponu de ta sinabi de diya, 'Ay piyon i binhi a pinasok yu nunde kaengin yu kanya ti deno inumapo i demo a malot?' ²⁸ Tinumubeg eya, 'I isin a kapagebuk ko i te yedi ninon.' Kanya tinanto de un ponu de, 'Buot yu man a burnutin mi i demo na ide?' ²⁹ 'Wet di ta kati napakebúrnut yu pala i piyon a tanom. ³⁰ Pabiyaan yu la ide a humanga a padepepe

hanggen de tigguto ta de tigguto ay sasabi ko de magguguto a tipunin de ngona i malot a demo na ide a giptan de ta sunugin misan ay i piyon a binhi a ginuto ay tipunin de de kamálg ko.”

I Halimbewa Tungkul De Binhi A Mustasa

(Mk. 4:30-32; Lu. 13:18-19)

³¹ Te isin pan di a halimbewa a tinodu dide ni Hisus a magioyo, “Be te kapangyedihan di i Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi isin a binhi a mustasa a tinanom ni isin agta de kaengin na. ³² Ta eya i kauntekan de pesan a binhi misan ay be natanom di a hinumanga di ay nappa ni hanga pa de pesan a gemut ni golay ta iwina ay nappa ni gemut ni kew ta duman di gepoged i kamanokan.”

I Halimbewa Tungkul De Pahelab

(Lu. 13:20-21)

³³ Ay nagsabi i Hisus ni isin pa a halimbewa, “Be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi pahelab a dinugeng ni isin a mahuna de tiluwon a tákal a harena a te dugeng a orat kanya kinumálat un pahelab de pesan a harena.”

I Paggemit Ni Hisus Ni Halimbewa Ide

(Mk. 4:33-34)

³⁴ Nano ay de pesan a pagtodu ni Hisus de kaagtaan ide ay ginamit na i halimbewa ide ta an eya te pagtodu a an te dugeng a halimbewa ide. ³⁵ Ta de maginon ay nangyedi di i hinola ni magsasabi a sinabi na, “Gesurut ok de kaagtaan de padean ni halimbewa ide ta pepatingges ko dide i tinagu a kamatoden gepo nun yinadi i putok i.”

I Kabuluhan Ni Halimbewa Ni Demo Pati Piyon A Binhi

³⁶ Pagkatapos ninon ay winalat ni Hisus un agta ide ta sinumilong nunde beloy ta linumane diya un magaad na ide ta sinabi de diya, “Patinggesin yu tebe dikami i halimbewa a tungkul de malot a demo de kaengin.” ³⁷ Kanya tinumubeg dide i Hisus, “I gepasok nun piyon a binhi ay ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ³⁸ I kaengin ay i belang lugel de putok i ta i piyon a binhi ay i belang agta a te kapangyedihan ni Makedepat de innawa de. Misan ay i malot pan a binhi a demo ay i manga agta a te kapangyedihan ni Satanas dide. ³⁹ Ta i kapagebuk pan a nagpasok ni malot a demo ay i Satanas. Nano ay i panahon a tigguto ay i inapóan a adow ta i magguguto pan ay i manga anghel ide. ⁴⁰ Ta ti papalano a tetipun i malot a demo a sosunug ay maginon pala i nangyeyedi de inapóan a adow. ⁴¹ Ta de inon a adow ay ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay dododul ko i manga anghel ko ide tangani tetipun de i manga agta a gepapagkasala de kakmukan, a geyedi pala ni mamalotin. Ta bobukud de i tinipun ide de agta a te kapangyedihan ni Makedepat de innawa de. ⁴² Ta wewitik de i binukud ide de apoy a padusahan ta duman ay

nátangos ide a náaratengot i ngipon de dehil de pagtiis de. ⁴³ Ta dingan i te malenis ide a innawa a an te mammalotin de pekita ni Makedepat ay gepakaingap ide a magi adow, a kakoloy ni Ama de a Makedepat de kataanan na kanya i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga.”

I Nattagu A Kayamanan

⁴⁴ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi kayamanan a nattapor de isin a kaengin ta nakutkutan yo ni isin a agta. Ta tinaporan na la a liwet. Ta dehil de hanga a salig na ay inumuli eya ta pinanggetang na i pesan a te duman diya. Ta ginatang na i kaengin a inon.

I Perlas A Mahalage

⁴⁵ “Magioyo pala be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ta inon ay magi magtitinde a gelawag ni mahalage ide a perlas. ⁴⁶ Ta nun makakita di ni isin a perlas a pinakamahalage ay inumuli ta pinanggetang na i pesan a te duman diya ta ginatang na inon a perlas.

I Halimbewa Tungkul De Pokut

⁴⁷ “Pati pan magioyo pala be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ta inon ay magi isin a pokut a dinagdeg de atab ta nakámit ni sadisadi a ikan. ⁴⁸ Nun mapino di un pokut ay sinaka nun magiekan ide nunde langges ta nagilinepa ide a pineta de i pippiyonin a ikan a inunid de oniden de ta binut de pan i an ide te kabuluhan. ⁴⁹ Maginon pala i nangyeyedi de inapóan a adow ta pagdetong ni manga anghel ide ay kekiblag de i makikkakasalanan ide de te malenis ide a innawa de pekita ni Makedepat. ⁵⁰ Ta wewitik de i makikkakasalanan ide de apoy a padusahan ta duman ay nátangos ide a náaratengot i ngipon de dehil de pagtiis de.”

I Kayamanan A Bowon Pati Den

⁵¹ Dingan tinanto ide ni Hisus, “Katinggesan yu man di i pesan a oyo?” Tinumubeg ide, “Ay-o.” ⁵² Kanya sinabi na dide, “Be te duman a magtutodu ni Hudyo a te kapangyedihan pala diya i Makedepat ay eya ay magi isin a te adi ni beloy a te den pati bowon a kasangkapan de pigpuoyen na ta getodu eya ni den a pagtodu pati bowon.”

An Petanggep I Hisus De Nasarit

(Mk. 6:1-6; Lu. 4:16-30)

⁵³ Nun sinabi di ni Hisus i halimbewa a inon ide ay tinumotul eya duman. ⁵⁴ Ta inumuli eya de benwaan na a sadili a nagtodu de pigmitengan ide a Hudyo duman. Ta nagtaka i inumikna ide diya kanya sinabi de, “Deno man nangamit i agta a iwina ni katinggesan na a oyo? Pati ti papalano man eya a gepakayedi ni gepakataka? ⁵⁵ Am man iwina i anak nun magyeyedi ni

beloy? Am man iwina i anak ni Maria? Ta eya ay kabinsa nide Santiago, Hose, Hodes pati Simon. ⁵⁶ Ta dio nappataan i manga wele na a kamahunaan. Kanya deno nangamit i agta a iwina ni pesan a katinggesan na a oyo?" Inon i pinasurutsurotan de, ⁵⁷ ta kinapoyen de eya kanya sinabi dide ni Hisus, "Talage ngani a i magsasabi ay pegelang misan deno puwide la de sadile na a lugel pati de mittanak na." ⁵⁸ Ta an gepakayedi i Hisus ni makmuk a gepakataka de sadile na a lugel dehil de an ide nagpanulusun diya.

Nagkogulo I Herod Dehil De Hisus

(Mk. 6:14-29; Lu. 9:7-9)

14 Nano ay nun panahon a inon ay nakadetong de Gubernador a Herod de Galilea i bereta a tungkul de Hisus. ² Ta sinabi na nunde katabeng na ide, "Eya ay i Huwen a Maglilenod a pinakaedup a liwet kanya eya ay gepakayedi di ni maginon ide a gepakataka." ³⁻⁴ Nano ay nun nagbebi i Herod de Herodeas a bebi ni Pilepi a wele na ay sinosol ni Huwen i Herod, "An nappaayun de pagdodul a binabian yu i bebi ni wele yu." Pagkasabi na ninon ay pinadekop, pinagepus pati pinabilanggo ni Herod i Huwen dehil de Herodeas. ⁵ Buot a pobunu eya ni Herod misan ay nagkatakut eya de manga Hudyo ide ta peabuyenan de a i Huwen ay magsasabi a matud ni Makedepat.

⁶ Nano ay nun dinumatong di i kapanganakan ni Herod ay sinumayew i anak ni Herodeas a maddikit de kasagkaden ni biseta ide ta masakut a nasalig i Herod. ⁷ Kanya sinumumpa i Herod a boboy na de maddikit i misan ano a agedin na. ⁸ Kanya gepo de buot ni ina na ay sinabi ni maddikit, "Boyin yu deko nano i ulo ni Huwen a Maglilenod a nappuoy de isin a pinggen." ⁹ Nalungkut dila i Herod nun iknain na inon. Misan ay dehil de pinangako na a inikna ni biseta ide ay dinodul na a boyin de maddikit i peaged na. ¹⁰ Kanya pinaputolan na i Huwen de bilanggoan. ¹¹ Ta pinuoy ni dinodul un ulo de isin a pinggen a binoy na de maddikit ta binoy pan nun maddikit nunde ina na. ¹² Misan i mag-aadel ide ni Huwen ay dinumatong ta inamit de i bengkay ni Huwen a tinapor de ta dingan binareta de de Hisus.

Peungut Ni Hisus I Lima A Lebu A Manga Lalaki

(Mk. 6:30-44; Lu. 9:10-17; Hn. 6:1-14)

¹³ Nano ay nun nabereta yo ni Hisus ay sinumakoy ide Hisus de isin a bengka a paagow de lugel a ilang a alayu de kamakmokan. Misan ay nun matinggesan pan ni kamakmokan a tinumotul ide Hisus ay binumulwag ide de benwaan de a inumabut ide diya a getotul de langges. ¹⁴ Pagsaka ni Hisus ay kinta na i makmuk a masakut a kaagtaan ta kinalbian na ide a pinapiyon na i te manga orom ide.

¹⁵ Nun apun di a masakut ay linumane diya un mag-aadel na ide ta sinabi de, "Ilang yo a lugel a mandeli di a nelinod i adow. Pakangin yu di i kaagtaan de buluberiyu tangani manggetang ide ni papangan de."

¹⁶ "An di kaelangan a patotulin pa ide." Inon i tinubeg ni Hisus, "Ta ikamo ngani i nongungut dide." ¹⁷ Ay tinumubeg pan ide diya, "Lima la i tinapay tam pati aduwa a ikan." ¹⁸ Sinabi ni Hisus, "Addein yu dio." ¹⁹ Ta pinalipa na i kaagtaan de kademoan ta dingan inamit na i lima a tinapay pati aduwa a ikan. Ta tinumingala eya de langot a nagpasalamat dingan pinisangpisang na un tinapay ide a binoy na de mag-aadel na ide. Ta ide pan i nagbuluboy de kaagtaan. ²⁰ Nakapangan ide a pesan a sukul. Nano nun tinipun ni mag-aadel na ide un an de naubus a kulukapisang ay nakapino ide ni sangpuwu pati aduwa a gelálan. ²¹ Te manga lima a lebu a lalaki a namangan puwide pa i mahunain pati mangának.

Nakatotul I Hisus De Disapow Ni Orat

(Mk. 6:45-52; Hn. 6:15-21)

²² Dingan tambing a pinasakoy ni Hisus i mag-aadel na ide de bengka ta pinaona na ide nunde dipa nun uluataben ta un agta pan ide ay pinauli na di. ²³ Pagkatotul nun agta ide ay sinumakat i Hisus de pagotan tangani manalangin. Nano ay nun abi di ay lallan i Hisus de pagotan. ²⁴ Misan ay un bengka pan ay duman di nunde ditow nun uluataben a te panganib dehil de labun ta nappasongsong de palos. ²⁵ Nano ay nun mandeli di a adow ay inumabut dide i Hisus a getotul de disapow ni uluataben. ²⁶ Misan ay nun kinta ni mag-aadel na ide a eya ay getotul de disapow ni atab ay pinangilabutan ide a te takut ta gepo de inon ay naginginolang ide a, "Binuswal kitam di." ²⁷ Misan ay tambing pan ay nagsurut dide i Hisus ta sinabi na, "Wet kamo matakut ta patibongin yu i innawa yu ta ako yo a i Hisus."

²⁸ Dingan nagsurut i Pedro ta sinabi na, "Panginoon, be talage a ikamo nay ay padenain ok yu dikamo de disapow ni atab." ²⁹ Tinubeg na diya, "Dumio ka." Ta linumusong i Pedro de bengka ta nakatotul de disapow ni atab a palane de Hisus. ³⁰ Misan ay nun kinta na un hangain a labun dehil de palos ay te gepo eya a natakut pati te gepo pala a gelinod kanya inolang na de Hisus, "Panginoon, ligtasin ok yu." ³¹ Tambing a inuma ni Hisus i Pedro a sinabi na diya, "Untik a masakut i pagpanulusun mo. Bekot ta geaduwa i esip mo?" ³² Dingan pagkasakoy de nunde bengka ay tinumimok di un palos. ³³ Ta pinodi eya ni pesan duman nunde bengka ta sinabi de, "Talage a matud a ikamo ngani i Anak nun Makedepat."

Pepapiyon Ni Hisus I Te Orom Ide

(Mk. 6:53-56)

³⁴ Nun pagkasabusabu de nunde dipa ay dinumatong ide de sákup ni Genesaret. ³⁵ Ay nun inabuyenan i Hisus nun tage duman ide ay tambing de a pinabereta de pulupalebut ninon a lugel kanya inadde de de Hisus i pesan a te orom. ³⁶ Ta inaged de diya i pesan a te orom a patapáin na ide misan de rimong ni bedu na ta i pesan pan a tinumapá de rimong na ay pinumiyon a talage.

I Pagtodu A Nappaayun De Ugeli A Den Ni Hudyo Ide (Mk. 7:1-13)

15 Nano ay te linumane de Hisus a tipide a Pariseo pati magtutodu ide ni Hudyo a inumapo de Herusalem ta tinanto de eya, ² "Bekot ta an getalinga i mag-aadel yu ide de ugeli a natinggesan tam nun de kaapoapohan tam ide? Ta gepangan ide ni tinapay, a an ide geuges ni kumot de a nappaayun de ugeli tam." ³ Tinubeg ide ni Hisus, "Bekot pala ta ang kamo getalinga de pagdodul ide ni Makedepat dehil de ugeli yu a inumapo de kaapoapohan yu ide. ⁴ Ta pinasabi ni Makedepat de Moises a, 'Gelangin mo i ama mo pati ina mo ta i magsabi ni malot de ama pati ina na ay depat a malibun.' ⁵ Misan pan ay petodu yu a be pesabi ni agta de kamoddenan na a, 'Anok di te natatabeng dikamo ta i pesan ko a adi ay pinangako ko di de Makedepat.' ⁶ Ta de maginon ay an getabeng i manga agta de kamoddenan de ide. Ta peeyenan yu ni kabuluhan i surut nun Makedepat dehil de pag-abut yu de ugeli yu a Hudyo. ⁷ Pesabi yu kon a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Matud ngani i hinola ni Isais a tungkul dikamo ta sinabi ni Makedepat, ⁸ 'I oyo ide a kaagtaan ay gegelang deko de nguso de la misan an te paggelang a matud de innawa de. ⁹ Kanya i pagpodi de deko ay an te kabuluhan ta i pagtodu de ay geapo la de agta, a an geapo deko a magi pesabi de.' "

I Gepadiplot De Agta (Mk. 7:14-23)

¹⁰ Dingan pinalane ni Hisus i kaagtaan ta sinabi na dide, "Patalikngan yu a pesan ta esipin yu i sasabi ko i. ¹¹ An i gesilong a pápangan de nguso ni agta i gepakapagpadiplot diya de pekita ni Makedepat ta i gebulwag pan a mammalotin a surut a geapo de nguso na." ¹² Pagkasabi na ninon ay linumane diya un mag-aadel na ide ta sinabi de, "Katinggesan yu man a nagkaapdisan i Pariseo ide de sinabi yu?" ¹³ Tinumubeg i Hisus, "Boburnut i pesan a halaman a an tinanom ni Ama ko de langot. ¹⁴ Pabiyaan yu ide ta ide ay magi bulag a magtutodu a an te katinggesan ta be gekabitan i padepade a bulag ay padepade pala ide ay naddegdeg de bulsut." ¹⁵ Ta sinabi ni Pedro diya, "Patinggesin yu tebe dikami i halimbewa a inon." ¹⁶ Kanya sinabi na dide, "Pati ikamo mangani ay ang kamo pa te katinggesan? ¹⁷ An yu man katinggesan a anoman a gesilong a pápangan de nguso ni agta ay tuloy la de tiyen ta bobut na la. ¹⁸ Misan i gebulwag pan a surut de nguso ni agta a geapo de innawa na ay inon i gepakapagpadiplot diya de pekita ni Makedepat. ¹⁹ Ta de innawa na pan geapo i mammalotin a esip, panlala-ki, pammahuna, pagpakialam de bebi ni kakmukan, pagpannakow, pamuno, pagpamatud de kabutelan pati pagpintas de kakmukan. ²⁰ Inon ide i gepakapagpadiplot de agta ide. Misan ay i mamangan ni an naguges ni kumot a magi pesabi de ay an non gepakapagpadiplot de agta ide."

I Mahuna A An Hudyo A Te Hanga A Pagpanulusun (Mk. 7:24-30)

²¹ Nano ay tinumotul i Hisus duman a kinumang de sákup ni benwaan a Tiro pati Sidon. ²² Pagkadetong na ay linumane diya i isin a mahuna a an Hudyo a getaan de lugel a Kanaan ta malagdu a sinabi na, "Panginoon, a apo ni Debid, makalbi kamo deko ta i anak ko a mahuna ay te libong de lawes na ta nagkahedapan a masakut." ²³ Misan ay an tinubeg ni Hisus ta linumane diya un mag-aadel na ide a sinabi de diya, "Piyon pa a patotulin yu di eya tangani an mangalangala a geabut dikitam." ²⁴ Tinumubeg i Hisus, "Pinaatid ok la dio de putok i para de topa ide a nalagelag a tage Israel." ²⁵ Misan ay linumane diya un mahuna a nagpodi de kasagkaden na ta sinabi na, "Panginoon, tabengan ok yu tebe." ²⁶ Tinumubeg i Hisus, "An depat a i pápangan ni mangának ay wewitik de manga tito." ²⁷ "Matud ngan non Panginoon," tinubeg ni mahuna, "Misan i manga tito pan ay gepangan ni mumu a nagkadegdeg de pigpanganan ni Panginoon de." ²⁸ Kanya sinabi diya ni Hisus, "Kabinsa a mahuna, talage a hanga i pagpanulusun mo kanya nappaayun de buot mo ay nangyeyedi i peaged mo." Ta nun nanon pala a odes ay pinumiyon un anak na.

Pepapiyon Ni Hisus I Agta Ide

²⁹ Pag-apo duman ni Hisus ay inumampulang a sinumila de kaginglan ni uluataben a Galilea. Ta dingan eya ay sinumakat de pagotan a linumipa duman. ³⁰ Am pa náloy ay nagidinatong i kaagtaan ide a te manga adde a pilay, kimaw, bulag, bunol pati makmuk pa a kakmukan a te manga orom. Ta pinuoy de ide de kasagkaden ni Hisus ta pinapiyon na ide. ³¹ Kanya nagtaka un kaagtaan ide nun kinta de a gepakasurut di un bunol ide, a pinumiyon di un kimaw ide, a nakatotul di pala un pilay ide pati nakakita un bulag ide. Ta ide a pesan ay nagpodi de Makedepat a pepodian pala ni manga Hudyo hanggen nun de gepo.

Peungut Ni Hisus I Apat A Lebu A Agta (Mk. 8:1-10)

³² Ta pinalane ni Hisus un mag-aadel na ide ta sinabi na, "Nagkakalbi ok de manga agta ide a oyo ta tiluwon di a adow a kakoloy ko ide ta an di ide te pápangan. Ta ang ko pan buot a pouli ide a nagketiggeng ta kati malinog ide de bektas." ³³ Ta tinubeg eya ni mag-aadel na ide, "Deno kitam nángamit ni tinapay a nosukul de magioyo a kamakmuk a agta ta ilang yo a lugel." ³⁴ Tinanto ni Hisus dide, "Pide man i tinapay yu dena?" "Pito la pati tipide a untekin a ikan," i tubeg de. ³⁵ Dingan pinalipa ni Hisus i kaagtaan de putok. ³⁶ Ta inamit na i pito a tinapay pati ikan ide ta pagkapagpasalamat na de Makedepat ay pinisangpisang na inon ide. Ta binoy na de mag-aadel na ide tangani buluboy de de manga agta ide. ³⁷ Nakapangan i pesan a sukul. Ta nun tinipun de un an de naubus a kulukapisang ay

nakapino ide ni pito a gelálan. ³⁸ Te duman a apat a lebu a lalaki i namangan puwide pa i mahunain pati mangának. ³⁹ Dingan pinatotul ni Hisus i kaagtaan ide ta sinumakoy eya de bengka a paagow de lugel a Magadan.

Pelawagen I Hisus Ni Tande A Geapo De Langot

(Mk. 8:11-13; Lu. 12:54-56)

16 Nano ay dinumatong dide Hisus i tipide a Pariseo pati Saduseo ide ta nag-aged ide diya a magpakita eya ni gepakataka a gepo de langot, a gepamatud de kapangyedihan na misan ay pedeya de la eya. ² Kanya tinumubeg dide i Hisus, “De kadepit a apun ay pesabi yu a masampat i panahon diage ta matallang i langot nano. ³ Pati de abiabi ay be te kodipot ay sasabi yu ay nátapok nano ta madumos i langot. Talage ay peabuyenan yu i manga tande a inon de langot misan ay an yu pan peabuyenan i manga tande a gepamatud de pagyedi ni Makedepat de nano a panahon. ⁴ Malot i ugeli ni agta de nano a panahon ta an ide depat a ponulusunan. Gelawag ide ni gepakataka misan ay an ide te kekita ti an i magi gepakataka a nangyedi de magsasabi a den a Honas.” Pagkasabi na ninon ay tinumotul ide Hisus de kaagtaan.

I Pahelab Ni Pariseo Pati Saduseo Ide

(Mk. 8:14-21)

⁵ Nano ay sinumabusabu ide pati mag-aadel na ide de dipa misan ay nakalipat pan ide ni tinapay a pápangan de. ⁶ Nano ay sinabi ni Hisus dide, “Mag-engat kamo pati umelag de pahelab ni Pariseo pati Saduseo ide.” ⁷ Kanya nasurutsurotan i mag-aadel na ide ta sinabi de, “Kanya na non sinabi ay ang kitam te adde a tinapay a sukul.” ⁸ Misan ay katinggesan pan ni Hisus i pasurutsurotan de kanya sinabi na dide, “Talage a untik i pagpanuluson yu deko. Bekot ta nasurutsurotan kamo a ang kamo te adde a tinapay a sukul? ⁹ An yu pa man peabuyenan i kapangyedihan ko? Wet yu kelipatan a pinisangpisang ko i lima a tinapay a para de lima a lebu a lalaki ta katinggesan yu tipide a gelálan i napino yu nun an naubus ide. ¹⁰ Pati wet yu kelipatan a pinisangpisang ko i pito a tinapay a para de apat a lebu a lalaki ta katinggesan yu tipide a gelálan i napino yu nun an naubus ide. ¹¹ Kanya bekot ta an yu katinggesan a anak nagsabi a tungkul de tinapay a pepangan misan ay pepapag-engat ko ikamo de pahelab ni Pariseo pati Saduseo ide.” ¹² Dingan katinggesan ni mag-aadel na ide a ide ay pepapag-engat na de pagtodu ni Pariseo pati Saduseo ide ta an pahelab a pegemit de tinapay.

Gepamatud I Pedro Tungkul De Hisus

(Mk. 8:27-30; Lu. 9:18-21)

¹³ Nano ay nun dinumatong ide Hisus de sákup ni Sesarea Pilepos ay tinanto na i mag-aadel na ide a magioyo, “Ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay ino ok kon pesabi ni kaagtaan?” ¹⁴ Dingan tinumubeg

ide diya, “I pesabi ni tipide ay i Huwen kamo a Maglilenod. I kakmukan pan ay pesabi de a ikamo ay i Elias pati te duman pa a gesabi a ikamo ay i Heremias o ikamo kon ay isin de magsasabi ide a den.” ¹⁵ Dingan tinanto na ide, “Ikamo pan ay ano i nasasabi yu tungkul deko? Ino ok?” ¹⁶ Ta tinumubeg i Simon Pedro, “Ikamo ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat a an te kalebunan a i Anak na.” ¹⁷ Ta sinabi diya ni Hisus, “Piyon i kapuoyen yu, Simon a anak ni Honas ta i kamato-den a oyo ay an pinakita dikaw ni misan ino a agta ti an i Ama ko la a Makedepat de langot. ¹⁸ Ta pesabi ko pan dikaw, Simon, a ikaw ay Pedro a te kabuluhan ‘be-to’ pati gepo de inon a magi denpa ay pouddi ko i be-loy ko a i pesan a gepanulusun a kapolongan. Ta i kapangyedihan ni Satanas ay an nanalo dide. ¹⁹ Ta boboy ko dikaw i kapangyedihan ko a magi kapangyedihan ko a geapo de langot. Ti anoman i gegiptan yu dio de putok i ay gegiptan pala de langot. Ta i oukasan yu dio ay oukasan pala de langot.” ²⁰ Dingan sinabi dide ni Hisus a mahigpit a, “Wet yu sasabia misan dino a ako i Kristo a Pinangako nun Makedepat.”

Pepatingges Ni Hisus I Tungkul De Kalebunan Na

(Mk. 8:31-9:1; Lu. 9:22-27)

²¹ Nano ay gepo nun nanon ay sinabi na a matallang de mag-aadel na ide a depat a kumang eya de Herusalem a magtiis ni makmuk a kahedepan dehil de pinakamatande ide, ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo. Ta eya ay pobuno de a tuloy misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup eya a liwet. ²² Dingan inakit eya ni Pedro de alayu a untik ta sinabi na diya a magioyo, “Panginoon, wet tebe non mangyedi kapide man dikamo.” ²³ Misan ay sinumagkad i Hisus de mag-aadel na ide ta dingan sinosol na i Pedro, “Lumayu ka Satanas, de alane ko i ta peabetan ok mo ta i peesip mo ay an inumapo de Makedepat ta de agta la.”

²⁴ Dingan sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide a magioyo, “I misan ino a te buot a nappa ni mag-aadel ko ay depat a kapoyen na ngona i kabuotan na a sadili ta depat a magtiis ni kahedepan a kosa a innawa a magi ako dingan geabut pala de ugeli ko. ²⁵ Ta i te buot a gealáge de edup na dio de putok i ay neeyenan ninon misan ay i geboy ni edup na para deko ay eya ngani i gekaduman ni edup a bowon. ²⁶ Talage ay an te pakinabeng a matud i misan ino a agta a te adi ni pesan dio de putok i, a am pan te duman a edup a bowon. Ta an te misan ano a nappatud a bebeyed ni agta de inon a edup a bowon. ²⁷ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nolosong ok a an naaloy a te gepakaingap ni Ama ko a te kakoloy pala ni manga anghel na ide ta de inon a panahon ay bebilosan ko i belang agta a nappaayun de pagyedi de. ²⁸ Talage ay pesabi ko dikamo a te duman dikamo a an nelibun hanggen an de kekita i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kapangyedihan di de innawa ni agta.”

Gepakaingap I Hisus

(Mk. 9:2-13; Lu. 9:28-36)

17 Pagkatakgig ni anim a adow ay i inikag la ni Hisus ay i Pedro, magwele a Santiago pati Huwen ta sinumakat ide de isin a maditas a kalasan. ² Nun ide ay duman di ay kinta de a nagkobowon di a masampat i Hisus ta i mukha na ay getallang di a magi adow ta i bedu na pan ay linumapsay di a getallang. ³ Dingan loktat di a kinta ni tiluwon a mag-aadel i Moises pati Elias a magsasabi ide a den a gepakisurut de Hisus. ⁴ Dingan sinabi ni Pedro de Hisus, "Panginoon, yadi pa ay dio kitam di ta be buot yu ay geyedi kami ni tiluwon a pigpilongan, isin dikamo, isin de Moises pati isin pala de Elias." ⁵ Dingan nun gesurut pa eya ay loktat a kinumalinongan dide i kunom a gepakaingap. Ta te inumapo duman a surut a magioyo, "I oyo i Anak ko a pebuot ta eya i kasalegan ko kanya magtalinga kamo diya." ⁶ Nun inikna nun mag-aadel na ide un surut a inon ay natakut ide a masakut ta ide ay napaobbob de putok. ⁷ Misan ay linanean ide ni Hisus a tinapá na ide ta sinabi na, "Umuddi kamo a wet kamo matakut." ⁸ Dingan nun tinumingala ide ay an di ide te kinta ti an i Hisus dila a lallan. ⁹ Nano nun ide ay gedolug di nunde kalasan ay dinodul ni Hisus dide a sinabi na, "Wet yu sasabia misan dino i kinta yu hanggen an nagkaedup a liwet i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta." ¹⁰ Nano ay tinanto eya ni mag-aadel na ide a magioyo, "Buot mi tebe a matinggesan ti ano ta pesabi ni magtutodu ide ni Hudyo a depat ngona a nádetong i Elias a magsasabi a den dingan pa i Kristo a Pinangako na." ¹¹ Dingan tinumubeg eya dide, "Talage a pesabi ni kasulatan a nádetong ngani i Elias a tagibu tangani handein na i pesan para de Kristo. ¹² Misan pesabi ko dikamo a nakadetong di i Elias misan pan ay an eya inabuyenan ni manga agta ide ta yinadi de diya i malot a nappaayun de buot de. Maginon pala ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay pehedepan de." ¹³ Dingan kinatinggesan nun mag-aadel na ide a i Huwen a Maglilenod i buot na a sasabi ay i Elias.

Pepalayu Ni Hisus I Libong De Anak A Lalaki

(Mk. 9:14-29; Lu. 9:37-43a)

¹⁴ Nano ay nun pagdetong de de kamakmoka a agta ay linumane a linumuhud de kasagkaden ni Hisus i isin a lalaki ta sinabi na, ¹⁵ "Panginoon, kalbian yu tebe i anak ko a lalaki ta eya ay ugnay a nagkopugtusan a nagkehedepan a masakut pati ugnay eya a nagkaddegmak de apoy o de libtong a orat. ¹⁶ Misan ay nun inadde ko eya de mag-aadel yu ide ay an de napalayu." ¹⁷ Ta tinumubeg i Hisus, "Ikamo a kaagtaan de nano a panahon ay am pa te pagpanulusun ta maksa i innawa yu. Hanggen kapide ok man depat a kakoloy yu a getiyage dikamo?" Dingan sinabi na de lalaki, "Addein yu dio un anak yu." ¹⁸ Dingan dinodul ni Hisus un libong a lumayu de lawes na ta napalayu na di, a pinumiyon di a tamping un anak.

¹⁹ Pagkatapos ninon ay linumane i mag-aadel na ide de Hisus ta tinanto de eya de an te geikna a kakmukan a magioyo, "Ano pan ta am mi napalayu un libong?"

²⁰ Tinubeg ide ni Hisus, "Kanya yu an napalayu ay dehil de an sukul i pagpanulusun yu. Pesabi ko ngani dikamo a be i pagpanulusun yu de Makedepat ay gehanga a magi untik a binhi a mustasa a nappa ni hanga a gemut a golay ay nappatud a dododul yu i kalasan a oyo, 'Umalis ka duman.' Ay dingan náalis ngani. Ta ti ano i sasabi yu ay inon i nangyeyedi. ²¹ Misan ay i oyo a kalase a libong ay an napálayu be an te pagpanalangin pati an pamangan ni untik a panahon."

Pesabi A Liwet Ni Hisus I Pagkalibun Na

(Mk. 9:30-32; Lu. 9:43b-45)

²² Nano ay nun pagsila de duman de sákup ni Galilea ay sinabi ni Hisus dide, "I ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop nunde manga agta, ²³ a bobuno a tuloy misan ay de katiluwon a adow ay pa-keedup ok a liwet." Pagkasabi na ninon ay nalungkut a masakut i mag-aadel na ide.

I Pagbeyed Ni Buwis Para De Beloy A Pighandogen De Makedepat

²⁴ Pagdetong de de benwaan a Kapernam ay linumane de Pedro i magsisengil ide ni buwis para de beloy a pighandogen de Makedepat de Herusalem ta tinanto de, "Gebeyed man ni buwis para de beloy a pighandogen de Makedepat i magtutodu yu na?" ²⁵ "Ay-o," i tubeg ni Pedro ta nun dinumatong di eya nunde beloy ay tinanto eya a tagibu ni Hisus, "Simon, anoman i peesip mo? Dino man gepasingil i Hari ide ni buwis, de mangáyun na man o de nasasakopan ide a bensa?" ²⁶ Dingan tinumubeg i Pedro, "I nasasakopan na a bensa." Ta sinabi ni Hisus, "Be maginon ay an gebeyed ni buwis i mangáyun na ide. ²⁷ Misan ay dumuman ka de atab ta magbiwes ka ta amitin mo i tagibu a náamit mo a ikan dingan bukain mo i nguso na ta te kekita ka a isin a kuwarta a pelak. Ay amitin mo ta magbeyed ka para dikita a aduwa tangani i kaagtaan ay an te nasasabi."

Ino I Nappa Ni Maditas Pa

(Mk. 9:33-37; Lu. 9:46-48)

18 Nun nanon ay linumane de Hisus i mag-aadel na ide ta ide ay nagtanta diya, "Ino man i maditas pa be te kapangyedihan di i Makedepat dio de putok i?" ² Dingan pinalane ni Hisus i isin a anak ta pin-auddi na de kasagkaden de. ³ Ta sinabi na, "Talage ay pesabi ko dikamo a be ang kamo gepakasidong ni innawa yu a magi anak a oyo ay talage ay an nappatud a nakesilong kamo de kataanan nun Makedepat. ⁴ Kanya i misan ino a gepakasidong ni innawa na a magi anak a oyo ay eya ngani i nappa ni pinakamaditas be te kapangyedihan i Makedepat dio de putok i. ⁵ Pati i misan ino a getanggep a piyon dehil deko ni

magi anak a oyo a te masidong a innawa ay ako ngani i petanggep na.

Wet Gepapagkasala I Misan Ino De Gepanulusun Ide (Mk. 9:42-48; Lu. 17:1-2)

⁶“Nano ay tungkul pan de misan ino a gepapagkasala de am pa náloy a gepanulusun deko ay yadi pa ngona a inon a agta ay gipotan de bong na ni hanga a beto a degdegin eya de ditow a atab.

⁷Gepakatakut i násapit de agta dio de putok a gepapagkasala de gepanulusun deko. Talage ay ugnay a gedetong i maginon a tukso misan ay gepakatakut i násapit de gepapagkasala.

⁸“Be i kumot mo o singit mo i gepapagkasala dikaw ay depat a pugtusin mo a butin mo di ta yadi pa a isin dila i kumot mo o singit mo a nakesilong ka pan de kataanan nun Makedepat, a an magi aduwa i kumot mo o singit mo a nappaduman ka pan de impiyerno a an nagkapalong. ⁹Ta be i mata mo i gepapagkasala dikaw ay lugitin mo a butin mo ta piyon pa a lallan i mata mo a nakesilong ka pan de kataanan nun Makedepat, a an magi aduwa i mata mo a nappaduman ka pan de impiyerno.

Tungkul De Manga Topa A Nalagelag (Lu. 15:3-7)

¹⁰“Kanya mag-engat kamo a wet yedian ni malot i am pa náloy a gepanulusun deko. Ta pesabi ko dikamo ay i manga anghel de langot a ugnay a gealage dide ay de kasagkaden pala ni Makedepat a Ama ko de langot. ¹¹Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay dinumio tangani ligtasin ko i nalagelag ide.

¹²“Talage a be te duman a agta a te isin a dian a topa dingan nalagelag i isin ay ano nano i yeyedi na? Ay talage ay wawalat na i siyam a puwu pati siyam ta lalawag na ngani un isin a nalagelag. ¹³Dingan be kinta na di ay namas pa i kasalegen na de isin a kinta na de siyam a puwu pati siyam a an nalagelag. ¹⁴Maginon pala i Ama ko a Makedepat de langot ay an na buot a nalagelag a podusahan i misan isin a am pa náloy a gepanulusun deko.

Be Magkasala I Isin A Kabinsa

¹⁵“Nano ay be nagkasala dikamo i kabinsa mo ay kangan mo a lallan dingan pagsabian mo de an te geikna a kakmukan. Ta be eya ay nátinga dikaw ay dingan tinabengan mo eya tangani an nallagelag.

¹⁶Misan ay be an nátinga dikaw ay mangikag ka ni isin o aduwa a kabinsa mo tangani i panosol mo diya ay te gepamatud a aduwa o tiluwon. ¹⁷Ta dingan be am pa eya tinumalinga de gepamatud ide ay sabiin yu di de kapolongan a gepanulusun. Nano ay be am pa eya tinumalinga de kapolongan ay yediin yu di eya a magi an di gepanulusun a makikkakasalan.

Te Kapangyedihan I Manga Gepanulusun

¹⁸“Pesabi ko dikamo pala a manga gepanulusun a ti ano man i gegiptan yu dio de putok i ay gegiptan pala de langot ta i oukasan yu dio ay oukasan pala de langot. ¹⁹Pati pan pesabi ko dikamo ay be i aduwa dikamo dio de putok i ay nagkaeisin a geaged de pagpanalangin yu ay talage ay boboy dikamo ni Makedepat a Ama de langot i misan ano a peaged yu diya. ²⁰Ta be te aduwa o tiluwon a gepolong dehil de gepanulusun de de makapangyedihan a ngalan ko ay kakoloy ok de duman.”

Tungkul De Katabeng A An Gepatáwad

²¹Dingan linumane i Pedro de Hisus ta eya ay nagtanto ni magioyo, “Panginoon, pakapide ko man patáwed i kabinsa ko be eya ay gekasala deko a liwet liwet? Pakapito man o eyen?” ²²Ay tinubeg eya ni Hisus, “Ang ko pesabi a pakapito a sila ta pakapito a puwu pati pito pa a liwet.

²³“Kanya i halimbewa be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay magioyo. Te isin a ponu a binuot na a pepapagbeyed i pesan a taohan na a te manga otang diya. ²⁴Nano ay nun ginumapo eya a gelawag a ti ino i te otang diya ay tagibu a pinakang na diya ay i te otang ni sangpuwu a lebu a talento a kuwarta (I isin a talento ay manga apat a lebu a peso.)

²⁵Misan ay talage a an eya te bebeyed kanya dinodul ni ponu na a panggegetangin eya, bebi na, mangának na pati pesan a adi na tangani eya ay makabeyed. ²⁶Ay linumuhud i te otang de kasagkaden ni ponu na ta inumaged ni kalbi a sinabi na, ‘Biyen ok yu pa ni pagkakataon tangani bebeyedin ko i pesan ko a otang dikamo.’ ²⁷Nano ay nakalbi diya un ponu na kanya pinatáwad na eya de pesan a otang na ta pinatotul na di. ²⁸Misan ay pagtotul na pan duman ay kinta na i kapadepade na a katabeng a te otang diya ni isin la a dian a pera. Ta loktat na a binolan a binitkol ta sinabi na, ‘Magbeyed ka ni pesan a otang mo.’ ²⁹Nano ay linumuhud a inumaged i te otang diya a magioyo, ‘Biyen ok yu pa ni pagkakataon tangani bebeyedin ko i pesan ko a otang dikamo.’ ³⁰Misan ay an eya tinumalinga ta eya ay pinabilanggo na hanggen de makabeyed.

³¹Nun makitan inon ni kapadepade na ide a katabeng ay nagtampo ide dingan kinumang ide nunde ponu de ta sinumbong de inon a yinadi ni te otang a hanga.

³²Kanya pinakangan nun ponu de un te otang a hanga ta sinabi na diya, ‘Malot a masakut i ugeli mo. Ikaw ay pinatáwed ko de pesan a otang mo ta nag-aged ka a patáwad in ko ikaw. ³³Talage a nakalbi ok dikaw kanya depat pala a nákalbi ka de kapadepade mo a katabeng.’ ³⁴Dingan pinabilanggo eya ni ponu na dehil de gengsa na hanggen eya ay makabeyed de pesan a otang na a hanga.’ ³⁵Sinabi pa ni Hisus, “Maginon pala i yeyedi dikamo ni Ama ko de langot be an inumapo de innawa yu i pagpatáwad yu de kabinsa yu.”

I Pagtodu Tungkul De Pagkiblag Ni Magkálaki

(Mk. 10:1-12)

19 Pagkatapos ni Hisus a gesurut ni pesan a inon ay tinumotul de sákup ni Galilea ta kinumang de kaginglan a sákup ni Hudia a tinumuloy pala de dipa ni Horden. ² Misan ay inumabut diya i makmuk a agta ta pinapiyon na duman i te manga orom.

³ Ay te duman pan a manga Pariseo a linumane diya ta eya ay pedeya de la de padean ni tanto a magioyo, "Nappaayun man de pagdodul ide a kumiblag i lalaki de bebi na de misan ano a dehilan?" ⁴ Tinumubeg i Hisus, "An yu pa man nagkabesa i naddekasulatan a gepo pa nun yinadi ni Makedepat i pesan ay yinadi na i lalaki pati mahuna a gebebian ide a tuloy. ⁵ Kanya sinabi ni Makedepat, 'Dehil de inon ay depat a wawalat ni lalaki i kamoddenan na ide a nekikoloy de bebi na ta ide a aduwa ay napa ni isin a lawes.' ⁶ Kanya ide ay an di aduwa ta isin dila. Pati i pinapagkoloy ni Makedepat ay wet pepapagkiblag ni agta la." ⁷ Tinanto eya ni Pariseo ide a liwet, "Be maginon ay ano pan ta dinodul ni Moises a depat a biyen ni lalaki i bebi na ni kasulatan a ide ay nagkiblag di dingan ngona eya ay kumiblag di de mahuna?" ⁸ Tinumubeg i Hisus, "Ay-o, pinabiyaan ni Moises a kiblagen yu i bebi yu dehil de ikamo ay te maksa a innawa misan ay an maginon nun tagibu pa. ⁹ Kanya pesabi ko dikamo a be kekiblagen ni lalaki i bebi na a am pan te kasulit a kakmukan a lalaki ay te kasalanan a pagpakialam inon a lalaki a gebebi a liwet de kakmukan. Ta be magbebi a liwet i mahuna ay nappa ni migpakialam i bebi na a bowon."

¹⁰ Dingan sinabi diya ni mag-aadel na ide, "Be maginon i nangyeyedi de lalaki pati mahuna ay yadi pa a wet di gebebi." ¹¹ Misan ay tinumubeg i Hisus dide, "An pesan i te kaya a an gebebi ti an i tinab-bengan la ni Makedepat. ¹² Ta te duman a bukud bukud a dehilan a an gebebi i lalaki. Te duman a pinanganak a an te buot a gebebi. I kakmukan pan ay an te buot a gebebi dehil de pagyedi ni kakmukan a agta ta te duman pala i an te buot a gebebi tangani te kaya pa ide a geabut de kabuotan ni Makedepat. Kanya i depat a getanggap ni oyo ay i petabengan la ni Makedepat."

Pekalbian Ni Hisus I Mangának

(Mk. 10:13-16; Lu. 18:15-17)

¹³ Dingan te nangadde pan de Hisus ni mangának de, a gepinag-aged diya a tapáin na ide, a manalangin para dide misan ay sinablow pan ni mag-aadel na ide i kaagtaan. ¹⁴ Dingan sinabi ni Hisus, "Pabiyaan yu a lumane deko i mangának ta wet yu ide sablowa ta katingsan yu a de kapadepade de a te masidong a innawa, te kapangyedihan i Makedepat." ¹⁵ Ta tinapá na ngani ide ni kumot na dingan eya ay tinumotul.

I Lalaki A Mayaman

(Mk. 10:17-31; Lu. 18:18-30)

¹⁶ Nano ay te isin pan a lalaki a linumane de Hisus a nagtanto a magioyo, "Piyon a Magtutodu, ano man i

depat ko a yeyedi tangani magkaduman ok ni edup a an te kalog?" ¹⁷ Tinumubeg i Hisus, "Ano man i dehilan ta inolangan ok mo a piyon ta am pan te piyon ti an i Makedepat la? Misan be buot mo a gekaduman ni edup a an te kalog ay tumalinga ka a matud de pagdodul ide." ¹⁸ Tinanto ni lalaki, "Uluano non?" Sinabi ni Hisus a, "'Wet ka nomuno, wet ka nekialam de bebi ni kakmukan, wet ka nannanakow, wet ka gebutil de pagpamatud mo, ¹⁹ gelangin mo i kamoddenan mo ide pati buotin mo i kapadepade mo a agta a magi pagbuot mo de sadile mo.'" ²⁰ Misan ay tinubeg nun lalaki, "Tinumalinga ok di de pesan a inon. Ano pa i depat ko a yeyedi nano?" ²¹ Sinabi diya ni Hisus, "Be buot mo a talage a gekitong pa i pag-abut mo de Makedepat ay tumotul ka a panggetangin mo i pesan mo a adi, a boyin mo de mahedepin i kapanggetangan na ta dingan gekaduman ka ni kayamanan de langot. Pagkatapos ninon ay umabut ka deko." ²² Nano ay pagkaikna na ninon ay tinumotul di a nalungkut un lalaki ta eya ay mayaman a masakut.

²³ Ta sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide a, "Talage ngani a mahedep a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na. ²⁴ Ta pesabi ko pala dikamo a be an nappatud a nesilong i hayup a kamelyo de bulsut ni kadeyum ay namas pa a an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na." ²⁵ Nano ay namas di a nagtaka i mag-aadel na ide nun inikna de yo a sinabi ni Hisus kanya tinanto de, "Be maginon ay ino pan i nalligtas?" ²⁶ Dingan pinagelawag ide ni Hisus ta sinabi na dide, "Talage a an nappatud a leligtas ni agta i sadile de misan ay te kaya i Makedepat a nangyeyedi ni misan ano a buot na." ²⁷ Dingan sinabi ni Pedro, "Pagelawagin yu ta winalat mi i pesan a inumabut kami la dikamo. Ano pan nano i nappa ni bilos mi?"

²⁸ Kanya ide ay tinubeg ni Hisus, "Talage a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay gesabi dikamo ni kamatoden a de inapóan a adow ay gelipa ok de piglipaan ko a te gepakaingap. Ta ikamo pala a gepinag-abut deko ay nelipa pala de sangpuwu pati aduwa a piglipaan a gehuwis de sangpuwu pati aduwa a angkan ni Israel. ²⁹ Ta i misan ino a getiis a walatin na i beloy na, mangának, manga kabinsa, kamoddenan, pati kaengin dehil deko ay tatanggap na ngani de nano a panahon i makmuk pa a masakut a kapiyonan. Ta de nádetong pan a panahon ay te duman eya ni edup a an te kalog. ³⁰ Ta te duman a naona a nagkái-napóan ta te nàinapóan pan a nagkapaona.

Tungkul De Inapóan Pati Naona

20 "Be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta, inon ay magi halimbewa a oyo. Te binumulwag a maderam de abiabi a te adi ni pigtanoman ni lanut a obes tangani nanlalawag ni magtatarabeho na. ² Nun ide ay nagkasungdu di de suwildu de a sukul de maghapun ay pinakang na ide de pigtanoman na. ³ Nano ay binumulwag a liwet un te adi ni pigtanoman nun abiabi a kadepit ta kinta na de palingki i kauluuddi

la a an te manga peyedi. ⁴ Sinabi na dide, 'Dumuman kamo pala de pigtanoman ko a magtarabehe ta bebiyen ko ikamo ni sukul a suwildu.' Dingan dinumuman ngani ide. ⁵ Misan ay binumulwag pan di eya nun udto di pati nun apun di a kadepit ta maginon pala i yinadi na. ⁶ Ta nun i odes ay mandeli di a natapos i tarabehe ay binumulwag eya a liwet ta kinta na pan di i kakmukan pa a an te manga peyedi ta sinabi na dide, 'Bekot ta kauluuddi kamo dena maghapun?' ⁷ Tinumubeg un kauluuddi ide a magioyo, 'Ay an te geboy dikami ni tarabehe.' Misan ay sinabi nun te pigtanoman, 'Be maginon ay dumuman kamo pala de pigtanoman ta magtarabehe kamo.' ⁸ Nano ay nun nodumos di ay sinabi nun te adi nun pigtanoman de katabeng na, 'Olangan mo un magtatarabehe ide ta boboy mo i suwildu de gepo nunde inapóan hanggen nunde tagibu a tinumarabehe.' ⁹ Ta un te gepo ide nun mandeli di a natapos i tarabehe ay biniyen ide ni sukul a suwildu de maghapun. ¹⁰ Kanya nun linumane un tagibu ide a nagtarabehe ay geasa ide a nátanggep ide ni mehanga pa de inapóan ide a nagtarabehe misan ay i binoy pala dide ay i sukul a suwildu de maghapun. ¹¹ Ta nun ide ay tinumanggep di ni suwildu de ay minalot de i te adi ni pigtanoman. ¹² Ta sinabi de nunde te adi, 'Isin pan la a odes a nagtarabehe i inapóan a dinumatong misan ay ikami pan ay maghapun a nagpagel a nagtiis ni init ni adow. Bekot ta pulupadepade i suwildu mi?' ¹³ Sinabi na de isin dide, 'Ayun, ang ko ikamo pedeya. Aman la nagkasungdu kitam di de sukul a suwildu de maghapun?' ¹⁴ Kanya amitin yu i suwildu yu a sukul ta tumotul kamo di ta buot ko pala a bebiyen ni magi binoy ko dikamo i nàinapóan ide a nagtarabehe. ¹⁵ Ta te kapangyedihan ok a yediin i misan ano a buot ko de pesan ko a adi. Kati pan ikamo ay nagkesinna la de piyon a pagyedi ko de nàinapóan ide?" Inon i halimbewa ni Hisus. ¹⁶ Ta sinabi na a tuloy, "Kanya te duman a naona a nagkainapóan ta te nàinapóan pan a nagkapaona."

I Katiluwon A Pagsabi Ni Hisus Tungkul De Kalebunan Na

(Mk. 10:32-34; Lu. 18:31-34)

¹⁷ Nano ay nun ide Hisus ay getotul pa a paagow de Herusalem ay binukud na un sangpuwu pati aduwa ta sinabi na dide, ¹⁸ "Patalikngan yu ta násakat kitam di de Herusalem ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop de manga ponu ni maghahandug ide pati de magtutodu ide ni Hudyo ta ako ay hahatolan de ni kalebunan. ¹⁹ Ako ay boboy de de an Hudyo ide a lelibek a paapdisan a papaku de padipa. Misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok a liwet."

Tungkul De Peaged Ni Isin A Ina

(Mk. 10:35-45)

²⁰ Nano ay linumane diya i bebi ni Sebedeo pati mangának na ta te duman ide a buot a aaged diya kanya linumuhud ide a gegelang de kasagkaden ni Hisus. ²¹ "Ano i buot yu?" Tinumubeg un mahuna, "Tu-

malinga kamo deko a i aduwa ko a mangának a lalaki ay makalipa ide de awenan pati awile yu pagdetong ni panahon a ikamo ay te kapangyedihan di de pesan."

²² Misan ay tinubeg ide ni Hisus, "An yu ngani kat- inggesan i peaged yu na. Nakapetiis kamo man de kahedepan a tetiis ko?" "Ay-o, nakapetiis kami ngani."

²³ Misan ay sinabi dide ni Hisus, "I tetiis ko a mahedep ay tetiis yu ngani misan ay an ako i nakapesabi ni ti ino i nelipa de awenan pati de awile ko ta i piglipaan ide a inon ay para de pinaghandean ide ni Ama ko a Makedepat." ²⁴ Nun iknain yo nun sangpuwu a mag- aadel ay nagengsa ide de magwele. ²⁵ Kanya pinalane ide ni Hisus ta sinabi na dide, "Katinggesan yu di a i an Hudyo ide a hari ay gesákup ide a mahigpit de nasasakopan de ta i te manga kapangyedihan ide ay petalingaan ngani ni kaagtaan. ²⁶ Misan ay wet tebe maginon i nappa ni ugeli yu ta depat a i misan ino dikamo a te buot a nappa ni maditas dikamo ay nappa ni katabeng yu nano. ²⁷ Ta i misan ino a te buot a nappa ni te kapangyedihan pa dikamo a pesan ay depat pan a nappa ni alepin yu. ²⁸ Piyon pa a tumolad kamo deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ta anak dinumio tangani tabengan ta dinumio ok a getabeng de pesan, a boboy ko a tuloy i edup ko a pantobus de kamakmokan."

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki Ide A Bulag

(Mk. 10:46-52; Lu. 18:35-43)

²⁹ Nano ay pagkatotul de de benwaan a Heriko ay inabut i Hisus ni makmuk a kaagtaan. ³⁰ Ta te gelipa pan a aduwa a bulag de kaginglan nun bektas. Nun inikna de a gesila i Hisus ay inumolang ide a magioyo, "Panginoon a apo ni Debid, makalbi kamo dikami."

³¹ Misan ay sinablow ide ni kaagtaan ta sinabi de, "Wet kamo mag-olang." Misan ay namas pa a pinalagdu de i pag-olang de, "Panginoon a apo ni Debid, makalbi kamo dikami." ³² Nano ay tinumimok i Hisus de pagtotul na ta dingan tinawal na ide, "Ano man i buot yu a yeyedi ko dikamo?" ³³ "Panginoon, papiyonin yu tebe ikami tangani ikami ay nakakkita di." ³⁴ Nakalbi pan i Hisus dide dingan tinapá na i mata de ta tambing dila ide a nakakita dingan inumabut ide de Hisus.

Nesilong I Hisus De Herusalem

(Mk. 11:1-11; Lu. 19:28-40; Hn. 12:12-19)

21 Nano ay palane ide Hisus de Herusalem ay dinumatong ide de karipakip ni Kalasan a Olibo a alane ni benwaan a Betpag. Dingan pinapaona ni Hisus i aduwa a mag-aadel na ² ta sinabi na dide, "Kumang kamo de nosunud a beriyu ta duman kekita yu a nagpipot i asno pati anak na ta ukasan yu a uweyin dio. ³ Ta be te nagtanto dikamo ni misan ano ay sabiin yu a 'Kaelangan yo ni Panginoon misan ay paampulang na pan la a tambing.'" Inon i sinabi ni Hisus.

⁴ Ta nangyedi yo tangani i oyo a sinabi ni magsasabi ay mamatud,

⁵ “Sabiin yu de tage Herusalem ide, ‘Pagelawagin yu ta gedetong i hari yu a migpakasidong a innawa a nappasakoy de asno a am pa matande.”

⁶ Dingan tinumotul un mag-aadel na ide ta yinadi de ngani i magi tinutugun dide ni Hisus. ⁷ Ta inuwey de un maginak a asno ta dinasaan de i idog nun asno ide un kulapyaw de ide dingan sinumakoy i Hisus. ⁸ Ta makmuk ngani i nagdesá ni kulapyaw de de bektas a sesilan na ta i kakmukan pan ay nangamit ide ni sanga ni kew a makiagid ta dinasá de de bektas a paggelang de diya. ⁹ Dingan nagiinolang i kaagtaan a naona diya pati nàinapóan ta sinabi de, “Salamat de Pinakamaditas a Apo ni Debid. Podiin eya a gedetong a te kapangyedihan ni Panginooon a Makedepat. Salamat de Pinakamaditas.” ¹⁰ Nano ay pagdetong ni Hisus de Herusalem ay nagulo un pesan duman ta tinulutanto ni kakmukan, “Ino man nay?” ¹¹ Tinumubeg i kakmukan, “Eya ay i Hisus a magsasabi a tage Nasarit de sákup ni Galilea.”

Pelenis Ni Hisus I Beloy A Pighandogen De Makedepat (Mk. 11:15-19; Lu. 19:45-48; Hn. 2:13-22)

¹² Dingan sinumilong i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ta pinangalow na duman i pesan a magpapanggetang pati manggegetang de beloy a inon. Ta pinulupaobbob na i manga lamesa ni maglelewes ide ni kuwarta pati piglipaan ni magpapanggetang ide ni kalapati. ¹³ Ta sinabi dide ni Hisus, “Pesabi ni kasulatan a ‘I beloy ko ay talage a pigpanalanginan la misan ay peyedi yu pan a pigtaanan ni tulisan ide.”

¹⁴ Nano ay te linumane de Hisus a bulag pati pilay duman de beloy a pighandogen de Makedepat dingan pinapiyon na ide. ¹⁵ Nun kitain yo ni ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay nagbulas ide de pesan a yinadi na a gepakataka pati de pag-olang pan ni mangának ide de disalad nun beloy a pighandogen a, “Salamat de Pinakamaditas a Apo ni Debid.” ¹⁶ Kanya sinabi de diya, “Peikna mo man i pesabi de?” “Ay-o, peikna ko ngani,” tubeg ni Hisus, “An yu pa man nagkabesa i pesabi ni kasulatan a magioyo, ‘Gepo de mangának ide pati pepasusu pa ide ay náapo i pagpodi a matud diya.”

¹⁷ Ta tinumotul i Hisus duman dide a paagow de Betania ta duman eya pinumilong.

Pesumpa Ni Hisus I Isin A Gemut A Igos (Mk. 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Nano ay nun kinábiabian ay inumampulang ide Hisus de Herusalem ta nun ide ay dio pa nunde bektas ay natigeng eya. ¹⁹ Nasayed na i isin a gemut a igos de kaginglan ni bektas ta linanean na misan ay angani kinumita ni anak na ta agid na la. Ta sinabi na nunde igos, “Gepo nano ay ang ka di geekaanak magpakapide man.” Ay tambing di a narango un igos. ²⁰ Nano ay nun kinta yo nun mag-aadel na ide ay nagtaka ide ta sinabi de, “Ano i sinumapit ta narango dila a tambing i

igos?” ²¹ Ta tinumubeg i Hisus, “Talage ay pesabi ko dikamo a be ikamo ay gepanulusun de Makedepat a an te aduwa a esip ay nayeyedi yu pala i yinadi ko de igos a oyo ta an la iwina ta be sabiin yu de kalasan a oyo a, ‘Umalis ka de atab to i,’ ay talage a nangyeyedi ngani i sinabi yu. ²² Ta misan ano i agedin yu de pagpanalangin yu a te pagpanulusun ay talage ngani a tatanggep yu.”

I Tanto Tungkul De Kapangyedihan Ni Hisus (Mk. 11:27-33; Lu. 20:1-8)

²³ Nano ay nun sinumilong a liwet i Hisus de beloy a pighandogen a nagtodu eya ay linumane diya i ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide a nagtanto diya, “Ano man i kapangyedihan mo a nagyedi ni maginon pati ino i nagboy dikaw ni kapangyedihan a inon.” ²⁴ Misán ay tinumubeg dide i Hisus, “Tatanto ko pala ikamo ni pakosa ta be notubeg yu i tanto ko ay dingan sasabi ko pala dikamo ti ano i kapangyedihan ko a geyedi ni pesan a inon. ²⁵ Dino pala inumapo i kapangyedihan ni Huwen a Maglilenod a gelinod ni agta? De Makedepat man o de agta la?” Dingan ide ay nasurutsurotan, “Be sasabi tam a, ‘De Makedepat,’ ay sasabi na pan a, ‘Bekot ta an yu tinalingaan?’” ²⁶ Misán ay be sasabi tam a, ‘De agta la,’ ay makati ti ano i yediin dikitam ni manga agta ta peabuyenan de a i Huwen ay magsasabi ni Makedepat.” ²⁷ Kanya tinumubeg ide de Hisus, “Am mi katingsingan.” Sinabi pala dide ni Hisus, “Be maginon ay ang ko pala sasabi dikamo ti ino i nagboy deko ni kapangyedihan a geyedi ni pesan a inon.”

I Halimbewa A Tungkul De Aduwa A Anak A Lalaki

²⁸ Dingan sinabi ni Hisus a tuloy a magioyo, “Ano i peesip yu tungkul de oyo a halimbewa ta te duman a lalaki a te anak ni aduwa a lalaki. Nano ay linumane eya de panganay a anak ta sinabi na, ‘Anak ko, kumang ka de pigtanoman ta magtarabeho ka.’” ²⁹ ‘Anok yo,’ inon i tubeg na misán ay nun an náloy ay binumowon i esip na ta eya ay kinumang de pigtanoman. ³⁰ Pati linumane i ama de káduwa ta maginon pala i sinabi na diya. Ay tinumubeg un káduwa, ‘Hale di Ama,’ misán ay am pan kinumang nunde pigtanoman.” ³¹ Nano ay tinanto ide ni Hisus, “Ino de aduwa i tinumalinga de ama de?” Tinumubeg ide, “I panganay.” Ta sinabi dide ni Hisus, “Pesabi ko ngani dikamo a i makikkakasalahanan ide pati mammalotin a mahunain ay naona pa dikamo a te kapangyedihan ni Makedepat de innawa de. ³² Ta i Huwen a Maglilenod ay nakadio di dikamo, a nagtodu eya ni kamatoden pati eya ay naedup ni malenis misán an yu pinanulusonan. Ay i makikkakasalahanan pan ide pati mammalotin a mahunain ay nagpanulusun diya. Talage ay kinta yu ngani inon misán ay ang kamo nagsosol a nagpanulusun diya.”

I Halimbewa A Tungkul De Taohan Pati Pigtanoman Ni Obes

(Mk. 12:1-12; Lu. 20:9-19)

³³ "Patalikngan yu pan di i oyo a isin pa a halimbewa. Te duman a isin a agta a nagpatanom ni lanut a obes de pigtanoman na ta dingan pinabekoden na ta pati nagpayedi eya duman ni pigpisaan nun obes ta nagpauddi ni maditas a pigbentayen. Pagkatapos ninon ay winalat na nunde taohan na ide ta eya ay kinumang de kakmukan a bensa. ³⁴ Ta nun dinumatong di i panahon a pagpisa nun obes ay pinakang nun te adi nun pigtanoman un katabeng na ide tangani amitin de i kabinsa na. ³⁵ Misan ay binolan nun taohan ide un dinodul ide dingan binalbel de un isin ta un isin pan ay binuno de ta binonglag de pan un katiluwon. ³⁶ Nano ay pinakang a liwet nun te adi i kakmukan pa a katabeng a makmuk pa nunde tagibu misan ay maginon pala i yinadi nun taohan ide. ³⁷ Nunde inapóan ay pinakang na di un anak na a lalaki ta sinabi na de sadile na, 'Gegelang de di i anak ko.' ³⁸ Misan ay nun kinta nun taohan ide un anak nun te adi ay nasurutsurotan ide a magioyo, 'Iwina i gemana ni pigtanoman i. Hale di, bunoin tam tangani mapadikitam di i mamana na.' ³⁹ Dingan eya ay binolan de a binulwag de pigtanoman a binuno a tuloy. ⁴⁰ Kanya pan pag-ampulang nun te adi ni pigtanoman ay ano man i yeyedi na de taohan na ide?" ⁴¹ Tinumubeg i kasurut ide ni Hisus, "Popuksa na inon ide a mammalot dingan pataan na de kakmukan un pigtanoman a inon tangani eya ay bebiyen de ni kabinsa na be panahon di a aamit i anak nun tanom ide." ⁴² Nano ay tinanto ide ni Hisus, "An yu pa man nagkabesa i pesabi ni Makedepat de kasulatan? 'I beto a kinapoyin ngona ni magyeyedi ide ni beloy ay eya pan i namas pa a pinakamahalage a beto de iwina a yinadi a beloy. Inon i yinadi ni Panginoon a Makedepat kanya de pekita tam ay masampat a masakut.'"

⁴³ "Kanya ngani pesabi ko dikamo a Hudyo a an getalinga de Makedepat ay ang kamo gekaduman ni kapangyedihan ni Makedepat de innawa yu ta i gekaduman la ay i mangának na a getalinga diya a matud. ⁴⁴ Nano ay i misan ino a nadegeg de beto a inon ay nebigedbigedin ta i madegdeg pan ni beto a inon ay noropus ngani a magi delpong."

⁴⁵ Nun inikna pan ni ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide i halimbewa ide a sinabi ni Hisus ay kinatinggesan de a ide i pesabian ni Hisus de halimbewa a inon. ⁴⁶ Kanya dedekop de tebe eya misan ay nagkatakut pan ide de manga agta ta inabuyenan ni manga agta a i Hisus ay Magsasabi nun Makedepat.

I Halimbewa Tungkol De Kásalan

(Lu. 14:15-24)

22 Nano ay liwet a nagsurut i Hisus ni halimbewa dide ta sinabi na, ² "I kapangyedihan ni Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi isin a hari a naghande ni pápangan ta kákasal i anak na a lalaki.

³ Ta dinodul na un katabeng na ide de inakit na ide misan ay an de buot a noduman. ⁴ Dingan liwet eya a nagdodul ni kakmukan a katabeng ta sinabi na dide, 'Sabiin yu de manga inakit ide a hinande ko di i pápangan ta binuno ko di i beka pati anak ni beka a pinatabe. Ay nahhande di i pesan kanya dumio kamo di de kásalan i.' ⁵ Misan ay an yo sinapot ni inakit ide ta tinumotul ide de belang buot de a paagowen. I isin ay kinumang de kaengin na. I isin pa ay de pagtinde na. ⁶ Ta binolan pan nun kakmukan un katabeng ide ta linebek de dingan binuno a tuloy. ⁷ Kanya nagbulas a masakut un hari ta pinakang na un sundelo na ide ta pinabuno na i migbuno ide a pinasunug na un benwaan de. ⁸ Dingan sinabi na de manga katabeng na ide, 'I pápangan ay nahhande di misan ay an di nagkaddepat a ná kang i inakit ko ide de kásalan. ⁹ Kanya kumang kamo de kulukarsade a makiaagta ta aketin yu i belang kitain yu tangani dumio de kásalan i.' ¹⁰ Ta binumulwag ngani un manga katabeng de kulukarsade ta inikag de i pesan a kinta de, te piyon a ugeli man o malot, ta napino ni agta un beloy a kásalan.

¹¹ "Nano ay sinumilong un hari tangani bisetain na i inakit ide ta kinta na duman i isin a agta a an nappabedu ni nappaayun de kásalan. ¹² Sinabi na diya, 'Ayun, bekot ta sinumilong kamo dio a an te bedu ni nappaayun de kásalan?' Nano ay an nakayamyam un agta. ¹³ Kanya sinabi nun hari nunde katabeng na ide, 'Gepusin yu i kumot pati singit na dingan butin yu de madumos de ditow ta eya ay nátangos a náratengot i ngipon na dehil de pagtiis na.' ¹⁴ Ta makmuk i inakit misan ay an makmuk i pineta." Inon i pagtodu ni Hisus.

I Tanto Tungkul De Pagbeyed Ni Buwis

(Mk. 12:13-17; Lu. 20:20-26)

¹⁵ Nano ay tinumotul un Pariseo ide ta pinasurutsurotan de a ti papalano a maamit de i mali de surut na tangani hahabla de eya. ¹⁶ Kanya pan pinakang de i tipide dide de Hisus ta kakoloy pala i tipide a mangáyun ni Herod ta sinabi de, "Magtutodu, katinggesan mi a ikamo ay gesurut la ni kamatoden ta getodu kamo a nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Pati ang kamo te pepeta a agta ta padepade i pesan a agta de pekita yu. ¹⁷ Ano i peesip yu? Nagkaddepat man de pagdodul ide a gebeyed ni buwis o eyen de Hari a Kaditasan de Roma?" ¹⁸ Misan ay katinggesan ni Hisus ide ay gedeya la a te belak a malot kanya sinabi na dide, "Bekot ta pedeya ok yu? Ikamo ngani i pesabi a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. ¹⁹ Dio yu i kuwarta a pelak a pambuwis." Ta biniyen eya ni isin a pelak. ²⁰ Dingan tinanto na ide, "Dino man a leterato pati ngalan a nappadio de pelak i?" ²¹ Tinumubeg ide, "De Hari a Kaditasan de Roma." Kanya sinabi na dide, "Be maginon ay boyin yu de Hari a Kaditasan i para diya ta boyin yu pala de Makedepat i para diya." ²² Nano ay nagtaka ide nun iknain de inon dingan tinumotul ide.

Tungkul De Pagkaedup A Liwet

(Mk. 12:18-27; Lu. 20:27-40)

²³ Ta nun adow pala a inon ay linumane de Hisus i tipide a Saduseo, a an gepanulusun a pakeedup a liwet i nalibunin. Ta sinabi de de Hisus, ²⁴ "Magtutodu, nagsolat i Moises ni pagdodul a para dikitam 'Be nalibun i isin a lalaki a an te anak ay depat a gepakasal i wele na a lalaki de belo a mahuna tangani magkaanak ide para de nalibun.' ²⁵ Ta nano ay te pito a magiwinale a manga lalaki dio dikami. Ay nagbebi un kaka de misan ay nalibun eya a an nagkaanak kanya nabebi nun belo un wele na. ²⁶ Misan ay maginon pala i nangyedi nunde káduwa pati de katiluwon hanggen nunde kapi-to di ay nalibun pala. ²⁷ Ay de inapóan ay nalibun pala un mahuna. ²⁸ Nano ay ino dide i nappa ni bebi nun mahuna be te pagkaedup a liwet ta i pito pan ay napa ni bebi na dio?"

²⁹ Tinubeg dide ni Hisus, "Mali kamo a masakut ta an yu ngan katinggesan i kasulatan nun Makedepat pati kapangyedihaan na. ³⁰ Ta de pagkaedup a liwet ay i manga agta ay an di gebebi o gepabebi ta ide ay nappa ni magi manga anghel di de langot. ³¹ Tungkul pan de liwet a pagkaedup ni nalibunin ay an yu paman nagkabbesa de kasulatan ni Moises i sinabi ni Makedepat para dikamo. ³² Ta sinabi na a, 'Ako i Makedepat a pepodian pa ni Abraham, Isak pati Hakob.' Pati katinggesan tam ngani a i Makedepat ay an Makedepat ni nalibunin ta ni naedupin la." ³³ Nano ay nun iknain non nun kaagtaan ay nagtaka ide de pagtodu na.

I Oyo I Pinakamahalage A Pagdodul

(Mk. 12:28-34; Lu. 10:25-28)

³⁴ Nano ay tinumipun i Pariseo ide nun mabereta de a napatimok ni Hisus i Saduseo ide de pakipagdibete de diya. ³⁵ Kanya un isin dide a naketingges de pagdodul i nagtanto de Hisus misan ay pedeya na la tangani hahabla na. ³⁶ Magioyo i tinanto na, "Magtutodu, i deno man i talage a pinakamahalage a pagdodul?" ³⁷ Tinumubeg i Hisus, "'Ay depat a buotin yu i Panginon a Makedepat a pepodian yu ni pesan a innawa, edup pati esip yu.' ³⁸ Inon i tagibu a pinakamahalage a dodul. ³⁹ Ta i káduwa pan a mahalage ay i oyo, 'Ay depat a buotin yu i kapadepade yu a agta ni magi pagbuot yu de sadile yu.' ⁴⁰ Talage a be getalinga i misan ino de aduwa a oyo a pagdodul ay getalinga eya de pesan a pagdodul ni Moises pati ni magsasabi ide nun Makedepat."

Getanto I Hisus Ti Ino I Apo Ni Debid

(Mk. 12:35-37; Lu. 20:41-44)

⁴¹ Nano ay nun nattipun pa i Pariseo ide ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, ⁴² "Ano i peesip yu a tungkul de Kristo a Pinangako nun Makedepat? Ino i kaapoapohan na?" Tinumubeg ide, "I Debid a Hari tam a den." ⁴³ Dingan sinabi ni Hisus dide, "Be maginon ay ano ta nginalanan ni Debid i Kristo a, 'Panginon ko' nun

naghola eya nun te kapangyedihaan diya i Ispiritu nun Makedepat? Ta sinabi na a,

⁴⁴ 'Sinabi ni Panginon a Makedepat de Panginon ko a lumipa ka de awenan ko a te kapangyedihaan ta padeog ko dikaw i kapagebuk mo ide.' Inon i sinabi ni Debid ⁴⁵ kanya be pengalanan ni Debid i Kristo a, 'Panginon ko' ay papalano man a napa ni apo ni Debid i Kristo?" ⁴⁶ Nano ay an te misan isin dide a te kaya a getubeg diya ta am pala te misan ino a nagtanto diya a liwet gepo nun nanon.

Pepapag-engat Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide

(Mk. 12:38-39; Lu. 11:43-46; 20:45-46)

23 Nano ay sinabi ni Hisus nunde agta ide pati de mag-aadel na ide a magioyo, ² "I manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ay getodu ide ni pagdodul ide ni Moises ³ kanya tumalinga kamo a tuloy de pagdodul de a petodu de misan ay wet kamo tumolad de pagyedi de ta an de ngani peyedi i pesabi de. ⁴ Ta getodu ide a mahigpit ta nagkapatalinga de i kaagtaan misan ay am pan ide getalinga de pagdodul a petodu de. ⁵ Ta buot de la a podiin ide ni kaagtaan kanya paanduwon de i rimong ni bedu de pati pesurob de de lawes de i sinolat a surut nun Makedepat de papel. ⁶ Ta i buot de pala ay i manga hinande a piglipaan de pigmitengan ide pati de hinande ide a pigpanganan. ⁷ Talage a buot de a betiin ide ni gekita dide de kulukarade pati buot de ay ngangalanan ide a 'magtutodu'. ⁸ Misan ay para dikamo ay wet kamo magpanganan de agta ide a 'magtutodu' ta katinggesan yu pan a i Magtutodu yu ay isin la ta ikamo a pesan ay magiwinale. ⁹ Pati wet yu ngangalanan a 'Ama' i misan ino a agta dio de putok i ta isin la i Ama yu a i Makedepat de langot. ¹⁰ Wet kamo pala magpanganan de agta ide ni 'ponu' ta isin la i Ponu yu a i Kristo la. ¹¹ Ta i pinakamaditas dikamo ay depat a nappa ni katabeng yu. ¹² Ta i gepodi de sadile na ay pepakasi-dong eya de pesan ta i gepakasi-dong pan de sadile na ay nappa ni maditas pa.

Gepakatakut I Násapit De Pariseo Pati Magtutodu Ide

(Mk. 12:40; Lu. 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ "Kanya gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta nagkaabetan yu i manga agta tangani wet ide gekaduman ni kapangyedihaan ni Makedepat de innawa de. Ta an yu buot a gekaduman kamo ni kapangyedihaan na pati nagkaabetan yu pala i kakmukan a te buot.

¹⁴ "Gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta peubus yu i keedup ni mahunain a belo misan ay petaklopan yu i malot a pagyedi yu ni anduwon a pagpanalangin yu. Talage a dehil de oyo ay namas pa a mabiyet i padusa a nádetong dikamo.

¹⁵ "Gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud

peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta nagkadetong yu i pesan a lugel tangani makaikag kamo ni misan isin a an Hudyo de pagpanulusun a Hudyo ta dingan be eya ay kakoloy yu di de pagpanulusun yu ay yeyedi yu eya a namas pa dikamo a depat a podusahan de impiyerno.

¹⁶“Gepakatakut i násapit dikamo a mag-aagkay a bulag de pagtodu yu. Ta pesabi yu a depat a matudin ni misan ino i pangako na be i pagpamatud na ay i ginto de beloy a pighandogen de Makedepat misan ay pesabi yu pan a an te ano man i pangako na be i pagpamatud na ay i beloy a pighandogen de Makedepat.

¹⁷Ikamo ay magi bulag a an te katinggesan. Ti deno man i namas pa a halage, i ginto man o i beloy a pighandogen de Makedepat a gepahalage de ginto?

¹⁸Ta pesabi yu pala a depat a matudin ni misan ino i pangako na be i pagpamatud na ay i hinandug misan ay pesabi yu pan a an te ano man i pangako na be i pagpamatud na ay i pighandogen. ¹⁹Ikamo ngani ay bulagin ta ti deno man i namas pa a mahalage, i handug man o i pighandogen a gepahalage de handug?

²⁰Kanya be i pagpamatud ni pangako ni agta ay i pighandogen ay kakoloy pala ay i handug. ²¹Pati be i pagpamatud ni pangako ni agta ay i beloy a pighandogen de Makedepat ay kakoloy pala ay i Makedepat a nappataan duman. ²²Pati pan be i pagpamatud ni pangako ni agta ay i langot ay kakoloy pala ay i piglipaan ni Makedepat pati eya a gelipa duman.

²³“Gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta pehandug yu de Makedepat i kasangpuwu a rikadu la misan ay pagkelipatan yu a peyedi i namas pa a mahalage a pagdodul a magi katinggesan, pagkalbi pati ugeli a depat a naponulusonan. Nappatud a yediin yu i tagibu misan ay an depat a pagkelipatan yu i pinakamahalage. ²⁴Ikamo ay magi mag-aagkay a bulag de pagtodu yu. Ta an yu buot a geyedi ni mammalotin a untik a magi gemogemo misan ay geyedi kamo pan ni mammalotin a hanga a masakut a magi kamelyo.

²⁵“Gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta pelelis yu i disapow ni mangkok pati pinggen a i ugeli yu de pekita ni manga agta misan ay de disalad ni innawa yu ay pino ni pagkasinna pati mammalotin. ²⁶Ikamo a Pariseo a bulagin, lenisin yu ngona i disalad ni mangkok pati pinggen ta dingan nappa ni malenis pala i disapow.

²⁷“Gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ikamo ay magi pigtaporan a pinalapsay a masampat de disapow misan ay de disalad ay mabungtut pati te duman a kaksan ni nalibunin. ²⁸Talage a maginon kamo ngani ta de pekita ni agta ay pippiyonin kamo misan

ay de innawa yu ay te pagbutil pati pino ni mammalotin.

Gehola I Hisus Tungkul De Padusa

(Lu. 11:47-51)

²⁹“Gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta pepayedi yu i pigtaporan ni manga magsasabi ide a den pati pepasampat yu i pigtaporan ni agta a te piyon a pagyedi. ³⁰Dingan pesabi yu, ‘Be ikami tebe ay te edup di nun te edup pa un kaapoapohan mi ide ay an de ikami ayun a namuno de magsasabi ide a den.’ ³¹Ay dehil de sinabi yu a inon ay ikamo di pala i gepamatud a ikamo ay i manga apo ni migbuno ide de magsasabi ide a den. ³²Kanya hale di, taposin yu i ginapoan ni kaapoapohan yu ide. ³³Talage ikamo ay magi malot a bebek a matapangin kanya wet yu peesipa a ikamo ay nakeelag de podusahan dikamo ni Makedepat de impiyerno. ³⁴Ta pakang ko dikamo i magsasabi ide, agta a naketinggesin pati magtutodu ide misan ay bobuno yu i tipide dide, i kakmukan pan ay papaku yu de padipa ta i kakmukan pala ay pepahedepan yu de pigmitengan yu a pangalow yu de bulubenwaan. ³⁵Kanya podusahan kamo nano dehil de pagbuno ni kaapoapohan yu ide de manga agta a te piyon a ugeli hanggen nunde gepo nun binuno i Abel a piyon a agta hanggen de Sakarias a anak ni Barakias a binuno de alane ni pighandogen de Makedepat. ³⁶Talage ay pesabi ko dikamo a i padusa dehil de pesan a pagbuno a inon ay nádetong de agta ide de nano a panahon.

Tungkul De Pagbuot Ni Hisus De Tage Herusalem Ide

(Lu. 13:34-35)

³⁷“Ikamo a tage Herusalem ay pebuno yu i magsasabi ide ta pebonglag yu pan i dinodul na ide dio. An la pakosa a ako ay te belak a ikamo ay alágean ko a magi pag-aláge ni manok de mangának na ide misan ay an yu pan buot. ³⁸Kanya ikamo a tage Herusalem ay pabiyaan kamo di ni Makedepat. ³⁹Talage ay pesabi ko dikamo a anak yud kekita a liwet hanggen an gedetong i odes a sabiin yu a magioyo, ‘Magpodi kitam di de gedetong a te kapangyedihan ni Panginon a Makedepat.’” Inon i sinabi ni Hisus dide.

Tungkul De Pagkasede Ni Beloy A Pighandogen De Makedepat

(Mk. 13:1-2; Lu. 21:5-6)

24 Nano ay nun binumulwag a tinumotul ide Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ay linu mane diya i mag-aadel na ide a pinakita de diya i kasampatan ni beloy a inon. ²Misan ay tinubeg ide ni Hisus, “Pekita yu nay nano misan pesabi ko dikamo a de nádetong a adow ay an te nattide dena a beto a nappulupatonan ta neregeng a pesan.”

I Kahedepan A Nádetong

(Mk. 13:3-13; Lu. 21:7-19)

³ Nun gelipa i Hisus de Kalasan a Olibo ay linanean eya ni mag-aadel na ide ta tinanto de de an te geikna a kakmukan, “Kapide man nangyeyedi i sinabi yu a inon pati ano i nappa ni tande ni pagdetong yu dio a liwet pati kalog ni panahon?” ⁴ Ay tinubeg ide ni Hisus, “Mag-engat kamo tangani wet kamo nadedeya ni misan ino a agta. ⁵ Ta makmuk i nádetong a gesabi a ide i Kristo ta makmuk ngani i nadedeya de. ⁶ Nakaikna kamo ni gelaben pati bereta tungkul de laben de alayu. Ay wet kamo matakut ta depat ngona a mangyedi i oyo ide a pesan misan ay am pa i kalog ni panahon. ⁷ Ta i bensa a isin ay nekilaben de isin pala a bensa ta nekilaben pala i hari ide de kakmukan a hari. Te duman pala a nádetong a tigtegegeng pati noyogyog de misan deno a lugel. ⁸ Ta inon ide ay gepo la ni kahedepan a nádetong.

⁹ “Ta de inon a panahon ay kagengsaan kamo ni tage pesan a bensa dehil de pagpanulusun yu deko ta dedekop kamo a pehedepan a bobuno a tuloy. ¹⁰ Pati makmuk i nákapoy de pagpanulusun de deko pati naggulugengsaan i belang isin ta padekop ni kakmukan i mangáyun de. ¹¹ Ta dingan nádetong i makmuk a gebutil a ide ay magsasabi ni Makedepat ta nadedeya de i kamakmukan. ¹² Nano ay dehil de makmuk a násapit a mammalotin dio de putok i ay i pagbuotan ni makmuk ay nappa ni mahena. ¹³ Misan i getiyage de pagpanulusun na de kahedepan hanggen de kalog ay nalligtas ngani. ¹⁴ Ta i piyon a bereta a tungkul de te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay sasabi de pesan a agta dio de putok i tangani matingsesan ni pesan de belang bensa dingan ngona nádetong di i kalog.

I Gepakatakut A Násapit

(Mk. 13:14-23; Lu. 21:20-24)

¹⁵ “Nano i oyo a sasabi ko di ay depat a esipin a masakut ni gebesa. Esipin yu ta nappaayun de hinola ni magsasabi a den a Daniel ay be kekita yu a geuddi i gepakatakut a Gekapoy de Makedepat de beloy a pighandogen diya ¹⁶ ay depat a nelimok de kalasan i pesan a nappataan de lugel a Hudia. ¹⁷ Ta i naddekato-bengan ni beloy na ay wet di nesilong a nángamit ni misan ano de beloy na. ¹⁸ Pati i naddekaengin na ay wet di pala nouli a nángamit ni kulapyaw na de beloy na. ¹⁹ Kakulukalbi ngani i mabsuin pati gepinagpasusu de manga adow a inon. ²⁰ Ta magpanalangin kamo a i paglimok yu ay wet tebe de panahon a magidnaw o de adow man ni paimloy. ²¹ Ta de panahon a inon ay i kaagtaan ay te kahedepan a masakut a am pa tiniis ni misan ino gepo nun yinadi i putok i pati be nakatakig di ay an di neliwet i maginon kapide pa man. ²² Nano ay be an paantisik ni Panginooon a Makedepat i panahon a inon ay an di te nakeligtas misan ay dehil pan de manga pineta na ide ay paantisik na inon a panahon.

²³ “Kanya ngani be te magsabi dikamo a ‘Wiyo di i Kristo,’ o ‘Duman di,’ ay wet kamo manulusun. ²⁴ Ta talage a te giddinatong a Kristo a an matud pati magsasabi ide a an matud. Ta geyedi ide ni tande pati gepakataka a masakut tangani nálalagelag de tebe i pineta ide ni Makedepat. ²⁵ Kanya magipinag-engat kamo ta sinabi ko di dikamo a tagibu i pesan a oyo. ²⁶ Pati be sabiin de dikamo a i Kristo ay duman de ilang ay wet kamo noduman ta be sabiin de pala dikamo a eya ay getagu de disalad ni beloy ay wet kamo manulusun. ²⁷ Ta i pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay kekita ni pesan ta magi kilat a gepakaingap gepo de petangaan ni adow hanggen de pelinoden na. ²⁸ Ta esipin yu i pigsabiin a oyo. Ti deno getipun i manga tewak ay duman pala i bengkay ni podusahan ide.

I Pag-ampulang Ni Kristo

(Mk. 13:24-27; Lu. 21:25-28)

²⁹ “Nano ay be tinumakig di i kahedepan a inon ay tambing a nodumos di i adow pati pan i bulan ay an di náallang. Pati nadedegde di i manga butatala a gepo de langot. Ta i te kapangyedihan ide de longaw na ay neeyenan di ide ni kapangyedihan de. ³⁰ Pagkatapos ninon ay pepakita dikamo de langot i tande a gedetong ok di a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ta dingan nátangos i pesan a agta de disapow ni putok i. Ta kekita de pan di i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a gedetong a nappa de kunom de longaw na a te kapangyedihan pati gepakaingap a masakut. ³¹ Ta de tinog a malagdu ni paoni ay dododul ko i manga anghel ide tangani tipunin de i manga pineta ko de pesan a kadepit ni putok i pati langot.

I Pagtodu Gepo De Kew A Igos

(Mk. 13:28-31; Lu. 21:29-33)

³² “Ay uluesipin yu de pagtodu gepo de kew a igos ta be geagid i manga sanga na ide ay katinggesan yu ngani a alane di i tig-adlas. ³³ Maginon pala be kekita yu di i pesan a sinabi ko ay katinggesan yu di a alane di i panahon a pagdetong ko ta magi naddepintohan ok di. ³⁴ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a te duman a tipide a agta a gekita de gepo a gepakatakut a nangyeyedi a an nelibun hanggen an de kekita i inapóan a gepakatakut. ³⁵ Talage a nesede di i putok i pati langot misan ay i surut ko pan ay angani neeyenan ni kabuluhan.

An Te Naketingges Misan Ino De Pagdetong Ni Kristo

(Mk. 13:32-37; Lu. 17:26-30, 34-36)

³⁶ “Misan i odes o adow ni pagdetong ko ay an te naketingges a misan ino, misan i anghel ide de langot misan i ako a Anak ta i Ama la a Makedepat. ³⁷ Ta i panahon a inon a pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay magi pagdetong a loktat nun bulangay nun panahon ni Nowe. ³⁸ Ta nun nanon ay i kaagtaan ay gepinagpangan, gepinag-inom, gebebi pati gepabebi hanggen nun adow a sinumilong ide

Nowe nunde bengka a hanga. ³⁹ Dingan dinumatong un bulangay a an de katinggesan ta napuksa ide a pesan. Talage a maginon ngani a náloktat i manga agta de pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ⁴⁰ Ta de panahon a inon ay te aduwa a lalaki a getarabeho de kaengin, i isin ay aamit ta i isin pan ay wawalat. ⁴¹ Te duman pala a aduwa a mahunain a gegiling, i isin ay aamit ta isin pan ay wawalat.

Depat A Nappahande I Gepanulusun Ide

(Mk. 13:35-37; Lu. 12:37-41)

⁴² "Kanya depat a ugnay kamo a maghande ta an yu katinggesan i adow a pagdetong ni Panginoon yu. ⁴³ Ta esipin yu i oyo a halimbewa a be katinggesan la ni te adi ni beloy i odes a pagdetong ni migpannakow ay gepoyet eya a an na pabiyaan a nesilong de beloy na i migpannakow. ⁴⁴ Kanya depat kamo pala a maghande a ugnay ta de odes a an yu katinggesan ay nádetong ok a Pineta nun Makedepat a napa ni agta."

Te Duman A Katabeng Ide A Naketingges Pati Eyen

(Lu. 12:41-48)

⁴⁵ Nagtodu pala i Hisus, "Ay i naketingges a katabeng a depat a naponulusonan ay eya i bebiyen ni panginoon na ni pag-aláge de kakmukan pa a katabeng. Ta bebiyen ide ni naketingges ni pápangan de de matud a panahon. ⁴⁶ Kanya piyon i kapuoyen ni katabeng a inon be eya ay dinatongan ni panginoon na a geyedi ni pesan a kabuotan na. ⁴⁷ Talage ay pesabi ko dikamo a inon ngani a katabeng ay papámahala ni panginoon na de pesan a adi na. ⁴⁸ Misan ay be inon a katabeng ay malot ay sasabi na de sadile na, 'Ay náloy pa i pagampulang ni panginoon ko.' ⁴⁹ Ta dingan eya ay te gepo a gebelbel de kapadepade na a katebeng a namangan pati nekipag-inom de migbugnang ide. ⁵⁰ Misan ay náampulang i panginoon ninon a katabeng de adow pati odes a an na katinggesan. ⁵¹ Ay talage ngani a podusahan eya ni panginoon na ni mahigpit dingan dodugeng na eya de migdeya ide ta duman ay nátagos eya a náaratengot i ngipon na dehil de pagtiis na.

I Halimbewa Tungkul De Sangpuwu A Maddikit

25 "Nano i adow a pagdetong ko a te kapangyedi-han ni Makedepat ay magi halimbewa a oyo. Te duman a sangpuwu a kamaddiketan a binumulwag tangani tatagbu de i lalaki a kákasal ta i belang isin dide ay te manga adde a salong. ² Nano ay un lima dide ay an naketinggesin ta un lima pan ay naketinggesin. ³ I an ide naketingges ay te adde ni salong misan ay an ide te belun a langis. ⁴ Misan ay i naketingges pan ide ay te naunid a langis de salong de pati te duman pa ide a belun a langis. ⁵ Nano ay nulunáloy i pagdetong ni lalaki a kákasal kanya tinongka ide a pesan a napapede. ⁶ Misan nun gitna di ni abi ay te inumolang a magioyo, 'Wiyo di i lalaki a kákasal, tagbuin yu eya.' ⁷ Ta tambing a ginumiyos i sangpuwu a maddikit dingan pinakapiya de i salong de. ⁸ Dingan sinabi

nun lima a maddikit a an naketinggesin nunde lima a maddikit a naketinggesin, 'Ay biyen yu pan ikami ni untik a langis ta nagkapalongpalong di i salong mi ide i.' ⁹ Misan ay sinabi nun lima a kamaddiketan a naketinggesin, 'Ay makati an nosukul dikitam i langis a oyo. Piyon pa a manggetang kamo de getinde na ni langis yu.' ¹⁰ Kanya tinumotul un lima a maddikit a an naketingges ta nun ide ay nanggetang pa ni langis ay dinumatong di i lalaki a kákasal. Ta un lima a nappahande ay kakoloy na a sinumilong de kásalan dingan inabetan di i pintohan. ¹¹ Nano ay dinumatong pan un lima a maddikit a an naketingges ta inolang de, 'Panginoon, pasilongin yu ikami.' ¹² Misan ay tinubeg na dide, 'Talage a ang ko ikamo peabuyenan.'" Sinabi ni Hisus a tuloy, ¹³ "Kanya depat a maghande kamo ta an yu katinggesan i adow o i odes a pagdetong ko.

I Halimbewa Tungkul De Tiluwon A Katabeng

(Lu. 19:11-27)

¹⁴ "Magioyo pala i kapangyedi-han ni Makedepat de innawa ni agta ta halimbewa te duman a agta a kinumang de alayu a bensa kanya inolangan na i katabeng na ide ta pinaalágean na dide i pesan a adi na tangani magkapakinabeng. ¹⁵ Nano ay biniyebiyen na ide ni nappaayun de kaya de. Biniyen na i isin ni lima a kuwarta a ginto ta i isin pan ay aduwa pati un isin pa ay isin la dingan tinumotul di de paagowen na. ¹⁶ Kanya ay un tinumanggep nun lima ay tinumotul ta pagkapagtinde na ay nagkapakinabeng ni lima pa. ¹⁷ Maginon pala i yinadi nun tinumanggep ni aduwa ta nagkapakinabeng pala ni aduwa. ¹⁸ Ta un tinumanggep pan ni isin ay nagkutkut de putok ta tinagu na un kuwarta a winalat diya nun panginoon na. ¹⁹ Ay pagkatakidig di ni náloy a panahon ay inumampulang un panginoon nun katabeng ide a inon tangani mat-inginges na a tipide di i napa ni pakinabeng ni kuwarta na. ²⁰ Nano ay linumane un tinumanggep nun lima a kuwarta ta sinabi na, 'Panginoon, wiyo i lima a binoy yu deko ta wiyo pala i lima pa a pakinabeng ko.' ²¹ Ay sinabi diya ni Panginoon na, 'Masampat i yinadi mo ta piyon ka a katabeng a depat a naponulusonan. Ta dehil de naponulusonan ka de untik ay papámahala ko ikaw de namas pa a hanga a halage. Kanya makikasalig ka deko a panginoon mo.' ²² Ta linumane pala un tinumanggep ni aduwa a kuwarta ta sinabi na, 'Panginoon, wiyo i binoy yu deko a aduwa ta wiyo pala i aduwa pa a pakinabeng ko.' ²³ Kanya sinabi pala diya ni Panginoon na, 'Masampat i yinadi mo ta piyon ka a katabeng a depat a naponulusonan ta dehil de naponulusonan ka de untik ay papámahala ko ikaw de namas pa a hanga a halage. Kanya makikasalig ka deko a panginoon mo.' ²⁴ Nano ay linumane pan un tinumanggep nun isin a kuwarta ta sinabi na, 'Panginoon, katinggesan ko a ikamo ay mahigpit ta gegepas kamo ni an yu tinanom pati geguto kamo ni an yu pinasok. ²⁵ Ta nagkatakut ok dikamo kanya tinagu ko de putok i kuwarta yu ta wiyo nano i isin yu a kuwarta.' ²⁶ Dingan eya ay tinubeg ni Panginoon na, 'Malot i yi-

nadi mo ta tamad ka a katabeng ta katinggesan mo mangani a gegepas ok ni ang ko tinanom pati geguto ni ang ko pinasok. ²⁷ Bekot ngani ta am mo pinuoy i kuwarta ko de bangko tangani nagkaduman ok nano ni kuwarta ko pati pakinabeng na? ²⁸ Ta sinabi ni panginoon de geuddi duman, 'Amitin mo diya i isin a kuwarta ta boyin mo de te sangpuwu di. ²⁹ Ta i misan ino a te duman di ay bebiyen pa ni subra misan ay i te duman ni untik la ay aamit pangani i pesan. ³⁰ Kanya i oyo a katabeng a an te kabuluhan ay butin yu di de madumos to a ditow ta duman nátangos eya a náaratengot i ngipon na dehil de pagtiis na.'"

Magioyo I Paghatol A Inapóan

³¹ Sinabi pala ni Hisus, "Nano de pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kapangyedihan ok a masakut, a kakoloy ko i manga anghel ide nun Makedepat ta dingan nelipa ok de gepakaingap ko a piglipaan. ³² Ta de panahon a inon ay netipun de kasagkaden ko i pesan a agta de belang bensa ta dingan kekiblag ko i an gepanulusun de gepanulusun deko, a magi peyedi ni mag-aalage ni topa be kekiblag na i kambing de topa na ide. ³³ Ta i manga gepanulusun a magi topa ko ay pákadepit ko de awenan ko ta i an ide gepanulusun a magi kambing ay pákadepit ko pan de awile ko. ³⁴ Ta dingan i ako a Hari ay sasabi ko de naddeawenan ko a, 'Dumio kamo a kinalbian ni Ama ko ta tanggepin yu di i hinande a kapiyonan na, a hinande dingan ngona yinadi i putok i. ³⁵ Ta nun matigeng ok ay inungut ok yu ta nun naohaw ok ay pinainom ok yu ta nun ako ay napa ni biseta ay tinanggep ok yu a piyon. ³⁶ Dingan nun anak te bedu ay pinabeduan ok yu ta nun nagkaorom ok ay inalágean ok yu pati nun ako ay nabilanggo ay kinangan ok yu.' ³⁷ Nano ay de inon a adow ay i pinakaeyenan ide ni paghatol ay notubeg pan a magioyo, 'Panginoon, kapide kamo natigeng a inungut mi o naohaw a pinainom mi? ³⁸ Pati kapide kamo man napa ni biseta a tinanggep mi a piyon o an te bedu a pinabeduan mi? ³⁹ Kapide mi ikamo kinta a nagkaorom o nabilanggo a kinangan mi?' ⁴⁰ Nano ay ako a Hari ay totubeg ko dide, 'Talage ay pesabi ko dikamo a nun yinadi yu inon de mahedepin ko a manga kabinsa ay yinadi yu deko.' ⁴¹ Ta dingan sasabi ko pan nunde napadio de awile ko i, 'Lumayu kamo deko a gekaduman ni padusahan a apoy a an nagkapalong a hinande para de Satanas pati de manga anghel na ide. ⁴² Ta nun ako ay natigeng ay anak yu inungut ta nun naohaw ok ay anak yu pinainom. ⁴³ Ta nun ako ay napa ni biseta ay anak yu tinanggep a unabis. Nun ako ay an te bedu ay anak yu pinabeduan pati nun ako ay nagkaorom pati nabilanggo ay anak yu kinangan.' ⁴⁴ Dingan notubeg pala ide, 'Panginoon, kapide kamo natigeng, naohaw, napa ni biseta, a an te bedu, nagkaorom pati nabilanggo a am mi tinabengan?' ⁴⁵ Misán ay ako a Hari ay sasabi ko dide, 'Talage ay pesabi ko dikamo a nun an yu tinabengan i gepanulusun deko a mahenain ay ako pan i an yu tinabengan.' ⁴⁶ Kanya ngani i oyo ide ay pakang de

padusahan a an te kalog misan pan ay i pinakaeyenan ide ni paghatol ay gekaduman ide ni edup a an te kalog."

I Belak A Malot Tungkul De Hisus

(Mk. 14:1-2; Lu. 22:1-2; Hn. 11:45-53)

26 Pagkatapos ni Hisus a nagtodu ni pesan a inon ay sinabi na de mag-aadel na ide, ² "Katinggesan yu a gepo nano ay aduwa dila a adow ay kaadowen di ni Paskuwa ta dingan ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop a papaku a tuloy de padipa." Inon i sinabi ni Hisus.

³ Nano ay nun nanon ay i ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide a Hudyo ay nagpolong ide de beloy ni pinakaponu a maghahandug a i Kaipas. ⁴ Ta nagpolong ide tangani te pagkakataon ide a mapadekop de i Hisus de an katinggesan ni makmuk, a mapabuno a tuloy. ⁵ Misán ay sinabi de, "Wet de kaadowen ta makati magulo a masakut i kaagtaan."

Pepalisan I Hisus Ni Mabengo A Langis

(Mk. 14:3-9; Hn. 12:1-8)

⁶ Nano ay nun duman ide Hisus de Betania de beloy ni Simon a nagkaketong ⁷ ay linumane diya i isin a mahuna a te adde ni onidin a pinu ni langis a mabengo a mahal i halage na dingan pinalisan na i ulo ni Hisus. ⁸ Misán ay nagbulas pan i mag-aadel na ide nun kinta de inon ta natulutantoan ide, "Bekot ta pekanugun i mabengo a iwina? ⁹ Ta nappatud a panggetangin iwina a mabengo ni mahal a halage dingan boboy de mahedepin ide i kapanggetangan na." ¹⁰ Misán ay katinggesan ni Hisus i pesabi de kanya sinabi na, "Wet yu abelaa i mahuna ta piyon i yinadi na a oyo deko ¹¹ Ta naaloy yu pa a kakoloy i mahedepin ide misán ay ako ay an yu naaloy a kakoloy dio ¹² Ta nano pa ay pinalisan na di i lawes ko ni mabengo a paghande de pagtapor deko. ¹³ Talage ay pesabi ko dikamo a deno man a te magsabi ni piyon a bereta ay sasabi pala i yinadi deko ni mahuna a oyo a pagkaesip diya."

Nakipagkasungdu I Hodes De Kapagebuk Ide Ni Hisus

(Mk. 14:10-11; Lu. 22:3-6)

¹⁴ Dingan un isin pan de sangpuwu pati aduwa a i ngalan na ay Hodes Iskariyote ay kinumang di de ponu ide ni maghahandug ide. ¹⁵ Ta tinanto na ide, "Pide man i naboboy yu deko be tatabengan ko ikamo a makedepin yu i Hisus?" Pagkatapos ni pasurutsurotan de ay biniyen de eya ni tiluwon a puwu a kuwarta a pelak. ¹⁶ Ta gepo nun nanon ay napapag-esip di i Hodes ni pagkakataon a mapadekop na i Hisus.

I Pangapun De Paskuwa

(Mk. 14:12-21; Lu. 22:7-14, 21-23; Hn. 13:21-30)

¹⁷ Nano ay dinumatong di i tagibu a adow ni Tinapay a an Te Pahelab. Ta linumane de Hisus i mag-aadel na ide a nagtanto diya, "Deno i buot yu a gehande kami para dikamo ni pangapun a Paskuwa." ¹⁸ Tinumubeg i Hisus, "Kumang kamo de Herusalem ta lawagin yu i

agta a sasabi ko, a sabiin yu diya a magioyo, 'Pesabi ni magtutodu a alane di i odes na kanya eya pati mag-aadel na ide ay de beloy yu námangan ni pangapun a Paskuwa.'" ¹⁹ Nano ay yinadi ni mag-aadel ide i dinodul dide ni Hisus ta naghande ide ni pangapun a Paskuwa.

²⁰ Nun abi di ay duman di i Hisus pati mag-aadel na ide de lamesa a pigpanganan. ²¹ Dingan nun gepangan di ide ay nagsurut i Hisus, "Talage ay pesabi ko dikamo a padekop ok ni isin dikamo." ²² Nano ay nalungkut ide a masakut ta i belang isin dide ay getanto diya a magioyo, "Ako man Panginoon?" ²³ Misan ay tinumubeg eya, "I kasabey ko a gedolo ni tinapay de mangkok na ay eya ngani i gepadekop deko." ²⁴ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nelibun a magi sinabi ni kasulatan misan ay gepakatakut i násapit de agta a gepadekop deko. Ta piyon pa ngan tebe ay an di eya pinanganak." ²⁵ Dingan i Hodes a gepadekop diya ay nagtanto pala a magioyo, "Magtutodu, ako man non?" Ta tinubeg eya ni Hisus, "Ikaw di i nagsabi."

I Pangapun Ni Panginoon

(Mk. 14:22-26; Lu. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

²⁶ Ta nun ide ay gepangan di ay nangamit i Hisus ni tinapay a nagpasalamat de Makedepat dingan pinisangpisang na a binuluboy de mag-aadel na ide ta sinabi na, "Amitin yu a panganin ta lawes kod yo."

²⁷ Dingan inamit na pala i pig-inoman ni tayug a malanis ta pagkapagpasalamat na de Makedepat ay binoy na dide a sinabi na, "Uminom kamo a pesan." ²⁸ Ta i oyo a tayug a malanis ay gepamatud de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat a te katibeyen a i sagu ko a nobusbus para de makmuk tangani pakeeyenan ide ni mammalotin de. ²⁹ Talage ay pesabi ko dikamo a anak di neinom a liwet ni oyo a tayug a malanis hanggen ang ko kasabey i pesan a gepanulusan a neinom kitan ni bowon a tayug duman de kataan na Ama ko a Makedepat de langot." ³⁰ Ta pagkakanta de ni isin a pagpodi ay kinumang ide de Kalasan a Olibo.

Pehola Ni Hisus A Pengeyen Eya Ni Pedro

(Mk. 14:27-31; Lu. 22:31-34; Hn. 13:36-38)

³¹ Pagdetong de ay sinabi dide ni Hisus, "De abi a oyo ay wawalat ok yu a pesan a magi pesabi ni Makedepat de kasulatan a, 'Bobuno ko i mag-aaláge ni topa ta nákalat i topa ide.'" ³² Misan ay pagkatapos a pakeedup ok a liwet ay naona ok dikamo de Galilea." ³³ Dingan sinabi ni Pedro diya, "Misan walatin kamo ni pesan ay ang ko ikamo wawalat." ³⁴ Ay tinubeg eya ni Hisus, "Talage ay pesabi ko dikaw a ni abi pala a oyo ay dingan ngona nátaráok i manok ay pengeyen ok mo ni tiluwon a sila." ³⁵ Misan ay maksa a sinabi ni Pedro, "Misan malibun ok a kakoloy yu ay ang ko ikamo pengeyen." Maginon pala i sinabi ni pesan a mag-aadel.

Gepanalangin I Hisus De Getsemani

(Mk. 14:32-42; Lu. 22:39-46)

³⁶ Dingan kinumang ide Hisus de isin a lugel a te ngalan a Getsemani ta sinabi na dide, "Magilinepa kamo ngona dio ta nanalangin ok de kadepit pa duman." ³⁷ Misan ay inikag na i Pedro pati aduwa a mangának ni Sebedeo ta te gepo a nagkolungkut a masakut a pepamologpologen. ³⁸ Dingan sinabi na dide, "Nano ay nagkolungkut ok a masakut a magi nelibun ok. Mag-ilat kamo dio a makipagpoyet deko." ³⁹ Ta pagkalayu na dide ni untik ay linumuhud a nanalangin a magioyo, "Ama ko, be nappatud ay layuin yu tebe deko i tetiis ko a oyo misan ay wet nanggyeyedi i kabuotan ko ta i kabuotan yu la." ⁴⁰ Ay inumampulang i Hisus de mag-aadel na ide a tiluwon a kapulupede kanya sinabi na de Pedro, "Ang ka mangani nakapepoyet misan isin la a odes a kakoloy ko?" ⁴¹ Kanya makipagpoyet kamo a magpanalangin tangani wet kamo notukso ta i kaleduwa ni agta ay nappahande a geabut de Makedepat misan ay mahena i lawes dehil de belang buot na." ⁴² Dingan liwet eya ay linumayu a nanalangin ta sinabi na, "Ama ko, be an nappatud a lalayu deko i oyo a tetiis ko ay manggyedi i kabuotan yu la." ⁴³ Nano ay nun inumampulang eya a liwet dide ay dinatongan na ide a kapulupede pa ta ide ay petongka di a masakut. ⁴⁴ Kanya winalat na ide a liwet a linumayu ni untik ta eya ay pakatiluwon a sila a nanalangin ta i den na a peaged i pesabi na pala. ⁴⁵ Dingan eya ay inumampulang pan di a liwet de mag-aadel na ide ta sinabi na, "Napede kamo pa man a gepaimloy? Pagelawagin yu ta dinumatong di i odes a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop di de makikkakasalahan ide." ⁴⁶ Kanya umuddi kamo di ta magtul di ta wiyo di i agta a gepadekop deko."

Padekop I Hisus

(Mk. 14:43-50; Lu. 22:47-53; Hn. 18:3-12)

⁴⁷ Nun gesurut pa i Hisus ay dinumatong di i Hodes a isin de sangpuwu pati aduwa a mag-aadel a te kakoloy ni makmuk a kaagtaan a te manga adde ni utak pati panopras. Ta ide ay inumapo de ponu ide ni maghandug ide pati de pinakamatande ide a Hudyo.

⁴⁸ Misan nun am pa ide gedetong duman ay binoy ni Hodes i magioyo a tande, "I angutan ko ay eya ngani i pelawag tam ta dekopin yu a tanging." ⁴⁹ Pagdetong ni Hodes ay linumane dila a tanging de Hisus ta sinabi na, "Mapadikamo tebe i kasampatan a innawa, Magtutodu." Dingan inangutan na. ⁵⁰ Sinabi ni Hisus diya "Ayun, bekot ta maginon?" Dingan linanean i Hisus ni manga agta ta dinakop de. ⁵¹ Misan ay i isin de kakoloy ide ni Hisus ay nangugnus ni utak ta tinigbes na i isin a katabeng ni pinakaponu a maghahandug ta nasapsap ngani i talinga na. ⁵² Ta sinabi diya ni Hisus, "Kalobenin mo i utak mo na ta i gegemit ni utak ay de utak pala nelibun. ⁵³ Am mo man katinggesan a nappatud ok a náaged de Ama ko ni makmuk a lebu a

anghel a nátabeng deko ta paadden ok na pan a tambing ⁵⁴ misan ay papalano a nammatud i hinola de kasulatan a depat a nangyeyedi?" ⁵⁵ Ta dingan sinabi ni Hisus de kaagtaan ide, "Anok tulisan. Bekot ta nagidinio kamo a te manga utak pati panopras a nanakop deko? Ta adow adow ay nagtodu ok de beloy a pighandogen de Makedepat a anak yu pan dinakop. ⁵⁶ Misán ay nangyedi i pesan a oyo tangani mamatud i sinolat ni magsasabi ide." Pagkasabi na ninon ay nagiginikan i mag-aadel na ide ta winalat de eya a lallan.

I Hisus Ay Gesagkad De Kapolongan A Hudyo

(Mk. 14:53-65; Lu. 22:54-55, 63-71; Hn. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Nano ay inikag ni nanakop ide i Hisus de beloy ni Kaipas a pinakaponu a maghahandug ta duman natipun i magtutodu ide ni Hudyo pati pinakamatande ide. ⁵⁸ I Pedro pan ay inumabut misan alayu la i pag-etan. Sinumilong pala eya de bekoran ni beloy nun pinakaponu a maghahandug ta linumipa de alane ni magbebetay ide tangani kitain na i nangyeyedi.

⁵⁹ Nano ay i ponu ide ni maghahandug ide pati pesan a kapolongan a pinakamatande ay naglawag ni agta a gesumbong ni kabutelan tungkul de Hisus tangani mapabuno de eya. ⁶⁰ Talage a an ide te pekita a pagsumbong a te kabuluhan para dide misan makmuk di i gesumbong ni kabutelan tungkul de Hisus. Nano ay de inapóan ay te duman a aduwa a agta ⁶¹ a nagsumbong ni magioyo, "Sinabi ni oyo a agta a sesede na kon i oyo a beloy a pighandogen de Makedepat, a yeyedi na pan la de tiluwon a adow." ⁶² Dingan inumuddi i pinakaponu a maghahandug ta tinanto na i Hisus, "Ang ka man te natotubeg de pagsumbong a inon dikaw?" ⁶³ Misán ay an dila geyamyam i Hisus a unabis kanya eya ay tinanto a liwet ni pinakaponu a maghahandug, "Pedodul ko ikaw de makapangyedihaan ngalan ni Makedepat a an te kalebunan, a sabiin mo dikami ti ikaw ngani i Anak nun Makedepat a i Kristo a Pinangako na?" ⁶⁴ Tinumubeg i Hisus, "Ikamo pala i gesabi ta pesabi ko pan dikamo de an naaloy ay ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay kekita yu a nelipa de awenan ni Makedepat a Makapangyedihaan ta nádetong ok a nappa de kunom de longaw na." ⁶⁵ Nano ay ginisi ni pinakaponu a maghahandug i sadile na a bedu a tande a malot diya i sinabi ni Hisus ta sinabi na, "I oyo ay an te gelang de Makedepat. Ta nano ay an tam di kaelangan i pagsumbong ni kakmukan ta ikamo di a pesan i inumikna a eya ay an te gelang de Makedepat. ⁶⁶ Kanya nano ay ano i peesip yu tungkul diya?" Ay tinumubeg ide, "Ay depat eya a bunoin."

⁶⁷ Dingan pagkataklop de de mata ni Hisus ay binugen de i mukha na a sinulusuntuk pala. Pati tinampal eya ni kakmukan ⁶⁸ ta sinabi de, "Hale di, holaan mo ti ino i gesuntuk dikaw be ikaw i Kristo a Pinangako nun Makedepat."

Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mk. 14:66-72; Lu. 22:56-62; Hn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Nano ay i Pedro pan ay gelipa nunde ditow a bekoran dingan linumane diya i isin a mahuna a katabeng ta sinabi na de Pedro, "Kasta kakoloy ka pala ni Hisus a iwina a tage Nasarit a sákup ni Galilea?" ⁷⁰ Misán ay nangeyen i Pedro de kasagkaden ni pesan a, "Ang ko katinggesan i pesabi mo." ⁷¹ Dingan kinumang de alane ni pintohan i Pedro misan ay kinta pan eya duman ni isin pa a katabeng a mahuna ta sinabi na de manga lalaki duman, "I oyo a lalaki ay isin de kakoloy ide ni Hisus a tage Nasarit." ⁷² Misán ay liwet a nangeyen i Pedro a sinumpa na a, "Ang ko peabuyenan i agta a iwina." ⁷³ Nun mulumáloy di ay sinabi pan de Pedro ni kauluuddi ide duman a, "Talage a isin ka ngani de kakoloy na ide ta peabuyenan pan de punto ni surut mo." ⁷⁴ Dingan sinumumpa di i Pedro ta sinabi na, "Talage a misan malibun ok ay ang ko peabuyenan i agta a iwina." Dingan tambing a tinumaráok un manok. ⁷⁵ Kanya naisipan ni Pedro i sinabi diya ni Hisus a, "Dingan nátaráok i manok ay pengeyen ok mo ni pakatiluwon a sila." Dingan binumulwag i Pedro a nagtangos a masakut a nagkolungkut.

I Hisus De Kasagkaden Ni Pilato

(Mk. 15:1; Lu. 23:1-2; Hn. 18:28-32)

27 Nun kinábiabian di ay nasurutsurotan i ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide a Hudyo a ti papalano a pobuno de i Hisus ² Ta i Hisus ay ginapus de a inikag de de Gobernador a Pilato.

Magioyo I Pagkalibun Ni Hodes

(Yedi 1:18-19)

³ I Hodes pan a nagpadekop diya ay nagsosol eya nun kinatinggesan na a i Hisus ay hinatolan ni kalebunan. Kanya inampulang na un tiluwon a puwu a kuwarta a pelak nunde ponu ide ni maghahandug pati de pinakamatande ide. ⁴ Ta sinabi na dide, "Ako ay te kasalanan ta pinadekop ko i agta a an te kasalanan." Misán ay sinabi nun ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide, "Pangano mi ta behala ka." ⁵ Dingan sinapwar na un kuwarta de disalad nun beloy a pighandogen de Makedepat ta tinumotul a nagbitkol. ⁶ Misán ay pinulut ni ponu ide ni maghahandug ide un kuwarta a pelak ta sinabi de, "Malot de pagdodul a popuoy tam yo de pigpuoyen ni handug de beloy a pighandogen de Makedepat ta i oyo ay beyed ni edup ni isin a agta." ⁷ Kanya nagkasungdu ide a i kuwarta a inon ay panggegetang de ni kaengin ni magyeyedi ni beng a putok, a yeyedi de a pigtaporan ni tage kakmukan a lugel. ⁸ Kanya pan i kaengin a inon ay inolangan a pigtaporan a ginatang ni sagu hanggen de panahon a oyo. ⁹ Ta talage a nangyedi di i hinola ni magsasabi a Heramias a, "Magioyo i kahalage ni pagpadekop ni isin a agta de tage Israel ide ta i kuwarta a tiluwon a puwu a pelak ay inamit de. ¹⁰ Din-

gan pinanggetang de ni kaengin ni magyeyedi ni benga a putok a nappaayun de dinodul deko ni Panginon a Makedepat." Inon i hinola ni Heramias.

I Hisus De Kasagkaden Ni Pilato

(Mk. 15:2-5; Lu. 23:3-5; Hn. 18:33-38)

¹¹ Nano ay pagdetong de de Gobernador a Pilato ay pinasagkad de i Hisus diya ta eya ay tinanto ni Pilato, "Ikaw man i hari ni Hudyo ide?" Dingan tinumubeg i Hisus, "Ikamo di i gesabi." ¹² Misan ay nun pesumbong pa eya ni ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide ay an di eya tinumubeg. ¹³ Kanya sinabi diya ni Pilato, "Am mo man peikna i makmuk a pagsumbong de a tungkul dikaw?" ¹⁴ Misan ay an di tinumubeg i Hisus a unabis kanya nagtaka di a masakut un gubernador.

Pehatolan I Hisus Ni Kalebunan

(Mk. 15:6-15; Lu. 23:13-25; Hn. 18:39; 19:16)

¹⁵ Nano ay belang kaadowan ni Paskuwa ay te ugeli un gubernador a gepabulwag ni isin a nabbilanggo a nappaayun de buot ni kaagtaan. ¹⁶ Nun nanon pan ay te isin a peabuyenan a nabbilanggo a te ngalan a Barabás. ¹⁷ Kanya pan nun natipun di un kaagtaan ay tinanto ide ni Pilato, "Ino man i buot yu a pabulwag ko, i Barabás man o i Hisus a te ngalan a Kristo?" ¹⁸ Ta katinggesan pan ni Pilato a nagkasinna la ide dehil de pagbuot ni kaagtaan de Hisus kanya inikag de i Hisus diya. ¹⁹ Pati nun linumipa i Pilato nunde pighatolan na ay pinasabi diya ni bebi na a, "Wet ka nekilabot de agta a iwina a an te kasalanan ta nun abi ay nahedepan ok de pangnenop ko a tungkul diya."

²⁰ Nano ay i kaagtaan pan ay pinagsabian ni ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide a agedin de de Pilato a i pabulwag na ay i Barabás ta pabunoin na pan i Hisus. ²¹ Ta i kaagtaan ay liwet a tinanto ni gubernador, "Ino de aduwa i buot yu a pabulwag ko?" Tinumubeg ide, "I Barabás." ²² Kanya tinanto ide ni Pilato, "Be maginon ay ano man i yeyedi ko de Hisus a te ngalan a Kristo?" Misan ay nagiinolang ide a pesan a magioyo, "Pakuin eya de padipa." ²³ Ta tinanto na ide, "Ta ano man i yinadi na a kasalanan?" Misan ay namas pa a nagiinolang ide, "Pakuin eya de padipa." ²⁴ Nano ay nun katinggesan ni Pilato a an eya te nayeyedi ta namas la a nagkogulo i kaagtaan ay nagpaamit eya ni orat dingan inugesan na i kumot na ta sinabi na, "Talage ay anok te kasalanan de pagkalibun ni agta a oyo ta behala kamo." ²⁵ Ta tinumubeg i kaagtaan, "Talage a behala kami pati mangának mi a gekaduman ni padusa dehil de pagkalibun na." ²⁶ Dingan pinabulwag ni Pilato i Barabás misan ay pinalapdit na i Hisus dingan binoy na de sundelo ide tangani pakuin de de padipa.

Pelibek Ni Sundelo Ide I Hisus

(Mk. 15:16-20; Hn. 19:2-3)

²⁷ Ta i Hisus ay inikag nun sundelo ide nun gubernador de bekoran ni below na ta natipun i makmuk a

masakut a sundelo de palebut ni Hisus. ²⁸ Dingan eya ay inubeden de nun bedu na a sadile ta kinulapyawen de eya ni malumaderag a magi kulapyaw ni hari a panlibek. ²⁹ Pati nagyedi ide ni suklong a tinik ta sinuklong de diya dingan pinapamol de eya ni tangbu de awenan na a kumot. Ta linuhuden a binate de eya a panlibek a magioyo, "Maedup ka, Hari ni Hudyo ide." ³⁰ Ta eya ay binugebugen de dingan inamit de i tangbu a linapdit de de ulo na. ³¹ Nun pagkatapos ni paglibek de diya ay inubeden de ni kulapyaw a mulumaderag ta binaduan de ni sadile na a bedu ta binulwag de tangani pakuin de de padipa.

Pepaku I Hisus De Padipa

(Mk. 15:21-32; Lu. 23:26-43; Hn. 19:17-27)

³² Nano ay nun pabulwag ide ay kinta de i isin a lalaki a te ngalan a Simon a tage Sirene ta pinelit de a pinapassan diya un padipa ni Hisus. ³³ Ta pagdetong de de lugel a te ngalan a Golgota a i kabuluhan na ay "Kak-san ni ulo" ³⁴ ay biniyen de i Hisus ni tayug a te dugeng a apdu misan ay nun kininaman na ay an na ininom.

³⁵ Nun pinakuan de eya de padipa ay nagsugel i sundelo ide a binulubinsa de un demit na. ³⁶ Dingan ide ay nagilinepa ta binantayen de eya duman. ³⁷ Ta nassolat de diditas ni ulo ni Hisus i pagsumbong diya a magioyo, "I oyo i Hisus a Hari ni Hudyo ide." ³⁸ Ay pinakuan de pala i aduwa a tulisan a kasabe na de padipa, isin de awenan na, i isin pala de awile na.

³⁹ Ta i belang gesila ay gelibek diya a gepinagworog i ulo de ta sinabi de, ⁴⁰ "Aman la ikaw i nansesede ni below a pighandogen de Makedepat ta yeyedi mo a liwet de tiluwon la a adow? Kanya nano ay ligtasin mo i sadile mo. Ta be ikaw i matud a Anak nun Makedepat ay lumusong ka di de padipa mo na." ⁴¹ Maginon pala ay linebek eya ni ponu ide ni maghahandug ide, magtutodu ide ni Hudyo pati pinakamatande ide ta sinabi de, ⁴² "Te kaya eya a nanligtas ni kakmukan ay am pan te kaya a nanleligtas ni sadile na. Aman la eya i Hari ni Hudyo ide? Talage a be nolusong eya de padipa na ay nonulusun kami diya. ⁴³ Ta eya ay gepanulusun kon de Makedepat pati sinabi na a eya ay Anak nun Makedepat kanya nano ay be pebuot eya ni Makedepat ay leligtas na." ⁴⁴ Ta linebek pala eya ni kasabey na ide a tulisan a pinaku de padipa.

I Pagkalibun Ni Hisus

(Mk. 15:33-41; Lu. 23:44-49; Hn. 19:28-30)

⁴⁵ Nano ay gepo nun udto di ay hanggen de apun a kadepit ay dinumumos i pesan a putok. ⁴⁶ Dingan nun apun di a kadepit ay inumolang i Hisus ni malagdu a magioyo, "Eli, Eli, lama sabaktani?" a i buot na a sasabi ay, "Makedepat ko, Makedepat ko, ano ta pinabiyaan ok yu?" ⁴⁷ Ta nun inikna pan non ni tipide a kauluuddi duman ay sinabi de, "Patalikngan yu ta peolongan na i Elias." ⁴⁸ Ta tambing dila a ginumikan i isin dide ta nangamit ni lumut ta binasá na ni tayug a maapsut a ginipot na de tangbu dingan pinasopsop na de Hisus. ⁴⁹ Ta sinabi pan nun kakmukan, "Ilatin tam ngona ti

nádetong i Elias tangani eya ay lusongin na de padipa." ⁵⁰ Dingan liwet a inumolang i Hisus ni malagdu ta napugtusan di.

⁵¹ Ta dingan nagisi un age a mukpal a sagbong a nasampay de beloy a pighandogen de Makedepat gepo de ditas hanggen de sidong. Ta yinumogyog i putok ta i beto ide ay nasipaksipak. ⁵² Pati nakayesan i táporan ide ta i kamakmokaan a nalibunin a pineta ni Makedepat ay nàedupin. ⁵³ Ta nun pinakaedup di a liwet i Hisus ay binumulwag ide de táporan de ta sinumilong ide de Herusalem a benwaan ni Makedepat ta kinta ide ni kamakmokaan duman. ⁵⁴ Nano ay i sundelo ide pati kapitan de a nagbentay de Hisus ay natakut ide a masakut nun betyagin de i yogyog, a kinta de pala i pesan a nangyeyedi ta sinabi de, "Talage ngani a eya ay Anak nun Makedepat."

⁵⁵ Ta duman pala i makmuk a mahunain a napasayed gepo de alayu ta ide i inumabut de Hisus gepo de Galilea a tinumabeng diya. ⁵⁶ I tiluwon dide ay i Maria Magdalena, Maria a ina ni magwele a Santiago pati Hose ta te duman pala i bebi ni Sebedeo.

I Pagtapor De Hisus

(Mk. 15:42-47; Lu. 23:50-56; Hn. 19:38-42)

⁵⁷ Nano ay nun mulumadumos di ay dinumatong i isin a agta a mayaman a tage Arimatea a i ngalan na ay Hose a mag-aadel pala ni Hisus. ⁵⁸ Ta eya ay kinumang de Pilato a inaged na i bengkay ni Hisus ta dinodul pan di ni Pilato a boyin diya. ⁵⁹ Kanya inamit na i bengkay ta tiningos na de age a bowon. ⁶⁰ Dingan pinuoy na de sadile na a táporan a pinayedi na a bowon de denpa. Ta pagkatapos ay pinabulidbulid na un beto a hanga a inabet de táporan a gob ta eya ay tinumotul di. ⁶¹ Misan i Maria Magdalena pan pati isin pa a Maria ay gelipa ide nunde tipong nun táporan.

Te Duman A Bentay De Táporan

⁶² Nano ay nun kinábiabian di a pagkatapos ni adow a paghande ay i ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide ay nakulukóloyen ide a kinumang de Pilato. ⁶³ Ta sinabi de, "Nagkàisepan mi un sinabi nun migbutil a inon, nun eya ay nàedup pa, a pakeedup kon eya a liwet de katiluwon a adow. ⁶⁴ Kanya pabentayen yu tebe a mahigpit i táporan na hanggen de katiluwon a adow. Ta kati panakówen nun mag-aadel na ide i bengkay na dingan sabiin de a pinakaedup di a liwet ta dingan namas pa a nappa ni malot i pagdeya de de kaagtaan." ⁶⁵ Ta tinubeg ni Pilato, "Te duman dikamo a sundelo ta pabentayen yu a mahigpit hanggen te kaya kamo i táporan." ⁶⁶ Kanya dinuman ide a dinumanan de ni tande un beto a pangabet ta pinabentayen de un táporan.

Pepakaedup A Liwet I Hisus

(Mk. 16:1-10; Lu. 24:1-12; Hn. 20:1-10)

28 Nano ay pagkatakig di ni adow ni paimloy, nun abiabi pa a masakut ay dinumuman i Maria

Magdalena pati isin pa a Maria ta buot de a pelawag i táporan. ² Dingan loktat a yinumogyog ni malagdu ta linumusong i isin a anghel ni Panginoon a Makedepat a gepo de langot ta pinabulidbulid na un beto a abet nun táporan a linumipa de disapow nun beto. ³ Ta i mukha na ay gepakaingap a magi kilat pati bedu na ay malapsay a masakut a gepakaingap pala. ⁴ Nano ay i sundelo pan ide ay gepinagkinkin ni takut dehil de kinta de un anghel dingan ide ay nabegsak a magi nalibun di. ⁵ Misan ay sinabi nun anghel nunde mahunain ide, "Wet kamo matakut ta katinggesan ko a pelawag yu i Hisus a pinaku de padipa. ⁶ Misan ay an di eya kadio ta pinakaedup di a liwet a magi sinabi na kanya dumio kamo ta pagelawagin yu i pinamuoyen diya. ⁷ Dingan tumotul kamo a tambing a sabiin yu de mag-aadel na ide a pinakaedup di eya a liwet. Ta naona di eya de Galilea ta kekita yu eya duman. Wet yu keliptan i sinabi ko dikamo." ⁸ Kanya tinumotul ide a tambing de táporan a te takut a te kadugeng pala a salig. Ta gegikan ide a paagow de mag-aadel ide tangani masabi de i kinta de. ⁹ Misan ay paggikan de ay tambing a tinagbu ide ni Hisus. Ta binate na ide dingan linumane ide ta kinipotan de i singit na ta ide ay nagpodí diya. ¹⁰ Dingan sinabi dide ni Hisus, "Wet kamo matakut ta tumotul kamo a sabiin yu de mag-aadel ko ide a manga kabinsa a kumang ide de Galilea ta duman ok de kekita."

I Pagsabi Ni Magbebentay Ide

¹¹ Pagkatotul nun mahunain ay un sundelo pan ide a gebentay de táporan ay sinumilong i tipide dide de Herusalem ta sinabi de de ponu ide ni maghahandug ide i pesan a nangyedi a kinta de. ¹² Kanya nun natipun di un ponu ide nun maghahandug ide pati pinakamatande ide ay nasurutsurotan ide dingan biniyen de ni hanga a kuwarta un sundelo ide. ¹³ Ta pinasabi de i magioyo, "Dinumuman un mag-aadel ide ni Hisus ta pinannakow de un bengkay na nun ikami a nappede di." ¹⁴ Dingan sinabi de, "Wet kamo nagkàgesa misan matinggesan ni gubernador a ikamo ay nappede ta ikami i behala." ¹⁵ Ta tinanggep ngani nun sundelo ide un kuwarta ta yinadi de i tinutugun dide ta misan hanggen nano ay maginon i pebereta ni Hudyo ide.

Pedodul Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide

(Mk. 16:14-18; Lu. 24:36-49; Hn. 20:19-23; Yedi 1:6-8)

¹⁶ Nano ay i sangpuwu pati isin a mag-aadel ay kinumang ide de Galilea nunde tinodu dide ni Hisus a kalasan. ¹⁷ Ta pagkakita de diya ay nagpodí ide misan ay te duman a tipide a te aduwa a esip ti eya dingani. ¹⁸ Dingan linumane i Hisus dide ta sinabi na, "I pesan a kapangyedihan de langot man o de putok ay binoy di deko. ¹⁹ Kanya nano ay tumotul kamo ta pamakmukin yu i mag-aadel ko de belang bensa ta linoden yu ide de ngalan ni Ama, Anak pati Ispiritu nun Makedepat. ²⁰ Pati toduan yu ide a tumalinga de pesan a pedodul ko dikamo ta esipin yu ngani a ako ay kakoloy yu a ug-

nay hanggen de kalog ni panahon." Inon i sinabi ni Hisus.

Markos

1 Magioyo i paggepo ni piyon a bereta tungkul de Hisu Kristo a Anak nun Makedepat.

Gesabi I Huwen A Maglilenod Ni Kamatoden

(Mt. 3:1-12; Lu. 3:1-18; Hn. 1:19-28)

²Te duman de kasulatan ni Isais a magsasabi a den i pagsabi ni Makedepat de Anak na ta sinabi na a magioyo,

“Patalikngan mo ta pakang ko i dinodul ko a naona dikaw ta hahande na i sesilan mo.”

³Sinabi pa ni Makedepat,

“Nádetong i geolang de lugel a ilang ta gesabi eya a, ‘Handein yu i bektas para de Panginoon ta tanusin yu i sesilan na.’”

⁴Kanya pan nun maloy di ay dinumatong i Huwen a Maglilenod de ilang ta eya ay nagsabi ni magioyo de kaagtaan a, “Magipinagsosol kamo de mammalotin yu ta lelinod ko ikamo de orat a tande ni pagsosol yu ta pakeeyenan kamo ni Makedepat ni mammalotin yu.”

⁵Ta dinumatong diya i kasta pesan a tage sákup ni Hudia pati benwaan a Herusalem tangani magpatalikngoy de Huwen ta sinabi de i mammalotin de dingan lininod na ide de Orat a Horden.

⁶Nano i bedu ni Huwen ay linala a sapok ni hayup ta i beyakos na ay katat ni hayup ta i pepangan na pan ay magi salagubeng pati tagis ni pisokan. ⁷⁻⁸Ta ugnay na a pesabi de pagsabi na a, “Pelinod ko di ikamo de orat a tande ni pagsosol yu misan ay te nádetong pa a napaabut deko i namas pa a te kapangyedihan deko ta anak te sukul a kapangyedihan a nongukas ni gipot ni paragetus na ta eya pan i nanlelinod dikamo de Ispiritu nun Makedepat.”

I Paglinod De Hisus

(Mt. 3:13-4:11; Lu. 3:21-22; 4:1-13)

⁹Nun nanon a panahon ay dinumatong i Hisus a inumapo de benwaan a Nasarit a sákup ni Galilea tangani linodin ni Huwen de Orat a Horden. ¹⁰Ay nun makasaka di i Hisus de mamala ay tambing a nakayesán i langot ta kinta ni Huwen a linumusong de Hisus i Ispiritu nun Makedepat a magi kalapati. ¹¹Ta dingan te nagsurut a inumapo de langot a magioyo, “Ikaw i pebuot ko a Anak ta dehil dikaw ay nagkasalig ok a masakut.”

Petukso Ni Satanas I Hisus De Ilang

¹²Nano ay pagkatapos ninon ay tambing a inikag a mahigpit ni Ispiritu nun Makedepat i Hisus de lugel a

ilang. ¹³Ta eya ay tinumaan de ilang a lugel a te mailapin a hayup a apat a puwu a adow ta sinubukan eya ni Satanas a petukso. Pagkatapos ninon ay petabengan pan i Hisus ni manga anghel ide.

Pepeta Ni Hisus I Apat A Mag-iekan

(Mt. 4:12-22; Lu. 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Nano ay nun pinadekop di ni Hari a Herod i Huwen a Maglilenod ay i Hisus pan ay inumampulang de Galilea a nagsabi ni piyon a bereta a gepo de Makedepat. ¹⁵Ta sinabi na, “Dinumatong di un panahon a pineta nun Makedepat ta mandeli di a te kapangyedihan eya de innawa ni manga agta. Kanya magipinagsosol kamo ni mammalotin yu ta depat a manulusun kamo de piyon a bereta a oyo.”

¹⁶Nano ay nun getotul i Hisus de kaginglan ni ulu-ataben a Galilea ay kinta na i Simon pati Andres a wele na ta gesabud ide ta ide ay mag-iekan. ¹⁷Sinabi dide ni Hisus, “Sumut kamo deko ta ikamo ay yeyedi ko a mag-aakit ni agta tangani nosut pala ide deko a tuloy.”

¹⁸Ta nun nanon pala ay winalat de i sabud de, a sinumut ide de Hisus. ¹⁹Ta pagkalayu de ni untik ay kinta na pan ide Santiago pati Huwen a magwele a mangá-nak ni Sebedeo. Ta ide pati ama de ay gepakapiya ni pokut de ide nunde bengka de. ²⁰Ide ay inakit pala ni Hisus kanya tambing de a winalat i bengka de pati ama de a te kakoloy ni katabeng ide a peupahan ta sinumut ide de Hisus.

Tungkul De Lalaki A Te Libong

(Lu. 4:31-37)

²¹Ta kinumang ide de benwaan a Kapernam. Ta nun kinábiabian a adow di ni paimloy ay sinumilong i Hisus de pigmitengan a Hudyo ta nagtodu eya. ²²Talage a nagtaka i kaagtaan de pagtodu na ta nagtodu eya a te kapangyedihan a masakut a an magi magtutodu ide ni Hudyo a an te kapangyedihan de pagtodu de.

²³Nano ay te duman pala de pigmitengan i isin a lalaki a te malot a libong de lawes na. ²⁴Ta inumolang i te libong a malagdu a magioyo, “Hisus kamo a tage Nasarit, bekot ta peabela yu ikami? Dinumio kamo man a nansesede ni kapangyedihan mi a kalibongan? Talage a peabuyenan ko ikamo a An Te Mammalotin a Anak nun Makedepat.” ²⁵Misan ay sinablow ni Hisus i malot a libong ta sinabi na, “Tumimok ka ta lumayu ka de agta a iwina.” ²⁶Dingan napaolang ni malagdu un te malot a libong, a pinumuluporewos i lawes na nun napalayu di un libong. ²⁷Ay nagtaka a masakut un pesan a kaagtaan kanya ide ay natulutantoan a magioyo,

"Ano man yo a bowon a pagtodu ta te kapangyedihan a masakut a gedodul de mammalotin a libong ta getalinga pan ide diya." ²⁸ Ta tambing dila a kinumálat i bereta a tungkul de Hisus de pesan a sákup ni Galilea.

Pepapiyon Ni Hisus I Makmuk A Agta

(Mt. 8:14-17; Lu. 4:38-41)

²⁹ Nano ay pagkabalwag de de pigmitengan ay sinu-milong ide Hisus de beloy ni Simon Pedro pati Andres ta kakoloy de i Santiago pati Huwen. ³⁰ Ta nun nanon ay geide a pelagnat a masakut un panuwangan ni Pedro a mahuna kanya ide ay nakisurut a tambing de Hisus a papiyonin na i gupad. ³¹ Nano ay linanean ni Hisus un pelagnat ta binolan na de kumot na a pinagiyos na. Nun nanon pala ay naeyen dingani i lagnat ni mahuna ta eya ay nag-akod dide ni pápan-gan.

³² Nano ay nun pagkalinod di ni adow ay inikag ni kaagtaan de Hisus i pesan a te manga orom pati te manga libong de lawes de. ³³ Ta natipun un makmuk a agta a inumapo de benwaan nunde kadepit a pinto-han nun beloy. ³⁴ Dingan pinapiyon na i makmuk a te manga orom misan ano i orom de pati pinalayu na i manga libong de lawes ni manga agta pati an na pin-abiyaan a gesurut inon ide a libong ta kinatinggesan de a ti ino i Hisus.

Gesabi I Hisus Ni Piyon A Bereta De Sákup Ni Galilea

(Lu. 4:42-44)

³⁵ Nano ay nun mandeli pa a adow ay ginumiyos i Hisus ta kinumang eya de lugel a ilang ta nanalangin. ³⁶ Ta nun an náloy ay linawag eya ni Simon pati mangáyun na ide. ³⁷ Nano ay nun kinta de eya ay sinabi de diya, "Pelawag kamo ni kaagtaan a pesan." ³⁸ Misan ay tinubeg dide ni Hisus, "Kaelangan pan a kumang kitam de bulubenwaan tangani makapagsabi ok duman ni piyon a bereta ta dehil de oyo ngani ay dinodul ok dio de putok i." ³⁹ Ta sinumilong eya de belang pigmitengan de sákup ni Galilea a nagsabi ni piyon a bereta pati nagpalayu ni libong ide de lawes ni agta ide.

Pepapiyon Ni Hisus I Isin a Te Ketong

(Mt. 8:1-4; Lu. 5:12-16)

⁴⁰ Nano ay te duman a linumane de Hisus a isin a lalaki a te ketong ta linumuhud a nag-aged a masakut a sinabi na, "Be buot yu ay papepiyon ok yu di ta ikamo ay te kaya." ⁴¹ Ta nakalbi pan i Hisus diya kanya inonat ngani ni Hisus i kumot na ta tinapá na a sinabi na, "Buot ko a talage. Pumiyon ka di." ⁴² Dingan tambing ngani a naeyen i ketong de lawes na ta pinumiyon di. ⁴³⁻⁴⁴ Ta dingan ngona pinatotul eya ni Hisus ay tinutugun na a mahigpit a, "Wet mo sasabia misan dino i sinumapit dikaw misan ay kumang ka a palawag mo i lawes mo de isin nunde maghahandug ide nun Makedepat. Ta pagkakita na dikaway maghandug ka a nappaayun de pagdodul ide ni Moises ta inon ay gepa-

matad de kaagtaan a pinapiyon ka di." ⁴⁵ Pagkatotul na ay binareta na i pesan a nangyedi diya. Kanya pan i Hisus ay an di gekasilong de benwaan ide ta duman dila eya de ilang a alayu de benwaan ide. Ta duman di-la eya pekangan ni kaagtaan a geapo ti duludedeno a kadepit.

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Lungpo

(Mt. 9:1-8; Lu. 5:17-26)

2 Pagkatakig ni tipide a adow ay inumampulang i Hisus de benwaan a Kapernam ta dingan kinumálat di i bereta a eya ay duman di de sadile na a pigtaanan. ² Kanya kinumang i makmuk a masakut a kaagtaan de beloy a petaanan na ta an di nagkasukud, misan de pinto-han. Ta ide ay petoduan ni Hisus ni surrut nun Makedepat. ³ Dingan te dinumatong pan a apat a lalaki a te adde ide ni isin a lungpo. ⁴ Misan ay dehil de makmuk a masakut a manga agta ay an de nagkalane de Hisus kanya pinolkat de un atop nunde tipong ni Hisus ta pinaaroy de un pig-eden a te lungpo a napaide. ⁵ Nun matinggesan ni Hisus i kahanga ni pagpanulusun de diya ay sinabi na de lungpo, "Ayun, pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo." ⁶ Nano ay te gelipa pan duman a tipide a magtutodu ni Hudyo ta ide ay nagdeinnawa ni magioyo, ⁷ "Bekot pan ta gesabi i agta a oyo ni maginon a an te gelang de Makedepat. Aman la i Makedepat la i te kaya a gepakaeyen ni mammalotin ni kaagtaan kanya malot yo a agta ta pepadepade na i sadile na de Makedepat." ⁸ Misan ay tambing pan a kinatinggesan ni Hisus i naddeinnawa de kanya sinabi na dide, "Wet kamo mag-uluesip ni maginon a malot. ⁹ Ta talage a namas pa a mamiyen i sabiin ko de lungpo a, 'Pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo,' a an i 'Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na.' ¹⁰ Ta depat yu a matinggesan a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kapangyedihan a gepakaeyen ni mammalotin dio de putok i kanya yeyedi ko di i mahedep pa de pekita yu." Ay dingan sinabi ni Hisus nunde lungpo, ¹¹ "Pesabi ko dikaw a gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na a umuli ka di." ¹² Dingan ginumiyos un lungpo ta inagkat na a tambing i pig-eden na ta tinumotul de pekita ni pesan a kaagtaan. Ta ide ay nagtaka pati ide ay nagpodi de Makedepat ta sinabi de, "Ang kitam pa gekita ni magioyo ti an nano la."

Peakit Ni Hisus I Lebi

(Mt. 9:9-13; Lu. 5:27-32)

¹³ Nano ay kinumang i Hisus a liwet de kulukaginglan ni uluataben a Galilea ta inumabut diya i makmuk a manga agta ta dingan nagtodu eya dide. ¹⁴ Ta tinumulo la de pagtotul na dingan kinta na i Lebi a anak ni Alpeo a gelipa de pigsingelan ni buwis ta sinabi diya ni Hisus, "Sumut ka deko." Ta dingan inumuddi ngani i Lebi a sinumut de Hisus.

¹⁵ Nano ay nun duman di de beloy ni Lebi i Hisus pati mag-aadel na ide a gepangan ay dinumatong i makmuk a magsisengil ni buwis pati agta ide a

makikkakasalanan a nasalósalóan ide. Ta makmuk ide a nagiiinábut diya. ¹⁶ Nano ay nun kinta ni tipide a magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide a gepakisaló eya de makikkakasalanan ide pati de magsisengil ide ay sinabi de de mag-aadel na ide, "Bekot pan ta gepakisaló la i magtutodu yu na de magsisengil ide pati makikkakasalanan ide?" ¹⁷ Misan ay nun inikna ni Hisus i oyo a surut ay sinabi na dide, "I an te orom ay an depat a gelawag ni magbubulong ta i te orom la i depat a gelawag. Ta anak dinumio a geolang de geesip ide a an ide te kasalanan ta dinumio ok ngani a geolang de makikkakasalanan ide."

I Hisus Ay Magi Lalaki A Kinasal

(Mt. 9:14-15; Lu. 5:33-35)

¹⁸ Nun nanon ay an gepangan ni untik a panahon be gepanalangin i mag-aadel ide ni Huwen a Maglilenod pati Pariseo ide kanya linumane de Hisus i tipide dide a nagtanto a magioyo, "An gepangan ni untik a panahon be gepanalangin i mag-aadel ide ni Huwen pati manga Pariseo ide. Ano pan ta i mag-aadel yu ide ay eyen?" ¹⁹ Misan ay tinubeg ide ni Hisus, "An depat a an námangan i inakit ide a gegewes de kasalan hanggen kakoloy de pa i lalaki a kinasal. ²⁰ Misan be nádetong i panahon a an di i lalaki a kinasal ay dingan de panahon a inon ay malungkut i inakit ide a an ide námangan ni untik a panahon."

An Depat A Gedugeng I Bowon A Pagtodu Pati Den

(Mt. 9:16-17; Lu. 5:36-39)

²¹ "Talage a an te getagpi de loma a demit ni kagisi a bowon. Ta be maginon ay negisi i loma a demit ni tagpi a bowon ta dingan negisi ni namas pa a hanga i loma a demit. ²² Ta am pala te geunid de loma a oniden a katat ni bowon a tayug a malanis. Ta be maginon ay sesede ngani ni bowon a tayug i oniden a loma ta ide ay padepade la a nakanugun kanya depat pan a oniden i bowon a tayug a malanis de bowon pala a oniden."

Tanto Tungkul De Adow Ni Paimloy

(Mt. 12:1-8; Lu. 6:1-5)

²³ Nano nun isin a adow a paimloy ay sinumila ide Hisus de kaparayan ta de pagtotul de ay nanggitol un mag-aadel na ide ni ohay nun paray. ²⁴ Misan ay sinabi ni Pariseo ide de Hisus, "Pagelawagin yu i peyedi ni mag-aadel yu na ide ta an nappaayun de pagdodul tam i peyedi de na be adow ni paimloy." ²⁵ Dingan tinumubeg i Hisus dide, "An yu man binasa i yinadi ni Hari a Debid pati mangáyun na ide nun ide ay natigeng ta naubus di i pápangan de. ²⁶ Ta nun Abiator ay pinakaponu a maghahandug ay sinumilong ide de be-loy a pighandogen de Makedepat dingan namangan ide nun tinapay a hinandug di de Makedepat ta biniyen na pala i mangáyun na. Esipin yu a inon ay an nappaayun de pagdodul ide ta i nappatud a namanangan ninon ay i maghahandug la ide. Misan an te kasalanan ide Debid." ²⁷ Sinabi pa ni Hisus dide, "I ad-

ow ni paimloy ay yinadi para de kapiyonan ni agta a am pan yinadi i agta para de adow ni paimloy. ²⁸ Kanya nano ay depat a matinggesan yu a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nagkaddepat a nanabi a ti ano i nappatud de adow ni paimloy."

I Lalaki A Nakkimaw

(Mt. 12:9-14; Lu. 6:6-11)

³ Nano ay sinumilong a liwet i Hisus de isin a pigmitengan ni Hudyo ide. Te duman a isin a lalaki a nakkimaw i kumot na. ² Misan ay pebentayen i Hisus ni tipide a agta duman tangani kitain de ti pepapiyon na un lalaki nunde adow ni paimloy, a te nasasabi ide a pagsumbong diya. ³ Ay sinabi ni Hisus nunde lalaki a nakkimaw, "Umuddi ka de kasagkaden ko i." ⁴ Dingan sinabi ni Hisus de kaagtaan a magioyo, "Nappaayun man de pagdodul ide de adow ni paimloy a magyedi ni piyon o magyedi ni malot? Magligtas ni agta o mamuno?" Misan ay an ide nakayamyam. ⁵ Gengsa pati lungkut i pekita de mukha ni Hisus nun pinagelawag na i kaagtaan a naddepalebut na dehil de kakaan ni innawa de ta dingan sinabi na de lalaki, "Onatin mo i kumot mo." Inonat ngani nun lalaki i kumot na ta pinumiyon dingani. ⁶ Ta binumulwag un Pariseo ide a nasurutsurotan ide a tambing pati mangáyun ide ni Hari a Herod a ti papalano a pobuno de i Hisus.

Gepapiyon I Hisus De Te Manga Orom Ide

⁷ Dingan pan dinumolug i Hisus pati mag-aadel na ide a paagow de uluataben ta inabut eya ni makmuk a masakut a kaagtaan a inumapo de sákup ni Galilea pati Hudia, ⁸ de benwaan a Herusalem, de sákup ni Idumea, de dipa ni Orat a Horden pati de pulupalebut a benwaan a Tiro pati Sidon. Ta nun naberetaan de i pesan a yinadi ni Hisus ay nagidinoman ide diya. ⁹ Nagpahande i Hisus de mag-aadel na ide ni isin a bengka a gegemit na tangani wet eya nasilpit ni kaagtaan a nagidinatong. ¹⁰ Ta makmuk di eya a pinapiyon a te manga orom kanya linanean eya ni te manga orom a pesan tangani matapá de la. ¹¹ Ta i belang te libong de lawes na a gekita diya ay geluhud ide de kasagkaden na a geolang, "Ikamo ay Anak nun Makedepat." ¹² Ta mahigpit ide a pinagtutugunan ni Hisus a wet ide gebereta de misan dino ti ino eya.

Gepeta I Hisus Ni Sangpuwu Pati Aduwa A Mag-aatid Na

(Mt. 10:1-4; Lu. 6:12-16)

¹³ Nun nanon a panahon ay sinumakat i Hisus de pulupagotan ide ta pinakangan na i manga lalaki a buot na kanya kinumang ide diya. ¹⁴ Dingan nagpeta eya ni sangpuwu pati aduwa a nappa ni kulukakoloy na ide a mag-aatid de piyon a bereta. ¹⁵ Ta ide ay biniyen na ni kapangyedihan a gepalayu ni kalibongan de lawes ni agta ide. ¹⁶ I oyo i ngalan ni sangpuwu pati aduwa a mag-aatid. I Simon a nginalanan na a Pedro. ¹⁷ Ide Santiago pati Huwen a mangának ni Sebedeo.

Ide ay nginalanan na a "Bonerges" a te kabuluhan a "Matapangin." ¹⁸ Ide Andres, Pilepi, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago a anak ni Alpeo, Tadeo, Simon a Masépag ¹⁹ pati Hodes Iskariyote a nagpadekop de Hisus de kapagebuk na ide.

Tungkul De Hisus Pati Belsebul A Ponu Ni Kalibongan Ide

(Mt. 12:22-32; Lu. 11:14-23; 12:10)

²⁰ Nano nun inumuli di ide Hisus de lugel na a sadili ay natipun a liwet i makmuk a masakut a kaagtaan ta an de di nagkayedi i mamangan ide. ²¹ Nun nabereta yo nun mangáyun ni Hisus ay kinangan de eya a bobolan de tebe ta sinabi de a mali a, "Nagkesede i esip na."

²² Pati sinabi pan ni manga magtutodu ni Hudyo ide a inumapo de Herusalem a eya ay te libong de lawes na a i Belsebul a ponu ni kalibongan ide ta eya kon i nagboy de Hisus ni kapangyedihan a gepalayu ni kalibongan ide. ²³ Kanya pan pinalane ni Hisus diya i kaagtaan ta sinabi na i tipide a oyo a halimbewa, "Talage a an nappatud a i Satanas ay pepatotul na i manga katabeng na a libong. ²⁴ Ta misan deno a bensa be ide ay gepinagebuk ay nesede i kapangyedihan ni bensa a inon. ²⁵ Pati an notuloy i misan deno a mittanak be ide ay natulutaloan. ²⁶ Maginon pala be i Satanas ay pepatotul na i manga katabeng na a libong ay kasta gepakitalo eya de sadile na ta an naaloy ay nesede di a tuloy i kapangyedihan na. ²⁷ Ta i oyo i halimbewa a nanalo ok di de Satanas ta an te misan ino a nakesilong de beloy ni agta a matibong, a nangamit ni kasangkapan na be an ngona gegepus ni nesilong i matibong ta dingan la nakesilong eya a nangamit ni misan ano.

²⁸ "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a nappatud a pakeeyenan i manga agta ni misan ano a mammalotin de pati pagsurut ni malot a tungkul de Makedepat. ²⁹ Misan ay talage a an pakeeyenan nano pati magpakapide pa man i misan ino a magsurut ni malot tungkul de pagyedi ni Ispiritu nun Makedepat." ³⁰ Sinabi yo ni Hisus ta sinabi ni tipide a eya ay te libong de lawes na.

I Ina Ni Hisus Pati Manga Wele Na

(Mt. 12:46-50; Lu. 8:19-21)

³¹ Nun nanon ay dinumatong un ina pati manga wele a lalaki ni Hisus ta ide ay dio la nunde ditow a katobengen ta eya ay pepasabian de. ³² Ta de palebut pan ni Hisus ay makmuk i kalipalipa kanya sinabi ni kalipalipa ide, "Dena de ditow to i ina yu pati manga wele yu ta buot de ikamo a nakkasurut." ³³ Misan sinabi ni Hisus, "Inoino man i ina ko pati manga wele ko?" ³⁴ Ta sinumalepat eya nunde kalipalipa de palebut na ta sinabi na i magioyo, "Wiyo i magi ina ko pati manga wele ko. ³⁵ Ta i misan ino a geabut de kabuotan ni Makedepat ay ide ngani i magi ina ko pati manga wele ko."

I Oyo Ay Halimbewa Tungkul De Binhi A Sinapwar

(Mt. 13:1-9; Lu. 8:4-8)

4 Nano ay liwet a nagtodu i Hisus de kaginglan ni uluataben a Galilea. Ta eya ay kinatipunan ni makmuk a masakut a manga agta kanya pan sinumakoy eya nunde bengka de kaginglan nun langges ta du-man eya linumipa. Ta un kaagtaan pan ide ay dio nunde langges a kaginglan nun uluataben. ² Ta nagtodu eya dide ni makmuk de padean ni halimbewa ide. Ta de pagtodu na ay sinabi na a magioyo, ³ "Magpatalikngoy kamo ta te duman a isin a agta a kinumang a gesapwar ni binhi na. ⁴ Ta de pagsapwar na ni binhi na ay te nadedeg de kaginglan ni bektas ta dinumatong i kamanokan ay pinangan de la. ⁵ Te duman pan a nadedeg de kabetoan a an mokpal i putok ta tambing a tinumubu dehil de malapis la i putok. ⁶ Misan ay pagtipá ni adow a masakut ay narango di un tubu ide ta an nagkaramut a sukul. ⁷ Te duman pala a nadedeg de katinekan ta dingan nun hinumangain un tinik ide ay natalo de un tinumabu a binhi kanya an ide nagkaanak a unabis. ⁸ Misan ay te duman pan a nadedeg de piyon a putok ta nun paghanga na ay nagkaanak ni makmuk a te tiluwon a puwu a butil, te anim a puwu a butil, pati te duman pala a isin a dian a butil." ⁹ Dingan sinabi ni Hisus a dugsong, "I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga."

I Oyo I Buot A Sasabi Ni Halimbewa Ide

(Mt. 13:10-17; Lu. 8:9-10)

¹⁰ Nano ay nun lallan di i Hisus ay i tipide a nakaikna diya ay linumane a kakoloy ni sangpuwu pati aduwa ta ide ay nagtanto tungkul de halimbewa ide. ¹¹ Tinumubeg eya dide, "Dikamo a gepanulusun deko ay pepatingges i madisalat a kamatoden a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni manga agta misan ay de kakmukan ay getodu ok de padean ni halimbewa ide. ¹² Ta misan pekita de ay an de pepsapot pati misan peikna de ay an de pagketinggesan ta an de buot a bobowon i esip de tangani pakeeyenan ide ni mammalotin de."

I Pagpatingges Ni Halimbewa De Pagsapwar

(Mt. 13:18-23; Lu. 8:11-15)

¹³ Nano ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, "An yu pa man katinggesan i halimbewa a oyo? Be maginon ay ti papalano yu a pagketinggesan i kakmukan a halimbewa? ¹⁴ Nano ay i katolad ni binhi a sinapwar ay i surut nun Makedepat. ¹⁵ I kaginglan ni bektas a kinadedeggen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat misan ay pagkapatalikngoy de ay nádetong a tambing i Satanas a nangagow ni surut a nadeinnawa de. ¹⁶ Nano i kabetoan pan a kinadedeggen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat, a nanulusun a tambing, a te salig a masakut. ¹⁷ Misan ay an matud i pagpanulusun de ta an te ramut kanya an ide notuloy. Ta pagdetong ni kahedepan pati paglibek dehil de pag-abut de de surut

nun Makedepat ay tambing ide a nallagelag. ¹⁸I katinekan a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat ¹⁹misan ay dehil de pag-esip de ni attanan dio pati de pagbuot de de kayamanan pati de belang buot de a kasalegen dio de putok i ay nadeog a an gekitong i surut a nadein-nawa de. ²⁰Nano ay i putok a piyon a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat a gepanulusun pala a matud. I oyo ide i gepinag-anak ni tiluwon a puwu, anim a puwu, pati isin a dian.”

I Halimbewa Tungkul De Salong Pati Takalan

(Lu. 8:16-18)

²¹Sinabi ni Hisus a tuloy dide, “Talage a be te duman a getutud ni salong ay an na sasakloben ni takalan o popuoy de saruk ni pig-idean na ta popuoy na pan de talage a pigpuoyen na. ²²Maginon pala be nádetong di i kapangyedihan ni Makedepat ay an te nattu a an kekita pati an te nattanom de innawa a an katinggesan a eikna. ²³I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga.”

²⁴Ta sinabi na pa dide, “Kanya pakapiyain yu i pag-patalikngoy yu ta i pansokat a pegemit yu de kakmukan ay eya pala i gegemit dikamo ni Makedepat a namas pa. ²⁵Ta i misan ino a getalinga de pagtodu ko ay nadugengan i katinggesan na misan ay i an getalinga de pagtodu ko ay neeyen i katinggesan na a untik.”

I Oyo Ay Tungkul De Tinumubu A Binhi

²⁶Dingan sinabi pa ni Hisus a, “Be te kapangyedihan di i Makedepat de innawa ni agta ay inon ay magi isin a agta a gesapwar ni binhi de kaengin na. ²⁷Ta pagkatapos na ninon ay tinumuloy eya de pagyedi na, adow adow, a an na katinggesan a ti papalano tinumubu i binhi na. ²⁸Ta un putok pan la i nagpatubu pati nagpaohay ta dingan nagipinag-anak di ni makmuk a masakut. ²⁹Nano ay nun maktongin di un binhi ay ginapas di ni nagsapwar ta dinumatong di i pagguto.”

Tungkul De Binhi A Mustasa

(Mt. 13:31-32; Lu. 13:18-19)

³⁰Sinabi ni Hisus a tuloy, “Nano ay sasabi ko dikamo a ti ano i kapadepade ni kapangyedihan ni Makedepat de innawa ni agta ide ta i oyo i gegemit ko a halimbewa. ³¹I oyo a kapangyedihan ay magi isin a binhi a mustasa ta eya i kauntekan de pesan a binhi a petanom de putok. ³²Misan ay be natanom di a hinumanga ay nappa ni hanga pa de pesan a gemut ni golay ta duman di gepoged de manga sanga na i kamanokan.”

I Paggemit Ni Hisus Ni Halimbewa Ide

(Mt. 13:34-35)

³³Nano ay nagtodu i Hisus dide de padean ni makmuk a halimbewa ide a maginon a nappaayun de kaya ni esip de. ³⁴Ta an eya te pagtodu a an te dugeng a

halimbewa ide. Misan ay nagpatingges eya ni kamato-den de mag-aadel na la ide.

Pepatimok Ni Hisus I Subesko

(Mt. 8:23-27; Lu. 8:22-25)

³⁵Nun abi di ay sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide, “Sumabusabu kitam di de dipa to.” ³⁶Kanya winalat de un manga agta ta ide Hisus ay sinumakoy de bengka a te gepo ide a gesabusabu. Ta ide ay te kasabey a kakmukan a bengka. ³⁷Dingan dinumatong pan dide i maslog a subesko ta dehil de hangain a desi ay mandeli a nepino un bengka ni orat. ³⁸Misan ay i Hisus pan ay napede a te olunan de kadepit a dipus ni bengka ta dingan eya ay binogbog ni mag-aadel na ide ta sinabi de, “Magtutodu, pabiyaan yu man a noomos kitam?” ³⁹Ta ginumiyos i Hisus ta sinablow na i palos pati sinabi na pala de atab, “Lumaktab ka di.” Ta tinumimok ngani un palos ta piyon di i panahon. ⁴⁰Ta sinabi na de mag-aadel na ide, “Bekot ta nagkatakut kamo? Talage a untik pa i pagpanulusun yu deko.” ⁴¹Dingan ide ay nagkaduman ni takut pati pagtaka a masakut ta ide ay natulutantoan, “Ano yo a kalase a agta ta getalinga pan diya i palos pati atab.”

Pepalayu Ni Hisus I Manga Libong A Malot De Lawes Ni Lalaki

(Mt. 8:28-34; Lu. 8:26-39)

5 Nano ay dinumatong ide de dipa nun uluataben de lugel a Gadareno. ²Pagkalusong ni Hisus nunde bengka ay tinagbu eya a tambing ni isin a lalaki a te manga malot a libong de lawes na. Ta inumapo eya de pigtaporan ³a kataanan na. Ta misan tanikala ay an eya nagkagegiptan ni nagkaaloy. ⁴Misan eya ay ugnay de a pegiptan ni tanikala de singit pati kumot na ay pepugtus na. Kanya an te misan ino a gepakadeog diya. ⁵Ta eya ay geolang adow pati abi nunde pigtaporan pati de pulupagotan ta pebiged-bigeden na i sadile na nun beto ide. ⁶Nano ay nun alayu pa i Hisus ay nasayed na di ta eya ay ginumikan a palane de Hisus ta nagpodi diya i lalaki a te manga libong. ⁷Ay dingan dinodul ni Hisus diya, “Lumayu ka de lawes ni lalaki, libong ka a malot.” Ta inumolang i libong ni malagdu ta sinabi na, “Hisus kamo a Anak nun Makedepat a Kaditasan, bekot ta peabela yu ikami? Dehil de Makedepat ay geaged kami a masakut dikamo a wet yu ikami pepahedepan.” ⁹Dingan tinanto ni Hisus i malot a libong, “Ano man i ngalan mo?” Tinumubeg un libong, “Ikami ay manga lebu ta makmuk kami.” ¹⁰Ay nag-aged ide de Hisus a wet na ide patotulin de lugel a inon. ¹¹Nano ay nunde karipakip nun pagotan ay te duman pan a hanga a kalugbuwen a kabebuyen a gepinagpangan. ¹²Ta nag-aged i libong ide a mahigpit de Hisus a, “Pakangin yu ikami nunde kabebuyen ide tangani nakálane kami de lawes de.” ¹³Dingan tinumalinga pan i Hisus dide kanya ide ay linumayu de lalaki ta linumane ide de lawes ni bebuy ide. Dingan loktat a nagiginekan un kabebuyen a padolug de rongtob a paagow de uluataben ta nao-

mos ide duman. I kamakmuk nun kalugbuwen ay manga aduwa a lebu.

¹⁴ Misan ay un mag-aalage ide nun kabebuyen ay nagiginekan pala ide ta binareta de de benwaan pati de buluberiyu ide i pesan a nangyedi. Kanya pan nag-ibinulwag un kaagtaan tangani kitain de i nangyedi duman. ¹⁵ Ta pagdetong de de kaddumanan ni Hisus ay kinta de un lalaki a linayuan ni aduwa a lebu a libong a gelipa, a piyon di i esip na, a nappabedu di kanya natakut a masakut i dinumatong ide. ¹⁶ Ta sinabi pan dide nun nakákita ide ni pesan a nangyedi de te libong a lalaki pati nangyedi pala de kabebuyen. ¹⁷ Dinging ginumapo ide a nag-aged a mahigpit de Hisus a eya ay tumotul de lugel de a inon. ¹⁸ Nano nun sinumakoy di i Hisus de bengka ay nag-aged pan a mahigpit un linayuan ni libong ide a eya ay ikagin na. ¹⁹ Misan ay an tinumalinga i Hisus ta sinabi na diya, "Umuli ka di ta beretain mo de mangáyun mo ide i pesan a kapiyonan a yinadi dikaw ni Panginon a Makedepat pati ti papalano a kinalbian na ikaw." ²⁰ Dinging tinumotul ngani un lalaki a inon ta binareta na de sákup ni Dikapolis i pesan a kapiyonan a yinadi diya ni Hisus ta nagtaka a masakut i inumikna ide a pesan.

I Pagpakaedup Pati Pagpapiyon

(Mt. 9:18-26; Lu. 8:40-56)

²¹ Misan ay nun liwet a sinumabusabu i Hisus de dipa ni uluataben ay kinatipunan pan di eya ni makmuk a kaagtaan ta eya ay duman pa de kaginglan ni uluataben. ²² Ta dinumatong i isin a lalaki a te ngalan a Hayro a pinakamatande de pigmitengan a Hudyo. Nun kinta na i Hisus ay inumobbob eya de kasagkaden na, ²³ a nag-aged a mahigpit de Hisus ta sinabi na, "Mandeli a nelibun i anak ko a mahuna kanya be nappatud ay sumut kamo deko ta tapáin yu eya tangani pumiyon pati maedup pa a tuloy." ²⁴ Ta sinumut pan diya i Hisus ta inumabut dide i makmuk a masakut a kaagtaan ta nagkassilpit de i Hisus.

²⁵ Te duman pan a isin a mahuna a te orom a gesagu ni sangpuwu di pati aduwa a taon. ²⁶ Eya ay nagkahedepan a masakut dehil de makmuk di a magbubulong i namulong diya ta naubus di i pesan a kaedup na de pagpabulong na. Misan ay an dila napiyon i kabetyag na ta namas pa a malot. ²⁷ Misan ay inikna na i pesabi ni manga agta a tungkul de Hisus kanya pan eya ay pinumelit a linumane de idogen ni Hisus ta tinumapá eya de bedu na. ²⁸ Ta sinabi na de sadile na a, "Be matapá ko la i bedu na ay nepiyon ok di." ²⁹ Dinging tambing a tinumimok i pagsagu na ta binatyag na a piyon dingani. ³⁰ Ta tambing pala a binatyag ni Hisus a eya ay binulwag ni kapangyedihan a gebulong kanya linumingoy eya a nagtanto, "Inóman i nanapá de bedu ko i?" ³¹ Misan ay tinubeg eya ni mag-aadel na ide, "Makmuk a manga agta i nasulusilpetan dikamo. Ano ta petanto yu ti ino i nanapá dikamo?" ³² Misan ay tuloy la i paglingoylingoy ni Hisus ta pelawag na i nanapá diya. ³³ I mahuna pan ay katinggesan na i pesan a nangyedi diya kanya eya ay linumane de Hisus a

gekinkin ni takut dingan inumbbbob de kasagkaden na ta sinabi na i kamatoden. ³⁴ Ta sinabi pan diya ni Hisus, "Mahuna, pinapiyon ka di ni pagpanulusun mo deko ta piyon ka di a masakut kanya umuli ka di a te kasampatan a innawa."

³⁵ Misan ay nun gesurut pa i Hisus ay te dinumatong a inumapo de beloy ni Hayro a nagsabi, "Nalibun di un anak yu. Wet yu abelaa i magtutodu na." ³⁶ Nano ay an sinapot ni Hisus inon a sinabi ta sinabi na de pinakamatande de pigmitengan, "Wet kamo matakut ta magpanulusun kamo la deko." ³⁷ Ta an eya te inikag ti an i Pedro magwele a Santiago pati Huwen. ³⁸ Nano ay pagdetong de nunde beloy ni pinakamatande de pigmitengan ay kinta ni Hisus i makmuk a masakut a manga agta ta ide ay nagkogulo, a getangos pati gepinaghagulhol a malagdu. ³⁹ Pagsilong na ay sinabi na dide, "Ano ta nagkogulo kamo a gepinagtangos ta an nalibun i anak ta nappede la." ⁴⁰ Ta pinag-ilokan de eya. Misan nun mapabulwag ni Hisus un kaagtaan ide ay inikag na i kamoddenan nun anak a nallibun pati i tiluwon a mag-aadel na ide. Ta sinumilong ide de kadumanan nun anak. ⁴¹ Dinging binolan na i kumot na ta sinabi na, "Talita kumi." a i buot na a sasabi ay, "Maddikit, pesabi ko dikaw a gumiyos ka di." ⁴² Ta tambing ngani a ginumiyos un maddikit a nallibun dingan nakatotul di. I katande na ay sangpuwu di pati aduwa a taon. Ta nagtaka ngani a masakut i kamoddenan na ide. ⁴³ Nano ay pinagsabian ide ni Hisus a mahigpit a wet de sasabia misan dino i nangyedi a inon. Ta dinodul na pala dide a biyen de eya ni pápangan.

An Gepanulusun De Hisus I Tage Nasarit Ide

(Mt. 13:53-58; Lu. 4:16-30)

6 Nano ay tinumotul i Hisus duman ta inumuli eya de benwaan na a sadili. Ta kakoloy na pala un mag-aadel na ide. ² Pagdetong ni adow ni paimloy ay ginumapo di eya a getodu de pigmitengan a Hudyo duman. Ta nagtaka i kamakmukan a inumikna diya kanya sinabi de, "Deno man nangamit i agta a iwina ni katinggesan na a oyo? Pati ti papalano man eya a gepakayedi ni gepakataka? ³ Am man la iwina i magyeyedi ni beloy a i anak ni Maria. Ta eya ay kabinsa ni ide Santiago, Hose, Hodes pati Simon ta dio nappataan i manga wele na a kamahunain." Ta kinapoyen de eya. ⁴ Kanya sinabi dide ni Hisus, "Talage ngani a i magsasabi ay pegelang misan deno puwide la de sadile na a lugel, de mangáyun na pati de mittanak na." ⁵ Ta an gepakayedi i Hisus ni gepakataka de sadile na a lugel ti an i pagtapá na la de uluesin a te orom tangani papiyonin. ⁶ Ta eya ay nagtaka dehil de an ide nagpanulusun diya dingan linebut ni Hisus i buluberiyu ide ta eya ay nagtodu.

Pedodul Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide A Geatid Ni Piyon A Bereta

(Mt. 10:5-15; Lu. 9:1-6)

⁷ Nano ay tinipun ni Hisus i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ta dinodul na ide a de pagtotul de ay

uluaduwa la. Ta biniyen na ide ni kapangyedihan a gepalayu ni malot a libong ide de lawes ni manga agta. ⁸⁹ Ta ide ay pinagtutugunan na a, "Addein yu i paragetus yu pati sugkud de pagtotul yu misan ay wet kamo nangadde ni pápangan, soput pati kuwarta a nassukbit pati bedu a panlewes ta i isin ay sukul."

¹⁰ Dingan sinabi na pala dide, "Misan deno kamo a be-loy nekitaan, duman kamo la magpilog hanggen ang kamo getotul de inon a lugel. ¹¹ Nano be an de ikamo petanggep pati an de pepatalikngan i surut yu de misan deno a lugel ay pagpagin yu i delpong de singit yu a tande a kinapoyen de i surut nun Makedepat ta dingan tumotul kamo duman." ¹² Kanya tinumotul i sangpuwu pati aduwa a nagsabi de manga agta a depat ide a magsosol ni mammalotin de. ¹³ Nagpalayu ide ni libong de lawes ni manga agta a te libong pati pinunasan de ni langis i te manga orom ide ta pinumiyon ide.

Nagkogulo I Herod Dehil De Hisus

(Mt. 14:1-2; Lu. 9:7-9)

¹⁴ Nano ay nakadetong de Hari a Herod de Galilea i bereta a tungkul de Hisus ta i ngalan na ay katinggesan di de pesan a lugel. Ta sinabi ni tipide a, "Eya ay i Huwen a Maglilenod a pinakaedup a liwet kanya eya ay gepakayed i di ni maginon ide a gepakataka." ¹⁵ Te gesabi pan a, "Eya ay i Elias a magsasabi a den." Pesabi pala ni tipide a, "Eya ay magi isin de magsasabi ide a den." ¹⁶ Misan ay i Herod a inumikna de inon ay sinabi na, "Ay talage a pinakaedup a liwet i Huwen a pinaputolan ko ni bong."

Magioyo I Pagkalibun Ni Huwen A Maglilenod

(Mt. 14:3-12)

¹⁷⁻¹⁸ Nano ay nun nagbebi i Herod de Herodeas a bebi ni Pilepi a wele na ay sinosol ni Huwen i Herod a magioyo, "An nappaayun de pagdodul a binabian yu i bebi ni wele yu." Pagkasabi na ninon ay pinadekop, pinagepus pati pinabilanggo ni Herod i Huwen dehil de Herodeas. ¹⁹ Ta i Herodeas ay te gengsa de Huwen a binuot na pala a pobunu eya misan ay an na nagkayed i. ²⁰ Ta nagkatakut a te gelang i Herod de Huwen ta katinggesan na a eya ay agta a piyon a te malenis a innawa de pekita ni Makedepat kanya peligtas na eya. Ta nagkasalig i Herod a gepatalikngoy de pesabi ni Huwen misan ay nagkogulo pan i esip na de pesabi na. ²¹ Nun naloy di ay nagkaduman pala ni pagkakataon i Herodeas a nebilos, nun dinumatong di i kapanganakan ni Herod ta inakit na de hinande na a pápangan i manga katabeng ni gubyrno, ponu ide ni sundelo ide pati te kapangyedihan ide de porobinsia ni Galilea. ²² Nano ay nun sinumilong un anak ni Herodeas a maddikit a sinumayew ay nasalig a masakut i Herod pati kaagtaan a gekita. ²³ Kanya sinumumpa i Herod nunde maddikit a, "Boboy ko dikaw i misan ano a agedin mo misan i kalahati pa ni nasasakopan ko." ²⁴ Nano ay binumulwag un maddikit ta tinanto na de ina na, "Ano man i aaged ko?" Tinu-

mubeg un ina na, "I ulu ni Huwen a Maglilenod."

²⁵ Kanya sinumilong a tambing un maddikit de Hari ta sinabi na, "I buot ko a boyin yu deko nano ay i ulu ni Huwen a Maglilenod a nappuoy de isin a pinggen."

²⁶ Nalungkut dila a masakut i Herod nun iknain na inon. Misan ay dehil de pinangako na a inikna ni biseta na ide ay an na pinangeyen an i pinangako na diya.

²⁷ Dingan tambing a dinodul ni Herod un isin a magbebetay a, "Addein mo dio i ulu ni Huwen a Maglilenod." Kanya pinutolan nun magbebetay i Huwen de bilanggoan. ²⁸ Ta inadde na un ulu na a nappuoy de pinggen dingan binoy na de maddikit ta binoy pan nun maddikit nunde ina na. ²⁹ Nano ay nun mabereta nun mag-aadel ide ni Huwen inon ay inamit de i bengkay na a tinapor de.

Peungut Ni Hisus I Lima A Lebu A Manga Lalaki

(Mt. 14:13-21; Lu. 9:10-17; Hn. 6:1-14)

³⁰ Ay inumampulang de Hisus un mag-aatid na ide ta sinabi de diya i pesan a nayedi de pati ti papalano ide a nagtodu. ³¹ Misan ay makmuk a manga agta i nagidinatong pati nagitinotul kanya an di ide gepakapagpaimloy, a an ide pala gepakapangan kanya sinabi ni Hisus dide, "Ay kumang kitam di de isin a lugel a ilang a alayu de kamakmukan tangani makapagpaimloy kamo ni untik." ³² Dingan sinumakoy ide de isin a bengka a paagow de lugel a ilang.

³³ Misan ay makmuk i nakakita pati nakatingges ni pagtotul de kanya gepo de bulubenwaan ay nagiinapo i kaagtaan a kinumang a maparipari de kadepit a paagowen nide Hisus a nappaona pa dide. ³⁴ Pagsaka ni Hisus ay kinta na i makmuk a maskaut a kaagtaan ta kinalbian na ide. Ta ide ay magi manga topa a an te mag-aalage kanya te gepo eya a nagtodu dide ni makmuk. ³⁵ Nun apun di a masakut ay linumane de Hisus un mag-aadel na ide ta sinabi de, "Ilang yo a lugel a mandeli di a nelinod i adow. ³⁶ Pakangin yu di i kaagtaan de buluberiyu pati de binaloybeloy de pulupalebut na tangani manggetang ide ni pápangan de."

³⁷ Misan ay tinubeg ni Hisus dide, "Ikamo ngani i nongungut dide." Ay tinumubeg pan ide diya, "Nanggegetang kami mangani ni tinapay a halage ni isin a lebu pati lima a dian a peso tangani mamangan i agta ide?" ³⁸ Ta tinanto pan ide ni Hisus, "Pide man i adde yu a tinapay? Lawagin yu tebe." Ta pagkalawag de ngani ay sinabi de diya, "Lima la a tinapay pati aduwa a ikan." ³⁹ Dingan dinodul na de mag-aadel na ide, "Palipain yu i kaagtaan a nattipuntipun de kademmoan na." ⁴⁰ Kanya nagilinepa i kaagtaan ide a nattipuntipun a te isin a dian o lima a puwu. ⁴¹ Ta dingan inamit ni Hisus un lima a tinapay pati aduwa a ikan. Ta tinumingala eya de langot a nagpasalamat dingan pinisangpisang na un tinapay ide pati aduwa a ikan a binoy na de mag-aadel na ide. Ta ide pan i nagbuluboy de kaagtaan. ⁴² Nakapangan ide a pesan a sukul.

⁴³ Nano nun tinipun nun mag-aadel ide un an de naubus a kulukapisang ay nakapino ide ni sangpuwu

pati aduwa a gelálan. ⁴⁴ Te manga lima a lebu a lalaki i namangan.

Nakatotul I Hisus De Disapow Ni Orat

(Mt. 14:22-33; Hn. 6:15-21)

⁴⁵ Dingan tambing a pinasakoy ni Hisus i mag-aadel na ide de bengka a paagow de benwaan a Betsaida Hulias ta pinaona na ide nunde dipa nun uluataben ta un agta pan ide ay pinauli na di. ⁴⁶ Pagkatotul nun agta ide ay sinumakat pan i Hisus de pagotan tangani manalangin. ⁴⁷ Nano nun abi di ay un bengka ay dumman di nunde ditow nun uluataben misan i Hisus pan ay lallan de pagotan. ⁴⁸ Ta kinta na a nagkehedepan i mag-aadel na ide de pag-awet ta ide ay nappasongsong de palos. Nano ay nun mandeli di a adow ay inumabut dide i Hisus a getotul de disapow ni uluataben dingan tatakigen na tebe ide. ⁴⁹ Misan ay nun kinta ni mag-aadel na ide a eya ay getotul de disapow ni atab ay nagiinolang ide ta inesip de a eya ay libong a gebuswal. ⁵⁰ Ta ide ay pinangilabutan a pesan nun eya ay kinta de misan ay nagsurut a tambing dide i Hisus ta sinabi na, "Wet kamo matakut ta patibongin yu i innawa yu ta ako yo a i Hisus." ⁵¹ Ta eya ay sinumakoy pala nunde bengka ta tinumimok di un palos kanya ide ay nagtaka di a masakut. ⁵² Ta mahena pa i pagpanulusun de diya ta an de pa katinggesan i kapingyedihan na nun nagpahanga eya ni tinapay.

Pepapiyon Ni Hisus I Te Manga Orom De Genesaret

(Mt. 14:34-36)

⁵³ Nun pagkasabusabu de nunde dipa ay dinumatong ide de sákup ni Genesaret ta dinong de un bengka. ⁵⁴ Nano ay pagkalusong de de bengka ay tambing a inabuyenan eya ni manga agta. ⁵⁵ Kanya pan tambing de a pinabereta de kaagtaan de pulupalebut. Pati i pesan a te orom ay inadde de diya de pig-eden de ta misan deno i Hisus paagow ay maginon i peyedi de. ⁵⁶ Ta be dinumatong eya de benwaan, de beriyu o de binaloybeloy ay peadde de i te manga orom misan de palingki a kasagkaden na. Ta ide ay geaged diya a patapáin na ide misan de rimong la ni bedu na ta i pesan pan a tinumapá ay pinumiyon a talage.

I Pagtodu A Nappaayun De Ugeli A Den Ni Hudyo Ide

(Mt. 15:1-9)

7 Nano ay nun te linumane de Hisus a tipide a Pariseo pati magtutodu ide ni Hudyo a inumapo de Herusalem ² ay kinta de i tipide a mag-aadel ni Hisus a gepinagpangan, a an nag-uges ni kumot de a nappaayun de ugeli de. ³ Ta i Hudyo ide, a namas pa i Pariseo ide ay an ide námangan hanggen an ide nakapeuges ni kumot ta geabut ide de ugeli ni kaapoapohan de ide. ⁴ Pati am pala ide gepangan ni misan ano a geapo de palingki hanggen an de ougesan. Pati makmuk pa a kaugelian ni Hudyo ide i peabut de a magi pag-uges pala de pig-inoman ide pati oniden a tangso pati pantabu ide. ⁵ Kanya tinanto i Hisus ni manga Pariseo ide pati magtutodu ide ni

Hudyo a magioyo, "Bekot pan ta an geabut i mag-aadel yu ide de ugeli ni kaapoapohan tam ide. Ta gepangan ide ni tinapay a an ide geuges ni kumot de." ⁶ Kanya ide ay tinubeg ni Hisus a magioyo, "Matud ngani i hinola ni Isais a tungkul dikamo ta pesabi yu kon a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta sinabi ni Makedepat,

'I oyo ide a kaagtaan ay gegelang deko de nguso de la misan an te paggelang a matud de innawa de.

⁷ Kanya i pagpodi de deko ay an te kabuluhan ta i pagtodu de ay geapo la de agta, a an geapo deko a magi pesabi de.' "

⁸ Sinabi pala ni Hisus, "I pagdodul ni Makedepat ay pepaeyenan yu ni kabuluhan ta geabut kamo de sadisadi a ugeli ni manga agta ide."

⁹ Pati sinabi pa dide ni Hisus, "Makepapadean kamo a gepaeyen ni kabuluhan ni pagdodul ide nun Makedepat tangani geabut kamo la de ugeli ide ni manga agta. ¹⁰ Ta pinasabi ni Makedepat de Moises a, 'Gelangan mo i ama pati ina mo ta i magsurut ni malot de ama pati ina na ay depat a malibun.' ¹¹ Misan pan ay petodu yu a be pesabi ni agta de kamoddenan na a, 'Anok di te natatabeng dikamo ta i pesan ko a adi ay pinangako ko di de Makedepat.' ¹² Ta de maginon ay an yu di pabiyaan a getabeng i manga agta de kamoddenan de ide. ¹³ Ta peeyenan yu ni kabuluhan i surut nun Makedepat dehil de pag-abut yu de ugeli yu a Hudyo ta makmuk pa a maginon ide i peyedi yu a petodu pala de mangának yu."

I Gepadiplot De Agta

(Mt. 15:10-20)

¹⁴ Dingan pinalane a liwet ni Hisus i kaagtaan ta sinabi na dide, "Patalikngan yu a pesan ta esipin yu i sasabi ko i. ¹⁵ An i gesilong de nguso ni agta i gepakapagdiplot diya de pekita ni Makedepat ta i gebulwag pan de nguso na. ¹⁶ Nano i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga."

¹⁷ Misan ay nun winalat ni Hisus un kaagtaan ta sinumilong eya de beloy ay tinanto eya ni mag-aadel na ide a tungkul de inon a halimbewa. ¹⁸ Kanya sinabi na dide a magioyo, "Pati ikamo mangani ay ang kamo pa te katinggesan? An yu man katinggesan a anoman a gesilong a pápangan de agta ay an nakapeadiplot diya? ¹⁹ Ta an gesilong de innawa na ta tuloy la de tiyen a bobut na la." Ta de surut a inon ay sinabi ni Hisus a i pesan pápangan ay malenis. ²⁰ Ta sinabi na a tuloy, "Misan i gebulwag de innawa ni agta ay inon ngani i gepakapagdiplot diya de pekita ni Makedepat. ²¹ Ta de innawa na pan geapo i mammalotin a esip, panlalaki, pammahuna, pagpakialam de bebi ni kakmukan, pagpannakow, pamuno, ²² pagkasinna, paglolong, pagdeya, pagyedi a kauluamamos, pagpintas de kakmukan ta ide i mademut pati migmayabeng a an te katinggesan. ²³ I pesan a inon ay geapo de innawa ni agta ta ide i gepakapagdiplot de agta ide."

I Mahuna A An Hudyo A Te Hanga A Pagpanulusun (Mt. 15:21-28)

²⁴ Nano ay tinumotul i Hisus duman a kinumang de sákup ni benwaan a Tiro pati Sidon. Ta eya ay sinumilong de isin a beloy duman ta an na tebe buot a katinggesan ni misan ino a eya ay duman di misan ay kinatinggesan pala eya. ²⁵ Ta pagdetong na ay nabereta pan eya ni isin a mahuna a te anak ni untik a te libong de lawes na. Kanya tambing eya a kinumang de Hisus a linumuhud de kasagkaden na. ²⁶ I mahuna pan a oyo ay Griego i surut na ta pinanganak de sákup ni Siropenisia. Ta inaged na a mapelit de Hisus a palayuin na i libong de lawes ni anak na. ²⁷ Misan ay sinabi diya ni Hisus, "Kaelangan a pakebiyag ngani i manga Hudyo a magi mangának dingan pa i manga an Hudyo a magi manga tito ta an depat a i pápangan ni mangának ay wewitik de manga tito." ²⁸ Tinumubeg un mahuna, "Matud ngan non, Panginon, misan ay i manga tito pan ide ay gepangan de selong ni pigpanganan ni mumu a nagkadegdeg." ²⁹ Kanya sinabi diya ni Hisus, "Dehil de inon a tubeg mo deko ay umuli ka di ta winalat di nun libong un anak mo." ³⁰ Kanya inumuli un mahuna ta dinatongan na i anak na a napaide de pig-idean na ay winalat dingani nun libong.

Pepapiyon Ni Hisus I Agta A Bingol Pati Bunol

³¹ Pag-apo ni Hisus de sákup ni benwaan a Tiro ay sinumila eya de benwaan a Sidon pati de sákup ni Dikapolis a paagow nunde uluataben a Galilea. ³² Misan ay inadde de diya i isin a lalaki a bingol a bunol pa ta inaged de diya a tapáin na ni kumot na i agta a inon. ³³ Ta eya ay inikag pan ni Hisus de alayu a untik de kamakmukan ta sinuksuk na i guramut na de talinga na dingan binugen na i gurumut na ta tinapá na i dila ni bunol. ³⁴ Ta dingan tinumingala i Hisus de langot a inuminnawa ni hanga ta sinabi na de agta, "Epa" a te kabuluhan a, "Makaikna ka." ³⁵ Dingan nakaikna dingani ta eya ay nakapagsurut pa ni malinow. ³⁶ Misan ay pinagsabian ni Hisus i agta ide a wet de sasabia misan dino a sinumapit a oyo. Misan ay an ide nasablow ta namas de a binareta de kaagtaan. ³⁷ Kanya nagtaka ide a masakut ta sinabi de a magioyo, "Talage i pesan a yinadi na ay piyon a masakut ta te kaya eya a gepapiyon de bingol pati bunol ide."

Peungut Ni Hisus I Apat A Lebu A Agta (Mt. 15:32-39)

8 Nano ay nun makasila i tipide a adow ay liwet a natipun i kaagtaan a makmuk ta naubus di i pápangan de. Kanya pan pinalane ni Hisus un mag-aadel na ide ta sinabi na dide, ² "Nagkakalbi ok de manga agta ide a oyo ta tiluwon di a adow a kakoloy ko ide ta an di ide te pápangan. ³ Talage a be pouli ko ide a nagketigengin ay makati malinog ide de bektas ta alayu pam pa i beloy ni kakmukan dide." ⁴ Ta tinubeg eya ni mag-aadel na ide, "Deno kitam pan nangamit ni

tinapay a nosukul de magioyo a kamakmuk a agta ta ilang yo a lugel." ⁵ Nano ay tinanto ide ni Hisus, "Pide man i tinapay yu dena?" "Pito la." Inon i tubeg de. ⁶ Dingan pinalipa ni Hisus i kaagtaan de putok. Ta inamit na i pito a tinapay ta pagkapagpasalamat na de Makedepat ay pinisangpisang na inon ide. Ta binoy na de mag-aadel na ide tangani buluboy de de manga agta ide. ⁷ Te duman pala ide a tipide a untekin a ikan ta nun makapagpasalamat de Makedepat ay dinodul na ide a buluboy de pala de manga agta ide. ⁸ Nakapangan i pesan a sukul. Ta nun tinipun de un an de naubus a kulukapisang ay nakapino ide ni pito a gelálan. ⁹ Te duman a manga apat a lebu a agta a namangan. ¹⁰ Dingan pinatotul ni Hisus i manga agta ta tambing pan eya pati mag-aadel na ide ay sinumakoy de bengka a paagow de sákup ni Dalmanuta.

Pelawagen I Hisus Ni Tande A Geapo De Langot (Mt. 16:1-4; Lu. 12:54-56)

¹¹ Nano ay dinumatong i tipide a Pariseo a nakipagtalo de Hisus ta nag-aged ide diya a magpakita eya ni gepakataka a gepo de langot, a gepamatud de kapingyedihan na misan ay pedeya de la eya. ¹² Kanya napainnawa eya ni hanga a te gengsa ni untik ta sinabi na, "Bekot ta gelawag i manga agta de nano a panahon ni gepakataka? Talage ay pesabi ko dikamo a an pepakitaan ni misan ano a gepakataka i agta ide de nano a panahon." ¹³ Dingan winalat ide ni Hisus ta sinumakoy de bengka a sinumabusabu de dipa.

I Pahelab Ni Pariseo Ide Pati Herod (Mt. 16:5-12)

¹⁴ Misan ay nakalipat pan i mag-aadel ide ni tinapay ta isin la a tinapay i duman nunde bengka. ¹⁵ Nano ay pinagsabian ide ni Hisus ta sinabi na, "Mag-engat kamo pati umelag de pahelab ni Pariseo ide pati Herod." ¹⁶ Kanya nasurutsurotan i mag-aadel na ide ta sinabi de, "Kanya na non sinabi ay ang kitam te adde a tinapay a sukul." ¹⁷ Misan ay katinggesan pan ni Hisus i pasurutsurotan de kanya sinabi na dide, "Bekot ta nasurutsurotan kamo a ang kamo te adde a tinapay a sukul? An yu pa man peabuyenan o katinggesan i kapingyedihan ko? Maksa pa man i innawa yu?" ¹⁸ Ta sinabi na a tuloy, "Ang kamo mangan te manga mata pati talinga tangani peabuyenan yu pati katinggesan. Wet yu kelipatan, ¹⁹ a pinisangpisang ko i lima a tinapay para de lima a lebu a agta. Pide man a gelálan i napino yu nun an naubus ide?" Tinubeg de, "Sangpuwu pati aduwa." ²⁰ "Pati wet yu kelipatan a pinisangpisang ko i pito a tinapay para de apat a lebu a agta. Pide man a gelálan i napino yu nun an naubus ide." "Pito a gelálan." Inon i tubeg de diya. ²¹ Ta dingan sinabi na dide, "An yu pa katinggesan mangani?"

Pepapiyun Ni Hisus I Isin A Lalaki A Bulag

²² Nano ay dinumatong ide Hisus de Betsaida ta inadde de Hisus ni tipide a agta i isin a bulag ta inaged

de a papiyonin na. ²³ Kanya binolan ni Hisus de kumot na ta kinabit na a pabulwag de benwaan. Ta nun binu- gen na i mata na ay tinapá na dingan eya ay tinanto ni Hisus, "Te pekita ka man a misan ano?" ²⁴ Dingan nagelawag un lalaki ta sinabi na, "Te pekita ok a mang- ga agta a gepinagtutul misan ay magi kew la ide." ²⁵ Misan ay liwet a tinapá ni Hisus i mata nun bulag ta dingan nun eya ay nagelawag ay kinta na di a mali- now. ²⁶ Dingan eya ay pinauli di ni Hisus ta sinabi na, "Wet ka di sumila pa de benwaan."

Gepamatud I Pedro Tungkul De Hisus

(Mt. 16:13-20; Lu. 9:18-21)

²⁷ Nano ay kinumang ide Hisus pati mag-aadel na ide de bulubenwaan a sákup ni Sesarea Pilepos ta nun ide ay getotul pa ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, "Ino ok kon pesabi ni kaagtaan?" ²⁸ Dingan tinumubeg ide diya, "I pesabi ni tipide ay i Huwen kamo a Maglilenod. I kakmukan pan ay pesabi de a ikamo ay i Elias pati te duman pa a gesabi a ikamo kon ay isin de magsasabi ide a den." ²⁹ Dingan tinanto na ide, "Ikamo pan ay ano i nasasabi yu tungkul deko? Ino ok?" Ta tinumubeg i Pedro, "Ikamo ay i Kristo a Pinangako nun Makede- pat." ³⁰ Dingan sinabi dide ni Hisus a mahigpit a, "Wet yu sasabia misan dinoti ino ok ngani."

Pepatingges Ni Hisus I Tungkul De Kalebunan Na

(Mt. 16:21-28; Lu. 9:22-27)

³¹ Nano ay te gepo di a nagtodu i Hisus de mag- aadel na ide a depat a eya a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay magtiis ni makmuk a kahedepan ta eya ay kakapoyen ni pinakamatande ide, ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo. Ta eya ay pobuno de a tuloy misan ay pakeedup eya a li- wet de katiluwon a adow. ³² Sinabi na yo a matallang dide misan ay inakit eya ni Pedro de alayu a untik ta sinabi na a, "Wet tebe non mangyedi dikamo kapide man." ³³ Misan ay sinumagkad i Hisus de mag-aadel na ide ta dingan sinosol na i Pedro, "Lumayu ka, Satanas, de alane ko i ta i peesip mo ay an inumapo de Makedepat ta de agta la."

³⁴ Nano ay pinalane ni Hisus diya i manga agta pati mag-aadel na ide ta sinabi na dide, "I misan ino a te buot a nappa ni mag-aadel ko ay depat a kapoyen na ngona i kabuotan na a sadili ta depat a magtiis ni ka- hedepan a kosa na a innawa a magi ako dingan geabut pala de ugeli ko. ³⁵ Ta i te buot a gealage de edup na dio de putok i ay neeyenan ninon misan ay i geboy ni edup na para deko pati de pagsabi pala ni piyon a bereta ay eya ngani i gekaduman ni edup a bowon." ³⁶ Pati sinabi na pala, "Talage a an te pakin- abeng a matud i misan ino a agta a te adi ni pesan dio de putok i, a am pan te duman a edup a bowon. ³⁷ Ta an te misan ano a nappatud a bebeyed ni agta de inon a edup a bowon. ³⁸ Nano ay be te duman a agta a pagkamamos i pagpamatud na a tungkul deko pati de pagtodu ko de kasagkaden ni kaagtaan a makikkakasalan de nano a panahon ay dingan eya

ay kammamos ko pala a Pineta nun Makedepat a napa ni agta paglusong ko a te gepakaingap ni Ama ko, a te kakoloy ok pala ni manga anghel na ide."

⁹ Pati sinabi na pa dide, "Talage ay pesabi ko dikamo a te duman dikamo a an nelibun hanggen an de kekita i paggepo ni kapangyedihaan a masakut ni Makedepat de innawa ni agta."

Gepakaingap I Hisus

(Mt. 17:1-13; Lu. 9:28-36)

² Pagkatakig ni anim a adow ay i inikag la ni Hisus ay i Pedro, magwele a Santiago pati Huwen ta sinumakat ide de isin a maditas a kalasan. Nun ide ay duman di ay kinta de a nagkobowon di a masampat i Hisus. ³ Ta gepakaingap di i bedu ide ni Hisus ta napa ni malap- say di a masakut ta misan deno de putok i ay an te nakapepalapsay ni maginon. ⁴ Dingan loktat di a kinta ni tiluwon a mag-aadel i Moises pati Elias a magsasabi ide a den a gepakisurut de Hisus. ⁵ Dingan sinabi ni Pedro de Hisus, "Panginoon, yadi pa ay dio kitam di ta geyedi kami ni tiluwon a pigpilongan, isin dikamo, isin de Moises pati isin pala de Elias." ⁶ Misan ay dehil de takut de ay an kinatinggesan ni Pedro i sinabi na.

⁷ Dingan kinumalinongan dide i kunom. Ta te inumapo duman a surut a magioyo, "I oyo i Anak ko a pebuot kanya magtalinga kamo diya." ⁸ Misan ay tambing a nagelawag i mag-aadel ide de pulupalebut de ay an di ide te kinta a kakoloy duman ti an i Hisus dila.

⁹ Nano nun ide ay gedolug di nunde kalasan ay mahigpit a sinabi dide ni Hisus, "Wet yu sasabia misan dino i kinta yu hanggen an nagkeedup a liwet i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta." ¹⁰ Kanya an de ngani sinabi misan dino i sinumapit a inon. Misan ay natulutantoan ide a ti ano i buot na a sasabi de liwet na a pagkaedup. ¹¹ Dingan tinanto de i Hisus a ma- gioyo, "Ti ano ta pesabi ni magtutodu ide ni Hudyo a depat ngona a nádetong i Elias a magsasabi a den ding- an pa i Kristo." ¹² Dingan tinumubeg eya dide, "Talage ay pesabi ni kasulatan a nádetong ngani i Elias a tag- ibu tangani handein na i pesan para de Kristo. Ta pesabi pala ni kasulatan a tungkul deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a lelibek ok pati pepahede- pan. ¹³ Misan ay pesabi ko dikamo a nakadetong di i Elias a i Huwen a Maglilenod. Ta magi pesabi pala ni kasulatan ay yinadi ni manga agta i malot diya a nap- paayun de buot de."

Pepalayu Ni Hisus I Libong De Anak A Lalaki

(Mt. 17:14-21; Lu. 9:37-43a)

¹⁴ Nun pag-ampulang de de nawalat ide a mag-aadel ay kinta de i makmuk a masakut a manga agta a nad- depulupalebut ni nawalat ide ta nagpakipagtalo dide i magtutodu ide ni Hudyo. ¹⁵ Naloktat na kaagtaan pagkakita de de Hisus ta ide ay pagikan a linumane diya ta sinabi de, "Dio kamo mangani." ¹⁶ Nano ay tinanto ide ni Hisus a magioyo, "Ano man i petinaloan yu?" ¹⁷ Misan ay tinumubeg i isin de manga agta a ma- gioyo, "Magtutodu, inikag ko dikamo i anak ko a lalaki

a te libong de lawes na a gepabunol diya. ¹⁸ Ta be te kapangyedihan i libong de lawes na ay nagkaddeg-mak pati geburak i nguso na dingan gearatengot i ngipon na ta nagkopugtusan pa. Misan ay nun inaged ko de mag-aadel yu ide a palayu de un libong ay an de napalayu." ¹⁹ Ta tinumubeg i Hisus dide, "Ikamo a kaagtaan de nano a panahon ay am pa te pagpanulusun. Hanggen kapide ok man depat a kakoloy yu a getiyage dikamo." Dingan sinabi na de lalaki, "Addein yu dio un anak yu." ²⁰ Ta inadde ngani duman un anak. Nano nun nakitan di nun libong i Hisus ay loktat a pinaporewos nun libong un anak a masakut ta eya ay nadegmak de putok pati napabulidbulid, geburak i nguso na. ²¹ Tinanto ni Hisus i ama ni anak, "Kapide pa man te libong i anak a oyo?" Tinumubeg un ama na, "Hanggen nun untik pa a anak ²² ta ugnay pan eya a pewitik nun libong de apoy pati de libtong a orat tangani bunoin. Misan ay be te nayeyedi kamo ay kalbian pati tabengan yu ikami." ²³ Misan ay sinabi ni Hisus, "Wet yu sasabi, 'Be te nayeyedi,' ta te nayeyedi be te pagpanulusun la." ²⁴ Misan ay tambing dila a tinumubeg ni malagdu i ama nun anak, "Ako ay gepanulusun misan ay tatabengan ok yu tangani wet pahena i pagpanulusun ko." ²⁵ Nano ay nun kitain ni Hisus i gidinatong a makmuk a masakut a manga agta ay dinodul na i libong, "Ikaw a libong a gepabunol de anak na pati gepabingol ay pedodul ko ikaw a lumayu de lawes na, a wet ka di náampulang a liwet diya." ²⁶ Ta inumolang ni malagdu un libong ta pinaporewos na pan di un anak dingan linumayu un libong. Ta un anak pan ay magi nalibun di a matud kanya sinabi ni kamakmukan duman a, "Talage a nalibun di." ²⁷ Misan ay binolan eya ni Hisus de kumot na a pinagiyos na ta dingan inumuddi a tuloy un anak.

²⁸ Nun sinumilong ide Hisus nunde beloy ay tinanto eya ni mag-aadel na ide de an te geikna a kakmukan a magioyo, "Ano pan ta am mi napalayu un libong?" ²⁹ Tinumubeg i Hisus dide, "I oyo a kalase a libong ay an napalayu be an te pagpanalangin pati an pamanangan ni untik a panahon."

Pesabi A Liwet Ni Hisus I Pagkalibun Na

(Mt. 17:22-23; Lu. 9:43b-45)

³⁰ Nano ay tinumotul ide duman ta sinumila ide de Galilea misan ay an buot ni Hisus a ketinggesan yo ni manga agta. ³¹ Ta tinoduan ni Hisus i mag-aadel na ide a sinabi na, "I ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop nunde manga agta, a bobuno a tuloy misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok a liwet." ³² Misan ay an de kinatinggesan i buot na a sasabi ta nagkatakut pan ide a getanto diya.

Ino I Nappa Ni Maditas Pa

(Mt. 18:1-5; Lu. 9:46-48)

³³ Nano ay dinumatong ide de Kapernam ta nun ide ay naddebeloy di ay tinanto ni Hisus i mag-aadel na ide, "Ano i patulutantoan yu de bektas na?" ³⁴ Misan ay an ide nakayamyam ta i petinaloan de ay ti ino dide i

namas pa a nappa ni pinakamaditas. ³⁵ Kanya linumipa i Hisus dingan pinalane na un sangpuwu pati aduwa ta sinabi na dide a magioyo, "I misan ino a te buot a nappa ni tagibu ay depat pan a nappa ni inapóan ni pesan a getabeng pala." ³⁶ Nano ay pinalane ni Hisus i isin a untik a anak ta pinauddi na de kasagkaden de ta dingan sinapni na a sinabi na dide, ³⁷ "Pesabi ko dikamo a i misan ino a getanggep a piyon dehil deko ni magi anak a oyo a te masidong a innawa ay ako ngani i petanggep na pati pan i getanggep deko ay petanggep na pala i nagdodul deko."

I An Tam Katalo Ay Ayun Tam

(Lu. 9:49-50)

³⁸ Nano ay sinabi diya ni Huwen a magioyo, "Magtutodu, te duman kami a kinta a isin a agta a nagpalayu ni libong de lawes ni agta gepo de makapangyedihan a ngalan yu misan ay sinablow mi eya a wet magyedi ni maginon ta an tam pan eya kakoloy." ³⁹ Misan ay tinubeg ni Hisus, "Wet yu eya sablowa ta an nappatud a i isin a agta a nagyedi de makapangyedihan a ngalan ko ni gepakataka ay gesurut a tambing deko a malot. ⁴⁰ Ta i misan ino a an tam kapagebuk ay kakoloy tam. ⁴¹ Pati i misan ino a magboy dikamo ni isin a beso a orat dehil de ikamo ay gepanulusun deko a Kristo ay pesabi ko dikamo a getanggep ngan eya ni bilos na a nagkaddepat.

Wet Gepapagkasala I Misan Ino De Gepanulusun Ide

(Mt. 18:6-9; Lu. 17:1-2)

⁴² "Nano ay tungkul pan de misan ino a gepapagkasala de am pa náloy a gepanulusun deko ay yadi pa ngona a inon a agta ay gipotan de bong na ni hanga a beto a degdegin eya de ditow a atab. ⁴³ Nano be i kumot mo i gepapagkasala dikaw ay depat a pugtusin mo a butin mo di. Ta yadi pa a isin dila i kumot mo a nakesilong ka pan de kataanan ni Makedepat, a an magi aduwa i kumot mo a nappaduman ka pan de impiyerno a an nagkapalong. ⁴⁴ Ta duman ay getiis i manga agta ni an te kalog a kahedepan. ⁴⁵ Nano be i singit mo pan i gepapagkasala dikaw ay pugtusin mo pala. Ta yadi pa a isin dila i singit mo a nakesilong ka pan de kataanan ni Makedepat, a an magi aduwa i singit mo a nappaduman ka pan de impiyerno. ⁴⁶ Ta duman ay getiis i manga agta ni an te kalog a kahedepan. ⁴⁷ Nano pan be i mata mo i gepapagkasala dikaw ay lugitin mo. Ta yadi pa a isin dila i mata mo a nakesilong ka pan de kataanan ni Makedepat, a an magi aduwa i mata mo a nappaduman ka pan de impiyerno. ⁴⁸ Ta duman ay getiis i manga agta ni an te kalog a kahedepan." ⁴⁹ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Misan ikamo a gepanulusun de Makedepat ay depat a nabbukud para diya de padean ni kahedepan a magi apoy a nádetong dikamo. ⁵⁰ Te halage ngani a magi asin i pagpanulusun yu de Makedepat misan ay be nappa ni mahena i pagpanulusun yu a magi asin a naeyen i alat na ay talage a an di te kabuluhan. Kanya magpanu-

lusun kamo a tuloy, a te piyon a ugeli de sulusadile yu."

I Pagtodu Tungkul De Pagkiblag Ni Magkálaki (Mt. 19:1-12; Lu. 16:18)

10 Dingan tinumotul i Hisus duman a paagow de kaginglan a sákup ni Hudia a tinumuloy pala de dipa ni Horden. Ta kinatipunan eya a liwet ni kaagtaan kanya eya ay nagtodu dide a nappaayun de ugeli na.

² Te duman pan a manga Pariseo a linumane diya ta eya ay pedeya de la de padean ni tanto a magioyo, "Nappaayun man de pagdodul a kumiblag i lalaki de bebi na?" ³ Tinumubeg i Hisus, "Ano i winalat dikamo ni Moises a pagdodul?" ⁴ Kanya tinumubeg pala ide, "Pinabiyaan ni Moises a kumiblag i lalaki de bebi na be biyen na ni kasulatan a ide ay nagkiblag di dingan ngona eya ay kumiblag di de mahuna." ⁵ Misan ay sinabi ni Hisus dide, "Ay-o ta maksa i innawa yu kanya na yinadi i pagdodul a inon." ⁶ Misan ay gepo pa nun yinadi ni Makedepat i pesan ay yinadi na i lalaki pati mahuna a gebebian ide a tuloy. ⁷ Dehil de inon ay depat a i lalaki ay wawalat na i kamoddenan na ide a nakikoloy de bebi na. ⁸ Ta ide a aduwa ay napa ni isin a lawes. Kanya ide ay an di aduwa ta isin di la. ⁹ Pati i pinapagkoloy ni Makedepat ay wet pepapagkiblag ni agta la."

¹⁰ Nano ay pagdetong de de beloy ay tinanto eya ni mag-aadel na ide ni tungkul de pesan a inon. ¹¹ Kanya sinabi na dide a, "Be kekiblagen ni lalaki i bebi na a gebebi a liwet i lalaki ay te kasalanan a pagpakialam inon a lalaki. ¹² Maginon pala be kekiblagen ni mahuna i bebi na a gebebi a liwet i mahuna ay te kasalanan pala a pagpakialam inon a mahuna."

Pepakalbian Ni Hisus De Makedepat I Manganak Ide (Mt. 19:13-15; Lu. 18:15-17)

¹³ Nano ay te nangadde pan de Hisus ni mangának de a gepinag-aged diya a tapáin na ide misan ay sinablow pan ni mag-aadel na ide i kaagtaan. ¹⁴ Ta nagbulas i Hisus nun matinggesan na ta sinabi na a magioyo, "Pabiyaan yu a lumane deko i mangának ta wet yu ide sablowa ta katinggesan yu a de kapadepade de a te masidong a innawa te kapangyedihan i Makedepat. ¹⁵ Talage ay pesabi ko dikamo a be i misan ino ay an gepakasiidong ni innawa na a magi anak ay an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa na, a nakesilong pala de kataanan na." ¹⁶ Dingan sinapni na un mangának pati tinapá na ide ni kumot na ta pinakalbian na ide de Makedepat.

I Lalaki A Mayaman (Mt. 19:16-30; Lu. 18:18-30)

¹⁷ Nano ay nun pagtotul di ide Hisus ay te isin a lalaki a maparipari a linumane diya a linumuhud de kasagkaden na ta nagtanto a magioyo, "Piyon a Magtutodu, ano man i depat ko a yeyedi tangani magkaduman ok ni edup a an te kalog?" ¹⁸ Tinumubeg i Hisus, "Ano man i dehilan ta inolangan ok mo ni piyon ta ampan te piyon ti an i Makedepat la. ¹⁹ Misan ay katingge-

san mo pan di i pagdodul ide a, 'Wet ka nomuno, wet ka nekialam de bebi ni kakmukan, wet ka nan-nanakow, wet ka gebutil de pagpamatud mo, wet ka pala nandedeya pati gelangin mo i kamoddenan mo ide.'" ²⁰ Misan ay tinubeg nun lalaki, "Magtutodu, tinumalinga ok di de pesan a inon gepo nun geulittaw ok pa hanggen nano." ²¹ Dingan pinakalawag eya ni Hisus a te pagbuot ta sinabi na diya, "Te duman ka pa a an nagkayeyedi kanya tumotul ka a panggetangin mo di i pesan mo a adi ta boyin mo de mahedepin i kapanggetangan na ta dingan gekaduman ka ni kayamanan de langot. Pagkatapos ninon ay umabut ka deko." ²² Nano ay pagkaikna na ninon ay naisin di i mukha na ta tinumotul di a malungkut un lalaki ta eya ay mayaman a masakut.

²³ Dingan pinagelawag ni Hisus i nadeplebut na ide ta sinabi na de mag-aadel na ide, "Talage ngani a mahedep a te kapangyedihan i Makedepat de agta a geasa la de yaman na." ²⁴ Kanya nagtaka ide de sinabi na a inon misan ay sinabi a liwet ni Hisus dide, "Mangának, talage ngani a mahedep a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na. ²⁵ Ta be an nappatud a nesilong i hayup a kamelyo de bulsut ni kadeyum ay namas pa a an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na." ²⁶ Misan ay namas di a nagtaka i mag-aadel na ide kanya tinanto de eya, "Be maginon ay ino pan i nalligtas?" ²⁷ Dingan pinagelawag ide ni Hisus ta sinabi na dide, "Talage a an nappatud a leligtas ni agta i sadile de misan ay nappatud a nanleligtas i Makedepat ta te kaya eya a nanyeyedi ni misan ano a buot na."

²⁸ Dingan sinabi diya ni Pedro, "Pagelawagin yu ta winalat mi i pesan, a inumabut kami la dikamo." ²⁹ Kanya ide ay tinubeg ni Hisus, "Talage ay pesabi ko dikao a i misan ino a getiis a walatin na i beloy na, mangának, manga kabinsa, kamoddenan pati kaengin na dehil deko pati de piyon a bereta ³⁰ ay tatanggep na ngani de nano a panahon i makmuk a beloy, kabinsa, kamoddenan, mangának, pati kaengin a te kakoloy a pagpahedep ta de nádetong pan a panahon ay te duman eya ni edup a an te kalog. ³¹ Nano ay te duman a naona a nagkainapóan te náinapóan pan a nagkapáona."

I Katiluwon A Pagsabi Ni Hisus Tungkul De Kalebunan Na

(Mt. 20:17-19; Lu. 18:31-34)

³² Nano ay ide ay nadebektas pa a paagow de Herusalem. Naona dide i Hisus misan ay i mag-aadel na ide ay nagipinagtaka dehil de paagow ide de kapagebuk na ide. I kaagtaan pan a nappaabut diya ay nagkatakut. Misan ay binukud ni Hisus i sangpuwu pati aduwa ta dingan sinabi na dide i pesan a nangyeyedi diya. ³³ Ta sinabi na, "Patalikngan yu ta násakat kitam di de Herusalem ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop de manga ponu ide ni maghahandug ide pati de magtutodu ide ni

Hudyo ta ako ay hahatolan de ni kalebunan. Ta ako ay boboy de de an Hudyo ide ³⁴ a lelibek, bobugen, paapdisan pati bobuno a tuloy. Misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok a liwet."

Te Duman A Peaged I Magwele

(Mt. 20:20-28)

³⁵ Nano ay linumane de Hisus ide Santiago pati Huwen a mangának ni Sebedeo ta sinabi de, "Magtutodu, buot mi a masakut a boyin yu dikami i aaged mi dikamo." ³⁶ Ay tinubeg ide ni Hisus, "Ano man i buot yu a yeyedi ko para dikamo?" ³⁷ Tinumubeg ide, "Tumalinga kamo tebe dikami a ikami ay makalipa de awenan pati awile yupagdetong ni panahon a ikamo ay te kapangyedihan de pesan." ³⁸ Misan ay tinubeg ide ni Hisus, "An yu ngani katinggesan i peaged yu na. Nakapetiis kamo man di ni kahedepan a tetiis ko pati ikamo man ay nakapepalinod de paglinod a kalebunan a nádetong deko?" ³⁹ "Ay-o nakapetiis kami ngani." Misan ay sinabi dide ni Hisus, "I tetiis ko a mahedep ay tetiis yu ngani pati i paglinod a nappadeko ay nappadikamo pala ⁴⁰ misan ay an ako i nakapesabi ni ti ino i nelipa de awenan pati de awile ko ta i piglipaan ide a inon ay para de pinaghande ide ni Makedepat."

⁴¹ Nun iknain yo nun sangpuwu a mag-aadel ay nanggensa ide de Santiago pati Huwen. ⁴² Kanya pinalane ide ni Hisus ta sinabi na dide, "Katinggesan yu di a i an Hudyo ide a hari ay gesákup ide a mahigpit de nasasakopan de ta i te manga kapangyedihan ide ay petalingaan ngani ni kaagtaan. ⁴³ Misan ay wet tebe maginon i nappa ni ugeli yu ta depat a i misan ino dikamo a te buot a nappa ni pinakamaditas dikamo a pesan ay nappa ni katabeng yu nano. ⁴⁴ Ta i misan ino a te buot a nappa ni te kapangyedihan pa dikamo a pesan ay depat pan a nappa ni alepin ni pesan. ⁴⁵ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay anak dinumio tangani tabengan ok ta dinumio ok a de pesan, a boboy ko a tuloy i edup ko a pantobus de kamakmakan."

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Bulag

(Mt. 20:29-34; Lu. 18:35-43)

⁴⁶ Nano ay dinumatong i Hisus pati mag-aadel na ide de benwaan a Heriko. Ta nun ide pati makmuk pa a manga agta ay getotul duman ay te nasilan ide a isin a bulag a gelipa de kaginglan nun bektas a gepalimus eya ta i ngalan na ay Bartimeo a anak ni Timeo.

⁴⁷ Nano ay nun inikna na a duman i Hisus a tage Nasarit ay inumolang eya a magioyo, "Hisus kamo a apo ni Debid, makalbi kamo deko." ⁴⁸ Misan ay sinablow eya ni kaagtaan tangani tumimok eya misan ay namas na pangani a pinalagdu i pag-olang na a sinabi, "Apo ni Debid, makalbi kamo tebe deko." ⁴⁹ Kanya tinumimok i Hisus de pagtotul na ta sinabi na, "Pakangin yu eya dio." Ta pinakangan de ngani un bulag ta sinabi de diya, "Patibongin mo i innawa mo ta pepakangan na ikaw." ⁵⁰ Dingan winarasik na i kulapyaw na a ginu-

mikan a kinumang de Hisus. ⁵¹ Pagdetong na duman ay tinanto eya ni Hisus, "Ano man i buot mo a yeyedi ko dikaw?" Tinumubeg un bulag, "Panginoon, buot ko tebe a nakakkita di." ⁵² Dingan sinabi na de bulag, "Tumotul ka di ta pinapiyon ka di dehil de pagpanulusun mo deko." Ta nun nanon pala a tambing ay nakakita di un bulag ta eya ay inumabut dila de Hisus.

Nesilong I Hisus De Herusalem

(Mt. 21:1-11; Lu. 19:28-40; Hn. 12:12-19)

11 Nano ay palane ide Hisus de Herusalem ay dinumatong ide de karipakip ni Kalasan a Olibo a alane ni benwaan a Betpag pati Betania. Dingan pinapaona ni Hisus i aduwa a mag-aadel na, ² ta sinabi na dide, "Kumang kamo de nosunud a beriyu ta de pagsilong yu la duman ay kekita yu a naggipot i am pa matande a asno, a am pa pesakoyen ni misan ino a agta ta ukasan yu a uweyin dio. ³ Ta be te nagtando dikamo a, 'Ti ano ta peukasan yu?' Ay sabiin yu a, 'Kaelangan yo ni Panginoon misan ay paampulang na pan la a tambing.'" ⁴ Dingan tinumotul ngani ide ta kinta de i am pa matande a asno a naggipot de kaginglan ni bektas a alane ni pintohan ni isin a beloy. Nano nun peukas de un hayup ay ⁵ tinanto ngani ide ni tipide a nappauddi duman, "Ano pan ta peukas yu nay?" ⁶ Misan ay tinumubeg ide a magi tinutugun dide ni Panginoon. Kanya pinabiyaan ide a nakatotul. ⁷ Nano ay inuwey de ngani de Hisus un hayup ta dingan dinasa de i kulapyaw de de idog nun hayup ta sinumakoy i Hisus. ⁸ Misan ay makmuk dila i nagdesa ni kulapyaw de de bektas a sesilan na ta i kakmukan pan ay nangamit de bukod ni sanga ni kew a makiagid ta inon pala i dinasa de a paggelang de diya. ⁹ Dingan nagiinolang i kaagtaan a naona diya pati nainapóan ta sinabi de, "Salamat de Pinakamaditas. Podiin eya a gedetong a te kapangyedihan ni Panginoon a Makedepat. ¹⁰ Podiin tam i Pineta nun Makedepat a te nádetong a kapangyedihan dio de putok i a magi kapangyedihan ni kaapoapohan tam a Debid. Salamat de Pinakamaditas."

¹¹ Nano ay sinumilong i Hisus de Herusalem pati de beloy a pighandogen de Makedepat. Pagkatapos a pinagelawag na i pesan duman ay binumulwag ta inu-mampulang de Betania a kakoloy na un sangpuwu pati aduwa ta abi di nun nanon.

Pesumpa Ni Hisus I Kew A Igos

(Mt. 21:18-19)

¹² Nun kinábiabian ay pag-apo de de Betania ay natingeng i Hisus. ¹³ Misan ay nasayed na de an alayu a masakut i isin a gemut a igos a makiagid ta dingan linanean na. Ta pinagelawag na ti te nattide a anak misan ay angani kinumita ni anak na ta agid na la ta am pa panahon a tig-anak. ¹⁴ Ta sinabi na de igos, "Gepo nano ay an di te nakapangan pa ni anak mo magpakapide man." Ta inon ay inikna ni mag-aadel na ide.

Pepangalow Ni Hisus I Magpapanggetang Ide

(Mt. 21:12-17; Lu. 19:45-48; Hn. 2:13-22)

¹⁵ Pagdetong de de Herusalem ay sinumilong i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ta pinangalow na i pesan a magpapanggetang pati manggegetang de beloy a inon. Ta pinulupaobbob na i manga lamesa ide ni maglelewes ide ni kuwarta pati piglipaan ni magpapanggetang ide ni manga kalapati. ¹⁶ Ta sinabi na a an nappatud a nesila de beloy a pighandogen i misan ino a te manga adde. ¹⁷ Pati tinoduan na i manga agta a sinabi na, "Pesabi ni kasulatan a, 'I beloy ko ay talage a pigpanalanginan la ni pesan a tage bensa misan ay peyedi yu pan a pigtaanan ni tulisan ide.'" ¹⁸ Misan ay inikna pan ni tipide a ponu ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo i sinabi na a inon. Kanya gepo nun nanon ay linawag de i pagkakataon a mapabuno de i Hisus misan ay nagkatakut ide ta nagpanulusun a nagtaka i manga agta ide de pagtodu na. ¹⁹ Ta be abi ay binumulwag pan ide Hisus de benwaan.

Depat A Magpanulusun

(Mt. 21:20-22)

²⁰ Nun kinábiabian di a pagsila de ay kinta de ngani a narango di un igos gepo de ramut na hanggen de lawis na. ²¹ Misan ay naisepan pan ni Pedro i sinabi ni Hisus de inon a kew kanya sinabi na de Hisus, "Magtutodu, pagelawagin yu ta narango di un igos a sinumpa yu." ²² Nano ay tinubeg ide ni Hisus, "Depat a magpanulusun kamo de Makedepat. ²³ Talage ay pesabi ko dikamo a be i misan ino ay gepanulusun a nangyeyedi i peaged na de Makedepat a an pala te aduwa a esip ay misan sabiin na de kalasan na i a 'Umalis ka de atab to,' ay talage a yeyedi ni Makedepat a nangyeyedi ngani i sinabi na para diya. ²⁴ Kanya pesabi ko dikamo a misan ano i agedin yu de pagpanalangin yu, a te pagpanulusun a gekaduman kamo ninon ay talage ngani a tatanggep yu. ²⁵ Misan ay be ikamo ay nanalangin ay patáwadin yu ngona i belang nagkasala dikamo tangani patáwadin pala ni Ama a Makedepat de langot i mammalotin yu. ²⁶ Misan ay be ang kamo gepatáwad de belang nagkasala dikamo ay ang kamo pala patáwad ni Ama yu a Makedepat de langot ni mammalotin yu."

An Gepanulusun De Hisus I Manga Hudyo Ide

(Mt. 21:23-27; Lu. 20:1-8)

²⁷ Nano ay dinumatong pan di ide a liwet de Herusalem ta nun getotul i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ay linumane diya i ponu ide ni maghahandug ide, i magtutodu ide ni Hudyo pati pinakamatande ide, ²⁸ a nagtanto diya, "Ano man i kapangyedihan mo a nagyedi ni maginon pati ino i nagboy dikaw ni kapangyedihan a inon?" ²⁹ Misan ay tinumubeg dide i Hisus, "Tatanto ko pala ikamo ni pakosa ta be notubeg yu i tanto ko ay dingan sasabi ko dikamo ti ano i kapangyedihan ko a geyedi ni pesan a

inon. ³⁰ Deno pala inumapo i kapangyedihan ni Huwen a Maglilenod a gelinod ni agta? De Makedepat man o de agta la? Tubegen ok yu." ³¹ Dingan ide ay nasurut-surotan, "Be sasabi tam a 'De Makedepat,' ay sasabi na pan a 'Bekot ta an yu tinalingaan.'" ³² Misan ay be sasabi tam a 'De agta la,' ay makati ti ano i yediin dikitam ni manga agta ta peabuyenan de a i Huwen ay magsasabi ni Makedepat." ³³ Kanya sinabi de de Hisus, "Am mi katinggesan." Sinabi pala dide ni Hisus a, "Be maginon ay ang ko sasabi dikamo ti ino i nagboy deko ni kapangyedihan a geyedi ni pesan a inon."

I Halimbewa Tungkul De Taohan Pati Pigtanoman

(Mt. 21:33-46; Lu. 20:9-19)

12 Nano ay ginumapo i Hisus a gesurut de kaagtaan de padean ni halimbewa a oyo ta sinabi na, "Te duman a isin a agta a nagpatanom ni lanut a obes de pigtanoman na ta dingan pinabekoden na ta pati nagpayedi eya duman ni pigpisaan nun obes pati nagpauddi eya ni maditas a pigbentayen. Ta pagkatapos ninon ay winalat na de taohan na ide ta eya ay kinumang de kakmukan a bensa. ² Ta nun dinumatong di i panahon a pagpisa nun obes ay pinakang nun te adi nun obes i katabeng na de taohan ide tangani amitin na i kabinsa na. ³ Misan ay binolan nun taohan ide un dinodul ta binalbel de dingan pinatotul a an te adde ni misan ano. ⁴ Nano ay nagpakang pa a liwet ni isin pa a katabeng na ta tinopras de i ulu na a yinadian ni an te gelang. ⁵ Ay nagdodul pa a liwet ni isin pa a katabeng na misan ay binuno de ngani. Kanya maginon dila i yinadi de de kakmukan pa a katabeng, te binalbel pati binuno ide. ⁶ Nano ay isin dila i nagkattide a depat na a dodul a i anak nadla a pebuot. Ta eya i inapóan a pinakang na ta sinabi na de sadile na, 'Gegelang de di i anak ko.' ⁷ Misan ay pagdetong na duman ay nasurut-surotan i taohan ide a magioyo, 'Iwina i gemana ni pigtanoman i. Hale di ta bunoin tam tangani mapadikitam di i mamana na.' ⁸ Ta binolan de ngani a binuno de a tuloy dingan binut de de ditow ni pigtanoman."

⁹ Nano ay tinanto ni Hisus i kaagtaan ide, "Ano man i yeyedi ni te adi ni pigtanoman de taohan na ide? Talage a noduman i te adi ta popuksa na inon ide a taohan dingan pataan na de kakmukan un pigtanoman a inon. ¹⁰ An yu pa man nagkabesa i pesabi ni Makedepat de kasulatan?

'I beto a kinapoyen ngona ni magyeyedi ide ni beloy ay eya pan i namas pa a pinakamahalage a beto de iwina a yinadi a beloy. ¹¹ Inon i yinadi ni Panginoon a Makedepat kanya de pekita tam ay masampat a masakut."

¹² Dingan i Hisus ay dedekop tebe ni te kapangyedihan ide a Hudyo ta kinatinggesan de a ide i pesabian na de halimbewa a inon. Misan ay nagkatakut pan ide de manga agta kanya an de eya dinakop ta tinumotul ide.

I Tanto Tungkul De Pagbeyed Ni Buwis

(Mt. 22:15-22; Lu. 20:20-26)

¹³ Ta pinakang de de Hisus i tipide a Pariseo pati i kakmukan a mangáyun ni Herod a maamit de i mali de surut na tangani hahabla de eya. ¹⁴ Kanya ide ay linumane diya ta sinabi de, "Magtutodu, katinggesan mi a ikamo ay gesurut la ni kamatoden ta getodu kamo a nappaayun de kabuotan ni Makedepat pati ang kamo te pepeta a agta ta padepade i pesan a agta de pekita yu. Kanya nagkaddepat man de pagdodul ide a gebeyed kami ni buwis o eyen de Hari a Kaditasan de Roma?" ¹⁵ Misan ay katinggesan ni Hisus a ide ay gedeya la kanya sinabi na dide, "Bekot ta pedeya ok yu? Dio yu i kuwarta a pelak a pambuwis ta pillawag ko." ¹⁶ Ta biniyen de ngani dingan tinanto na ide, "Dino man a leterato pati ngalan i nappa dio de pelak i?" Tinumubeg ide, "De Hari a Kaditasan de Roma." ¹⁷ Kanya sinabi na dide, "Be maginon ay boyin yu de Hari a Kaditasan i para diya ta boyin yu pala de Makedepat i para diya." Kanya ide ay nagtaka ngani a masakut diya.

Tungkul De Pagkaedup A Liwet

(Mt. 22:23-33; Lu. 20:27-40)

¹⁸ Te duman pala a tipide a Saduseo a linumane de Hisus ta ide ay an gepanulusun a pakeedup a liwet i nalibunin. ¹⁹ Ta sinabi de a magioyo, "Magtutodu, nagsolat i Moises ni pagdodul a para dikitam a, 'Be nalibun i isin a lalaki ta nawalat na a an te anak i bebi na ay depat a gepakasal i wele na a lalaki de belo a mahuna tangani magkaanak ide para de nalibun.'" ²⁰ Ta nano ay te duman a pito a magiwinale a manga lalaki. Ay nagbebi un kaka de misan ay nalibun eya a an nagkaanak. ²¹ Misan ay nagpakasal pan un káduwa de belo a mahuna ta nalibun pala a am pa nagkaanak. Maginon pala i nangyedi de katiluwon. ²² Ta ide a pito ay napa ni bebi nun mahuna a an ide nagkaanak. Ay de inapóan ay nalibun pala un mahuna. ²³ Nano ay ino dide i nappa ni bebi nun mahuna be te pagkaedup a liwet ta i pito pan ay napa ni bebi na dio?"

²⁴ Tinubeg ide ni Hisus, "Mali kamo a masakut ta an yu katinggesan i kasulatan nun Makedepat pati kapangyedihan na. ²⁵ Ta de pagkaedup a liwet ni nalibunin ay i manga agta ay an gebebi o gepabebi ta ide ay nappa ni magi manga anghel di de langot.

²⁶ Tungkul pan de liwet a pagkaedup ni nalibunin ay an yu pa man nagkabbesa de kasulatan ni Moises a tungkul de masidong a kew a gedilab ta duman ay sinabi ni Makedepat de Moises a, 'Ako i Makedepat a pepodian pa ni Abraham, Isak pati Hakob.' ²⁷ Pati katinggesan tam ngani a i Makedepat ay an Makedepat ni nalibunin ta ni nàedupin la. Talage a mali kamo a masakut."

I Oyo I Pinakamahalage A Pagdodul

(Mt. 22:34-40; Lu. 10:25-28)

²⁸ Nano ay inikna pan ni isin a magtutodu ni Hudyo i pagtalo de ta kinatinggesan na a matud a pesan i manga tubeg ni Hisus de manga katalo na ide. Kanya eya ay linumane diya a nagtanto a magioyo, "I deno man i talage a pinakamahalage a pagdodul?" ²⁹ Dingan tinumubeg i Hisus, "I oyo i pinakamahalage de pesan, 'Patalikngan yu a manga Hudyo. I Panginon tam la a Makedepat i Panginon a isin la. ³⁰ Ta depat a buotin yu i Panginon a Makedepat a pepodian yu ni pesan a innawa, edup, esip pati tibong yu.'" ³¹ Ta i káduwa pan a mahalage ay i oyo, 'Ay depat a buotin yu i kapadepade yu a agta ni magi pagbuot yu de sadile yu.' Ta an di te mahalage pa de oyo ide a pagdodul." ³² Kanya sinabi nun magtutodu ni Hudyo, "Talage a matud kamo a masakut, magtutodu, a isin la i Makedepat ta an di te kakmukan pa ta eya dila. ³³ Talage ay i pagbuot diya ni matud de innawa, esip pati tibong tam pati pan i pagbuot de kapadepade tam a agta ni magi pagbuot tam de sadile tam ay mahalage pangani de mangadde kitam ni handug a sosunug pati kakmukan pa a manga handug." ³⁴ Nano ay nun natinggesan ni Hisus a naketingges i kasurut na ay sinabi na diya, "An naaloy ay te kapangyedihan di i Makedepat de innawa mo." Ta gepo nun nanon ay an di te nagtanto pa de Hisus.

Getanto I Hisus Ti Ino I Apo Ni Debid

(Mt. 22:41-46; Lu. 20:41-44)

³⁵ Nano ay nun nagtodu i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ay sinabi na, "Ano ta pesabi ni magtutodu ide ni Hudyo a i Kristo kon a Pinangako nun Makedepat ay apo ni Debid a Hari tam a den? ³⁶ Misan pan ay naghola i Debid nun te kapangyedihan diya i Ispiritu nun Makedepat ta sinabi na,

'Sinabi ni Panginon a Makedepat de Panginon ko, Lumipa ka de awenan ko a te kapangyedihan, ta padeog ko dikaw i kapagebuk mo ide.'

³⁷ Kanya be pengalanan ni Debid i Kristo a 'Panginon ko' ay papalano man a napa ni apo ni Debid i Kristo?"

Pepapagengat Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide

(Mt. 23:1-36; Lu. 20:45-47)

Nano ay nagpatalikngoy a te salig i manga agta ide de Hisus. ³⁸ De pagtodu na ay sinabi na, "Mag-engat kamo de ugeli ni magtutodu ide ni Hudyo a gemayabeng a getotul a nappabedu ni anduwonin ta buot de a betiin ide ni gekita ide dide de kulukarsade. ³⁹ Ta i buot de pala ay i manga hinande a piglipaan de pigmitengan ide pati de hinande ide a pigpanganan. ⁴⁰ Pati gepanalangin pala ide ni anduwon tangani esipin ni agta a ide ay te piyon a ugeli misan ay peubus de pan la i keedup ni mahunain ide a belo. Kanya namas pa a mabiyet i nádetong a podusa dide."

Te Handug I Mahuna A Belo

(Lu. 21:1-4)

⁴¹ Nano ay linumipa i Hisus de tipong ni pigpuoyen ni handug a kuwarta duman de beloy a pighandogen de Makedepat. Ta pinagelawag na i manga agta a gehandug ni kuwarta ta makmuk a mayamanin i naghandug ni hangain a halage. ⁴² Misan ay linumane pan i isin a mahuna a belo a mahedep a naghandug ni aduwa la a pera ta i kapadepade ninon ay isin la a sentimos.

⁴³ Kanya inolangan ni Hisus i mag-aadel na ide ta sinabi na dide, "Pesabi ko dikamo a inon a hinandug ni belo a mahedep ay namas pa a mahalage de makmuk a hinandug ni mayamanin ide. ⁴⁴ Ta i mayamanin ide ay naghandug ni subra la de kaelangan de misan ay i hinandug ni mahuna a inon a mahedep ay kadu dila ni keedup na."

Tungkul De Pagkasede Ni Beloy A Pighandogen De Makedepat

(Mt. 24:1-2; Lu. 21:5-6)

13 Nano nun ide Hisus ay binumulwag de beloy a pighandogen de Makedepat ay sinabi diya ni isin a mag-aadel na a, "Magtutodu, pagelawagin yu ta masampatin i beto a ginamit de masampat a oyo a beloy." ² Misan eya ay tinubeg ni Hisus, "Pekita mo ngani nano i hanga a oyo a beloy misan ay de nádetong a adow ay an te nattide dena a beto a nappulupatongan ta neregeng a pesan."

I Kahedepan A Nádetong

(Mt. 24:3-14; Lu. 21:7-19)

³ Nun gelipa i Hisus de Kalasan a Olibo de tipong ni beloy a pighandogen de Makedepat ay tinanto eya ni Pedro, Santiago, Huwen pati Andres de an te geikna a kakmukan. ⁴ "Kapide man nangyeyedi i sinabi yu a inon pati ano i nappa ni tande be mandeli di a nádetong i pesan a oyo?"

⁵ Ay tinubeg ide ni Hisus, "Mag-engat kamo tangani wet kamo nadedeya ni misan ino a agta. ⁶ Ta makmuk i nádetong a gesabi a ide i Kristo ta makmuk ngani i nadedeya de. ⁷ Nakàikna kamo ni gelaben pati bereta tungkul de laben de alayu. Ay wet kamo matakut ta depat ngona a mangyedi i oyo ide a pesan misan ay am pa i kalog ni panahon. ⁸ Ta i bensa a isin ay nekilaben de isin pala a bensa ta nekilaben pala i hari ide de kakmukan a hari. Te duman pala a nádetong a tigtegegeng pati noyogyog de misan deno a lugel. Ta inon ide ay gepo la ni kahedepan a nádetong.

⁹ "Misan ay handein yu i innawa yu ta te duman a nomoy dikamo de pighatolan. Ta lalapdit de ikamo de pigmitengan de ide pati dehil de pagpanulusan yu deko ay pasagkad de ikamo de manga gubernador ide pati de manga hari ide ta ikamo ay gepamatud de kasagkaden de. ¹⁰ Misan ay depat ngona a gesabi ni piyon a bereta de pesan a kaagtaan dingan nádetong di i kalog. ¹¹ Nano be ikamo ay dinakop de di, a binoy de pighatolan ay wet kamo magulo i esip yu a ti ano i

sasabi yu ta de odes a inon ay boboy dikamo i sasabi yu ta an ikamo i gesurut ta i Ispiritu nun Makedepat i aapoán ni surut yu. ¹² Nano ay padekop ni isin a agta i kabinsa na a pobunu na. Maginon pala i yeyedi ni ama de anak na ta i anak pan ay gelaben de kamoddenan na a pobunu na ide. ¹³ Pati kagengsaan kamo ni pesan dehil de pagpanulusan yu deko misan ay i getiyage de pagpanulusan na hanggen de kalog ay nalligtas ngani.

I Gepakatakut A Násapit

(Mt. 24:15-28; Lu. 21:20-24)

¹⁴ "Nano i oyo a sasabi ko di ay depat a esipin a masakut ni gebesa. Esipin yu be kekita yu a geuddi i gepakatakut a Gekapoy de Makedepat de an depat a kadumanan na ay depat a nelimok de kalasan i pesan a nappataan de lugel a Hudia. ¹⁵ Kanya i naddekato-bengan ni beloy na ay wet di nesilong a nangamit ni misan ano de beloy na. ¹⁶ Pati i naddekaengin na ay wet di pala nouli a nangamit ni kulapyaw na. ¹⁷ Kaku-lukalbi ngani i mabsuin pati gepinagpasusu de manga adow a inon. ¹⁸ Ta magpanalangin kamo a i paglimok yu ay wet tebe de panahon a magidnaw. ¹⁹ Ta de panahon a inon ay i kaagtaan ay te kahedepan a masakut a am pa tiniis ni misan ino gepo nun yinadi ni Makedepat i putok i pati be nakatakig di ay an di neliwet i maginon kapide man. ²⁰ Nano ay be an paantisik ni Panginon a Makedepat i panahon a inon ay an di te nakeligtas misan ay dehil pan de manga pineta na ide ay paantisik na inon a panahon.

²¹ "Kanya ngani be te magsabi dikamo a, 'Wiyo di i Kristo,' o 'Duman di,' ay wet kamo manulusun. ²² Ta talage a te gidinatong a Kristo a an matud pati magsasabi ide a an matud. Ta geyedi ide ni tande pati gepakataka a makmuk tangani nálalagelag de tebe i pineta ide ni Makedepat. ²³ Kanya magipinag-engat kamo ta sinabi ko di dikamo a tagibu i pesan a oyo.

I Pag-ampulang Ni Kristo

(Mt. 24:29-31; Lu. 21:25-28)

²⁴ "Nano pagkatakig ni kahedepan a inon ay nodumos di i adow pati pan i bulan ay an di náallang. ²⁵ Pati nádegdeg di i manga butatala a gepo de langot. Ta i te kapangyedihan ide de longaw na ay neeyenan di ni kapangyedihan de. ²⁶ Dingan kekita ok de a Pine-ta nun Makedepat a napa ni agta a gelusong a nappa de kunom, a te kapangyedihan pati gepakaingap a masakut. ²⁷ Ta dododul ko i manga anghel tangani tipunin de i manga pineta ko de pesan a kadepit ni putok i pati langot.

I Pagtodu Gepo De Kew A Igos

(Mt. 24:32-35; Lu. 21:29-33)

²⁸ "Nano ay uluesipin yu de pagtodu gepo de kew a igos ta i kew be geagid i manga sanga na ide ay katingsesan yu ngani a alane di i tig-adlas. ²⁹ Maginon pala be kekita yu di i pesan a sinabi ko ay katinggesan yu di a alane di i panahon a pagdetong ko ta magi

naddepintohan ok di. ³⁰ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a te duman a agta a gekita de gepo a gepakatakut a nangyeyedi a an nelibun hanggan an de kekita i inapóan a gepakatakut. ³¹ Talage a nesede di i putok i pati langot misan i surut ko ay angani neeyenan ni kabuluhan.

An Te Naketingges Misan Ino De Pagdetong Ni Kristo (Mt. 24:36-44)

³² “Misan i odes o adow ni pagdetong ko ay an te naketingges a misan ino, misan i anghel ide de langot, misan i ako a Anak ta i Ama la a Makedepat. ³³ Kanya magipinag-engat kamo a maghande a magpanalangin ta an yu pan katinggesan ti kapide yo nangyeyedi. ³⁴ Ta i oyo ay magi nangyeyedi be isin a agta ay tinumotul de alayu ta pabentayen na i beloy na de manga katabeng na ide a bebiyen na ide ni duludiya a pagyedi. Ta sasabi na de magbebetay de pintohan a depat a maghande a ugnay de pagdetong na. ³⁵ Maginon pala ay depat a maghande kamo a ugnay ta an yu katinggesan i pagdetong ni te adi ni beloy ta makati de pagdumos na o de gitna ni abi o de mandeli a abiabi o de abiabi di. ³⁶ Ta makati madetongan na ikamo a loktat a kapulupede. ³⁷ I pesabi ko dikamo ay para de pesan a depat a magipinaghande a tuloy.” Inon i pagpat- ingges ni Hisus de mag-aadel na ide.

I Belak A Malot Tungkul De Hisus (Mt. 26:1-5; Lu. 22:1-2; Hn. 11:45-53)

14 Nano ay aduwa dila a adow ay kaadowen di ni Paskuwa pati Tinapay a An Te Pahelab. I manga ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay napapag-esip ide ni pagkakataon a mapadekop de i Hisus de an katinggesan ni makmuk a mapabuno a tuloy. ² Misan ay sinabi de, “Wet de kaadowen ta makati magulo a masakut i kaagtaan.”

Pepalisan I Hisus Ni Mabengo A Langis (Mt. 26:6-13; Hn. 12:1-8)

³ Nano ay nun duman ide Hisus de Betania de beloy ni Simon a nagkaketong a gepangan ay linumane diya i isin a mahuna a te adde ni isin a oniden a langis a mabengo a mahal i halage na. Te ngalan a nardo inon a langis. Dingan binisag na i oniden ta pinalisan na i ulo ni Hisus. ⁴ Misan ay nagbulas i tipide duman ta nasurutsurotan ide, “Bekot ta pekanugun i mabengo a iwina? ⁵ Ta nappatud a panggetangin iwina ni manga aduwa a lebu a peso dingan boboy de mahedepin ide i kapanggetangan na.” Ta sinosol de un mahuna. ⁶ Misan ay sinabi ni Hisus dide, “Pabiyaan yu la eya a wet yu eya abelaa ta piyon i yinadi na a oyo deko. ⁷ Ta naaloy yu pa a kakoloy i mahedepin ide ta misan kapide yu buot a magyedi dide ni piyon ay nappatud misan ay ako ay an yu naaloy a kakoloy dio. ⁸ Nagyedi i mahuna a oyo hanggen de kaya na ta nano pa ay pinalisan na di i lawes ko ni mabengo a paghande de pagtapor deko. ⁹ Talage ay pesabi ko dikamo a deno man a te

magsabi ni piyon a bereta ay sasabi pala i yinadi deko ni mahuna a oyo a pagkaesip diya.”

Nakipagkasungdu I Hodes De Kapagebuk ide Ni Hisus (Mt. 26:14-16; Lu. 22:3-6)

¹⁰ Dingan kinumang i Hodes a isin de sangpuwu pati aduwa de ponu ide ni maghahandug ide tangani mapadekop na i Hisus dide. ¹¹ Kanya nasalig ide nun inikna de inon ta nangako ide a bebiyen de ni kuwarta. Kanya gepo nun nanon ay napapag-esip di i Hodes ni pagkakataon a mapadekop na i Hisus.

I Pangapun De Paskuwa (Mt. 26:17-25; Lu. 22:7-14, 21-23; Hn. 13:21-30)

¹² Nano ay dinumatong di i tagibu a adow ni Tinapay a an Te Pahelab ta inon pala i depat a adow a paghandug ni topa ide a pigpanganin para de Paskuwa. Ay tinanto ni mag-aadel ide i Hisus, “Deno i buot yu a gehande kami para dikamo ni pangapun a Paskuwa?” ¹³ Dingan dinodul na i aduwa de mag-aadel na ide a tinutugunan na ide a magioyo, “Kumang kamo de Herusalem ta te nattagbu kamo a isin a lalaki a getabu ta diya kamo umabut ¹⁴ misan deno nesilong a beloy. Ta tantoin yu de te adi ninon a beloy a, “Pesabi ni Magtutodu mi a ti deno a kuwarta nappatud a eya pati mag-aadel na ide ay námangan ni pangapun a Paskuwa?” ¹⁵ Ta totudu na dikamo i isin a hanga a kuwarta de ditas a te nappahande a gegemit yu ta duman kamo maghande para dikitam.” ¹⁶ Dingan kinumang ngani de Herusalem i aduwa a magaadde na ta kinta de ngani i magi sinabi dide ni Hisus ta naghande ide ni pangapun a Paskuwa.

¹⁷ Nun abi di ay dinumatong i Hisus pati sangpuwu pati aduwa. ¹⁸ Dingan nun ide ay gepangan di ay nagsurut i Hisus, “Talage ay pesabi ko dikamo a padekop ok ni isin dikamo a kasaló ko.” ¹⁹ Nano ay nalungkut ide ta i belang isin dide ay nagtanto diya, “Ako man Panginooon?” ²⁰ Misan ay tinumubeg eya, “Isin dikamo a kasabey ko a gedolo ni tinapay de mangkok na ay eya ngani i gepadekop deko. ²¹ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nelibun a magi sinabi ni kasulatan misan ay gepakatakut i násapit de agta a gepadekop deko ta piyon pa ngani tebe a an di eya pinanganak.”

I Pangapun Ni Panginooon (Mt. 26:26-30; Lu. 22:15-20; 1 Kor. 11:23-25)

²² Ta nun ide ay gepangan di ay nangamit i Hisus ni tinapay ta nagpasalamat de Makedepat dingan pinisangpisang na a binuluboy na de mag-aadel na ide ta sinabi na, “Amitin yu a panganin ta lawes ko yo.” ²³ Dingan inamit na pala un pig-inoman ni tayug a malanis ta pagkapagpasalamat na de Makedepat ay binoy na dide ta inuminom ide a pesan. ²⁴ Dingan sinabi ni Hisus, “I oyo a tayug a malanis ay gepamatud de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat a te katibeyen a i sagu ko a nobusbus para de makmuk. ²⁵ Talage ay pesabi ko dikamo a anak di neinom a liwet ni tayug a

malanis hanggen ang ko kasabey i pesan a gepanulusun, a neinom de kataanan ni Makedepat." ²⁶ Ta pagkakanta de ni isin a pagpodi ay kinumang ide de Kalasan a Olibo.

Pehola Ni Hisus A Pengeyen Eya Ni Pedro

(Mt. 26:31-35; Lu. 22:31-34; Hn. 13:36-38)

²⁷ Pagdetong de ay sinabi dide ni Hisus, "Ay wawalat ok yu a pesan a magi pesabi ni Makedepat de kasulatan, 'Bobuno ko i mag-aalage ni topa ide ta nákalat i topa ide.' ²⁸ Misan ay pagkatapos a pakeedup ok a liwet ay naona ok dikamo de Galilea." ²⁹ Dingan sinabi ni Pedro diya, "Misan walatin kamo ni pesan ay ang ko ikamo wawalat." ³⁰ Ay tinubeg eya ni Hisus, "Talage ay pesabi ko dikaw a ni abi pala a oyo ay dingan ngona nátaráok i manok ni pakáduwa ay pengeyen ok mo ni tiluwon a sila." ³¹ Misan ay maksa a sinabi ni Pedro, "Misan malibun ok a kakoloy yu ay ang ko ikamo pengeyen." Maginon pala i sinabi ni pesan a mag-aadel.

Gepanalangin I Hisus De Getsemani

(Mt. 26:36-46; Lu. 22:39-46)

³² Nano ay kinumang ide Hisus de isin a lugel a te ngalan a Getsemani ta sinabi na dide, "Magilinepa kamo ngona dio ta nanalangin ok de kadepit pa duman." ³³ Misan ay inikag na ide Pedro, Santiago pati Huwen ta te gepo a gehedep i innawa na a pepa-malogpologen. ³⁴ Dingan sinabi na dide, "Nano ay nagkolungkut ok a masakut a magi nelibun ok. Magilat kamo dio a makipagpoyet deko." ³⁵ Ta pagkalayu na dide ni untik ay linumuhud a nanalangin a be nappatud ay wet di nádetong diya i odes ni paghedep na. ³⁶ Sinabi na de pagpanalangin na, "Ama ko, nappatud yu a yeyedi i misan ano kanya layuin yu tebe deko i tetiis ko a oyo misan ay wet nangyeyedi i kabuotan ko ta i kabuotan yu la." ³⁷ Ay inumampulang i Hisus de mag-aadel na ide a tiluwon a kapulupede kanya sinabi na de Pedro, "Napede ka man Simon? Ang ka mangani nakapepoyet misan isin la a odes?" ³⁸ Kanya makipagpoyet kamo a magpanalangin tangani wet kamo notukso ta i kaleduwa ni agta ay nappahande a geabut de Makedepat misan ay i lawes ay mahena. ³⁹ Dingan liwet eya ay linumayu a nanalangin ta i den na a peaged i pesabi na pala. ⁴⁰ Nano ay nun inumampulang eya a liwet dide ay dinatongan na ide a kapulupede pa ta ide ay petungka di a masakut pati an de katinggesan i totubeg de diya. ⁴¹ Ta de katiluwon di a pag-ampulang na dide ay sinabi na, "Napede kamo pa man a gepaimloy? Sukul di non ta dinumatong di i odes a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop di de makikkakasalanan ide. ⁴² Kanya umuddi kamo di ta magtul di ta wiyo di i agta a gepadekop deko."

Padekop I Hisus

(Mt. 26:47-56; Lu. 22:47-53; Hn. 18:3-12)

⁴³ Nun gesurut pa i Hisus ay dinumatong di i Hodes a isin de sangpuwu pati aduwa a te kakoloy ni makmuk a manga agta a te manga adde ni utak pati panopras. Ta ide ay inumapo de ponu ide ni maghahandug ide, de magtutodu ide ni Hudyo pati de pinakamatande ide. ⁴⁴ Misan nun am pa ide gedetong duman ay binoy ni Hodes i magioyo a tande, "I angutan ko ay eya ngani i pelawag tam ta dekopin yu a tanging a ikagin misan ay wet pakabbutan." ⁴⁵ Pagdetong ngani ni Hodes ay linumane dila a tanging de Hisus ta sinabi na, "Magtutodu." Ta inangutan na. ⁴⁶ Dingan linanean i Hisus ni kaagtaan ide ta dinakop de. ⁴⁷ Misan ay i isin a kakoloy ide ni Hisus ay nangugnus ni utak ta tinigbes na i isin a katabeng ni pinakaponu a maghahandug ta nasapsap i talinga na. ⁴⁸ Dingan sinabi ni Hisus de kaagtaan ide, "Anok tulisan. Bekot ta nagidinio kamo a te manga utak pati panopras a nanakop deko?" ⁴⁹ Ta adow adow ay nagtodu ok de beloy a pighandogen de Makedepat a anak yu pan dinakop. Misan ay nangyedi i pesan a oyo tangani nammatud i pesabi ni kasulatan." ⁵⁰ Pagkasabi na ninon ay nagiginikan i mag-aadel na ide ta winalat de eya a lallan.

⁵¹ Nano ay te inumabut diya a isin a ulittaw a an te bedu de lawes na ti an natingosan ni demit a malapsay. Ta binolan de eya ⁵² misan ay nawalat na un demit na a ginumikan dila a óbe.

I Hisus Ay Gesagkad De Pinakaponu A Maghahandug

(Mt. 26:57-58; Lu. 22:54-55; Hn. 18:12-13, 15-16, 18, 24)

⁵³ Nano ay inikag de i Hisus de beloy ni pinakaponu a maghahandug ta duman natipun i pesan a ponu ni maghahandug ide, pinakamatande ide pati magtutodu ide ni Hudyo. ⁵⁴ I Pedro pan ay inumabut de Hisus misan alayu la i pag-etan. Sinumilong pala eya de bekoran ni beloy nun pinakaponu a maghahandug ta linumipa de alane ni magbebentay ide a nanangdeng.

I Hisus Ay Gesagkad De Kapolongan

(Mt. 26:59-68; Lu. 22:66-71; Hn. 18:19-23)

⁵⁵ Nano ay i ponu ide ni maghahandug ide pati pesan a kapolongan a pinakamatande ay naglawag ide ni agta a gesumbong tungkul de Hisus tangani mapabuno de eya. Talage a an ide te pekita a pagsumbong a te kabuluhan para dide. ⁵⁶ Misan makmuk di i gesumbong ni kabutelan tungkul de Hisus ay an nagkaeisin i pagsumbong de. ⁵⁷ Nano ay de inapóan ay te duman pala a kakmukan a inumuddi a nagsumbong ni magioyo, ⁵⁸ "Inikna mi a sinabi ni oyo a agta a sesede na kon i oyo a beloy a pighandogen de Makedepat a yinadi ni agta. Ta yeyedi na pan la de tiluwon a adow i an yedi ni agta." ⁵⁹ Misan ay am pa nagkaeisin inon a pagsumbong de. ⁶⁰ Dingan inumuddi i pinakaponu a maghahandug de kasagkaden ni kapolongan ta tinanto na i Hisus, "Ang ka man te natotubeg de pagsumbong a inon dikaw?" ⁶¹ Misan ay an

dila geyamyam i Hisus a unabis kanya eya ay tinanto a liwet ni pinakaponu a maghahandug a magioyo, "Sabiin mo dikami ti ikaw ngani i Anak nun Makedepat a i Kristo a Pinangako na?"⁶² Tinumubeg i Hisus, "Ako ngani ta kekita ok yu a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a nelipa de awenan ni Makedepat a Maka-pangyedihan ta nádetong ok a nappa de kunom de longaw na."⁶³ Nano ay ginise ni pinakaponu a maghahandug i sadile na a bedu a tande a malot diya i sinabi ni Hisus ta sinabi na, "An tam di kaelangan i pagsumbong ni kakmukan⁶⁴ ta ikamo di a pesan i inumikna a eya ay an te gelang de Makedepat. Kanya nano ay ano i peesip yu tungkul diya?" Ay tinumubeg ide, "Ay depat eya a bunoin."⁶⁵ Dingan te gepo a pebugen eya ni kakmukan ta tinaklopan de i mata na a pesulusuntuk ta sinabi de diya, "Hale di, holaan mo ti ino i gesentuk dikaw?" Ta eya ay petulutampal pala ni magbebetay ide.

Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:69-75; Lu. 22:56-62; Hn. 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Nano ay i Pedro pan ay duman pangani nunde ditow a bekoran dingan linumane diya i isin a mahuna a katabeng ni pinakaponu a maghahandug.⁶⁷ Ta nun kinta eya ni mahuna a gepanangdeng nunde apoy ay pinagelawag na a piyon ta sinabi na de Pedro, "Kasta kakoloy ka pala ni Hisus a iwina a tage Nasarit a sakup ni Galilea?"⁶⁸ Misan ay nangeyen i Pedro ta sinabi na, "Ang ko eya peabuyenan pati ang ko katinggesan i pesabi mo." Ta dingan eya ay kinumang dingani nunde pintohan ni bekod ta tinumaráok pan i manok.⁶⁹ Misan ay kinta pan di eya ni isin pa a katabeng a mahuna duman ta sinabi na de manga lalaki duman; "I oyo a lalaki ay isin de kakoloy ide ni Hisus."⁷⁰ Misan ay liwet a nangeyen i Pedro. Nun mulumaloy di ay sinabi pan de Pedro ni kauluuddi ide duman a "Talage a kasta isin ka pala ngani de kakoloy de ta tage Galilea ka pala."⁷¹ Dingan sinumumpa di i Pedro ta sinabi na, "Talage a misan malibun ok ay ang ko peabuyenan i agta a iwina a pesabi yu."⁷² Dingan tambing a tinumaráok a liwet i manok kanya naisepan ni Pedro i sinabi diya ni Hisus a, "Dingan pa nátaráok i manok ni pakáduwa ay pengeyen ok mo ni pakatiluwon a sila." Ta dingan nun naisepan na inon ay nagtangos a masakut.

I Hisus De Kasagkaden Ni Pilato

(Mt. 27:1-2, 11-14; Lu. 23:1-5; Hn. 18:28-38)

15 Nun kinábiabian di ay nasurutsurotan i ponu ide ni maghahandug ide, pinakamatande ide, magtutodu ide ni Hudyo pati kakmukan pa a kaagtaan de kapolongan ta pinagepus de i Hisus a inikag de Gubernador a Pilato.² Ta eya ay tinanto ni Pilato, "Ikaw man i Hari ni Hudyo ide?" Dingan tinumubeg i Hisus, "Ikamo di i gesabi."³ Misan pan ay i ponu ide ni maghahandug ide ay pesumbong de i Hisus ni tulutiano.⁴ Kanya liwet a tinanto ni Pilato i Hisus, "Bekot ta ang ka getubeg dide? Ta peikna mo pan i makmuk a pagsumbong de a malot a tungkul dikaw."⁵ Misan ay

an di tinumubeg i Hisus a unabis kanya nagtaka a masakut i Pilato.

Pehatolan I Hisus Ni Kalebunan

(Mt. 27:15-26; Lu. 23:13-25; Hn. 18:39-19:16)

⁶ Nano ay be kaadowen ni Paskuwa ay te ugeli un gubernador a gepabulwag ni isin a nabbilanggo a nappaayun de buot ni kaagtaan ide.⁷ Nun nanon pan ay te isin a nabbilanggo a migbuno a te ngalan a Barabás a kakoloy ni manga linumaben ide de sundelo ide ni gubernador.⁸ Kanya nagiliane i kaagtaan de Pilato ta inaged de diya a magpabulwag di ni isin a nabbilanggo a nappaayun de ugeli na.⁹ Dingan tinanto na ide, "Buot yu man a pabulwag ko dikamo i Hari ni Hudyo ide?"¹⁰ Ta katinggesan pan ni Pilato a nagkasina la i ponu ide ni maghahandug ide dehil de pagbuot ni kaagtaan de Hisus kanya inikag de i Hisus diya.¹¹ Misan ay i kaagtaan ay pinagsabian ni ponu ide ni maghahandug ide a i sabiin de ay i Barabás di i pabulwag na.¹² Kanya tinanto ide ni Pilato, "Be maginon ay ano man i yeyedi ko de agta a oyo a pengalanan yu a Hari ni Hudyo ide?"¹³ Misan ay nagiinolang i kaagtaan a magioyo, "Pakuin eya de padipa."¹⁴ Ta tinanto na ide, "Bekot ta ano man i yinadi na a kasalanan?" Misan ay namas pa a nagiinolang ide, "Pakuin eya de padipa."¹⁵ Nano dehil de buot ni Pilato a an magulo i kaagtaan ay pinabulway na i Barabás ta i Hisus pan ay pinalapdit na dingan binoy na dide tangani pakuin de de padipa.

Pelibek Ni Sundelo Ide I Hisus

(Mt. 27:27-31; Hn. 19:2-3)

¹⁶ Ta i Hisus ay inikag nun sundelo ide de bekoran ni beloy ni gubernador a te ngalan a Pretoryo ta dingan tinipun de i mangáyun de a pesan a sundelo duman.¹⁷ Dingan kinulapyawen de i Hisus ni mulumaderag a magi kulapyaw ni hari a panlibek. Pati nagyedi ide ni suklong a tinik a sinuklong de diya.¹⁸ Ta binate de eya a panlibek a magioyo, "Maedup ka, Hari ni Hudyo ide."¹⁹ Ta eya ay binugebugen de dingan inamit de i tangbu a linapdit de de ulo na dingan linumuhud ide diya a pelibek de la.²⁰ Nun pagkatapos ni paglibek de diya ay inubedan de ni kulapyaw a mulumaderag ta binaduan de ni sadile na a bedu ta binulwag de tangani pakuin de de padipa.

Pepaku I Hisus De Padipa

(Mt. 27:32-44; Lu. 23:26-43; Hn. 19:17-27)

²¹ De pagtotul de ay natagbu de i isin a lalaki a napasila duman a inumapo de buluberiyu ta i ngalan na ay i Simon a tage Sirene a ama nide Alehandro pati Ropu. Ta pinelit de a pinapassan diya un padipa ni Hisus.²² Nano ay inikag de i Hisus de isin a lugel a te ngalan a Golgota a i kabuluhan na ay "Kaksan ni Ulo".²³ Ta dingan biniyen de i Hisus ni tayug a te kadugeng a bulong ni maapdis na de padipa misan ay an na ininom.²⁴ Kanya pinaku de eya de padipa dingan nagsugel i sundelo ide a binulubinsa de belang isin dide

un demit na. ²⁵ Nano ay nun pakuin de i Hisus ay mangga siyam di ni abiabi. ²⁶ Ta nassolat de diditas ni ulo ni Hisus i pagsumbong diya a magioyo, "Hari ni Hudyo ide." ²⁷ Ay pinakuan de pala i aduwa a tulisan a kasabe na de padipa, isin de awenan na, isin pala de awile na. ²⁸ De maginon ay matud a talage i sinabi ni kasulatan a eya ay pinakidugeng de matud ide a te kasalanan. ²⁹ Ta i belang gesila ay gelibek diya a gepinagworog i ulo de ta sinabi de, "Aman la ikaw i nansesede ni beloy a pighandogen de Makedepat ta yeyedi mo a liwet de tiluwon la a adow?" ³⁰ Kanya nano ay ligtasin mo i sadile mo ta lumusong ka di de padipa mo na." ³¹ Maginon pala ay linibek eya ni manga ponu ide ni maghandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ta sinabi de de sulusadile de, "Te kaya eya a nanligtas ni kakmukan ay am pan te kaya a nanleligtas ni sadile na." ³² Aman la eya i Kristo a Pinangako nun Makedepat a Hari ni Hudyo ide? Talage a be nolusong eya de padipa na de pekita mi ay nonulusun kami diya." Ta linibek pala eya ni kasabe na ide a pinaku de padipa.

I Pagkalibun Ni Hisus

(Mt. 27:45-56; Lu. 23:44-49; Hn. 19:28-30)

³³ Nano ay dinumumos de pesan a putok nun manga udto di hanggen de apun a kadepit. ³⁴ Dingan nun apun a kadepit ay inumolang i Hisus ni malagdu a magioyo, "Eli, Eli, lama sabaktani," a i buot na a sasabi ay, "Makedepat ko, Makedepat ko, ano ta pinabiyaan ok yu?" ³⁵ Ta nun inikna pan non ni tipide a kauluuddi duman ay sinabi de, "Patalikngan yu ta peolangan na i Elias." ³⁶ Ta te ginumikan a isin dide ta nangamit ni lumut a binasá na ni tayug a maapsut a ginipot na de tangbu dingan pinasopsop na de Hisus. Ta sinabi na, "Ilatin tam ngona ti nádetong i Elias tangani eya ay lusongin na de padipa." ³⁷ Dingan inumolang i Hisus ni malagdu ta napugtusan di. ³⁸ Ta dingan nagisi un age a mokpal a sagbong a nasampay de beloy a pighandogen de Makedepat gepo de ditas hanggen de sidong. ³⁹ Kanya i geuddi de alane ni padipa a kapitan ni sundelo ide, nun kinta na i pagkalibun ni Hisus ay sinabi na, "Talage ngani a i agta a oyo ay Anak nun Makedepat."

⁴⁰ Te duman pala a mahunain a napasayed gepo de alayu. I tipide dide ay i Maria Magdalena, Salome, pati Maria a ina nide Hose pati Santiago a an matande.

⁴¹ Ta i mahunain a oyo ay sinumut di ide de Hisus a tinumabeng pala diya nun duman pa i Hisus de Galilea. Te duman pala i kakmukan pa a makmuk a mahunain a kakoloy ni Hisus nun ide ay gesakat de Herusalem.

Pagtapor De Hisus

(Mt. 27:57-61; Lu. 23:50-56; Hn. 19:38-42)

⁴² Nano inon a adow ay adow a paghande ta de kinábiabian di ay adow ni paimloy kanya nun lumadumos di ⁴³ ay dinumatong i Hose a tage Arimatea de Pilato ta inaged na a te matibong a innawa i bengkay ni Hisus. I Hose a pinakamatande ni Hudyo

ay pegelang ni mangáyun na a pinakamatande. Ta geilat pala eya ni panahon a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide. ⁴⁴ Misan pan ay nagtaka i Pilato nun inikna na a nalibun di i Hisus kanya pinaolangan na i kapitan ni sundelo ide ta tinanto na ta matud ngani a nalibun di eya. ⁴⁵ Nun matinggesan na de sinabi ni kapitan a nalibun dingani i Hisus ay pinabiyaan na a aamit ni Hose i bengkay na. ⁴⁶ Dingan nanggetang i Hose ni age a matebe ta nun malusong na i bengkay ni Hisus nunde padipa ay tiningos na de age a inon dingan pinuoy na de gob a táporan a yinadi de denpa. Ta pagkatapos ay pinabulidbulid na un beto a hanga a inabet na de gob. ⁴⁷ Misan ay kinta ni Maria Magdalena pati Maria a ina ni Hose un gob a pinamuoyen de Hisus.

Pepakaedup A Liwet I Hisus

(Mt. 28:1-8; Lu. 24:1-12; Hn. 20:1-10)

16 Nano ay pagkatakig di ni adow ni paimloy ay ide Maria Magdalena, Salome, pati Maria a ina ni Santiago ay nanggetang ide ni mabengo a popunas de tebe de bengkay ni Hisus. ² Ta nun Simbe a abiabi a masakut a getanga di i adow ay dinumuman ide de táporan. ³ Ta nun ide ay getotul pan de bektas ay sinabi de, "Ino man i pepapagbulidbulid tam nun beto a abet nun táporan?" ⁴ Misan ay pagkasayed de di nun táporan ay un beto a hanga a abet na ay nabulidbulid di. ⁵ Ta pagsilong de nunde gob ay kinta de duman i isin a lalaki a an matande a gelipa de awenan a kadepit a nappabedu ni malapsay a anduwon ta nagkatakut i mahunain ide. ⁶ Misan ay sinabi ni lalaki dide, "Wet kamo matakut ta katinggesan ko a pelawag yu i Hisus a tage Nasarit a pinaku de padipa. Misan an di eya kadio ta pinakaedup di a liwet ta wina i pinamuoyen dila diya." ⁷ Kanya tumotul kamo a sabiin yu de mag-aadel na ide a namas de Pedro a 'I Hisus ay naona di dikamo de Galilea ta kekita yu eya duman a magi sinabi na dikamo.'" ⁸ Kanya binumulwang ngani i mahunain ide de táporan a gegikan ta nagkelito i esip de a gepinagkinkin pati an ide nakapagsabi ni ano man misan dino de sinlan de ta nagkatakut ide.

I Hisus Ay Gepakita De Maria Magdalena

(Mt. 28:9-10; Hn. 20:11-18)

⁹ Nano ay nun pinakaedup di a liwet i Hisus a abiabi a maderam ni simbe ay nagpakita eya a tagibu de Maria Magdalena a pinalayuan na ni pito a libong de lawes na. ¹⁰ Ta eya ay kinumang de mag-aadel ide ni Hisus a bebereta na i kinta na ta nun nanon ay nagkolungkut ide a masakut a gepinagtangos. ¹¹ Misan ay nun binareta dide ni Maria a pinakaedup di i Hisus ta kinta na ay an ide nanulusun.

I Hisus Ay Gepakita De Mag-aadel Na Ide

(Lu. 24:13-35)

¹² Ta pagkatapos ninon ay nagpakita pala i Hisus de aduwa a mag-aadel na de pagtotul de a paagow de buluberiyu. ¹³ Ta ide ay inumampulang de mangáyun

de ta binareta de i kinta de misan ay am pala ide nanulusun.

¹⁴ Ta dingan eya ay nagpakita de sangpuwu pati isinun ide ay gepinagpangan. Ta sinosol na ide dehil de an ide gepanulusun diya pati dehil de maksa a innawa de ta an ide nagpanulusun de nakákita ide diya a pagkaedup na a liwet.

Pedodul Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide

(Mt. 28:16-20; Lu. 24:36-49; Hn. 20:19-23; Yedi 1:6-8)

¹⁵ Dingan sinabi na dide, “Kumang kamo de pesan a lugel a magsabi ni piyon a bereta de pesan a kaag-taan. ¹⁶ Ta i misan ino a nonulusun pati lelinod ay naligtas misan ay i an gepanulusun ay podusahan ngani. ¹⁷ Ta i misan ino a gepanulusun deko ay te kakoloy a tande dehil de makapangyedihan a ngalan ko. Ta ide

ay nakapepalayu ni libong ide pati ide ay gesurut ni surut a an de katinggesan. ¹⁸ Pati misan ide ay makab-bol ni bebek o makainom ni lasun ay an ide te kahedepan. Pati nepiyon i te manga orom ide be tatapá de ni kumot de.”

I Hisus Ay Gesalakat De Langot

(Lu. 24:50-53; Yedi 1:9-11)

¹⁹ Nano ay pagkatapos a nagsabi dide i Panginoon a Hisus ay pinaditas eya de langot ta duman linumipa de awenan ni Makedepat. ²⁰ Ta i mag-aadel na ide ay kinumang a nagsabi ni piyon a bereta de pesan a lugel. Ta ide ay tinabengan pan ni Panginoon ta pinamatoden na i surut a pesabi de de padean ni manga tande a gepakataka a pinayedi na dide. Iwina i matud.

Lukas

1 Ako a Lukas ay gesolat dikamo, Tiopilo, a pege-lang ko ta makmuk di i nagsolat ni sinumapit dio de gitna mi a tungkul de Kristo. ² Ta i sinolat de ay i sinabi dikami ni manga tagibu ide a gepamatud, a te manga tungkolin a getodu ni surut nun Makedepat. ³ Kanya nano, Tiopilo, ay binuot ko pala a gesolat a tuloy dikamo ni oyo pagkatapos ko a nag-adel ni pesan a oyo hanggen nunde gepo. ⁴ Ta gesolat ok ni oyo tangani matinggesan yu i kamatoden a petodu dikamo.

Tagibu A Pagsabi A Panganak I Huwen A Maglilenod

⁵ Nun hari pa de sákup ni Hudia i Herod ay te duman pan nun panahon a inon a maghahandug de Makedepat a te ngalan a Sakarias. I Sakarias ay isin de mangápo ni Abias a maghahandug a den ni Makedepat. I bebi na pan a Elisabet ay apo pan ni Aron a maghahandug a tagibu. ⁶ Ide ay piyon a masakut de pekita ni Panginon a Makedepat ta nagtalinga ide a matud de pesan a pagdodul na. ⁷ Misan ay an ide te anak ta i Elisabet ay an gekaanak pati matande di ide a padepade.

⁸ Nano ay nun panahon di a getabeng i Sakarias a maghahandug pati mangáyun na a maghahandug pala de beloy a pighandogen de Makedepat ⁹ ay nape-ta i Sakarias a nappaayun de ugeli ni maghahandug ide a nesilong a gehandug ni pesunug a mabengo para de Panginon de beloy na. ¹⁰ Nun odes a pesunug di un mabengo ay duman pan un kaagtaan ide a geilat de katobengan a gepanalangin. ¹¹ Ay dingan loktat a te inumuddi a anghel ni Panginon de awenan ni pighandogen a pesunugen na ni mabengo. ¹² Nano ay nun kitain eya ni Sakarias ay nagulo i esip na ta nagkaduman eya ni takut. ¹³ Misan ay sinabi nun anghel diya, “Sakarias, wet ka matakut ta inikna ni Makedepat i pagpanalangin yu kanya nánganak i Elisabet a bebi mo ni isin a lalaki ta ngangalanan mo eya a Huwen.

¹⁴ Ta gekaduman kamo ni kasalegen a masakut ta i kamakmukan pala i násalig dehil de panganak de Huwen. ¹⁵ Ta eya ay nappa ni te kapangyedihan de pekita ni Panginon a Makedepat pati an eya neinom ni misan ano a tayug o alak a gepakabugnang. Ta gepo pa nun eya ay de tiyen pa nun ina na ay pino di eya ni Ispiritu nun Makedepat. ¹⁶ Ta be humanga di i Huwen ay paampulang na i makmuk a Hudyo ide de Panginon de a Makedepat. ¹⁷ Ta i Huwen ay naona a mag-aatid ni Panginon a te kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat a magi Elias a magsasabi a den. Ta

pepapagkasungdu na i ama pati anak ta pepakapiya na i esip ni an getalinga tangani nappa ni naketingges ide a geabut de Makedepat. Ta de maginon ay hanhande na i kaagtaan a nappa ni mangának ni Panginon de innawa de.”

¹⁸ Dingan tinanto ni Sakarias de anghel, “Papalano man a ketinggesan ko a inon ay matud? Ta ikami pan a magkálaki ay matandein di.” ¹⁹ Nano ay tinumubeg un anghel, “Ako ay i Gabriel a getabeng de Makedepat de kasagkaden na. Ay dinodul ok na dio a gesabi dikaw ni oyo a piyon a bereta a tungkul de Huwen a panganak ni bebi mo. ²⁰ Ta talage a i sinabi ko a oyo ay nangyeyedi de nádetong a panahon misan ay dehil de ang ka nanuluson de sinabi ko ay nobunol ka hanggen an gepangyedi i sinabi ko dikaw.” Inon i sinabi nun anghel.

²¹ Nano ay i manga agta pan ide de katobengan a geilat de Sakarias ay geuluesip ti ano ta náloy eya de disalad ni beloy a pighandogen de Makedepat. ²² Nun pagbulwag na ay an dingani gepakasurut ta hinalimbewa na dide a bunol di kanya kinatinggesan de a pinagpakitáan eya ni anghel de disalad nun beloy a pighandogen. ²³ Nano ay pagkatapos ni Sakarias a yinadi i nappaayun de tungkolin na de beloy a pighandogen ay inumuli di eya.

²⁴ Talage a an náloy ay naglihe ngani i Elisabet a bebi ni Sakarias dingan an eya binumulwag de beloy de ni lima a bulan. Ta dinainnawa na a, ²⁵ “Talage a pekalian ok di ni Panginon a Makedepat ta nano ay gelihe ok di kanya anak di nagkammamos de pekita ni manga agta.” Inon i naddeinnawa na.

Nano Pan Ay Pepaabuya A Panganak Di I Hisus

²⁶ Nun kaanim di a bulan un kabsuan ni Elisabet ay pinakang pan di ni Makedepat i anghel a Gabriel de isin a benwaan a Nasarit a sákup ni Galilea. ²⁷ Ta duman i isin a maddikit a am pa nagkallanean ni lalaki. Misan ay kasungdu na di i isin a lalaki a te ngalan a Hose ta i kaapoapohan ni Hose ay i Debid a hari a den. I ngalan pan ni maddikit ay i Maria. ²⁸ Nano ay pagdetong nun anghel de Maria ay sinabi na, “Masalig ka ta gepakikaisin dikaw i Panginon ta gekaduman ka ni kosa a tabeng na.” ²⁹ Dingan pagkaikna ni Maria de inon ay nagulo a masakut i esip na ta inuluesip na ti ano i kabuluhan ninon a sinabi. ³⁰ Kanya sinabi pa diya nun anghel, “Wet ka matakut, Maria, ta napadikaw dingani i kosa a tabeng ni Panginon. ³¹ Mag-

patalikngoy ka ta gelihe ka a nánganak ni isin a lalaki ta eya ay ngangalanan mo a Hisus.

³² Ta eya ay nappa ni naketingges a te kapangyedihan de pesan pati pan oolangan eya a Anak nun Makedepat a Kaditasan de pesan. Ta boboy pala diya ni Panginooon a Makedepat i kapangyedihan ni kaapoapohan na a Debid. ³³ Talage ngani a i Hudyo ide ay sasakopan na a an te kalog."

³⁴ Nano ay tinanto pan ni Maria de anghel, "Papalano man non a nangyeyedi ta anok pam pa nagkallanean ni lalaki?" ³⁵ Dingan tinubeg eya nun anghel a magioyo,

"Nolusong dikaw i Ispiritu nun Makedepat a netipong dikaw i kapangyedihan ni Makedepat a Kaditasan kanya i panganak mo a an te mammalotin ay ngangalanan a Anak nun Makedepat.

³⁶ "Pati patalikngan mo ta i mangáyun mo a Elisabet ay gelihe pala ni isin a lalaki ta misan katinggesan di ni agta a an di nappatud a geakaanak ay nánganak ta i kabsuan na nano ay te duman di a anim a bulan. ³⁷ Ta talage a i pesan a pangako ni Makedepat ay matud ngani a nangyeyedi." ³⁸ Nano ay tinumubeg i Maria, "Ako ay talage a pigdodulin ni Panginooon a Makedepat ta mangyedi tebe deko i sinabi yu nano." Dingan winalat eya nun anghel.

Gebiseta I Maria De Elisabet

³⁹ Nano ay an náloy ay ginumayak i Maria a kinumang a tambing de isin a benwaan de pulupagotan a sákup ni Hudia. ⁴⁰ Pagdetong na ay sinumilong eya de beloy ni Sakarias ta binate na i Elisabet a bebi na.

⁴¹ Nano ay pagkaikna pan ni Elisabet de pagbete ni Maria diya ay inumiwes i kilasaan de tiyen na ta pino eya ni Ispiritu nun Makedepat. ⁴² Dingan nagsurut ni malagdu i Elisabet ni geapo de Ispiritu ta sinabi na a, "Namas ka pa a pekalbian de pesan a mahunain pati kilasaan na de tiyen mo. ⁴³ Talage a piyon a masakut i innawa deko ni Makedepat ta pinakang na deko i ina ni Panginooon ko. ⁴⁴ Talage a pagelawagin mo ta nun inikna ko i pagbete mo deko ay inumiwes i kilasaan de tiyen ko i dehil de salig na. ⁴⁵ Ta pekalbian ka pala ni Panginooon a Makedepat dehil de nanulusun ka de pinasabi na dikaw nunde anghel." Inon i sinabi ni Elisabet.

Gepodi I Maria De Makedepat

⁴⁶ Dingan sinabi ni Maria, "Talage a gepodi ngani i innawa ko de Panginooon ⁴⁷ ta nagkasalig i kaleduwa ko dehil de Makedepat a magliligtas ko. ⁴⁸ Ta misan anok te kabuluhan de peki ta ni agta ide ay pineta ok na a pigdodulin na. Ta gepo nano ay oolangan ok ni pesan a nagkaduman ni kalbi nun Makedepat. ⁴⁹ Ta i Makedepat a Makapangyedihan ay yinadi ok na a kapiyonan a masakut ta eya a Makedepat ay an te mammalotin. ⁵⁰ Talage ngani a pekalbian na kapide man i manga agta a gegelang diya. ⁵¹ Pepakita na i pagyedi na a te kapangyedihan

pati pekálat na i geesip ide ni pagmayabeng. ⁵² Pebut na pala i kapangyedihan ni manga hari ide ta peditas na pan i te manga masidong ide a innawa. ⁵³ Pati i pebiyen na ni kapiyonan ay i te buot a geabut diya ta pepatotul na pan i an te buot a geabut a an te misan ano a adde. ⁵⁴ Getabeng i Makedepat dikitam a manga Hudyo a pigdodulin na ide a nappaayun de pinangako na a kalbi de kaapoapohan tam ide. ⁵⁵ Ta an na ngani kinalipátan i pinangako na de Abraham pati dikitam a mangápo na, magpakapide pa man." Inon i hinola ni Maria. ⁵⁶ Nano ay nakitaan i Maria de beloy ni Elisabet ni tiluwon a bulan dingan eya ay inumuli dingani.

Panganak I Huwen A Maglilenod

⁵⁷ Nano ay dinumatong di i panahon a panganak di ni Elisabet kanya eya ay nanganak ni isin a lalaki. ⁵⁸ Nun matinggesan pan ni mangáyun na ide pati kabeloy na ide a eya ay kinalbian di ni Panginooon a Makedepat ay nakisalig pala ide diya. ⁵⁹ Pagdetong ni kawalo a adow ay nagidinatang i kaagtaan tangani pepelatan de un anak a nappaayun de pagdodul a den nun Makedepat pati i ngangalan de tebe de kilasaan ay Sakarias pala a magi ngalan ni ama na. ⁶⁰ Misán ay sinabi ni ina ni kilasaan a, "Wet inon ta Huwen i depat a ngalan na." ⁶¹ Dingan i kaagtaan ay nagtaka ta sinabi de, "Am pa te duman a ngalan a Huwen de mangáyun yu ide." ⁶² Nano ay hinalimbewaan de i ama ni kilasaan a ti ano i buot na a ngangalan de anak na a lalaki. ⁶³ Ay inaged na i pesolatan na ta sinolat na i magioyo, "I ngangalan diya ay Huwen." Nano ay nagtaka i kaagtaan a pesan duman ta inesip de a ti ano ta nagkaeisin di ni esip i magkálaki. ⁶⁴ Dingan tambing pan a nakasurut di i Sakarias a nagpodi a tuloy de Makedepat. ⁶⁵ Kanya nagkaduman ni takut a hanga i manga kaagtaan duman ta kinumálat inon a sinumapit de pulupagotan ni Hudia. ⁶⁶ Talage a i pesan a nakaikna tungkul de anak a oyo ay nag-uluesip ide a masakut ta sinabi de, "Nappa ni anoman i anak a oyo?" Ta kinatinggesan de a nagkaduman eya ni kapangyedihan a geapo de Panginooon a Makedepat.

Gesurut I Sakarias Ni Geapo De Ispiritu

⁶⁷ Nano ay napino a masakut i Sakarias ni Ispiritu nun Makedepat kanya eya ay naghola a magioyo, ⁶⁸ "Magpodi kitam di de Panginooon a Makedepat a pepodian tam a manga Hudyo a tage bensa a Israel ta eya ay nádetong tangani tobusin na ikitam a mangának na. ⁶⁹ Ta boboy na dikitam i isin a Makapangyedihan a Magliligtas a i apo ni Hari a Debid a katabeng nun Makedepat. ⁷⁰ Ta nun nowon ay pinangako ni Makedepat dikitam de padean ni magsasabi na ide a den ⁷¹ a leligtas na ikitam a Hudyo de kapagebuk tam ide pati de pesan a nagkagengsa dikitam. ⁷² Ta matud na pala i pinangako na a kalbi de kaapoapohan tam ide. Pati pamatoden na pala i pagpakikasungdu na ⁷³ a i pinangako na a sinumpa na de kaapoapohan

tam a Abraham. ⁷⁴ Ta pinangako na dikitam a leligtas na ikitam de kapagebuk tam ide tangani nakapetabeng kitam diya a an te takut. ⁷⁵ Pati nakapepodi kitam pala a te piyon a pagyedi pati malenis a innawa de pekita na hanggen nagkeedup kitam.”

⁷⁶ Dingan sinabi ni Sakarias tungkul de anak na a magioyo,

“Ikaw a anak ko ay ngangalanan ka a magsasabi ni Makedepat a Kaditasan ta naona ka de Panginoon tangani gehande ka ni dedetongan na. ⁷⁷ Ta boyin mo de kaagtaan a mangának na i katinggesan a tungkul de kaligtasan a geapo de Makedepat tangani pakeeyenan na ide ni mammalotin de ⁷⁸ dehil de hanga a masakut a kalbi na. Ta te gepo a nátallang dikitam a magi adow i Pineta nun Makedepat a náapo de langot. ⁷⁹ Ta nádetong eya tangani patallangin na i naddedumos, a nangadde de kalebunan de ta totodu na pala dikitam i matud a bektas a paagow de kapiyonan.”

Inon i hinola ni Sakarias. ⁸⁰ Nano ay hinumanga i Huwen a gepakikaisin pala eya de Makedepat. Ta eya ay tinumaan de lugel a ilang hanggen de eya ay magpaabuya de manga Hudyo ide a tage bensa a Israel.

Panganak I Hisus

(Mt. 1:18-25)

2 Nano ay nun panahon a inon ay dinumatong i pagdodul nun te ngalan a Agosto a Hari a Kaditasan de Roma tangani magpalista i pesan a manga agta nunde lugel a belang sákup na a tage Roma. ² I oyo a pagpalista a tagibu ay yinadi nun i Kirenios i gubernador de bensa ni Siria. ³ Kanya i pesan a manga agta ay kinumang de benwaan ni kaapoapohan de ide tangani ide ay gepalista. ⁴ Nano ay sinumakat pala i Hose a inumapo de Nasarit a benwaan na a sákup ni Galilea, a paagow de benwaan a Betlehem a sákup pan ni Hudia. Ta de Betlehem pala pinanganak i Debid a kaapoapohan ni Hose. ⁵ Sinumakat ide pati Maria a kasungdu na misan ay mabsu di ta ide ay gepalista. ⁶ Nano ay nun duman di ide ay odes di a nánanganak di i Maria. ⁷ Ta eya ay nanganak ngani ni panganay na a lalaki de beloy ni beka ide ta an di te sukul a maluag de pigtuloyen ide a peupahan. Dingan tiningos de i Hisus de lampin ta pinuoy de de pigpanganan ni beka a hinande.

Gepakita I Anghel Ide De Mag-aalage Ide Ni Manga Topa

⁸ Nano ay de sákup a inon ay te duman pan a mag-aalage ni topa ide ta gebentay ide a magdemag ni topa de ide de kapadengan. ⁹ Dingan loktat a nagpakita dide i isin a anghel ni Panginoon a Makedepat ta tinumoplak i gepakaingap ni Panginoon de palébut de kanya nagkaduman ide ni hanga a takut. ¹⁰ Misan ay sinabi nun anghel dide, “Wet kamo matakut ta patalikngan yu ta sasabi ko dikamo i piyon a bereta a nakásalig de pesan a kaagtaan. ¹¹ Ta nano a odes ay pinanganak di de benwaan ni Debid i magliligtas yu a i Kristo a Panginoon. ¹² Nano ay i tande a kekita yu i ki-

lasaan ay nattingos de lampin a nappaide de pigpanganan ni beka.” ¹³ Dingan pagkasabi na ninon ay loktat a nagiinuddi de palebut nun anghel i makmuk a masakut a manga anghel a gepinagkanta ni pagpodi de Makedepat. Ta i pagpodi de ay magioyo,

¹⁴ “Magpodi kitam di de Makedepat de langot ta dio de putok i ay gekaduman ni kasampatan a innawa i belang te piyon a innawa a pagkasaligen na.”

Inon i pagpodi ni manga anghel ide.

¹⁵ Nano ay pagkatotul nun anghel ide a paagow de langot ay dingan nasurutsurotan pan un mag-aalage ide ni topa ta sinabi de, “Kumang kitam di de Betlehem tangani kitain tam i pinabereta dikitam ni Panginoon a Makedepat.” ¹⁶ Dingan kinumang ide a tambing ta kinta de i Maria pati Hose ta kinta de pala un kilasaan a nappaide de pigpanganan ni beka. ¹⁷ Ta pagkakita de nunde kilasaan ay binareta de i pesan a sinabi nun anghel a tungkul de kilasaan. ¹⁸ Kanya i pesan a inumikna de sinabi de ay nagtaka a masakut de sinabi nun mag-aalage ide. ¹⁹ Misan ay tinandean pan ni Maria i inikna na a inon ta pinakaesip na a masakut. ²⁰ Nano ay inumampulang un mag-aalage ide a gepinagpodi de Makedepat dehil de kinta de pati inikna de a binareta dide ni manga anghel.

Pengalanan I Hisus

²¹ Nano ay pagdetong ni kawalo di a adow ay pinapelátan de un kilasaan pati nginalanan de eya a Hisus a magi sinabi ni anghel de Maria nun am pa eya gelihe.

Peadde I Hisus De Beloy A Pighandogen De Makedepat

²² Nun dinumatong di i adow a gehandug i magkálaki a nappaayun de pagdodul ide ni Moises dehil de panganak ni mahuna ay inadde de i anak de de benwaan a hanga a Herusalem tangani hahandug de i anak de Panginoon a Makedepat. ²³ Ta te duman de kasulatan ni Panginoon a pagdodul a magioyo, “Depat a boyin yu i panganay yu a lalaki de Panginoon a Makedepat ta talage a hinande ide diya.” ²⁴ Naghandug pala i magkálaki ni aduwa a kalapati a nappaayun pala de pagdodul ni Panginoon.

²⁵ Nano ay te duman de Herusalem a laki a te ngalan a Simeon. Eya ay agta a piyon ta te gelang eya de Makedepat ta ugnay na a peilat i panahon a naligtas di i Hudyo ide a tage Israel. Pati pino eya ni Ispiritu nun Makedepat. ²⁶ Nano ay pinatingges diya ni Ispiritu nun Makedepat a an eya nelibun hanggen an na kekita i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²⁷ Kanya gepo de kapangyedihan ni Ispiritu ay sinumilong i Simeon de beloy a pighandogen de Makedepat. Nun inadde ni kamoddenan na i Hisus tangani yeyedi de i nappaayun de pagdodul ide ni Moises ²⁸ ay sinakoyong ni laki a Simeon i anak ta nagpasalamat de Makedepat a magioyo,

²⁹“Panginoon a Makedepat, nano ay pabiyaan ok yu di a katabeng yu a kumang de kataanan yu a nappaayun de pinangako yu deko. ³⁰Ta kinta ko di i magliligtas a inumapo dikamo ³¹ta eya ay hinande yu para de pesan a kaagtaan. ³²Pati eya i gepatallang de madumos a esip ni an Hudyo ide ta dehil pan diya ay gekaduman ni gepakaingap yu i Hudyo ide a tage bensa ni Israel.”

³³Nano pagkasabi ni Simeon ninon ay nagtaka i magkálaki dehil de inon a sinabi a tungkul de anak de. ³⁴Nun nanalangin i Simeon para dide ay sinabi na de Maria a ina ni Hisus,

“Dehil de anak a oyo a Pineta nun Makedepat ay naligtas ngani i kamakmokaan a tage Israel a nonulusun diya. Misan pan ay podusahan i an nonulusun diya ta eya ay nappa ni tande a inumapo de Makedepat a kakapoyen pan ni makmuk a agta. ³⁵Ta de maginon ay pepakita i esip de a petagu. Dingan ikaw pan ay náapdis a masakut i innawa mo dehil de násapit diya.”

³⁶Nano ay te duman pala a magsasabi a gupad a te ngalan a Ana. Ta i ama na ay i Panuel pati kaapoapohan na ay i Aser. Eya ay gupad di a masakut ta i káløy na la a te duman a bebi ay pito la a taon. ³⁷Ta nano ay belo di a náloy ta i katande na nano ay walo di a puwu pati apat a taon. Pati ugnay eya duman de beloy a pighandogen ta abi pati adow ay nagpodi eya de Makedepat a an gepangan ni untik a panahon tangani gepanalangin. ³⁸Nun nanon pala a odes ay dinumatong eya ta nagpasalamat de Panginoon a Makedepat dehil de Hisus a anak dingan naghola eya ni tungkul de Hisus de tage Herusalem ide a geilat ni kaligtasan a peboy ni Makedepat.

I Pag-ampulang De Nasarit

³⁹Nano ay nun matapos di a yinadi ni magkálaki a nappaayun de pagdodul ide ni Panginoon a Makedepat ay inumampulang ide de benwaan de a Nasarit a sákup ni Galilea. ⁴⁰I Hisus pan ay hinumanga a pepatibong a ugnay. Ta adow-adow ay nagkapa ni naketingges, a nagkaduman eya ni kosa a tabeng ni Makedepat.

I Hisus Ay Gepakisurut De Magtutodu Ide A Hudyo

⁴¹Nano ay te duman a ugeli i kamoddenan ide ni Hisus a de belang kaadowen ni Paskuwa ay geduman ide de Herusalem. ⁴²Kanya pan nun i katande di ni Hisus ay sangpuwu di pati aduwa ay dinumuman ide a magi peyedi a den ni kamoddenan na ide. ⁴³Misan ay pagkatapos ni kaadowen ni Paskuwa ay nagiinuli ide ta i Hisus pan ay nawalat duman de Herusalem. Misan ay an kinatinggesan ni kamoddenan na ide. ⁴⁴Ta inesip de la a nappakoloy eya de mangáyun de a getotul de bektas. Nano ay nun apun di a andi ide getotul ay linawag de eya de mangáyun de ide pati peabuyenan de ide a manga agta. ⁴⁵Nun an de kinta ay inumampulang ide a liwet de Herusalem tangani duman de lalawag. ⁴⁶Dingan nun kinábiabian di ay kinta de eya

duman de beloy a pighandogen a gelipa eya de pagulugitnan ni magtutodu ide ni Hudyo, a gepatalikngoy pati getanto dide. ⁴⁷Ta i pesan a nakaikna diya ay nagtaka dehil de pagtubeg na pati katinggesan a masakut. ⁴⁸Pati pan i kamoddenan na ide ay nagtaka pala ide nun kinta de eya duman ta sinabi diya ni ina na, “Anak ko, bekot ta yinadi mo dikami a magioyo ta ikami pati ama mo ay naglawag dikaw a nagkogulo i esip mi.” ⁴⁹Misan ay tinubeg na dide a magioyo, “Ano ta pelawag ok yu ta an yu mangan la katinggesan a depat ok ngani a ugnay dio de beloy ni Ama ko?”

⁵⁰Misan ay i sinabi a inon ni Hisus ay an kinatinggesan ni kamoddenan na ide. ⁵¹Dingan inumuli ide a kakoloy de i Hisus de Nasarit ta tinumalinga eya a tuloy dide misan ay inesip la ni ina na un sinabi ni Hisus. ⁵²Ta i Hisus ngani ay hinumanga pati nagkapa ni naketingges pa. Pati eya ay kinasaligen a tuloy ni Makedepat pati manga agta ide.

Gesabi I Huwen A Maglilenod Ni Kamatoden

(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Hn. 1:19-38)

3 Nano ay nun dinumatong i sangpuwu pati lima a taon a gehari i Tiberio a Hari a Kaditasan de Roma ay i Ponsio Pilato i gubernador de sákup ni Hudia. Ta i Herod pan i gubernador de sákup ni Galilea pati Pilepi a wele na ay gubernador de sákup ni Iturea pati Trakonite. Ta i Lisantias pan ay gubernador de sákup ni Abilinia. ²Ide Anas pan pati Kaipas i pinakaponu ni maghahandug ide nun panahon a inon. Ta nun inon pala a panahon ay duman di de ilang i Huwen a Maglilenod a anak ni laki a Sakarias ta dinumatong diya i surut nun Makedepat. ³Kanya pan eya ay kinumulukang de magduludipa ni Orat a Horden. Ta nagsabi eya a magioyo, “Magipinagsosol kamo de mammalotin yu ta lelinod ko ikamo de orat a tande ni pagsosol yu ta pakeeyenan kamo ni Makedepat ni mammalotin yu.” Maginon i pagsurut ni Huwen. ⁴De maginon ay nangyedi di i sinolat ni Isais a magsasabi a den ni Makedepat a magioyo,

“Nádetong i geolang de lugel a ilang. Gesabi eya a handein yu i bektas para de Panginoon ta tanusin yu i sesilan na. ⁵Taporan yu i belang lobnak de sesilan na pati topnayin yu i belang bungko de bektas na. Ta i napakiwong a bektas ay depat a tanusin yu ta depat a pantayin yu pala i nallugulobnak. ⁶Dingan kekita ngani ni pesan a agta i magliligtas a peboy ni Makedepat.”

Inon i sinolat ni Isaias a tungkul de Huwen.

⁷Nano ay dinumatong de Huwen i makmuk a agta tangani magpalinod ide diya misan ay sinabi na dide, “Malot kamo ngani a magi manga bebek kanya wet yu peesipa a ikamo ay nakeelag de padusahan ni Makedepat dehil de pagsosol yu de surut yu la. ⁸Ta nagkaddepat pan a i pagsosol yu de surut yu ay geakaanak ngona ni piyon a ugeli. Pati wet kamo gesabi a ikamo ay nalligtas dehil de ikamo ay mangápo a sagu ni Abraham. Ta pesabi ko dikamo a te kaya i Makedepat a nameedup de beto ide a oyo a

nappa ni matud a mangápo ni Abraham. ⁹ Nano pa ay i paghatol ni Makedepat ay magi palakol a napahaya di de gemut ni kew. Ta i belang kew a an geanak ni piyon ay popugtus a wewitik de apoy.”

¹⁰ Ta pagkasabi ni Huwen ninon ay tinanto eya nun kaagtaan a magioyo, “Be maginon ay anóman i piyon a yeyedi mi?” ¹¹ Dingan eya ay tinumubeg dide, “Be te duman kamo a bedu a aduwa ay depat a boyin yu i isin de an te duman. Maginon pala de an te pápangan ay depat yu a biyen un an te duman.” Inon i pagtodu ni Huwen. ¹² Nano ay dinumatong pala de Huwen i magsisengil ide ni buwis tangani linodin na ide ta sinabi de diya, “Magtutodu, anóman i depat mi a yeyedi?” ¹³ Dingan tinubeg na ide a magioyo, “Wet kamo maningil ni an pedodul dikamo.” ¹⁴ Ta tinanto pala eya ni tipide a sundelo, “Ay ikami pan, anóman i depat a yeyedi mi?” Ta tinubeg na ide, “Wet kamo nángamit ni misan ano dehil de pagtakut yu de manga agta pati de pesabi yu a kabutelan. Ta depat kamo a masalig la de suwildu yu.” Inon i sinabi ni Huwen dide.

¹⁵ Nun nanon ay makmuk a manga agta i geilat de pagdetong ni Kristo a Pinangako nun Makedepat ta i peesip de tungkul de Huwen ay makati eya di i Kristo. ¹⁶ Misan ay tinubeg na dide, “Pelinod ko di ikamo de orat a tandé ni pagsosol yu misan ay te nádetong pa a nappabut deko a namas pa a te kapangyedihan deko. Ta anak te sukul a kapangyedihan a nongukas ni gipot ni paragetus na. Ta eya pan i nanlelinod dikamo de Ispiritu nun Makedepat pati de apoy. ¹⁷ Pagdetong na ay te pansidi dingan lalayu na i tap ni biges ta tetipun na de kamalig na i biges misan ay i tap pan ay sosunug na de apoy a an nagkapalong.” Inon i sinabi ni Huwen.

¹⁸ Pati makmuk pa a sinabi i Huwen de kaagtaan de pagsabi na ni piyon a bereta. ¹⁹ Misan ay sinosol ni Huwen i Gobernador a Herod dehil de binabian na i Herodeas a bebi pan ni wele na a Pilepi pati kakmukan pa a malot a yinadi ni Herod. ²⁰ Kanya namas pa ngani a malot i yinadi ni Herod ta pinabilanggo na i Huwen.

I Paglinod De Hisus

(Mt. 3:13-17; Mk. 1:9-11)

²¹ Nano ay nun am pa nagkabbilanggo i Huwen ay makmuk a manga agta i lininod na de orat ta lininod na pala i Hisus. Dingan nun gepanalangin i Hisus ay nakayesán i langot ²² ta linumusong diya i Ispiritu nun Makedepat a magi kalapati. Dingan te nagsurut a inumapo de langot a magioyo, “Ikaw i pebuot ko a anak ta dehil dikaw ay nagkasalig ok a masakut.”

I Listahan Ni Kaapoapohan Ide Ni Hisus

(Mt. 1:1-17)

²³ Nun te gepo i Hisus a gesabi ni piyon a bereta ay i katande na ay manga tiluwon a puwu a taon. Ta peesip ni manga agta a eya ay anak ni Hose a anak ni Eli ²⁴ a anak ni Matat a anak ni Lebi a anak ni Melki a anak ni Hano a anak ni Hose ²⁵ a anak ni Matatias a anak pan ni Amos. I oyo pan a Amos ay anak ni

Nahum a anak pan ni Esli. I Esli pan ay anak ni Nage ²⁶ a anak ni Maat a anak ni Matatias. Ta i Matatias pan ay anak ni Semei a anak ni Hose. I Hose pan ay anak ni Huda ²⁷ a anak ni Hoano. I Hoano pan ay anak ni Reso a anak ni Sorobabel a anak ni Salatiel a anak ni Neri. ²⁸ Ta i Neri pan ay anak ni Melki a anak ni Adi a anak ni Kosam a anak ni Elmodam a anak ni Er. ²⁹ Ta i Er pan ay anak ni Hosue a anak ni Elieser a anak ni Horim a anak ni Matat. I Matat pan ay anak ni Lebi ³⁰ a anak ni Simeon a anak ni Huda. Ta i Huda pan a oyo ay anak pan ni Hose a anak ni Honan a anak ni Eliakim ³¹ a anak ni Meleo a anak ni Mainan. I Mainan ay anak pan ni Matata a anak ni Natan a anak pan ni Debid. ³² I Debid pan ay anak ni Hesse a anak ni Obid a anak ni Boos a anak ni Salmon a anak ni Naason ³³ a anak ni Aminadab a anak ni Admin ta i Admin pan ay anak ni Arni a anak ni Esrom a anak ni Pares a anak pan ni Huda. ³⁴ I Huda pan ay anak ni Hakob a anak ni Isak a anak ni Abraham a anak ni Tare a anak ni Nakor. ³⁵ I Nakor pan ay anak ni Serug a anak ni Ragao a anak pan ni Peleg a anak ni Heber a anak ni Sala. ³⁶ I Sala pan ay anak ni Kainan a anak ni Arpasad a anak ni Sem a anak ni Noe a anak ni Lamek ³⁷ a anak ni Matusalem a anak ni Enok a anak ni Hared a anak ni Mahalaleel a anak ni Kainan. ³⁸ I Kainan pan ay anak ni Enos a anak ni Set ta i Set ay anak ni Aden a anak nun Makedepat.

Petukso Ni Satanas I Hisus De Ilang

(Mt. 4:1-11; Mk. 1:12-13)

4 Nano ay i Hisus ay tinumotul de Orat a Horden a pino eya ni Ispiritu nun Makedepat ta eya ay inikag ni Ispiritu de lugel a ilang. ² Ta nun eya ay duman di a apat a puwu a adow a an eya gepangan ay natigeng di. Ta eya ay sinubukan ni Satanas a petukso. ³ Dingan sinabi diya ni Satanas, “Be ikamo i matud a Anak nun Makedepat ay yediin yu a tinapay i beto ide a oyo i.”

⁴ Misan ay tinubeg eya ni Hisus ni magioyo, “Te duman de kasulatan a, ‘An la dehil de pápangan a nagkeedup i agta.’” ⁵ Dingan eya ay inikag ni Satanas de maditas a kalasan ta loktat na a pinasayed de Hisus i pesan a nasasakopan dio de putok i. ⁶ Ta sinabi diya ni Satanas, “Talage a boboy ko dikamo i kapangyedihan pati kayamanan ni pesan a oyo dio de putok i ta i oyo ay binoy di deko kanya nappatud ngani a boboy ko misan dino a buot ko a bebiyen. ⁷ Kanya be gepodi kamo deko ay talage a boboy ko yo dikamo.” ⁸ Ta tinumubeg i Hisus diya, “Te duman pala de kasulatan a,

‘Magpodi ka la de Panginon mo a Makedepat ta diya ka la magtabeng.’”

⁹ Pagkatapos ninon ay inikag ni Satanas i Hisus de Herusalem de tiling ni palokoan ni beloy a pighandogen de Makedepat ta sinabi pa diya ni Satanas, “Be matud kamo a Anak nun Makedepat ay tumagbong kamo gepo dio tangani mapakita yu i kapangyedihan yu de manga agta ide. ¹⁰ Ta te duman de kasulatan a, ‘Pinagtutugun ni Makedepat de manga anghel na ide tangani aalagean de ikamo.’”

¹¹ Pati

'Bobolan de ikamo ni kumot de tangani wet kamo nassingkug de kabetoan.'

¹² Misan ay tinumubeg diya i Hisus, "Matud ngan non misan ay te duman pala de kasulatan a, 'Wet mo so-subukan i Panginoon mo a Makedepat.'" ¹³ Nano ay pagkatapos ni Satanas a nagtukso de Hisus de pesan a padean ay winalat na i Hisus ta nag-ilat ni pagkakataon na a liwet.

Te Gepo I Hisus Ni Pagyedi Na De Galilea

(Mt. 4:12-17; Mk. 1:14-15)

¹⁴ Nano pagkatotul ni Satanas ay inumampulang i Hisus de Galilea a te kapangyedihan diya i Ispiritu nun Makedepat. Ta de pesan a kulukaginglan ni sákup ni Galilea ay kinumalat i bereta a tungkul diya. ¹⁵ Ta duman ay nagtudo eya de pigmitengan ide ni Hudyo ide ta eya ay pinodi ni pesan.

An Petanggep I Hisus De Nasarit A Benwaan Na

(Mt. 13:53-58; Mk. 6:1-6)

¹⁶ Ay dingan inumuli eya de benwaan na a Nasarit a hinangaan na. Nano ay nun adow di ni paimloy ay sinumilong eya de pigmitengan a nappaayun de ugeli na. Ta inumuddi eya tangani magbesa. ¹⁷ Dingan binoy de diya i kasulatan ni magsasabi a den a i Isais. Ta linawag na de kasulatan i buot na a bebesa ¹⁸ ta binasa na a magioyo,

"Nagkaduman ok di ni Ispiritu nun Makedepat ta napa deko i kapangyedihan a gesabi ni piyon a bereta de mahedepin ide a an te manga pag-asa a unabis. Pati dinodul ok na a gesabi a nappatud di a nappa ni malaya i pesan a alepin ni mammalotin de. Pepatalang ko pala i esip ni an ide te manga katinggesan pati eeyenan ko ni kahedepan i natalo ide de kalibongan.

¹⁹ Ta gesabi ok a nano di i panahon a gekaduman ni kosa a tabeng ni Makedepat i belang buot a gepanulusun diya."

²⁰ Pagkatapos di ni Hisus a nagbesa ay linukut na un kasulatan dingan inuma na de katabeng ni ponu ta linumipa eya a getodu. Ta i pesan a kaagtaan de pigmitengan ay nagpagelawag diya a gesurut. ²¹ Nano ay te gepo di eya a gesurut dide ta sinabi na, "Nano a adow ay nengyedi di de peikna yu i, inon a bihagi ni kasulatan a binasa ko." ²² Ta pinamatoden pan ni kaagtaan a eya ay piyon pati nagtaka ide de surut na a te kapangyedihan. Misan ay sinabi ni tipide, "Am man la iwina i anak ni Hose a tage dio?" ²³ Kanya pan sinabi ni Hisus dide, "Makati sasabi yu deko i oyo a pigsabiin a, 'Magbubulong, papiyonin yu i sadile yu a magi pagpapiyon yu de kakmukan.' Ta be maginon ay kati sasabi yu pala a yeyedi ko i gepakataka dio de Nasarit i a benwaan ko a magi yinadi ko de Kapernam." ²⁴ Ta sinabi ni Hisus a tuloy, "Talage ngani a an te misan ino a magsasabi a pegelang de sadile na a lugel. ²⁵ Ta kamatoden a pesabi ko dikamo a nun panahon ni Elias ay makmuk i belo a mahunain a tage Israel ta nun nanon ay an tinumapuk ni tiluwon a taon pati kalahati dingan

nagkaduman ni hanga a tigtégeng de pesan a putok.

²⁶ Misan ay an pinakang ni Makedepat i Elias de isin a tage Israel a belo a mahuna ta pinakang na pan la eya a getabeng de isin a belo a mahuna a an Hudyo de benwaan a Sarepta a sákup ni Sidon ta te pagpanulusun eya de Makedepat. ²⁷ Maginon pala nun panahon ni Eliseo a magsasabi ta makmuk nun nanon i te manga ketong de bensa a Israel misan ay an te pinapiyon de tage Israel ide ta i Naman la a an Hudyo a tage Siria." ²⁸ Kanya pagkasabi ninon ni Hisus ay nagkaduman ni gengsa i pesan a agta nunde pigmitengan nun matinggesan de a i surut ni Hisus ay tungkul dide. ²⁹ Kanya ide ay nagiinuddi ta pinabulwag de a mapelit i Hisus de benwaan de hanggen nunde tibing nun denpa a hanga a kauddian nun benwaan de. Ta binuot de tebe a buklidin de duman nun de rongtob. ³⁰ Misan ay sinumila la eya de pagulugitnan ta eya ay tinumotul di.

Tungkul De Lalaki A Te Libong

(Mk. 1:21-28)

³¹ Nano ay pag-apo na duman ay kinumang eya de Kapernam a sákup ni Galilea. Ta nun adow di ni paimloy ay nagtodu eya de kaagtaan. ³² Talage a nagtaka i kaagtaan dehil de pagtodu na a te kapangyedihan a masakut. ³³ Nano ay te duman pala de pigmitengan i isin a lalaki a te libong a malot de lawes na. Ta inumolang i te libong ni malagdu a magioyo, ³⁴ "Hisus kamo a tage Nasarit, bekot ta peabela yu ikami nano? Dinumio kamo man a nansesede ni kapangyedihan mi a kalibongan? Talage a peabuyan mi ikamo a An Te Mammalotin a Anak nun Makedepat." ³⁵ Misan ay sinablow ni Hisus i malot a libong ta sinabi na, "Tumimok ka ta lumayu ka de agta a iwina." Ta de pagulugitnan ni kaagtaan ay pinadegmak ni libong un lalaki ta dingan eya ay linayuan na ta i lalaki ay an la naapdisan. ³⁶ Ay nagtaka un kaagtaan a masakut a makmuk kanya ide ay natulutantoan a magioyo, "Ano pan non a surut ta te kapangyedihan a masakut a gedodul de mammalotin a libong ta gelayu pan ide." ³⁷ Nano ay kinumalat i bereta a tungkul de Hisus de pesan a lugel a inon.

Pepapiyon Ni Hisus I Makmuk A Agta

(Mt. 8:14-17; Mk. 1:29-34)

³⁸ Nun pagkabalwag nide Hisus de pigmitengan ay sinumilong ide Hisus de beloy ni Simon Pedro. Nano ay pelagnat mangani a masakut i panuwangan a mahuna ni Simon kanya ide ay nakisurut de Hisus a papiyonin na i gupad. ³⁹ Pagdetong ni Hisus de alane ni te orom ay pinalayu na i lagnat ta naeyen dingani un lagnat na. Ta pagkagiyos na a tambing ay nag-akod eya dide ni pápangan.

⁴⁰ Nano ay nun pagkalinod di ni adow ay inikag de Hisus ni kaagtaan i te manga orom ide de beloy de. Ta ide a pesan ay tinapá ni Hisus ta i belang isin dide ay pinumiyon di. ⁴¹ Pati pan i te manga libong ide de lawes de ay pinalayuan na ide ta ide ay nagiinolang a sinabi de, "Ikamo ay Anak nun Makedepat." Misan ay

sinablow ide a mahigpit ni Hisus a, "Tumimok kamo." Ta kinatinggesan de a eya ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat.

Gesabi I Hisus Ni Piyon A Bereta De Sákup Ni Galilea (Mk. 1:35-39)

⁴² Nun mulumadumos pa nun abiabi ay ginumiyos i Hisus ta kinumang de lugel a ilang misan ay i manga agta ay te gepo a gelawag diya. Pagkakita de diya ay sinabi de a, "Wet kamo ngona tumotul dio." ⁴³ Misan ay sinabi na dide, "Nagkaddepat pala a makapagsabi ok ni piyon a bereta de bulubenwaan a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide ta dehil de oyo ngani ay dinodul ok ni Makedepat dio de putok i." Inon i sinabi ni Hisus dide. ⁴⁴ Kanya pan eya ay nagsabi ni piyon a bereta de belang pigmitengan de sákup ni Galilea.

Peakit Ni Hisus I Tipide A Mag-aadel Na (Mt. 4:18-22; Mk. 1:16-20)

5 Nano ay nun isin a adow a geuddi i Hisus de kag-inglan nun uluataben a Genasaret a nagtodu ay kinatipunan eya ni makmuk a kaagtaan a te buot a gepatalikngoy de surut nun Makedepat. ² Misan ay kinta pan ni Hisus i aduwa a bengka a nasangrad duman ta i te manga bengka ide ay an di duman ta ide ay geuges di ni pokut de. ³ Dingan eya ay sinumakoy nunde isin a bengka a adi ni Simon ta sinabi na de Simon, "Bungsudin mo ni untik i bengka i." Dingan eya ay naglipa duman nun nappalitow di un bengka ta i Hisus ay nagtodu de kamakmukan de mamala. ⁴ Pagkatapos na a nagsurut dide ay sinabi na de Simon, "Dumuman kitam di de ditow to ta dingan degdegin yu i pokut yu na ide tangani makámit kamo ni ikan." ⁵ Misan ay tinumubeg i Simon, "Panginoon, magdemag ay nagpokut kami di misan ay ang kami nakámit. Misan ay hale di be pesabi yu a maginon ay dedegdeg ko i pokut ide i." ⁶ Nun madegdeg ngani un pokut ide ay talage ngani a nakámit ide ni makmuk a masakut a ikan pati negisi di tebe i pokut de. ⁷ Kanya pinayapáyen de un kakoloy de de isin pa a bengka tangani tatabengan ide. Pagdetong de ay napinoin di un aduwa a bengka a kasta nelinod di. ⁸ Dingan pagkita ni Simon Pedro ni ikan a makmuk a masakut ay makowe eya a linumane de Hisus ta linumuhud a sinabi na, "Panginoon, wet kamo lumane deko ta ako ay agta a makikkakasalan." Inon i sinabi ni Pedro a te masidong a innawa ⁹ ta eya ay nagtaka pati kakmukan a mangáyun na dehil de nakámit ide ni makmuk a ikan. ¹⁰ Pati ide Santiago, Huwen a mangának ni Sebedeo ay nagtaka pala. Ide ay kakoloy ni Simon Pedro de pangikan. Misan ay sinabi ni Hisus de Simon Pedro, "Wet ka matakut ta gepo nano ay yeyedi ko ikaw a mag-aakit ni agta ide tangani nosut pala ide deko a tuloy." ¹¹ Kanya pagkasaka de ngani nunde mamala ay winalat de i pesan duman ta sinumut ide de Hisus.

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Te Ketong (Mt. 8:1-4; Mk. 1:40-45)

¹² Nano ay nun duman di i Hisus de isin pa a benwaan ay te duman a linumane diya a isin a lalaki a te ketong i pesan na a lawes. Pagkita na de Hisus ay inu-mobbob de kasagkaden na ta sinabi na, "Panginoon, be buot yu ay papiyonin ok yu di ta ikamo ay te kaya." ¹³ Ay inonat ngani ni Hisus i kumot na ta tinapá na i te ketong a sinabi na, "Buot ko a talage. Pumiyon ka di." Ta tambing ngani a naeyen i ketong na. ¹⁴ Nano ay tinutugun diya ni Hisus a mahigpit a, "Wet mo sasabia misan dino i sinumapit dikaw misan ay kumang ka a palawag mo i lawes mo de isin nunde maghahandug ide nun Makedepat. Ta pagkakita na dikaw ay maghandug ka a nappaayun de pagdodul ide ni Moises ta inon ay gepamatud de kaagtaan a pinapiyon ka di." Inon i sinabi diya ni Hisus. ¹⁵ Misan ay namas pangani a kinumálat i bereta a tungkul de Hisus kanya pan natipun i kaagtaan a makmuk a masakut a gepatalikngoy diya pati tangani papiyonin na i belang te manga orom. ¹⁶ Kanya pan i Hisus ay kinumang de lugel a ilang tangani duman ay gepanalangin.

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Lungpo (Mt. 9:1-8; Mk. 2:1-12)

¹⁷ Nun isin a adow ay nagtodu i Hisus de isin a beloy. Ta te duman pala a gelipa a Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo. Ta ide ay inumapo de kulukaginglan a sákup ni Galilea, Hudia pati de benwaan a hanga a Herusalem. Nano ay nun nanon a adow ay nagkaduman ngani i Hisus ni kapangyedihan ni Panginoon a Makedepat a gepapiyon de te manga orom ide. ¹⁸ Ay te dinumatong pan a tipide a lalaki a te adde ide ni lungpo a náosong de pig-eden na ta pepelit de a pesilong un lungpo a popuoy de tebe de kasagkaden ni Hisus. ¹⁹ Misan ay dehil de makmuk a masakut i manga agta de pintoan ay an ide te nasesilan a nesilong kanya dinumawet ide de atop ta pinolkat de dingan pinaaroy de un pig-eden a te napaide a lungpo de gitna nun kaagtaan de kasagkaden ni Hisus. ²⁰ Nano ay nun matinggesan ni Hisus i kahanga ni pagpanulusun de diya ay sinabi na de lungpo, "Ayun, pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo." ²¹ Nano ay i tipide a magtutodu ni Hudyo pati Pariseo ide ay nagdeinnawa a magioyo, "Aman la i Makedepat la i te kaya a gepakaeyen ni mammalotin ni kaagtaan kanya malot yo a ata ta pepadepade na i sadile na de Makedepat." Inon i sinabi de. ²² Misan ay katinggesan pan ni Hisus i naddeinnawa de kanya sinabi na dide, "Wet kamo mag-uluesip ni maginon a malot. ²³ Ta talage a namas pa a mamiyen i sabiin ko de lungpo a 'Pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo,' a an i 'Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na.' ²⁴ Ta depat yu a matinggesan a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kapangyedihan a gepakaeyen ni mammalotin dio de putok i kanya yeyedi ko i mahedep pa de pekita yu." Ay dingan sinabi ni Hisus nunde lungpo, "Pesabi ko dikaw

a gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na ta umuli ka di.”²⁵ Dingan tambing a ginumiyos eya de pekita ni pesan ta inagkat na un pig-eden na a inumuli di ta nagpodi eya de Makedepat.²⁶ Nano ay nagkaduman i pesan ni hanga a pagtaka kanya ide ay nagpodi de Makedepat a te kadugeng a takut ta sinabi de, “Talage ngani a nano kitam la nakakita ni magioyo a gepakataka.”

Peakit Ni Hisus I Lalaki A Lebi

(Mt. 9:9-13; Mk. 2:13-17)

²⁷ Pagkatapos ninon ay tinumotul i Hisus ta pagtotul na ay kinta na i isin a magsisengil ni buwis a te ngalan a Lebi a gelipa de pigsingelan ni buwis ta sinabi diya ni Hisus, “Sumut ka deko.”²⁸ Ta dingan inumuddi i Lebi a sinumut de Hisus ta winalat na i pesan a siningil na.

²⁹ Nano ay pinaghande pan ni Lebi i Hisus de beloy na ni hanga a papangan. Ta duman pala i kama-kamakan a magsisengil ide pati kakmukan pa a agta a namangan.³⁰ Misan ay i tipide a Pariseo pati magtutodu ide ni Hudyo ay linumane de mag-aadel ide ni Hisus ta sinabi de, “Bekot pan ta gepakisaló kamo la de magsisengil ide pati de makikkakasalahanan ide?”

³¹ Misan ay sinabi ni Hisus dide, “I an te orom ay an depat a gelawag ni magbubulong ta i te orom la i depat a gelawag.”³² Ta anak dinumio a geolang de geesip ide a an ide te kasalahanan ta dinumio ok ngani a geolang de makikkakasalahanan ide.” Inon i sinabi dide ni Hisus.

I Hisus Ay Magi Lalaki A Pekasal

(Mt. 9:14-15; Mk. 2:18-20)

³³ Nano ay nagtanto pa i tipide a agta de Hisus a magioyo, “Ugnay a an gepangan ni untik a panahon be gepanalangin i mag-aadel ide ni Huwen. Maginon pala i mag-aadel ide ni Pariseo ide ta i mag-aadel yu pan na ide ay getuloy a gepangan pati geinom.”³⁴ Misan ay tinubeg ide ni Hisus, “An depat a an námangan i inakit ide a gegewes de kásalan hanggen kakoloy de pa i lalaki a kinasal.”³⁵ Misan be nádetong i panahon a an di i lalaki a kinasal ay dingan de panahon a inon ay malungkut i inakit ide a an ide namangan ni untik a panahon.”

An Depat A Gedugengan I Bowon A Pagtodu Pati Den

(Mt. 9:16-17; Mk. 2:21-22)

³⁶ Pati sinabi pa ni Hisus dide i oyo a halimbewa, “Talage a an te nemitas a misan ino de bowon a demit a getagpi de loma a demit ni kagisi a bowon. Ta be maginon ay negisi i bowon a demit pati an ide magkapadepade.”³⁷ Ta am pala te geunid de loma a oniden a katat ni bowon a tayug a malanis. Ta be maginon ay sesede ngani ni bowon a tayug i oniden a loma ta ide ay padepade la a nakanugun.³⁸ Kanya depat pan a oniden i bowon a tayug a malanis de bowon pala a oniden.³⁹ Pati an te misan ino a te buot a nameinom ni bowon a tayug a malanis be nakinaman na i den a tayug ta sasabi la ni geinom a, ‘Piyon pa i den a tayug.’” Inon i sinabi ni Hisus.

Gesurut I Hisus Tungkul De Adow Nun Paimloy

(Mt. 12:1-8; Mk. 2:23-28)

6 Nano nun isin a adow ni paimloy ay sinumila ide Hisus de kaparayen ta nanggitol un mag-aadel na ide ni ohay nun paray a pinangan nun makokut de.² Misan ay sinabi ni tipide a Pariseo a, “Pagelawagin yu i peyedi ni mag-aadel yu na ide ta an nappaayun de pagdodul tam i peyedi de na be adow nun paimloy.”³ Dingan tinumubeg i Hisus dide, “An yu man binasa i yinadi ni Hari a Debid pati mangaayun na ide nun ide ay natigeng?”⁴ Ta sinumilong eya de beloy a pighandogen de Makedepat dingan namangan eya nun tinapay a hinandug di de Makedepat ta biniyen na pala i manga ayun na ide. Esipin yu a inon ay an nappaayun de pagdodul ide ta i nappatud a námangan ninon ay i maghahandug la ide. Misan an te kasalahanan ide Debid.”⁵ Ta sinabi pa ni Hisus dide, “Pati depat pala a matinggesan yu a ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nagkaddepat a nanabi a ti ano i nappatud de adow nun paimloy.”

I Lalaki A Nakkimaw

(Mt. 12:9-14; Mk. 3:1-6)

⁶ Nun isin pa a adow ni paimloy ay sinumilong i Hisus de isin a pigmitengan ni Hudyo ide a getodu eya. Te duman a isin a lalaki a nakkimaw i awenan na a kumot.⁷ Misan ay pebentayen i Hisus ni tipide a Pariseo pati magtutodu ide ni Hudyo tangani kitain de ti pepapiyon na un lalaki nunde adow ni paimloy, a te nasasabi ide a pagsumbong diya.⁸ Misan ay katinggesan pan ni Hisus i peesip de kanya sinabi na nunde lalaki a nakkimaw, “Dumio ka ta umuddi ka de kasagkaden ko i.” Ta inumuddi ngani un nakkimaw de kasagkaden na.⁹ Dingan sinabi ni Hisus de kaagtaan a magioyo, “Nappaayun man de pagdodul ide de adow nun paimloy a magyedi ni piyon o magyedi ni malot? Magligtas ni agta o mamuno?”¹⁰ Dingan pinagelawag ni Hisus i kaagtaan a naddepalebut na ta sinabi na de lalaki, “Onatin mo i kumot mo.” Inonat ngani nun lalaki i kumot na ta pinumiyon dingani.¹¹ Kanya nagengsa a masakut i Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo ta nasurutsurotan ide a ti ano i yeyedi de de Hisus.

Gepeta I Hisus Ni Sangpuwu Pati Aduwa A Mag-aatid

(Mt. 10:1-4; Mk. 3:13-19)

¹² Nun nanon a panahon ay sinumakat i Hisus de pulupagotan a gepanalangin magdemag.¹³ Nano ay nun kinábiabian di ay pinakangan na i mag-aadel na ide dingan nagpeta eya dide ni sangpuwu pati aduwa a nginalanan na a mag-aatid na.¹⁴ Te duman a Simon a nginalanan na a Pedro pati Andres a wele na. Ide Santiago pati Huwen. Ide Pilepi, Bartolome,¹⁵ Mateo, Tomas, Santiago a anak ni Alpeo, Simon a Masépag,¹⁶ Hodes a anak ni Santiago pati Hodes Iskariyote a nagpadekop de Hisus de kapagebuk na ide.

Gepapiyon I Hisus De Te Manga Orom Ide

(Mt. 4:23-25)

¹⁷ Nano ay dinumulug ide Hisus de isin a lugel a patag ta duman ide inumuddi pati makmuk na a mag-aadel. Ta nagidinatong i makmuk a kaagtaan a inumapo de kulukaginglan a sákup ni Hudia, de benwaan a Herusalem pati de pulupalebut a benwaan ide a Tiro pati Sidon a kagidkid ni atab. Nagidinoman ide a gepatalikngoy diya pati pepapiyon na pala i te manga orom ide. ¹⁸ Pati i kakmukan a nagkahedepan dehil de manga libong de lawes de ay nagidinatong ta pinapiyon pala ide ni Hisus. ¹⁹ Ta buot ni kamakmukan ay tapáin de i Hisus ta te duman a kapangyedihan a geapo diya a gepakapagpapiyon de manga orom a pesan.

Piyon I Kapuoyen Ni Kakmukan

(Mt. 5:1-12)

²⁰ Dingan sinalepat ni Hisus i mag-aadel na ide ta sinabi na,

“Piyon i kapuoyen yu a te pag-asa la de Makedepat ta te kapangyedihan dikamo i Makedepat a nanleligtas. ²¹ Piyon i kapuoyen yu a te hanga a pagbuot nano a geyedi ni kabuotan ni Makedepat ta pakebiyag kamo ni kapiyonan na.

“Piyon i kapuoyen yu a nagkolungkut a getangos nano ta te duman kamo ngani a kasalegen.

²² “Piyon i kapuoyen yu be ikamo ay pagkagengsaan, pepangalów, pelibek pati pesabian ni mammalotin a kabutelan dehil de pagpanulusun yu deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ²³ Ta de adow a inon ay depat kamo ngani a masalig a masakut ta hanga ngani i bilos yu de kataanan nun Makedepat. Ta maginon pala i yinadi a malot ni kaapoapohan de de magsasabi ide a den.

²⁴ “Misan ay talage a malot a masakut i násapit dikamo a gepinag-asa la de yaman yu dio de putok i ta tinanggep yu di i kapiyonan yu.

²⁵ “Pati malot pala i násapit dikamo a te manga sukul dio de putok i ta ang kamo pakebiyag ni kapiyonan na.

“Talage a malot pala i násapit de nagkasalig ide nano ta ide ay nátangos pati náalaloy. ²⁶ Malot pala i násapit dikamo be ikamo ay pepodi ni pesan a kaagtaan ta maginon i yinadi de de magsasabi ide a an matud.

Buotin Yu I Kapagebuk Yu Ide

(Mt. 5:38-48; 7:12a)

²⁷ “Pati pesabi ko dikamo a gepatalikngoy a buotin yu i kapagebuk yu ide. Magyedi kamo pala ni piyon de nagkagengsa ide dikamo. ²⁸ Magpanalangin kamo para de gesumpa pati de gepahedep dikamo. ²⁹ Ta be petampal de i pasingil yu ay pakadepit yu un dibelew. Pati be aamit ni misan ino i kulapyaw yu ay boyin yu pala pati bedu yu. ³⁰ Biyen yu i belang geaged dikamo pati be te nangamit ni kasangkapan yu a misan ano ay wet yu di aamita a liwet. ³¹ Pati misan an yediin dikamo

ni kakmukan i piyon ay yediin yu la a tuloy i piyon de pesan a magi buot yu a yeyedi de dikamo.

³² “Nano be ikamo ay gebuot la de belang gebuot dikamo ay talage a ang kamo pagkasaligen ni Makedepat. Ta misan i makikkakasalanan ide ay gebuot pala ide de belang gebuot dide. ³³ Ta be ikamo ay geyedi ni piyon de geyedi la dikamo ni piyon ay talage a ang kamo pagkasaligen ni Makedepat. Ta misan i makikkakasalanan ide ay geyedi pala ni maginon. ³⁴ Ta be i belang pepaidem yu la ay i katinggesan yu a nakábeyed pala dikamo ay ang kamo a talage pagkasaligen ni Makedepat. Ta misan i makikkakasalanan ide ay gepaidem pala ide de kapadepade de a makikkakasalanan, a geasa pala a gebeyed i inumidem. ³⁵ Kanya yadi pa ay buotin yu i belang kapagebuk yu ta magyedi kamo dide ni piyon. Pati magpaidem kamo a ang kamo geasa de beyed ni non a pinaidem yu ta dingan hanga i bilos yu de Makedepat a kapiyonan. Pati katinggesan ni pesan a ikamo ay mangának ni Makedepat a Kaditasan ta eya pala ay mabeit de mammalotin a agta a an te pagpasalamat. ³⁶ Kanya mapa ni migkalbi kamo a magi Ama yu a Makedepat.

I Paghatol De Kapadepade A Agta

(Mt. 7:1-5)

³⁷ “Kanya wet yu pebintangan i misan ino tangani wet kamo hahatolan ni Makedepat. Ta wet yu hahatolan i misan ino tangani wet kamo podusahan ni Makedepat. Pati magpatáwad kamo tangani patawádin kamo pala ni Makedepat. ³⁸ Biyen yu i belang te kaelangan ta dingan bebiyen kamo ni Makedepat ni sukul pa a masakut. Ta i pansokat a pegemit yu de kakmukan ay eya pala i gegemit dikamo ni Makedepat.”

³⁹ Dingan sinabi ni Hisus i oyo a halimbewa, “Talage a an nappatud a gekabitan i padepade a bulag ta ide ay padepade pala a nadegdeg de bulsut. ⁴⁰ Pati i mag-aadel ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de magtutodu na misan ay be natoduan a piyon i mag-aadel ay nattolad pala eya de magtutodu na.

⁴¹ Kanya an depat a pelawag mo i kasalanan ni kabinsa mo a magi ulap de mata na ta misan ikaw pan ay am mo pesapot i namas pa a kasalanan mo a magi buwal de mata mo a sadili. ⁴² Talage a an nagkaddepat a sasabi mo de kabinsa mo, ‘Kabinsa, magsosol ka ni kasalanan mo.’ Ikaw i gesabi a am mod peyedi i malot misan ay peyedi mo mangan la ta ikaw pan ay am pala gesosol kanya depat ngona a magsosol ka dingan pa nappatud a sasabi mo de kabinsa mo, ‘Depat ka a magsosol de kasalanan mo ide.’

Dehil De Pagyedi Ni Agta Ay Aabuyenan Eya Ti Malot O Piyon

(Mt. 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Talage a an nappatud a i piyon a kew ay náanak ni an te kabuluhan ta am pala nappatud a náanak i malot a kew ni te kabuluhan. ⁴⁴ Kanya dehil de anak ni kew

ay aabuyenan yu i kew ti piyon o malot. Pati ang kamo nappatud a nomulas ni igos de kew a te tinik ta an yu pala populas i obes de lanut a te manga tinik.”⁴⁵ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Talage a maginon pala i agta ta i agta a te piyon a innawa ay geyedi ni kapiyonan a geapo de innawa na pati pan i agta a te malot a innawa ay geyedi pala ni mammalotin a geapo de innawa na. Ta ti ano man i naddeinnawa ni agta ay inon ngani i sasabi na.”

I Aduwa A Agta A Nagyedi Ni Beloy

(Mt. 7:24-27)

⁴⁶ Dingan sinabi na, “An te kabuluhan i pag-olang yu deko a ‘Panginoon ko’ be ang kamo getalinga de pesan a pagtodu ko dikamo.”⁴⁷ Misan i belang agta a gelane deko, a gepatalikngoy a getalinga a tuloy de pagtodu ko ay paabuya ko dikamo i katolad de.⁴⁸ Ta ide ngani ay magi naketingges a agta a nagyedi ni beloy ta pinakádisalad na a masakut un kutkut nun arigi a nakadetong de kabetoan. Nano ay nun binumulangay di a linabun un beloy na ni maslog ay an nagibe ta madisalad i pagkatapor nun arigi ide de kabetoan.⁴⁹ Misan ay i belang agta pan a gepatalikngoy deko, a an getalinga de pagtodu ko ay magi isin a an naketingges a agta a nagyedi ni beloy na de langges ta an madisalad i pagtapor ni arigi na. Dingan nun dinumatong i bulangay a hanga ay nagibe di un beloy na ta talage ngani a narukat di.”

Pepapiyon Ni Hisus I Katabeng Ni Kapitan

(Mt. 8:5-13)

7 Nano ay pagkatapos ni Hisus a nagtodu ninon de manga agta ay kinumang eya de benwaan a Kapernam.² Misan ay te duman mangani duman a kapitan ni sundelo ide a tage Roma. I oyo a kapitan ay te katabeng a pebuot na a masakut ta i katabeng na ay te orom a mandeli di a nelibun.³ Nun mabereta ni kapitan a oyo i Hisus ay nanodul i kapitan ni tipide a pinakamatande a Hudyo a te manga tungkolin tangani magsabi de Hisus a kumang eya tebe duman a papiyonin na i katabeng na.⁴ Pagdetong ni pinakamatande ide de Hisus ay inaged de a mapelit diya ta sinabi de, “Depat tebe a kumang kamo duman a papiyonin yu i katabeng ni oyo a piyon a agta.”⁵ Ta pebuot na ikitam a manga agta a tage Hudia pati pinagyedi na pan ikitam ni masampat a pigmitengan.”⁶ Dingan i Hisus pan ay sinumut dide. Nano nun ide ay alane di nunde beloy nun kapitan ay pinatagbu eya nun kapitan de manggaayun na ide ta pinasabi na diya, “Panginoon, wet kamo mag-abela ta an depat a nesilong kamo de beloy ko i ta ako ay an te kabuluhan.”⁷ Ta isin pa duman ay naisepan ko a ako ay an te sukul a kabuluhan a násagkad dikamo ta sabiin yud la dio a piyon di i katabeng ko duman ay talage a nepiyon ngani.⁸ Ta misan ako pala ay pesákup ni pinakamaditas a ponu pati ako pan ay te nagkasakopan a manga sundelo ta be sabiin ko de isin a, ‘Tumotul ka,’ ay nototul eya. Be sabiin ko de isin pa a, ‘Dumio ka,’ ay nálane eya deko pati be de katabeng ko ay sabiin ko a, ‘Yediin mo yo i,’

ay yeyedi na ngani.”⁹ Nano ay nun inikna inon ni Hisus ay nagtaka eya diya ta sinumalepat de kaagtaan a nappaabut diya dingan sinabi na, “Pesabi ko dikamo a anak pa kinumita ni magioyo, kahanga a pagpanulusun misan deno a pulupalebut ni Israel.”¹⁰ Nano ay pag-ampulang nun dinodul ide ay dinatongan de de beloy, a piyon di un katabeng ni kapitan.

Pepakaedup Ni Hisus I Kádu A Anak Nun Mahuna A Belo

¹¹ Nano ay nun am pa náloy ay kinumang i Hisus de benwaan a te ngalan a Nain ta sinumut diya i mag-aadel na ide pati makmuk a kaagtaan.¹² Nun ide ay alane di nunde git nun benwaan ay kinta de i nallibun a agta a náosong ni agta ide a i anak a lalaki a kádu ni belo a mahuna. Sinumut pala de belo i makmuk a kaagtaan de benwaan.¹³ Ay nun kinta ni Panginoon un belo ay nakalbi eya ta sinabi na diya, “Wet ka magtangos.”¹⁴ Dingan i Hisus ay linumane ta binolan na i kabeong ta i nongosong pan ide ay tinumimok de pagtotul de ta sinabi ni Hisus, “Ulittaw, pesabi ko dikaw a gumiyos ka di.”¹⁵ Dingan tambing a ginumiyos un nallibun ta nagsurut a tuloy kanya eya ay binoy ni Hisus de ina na.¹⁶ Talage a natakut i manga agta a kinumita misan ay nagpodi ide de Makedepat ta sinabi de, “Nano ay dinumatong dikitam i makapangyedihan a magsasabi ta talage ay nakalbi di i Makedepat de manganak na a manga agta ta peligtas na ide.”¹⁷ Nano i oyo a bereta a tungkul de Hisus ay kinumálat de kulukaginglan ni sákup ni Hudia pati de pulupalebut a inon.

Pedodul Ni Huwen I Tipide Na A Mag-aadel

(Mt. 11:2-19)

¹⁸ Inon ide a manga yinadi ni Kristo ay binareta de Huwen a Maglilenod ni mag-aadel na ide.¹⁹ Kanya pinalane ni Huwen diya i aduwa a mag-aadel na tangani pakang na ide de Panginoon a getanto ide a magioyo, “Ikamo man di i Pinangako nun Makedepat a nádetong o geilat kami pa ni kakmukan?” Maginon i pepatanto ni Huwen.²⁰ Ta pagdetong de de Hisus ay sinabi de, “Ikami ay pinakang dio ni Huwen a Maglilenod tangani ikami ay getanto dikamo a magioyo, ‘Ikamo man di i Pinangako nun Makedepat a nádetong o geilat kami pa ni kakmukan?’”²¹ Nun nanon pan a odes ay makmuk i pinapiyon ni Hisus a te manga orom, bulag pati te manga libong de lawes de.²² Ta tinumubeg i Hisus dide, “Umampulang kamo de Huwen ta sabiin yu i pesan a inikna yu pati kinta yu dio. Ta i bulag ide ay nakakita di. I pilay ide ay nakatutul di. I te ketong ide ay pinumiyon di. I bingol ide ay nakaikna di. Ta i nallibunin ide ay nagkeedup. Pati gesabi ok ni piyon a bereta de mahedepin ide.”²³ Talage a piyon i kapuoyen ni misan ino a an te aduwa esip tungkul deko.” Inon i sinabi ni Hisus dide.

²⁴ Pagkatotul ni mag-aadel ide ni Huwen ay sinabi ni Hisus de kaagtaan ide i tungkul de Huwen a magioyo, “Talage ay nun kinumang kamo de Huwen duman de

lugel a ilang ay an yu eya kinta a te aduwa a esip a magi tangbu a nagketigun ni palos. ²⁵ Pati an yu pala eya kinta a gedemit ni masampatin ta talage i gedemit ni maginon ay te piyon a edup a getaan pa de beloy ide a hanga ni hari ide. ²⁶ Kanya kamo kinumang ay buot yu a nekita ni magsasabi nun Makedepat. Ta kinta yu pan di eya a te kapangyedihan pa a namas de magsasabi a den nun Makedepat. ²⁷ Ta te duman tungkul de Huwen de kasulatan a den i sinabi nun Makedepat a magioyo de Pinangako na,

‘Patalikngan mo ta pakang ko i mag-aatid ko a náona dikaw a gehande ni sesilan mo.’”

²⁸ Sinabi ni Hisus a tuloy dide, “Pesabi ko ngan dikamo ay gepo nun nowon hanggen nano ay namas pa de pesan a agta ay nagkaduman ni kapiyonan ni Makedepat i Huwen. Misan ay gepo de nano ay namas pa de Huwen ay gekaduman ni kapiyonan ni Makedepat i belang gepanulusun deko misan untik i kapangyedihan de.” ²⁹ Nano ay nun inikna a piyon ni manga agta pati magsisengil ide ni buwis i pagtodu ni Huwen ay nagpamatud ide a ide ay te mammalotin de pekita ni Makedepat kanya lininod ide ni Huwen de orat. ³⁰ Misan ay i Pariseo pan ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay pinakaeyenan de ni kabuluhan i belak a piyon dide ni Makedepat kanya an ide nagpalinod de Huwen.

An Kasalegen Ni Kaagtaan I Huwen Pati Hisus

(Mt. 11:16-19)

³¹ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Misan ti deno ko pekipadepade i manga agta de oyo a panahon? ³² Talage ide ay magi mangának a kalipalipa de piggewesan de a gepinag-olang de kagewes de ide ta sasabi de de kakmukan a mangának a,

‘Ikami ay nagtugtug di ni masampat misan ay ang kamo pa sinumayew pati ikami ay nagkanta dikamo ni malungkut misan ang kamo tinumangos.’

³³ Ikamo ngani a manga agta de nano a panahon i kapadepade ni mangának ide a inon. Ta nun dinumatong di i Huwen a an namangan ni untik a panahon a an nag-inom ni tayug a malanis ay sinabi yu a eya ay te libong de lawes na. ³⁴ Misan ay nun dinumio ok a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a gepangan pati geinom ay pesabi yu pan a, ‘Pagelawagin yu i agta a oyo ta matakaw pati migbugnang ta ayun pa eya ni magsisengil ide ni buwis pati makikkakasalahan ide.’ ³⁵ Misan ay gepakita i Makedepat a eya ay naketingges de padean ni attanan a piyon a pagyedi ni katabeng na ide.”

Gebiseta I Hisus De Beloy Ni Simon A Pariseo

³⁶ Nano ay inakit ni isin a Pariseo i Hisus a námangan de beloy na ta kinumang pan i Hisus a sinumagkad de pamangan. ³⁷ De benwaan pan a inon ay te duman a isin a mahuna a peabuyenan a makikkakasalahan. Ta nátinggesan na pan a i Hisus ay duman gepangan de beloy ni Pariseo kanya nangadde eya duman ni isin a oniden a mabengo a langis. ³⁸ Pagdetong na duman ay linumane eya de singitan ni Hisus de idogen a

kadepit a nagtangos. Ta nabesá di ni luwa na i singit ide ni Hisus ta pinunasan na ni sapok na i singit na. Pati inangutan na dingan pinalisan na nun mabengo a langis. ³⁹ Misan ay nun kitain yo nun Pariseo a nangakit de Hisus ay dinainnawa na a magioyo, “Be matud yo a magsasabi nun Makedepat ay katinggesan na i oyo a mahuna a getapá diya ay makikkakasalahan.” ⁴⁰ Dingan tinumubeg i Hisus de Pariseo, “Simon, ako ay te duman a sasabi dikaw.” Ta tinumubeg pan i Pariseo, “Hale di, sabiin yu di, magtutodu.” ⁴¹ Sinabi diya ni Hisus, “Te aduwa a lalaki a te manga otang de isin a gepaotang. Nano ay i isin dide ay te otang ni lima a dian ta i isin pan ay lima la a puwu. ⁴² Nano ay nun an di ide te kaya a gebeyed ay pinaaged na di nunde aduwa un otang de. Ino nano ay te hanga pa a pagbuot de gepaotang?” ⁴³ Dingan tinumubeg i Simon, “Ay sigudu i te hanga pa a otang.” “Ay-o, matud ngani i tinubeg mo.” Inon i sinabi ni Hisus. ⁴⁴ Kanya liningoy ni Hisus un mahuna ta sinabi na de Simon, “Pagelawagin mo i mahuna a oyo ta nun sinumilong ok dio de beloy mo ay anak mo biniyen ni orat a ponguges ko de singit ko a te delpong misan ay i mahuna a oyo ay inugesan na ni luwa na i singit ko dingan pinunasan na ni sapok na. ⁴⁵ Pati anak mo binate a inangutan misan eya, gepo nun sinumilong ay an getimok a geangut de singit ko. ⁴⁶ Ta am mo pala pinalisan ni langis, misan mora, i ulo ko ta eya pan ay pinunasan na i singit ko ni langis a mahal. ⁴⁷ Kanya pesabi ko dikaw a pinakaeyenan di eya ni mammalotin na a makmuk ta hanga pala i pagbuot na deko misan i pinakaeyenan ni untik ay untik pala i pagbuot na deko.” ⁴⁸ Dingan sinabi ni Hisus de mahuna, “Pinakaeyenan ka di ni mammalotin mo.” ⁴⁹ I kakmukan ide a kasaló na ay nagdeinnawa ide a magioyo, “Inóman yo a agta a te kapangyedihan a gepakaeyen ni mammalotin ni manga agta?” ⁵⁰ Misan ay sinabi ni Hisus de mahuna, “Naligtas ka di dehil de pagpanulusun mo deko. Tumotul ka di a te kasampatan a in-nawa.”

Te Duman A Mahunain A Getabeng De Hisus

8 Nano ay nun am pa náloy ay dingan linebut ni Hisus de bulubenwaan pati de buluberiyu ide ta eya ay nagtodu ni piyon a bereta a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta. Ta kakoloy na i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na. ² Pati tipide a mahunain a pinalayuan na de mamalot a libong pati pinapiyon na de orom de. Isin dide ay i Maria a te ngalan a Magdalena a pinalayuan na de pito a libong. ³ Ta duman pala i Huwana a bebi ni Kusa. I Kusa i gepamahala ni Hari a Herod. Kakoloy de pala i Susana pati kakmukan pa ta tinabengan de ni keedup de, ide Hisus a magi kabinsa de.

Tungkul De Gesapwar Ni Binhi

(Mt. 13:1-9; Mk. 4:1-9)

⁴ Nano ay nagiiinapo de bulubenwaan i makmuk a masakut a manga agta ta nun kinatipunan de i Hisus ay nagtodu eya de padean ni halimbewa a oyo, ⁵ “Te

duman a isin a agta a kinumang a gesapwar ni binhi na. Ay te nadedegde pan de kaginglan ni bektas ta nagkasikaden la pati pinangan pan la ni kamanokan. ⁶Te nadedegde pan de kabetoan a an mokpal i putok misan ay narango la un tubu ide ta an te sukul a besabesá. ⁷Te duman pala a nadedegde de katinekan ta dingan nun hinumangain di un tinik ide ay natalo di un tinumubu a binhi. ⁸Misan ay te duman pan a nadedegde de piyon a putok kanya hinumanga a i napa ni anak na ay te duman isin a dian a butil." Dingan sinabi ni Hisus a malagdu a dugsong, "I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga."

I Oyo I Buot A Sasabi Ni Halimbewa Ide

(Mt. 13:10-17; Mk. 4:10-12)

⁹Nano ay nagtanto de Hisus i mag-aadel na ide a tungkul de halimbewa. ¹⁰Tinumubeg eya dide, "Dikamo a gepanulusun deko ay pepatingges i madis-alad a kamatoden a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni manga agta misan ay para de kakmukan ay getodu ok de padean ni halimbewa ide ta misan pekita de ay an de pesapot pati misan peikna de ay an de pagketinggesan.

I Pagpatingges Ni Halimbewa De Pagsapwar

(Mt. 13:18-23; Mk. 4:13-20)

¹¹"Nano ay wiyo i kabuluhan ni halimbewa a inon. Ta i katolad ni binhi a sinapwar ay i surut nun Makedepat. ¹²I kaginglan ni bektas a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat misan ay pagkapatalikngoy de ay nádetong i Satanas a nángagow ni surut a naddeinnawa de tangani an ide nonulusun a nalligtas. ¹³Nano ay i kabetoan pan a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat a nonulusun a te salig a masakut. Misan an matud i pagpanulusun de ta an te ramut kanya an ide notuloy ta pagdetong ni tukso a kahedepan ay nallagelag ide. ¹⁴I katinekan a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat misan ay dehil de pag-esip de ni attanan dio pati de pagbuot de de kayamanan pati de belang buot de a kasalegen dio de putok i ay nadeog, a an gekitong i surut a naddeinnawa de. ¹⁵Nano ay i piyon a putok a kinadegdegen ni binhi ay magi agta ide a gepatalikngoy de surut nun Makedepat. Ta inon ay tinanggep de de innawa de a naponulusonan a malenis. I oyo ide i gepinag-anak a matiyage.

Te Duman A Halimbewa Tungkul De Salong

(Mk. 4:21-25)

¹⁶"Talage a be te duman a getudtud ni salong ay an na sasakloben ni takalan o popuoy de saruk ni pigidean na ta popuoy na pan de talage a pigpuoyen na tangani kekita ni nesilong ide i sesikaden de. ¹⁷Pati an te nattagu a an kekita pati an te nattanom de innawa a an ketinggesan a eikna. ¹⁸Kanya pakapiyain yu i pagpatalikngoy yu ta i misan ino a getalinga de pagtodu

ko ay naddugenan i katinggesan na misan ay i an getalinga de pagtodu ko ay neeyen i katinggesan na a untik a peesip na a te duman."

I Ina Ni Hisus Pati Manga Wele Na

(Mt. 12:46-50; Mk. 3:31-35)

¹⁹Nano ay dinumatong i ina pati manga wele a lalaki ni Hisus misan ay an ide gepakalane diya dehil de makmuk a masakut i kaagtaan. ²⁰Kanya nagsabi ide diya, "Dena de ditow to i ina yu pati manga wele yu ta buot de ikamo a nakkasurut." ²¹Misan ay sinabi ni Hisus, "Inóman a gepatalikngoy a getalinga de surut nun Makedepat ay ide ngani i magi ina ko pati manga wele ko."

Peppatimok Ni Hisus I Subesko

(Mt. 8:23-27; Mk. 4:35-41)

²²Nun isin a adow ay sinumakoy i Hisus pati mag-aadel na ide nunde bengka ta sinabi na dide, "Sumabusabu kitam di de dipa to." Kanya pan ide ay te gepo di a gesabusabu. ²³Nano ay nun gesabusabu pa ide ay napapede i Hisus ni untik dingan dinumatong pan dide i maslog a subesko kanya un bengka de ay mandeli a nepino ni orat a mandeli di a nelinod. ²⁴Kanya i mag-aadel ide ay linumane de Hisus ta binogbog de eya a sinabi de, "Magtutodu, noomos kitam di." Ta ginumiyos i Hisus ta sinablow na i palos pati desi dingan tinumimok ngani un palos pati desi ta piyon di i panahon. ²⁵Dingan sinabi na dide, "Deno i pagpanulusun yu deko?" Ay nagtaka ide a te takut a natulutantoan ide, "Ano man yo a kalase a agta ta pati i palos, atab ay nagkasablow na a getalinga pan ide diya."

Pepalayu Ni Hisus I Manga Libong De Lawes Ni Lalaki

(Mt. 8:28-34; Mk. 5:1-20)

²⁶Nano ay dinumatong ide de dipa de lugel ni Gadareno a tipong ni Galilea. ²⁷Pagkalusong ni Hisus nunde langges ay tinagbu eya ni isin a lalaki a te manga libong de lawes na. Ta naloy di a panahon ay eya ay obe di a an geuli de benwaan na ta eya ay nappataan dila de pigtaporan. ²⁸⁻²⁹Ugnay a te kapangyedihan de lawes nun lalaki un isin a libong kanya misan bentayen ni agta ide a naggiptan pa ni tanikala de kumot pati singit na ay nagkopulupugtus na la ta eya ay peikag nun libong ide de lugel a ilang. Nano ay pagkakita na de Hisus ay inumolang eya ni malagdu a inumobob de kasagkaden na. Ay dingan nun dinodul ni Hisus i libong a lumayu de lawes ni lalaki ay sinabi nun libong a malagdu, "Hisus kamo a Anak nun Makedepat a Kaditasan, bekot ta peabela yu ikami? Dehil de Makedepat ay geaged kami a masakut dikamo a wet yu ikami pehedepan." ³⁰Dingan tinanto eya ni Hisus, "Ano man i ngalan mo?" Tinumubeg un kalibongan, "Ikami ay manga lebu." Ta makmuk a libong i linumane nunde lalaki. ³¹Dingan ide ay nag-aged de Hisus ta sinabi de, "Wet yu ikami patagbonga de madis-alad a madumos a an te kalog." ³²Nano ay nunde karipakip

nun pagotan ay te duman pan a hanga a kalugbuwen ni kabebuyen a gepinagpangan. Ta nag-aged i libong ide a mahigpit de Hisus a pakangin na ide de lawes ni kabebuyen a inon ta tinumalinga pan i Hisus. ³³ Kanya linumayu i libong ide de lawes nun lalaki ta linumane ide de lawes nun bebuy ide ta dingan loktat a nagiginekan un kabebuyen a padolug de rongtob a paagow de uluataben ta naomos ide duman.

³⁴ Nun kinta nun mag-aalage ide nun kabebuyen inon a nangyedi ay nagiginekan pala ide ta binareta de de benwaan pati buluberiyu ide i pesan a nangyedi nunde kabebuyen. ³⁵ Kanya pan nagibinulwag i kaagtaan ide tangani kitain de i nangyedi duman. Pagdetong de de kaddumanan ni Hisus ay kinta de i lalaki a linayuan ni libong ide. Ta eya ay gelipa de kasagkaden ni Hisus a piyon di i esip na, a nappabedu di kanya natakut a masakut i dinumatong ide. ³⁶ Ta sinabi pan dide nun nakakita ide a ti papalano a pinumiyon i te libong a lalaki. ³⁷ Dingan inaged ni tage sákup ni Gadareno ide a i Hisus ay tumotul de lugel de ta nagkatakut ide a masakut kanya sinumakoy i Hisus nunde bengka a inumampulang de dipa. ³⁸ Misan ay dingan ngona tinumotul ide Hisus ay nag-aged pa a mahigpit un linayuan ni libong ide a eya ay ikagin na misan ay pinatotul eya ni Hisus ta sinabi na, ³⁹ "Umuli ka di ta beretain mo de mangáyun mo i pesan a kapiyonan a yinadi dikaw ni Makedepat." Dingan inumuli ngani un lalaki ta binareta na de benwaan na i kapiyonan a yinadi diya ni Hisus.

I Pagpakaedup Pati Pagpapiyon

(Mt. 9:18-26; Mk. 5:21-43)

⁴⁰ Nano ay pagkadetong nide Hisus de dipa nun uluataben ay tinanggep eya a piyon ni kaagtaan ta nagilat ide a masakut diya. ⁴¹ Ay dingan te dinumatong pan a isin a lalaki a te ngalan a Hayro a pinakamatande de pigmitengan a Hudyo ta eya ay inumobob de kasagkaden ni Hisus, a nag-aged a mahigpit a kumang tebe i Hisus de beloy na. ⁴² Ta i anak na a kádu a mahuna ay mandeli a nelibun. I katande ni maddikit ay manga sangpuwu pati aduwa a taon.

Nano de pagtotul nide Hisus ay nagkassilpit eya ni makmuk a masakut a kaagtaan. ⁴³ Ta te duman a mahuna a te orom a gesagu ni sangpuwu di pati aduwa a taon a an nagkapapepiyon ni magbubulong ide misan naubus di i pesan a keedup na dide. ⁴⁴ Nano ay linumane un mahuna de idogen ni Hisus ta tinumapá eya de rimong ni bedu na dingan tambing di a tinumimok i pagsagu na. ⁴⁵ Tinanto ni Hisus, "Inóman i nanapá deko?" Nano ay nun i pesan ay gepangeyen ay sinabi ni Pedro pati kakoloy na ide, "Panginoon, i kaagtaan ay nasulusilpetan dikamo de palebut yu." ⁴⁶ Misan ay sinabi ni Hisus, "Talage a te duman ngani a nanapá deko ta binatyeg ko a binulwagan ok ni kapangyedihan a gebulong." ⁴⁷ Nano nun matinggesan ni mahuna a an eya nakatagu ay linumane eya de Hisus a gekinkin ta inumobbob de kasagkaden na ta de peikna ni kaagtaan ay sinabi na a

ti ano ta tinapá na i Hisus. Pati sinabi na pala ti papalano ta eya ay napiyon a tambing. ⁴⁸ Ta sinabi pan diya ni Hisus, "Mahuna, pinapiyon ka di ni pagpanulusun mo deko kanya umuli ka di a te kasampatan a innawa."

⁴⁹ Misan ay nun gesurut pa i Hisus ay te dinumatong a inumapo de beloy ni Hayro a nagsabi, "Nalibun di i anak yu. Wet yud abelaa i magtutodu na." ⁵⁰ Nano ay nun inikna yo ni Hisus ay sinabi na de Hayro, "Wet ka matakut ta magpanulusun ka la deko ta nepiyon un anak mo." ⁵¹ Pagdetong nide Hisus nunde beloy ay an eya te inikag a sinumilong ti an i Pedro, Huwen, Santiago, pati kamoddenan nun maddikit a nallibun.

⁵² Nano ay nagtangos a nagipinagkagulhol i pesan duman misan ay sinabi dide ni Hisus, "Wet kamo magtangos ta an la nalibun i anak ta nappede la." ⁵³ Ta pinag-ilokan de eya ta katinggesan de a nalibun di eya. ⁵⁴ Misan ay binolan ni Hisus de kumot na ta sinabi na a malagdu, "Maddikit, gumiyos ka di." ⁵⁵ Dingan naedup dingani a liwet un nallibun ta inumuddi a tambing ta dinodul ni Hisus de magkálaki a biyen de eya ni pápangan. ⁵⁶ Nagtaka i kamoddenan nun maddikit misan ay tinutugun dide ni Hisus a wet de sasabia misan dino i nangyedi a inon.

Pedodul Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide A Geatid Ni Piyon A Bereta

(Mt. 10:5-15; Mk. 6:7-13)

⁹ Nano ay tinipun ni Hisus i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ta biniyen na ide ni tibong pati kapangyedihan a gepalayu ni manga libong ide de lawes ni manga agta, a gepapiyon pala ide ni te manga orom ide. ² Ta ide ay pinakang na a gesabi a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta, a nagpapiyon pala ide ni te manga orom. ³ Dingan ngona pinakang na ide ay sinabi na, "Wet kamo nanggadde ni misan ano de pagtotul yu misan sugkud, soput, pápangan, kuwarta pati bedu a panlewes ta i isin ay sukul la." ⁴ Sinabi na a tuloy, "Misan deno kamo a beloy nekitaan ay duman kamo la magpilong hanggen ang kamo getotul de inon a lugel. ⁵ Nano pan be an de ikamo petanggep de misan deno a lugel ay pagpagin yu i delpong de singit yu a tandé a kinapoyen de i surut nun Makedepat ta dingan tumotul kamo duman." ⁶ Dingan nun makapagtutugun di dide i Hisus ay nagitinotul ide, a sinumulusagid de buluberiyu ide, a nagsabi ni piyon a bereta pati nagpapiyon ide ni te manga orom ide misan deno a kadepit.

Nagkogulu I Esip Ni Herod Dehil De Hisus

(Mt. 14:1-12; Mk. 6:14-29)

⁷ Nano ay nakadetong de Gobernador a Herod de Galilea i bereta a tungkul de pesan a peyedi ni Hisus kanya nagkelito i esip na ta te nagsabi kon a pinakaedup di a liwet i Huwen a Maglilenod. ⁸ Te gesabi pan a eya ay i Elias a magsasabi a den a nagpakita. Pesabi pala ni tipide a eya ay isin de magsasabi ide a den a pinakaedup di a liwet. ⁹ Misan sinabi pan ni

Herod a, "I Huwen ay pinaputolan ko ni bong kanya ino i pebereta a iwina?" Ta buot na a masakut a kekita i Hisus.

Peungut Ni Hisus I Lima A Lebu A Manga Lalaki

(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Hn. 6:1-14)

¹⁰ Nano ay nun inumampulang un mag-aatid ide de Hisus ay sinabi de diya i pesan a nayedi de. Dingan inikag na la ide a pelayu de kamakmokaan a paagow de sulusákup ni benwaan a Betsaida. ¹¹ Misan ay nun matinggesan pan ni kamakmokaan a tinumotul di ide Hisus ay inumabut ide diya. Ta tinanggep na pan ide a piyon, a nagtodu eya dide a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta pati pinapiyon na pala i te manga orom ide a te kaelangan. ¹² Nano ay nun apun di a masakut ay linumane de Hisus i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ta sinabi de, "Pakangin yu di i kaagtaan de buluberiyu pati de binaloybeloy de pulupalebut na tangani manggetang ide ni pápangan de, a nekipilong pala a tuloy ta i kadumanan tam i ay lugel a ilang." ¹³ Misan ay tinubeg na dide, "Ikamo ngani i nongungut dide." Ay tinumubeg pan ide diya, "Lima la i tinapay tam pati aduwa a ikan be ang kami nágetang pa ni sukul a pápangan ni agta ide a oyo." ¹⁴ Ta i manga lalaki ay manga lima a lebu. Dingan sinabi na de mag-aadel na ide, "Palipain yu i kaagtaan a nattipuntipun a manga tigililima a puwu i belang isin a tipun." ¹⁵ Kanya maginon ngani i yinadi ni mag-aadel ide ta pinalipa de i pesan. ¹⁶ Ta dingan inamit ni Hisus i lima a tinapay pati aduwa a ikan. Ta tinumingala eya de langot a nagpasalamat dingan pinisangpisang na un tinapay ide a binoy na de mag-aadel na ide. Ta ide pan i nagbuluboy de kaagtaan. ¹⁷ Nakapangan ide a pesan a sukul. Nano nun tinipun de un an de naubus a kulukapisang ay nakapinu ide ni sangpuwu pati aduwa a gelálan.

Gepamatud I Pedro Tungkul De Hisus

(Mt. 16:13-19; Mk. 8:27-29)

¹⁸ Nano ay nun isin a adow ay nanalangin i Hisus a kakoloy na la i mag-aadel na ide. Tinanto na ide a magioyo, "Ino ok kon pesabi ni kaagtaan?" ¹⁹ Dingan tinumubeg ide diya, "I pesabi ni tipide ay i Huwen kamo a Maglilenod. I kakmukan pan ay pesabi de a ikamo ay i Elias pati te duman pa a gesabi a ikamo ay isin de magsasabi a den a pinakaedup a liwet." ²⁰ Dingan tinanto na ide, "Ikamo pan ay ano i nasasabi yu tungkul deko? Ino ok?" Ta tinumubeg i Pedro, "Ikamo ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat." ²¹ Dingan sinabi dide ni Hisus a, "Wet yu sasabia misan dino ti ino ok ngani."

Pepatingges Ni Hisus I Tungkul De Kalebunan Na

(Mt. 16:21-28; Mk. 8:31-9:1)

²² Ta sinabi pa ni Hisus dide, "Ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay depat a getiis ni makmuk a kahedepan ta kakapoyen ok ni pinakamatande ide, ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni

Hudyo. Ta pobuno ok de a tuloy misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok a liwet." ²³ Dingan sinabi na dide a pesan, "I misan ino a te buot a nappa ni mag-aadel ko ay depat a kapoyen na ngona i kabuotan na a sadili ta depat a magtiis adow adow ni kahedepan a kosa na a innawa a magi ako dingan geabut pala de ugeli ko. ²⁴ Ta i te buot a gealáge de edup na dio de putok i ay neeyenan ninon misan ay i geboy ni edup na para deko ay eya ngani i gekaduman ni edup a bowon. ²⁵ Talage a an te pakinabeng a matud i misan ino a agta a te adi ni pesan dio de putok i, a am pan te duman a edup a bowon. ²⁶ Nano ay be te duman a agta a pagkammamos na i pagpamatud na a tungkul deko pati de pagtodu ko ay dingan eya ay kammamos ko pala a Pineta nun Makedepat a napa ni agta paglusion ko a te gepakaingap a sadili pati gepakaingap ni Ama a Makedepat a te kakoloy ok pala ni manga anghel na ide. ²⁷ Talage ay pesabi ko dikamo a matud a te duman dikamo a an nelibun hanggen an de kekita i paggepo ni kapangyedihan ni Makedepat de innawa ni agta."

Gepakaingap I Hisus

(Mt. 17:1-8; Mk. 9:2-8)

²⁸ Pagkasabi na ninon ay tinumakig i manga walo a adow dingan inikag na i Pedro, magwele a Santiago pati Huwen de isin a kalasan a nagpanalangin ide duman. ²⁹ Nun gepanalangin di i Hisus ay nagkobowon di a masambat i ropa ni mukha na ta i bedu na ay napa ni malapsay di a masakut a gepakaingap. ³⁰ Dingan loktat a gepakisurut diya i aduwa a lalaki a i Moises pati Elias a magsasabi ide a den. ³¹ Ta ide pala ay pinakita a te gepakaingap ta nasurutsurotan ide ni tungkul de ti papalano a bobuno i Hisus de Herusalem a nappaayun de kabuotan ni Makedepat. ³² Nano ay napapede ngani ide Pedro pati mangáayun na misan ay napagiyos la ide nun kinta de i gepakaingap ni aduwa a kauluuddi pati Hisus. ³³ Dingan nun nototul di i aduwa a lalaki ay sinabi ni Pedro de Hisus, "Panginoon, yadi pa ay dio kitam di ta geyedi kami ni tiluwon a pigpilonan, isin dikamo, isin de Moises pati isin pala de Elias." Misan ay dehil de nagkelito i esip ni Pedro ay an na kinatinggesan i sinabi na. ³⁴ Dingan nun gesurut pa eya ay kinumalinongan dide i kunom ta ide ay natakut nun nataklopan ide ni kunom. ³⁵ Ta te inumapo duman de kunom a surut a magioyo, "I oyo i Pineta ko a Anak kanya magtalinga kamo diya." ³⁶ Nano ay nun matimok di un surut ay kinta ni mag-aadel ide a lallan dila i Hisus duman. Misan ay ang ngona te sinabi i mag-aadel ide tungkul de kinta de duman misan dino a agta.

Pepalayu Ni Hisus I Libong De Anak A Lalaki

(Mt. 17:14-18; Mk. 9:14-27)

³⁷ Nano ay nun kinábiabian a dinumolug ide Hisus nunde kalasan ay tinagbu eya ni makmuk a kaagtaan. ³⁸ Te isin pan nunde kamakmokaan a lalaki a geolang a magioyo, "Magtutodu, kalbian yu tebe i anak ko i a

lalaki a kádu. ³⁹ Ta te kapangyedihan i libong de lawes na a gepaolang diya a loktat, a gepaporewos pati nagkopugtusan. Pati geburak i nguso na ta eya ay pepahedepan a masakut ni oyo a libong a an na pe-walat. ⁴⁰ Misan ay nun inaged ko de mag-aadel yu ide a palayuin de un libong ay an de napalayu." ⁴¹ Ta tinumubeg i Hisus, "Ikamo a kaagtaan de nano a panahon ay an depat a naponulusionan a migkalagelag. Hanggen kapide ok man depat a kakoloy yu a getiyage dikamo." Dingan sinabi na de lalaki, "Addein yu dio i anak yu." ⁴² Nano ay nun palane pa de Hisus un anak ay pinadegmak eya nun libong a pinaporewos a masakut. Misan ay dinodul ni Hisus un libong a lumayu de lawes na. Ta pinumiyon di un anak dingan inampulang eya ni Hisus nunde ama na. ⁴³ I manga ag-ta pan ay nagtaka a masakut dehil de kapangyedihan a masakut ni Makedepat.

Pesabi A Liwet Ni Hisus I Pagkalibun Na

(Mt. 17:22-23; Mk. 9:30-32)

Ta nun nagtaka pala i kaagtaan dehil de pagyedi ni Hisus a gepakataka ay sinabi na de mag-aadel na ide, ⁴⁴ "Esipin yu a masakut i sasabi ko a oyo dikamo ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay padekop nunde manga agta." ⁴⁵ Misan ay an de kinat-inggesan i buot na a sasabi ta i oyo ay tinagu dide tangani an de matinggesan. Ta nagkatakut pan ide a getanto diya de sinabi na a inon.

Ino I Nappa Ni Maditas Pa

(Mt. 18:1-5; Mk. 9:33-37)

⁴⁶ Nano ay natulutantoan i mag-aadel na ide a ti ino i nappa ni maditas pa dide. ⁴⁷ Misan ay nun katinggesan pan ni Hisus i pedeinnawa de ay pinalane na diya i isin a anak. ⁴⁸ Ta sinabi na de mag-aadel na ide, "I misan ino a getanggep a piyon dehil deko ni magi anak a oyo a te masidong a innawa ay ako ngani i petanggep na. Pati pan i getanggep deko ay petanggep na pala i nag-dodul deko. Ta i te masidong pa a innawa dikamo ay eya ngani i nappa ni maditas pa de pesan."

I An Tam Katalo Ay Ayun Tam

(Mk. 9:38-40)

⁴⁹ Dingan nagsurut diya i Huwen ta sinabi na, "Mag-tutodu, te duman kami a kinta a isin a agta a nag-palayu ni libong de lawes ni agta gepo de maka-pangyedihan a ngalan yu misan ay sinablow mi eya ta an tam eya kakoloy." ⁵⁰ Misan ay tinubeg eya ni Hisus, "Wet yu eya sablow ta i misan ino a an tam kapage-buk ay kakoloy tam."

An Petanggep I Hisus De Sákup Ni Samaria

⁵¹ Nano ay nun nagkallane di i adow a nádelangot di i Hisus ay binuot na a masakut a kumang ngona de Herusalem. ⁵² Ta pinapaona na pan i mag-aadel na ide de isin a beriyu de sákup ni Samaria. Ta ide ay sinumi-long a gelawag ni tataan na duman. ⁵³ Misan ay an

eya petanggep duman ta katinggesan de a eya ay Hudyo a ná kang de Herusalem tangani magpodi. ⁵⁴ Dingan sinabi nide Santiago pati Huwen a mag-aadel na nun an ide tinanggep duman, "Panginoon, buot yu man a magpalusong kitam ni apoy gepo de langot tangani mapuksa ide?" ⁵⁵ Misan ay linumingoy i Hisus ta ide ay sinosol na ta sinabi na, "An yu katingge-san i esip yu a inon a an inumapo de Makedepat ta ako a Pineta na a napa ni agta ay dinumio tangani leligtas ko i manga agta, a an tangani ide ay popuksa." ⁵⁶ Dingan kinumang ide de kakmukan a beriyu.

I Nosut De Hisus Ay Te Kahedepan

(Mt. 8:19-22)

⁵⁷ Nunde pagtotul de ay sinabi diya ni isin a magtuto-du ni Hudyo, "Ay náabut ok dila dikamo a nappa ni mag-aadel yu misan deno kamo paagow." ⁵⁸ Ta tin-ubeg eya ni Hisus, "Uluesipin yu ngona ta te pigtaanan a bulsut i hayup ide pati i manok ide ay te pig-aponan misan ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay anak te pigtaanan a sadili a pigpaimloyen." ⁵⁹ Dingan sinabi ni Hisus de isin pa a lalaki, "Umabut ka deko." Misan ay sinabi na, "Panginoon, pabiyaan ok yu ngona a nouli tangani aalagean ko i ama ko hanggen an nagkelibun." ⁶⁰ Misan ay tinumubeg i Hisus diya a, "Pabiyaan mod la i manga an gepanulusun a nanna-por de nalibun dide. Misan ay ikamo ay depat ngani a tumotul a gesabi de kaagtaan a ti papalano a te ka-pangyedihan i Makedepat de innawa ni belang gepan-ulusun diya." ⁶¹ Dingan sinabi diya ni isin pa, "Pangi-noon, nosut ok dikamo misan ay pabiyaan ok yu ngo-na a nábela de kamittanak ko ide." ⁶² Misan ay tinubeg eya ni Hisus a magioyo, "Talage a an depat a i misan ino ay gesabi a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta be nagkaabela eya dehil de buot na a sadili a yeyedi." Inon i sinabi ni Hisus.

Pepakang Ni Hisus I Pito A Puwu Pati Aduwa A Naona Diya

10 Pagkatapos ninon ay nameta i Panginoon ni pito a puwu pati aduwa a lalaki ta pinapaona na ide a uluaduwa de belang benwaan a kakangan na pala. ² Ta sinabi na ngona dide, "Talage a hanga i goguto misan ay an sukul i magguguto kanya mag-panalangin kamo de Panginoon a Makedepat a te adi ni goguto tangani pakangin na i sukul a magguguto na de diya a goguto. ³ Kanya tumotul kamo di de pag-totul yu ta pakang ko ikamo a magi mangának a topa de gitna ni kaagtaan a magi mangáso a matapangin. ⁴ Nano ay de pagtotul yu ay wet kamo nángadde ni soput ni pápangan, paragetus pati kuwarta a nassuk-bit yu pati de pagtotul yu ay wet kamo di magpulu-paimloy de pesilan yu a gepakibete misan dino. ⁵ Ta misan deno a beloy kamo nekitaan ay sabiin yu ngona a magioyo, 'Mapadikamo tebe i kabeetan a esip ni Makedepat.' ⁶ Ta be te piyon a innawa i agta de beloy a inon ay nappadiya ngani i kabeetan a esip ni Makede-pat misan be eyen ay angan nappadiya i kabeetan a

esip ni Makedepat. ⁷ Nano ay magpilog kamo de isin la a beloy hanggen ang kamo getotul ta wet kamo mangalis-alis de belang beloy. Pati i misan ano a akodin de dikamo ay mamangan kamo pati uminom ta i magtatarabehe ay te duman a nagkaddepat a suwildo. ⁸ Ta deno man a benwaan a dedetongan yu, a tatanggep de ikamo a piyon ay mamangan kamo ni misan ano a boboy de dikamo. ⁹ Papiyonin yu i te mangga orom ide dingan sabiin yu dide a, 'Talage ngani a nagkallane di de innawa yu i kapangyedihan ni Makedepat.' ¹⁰ Ta misan deno pan a benwaan a ang kamo petanggep ay bumulwag kamo de karsade ta sabiin yu a malagdu a magioyo, ¹¹ 'Dehil de ang kami petanggep dio ay papagpagan mi i singit mi ni delpong de benwaan a oyo tangani te tande a kinapoyen yu di i surut nun Makedepat. Misan kitinggesan yu pala a nagkallane di de innawa yu i kapangyedihan ni Makedepat.' ¹² Ta pesabi ko ngan dikamo a de pineta a adow a paghatol ay namas pa a mabiyet i padusa a nádetong de tage benwaan a inon de padusa a nádetong de tage Sodoma ide a nagkasala nun nowon."

Pesabi Ni Hisus I Padusa Ni Aduwa A Benwaan A An Gesosol
(Mt. 11:20-24)

¹³ Dingan sinabi ni Hisus a tungkul de aduwa a benwaan a sinagiden na, "Gepakatakut i násapit dikamo a manga tage Korasin pati tage Betsaida ta be duman tebe de Tiro pati Sidon a benwaan a an Hudyo ide, yinadi i gepakataka a peyedi ko dio dikamo ay náloy di tebe ide ay nagsosol, a nagbedu ni kustal, a naglipa de depog a tande ni pagsosol de. ¹⁴ Kanya pan pesabi ko dikamo a mabiyet pa a masakut i padusa a násapit dikamo ta mamiyen pa de tage Tiro pati de Sidon. ¹⁵ Pati ikamo a manga tage Kapernam ay kasta peesip yu a alane kamo di de Makedepat misan ay an matud ta podusahan kamo de impiyerno."

¹⁶ Dingan sinabi ni Hisus a tuloy de mag-aadel na ide, "I belang gepatalikngoy dikamo ay gepatalikngoy pala deko misan ay i gekapoy dikamo ay gekapoy pala deko ta i gekapoy deko ay gekapoy pala de nagdodul deko." Dingan pinatotul na ide.

Náampulang Di I Pito A Puwu Pati Aduwa A Mag-aadel

¹⁷ Nano ay inumampulang di un pito a puwu pati aduwa a mag-aadel a nagkasalig ide ta sinabi de de Hisus, "Panginoon, talage a getalinga dikami i libong ide be pepalayu mi ide dehil de makapangyedihan a ngalan yu." ¹⁸ Dingan tinubeg ide ni Hisus, "Ay-o ta kinta ko di a nadeog di i Satanas ta naeyen di i kapangyedihan na a loktat a magi kilat. ¹⁹ Kanya katinggesan yu di a biniyen ko ikamo ni kapangyedihan a nesikad misan de bebek pati de mannalepit ta nadeog yu di i kapangyedihan ni kapagebuk ko a i Satanas pati an te nangyeyedi dikamo a misan ano a malot. ²⁰ Misan ay wet kamo masalig a masakut dehil de nadeog yu

i kalibongan ide ta masalig kamo la dehil de nappal-ista di i ngalan yu de langot."

Nasalig I Hisus
(Mt. 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Nano ay nun panahon a inon ay nagkaduman i Hisus ni hanga a kasalegen dehil de te kapangyedihan diya i Ispiritu nun Makedepat dingan eya ay nanalangen a magioyo, "Ay gepasalamat ok dikamo Ama a Panginoon de langot pati de putok ta pepaabuya yu i kapangyedihan ko de te masidong ide a innawa ta petagu yu pan de mayabengin ide a makikkakatinggesan ide. Talage Ama ta maginon i kabuotan yu." Inon i pagpanalangin na. ²² Dingan sinabi na de manga mag-aadel na, "Binoy di deko ni Ama ko i pesan. Ta an te geaabuya deko a Anak ti an i Ama la ta am pala te geaabuya de Ama ti an ako la a Anak pati pesan a pepeta ko a nakáabuya pala diya."

²³ Dingan linumingoy i Hisus de mag-aadel na ide a an te geikna a kakmukan ta sinabi na dide, "Piyon i kapuoyen yu ta pekita yu i pepayedi deko ni Ama. ²⁴ Talage ay pesabi ko dikamo a gepo nun nowon ay makmuk di a magsasabi ni Makedepat pati manga hari i te buot a masakut a nekita ni pekita yu misan ay an de kinta pati buot de a neikna ni peil na yu misan ay an de inikna."

I Oyo I Pinakamahalage A Pagdodul

²⁵ Nano ay te duman a isin a magtutodu ni Hudyo a linumane de Hisus a pedeya na la tangani hahabla na ta sinabi na, "Magtutodu, ano man i depat ko a yeyedi tangani magkaduman ok ni edup a an te kalog?"

²⁶ Misan ay tinanto pala eya ni Hisus, "Ano man i nagkabbesa mo de pagdodul ide ni Moises?" ²⁷ Dingan tinumbeg eya a magioyo, "Ay depat a buotin yu i Panginoon a Makedepat a pepodian yu ni pesan a innawa, edup, esip pati tibong yu. Depat pala a buotin yu i kapadepade yu a agta ni magi pagbuot de sadile yu." ²⁸ Kanya sinabi diya ni Hisus, "Ay matud ngan non kanya depat mo a yediin inon a pesan tangani magkaduman ka ni edup a an te kalog."

I Halimbewa Tungkul De Te Piyon A Innawa A Tage Samaria

²⁹ Misan ay dehil de buot ni magtutodu ni Hudyo a wet eya nagkamamos de pekita ni agta ay tinanto na a liwet i Hisus, "Nano ay ino pan i kapadepade ko a agta a depat a bobuot ko?" ³⁰ Dingan eya ay tinubeg ni Hisus de padean ni halimbewa a oyo, "Te duman a Hudyo a padolug a paagow de benwaan a Heriko a inumapo de Herusalem. Nano ay de pagdolug na ay tinambengan eya ni manga tulisan. Ta eya ay pinahedepan de dingan inamit de i pesan a adi na ta winalat de eya a kasta nelibun di. ³¹ Nano ay am pan naloy ay te duman a napasila a isin a maghahandug de Makedepat ta pagkákita na nunde tinambengan ay dinumibelew eya nunde bektas. ³² Te duman pala a isin a angkan ni Lebi

a napasila duman. Ay maginon pala i yinadi na a dinu-mibelew eya nunde bektas. ³³ Misan ay pagkatotul na ay dinumatong pan i isin a an Hudyo a tage Samaria. Ta pagkákita na de tinambengan ay nakalbi eya. ³⁴ Kanya eya ay linumane de lalaki a tinambengan ta binulong na i biged na ni langis pati tayug ta giniptan na i biged na ide dingan sinakoy na a tuloy de kasakoyen na a hayup. Ta inadde na de beloy a peupahan ta duman na inalagean un tinambengan. ³⁵ Nano ay nun abiabi di ay nangamit i tage Samaria ni kuwarta de soput na ta binoy na de te adi ni beloy dingan sinabi na de te adi ni beloy a, 'Buot ko tebe a aalagean yu i lalaki a oyo. Ta be tipide i nagestus yu diya ay gebeyed ok dikamo pag-ampulang ko.' Inon i sinabi ni tage Samaria." ³⁶ Nano ay tinanto ni Hisus i magtutodu ni Hudyo, "Ino nano de tiluwon a napasila i peesip mo a te pagbuot de kapadepade na a agta?" ³⁷ Dingan tinumbeg i magtutodu ni Hudyo, "Ay talage a i nakalbi diya." Kanya sinabi diya ni Hisus, "Ay hale di, yediin mo pala i maginon."

Gebiseta I Hisus De Magwele A Maria Pati Marta

³⁸ Nano ay de pagtotul nide Hisus ay sinumila ide de isin a beriyu ta duman nappataan i isin a mahuna a te ngalan a Marta. Ta tinanggep na pan ide a piyon de beloy na. ³⁹ I mahuna pan a oyo ay te duman a wele a i ngalan na ay Maria. Ta linumipa eya de singitan ni Panginoon a gepatalikngoy de pagtodu na. ⁴⁰ Misan ay i Marta pan ay nagkaabela a masakut dehil de paghande na ni pápangan ta an eya petabengan ni Maria. Kanya eya ay linumane de Hisus tangani so-sembong na i Maria ta sinabi na, "Panginoon, kasta an te ano man dikamo a pepabiyaan ok ni wele ko a gehande ni pesan. Dodulin yu tebe eya a tumabeng deko." ⁴¹ Misan ay tinubeg eya ni Panginoon, "Marta, nagkaabela ka a masakut tungkul de makmuk a pehande mo. ⁴² Misan ay isin pan la i matud a kaelangan ta inon ngani i pineta ni Maria ta i oyo ay an nabut diya." Inon i sinabi ni Hisus.

Getodu I Hisus Tungkul De Pagpanalangin

(Mt. 6:9-13; 7:7-11)

11 Nun isin a adow ay nanalangin i Hisus de isin a lugel ta pagkatapos na ay sinabi diya ni isin de mag-aadel na ide, "Panginoon, toduan yu pala ikami a ti papalano i pagpanalangin a magi pagtodu ni Huwen a Maglilenod de mag-aadel na ide." ² Dingan sinabi na dide, "Magioyo i pagpanalangin yu, 'Ama de langot, buot mi tebe a magpod i dikamo i pesan a kaagtaan, a gekaduman pala i innawa de ni kapangyedihan yu. ³ Biyen yu ikami ni sukul a pápangan mi adow adow. ⁴ Pati pakeeyenan yu ikami ni mam-malotin mi a magi pagpatáwad mi pala de belang nagkasala dikami. Ta wet yu ikami pabiyaan de pag-subuk a mahigpetin.'" Inon i tinodu ni Hisus dide.

Depat A Mapelit I Pag-aged Tam De Panalangin

⁵ Dingan sinabi na pa dide i oyo a halimbewa, "Be te duman dikamo a ná kang de isin a ayun na de gitna ni abi ta sabiin na duman, 'Ayun, biyen ok yu tebe ni tiluwon a tinapay a hangain. ⁶ Ta dinumatong pan un isin ko a ayun a inumapo de alayu a lugel ta anok te naoungut diya a unabis.' ⁷ Dingan halimbewa la a i to-tubeg diya ni te beloy ay magioyo, 'Wet ok yu abelaa ta nà abetan di i pintoan pati geide kami di pati mit-tanak ko i. Kanya anok di nakegiyos a nakapomoy dikaw ni buot mo.' ⁸ Misan ay pesabi ko dikamo a am man eya gumiyos dehil de ikamo ay mangáyun na ay dehil pan de mapelit a pag-aged yu diya ay talage ngani a negiyos eya a boboy na dikamo i kaelangan yu. ⁹ Kanya pesabi ko pala dikamo a de pagpanalangin yu ay mag-aged kamo a tuloy tuloy ta ikamo ay be-biyen, maglawag kamo a tuloy tuloy ta ikamo ay neki-ta pati tumuktuk kamo a tuloy tuloy ta kakayesan i abetan para dikamo. ¹⁰ Ta i belang geaged a tuloy ay pebiyen, i gelawag pala a tuloy ay nekita pati i getuk-tuk pala a tuloy ay pekayesan i abetan para diya. ¹¹ Nano ay ikamo pan a manga ama ay an yu bebiyen i anak yu ni beto be eya ay geaged ni tinapay pati an yu pala bebiyen i anak yu ni bebek be eya ay geaged ni ikan. ¹² Pati pan an yu eya bebiyen ni mannalepit be eya ay geaged dikamo ni deyag. ¹³ Nano be ikamo a makikkakasalanan ay naketingges a geboy de mangá-nak yu ni piyon a paaged ay namas pa a naketingges i Ama yu a Makedepat de langot a geboy ni Ispiritu na de belang geaged diya." Inon i sinabi ni Hisus.

I Hisus Pati Belsebul A Hari Ni Kalibongan Ide

(Mt. 12:22-30; Mk. 3:20-27)

¹⁴ Nun isin a adow ay pinalayu ni Hisus un libong a gepabunol nunde lalaki. Ta nun pinalayu na di un libong ay nakasurut di un bunol ta nagtaka a masakut i kaagtaan ide. ¹⁵ Misan ay sinabi ni tipide duman a, "I Belsebul a i Satanas a ponu ni kalibongan ide i nagboy diya ni kapangyedihan a gepalayu ni kalibongan ide." ¹⁶ Te duman pan a kakmukan a nagsubuk de Hisus ta ide ay nag-aged diya a magyedi eya ni gepakataka tangani matinggesan de ti eya ngani ay te kapangyedihan ni Makedepat. ¹⁷ Misan ay kinatinggesan pan ni Hisus i peesip de kanya sinabi na dide, "Misan deno a bensa be ide ay nagipinagebuk ay nesede ngani i kapangyedihan ni bensa a inon pati an notuloy i misan deno a mittanak be ide ay nattulutaloan. ¹⁸ Ta be i Satanas ay gepakitalo de manga katabeng na a libong ay nesede di a tuloy i kapangyedihan na. Pesabi yu a gepalayu ok ni libong dehil de kapangyedihan ni Belsebul a binoy na deko. ¹⁹ Be peesip yu a gepalayu ok ni libong ide ni dehil de kapangyedihan ni Belsebul dingan depat a peesip yu pala a gepalayu ni libong ide i mag-aadel yu ide dehil de kapangyedihan ni Belsebul. An maginon i peesip yu a tungkul dide kanya ide i gepamatud a an matud i peesip yu tungkul deko. ²⁰ Talage i Ispiritu nun Makedepat i geboy deko ni ka-

pangyedihan a gepalayu ni manga libong ide kanya katinggesan yu nano a dinumatong di dikamo a kaagtaan i kapangyedihan ni Makedepat. ²¹ Be halimbewa ay te duman a matibong a lalaki a gebentay de beloy na ta eya ay te duman a armas ay talage a an náamit ni misan ino i kasangkapan na. ²² Misan ay be te duman pan a nekilaben diya a namas pa a matibong ay talage ngani a aagow di ni nanalo i armas na a peasaan na dingan bobulubinsa ni nanalo de mangáyun na i pesan a yaman na a inagow. ²³ I misan ino a an geabut deko ay katalo ko pati i misan ino a an getabeng deko a getipun ni manga agta ay gepakálat ngani." Inon i sinabi ni Hisus.

I Pag-ampulang Ni Malot A Libong

(Mt. 12:43-45)

²⁴ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Be pinalayu di i malot a libong de lawes ni agta ay nasulusagid de attanan a lugel a te kahedepan, a gelawag ni lawes ni kakmukan a agta a pepaimloyen na. Misan ay be an eya nekita ay sasabi na de sadile na, 'Yadi pa ay náampulang ok de inapóan ko a beloy.' ²⁵ Ta de pag-ampulang na ay kekita na a an te unid, a malenis pati pinakapiya di. ²⁶ Kanya gelawag pa eya ni namas pa a malot diya a pito a libong ta dingan ide ay nesilong a te kapangyedihan a liwet de agta a inon. Kanya namas pa a malot i inapóan a kapuoyen ninon a agta de tagibu a kapuoyen na."

Te Duman A Matud A Kasalegen

²⁷ Pagkasabi ni Hisus ninon ay sinabi a malagdu ni isin a mahuna gepo de kamakmukan a magioyo, "Piyon i kapuoyen ni mahuna a nangimasat dikamo pati nagpasusu." ²⁸ Misan ay tinumubeg i Hisus, "Namas a piyon i kapuoyen ni gepatalikngoy a getalinga a tuloy de surut nun Makedepat."

Pelawagen I Hisus Ni Tande A Geapo De Langot

(Mt. 12:38-42)

²⁹ Nano ay nun nagidinatong di i kaagtaan ay sinabi ni Hisus, "Talage a malot i ugeli ni agta ide de nano a panahon. Gelawag ide ni gepakataka misan ay an ide te kekita ti an i tande a nangyedi de magsasabi a den a Honas. ³⁰ Ta ti papalano a i Honas ay napa ni gepakataka de tage benwaan a Ninibe nun nowon ay maginon pala i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nappa ni gepakataka de kaagtaan de nano a panahon. ³¹ Talage a de nádetong a paghatol nun Makedepat ay nouddi i Rena a tage Timogen de kasagkaden yu a gepamatud a makikkakasalahan kamo de nano a panahon. Ta nun nowon ay inumapo eya de alayu a gepatalikngoy de Hari a Solomon a naketingges a masakut misan ay napadio nano de kasagkaden yu i, i namas pa a naketingges misan ay an yu pa petalingaan. ³² Pati de adow pala a inon ay nouddi i tage benwaan a Ninibe de kasagkaden yu a gepamatud a makikkakasalahan kamo de nano a

panahon. Ta nun nowon ay nagipinagsosol ide dehil de pagpamatud dide ni Honas misan pan ay napadio nano de kasagkaden yu i, i namas pa a te kapangyedihan de Honas misan ay ang kamo pa gesosol."

I Te Uluaduwa A Esip Ay Kasta Magi Bulag A An Geyedi Ni Kabuotan Ni Makedepat

³³ Dingan sinabi pala ni Hisus, "Talage a be te duman a getudtud ni salong ay an na sasakloben de takalan, a popuoy de saruk ni pig-idean na ta popuoy na pan de talage a pigpuoyen na tangani kekita ni nesilong de beloy i sesikaden de. ³⁴ Nano i mata yu ay magi salong de lawes yu kanya be an mebu i mata yu ay matallang ni kapiyonan i lawes yu misan ay be mebu i mata yu ay angani matallang i lawes yu ni kapiyonan. ³⁵ Kanya depat kamo a magipinag-engat tangani wet nadeog ni malot a naddeinnawa yu i kapiyonan a geapo de Makedepat a magi salong a napalong. ³⁶ Ta be kasta matallang i innawa yu a an te buot de malot a magi madumos ay dingan talage ngani a matallang di i innawa yu a magi te salong."

Gepakatakut I Násapit De Pariseo Ide Pati Magtutodu Ide

(Mt. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

³⁷ Nano nun pagkasabi ni Hisus ninon ay inakit eya ni isin a Pariseo a námangan de beloy na kanya kinumang i Hisus duman ta namangan ide. ³⁸ Ta nagtaka i Pariseo nun kinta na a an ngona nag-uges i Hisus ni kumot na dingan namangan. ³⁹ Misan ay sinabi diya ni Panginon, "Ikamo ngani a manga Pariseo ay pelenis yu i disapow ni mangkok pati pinggen a pekita ni manga agta misan ay de disalad ni innawa ay pino ni pagkasinna pati mammalotin. ⁴⁰ Ang kamo te katinggesan a unabis ta i Makedepat a nagyedi niwina a pekita yu ay nagyedi pala ni innawa ni manga agta ide. ⁴¹ Kanya depat a malenis i innawa yu, a boyin yu i kalbi yu de mahedepin ide dingan piyon i innawa yu de pekita ni Makedepat.

⁴² "Gepakatakut i násapit dikamo a manga Pariseo ta pehandug yu de Makedepat i kasangpuwu a rikadu la misan ay pagkelipatan yu a pebuot i Makedepat, a te piyon pala a pagyedi de kaagtaan. Nappatud ngani a yediin yu i tagibu misan ay an depat a pagkelipatan yu i pinakamahalage. ⁴³ Gepakatakut i násapit dikamo a manga Pariseo ta i buot yu ay i manga hinande a piglipaan de pigmitengan ide pati buot yu a betiin kamo de kulukarsade. ⁴⁴ Gepakatakut ngani i násapit dikamo ta i innawa yu ay magi táporan a an te tande a beto kanya nagkasikaden ngani ni manga agta ta an de katinggesan a alane ide de mammalotin."

⁴⁵ Dingan sinabi diya ni isin a magtutodu ni Hudyo, "Magtutodu, de pesabi yu a iwina ay kasta pati ikami a magtutodu ay pesosol yu." ⁴⁶ Kanya eya ay tinubeg ni Hisus, "Talage a gepakatakut pala i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo. Ta ikamo ay getodu a mahigpit ta nagkapatalinga yu i kaagtaan misan ang kamo pan getalinga de pagdodul a petodu yu.

⁴⁷ Gepakatakut ngani i násapit dikamo ta pepayedi yu i pigtaporan ni magsasabi ide a den a binuno ni kaapoapohan yu ide. ⁴⁸ Ay dehil de pagyedi yu a inon ay ikamo di pala i gepamatud a nappaayun pala de kabuotan yu i yinadi a inon ni kaapoapohan yu ide. Ta ide i nagbuno ta ikamo pan i gepayedi ni pigtaporan de ide. ⁴⁹ Kanya sinabi pan ni Makedepat a naketingges a, 'Pakang ko de Hudyo ide i magsasabi ko ide pati mag-aatid misan ay bobuno de i tipide dide ta i kakmukan pan ay pehedepan de.' ⁵⁰ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Kanya podusahan kamo a manga agta de nano a panahon dehil de pagbuno ni kaapoapohan yu ide de magsasabi ide hanggen nunde gepo ⁵¹ nun binuno i Abel hanggen de Sakarias a binuno de alane ni pighandogen de Makedepat. Talage ay pesabi ko dikamo a i padusa dehil de pesan a pagbuno a inon ay nádetong de agta ide de nano a panahon. ⁵² Talage a gepakatakut i násapit dikamo a manga magtutodu ni Hudyo ta dehil dikamo ay nagkapa ni an te katinggesan i manga agta tungkul de kamatoden a surut nun Makedepat. Ta an yu buot a gekaduman kamo ni kapangyedihan na pati peabetan yu pala i kakmukan a te buot."

⁵³ Dingan tinumotul i Hisus de beloy a inon ta gepo nun nanon ay tinulutanto eya a mapelit a tungkul de attanan ni magtutodu ide ni Hudyo pati Pariseo ide ⁵⁴ tangani madeya de eya a te dehilan ide a gesumbong dehil de surut na.

I Pahelab Ni Pariseo Ide

(Mt. 10:26-27)

12 Nun nanon pala a adow ay nagidinatong de Hisus i makmuk a masakut a manga agta ta ide ay nasilinsilenan di. Dingan sinabi ni Hisus a tagibu de mag-aadel na ide a, "Nano ay mag-engat kamo de pahelab ni manga Pariseo ide a i malot a ugeli de a gesabi a an ded peyedi i malot misan ay peyedi de mangan la. ² Ta an te nattaklopan a an kakayasan pati an te nattagu a an kekita. ³ Ta ti anóman i sinabi yu a nattagu ay eikna pala ni manga agta ide pati inulit yu de manga kuwarto ide ay talage ngani a bebereta a malagdu de kaagtaan."

I Oyo Ide I Depat A Katakutan

(Mt. 10:28-31)

⁴ Sinabi na a tuloy, "Mangáyun ko, pesabi ko dikamo a wet kamo matakut de te kaya la a nomuno de lawes yu a putok misan ay an di ide te kaya a nomuno ni kaleduwa yu. ⁵ Ta pepapag-engat ko dikamo, a matakut kamo de te kapangyedihan a nomuno ni lawes yu a nangadde pala ni kaleduwa yu de impiyerno. Talage ay pesabi ko dikamo a de Makedepat kamo la matakut. ⁶ Misán pan ay hanga i pagbuot na dikitam ta misan pepanggetang ni magtitinde ide i lima a maye ni aduwa a pera ay an na nagkelipatan i misan isin dide. ⁷ Pati i sapok yu pan ay katinggesan pala ni Makedepat i kamakmuk na. Kanya wet kamo matakut ta namas kamo pa a mahalage de manga maye ide.

I Gepamatud Pati Gepangeyen De Kristo

(Mt. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ "Pesabi ko dikamo a i misan ino a gepamatud tungkul deko de kaagtaan ay gepamatud ok pala tungkul diya de kasagkaden ni manga anghel ide ni Makedepat. ⁹ Ta i misan ino a gepinangeyen deko de kaagtaan ay pengeyen ko pala eya de kasagkaden ni manga anghel ide ni Makedepat. ¹⁰ Pati i misan ino a gesurut ni malot tungkul deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nappatud ngani a pakeeyenan ide ni kasalanan a inon misan ay i gesurut ni malot tungkul de Ispiritu nun Makedepat ay talage ngani a an nappatud a pakeeyenan ide ni kasalanan a inon. ¹¹ Nano be ikamo ay aadde de de pigmitengan ide a Hudyo, de kasagkaden ni manga huwis ide pati de te manga kapangyedihan ide ay wet magulo i esip yu a ti ano i sasabi yu. ¹² Ta i Ispiritu nun Makedepat i nomoy dikamo de odes a inon ni sasabi yu."

Gesurut I Hisus Tungkul De Mayaman A An Te Katinggesan

¹³ Dingan sinabi de Hisus ni isin a agta de kamakmukan a, "Magtutodu, sabiin yu di tebe de kaka ko na a depat a boyin na di deko i kabinsa ko de mana mi a putok." ¹⁴ Misán ay tinumubeg i Hisus diya, "Ayun, ay anak ngani te tungkolin a gepabinsa ni mana yu." ¹⁵ Dingan sinabi na dide a pesan, "Magipinag-engat kamo a wet nagkesinna de adi dio de putok i ta an te halage i edup ngani ni agta dehil de kahanga ni yaman na." ¹⁶ Dingan nagsabi i Hisus ni halimbewa a oyo, "Te duman a lalaki a mayaman a te malawa a putok a inumanak ni makmuk. ¹⁷ Kanya sinabi na de sadile na, 'Ano man nano i yeyedi ko? Ta anak di te pomuoyen ni manga náani ko ide.' ¹⁸ Dingan sinabi na a, 'I oyo i yeyedi ko ta rorukat ko i untekin ko ide a manga kamalig ta dingan gepayedi ok ni namas pa a hangain a kamalig ta duman ko ngani popuoy i pesan a náani ko pati kakmukan ko a kasangkapan.' ¹⁹ Ta dingan sasabi ko de sadile ko a, 'Te duman ok di a sukul misan kapi-de a taon ta gepaimloy ok dila a námangan a neinom a te kasalegen.' ²⁰ Misán ay sinabi ni Makedepat a magioyo diya, 'Talage ngani a ang ka te katinggesan a unabis ta nano pan a abi ay nelibun ka di kanya ang ka te pakinabeng a unabis de kayamanan a hinande mo.' ²¹ Talage ngani a maginon dila i násapit de gehande ni kayamanan para de sadile na la ta mahedep pan eya de pekita ni Makedepat."

I Pagtodu Tungkul De Keedup Tam

(Mt. 6:25-34)

²² Dingan sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide a, "Wet magulo i esip yu de dikamo a edup a ti ano i pápangan yu o misan de dikamo a lawes a ti ano i bedu yu a pan-taklop. ²³ Ta i edup pati lawes yu ay namas pa a mahalage de papangan pati bedu. ²⁴ Pagelawagin yu ngani i manga tewak ide ta an ide gepinagpasok, an ide

gepinagguto pati an ide te pigpuoyen pati kamalig misan ay peungut ide ni Makedepat kanya oungut na ikamo a talage ta namas kamo pa a mahalage de manga manok ide. ²⁵ Kanya wet magulo i esip yu ta ang kamo te kaya a nakapepaanduwon ni edup yu misan isin la a odes. ²⁶ Dehil de ang kamo la te kaya a nakapepaanduwon ni misan isin la a odes de edup yu ay bekot ta magulo i esip yu a masakut tungkul de pápangan pati bedu yu. ²⁷ Ta pagelawagin yu pala i manga bulaklak ide a ti papalano a gehanga ta am pan ide getagel, a am pa ide geti misan ay pesabi ko ngan dikamo a misan i Hari a Solomon a migbedu ni masampatin ay angani nakapagbedu ni magi kasampat ni manga bulaklak ide a oyo. ²⁸ Kanya be pebeduan ni masampat ni Makedepat i kademoan de kapadengan a nagkeedup la nano, a an di diage a gegetong la de apoy ay namas kamo pa ngani a bebeduan ni Makedepat. Talage ngani a untik i pagpanulusun yu diya. ²⁹ Kanya wet magulo i esip yu tungkul de pápangan pati einom yu. ³⁰ Ta i oyo ngani i pagkogulo ni esip ni pesan a manga agta dio de putok i misan ay katinggesan pan ni Ama yu de langot i pesan a kaelangan yu dio. ³¹ Kanya ikamo pan ay depat a pabiyaan yu ngona i Makedepat a te kapangyedihan de innawa yu ta dingan gekaduman kamo ni pesan a kaelangan yu."

Kayamanan De Langot

(Mt. 6:19-21)

³² "Ikamo a an makmuk a gepanulusun ay wet matakut ta te belak i Ama yu a Makedepat a bebinasaan ikamo ni kapangyedihan na. ³³ Kanya panggetangin yu di i pesan a adi yu a bobuluboy de mahedepin ide. Ta de maginon ay getipun kamo ni yaman yu de kataanan ni Makedepat a an nabbut ta duman ay angani te migpanakow pati nansesede a hayup. ³⁴ Ta talage a ti deno i yaman yu misan de putok i misan de langot ay duman pala i innawa yu pati esip.

Depat Ngani A Mag-engat I Manga Katabeng Ni Makedepat

³⁵ "Ay depat a magipinaghande kamo a katolad de katabeng ide a piyon a nappabedu a te tutud pala i salong. ³⁶ Ta pagdetong ni panginoon de a inumapo de kásalan ay nappahande ide a gekayes a tambing para diya, pagtuktuk na de abet ni pintohan. ³⁷ Piyon i kapuoyen ni katabeng ide a dedetongan ni panginoon a ugnay a nappahande. Pesabi ko dikamo ay gehande pala i panginoon de a oolangan na ide a oungut na. ³⁸ Talage a piyon i kapuoyen ni manga katabeng a nappahande de pagdetong ni panginoon de misan dumatong de gitna ni abi o de mandeli a abiabi. ³⁹ Ta esipin yu i oyo a halimbewa a be katinggesan la ni te adi ni beloy i odes a pagdetong ni migpannakow ay gepoyet eya, a an na pabiyaan a nesilong de beloy na i migpannakow. ⁴⁰ Kanya depat kamo pala a maghande a ugnay ta de odes a an yu katinggesan ay nádetong ok a Pine-ta nun Makedepat a napa ni agta."

Te Duman A Katabeng A Naketingges Pati An Naketingges

(Mt. 24:45-51)

⁴¹ Dingan sinabi diya ni Pedro, "Panginoon, para dikami man i sinabi yu a iwina a halimbewa o para de pesan." ⁴² Ay tinumubeg i Hisus, "Gesabi ok ninon para de pesan ta i naketingges a katabeng a depat a naponulusonan ay eya i bebiyen ni panginoon na ni pag-alage de kakmukan pa a katabeng. Ta bebiyen ide ni naketingges ni sukul a papangan de de matud a panahon. ⁴³ Kanya piyon i kapuoyen ni katabeng a inon be eya ay dinatongan ni panginoon na a geyedi ni pesan a kabuotan na. ⁴⁴ Talage ay pesabi ko dikamo a inon ngani a katabeng ay papámahala ni panginoon na de pesan a adi na. ⁴⁵ Misan ay be inon a katabeng ay sasabi na de sadile na, 'Pangano ko ta naaloy pa i pag-ampulang ni panginoon ko.' Ta dingan eya ay te gepo a gebelbel de kapadepade na a katabeng, lalaki man o mahuna, a námangan pati neinom a gebug-nang a tuloy. ⁴⁶ Misan ay náampulang i panginoon ninon a katabeng de adow pati odes a an na katinggesan. Ay talage ngani a podusahan eya ni panginoon na a mahigpit dingan dodugeng na eya de manga an naponulusonan. ⁴⁷ Ta i katabeng a te katinggesan de kabuotan ni panginoon na a an na tinalingaan ay talage ngani a nátanggep eya ni mabiyet a padusa gepo de panginoon na. ⁴⁸ Misan ay be te duman a katabeng a nagyedi ni malot a an na katinggesan ay tatanggep na ngani i mamiyen a padusa. Ta i misan ino a biniyen ni makmuk ay aageden pala ni makmuk ta eya a papámahala ni namas pa ay aageden pala ni namas pa."

I Hisus I Geboy Ni Pagkiblagen Ni Innawa

(Mt. 10:34-36)

⁴⁹ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Ako ay dinumatong dio a gepapagkiblagen ni innawa a magi apoy a winitik de putok kanya buot ko di a masakut a nedilab di. ⁵⁰ Pati te duman ok pa a paglinod de kahedepan ta buot ko a masakut a mangyedi inon a tambing. ⁵¹ Wet yu eesipa a dinumatong ok dio de putok tangani papag-eisinin ko i innawa ni kaagtaan ta ako i geboy ni pagkiblagen ni innawa ni kaagtaan ide. ⁵² Talage a gepo nano dehil de pagpanulusun deko ni tipide ay nakulukiblagen i innawa ni lima a agta de isin a beloy ta an magkapadepade i pagpanulusun ni tiluwon pati aduwa. ⁵³ Naku-lukiblagen i maginak a lalaki pati maginak a mahuna pati magpanuwangan a mahuna."

Depat Be Katinggesan Tam I Panahon

(Mt. 16:2-3)

⁵⁴ Sinabi na pala de kaagtaan ide a, "Be pekita yu de kadepit a pelinoden i kodipot ay tambing yu a sasabi, 'Ay talage ngani a nátapuk.' Ta maginon ngani i gesapit. ⁵⁵ Pati be gepalos ni salatan ay sasabi yu pan, 'Ay neinit di ngani.' Ay talage pan a geinit i adow. ⁵⁶ Ikamo a gesabi a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Talage a peabuyenan yu i manga

tande a inon de putok pati langot misan ay an yu pan peabuyenan i tande a gepamatud de pagyedi ni Makedepat de nano a panahon."

Magpakikasungdu Kamo De Katalo Yu Ide

(Mt. 5:25-26)

⁵⁷ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Nappa dikamo i pagpeta ni matud. ⁵⁸ Ta be te gehabla dikaw de huwis ay depat ngona duman de bektas a makipagkasungdu ka de gehabla dikaw tangani wet na ikaw eikag de huwis ta boboy ka pan ni huwis de pulis dingan bebilanggo ka pan ni pulis. ⁵⁹ Talage ay pesabi ko dikaw a ang ka nakobulwag hanggen an mo nabebeyeden i kauluinapóan mo a otang a pera."

Magsosol O Pagpadusa

13 Nano ay nun nanon ay te duman a manga agta a nagsabi de Hisus a pinabuno ni Pilato a Gubernador i tipide a tage Galilea nun naghandug ide de Makedepat ni binuno a hayup. ² Ide ay tinubeg ni Hisus, "Makati peesip yu a kanya ide binuno ay namas pa a makikkakasalanan ide de kakmukan a tage Galilea? ³ An non matud ta pesabi ko dikamo a be ang kamo gepinagsosol de mammalotin yu ay talage ngani a nopuksa kamo pala a pesan. ⁴ Pati i nalibunin man a sangpuwu pati walo a nadetogen ni maditas a pigbentayen de Siloe ay kati peesip yu a namas pa i mammalotin de de kakmukan a manga agta de Herusalem. ⁵ An non matud ta pesabi ko dikamo a be ang kamo gepinagsosol de mammalotin yu ay nopuksa kamo pala a pesan."

Tungkul De Kew A Igos A An Geanak

⁶ Dingan sinabi dide ni Hisus i halimbewa a oyo, "Te duman a isin a agta a te pigtanoman ta duman de makmuk a tanom na a obes ay te isin a gemut a igos. Ay nun linawag yo ni te adi ay an la te anak. ⁷ Kanya sinabi na de mag-aalage ni pigtanoman na, 'Tiluwon ok di a taon a gekang dio misan ay anak pa ngani gekita ni anak ni oyo a kew a igos. Yadi pa ay pugtusin mo di ta an la nay te pakinabeng dena.' ⁸ Misán ay tinubeg eya ni mag-aalage a, 'Wet ngona, Panginoon, ni taon a oyo ta kokutkutan ko i gemut na dingan dodumanan ko ni pattabe ⁹ tangani be nagkaanak ni taon a nádetong ay piyon misan ay be eyen ay dingan popugtus yu dingani.'"

Pepapiyon Ni Hisus I Isin A Mahuna A Buktut

¹⁰ Nano ay isin a adow a paimloy ay nagtodu i Hisus de pigmitengan ni Hudyo ide. ¹¹ Te isin pan duman a mahuna a te libong de lawes na a gepabuktut diya ni sangpuwu pati walo a taon. Ta an di eya gepakaonat. ¹² Dingan nun kitain yo ni Hisus ay sinabi na diya, "Gupad, naukasan kamo di de pagkabuktut yu na." ¹³ Ta tinapá na ni kumot na i gupad kanya tambing dila a nakaonat a nagpodi eya a tuloy de Makedepat. ¹⁴ Misán ay nagbulas i gepamahala de pigmitengan ta i His-

us ay nagpapiyon de adow ni paimloy kanya sinabi ni gepamahala de kaagtaan, "Te anim a adow a depat a pagtarabeho kanya de inon kamo a manga adow magidinio tangani magpapiyon a wet de adow nun paimloy." ¹⁵ Dingan tinumubeg i Hisus, "Ikamo ngani a gesabi a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Amman la pepainom yu la i beka yu ide pati asno ide misan adow nun paimloy? ¹⁶ Nano ay wiyo i mahuna a kapadepade tam a apo ni Abraham ta eya ay ginapus ni Satanas ni sangpuwu pati walo a taon kanya namas pa ngani a piyon be eya ay oukasan misan adow nun paimloy." ¹⁷ Dehil de tubeg na a inon ay námamos i katalo na ide. Ta i kamakmokan pan ay nagkasalig dehil de yinadi na a gepakataka.

I Halimbewa Tungkul De Binhi A Mustasa

(Mt. 13:31-32; Mk. 4:30-32)

¹⁸ Sinabi ni Hisus, "Nano ay pesabi ko dikamo a ti ano i kapadepade ni kapangyedihan ni Makedepat de innawa ni agta ide ta i oyo i gegemit ko. ¹⁹ I oyo a kapangyedihan ni Makedepat ay magi binhi a mustasa a tinanom ni isin a agta de kaengin na ta oyo ay hinumanga a nappa ni gemut ni kew ta duman di gepoged de manga sanga na i kamanokan."

I Halimbewa A Tungkul De Pahelab

(Mt. 13:33)

²⁰ Sinabi pala ni Hisus, "Nano ay sasabi ko pa dikamo a ti ano i kapadepade ni kapangyedihan ni Makedepat de innawa ni agta. ²¹ I oyo ay magi pahelab a dinugeng ni isin a mahuna de tiluwon a takal a harena a te dugeng a orat kanya kinumálat un pahelab de pesan a harena."

I Pagtodu Tungkul De Megot A Pintohan

(Mt. 7:13-14, 21-23)

²² Nano ay tinumotul i Hisus a sinumulusagid de buluberaan pati de buluberiyu ide a nagtodu de sinlan na a paagow de Herusalem. ²³ Dingan te duman a nagtanto diya, "Panginoon, uluisin man i manga agta a nalligtas?" Tinubeg na eya, ²⁴ "Pumelit kamo a sumilong de pintohan a megot ta pesabi ko dikamo ay misan makmuk i te buot a nesilong ay uluisin pan la i nakesilong de inon. ²⁵ Ta be halimbewa nakauidi i te beloy a inabetan na di i pintohan ay talage ngani a geuddi kamod la de katobengan a getuktuk dila, a sasabi yu de te beloy, 'Panginoon, pasilongin yu ikami.' Misán ay totubeg na ikamo a magioyo, 'Ang ko ikamo peabuyenan ti tage deno kamo?' ²⁶ Dingan sasabi yu pan diya, 'Ay talage a peabuyenan yu pan ikami ta namangan kami a kakoloy pati inuminom ta nagtodu kamo pa de benwaan mi.' ²⁷ Misán ay totubeg na a liwet dikamo, 'Talage ay pesabi ko dikamo a ang ko ikamo peabuyenan ti tage deno kamo kanya lumayu kamo deko a ikamo a migyedi ni mammalotin.' Maginon ngani i totubeg ni panginoon. ²⁸ Talage a pagdetong ni adow a pepakita ni Makedepat i kapangyedihan na ay nálane diya i kaapoapohan tam a

Abraham, Isak, Hakob, pati pesan a magsasabi a den ta ikamo pan ay palayu na diya dingan ikamo ay ná-tangos a náaratengot i ngipon yu dehil de pagtiis yu. ²⁹ Ta i manga an Hudyo pan ide a gepo de duludedeno a kadepit ay nádetong a nekisaló de alane ni Makedepat. ³⁰ Kanya patalikngan yu ta te duman a nàinapóan a nagkapáona ta te duman a naona pan a nagkái-napóan."

Te Pagbuot I Hisus De Tage Herusalem Ide

³¹ Nun nanon ay te dinumatong a tipide a Pariseo ta sinabi de de Hisus a magioyo, "Ay tumotul kamo dio ta buot kamo a pobuno ni Gubernador a Herod." ³² Misan ay tinubeg na ide, "Sabiin yu de migdeya a inon a ako ay gepalayu ni manga libong ide pati gepapiyon ni te manga orom ide nano pati diage ta de kasanagen pan ay tatapos ko i pagyedi ko. ³³ Misan ay depat a ako ay notuloy de pagtotul ko nano, diage pati de kasanagen ta anok nabobuno dio ta i lugel a pinagbunoan de magsasabi ide ay de Herusalem la." ³⁴ Sinabi na pala, "Ikamo a tage Herusalem ay pepabuno yu i magsasabi ide ni Makedepat ta pepabonglag yu pan i dinodul na ide dio. An la pakosa a ako ay te belak a ikamo ay alágean ko a magi pag-aláge ni manok de mangának na ide misan ay an yu pan buot. ³⁵ Kanya ikamo a tage Herusalem ay pabiyaan kamo di ni Makedepat. Talage ay pesabi ko dikamo a anok yud kekita hanggen an gedetong i odes a sabiin yu a magioyo a, 'Magpodi kitam di de gedetong a te kapangyedihan ni Panginooon a Makedepat.'" Inon i sinabi ni Hisus dide.

Gepapiyon I Hisus De Lalaki A Nappagitok

14 Nano ay nun isin a adow a paimloy ay kinumang i Hisus a námangan de beloy ni te kapangyedihan a Pariseo ta duman eya ay pebentayen ni manga katalo na ide tangani kitain de ti te nasasabi ide a pagsumbong diya. ² Misan ay te duman pan de alane ni Hisus a isin a lalaki a nappagitok. ³ Dingan nagsurut i Hisus de Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo ta sinabi na, "Nappaayun man de pagdodul ide a gepapiyon de adow nun paimloy o eyen?" ⁴ Nano ay an ide gepinagyamyam diya kanya pan binolan na i te orom a pinapiyon na dingan pinatotul na. ⁵ Pagkatapos ay sinabi na dide, "Be te duman kamo a asno o beka a nadege de bubun ay talage ngani a aamit yu misan adow nun paimloy." Inon i sinabi na. ⁶ Ta an ide te kaya a getubeg de inon.

Piyon Be Te Masidong A Innawa I Manga Agta

⁷ Nano ay nagpakalawag i Hisus a ti papalano a nagpeta i manga inakit ide ni piglipaan a hinande. Kanya pan nagsurut eya ni halimbewa a oyo ta sinabi na, ⁸ "Be ikaw ay peakit ni misan ino de kásalan ay wet ka ngona nelipa de manga hinande ide a piglipaan ta makati te duman la a inakit a namas pa a mahalage dikaw. ⁹ Ta dingan nálane dikamo a aduwa i nangakit dikamo ta sasabi na dikaw a, 'Boyin mo tebe i lepan a

iwina de agta a oyo.' Ay talage ngani a napaamamos ka be napalipa ka di de masidong di a masakut a piglipaan. ¹⁰ Ta yadi pa ay be ikaw ay inakit ay lumipa ka ngona de pinakamalot a piglipaan. Ta de pagkita dikaw ni nangakit dikaw ay makati sasabi na, 'Lumipa ka, ayun, de alane ko i a piglipaan a hinande.' Ta de maginon ay ginalang ka de pesan a inakit. ¹¹ Ta i gepodi de sadile na ay pepakásidong eya de pesan ta i gepakásidong pan de sadile na ay nappa ni maditas pa."

¹² Dingan sinabi na pala de nangakit diya a magioyo, "Be nangakit ka de hinande mo a pigpanganin ay wet mo aakita i kakoloy mo ide, mangáyun, manga kabin-sa pati mayamanin ide a kabeloy mo ta talage a aakit de pala ikaw a bebilosan. ¹³ Kanya be ikaw ay gehande ay depat a akitin mo i manga mahedepin, kimaw, bulag pati pilay ide. ¹⁴ Ta ide ngani i an nakebilos dikaw ta dingan ikaw ay nasalig pala ta bebilosan ka ni Makedepat de inapóan a adow a pagpakaedup de manga gepanulusun ide diya." Inon i sinabi ni Hisus.

Te Duman A Halimbewa De Pigpanganin A Hanga

(Mt. 22:1-10)

¹⁵ Nano ay inikna pan non a sinabi ni Hisus ni isin de manga kasaló na ide ta sinabi na, "Talage ngani a piyon i kapuoyen ni misan ino a námangan de kataan nun Makedepat." ¹⁶ Misan ay tinubeg eya ni Hisus, "Te duman a isin a lalaki a nagbelak a gehande ni hanga a pigpanganin ta sinabi na de makmuk a agta i adow. ¹⁷ Nano ay nun dinumatong di i adow a hinande na di i pigpanganin ay dinodul na i katabeng na de inakit na ide. Ta sinabi na, 'Dumuman kamo di ta nahhande di i pesan.' ¹⁸ Misan ay ide a pesan ay nagduludehilan. I dehilan ni isin de katabeng, 'Ay nanggetang ok ni putok a depat di a kakangan ko kanya sabiin mo ay anok di nakakang duman ta patáwad ok nad la.' ¹⁹ Misan ay i dehilan pan ni isin, 'Ay nanggetang ok ni sangpuwu a beka kanya depat di nano ay sosubukan ko a peadedu ti matibongin ide ta anok di nakakang duman kanya patáwad ok nad la.' ²⁰ Sinabi pan nun isin, 'Anok nakakang ta bowon ok a kinasal.' ²¹ Dingan inu-mampulang i katabeng ta binareta na de panginooon na kanya nagbulas i panginooon na. Ta sinabi na de katabeng na, 'Bumulwag ka a tambing de kulukarsade ta ikagin mo dio i manga mahedepin ide, kimaw, pilay pati bulag.' ²² Nano ay nun nakadetong di i katabeng a dinodul na ay sinabi na de panginooon na a 'Nakatalinga ok di de pagdodul yu deko misan ay kolang pa i gepangan ide.' ²³ Kanya sinabi ni panginooon na diya, 'Kumang ka de bektas ide pati de buluberiyu ide a pelitin mo a kumang dio i manga agta tangani napino la i beloy ko i. ²⁴ Ta pesabi ko dikaw a misan isin de tagibu ide a inakit ay an ide nakápangan ni hinande ko a pigpanganin.'" Inon i sinabi ni Hisus.

Depat A Getiis De Kahedepan I Geabut De Hisus (Mt. 10:37-38)

²⁵ Nano ay nagisinut de Hisus i makmuk a masakut a kaagtaan de pagtotul na dingan eya ay sinumagkad dide ta sinabi na, ²⁶ "I misan ino a te buot a nappa ni mag-aadel ko ay depat a namas pa a hanga i pagbuot na deko de pagbuot na de ina, ama, bebi, mangának, kabinsa pati de sadile na a edup. ²⁷ Pati an nappatud a nappa ni mag-aadel ko i misan ino a an te buot a getagel ni kahedepan a kosa na a innawa a geabut pala de ugeli ko. ²⁸ Uluesipin yu i kahedepan a nappa de pesan a geabut deko ta be halimbewa buot ni agta a gebeloy ni maditas ay depat ngona a eya ay geuluesip ni gegestus na tangani matinggesan na ti te sukul a kuwarta a patapos na i beloy na. ²⁹ Ta be an ngona eya geuluesip ay makati be kalahati di i beloy na ay an di te sukul a pantapos. Ta talage ngani a gegepoan eya a lelibek ni manga gekita ide diya. ³⁰ Dingan sasabi ni manga agta a, 'Nagpagepo i agta a oyo a nagpayedi ni beloy misan ay an di eya te kaya a gepatapos.' ³¹ Pati be halimbewa ay te duman a hari a nekilaben de kapadepade na a hari ta eya ay te duman a sangpuwu a lebu a sundelo ta i kalaben na pan ay te aduwa a puwu a lebu ay talage a geesip ngona eya a ti palano a natalo na i te namas pa a makmuk a sundelo. ³² Ta be an sukul i tibong na ay nonodul eya ni pinakalawes na ide hanggen alayu pa i kalaben na ta eya ay nekipagkasungdu di. ³³ Kanya depat ngona a mag-uluesip kamo ta be an ngona lelipat ni misan ino dikamo i belang buot na a sadile ay an nappatud a nappa ni mag-aadel ko.

Tungkul De Asin A Naeyen I Alat Na (Mt. 5:13; Mk. 9:50)

³⁴ "Te halage ngani a magi asin i pagpanulusun yu de Makedepat misan ay be nappa ni mahena i pagpanulusun yu a magi asin a naeyen i alat na ay talage a an di te kabuluhan. ³⁵ Talage a an di te kabuluhan a unabis ta bobut la ni agta ide de tapunan. I misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga."

I Pagpatingges Ni Hisus Ti Ano Ta Petanggep Na La I Makikkakasalanan Ide (Mt. 18:12-14)

15 Nano ay nagilinane de Hisus i magsisengil ide ni buwis pati kakmukan pa a makikkakasalanan ta ide ay nagpatalikngoy de pagsabi na. ² Misan ay i Pariseo ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay naulit-uletan ide ta sinabi de a, "Petanggep mangan la ni agta a oyo i makikkakasalanan ide ta eya ay gepakisaló la dide."

Tungkul De Manga Topa A Nalagelag

³ Kanya pan sinabi ni Hisus i oyo a halimbewa ta sinabi na, ⁴ "Be i misan ino dikamo ay te isin a dian a topa dingan nalagelag i isin ay ano nano i yeyedi ni te adi?"

Ay talage a wawat na i siyam a puwu pati siyam de ilang ta lalawag na ngani un isin a nalagelag hanggen an na kekita. ⁵ Dingan be kinta na di ay papassan na a nagkasalig. ⁶ Pagdetong na de beloy na ay aakit na i mangáyun na ide pati kabeloy na ide a sasabi na, 'Makisalig kamo pala deko ta nakitan ko di i topa ko a nalagelag.' Inon i sasabi ni te adi ni topa. ⁷ Kanya pesabi ko dikamo a hanga pa i salig ni Makedepat tungkul de isin a nagsosol de mammalotin na de siyam a puwu pati siyam a an nalagelag."

Tungkul Pan De Pera A Nábut

⁸ Sinabi pala ni Hisus, "Be halimbewa te duman a isin a mahuna a te sangpuwu a pera a pelak dingan nábut i isin ay ano man i yeyedi na? Ay talage ngani a lalawag na pala ta totutuden na i salong a gewelis tangani lalawag na a mapelit hanggen an na kekita. ⁹ Nano be kinta na di ay aakit na i mangáyun na ide pati kabeloy na ide ta sasabi na dide, 'Makisalig kamo deko ta kinta ko di nano un pera ko a nábut.' ¹⁰ Kanya pesabi ko dikamo a hanga i salig i manga anghel ide nun Makedepat be te duman a isin a makikkakasalanan a nagsosol."

Tungkul Pala De Ulittaw A Nalagelag

¹¹ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Te duman a lalaki a te anak ni aduwa a lalaki. ¹² Sinabi ni kalog a anak de ama na, 'Ama ko, buot ko tebe a boyin yu di deko i kabinsa ko a mana a para deko.' Kanya nun isin a adow ay pinabinsa ni ama de i putok de magwele a mangának na. ¹³ Nano ay am pa tinumakig i makmuk a adow ay pinanggetang di ni kalog i kabinsa na a putok dingan eya ay tinumotul a paagow de alayu a bensa ta duman na kinanugun i pesan a kuwarta na de an te kabuluhan a edup. ¹⁴ Nun maubus di un kuwarta na ay dingan dinumatong di i hanga a tigtegeng de bensa a inon ta eya ay te gepo a nagketigeng di a masakut. ¹⁵ Kanya eya ay dinumuman a tinumaan de isin a agta a tage duman a bensa. Misan ay pinakang pan eya ni kinangan na de putok na tangani mag-alage ni kabebuyen na ide. ¹⁶ Ta buot na tebe a gepakabiyag ni pigpanganin ni manga bebuy ide a anak ni kew misan ay am pan te geboy diya ni sukul a pápangan. ¹⁷ Nano ay nun maginon di i gesapit diya ay nakapag-esip eya ni matud ta sinabi na, 'I manga katabeng ide ni ama ko a peupahan ay te sukul a pápangan a te gesubra pa misan ay dio ok pan a nagkelibun ni tigeng. ¹⁸ Kanya nototul ok di a náampulang de ama ko ta dingan sasabi ko diya, "Ama, ako ay nagkasala de Makedepat pati dikamo. ¹⁹ Ta anak di nagkaddepat a olangan yu pa ni anak ta yediin yud la a magi isin de katabeng yu a upahan.'" ²⁰ Kanya eya ay tinumotul ngani a paagow de ama na. Ta nun eya ay alayu pa ay nasayed eya nun ama na. I ama na pan ay nakalbi diya a masakut a ginumikan a tinumagbu de anak na ta dingan kiniptan na a inangutan a tuloy. ²¹ Sinabi pan ni anak de ama na, 'Ama, ako ay nagkasala de Makedepat pati dikamo.

Ta anak di nagkaddepat a olangan yu pa ni anak.'

²² Misan ay sinabi ni ama na de manga katabeng na ide, 'Addein yu dio a tambing i pinakamasampat a bedu dena ta dingan pabedu yu diya pati dumanan pala ni singsing i guramut na pati sapatos de singit na ide. ²³ Ta amitin yu pala i anak a beka a pinatabe ta dingan bunoin ta masalig kitam a magipinagpangan. ²⁴ Ta i anak ko a oyo a nalagelag a inesip ko a nalibun di misan ay nano ay dinumatong di a liwet a nàedup pa a magi den.' Inon i sinabi ni ama na ta ide ay te gepo a nàsalig.

²⁵ "Ta i anak pan a panganay ay duman nunde ade-duhan ide nun inon a sinumapit. Dingan nun eya ay inumuli di, a duman di nunde alane ni beloy ay inikna na i pagtugtug pati gekasayahan. ²⁶ Kanya inolangan na i isin a katabeng de dingan tinanto na eya, 'Ano man i kabuluhan niwina a getinog?' ²⁷ Ta eya ay tinubeg ni katabeng de a magioyo, 'Dinumatong di i wele yu pati pinabuno ni ama yu un anak a beka a pinatabe ta eya kon ay dinumatong di a liwet a nàedup pa a magi den.' ²⁸ Misan ay un anak a panganay ay nagkaduman ni gengsa kanya an eya gesilong nunde beloy. Nano pan ay nun binareta inon nunde ama na ay binumulwag eya ta inaged na diya a mapelit a sumilong nunde beloy. ²⁹ Misan ay tinubeg na de ama na, 'Tinumabeng ok dikamo ni makmuk di a taon pati anak nagkapoy de pesan a kabuotan yu. Ta misan pan pakosa ay anak yu biniyen ni misan isin a anak a kambing tangani gekasalegen kami pati mangáyun ko ide. ³⁰ Misan ay nun dinumatong i anak yu a iwina a nagkanugun ni keedup yu de mahunain a an te manga kabuluhan ay pinagbuno yu eya ni anak a beka a pinatabe.' ³¹ Dingan tinumubeg pala i ama diya, 'Anak ko, ikaw ay ugnay ko a kakoloy pati i pesan a deko ay dikaw pala. ³² Misan ay depat kitam a magipinagpangan a masalig ta i wele mo a nalagelag a inesip ko a nalibun di ay dinumatong di a liwet a nàedup a magi den.' Inon i sinabi ni ama na."

I Halimbewa Tungkul De Naketingges A Gepamahala

16 Dingan sinabi pala ni Hisus de mag-aadel na ide, "Te duman a isin a agta a mayaman a te duman a isin a gepamahala de adi na. Nano ay nun isin a adow ay te nagsumbong pan de mayaman tungkul de gepamahala a pekanugun na kon i kayamanan na. ² Kanya eya ay pinalawag ni mayaman ta sinabi na diya, 'Matud man i sumbong a oyo a tungkul dikaw? Yadi pa nano ay boyin mo i pesan a lista ni pepámahalaán mo ta an di nappatud a ikaw ay notuloy pa a gepamahala.' ³ Misan ay nadeinnawa ni gepamahala a magioyo, 'Talage a pototul ok di ni panginooon ko de tungkolin ko. Ta nano ay ano i yeyedi ko? Anok te kaya a getarabeho ni mabiyet pati nagkamamos ok pan a gepalimus. ⁴ Ay te duman ok di a naesip a piyon a yeyedi ko tangani be ako ay pinatotul di ni panginooon ko ay noduman ok de mangáyun ko ide ta tatanggep ok de de beloy de.' Inon i nadeinnawa na. ⁵ Kanya uluisin na a inolangan i te manga otang ide de pangi-

noon na ta sinabi na de tagibu, 'Pide man i otang yu de panginooon ko?' ⁶ Dingan sinabi ni te otang, 'I otang ko de panginooon yu ay isin a dian a tapayen a langgis.' Sinabi ni gepamahala, 'Wiyo i listahan ni otang yu a isin a dian. Lumipa kamo di a maparipari ta magsolat kamo la ni lima la a puwu.' ⁷ Ta sinabi pan di ni gepamahala nunde isin, 'Pide man i otang yu de panginooon ko?' 'Ay i otang ko de panginooon yu ay isin a dian a sako a tirego.' Dingan sinabi ni gepamahala, 'Lumipa kamo ta magsolat kamo la ni walo a puwu.' Inon i yinadi ni gepamahala." ⁸ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Misan ay pinodi ni panginooon na i migdeya na a gepamahala dehil de yinadi na a naketingges. Ta i manga an gepanulusun dio de putok i ay naketingges ide a geyedi ni kapiyonan para de sadile de misan ay i manga gepanulusun pan ay mahena ide a geyedi ni kabuotan ni Makedepat.

⁹ "Pesabi ko dikamo a manga gepanulusun ay maggemit kamo ni yaman yu dio de putok i a maki-ayun kamo de mahedepin ide tangani be an di te kabulunan i yaman yu dio ay dingan tatanggep kamo di ni Makedepat de kataanan na de langot. ¹⁰ Ta be nappatud a pepanulusonan i misan ino ni untik ay nappatud pala a pepanulusonan ni hanga a bege. Pati be nandeya eya de untik la ay talage ngani a nandedeya de hanga. ¹¹ Kanya be migdeya kamo dio de putok i ay ang kamo ngani papámahála ni Makedepat de matud a kayamanan na de langot. ¹² Pati be talage a ang kamo nakapealage ni kayamanan ni kakmukan ang kamo pala bebiyen ni kayamanan a hinande para dikamo de langot.

¹³ "Nano ay an nappatud a i isin a katabeng ay nátabeng de aduwa a panginooon a sabe. Ta be maginon ay kagengsaan na i isin ta bobuot na pan i káduwa o gegelang na i isin ta i káduwa pan ay peeyenan na ni kabuluhan. Talage a ang kamo nappatud a getabeng de Makedepat be i peesip yu la ay i kayamanan yu dio de putok i."

Te Kakmukan A Sinabi I Hisus

(Mt. 11:12-13; 5:31-32; Mk. 10:11-12)

¹⁴ Nano ay nun inikna yo ni pesan a Pariseo ay linibek de i Hisus ta ide ay migbuot a masakut de kuwarta. ¹⁵ Kanya sinabi dide ni Hisus a magioyo, "Ikamo mangani i agta a geyedi ni piyon de kasagkaden la ni manga agta misan ay peabuyenan pan ni Makedepat i innawa yu a malot ta i mahalage de pekita ni agta dio de putok i ay an te kabuluhan a unabis de pekita ni Makedepat.

¹⁶ "Nano ay te kapangyedihan a masakut i pagdodul ide ni Moises pati kasulatan ide ni magsasabi ide a den ni Makedepat hanggen nun dinumatong i Huwen a Maglilenod. Misan ay gepo diya ay te gesabi a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ta kanya i kamakmukan ay te buot a masakut a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ke. ¹⁷ Misan ay an neeyenan ni kabuluhan ni misan isin a tolduk i pag-

dodul ide ni Moises ta mamiyen pa a neeyen i putok pati langot.

I Pagtodu Tungkul De Pagkiblag Ni Magkálaki

¹⁸ “Kanya katinggesan tam ay an nagkeeyenan ni kabuluhan i pagdodul ide ta be kekiblagen ni lalaki i bebi na a gebebi a liwet i lalaki ay te kasalanan a pagpakialam inon a lalaki ta be magbebi a liwet inon a mahuna ay nappa ni migpakialam i bebi na a bowon.” Inon i sinabi ni Hisus.

Tungkul De Mayaman Pati Lasaro

¹⁹ Dingan sinabi pa ni Hisus i halimbewa a oyo, “Te duman a lalaki a mayaman a masakut ta eya ay gebedu a ugnay ni masampatin pati de belang adow ay gepangan eya ni sadisadi a pippiyonin. ²⁰ Te duman pala a lalaki a mahedep ta i ngalan na ay i Lasaro. Eya ay te manga gerot de lawes na ta nappaide de pinto-han nun mayaman. ²¹ Ta buot na di a námangan ni mumu ide a nagkadegdeg de lamesa nun mayaman. Ta i gerot na pan ide ay petipsan di ni mangáso ide. ²² Nano ay nalibun di i mahedep a inadde ni manga anghel ide de langot a alane ni Abraham. Dingan nalibun pala un mayaman a tinapor ni mangáyun na ide i bengkay na. ²³ Misan ay pagdetong na de impiyerno ay nagtiis eya ni hanga a kahedepan ta nun eya ay tinumingala ay kinta na i Abraham pati kakoloy na i Lasaro nunde alayu. ²⁴ Kanya inumolang eya a magioyo, ‘Kaapoapohan ko a Abraham, makalbi kamo deko ta nagkehedepan ok dio a masakut de dilab i kanya pakangin yu dio i Lasaro tangani linodin na i guramut na de orat dingan doloin na de dila ko tangani umagidnaw di.’ ²⁵ Misan ay tinubeg eya ni Abraham a, ‘Apo ko, esipin mo pan a nun ikaw ay te edup pa de putok ay tinumanggep ka di ni kapiyonan a nappaayun de kabuotan mo ta i Lasaro pan ay nagtiis ni kahedepan duman. Misan ay nano pan ay nagkasalig eya ta ikaw pan ay nagkehedepan dena. ²⁶ Isin pa duman ay te rongtob a madisalad de pag-etan tam i tangani i napadena ay an di nakedio ta i napadio pan ay an di nakádena.’ ²⁷ Misan ay sinabi pan ni mayaman, ‘Be maginon, kaapoapohan ko, ay pakangin yu i Lasaro de beloy ni ama ko de putok to i. ²⁸ Ta te duman ok pa a manga kabinsa a lima a lalaki ta eya ay gepaengat tebe dide duman tangani wet ide nappadio de lugel a oyo a padusahan.’ ²⁹ Misan ay tinubeg diya ni Abraham, ‘Duman pa nano i kasulatan ide ni Moises pati magsasabi ide ni Makedepat kanya duman dila ide gepatalikngoy.’ ³⁰ Dingan tinumubeg un mayaman, ‘Kaapoapohan ko a Abraham, an non ide sukul misan ay be ná kang dide i pinakaedup a liwet ay talage ngani a gesosol ide de mammalotin de.’ ³¹ Misan ay tinubeg eya ni Abraham, ‘Be an ide gepatalikngoy de kasulatan ide ni Moises pati magsasabi ide ay am pala ide gepatalikngoy misan dumuman i pinakaedup a liwet.’” Inon i sinabi a halimbewa ni Hisus de Pariseo ide.

Wet Gepapagkasala I Misan Ino De Gepanulusun Ide (Mt. 18:6-7, 21-22; Mk. 9:42)

17 Dingan sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide a magioyo, “Talage a totukso i pesan a agta dio de putok i misan ay gepakatakut i násapit de agta a gepapagkasala de gepanulusun deko. ² Ta yadi pa ngona a gipotan eya de bong na ni hanga a beto a degdegen eya de ditow a atab be eya la i gepapagkasala de am pa náloy a gepanulusun deko. ³ Kanya mag-engat kamo pala. Nano be nagkásala i kabinsa mo ay sablowin mo la eya ta be gesosol ay patáwed mo eya. ⁴ Pati be nagkásala eya dikaw ni pakapito a sila de isin a adow dingan sasabi na dikaw a liwet liwet, ‘Gesosol ok.’ Ay depat ngani a patáwed mo eya.”

Tungkul Pan De Pagpanulusun Ni Kaagtaan

⁵ Nano ay sinabi ni mag-aatid ide de Hisus a magioyo, “Panginoon, patibongin yu tebe i pagpanulusun mi de Makedepat.” ⁶ Misan ay tinubeg ide ni Panginoon, “Be i pagpanulusun yu de Makedepat ay gehanga a magi untik a binhi a mustasa a nappa ni hanga a gemut a golay ay nappatud a dododul yu i kew a sikomoro a, ‘Bumurnut ka de sadile mo ta dingan tumanom ka de atab to i.’ Ta talage a nangyeyedi ngani i sinabi yu.”

Tungkul De Manga Katabeng Ide

⁷ Ta sinabi pala ni Hisus a, “Be te katabeng i misan ino dikamo a mag-aadedu o mag-aalage ni topa dingan eya ay inumapo de kaengin yu ay an yu ngani sasabi diya, ‘Ay dumio ka di a mamangan ka di ngona.’ ⁸ I sasabi pan diya ni panginoon na a, ‘Hale di, maguges ka di a magpakaluto ni papangan ko ta magakod hanggen gepangan ok ta dingan kadla mamangan.’ ⁹ Pati an depat a gepasalamat i panginoon de katabeng na misan yediin na i pedodul ni panginoon na. ¹⁰ Maginon kamo pala a gepanulusun ta be nagyedi kamo ni pesan a dinodul dikamo ni Makedepat ay an te otang eya kanya depat la a sasabi yu, ‘Ay pigdodulin kami la a an te kabuluhan ni Makedepat ta yinadi mi la i tungkolin mi.’” Inon i sinabi ni Hisus.

Pepapiyon Ni Hisus I Sangpuwu A Te Ketong

¹¹ Nano ay nun paagow i Hisus de Herusalem ay sinumila eya de pag-etan ni Samaria pati Galilea. ¹² Misan ay nun eya ay nesilong di de isin a beriyu ay natagbu na i sangpuwu a lalaki a te manga ketong a naginuddi la nunde alayu tangani wet nakàalis i orom de. ¹³ Dingan nagiinolang i te manga ketong ide ta sinabi de, “Hisus a Panginoon, makalbi kamo dikami.” ¹⁴ Pagkákita dide ni Hisus ay sinabi na dide, “Magidinoman kamo de maghahandug ide de Makedepat a pakitain yu dide i lawes yu a pinumiyon di.” Ta nun ide ay getotul di ay pinumiyon ngani ide. ¹⁵ Dingan nun matinggesan ni isin dide a eya ay pinumiyon di ay inumampulang eya a geolang a gepodi de Makedepat. ¹⁶ Ta eya ay linu-

muhud de singitan ni Hisus a nagpasalamat. I oyo a agta ay tage Samaria. ¹⁷ Dingan sinabi diya ni Hisus, "Aman la sangpuwu i pinapiyon ni Makedepat? Deno i siyam?" ¹⁸ Misan ay malot a an ide inumampulang a nagpodi de Makedepat ti an i agta a oyo a an Hudyo a tage kakmukan a bensa." ¹⁹ Ta sinabi ni Hisus diya, "Umuddi ka di ta tumotul ka de paagowen mo ta pinapiyon ka dehil de pagpanulusun mo deko."

I Pag-ampulang Ni Anak Ni Makedepat De Putok

(Mt. 24:23-28, 37-41)

²⁰ Nun isin a adow ay nagtanto i tipide a Pariseo de Hisus a ti kapide nádetong i kapangyedihan ni Makedepat de putok i kanya tinubeg na ide, "I pagdetong ni kapangyedihan ni Makedepat de putok i ay an te kakoloy a tande a pekita ni mata la. ²¹ Pati am pala te nakapesabi a te gepo di duman o dio ta i kapangyedihan ni Makedepat ay nappadeinnawa la ni manga gepanulusun diya."

²² Dingan sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide, "Talage a nádetong i panahon a bobuot yu a kekita i adow a pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta misan ay an yu pangani kekita. ²³ Nano ay pepapag-engat ko ikamo a de inon a panahon ay giddinátong i migdeya a nanabi dikamo a, 'Duman di kon i Kristo.' Pati te nanabi pala a, 'Wiyo di.' Misan ay wet kamo kumang duman a lalawag yu. ²⁴ Ta i pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay magi kilat a gepakaingap de pesan a longaw na. ²⁵ Misan ay depat ngona a kakapoyen ok ni manga agta ide pati getiis ok ni makmuk a kahedepan de nano a panahon.

²⁶ "Misan i panahon a pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay magi pagdetong a loktat nun bulangay nun panahon ni Noe. ²⁷ Ta nun nanon ay i kaagtaan ay gepinagpangan, gepinag-inom, gebebi pati gepabebi hanggen nun adow a sinumilong ide Noe nunde bengka a hanga. Dingan dinumatong un bulangay ta napuksa ide a pesan. ²⁸ Maginon pala i sinumapit nun panahon ni laki a Lot. Ta nun nanon pala ay i kaagtaan ay gepinagpangan, gepinag-inom, nanggetang, gepanggetang, getanom pati gebeloy. ²⁹ Dingan nun makatotul di i Lot de Sodoma ay te inumapo de langot a apoy pati asopre kanya napuksa i pesan a tage Sodoma. ³⁰ Talage maginon ngani a naloktat i manga agta de pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta.

³¹ "Ta de pagdetong ko ay i naddekatobengan ni beloy na ay wet di nesilong a nangamit ni misan ano de beloy na. Pati i naddekaengin na ay wet di pala nouli a nangamit ni misan ano de beloy na. ³² Pati wet yu keli-patan i bebi ni Lot a napuksa nun nanon ta binuot na a náampulang de kamalotan. ³³ Talage ngani a nakanugun i edup ni misan ino a agta a getalinga la de kabuotan na a sadili misan ay nalligtas pan i geboy ni edup na para deko. ³⁴ Matud ngani a pesabi ko a de pagdetong ko ay te aduwa a agta de pig-idean de, i isin ay aamit ta i isin pan ay wawalat. ³⁵ Te duman pala a aduwa a mahunain a gegiling, i isin ay aamit ta i isin

pan ay wawalat. ³⁶ I aduwa pala a manga lalaki ay getarabehe de kaengin, i isin ay aamit ta i isin pan ay wawalat." Inon i sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide. ³⁷ Dingan eya ay tinanto ni mag-aadel na ide, "Panginoon, deno man non nangyeyedi?" Ta ide ay tinubeg na, "Ti deno getipun i manga tewak ay duman pala i bengkay ni podusahan ide."

I Halimbewa Tungkul De Pagpanalangin A Matibong

18 Nano ay nagsurut i Hisus i halimbewa a oyo, a nagtodu de mag-aadel na ide a depat a ide ay ugnay a magpanalangin, a wet nappa ni mahena i in-nawa de kapide man. ² Ta sinabi na dide, "De isin a benwaan ay te huwis a an nagkatakut de Makedepat pati an te kalbi de misan dino a agta. ³ Misan ay de benwaan pan a inon ay te isin pala a belo a mahuna a ugnay gekang diya. Ta pesabi ni mahuna, 'Tabengan ok yu a nekisurut de katalo ko.' ⁴ Ay angani pekalblian nun huwis i mahuna ni pakapide a sila a pag-aged na. Misan ay nadeinnawa ni huwis de inapóan a magioyo, 'Talage a anak nagkatakut de Makedepat ta anak te kalbi de misan dino. ⁵ Misan ay dehil de pag-abela deko ni mahuna a oyo a belo ay depat di a tabengan ko eya a nekisurut de katalo na. Ta be eyen ay makati ugnay a dumio ta talage a náabela ok di a masakut.'" Inon i sinabi ni Hisus a halimbewa. ⁶ Ta sinabi na a tuloy, "Pagelawagin yu i pagtabeng ni malot a huwis de mahuna a belo. ⁷ Kanya katinggesan yu a mandeli pangani a nátabeng i Makedepat de pesan a pineta na be ide ay geaged a tuloy adow pati abi ta an na pakáalay. ⁸ Talage ay pesabi ko dikamo a tambing ngani a tatabengan na i manga gepanulusun ide. Misan pagdetong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay te kekita ok pa man a makmuk a gepanulusun pa deko?"

I Halimbewa Tungkul De Agta Ide A Gesabi A Ide Ay Piyon

⁹ Dingan sinabi ni Hisus i halimbewa a oyo a tungkul de manga agta a geasa a piyon pa i sadile de de kakmukan. ¹⁰ Sinabi na, "Te duman a aduwa a lalaki a sinumalakat de beloy a pighandogen de Makedepat tangani magpanalangin. Ta un isin ay magsisengil ni buwis para de Roma ta i isin pan ay Pariseo. ¹¹ Ta i Pariseo ay inumuddi a nanalangin a nagpodi de sadili na a magioyo, 'Gepasalamat ok dikamo Makedepat ta anak magiwina a magsisengil ni buwis a an te kabuluhan. Anak geamit ni an para deko. Anak migyedi ni mammalotin pati anak pala gepammahuna. ¹² Pati de isin a simbe ay pakaduwa a sila ay anak gepangan tangani magpanalangin pati gehandug ni kasangpuwu de kuwarta ko de pighandogen yu.' Inon i pagpodi na de sadile na. ¹³ Misan ay i magsisengil pan ni buwis ay inumuddi de alane ni pintohan a nagkamamos a netingala de langot. Dingan tinugtug na i alalang na a tande a eya ay nagsosol di ta sinabi na, 'Ay Makedepat, makalbi kamo deko a makikkakasalan.' Inon i pag-

sosol na de Makedepat.”¹⁴ Sinabi ni Hisus a tuloy, “Talage ay pesabi ko dikamo a dingan ngona nakauli de below na i magsisengil ni buwis ay pinakaeyenan di ni mammalotin na. Misan ay i gepodi de sadile na ay eyen. Ta i gepodi de sadile na ay pepakásidong eya de pesan ta i gepakásidong pan de sadile na ay nappa ni maditas pa.”

Pekalbian Ni Hisus I Mangának

(Mt. 19:13-15; Mk. 10:13-16)

¹⁵ Nano ay te nangadde pan de Hisus ni mangának de a gepinag-aged diya a tapáin na ide misan ay nun kinta yo ni mag-aadel na ide ay sinablow de pan i kaagtaan. ¹⁶ Misan ay pinalane ni Hisus diya i mangának ta sinabi na, “Pabiyaan yu a lumane deko i mangának, a wet yu ide sablowa ta katinggesan yu a de kapadepade de a te masidong a innawa, te kapangyedi-han i Makedepat. ¹⁷ Talage ay pesabi ko dikamo a be i misan ino a agta ay an gepakásidong ni innawa na a magi anak ay an nappatud a te kapangyedi-han i Makedepat de innawa na, a nakesilong pala de kataanan na.”

I Lalaki A Mayaman

(Mt. 19:16-30; Mk. 10:17-31)

¹⁸ Nano ay te duman a te kapangyedi-han de Hudyo ide a nagtanto diya a magioyo, “Piyon a magtutodu, anóman i depat ko a yeyedi tangani magkaduman ok ni edup a an te kalog?” ¹⁹ Tinumubeg i Hisus, “Ano man i dehilan ta inolangan ok mo ni piyon ta am pan te piyon ti an i Makedepat la? ²⁰ Misan ay katinggesan mo pan di i pagdodul ide a, “Wet ka nomuno, wet nekialam de bebi ni kakmukan, wet ka nannanakow, wet ka gebutil de pagpamatud mo pati gelangin mo i kamoddenan mo ide.” ²¹ Misan ay tinubeg nun lalaki, “Tinumalinga ok di de pesan a inon gepo nun geulittaw ok pa hanggen nano.” ²² Misan ay pagkaikna ni Hisus de inon ay sinabi na, “Te duman ka pa a an nagkayeyedi kanya panggetangin mo i pesan mo a adi ta boyin mo de mahedepin i kapanggetangan na ta dingan gekaduman ka ni kayamanan de langot. Pagkatapos ninon ay umabut ka deko.” ²³ Nano ay pagkaikna na ninon ay malungkut eya a masakut ta eya ay mayaman a masakut. ²⁴ Nun pagkakita ni Hisus a nalungkut eya ay sinabi na, “Talage ngani a mahedep a te kapangyedi-han i Makedepat de innawa ni agta a geasa la de yaman na. ²⁵ Ta be an nappatud a nesilong i hayup a kamelyo de bulsut ni kadeyum ay namas pa a an nappatud a te kapangyedi-han i Makedepat de innawa ni agta a ge-asa la de yaman na.” ²⁶ Misan ay nagtanto i manga agta a geikna de inon a sinabi de, “Be maginon ay ino pan i nalligtas?” ²⁷ Ta tinubeg ide ni Hisus, “Talage a an nappatud a leligtas ni agta i sadile de misan ay te kaya i Makedepat a nangyeyedi ni misan ano a buot na.” ²⁸ Dingan sinabi ni Pedro, “Pagelawagin yu ta winalat mi i pesan, a inumabut kami la dikamo.” ²⁹ Kanya ide ay tinubeg ni Hisus, “Talage ay pesabi ko dikamo a i misan ino a getiis, a walatin na i below na,

bebi, mangának, manga kabinsa, kamoddenan, a gesabi pala a ti papalano a te kapangyedi-han i Makedepat de innawa ni agta ³⁰ ay tatanggep na ngani de nano a panahon i makmuk pa a masakut a kapiy-onan pati de nádetong pan a panahon ay te duman eya ni edup a an te kalog.” Inon i sinabi ni Hisus.

Katiluwon A Pagsabi Ni Hisus De Kalebunan Na

(Mt. 20:17-19; Mk. 10:32-34)

³¹ Nano ay binukud ni Hisus i sangpuwu pati aduwa a mag-aadel na ta sinabi na dide, “Patalikngan yu ta násakat kitam di de Herusalem. Ta duman ay nangyeyedi i pesan a nappaayun de sinolat ni magsasabi ide a den a tungkul deko. ³² Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay boboy de an Hudyo ide a lelibek ok de, a bobugen, a yeyedian de pa ni malot a an te gelang. ³³ Ta ako ay paapdisan de a bobuno a tuloy misan ay de katiluwon a adow ay pa-keedup ok a liwet.” Inon i sinabi ni Hisus. ³⁴ Misan ay an katinggesan ni mag-aadel na ide inon a sinabi na ta nattagu pan dide i kabuluhan ninon.

Pepapiyon Ni Hisus I Lalaki A Bulag

(Mt. 20:29-34; Mk. 10:46-52)

³⁵ Nano ay nun palane di i Hisus de benwaan a Heriko ay te gelipa de kaginglan nun bektas i lalaki a bulag a geaged duman ni limus na. ³⁶ Nun inikna na i makmuk a agta a gesila duman ay nagtanto eya, “Ino ino kamo man a kaagtaan?” ³⁷ Ay dingan tinubeg de diya, “Gesila di i Hisus a tage Nasarit.” ³⁸ Dingan pagkaikna na ninon ay inumolang eya a magioyo, “Hisus a apo ni Debid, makalbi kamo deko.” ³⁹ Misan ay sinablow eya ni kaagtaan a naona de Hisus tangani tumimok eya misan ay namas na pa ngani a pinalagdu i pag-ólang na a sinabi, “Apo ni Debid, makalbi kamo deko.” ⁴⁰ Kanya tinumimok i Hisus de pagtotul na dingan pinakangan na un bulag de alane na a tinanto na eya, ⁴¹ “Ano man i buot mo a yeyedi ko dikaw?” Tinumubeg un bulag, “Panginoon, buot ko tebe a nakakita di.” ⁴² Dingan sinabi diya ni Hisus, “Nakakita ka di ta dehil de pagpanulusun mo deko ay pinapiyon ka.” ⁴³ Ay tambing ngani a nakakita eya ta eya ay inumabut dila de Hisus a gepodi de Makedepat. Pati i pesan a nakakita de sinumapit a inon ay nagpodi pala ide de Makedepat.

I Hisus Pati Sakeo

19 Nano ay sinumilong ide Hisus de benwaan a Heriko ta sinumila ide de benwaan. ² Ta te duman pan duman a isin a lalaki a te ngalan a Sakeo a ponu ni magsisengil ide ni buwis. Pati eya ay mayaman. ³ Pinelit na a kitain i Hisus ti magi ino eya misan ay an nappatud ta makmuk a masakut i agta pati eya ay masidong a masakut. ⁴ Kanya eya ay ginumikan a naona a dinumawet de kew a sikomoro tangani kitain na la i Hisus a nesila de tipong na a bektas. ⁵ Ta pagkatipong diya ni Hisus ay tinumingala eya a sinabi

na, "Sakeo, lumusong ka a tambing ta depat ok a nekipilong de beloy mo nano." ⁶ Kanya eya ay linumusong a tambing ta tinanggep na a piyon i Hisus de beloy na a nagkasalig a masakut. ⁷ Misan ay nun kinta yo ni manga agta ay naulit-uletan ide ta sinabi de, "Ay bekot pan ta nekipilong i Hisus de beloy ni agta a iwina a makikkakasalahan." ⁸ Nun ide ay duman di nunde beloy ay inumuddi i Sakeo ta sinabi na de Panginoon, "Panginoon, nano ay boboy ko di de mahedepin i kalahati ni yaman ko pati be nakadeya ok de pagsingil ko ni buwis ay aampungang ko diya ni subra pa." ⁹ Kanya sinabi diya ni Hisus, "Talage ngani a gepo nano ay dinumatong di de beloy a oyo i kaligtasan ta i Sakeo ay te pagpanulusun pala a magi kaapoapohan tam a Abraham. ¹⁰ Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay dinumio de putok i tangani lawagin a ligtasin pala i manga nalagelag ide a te buot a gesosol."

Halimbewa A Tungkul De Kuwarta A Ginto

(Mt. 25:14-30)

¹¹ Ta pagkasabi na ninon ay sinabi na pala i halimbewa a oyo. Alane di ide Hisus de Herusalem ta inesip a mali ni kaagtaan a napa ni hari a mandeli i Hisus dio de putok i. ¹² Kanya sinabi na, "Te duman a lalaki a te kapangyedihan ta kinumang de alayu a bensa tangani tatanggep na di i tungkolin na a hari ta be nátanggep na di ay náampungang. ¹³ Misan ay dingan ngona eya tinumotul ay pinalane na diya i katabeng na ide a sangpuwu ta biniyen na i belang isin dide ni uluisenan a kuwarta a ginto. Ta sinabi na, 'Pamuhonan yu yo hanggen de pagdetong ko tangani magkapakinabeng ok ni hanga.' Inon i sinabi na. ¹⁴ Misan ay pagkagengsaan pan a masakut i agta a oyo ni tage duman pala ide de bensa na kanya nanodul ide ni pinakalawes de a nanabi nunde hari a kaditasan a, 'I agta a oyo ay am mi buot a nappa ni hari mi.'

¹⁵ "Misan ay pineta pan i te kapangyedihan a napa ni hari dingan inumampungang di de bensa na. Ta pagdetong na ay pinaolang na i biniyen na ide ni uluisenan a kuwarta a ginto tangani mangingesan na, tipide di i napa ni pakinabeng ni kuwarta na. ¹⁶ Nano ay linumane diya i tagibu ta sinabi na, 'Panginoon, i kuwarta yu ay nagkapakinabeng pan ni sangpuwu pa.' ¹⁷ Dingan sinabi na de katabeng a inon, 'Masampat i yinadi mo ta piyon ka a katabeng. Ta dehil de naponulusonan ka de untik ay papámahala ka de sangpuwu a benwaan a hangain.' ¹⁸ Nano ay linumane diya i káduwa ta sinabi na, 'Panginoon, i kuwarta yu a isin ay nagkapakinabeng ni lima pa.' ¹⁹ Ta sinabi diya ni panginoon na, 'Papámahala ka de lima a benwaan a hangain.' ²⁰ Misan ay linumane pan diya i isin pa a katabeng ta sinabi na, 'Panginoon, dio la i kuwarta yu a tiningos ko de panyu. ²¹ Ta nagkatakut ok dikamo ta ikamo ay mahigpit ta mig-amit kamo ni an dikamo pati geguto kamo ni an yu pinasok.' Inon i sinabi na. ²² Dingan eya ay tinubeg ni panginoon na, 'Malot ka ngani a katabeng ta de inon a surut mo ay pamatoden ko

ngani a ikaw ay malot a katabeng. Ta katinggesan mo mangani a ako ay mahigpit a gegemit ok pa ni an deko pati geguto ok ni ang ko pinasok. ²³ Kanya bekot ta am mo pinuoy i kuwarta ko de bangko tangani nagkaduman ok nano ni kuwarta ko pati pakinabeng na?' ²⁴ Ta sinabi na de kauluuddi duman, 'Amitin mo diya i isin a kuwarta ta boyin mo de te sangpuwu di.' ²⁵ Misan ay sinabi de diya, 'Panginoon, ay te duman di eya ni sangpuwu. Ano pan ta dodugengan pa ni isin pa?' ²⁶ Tinumubeg un hari, 'Talage ay pesabi ko dikamo a i misan ino a te duman di ay bebiyen pa ni subra misan ay i te duman ni untik la ay aamit pangani i pesan. ²⁷ Nano ay tungkul pan de manga nagkagengsa ide deko a an de buot a ako i nanákup dide ay ikagin yu ide dio ta bunoin yu de kasagkaden ko i.'"

Nesilong I Hisus De Herusalem

(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Hn. 12:12-19)

²⁸ Nano ay pagkasabi ni Hisus ninon a halimbewa de manga agta ide ay dingan eya ay tinumotul a naona dide a pasakat de Herusalem. ²⁹ Pagsakat de a palane de Herusalem ay dinumatong ide de karipakip ni Kalasan a Olibo a alane de benwaan ide a Betpag pati Betania. Dingan pinapaona ni Hisus i aduwa a mag-aadel na. ³⁰ Ta sinabi na dide, "Kumang kamo de nosunud a beriyu ta de pagsilong yu la duman ay kekita yu a naggipot i am pa matande a asno a am pa pesakoyen ta ukasan yu a uweyin dio. ³¹ Ta be te nagtando dikamo a, 'Ti ano a peukasan yu.' Ay sabiin yu, 'Kaelangan yo ni Panginoon.'" Inon i pagdodul ni Hisus. ³² Dingan tinumotul ngani i manga dinodul na ide ta kinta de i magi sinabi na dide. ³³ Nano nun peukasan de un hayup ay tinanto ngani dide nun te manga adi, "Ano pan ta peukas yu nay?" ³⁴ Misan ay tinumubeg ide, "Kaelangan yo ni Panginoon." ³⁵ Ta dingan inuwey de un hayup de Hisus ta dinasa de de idog nun hayup i kulapyaw de ta dingan pinasakoy de i Hisus. ³⁶ Nano ay nun eya ay nappasakoy a getotul di ay dinasá pan ni kaagtaan i kulapyaw de de bektas a sesilan ni Hisus a paggelang de diya. ³⁷ Nun nagkalane di ide de Herusalem de pagdolug nun karsade de Kalasan a Olibo ay i pesan a geabut diya ay nagpodi a malagdu de Makedepat, a nagkasalig dehil de gepakataka a yinadi ni Hisus a kinta de. ³⁸ Ta sinabi de, "Podiin eya a Hari a gedetong a te kapangyedihan ni Panginoon a Makedepat. Talage a gekaduman ni kasampatan a inawa i manga agta dio ta magpasalamat kitam di de Makedepat." Inon i pagpodi de. ³⁹ Misan ay sinabi pan diya ni tipide a Pariseo a kakoloy ni kamakmakan, "Magtutodu, sablowin yu pan i mag-aadel yu na ide a wet ide magpodi dikamo." ⁴⁰ Misan ay tinubeg na pan dide, "Pesabi ko dikamo ngani a be an di gepakasurut i kaagtaan ide a oyo ay i kabetoan di a oyo i nosurut a gepodi deko."

Napatangos I Hisus Dehil De Tage Herusalem Ide

⁴¹ Ay nun alane di i Hisus de Herusalem a pekita na di ay napatangos eya a kinalbian na de manga tage du-

man ide dehil de padusa a nádetong dide. ⁴² Ta sinabi na, "Ay ikamo a manga tage Herusalem ay kakulukalbi ta be katinggesan yu tebe i kapiyonan ni Makedepat para dikamo hanggen de adow a oyo misan ay petagu yo dikamo. ⁴³ Ta nádetong i adow a te kahedepan kamo a kokolong kamo ni kapagebuk yu ide a sundelo ta aabetan kamo de magduludibelew. ⁴⁴ Talage a nopuksa kamo pati mangának yu ide a naddegitna ni benwaan yu ta nesede i pesan a kabeloyen ide dehil de an yu buot a inabuyenan i magliligtas a pinakang dikamo ni Makedepat." Inon i sinabi ni Hisus.

Nesilong I Hisus De Beloy A Pighandogen De Makedepat

(Mt. 21:12-17; Mk. 11:15-19; Hn. 2:13-22)

⁴⁵ Pagdetong na de Herusalem ay sinumilong i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ta pinangalow na duman i magpapanggetang ide. ⁴⁶ Ta sinabi na, "Pesabi ni kasulatan a, 'I beloy ko ay talage a pigpanalanganin la misan ay peyedi yu pan a pigtaanan ni tulisan ide.'"

⁴⁷ Nano ay adow adow ay nagtodu i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat. Nun inikna i pagtodu na ni ponu ide ni maghahandug ide, magtutodu ide ni Hudyo pati ni pesan a te kapangyedihan de Hudyo ide ay linawag de i pagkakataon a mapabuno de i Hisus. ⁴⁸ Misan ay an la ide te kaya a yeyedi diya i malot dehil de manga agta a te buot a masakut a gepatalikngoy de pagtodu na.

Te Getanto De Hisus Tungkul De Kapangyedihan Na

(Mt. 21:23-27; Mk. 11:27-33)

20 Nun isin a adow a nagtodu i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat, a nagsabi de kaagtaan ni piyon a bereta ay linumane diya i ponu ide ni maghahandug ide, magtutodu ide ni Hudyo, pati pinakamatande ide. ² Ta tinanto de eya, "Ano man i kapangyedihan mo a nagyedi ni maginon pati ino i nagboy ni kapangyedihan a inon?" ³ Misan ay tinumubeg dide i Hisus, "Tatanto ko pala ikamo ni pakosa ta tube gin ok yu. ⁴ Dino pala inumapo i kapangyedihan ni Huwen a Maglilenod a gelinod ni agta. De Makedepat man o de agta la?" ⁵ Ay dingan ide ay nasurutsurotan, "Be sasabi tam a, 'De Makedepat,' ay sasabi na pan a, 'Bekot ta an yu tinalingaan?' ⁶ Misan ay be sasabi tam a 'De agta la,' ay makati bonglagin kitam pan ni manga agta ta peabuyenan de a i Huwen ay magsasabi ni Makedepat." ⁷ Kanya sinabi de diya, "Am mi katinggesan." ⁸ Sinabi pala dide ni Hisus, "Be maginon ay ang ko pala sasabi dikamo ti ino i nagboy deko ni kapangyedihan a geyedi ni pesan a inon."

I Halimbewa Tungkul De Taohan Pati Pigtanoman

(Mt. 21:33-46; Mk. 12:1-12)

⁹ Nano ay nagsabi i Hisus de kaagtaan ni oyo a halimbewa, "Te duman a agta a nagpatanom de pigtanoman na ni lanut a obes. Pagkatapos ninon ay winalat na nunde taohan na ide ta eya ay kinumang

de kakmukan a bensa a nátaan eya ni naaloy duman. ¹⁰ Nano ay nun dinumatong di i panahon a pagpisa nun obes ay pinakang nun te adi i katabeng de taohan na ide tangani boboy de i kabinsa na. Misan ay pagkakita pan nun taohan ide ay binalbel de un dinodul dingan pinatotul de eya a an te adde ni misan ano. ¹¹ Nano ay nagdodul pa a liwet ni isin pa a katabeng na ta binalbel de pala eya a yinadian ni an te gelang ta dingan pinatotul de eya a an te adde ni misan ano. ¹² Dinodul na pala i katiluwon a katabeng na ta eya ay binigeden de dingan pinatotul de. ¹³ Misan ay naddeinnawa pan ni te adi a, 'Ano i piyon a yeyedi ko? Yadi pa a i pakang ko ay i anak ko a pebuot ta sigudu ay gegelang de di eya.' ¹⁴ Ta nun kinta nun taohan ide un anak nun te adi ay nasurutsurotan ide a magioyo, 'Iwina i gemana ni pigtanoman i. Hale di, bunoin tam tangani mapadikitam di i mamana na.' ¹⁵ Dingan binulwag de de ditow nun pigtanoman a binuno a tuloy."

Nano ay tinanto ni Hisus i kaagtaan ide, "Ano man i yeyedi ni te adi ni pigtanoman de taohan na ide?"

¹⁶ Sinabi na a tuloy, "Talage a noduman i te adi ta popuksa na inon ide a taohan dingan pataanan na de kakmukan un pigtanoman a inon." Nano ay pagkaikna ni manga agta ide ay sinabi de, "Wet tebe nangyeyedi i maginon." ¹⁷ Misan ay nun pinakalawag ide ni Hisus ay sinabi na, "An yu pa man nagkabesa i pesabi ni Makedepat de kasulatan,

'I beto a kinapoyen ngona ni magyeyedi ide ni beloy ay eya pan i namas pa a pinakamahalage a beto de iwina a yinadi a beloy.'"

¹⁸ Sinabi ni Hisus a tuloy, "I misan ino a nadegdeg de beto a inon ay nebigedbigeden ta i madegdegen pan ni beto a inon ay norupus ngani a magi delpong."

I Tanto Tungkul De Buwis

(Mt. 22:15-22; Mk. 12:13-17)

¹⁹ Nano ay nun odes pala a inon ay dedekop tebe i Hisus ni magtutodu ide ni Hudyo pati ponu ide ni maghahandug ide dehil de katinggesan de a ide i pesabian na de halimbewa a inon. Misan ay nagkatakut pan ide de manga agta. ²⁰ Kanya nag-ilat ide ni pagkakataon ta nagpakang ide de Hisus ni tipide a magdedeya a geyedi ide a magi ide ay piyon ta buot de a maamit i mali de surut na tangani hahabla de eya de gubernador. ²¹ Ta sinabi de, "Magtutodu, katinggesan mi a ikamo ay gesurut pati getodu ni kamatoden ta getodu kamo a nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Pati ang kamo te pepeta a agta.

²² Kanya nagkaddepat man de pagdodul ide a gebeyed ni buwis o eyen de Hari a Kaditasan de Roma?" ²³ Misan ay katinggesan ni Hisus a ide ay gedeya la kanya sinabi na dide, ²⁴ "Dio yu i kuwarta a pelak a pam-buwis." Dingan tinanto na ide, "Dino man a leterato pati ngalan i napa dio de pelak i?" Tinumubeg ide, "De Hari a Kaditasan de Roma." ²⁵ Kanya sinabi na dide, "Be maginon ay boyin yu de Hari a Kaditasan i para diya ta boyin yu pala de Makedepat i para diya."

²⁶ Nano ay an ide te kaya a gedeya diya de kasagkaden

ni kaagtaan kanya an dila ide nakayamyam pati nagta-ka ide a masakut de tubeg na dide.

Tungkul De Pagkaedup A Liwet

(Mt. 22:23-33; Mk. 12:18-27)

²⁷ Te duman a tipide a Saduseo a linumane de Hisus ta ide ay an gepanulusun a pakeedup a liwet i nalibunin. ²⁸ Ta sinabi de de Hisus. "Magtutodu, nagsolat i Moises ni pagdodul a para dikitam a, 'Be nalibun i isin a lalaki ta nawalat na a an te anak i bebi na ay depat a gepakasal i wele na a lalaki de belo a mahuna tangani magkaanak ide para de nalibun.' ²⁹ Ta nano ay te pito a magiwinale a manga lalaki. Ay nagbebi un kaka de misan ay nalibun eya a an nagkaanak. ³⁰ Misan ay maginon pala i nangyedi de káduwa ³¹ pati de katiluwon hanggen nunde kapito di ay nalibun pala a an nagkaanak. ³² Ay de inapóan ay nalibun pala un mahuna. ³³ Nano, ino dide i nappa ni bebi nun mahuna be te pagkaedup a liwet ta i pito pan ay napa ni bebi na dio?"

³⁴ Tinubeg dide ni Hisus, "I manga lalaki pati mahunain ay nappatud la a gebebian o gepabebi hanggen nappataan pa ide de putok i. ³⁵ Misan i manga lalaki pati mahunain a nagkaddepat a pakeedup a liwet, a nátaan de langot ay an di ngani nappatud a gebebian pa ide o gepabebi. ³⁶ Ta ide ay magi manga anghel ide a an di nelibun pa ta mangának di ide ni Makedepat a pinakaedup na a liwet. ³⁷ Tungkul pan de liwet a pagkaedup ay nagpamatud pala i Moises a pakeedup a liwet ni Makedepat i nalibunin nun solatin na i tungkul de gedilab a kew a masidong. Ta, nunde kasulatan a inon ay sinabi ni Moises a i Panginoon a Makedepat ay pepodian pa ni Abraham, Isak pati Hakob. ³⁸ Pati katinggesan tam ngani a i Makedepat ay an Makedepat ni nalibunin ta i naèdupin la ta nagkeedup i pesan para diya." ³⁹ Kanya sinabi ni tipide a magtutodu ni Hudyo, "Talage ngani a matud i sinabi yu, magtutodu." ⁴⁰ Ta gepo nun nanon ay an di te nagtanto diya a manga Saduseo ta námamos ide.

Getanto I Hisus Ti Ino I Apo Ni Debid

(Mt. 22:41-46; Mk. 12:35-37)

⁴¹ Dingan sinabi dide ni Hisus, "Ano ta pesabi ni magtutodu ide ni Hudyo a i Kristo kon a Pinangako nun Makedepat ay apo ni Debid a Hari tam a den? ⁴² Misan pan ay i Debid i nagsolat de manga kanta a magioyo, 'Sinabi ni Panginoon a Makedepat de Panginoon ko a lumipa ka de awenan ko a te kapangyedihan ⁴³ ta padeog ko dikaw i kapagebuk mo ide.'

⁴⁴ Kanya be pengalanan ni Debid i Kristo a, 'Panginoon ko' ay papalano man a napa ni apo ni Debid i Kristo?"

Pepapag-engat Ni Hisus I Mag-aadel Na Ide

(Mt. 23:1-36; Mk. 12:38-40)

⁴⁵ Nano ay de peikna ni kaagtaan ay sinabi ni Hisus de mag-aadel na ide, ⁴⁶ "Mag-engat kamo de ugeli ni magtutodu ide ni Hudyo a gemayabeng, a getotul a nappabedu ni anduwonin ta buot de a betiin ide ni

gekita ide dide de kulukarsade. Ta i buot de pala ay i manga hinande a piglipaan de pigmitengan ide pati de hinande ide a pigpanganan. ⁴⁷ Pati gepanalangin pala ide ni anduwon tangani esipin ni agta a ide ay te piyon a ugeli misan ay peubus de pan la i keedup ni mahunain ide a belo kanya pan namas pa a mabiyet i nádetong a padusa dide."

Te Handug I Mahuna A Belo

(Mk. 12:41-44)

21 Nun ide ay duman pa de beloy a pighandogen de Makedepat ay pinagelawag ni Hisus i mayamanin a gehandug ni kuwarta de de pigpuoyen ni handug. ² Ay kinta na pala i mahedep a mahuna a belo a gehandug pala ni aduwa la a pera. ³ Ta sinabi ni Hisus, "Talage ay pesabi ko dikamo a inon a hinandug ni belo a mahedep ay namas pa a mahalage de makmuk a hinandug ni mayamanin ide. ⁴ Ta i mayamanin ide ay naghandug ni subra la de kaelangan de misan ay i hinandug ni mahuna a inon a mahedep ay kádu dila ni keedup na."

Tungkul De Pagkasede Ni Beloy A Pighandogen De Makedepat

(Mt. 24:1-2; Mk. 13:1-2)

⁵ Ta pinasurutsurotan ni tipide de kakoloy ide ni Hisus i beloy a pighandogen de Makedepat, "Pagelawagin yu ta hangain i beto a ginamit dio pati pasampat a beto a hinandug." Misan ay tinubeg ide ni Hisus, ⁶ "Tungkul de beloy a oyo a pekita yu a masampat, de nádetong a adow ay an te nattide dena a beto a nappulupatongan ta neregen a pesan."

I Kahedepan A Nádetong

(Mt. 24:3-14; Mk. 13:3-13)

⁷ Kanya eya ay tinanto de, "Magtutodu, kapide man nangyeyedi i sinabi yu a inon pati ano i nappa ni tande be mandeli di a nádetong i pesan a oyo?" ⁸ Ay tinubeg na ide, "Mag-engat kamo tangani wet kamo nadedeya ni misan ino a agta. Ta makmuk i nádetong a gesabi a ide i Kristo. Ta te gesabi pan a mandeli di i inapóan a panahon misan ay wet kamo manulusun dide.

⁹ Nakàikna kamo ni gelaben pati gulo. Ay wet kamo matakut ta depat ngona a mangyedi i oyo ide a pesan misan ay am pa i kalog ni panahon.

¹⁰ "Ta i bensa a isin ay nekilaben de isin pala a bensa ta nekilaben pala i hari ide de kakmukan a hari. ¹¹ Te duman pala a nádetong a tigtegegeng, manga orom pati noyogyog a malagdu de misan deno a lugel. Pati te gepakatakut pati tande a masakut a gepo de langot.

¹² Misan ay dingan ngona nangyeyedi i pesan a oyo ay dedekop de ikamo a pehedepan ta aadde de de pigmitengan a totulutanto a bebilanggo a tuloy. Ta dehil de pagpanulusun yu deko ay pasagkad de ikamo de manga gubernador ide pati manga hari ide. ¹³ Ta te pagkakataon kamo ngani a gepamatud tungkul de piyon a bereta. ¹⁴ Kanya patibongin yu i innawa yu, a wet nagkogulo i ti ano i totubeg yu dide. ¹⁵ Ta de odes

ngani a inon ay bebiyen ko ikamo ni surut pati katinggesan tangani an nappatud a nekipagtalo dikamo i kapagebuk yu ide, a am pala nakapengeyen ide de katinggesan yu. ¹⁶ Nano ay padekop kamo ni kamoddenan ide, kabinsa, mittanak pati mangáyun yu ide ta i tipide dikamo ay pobuno de. ¹⁷ Kagengsaan kamo ni pesan dehil de pagpanulusun yu deko. ¹⁸ Misan ay pealagean kamo ni Makedepat. ¹⁹ Ta i getiyage de pagpanulusun na deko hanggen de kalog ay nalligtas ngani.

I Gepakatakut A Násapit

(Mt. 24:15-21; Mk. 13:14-19)

²⁰ "Nano be kekita yu di a nallebut di ni hukbo ide i Herusalem ay katinggesan yu ngani a an di naaloy ay nopuksa di i manga tage duman ide. ²¹ Dingan depat a nelimok de kalasan i pesan a nappataan de lugel ni Hudia ta i nadde Herusalem ide ay depat pala a tumotul duman pati wet di nesilong duman i naddeditow ide. ²² Ta inon ide a manga adow ay nammatud di i pagpadusa ni Makedepat a magi sinabi ni kasulatan ide a den. ²³ Kakulukalbi ngani i mabsuin pati gepinagpasusu de manga adow a inon ta gekaduman i kaagtaan ni hanga a kahedepan ta i manga Hudyo ide ay gekaduman ni padusa. ²⁴ Ta i manga Hudyo ay bobuno de padean ni utak. I kakmukan pan ay eikag de pesan a bensa. Ta gepo de inon ay i an Hudyo ide i gesákup de Herusalem hanggen an nádetong i pineta a adow a ide ay pototul di duman.

I Pag-ampulang Ni Kristo

(Mt. 24:29-31; Mk. 13:24-27)

²⁵ "Te manga tande pala de adow, bulan pati butatala ide ta de putok ay gekaduman ni hanga a takut pati gulo de manga agta de pesan a bensa dehil de agewak ni atab pati loktat a hangain a labun. ²⁶ Talage ngani a hanggen peesip ni manga agta i kahedepan a nádetong de putok i ay nanghehena i innawa de dehil de takut de. Ta i te kapangyedihan de longaw na ay neeyenan di ide ni kapangyedihan de. ²⁷ Ta dingan kekita ok de a Pineta nun Makedepat a napa ni agta a gelusong a nappa de kunom a te kapangyedihan pati gepakaingap a masakut. ²⁸ Nano be te gepo di a nangyeyedi i pesabi ko a oyo ay depat a te pag-asa i belang gepanulusun deko ta mandeli dingani a leligtas kamo." Inon i pagtodu ni Hisus.

I Pagtodu Gepo De Kew A Igos

(Mt. 24:32-35; Mk. 13:28-31)

²⁹ Ta dingan sinabi na i halimbewa a oyo, "Pagelawagin yu i kew a igos pati pesan a kew ³⁰ ta be kekita yu a geagid di ay katinggesan yu ngani a alane di i tig-adlas. ³¹ Maginon pala be kekita yu i pesan a sinabi ko ay katinggesan yu di a alane di i panahon a pagdetong ko a te kapangyedihan ni Makedepat. ³² Talage a matud ay pesabi ko dikamo a te duman a tipide a agta a gekita de gepo a gepakatakut a nangyeyedi a an nelibun hanggen an de kekita i inapóan a

gepakatakut. ³³ Talage ay nesede di i langot pati putok i misan ay i surut ko pan ay angani neeyenan ni kabuluhan.

Depat A Mag-engat Kamo

³⁴ "Mag-engat kamo a wet mag-esip a tuloy ni tungkul de subra a pápangan yu, de pagbugnang yu pati de attanan a buot yu a sadili dio ta makati ang kamo nappahande de pagdetong ko a loktat. ³⁵ Ta nádetong ngani i paghatol ni Makedepat de pesan a manga agta de disapow ni putok i de odes a an de katinggesan. ³⁶ Kanya depat a maghande kamo a ugnay a magpanalangin tangani te tibong kamo a nakeligtas pala de malot a inon a nangyeyedi, a nakouddi kamo de kasagkaden ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta."

³⁷ Nano ay adow adow ay nagtodu i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat misan ay de belang abi ay getotul ide a paagow de Kalasan a Olibo ta duman ide gepilong. ³⁸ Ta de belang abiabi pala ay gekang de beloy a pighandogen de Makedepat i makmuk a manga agta ta ide ay gepatalikngoy de pagtodu na.

I Belak A Malot Tungkul De Hisus

(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Hn. 11:45-53)

22 Nano ay alane di i kaadowen ni Tinapay a An Te Pahelab a te ngalan pala a kaadowen ni Paskuwa. ² Ta i ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo ay napapag-esip ide a ti papalano a pobuno de i Hisus de an katinggesan ni makmuk ta nagkatakut ide de kaagtaan.

Nakipagkasungdu I Hodes De Kapagebuk Ide Ni Hisus

(Mt. 26:14-16; Mk. 14:10-11)

³ Dingani linumane di i Satanas de Hodes Iskariyote a isin de sangpuwu pati aduwa. ⁴ Kanya pan kinumang i Hodes de ponu ide ni maghahandug ide pati de ponu ide ni magbebetay ide de beloy a pighandogen de Makedepat tangani mapadekop i Hisus dide. ⁵ Kanya nasalig ide nun inikna de inon ta nangako ide a bebiyen de ni kuwarta. ⁶ Ta eya ay tinumalinga di kanya gepo nun nanon ay napapag-esip di i Hodes ni pagkakataon a mapadekop na i Hisus de an katinggesan ni kaagtaan.

I Pangapun De Paskuwa

(Mt. 26:17-25; Mk. 14:12-21; Hn. 13:21-30)

⁷ Nano ay dinumatong di i tagibu a adow ni Tinapay a An Te Pahelab ta inon pala i depat a adow a paghandug ni topa ide a pigpanganin de Paskuwa. ⁸ Kanya dinodul ni Hisus i Pedro pati Huwen a tinutugun na ide a magioyo, "Kumang kamo a maghande para dikitam ni pangapun de Paskuwa." ⁹ Ta tinanto de eya, "Deno i buot yu a gehande kami?" ¹⁰ Ay tinubeg na ide, "Patalikngan yu ta pagdetong yu de Herusalem ay te nattagbu kamo a isin a lalaki a gétabu ta diya kamo umabut misan deno nesilong a beloy. ¹¹ Ta tantoin yu

de te adi ninon a beloy a, 'Pesabi ni magtutodu mi a ti deno a kuwarto nappatud a eya pati mag-aadel na ide ay námangan ni pangapun a Paskuwa?' ¹² Ta totodu na dikamo i isin a hanga a kuwarto de ditas a te nappahande a gegemit yu ta duman kamo maghande para dikitam." ¹³ Dingan kinumang ngani de Herusalem i aduwa ta kinta de ngani i magi sinabi dide ni Hisus ta naghande ide ni pangapun a Paskuwa.

I Pangapun Ni Panginooon

(Mt. 26:26-30; Mk. 14:22-26; 1 Kor. 11:23-25)

¹⁴ Nano ay nun odes di ay dinumatong i Hisus pati mag-aatid na ide a námangan. ¹⁵ Ta sinabi na dide, "Binuot ko a masakut a gesaló kitam de oyo a pangapun a Paskuwa dingan ok ngona maghedep a nelibun a tuloy. ¹⁶ Pesabi ko ngan dikamo a anak di námangan ni oyo a liwet hanggen anak naeisin pati pesan a gepanulusun a gesaló de kataanan nun Makedepat." ¹⁷ Dingan inamit na i pig-inoman ni tayug a malanis ta nun nagpasalamat de Makedepat ay sinabi na, "Amitin yu i oyo ta uminom kamo a pesan. ¹⁸ Ta pesabi ko dikamo a gepo nano ay anak di neinom ni oyo a tayug a malanis hanggen an pepakita i kapangyedihan ni Makedepat dio de putok i." ¹⁹ Pagkatapos ninon ay nangamit eya ni tinapay ta nagpasalamat de Makedepat dingan pinisangpisang na a binuluboy de mag-aadel na ide ta sinabi na, "Amitin yu a panganin ta lawes ko yo a ponobus dikamo ta mamangan kamo ni oyo a magdeinnawa de paghedep ko." ²⁰ Pagkapangan de ay inamit na i pig-inoman ni tayug a malanis ta sinabi na, "I oyo a tayug a malanis ay gepamatud de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat a te kati-beyen a i sagu ko a nobusbus para dikamo a makmuk." ²¹ Sinabi na a tuloy, "Talage ay pesabi ko dikamo a padekop ok ni isin dio a kasaló ko. ²² Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay nelibun a napaayun de kabuotan ni Makedepat misan ay gepakatakut i násapit de agta a gepadekop deko." ²³ Pagkasabi na ninon ay natulutantoan i mag-aadel na ide a ti ino dide i gepadekop de Hisus.

Natulutaloan I Mag-aadel Ide A Ti Ino I Maditas Pa Dide

²⁴ Pagkatapos ninon ay natulutaloan i mag-aadel na ide a ti ino dide i namas pa a pinakamaditas dide a pesan. ²⁵ Kanya sinabi dide ni Hisus, "I manga an Hudyo a hari ide ay gesákup ide a mahigpit ni nasasakopan de pati i te kapangyedihan ide ay buot de a pengalanan ide a, 'Geboy ni Kapiyonan'. ²⁶ Misan ay wet tebe maginon i nappa ni ugeli yu ta depat a i pinakamaditas dikamo ay magpakasidong a magi anak ta i te kapangyedihan ay depat a nappa ni katabeng ni pesan. ²⁷ Ta i ugeli dio de putok i ay námangan ngona i te kapangyedihan ide dingan la i katabeng ide misan ay am pan maginon i ugeli ko ta ako ay kinumang dio tangani getabeng de manga agta ide.

²⁸ "Ikamo ay i geabut deko a tuloy de pesan a pagsubuk deko. ²⁹ Kanya ti papalano a biniyen ok ni Ama

ko ni kapangyedihan a gesákup ay maginon pala bebiyen ko ikamo ni kapangyedihan ³⁰ tangani nakkasaló ko ikamo a námangan a neinom a kakoloy de nasasakopan ko ta nelipa kamo de manga piglipaan a gehuwis de sangpuwu pati aduwa a angkan ni Israel."

Pehola Ni Hisus A Pengeyan Eya Ni Pedro

(Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Hn. 13:36-38)

³¹ Nano ay sinabi ni Hisus de Pedro a magioyo, "Simon, patalikngan mo ta inaged di ni Satanas a nonukso dikamo tangani ikamo ay mapakiblag deko dehil de kahedepan, a magi biges a tinapan. ³² Misan ay nagpanalangin ok di para dikaw tangani wet neeyen a tuloy i pagpanulusun mo kanya gepo de odes a matibong pan di i pagpanulusun mo ay patibongin mo pala i pagpanulusun ni manga kabinsa mo na ide."

³³ Dingan sinabi diya ni Pedro, "Panginooon, ako ay nappahande a nabbilanggo pati nelibun a kakoloy yu."

³⁴ Ay tinubeg eya ni Hisus, "Pedro, pesabi ko dikaw a ni abi pala a oyo ay dingan ngona nátaráok i manok ay pengeyan ok mo ni tiluwon a sila."

Depat A Nappahande Kamo A Gesabi Ni Piyon A Bereta

³⁵ Ta tinanto ni Hisus i mag-aadel na ide, "Nun dinodul ko ikamo a geatid ni piyon a bereta a an te soput ni pápangan pati an te panlewes ni paragetus ay kinolang kamo man?" Ta ide ay tinumubeg, "Angani."

³⁶ Dingan sinabi na dide, "Misan nano ay depat kamo a nángadde ni kuwarta yu pati soput ni pápangan be ikamo ay geatid ni piyon a bereta. Ta i an te utak ay depat a panggetangin na i kulapyaw na tangani nakáamit eya ni isin a utak. ³⁷ Ta pesabi ko dikamo a nangyeyedi di i naddekasulatan a tungkul deko a, 'Dudugeng i Pineta nun Makedepat de agta a makikkakasalanan.'" ³⁸ Kanya sinabi diya ni mag-aadel na ide, "Panginooon, wiyo i aduwa a utak a aadde mi." Dingan tinubeg na ide, "Ay iwina ay sukul."

Gepanalangin I Hisus De Getsemiani

(Mt. 26:36-46; Mk. 14:32-34)

³⁹ Pagkatapos ninon ay tinumotul eya a paagow de Kalasan a Olibo a gepanalangin a magi ugeli na ta sinumut diya i mag-aadel na ide. ⁴⁰ Pagdetong de duman ay sinabi na dide, "Magpanalangin kamo tangani wet kamo notukso." ⁴¹ Ta pagkalayu na dide ni untik ay linumuhud a nanalangin. ⁴² Sinabi na de pagpanalangin na, "Ama ko, be nappatud dikamo ay layuin yu tebe deko i tetiis ko a oyo misan ay wet nangyeyedi i kabuotan ko ta i kabuotan yu la." ⁴³ Kanya te duman ngani a nagpakita diya a anghel a gepo de langot a nagpatibong de innawa na. ⁴⁴ Nano nun eya ay nagkolungkut a masakut a magi nelibun ay nanalangin eya ni namas pa a matibong ta i aldut na pan a hangain a magi sagu ay binumusbus de putok. ⁴⁵ Pagkapanalangin na ay inumuddi ta kinangan na i mag-aadel na ide misan ay dinatongan na ide a kapulupede dehil de

lungkut de a masakut. ⁴⁶ Dingan sinabi na dide, "Bekot ta napede kamo la ta gumiyos kamo di a magpanalangin tangani wet kamo notukso."

Padekop I Hisus

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Hn. 18:3-11)

⁴⁷ Nun gesurut pa i Hisus ay dinumatong di i kaagtaan pati Hodes a naona dide a isin de sangpuwu pati aduwa. Ta eya ay linumane de Hisus tangani angutan na. ⁴⁸ Misan ay sinabi diya ni Hisus, "Hodes, pepadekop ok mo man a Pineta nun Makedepat a napa ni agta de isin la a angut?" ⁴⁹ Nano ay nun kinta ni mag-aadel na ide a ti ano i nangyeyedi ay sinabi de, "Panginoon, be buot yu ay nenigbes kami ni manga agta ide i."

⁵⁰ Ta tinigbes ngani ni isin dide i isin a katabeng ni pinakaponu a maghahandug ta nasapsap ngani i awenan na a talinga. ⁵¹ Misan ay sinabi ni Hisus dide, "Pabiyaan yu ide." Dingan tinapá na i talinga na a pinapiyon. ⁵² Ta sinabi na de ponu ide ni maghahandug ide, de ponu ide ni magbebetay ide pati de pinakamatande ide a Hudyo a kinumang duman a nánakop diya, "Anok tulisan. Bekot ta nagidinio kamo a te manga utak pati panopras?" ⁵³ Ta adow adow ay nagtodu ok de beloy a pighandogen de Makedepat a anak yu pan dinakop. Misan hale di ta panahon yu nano pati te kapangyedihan ni Satanas i madumos a esip ni agta ide."

⁵⁴ Ay binolan de ngani i Hisus ta inikag de de beloy ni pinakaponu a maghahandug. Ta inumabut pala i Pedro misan ay alayu la i pag-etan. ⁵⁵ Nano nun makapaggetong di un manga agta nunde gitna nun bekoran ay nagilinepa ide tangani manangdeng ide ta dingan linumipa pala i Pedro de alane de.

Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:57-58, 69-75; Mk. 14:53-54, 66-72; Hn. 18:12-18, 25-27)

⁵⁶ Nano ay kinta pan eya ni isin a maddikit de tallang nun apoy ta nun pinagelawag na i Pedro ay sinabi na, "I lalaki pan a oyo ay kasta kakoloy pala ni wina a agta." ⁵⁷ Misan ay nangeyen i Pedro ta sinabi na diya, "Maddikit, ang ko eya peabuyenan." ⁵⁸ Nun mulumáloy di ay sinabi diya ni isin pa a gekita diya, "Kasta isin ka pala de kakoloy de." Misan ay tinubeg ide ni Pedro, "Eyen ayun." ⁵⁹ Nano ay nun makasila di i manga isin a odes ay sinabi diya a mapelit ni isin pa a agta duman, "Talage ngani a i oyo a lalaki ay kakoloy na ta tage Galilea pala." ⁶⁰ Misan tinubeg ni Pedro, "Ayun, ang ko katinggesan i pesabi yu deko." Nun gesurut pa i Pedro ay tanging dila a tinumaráok i manok. ⁶¹ Ta linumingoy i Panginoon ta pinakalawag na i Pedro kanya pan naisepan na i hinola diya ni Panginoon a, "De abi a oyo dingan ngona nátaráok i manok ay pengeyen ok mo ni pakatiluwon a sila." ⁶² Dingan binumulwag i Pedro a nagtangos a masakut a nagkolungkut.

I Hisus Ay Pelibek Pati Pesuntut

(Mt. 26:67-68; Mk. 14:65)

⁶³ Ta i Hisus pan ay linebek ni manga gebentay ide diya a sinulusuntut. ⁶⁴ Pati tinaklopan de i mata na a tinanto de eya, "Hale di, holaan mo ti ino i gesuntut dikaw." ⁶⁵ Pati nagsabi pa ide diya ni sadisadi a paglibek diya.

I Hisus Ay Gesagkad De Kapolongan

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Hn. 18:19-24)

⁶⁶ Nano ay nun kinábiabian di ay nagpolong i pinakamatande ide ni Hudyo, i ponu ide ni maghahandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo. Ta pinasagkad de i Hisus de gitna ni kapolongan de, ⁶⁷ a tinanto de eya, "Sabiin mo dikami i kamatoden ti ikaw ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat?" Misan ay tinubeg na dide, "Be sasabi ko dikamo ay anak yu pan pepanulusonan ⁶⁸ ta be tatanto ko ikamo ay ang kamo pan getubeg. ⁶⁹ Misan ay pesabi ko ngan dikamo a gepo de panahon a oyo ay nelipa ok a Pineta nun Makedepat a napa ni agta de awenan na a Makapangyedihan de pesan."

⁷⁰ Dingan tinanto de a pesan, "Ikaw man i Anak nun Makedepat?" Misan ay tinubeg na ide, "Ikamo pala i gesabi." ⁷¹ Kanya sinabi de, "An tam di kaelangan i pagsumbong ni kakmukan ta ikitam di a pesan i inumikna a eya ay an te gelang de Makedepat."

I Hisus De Kasagkaden Ni Pilato

(Mt. 27:1-2; 11:14; Mk. 15:1-5; Hn. 18:28-38)

23 Ay dingan inumuddi ide a pesan a kapologan ta inikag de i Hisus de Gubernurador a Pilato. ² Ta ginumapo ide a gesumbong ni an matud a tungkul de Hisus ta sinabi de a, "I oyo a agta a nakitán mi a getodu de kaagtaan ni paglagelag ta pesabi na pa a an depat a gebeyed ni buwis de Hari a Kaditasan de Roma. Pati pesabi na a eya kon i Hari a Kristo a Pinangako nun Makedepat." ³ Nano ay tinanto eya ni Pilato, "Ikaw man i Hari ni Hudyo ide?" Dingan tinumubeg i Hisus, "Ikamo di i gesabi." ⁴ Ay dingan sinabi ni Pilato de ponu ide ni maghahandug ide pati de kaagtaan, "Anok te depat a panhahatolan de agta a oyo." ⁵ Misan ay namas pa a mapelit i te kapangyedihan ide a nagsurut diya a magioyo, "Talage ay pelagelag na a masakut i manga agta de pagtodu na de kulukaginglan ni Hudia ta eya ay ginumapo de Galilea ta nano ay wiyo di de Herusalem i."

Peikag I Hisus De Herod

⁶ Kanya nun inikna inon ni Pilato ay tinanto na ide, "Tage Galilea mangan yo a agta?" ⁷ Nano ay nun kinatindinggesan na a i Hisus ay tage duman de sákup ni Herod ay pinaikag na i Hisus diya. Ta i Herod pan nun adow ide a inon ay nagbiseta de Herusalem. ⁸ Talage a pagkakita ni Herod de Hisus ay nasalig eya a masakut ta naloy na di a buot a kekita i Hisus. Ta nagkabbereta na i gepakataka ide a yinadi ni Hisus ta inon ide i buot

na a kitain.⁹ Kanya pan tinanto na i Hisus ni makmuk a sila misan ay an di la getubeg i Hisus ni misan ano.¹⁰ Misana ay duman pala i manga ponu ide ni maghandug ide pati magtutodu ide ni Hudyo a an dila getimok de pagsumbong de a masakut a tungkul de Hisus.¹¹ Ta i Herod pati manga sundelo na ide ay naglibek pala diya ta yinadian de eya ni an te gelang. Ta binaduan de pa ni masampat a magi bedu ni hari dingan pagkatapos ay pinaampulang na de Pilato.¹² Ta nun adow pala a inon ay napa ni mag-ayun i Herod pati Pilato a nun sakadow ay magkapagebuk ide.

Pehatolan Ni Kalibunan I Hisus (Mt. 27:15-26; Mk. 15:6-15; Hn. 18:39-19:16)

¹³ Nano ay pinatipun ni Pilato i ponu ide ni maghandug ide, i te kapangyedihan ide pati kaagtaan.¹⁴ Ta sinabi na dide, "Nun inikag yu deko i oyo a agta ay sinumbong yu eya a getodu ni paglagelag de agta ide misan ay nun tantoin ko eya de kasagkaden yu ay anak pan te kinta a kamatoden de sumbong yu diya.¹⁵ Maginon pala i Herod ta eya ay pinaampulang na a liwet deko. Ta talage pan a an te kasalanan a depat a panhahatolan diya ni kalebunan.¹⁶ Kanya pan palapdit ko eya dingan pobulwag." Inon i sinabi ni Pilato,¹⁷ ta te ugeli eya a de belang kaadowen ni Paskuwa ay gepabulwag ni isin a nabbilanggo.¹⁸ Misana ay sabey sabey a nagiinolang i kaagtaan a, "Depat a bunoin i agta a iwina ta i Barabás pan i pabulwagan yu."¹⁹ Nano i Barabás pan a oyo ay nabbilanggo dehil de eya ay migbuno pati migpakilaben de gubyerno de Herusalem.²⁰ Ta liwet a nagsurut dide i Pilato dehil de buot na a pabulwagan i Hisus.²¹ Misana ay nagiinolang ide a magioyo, "Pakuin eya de padipa. Pakuin yu de padipa."²² Ta tinanto pala ide ni Pilato ni tiluwon a sila, "Bekot, ta ano man i yinadi na a kasalanan? Ta anak pan te pekita a dehilan a panhahatolan diya ni kalebunan. Kanya yadi pa ay palapdit ko eya ta dingan pobulwag."²³ Misana ay namas pa ide a nagiinolang a geaged a mapelit a pakuin i Hisus de padipa. Ta de inapóan ngani ay nanalo di i kabuotan ni kaagtaan ide.²⁴ Kanya pinanulusonan ni Pilato a hatolan i Hisus ni nappaayun de kabuotan de.²⁵ Ta pinabulwag na ngani i nabbilanggo a migbuno pati migpakilaben de gubyerno de Herusalem a inaged de. Ta i Hisus pan ay binoy na dide tangani yediin de i nappaayun de kabuotan de.

Pepaku I Hisus De Padipa (Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Hn. 19:17-27)

²⁶ Nano ay nun inikag de i Hisus a pakuin de de padipa ay natagbu de i Simon a tage Sirene a inumapo de buluberiyu. Ta eya ay binolan de tangani papassanin de diya a mapelit un padipa ni Hisus a napaabut diya.²⁷ Ay napaabut pala de Hisus i kaagtaan a makmuk pati mahunain a gepinagtangos a masakut para diya.²⁸ Misana ay liningoy ide ni Hisus ta sinabi na dide, "Ikamo a mahunain a tage Herusalem ay wet ok yu

pagtangosan ta depat a i pagtangosan yu ay i sadile yu pati mangának yu ide.²⁹ Ta talage a nádetong i panahon a sasabi ni kaagtaan ide a tage dio de Herusalem a, 'Piyon i kapuoyen ni mahunain a an geakaanak, a an nanganak kapide man pati an nagpasusu.'³⁰ Ta de panahon a inon ay sasabi ni kaagtaan de kalasan ide a, 'Maropnay kamo dikami.' Ta sasabi de pala de manga pagotan, 'Tumapor kamo dikami.'³¹ Ta be ako a agta a an te kasalanan ay getiis ni mahedep a masakut ay ano ngani i násapit de kaagtaan a te kasalanan a masakut." Inon i sinabi ni Hisus.

³² Ta inikag pala ni sundelo ide i aduwa a matud a te kasalanan tangani pakuin de de padipa a kasabey ni Hisus.³³ Pagdetong de de lugel a te ugalan a "Kaksan ni Ulo" ay pinaku de i Hisus de padipa pati aduwa a matud a te kasalanan, isin de awenan na pati isin pala de awile na.³⁴ Dingan sinabi ni Hisus, "Ama, pakeeyenan yu i kaagtaan ni kasalanan a oyo ta an de katingsingan i peyedi de." Ta i sundelo ide ay nagsugel a binulubinsa de un demit na.³⁵ Nano ay i kauluuddi a kaagtaan ay gepakalawag diya misan ay pelibek pan eya ni te kapangyedihan ide a Hudyo ta sinabi de, "Te kaya eya a nanligtas ni kakmukan kanya nano pan ay ligtasin na i sadile na be eya ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat."³⁶ Pati linibek eya ni manga sundelo a peawa de pa ni tayug a maapsut.³⁷ Ta pesabi de diya, "Be ikaw ngani i Hari a matud ni Hudyo ide ay ligtasin mo i sadile mo nano."³⁸ Ta nassolat de ditas ni ulu ni Hisus de surut a Griego, Roma pati Hebreo, "I oyo ay Hari ni Hudyo ide."

³⁹ Pati isin a pinaku a kasabey na ay nagsurut pala ni libek diya ta sinabi na, "Aman la ikaw i Kristo a Pinangako nun Makedepat? Ligtasin mo ikami pati sadile mo."⁴⁰ Misana ay sinosol eya ni kapadepade na a te kasalanan ta sinabi na, "Ang ka man la nagkatakut de Makedepat? Ta ikitam a tiluwon ay pepadusahan⁴¹ misan ay ikita pan ay pepadusahan a nappaayun de kamatoden ta petanggep ta i nagkaddepat a bilos ni yinadi ta a mammalotin. I agta pan a oyo ay an te yinadi a misan ano a malot."⁴² Dingan sinabi na de Hisus, "Hisus, esipin ok yu pan be ikamo ay nádetong di a liwet de putok i a te kapangyedihan de pesan."⁴³ Tinubeg ni Hisus, "Talage a matud ay pesabi ko dikaw a nano pala de adow a oyo ay kakaloy ok mo de pigtaanan nun Makedepat."

I Pagkalibun Ni Hisus (Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Hn. 19:28-30)

⁴⁴ Nano ay nun manga udto di ay dinumumos i putok hanggen de apun a kadepit.⁴⁵ Ta i adow pan ay an di te tallang dingan nagisi un age a mokpal a sagbong a nasampay de beloy a pighandogen de Makedepat.⁴⁶ Dingan inumolang i Hisus ni malagdu ta sinabi na, "Ama, peboy ko di dikamo i kaleduwa ko." Ta pagkasabi na ninon ay napugtusan di.⁴⁷ Nano ay nun kinta yo a nangyedi ni kapitan ni sundelo ide ay nagpodi eya de Makedepat ta sinabi na, "Talage ngani i agta a oyo ay an te kasalanan."⁴⁸ I manga agta pan ide

a gepakalawag diya ay nun kinta de i nangyedi a inon ay inumuli ide a petugtug de i alalang de dehil de hanga a lungkut de. ⁴⁹ Misan ay i mangáyun pan ide ni Hisus pati mahunain a inumabut diya gepo de Galilea ay napasayed pala nunde alayu ta kinta de pala i pesan a nangyedi.

I Pagtapor De Hisus

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Hn. 19:38-42)

⁵⁰ Te duman a isin a lalaki a te ngalan a Hose a tage Arimatea de sákup ni Hudia. Eya ay piyon a agta a te gelang de Makedepat. Pati isin eya a te tungkolin de kapolongan a pinakamatande a Hudyo. ⁵¹ Ta an na buot i belak pati yinadi de de Hisus ta geilat pala eya ni panahon a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta. ⁵² Ta eya ay kinumang de Pilato a inaged na i bengkay ni Hisus. ⁵³ Dingan nun malusong na di un bengkay ay tiningos na de age a matebe ta inadde na de gob nun denpa a táporan. I oyo a táporan ay bowon a am pa te nakattapor. ⁵⁴ Nun tinapor de eya ay apun di ni Adow a Paghande ni Paskuwa ta mandeli di ay te gepo i adow ni paimloy.

⁵⁵ Ta i mahunain pan ide a inumabut de Hisus gepo pa de Galilea ay sinumut pala ide de Hose ta kinta de i táporan a pinamuoyen de Hisus. ⁵⁶ Ay dingan inumuli ide a gepinaghande ni agid pati langis a mabengo ta inon ay popunas de de bengkay ni Hisus.

Nano ay nun adow di ni paimloy ay nagpaimloy ide a nappaayun de pagdodul ide.

Pepakaedup A Liwet I Hisus

(Mt. 28:1-10; Mk. 16:1-8; Hn. 20:1-10)

24 Nano ay nun Simbe a abiabi a masakut ay dinumuman un mahunain ide de táporan a te manga adde ide ni mabengoin a hinande de. ² Misan ay pagdetong de duman ay kinta de a nabulidbulid di un beto a abet ni táporan. ³ Ta pagsilong de nunde gob ay an de kinta i bengkay ni Panginon a Hisus. ⁴ Kanya ide ay napauddi la duman a nagkelito i esip de ta dingan loktat a te inumuddi de alane de a aduwa a manga lalaki a te manga bedu ni gepakaingap a masakut. ⁵ Nano ay dehil de hanga a takut de ay dinumuko ide ta tinanto ide ni manga lalaki, "Ano ta pelawag yu i naedup di a liwet de nalibunin ide?" ⁶ Sinabi de pa, "An di eya kadio ta pinakaedup di a liwet. Ta esipin yu i sinabi na dikamo nun eya ay duman pa de Galilea ⁷ a, 'Depat a Ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay boyin de kapangyedihan ni manga agta a makikkakasalanan, a papaku de a tuloy de padipa misan ay de katiluwon a adow ay pakeedup ok la a liwet.'" ⁸ Ay dingan inesip ngani nun mahunain i sinabi a inon dide ni Hisus. ⁹ Pag-ampulang ni mahunain a oyo gepo de táporan ay binareta de de sangpuwu pati isin pati de pesan a kakoloy de. ¹⁰ I mahunain ide a nagbereta de mag-aatid ide ay i Maria Magdalena, Huwana, Maria a ina ni Santiago pati kakmukan pa a mahunain a kakoloy de. ¹¹ Nano ay inesip de a inon a bereta ay an la matud kanya an la ide nanulusun. ¹² Misan ay

inumuddi i Pedro a ginumikan a paagow de táporan ta pagduko na a gepakalawag de disalad, i kinta na la ay un age a pinaningosan a napuoy di de isin a kaginglan kanya eya ay inumuli a getaka a masakut de nangyedi a inon.

Tungkul De Pagkang De Emaus

(Mk. 16:12-13)

¹³ Nun adow pala a inon ay kinumang i aduwa a mag-aadel de beriyu a Emaus a i kalayu na de Herusalem ay manga sangpuwu pati isin a kilometro. ¹⁴ Ta de pagtotul de ay passurutsurotan de i pesan a nangyedi. ¹⁵ Ay nun ide ay nassurutsurotan pa ay linu-mane dide i Hisus ta nakisabey dide. ¹⁶ Kinta de ngani eya misan ay an de la inabuyenan. ¹⁷ Nano ay tinanto ide ni Hisus, "Ano man i passurutsurotan yu a iwina de pagtotul yu?" Ay ide ay tinumimok a te lungkut de mukha de. ¹⁸ Dingan tinubeg de Hisus ni te ngalan a Kleopas, "Makati ikamo la i gebiseta dio a an te katinggesan ni tungkul de nangyedi nun isin la a adow de Herusalem." ¹⁹ Misan ay nagtanto i Hisus, "Ano man non a nangyedi?" Dingan tinubeg de eya, "Ay i malot a nangyedi de Hisus a tage Nasarit, a isin a magsasabi a makapangyedihan de pagyedi man pati de surut. Ta talage ay an te kapadepade de pekita ni Makedepat pati de manga agta. ²⁰ Misan ay i ponu ide ni maghandug ide pati te kapangyedihan ide a Hudyo ay binoy de eya a hinatolan ni kalibunan a pinaku de padipa. ²¹ Kanugun ta ikami ay geasa pam pa diya a eya i nantotubus dikami a manga tage Israel. Misan ay an di nappatud nano ta eya ay nalibun di nun katiluwon pa a adow. ²² Isin pa ay naloktat kami de binareta dikami nun mahunain a kakoloy mi. Ta kinumang ide a maderam de táporan ²³ misan ay an de kinta duman i bengkay ni Hisus kanya inumampulang ide dikami. Ta sinabi de a pinagpakitaan kon ni manga anghel a sinabi de a naedup di a liwet i Hisus. ²⁴ Kanya pan kinumang pala de táporan i kakmukan a mangáyun mi ta kinta de pala i magi sinabi ni mahunain ide misan ay an de kinta duman i bengkay ni Hisus." Inon i sinabi ni Kleopas.

²⁵ Dingan sinabi ni Hisus dide, "Ikamo mangani ay manga agta a an te katinggesan ta mahena i pagpanulusun yu de pesan a surut nun magsasabi ide a den. ²⁶ Ta sinabi de a i Kristo ay depat ngona a magtiis ni maginon a kahedepan dingan pa eya ay gekaduman ni kapangyedihan de pesan." Inon i sinabi ni Hisus. ²⁷ Dingan nagpatingges eya de aduwa ni pesan a sinolat a tungkul diya de kasulatan a den gepo de kasulatan ni Moises hanggen dila de kasulatan ni pesan a magsasabi ide a den.

²⁸ Nano ay nun ide ay alane di nunde beriyu a kakan-gan de ay notuloy la tebe i Hisus de pagtotul na.

²⁹ Misan ay sinabi de diya, "Ay wet kamo di tumotul ta dio kamod pumilong ta nelinod di i adow a mulumad-umos di." Kanya eya ay nakituloy di dide. ³⁰ Nano ay nun ide ay napasagkad di de pamangan ay nangamit i Hisus ni tinapay a nagpasalamat de Makedepat din-

gan pinisangpisang na a tuloy ta binuluboy na dide.

³¹ Ay dingan de la inabuyenan eya misan ay loktat eya ay naeyen. ³² Ta sinabi de, "Kanya mangani gehanga i innawa tam kangwoni nun eya ay nagpatingges tungkul de kasulatan ide ni Makedepat nun getotul kitam pa."

³³ Kanya nun odes pala a inon ay inumampulang un aduwa de Herusalem ta dinatongan de duman i sangpuwu pati isin pati kakmukan pa a gepolong. ³⁴ Ta sinabi ni dinatongan ide a, "Pinakaedup dingani i Hisus ta eya ay nagpakita di de Pedro." ³⁵ Ta nagpatingges pala i aduwa ni tungkul de nangyedi de bektas pati ti papalano a inabuyenan de eya nun pinisangpisang na un tinapay.

I Hisus Ay Gepakita De Mag-aadel Na Ide

(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Hn. 20:19-23; Yedi 1:6-8)

³⁶ Nano ay nun ide ay nassurutsurotan pa ay loktat pan a inumuddi i Hisus de gitna de ta sinabi na. "Mapadikamo i kasampatan a innawa." ³⁷ Misana ay nákid-ed a te takut i mag-aadel ide ta magi ide ay binuswal. ³⁸ Kanya sinabi dide ni Hisus, "Bekot ta nagkogulo i esip yu a geuluaduwa a tungkul deko?" ³⁹ Pagelawagin yu i biged ide de kumot pati singit ko ta akod yo a an buswal. Bolan ok yu pati pagelawagin ta i buswal ay an te kaksan pati unid a magi ako a pekita yu." ⁴⁰ Pagkasabi na ninon ay pinakita na i kumot pati singit na. ⁴¹ Ta nagkasalig ide a getaka a masakut misan ay an ide kasta gepanulusun ta magi gepangnenop la ide. Kanya dehil de aduwa i esip de ay nagtanto i Hisus dide, "Te duman kamo man a pápangan?" ⁴² Ay biniyen de eya ni sinube a kapusing a ikan. ⁴³ Ta inamit na inon

a namangan de pekita de kanya kinatinggesan de a an eya buswal.

⁴⁴ Dingan sinabi na, "I oyo i buot ko a sasabi nun kakoloy ok yu pa a depat a mangyedi i sinolat a tungkul deko de kasulatan ni Moises pati magsasabi ide a den pati de manga kanta." ⁴⁵ Ta dingan kinayesan na i esip de tangani matinggesan de i kasulatan ide nun Makedepat. ⁴⁶ Dingan sinabi na dide, "Te duman de kasulatan a ako a Kristo a Pinangako nun Makedepat ay depat a magtiis ni kahedepan, a nelibun a tuloy misan ay pakeedup ok la a liwet de katiluwon a adow. ⁴⁷ Ta dingan te duman pala a manga gesabi de pesan a bensa gepo de Herusalem i, tungkul de maka-pangyedihan a ngalan ko tangani gesosol i pesan, a pakeeyenan pala ide ni mammalotin de. ⁴⁸ Ikamo ngani i gepamatud de oyo a piyon a bereta. ⁴⁹ Patalikngan yu ta pakang ko dikamo i Ispiritu a pinangako ni Ama a Makedepat kanya mag-ilat kamo de Herusalem i hanggen an nulusong dikamo i kapangyedihan a náapo de langot." Inon i sinabi ni Hisus.

I Pagpaditas Ni Hisus De Langot

(Mk. 16:19-20; Yedi 1:9-11)

⁵⁰ Nano ay inikag na ide a pabulwag de Herusalem hanggen de tipong ni beriyu a Betania ta pagdetong de duman ay tinaye na i kumot na ta pinakalbian na ide. ⁵¹ Ta nun pepakalbian na pa ide ay winalat na pan ide a pinaditas di eya de langot. ⁵² Nano ay pag-ampulang de de Herusalem ay nagpodi ide de Makedepat a te hanga a kasalegen. ⁵³ Ta ugnay ide nunde beloy a pighandogen de Makedepat a gepodi pati gepasalamat a tuloy.

Huwen

I Te Ngalan A Surut I Peapoan Ni Edup A Kapadepade Ni Makedepat

1 Nun am pa te putok ay duman di eya a te ngalan a Surut ta eya a Surut ay ayun ni Makedepat ta i Surut ay Makedepat. ² Nun gepo pa ngani ay ayun di nun Makedepat i Surut. ³ Ta pinayedi diya a Surut nun Makedepat i pesan i, ta an te yinadi be an dehil diya a Surut. ⁴ Talage i te ngalan a Surut i peapoan ni edup a kapadepade ni Makedepat kanya eya a geboy ni edup ay magi salong a gepatallang de esip ni kaagtaan. ⁵ Ta tinumallang de madumos a esip ni kaagtaan iwina a salong ta an yo nadeog ni dumos.

⁶ Nano pan ay pinakang ni Makedepat i isin a agta a te ngalan a Huwen a Maglilenod. ⁷ Dinumatong eya a nagpamatud tungkul de salong tangani dehil de pagpamatud na ay gepanulusun de salong i pesan. ⁸ An i Huwen i salong ta eya ay pinakang la a gepamatud tungkul de salong. ⁹ Ta i matud a salong a gepatallang de esip ni kaagtaan ay gedetong de putok i.

¹⁰ Talage ay pinayedi diya a Surut nun Makedepat i putok i pati eya ay dinumio gepo de langot misan pan ay an eya inabuyenan ni agta ide dio de putok i. ¹¹ Pati nun eya ay dinumio de bensa na a sadili a Hudia ay an eya tinanggep ni kapadepade na a Hudyo. ¹² Misan i pesan a tinumanggep diya, a nanulusun pala de makapangyedihan a ngalan na ay yinadi na ide a mangának nun Makedepat. ¹³ Ta yinadi na ide a mangának na gepo la de kapangyedihan na a an gepo de esip, buot pati de pagyedi ni agta.

¹⁴ Ay eya a te ngalan a Surut ay napa ni agta a nakipagtaan dikitam ta eya ay te kamatoden pati kalbi a masakut de agta. Ta kinta mi i gepakaingap na a i gepakaingap a talage ni kádu a Anak nun Makedepat a Ama. ¹⁵ Nagpamatud i Huwen a tungkul diya a te ngalan a Surut nun Makedepat. Sinabi ni Huwen a magioyo, "Nun sakadow ay sinabi ko a te duman a agta a nappaabut deko misan ay eya ay te kapangyedihan pa deko. Ta nun anak pa pinanganak ay eya ay te edup di hanggen nun kapide pa man. I oyo i agta a pinamatoden ko." Inon i pagpamatud ni Huwen.

¹⁶ Nano ay gepo de pagbuot a masakut ni Surut ay petanggep tam a pesan i kapiyonan na a tuloy tuloy. ¹⁷ Ta i pagdodul ide ay binoy ni Makedepat de padean ni Moises misan ay de padean ni Hisu Kristo ay gekaduman kitam di ni kosa a tabeng ni Makedepat, a kakoloy ni surut na a kamatoden. ¹⁸ Ta kapide man ay

an te nakakita de Makedepat misan ay pinaabuya eya ni kádu a Anak na a eya a gepakikaisin de Ama.

I Oyo I Pagpamatud Ni Huwen A Maglilenod

(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Lu. 3:1-18)

¹⁹ Nano ay i Hudyo ide de Herusalem a te manga kapangyedihan ay dinodul de i tipide a maghahandug pati tipide a angkan ni Lebi a katabeng ni maghahandug ide tangani tantoin de i Huwen a Maglilenod a ti ino eya. Kanya magioyo i pagpamatud na ²⁰ ta pinatingges na dide a matud a an eya i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²¹ Dingan tinanto de eya, "Be maginon ay ino kamo? Ikamo man i Elias?" Ay tinubeg ni Huwen, "Ay eyen." Tinanto de a liwet, "Ikamo man i magsasabi a náapo de Makedepat a peilat mi?" Tinumubeg eya, "Eyen." ²² Pagkatubeg na ay sinabi de a liwet, "Ino kamo man? Sabiin yu dikami tangani te masabi kami de nagdodul dikami. Ano i sasabi yu a tungkul de sadile yu?" ²³ Tinumubeg i Huwen, "Ako i geolang de lugel a ilang. 'Tanusin yu i sesilan ni Panginon.' Ta inon i paghola ni Isais a magsasabi a den." Inon i tinubeg ni Huwen dide.

²⁴ Nano ay inon ide a nagtanto ay dinodul ide ni manga Pariseo ide ²⁵ kanya liwet de a tinanto i Huwen, "Bekot ta pelinodlinod yu i agta be amangan ikamo i Kristo, i Elias o i magsasabi a peilat mi?" ²⁶ Tinubeg na ide, "Pelinod ko di ikamo de orat misan ay naddegitna yu i isin a an yu peabuyenan. ²⁷ Ta eya i nádetong a nappaabut deko misan ay namas pa a te kapangyedihan deko ta anak te sukul a kapangyedihan a nongukas ni gipot la ni paragetus na." Inon i tinubeg ni Huwen. ²⁸ Nano ay i oyo ay nangyedi de beriyu a Betania a dipa ni Orat a Horden ta duman lininodlinod ni Huwen i manga agta.

I Magliligtas A Geapo De Makedepat

²⁹ Nun kinábiabian ay kinta ni Huwen i Hisus a gelane diya ta sinabi ni Huwen, "Wiyo i magi topa a handug a inumapo de Makedepat, a nomut ni mamalotin ni kaagtaan dio de putok i. ³⁰ Eya ngani un pesabi ko nun sabiin ko a te nádetong a nappaabut deko, a namas pa a te kapangyedihan deko ta nun anak pa pinanganak ay eya ay te edup di hanggen nun kapide pa man. ³¹ Ta ang ko pala inabuyenan eya nun nanon misan ako ay dinumio a gelinod ni kaagtaan de orat tangani paabuya ko eya de manga tage Israel."

³² Ta dingan nagpamatud i Huwen a tuloy a magioyo, "Kinta ko i Ispiritu a linumusong diya gepo de langot a

magi isin a kalapati a tinumaan diya. ³³ Ang ko eya inabuyenan a masakut nun nanon misan ay i nagdodul deko tangani maglinod ok de orat i nagsabi deko, 'I kekita mo a agta a lolusongan ni Ispiritu, a nátaan pala diya ay eya ngani i gelinod ni agta de Ispiritu ko.' ³⁴ Kinta ko ngani i maginon ta pepamatoden ko di a eya ay Anak nun Makedepat." Inon i sinabi ni Huwen.

Te Duman A Tagibu A Gepanulusun De Hisus

³⁵ Nun kinábiabian ay duman a liwet i Huwen pati aduwa na a mag-aadel. ³⁶ Nun kinta na i Hisus a gesila ay sinabi na, "Wiyo i magi topa a hahandug a inumapo de Makedepat." ³⁷ Inikna ni aduwa a mag-aadel na i sinabi na kanya inumabut ide de Hisus. ³⁸ Dingan linumingoy i Hisus a kinta na i geabut ide ta tinanto na ide, "Ano i pelawag yu?" Ta dingan nananto pala ide diya, "Magtutodu, buot mi a nosut dikamo de pigtaanan yu tangani matinggesan mi i pagtodu yu." ³⁹ Tinumubeg i Hisus, "Sumut kamo ta pagelawagin yu." Ta dingan sinumut ide diya ta pagdetong de de kataanan na ay nakitaán ide diya de inon a adow ta kaapat di a odes ni apun.

⁴⁰ Nano ay de aduwa a inumikna de Huwen a sinumut pala de Hisus ay isin i Andres a wele ni Simon Pedro. ⁴¹ Dingan nun kinábiabian ay linawag ni Andres i kaka na a i Simon Pedro ta sinabi na diya a, "Kinta mi di i Pinangako nun Makedepat a te ngalan a Kristo." ⁴² Eya ay inikag ni Andres de Hisus. Nun pinagelawag ni Hisus i Simon ay sinabi na diya, "Ikaw i Simon a anak ni Huwen misan nano ay pengalanan ko ikaw a Sepas." (Inon de Griego a surut ay Pedro a te kabuluhan a "beto".)

Pepeta I Pilepi Pati Natanael

⁴³ Nun kinábiabian pala ay binuot ni Hisus a ná kang de Galilea. Pagdetong na ay kinta na i Pilepi ta sinabi na diya, "Sumut ka deko." ⁴⁴ Nano i Pilepi ay tage Betsaida a magi Andres pati Pedro. ⁴⁵ Linawag ni Pilepi i Natanael ta sinabi na diya, "Kinta mi di i Hisus a tage Nasarit a anak ni Hose, a eya a sinólat ni Moises de libro ni pagdodul ide nun Makedepat. Maginon pala i sinólat ni magsasabi ide a den." ⁴⁶ Tinubeg ni Natanael de Pilepi, "Ay kasta an nappatud a te nágepo de Nasarit a piyon." Misán sinabi ni Pilepi diya, "Sumut ka ta pagelawagin mo."

⁴⁷ Nun kinta ni Hisus i Natanael a gelane diya ay sinabi ni Hisus de mangáyun na a tungkul de Natanael, "Pagelawagin yu ta dio i Hudyo a te piyon a innawa a an gedeya a unabis." ⁴⁸ Tinanto eya ni Natanael, "Papaalano ok yu a inabuyenan?" Tinumubeg i Hisus, "Dingan ka pa linawag ni Pilepi ay kinta ko di ikaw nun ikaw ay de saruk pa ni kew a igos." ⁴⁹ Ay dingan sinabi ni Natanael, "Magtutodu, ikamo ngani i Anak nun Makedepat. Ikamo i Hari ni bensa a Israel." ⁵⁰ Tinubeg diya ni Hisus, "Nanulusun ka man dehil de sinabi ko dikaw a kinta ko di ikaw nun ikaw ay de saruk pa ni kew a igos? Ay talage ay nekita ka ni namas pa a te ka-

pangyedihan de inon." ⁵¹ Ta sinabi ni Hisus a tuloy diya, "Talage a matud ay pesabi ko dikaw a kekita mo a nakayesan i langot ta i manga anghel ide nun Makedepat ay násalakat pati nesidong de tipong ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta." Inon i sinabi ni Hisus.

Te Duman A Kásalan De Kana

2 Nano ay pagkatakig ni aduwa a adow ay te kásalan de beriyu a Kana de sákup ni Galilea ta duman i ina ni Hisus. ² I Hisus pati mag-aadel na ide ay inakit pala de kásalan. ³ Nun naubus di i tayug a malanis ay sinabi ni ina ni Hisus diya, "Naubusan ide ni tayug a malanis." ⁴ Tinubeg ni Hisus, "Ina ko, be nappatud ay wet ok yu toduan a ti ano i yeyedi ko ta ampa dinumatong i odes a pepakita ko i kapangyedihan ko de kamakmokan." ⁵ Sinabi ni ina na de manga katabeng, "Yediin yu i misan ano a payedi na."

⁶ Nano ay dehil de ugeli a pag-uges ni Hudyo ide de lawes de ay te duman a anim a tapayen a i unid ni isin ay aduwa a puwu o tiluwon a puwu a gelon. ⁷ Sinabi ni Hisus de manga katabeng, "Pinoin yu ni orat i manga tapayen." Ta dingan pinino de ngani. ⁸ Ta sinabi na pa, "Tumabu kamo nano ta addein yu de gepamahala ni kásalan." Ay inadde de ngani de gepamahala ni kásalan. ⁹ Nun kininaman pan ni oyo i orat a napa ni tayug a malanis ay an katinggesan ni gepamahala ti deno inumapo inon. (Misan ay katinggesan pan ni katabeng ide a tinumabu ni orat.) Kanya tinawal na de lalaki a kinasal. ¹⁰ Sinabi na, "I ugeli tam de kásalan ay i tagibu tam a boboy ay i piyon a tayug a malanis ta be hanga di i ininom ni agta ay dingan la boboy tam i an piyon a masakut a tayug a malanis. Misán ay ikamo pan ay pinainapóan yu i piyon a masakut a tayug a malanis." Inon i sinabi ni gepamahala. ¹¹ I nangyedi a oyo de kásalan de Kana de Galilea ay tagibu a gepakataka a yinadi ni Hisus. Dehil de oyo ay pinakita na i kapangyedihan na pati nagpanulusun diya i mag-aadel na ide.

¹² Nano ay pagkatapos ninon ay kinumang i Hisus de benwaan a Kapernam a ayun na i ina na, manga wele pati mag-aadel na ide ta tinumaan ide duman ni tipide a adow.

Pesablow Ni Hisus I An Te Gelang Ide De Beloy A Pighandogen De Ama Na De Herusalem

(Mt. 21:12-13; Mk. 11:15-17; Lu. 19:45-46)

¹³ Alane di i kaadowen ni Paskuwa ni Hudyo ide kanya kinumang i Hisus de benwaan a Herusalem. ¹⁴ Nun duman di eya de beloy a pighandogen de Makedepat ay kinta na a kalipalipa i magpapanggetang ide ni beka, topa pati kalapati pati maglelewes ide ni kuwarta a Roma de kuwarta a Hudyo. ¹⁵ Ta nangyedi i Hisus ni manga lubid a panlapdit na ta pinangalow na ide a pesan, beka pati topa, de beloy a pighandogen de Makedepat. Ta kinálat na pan i kuwarta ni manga maglelewes ide a pinulupaobbob na i pesan a lamesa de. ¹⁶ Sinabi na de magpapanggetang ni kalapati, "Layuín yu nay ide dio ta wet yu yedia

a palingki i beloy i ni Ama ko." ¹⁷ Ay naesip ni mag-aadel na ide i hinola de kasulatan a, "Dehil de pagbuot ko de beloy yu ay petiis ko i kahedepan." ¹⁸ Ay dingan tinanto eya ni manga ponu a Hudyo ide, "Ano inayeyedi yu a gepakataka tangani matinggesan mi a ikamo ay te kapangyedihan a geyedi ni oyo?" ¹⁹ Tinumubeg i Hisus, "Sedein yu i beloy a oyo ta pouddi ko la de tiluwon a adow." ²⁰ Dingan sinabi ni Hudyo ide, "Ay apat a puwu pati anim a taon a yinadi i beloy a oyo ta an nappatud a pouddi yu de tiluwon la a adow." ²¹ Misan ay i beloy a pesabi ni Hisus ay i lawes na. ²² Kanya nun eya ay pinakaedup di a liwet, pagkatakig ni tiluwon a adow ay naesip nun mag-aadel na ide inon a sinabi ni Hisus ta dingan nagpanulusun ide de kasulatan a pinasolat ni Makedepat pati de sinabi a inon ni Hisus.

Katinggesan Ni Hisus I Peesip Ni Pesan A Agta

²³ Nano ay nun kaadowen ni Paskuwa ay de Herusalem i Hisus ta makmuk i nanulusun diya dehil de yinadi na a gepakataka a kinta de. ²⁴ Misan ay an te pagpanulusun dide i Hisus ta inabuyenan na a masakut i innawa ni pesan a agta. ²⁵ An te kaelangan eya a te magsabi diya tungkul de kaagtaan ta katinggesan na ngani i innawa ni belang agta.

I Hisus Pati Nikodemo

3 Nano ay te isin a Pariseo a te kapangyedihan de Hudyo ide a i ngalan na ay Nikodemo. ² Nun isin a abi ay kinumang eya de Hisus a sinabi na, "Magtutodu, katinggesan mi a ikamo ay magtutodu a inumapo de Makedepat ta an te nakáyedi ni gepakataka a peyedi yu be an nappadikamo i Makedepat." ³ Tinumubeg i Hisus, "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an panganak a liwet i misan ino a agta ay an nappatud a te kapangyedihan i Makedepat de innawa na." ⁴ Tinanto ni Nikodemo eya, "Papalano man a panganak a liwet i agta be eya ay matande di? Ay an nappatud a nakesilong pa a liwet i misan ino de tiyen ni ina na a panganak a liwet." ⁵ Sinabi ni Hisus, "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an panganak gepo de orat pati de Ispiritu i misan ino a agta ay an nakoduman de kataanan nun Makedepat. ⁶ Ta i pinanganak ni agta ay agta la misan ay i pinanganak ni Ispiritu ay kaleduwa ni agta a gepakikaisin de Makedepat. ⁷ Kanya wet kamo magtaka de pesabi ko a oyo dikamo, a depat a panganak a liwet i belang agta. ⁸ Halimbewa ay geiyup i palos ti deno na buot ta peikna yu i tinog na misan ay an yu katinggesan ti deno inumapo o ti deno pa agow. Maginon pala ay an yu katinggesan a ti papalano pinanganak ni Ispiritu i agta." ⁹ Sinabi ni Nikodemo, "Ay talage a ang ko katinggesan a ti papalano a nangyeyedi i oyo." ¹⁰ Tinumubeg i Hisus, "Magtutodu kamo pampa de Israel. Ay kanugun a an yu katinggesan i oyo. ¹¹ Talage a matud ay pesabi ko di dikamo i katinggesan mi a matud pati pepamatoden mi i kinta mi misan ay an yu petanggep i pagpamatud mi.

¹² "Be an yu pepanulusonan i pagtodu ko tungkul de bowon a edup dio de putok i ay talage ay an yu pala ponulusonan i sasabi ko tungkul de bege de langot.

¹³ Nano ay an te dinumaditas de langot ti an ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta, a linumusong ngona a inumapo de langot. ¹⁴ Pati ti papalano a dinitas ni Moises i bebek a tangso de kew duman de lugel a ilang nun nowon ay maginon pala a depat a deditas de kew i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta, ¹⁵ tangani i misan ino a nonulusun deko ay magkaduman ni edup a an te kalog." Inon i sinabi ni Hisus de Nikodemo.

¹⁶ Ta dehil de hanga a masakut a pagbuot ni Makedepat de kaagtaan dio de putok i ay binoy na i kádu a Anak na a nagpakalibun tangani i misan ino a nonulusun diya ay gekaduman ni edup a an te kalog, a am pan nakkiblag de Makedepat. ¹⁷ Ta pinakang ni Makedepat i Anak na dio de putok i tangani nalligtas i kaagtaan dehil diya, a wet na ide hahatolan. ¹⁸ Kanya i misan ino a nonulusun diya ay an hahatolan misan ay an nanulusun diya ay hinatolan di ta an eya nanulusun de kádu a Anak nun Makedepat. ¹⁹ Hinatolan di ide ta nakadio di de putok i, i salong a gepatallang de esip ni agta ide misan ay an de tinanggep ta buot de la i madumos a esip dehil de malot a pagyedi de. ²⁰ Talage ay i nagkeedup de mammalotin ay pekapoyen na i salong, a am pala gelane de salong tangani wet na katinggesan i pagyedi na a malot. ²¹ Misan pan ay i nagkeedup de kamatoden ay gelane de salong. Ta de maginon ay pepakita na a i pagyedi na ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat.

I Hisus Pati Huwen A Maglilenod

²² Pagkatapos ni oyo ay i Hisus pati mag-aadel na ide ay kinumulukang de buluberiyu de sákup ni Hudia. Duman ay tinumaan eya a ayun de ta i kaagtaan ay pinalinod ni Hisus. ²³ Misan ay i Huwen pala ay gelinod de lugel a inon a alane de lugel a Salim ta hanga i orat duman pati gekang diya i kaagtaan a gepalinod ide diya. ²⁴ Ta am pa nabbilanggo i Huwen.

²⁵ Nano ay i isin a Hudyo pati tipide a mag-aadel ni Huwen ay nagitinalo ide tungkul de paglinod ni Huwen pati pagpalinod ni Hisus. ²⁶ Ta dingan kinumang ide de Huwen ta sinabi de diya, "Magtutodu, un lalaki a ayun yu de dipa ni Horden a pinamatoden yu ay maglilenod pala ta gekang kon diya i kamakmokaan." ²⁷ Tinumubeg i Huwen, "Be maginon ay petanggep na la i kapangyedihan a peboy diya ni Makedepat. ²⁸ Ta ikamo di pala i gepamatud de sinabi ko a an ako i Kristo a Pinangako nun Makedepat ta dinodul ok la a naona diya a gesabi ni tungkul diya.

Te Kasalegen I Huwen Tungkul De Kristo Pati Manga Gepanulusun

²⁹ "Halimbewa i mahuna a kákasal ay para de lalaki la a kákasal. I ayun a geilat de pagdetong ni lalaki a kákasal ay nagkasalig a masakut be iknain na a nasu-

rutsurotan di i kákasal ide. Maginon pala ay nagkasalig ok di a masakut nano. ³⁰ Ta eya ay depat a nappa ni maditas pa ta ako pan ay depat a nappa ni masidong pa." Inon i sinabi ni Huwen a Maglilienod.

Te Duman Eya A Inumapo De Langot

³¹ Nano ay i gepo de ditas ay te kapangyedihan pa de pesan misan i tage putok ay gesurut ni tungkul de atanan dio de putok i. Talage a i gepo de langot ay maditas pa de pesan. ³² Pati pepamatoden ni gepo de ditas i inikna pati kinta na de langot misan ay i kamakmakan ay an gepanulusun de pagpamatud na. ³³ Misan pan ay i getanggep de pagpamatud na ay gepamatud pala a i Makedepat ay te kamatoden. ³⁴ Ta eya a dinodul dio ni Makedepat ay gesubi ni surut nun Makedepat ta gekaduman eya ni pesan a kapangyedihan ni Ispiritu. ³⁵ Pebuot ni Ama i Anak na ta binoy diya ni Ama i kapangyedihan de pesan. ³⁶ I gepanulusun de Anak ay te edup a an te kalog misan i an gepanulusun de Anak ay an eya gekaduman ni edup a an te kalog ta gekaduman eya ni padusa ni Makedepat magpakapide pa man.

I Hisus Pati Mahuna A Tage Samaria

4 ¹⁻² Nano ay nabereta nun Pariseo ide a te duman di a namas pa a makmuk a getalinga a gepalinod de Hisus, a an di masakut de Huwen. (Misan ay i kamatoden ay an i Hisus i gelinod ta un mag-aadel na la ide.) Nun matinggesan yo a bereta ni Hisus ³ ay tinumotul eya de sákup ni Hudia a inumampulang de sákup ni Galilea. ⁴ Misan ay depat a de sákup ni Samaria eya nesila. ⁵ Kanya pagsila de de sákup ni Samaria ay dinumatong ide Hisus de isin a benwaan a Sikar a alane de kaengin a binoy ni Hakob de anak na a Hose nun nowon. ⁶ Duman un bubun a madisalad ni Hakob ta linumipa i Hisus de alane ni bubun ta nagkapagel eya de pagtotul na. Nun nanon ay udto di.

⁷ Te isin a mahuna a tage Samaria a dinumatong tangani nátabu. Sinabi diya ni Hisus, "Biyen ok mo tebe ni orat." ⁸ (An duman un mag-aadel na ide ta kinumang ide de benwaan a nágetang ni pápangan.) ⁹ Nagtaka i mahuna ta sinabi na de Hisus, "Ikaw ay Hudyo, ako ay tage Samaria. Ano ta geaged ka deko ni einom?" Sinabi na inon ta an mag-ayun i Hudyo ide pati tage Samaria ide. ¹⁰ Tinumubeg i Hisus diya, "Ti katinggesan yu la ti ano i peboy ni Makedepat pati ti ino ok a geaged dikamo ni einom ay ikamo tebe i náaged deko ta bebiyen ko pan ikamo ni orat a geboy ni edup."

¹¹ Sinabi nun mahuna, "Ang kamo te panabu ay madisalad i bubun i. Deno kamo nangamit ni orat a geboy ni edup? ¹² Inuminom i kaapoapohan mi a Hakob, mangának na pati manga hayup na. Te kapangyedihan kamo pa man de Hakob a nagboy dikami ni bubun a oyo?" ¹³ Tinumbeg i Hisus, "I neinom ni orat a oyo ay noohaw a liwet, ¹⁴ misan ay i neinom ni orat a boboy ko diya ay an di noohaw magpakapide pa man. Ta i orat a boboy ko diya ay nappa ni magi bukal de in-

nawa na, a nomoy diya ni edup a an te kalog." ¹⁵ Sinabi nun mahuna, "Biyen ok yu tebe ni orat a pesabi yu tangani wet ok di noohaw pati nedio a nátabu ni orat."

¹⁶ Sinabi ni Hisus, "Umuli kamo ta ikagin yu dio i bebi yu." ¹⁷ Tinubeg nun mahuna, "Anok te bebi." Sinabi ni Hisus, "Matud i sinabi yu a ang kamo te bebi ¹⁸ ta lima di i napa ni bebi yu ta i ayun yu nano ay an yu bebi kanya matud i sinabi yu." ¹⁹ Sinabi nun mahuna, "Ay katinggesan ko di a ikamo ay magsasabi nun Makedepat. ²⁰ Nano ay dio nagpodi de Makedepat i kaapoapohan mi ide de kalasan a oyo misan ay ikamo a manga Hudyo i gesabi a de Herusalem la pepodi i Makedepat." ²¹ Tinubeg ni Hisus i mahuna, "Mahuna, manulusun kamo deko a nádetong i panahon a popodi yu i Ama a Makedepat a an la de kalasan o de Herusalem man. ²² Ikamo a tage Samaria ay an yu peabuyenan i Makedepat a pepodian yu misan pan ay ikami a manga Hudyo ay peabuyenan mi i pepodian mi ta i magliligtas ay gepo la de Hudyo ide. ²³ Talage a gedetong i panahon, a nano dingani, a i matud a gepodi ide de Ama ay gepodi a nappaayun de kamatoden pati de kaleduwa a gepakikaisin diya. Ta i oyo ide i pelawag ni Ama a pagpodi diya. ²⁴ Talage a i Makedepat ay Ispiritu kanya depat a podiin eya ni gepodi ide a nappaayun de kamatoden pati de kaleduwa a gepakikaisin diya." ²⁵ Sinabi nun mahuna, "Katinggesan ko a nedio i Pinangako nun Makedepat a te ngalan a Kristo. Pagdetong na ay eya i gesabi dikitam ni pesan." ²⁶ Tinubeg ni Hisus, "Akod yo a gepakisurut dikamo."

²⁷ Ta dingan dinumatong di un mag-aadel na ide. Naloktat ide nun kinta de a gepakisurut i Hisus de mahuna misan ay an ide nagtanta, misan isin, a ti ano i buot ni mahuna o ano ta gepakisurut i Hisus diya.

²⁸ Pagdetong de ay winalat ni mahuna un pantabu na ta inumampulang de benwaan a sinabi na nunde tage duman ide, ²⁹ "Sumut kamo deko ta pagelawagin yu i agta a gesabi deko ni pesan ko a yinadi. Makati eya di un pesabi a Kristo?" ³⁰ Kanya binumulwag ide de benwaan ta kinumang de Hisus.

³¹ Nun pakang pa ide de Hisus ay an la pakosa a sila ay sinabi ni mag-aadel na ide de Hisus, "Magtutodu, mamangan kamo di." ³² Misan ay tinubeg na dide, "Ako ay te pápangan a an yu katinggesan." ³³ Kanya natulutan ide a te nangadde man diya ni pápangan.

³⁴ Dingan sinabi dide ni Hisus, "I pápangan ko ay i yediin i pepayedi ni Makedepat a nagdodul deko pati tumalinga ok de kabuotan na.

³⁵ "Nano ay pesabi yu a apat pa a bulan ay dingan tigguto di misan ay pesabi ko pan dikamo a pagelawagin yu i agta ide a gedetong ta ide ay nappahande a nonulusun deko a magi kaparayan a inogen di a nappatud a goguto. ³⁶ Talage a i magguguto a gepaabut deko ni kaagtaan ay nátaggep ni bilos a geapo de Makedepat ta i ginuto a geabut deko ay gekaduman ni edup a an te kalog. Ta de maginon ay nagkasalig di a magkakoloy i magpapasok ni surut nun Makedepat pati magguguto a gepaabut deko ni kaagtaan.

³⁷ Matud i pigsabiin a den ni agta a, 'I tipide i gepasok ta i kakmukan pan i geguto.' ³⁸ Pedodul ko ikamo tangani magguto ni an yu pinasok ta buot ko a sasabi a hanggen nunde gepo ay nagsabi i manga katabeng ni Makedepat ni surut na de kaagtaan ta nano ay ikamo i te pagkakataon a gepaabut deko ni kaagtaan." Inon i pagtodu ni Hisus de mag-aadel na ide a te talinghage.

³⁹⁻⁴⁰ Kanya nun paglane di de Hisus ni tage Samaria ide de inon a benwaan ay nagpanulusun ide diya dehil de pagpamatud ni mahuna a sinabi ni Hisus i pesan a yinadi na. Ay inaged ni makmuk a tage Samaria a neki-taan i Hisus dide ta maginon i yinadi na ni aduwa a adow. ⁴¹ Ta makmuk pa a nagpanulusun de Hisus nun inikna de i surut na ⁴² kanya sinabi de de mahuna, "Gepanulusun kami nano a an dehil de sinabi mo ta dehil la de inikna mi a pagsurut na. Peabuyenan mi a eya ngani i magliligtas ni kaagtaan a pesan dio de putok i." Inon i sinabi de.

Pepapiyon Ni Hisus I Isin A Anak Ni Te Kapangyedihan Ni Gubyerno

⁴³ Pagkatakig ni aduwa a adow ay tinumotul i Hisus de Samaria a paagow de Galilea. ⁴⁴ Nano ay nagpamatud i Hisus a an te misan ino a magsasabi a pege-lang de sadile na a lugel. ⁴⁵ Misán ay pagdetong nide Hisus de Galilea ay piyon i pagtanggap diya ni tage lugel na ta kinta de pala i pesan a yinadi na duman de Herusalem nunde kaadowen. Ta ide pala ay dinumuman de kaadowen ni Paskuwa.

⁴⁶ Kinumang a liwet i Hisus de beriyu a Kana de Galilea a duman na yinadi a tayug a malanis i orat. Nano ay duman pan de benwaan a Kapernam ay te isin a te kapangyedihan ni gubyerno. Ay i anak na a lalaki ay te orom. ⁴⁷ Nun nabereta na a inumampulang i Hisus de Galilea a inumapo de Hudia ay kinumang eya de Hisus a geaged a sumut diya tangani papiyonin ni Hisus i anak na a gehingalo di. ⁴⁸ Sinabi diya ni Hisus, "Hanggen ang kamo nekita ni gepakataka o tande ay ang kamo nonulusun." ⁴⁹ Sinabi ni te kapangyedihan, "Tam di tebe, Magtutodu, dingan pa malibun un anak ko." ⁵⁰ Tinumubeg i Hisus, "Umuli kamo di ta piyon di un anak yu." Inon i sinabi ni Hisus ta nanulusun un lalaki de surut na ta inumuli eya. ⁵¹ De bektas pa ay natagbu di eya nun katabeng na ide ta sinabi de a piyon di un anak na. ⁵² Kanya tinanto na di a, "Ano man a odes a napiyon eya?" Tinubeg de eya a, "Naeyenan ni lagnat na depun, ni kaisin a odes ni udto." ⁵³ Ay naesip nun ama nun te orom a maginon a odes nun sinabi ni Hisus a, "Piyon di un anak yu." Kanya eya pati kamitanak na ide ay nagpanulusun de Hisus. ⁵⁴ I oyo i ká-duwa a gepakataka a yinadi ni Hisus de Galilea pagkadetong na a inumapo de Hudia.

Te Duman A Pagpapiyon De Limbok A Betesda

5 Pagkatakig ni untik a panahon ay te kaadowen i Hudyo ide ta kinumang pala i Hisus de Herusalem. ² Nano ay de Herusalem ayte hanga a lim-

bok a i ngalan na de surut a Hebreo ay Betesda. Iwina a orat ay alane de pintoan a pesilongan ni topa ide de Herusalem. De kulukaginglan ni orat ay te lima a beloy a an te sagbong ³ ta duman kaideide i makmuk a te orom, bulag, pilay pati lungpo a peilat de a umiwes un orat. ⁴ Ta be magkabuyo ay te panahon a gelusong i anghel ta pebungaybungay na un orat dingan i tag-ibu a makadeorat, pagkatapos a pagbungaybungay nun orat ay nepiyon eya misan ano i orom na. ⁵ Nano ay te duman a isin a lalaki a tiluwon a puwu pati walo di a taon a te orom. ⁶ Nun kinta eya ni Hisus ta kat-inggesan na a náloy di eya a te orom ay tinanto eya ni Hisus, "Buot mo man a pumiyon ka?" ⁷ Tinumubeg i te orom, "Magtutodu, an te náng-atid deko de orat be gebungaybungay ta paduman ok pa ay te naona di deko a kakmukan." ⁸ Sinabi diya ni Hisus, "Gumiyos ka di ta addein mo i pig-eden mo na a matulutotul ka di." ⁹ Ay tambing a pinumiyon un lalaki ta inadde na un pig-eden na a nakatotul di.

Nano ay nun nanon pan ay adow ni paimloy ¹⁰ kanya sinabi ni manga ponu a Hudyo de lalaki a pinapiyon a, "Adow ni paimloy nano ta an nappaayun de pagdodul tam a addein mo i pig-eden mo na." ¹¹ Misán ay tinumubeg eya, "Ay i nagpapiyon deko i nagsabi a addein ko i pig-eden ko a matulutotul ok di." ¹² Dingan eya ay tinanto de, "Ino i nagsabi dikaw a addein mo i pig-eden mo na a nakatotul ka di?" ¹³ Misán ay an na inabuyenan ti ino i nagpapiyon diya ta tinumotul di i Hisus ta makmuk i agta duman. ¹⁴ Pagkatapos ay kinta eya ni Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat ta sinabi na diya, "Nano ay piyon ka di kanya wet ka di magkasala a liwet ta makati namas pa a malot i nás-apit dikaw." ¹⁵ Dingan tinumotul i lalaki ta sinabi na de manga ponu a Hudyo a i Hisus i nagpapiyon diya. ¹⁶ Kanya dehil de inon ay te gengsa ide de Hisus, a te gepo a getulutanto diya ta eya ay nagpapiyon de adow ni paimloy. ¹⁷ Misán ay sinabi dide ni Hisus, "I Ama ko ay geyedi ni kapiyonan misan kapide kanya geyedi ok pala ni maginon." ¹⁸ Gepo de inon a surut na ay namas di a pinelit de a bunoin eya ta an getalinga de ugeli de a tungkul de adow ni paimloy. Ta namas pa ay pesabi na a i Makedepat i Ama na ta de maginon ay pepadepade na i sadile na de Makedepat.

Te Duman A Kapangyedihan I Pineta Nun Makedepat

¹⁹ Tinumubeg dide i Hisus ta sinabi na a "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a ako a Anak ay anak geyedi ni misan ano dehil de sadile ko a kabuotan ta i peyedi ko la ay i pekita ko a peyedi ni Ama ko. I peyedi ni Ama ay inon pala i peyedi ko a Anak. ²⁰ Ta pebuot ni Ama i ako a Anak kanya pepakita na deko a Anak i pesan a peyedi na. Pati pan de panahon a nádetong ay pepakita na deko a Anak i namas pa a gepakataka de oyo ta getaka kamo ngani a pesan. ²¹ Ta ti papalano a te kapangyedihan i Ama a pepakaedup na i nalibunin, a bebiyen na ide ni edup ay maginon pala pebiyen ko a Anak ni edup i misan ino a buot ko a pakeedup. ²² Pati an gepadusa i Ama de misan ino ta binoy na

deko a Anak na i pesan a kapangyedihan a magpadusa, ²³ tangani gelangin ni pesan i ako a Anak a magi paggelang de de Ama. Ta i an gegelang deko a Anak ay am pala gegelang de Ama a nagdodul deko. ²⁴ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i getalinga de surut ko, a nonulusun pala de nagdodul deko ay te edup a an te kalog. An di eya podusahan ta te edup di a bowon, a an di pala nakkiblag de Makedepat.

²⁵ “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a nádetong i panahon, a nano dingani, a i nakiblag di ide de Makedepat dehil de mammalotin de ay eikna de i olang ko a Anak nun Makedepat ta dingan te duman dide a nátinga deko, a nátinggep ni edup a bowon. ²⁶ Ta ti papalano a i Ama ay pegepoan ni edup a an te kalog ay maginon pala i Anak ay biniyen na ni kapangyedihan a napa ni pegepoan ni edup a an te kalog. ²⁷ Ta biniyen ok na pala ni kapangyedihan a gehatol ta ako i Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ²⁸ Wet kamo magtaka de oyo a pesabi ko ta nádetong pala i panahon a eikna ni nalibunin de pigtaporan i olang ko. ²⁹ Ta ide ay liwet a needup, a nobulwag de táporan de. I pesan a nagyedi ni piyon ay pakeedup a bebiiyen ni edup a an te kalog ta i pesan a nagyedi ni mammalotin ay pakeedup a nátinggep ni padusa a an te kalog.

Te Duman A Gepamatud Tungkul De Hisus

³⁰ “Talage a anak geyedi ni misan ano dehil de sadile ko a kapangyedihan ta gehatol ok la a nappaayun de pesabi deko ni Ama a Makedepat. Kanya matud i paghatol ko ta an i kabuotan ko i peyedi ko ta i kabuotan la ni nagdodul deko. ³¹ Nano ay be ako la i gepamatud tungkul de sadile ko ay wet yu tanggepa inon a pagpamatud ko. ³² Misán ay te duman a isin pa, a i Huwen a Maglilenod, a gepamatud tungkul deko ta katinggesan ko a matud i pagpamatud na tungkul deko. ³³ Ta nun dinodul yu i katabeng yu ide de Huwen ay nagpamatud pala eya dikamo ni kamatoden tungkul deko. ³⁴ Nano ay ang ko kaelangan i pagpamatud ni agta misán ay pesabi ko la yo tangani nallig-tas kamo. ³⁵ Nun nanon ay i Huwen ay magi matallang a salong a nagpatallang ni esip ni agta ide ta ikamo ay nasalig ni untik a panahon de tallang na a i pagtodu. ³⁶ Misán nano ay te gepamatud tungkul deko a namas pa de pagpamatud ni Huwen ta i gepakataka a pepayedi deko ni Ama ay inon ide i gepamatud tungkul deko ta pepakita de a ako ay dinodul ni Ama. ³⁷ Pati pan i Ama a nagdodul deko ay gepamatud pala tungkul deko misán ikamo ay an yu pa inikna eya o kinta man. ³⁸ Talage a an naddeinnawa yu i surut ni Ama ta anak yu pepanulusonan a dinodul na. ³⁹ Gead-el kamo a masakut de kasulatan ide nun Makedepat ta peesip yu a de pagbesa yu ay gekaduman kamo ni edup a an te kalog. Nano ay inon a kasulatan ay gepamatud tungkul deko. ⁴⁰ Misán ay an yu pan buot a nonulusun deko tangani magkaduman kamo tebe ni edup a an te kalog.

⁴¹ “Talage a ang ko buot a podiin ok ni agta ide ⁴² misán ay peabuyenan ko i buot yu ta katinggesan ko ngani a ang kamo te pagbuot de Makedepat. ⁴³ Dinumatong ok di dehil de kapangyedihan ni Ama misán anak yu petanggep. Nano ay nádetong i kakmukan dehil de sadile na a kapangyedihan ay petanggep yu ngani. ⁴⁴ I buot yu la ay i paggelang ni belang isin dikamo ta an i paggelang a gepo de Makedepat kanya an nappatud kamo a nonulusun diya. ⁴⁵ Wet yu esipa a ako i gesumbong de Ama ko a ikamo ay malot ta i Moises a peasaan yu i gesumbong a malot kamo. ⁴⁶ Ta be talage a pepanulusonan yu i solat ni Moises ay ako ay pepanulusonan yu pala ta eya ay nagsolat tungkul deko. ⁴⁷ Misán ay be dehil de an yu pepanulusonan i solat na ide ay talage a ang kamo gepanulusun de surut ko ide.” Inon i sinabi ni Hisus de tage Herusalem ide nun duman pa ide Hisus.

Peungut Ni Hisus I Lima A Lebu A Lalaki

(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Lu. 9:10-17)

6 Nun máloy di ay dinumapit ide Hisus de dipa ni uluataben a Galilea a i uluataben a Tiberias. ² Ay inumabut diya i makmuk a agta ta kinta de i gepakataka a yinadi na de pagpapiyon na de te manga orom. ³ Sinumakat ngona i Hisus de karipakip ni kalasan a ayun na un mag-aadel na ide ta linumipa duman. ⁴ (Alane di nun nanon a panahon i kaadowen ni Paskuwa nun Hudyo ide.) ⁵ Nun sinumayéd i Hisus ay kinta na a gedetong i makmuk a agta. Tinanto na i Pilepi, “Ti deno kitam nanggegetang ni tinapay a pápangan ni agta ide a oyo?” ⁶ (Sinabi na yo tangani subukan na i Pilepi a ti ano i sasabi na ta katinggesan ni Hisus i yeyedi na.) ⁷ Tinumubeg i Pilepi, “Misán halage a isin a lebu pati lima a dian a peso a tinapay ay an nosukul ngani a pápangan ni makmuk a masakut a agta a magioyo.” ⁸ Dingan i isin de mag-aadel na ide a i Andres a wele ni Simon Pedro ay sinabi na de Hisus a, ⁹ “Te duman a i isin a anak a lalaki a te adde ni lima a tinapay pati aduwa a ikan misán ay panganó tam yo de magioyo a kamakmuk ni agta.” ¹⁰ Tinubeg ni Hisus, “Palipain yu i kaagtaan.” Ta duman de lugel a inon ay te kademóan a malawa kanya nagilinepa ide a pesan ta i manga lalaki ay manga lima a lebu. ¹¹ Ta inamit ni Hisus un tinapay a nagpasalamat de Makedepat dingan pinabuluboy na dide a kalipalipa. Maginon pala i yinadi na nunde aduwa a ikan ta ide a pesan ay biniyen hanggen buot de. ¹² Nun nakapangan di ide a pesan a sukul ay sinabi na de mag-aadel na ide, “Tipunin yu i kulukapisang a an naubus tangani an nakanugun.” ¹³ Maginon ngani i pagtipun de de an naubus a kulukapisang a inumapo de lima a tinapay a pinangan ni kaagtaan ta nakapino ide ni sangpuwu pati aduwa a gelálan. ¹⁴ Nun kinta ni kaagtaan i oyo a gepakataka a yinadi ni Hisus ay sinabi de, “Matud dingani a eya i magsasabi a pinangako a nedio de putok i.” ¹⁵ Inabuyenan ni Hisus a buot ni agta ide a pepelit de eya a yeyedi de a hari kanya sinumakat eya a liwet a lallan a paagow de pagotan.

Getotul I Hisus De Disapow Ni Orat

(Mt. 14:22-33; Mk. 6:45-52)

¹⁶ Misan nun nodumos di ay dinumolug i mag-aadel na ide de kaginglan ni uluataben. ¹⁷ Nun abi di a am pa i Hisus ay sinumakoy ide de bengka a dinumapit a paagow de Kapernam. ¹⁸ Misan i palos ay sinumilog a nagpahangain ni desi. ¹⁹ Nun makaawet ide ni manga anim a kilometro ay kinta de i Hisus a getotul de disapow ni atab a palane de bengka ta ide ay natakut. ²⁰ Misan ay sinabi na dide, "Wet kamo matakut ta ako yo." ²¹ Ay nagkasalig ide a pinasakoy de i Hisus de bengka ta tamping a sinumangrad un bengka nunde paagowen de.

Pelawag Ni Manga Agta I Hisus

²²⁻²⁴ Nun kinábiabian di ay duman pa nunde dipa nun uluataben i makmuk a agta a alane pa nunde lugel a pinamanganan de ni tinapay, pagkapagsalamat ni Panginoon. Kinatinggesan de a isin la i bengka ni mag-aadel na ide pati kinatinggesan de pala a an sinumut i Hisus dide nun dinumapit i mag-aadel na ide a paagow de Kapernam. Nagtaka i kamakmukan nun an de kinta i Hisus kanya nun dinumatong pan i tipide a bengka a inumapo de benwaan a Tiberias a dinumong de alane de ay dingan dinumapit ide a paagow pala de Kapernam tangani lalawag de i Hisus.

I Hisus I Pápangan A Geboy Ni Edup

²⁵ Nun kinta de i Hisus pagdetong de nunde dipa ay tinanto de eya, "Magtutodu, kapide kamo pa man dio?" ²⁶ Tinumubeg i Hisus, "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a pelawag ok yu la dehil de pápangan a tinapay a nakabiyag dikamo ta an dehil de gepakataka a gepamatud tungkul de kapangyedihan ko. ²⁷ Pesabian ko ikamo a wet magpagel dehil de pápangan a nagkoubus ta magpagel kamo la dehil de inon a magi pápangan a an nagkoubus, a geboy ni edup a an te kalog. Ta ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay geboy ni oyo dikamo ta binoy deko ni Makedepat a Ama i kapangyedihan na." Inon i sinabi ni Hisus. ²⁸ Kanya eya ay tinanto de, "Ano i depat mi a yeyedi tangani mayedi mi i kabuotan ni Makedepat?" ²⁹ "I oyo i pepayedi dikamo ni Makedepat a manulusun kamo deko a dinodul na." Inon i tinubeg ni Hisus. ³⁰ Kanya tinanto de eya, "Ano i napekita yu a gepakataka tangani nonulusun kami dikamo? Ano i yeyedi yu?" ³¹ Ta i kaapoapohan tam ide ay namangan ni pápangan gepo de langot a te ngalan a mana nun duman ide de lugel a ilang. Ta te duman de kasulatan a, 'Biniyen ide ni pápangan gepo de langot.'" Inon i sinabi de. ³² Tinumubeg i Hisus dide, "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a an i Moises i nagboy de kaapoapohan yu ide ni pápangan a gepo de langot ti an i Ama ko pati i Ama ko pala i geboy dikamo nano ni matud a pápangan a gepo de langot. ³³ Ta i pápangan a peboy ni Makedepat dikamo ay eya a linumusong a gepo de

langot, a geboy ni edup a an te kalog de kaagtaan dio de putok i." ³⁴ Sinabi de de Hisus, "Biyen yu tebe ikami a ugnay ni pápangan a inon." ³⁵ Tinubeg na, "Ako i pápangan a geboy ni edup ta i misan ino a gelane a nonulusun deko ay an netigeng o noohaw kapide man.

³⁶ "Nano ay magi sinabi ko ay ang kamo nanulusun deko misan kinta yu di i pagyedi ko a gepakataka. ³⁷ I pesan a peboy deko ni Ama ay gelane deko ta i gelane deko ay ang ko pangalow. ³⁸ Ta ako ay linumusong gepo de langot tangani yeyedi ko i kabuotan ni nagdodul deko, a an i kabuotan ko a sadili. ³⁹ Ta i oyo i kabuotan na a wet ko pabiyaan a nallagelag i misan isin de binoy na deko ta pakeedup ko ide a liwet de inapóan a adow. ⁴⁰ Talage a oyo i kabuotan ni Ama ko a i pesan a geabuya deko a Anak pati nonulusun ay gekaduman ni edup a an te kalog ta ide ay pakeedup ko a liwet de inapóan a adow." Inon i sinabi ni Hisus.

⁴¹ Misan ay i manga ponu a Hudyo ay nasurutsurotan ni malot tungkul de sinabi na a eya i pápangan gepo de langot. ⁴² Kanya sinabi de, "Amman la iwina a Hisus i anak ni Hose? Ta peabuyenan tam pan a masakut i ama pati ina na kanya an matud i sinabi na nano a eya ay linumusong gepo de langot."

⁴³ Kanya tinubeg ide ni Hisus, "Wet kamo masurutsurotan ni malot de sulusadile yu tungkul de sinabi ko. ⁴⁴ Ta an te nakálane deko be an ngona tatabengan eya ni Ama a Makedepat a nagdodul deko ta i nonulusun deko ay liwet ko a pakeedup de inapóan a adow."

⁴⁵ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Te duman de kasulatan ni magsasabi ide a den a magioyo, 'I pesan a agta ay totduan ni Makedepat.' Talage a i belang gepatalingkoy pati gekatingges de Ama ay ide i gelane deko. ⁴⁶ Misan ay ang ko buot a sasabi a te nakakita di de Ama ta i ako la a inumapo diya i kinumita a matud de Ama.

⁴⁷ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i nonulusun deko ay te edup a an te kalog. ⁴⁸ Ta ako i pápangan a geboy ni edup a inon. ⁴⁹ Katinggesan ko ngani a i kaapoapohan yu ide ay namangan ni mana a pápangan de lugel a ilang misan ay an ide nagkaduman ni edup a an te kalog dehil de inon a mana. ⁵⁰ Ta ako pan i matud a pápangan gepo de langot tangani i belang gepangan ay an nakkiblag de Makedepat, a gekaduman pan ni edup a an te kalog. ⁵¹ Ako i pápangan a pegepoan ni edup a gepo de langot ta needup magpakapide pa man i námangan ni oyo. Ta i pápangan a boboy ko tangani needup i kaagtaan dio de putok i ay i lawes ko i." Inon i pagtodu ni Hisus.

⁵² Ay dehil de inon ay natulutaloan i manga ponu a Hudyo ta sinabi de, "Ti papalano man a naboboy dikitam ni oyo a agta i lawes na tangani mapangan tam?"

⁵³ Kanya sinabi ni Hisus dide, "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an yu pápangan i lawes ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta pati einom yu i sagu ko ay ang kamo gekaduman ni edup a an te kalog. ⁵⁴ Ta i gepangan ni lawes ko pati geinom ni sagu ko ay gekaduman ni edup a an te kalog ta eya ay pakeedup ko a liwet de inapóan a adow. ⁵⁵ Ta i lawes ko i

matud a pigpanganin pati sagu ko i matud a pig-in-omin. ⁵⁶I gepangan ni lawes ko pati geinom ni sagu ko ay gepakikaisin deko ta gepakikaisin ok pala diya. ⁵⁷I Ama a nagdodul deko ay i pegepoan ni edup ta ako ay nagkeedup dehil diya pati maginon pala i misan ino a gepangan deko ay nagkeedup eya dehil deko. ⁵⁸Kanya ako i pápangan gepo de langot ta i gepangan ni oyo ay gekaduman ni edup a an te kalog. Misan i kaapoapohan yu ide a nalibunin de lugel a ilang ay an nagkaduman ide ni edup a bowon misan namangan ide ni pápangan a mana." ⁵⁹Inon ngani i sinabi ni Hisus nun eya ay nagtodu de pigmitengan ni Hudyo ide de Kapernam.

I Oyo I Surut I Geboy Ni Edup A An Te Kalog

⁶⁰Nano ay nun inikna yo ni kamakmokaan a nappaabut diya ay sinabi de, "Ay mahedep i oyo a pagtodu ta talage a an nappatud a nakatanggep ni oyo." Inon i pinasurutsurotan de a an peikna ni Hisus ⁶¹misan ay katinggesan na i pinasurutsurotan ni kamakmokaan a nappaabut diya kanya sinabi na dide, "Dehil man de inon a pagtodu ko ay wawalat ok yu man di? ⁶²Ay ano man i eesip yu tungkul deko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta be kekita ok yu a násalakat de den ko a kataanan? ⁶³I Ispiritu la nun Makedepat i geboy ni edup a bowon ta an yo nayeyedi ni agta. Kanya i surut ko gepo de Ispiritu ay eya ngani i nomoy ni edup a an te kalog. ⁶⁴Misan ay te tipide dikamo a an gepanulusun deko." Inon i sinabi ni Hisus ta kinatinggesan na a hanggen pa nun de gepo, ti ino ino i an nonulusun diya pati ti ino pala i gepadekop diya. ⁶⁵Dingan sinabi na pala, "Kanya kangwoni ay sinabi ko dikamo a an te nakálane deko be an ngona tatabengan eya ni Makedepat."

⁶⁶Pagkasabi na ninon ay makmuk de manga nappaabut diya i nagilinayu di diya a an di ide gepinagsut. ⁶⁷Kanya tinanto ni Hisus i sangpuwu pati aduwa, "Ay kati ikamo pa man la ay buot yu di a gitinotul?" ⁶⁸Tinumubeg i Simon Pedro diya, "Panginoon, dino kami paagow ta nappa dikamo la i surut a geboy ni edup a an te kalog. ⁶⁹Pati gepanulusun kami a katinggesan mi di pala a ikamo i Kristo a Anak nun Makedepat a an te kalebunan." ⁷⁰Sinabi ni Hisus, "Talage a ikamo la a sangpuwu pati aduwa i pineta ko misan isin dikamo ay gepakikaisin de Satanas." Inon i sinabi ni Hisus, ⁷¹ta i pesabi na ay i Hodes a anak ni Simon Iskariyote ta i Hodes ay isin de sangpuwu pati aduwa a gepadekop de Hisus.

An Gepanulusun I Manga Wele Ni Hisus

7 Pagkatapos ninon ay sinilasilán ni Hisus i Galilea ta an na buot a sesilasilán i Hudia ta buot eya a bunoin duman nun manga ponu a Hudyo. ²Nano ay an di naaloy ay kaadowen di ni Hudyo ide a te ngalan a kaadowen ni Manga Demade. ³Kanya sinabi de Hisus ni manga wele na, "Bekot ta ang ka tumotul dio a kumang de lugel ni Hudia tangani kitain ni manga

geabut dikaw i peyedi mo a gepakataka. ⁴Ta be buot ni agta a eya ay gelangin ay an na ngani petagu i peyedi na kanya ikaw pan ay magpaabuya ka di de pekita ni kaagtaan be matud a te kapangyedihan ka." Inon i sinabi de diya ⁵ta misan un manga wele na pala ay an nanulusun diya. ⁶Tinubeg ide ni Hisus, "Am pa i oyo i pagkakataon ko a gepaabuya ni kapangyedihan ko misan para dikamo ay magkapadepade i pesan a panahon. ⁷Ta ang kamo kagengsaan ni kaagtaan dio de putok i, misan ako ay kagengsaan ok de ta pepamatoden ko a malot i pagyedi de. ⁸Kumang kamo la de kaadowen ta an ok pa ná kang ta am pa i oyo i panahon ko." ⁹Pagkasabi na ninon ay nawalat eya de Galilea.

Nákang I Hisus De Kaadowen Ni Demadé

¹⁰Pagkatotul ni manga wele na ay kinumang pala i Hisus de kaadowen misan ay an eya nagpakita. ¹¹Misan ay linawag eya duman nun manga ponu a Hudyo ta tinanto de, "Deno i Hisus?" ¹²Ta te duman de kamakmokaan ni agta a paulit-uletan a tungkul diya. Sinabi de, "Eya ay piyon a agta." Sinabi pan ni kakmukan, "Eyen ta eya ay gedeya la ni kaagtaan." ¹³Misan ay an te nagsurut de peikna ni kamakmokaan a tungkul diya ta te takut ide de manga ponu a Hudyo.

¹⁴Nano ay nun tinumakig di i manga apat a adow de kaadowen ay sinumilong i Hisus de beloy a pighandogen de Makedepat a nagtodu. ¹⁵Nagtaka un manga ponu a Hudyo ta sinabi de, "Ti papalano man a naketingges i oyo a agta ay am pan nag-adel de kaditasan tam a magtutodu a Hudyo?" ¹⁶Tinumubeg i Hisus, "An gepo deko i pagtodu ko ta gepo la de Makedepat a nagdodul deko. ¹⁷Pati i misan ino a te buot a nanyeyedi ni kabuotan ni Makedepat ay dingan pepatingges diya ngani a i pagtodu ko ay gepo de Makedepat a an la de sadile ko. ¹⁸Talage a i agta a te pagtodu a gepo de sadile na ay te buot la a gelangin i sadile na misan pan ay matud a an migdeya i misan ino a getodu tangani gelangin i nagdodul diya." ¹⁹Pagkasabi ni Hisus ninon ay sinosol na i te kapangyedihan ide ta sinabi na a, "Talage a binoy ni Moises dikamo i pagdodul ide nun Makedepat misan ay an te misan isin dikamo a getalinga de inon ide." Dingan tinanto ide ni Hisus, "Bekot ta buot ok yu a bobono?" ²⁰Nun an yinummamyam i te kapangyedihan ide ay tinumubeg un kaagtaan, "Te libong ka mangani. Inó man i te buot dikaw a nomuno?" ²¹Tinumubeg pala i Hisus, "Nun sakadow ay pinapiyon ko i isin a agta de adow ni paimloy ta dingan nagtaka kamo. ²²Misan pan ay ikamo be magkabuyo ay de adow ni paimloy ay te pagyedi pala ta papapélatan yu i mangának yu a lalaki de lawes de. Maginon i ugeli a binoy a tagibu ni Makedepat de kaapoapohan tam dingan pa sinolat ni Moises. ²³Kanya be depat a pepapélatan yu i mangának yu a lalaki de adow ni paimloy tangani petalingaan yu i pagdodul ni Moises ay an piyon a gebulas kamo deko dehil de pagpapiyon ko ni agta de adow ni paimloy. ²⁴Pesabian ko ikamo a wet kamo maghatol a mapari-

pari dehil de nasalépatan yu la ta kati ang kamo te kat-
inggesan a sukul. Yadi pa a maghatol kamo la dehil de
matud a katinggesan yu.”

I Oyo Man Di I Kristo A Pinangako Nun Makedepat

²⁵ Nun pagkasabi ni Hisus ninon ay tinulutantoan ni
tipide a tage Herusalem a, “Kasta i oyo di a agta un
buot de kon a bobuno? ²⁶ Misan ay pagelawagin yu ta
getodu eya de kaagtaan, a an te gesablow de surut na.
Makati pan inabuyenan di ni te kapangyedihan ide a
eya i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²⁷ Misan ay
an nappatud non ta ang kon te katinggesan i misan
ino ti deno náapo i Kristo a Pinangako nun Makedepat
pagdio na, misan ay katinggesan tam pan ti deno
inumapo i agta a oyo.” Inon i pagtalo ni esip de.

²⁸ Kanya malagdu a sinabi ni Hisus nun eya ay nagtodu
de beloy a pighandogen de Makedepat ta sinabi na,
“Ay anak yu peabuyenan a sukul pati an yu katingge-
san ti deno ok inumapo ta anak dinumio dehil de
sadile ko a buot. Talage a i nagdodul deko i pegepoan
ni kamatoden ta an yu peabuyenan eya. ²⁹ Misan
peabuyenan ko eya a masakut ta ako ay inumapo diya
ta eya i nagdodul deko.” ³⁰ Pagkasabi na ninon ay bin-
uot de eya a dedekop misan ay an te binumol diya ta
am pa dinumatong i odes a pagdekop diya. ³¹ Ay de
kamakmukan de Herusalem ay makmuk a agta ay
nagpanulusun de Hisus. Sinabi de, “Ay eya dingani i
Kristo a pinangako nun Makedepat a peilat tam ta an
di te kakmukan pa a nakáyedi ni gepakataka a namas
pa de yinadi ni Hisus.”

Pedodul I Magbebetay Ide A Nánakop De Hisus

³² Nun inikna ni Pariseo ide a pasurutsurotan ni
kaagtaan ide i tungkul de Hisus ay nagdodul ide pati
manga ponu ni maghahandug ide ni magbebetay de
ide tangani dedekop de i Hisus. ³³ Misan ay sinabi ni
Hisus dide a pesan, “Nakkakoloy ok yu pa ni untik a
panahon ta dingan náampungang ok di de nagdodul
deko. ³⁴ Lalawag ok yu misan ay anak yu kekita ta ang
kamo nakoduman deko.” ³⁵ Pagkasabi na ninon ay na-
surutsurotan i manga ponu a Hudyo a, “Deno man di
nay paagow a an tam kekita? Paagow man nay de
Hudyo ide a kinumálat de manga benwaaan ni an
Hudyo, a getodu pala eya de an Hudyo ide? ³⁶ Ano i
buot na a sasabi nun sinabi na a lalawag tam eya mis-
an ay an tam kekita ta ang kitam kon nakoduman
diya?” Inon i pinasurutsurotan de.

Te Duman A Orat A Geboy Ni Edup A An Te Kalog

³⁷ Nano ay de inapóan pati mahalage a adow ni
kaadowen ay inumuddi i Hisus ta malagdu a sinabi na,
“Be te duman a nagkoohaw ay depat a nálane deko a
neinom. ³⁸ Ta te duman de kasulatan a, ‘I misan ino a
nonulusun deko ay gepo de innawa na ay nobukal a
nobulus i orat a geboy ni bowon a edup de kak-
mukan.’” ³⁹ Nano ay i oyo a sinabi ni Hisus ay tungkul
de Ispiritu a tatanggap ni belang gepanulusun diya ta

nun panahon a inon ay am pa binoy i Ispiritu nun
Makedepat ta am pa gepangyedi i panahon a
pakaedup di a liwet i Hisus a te kapangyedihan di de
pesan.

Nakkulukiblagen I Kaagtaan Dehil De Hisus

⁴⁰ Nun inikna ni kaagtaan inon a sinabi na ay sinabi
ni tipide a, “Matud ngani a eya di un magsasabi a
peilat tam.” ⁴¹ Sinabi ni kakmukan a, “Eya ngani i Kristo
a Pinangako nun Makedepat.” Misan ay sinabi ni tipide
pa a, “I Hisus a oyo ay tage sákup ni Galilea pati an
nappatud a náapo de sákup ni Galilea i Kristo a Pinan-
gako nun Makedepat. ⁴² Ta te duman de kasulatan a i
Kristo ay isin a apo ni kaapoapohan tam a Debid pati
eya ay panganak de Betlehem a benwaaan ni Debid.”
Inon i sinabi de ⁴³ kanya an padepade i esip ni kaag-
taan tungkul de Hisus. ⁴⁴ Binuot ni tipide a dekopin eya
misan ay an te misan ino a binumol diya.

An Gepanulusun I Ponu Ide A Hudyo

⁴⁵ Nano ay i magbebetay ide ay inumampungang de
ponu ide ni maghahandug ide pati de Pariseo ide din-
gan tinanto de i magbebetay ide, “Bekot ta an yu in-
adde i Hisus dio?” ⁴⁶ Tinumubeg ide, “Nano kami la inu-
mikna ni pagtodu a magi pagtodu na.” ⁴⁷ Sinabi ni
Pariseo ide, “Makati ikamo man ay nadeya na pala?”
⁴⁸ Esipin yu ta ikami a te manga kapangyedihan ay ang
kami gepanulusun diya. ⁴⁹ Ta i gepanulusun la diya ay i
manga agta a an te katinggesan de pagdodul ide
kanya nopuksa ide.” Inon i sinabi de. ⁵⁰ Nano ay i isin
dide a Pariseo a i Nikodemo a kinumang de Hisus nun
tagibu ay sinabi na dide, ⁵¹ “Ay kasta ni an nappaayun
de pagdodul ide ni Moises, manga ayun, a hahatolan
tam i agta be an ngona gepatalikngoy kitam a gekat-
ingges a ti ano i yinadi na a malot.” ⁵² Tinumubeg ide,
“Ikaw pa man la ay tage Galilea a geayu diya?”
Pagelawagin mo de kasulatan tangani matinggesan
mo a an te náapo de Galilea a magsasabi.” ⁵³ Pagkata-
pos ninon ay inumuli i belang isin.

Te Duman A Mahuna A Kinta A Nakialam

8 ¹ Misan ay i Hisus ay kinumang de Kalasan a Olibo.
² Nun kinábiabian ay inumampungang eya de beloy
a pighandogen de Makedepat ta linumane diya i ka-
makmukan kanya eya ay linumipa ta ide ay tinoduan
na. ³ Nun nanon ay inadde diya ni Pariseo ide pati
magtutodu ide ni Hudyo i isin a mahuna a nakitan de
a nakialam de lalaki. Ta pinauddi de i mahuna de pasu-
lusinagkaden de ⁴ ta sinabi de de Hisus, “Magtutodu, i
mahuna a oyo ay kinta mi a nakialam de lalaki. ⁵ Nap-
paayun de pagdodul ni Moises a bonglagen eya
hanggen de malibun. Misan ano i sasabi yu?” ⁶ Nag-
tanto ide de Hisus a pedeya de eya tangani te masabi
ide a gesumbong tungkul diya. Misan ay namalingkata
i Hisus ta nagsolat de putok ni guramut na. ⁷ Nun an
de petimokan i Hisus ni pagtanto ay pinagelawag na
ide ta sinabi na i magioyo, “Ino man dikamo i an te

kasalanan i náona a mamonglag de mahuna.”⁸ Ta dinggan linumiwet i Hisus a namalingkata ta sinumolat pa a liwet de putok.⁹ Misan nun inikna de inon ay namamos ide de sadile de a mammalotin ta tinumotul ide a pesan a uluisin, a naona i namas pa a matande dide ta duman la i Hisus pati mahuna a inumuddi.¹⁰ Tiningala ni Hisus un mahuna a tinanto na eya, “Mahuna deno ide? Amman la te nagpadusa dikaw misan isin?”¹¹ Tinubeg na, “An te duman, Panginon, misan isin.” Sinabi ni Hisus, “Ang ko pala ikaw hahatolan ta tumotul ka di a wet ka magkasala a liwet.”

I Hisus I Salong De Esip Ni Agta

¹² Nano ay liwet a nagsurut i Hisus de kaagtaan ide ta sinabi na, “Ako i salong a gepatallang de esip ni kaagtaan dio de putok i. I geabut deko ay gekaduman ni salong a i edup a bowon ta an notuloy eya de magi madumos a mammalotin na.”¹³ Sinabi diya ni Pariseo ide, “Ikaw i gepamatud de sadili mo kanya an te kabuluhan i pagpamatud mo.”¹⁴ Tinumubeg i Hisus, “Misan ako i gepamatud de sadili ko ay matud i pagpamatud ko ta katinggesan ko ti deno ok inumapo pati ti deno ok paagow misan ay ikamo ay angani te katinggesan tungkul deko.”¹⁵ Wet kamo gehatol a nappaayun de esip ni agta la ta ako ay anak gehatol misan dino gepo de sadile ko a katinggesan.¹⁶ Misan be gehatol ok ay matud i paghatol ko ta an la ako i gehatol ta pati Ama ko a nagdodul deko.”¹⁷ Sinabi ni Hisus a tuloy de Pariseo ide a, “Te duman de pagdodul yu a depat a aabut yu a, ‘Matud ngani i pagpamatud ni aduwa a agta be padepade i pesabi de.’”¹⁸ Nano ay gepamatud ok tungkul de sadile ko ta gepamatud pala tungkul deko i Ama ko a nagdodul deko.”¹⁹ Pagkasabi na ninon ay tinanto de eya, “Deno i Ama mo a gepamatud tungkul dikaw?” Tinumubeg i Hisus, “Anak yu peabuyenan pati Ama ko ta be peabuyenan ok yu tebe ay peabuyenan yu pala eya.”²⁰ I oyo ay sinabi ni Hisus nun eya ay nagtodu de beloy a pighandogen de Makedepat de lugel a te pigpuoyen ni handug misan ay an te nanakop diya ta am pa dinumatong i odes a panakop diya.

An Nakoduman I Kamakmoka De Paagowen Ni Hisus

²¹ Sinabi ni Hisus a liwet de manga ponu a Hudyo, “Ako ay náampulang de inapoán ko ta lalawag ok yu misan ay nelibun kamo a am pa pinakaeyenan ni mammalotin yu ta ang kamo ngani nakoduman de paagowen ko.”²² Dinggan pinasurutsurotan ni manga ponu a Hudyo, “Makati gepakalibun eya kanya sinabi na a ang kitam nakoduman de paagowen na?”²³ Tinumubeg i Hisus, “Ikamo ay tage sidong, ako ay tage ditas. Ikamo ay tage putok i, ako ay eyen.”²⁴ Kanya sinabi ko a nelibun kamo a am pa pinakaeyenan ni mammalotin yu. Talage ay nelibun kamo a am pa pinakaeyenan ni mammalotin yu be ang kamo nonulusun a ako ngani.”²⁵ Ay tinanto de eya, “Misan pan ay ino ka man?” Tinumubeg i Hisus, “Ako ay un pepamatoden ko dikamo nun tagibu pa hanggen nano.

²⁶ Nano ay makmuk i nasasabi ko a paghatol tungkul dikamo misan ay pesabi ko la de kaagtaan dio i inikna ko de nagdodul deko ta eya i matud ngani.”²⁷ Misan ay an de nagkatinggesan a nagsurut eya a tungkul de Ama a i Makedepat.²⁸ Kanya sinabi ni Hisus a tuloy a, “Be pepaditas yu di de padipa i ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay katinggesan yu di a ako ngani ta anak te peyedi de sadile ko ta gesurut ok la ni nappaayun de petodu deko ni Ama.”²⁹ Ta gepakikaisin deko i nagdodul deko, a anak na pewalat a lallan ta ugnay ko a peyedi i gepakasalig diya.”³⁰ Pagkaikna ni kamakmoka de inon a surut na ay makmuk ngani i nanulusun de Hisus.

Te Duman A Alèpin Ide De Mammalotin

³¹ Dinggan sinabi pan ni Hisus de Hudyo ide a nanulusun diya a, “Be notuloy kamo a náabut de pagtodu ko ay matud ngani a ikamo ay mag-aadel ko.”³² Ta aabuyenan yu i kamatoden ta dehil de kamatoden ay ang kamo di alepin.”³³ Ay tinumubeg diya un kakmukan, “Mangápo kami ni Abraham ta kapide man ay ang kami alepin de misan ino. Ano i buot mo a sasabi a ang kami di alepin?”

³⁴ Tinumubeg pala i Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i misan ino a geyedi ni mammalotin ay alepin di ni mammalotin na.”³⁵ Pati katinggesan yu ngani a i Anak a matud i gemana magpakapide pa man de beloy ni Ama na misan ay i alepin ay eyen.³⁶ Kanya be dehil de Anak a te kapangyedihan ay an di i pagkaalepin yu ay ang kamo di alepin a talage.³⁷ Nano ay katinggesan ko a ikamo ay mangápo a sagu ni Abraham misan pan ay pepelit ok yu a bobuno ta an yu buot a tatanggep i pagtodu ko.”³⁸ Pesabi ko la i kinta ko de Ama ko misan ay peyedi yu pan i inikna yu de Ama yu.”

I Satanas I Ama Ni Kamakmoka

³⁹ Tinumubeg ide de Hisus, “I Abraham i ama mi.” Tinumubeg pala i Hisus, “Be ikamo ay mangának a matud ni Abraham ay tototalad yu tebe i pagyedi na a piyon.”⁴⁰ Misan ay buot ok yu a bobuno a ako a gesabi la ni kamatoden a inikna ko de Makedepat. Talage a an maginon i yinadi ni Abraham⁴¹ ta i peyedi yu la ay magi peyedi ni Ama yu.” Sinabi de de Hisus, “Ang kami anak ni ti ino ta ikami ay te isin la a Ama a i Makedepat.”⁴² Sinabi dide ni Hisus a liwet, “Ti talage a i Makedepat i Ama yu ay pebuot ok yu tebe ta ako ay inumapo de Makedepat ta anak dinumio de sadile ko la ti an dinodul ok na.”⁴³ Talage a an yu katinggesan i pesabi ko ta an yu buot a petanggep i pagtodu ko.”⁴⁴ I esip yu ay inumapo de Ama yu a Satanas ta buot ok yu a bobuno dehil de inon pala i kabuotan ni Ama yu. Hanggen nunde gepo ay migbuno di eya pati an geyedi ni kamatoden ta an te kamatoden diya a unabis. Be gebutil eya ay iwina ay nappaayun de kabuotan na a sadili ta eya ay butelan pati Ama ni pesan a kabutelan.”⁴⁵ Kanya anak yu pepanulusunan ta pesabi ko pan

dikamo i kamatoden. ⁴⁶Ino ino dikamo i te kaya a gepamatud a ako ay te kasalanan? Be ang kamo te kaya ay bekot ta anak yu pepanulusonan de pesabi ko a kamatoden. ⁴⁷Talage a i mangának ni Makedepat ay gepatalikngoy de surut na misan ikamo pan ay an yu pepatalikngan i surut na ta ang kamo mangának na."

I Hisus Pati Abraham

⁴⁸Tinumubeg un manga ponu a Hudyo de Hisus, "Matud ngani i pesabi mi a ikaw ay isin a tage Samaria a te libong de lawes mo." ⁴⁹Tinumubeg pala dide i Hisus, "An te libong de lawes ko ta pepapodian ko la i Ama ko misan ay pelibek ok yu pan. ⁵⁰Anok gelawag ni ako ay podiin ta i Makedepat i gelawag ni oyo para deko ta eya i gepamatud a ako i gesabi ni kamatoden. ⁵¹Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i misan ino a getalinga de surut ko ay kapide man ay an di i kalebunan na." ⁵²Sinabi nun manga ponu a Hudyo, "Nano ay katinggesan mi ngani a te libong ka de lawes mo ta nalibun di i kaapoapohan mi a Abraham pati magsasabi ide a den ta misan pesabi mo a i misan ino a getalinga de surut mo ay an di nelibun, kapide man. ⁵³An maditas pa i kapangyedihan mo de kapangyedihan ni kaapoapohan mi a Abraham a eya ay nalibun di pati manga magsasabi a den. Malot ngani i pagpodi mo de sadile mo." ⁵⁴Tinumubeg i Hisus, "Be ako la i gepodi de sadile ko ay an yo te kabuluhan misan i Ama ko a pesabi yu a Makedepat yu ay pepapodian ok na. ⁵⁵Talage a an yu eya peabuyenan ta pati be sasabi ko a ang ko eya peabuyenan ay nappa ni butelan ok a magi ikamo misan ay peabuyenan ko eya ngani ta petalingaan ko i surut na. ⁵⁶I Abraham a kaapoapohan yu ay nagkasalig nun kinatinggesan na a nádetong ok dio. Kinta na ngani i adow ni pagdio ko kanya eya ay nasalig." ⁵⁷Misan ay sinabi diya ni manga ponu a Hudyo, "Ay ang kami gepanulusun dikaw ta ang ka te lima a puwu a taon kanya am mo pa kinta i Abraham." ⁵⁸Tinumubeg i Hisus, "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a dingan pa pinanganak i Abraham ay ako ay te edup di." ⁵⁹Pagkasabi na ninon ay namulut ide ni beto tangani bonglagin de eya misan ay an de nakitan i Hisus ta eya ay tinumotul duman de beloy a pighandogen de Makedepat.

Pepapiyon Ni Hisus I Isin A Bulag

9 Nano ay de pagtotul na ay te kinta i Hisus a lalaki a pinanganak a bulag. ²Tinanto i Hisus ni mag-aadel na ide, "Magtutodu, ano ta pinanganak a bulag i oyo a lalaki. Te kasalanan man eya o i kamoddenan na ide?" ³Tinumubeg i Hisus, "An pinanganak a bulag i lalaki a iwina dehil de kasalanan na o ni kamoddenan na ide ta pinanganak nay a maginon tangani mapakita diya i pepayedi ni Makedepat. ⁴Nano ay depat ko a yediin i pepayedi ni nagdodul deko ta adow pa misan be nádetong i abi ay an di te nakayedi. ⁵Ta hanggen ako ay dio de putok i ay ako i salong a gepatallang de esip ni kaagtaan dio." ⁶Pagkasabi ni Hisus ninon ay

binumuge eya de putok a nagyedi ni lutit ta pinunas na de mata nun bulag. ⁷Sinabi diya ni Hisus, "Kumang ka de limbok to i a hanga a Siloem ta mag-uges ka ni mata mo duman." (I Siloem ay te kabuluhan a, "Pinakang".) Maginon ngani i yinadi nun bulag ta inumuli eya a gekakita di. ⁸Kanya nun kinta eya ni kabe-loy na ide pati nakakita ide diya nun eya ay bulag pa a gepalimus ay natulutantoan ide "Amman la iwina a lalaki un den a bulag a gepalimus?" ⁹Tinumubeg i tipide, "Iwina ngani." Sinabi pan ni kakmukan, "Eyen ta kamukha na la." Misan ay sinabi nun lalaki, "Akod ngan yo." ¹⁰Pagkatubeg na ay tinanto de eya, "Papalano ka pan a te kaya a gekakita di?" ¹¹Tinumubeg eya, "I lalaki a pengalanan a Hisus ay nagyedi ni lutit ta pinunas na de mata ko a sinabi na deko a, Kumang ka de limbok a hanga a Siloem ta mag-uges ka ni mata mo duman. Kanya kinumang ok a nag-uges ta te kaya ok di a gekakita." ¹²Tinanto de eya a, "Deno di eya?" Ay tinubeg na, "Ay mainde."

Getulutanto I Pariseo Ide Tungkul De Pagpapiyon

¹³Dingan inikag de un den a bulag de Pariseo ide. ¹⁴Adow ni paimloy, nun nagyedi i Hisus ni lutit a papiyonin na un mata nun bulag. ¹⁵Kanya tinanto eya nun Pariseo ide a ti papalano a te kaya di eya a gekakita. Sinabi na dide, "Pinunasan na ni lutit i mata ko ta pagkatapos ay nag-uges ok ni mata ko ta nano ay te kaya ok di a gekakita." ¹⁶Sinabi ni tipide a Pariseo ide a, "An gepo de Makedepat i agta a iwina ta an na pegelang i adow ni paimloy." Misan ay sinabi pan ni kakmukan a, "Papalano pan a nakaya di eya ni magioyo a gepakataka be eya ay makikkakasalanan?" Ta an padepade i esip ni Pariseo ide tungkul de Hisus. ¹⁷Kanya tinanto de a liwet un den a bulag, "Ikaw pan, ano i sasabi mo tungkul diya a pesabi mo a pinapiyon na i mata mo?" Tinubeg na ide, "Eya ngani ay isin a magsasabi." ¹⁸Misan ay i manga ponu a Hudyo ay an de buot a nonulusun a eya ay den a bulag a pinapiyon kanya pinakangan de un kamoddenan nun lalaki a pinapiyon. ¹⁹Ta pagdetong de ay tinanto ide ni Pariseo ide, "Anak yu man yo? Matud man a pinanganak yo a bulag? Ano ta te kaya eya a gekakita nano?" ²⁰Tinumubeg i kamoddenan na ide, "Katinggesan mi a eya ay anak mi ta katinggesan mi pala a eya ay pinanganak a bulag, ²¹misan ay am mi katinggesan ti papalano a te kaya di eya a gekakita o ti ino i nagpapiyon de mata na. Eyad la i tantoin yu ta matande di a sukul a nakapesabi ni tungkul de sadile na." ²²Maginon i sinabi ni kamoddenan na dehil de takut de de manga ponu a Hudyo ta pinagkasungduan ni manga ponu a Hudyo a kekiblag de de pigmitengan de i misan ino a magpamatud a i Hisus ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ²³Kanya dehil de inon ay sinabi nun kamoddenan na a eyad la i tantoin de ta matande di a sukul.

²⁴Kanya de káduwa a sila ay pinaolangan de un den a bulag ta sinabi de diya, "Sabiin mo i kamatoden tangani podiin i Makedepat ta i nagpapiyon dikaw a

pepamatoden mo ay katinggesan mi ngani a makikkakasalanan a agta.”²⁵ Tinumubeg eya, “Ang ko katinggesan ti makikkakasalanan eya o eyen misan ay isin la i katinggesan ko a ako ay den a bulag ta nano ay te kaya ok di a gekakita.”²⁶ Tinanto de eya, “Ano i yinadi na dikaw? Papalano a pinapiyon na i mata mo?”²⁷ Tinumubeg eya, “Sinabi ko di a an yu pan buot a nonulusun. Ano ta buot yu pan di a eikna a liwet? Kati buot yu pala a nappa ni mag-aadel na?”²⁸ Pagkatubeg na ninon ay sinosol de eya ta sinabi de, “Ikaw mangani i mag-aadel na misan ikami ay mag-aadel la ni Moises.”²⁹ Katinggesan mi a nagsurut i Makedepat de Moises ta i agta pan a iwina ay am mi katinggesan ti deno inumapo.”³⁰ Tinumubeg un den a bulag, “Iwina ngani i gepakataka ta an yu katinggesan ti deno inumapo ta eya pan i nagpapiyon de mata ko.”³¹ Nano katinggesan tam a an patalikngan ni Makedepat i agta a makikkakasalanan misan ay pepatalikngan na i agta a gegelang diya pati geyedi ni kabuotan na.”³² Talage a gepo nun yediin i putok i ay am pa te nakapagpapiyon ni mata ni agta a pinanganak a bulag.”³³ An te nayedi i agta a inon be an eya inumapo de Makedepat.”³⁴ Tinumubeg ide, “Pinanganak ka a te kasalanan a masakut ta bekot ta peesip mo a ikaw ay te kaya a getodu dikami.” Inon i paglibek de diya ta dingan pinakiblag de eya de pigmitengan ni Hudyo ide.

Te Duman A An Te Katinggesan A Tungkul De Kamatoden A Magi Bulag

³⁵ Nabereta ni Hisus a pinakiblag eya ni Pariseo ide kanya pagkákita ni Hisus de lalaki ay tinanto na, “Gepanulusun ka man de Anak nun Makedepat?”

³⁶ Tinumubeg un lalaki, “Ino man eya? Sabiin yu deko tangani manulusun ok diya.”³⁷ Sinabi ni Hisus, “Akod ngan yo a inabuyenan mo a gepakisurut pala dikaw nano.”³⁸ Sinabi ni lalaki, “Gepanulusun ok, Panginon.” Ta dingan eya ay nagpodi de Hisus.

³⁹ Sinabi ni Hisus, “Dinumotong ok dio de putok i tangani te pagkakataon i agta ide a nátanggep deko o gekapoy. Ta i an te katinggesan a magi bulag ay nakakita di. Misán ay i gemayabeng ide a te katinggesan a magi gekakita ay nappa ni magi bulag.”⁴⁰ Nun inikna yo ni tipide a Pariseo a alane diya ay tinanto de eya, “Buot mo man a sasabi a pati ikami ay an te katinggesan a magi bulag ta am mi pa ikaw petanggep.”⁴¹ Tinumubeg i Hisus, “Eyen ta be ikamo ay i an te katinggesan a magi bulag ay nappa ni naketingges a pa-keeyenan di ikamo ni mammalotin yu misan pan ay gekapoy kamo deko a gemayabeng pala a ikamo i naketingges a magi gekakita kanya ang kamo pa-keeyenan ni mammalotin yu.”

I Talinghage Tungkul De Kolongan Ni Topa Ide

10 Pagkatapos ninon ay nagtodu i Hisus ni talinghage a magioyo a, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a gesilong de kolongan ni topa, a an de pinto- han gesila ta gedewet de kakmukan a selan ay

migpannakow o tulisan.”² Misan pan i mag-aalage a matud ni topa ide i gesila de pinto- han. ³ Pepasilong eya ni magbebetay de pinto- han. Pati peabuyenan ni topa ide i surut na kanya be peolangan na i topa na ide de ngalan ngalan de ay geabut ide diya a pabul- wag de kolongan. ⁴ Ta be nabulwag na di i topa na ide ay eya ay naona dide ta geabut pan ide diya ta peabuyenan de i surut na. ⁵ An ide geabut de kak- mukan a an de peabuyenan ta ide ay gegikan a gelayu diya ta an de peabuyenan i surut ni kakmukan.”⁶ Sin- abi dide ni Hisus i talinghage a inon misan ay an de ki- natinggesan i buot na a sasabi.

⁷ Kanya sinabi a liwet dide ni Hisus, “Talage a matud ay pesabi ko dikamo a ako pala i magi pinto- han a pesi- lan ni topa ide. ⁸ Ta i naona ide deko a i magtutodu a an matud ay magi migpannakow ide o tulisan misan ay an ide talinganga ni topa ide. ⁹ Talage a ako i magi pinto- han. I misan ino a gesilong deko ay nalligtas ta pealagean eya a pepatibong misan deno paagow.

¹⁰ Kanya i migpannakow ay nádetong la dio a nan- nanakow, nomuno pati gepakálat ni topa ide. Misán ay ako ay dinumio tangani i topa ide ay gekaduman ni edup a matud pati masampat a masakut magpakapi- de man.

¹¹ “Ako i piyon a mag-aalage ni topa ide ta gepakali- bun ok a kosa a innawa para de topa ko ide tangani nalligtas ide. ¹² Misán i peupahan a mag-aalage a an matud ay gelimok be pekita na a gedetong i aso de bukod a nángaget ni topa ide ta pewalat na ide ta an la diya. Kanya pepakálat ni aso de bukod i manga topa ide. ¹³ Gelimok eya ta peupahan la ta panganó na i topa ide. ¹⁴⁻¹⁵ Misán ako ngani i piyon a mag-aalage ni topa ta ti papalano a naeisin ok pati Ama ko ay magi- non pala ay naeisin ok pati topa ko ide ta gepakalibun ok a kosa a innawa para de topa ko ide. ¹⁶ Te duman ok pa a kakmukan a topa a an la i manga Hudyo kanya depat a ako ay nappa ni mag-aalage de pala ta aabuyenan de ngani i surut ko ta dingan ide a pesan a topa ko ay nappa ni isin la a kalugbuwen a te isin pala a mag-aalage. ¹⁷ Talage a gepakalibun ok a kosa a in- nawa tangani needup ok pala a liwet kanya dehil de inon ay pebuot ok ni Ama ko. ¹⁸ An te kapangyedihan i misan ino a nomuno deko ta gepakalibun ok a kosa la a innawa. Talage a ako i te kapangyedihan a gepakali- bun, a needup pala a liwet ta inon i dinodul ni Ama ko a yediin ko.” Inon i pagtodu ni Hisus a talinghage.

¹⁹ Nano ay liwet a an padepade i esip nun manga ponu a Hudyo dehil de surut a inon ni Hisus. ²⁰ I ka- makmukan dide ay nagipinagsabi a, “Eya ay te libong de lawes na pati nasede i esip na kanya wet kamo magpatalikngoy diya.”²¹ Sinabi pan ni kakmukan a “An nakapesabi ni maginon i isin a te libong de lawes na. Talage a angani nakapepamuklat ni bulag i te libong.” Inon i pinasurutsurotan ni Hudyo ide.

Pekapoyen Ni Hudyo Ide I Hisus

²² Nano ay nun panahon di a tig-agidnaw ay te du- man de Herusalem i kaadowen ni beloy a pighando-

gen de Makedepat. ²³ Nun nanon ay getotul duman i Hisus de betalan a yinadi ni Hari a Solomon. ²⁴ Tinumipun de pelébut na i manga ponu a Hudyo ta sinabi de diya, “Sabiin mo dikami i kamatoden ti ikaw ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat o eyen tangani wet geuluaduwa i esip mi tungkul dikaw.” ²⁵ Tinumubeg i Hisus, “Sinabi ko dikamo misan ay anak yu pan pepanulusionan. I peyedi ko a gepakataka a nappaayun de kabuotan ni Ama ko ay gepamatud tungkul deko. ²⁶ An yu buot a nonulusun ta ang kamo kadugeng de topa ko ide. ²⁷ Peabuyenan ni topa ko ide i surut ko ta peabuyenan ko ide pati geabut ide deko. ²⁸ Bebiyen ko ide ni edup a an te kalog ta kapide man ay an ide nakkiblag de Makedepat, a an ide náagow ni misan ino de kumot ko. ²⁹ Talage a ide ay binoy deko ni Ama ko ta eya ay te kapangyedihan pa de pesan kanya am pala ide náagow ni misan ino de kumot ni Ama ko. ³⁰ Ako pati Ama ay isin la.”

³¹ Dingan i manga ponu a Hudyo ay liwet a namulut ni beto a pomonglag de tebe diya. ³² Kanya sinabi dide ni Hisus, “Pinakita ko di dikamo i makmuk a pippiyonin a gepakataka a gepo de kapangyedihan ni Ama. Bekot ta bobonglag ok yu? Ti deno i malot de inon ide a yinadi ko?” ³³ Tinumubeg ide diya, “Am mi ikaw bobonglag dehil de misan ano a pagyedi a pippiyonin ta dehil la de am mo pegelang i Makedepat ta pesabi mo a ikaw ay kapadepade ni Makedepat misan ay agta ka pan la.” ³⁴ Tinumubeg pala i Hisus, “Ay te duman de kasulatan ni pagdodul ide a peasaan yu i sinabi ni Makedepat a magioyo, ‘Ikamo a manga huwis ko ay manga makedepat.’ ³⁵ Nano ay an nappatud a neeyenan ni kabuluhan i surut nun Makedepat kanya be nginalanan ni Makedepat a maginon ide a biniyen na ni surut na ³⁶ ay an piyon a sasabi yu a anak te gelang de Makedepat dehil de sinabi ko a ako ay Anak nun Makedepat ta pineta ok na a pinakang dio de putok i. ³⁷ Be ang ko peyedi i pepayedi deko ni Ama ko ay wet kamo manulusun de surut ko. ³⁸ Misán ay be peyedi ko inon, ti an yu man ponulusionan i surut ko ay depat a ponulusionan yu inon a peyedi ko ta de maginon ay katinggesan yu, a aabuyenan yu pala a ako pati Ama ay naeisin ngani.” Inon i sinabi ni Hisus. ³⁹ Ay i Hudyo ide ay te belak a liwet a dekopin eya misan ay tambing a winalat ide ni Hisus.

⁴⁰ Ta kinumang a liwet i Hisus de dipa ni Horden de lugel a nun tagibu ay pinaglinoden ni Huwen a Maglilenod ta tinumaan eya duman. ⁴¹ I kamakmokan ay linumane diya ta pinasurutsurotan de a, “I Huwen ay angani te yinadi a gepakataka misan ay matud i pesan a pagpamatud na tungkul de agta a oyo.” Inon i pinasurutsurotan de ⁴² ta duman ay i kamakmokan ay nagpanulusun de Hisus.

Magioyo I Pagkalibun Ni Lasaro

11 ¹⁻² Nano ay te isin a lalaki a nagkaorom a i ngalan na ay Lasaro. Eya ay nappataan de benwaan a Betania a ayun ni kabinsa na a ide Maria pati Marta. I Maria i nagpali ni mabengo pati namunas ni

sapok na de singit ni Panginon. ³ Kanya dehil de orom ni Lasaro ay nagpakang i kabinsa na a mahunain de Hisus a te tutugun a magioyo, “Panginon, i ayun yu a pebuot ay nagkaorom.” ⁴ Misán ay nun inikna ni Hisus inon ay sinabi na, “I orom a oyo ay an paagow de kalebunan na ta nangyeyedi la yo tangani podiin i Makedepat ta dehil pala de oyo ay popodi ok a Anak nun Makedepat.”

⁵ Nano ay pebuot ni Hisus i magiwinale a Marta, Maria pati Lasaro ⁶ misán ay pinatakig na pa i aduwa a adow nun mabereta na a nagkaorom i Lasaro. ⁷ Dingan la sinabi na de mag-aadel na ide, “Umampulang kitam di de Betania a sákup ni Hudia.” ⁸ Tinumubeg i mag-aadel na ide, “Magtutodu, ay am pa náloy ay binuot ni manga ponu a Hudyo a bobonglag kamo. Ano ta ná kang kamo pan di duman?” ⁹ Sinabi ni Hisus, “Na pa de pesan a agta i sangpuwu pati aduwa a odes de maghapon a geyedi ni kabuotan ni Makedepat ta an nassingkug i getotul be adow ta petoplakan ni adow i bektas a pesilan ni agta. ¹⁰ Misán ay nassingkug i getotul be abi ta an diya i salong.” ¹¹ Maginon i sinabi ni Hisus ta dingan sinabi na pa a, “Nappede di i ayun tam a Lasaro ta noduman ok tangani bogbogin ko eya.”

¹² Sinabi ni mag-aadel na ide, “Panginon, be nappede pan la eya ay nepiyon ngani.” ¹³ Nano ay buot ni Hisus a sasabi a nallibun di i Lasaro misán ay inesip ni mag-aadel na ide a nagsurut eya tungkul de pagpede na la.

¹⁴ Kanya dehil de an de kinatinggesan i buot na a sasabi ay matanus di a sinabi ni Hisus a, “Nallibun di i Lasaro. ¹⁵ Misán ay yadi pa para dikamo a anak kaduman nun eya ay nagkaorom ta nagkasalig ok di a keki-ta yu i gepakataka a gepatibong de pagpanulusun yu deko. Hale di. Kumang kitam di diya.” ¹⁶ I Tomas a nginalanan a kambel ay sinabi na de mangáyun na a mag-aadel, “Sumut kitam diya misán de kalebunan tam.”

I Hisus I Gepakaedup Ni Nalibunin

¹⁷ Pagdetong nide Hisus de benwaan a Betania ay katinggesan de di a apat di a adow i Lasaro de táporan. ¹⁸ I benwaan a Betania ay tiluwon a kilometro hanggen de Herusalem. ¹⁹ Ta makmuk a Hudyo ay kinumang dide Marta pati Maria tangani ide ay libengin tungkul de kabinsa de a nallibun.

²⁰ Nun inikna ni Marta a gedetong i Hisus ay tinagbu na eya ta i Maria pan ay nawalat la de beloy de. ²¹ Sinabi ni Marta de Hisus, “Panginon, be dio kamo tebe ay an nalibun un kabinsa ko ²² misán ay katinggesan ko a misán nano ay boboy dikamo ni Makedepat i misán ano a agedin yu diya.” ²³ Sinabi ni Hisus, “Liwet a needup i kabinsa mo.” ²⁴ Tinumubeg i Marta, “Katinggesan ko a eya ay needup a liwet de inapóan a adow a pagkeedup ni kaagtaan.” ²⁵ Sinabi ni Hisus diya, “Ako i te kapangyedihan a gepakaedup ni nalibunin, a geboy dide ni edup a bowon magpakapide pa man. I misán ino a gepanulusun deko ay misán nalibun di ay pakeedup ko la a liwet. ²⁶ Ta i misán ino a te edup a bowon a gepanulusun deko ay an di nakkiblag de

Makedepat, magpakapide man. ²⁷ Peppanulusonan mo man i sinabi ko a oyo?" Tinumubeg eya, "Ay-o, Panginoon, gepanulusun ok a ikamo i Kristo a Anak nun Makedepat a pinakang na dio de putok i."

Napatangos I Hisus

²⁸ Pagkasabi na ninon ay inumuli i Marta a kinumang de Maria ta inulit na a, "Wiyo i Magtutodu, pepakang na ikaw duman." ²⁹⁻³⁰ Nano ay am pa gepakadetong i Hisus de beriyu ta duman pa eya de kinatagbuan diya ni Marta kanya pagkaikna ni Maria ninon a surut ni Marta ay inumuddi eya a tambing ta tinumagbu de Hisus. ³¹ Ta i Hudyo ide a kakoloy na de beloy, a gelibeng diya ay inumabut ide pala de Maria nun kinta de eya a inumuddi a tambing a tinumotul. Ta pinayin de ay noduman eya de gob a táporan tangani tuman-gos. ³² Pagdetong ni Maria de kadumanan ni Hisus ay inumobbob eya de singitan na ta sinabi na, "Panginoon, be dio kamo tebe ay an nalibun i kabinsa ko." ³³ Nakalbi i Hisus a masakut a nagulo i innawa na nun kinta na a getangos i Maria pati Hudyo ide a ayun na. ³⁴ Ta tinanto na, "Deno a gob yu eya pinuoy?" Tinumubeg ide, "Dumio kamo di ta pilawagin yu." ³⁵ Ay napatangos i Hisus. ³⁶ Kanya sinabi ni Hudyo ide, "Pagelawagin yu ta an te kapadepade i pagbuot na de Lasaro." ³⁷ Misan ay sinabi ni tipide, "I oyo a agta ay nagpapiyon ni mata ni bulag kanya bekot ta an na nasablow i pagkalibun ni Lasaro?" Inon i sinabi de.

Pepakaedup A Liwet I Lasaro

³⁸ Misan i Hisus ay liwet a nagulo i esip na pagdetong na de kapuoyen ni bengkay. Inon ay gob a nataklopan ni beto a hanga. ³⁹ Sinabi ni Hisus, "Layuin yu i beto na." Tinumubeg i Marta a kabinsa ni nallibun, "Panginoon, nobo di eya nano ta apat di a adow a nalibun." ⁴⁰ Sinabi ni Hisus diya, "Sinabi ko ngani dikaw a be nonulusun ka deko ay kekita mo ti magi ano i kapangyedihan ni Makedepat." Inon i sinabi na ⁴¹ dingan linayu de un beto ta nun tinumingala i Hisus ay sinabi na, "Ama, gepasalamat ok dikamo ta peyedi yu i pesan a nappaayun de peaged ko. ⁴² Katinggesan ko a ugnay ok yu a pebiyen ni peaged ko ta pesabi ko la yo dehil de agta ide a naddepalebut ko tangani manulusun ide a ikamo i nagdodul deko." ⁴³ Pagkasabi na ninon ay inumolang eya ni malagdu, "Lasaro, bumulwag ka di." ⁴⁴ Ta dingan binumulwag ngani un nallibun a naggulugiptan ni age a pambengkay i kumot pati singit na ide ta nattingos pala ni panyu i mukha na. Sinabi ni Hisus dide, "Ukasán yu eya tangani makatulutotul."

Geuluesip I Katalo Ide Ni Hisus Ni Malot

(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1-2; Lu. 22:1-2)

⁴⁵ Kanya i makmuk de Hudyo ide a nanlibeng de Maria, a nakakita ni yinadi ni Hisus a gepakataka ay nanulusun ide diya. ⁴⁶ Misan ay i tipide dide ay kinumang de Pariseo ide ta binareta de i yinadi ni Hisus. ⁴⁷ Kanya i ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo

ide ay tinipun de i kapolongan ni pinakamatande ni Hudyo ide ta tinanto ide ni nagtipun, "Ano i yeyedi tam nano? Ta i agta a iwina ay makmuk i peyedi na a gepakataka. ⁴⁸ Be eya ay pabiyaan tam ay nonulusun diya i pesan pati pan nedio i tage Roma ide ta sesede de i beloy a pighandogen de Makedepat ta aagow de pala i bensa tam." ⁴⁹ Misan ay isin dide i Kaipas a i pinakaponu a maghahandug nun nanon a panahon ay sinabi na i magioyo a, "Kasta ni ang kamo te katinggesan. ⁵⁰ Talage a kasta ni an yu katinggesan a ti ano i nagkaddepat nano. Ta yadi pa a isin la a agta i malibun para dikitam pati de bensa tangani an nopuksa i pesan a Hudyo." ⁵¹ (Nano ay an yo sinabi ni Kaipas de sadile na a katinggesan ta eya ay pinakaponu a maghahandug nun panahon a inon kanya pinahola diya ni Makedepat a nelibun i Hisus para nunde Hudyo ide. ⁵² Misan an la para de Hudyo ide nagpakalibun i Hisus ta tangani tipunin na i pesan a mangának nun Makedepat a nappakálat de putok i.) ⁵³ Nano ay inon ide a te kapangyedihan, gepo nun nanon a adow ay nasurutsurotan a ti papalano a pobuno de i Hisus. ⁵⁴ Kanya i Hisus ay an di getotul de pekita ni makmuk a agta ta tinumotul di eya duman a paagow de benwaan a Epraim a alane de lugel a ilang. Ta duman eya tinu-maan a kakoloy ni mag-aadel na ide.

⁵⁵ Ay an di naaloy ay kaadowen di ni Hudyo ide a Paskuwa. Makmuk a tage buluberiyu i kinumang de Herusalem dingan ngona nádetong i kaadowen tangani handein de i sadile de a gepodi de Makedepat a nappaayun de ugeli de a Hudyo. ⁵⁶ Pelawag de i Hisus kanya nun nagpolong ide de beloy a pighandogen de Makedepat ay natulutantoan ide a magioyo a, "Ano i peesip yu? Nedio man eya de kaadowen o eyen?" ⁵⁷ Nano ay nagdodul i ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide a i misan ino a naketingges ni petaanan ni Hisus ay depat a toduin dide tangani mapadekop de eya.

Pepalisan Ni Mabengo I Hisus

(Mt. 26:6-13; Mk. 14:3-9)

12 Nun anim pa a adow dingan nádetong i kaadowen ni Paskuwa ay dinumatong i Hisus de Betania a benwaan ni Lasaro a pinakaedup na a liwet de nalibunin. ² Duman ay pinaghande de eya ni pangapun. Nag-akod i Marta ta i Lasaro ay isin de kasaló ni Hisus. ³ Dingan i Maria ay nangamit ni isin a oniden a mabengo a langis a mahal a masakut ta pinalis na yo de singit ni Hisus ta pinunasan na ni sapok na ta kinumálat i bengo na de pesan a disalad nun beloy. ⁴ Misan i isin de mag-aadel na ide a i Hodes Iskariyote a gepadekop de Hisus ay sinabi na, ⁵ "Bekot ta an pepanggetang iwina a langis a mabengo ta boyin de mahedepin ide i kapanggetangan na a manga aduwa a lebu a peso." ⁶ Misan ay an dehil de eya ay te kalbi de mahedepin ay sinabi na inon ta eya i mag-aalage ni soput ni kuwarta a migpannakow eya duman. ⁷ Tinumubeg i Hisus, "Pabiyaan yu eya ta yinadi na i paghande na de adow ni pagtapor deko. ⁸ Ta naaloy yu

pa a kakoloy i mahedepin ide misan ay ako ay an yu naaloy a kakoloy dio." Inon i tubeg na.

Geuluesip Ide De Lasaro Ni Malot

⁹ Nun nabereta ni makmuk a Hudyo a i Hisus ay duman de Betania ay kinumang ide duman misan ay an la dehil de Hisus ta dehil pala de buot de a kekita i Lasaro a pinakaedup na a liwet. ¹⁰ Kanya te belak i ponu ide ni maghahandug ide a pobuno de pala i Lasaro ¹¹ ta dehil diya ay makmuk de Hudyo ide i kinumiblag dide a ponu ta nanulusun de Hisus.

Pegelang A Masakut Ni Kaagtaan I Hisus De Pagsilong Na De Herusalem

(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Lu. 19:28-40)

¹² Nun kinábiabian ay makmuk i agta a kinumang de kaadowen ta nabereta de a nádetong de Herusalem i Hisus. ¹³ Kanya nangamit ide ni manga sanga ni kew a makiagid ta tinumotul ide a patagbu diya ta sinabi de a malagdu a magioyo, "Salamat de Pinakamaditas. Podiin eya a Hari ni Israel a gedetong a te kapangyedi-han ni Panginon a Makedepat." Inon i sinabi de a malagdu. ¹⁴ Nano ay sinumakoy i Hisus de an matande a asno a kinta na a magi sinabi ni kasulatan a den, ¹⁵ "Ikamo a tage benwaan a Herusalem ay wet kamo matakut ta pilawagin yu ta gedetong di i Hari yu a nappasakoy de an matande a asno."

¹⁶ Nano ay nun inon a panahon ay an kinatinggesan ni mag-aadel na ide a hinola inon a nangyedi misan ay nun pinakaedup di a liwet i Hisus ay dingan de naisep-an a inon a hinola de kasulatan a tungkul diya ta maginon ngani i nangyedi.

¹⁷⁻¹⁸ Ay tungkul de kaagtaan a tinumagbu de Hisus ay nabereta de i gepakataka ni Hisus ta nagpamatud dide tungkul de Lasaro i kaagtaan a kinumita nun pabulwage ni Hisus i Lasaro gepo de pigpuoyen ni bengkay na. ¹⁹ Kanya nasurutsurotan i Pariseo ide ta sinabi de a "Ang kitam di te nayeyedi ta pilawagin yu ta nappaabut di diya i pesan a agta."

Te Duman A Griego Ide A Te Buot A Nekisurut De Hisus

²⁰ Nano ay te duman de kamakmukan a kinumang de Herusalem i tipide a Griego a gepodi nunde inon a kaadowen. ²¹ Linumane ide de Pilepi a tage Betsaida a sákup ni Galilea ta sinabi de diya, "Be nappatud tebe dikamo ay buot mi a nekisurut de Hisus." ²² Sinabi yo ni Pilepi de Andres ta ide a aduwa ay kinumang de Hisus ta pinatingges de i kabuotan ni Griego ide. ²³ Tinumubeg i Hisus dide, "Dinumatong di i odes a pepakita i kapangyedi-han ko a Pineta nun Makedepat a napa ni agta. ²⁴ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a be an nadege-deg i binhi de putok i a nátapor ay notuloy inon a binhi a lallan misan ay be nátapor yo ay náanak inon a binhi ni makmuk. ²⁵ Kanya nákanugun i edup ni misan ino a agta a getalinga la de kabuotan na a sadili misan ay nalligtas a te edup a an te kalog eya a neeye-

nan ni kabuotan na a sadili dio de putok i. ²⁶ I misan ino a te buot a getabeng deko ay depat a geabut de ugeli ko ta de nádetong a adow ay náabut ngani i katabeng ko deko de kataanan ni Ama ta bebiyen na ni kapangyedi-han na i misan ino a getabeng deko."

Pepatingges Ni Hisus Tungkul De Pagkalibun Na

²⁷ Sinabi na a tuloy, "Nano ay gehedep i innawa ko misan ay ang ko sasabi a, 'Ama, ligtasin ok yu de tetiis ko a oyo,' ta ako ay dinumio tangani magtiis ok ni oyo a kahedepan. ²⁸ Ama, paabuya yu i makapangyedi-han a ngalan yu de pesan a kaagtaan." Pagkasabi na ninon ay te nagsabi a gepo de langot a magioyo, "Pinakita ko di i kapangyedi-han ko de pagyedi mo ta pepakita ko a liwet." Inon i sinabi a gepo de langot. ²⁹ Nun inikna yo ni kaagtaan a nappaduman ay sinabi ni tipide a linumagpak. Sinabi pan ni kakmukan, "Ay nagsurut diya i isin a anghel." ³⁰ Misan ay sinabi ni Hisus, "I surut a inon ay pinaikna dikamo tangani pepatibong i pagpanulusun yu ta an para deko. ³¹ Ta dinumatong di i odes a pehatolan i kaagtaan dio de putok i ta natalo di pala i ponu ni an gepanulusun ide de Makedepat. ³² Pati be ako ay nappaditas di de padipa ay napálane ko deko i belang te buot a agta." ³³ Sinabi yo ni Hisus tangani mapakita na a ti papalano a eya ay nelibun. ³⁴ Tinumubeg diya un agta ide, "Te duman pan de kasulatan a i Kristo a Pinangako nun Makedepat ay an nelibun magpakapide pa man kanya bekot ta pesabi mo a i Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay depat a nappaditas de padipa. Inóman i Pineta nun Makedepat a napa ni agta?" ³⁵ Tinubeg dide ni Hisus i talinghage a oyo a tungkul de sadile na, "Untik dila a panahon a nakkakóloy yu i salong dio kanya maedup kamo ni kamatoden hanggen ayun yu pa i salong tangani ang kamo nappademadumos ta i getotul de madumos ay ugnay a nagkalagelag. ³⁶ Kanya depat pan a ikamo ay manulusun deko a salong hanggen ayun ok yu pa tangani i innawa yu ay gekaduman ni salong."

An Gepanulusun De Hisus I Hudyo Ide

Pagkasabi ni Hisus ninon ay tinumotul eya duman ta an de kinatinggesan i pinapágowen na.

³⁷ Ta misan kinta ni kaagtaan a nagyedi eya ni makmuk a gepakataka ay am pala ide nagpanulusun diya. ³⁸ Ta de maginon ay nangyedi di i hinola ni magsasabi a den a Isais ta sinabi na,

"Panginon a Makedepat, inikna di ni kaagtaan i surut yu pati pinakita pala dide i kapangyedi-han yu misan ay an de buot a gepanulusun dikamo."

³⁹ Kanya pan an di ide te kaya a gepanulusun ta sinabi pa ni Isais i magioyo a talinghage,

⁴⁰ "Talage a inabetan di ni Makedepat i mata de ta pinakisa na i innawa de tangani wet ide makakita o makatingges ni kamatoden a makapagsosol tangani ide ay pakeeyenan ni mammalotin de."

⁴¹ Hinola ni Isais a tungkul de Hisus a maginon ta kinta na ti magi ano a kahanga i kapangyedihan na ta naghola eya tungkul diya.

⁴² Nano ay makmuk de ponu ide a Hudyo i nagpanulusun diya a misan ay an ide nagpamatud de kakmukan ta nagkatakut ide de Pariseo ide. Ta makati ide ay kiblagin de de pigmitengan ni Hudyo ide. ⁴³ Ta namas pa a te kabuluhan i pagkasalig ni agta dide de pagkasalig ni Makedepat.

I Surut Ni Hisus I Nanhahatol

⁴⁴ Nun i Hisus ay nagtodu a liwet ay malagdu a sinabi na a, "I gepanulusun deko ay an la deko gepanulusun ta pati de nagdodul deko. ⁴⁵ Ta i kinumita deko ay kinumita pala de nagdodul deko. ⁴⁶ Ako ay dinumatong dio de putok i a magi salong tangani wet gekaduman pa ni madumos a esip i belang gepanulusun deko.

⁴⁷ Be geikna i misan ino de surut ko ta dingan an na petalingaan ay ang ko eya hahatolan. Ta anak dinumatong dio tangani gehatol de agta ide ta dinumatong ok a nanleligtas dide. ⁴⁸ Kanya be an petanggap ni misan ino i surut ko, a gekapoy pala ide deko ay te duman di ide a huwis a i surut ko a nanhahatol dide de inapóan a adow. ⁴⁹ Ta anak gesurut dehil de sadile ko ta i Ama a nagdodul deko ay eya i gedodul a ti ano i depat a sasabi ko. ⁵⁰ Ta katinggesan ko a i pagtodu a inumapo de Ama a pesabi ko ay geboy ni edup a an te kalog kanya pan pesabi ko la i pepasabi na deko." Inon i pagtodu ni Hisus.

Peugesan Ni Hisus I Singit Ni Mag-aadel Na Ide

13 Nano ay nun isin a adow ay dingan ngona te gepo i kaadowen ni Paskuwa ay kinatinggesan ni Hisus a dinumatong di i panahon a pagtotul na de putok i, a náampungang de Ama. Ta hanggen nun de gepo ay hanga i pagbuot ni Hisus de belang gepanulusun diya dio ta nano ay pepakita na ti hanggen deno a kahanga i pagbuot na dide. ²⁻³ Pati katinggesan ni Hisus a binoy di diya ni Ama i pesan a kapangyedihan. Ta katinggesan na pala a eya ay gepo de Makedepat, a náampungang pala diya. Ta nun nanon pala ay pinaesip ni Satanas de Hodes Iskariyote a anak ni Simon i belak a pagpadekop de Hisus de katalo na ide. Nano ay nun gepangapun i Hisus pati mag-aadel na ide ⁴ ay inumuddi i Hisus a nag-ubed ni demit na ta nagbeyakos ni age a pampunas. ⁵ Ta dingan namalis eya ni orat de palanggena ta ginapoan na a inugesan i singit ni mag-aadel na ide ta pati pinunasan na ni pampunas a nabbeyakos na. ⁶ Paglane na de Simon Pedro ay sinabi ni Pedro, "Panginoon, ay an nappatud a ikamo pa i nonguges ni singit ko." ⁷ Tinumubeg i Hisus, "Am mo katinggesan nano i oyo a peyedi ko misan ay katinggesan mo a an naaloy." ⁸ Dingan sinabi ni Simon Pedro, "Talage a ang ko pabiyaan a ougesan yu i singit ko ide kapide man." Tinumubeg i Hisus, "Be am mo pougesan i singit mo deko ay ang ka pa gepakikaisin deko."

⁹ Kanya sinabi ni Pedro, "Panginoon, be maginon ay an

la i singit ko ta pati kumot pati ulo ko." ¹⁰ Sinabi ni Hisus, "Eyen ta an di kaelangan a ugesan pa i nandiyus di ta malenis di i pesan na a lawes puwide la i singit na misan ay para dikamo ay malenis a sukul i innawa yu puwide la i isin dikamo." Inon i sinabi na, ¹¹ ta kinatinggesan ni Hisus ti ino i gepadekop diya kanya sinabi na a "Malenis a sukul i innawa yu puwide la i isin dikamo."

¹² Nano ay nun maugesan di ni Hisus i singit de ay eya ay nagbedu ta inumampungang de piglipaan na ta tinanto na ide, "Katinggesan yu man i buot ko a sasabi de inon a yinadi ko dikamo? ¹³ Pengalanan ok yu a magtutodu pati Panginoon ta matud kamo ta akod ngan yo. ¹⁴ Kanya ti ako a Panginoon yu pati magtutodu ay nagpakita ni masidong a innawa dehil de paguges ko de singit yu ay depat kamo pala a magugesan de belang singit yu. ¹⁵ Ta biniyen ko ikamo ni halimbewa a inon tangani toladin yu i yinadi ko dikamo. ¹⁶ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i katabeng ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de ponu na pati i dinodul ay am pala namas a maditas i kapangyedihan na de nagdodul diya. ¹⁷ Nano ay katinggesan yu di i pagtodu ko kanya pan be yeyedi yu inon ay gekaduman kamo ni kasalegen. ¹⁸ An tungkul dikamo a pesan i pesabi ko a oyo ta peabuyenan ko i pineta ko ide misan ay depat a mangyedi i sinabi ni kasulatan a, 'Nappa ni kapagebuk ko i agta a kasaló ko la.' ¹⁹ Pesabi ko yo dikamo dingan ngona nangyeyedi tangani be nangyedi di ay nonulusun kamo a ako ngani. ²⁰ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i misan ino a getanggap de agta a dinodul ko ay getanggap pala deko pati pan i getanggap deko ay getanggap pala de nagdodul deko."

Pehola Ni Hisus A Padekop Eya

(Mt. 26:20-25; Mk. 14:17-21; Lu. 22:21-23)

²¹ Pagkasabi na ninon ay nagulo i innawa na ta pinamatoden na a "Talage a matud ay pesabi ko dikamo a padekop ok ni isin dikamo." ²² Ay dingan nalusalepatan i mag-aadel na ide ta an de katinggesan ti ino dide i pesabi na. ²³ Nano ay i mag-aadel a pebuot ni Hisus ay nappalipa de alane na ²⁴ kanya hinalimbewaan eya ni Simon Pedro tangani tantoin ni pebuot a mag-aadel i Hisus a ti ino dide i pesabi na. ²⁵ Nun linu mane eya de Hisus ay tinanto na, "Panginoon, inóman dikami i pesabi yu?" ²⁶ Inumulit i Hisus ta tinubeg na, "I agta a pedolo ko ni tinapay a oyo ay eya dingani." Ta nun madolo di ni Hisus i tinapay ay binoy na de Hodes a anak ni Simon Iskariyote. ²⁷ Nun matanggap di ni Hodes un tinapay ay te kapangyedihan di diya i Satanas dingan sinabi ni Hisus de Hodes, "Yediin mo a mandeli i belak mo a yeyedi." ²⁸ Nano ay i kakmukan a mag-aadel de kásalo na ide ay an te nakatingges ta ti ano ta sinabi ni Hisus inon diya. ²⁹ Misán ay katinggesan de a i Hodes i gealáge ni kuwarta kanya inesip ni tipide a mag-aadel a eya ay pepagetang ni Hisus ni pesan a kaelangan de de kaadowen o makati pepa paglimus ni Hisus de mahedepin ide. ³⁰ Kanya nun ma-

pangan di ni Hodes un tinapay ay eya ay tinumotul ta abi di nun nanon.

Te Duman A Bowon A Pagdodul

³¹ Pagkatotul ni Hodes ay sinabi ni Hisus, "Nano ay ako a Pineta nun Makedepat a napa ni agta ay pepakita ko di i kapangyedihan ko ta dehil deko ay pepakita pala i kapangyedihan ni Makedepat. ³² Ta be dehil deko ay napakita di i kapangyedihan ni Makedepat ay i Makedepat pala i gepakita ni kapangyedihan ko a Anak na ta yeyedi na yo a tambing. ³³ Mangának ko a pebuot, untik dila a panahon a nakkakoloy ok yu ta lalawag ok yu misan ay pesabi ko dikamo a magi sinabi ko de manga ponu a Hudyo a ang kamo nakoduman de paagowen ko. ³⁴⁻³⁵ Nano ay isin a bowon a pagdodul i boboy ko dikamo a magbuotan kamo ta ti papalano a binuot ko ikamo ay depat pala a magbuotan kamo tangani aabuyenan ni pesan a ikamo ay mag-aadel ko."

Pehola Ni Hisus A Pengeyen Eya Ni Pedro

(Mt. 26:31-35; Mk. 14:27-31; Lu. 22:31-34)

³⁶ Tinanto eya ni Simon Pedro, "Panginoon deno kamo man paagow?" Tinumubeg i Hisus, "Ay ang ka nakoduman de paagowen ko nano misan ay nakáabut ka deko de naaloy pa a panahon." ³⁷ Tinanto eya ni Pedro, "Panginoon, ano ta anak nakáabut dikamo nano? Ta para deko ay hinande ko di a gepakalibun para dikamo." ³⁸ Tinumubeg i Hisus, "Pesabi mo a hinande mo di a gepakalibun para deko misan ay talage a matud ay pesabi ko dikaw a dingan ngona nátaráok i manok ay pengeyen ok mo ni tiluwon a sila." Inon i sinabi na de Pedro.

I Hisus I Bektas A Paagow De Ama

14 Dingan sinabi ni Hisus de pesan a mag-aadel na, "Wet nagkogulo i innawa yu ta magpanulusun kamo a tuloy de Makedepat pati magpanulusun kamo pala a tuloy deko. ² Ta duman de kataanan ni Ama ko ay makmuk a natataanan ta be an maginon ay ang ko sinabi dikamo a noduman ok tangani maghande ok ni natataanan yu. ³ Ta be nakáduman ok di a makapaghande ni natataanan yu ay nedio ok pala a liwet ta eikag ko ikamo de kataanan ko tangani ti deno ok ay duman kamo pala. ⁴ Ta katinggesan yu ti deno ok paagow pati bektas duman." ⁵ Sinabi diya ni Tomas, "Panginoon, am mi katinggesan ti deno i paagowen yu kanya papalano pan a katinggesan mi i bektas?" ⁶ Tinumubeg i Hisus, "Ako i nasesilan a paagow de Ama pati gepo deko i kamatoden pati edup a an te kalog ta an te misan ino a nakoduman de Ama be an de padean ko. ⁷ Be ako ay peabuyenan yu ay peabuyenan yu pala i Ama ko. Gepo nano ay peabuyenan yu di eya pati kinta yu di."

⁸ Sinabi diya ni Pilepi, "Panginoon, pakitain yu dikami i Ama ta sukul di inon dikami." ⁹ Tinumubeg i Hisus, "Naloy di a kakoloy ok yu, Pilepi, ta kasta ang ka pa te

katinggesan tungkul deko ta i nakakita deko ngani ay nakakita pala de Ama kanya wet mo sasabia deko a, 'Pakitain yu dikami i Ama.' ¹⁰ Depat a manulusun kamo a ako pati Ama ay naeisin ta i pagtodu a pesabi ko dikamo ay an inumapo deko ta i Ama a gepakikaisin deko ay gepayedi deko ni pagyedi na. ¹¹ Kanya depat ngani a manulusun kamo a ako pati Ama ay naeisin. Misan be ang kamo nonulusun de inon a sinabi ko ay manulusun kamo tebe dehil de pagyedi ko a gepakataka. ¹² Talage a matud ay pesabi ko dikamo a i nonulusun deko ay nakayedi ni magi pagyedi ko ta nakayedi pala eya a namas pa de inon a pagyedi ko dehil de noduman ok di de Ama. ¹³ Ta misan ano i agedin yu de Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay inon i yeyedi ko tangani dehil deko a Anak ay pepakita i kapangyedihan ni Ama. ¹⁴ Talage a yeyedi ko i misan ano a agedin yu de makapangyedihan a ngalan ko."

I Oyo I Pangako Tungkul De Ispiritu Nun Makedepat

¹⁵ Sinabi ni Hisus a tuloy, "Nano ay be pebuot ok yu ay depat a petalingaan yu i pagtodu ko. ¹⁶⁻¹⁷ Ta nánalangin ok de Ama tangani ikamo ay bebiyen na ni magtatabeng a i Ispiritu a getodu dikamo ni kamatoden ta eya i kalewes ko a nappa ni kakoloy yu magpakapide pa man. An petanggep eya ni an gepanulusun ide de Makedepat dio de putok i ta an de peabuyenan eya o katinggesan man. Misan ikamo pan ay peabuyenan yu eya ta nappakoloy eya dikamo ta de an naaloy ay getaan di a tuloy dikamo.

¹⁸ "Ang ko ikamo wawalat a magi lubus ta naampulang ok dikamo. ¹⁹ Untik dila a panahon ay anak di kekita ni an gepanulusun ide dio de putok i. Misan ay kekita ok yu ta dehil de ako ay te edup a an te kalog ay ikamo pala ay te edup a an te kalog. ²⁰ Ta de adow a inon ay katinggesan yu ngani a ako ay gepakikaisin de Ama pati naeisin kitam pala. ²¹ Talage i getanggep de pagtodu ko a getalinga pala ay eya i gebuot deko. Ta i gebuot deko ay pebuot pala ni Ama ko pati pebuot ko pala eya ta gepaabuya ok diya a matud." ²² Pagkasabi ni Hisus ninon ay tinanto eya ni Hodes a am pan i Iskariyote ta sinabi na, "Panginoon, ano pan ta dikami kamo la gepaabuya a masakut ta an de kaagtaan dio de putok i?" ²³ Tinumubeg i Hisus, "I gebuot deko ay getalinga de surut ko ta eya ay pebuot ni Ama ko ta ikami ay nakoloy diya a getaan a tuloy pala, ²⁴ misan i an gebuot deko ay an getalinga de surut ko. Nano ay i surut ko a inikna yu ay an inumapo deko ta de Ama a nagdodul deko.

²⁵ "Pesabi ko dikamo i magioyo a pesan hanggen kakoloy ok yu pa ²⁶ misan ay i magtatabeng a i Ispiritu nun Makedepat a dododul ni Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay eya ngani i getodu dikamo ni pesan pati gepaesip eya ni pesan a sinabi ko dikamo.

²⁷ "Nano ay i kasampatan a innawa a paaged i wawalat ko dikamo ta an yo magi peboy ni ugeli dio de putok i. Wet magulo i innawa yu pati wet kamo matakut. ²⁸ Inikna yu di i sinabi ko a 'Ako ay nototul

pati náampulang pala.' Kanya dehil de pagbuot yu deko ay depat a masalig kamo a ako ay paagow de Ama ta namas pa i kapangyedihan ni Ama de kapangyedihan ko a Anak na. ²⁹ Ta dingan ngona nangyedi i pagtotul ko ay sinabi ko dikamo inon tangani be nangyedi di a pesan ay manulusun kamo deko. ³⁰ Nano ay anak di gesurut dikamo ni naaloy pa ta gedetong di i Satanas a eya a te kapangyedihan de kaagtaan dio de putok i misan ay an eya te kapangyedihan deko a unabis. ³¹ Ta i peyedi ko ngani ay i nappaayun de pedodul ni Ama ta depat a matinggesan ni kaagtaan dio de putok i a pebuot ko i Ama." Inon i pagtodu ni Hisus ta dingan sinabi na, "Hale di, ta tol di."

I Hisus I Matud A Lanut

15 Nun getotul ide ay tinodu ni Hisus dide i talinghage a magioyo, "Ako i matud a lanut ta i Ama ko i mag-aalage ni lanut. ² I belang sanga a nappakitad deko a an gepinag-anak ay pepugtus a pebut pala ni Ama ta i sanga pan a gepinag-anak ay pelenis na tangani namas a umanak ni makmuk. ³ Ikamo ay malenis de innawa yu dehil de surut a sinabi ko dikamo. ⁴ Depat a ugnay kamo a magpakikaisin deko ta maginon pala ay gepakikaisin ok dikamo. Ta ti papalano a i sanga ay an náanak be an nappakitad de lanut ay maginon kamo pala ay an náanak be ang kamo gepakikaisin deko.

⁵ "Ako i lanut, ikamo i manga sanga ta be naeisin kitam ay ikamo i náanak ni makmuk ta ang kamo te nayeyedi be napakiblag kamo deko. ⁶ I an gepakikaisin deko a tuloy ay bobut eya a magi sanga a pinugtus di a narango ta inon ide a narango ay tetipun a wewitik de apoy a nosunug. ⁷ Misan pan be gepakikaisin kamo deko a tuloy, a getalinga pala de surut ko ay dingan agedin yu i misan ano a buot yu ta boboy ko dikamo. ⁸ Ta be ikamo ay gepinag-anak ni makmuk ay pepakita di i kapangyedihan ni Ama ko ta de maginon pala ay napamatoden a ikamo ay mag-aadel ko a matud. ⁹ Ta ti papalano a pebuot ok ni Ama ay maginon pala pebuot ko ikamo kanya be getalinga kamo deko ay gekaduman kamo ni pagbuot ko. ¹⁰ Ta ti papalano a getalinga ok de pagdodul ni Ama ko a gekaduman ok ni pagbuot na ay maginon pala a gekaduman kamo ni pagbuot ko be getalinga kamo de pagdodul ko. ¹¹ Pesabi ko dikamo i pesan a oyo tangani makabinsa ko ikamo de kasalegen ko a te kasalegen pa a masakut.

¹² "Nano i oyo i pagdodul ko a magbuotan kamo a magi pagbuot ko dikamo. ¹³ Ta pepakita ni agta i pagbuot na a hanga be gepakalibun eya para de mangáyun na ta an te kapadepade de maginon a pagbuot. ¹⁴ Kanya ikamo pala ay pepakita yu a ikamo ay mangáyun ko be getalinga kamo de pagdodul ko. ¹⁵ Ang ko di ikamo ngangalanan a katabeng ta an pepatingges ni ponu de katabeng na i belak na misan ay pengalanan ko ikamo a mangáyun ko ta pepatingges ko dikamo i pesan a inikna ko de Ama ko.

¹⁶ Misan pan ay an ikamo i nagpeta deko ta ako i nagpeta dikamo ta pepakang ko ikamo a gepinag-anak ni piyon a pagyedi ta dingan an na kanungun i pagel yu. Pati misan ano i agedin yu de Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay boboy na dikamo. ¹⁷ Kanya i oyo di la i pedodul ko dikamo a magbuotan kamo.

Kagengsaan Ni Kaagtaan Dio De Putok I Gepanulusun Ide

¹⁸ "Nano be kagengsaan ikamo ni kaagtaan dio de putok i ay depat a matinggesan yu a ako ngona i kagengsaan de. ¹⁹ Ta halimbewa be ikamo ngani ay kapadepade de, a an gepanulusun ay bobuot de ikamo misan ay ang kamo ngani kapadepade dide ta pineta ko ikamo gepo dide kanya kagengsaan de ikamo. ²⁰ Esipin yu i sinabi ko dikamo a 'I katabeng ay an namas pa a maditas i kapangyedihan na de ponu na.' Kanya be ako ay pepahedepan de ay pehedepan de pala ikamo pati be petalingaan de i surut ko ay petalingaan de pala i surut yu. ²¹ Misan ay katinggesan yu a pehedepan de ikamo dehil de pagpanulusun yu deko ta an de peabuyenan i nagdodul deko. ²² Be anak tebe dinumio de putok i a nagsabi dide ni kamatoden ay an di tebe pinakita i kasalanan de misan ay nano ay an ide te dehilan a sasabi a an ide te kasalanan. ²³⁻²⁴ Talage a an tebe ide te kasalanan be anak nagyedi de pekita de ni makmuk a gepakataka a am pa nayedi ni misan ino. Misan ay nano ay kinta de di i yinadi ko ta kinagengsaan ok de pati Ama ko ta i nagkagengsa deko ay nagkagengsa pala de Ama ko. ²⁵ Kanya de maginon ay nangyedi di i hinola de kasulatan a peasahan de a magioyo a 'Pagkagengsaan ok de a an te kasalanan.'

²⁶ "Misan ay nádetong i magtatabeng a gepo de Ama ko a i Ispiritu a getodu dikamo ni kamatoden. I eya ay dododul ko a gepo de Ama ta gepamatud eya dikamo tungkul deko. ²⁷ Ta gepamatud kamo pala a tungkul deko ta nunde gepo pa ay ikamo ay ayun ko di.

16 "Nano ay nagsabi ok dikamo ni oyo tangani wet maeyen i pagpanulusun yu deko dehil de kahedepan. ² Ta pati pototul de ikamo de pigmitengan de. Talage a nádetong i panahon a i misan ino a nomuno dikamo ay peesip na a eya ay gepakatabeng de Makedepat. ³ Ta geyedi ide ni oyo dehil de anak de peabuyenan pati Ama. ⁴ I oyo ay pesabi ko dikamo tangani pagdetong ni odes a pepahedepan de ikamo ay nappahande i innawa yu ta sinabi kod yo dikamo.

I Oyo I Pagyedi Ni Ispiritu

"Nano ay anak nagsabi dikamo ni oyo nun tagibu pa a pagiinayun tam ta kakoloy ok yu. ⁵⁻⁶ Misan nano ay noduman ok di de nagdodul deko. Malungkut kamo ngani a masakut dehil de pesabi ko a nototul ok misan ay bekot ta an te getanto deko isin man dikamo a 'Ti deno kamo paagow?' ⁷ Misan ay patalikngan yu i oyo a sasabi ko a kamatoden a tungkul de pagtotul ko ta namas pa a piyon para dikamo a ako ay nototul ta din-

gan pakang ko dikamo i magtatabeng a i Ispiritu ta be anok nototul ay an nedio i magtatabeng. ⁸ Ta pagdetong na ay pamatoden na de kaagtaan dio de putok i, a ti ano i mammalotin de pati tungkul deko a kapiyonan ni Makedepat pati i pagpadusa na. ⁹ Talage a pamatoden na a tungkul de mammalotin de a an ide gepanulusun deko. ¹⁰ Pati pamatoden na a ako ngani i kapiyonan ni Makedepat ta dehil de inon ay noduman ok de Ama, ta anok yud kekita. ¹¹ Pati pan pamatoden na a tungkul de pagpadusa ni Makedepat ta hinatolan di i Satanas a ponu dio de putok i.

¹² "Te makmuk ok pa a sasabi dikamo misan an yu pa kaya a katinggesan nano. ¹³ Pagdetong nun Ispiritu a getodu ni kamatoden ay tatabengan na ikamo tangani matinggesan yu i pesan a kamatoden. Ta an eya te sasabi a gepo de sadile na ta sasabi na la dikamo i inikna na de Ama a i pesan a nangyeyedi a nádetong. ¹⁴ Pepapodian ok na ta náapo deko i totodu na dikamo. ¹⁵ Talage a i pesan a kamatoden a nade Ama ay deko pala kanya sinabi ko a deko náapo i totodu dikamo ni Ispiritu."

I Lungkut Ay Nappa Ni Kasalegen

¹⁶ Sinabi ni Hisus a tuloy i oyo a talinghage, "Untik dila a panahon ay anok yud kekita ta pagkasila ni untik pa a panahon ay kekita ok yu a liwet." ¹⁷ Nasurut-surotan i tipide a mag-aadel na, "Ano man i buot na a sasabi nun sinabi na dikitam a 'Untik dila a panahon ay anok yud kekita ta pagkasila ni untik pa a panahon ay kekita ok yu a liwet.' Ta sinabi na pala a 'Dehil de inon ay noduman ok de Ama.'" ¹⁸ Ano man i buot na a sasabi de 'Untik dila a panahon.' Talage a an tam yo katinggesan." ¹⁹ Misán ay katinggesan ni Hisus a buot de a getanto kanya sinabi na dide, "Natulutantoan kamo a ti ano i buot ko a sasabi de 'Untik dila a panahon ay anok yu kekita ta pagkasila ni untik pa a panahon ay kekita ok yu a liwet.'" ²⁰ Talage a matud ay pesabi ko dikamo a de untik dila a panahon ay nátagos kamo pati gehedep i innawa yu misán ay násalig i gekapoy deko dio de putok i. Malungkut kamo ngani a masakut misán i lungkut yu ay nappa ni kasalegen. ²¹ Ta halimbewa be gebetyag di i isin a mahuna de panganak na ay nagkapatangos eya ta gedetong di i odes ni paghedep na misán be nakapanganak di ay an na di nagkaisepan i paghedep na ta nagkasalig dehil de pinanganak na di i isin a anak dio de putok i. ²² Maginon kamo pala nagkolungkut nano misán ay liwet a gepakita ok dikamo ay dingan hanga a masakut i kasalegen yu a an nabobut ni misán ino de innawa yu.

²³ "Nano ay de adow a nádetong ay ang kamo di te kaelangan a geaged deko tungkul de misán ano ta talage a matud ay pesabi ko dikamo a misán ano i agedin yu de Ama de makapangyedihan a ngalan ko ay boboy na dikamo. ²⁴ Hanggen nano ay ang kamo pa geaged diya ni misán ano de makapangyedihan a ngalan ko kanya umaged kamo ta ikamo ay bebiyen tangani te kasalegen kamo pa a masakut.

Nanalo Di I Hisus De Te Kapangyedihan Ide Dio De Putok I

²⁵ "I oyo ide ay sinabi ko dikamo de talinghage misán ay nádetong i adow a anok gesurut dikamo ni talinghage ta madisapow a sasabi ko dikamo i tungkul de Ama. ²⁶ De adow a nádetong ngani ay geaged kamo diya de makapangyedihan a ngalan ko ta an di kaelangan a nanalangin ok de Ama para dikamo. ²⁷ Ta pebuot kamo ngani ni Ama dehil de pagbuot yu deko pati pagpanulusun yu a ako ay gepo diya. ²⁸ Talage a gepo ok de Ama a dinumio de putok i ta nano pan ay nototul ok di de putok i, a náampulang ok de Ama."

²⁹ Sinabi diya ni mag-aadel na ide, "Nano ngani ay madisapow di i pagsurut yu dikami ta an di de talinghage. ³⁰ Nano ay katinggesan mi di a katinggesan yu i pesan ta misán ang kami nagtanto dikamo ay katinggesan yu i nadeinnawa mi kanya dehil de pagkatinggesan yu ninon a nadeinnawa mi ay gepanulusun kami a ikamo ay gepo de Makedepat." ³¹ Tinumubeg i Hisus dide, "Wet yu sabia a tambing a gepanulusun kamo deko. ³² Ta nádetong i odes, a nano dingani, a nakálat kamo a paagow de belang beloy yu ta wawalat ok yu a lallan misán ay anok lallan ta i ayun ko ay i Ama ko. ³³ Pesabi ko yo dikamo tangani magkaduman kamo ni kasampatan a innawa dehil de pagpakikaisin yu deko ta te duman kamo a kahedepan dio de putok i. Misán ay patibongin yu i innawa yu ta nanalo ok di de te kapangyedihan dio de putok i."

Gepanalangin I Hisus Para De Mag-aadel Na Ide

17 Pagkatapos ni Hisus ni pagsurut a inon ay tinumingala eya de langot ta nagpanalangin eya a magioyo, "Ama, dinumatong di i odes a pepakita yu i kapangyedihan ko a Anak tangani mapakita ko a Anak i kapangyedihan yu. ² Ta biniyen ok yu di ni kapangyedihan yu de pesan a kaagtaan tangani makapagboy ok ni edup a an te kalog de pesan a agta a binoy yu deko. ³ Talage a be peabuyenan ni kaagtaan a ikamo ay isin la a matud a Makedepat pati ako a Hisu Kristo a dinodul yu ay te edup ide ngani a an te kalog. ⁴ Pinakita ko dio de putok i i kapangyedihan yu. Natapos ko di i pepayedi yu deko. ⁵ Nano, Ama, pagdetong ko de kalane yu a liwet ay boyin yu pan di deko i kapangyedihan ko a nappadeko nun ako ay kalane yu dingan ngona yinadi i putok i.

⁶ "Pinaabuya ko ikamo de agta a binoy yu deko gepo de putok i. Ide ay mangának yu a binoy yu deko a pealagean ko ta tinumalinga ide de surut yu. ⁷ Ta nano ay katinggesan de a i gepakataka pati pagtodu a binoy yu deko ay gepo dikamo. ⁸ Ta tinodu ko dide a pesan i pesan a surut a tinodu yu deko ta tinanggep de pan. Ta katinggesan de a talage a ako ay inumapo dikamo ta gepanulusun ide a ikamo i nagdodul deko.

⁹ "Peppanalangin ko inon ide, a an i gekapoy ide de kamatoden dio de putok i ti an i pesan a binoy yu deko ta ide ay dikamo. ¹⁰ Ta i pesan a deko ay dikamo ta i

pesan a dikamo ay deko ta dehil de gepanulusun deko ay pepakita de i kapangyedihan ko. ¹¹ Nano, Ama a makapangyedihan, ay ná kang ok di dikamo a nototul ok dio de putok i. Kanya dehil de makapangyedihan a ngalan yu ay alagean yu i pesan a binoy yu deko a naddeputok pa i tangani ide ay nappa ni naeisin a magi ikitam ay naeisin. ¹² Ta nun ako ay kakoloy de ay dehil de kapangyedihan ni ngalan yu ay inalagean ko ide a binoy yu deko. Inalagean ko ide ta i misan isin dide ay an nopuksa puwide la i isin a ná kang de padusa na ta inon i hinola ni kasulatan a pinasolat yu. ¹³ Misan ay mandeli ok di a ná kang dikamo kanya pepanalangin ko yo hanggen dio ok pa de putok i tangani ide ay te kasalegen a magi kasalegen ko. ¹⁴ Tinodu ko dide i surut yu ta pagkagengsaan ide ni kaagtaan ide dio de putok i ta ide a binoy yu deko ay an ide nagkeedup a nappaayun de ugeli dio de putok i a magi ako. ¹⁵ Ang ko peaged a layuin yu ide dio de putok i ta pepanalangin ko a ligtasin yu ide de kapangyedihan ni Satanas. ¹⁶ Talage a an di ide nagkeedup a nappaayun de ugeli dio de putok i a magi ako. ¹⁷ Ama, i surut yu ay kamatoden kanya de padean ninon a surut yu ay bukudin yu i gepanulusun ide deko tangani geabut ide dikamo. ¹⁸ Ta ti papalano a dinodul ok yu dio de putok i ay maginon pala dododul ko ide de kaagtaan dio de putok i, ¹⁹ ta dehil dide ay hinande ko di a gepakalibun para dide tangani peboy de pala a matud dikamo i edup de.

²⁰ "An la ide i pepanalangin ko ta pati i pesan a nonulusun deko magpakapide man dehil de pagpamatud de tungkul deko. ²¹ Ta pepanalangin ko pala a ide a pesan ay naeisin a magi ikitam, Ama, ay naeisin ta buot ko a ide a pesan ay gepakikaisin dikitam tangani manulusun i kaagtaan dio de putok i a ikamo i nagdodul deko. ²² I kapangyedihan a binoy yu deko ay binoy ko dide tangani ide ay naeisin a magi ikitam ay naeisin. ²³ Ako ay gepakikaisin dide ta ikamo ay gepakikaisin deko tangani ide ay naeisin a matud. Ta de maginon pala ay aabuyenan ni kaagtaan dio de putok i a dinodul ok yu pati katinggesan ni kaagtaan a pesan a pebuot yu pala i manga gepanulusun a magi pagbuot yu deko.

²⁴ "Ama, buot ko a nakkakoloy de kadumanan ko i pesan a binoy yu deko tangani kitain de i kapangyedihan ko a i kapangyedihan a binoy yu deko ta ako ay pebuot yu dingan ngona yinadi i putok i. ²⁵ Piyon a Ama, ang kamo peabuyenan ni kaagtaan dio de putok i misan ay peabuyenan ko ikamo a masakut ta katinggesan ni binoy yu ide deko a ikamo i nagdodul deko. ²⁶ Ta pinaabuya ko ikamo dide ta paabuya ko pa tangani i pagbuot yu deko ay mapa de innawa de ta ako pan ay gepakikaisin dide."

Pedekop I Hisus

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Lu. 22:47-53)

18 Nano ay nun pagkatapos ni Hisus ninon a pagpanalangin ay tinumotul ide pati mag-aadel na ide ta kinumang ide de dipa ni Orat a Kedron ta sinumilong ide de isin a kahardinan duman. ² I lugel a inon

ay katinggesan ni Hodes a gepadekop de Hisus ta ug-nay a geduman i Hisus pati mag-aadel na ide. ³ Kanya nun duman di ide Hisus ay dinumatong i Hodes a ayun na i tipide a magbebetay nunde beloy a pighandogen de Makedepat pati isin a bunglo a sundelo a pinakang ni ponu ide ni maghahandug ide pati Pariseo ide. Ta ide a dinumatong ay te manga adde ni salong pati utak. ⁴ Misan ay katinggesan ni Hisus i pesan a nangyeyedi diya kanya tinagbu na ide a tinanto na ide, "Inóman i pelawag yu?" ⁵ Tinumubeg ide, "I Hisus a tage Nasarit." Dingan sinabi na, "Akod yo." Pagsabi na ninon ay nappauddi i Hodes a kakoloy ni manga gedekop ide diya ⁶ misan nun sinabi ni Hisus a, "Akod yo," ay napaórong ide a napaide pala de putok. ⁷ Tinanto na ide a liwet, "Inóman a talage i pelawag yu?" Tinumubeg ide, "I Hisus a tage Nasarit." ⁸ Sinabi ni Hisus, "Sinabi ko dikamo a 'Akod yo,' kanya be ako i pelawag yu ay pabiyaan yu ngona a makatotul i agta ide a oyo." ⁹ Sinabi na yo tangani te nangyedi di i surut na a an te nalagelag misan isin dide, a binoy diya ni Ama. ¹⁰ Nano ay i Simon Pedro ay nangugnus ni utak na ta tinigbes na i isin a katebeng ni pinakaponu a maghahandug. Ta nasapsap i awenan a talinga ni katabeng a inon a i ngalan na ay Malko. ¹¹ Sinabi ni Hisus de Pedro, "Kalobenin mo i utak mo na ta depat ko a tatanggep i kahedepan a peboy deko ni Ama ko." ¹² Ta dingan i magbebetay ide a Hudyo pati sundelo ide, dehil de pagdodul ni kapitan de, ay dinakop a ginapus de i Hisus. ¹³ Eya ay inadde de ngona de Anas a pinakaponu a maghahandug a den ta eya ay panuwangan ni Kaipas a pinakaponu a maghahandug nun inon a panahon. ¹⁴ I Kaipas i nagsabi de manga ponu a Hudyo a yadi pa a i isin dila a agta i malibun para de pesan a kaagtaan.

Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:69-70; Mk. 14:66-68; Lu. 22:55-57)

¹⁵ Nano ay i Simon Pedro pati isin pa a mag-aadel ay inumabut de Hisus. Peabuyenan pan ni pinakaponu a maghahandug inon a mag-aadel kanya nakasilong eya a ayun ni Hisus de disalad ni bekoran ni pinakaponu a maghahandug. ¹⁶ Nawalat pan i Pedro de ditow ni pintoan ni bekod kanya binumulwag i mag-aadel a peabuyenan ni pinakaponu a maghahandug ta pinagsabian ninon a mag-aadel i maddikit a bentay de pintoan. Dingan pinasilong ni mag-aadel i Simon Pedro. ¹⁷ Pagkasilong na ay tinanto i Pedro ninon a maddikit, "Kasta isin ka pala a mag-aadel ni agta a iwina?" Tinumubeg i Pedro, "Eyen." ¹⁸ Nano ay magidnaw nun nanon kanya naggetong ni usang i manga katabeng ide pati bentay ide ta kauluuddi ide de palebut na tangani nanangdeng ta i Pedro pala ay nakiuddi a nanangdeng.

Petulutanto Ni Pinakaponu A Maghahandug I Hisus

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Lu. 22:66-71)

¹⁹ I Hisus pan ay petanto ni Anas a pinakaponu a maghahandug a den a tungkul de mag-aadel na ide

pati de pagtodu na. ²⁰ Tinumubeg i Hisus diya, "Nagsurur ok de peikna ni kamakmokaan ta ang ko tinagu i pagtodu ko. Talage a nagtodu ok a ugnay de pigmitengan tam ide pati de beloy a pighandogen de Makedepat a pigpolongan ni manga Hudyo. ²¹ Kanya wet ok yu tantoa ta i tantoin yu ay i geikna na ide deko ta katinggesan de i sinabi ko." ²² Nun pagkasabi na ni maginon ay tinampal i Hisus ni isin de magbebetay ide a nappauddi de alane na ta sinabi na, "Wet mo petubege ni maginon i pinakaponu a maghahandug." ²³ Tinumubeg i Hisus diya, "Be gesurut ok ni an matud ay pamatoden mo misan ay be matud pan i pesabi ko ay bekot ta tinampal ok mo?" ²⁴ Pagkatapos ninon ay ginapus de pa i Hisus ta pinaadde ni Anas de Kaipas a pinakaponu a maghahandug.

Liwet A Pepangeyen Ni Pedro I Hisus

(Mt. 26:71-75; Mk. 14:69-72; Lu. 22:58-62)

²⁵ Nano ay i Pedro pan ay nappauddi pa duman a gepanangdeng. Tinanto eya ni tipide, "Kasta isin ka pala de mag-aadel na ide?" Sinabi ni Pedro, "Eyen." ²⁶ Te duman pa a isin a katabeng ni pinakaponu a maghahandug a mangáyun pan nun tinigbes ni Pedro a nasapsap i talinga na ta tinanto na, "Amman ikaw un kinta ko a ayun ni agta a iwina de kahardinan?" ²⁷ Liwet a pinangeyen ni Pedro ta tambing pan a tinumaráok un manok.

Peikag I Hisus De Beloy A Hanga Ni Gobernador

(Mt. 27:1-2, 11-14; Mk. 15:1-5; Lu. 23:1-5)

²⁸ Nun mandeli di a adow ay gepo de beloy ni Kaipas ay inikag de i Hisus de beloy a hanga ni Gobernador a tage Roma. Misán i Hudyo ide ay an ide sinumilong de beloy nun Gobernador a an Hudyo. Ta gepo de ugeli de ay inesip de a ide ay nappa ni an malenis de pekita ni Makedepat be nálane ide de an Hudyo dingan an nappatud dide a námangan ide ni pangapun ni Paskuwa. ²⁹ Nano ay i Pilato a Gobernador ay binumulwag de beloy na a petanto na ide a, "Anóman i sumbong yu de agta a oyo?" ³⁰ Tinumubeg ide, "Be an tebe te yinadi a malot i agta a iwina ay am mi tebe inikag dio dikamo." ³¹ Sinabi dide ni Pilato, "Layuin yu eya dio ta hatolan yu a nappaayun de pagdodul yu." Tinumubeg un manga ponu a Hudyo, "Ay katinggesan yu pan a ang kami te kapangyedihan a gehatol de misan ino ni kalebunan de." (Inon i sinabi de, ³² ta de maginon ay nangyedi di i surut ni Hisus nun sinabi na a ti papalano i padean ni pagkalibun na.)

³³ Nano ay pagkasalong ni Pilato de beloy na ay pinakangan na i Hisus ta tinanto na eya, "Ikaw man i hari ni Hudyo ide?" ³⁴ Tinumubeg i Hisus, "Iwina man ay inumapo de sadile yu a esip o te nagbereta dikamo a tungkl deko?" ³⁵ Sinabi ni Pilato diya, "Talage a te nagbereta deko ta anak yu Hudyo ta i tage dio pala ide de bensa mo pati i ponu ide ni maghahandug ide i nangikag dikaw dio. Anóman i yinadi mo a malot?" ³⁶ Tinumubeg i Hisus, "I pagkahari ko ay an gepo de kaagtaan dio de putok i ta be maginon ay nekilaben

para deko i manga mag-aadel ko ide tangani wet ok di maadde de kapangyedihan ni manga ponu a Hudyo. Talage a i pagkahari ko ay an gepo de kaagtaan dio de putok i." ³⁷ Sinabi ni Pilato, "Be maginon ay kasta hari ka." Tinumubeg i Hisus, "Ikamo di i gesabi a ako ay hari ta dehil de pagsabi ko ni kamatoden ay dinumatong ok a pinanganak dio de putok i. Ta i pesan a te pagbuot de kamatoden ay getalinga de surut ko." ³⁸ Tinanto eya ni Pilato, "Ano i buot mo a sasabi de surut a, 'i kamatoden?'"

Pehatolan A Nelibun I Hisus

(Mt. 27:15-31; Mk. 15:6-20; Lu. 23:13-25)

Pagkatanto na ninon ay binumulwag i Pilato ta sinabi na de manga ponu a Hudyo, "Anok te depat a panhahatolan de agta a oyo. ³⁹ Misán ay nappaayun de ugeli yu ay depat ok a magpabulwag ni isin a nabbi-langgo de kaadowen ni Paskuwa. Buot yu man a pabulwag ko dikamo i Hari ni Hudyo ide?" Inon i tanto ni Pilato. ⁴⁰ Ta dingan tinumubeg ide diya a malagdu a surut, "Am mi buot iwina a agta ta i Barabás pan i pabulwag yu." Inon i tubeg de ta i Barabás pan ay tulisan a migbuno.

19 Kanya pinaikag ni Pilato i Hisus de beloy na a pinalapdit na eya. ² Un sundelo ide ay nangyedi ni suklong a tinik a sinuklong de de Hisus pati kinulapyawen de eya ni mulumaderag a magi kulapyaw ni hari. ³ Dingan ide ay linumane diya a sinabi de, "Maedup ka, Hari ni Hudyo ide." Ta pagkasabi de ninon ay tinulutampal de eya.

⁴ Misán ay binumulwag a liwet i Pilato ta sinabi na de Hudyo ide de bekoran na, "Pagelawagin yu ta eikag ko di eya de kasagkaden yu na tangani matinggesan yu a anak te depat a panhahatolan diya." ⁵ Kanya pagkabulwag ni Hisus a te suklong ni tinik pati kulapyaw a mulumaderag ay sinabi dide ni Pilato, "Pagelawagin yu, wiyo i agta." ⁶ Nano ay pagkákita diya nun ponu ide ni maghahandug ide pati magbebetay ide ay naginolang ide a, "Pakuin yu eya de padipa. Pakuin yu de padipa." Misán sinabi dide ni Pilato, "Amitin yu eya ta ikamo i magpaku diya de padipa ta anak te depat a panhahatolan diya." ⁷ Tinumubeg diya un manga ponu a Hudyo, "Ikami a Hudyo ay te pagdodul ta nappaayun de inon ay depat a eya ay malibun ta pesabi na a eya ay Anak nun Makedepat."

⁸ Nano ay nun inikna ni Pilato inon a surut ay namas di a natakut eya. ⁹ Kanya liwet a sinumilong i Pilato de beloy na ta tinanto na i Hisus a magioyo, "Tage deno ka man?" Misán ay an di tinumubeg i Hisus diya. ¹⁰ Kanya sinabi diya ni Pilato, "Bekot ta ang ka gepakisurut deko? An yu man katinggesan a te kapangyedihan ok a magpaukas o magpapaku dikamo de padipa?" ¹¹ Tinumubeg i Hisus a liwet, "Ang kamo te kapangyedihan a magpapaku deko de padipa be an non nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Kanya namas pa a hanga i kasalanan ni nangadde deko de kasagkaden yu i." ¹² Talage a nun ikikna yo ni Pilato ay namas di a buot na a poukasan i Hisus misán ay nag-

inolang un manga Hudyo a magioyo, "Be iwina a agta aypoukasan yu ay ang kamo katabeng a matud ni Kaditasan a Hari yu. Ta i misan ino a gesabi a eya i hari ay kapagebuk ni Kaditasan a Hari yu." ¹³ Dingan pagkaikna ni Pilato de manga surut a inon ay pinabulwag na i Hisus ta i Pilato ay linumipa de piglipaan na a pighatolan de lugel a pig-uddian a te ngalan de surut a Hebreo a Gabata. ¹⁴ Nano ay odes di a getanga i adow ta nun nanon ay adow di ni paghande de Paskuwa ta sinabi ni Pilato de manga Hudyo ide, "Wiyo i hari yu." ¹⁵ Dingan naginolang ide, "Bunoin eya. Bunoin eya. Pakuin eya de padipa." Misan tinanto ide ni Pilato, "Pepapaku yu man deko de padipa i hari yu?" Tinumubeg i ponu ide ni maghahandug ide, "Ang kami te hari ti an i Kaditasan a Hari yu."

Pepaku I Hisus De Padipa

(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Lu. 23:26-43)

¹⁶ Kanya pan binoy ni Pilato i Hisus dide a kangepyedian tangani papakuan de eya de padipa. ¹⁷ Dingan inikag ni sundelo ide i Hisus a nappassan na un padipa na ta binumulwag ide de Herusalem a paagow de Golgota a te kabuluhan de surut a Hebreo a "Kaksan ni Ulo." ¹⁸ Ta pagdetong duman ay pinakuan de eya de padipa a kasabey na pala i aduwa, a i isin de awenan na, i isin pala de awile na. ¹⁹ Nano ay pinasolat ni Pilato i pagsumbung de a pinakitad de padipa a kadepit a ditas ni ulu ni Hisus ta i pinasolat ay magioyo, "I Hisus a tage Nasarit a Hari ni Hudyo ide." ²⁰ I pagsumbong a inon ay nassolat de surut a Hebreo, Griego pati Roma. I makmuk a Hudyo i nakabesa nion ta alane la de Herusalem i pinagpakuan de Hisus. ²¹ Kanya sinabi ni ponu ide ni maghahandug ide de Pilato a, "Wet yu solata, 'I Hari ni Hudyo ide.' Ta solatin yu pan a, 'Sinabi ni agta a oyo a ako i Hari ni Hudyo ide.'" ²² Misan ay tinumubeg i Pilato, "Inon a sinolat ko di ay sukul."

²³ Nun i Hisus ay pakuin ni sundelo ide ay inamit de i bedu na ide dingan pinabulubinsaan ni apat a sundelo ta inamit de pala i kulapyaw na. I oyo ay an tini gepo de ditas hanggen de sidong ²⁴ kanya nasurutsurotan ide ta sinabi de, "Wet tam yo pitasin ta magsugel kitam dila tangani matinggihan tam ti ino i nakáamit." Maginon dila i yinadi ni sundelo ide ta nangyedi yo ta te duman de kasulatan i hinola a magioyo a, "Pinabulubinsaan de i bedu ko ide ta i kulapyaw ko pan ay pinagsugelan de."

²⁵ Nano ay kauluuddi de kaginglan ni padipa ni Hisus i ina na, wele a mahuna ni ina na, Maria a bebi ni Kleopas pati Maria Magdalena. ²⁶ Ta nun kinta ni Hisus i ina na pati mag-aadel na a pebuot a geuddi de alane ni padipa ay sinabi na de ina na a tungkul de mag-aadel na, "Ina, wina di i nappa ni anak yu." ²⁷ Ta sinabi pan ni Hisus de mag-aadel na a tungkul de ina na, "Wina di i nappa ni ina mo." Ta dingan gepo nun nanon ay pinataan eya ni mag-aadel a inon nunde be-loy na.

Magioyo I Pagkalibun Ni Hisus

(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Lu. 23:44-49)

²⁸ Pagkatapos ninon ay katinggesan di ni Hisus a nangyedi di i pesan kanya sinabi na, "Nagkoohow ok." Ta de maginon ay nangyedi i hinola de kasulatan. ²⁹ Te isin duman a mangkok a pino ni tayug a maapsut kanya binasá de duman i lumut a ginipot de tangbu a te ngalan a hisopo ta dingan pinasopsop de diya. ³⁰ Nun masopsop di ni Hisus un tayug a maapsut ay sinabi na, "Natapos di." Ta dingan dinuko na i ulu na ta napugtusan di.

Petagpuk I Tagiledin Ni Hisus

³¹ Nano ay nun inon a adow ay adow ni paghande kanya inaged ni manga ponu a Hudyo de Pilato a pabeli na i bitis ni pinaku ide de padipa dingan layuin de. Ta an de buot a un bengkay nun nalibunin ide ay de padipa de adow ni paimloy ta mahalage i adow nun paimloy a oyo dide. ³² Kanya pan dinumuman ngani un sundelo ide ta binale de i bitis nun aduwa a kakoloy ni Hisus a pinaku. ³³ Ay pagdetong de de Hisus ay kinta de di a nalibun di kanya an de di binale i bitis na. ³⁴ Misan ay isin a sundelo ay tinagpuk nadla ni geyang i tagileden na ta dingan tambing a binumulus i sagu pati orat. ³⁵ Ta ako a gepamatud ay i kinumita de inon ta talage a matud i pagpamatud ko kanya manulusun kamo ta katinggesan ko a kamatoden i sinabi ko. ³⁶ Ta nangyedi yo tangani mapamatoden i sinabi ni kasulatan a, "An te nabeli misan isin de kaksan na." ³⁷ Ta te duman pan de isin pa a kasulatan a, "Kekita de eya a tinagpuk ni geyang."

Magioyo I Pagtapor De Hisus

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Lu. 23:50-56)

³⁸ Nano ay pagkatapos pan ninon ay i Hose a tage Arimatea ay kinumang de Pilato a inaged na i bengkay ni Hisus. I Hose ay geabut pala de Hisus misan ay an gepatingges de manga ponu a Hudyo dehil de takut na dide. Sinabi pan ni Pilato a nappatud a aamit ni Hose i bengkay kanya dinumuman i Hose ta inamit na nunde padipa. ³⁹ Sinumut diya i Nikodemo a te adde ni pabengo a pinagdugengan a mira pati alowe a te biyet ni manga apat a puwu a kilo. Eya dingani un kinumang de Hisus nun isin a abi. ⁴⁰ Dingan inamit de i bengkay ni Hisus ta tiningos de de age a matebe a te pabengo ta nappaayun non de ugeli ni Hudyo de pagtapor de. ⁴¹ Nano ay nun de lugel a pinagpakuan de Hisus ay te alane a kahardinan a te gob a bowon a táporan a am pa te nagkattapor. ⁴² Kanya dehil de apun di ni adow a Paghande, a mandeli a nádetong i adow ni paimloy ay duman dedla pinuoy i bengkay ni Hisus ta alane pan inon a táporan.

Magioyo I Pagkaedup A Liwet Ni Hisus

(Mt. 28:1-8; Mk. 16:1-8; Lu. 24:1-12)

20 Nano pan nun makatakig di i adow ni paimloy ta mulumadumos pa nun abiabi a simbe ay dinumuman i Maria Magdalena de gob a táporan. Ta pagdetong na ay kinta na a linayu di un pinangabet a beto nunde gob. ² Kanya ginumikan eya a kinumang de Simon Pedro pati de pebuot ni Hisus a mag-aadel ta sinabi na dide, "Inamit di nunde gob i bengkay ni Panginoon ta am mi katinggesan ti deno eya inadde." ³ Kanya kinumang i Pedro pati isin a mag-aadel a paagow nunde gob a táporan. ⁴ Ta ide ay ginumikan misan ay maparipari pa un isin a mag-aadel de Pedro ta tagibu a nakadetong de táporan. ⁵ Pagdetong na ay dinumuko eya ta sineling na un disalad ta kinta na un age ide a pambengkay misan ay an eya sinumilong. ⁶ Misin ay dinumatong pan i Simon Pedro ta sinumilong a tuloy de disalad nun gob ta kinta na un age ide a nappuoy. ⁷ Pati un panyu a tiningos de ulo na ay an yo napadugeng nunde age ide ta natiklop de isin a kaginglan. ⁸ Dingan sinumilong pala un mag-aadel a naona a dinumatong. Nun kinta na pala inon ay eya ay nanulusun a pinakaedup di a liwet i Hisus. ⁹ Ta hanggen de inon a odes ay an de pa kinatinggesan i pesabi ni kasulatan a depat a pakeedup a liwet i Hisus. ¹⁰ Pagkatapos ninon ay inumuli di un mag-aadel ide de sulusadile de a beloy.

Gepakita I Hisus De Maria Magdalena

(Mt. 28:9-10; Mk. 16:9-11)

¹¹ Misin ay i Maria pan ay geuddi a getangos de ditow nun gob a táporan. Dingan nun eya ay getangos pa ay dinumuko eya ta sinumeling de disalad nun gob. ¹² Ta kinta na i aduwa a anghel a te manga bedu a malapsay ta kalipalipa ide de lugel a pinumuoyen ni bengkay ni Hisus. Un isin ay de kadepit a ulo ni Hisus ta isin pan ay de kadepit a singitan. ¹³ Dingan tinanto de eya, "Mahuna, ano ta getangos ka?" Tinumubeg eya, "Inamit de pan i bengkay ni Panginoon ko ta ang ko katinggesan nano ti deno de eya inadde." ¹⁴ Pagkasabi na ninon ay linumingoy eya ta kinta na i Hisus a geuddi duman de ditow nun gob misan ay an na inabuyenan a eya ay i Hisus. ¹⁵ Nano ay tinanto ni Hisus, "Mahuna, ano ta getangos ka? Inóman i pelawag mo?" Misin ay inesip ni Maria a eya ay magaalage ni kahardinan kanya sinabi na, "Be ikamo i nangamit diya ay toduin yu deko ti deno yu pinuoy ta aamit ko." ¹⁶ Sinabi ni Hisus, "Maria." Ta dingan sinu-magkad eya ta sinabi na de surut a Hebreo, "Raboni," a buot na a sasabi a "Magtutodu." ¹⁷ Sinabi ni Hisus, "Wet ok mo ngona bolan ta anak pa gepakadeditas de Ama. Misin dumuman ka nunde gepanulusun ide deko a manga kabinsa ko ta sabiin mo a nadeditas ok di de Ama ko pati de Ama yu, de Makedepat ko pati de Makedepat yu pala." Inon i sinabi ni Hisus ¹⁸ kanya i Maria Magdalena ay kinumang nunde mag-aadel ide

ta sinabi na dide, "Kinta ko di i Panginoon." Ta sinabi na dide un pepasabi ni Hisus.

Gepakita I Hisus De Mag-aadel Na Ide

(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lu. 24:36-49)

¹⁹ Nun abi di a inon a simbe ay nagpolong un mag-aadel ide misan ay nàabetan i pintohan nun beloy a pepolongan de dehil de takut de de manga ponu a Hudyo ta dingan loktat a inumuddi i Hisus de gitna de ta sinabi na, "Mapadikamo i kasampatan a innawa." ²⁰ Pagkasabi na ninon ay pinakita na i kumot na pati tagileden na de mag-aadel na ide dingan ide ay nagkasalig dehil de pagkákita de de Panginoon. ²¹ Liwet a sinabi ni Hisus dide, "Mapadikamo i kasampatan a innawa ta ti papalano a ako ay dinodul ni Ama dio de putok i ay maginon pala pedodul ko ikamo de kaag-taan dio de putok i." ²² Ta pagkasabi na ninon ay inin-nawaan na ide ta sinabi na dide, "Tanggepin yu di i Ispiritu nun Makedepat." ²³ Ta ikamo ay te kapangyedihan di a gepamatud a pakaeyenan di i misan ino a gesosol ni mammalotin de pati pan ikamo ay te kapangyedihan pala a gepamatud a an pakaeyenan i misan ino a an gesosol ni mammalotin de." Inon i sinabi ni Hisus dide.

An Gepanulusun I Tomas

²⁴ Misin ay i Tomas a pengalanan a kambel a isin de sangpuwu pati aduwa ay an kaduman nun dinumatong i Hisus. ²⁵ Kanya nun an di kaduman i Hisus ay sinabi de Tomas nun mangáyun na a mag-aadel a magioyo, "Kinta mi di i Panginoon." Misin ay tinumubeg i Tomas "Talage a anak nonulusun hanggen ang ko pekita i bulsut ni paku de kumot na a sosuksuk ko i guramut ko duman pati sosuksuk ko i kumot ko de bulsut de tagileden na."

²⁶ Nano ay pagkatakig di ni walo a adow ay nagpolong a liwet i mag-aadel na ide a ayun de di i Tomas. Naabetan i pintohan ide nun beloy dingan loktat a inumuddi i Hisus de gitna de ta sinabi na dide, "Mapadikamo i kasampatan a innawa." ²⁷ Dingan sinabi na de Tomas, "Pagelawagin mo i kumot ko ta suksukin mo i guramut mo dio pati umain mo i kumot mo a suksukin de bulsut de tagileden ko i. Wet geuluaduwa i esip mo ta manulusun ka di." ²⁸ Tinumubeg i Tomas, "Ikamo dingani i Panginoon pati Makedepat ko." ²⁹ Sinabi diya ni Hisus, "Gepanulusun ka di ta kinta ok mo di misan ay pekalbian i gepanulusun a am pa kinumita deko."

Magioyo I Belak Ni Libro A Oyo

³⁰ Nano ay te makmuk pa a gepakataka a yinadi ni Hisus de pekita ni mag-aadel na ide a an nassolat dio de kasulatan a oyo. ³¹ Misin ay sinolat i oyo ide tangani manulusun kamo a i Hisus ay i Kristo a Anak nun Makedepat. Ta i belang gepanulusun de makapangyedihan a ngalan na ay gekaduman ni edup a an te kalog.

Gepakita I Hisus De Pito A Mag-aadel Na Ide

21 Pagkatapos ninon ay liwet a nagpakita i Hisus de mag-aadel na ide de kaginglan ni uluataben a Tiberias ta magioyo i nangyedi. ² Magkakoloy i Simon Pedro pati Tomas a pengalanan a kambel pati Natanael a tage Kana a sákup ni Galilea. Ta kakoloy pala i aduwa a anak ni Sabedeo pati aduwa pa a mag-aadel. ³ Ta sinabi dide ni Simon Pedro, "Ako ay nengikan." Ay sinabi de diya, "Ay nosut kami." Kanya tinumotul ide ta sinumakoy ide de bengka de misan ay an ide nakámit magdemag.

⁴ Nano ay nun mandeli di a abiabi ay inumuddi i Hisus nunde kaginglan nun uluataben misan ay an eya inabuyenan ni mag-aadel na ide. ⁵ Sinabi na dide, "Manga lalaki, te námit kamo man?" Tinumubeg ide, "Unabis." ⁶ Dingan sinabi na dide, "Degdegin yu i pokut yu na de kadepit a awenan ni bengka yu ta nakáamit kamo." Kanya dinagdeg de un pokut de ta dingan anded nagkobotong dehil de kamakmuk di ni ikan a námit de. ⁷ Ta sinabi nun mag-aadel a pebuot ni Hisus de Pedro, "Talage a eya i Panginoon tam." Pag-ikna ni Simon Pedro ni sinabi ni ayun na ay nagbedu eya ta ubed eya nun nanon ta dingan tinumalun nunde orat. ⁸ Misan ay un mangayun na pan ide a mag-aadel ay nakadetong pala a napasakoy nunde bengka ta nauwey de un pokut de a pino ni ikan. Ta an ide alayu a masakut de langges ta manga isin la a dian a metro.

⁹ Paglusong de nunde langges ay kinta de i alabe a te nassube a ikan pati tipide a tinapay. ¹⁰ Ta sinabi ni Hisus dide, "Mangadde kamo dio ni tipide a ikan a námit yu." ¹¹ Kanya sinumalakat i Simon Pedro de bengka ta inuwey na un pokut a pino ni hangain a ikan. I kamakmuk na ay isin a dian pati lima a puwu pati tiluwon misan ay an nagise i pokut misan maginon a kamakmuk i ikan. ¹² Sinabi pa ni Hisus dide, "Dumio kamo di ta mangábiabi kitam di." Misan ay an te nagtanta a ti ino eya misan isin dide ta katinggesan de pan a eya i Panginoon. ¹³ Dingan linumane i Hisus ta inamit na un tinapay ta binoy na dide. Maginon pala un ikan. ¹⁴ I oyo i katiluwon a pagpakita ni Hisus nunde mag-aadel na ide pagkatapos a eya ay pinakaedup a liwet.

I Hisus Pati Pedro

¹⁵ Pagkapangan de ay tinanto na i Simon Pedro, "Simon a anak ni Huwen, te pagbuot ka man deko a mat-

ibong pa de pagbuot ni oyo ide deko?" Tinumubeg eya, "Ay-o, Panginoon, katinggesan yu ngani a pebuot ko ikamo." Dingan sinabi diya ni Hisus, "Ungutin mo i mangának ko a topa a i gepanulusun ide deko." ¹⁶ Liwet eya a tinanto ni Hisus, "Simon a anak ni Huwen, te pagbuot ka man deko a masakut?" Tinumubeg i Simon, "Ay-o, Panginoon, katinggesan yu ngani a pebuot ko ikamo." Sinabi ni Hisus, "Alagean mo i topa ko ide." ¹⁷ Dingan pakatiluwon a eya tinanto ni Hisus, "Simon a anak ni Huwen, te pagbuot ka man deko a masakut?" Misan ay nalungkut i Pedro ta pakatiluwon eya tinanto a ti te pagbuot eya de Hisus a masakut kanya sinabi na de Hisus, "Panginoon, katinggesan yu a pesan ta katinggesan yu pala a ako ay te pagbuot dikamo a masakut." Ta dingan sinabi ni Hisus, "Ungutin mo i manga topa ko." ¹⁸ Talage a matud ay pesabi ko dikaw a nun anak ka pa ay ikaw i gebeyakos de sadile mo ta getotul ka ti deno mo buot a paagow misan ay de pagtande mo ay dedipa mo i kumot mo ta i kakmukan i gegipot dikaw dingan aadde de ikaw de am mo buot a paagowen a kahedepan. ¹⁹ Maginon ay hinola ni Hisus a tungkul de pagkalibun ni Pedro a te tiis ta de inon ay popodian na i Makedepat. Dingan sinabi ni Hisus diya a, "Umabut ka di deko."

I Hisus Pati Mag-aadel Na A Pebuot

²⁰ Misan ay linumingoy i Pedro ta kinta na a geabut i mag-aadel a pebuot ni Hisus a eya a napalipa de alane ni Hisus nun ide ay gepangapun a nagtanta pala, "Panginoon, ino i gepadekop dikamo?" ²¹ Nun makitan ni Pedro inon a mag-aadel ay nagtanta i Pedro de Hisus, "Panginoon, ano pan i nangyeyedi de agta a oyo?" ²² Tinumubeg i Hisus de Pedro, "Be buot ko a needup eya hanggen de pagdetong ko ay panganó mo la? Be-stat umabut ka di deko." ²³ Kanya dehil de inon a surut ay kinumálat de manga kabinsa i bereta a an nelibun i oyo a mag-aadel. Misan an sinabi ni Hisus a an eya nelibun ta sinabi na a, "Be buot ko a needup eya hanggen de pagdetong ko ay panganó mo la."

²⁴ Nano ako a Huwen a mag-aadel ay gepamatud a i pesan a solat ko i a oyo ay matud ta katinggesan ko a matud ngani i pagpamatud ko.

I Oyo I Inapóan A Surut

²⁵ Talage a makmuk pa a yinadi ni Hisus a be sosolat a pesan ay peesip ko a kasta an te sukul a pomuoyen de putok i para nunde kasulatan Iwina i matud.

Yedi

1 Ayun a Tiopilo a pegelang ko, nun ako a Lukas ay nagsolat dikamo a tagibu ay sinabi ko di de inon a solat i pesan a yinadi ni Hisus pati pagtodu na gepo nun eya ay napa ni agta ² hanggen de eya ay pinaditas de langot. Misan ay dingan ngona eya pinaditas ay dinodul na gepo de kapangyedihan ni Ispiritu, i mag-aatid na ide a pineta a nanyeyedi ni kabuotan na. ³ Nun pagkaedup na a liwet de kalibunan na ay dingan hanggen nun apat a puwu a adow ay nagpakita eya de mag-aatid na ide ni makmuk a sila ta de maginon ay napamatoden di a naedup di eya. Ta eya ay nagtodu pa a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide. ⁴ Nun kakoloy de pa i Hisus ay dinodul na a, "Wet kamo ngona nototul de gitna ni benwaan a oyo a Herusalem ta mag-ilat kamo ni paaged a pinangako ni Ama a Makedepat a magi sinabi ko dikamo. ⁵ I Huwen a Maglilenod ay naglinod eya ni manga agta de orat la be ide ay nakapagsosol di, misan ay de an naaloy ay lelinod ko pan ikamo de Ispiritu nun Makedepat." Inon i sinabi ni Hisus.

Pinaditas I Hisus De Langot

⁶ Nano ay nun gepolong ide Hisus pati mag-aatid na ide ay tinanto de eya a, "Panginoon, boboy yu man dikami a manga Hudyo i nasasakopan de nano a panahon de putok mi a sadili?" ⁷ Tinubeg na dide, "I panahon pati odes a inon ay hinande la ni Ama a Makedepat de kapangyedihan na a sadile ta an di depat a katinggesan yu pa i panahon a inon. ⁸ Misan ay paglusong dikamo ni Ispiritu nun Makedepat ay ná-tanggep kamo ni tibong a gepo de Ispiritu dingan gepamatud kamo ni tungkul deko de benwaan a Herusalem, de sulusákup ni Hudia, de sákup ni Samaria pati misan deno a kadepit ni putok i." ⁹ Maginon i sinabi na dide ta dingan nun pillawag de eya ay pinaditas di de langot. Ta un kunom pan ay naghelum di kanya an ded kinta. ¹⁰ Misan ay nun gepakalawag pa ide de langot ay kinta de de alane de i aduwa a lalaki a kauluuddi a nappabeduin ni malapsayin a anduwonin. ¹¹ Ta sinabi de, "Manga lalaki a tage Galilea, ano ta gepakalawag kamo pa de langot? Ta i Hisus a oyo a pinaditas de langot ay náampulang pala a magi kinta yu nun eya ay pinaditas." Inon i sinabi de.

Gepeta I Mag-aatid Ide Ni Kalewesan Ni Hodes

¹² Pagkatapos ninon ay inumampulang ide de Herusalem a inumapo de Kalasan a Olibo ta am pan la alayu i tinotulán de. ¹³ Ta pagdetong de de petuloyen

de a beloy ay sinumalakat ide de ditas a salog. Ide ay i Pedro, Huwen, Santiago, Andres, Pilepi, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago a anak ni Alpeo, Simon a matibong i innawa na pati Hodes a anak ni Santiago. ¹⁴ Ugnay ide a gekàeisin a gepanalangin ta kakoloy de pala i mahunain, i Maria a ina ni Hisus pati manga wele na a manga lalaki.

¹⁵ Nun isin a adow ay nagpolong a liwet i manga kabinsa ide a isin a dian pati aduwa a puwu ta i Pedro ay inumuddi de gitna de a nagsurut. ¹⁶ Ta sinabi na a, "Manga kabinsa, i Hodes i nagpadekop de Hisus misan ay nun nowon pa ay gepo de kapangyedihan ni Ispiritu ay naghola i Debid a malot ngani i násapit de Hodes kanya pan nano ay nangyedi di inon a hinola na. ¹⁷ I Hodes ay kakoloy tam ta tinanggep na a magi ikitam i tungkolin na a inumapo de Makedepat. ¹⁸ Ay katinggesan yu pala a i Hodes ay nanggetang ni putok gepo de pinandeyaan na dingan eya ay nadedeg de kalibunan na a pinumitak i tiyen na ta tinumanga i bituka na. ¹⁹ Inon a nangyedi ay nabereta ni pesan a nappataan de Herusalem i, kanya pan nginalanan de inon a putok ni 'Ginatang ni Sagu.' ²⁰ Ta nappaayun pala inon de sinolat ni Debid de kasulatan a den a tungkul de Hodes a,

"An di eya te mana ni taanan na a putok pati mangápo na ide. Talage ay náamit ni kakmukan i tungkolin na a mag-aalage a inumapo de Makedepat."

²¹⁻²² Sinabi a tuloy ni Pedro a, "Kanya nano ay depat kitam di a mameta ni isin a lalaki a nappa ni kakoloy mi, a gepamatud de pagkaedup a liwet ni Hisus. Misan ay i depat ay un kakoloy tam di, nun nappakoloy kitam pa de Hisus gepo nun gelinod i Huwen ni agta hanggen nun eya ay pinaditas de langot."

²³ Kanya nameta di ide ni aduwa a manga lalaki a i Matias pati Hose Husto a te ngalan pala a Barsabas. ²⁴ Ta dingan ide ay nanalangin a magioyo, "Panginoon a Makedepat, katinggesan yu i esip ni pesan a agta kanya paabuya yu dikami ti ino de aduwa a oyo i pine-ta yu ²⁵ a mag-aatid tangani eya i nanyeyedi ni tungkolin a binoy yu de Hodes ta winalat na di inon a tungkolin na a pinumapaagow di de padusa a hinande para diya." ²⁶ Ay nun pagkatapos a nagsugel ide ay i Matias i napeta kanya eya ay napadugeng di de sang-puwu pati isin a mag-aatid.

I Pagdetong Ni Ispiritu Nun Makedepat

2 Nano ay nun dinumatong di i adow a Pentekostes ay nagpolong i gepanulusun ide de isin a

beloy. ² Ay dingan loktat a inikna de i agewak a magi maslog a palos a inumapo de langot ta napino ngani ni agewak a inon i beloy a pelipaan de. ³ Dingan te kinta ide a gediladila a magi dilab de tipong ni belang isin dide. ⁴ Ta napino di i belang isin dide ni Ispiritu nun Makedepat pati ginumapo ide a gesurut ni an de katinggesan a nappaayun de binuluboy dide ni Ispiritu.

⁵ Nano ay te duman pan a manga Hudyo a inumapo de kulukakmukan a bensa a nakitaan duman de Herusalem. Migpodi ide de Makedepat. ⁶ Nano ay nun iknain de i sadisadi a surut ni manga gepanulusun ide ay kinumang ide a getaka ta inikna de i sulusadile de a surut. ⁷ Dehil de pagtaka de ay sinabi de, "Pagelawagin yu ngani ta i oyo ide a tage Galilea ay gesurut ide ni sadisadi a surut a an de sadili. ⁸ Ano pan ta i peikna tam dide ay i surut di ni belang isin dikitam? ⁹ Misan ay ikitam pan a geikna ay tage Partia, Media, Elam, Mesopotamia, Hudia, Kapadosia, Ponto pati de Asia. ¹⁰ Te duman pala a tage Prigia, Pampilia, Ihipto pati gesurut ide ni Sirene a tage Libia. Te gekang pala a tage Roma a i Hudyo pati an Hudyo a te pagpanulusun a magi Hudyo. ¹¹ Pati te duman pam pala a tage Kreta pati tage Arabia ta peikna tam ide a gesurut de belang surut tam ni tungkul de gepakataka a yinadi ni Makedepat." ¹² Ta talage a nagtaka ide a masakut a nagkelito pala i esip de tungkul de sinumapit a inon kanya ide ay nattulutantoan a, "Ano man i kabuluhan ni oyo?" ¹³ Misan ay sinabi pan ni kakmukan a paglibek, "Ay bugnangin ide."

Gesurut I Pedro

¹⁴ Kanya inumuddi i Pedro pati mag-aatid ide a sangpuwu pati isin de kasagkaden ni kaagtaan ta dingan sinabi ni Pedro a malagdu, "Kaagtaan a tage Herusalem pati manga Hudyo a nakitaán dio ay patalikngan yu a piyon i sasabi ko a oyo. ¹⁵ Angani bugnangin i oyo ide a magi peesip yu, a namas pa ta abiabi la a kadepit a an tigbugnang ni agta. ¹⁶ Ta nano ay pepamatoden di un hinola ni magsasabi a Hoel a magioyo,

¹⁷ 'Gepayin i Makedepat a de inapóan a adow ay kasta papalis ko i Ispiritu ko de pesan a agta ta dehil ngan duman ay gesurut ni geapo de Ispiritu i mangának yu a mahunain pati manga lalaki ta i minangának yu a lalaki ay gekita ni pangitaán pati nangnenenop pala i matitandein a lalaki. ¹⁸ Talage ngani a de inon a adow ay kasta papalis ko i Ispiritu ko de manga katabeng ko ide a lalaki pati mahuna ta gesurut ide ni geapo de Ispiritu. ¹⁹ Pati gepakita ok de pesan ni gepakataka a tande de langot pati pan de putok i. Ay te duman a tande a sagu, apoy pati asuk a hanga. ²⁰ Ta i adow ay nodumos, i bulan pan ay náderag a magi sagu dingan pa nádetong i adow a paghatol ni Panginoon. Inon di a adow i pinakamahalage ta kekita di ni pesan i Panginoon a Makedepat a Makapangyedihan. ²¹ Ta i misan ino a geolang de Panginoon a Makedepat ay nalligtas ngani."

²² Sinabi a tuloy ni Pedro a, "Patalikngan yu, manga Hudyo, i sasabi ko a oyo. I Hisus a tage Nasarit ay dinodul ni Makedepat ta inon ay pinamatoden ni pagyedi a te kapangyedihan, ni gepakataka ide pati manga tande ta pinayedi diya ni Makedepat de pekita yu kanya katinggesan yu inon. ²³ Ta binoy yu eya de makikkakasalanan ide tangani pakuan de eya de padipa a binuno. Talage a i oyo a Hisus ay pinabiyaan ni Makedepat a dinakop ni manga agta ide a nappaayun de kabuotan na pati katinggesan hanggen nunde gepo. ²⁴ Misan ay pinakaedup eya a liwet ni Makedepat ta pinakaeyen na diya i kapangyedihan ni kalibunan na. Ay an nappatud a natalo a liwet eya ni kalibunan. ²⁵ Ta magioyo i hinola ni Debid a tungkul de sinabi ni Hisus,

'Katinggesan ko a kakoloy ko a ugnay i Panginoon a Makedepat ta pealagean ok na tangani wet ok nagkatakut. ²⁶ Kanya pan nagkasalig i innawa ko ta gekanta ok a te salig ta misan malibun ok ay te pagasa ok diya a pakeedup ok na a liwet. ²⁷ Talage, Panginoon, a be malibun ok ay an yu pabiyaan i kaleduwa ko a ná kang de lugel ni nalibunin ide ta i lawes ko pan ay an yu pabiyaan a nobungtut ta ako ay anak yu ngani a an te kasalanan de pekita yu. ²⁸ Ta tinodu yu deko i bektas a paagow de edup ta hanga i kasalegen ko dehil de kakoloy ko ikamo, Makedepat."

²⁹ Sinabi a tuloy ni Pedro, "Manga kabinsa, pesabi ko dikamo a matanus i tungkul de Hari a Debid a kaapoapohan tam a nun eya ay nalibun ay tinapor i bengkay na ta hanggen nano ay wiyo la dikitam i kataporan na. ³⁰ Misan eya ay magsasabi ni Makedepat kanya kinatinggesan na i pinangako diya a sinumpa ni Makedepat a eya ay gekaduman ni isin a apo ta i oyo a apo na ay nappa ni hari pala a magi eya. ³¹ Naghola i Debid a tungkul de pagkaedup a liwet ni Kristo a an pan pabiyaan ni Makedepat i kaleduwa na de lugel ni nalibunin ide pati an na pala pabiyaan a nobungtut i lawes na. ³² Kanya i Hisus a oyo ay pinakaedup a liwet ni Makedepat ta ikami pan i gepamatud tungkul de oyo. ³³ Ta i Hisus ay pinaditas di de langot a awenan ni Makedepat a te kapangyedihan di duman. Ta nano pan ay tinanggep na di i Ispiritu a pinangako diya ni Ama na kanya pan kasta pinalis na dikami nano i Ispiritu a magi pekita yu pati peikna nano. ³⁴ Talage a tungkul de Debid ay an kinumang eya de langot misan ay hinola na a magioyo,

'Sinabi ni Panginoon a Makedepat de Panginoon ko a, nano ay lumipa ka de awenan ko i ³⁵ ta padeog ko dikaw i kapagebuk mo ide."

³⁶ Sinabi a tuloy ni Pedro, "Kanya matinggesan yu ngani a manga Hudyo, a i Hisus a pinapakuan yu de padipa ay eya ngani i yinadi ni Makedepat a Panginoon a Pinangako na." Inon i sinabi ni Pedro.

³⁷ Nano ay nalungkut ide nun iknain de i sinabi na a inon ta natinggesan de di i mammalotin de kanya nagtando ide de Pedro pati de kakmukan a mag-aatid, "Manga kabinsa, ano man i depat mi a yeyedi?" ³⁸ Ay tinubeg ide ni Pedro, "Magipinagsosol kamo ta dingan

lelinod kamo de orat a tande ni pagpanulusun yu de ngalan ni Hisus. Ta pakeeyenan kamo ni mammalotin pati tatanggep yu pala i pangako na a i Ispiritu nun Makedepat. ³⁹Inon a pangako na ay para dikamo pati mangápo yu a un belang pineta ni Panginooon tam a Makedepat misan deno a kadepit." ⁴⁰Makmuk pangani i surut a pinamatoden dide ni Pedro ta pinagsabian na ide a tuloy a magioyo, "Lumayu kamo de belang geyedi ni malot dio de putok i tangani nalligtas kamo."
⁴¹Kanya i nanulusun ide de pagpamatud na ay lininod ide ta i kapolongan a gepanulusun ay nadugengan ni tiluwon a lebu a agta nun nanon pala a adow.

Gekaeisin I Gepanulusun Ide

⁴²Ta ide ay nag-adel a masakut de pagtodu ni mag-aatid ide, a nagpanalangin, pinumisang ni tinapay a tande de pagkalibun ni Hisus pati ide ay gekàeisin a pesan. ⁴³Ta nagpayedi i Makedepat de mag-aatid na ide ni makmuk a gepakataka pati manga tande kanya pan nagkagelang i kaagtaan a pesan de Makedepat. ⁴⁴Pati i manga gepanulusun ide ay nagkaeisin kanya pan i adi de ay dide a pesan. ⁴⁵Ta i pesan a adi de ay pinanggetang de ta dingan binuluboy de de belang te kaelangan ide. ⁴⁶Pati adow adow ay nagpolong ide de beloy a pighandogen de Makedepat ta de binaloybeloy de pan ay nagpisang ide ni tinapay a tande de pagkalibun ni Hisus. Ide ay te salig, a te masidong a innawa a gepangan. ⁴⁷Nagpodi ide de Makedepat kanya i pesan a kaagtaan ay te mabeit a esip de manga gepanulusun ide ta de belang adow pala ay pedugeng ni Panginooon dide i naligtas di.

Pepapiyon I Lalaki A Lungpo

3 Nano ay nun isin a adow a kadepit a apun, a odes di ni panalangin ay sinumakat i Pedro pati Huwen a paagow de beloy a pighandogen de Makedepat. ²Te duman pan a lalaki a lungpo gepo pa nun eya-ay pinanganak. Adow adow ay peadde eya de pintoan ni beloy a pighandogen a te ngalan a "Masampat" ta dingan geaged eya ni limus na de gesilong ide. ³Kanya nun kinta na ngani ide Pedro pati Huwen a nesilong ay inaged na ngani i limus na. ⁴Dingan eya ay pinagelawag ni Pedro pati Huwen misan ay sinabi ni Pedro diya, "Magelawag ka dikami." ⁵Dingan eya ay pinumagelawag ngan dide ta inumasa a eya ay bebiyen de ni misan ano. ⁶Misan ay sinabi ni Pedro, "Anok te pelak o ginto a unabis misan ay boboy ko dikaw i te duman ta de makapangyedihan a ngalan ni Hisu Kristo a tage Nasarit ay pedodul ko a makatotul ka di." ⁷Dingan binolan na de awenan na a kumot a pinauddi ta nano ay tinumibong di i tulutud pati bukubuku nun lungpo. ⁸Ay nakalawot dingani un lungpo a nakatotul di a tuloy ta eya ay sinumut dide a gekatotul a gelugulawot a gepodi de Makedepat a gesilong de beloy a pighandogen diya. ⁹Ay kinta eya ni pesan a kaagtaan a gepakatotul di a gepodi de Makedepat. ¹⁰Ta inabuyenan eya ni kaagtaan a eya

ngani un lungpo a gelipa de "Pintoan a Masampat" kanya nagtaka ide dehil de sinumapit diya.

Gesurut I Pedro De Agta Ide De Beloy A Pighandogen De Makedepat

¹¹Nun eya ay nappakipot pa dide Pedro pati Huwen ay ginumikan i kaagtaan a linumane dide de betalán a pinayedi ni Hari a den a Solomon ta nagtaka ide a masakut. ¹²Nun matinggesan ni Pedro a getaka ide ay sinabi na, "Misan ikamo a manga Hudyo ay getaka ay wet kamo magtaka a magpakalawag dikami a magi ikami i nakapagpatotul diya dehil de kapangyedihan o kapiyonan mi a sadili. ¹³Ta i Makedepat la a pepodian hanggen nano nide Abraham, Isak, Hakob pati pesan tam a kaapoapohan ay eya ngani i nagpaabuya de Anak na a Hisus a eya i depat a pepodian ni pesan. Misan ay kinapoyen yu eya de kasagkaden ni Gubernador a Pilato nun te buot i Pilato a pakabbutan na eya. ¹⁴Talage a kinapoyen yu i oyo a agta a an te mam-malotin, a migyedi ni kapiyonan ta i pinakábutan yu pan para dikamo ay un migbuno. ¹⁵Binuno yu ngani i geboy ni edup a an te kalog misan ay pinakaedup eya ni Makedepat ta ikami ngani i gepamatud a eya ay pinakaedup di. ¹⁶I makapangyedihan a ngalan ni Hisus i nagpapiyon de lalaki a oyo a peabuyenan yu. Napa ni matibong di a gepakatotul eya dehil de pagpanulusun na de ngalan ni Hisus ta dehil de pagpanulusun na de Hisus ay pinumiyon eya a talage a magi pekita yu.

¹⁷"Manga kabinsa a Hudyo, katinggesan ko a an yu la kinatinggesan i yinadi yu pati ponu yu ide de Hisus. ¹⁸Misan ay nun nowon pa ay pinahola di ni Makedepat de pesan a magsasabi na ide a depat a i Kristo a Pinangako na ay getiis ta nano ay nangyedi dingani inon a pinahola na. ¹⁹Kanya magipinagsosol kamo a makikasungdu a liwet de Panginooon a Makedepat tangani pakeeyenan na ikamo ni mammalotin yu, a nappa dikamo pan i kabeetan a esip na dehil de kakoloy yu eya. ²⁰Ta pakang na a liwet dio i Pinangako a inon para dikamo a i Hisus ²¹a depat ngona a tumaan pa de langot hanggen an nádetong i pineta a adow a nappa ni bowon di i pesan ta inon ay pinasolat ni Makedepat de magsasabi na ide a den. ²²Ta sinabi ni Moises de kaapoapohan tam ide, 'I Panginooon a Makedepat ay nemeta ni magi ako ni isin a magsasabi de manga kasi Hudyo tam ide kanya depat a manulusun kamo de pesan a sasabi na dikamo. ²³Ta i pesan pan a an nonulusun de inon a magsasabi ay nakkiblag eya de mangának ni Makedepat, a podusahan pan.' " ²⁴Sinabi a tuloy ni Pedro a, "I pesan a magsasabi gepo de Samuel ay naghola ide tungkul de panahon a oyo. ²⁵Kanya ikamo ngani i gemana de pinangako nun Makedepat de padean ni magsasabi ide a den pati de pagpakikasungdu na de kaapoapohan tam ide ta sinabi ni Makedepat de Abraham, 'Dehil de apo mo a isin a nádetong ay kakalbian ko i pesan a agta dio de disapow ni putok i.' ²⁶Nano ay nun pinakaedup di a liwet ni Makedepat i Anak na a Hisus ay pinakang na eya

dikamo a tagibu tangani be makapagsosol kamo de mammalotin yu ay piyon i edup yu."

Peikag Ide Pedro Pati Huwen De Kapolongan Ni Hudyo Ide

4 Nano ay nun gesurut pa ide Pedro pati Huwen de kaagtaan ay dinumatong i tipide a maghahandug ide, Saduseo ide pati kapitan ni magbebetay ide de beloy a pighandogen de Makedepat. ²Ta nagbulas ide de pagtodu ni aduwa a mag-aatid a pakeedup a liwet ni Makedepat i kaagtaan de nalibunin a magipag-pakaedup na de Hisus. ³Kanya dinakop de un aduwa a binilanggo hanggen nun kinábiabian ta abi di nun nanon. ⁴Misan ay makmuk dingani, a inumikna de pagtodu de, i nagpanulusun de Hisus ta i manga lalaki la ay manga lima di a lebu.

⁵Nun kinábiabian di ay nagpolong de Herusalem i manga ponu, pinakamatande ide pati magtutodu ide ni Hudyo. ⁶Misan ay kakoloy de i Anas a pinakaponu ni maghahandug, i Kaipas, i Huwen, i Alehandro pati pesan a mangáyun ni pinakaponu a maghahandug. ⁷Ta nun pinasagkad de i mag-aatid ide ay tinanto de a magioyo, "Dehil man de kapangyedihan pati ngalan ni ino ay yinadi yu i pesan a oyo?" ⁸Nano ay napino i Pedro ni Ispiritu nun Makedepat kanya eya ay tinumubeg, "Ikamo a manga ponu pati pinakamatande, ⁹be petanto yu ikami a tungkul de piyon a yinadi mi de lungpo na a ti papalano a eya ay pinumiyon di ¹⁰ay depat a ketinggesan yu pati manga Hudyo a pesan a i lungpo a oyo ay pinumiyon dehil de makapangyedihan a ngalan ni Hisu Kristo a tage Nasarit. Eya ngani un pinaku yu de padipa misan ay pinkaedup eya ni Makedepat a liwet. ¹¹Ta i oyo a Hisus ay magi beto a kinapoyen yu a manga magyeyedi ni beloy misan ay eya pan i namas pa a pinakamahalage a beto de iwina a yinadi a beloy. ¹²Kanya i Hisu Kristo la i te kaya a nanleligtas ta an te misan ino a ngalan a binoy dio de putok i ti an i ngalan na la i nanleligtas dikitam."

¹³Nagtaka ngani i kapolongan a Hudyo nun kitain de a matibong i innawa ni Pedro pati Huwen, namas pa nun kinatinggesan de a ide ay agta la a an nag-adel a masakut misan ay inabuyenan de pan a ide ay kakoloy di ni Hisus nun eya ay dio pa de putok i. ¹⁴Kanya nun kinta de un lungpo a pinumiyon di a geuddi de alane de ay an di ide nappatud a nekipagtalo de aduwa a mag-aatid. ¹⁵Misan ay pinabulwag ngan ide ni kapolongan dingan nasurutsurotan ide. ¹⁶Ta sinabi de, "Anóman i yeyedi tam de agta ide a oyo? Ta nano ay katinggesan di de pesan a Herusalem i gepakataka a masakut a peyedi de, a an nappatud a pobutelan tam. ¹⁷Kanya yadi pa a sablowin tam ide a wet gesurut o getodu de misan dino tungkul de kapangyedihan ni ngalan ni Hisus tangani wet di nakálat pa i pagtodu de de pesan a agta."

¹⁸Kanya pinakangan de a liwet ide Pedro pati Huwen ta dingan sinablow de ide a wet ide gesurut o getodu pa ni tungkul de Hisus. ¹⁹Misan ay tinumubeg ide a, "Esipin yu ngona, i deno man i matud, i nátalanga kami

dikamo a agta o de Makedepat ngona? ²⁰Ta talage a para dikami ay totodu mi i kinta pati inikna mi." ²¹Dingan sinablow pa ide a mahigpit, a pinabiyaan ide a tinumotul ta an nappatud a podusahan de i mag-aatid ide dehil de kaagtaan. Ta i pesan a manga agta ay nagpodi de Makedepat dehil de sinumapit a inon de lungpo. ²²Nano ay i katande ni lalaki a pinapiyon de ay mahigit de apat a puwu a taon.

Gepanalangin I Gepanulusun Ide Tangani Matibong I Innawa De

²³Nano ay nun patotulin ide Pedro pati Huwen ay kinumang ide de manga kabinsa de ide ta binareta de i sinabi ni ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide. ²⁴Kanya nun iknain ni manga gepanulusun ide ay nanalangin ide de Makedepat a nagkaeisin i innawa de ta sinabi de, "Panginoon a Makapangyedihan, ikamo ngani i nagyedi ni putok pati langot, atab pati pesan a nappataan duman. ²⁵Ta pinapagsabi yu i Ispiritu yu de katabeng yu a Debid a kaapoapohan mi kanya hinola na a magioyo, 'Ano ta gebulas a masakut i an Hudyo ide de Panginoon a Makedepat ta ide a manga tage bensa ay gesurut ni an te kabuluhan.

²⁶Ta i manga hari ide dio de putok i ay gebelak a nálaben diya pati gepinagpolong i ponu ide a katalo diya pati de Pinangako na a Kristo.' Inon i sinabi ni Debid." ²⁷Nagpanalangin ide a tuloy, "Ta dio de oyo a benwaan ay nagipinagpolong i Herod, Ponsio Pilato pati an Hudyo ide a kakoloy pala i manga Hudyo ide a katalo de Hisus a Katabeng yu a an te kasalanan, a eya a Pinangako yu a Kristo. ²⁸Misan i yinadi de a inon ay nappaayun ngani de belak yu pa nun tagibu. ²⁹Nano Panginoon ay pagelawagin yu i gebelak ide dikami ni malot kanya tabengan yu ikami tangani te tibong kami a innawa a gesabi ni surut yu de kaagtaan ide. ³⁰Paabuya yu pala i kapangyedihan yu a gepapiyon ni te manga orom ide pati magpayedi kamo dikami ni gepakataka pati tandé ide de ngalan ni Hisus a Anak yu." ³¹Pagkapanalangin de ay kasta yinumogyog de beloy a pinagpolongan de dingan napino ide ni Ispiritu nun Makedepat kanya matibong i innawa de a gesabi ni surut nun Makedepat.

Nattulutabengan I Gepanulusun Ide

³²Nano ay i manga gepanulusun ide ay nagkaeisin a innawa pati an peesip ni belang isin dide a i adi ni isin ay diya la ta inon ay adi de a pesan. ³³Ta i mag-aatid ide ay te kapangyedihan a masakut a gepamatud tungkul de pagkaedup a liwet ni Hisus pati nagkaduman ide a pesan ni hanga a kosa a tabeng ni Makedepat. ³⁴Ta an te naghedep dide ta pinanggetang ni belang te beloy pati putok inon ta i kapanggetangan de ³⁵ay binoy de de manga mag-aatid ide. Dingan binuluboy de pan de manga gepanulusun ide a nappaayun de kaelangan de. ³⁶Maginon pala i yinadi ni Hose a angkan ni Lebi a tage Pugu a Kipre misan ay ngi-

nalanan eya ni mag-aatid ide a Bernabi a i buot a sasabi a migtabeng. ³⁷ Pinanggetang na ngani i putok na ta dingan binoy na i kapanggetang na de mag-aatid ide.

Tungkul De Ananias Pati Sapira

5 Te duman pala a magkálaki a nanggetang ni putok de. I ngalan nun lalaki ay i Ananias ta un mahuna pan ay i Sapira. ² Misan ay un kapanggetangan pan nun putok de ay tinagu de un kakmukan ta inon i kasungduan de, magkálaki ta i binoy de la de mag-aatid ide a magi pesan ay un nattide la. ³ Ta sinabi ni Pedro de Ananias, "Bekot ta pinabiyaan mo i Satanas a te kapangyedihan dikaw? Ta nagbutil ka pa de Ispiritu nun Makedepat ta tinagu mo i kabinsa ni kapanggetangan ni putok mo. ⁴ Ta nun am mo pa pepanggetang un putok mo ay dikaw la ta nano pala a napanggetang mo di ay dikaw pam pala i kapanggetangan na kanya bekot ta yinadi mo inon? Talage a ang ka dikami nagbutil ta de Makedepat pan la." ⁵ Dingan pagkaikna ninon ni Ananias ay nabegsak di a nalibun di a tuloy ta i pesan a nakabereta ninon ay nagkaduman ide ni hanga a takut. ⁶ Ta nagiinuddi i minangának ide duman ta tiningos de i bengkay na a inadde de de panaporan diya.

⁷ Pagkatakig ni manga tiluwon a odes ay sinumilong pala i bebi na misan ay an na la katinggesan i sinumapit de kalakian na. ⁸ Ta tambing eya a pinakisurotan ni Pedro ta sinabi na, "Magsabi ka ni matud. Matud man a i oyo la i kapanggetangan ni putok yu?" Ay dingan eya ay tinubeg nun mahuna, "Ayo, iwina ngan la." ⁹ Kanya sinabi diya ni Pedro, "Bekot ta pinagkasungduan yu a sinubukan i Ispiritu nun Makedepat ta pagelawagin mo ta gedetong di un nagtapor ide nunde bebi mo ta nano ay ikaw pala i nosunud a tatapor." ¹⁰ Ta nabegsak ngani i Sapira a nalibun di de kasagkaden ni Pedro. Nano ay nun sinumilong i minangának ide ay kinta de a nalibun di eya kanya inadde de a tinapor de pala eya de alane ni bebi na. ¹¹ Kanya i pesan a manga gepanulusun a kapolongan ay nagkaduman ni hanga a takut pati pesan a nakabereta ni nangyedi a inon.

Gepakayedi I Pedro Pati Huwen Ni Gepakataka Pati Manga Tande

¹² Makmuk a gepakataka pati manga tande i yinadi ni mag-aatid ide de pekita ni kaagtaan ide ta ugnay a gepolong i gepanulusun ide de betalán ni Hari a Solomon a gekàeisin a innawa. ¹³ Ta i an ide gepanulusun ay an nangahas a nakipagpolong dide misan ay i pesan a kaagtaan ay gegelang de manga gepanulusun ide. ¹⁴ Ta gemakmuk pa i lalaki pati mahuna a gepanulusun de Panginooon. ¹⁵ Kanya i te manga orom ide ay peadde de de karsade a pepuoy de pig-eden de ide tangani pagsila ni Pedro ay nakalinonganan ide ni anino na misan tipide de te manga orom ide. ¹⁶ Nagidinatang pala i kaagtaan, a inumapo de bulubenwaan a

palebut ni Herusalem, a te manga adde ni te orom pati te manga libong de lawes de ta inon a pesan ay pinumiyon la.

Pepahedepan I Mag-aatid Ide

¹⁷ Misan ay dehil de pagyedi a inon ni mag-aatid ide ay pagkagengsaan ide a masakut ni pinakaponu a maghahandug pati kakoloy na a i manga Saduseo ide. ¹⁸ Kanya pinadekop de a binilanggo a tuloy i mag-aatid ide. ¹⁹ Misan ay nun abi pan a inon ay kinayesan ni anghel ni Panginooon i pintohan ni bilanggoan dingan ide ay pinabulwag na ta sinabi na, ²⁰ "Tumotul kamo di a kumang de beloy a pighandogen de Makedepat ta magsabi kamo duman ni tungkul de edup a oyo a bowon a geapo de Makedepat." ²¹ Ta tinumalinga pan ide kanya nun abiabi pa ay sinumilong ide de beloy a pighandogen de Makedepat a nagtodu ide.

Nano ay nagpolong pan i pinakaponu a maghahandug pati kakoloy na ide ta pinakangan de pan i kapolongan ide a Hudyo pati pesan a pinakamatande ide dingan pinakangan de pala i nabbilanggo ide. ²² Misan ay pagdetong pan ni magbebetay ide de bilanggoan ay an di kaduman i mag-aatid ide kanya inumampulang ide ta sinabi de, ²³ "Ay kinta mi a nàabetan a mahigpit i bilanggoan pati kauluuddi la duman i magbebetay ide misan ay nun kinayesan mi ay an di kaduman i nabbilanggo ide." ²⁴ Nano ay nun iknain yo ni pinakaponu a maghahandug, ponu ni magbebetay ide de beloy a pighandogen pati ponu ide ni maghahandug ide ay nalito ngani i esip de ta ide ay natulutantoan a sinabi de, "Ano man i nangyedi de agta ide a pinabilanggo tam?" ²⁵ Misan ay te dinumatong pan a nagsabi dide a, "I manga lalaki a pinabilanggo yu ay duman ide de beloy a pighandogen de Makedepat a getodu de manga agta." ²⁶ Pagkaikna de ninon ay kinumang i ponu ni magbebetay ide a kakoloy na i magbebetay ide ta inikag de i mag-aatid ide de pinakamatande ide a Hudyo misan ay an de pinaapdisan ta nagkatakut ide a kati bonglagin ide ni manga agta a gegelang de mag-aatid ide.

²⁷ Nano ay nun maikag de i mag-aatid ide de kapolongan a Hudyo ay sinabi dide ni pinakaponu a maghahandug a magioyo, ²⁸ "Sinablow mi ikamo a wet kamo di magtodu ni tungkul de kapangyedihan ni ngalan ni Hisus misan ay ang kamo nanulusun a unabis dikami ta nano pan ay kinumálat di i pagtodu yu de pesan a Herusalem. Ta pesabi yu pa a ikami i nama-hala de pagkalibun ni Hisus." ²⁹ Dingan tinumubeg ide Pedro pati kakmukan a mag-aatid a, "Yadi pa a tumalinga kami ngona de Makedepat a wet di de agta la. ³⁰ Ta nun bunoin yu i Hisus a pinapakuan yu de padipa ay dingan pinakaedup eya a liwet ni Makedepat a pinanulusonan ni kaapoapohan tam ide. ³¹ Ta nano ay pinaditas eya ni Makedepat de awenan na a te kapangyedihan pala ta eya ay i Ponu pati Magliligtas tangani i misan ino a Hudyo a gesosol ay pakeeyenan na ni mammalotin. ³² Ikami i gepamatud de pesan a oyo

pati Ispiritu na pala a peboy na de belang getalinga diya."

³³ Ay nun iknain ni gepolong ide i surut a inon ay nagbulas ide a masakut ta buot de a pobuno tebe i mag-aatid ide. ³⁴ Misan ay inumuddi i isin a Pariseo de kapolongan a te ngalan a Gamaliel ta eya ay magtutodu ni pagdodul ide a pegelang ni pesan ta dinodul na a pabulwagin ngona i mag-aatid ide. ³⁵ Ta sinabi na dide, "Manga Hudyo, esipin yu ngona ti piyon o eyen i yeyedi yu de agta ide a iwina. ³⁶ Am pa nagkaaloy ay tinumanga i te ngalan a Tadyes a pesabi na a eya kon ay te kapangyedihan misan ay eyen. Ta eya ay nakaák-it ni apat a dian a mag-aadel na misan ay nun eya ay binuno ay nakulukiblagen di i mag-aadel na ide. Ay naeyenan di ni kabuluhan i pagtodu na. ³⁷ Pagkatapos ninon nun panahon a gepalista i pesan a agta ay tinumanga pan di i Hodes a tage Galilea. Ta eya ay nakaák-it pala ni makmuk a agta misan ay nun eya ay malibun ay nakulukiblagen di pala i pesan na a mag-aadel. ³⁸ Kanya pesabi ko dikamo a para de iwina ide a agta ay wet yu ide ilengan ta pabiyaan yu ide ta be i pagyedi de a oyo ay geapo de agta la ay mandeli di a neeyenan ni kabuluhan. ³⁹ Misan ay be i pagyedi de a oyo ay geapo de Makedepat ay an yu ide natalo ta napa ni kalaben yu pan i Makedepat."

⁴⁰ Kanya tinumalinga ide de sinabi ni Gamaliel dingan sinilong de a liwet i mag-aatid ide ta pinalapdit a pinagsabian a mahigpit a wet di ide magsabi ni tungkul de kapangyedihan ni ngalan ni Hisus. Ta dingan pinakábutan de ide. ⁴¹ Misan ay pagkatotul de ay nagkasalig ide a masakut a ide i nagkaddepat a te pagkakataon a getiis ni libek dehil de ngalan ni Hisus. ⁴² Ta adow adow ay gekang ide de beloy a pighandogen de Makedepat pati de pesan a binaloybeloy de a getodu pati gesabi a i Hisus ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat.

Gepeta Ide Ni Pito A Katabeng De Kapolongan

6 Nun panahon a inon ay gemakmuk di i mag-aadel ide misan ay getampo pan i Hudyo ide a gesurut ni Griego de Hudyo ide a gesurut ni Hebreo ta pesabi ni gesurut ni Griego a pekolang kon i peboy a pápangan de belo de a mahanain. ² Kanya nun maginon ay pinaolangan ni Sangpuwu pati Aduwa i manga mag-aadel ide ta sinabi de a, "An depat a netimok kami a gesabi ni surut nun Makedepat tangani makapamoy kami la ni pápangan adow adow. ³ Kanya manga kabinsa, mameta kamo ni pito a lalaki dikamo a un peabuyenan yu a masépag a geyedi ni piyon a te katinggesan, a napino pala ide ni Ispiritu. Ta ide ngani i yeyedi mi a te tungkolin ni oyo. ⁴ Ta ikami pan ay depat a nappahande kami ni pesan a panahon de pagpanalangin pati de pagtodu ni surut nun Makedepat." ⁵ Ay nasalig i pesan a gepanulusun nun iknain de i sinabi a inon kanya pineta de i Isteban ta eya i te pagpanulusun a matibong pati eya ay napino ni Ispiritu nun Makedepat. Pineta de pala i Pilepi, Prokoro, Nikanor, Timon, Parmenas pati Nikolas a tage Antiokia ta i

Nikolas ay nagpanulusun ngona de pagpanulusun a Hudyo dingan de Hisus. ⁶ Ta ide ay inikag de de mag-aatid ide ta dingan tinapá de a pinanalangin i pito a nápetá.

⁷ Nano ay gekálat a tuloy i surut nun Makedepat pati gemakmuk di i mag-aadel ide duman de Herusalem ta i maghahandug ide ay makmuk di pala i gepanulusun.

Pedekop I Isteban

⁸ I Isteban ay nagkaduman ni kapangyedihan pati hanga a kosa a tabeng ni Makedepat kanya eya ay nakayedi ni gepakataka pati tandé de pekita ni kaagtaan. ⁹ Nano ay te duman a agta ide de Herusalem a nagpolong de "Kapolongan ni Pinalaya Ide" a manga tage benwaan a Sirene, Alehandria, tage sákup pala ide ni Silisia pati Asia. Ta nakipagtalo ide de Isteban. ¹⁰ Misan ay natalo ide ni Isteban dehil de katinggesan a peboy diya ni Ispiritu nun Makedepat. ¹¹ Kanya dehil de inon ay binayeden a nattagu ni natalo ide i tipide a agta tangani magbutil kanya binintang ni gebutil a, "Inikna mi a nagsabi i agta a iwina ni an te gelang de Makedepat pati de Moises." ¹² Maginon ay pinapagbulas ni natalo ide de Isteban i pinakamatande ide, magtutodu ide ni Hudyo pati kaagtaan ide. Kanya eya ay dinakop de ta dingan inikag de eya de kapolongan a Hudyo. ¹³ Ta nangikag pala ide ni gepamatud ide a butelan ta sinabi ni gebintang, "I oyo a agta ay gesabi a ugnay ni an te gelang de pagdodul ide nun Makedepat pati ang kon te kabuluhan i beloy a pighandogen de Makedepat. ¹⁴ Pesabi pala ni agta a oyo a i oyo a beloy a pighandogen ay sesede ni Hisus a tage Nasarit dingan lelewesan kon ni Hisus i ugeli tam a binoy ni Moises." ¹⁵ Nano ay nun i Isteban ay pinakalawag ni pesan de kapolongan ay i mukha na ay gepakaingap a magi mukha ni anghel.

Gesurut I Isteban

7 Dingan eya ay tinanto ni pinakaponu a maghahandug a magioyo, "Matud man i pesan a inon a sinumbong de dikaw?" ² Ta dingan eya ay tinumubeg, "Manga kamoddenan pati manga kabinsa, patalikngan yu i sasabi ko a oyo. I Makedepat a Makapangyedihan de pesan ay nagpakita de kaapoapohan tam a Abraham, nun eya ay nappataan pa de sákup ni Mesopotamia a am pa getaan de benwaan a Haran. ³ Sinabi ni Makedepat de Abraham, 'Tumotul ka di a walatin mo di i bensa mo a oyo pati mangáyun mo ta kumang ka de lugel a totodu ko dikaw.' ⁴ Kanya tinumotul dingani ide Abraham de lugel a Kaldeo ta tinumaan ide de Haran. Nano ay pagkalibun ni ama na ay pinakang pan di eya ni Makedepat de putok á oyo a kataanan tam di nano. ⁵ Nano ay am pa eya biniyen ni Makedepat ni misan untik a mana a putok ta pinangako la diya ni Makedepat, nun am pa te anak i Abraham, a boboy na yo diya pati de mangápo na. ⁶ Ta sinabi diya ni Makedepat, 'Nekitaan ngona i mangápo mo de kakmukan a bensa ni apat a dian a taon ta duman

aalepin ide pati pehedepan. ⁷ Misan ay podusahan ko i kaagtaan de inon a bensa a gealepin dide ta pagkatapos ninon ay pototul ko duman i mangápo mo ta dio ide gepodi deko. ⁸ Ta dinodul ni Makedepat de Abraham a depat a gepapelat eya de lawes na ta inon ngani i tande a nakipagkasungdu di i Makedepat diya. Kanya pan nun walo pa a adow i anak na a i Isak ay pinelatan di ni Abraham. Maginon pala i yinadi ni Isak de anak na a Hakob. Maginon pala i yinadi ni Hakob de sangpuwu pati aduwa a mangának na a kaapoapohan tam.

⁹ "I Hose a isin de sangpuwu pati aduwa a mangának ide ni Hakob ay kinagengsaan ni manga kaka na a kaapoapohan tam kanya pinanggetang de eya a napa ni alepin de bensa a Ihipto misan ay inalagean eya ni Makedepat. ¹⁰ Ta linigtas eya ni Makedepat de pesan a kahedepan na pati dahil de tabeng ni Makedepat ay napa ni naketingges eya, a kinasalegen pa nun Hari de Ihipto kanya eya ay yinadi nun Hari a gubernador de pesan a Ihipto pati de pesan a nappataan de beloy na a hanga. ¹¹ Nano ay nun nanon ay nagkaduman ni hanga a tigtegegeng pati pagtiis de bensa a Ihipto. Maginon pala de Kanaan ta an te napangamitan ni pápangan i kaapoapohan tam ide. ¹² Kanya nun mabereta ni Hakob a te trigo de Ihipto ay pinakang na duman i kaapoapohan tam ide a i mangának na. ¹³ Nano ay nun káduwa di a pagkang de ay nagpaabuya di i Hose de manga kabinsa na ide ta kinatinggesan pan nun Hari i tungkul de kamittanak ide ni Hose. ¹⁴ Ta pinakanagan ni Hose i ama na a Hakob pati pesan a mangáyun de. I kamakmuk de ay pito a puwu pati lima. ¹⁵ Kanya kinumang i Hakob de Ihipto ta duman di eya nalibun. Maginon pala i kaapoapohan tam ide. ¹⁶ Misan ay i bengkay de ide ay inadde la de Sikem a lugel a den ni Hakob ta pinuoy i bengkay de de gob a ginatang ni Abraham de mangának ni Hamor a tage Sikem.

¹⁷ "Nano ay nun máloy di a masakut ay mandeli di a nádetong a pamatoden di ni Makedepat i pinangako na de Abraham ta nun nanon pala ay gemakmuk di a masakut i Hudyo ide de Ihipto. ¹⁸ Misan ay te hari pan de Ihipto a an te katinggesan a unabis a tungkul de Hose. ¹⁹ Ay linolong nun hari a oyo i kasi Hudyo tam ide pati pinelit na a pinabut de kaapoapohan tam ide i kilasaan de ide a lalaki tangani malibunin. ²⁰ Nano nun panahon a inon ay pinanganak di i Moises a kinasalegen ni Makedepat ta eya ay inalagean ni kamoddenan na ide ni tiluwon a bulan. ²¹ Nun eya ay binut di ni kamoddenan na ide ay inalagean pan eya ni mahuna a anak nun hari ta pinahanga na a magi anak na a sadili. ²² Ta pinapag-adel eya ni pesan a katinggesan de Ihipto kanya pan eya ay te katinggesan a masakut de pag-surut na pati de pagyedi pala.

²³ "Nano ay nun eya ay apat di a puwu a taon ay naisipan na a kakangan i manga kabinsa na ide a mangápo ni Israel tangani kitain na a ti papalano i kapuoyen de. ²⁴ Kanya nun kitain na a pelolong ni isin a tage Ihipto i isin a Hudyo ay tinabengan na un pelolong ta binuno na ngani un tage Ihipto. ²⁵ Inesip di ni

Moises a katinggesan di ni manga kabinsa na ide a Hudyo a leligtas dide ni Makedepat de padean na misan ay an de mangani kinatinggesan. ²⁶ Nun kinábiabian di ay kinumita eya ni aduwa a Hudyo a gegebuk ta binout na ide a aawakan tebe kanya sinabi na, 'Bekot ta gegebuk kamo? Ay padepade kamo pan a Hudyo.' ²⁷ Misan ay tinongog eya nun matapang ta sinabi na, 'Bekot ta gepakilabot ka dikami? Ay am mi pan ikaw ponu a depat a geawak dikami. ²⁸ Makati buot ok mo pan a bobuno a magi binuno mo dipun i tage Ihipto?' ²⁹ Nano ay nun iknain ni Moises inon ay natakut eya a masakut a linumimok de Ihipto, a nakitaán eya de bensa a Midian. Ta duman ay nagkabebi eya pati nagkaanak eya ni aduwa a lalaki.

³⁰ "Nun makatakig di i apat a puwu a taon ay kinumang i Moises de lugel a ilang a alane de Kalasan a Sinai ta duman ay nagpakita diya i anghel di isin a kew a masidong a gedilab a an nagkasabsab. ³¹ Misan ay pagkákita ni Moises ay nagtaka eya a masakut ta paglane na a pelawag na ay dingan inikna na i surut nun Panginooon. ³² Ta sinabi ni nagsurut, 'Ako i Makedepat a pepodian hanggen nano nide Abraham, Isak, Hakob pati pesan a kaapoapohan yu ide.' Ta i Moises pan ay gekinkin di ni takut pati an gepakasalepat duman. ³³ Dingan sinabi diya ni Panginooon, 'Ukasin mo i paragetus mo na ta i kasikaden mo na ay de kasagkad ko a an te mammalotin. ³⁴ Ako ay dinumio tangani ligtasin ko i mangának ko a Hudyo de bensa a Ihipto ta pekita ko a ugnay i malot a pagyedi dide ni tage Ihipto ide ta peikna ko pala i pagpanalagin de deko kanya nano ay dododul ko ikaw duman.' "

³⁵ Sinabi ni Isteban a tuloy, "Talage a kinapoyen ni Hudyo ide i oyo a Moises ta sinabi de, 'Ay am mi pan ikaw ponu a depat a geawak dikami.' Misan ay i Moises pan ay dinodul ni Makedepat a nappa ni ponu ni Hudyo ide a nanleligtas dide de padean ni anghel a kinta na nunde kew a gedilab a an nagkasabsab.

³⁶ Kanya i Moises ngani i ponu de a nangikag dide gepo de Ihipto ta yinadi na i gepakataka pati tande de Ihipto, de Atab a Maderag pati de lugel a ilang ni apat a puwu a taon. ³⁷ I Moises pala a oyo i naghola de Hudyo ide a, 'I Panginooon a Makedepat ay nemeta ni magi ako ni isin a magsasabi de manga kasi Hudyo yu ide.' ³⁸ Eya pala i kakoloy ni Hudyo ide a kapolongan de lugel a ilang ta diya pala pati de kaapoapohan tam ide, nakisurut i anghel nun Makedepat de Kalasan a Sinai. I Moises pala a oyo i tinumanggep ni surut nun Makedepat a te kapangyedihan tangani magpatalikngoy kitam a manga Hudyo.

³⁹ "Misan ay an nagtalinga de surut ni Moises i kaapoapohan tam ide ta an de eya sinapot, a binuot de pa a náampulang de Ihipto. ⁴⁰ Ta nun duman pa i Moises de Kalasan ay sinabi ni kaapoapohan tam ide de Aron a maghahandug a tagibu a, 'Magyedika ni makedepat ide a popodi mi ta i Moises a inon a nangikag dikami gepo de bensa a Ihipto ay ti deno di.'

⁴¹ Kanya nagyedi ide ni magi anak a beka dingan ide ay naghandug de inon ni manga paaged a hayup a bi-

nuno, a nagkasalig a masakut dehil de makedepat de a an matud a yinadi de. ⁴² Ta kinapoyen ide ni Makedepat a pinabiyaan na ide a magpodi de adow, bulan pati butatala ide. Ta te duman de kasulatan ni magsasabi ide i hinola de a gepo de Makedepat a magioyo,

'Ikamo a mangápo ni Israel ay an la ako i pehandogen yu ni manga paaged ide de lugel a ilang ni apat a puwu a taon. ⁴³ Ta nagpodi kamo de makedepat ide a an matud a yinadi yu pati pinauluadde yu i beloy ni Molok a madedepat a an matud pati butatala a makedepat yu a an matud a i Repan. Kanya pototul ko ikamo a paagow de dibelew pa ni bensa a Babilonia.' Inon i hinola de gepo de Makedepat.

⁴⁴ "Nano de lugel a ilang ay te duman a untik a beloy a pighandogen de Makedepat i kaapoapohan tam ide ta inon i belak na. Kanya inon a beloy ay yinadi a nappaayun de pinakita ni Makedepat de Moises. ⁴⁵ Nun malibun di i Moises ay i Hosue pan i napa ni ponu ni kaapoapohan tam ide ta dingan la sinumilong ide a te adde ni untik a beloy de lugel tam i a Hudia, nun mapatotul di ni Makedepat un nappataan ide dio a tagibu. Maginon dila hanggen dinumatong i Hari a Debid. ⁴⁶ I Debid pala ay nagkaduman ni hanga a kosa a tabeng ni Makedepat kanya inaged na a magioyo, 'Makedepat ko a pepodian ni Hakob, buot ko ay makayedi ok ni beloy a pighandogen dikamo.' ⁴⁷ Misan ay an nayedi ni Debid i beloy a inon ta i nagyedi pan ay i anak na a i Solomon.

⁴⁸ "Misan pan ay an getaan i Makedepat a Pinakamanditas de beloy a yinadi ni agta la ta i oyo ay nappaayun de sinabi ni magsasabi a,

'Gepayin i Panginooon a Makedepat a, ⁴⁹ i langot i piglipaan ko ta i putok pan i pesikaden ni singit ko kanya an nappatud a nátaan ok de beloy a yinadi la ni agta ta anak gepaimloy dio de putok i. ⁵⁰ Ta i pesan pan i ay ako i nagyedi.'"

⁵¹ Sinabi a tuloy ni Isteban, "Talage a maksa i innawa yu ta an yu buot a getalinga de Makedepat. Ikamo ay magi kaapoapohan yu ide ta pekapoyen yu a ugnay i Ispiritu nun Makedepat. ⁵² I pesan ngani a magsasabi ay yinadian ni malot ni manga kaapoapohan yu ide ta binuno de pan i nanhola ide de pagdetong ni Katabeng na a an te kasalanan ta ikamo pan i nagpadekop diya a binuno a tuloy. ⁵³ Misan ay tinanggep yu pan i pagdodul ide ni Makedepat de padean ni manga anghel ide ay an yu non tinalingaan." Inon i sinabi ni Isteban.

Pebonglag De I Isteban

⁵⁴ Nano ay nun iknain non ni kapolongan a manga ponu ni Hudyo ide ay nagengsa ide a masakut de Isteban ta inumaratengot i ngipon de gepo de gengsa de. ⁵⁵ Misan ay napino pan i Isteban ni Ispiritu nun Makedepat ta eya ay tinumingala de langot, a kinta na i Hisus a gelipa de awenan nun Makedepat a te gepakaingap de palebut de. ⁵⁶ Sinabi ni Isteban, "Pagelawagin yu ngani ta nakayesan di i langot ta pekita ko i Pineta nun Makedepat a napa ni agta a

gelipa de awenan na." ⁵⁷ Misan ay rinumésag ide a tinaklopan de i talinga de dingan maparipari a dinakop de i Isteban. ⁵⁸ Ta inuwey de eya hanggen de ditow ni benwaan a bobonglag de ta dingan i gepamatud ni malot tungkul de Isteban ay nag-ubed ni bedu de ta winalat de de alane ni lalaki a malakas a te ngalan a Saulo. ⁵⁹ Ta binulubonglag de i Isteban a gepanalangin a magioyo, "Panginooon a Hisus, tanggepin yu di i kaleduwa ko." ⁶⁰ Dingan eya ay linumuhud ta inumolang ni malagdu, "Panginooon, pa-keeyenan yu ide ni kasalanan de de yinadi de a oyo." Ta pagkasabi na ninon ay napugtusan di.

Pepahedepan Ni Saulo I Gepanulusun Ide

8 ¹⁻² I Saulo a te ngalan a Pablo ay nagkasalig de pagkalibun ni Isteban. I bengkay pan ni Isteban ay tinapor ni gegelang ide de Makedepat ta ide ay nagtangos a masakut.

Nano gepo de adow a inon ay pinahedepan i manga gepanulusun a kapolongan de Herusalem. Ta napakálat ide de kulukaginglan ni sákup ni Hudia pati de Samaria puwide la i mag-aatid ide. ³ Ta i Saulo pan a te ngalan a Pablo ay binuot na a sedein i manga kapolongan ide a gepanulusun de Hisus. Eya ay gekasilong de manga beloy de tangani uweyin na a bilanggoin a tuloy i mahuna pati lalaki a gepanulusun de Hisus.

Te Gesabi De Samaria Ni Piyon A Bereta

⁴ Nano ay i manga gepanulusun a napakálat ay misan deno ide makadetong ay gesabi ide ni piyon a bereta tungkul de Hisus. ⁵ Ta i Pilepi pan ay dinumulug de isin a benwaan a sákup ni Samaria a gesabi ni piyon a bereta a tungkul de Kristo. ⁶ Ta nun mabereta pan ni manga agta pati kinta de i peyedi na a gepakataka ay nagpatalikngoy ide a piyon a pesan de pesabi na.

⁷ Pati i libong ide de lawes ni manga agta ay gelayu a geolang ni malagdu pati makmuk pala a lungpo, pilay i pinumiyon. ⁸ Kanya de benwaan a inon ay nagkaduman ni hanga a kasalegen.

⁹ Misan ay te duman pan a lalaki a te ngalan a Simon a magsasalamangka de inon a benwaan kanya nagtaka diya i tage bensa a Samaria pati pemayabeng na a eya kon ay te kapangyedihan a masakut. ¹⁰ Kanya eya ay pinanulusonan ni tage duman ide misan i te kapangyedihan man o eyen. Ta eya ay pengalan de a "Makapangyedihan a Magi Makedepat." ¹¹ Talage ngani a nagpatalikngoy diya i kaagtaan ta náloy a getaka ide de pagsalamangka na. ¹² Misan ay nun magsabi pan i Pilepi duman ni piyon a bereta a tungkul de Hisu Kristo pati ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay nagpanulusun i mahuna pati lalaki a lininod a tuloy. ¹³ Ta pati i Simon ay nagpanulusun pala kanya nun eya ay malinod di ay ugnay di eya a gekoloy de Pilepi ta nagtaka eya nun kinta na i gepakataka pati manga tande a yinadi ni Pilepi.

¹⁴ Nano ay nun mabereta nun mag-aatid ide de Herusalem a tinanggep di ni manga tage Samaria ide i surut nun Makedepat ay dinodul de i Pedro pati Huwen a kumang duman. ¹⁵ Pagdetong de duman ay pinanalangin de i gepanulusun ide a tage Samaria tangani tanggepin de pala i Ispiritu nun Makedepat. ¹⁶ Ta lininod di ide de orat a tande de pagpanulusun de de Panginooon a Hisus misan ay am pa gelusong de belang isin dide i Ispiritu nun Makedepat. ¹⁷ Dingan nun tinapá ni Pedro pati Huwen ni kumot de i gepanulusun ide ay tinanggep de ngani i Ispiritu nun Makedepat.

¹⁸ Nano ay nun kinta ni Simon a dehil de pagtapá ni mag-aatid ide ay napa de agta i Ispiritu ay binuot na tebe a gegetang ni kuwarta i kapangyedihan nide Pedro pati Huwen. ¹⁹ Ta sinabi na dide, "Biyen ok yu pala ni kapangyedihan a iwina tangani i belang tatapá ko ay nátanggep pala ni Ispiritu nun Makedepat." ²⁰ Misan ay sinabi diya ni Pedro, "Be maginon ay naddugeng ka de kuwarta mo a nabbut de impiyerno ta bekot ta buot mo a gegetang ni kuwarta i Ispiritu nun Makedepat a peboy na pan la a an te beyed. ²¹ Talage a ang ka te kabinsa de oyo a paaged ni Makedepat ta de pekita na ay an piyon i naddeinnawa mo. ²² Kanya magsosol ka di de oyo a mammalotin mo, a manalangin ka de Panginooon a Makedepat ta makati pakeeyenan na la ikaw ni oyo a malot a belak mo. ²³ Katinggesan ko a nagkesinna ka a masakut ta alepin ka pa ni mammalotin mo." ²⁴ Kanya sinabi diya ni Simon, "Be maginon ay manalangin kamo de Panginooon para deko tangani wet ok di magkaduman ni pesan a sinabi yu ide a padusa."

²⁵ Pagkatapos a nagpamatud ide Pedro pati Huwen ni surut nun Panginooon ay inumampulang ide de Herusalem ta sinumulusagid ide de buluberiyu a sákup ni Samaria ta nagpamatud pala ide ni piyon a bereta a tungkul de Kristo.

Tungkul De Pilepi Pati Ponu A Tage Etiopia

²⁶ Nano ay nun nanon a panahon ay i Pilepi pan ay pinagsabian ni isin a anghel ni Panginooon a magioyo, "Kumang ka a tambing de kadepit a temog a dumolug gepo de Herusalem a paagow pan de benwaan a Gasa. I oyo ay lugel a ilang." ²⁷ Kanya eya ay kinumang ngani duman. Nano ay gedetong pan i isin a tage Etiopia a ponu ta eya i gepamahala de pesan a kayamanan ni Reyna na a Kandes. Eya ay inumapo de Herusalem a nagpodi de Makedepat. ²⁸ Pauli di eya a nappasakoy de sakoyen na ta gebesa eya ni kasulatan ni Isais a magsasabi a den. ²⁹ Dingan sinabi ni Ispiritu de Pilepi, "Sumakoy ka de sakoyen a iwina." ³⁰ Kanya pan ginumikan i Pilepi a paagow de sakoyen ta inikna na a pebesa nun tage Etiopia i kasulatan ni magsasabi a Isais kanya tinanto na un gebesa, "Katinggesan yu man i pebesa yu na?" ³¹ Misan ay tinumubeg pan un gebesa, "Ti papalano man a katinggesan ko be am pan te gepatingges deko?" Dingan inakit na i Pilepi a sumakoy pala kanya sinumakoy pan i Pilepi ta linumi-

pa de alane na. ³² I behagi ni kasulatan a pebesa na ay i oyo,

"Ti papalano a an geoni i topa a peuwey de pigbunoan o i anak a topa a peuwey de pigahetan ay maginon pala i Katabeng nun Makedepat ay an náyamyam be eya ay dedekop. ³³ Ta eya ay an ginalang ni manga agta ide, a pinadusahan pa misan an te kasalanan. Pati an te naketingges a ti papalano a hanga inon a mammalotin ni kaagtaan nun nanon a panahon ta binuno de eya."

³⁴ Nano ay sinabi nun gepamahala de Pilepi, "Sabiin yu tebe deko. Ti ino i buot a sasabi ni magsasabi, i sadile na o te duman pa a kakmukan?" ³⁵ Kanya nano ay te gepo i Pilepi de inon a behagi a gesabi diya ni piyon a bereta a tungkul de Hisus. ³⁶ Misan ay tuloy la i pagtotul de kanya dinumatong ide de lugel a te orat ta sinoabi nun gepamahala, "Pagelawagin yu ta te orat dio. Nappatud man di a lelinod ok mo?" ³⁷ "Aysa, be gepanulusun kamo a matud nano." Ay tinumubeg un gepamahala, "Talage a gepanulusun ok a i Hisu Kristo ay Anak nun Makedepat." ³⁸ Kanya pinatimok na un sakoyen na a dinumulug ide a paagow nunde orat ta dingan lininod eya ni Pilepi. ³⁹ Nano ay pagkasaka de ay loktat a inalis ni Ispiritu nun Panginooon i Pilepi kanya an di eya kinta ni tage Etiopia ta sinumakoy la de sakoyen na a nagkasalig a masakut. ⁴⁰ Ta i Pilepi pan ay duman di makatingges ni pagkaagta na de benwaan a Asoto ta gepo duman ay nagsabi eya ni piyon a bereta tungkul de Hisus de bulubenwaan hanggen dinumatong eya de benwaan a Sesarea.

Gepanulusun I Saulo

9 Dehil de buot ni Saulo a te ngalan a Pablo a pehedepan na a mabuno a tuloy i mag-aadel ide ni Panginooon ay kinumang eya de pinakaponu a maghandug. ² Ta inumaged ni solat a aadde na de Damasko de manga pigmitengan a Hudyo duman tangani madekop na i pesan a kinta na a gepanulusun de bowon a pagtodu, mahuna man o lalaki, a pepelit na a eikag ide de Herusalem. ³ Dingan tinumotul ide Saulo a paagow de Damasko misan ay nun ide ay alane di ay loktat a te tinumallang de palebut na a geapo de langot a gepakaingap di a masakut. ⁴ Ta eya ay napaobob de putok ta inikna na i surut a malagdu a magioyo, "Saulo, bekot ta peyedian ok mo ni malot?" ⁵ Nano ay nagtanto i Saulo nunde gesurut, "Ino kamo man, Panginooon?" Ta eya ay tinubeg nun gesurut, "Ako i Hisus a peyedian mo ni malot. ⁶ Misan ay umuddi ka di ta kumang ka de benwaan a Damasko ta sasabi dikaw duman i depat a yeyedi mo." ⁷ I kakoloy pan ide ni Saulo ay tinumimok de pagtotul de a an nakayamyam ta inikna de i nagsurut misan ay am pan ide te kinta. ⁸ Dingan inumuddi i Saulo misan nun minumoklat eya ay an di gekakita kanya kinabit dila eya nun kakoloy na ide hanggen de Damasko. ⁹ Tiluwon a adow a an eya gepakakita, an eya gepangan pati ginom.

¹⁰ Nano ay de Damasko pan ay te mag-aadel a te ngalan a Ananias ta eya ay pinagsabian ni Panginoon de pangitaán, "Ananias." Ta tinumubeg eya, "Aman non, Panginoon?" ¹¹ Sinabi diya ni Panginoon, "Kumang ka de karsade a te ngalan a 'Matanus' ta kangan mo de beloy ni Hodes i Saulo a tage benwaan a Tarso ta eya ay gepanalangin duman. ¹² Ta kinta na ikaw, Ananias, de pangitaán a ikaw i nádetong a nanapá diya tangani makakita eya a liwet." ¹³ Misan ay tinubeg ni Ananias, "Panginoon, inikna ko di de kamakmokaan i tungkul de malot na a peyedi de manga pineta yu ide de Herusalem. ¹⁴ Pati kinumang eya dio de Damasko i, a te adde ni solat a inumapo de ponu ide ni maghandug ide de Herusalem tangani dekopin na i pesan a gepanulusun dikamo dio." ¹⁵ Misan ay sinabi diya ni Panginoon, "Kumang ka duman ta pineta ko eya a gepaabuya ni makapangyedihan ko a ngalan de an Hudyo ide, de manga hari pati de manga Hudyo pala ide. ¹⁶ Ta pepatingges ko diya i pesan a tetiis na a kahedepan dehil de pagpanulusun na deko."

¹⁷ Kanya kinumang ngan i Ananias a sinumilong nunde beloy ta tinapá na i Saulo a sinabi na, "Kabinsa a Saulo, pinakang ok dio ni Panginoon a Hisus ta eya ngani un nagsurut dikaw nunde bektas a pakang dio tangani makakita ka a liwet, a mapino ka pa ni Ispiritu nun Makedepat." ¹⁸ Ta tambing dingan la a te nadegdeg de mata ni Saulo a kasta kiskis ta eya ay nakakita di. Dingan eya ay inumuddi ta lininod de orat. ¹⁹ Dingan eya ay namangan a inumampulang la i tibong na.

Gesabi I Saulo Ni Piyon A Bereta De Benwaan A Damasko

Nano ay eya ay tipide pa a adow a kulukakoloy ni mag-aadel ide de Damasko.

²⁰ Ta eya ay gesilong de pigmitengan ide a nagpamatud tungkul de Hisus ta sinabi na a i Hisus ay Anak a talage nun Makedepat. ²¹ Kanya i pesan a agta a inumikna diya ay nagtaka ide a masakut ta natulutantoan ide, "Aman la i oyo a lalaki i migdekop de Herusalem dide a gepanulusun de inon a ngalan ni Hisus? Kanya pan eya ay dinumio tangani addein na ide a naggepus de ponu ide ni maghandug ide de Herusalem i pesan dio a gepanulusun a maginon?" ²² Misan ay napa pa a napa ni naketingges i Saulo de pagsabi na ni piyon a bereta kanya natalo na i Hudyo ide a tage Damasko ta pinamatoden na ngani a i Hisus ay i Kristo a pinangako nun Makedepat.

²³ Nano ay pagkatakig ni makmuk a adow ay nagbelak i Hudyo ide a bobuno de i Saulo ²⁴ misan ay natindingesan na pan a eya ay pebentayen de adow pati abi de belang pintohan ni benwaan tangani eya ay bunoin de. ²⁵ Kanya nun isin a abi ay sinakoy eya ni manga mag-aadel na ide de alat dingan hinogus de eya de ditow ni sagbong a beto.

Gepakikoloy I Saulo De Mag-Aatid Ide De Herusalem

²⁶ Ta pagdetong na de Herusalem ay pinelit na a nakidugeng de mag-aadel ide duman misan ay natakut ide diya ta an de peesip a eya ay kapadepade de di a mag-aadel. ²⁷ Kanya eya ay inikag ni Bernabi de mag-aatid ide ta binareta na dide a ti papalano a kinta ni Saulo i Panginoon, a nakisurut pala diya nun eya ay duman nunde bektas ta binareta na pala a i Saulo ay matapang de pagsabi na ni tungkul de ngalan ni Hisus duman de Damasko. ²⁸ Kanya kulukakoloy de di i Saulo de Herusalem ²⁹ a nagsabi eya duman a matapang ni tungkul de ngalan ni Panginoon. Ta nakipagtalo pa eya de Hudyo ide a gesurut ni Griego kanya te belak ide a bobuno de eya. ³⁰ Nano nun mabereta inon ni manga kabinsa ay inikag de i Saulo a sinumila de benwaan a Sesarea a pauli de benwaan na a Tarso.

³¹ Kanya pagkatakig ninon ay i pesan a kapolongan a gepanulusun de kulukaginglan ni Hudia, Galilea pati de Samaria ay an te gulo ta inon ide ay tinumibong. Pati gemakmuk ide a getalinga a te manga gelang de Panginoon dehil de tabeng ni Ispiritu na.

Gekang I Pedro De Benwaan A Lida Pati Hope

³² Nun nanon ay nagbulubiseta i Pedro de manga kabinsa ide a gepanulusun ta eya ay nakadetong hanggen de benwaan a Lida de manga pineta pala duman. ³³ Nano ay kinta na duman i isin a lalaki a te ngalan a Eneas a lungpo di ni walo a taon. ³⁴ Sinabi diya ni Pedro, "Eneas, nano ay pepapiyon ka di ni Hisu Kristo ta umuddi ka a lukutin mo di i pig-eden mo na." Ta ginumiyos eya a tambing ³⁵ a kinta eya ni pesan a nappataan de Lida pati de sákup ni Saron kanya i kamakmokaan dide ay nagpanulusun de Panginoon.

³⁶ Te duman pan de benwaan a Hope a isin a mag-aadel a mahuna a te ngalan a Tabita. De surut a Griego i talage a ngalan na ay Dorkas a te kabuluhan a "usa". Ta i mahuna a oyo ay migyedi ni piyon a migtabeng de mahedepin. ³⁷ Nun adow a inon ay nagkaorom eya a nalibun a tuloy. Nano nun mapakapiya di i bengkay na ay pinuoy de ditas a kuwarto.

³⁸ Misan ay an la masakut a alayu de Lida i Hope, ta nun mabereta ni manga mag-aadel a de Lida i Pedro ay pinakangan de de aduwa a lalaki de Lida a pinakisurotan de, "Sumut kamo tebe a tambing dikami de Hope." ³⁹ Ta sinumut pan dide i Pedro. Pagdetong de ay inikag de eya de kadumanan ni bengkay. Ta dingan linumane diya i mahunain a belo a gepinagtangos ta pinakita de i kulapyaw a anduwonin pati manga bedu a yinadi ni Dorkas para dide nun nàedup pa.

⁴⁰ Dingan pinabulwag na i pesan a manga agta ta eya ay linumuhud a nanalangin. Nano pagkapanalangin na ay pinagelawag na i bengkay ta sinabi na, "Tabita, gumiyos ka di." Ta dingan minumuklat dingani un nalibun ta linumipa nun kinta na i Pedro. ⁴¹ Ta binolan ni Pedro i kumot na a tinabengan na a inumuddi dingan inolangan na i manga pineta ide pati mahunain ide a

belo ta pinakita na i Dorkas a te edup di. ⁴² Kanya nun mabereta pala non de Hope ay makmuk dingani i nagpanulusun de Panginoon. ⁴³ Ay nagtaan pala i Pedro de Hope ni nulunáloy de beloy ni Simon a magyeyedi gepo de katat ni hayup.

Tungkul De Kornelio Pati Pedro

10 De benwaan pan a Sesarea ay te isin a lalaki a te ngalan a Kornelio a kapitan ni isin a kompania a manga sundelo de Italia. ² I Kornelio ay talage a te pagpanulusun pati gelang a magi Hudyo de Makedepat pati pesan dila a mittanak na. Ta geboy pala eya ni kuwarta na a an mademut de Hudyo ide a mahedepin pati ugnay pala eya a gepanalangin de Makedepat. ³ Nano ay isin a apun a kadepit ay kinta na a talage de pangitaán a sinumilong de beloy na i anghel nun Madedepat. Dingan inolangan eya nun anghel a, "Kornelio." ⁴ Ay pinakalawag na eya a nagkatakut a masakut ta tinumubeg eya, "Ano non, Panginoon?" Ay tinubeg nun anghel, "Pagkasalegen ni Makedepat i pagpanalangin mo pati pagtabeng de mahedepin ide. ⁵ Kanya nano ay manodul ka ni tipide a agta, a nanlalawag de Hope ni Simon a isin a lalaki a te ngalan a Pedro. ⁶ Ta eya ay nappataan de Simon a magyeyedi gepo de katat ni hayup. Ta i kataanan na a oyo ay de kaginglan ni atab." ⁷ Nano pagkatotul nun anghel a nagsurut diya ay inolangan ni Kornelio i aduwa a katabeng na pati isin de sundelo ide a getabeng diya a te gelang pala de Makedepat. ⁸ Pagkasabi dide ni Kornelio nun sinabi nun anghel ay dinodul na ide de Hope.

⁹ Nunde sinumunud a adow, a alane di i dinodul ide de Hope ay i Pedro pan ay sinumalakat de ditas a salog tangani duman eya manalangin ta nun nanon ay manga udto di. ¹⁰ Ta eya ay nagketigeng di a masakut misan ay nun pehande pa i pápangan ay nagkaduman eya ni pangitaán. ¹¹ Kinta na a nakayesan i langot ta te getayon de alane na a magi kómut a hanga a naggipitan de magtulutimbeng na a lawis. ¹² Ta naunid duman i sadisadi a hayup a gepinagtotul, gedeyag de putok pati pesan a gelipad de longaw na. ¹³ Dingan inikna na i surut a gesabi a magioyo, "Pedro, umuddi ka di ta mamuno ka dingan mamangan a tuloy." ¹⁴ Misan ay tinumubeg i Pedro, "Ay wet di, Panginoon, ta misan kapide ay anak gepangan ni misan ano a an malenis pati an nagkaddepat de ugeli mi a Hudyo." ¹⁵ Dingan inikna na a liwet i gesurut ta sinabi na, "Wet mo man esipa a madiplot i linenis di ni Makedepat." ¹⁶ Ta pakatiluwon non nagsurut dingan binotong di a paditas un magi kómut.

¹⁷ Nano ay nun peesip pa ni Pedro i kabuluhan ni pangitaán a inon ay dinumatong pan di un dinodul ide ni Kornelio ta nun matindinggan de di i beloy ni Simon a petaanan ni Pedro ay dinumuman ide. ¹⁸ Ta nagtanto i dinumatong ide ti duman ngani nappataan i Simon a te ngalan a Pedro. ¹⁹ Misan i Pedro pan nun peesip na pa i kabuluhan ni kinta na ay sinabi diya ni Ispiritu nun Makedepat a, "Wiyo, te tiluwon a manga lalaki a

gelawag dikaw. ²⁰ Lumusong ka di ta sumut ka di a wet te aduwa a esip ta ako ngani i nagdodul dide." ²¹ Kanya linumusong i Pedro ta sinabi na de manga dinumatong ide, "Wiyo ok a pelawag yu. Ano man i kaelangan yu?" ²² Tinumubeg ide, "Ikami ay pinakang dio ni kapitan a Kornelio. Eya ay piyon a agta a gegelang de Makedepat pati pegelang eya ni manga Hudyo ide ta sinabi diya ni isin a anghel nun Makedepat a kangan mi ikamo tangani gepatalikngoy eya de pagtodu yu." ²³ Ta pinasilong ide ni Pedro a nekipilong ide duman.

Ta nun kinábiabian di ay tinumotul ide Pedro pati sinotan pala eya ni kakmukan pa a manga kabinsa a tage Hope. ²⁴ Nunde sinumunud a adow ay dinumatong ide de Sesarea ta geilat di a masakut ide Kornelio, mangayun na pati pesan a inakit na tangani magpatalikngoy. ²⁵ Nano ay pagdetong nide Pedro ay tinagbu eya ni Kornelio a inumobob de kasagkaden na a gepodi. ²⁶ Misan ay binolan eya ni Pedro a sinabi na, "Umuddi kamo di ta ako ay agta pala a magi ikamo." ²⁷ Ta dingan tinumuloy ide a pasilong nunde beloy a nasurutsurotan ta kinta ni Pedro duman i makmuk a kaagtaan a nattipun. ²⁸ Sinabi na dide, "Katinggesan yu a an nappaayun de ugeli mi a Hudyo a makikoloy i Hudyo ide de an Hudyo ide o gebiseta man de belang beloy de misan ay pinatingges pan deko ni Makedepat a an depat a pengalanan ko i misan ino a agta ni an malenis a an nagkaddepat de peki ta na. ²⁹ Kanya pan nun pinakangan ok yu ay sinumut ok a an te aduwa a esip ta nano ay buot ko a matindinggesan ta ano ta pinalawag ok yu."

³⁰ Nano ay tinumubeg pan i Kornelio, "Ay-o, ta nun kaapat di a adow ay nagpanalangin ok dio de beloy ko i, ta odes di a pagpanalangin de kadepit a apun a i magi nano. Ta dingan te loktat dila a inumuddi de kasagkaden ko a lalaki a gepakaingap i bedu na. ³¹ Ta sinabi na, 'Kornelio, pagkasalegen ni Makedepat i pagpanalangin mo pati pagtabeng de mahedepin ide.

³² Kanya pakangan mo i Simon a te ngalan pala a Pedro de Hope ta eya ay nappataan de Simon a magyeyedi gepo de katat ni hayup. Ta i kataanan na ay de kaginglan ni atab.' ³³ Kanya nagpakang ok dikamo a tamping ta salamat pan ta dinumio kamo. Kanya nano ay dio kami a nattipun tangani magpatalikngoy ni surut nun Makedepat a sasabi yu."

Getodu I Pedro De Kornelio

³⁴ Nano ay sinabi ni Pedro, "Nano ko la natinggesan a am mangan te pepeta i Makedepat. ³⁵ Ta de belang bensa ay pagkasalegen na i pesan a gegelang diya pati gepinagyedi ide ni piyon. ³⁶ Katinggesan yu a de tage Israel la ide, binoy ni Makedepat i surut na ta dide pala pinatingges na i piyon a bereta tungkul de Hisu Kristo a geboy ni kasampatan a innawa ta eya ay Panginoon ni pesan. ³⁷ Ta katinggesan yu pan a kinumálat i oyo a piyon a bereta de kulukaginglan ni Hudia ta te gepo de Galilea nun nagsabi i Huwen a nagkaddepat a lelinod i manga agta a tande de pag-sosol de. ³⁸ Ta dingan kasta pinalis ni Makedepat de

Hisus a tage Nasarit i Ispiritu na pati kapangyedihan. Ta kinumulukang eya a geyedi ni piyon, a nagpapiyon pala de pepahedepan ide ni Satanas ta nappa diya ngani i Makedepat. ³⁹ Ta ikami pan i gepamatud de pesan a yinadi na de bensa ni manga Hudyo man o de Herusalem. Ta nun nanon pan ay binuno de eya a pinapakuan de padipa a kew ⁴⁰ misan ay pinakaedup eya ni Makedepat a liwet de katiluwon a adow ta eya ay pinakita na nun pinakaedup di a liwet. ⁴¹ Misan ay an eya pinakita de pesan ti an dikami la a nunde gepo pa ay pineta di ni Makedepat a gepamatud, a ikami pala a nakásaló na nun eya ay pinakaedup di a liwet. ⁴² Ta ikami ngani i dinodul na a magsabi ni piyon a bereta de pesan a agta pati magpamatud a eya ngani i pineta nun Makedepat a nappa ni Huwis de nàedupin pati nalibunin di. ⁴³ Pati eya pala i hinola ni magsasabi ide nun sinabi de a i misan ino a nonulusun diya ay pa-keeyenan ngani ni mammalotin de dehil de pagpanulusun de de makapangyedihan a ngalan na."

Gelusong Pala I Ispiritu De An Hudyo Ide

⁴⁴ Nano ay gesurut pangani i Pedro ay linumusong di i Ispiritu nun Makedepat de pesan a gepatalikngoy de pagsurut na. ⁴⁵ Kanya pan nagtaka ngani i manga gepanulusun ide a Hudyo a tage Hope a kakoloy ni Pedro, nun kinta de a kasta pinalis pala i Ispiritu a peboy nun Makedepat de an Hudyo ide. ⁴⁶ Dingan te gepo i linusongan ide a nagsurut ni an de katinggesan, a gepodi pala de Makedepat. Kanya sinabi ni Pedro de Hudyo ide, ⁴⁷ "Talage a i manga agta ide a oyo ay magi ikitam pala a tinumanggep ni Ispiritu nun Makedepat kanya nano ay ino pa man i nakasablow dide a linoden de orat?" ⁴⁸ Kanya sinabi ni Pedro a depat di a linoden i oyo ide a an Hudyo a tandé de pagpanulusun de de ngalan ni Hisus Kristo. Pagkatapos ninon ay inaged pa ni agta ide a tumaan ngona ide Pedro duman ni tipide pa a adow.

I Pagsabi Ni Pedro De Manga Kabinsa Ide De Herusalem

11 Nano ay nabereta ni mag-aatid ide pati manga kabinsa ide a Hudyo de sákup ni Hudia a i manga an Hudyo ide ay tinumanggep di pala ni surut nun Makedepat. ² Kanya nun sinumakat a liwet ide Pedro de Herusalem ay sinosol eya ni manga kabinsa ide a Hudyo a te pagtodu pa tungkul de pagpapelat. ³ Ta sinabi de diya, "Bekot ta nakitaán ka pati nakisaló de manga an Hudyo ide?" ⁴ Ay dingan te gepo i Pedro a nagsabi ni pesan a nangyedi hanggen nunde gepo. ⁵ Sinabi na, "Nun isin a adow a nanalangin ok de benwaan a Hope ay kinta ko i pangitaán a gepo de Makedepat a magi kómut a getayon gepo de langot de kasagkaden ko a naggiptan de magtulutimbeng na a lawis. ⁶ Kanya pinakalawag ko a masakut ta kinta ko duman i pesan a sadisadi a hayup, a i gedeyag de putok, mailapin pati pesan a gelipad de longaw na. ⁷ Dingan inikna ko pala i surut a magioyo, 'Pedro,

umuddi ka di ta mamuno ka dingan mamangan a tu-loy.' ⁸ Misan ay tinumubeg ok pan, 'Ay wet di, Panginon, ta misan kapide ay anok gepangan ni misan ano a an malenis pati an nagkaddepat de ugeli mi a Hudyo.' ⁹ Dingan inikna ko a liwet gepo de langot i surut a magioyo, 'Wet mo man esipa a madiplot i linenis di ni Makedepat.' ¹⁰ Ta pakatiluwon non nagsurut dingan binotong di a paditas un magi kómut. ¹¹ Ta non nanon pala ay dinumatong pan di de kataanan ko i tiluwon a manga lalaki a pinakang deko gepo de benwaan a Sesarea. ¹² Pati sinabi deko ni Ispiritu nun Makedepat a, 'Sumut ka a tambing a wet te aduwa a esip.' Nun nototul kami di ay sinumut pala deko i oyo a anim a manga kabinsa tam a tage Hope ta sinumilong kami de beloy ni Kornelio. ¹³ Ta binareta na dikami a te nagpakita diya de beloy na a anghel ta sinabi diya nun anghel a, 'Pakangan mo i Simon a te ngalan pala a Pedro de Hope. ¹⁴ Ta eya ngani i nanabi dikaw a ti palano ka a nalligtas pati mittanak mo ide.' ¹⁵ Nano ay nun gesurut ok pa dide ay linumusong dide i Ispiritu nun Makedepat a magi nangyedi dikitam nun tagibu. ¹⁶ Ta naisepan ko pala i sinabi ni Panginon nun sinabi na a, 'I Huwen a Maglilenod ay lininod na la ikamo de orat misan ay lelinod ko pan ikamo a talage de Ispiritu nun Makedepat.' Inon i sinabi ni Panginon ¹⁷ kanya be peboy ni Makedepat i paaged na a i Ispiritu na de an Hudyo ide a magi binoy na pala dikitam a manga Hudyo nun nagpanulusun kitam de Hisus ay ino ok man a nansasablow de Makedepat." ¹⁸ Kanya nun iknain de i maginon a sinabi ni Pedro ay tinumimok ide ni pagsosol diya, a nagpodi pan de Makedepat ta sinabi de, "Maginon ay biniyen pala i an Hudyo ide ni pagkakataon a makapagsosol, a gekaduman pala ni edup a an te kalog."

Tungkul De Kapolongan De Antiokia

¹⁹ Nano ay nun bunoin ni Hudyo ide i Isteban, a pinahedepan de pala i gepanulusun ide de Hisus ay kinumálat i pinahedepan ide a kinumang de sákup ni Penisia, de Pugu a Kipre pati de benwaan a Antiokia ta nagsabi ide duman ni piyon a bereta de Hudyo la ide. ²⁰ Misan ay i tipide a pinahedepan ay tage Pugu a Kipre pati sákup ni Sirene ta pagdetong de de Antiokia ay nagsabi ide ni piyon a bereta tungkul de Panginon a Hisus de manga an Hudyo ide. ²¹ Ta nagkaduman ide ni kapangyedihan ni Panginon kanya pan makmuk dingani i nanulusun de Panginon, a nanwalat ni ugeli de a den. ²² Nano nun mabereta ni manga gepanulusun a kapolongan de Herusalem ay dinodul de i Bernabi de Antiokia. ²³ Pagdetong na duman ay kinta na a nagkaduman ide ni kosa a tabeng ni Makedepat kanya nasalig eya ta pinagsabian na ide a depat ide a tumuloy de pagpanulusun de de Panginon a wet te aduwa a esip. ²⁴ Nano ay i Bernabi ay piyon a agta ta napino eya ni Ispiritu nun Makedepat pati matibong i pagpanulusun na. Kanya makmuk ngani i nanulusun de Panginon dehil de pagpamatud na. ²⁵ Nun nanon ay kinumang i Bernabi de Tarso ta linawag na i Saulo.

²⁶ Ta nun kinta na di i Saulo ay inumampulang ide de Antiokia. Ta duman ay tinumaan ide ni isin a taon a kulakoloy ni gepanulusun ide a kapolongan ta nagtodu a ugnay de kamakmokan a agta. Ta duman de Antiokia ay tagibu a te ngalan i mag-aadel ide a "Kris-tiano".

²⁷ Nun nanon pan ay te dinumatong de Antiokia a magsasabi ide a inumapo de Herusalem. ²⁸ Ta inumud-di un isin a te ngalan a Agabo a naghola gepo de Ispiritu nun Makedepat a gekaduman ni hanga a tigtegegeng de pesan a Iugel. Inon ay sinumapit nun panahon di a Hari a Kaditasan de Roma i Klaudio. ²⁹ Kanya nagbelak i mag-aadel ide a gepaadde ni tabeng de a kuwarta a nappaayun de kaya de de manga kabinsa ide a nappataan de Hudia. ³⁰ Maginon ngani i yinadi de ta pinaadde de i tabeng de dide Bernabi pati Saulo de pinakamatande ide de kapolongan de Herusalem.

Pepahedepan A Liwet I Manga Gepanulusun Ide

12 Nun panahon pala a inon ay te gepo a pepadekop ni Hari a Herod i tipide a manga gepanulusun de kapolongan. ² Ta i Santiago a wele ni Huwen ay pinaputolan na ni bong. ³ Nano ay nun kinta ni Herod a inon i kasalegen ni Hudyo ide ay pinadekop na pan i Pedro. I oyo ay nangyedi nun kaadowen ni Tinapay a An Te Pahelab. ⁴ Pagkadekop na de Pedro ay pinabilanggo na eya a pinabentayen de tig-aapat a koloy a manga sundelo. Ta i belak ni Hari ay pagkatapos ni kaadowen ay hahatolan na i Pedro de pekita ni kaagtaan. ⁵ Kanya i Pedro ay nabbilanggo la misan ay i manga kabinsa pan ide a kapolongan ay nagpanalangin de Makedepat ni matibong para diya.

Pepabulwag Ni Anghel I Pedro

⁶ Nano ay nun abi a inon ay nappede i Pedro de pag-etan ni aduwa a sundelo a naggepus ni aduwa a tanikala. Ay te aduwa a bentay pa de pintohan ni bilanggoan ta be umabiabi di ay hahatolan tebe eya ni Herod. ⁷ Ta loktat dila ay nagpakita i anghel nun Panginon de disalad nun bilanggoan a tinumallang a masakut. Ta tinampal na i Pedro de tagileden na a sinabi na, "Gumiyos ka a tambing." Dingan i tanikala ide a naggepus diya ay naukas-ukas de kumot na. ⁸ Sinabi diya nun anghel, "Magbedu ka pati magsapatos." Maginon ngani i yinadi na ta dingan sinabi pa nun anghel, "Magkulapyaw ka ta umabut ka deko." Kanya sinumut pan i Pedro nunde anghel. ⁹ Ta binumulwag pan di i Pedro a inumabut diya misan ay an na katinggesan ti matud i yinadi a inon ni anghel ta inesip na a pangitaán la. ¹⁰ Nano ay nun nakatakig di ide de tagibu a bentay pati de káduwa ay dinumatong ide de pintohan a bekal a bulwagan a paagow di nunde karsade nun benwaan. Ta i pintohan a inon ay kosa a kinumayes ta binumulwag ide. Pagkatakig de de isin a karsade ay linumisop di un anghel. ¹¹ Ay dingan la kinatinggesan ni Pedro i pagkaagta na ta sinabi na de sadile na a, "Angani pangitaán i nangyedi a inon ta

kamatoden a dinodul ni Panginon i anghel na tangani ligtasin ok na de Herod pati de pesan a peasahan ni Hudyo ide a nangyedi deko."

¹² Talage nun kinatinggesan na inon ay inesip na a ná kang de beloy ni Maria a ina ni Huwen a te ngalan pala a Markos. Ta duman nattipun i makmuk a manga kabinsa a gepanalangin. ¹³ Pagdetong na duman ay tinumuktuk eya de pintohan ni bekod ta kinumang pan i isin a maddikit a te ngalan a Rode tangani pagelawagin na ti ino non. ¹⁴ Nano ay nun inabuyenan na i busis ni Pedro ay an eya nakatuloy a nangayes dehil de salig na ta ginumikan eya a paagow de disalad tangani sabiin na de pesan a nappaduman, a duman di de pintohan i Pedro. ¹⁵ Misan ay sinabi diya ni manga agta, "Ay makati nasede di i esip mo." Misan ay pinelit na a i Pedro non kanya sinabi de, "Ay makati anghel a gealáge diya." ¹⁶ Ta getuloy pan la i Pedro a getuktuk ta nun kinayesan de ay kinta de ngani i Pedro kanya nagtaka ide a masakut. ¹⁷ Misan ay pagkapàpa na dide a tumimok ni ngalangala ay sinabi na dide a ti papalano eya binulwag ni Panginon de bilanggoan ta sinabi na, "Sabiin yu yo de Santiago pati de manga kabinsa ide." Dingan i Pedro ay tinumotul a paagow de kakmukan a lugel.

¹⁸ Nano ay nun abiabi di ay nagkogulo a masakut i esip ni magbebetay ide ta an de katinggesan a ti papalano a an duman i Pedro. ¹⁹ Misan ay nun pinakanagan ni Herod i Pedro, a an di eya kinta ay tinulutanto na i magbebetay ide dingan pinabuno na ide. Ta i Herod pan ay kinumang de Sesarea a tinumaan duman.

Magioyo I Pagkalibun Ni Herod

²⁰ Nano ay nun nanon ay te bulas i Herod de tage benwaan a Tiro pati Sidon kanya nasurutsurotan ide a ná kang ide de Herod a nekisurut ide a tagibu de Blasto a katabeng ni Herod tangani tatabengan na ide a makipagkasungdu de Herod. Ta i pagkeedup de pan ay geapo de putok a nasasakopan ni Hari a Herod ay an na pepaadde dide. ²¹ Nano ay nun adow di a pinagkasungduan i Herod pati tage aduwa a benwaan ay nagbedu i Herod ni bedu ni hari dingan linumipa de piglipaan na ta nagsurut eya dide. ²² Ta pagkapagsurut na ay sinabi de a malagdu a, "An agta la i gesurut ta Makedepat di." ²³ Misan ay loktat eya a pinaapdisan ni isin a anghel ni Panginon dehil de tinanggep na i pagpodi a nagkaddepat la de Makedepat. Kanya eya ay ginok a inon dingani i kinalibun na.

²⁴ Kanya pan i surut nun Makedepat ay kinumálat ta gemakmuk pan i manga gepanulusun.

²⁵ Ta ide Saulo pati Bernabi pan ay inumampulang gepo de Herusalem nun matapos di i pangatid de ni kuwarta duman ta inikag de i Huwen a te ngalan pala a Markos de Antiokia.

Te Tungkolin Ide Saulo Pati Bernabi A Gesabi Ni Piyon A Bereta

13 Nano ay te duman pan de kapolongan de Antiokia a magsasabi pati magtutodu. Ide ay i Bernabi, Simeon a Malatom, Lusio a tage Sirene, Saulo pati Manaen a ayun ni Herod nun mangának pa ide. ² Nano nun ide ay an namangan ni untik a panahon a gepanalangin, a gepodi de Panginoon ay sinabi dide ni Ispiritu nun Makedepat a, "Bukudin yu i Bernabi pati Saulo a te tungkolin di ta te payedi ok dide." ³ Pagkatapos de a nanalangin a an namangan ni untik a panahon ay tinapá de ide Bernabi pati Saulo ta dingan pinatotul de ide a gesabi ni piyon a bereta.

Paagow Ide De Pugu A Kipre

⁴ Kanya gepo de pagdodul ni Ispiritu nun Makedepat ay dinumolug ide Bernabi pati Saulo de benwaan a Selusia a pigdongan ni hangain a bengka ta ide ay sinumakoy a paagow de Pugu a Kipre. ⁵ Nano ay pagdetong de de benwaan a Salamina ay nagsabi ide ni surut nun Makedepat de pigmitengan ide ni Hudyo ide. Te kakoloy ide a i Huwen Markos a nagtabeng dide. ⁶ Ta nun kinulukangan de un pesan a pugu hanggen de benwaan a Papos ay kinta de i isin a magsasalamangka a te ngalan a Barhosuwe ta eya ay Hudyo a magsasabi a an matud ⁷ a kakoloy ni Gobernador a Sergio Paulo a mataleno. Nano ay pinakangan na ide Bernabi pati Saulo ta binuot na a gepatalikngoy de surut nun Makedepat. ⁸ Misan ay i magsasalangka a te ngalan pala a Elimas de surut a Griego ay buot na pan a aabetan ide Saulo tangani wet nonulusun i Gobernador. ⁹ Dingan i Saulo pan a te ngalan a Pablo ay napino ni Ispiritu nun Makedepat ta pinakalawag na a masakut i magsasalamangka. ¹⁰ Ta sinabi na, "Anak ka ni Satanas, katalo ka ni kapiyonan. Migdeya ka a migyedi ni mammalotin kanya nano ay tumimok ka di ta wet mo peabetan i surut nun Makedepat de agta a te buot a nonulusun. ¹¹ Nano ay podusahan ka ni Panginoon a Makedepat ta nappa ni bulag ka di a an nekita ni matallang ni naaloy a panahon." Ay tambing dingan la a dinumumos i mata na kanya nag-aged ni nangabit diya. ¹² Ta un Gobernador pan ay nanulusun nun kinta na inon a nangyedi ta nagtaka eya de pagtodu tungkul de Panginoon.

Duman Ide De Antiokia A Sákup Ni Pisidia

¹³ Gepo de Papos ay sinumakoy ide Pablo pati kakoloy na ide a paagow de benwaan a Perge a sákup ni Pampilia. Misan ay kinumiblag dide i Huwen Markos a inumampulang de Herusalem. ¹⁴ Ta gepo pan duman ay tinumuloy ide a dinumatong de Antiokia a sákup ni Pisidia. Nun adow ni paimloy ay sinumilong ide de pigmitengan a linumipa. ¹⁵ Nano ay nun te makapagbesa di de kasulatan ni Moises pati kakmukan a magsasabi ay sinabi dide ni manga gepamahala ide de pigmiten-

gan a, "Manga kabinsa, be te duman kamo a pagtodu a gepatibong de agta ide ay hale di."

¹⁶ Kanya inumuddi i Pablo a pinàpà na i agta ta sinabi na, "Manga kabinsa a Hudyo pati an Hudyo a gegelang de Makedepat ay magpatalikngoy kamo de sasabi ko dikamo. ¹⁷ Nun nowon i Makedepat a matud a pepodian tam a tage Israel i nameta de kaapoapohan tam ide ta minumakmuk ide nun tinumaan ide de sákup ni Ihipto. Misan ay binulwag na pan ide de padean ni kapangyedihan na. ¹⁸ Ta nun ide ay duman pa de lugel a ilang ay tiniyagean pan ide ni Makedepat ni apat a puwu a taon. ¹⁹ Nano ay nun mapatotul na di de sákup ni Kanaan i an Hudyo ide a tage pito a bensa ay binuluboy na pan de kaapoapohan tam ide. Kanya nagmana ide ninon a putok. Pagkatapos ninon hanggen nun manga apat a dian pati lima a puwu a taon ²⁰ ay binoy dide ni Makedepat a sunudsunud i pineta na ide a ponu hanggen de napa ni ponu di i Samuel a magsasabi a den. ²¹ Ta dingan inumaged ide ni hari. Ay biniyen pan ide ni Makedepat ni lalaki a gepo de angka ni Benhamin a i Saulo a anak ni Kis. Ta eya ay naghari ni apat a puwu a taon. ²² Misan ay nun binut di eya ni Makedepat de paghari na ay linewesan na pan ni Debid a napa ni hari de. Ta pinamatoden ni Makedepat i Debid a magioyo, 'I Debid a anak ni Hesse ay lalaki a pagkasalegen ko ta getalinga eya de kabuotan ko.' ²³ Ta gepo de oyo a lalaki ay binoy pala ni Makedepat de tage Israel ide i pinangako na a i Hisus a magliligtas de. ²⁴ Misan ay dingan ngona dinumatong i Hisus ay nagsabi i Huwen a Maglilenod de pesan a tage Israel ide a depat a lelinod ide de orat a tande de pagsosol de de mammalotin de. ²⁵ Nano ay nun matapos di ni Huwen i tungkolin na ay tinanto na i manga agta, 'Ano i peesip yu? Ino ok? An ako i pinangako nun Makedepat. Angani ta te nádetong pa a nap-pabut deko ta anok te sukul a kapangyedihan a nongukas ni gipot la ni paragetus na."

²⁶ Sinabi a tuloy ni Pablo, "Manga kabinsa a mangápo ni Abraham pati ikamo a an Hudyo a gegelang de Makedepat, ikitam ngani i pinaadden ninon a bereta a tungkul de kaligtasan. ²⁷ Misan ay an kinatinggesan ni tage Herusalem ide pati ponu de ide a i Hisus ay magliligtas de pati an de pala kinatinggesan i hinola de kasulatan ni magsasabi ide a pebesa de belang adow ni paimloy. Ta nun hinatolan de i Hisus ay pinamatoden de pala i pesabi ni pebesa de a kasulatan. ²⁸ Ta misan an ide te matud a dehilan a panhahatolan de diya ni kalebunan ay inaged de de Pilato i Hisus tangani pakuan de de padipa. ²⁹ Nano ay nun nayedi de di inon a pesan a sinabi ni kasulatan ay linusong de di i bengkay na de padipa tangani mapuoy de de gob a yinadi ni agta. ³⁰ Misan ay pinakaedup eya a liwet ni Makedepat. ³¹ Ta eya ay nagpakita ni makmuk a adow de manga sinumut ide diya de Herusalem gepo de Galilea. Kanya ide pan nano i gepamatud de manga tage Israel ide. ³² Ta nano pan ay napadio kami a gesabi dikamo ni piyon a bereta a i pinangako nun Makedepat de kaapoapohan tam ide. ³³ Inon ay

pinamatoden di ni Makedepat dikitam a mangápo de, nun pinakaedup na a liwet i Hisus. Ta magioyo i sinabi ni Makedepat de káduwa a kanta,

'Ikaw i Anak ko ta de nano a adow a pinakaedup ko ikaw a liwet ay gepaabuya ok di a ako i Ama mo.'

³⁴ Sinabi na pala,

'Gekaduman ka ni kapiyonan ko a magi pinangako pala de Debid a kaapoapohan mo.'

Kanya de surut a inon ay pinatingges ni Makedepat a nun pinakaedup na a liwet i Hisus ay an di nelibun a liwet. ³⁵ Sinabi pala ni Debid de isin pa a kanta,

'Talage a i lawes ni Pineta yu ay an yu pabiyaan a nobungtut.'

³⁶ Misan ay nun matapos di ni Debid a mayedi i kabuotan ni Makedepat ay nalibun eya a pinuoy de gob a alane ni kaapoapohan na ide ta nabungtut pan la i lawes na. ³⁷ Tungkul pan de Hisus a pinakaedup a liwet ni Makedepat ay an na ngani pinabiyaan a nabungtut i lawes na. ³⁸ Kanya, manga kabinsa, depat a matinggesan yu a i pesabi dikamo a nappatud la a pakeeyenan kamo ni mammalotin yu dehil de lalaki a oyo a i Hisus. ³⁹ Ta dehil diya ay i belang gepanulusun ay nakabbut de kapangyedihan ni pesan a mam-malotin de, a ang kamo pan nakabbut dehil de pag-abut yu de pagdul ide ni Moises. ⁴⁰ Kanya ngani mag-engat kamo tangani wet nappa dikamo i hinola ni magsasabi ide ni Makedepat a magioyo,

⁴¹ 'Pagalawagin yu, a ikamo a gelibek a an gepanulusun ta magtaka kamo dingan nopuksa. Ta yeyedi ko i gepakataka de kasagkaden yu ta ang kamo pan nappatud a nonulusun misan te nagpatingges dikamo.'" Inon i pagtodu ni Pablo.

⁴² Nano ay nun makabulwag ide Pablo pati Bernabi de pigmitengan ay sinabi dide ni kaagtaan a, "Buot mi a ikamo pa a liwet i magtodu ni oyo de nosunud a adow ni paimloy." ⁴³ Pagkatapos pala ni pagpolong ay inumabut dide Pablo pati Bernabi i makmuk a agta a Hudyo pati an Hudyo ide a te pagpanulusun a magi Hudyo. Ta nagsabi dide i aduwa a depat a ide ay tumuloy de pag-asa de de kosa a tabeng ni Makedepat.

⁴⁴ Kanya nun sinumunud a adow di ni paimloy ay natipun i kasta pesan a kaagtaan de benwaan, a gepatalikngoy de surut nun Makedepat. ⁴⁵ Misan ay nun kinta ni Hudyo ide i makmuk a gepatalikngoy ay nasinna ide kanya nakipagtalo ide de pagtodu ni Pablo pati linebek de eya. ⁴⁶ Ta i Pablo pati Bernabi pan ay nagsabi a matapang a magioyo, "Talage a depat ngona a gesabi kami dikamo a manga Hudyo ni surut nun Makedepat misan ay dehil de pekapoyen yu yo, a peesip yu pan a an te kabuluhan dikamo i pagtanggap ni edup a an te kalog ay ná kang kami de an Hudyo ide. ⁴⁷ Ta magioyo i dinodul dikami ni Panginoon,

'Ay pineta ko ikamo a gepatallang ni esip ni an Hudyo ide a gesabi kamo a leligtas ni Makedepat i misan ino a agta misan deno a kadepit.'" ⁴⁸ Kanya pan nun iknain inon ni manga an Hudyo ide ay nasalig ide a nagpasalamat dehil de surut nun Makedepat a inikna de. Ta te pagpanulusun a matud i

belang binuot ni Makedepat a bebiyen ni edup a an te kalog. ⁴⁹ Nano ay de kulukaginglan ni sákup a inon ay kinumálat i surut nun Panginoon. ⁵⁰ Misan ay pinapag-bulas pan ni Hudyo ide i te kapangyedihan ide a pinakamatande pati mahunain a pegelang a te pagpanulusun a magi Hudyo ide. Kanya pinahedepan de i Pablo pati Bernabi tangani pototul de ide de sákup de. ⁵¹ Dingan pagtotul de ay pinapag de i delpong de singit de a tande a kinapoyen ni tage duman ide i surut nun Makedepat. Ta ide ay kinumang de benwaan a Ikonio. ⁵² Misan ay i nawalat ide a mag-aadel de Antiokia a sákup ni Pisdia ay nagkasalig ide a masakut pati napino ide ni Ispiritu nun Makedepat.

Duman Ide De Benwaan A Ikonio

14 Nano ay maginon pala de benwaan a Ikonio ay ide Pablo pati Bernabi ay sinumilong de pigmitengan ni Hudyo ide ta dehil de pagtodu de a te kapangyedihan ay makmuk a Hudyo pati an Hudyo i nanulusun. ² Misan ay i Hudyo ide a an nagpanulusun ay pinapagbulas de i an Hudyo ide tangani geesip ide ni malot tungkul de manga kabinsa a gepanulusun de Hisus. ³ Ay náloy pan a nagtaan duman ide Pablo pati Bernabi a gesabi ide a matapang a tungkul de Panginoon. Ta pinamatoden pan ni Panginoon i surut na a tungkul de kosa a tabeng na de padean ni manga tande pati gepakataka a pepayedi na dide. ⁴ Kanya pan nabinsa i manga agta de benwaan a inon ta i kakmukan ay tinumalinga de mag-aatid ide ta i kakmukan pan ay de manga Hudyo ide. ⁵ Misan ay nun nagbelak i an Hudyo ide, i Hudyo ide pati manga ponu de ni malot de mag-aatid ide a bonglagin ide ⁶ ay natinggesan de inon kanya linumimok ide a paagow de benwaan ide a Listra, Derbe pati de pulupalebut de a sákup ni Likaonia. ⁷ Ta nagsabi ide duman ni piyon a bereta.

De Benwaan A Listra Pati Derbe

⁸ Nano ay duman de Listra ay te duman a lalaki a gelipa la ta lungpo eya a an gepakatotul gepo pa nun eya ay pinanganak. ⁹ Eya ay gepatalikngoy de pagsabi ni Pablo. Nano ay nun pinagelawag eya ni Pablo ay kinatinggesan na a te pagpanulusun i lungpo a nepiyon. ¹⁰ Ta sinabi ni Pablo a malagdu, "Umuddi ka ni matanus." Ay linumawot ngani un lalaki ta nakatotul di. ¹¹ Pagkakita ni kaagtaan de yinadi ni Pablo ay inumolang ide de surut a Likaonia ta sinabi de, "Linumulong di dikitam i makedepat ide a te anino ni agta." ¹² Kanya nginalanan de i Bernabi a "Seus" ta i Pablo pan ay "Hermes" ta eya i kasta magsasabi ni Bernabi. ¹³ Nano ay duman pan de ditow ni benwaan i pigpodian a beloy de makedepat de a i "Seus". Ta nun iknain di ni maghahandug de inon a beloy i gesapit ay inuwey na i manga beka a te manga kelong a bulaklak a bobuno a hahandug de tebe pati kaagtaan de mag-aatid ide. ¹⁴ Misan ay nun kinatinggesan ni mag-aatid ide a i Bernabi pati Pablo ay ginise de i bedu de ide a tande a an de buot inon dingan ide ay ginumikan a

paagow de gitna ni kaagtaan ta sinabi a malagdu,
¹⁵ “Kaagtaan, bekot ta peyedi yu i magiwina? Ta ikami ay agta pala a magi ikamo. Ta gesabi kami la ni piyon a bereta tangani walatin yu di i pesan a oyo a ugeli yu a an te manga kabuluhan, a tumanggep kamo pan de Makedepat a needup kapide man a nagyedi ni putok, langot, atab pati pesan a nappataan duman. ¹⁶ Ta nun nakasila a panahon ay pinabiyaan na i pesan a agta a geyedi ni kabuotan de a sadili. ¹⁷ Misan ay nun nanon pala ay nagpaabuya eya de padean ni pagyedi na a piyon ta biniyen na ikamo ni tapuk gepo de langot pati binoy na pala dikamo de panahon a pagguto i sukul a pápangan a nagkaduman kamo ni kasalegen.” ¹⁸ Misan pinagsabian ide ni Pablo a maginon ay mahedep de pangani a sinablow i manga agta ide a gehandug tebe dide.

¹⁹ Pagkatapos ninon ay te dinumatong pan a manga Hudyo duman a inumapo de Antiokia pati de Ikonía. Ta pinapagbulas de i kaagtaan kanya binonglag de i Pablo dingan inuwey de hanggen de ditow ni benwaan ta inesip de a eya ay nalibun di. ²⁰ Misan ay nun linebut eya ni manga mag-aadel ide ay ginumiyos eya a sinumilong a liwet de benwaan. Nano ay nun kinábiabian ay nagkoloy ide Pablo pati Bernabi a kinumang de benwaan a Derbe.

Náampulang Ide De Antiokia A Sákup Ni Siria

²¹ Ta nun nasabi ide Pablo pati Bernabi ni piyon a bereta de benwaan a Derbe, a makmuk pala i nagpanulusun duman, ay inumampulang ide de benwaan ide a Listra, Ikonía pati de Antiokia a sákup ni Pisidia. ²² Ta pinatibong de i innawa ni mag-aadel ide a pinagsabian a depat a tumuloy ide de pagpanulusun de ta sinabi de a, “Talage a getiis kitam ngona ni kahedepan dingan kitam pa nakásalakat de kataanan ni Makedepat.” ²³ Kanya de belang kapolongan ay nameta ide ni pinakamatande a depat a gealáge de gepanulusun ide ta dingan nagpanalangin ide a an namangan ni untik a panahon ta inaged de a alagean ni Panginon i manga gepanulusun ide diya.

²⁴ Pagkasila de de sákup ni Pisidia ay dinumatong ide de sákup ni Pampilia. ²⁵ Ta nun nagsabi pala ide ni surut nun Makedepat de benwaan a Perge de inon a sákup ay dinumolug de benwaan a Atalia a pigdongan ni hangain a bengka. ²⁶ Ta gepo duman ay sinumakoy ide de hanga a bengka a inumampulang de benwaan a Antiokia a sákup ni Siria. Ta dio ide ginumapo, nun nagpanalangin i manga kabinsa a napa dide i kosa a tabeng ni Makedepat, de pag-atid de ni piyon a bereta a natapos de di. ²⁷ Ta pagdetong de duman ay tinipun de i pesan a manga kabinsa de kapolongan dingan binareta de i pesan a pinayedi dide ni Makedepat a ti papalano a kinayesan na i innawa ni manga an Hudyo ide tangani manulusun ide diya. ²⁸ Nano ay tinumaan ide duman ni náloy a panahon a kulukakoloy ni manga mag-aadel ide.

Gepolong I Manga Gepanulusun Ide De Herusalem

15 Nano ay te dinumatong pan a tipide a inumapo de Hudia de Antiokia ta nagtodu ide de manga kabinsa a magioyo, “Be ang kamo gepapelat a nappaayun de pagdodul ni Moises ay talage a ang kamo nalligtas.” ² Misan ay nakitalo pan a masakut ide Pablo pati Bernabi de pagtodu a inon kanya pinakang ni kapolongan, ide Pablo pati Bernabi a kakoloy i tipide a manga kabinsa a tage Antiokia tangani nasurutsurotan ide pati mag-aatid ide pati pinakamatande ide de Herusalem tungkul de pagtodu a inon. ³ Kanya nun ide ay mapatotul di ni kapolongan a paagow de Herusalem ay sinumila ide de sákup ni Penisia pati Samaria. Ta binareta de duman a ti papalano nagpanulusun di i kamakmukan a an Hudyo ide kanya nagkaduman i manga kabinsa ide duman ni hanga a salig. ⁴ Pagdetong de de Herusalem ay tinanggep pan ide a piyon ni mag-aatid ide, pinakamatande ide pati pesan a kapolongan ta dingan binareta de i pesan a pinayedi dide ni Makedepat. ⁵ Misan ay inumuddi i tipide a gepanulusun de Hisus a kakmukan ni Pariseo ide ta sinabi de, “Depat a pelatan i manga an Hudyo ide, a nátinga pala ide de pagdodul ide ni Moises.”

⁶ Kanya pan nagpolong i mag-aatid ide pati pinakamatande ide a nasurutsurotan tungkul de pagtodu a inon. ⁷ Misan ay nun matapos i pagitinalo de a mahigpit ay inumuddi i Pedro ta sinabi na, “Manga kabinsa, katinggesan yu ngani nun nakasila a adow a ako ay pineta dikamo ni Makedepat a geatid ni piyon a bereta de manga an Hudyo ide tangani nonulusun ide. ⁸ Ta i Makedepat a gepakatingges ni innawa ni agta i nagpamatud a petanggep na i an Hudyo ide. Ta esipin yu a binoy na i Ispiritu na dide a magi pagboy na dikitam. ⁹ Ta para diya ay padepade la i an Hudyo pati ikitam a Hudyo ta dehil de pagpanulusun de pala de Hisu Kristo ay pinakaeyenan na ide ni mammalotin a naddeinnawa de. ¹⁰ Kanya bekot ta naketingges kamo pa de Makedepat, a pepayedi yu pa de an Hudyo ide a mag-aadel i magi ugeli tam a an di depat. Ta misan pan ikitam ay an tam pan la peyedi o i kaapoapohan tam ide. ¹¹ Talage a katinggesan tam ngani a nalligtas kitam la dehil de kosa a tabeng ni Panginon a Hisus a magi ide pala.”

¹² Nano ay i kapolongan ay an te geyamyam a tuloy ta nagpatalikngoy ide pala de Bernabi pati Pablo a gebereta dide ni pepayedi dide ni Makedepat a tande pati gepakataka duman de lugel ni an Hudyo ide.

¹³ Pagkasabi de ninon ay i Santiago pala a mag-aatid i nagsurut ta sinabi na dide, “Manga kabinsa, patalikngan ok yu pala nano. ¹⁴ Nano ay bowon la a natapos i Simon Pedro a nagsabi a ti papalano a nagpaabuya i Makedepat a tagibu de an Hudyo ide tangani mameta eya dide ni mangának na pala a gepodi diya. ¹⁵ Ta inon ay nappaayun de hinola ni magsasabi ide ta te duman de kasulatan a magioyo,

¹⁶ De nádetong a adow ay náampulang ok ta misan nasede di i kapangyedihan ni mangápo ide ni Debid ay

boboy ko a liwet dide i namas pa a te kapangyedihan a apo na ¹⁷ tangani lalawag ok a Panginoon ni pesan a agta, a ide a an Hudyo a pineta ko a nappa ni mangá-nak ko. ¹⁸ Talage a maginon i pesabi ko a Panginoon a pinatingges nun sakadow pa.”

I Solat De An Hudyo Ide A Gepanulusun

¹⁹ Sinabi ni Santiago a tuloy, “Nano ay peesip ko a wet tam abelaa i manga an Hudyo ide a gepanulusun de Makedepat. ²⁰ Ta yadi pa ay magpaadde kitam dide ni solat a wet ide námangan ni hinandug de makedepat ide a an matud, a wet pala námangan ni sagu pati unid ni hayup a nabitkol ta depat pala a wet ide namamahuna pati nanlalalaki. ²¹ Ta de maginon ay an pepaapdisan i Hudyo ide ta gepo pan nun nakasila a adow ay petodu de bulubenwaan a an Hudyo i kasulatan ni Moises pati de belang adow ni paimloy ay pebesa duman de pigmitengan a Hudyo i pagdodul na ide.” Inon i sinabi ni Santiago.

²² Kanya inesip ni mag-aatid ide, pinakamatande ide pati pesan a kapolongan a piyon a mameta ide ni dododul de tangani paagow ide de Antiokia a kakoloy nide Pablo pati Bernabi. Ta dinodul de i Hodes a te ngalan a Barsabas pati Silas ta ide ay namas a pegelang a manga kabinsa de kapolongan. ²³ Ta ide ay pinapangadde de ni solat a gesabi ni magioyo, “Ikami a mag-aatid pati pinakamatande ide ay gebeti dikamo manga kabinsa mi a an Hudyo dena de benwaan a Antiokia de sulusákup ni Siria pati Silisia. ²⁴ Nano ay nabereta mi a pegulo i esip yu dehil de pagtodu ni tipide a inumapo dio de Herusalem i, misan ay am mi pan ide dinodul dena. ²⁵ Kanya pinagkasungduan mi a dodulin i aduwa a oyo a lalaki dena dikamo a kakoloy ni pebuot tam a ide Pablo pati Bernabi. ²⁶ Ta pinuhonan de i edup de de pagtabeng de de Panginoon tam a Hisu Kristo. ²⁷ Kanya dinodul mi dena ide Silas pati Hodes tangani ide i gepamatud dikamo ni pesabi ni solat a oyo. ²⁸ Ta ikami ay nagkasungdu di de tabeng ni Ispiritu a wet kamo di abelaa pa tungkul de kakmukan a ugeli ni Hudyo ti an i oya la i kaelangan pan a talage. ²⁹ I oyo ide a wet kamo námangan ni hinandug de makedepat ide a an matud, sagu pati unid ni hayup a binitkol. Ta depat pala a wet kamo nammamahuna pati nanlalalaki. Umelag kamo de oyo ide ta inon ay piyon. Ay gekaduman kamo ni kapiyonan be getalinga kamo de oyo ide a pagdodul mi. Hanggen dila duman i nasasabi mi.”

³⁰ Dingnan nun pinatotul de i manga dinodul ide ay dinumatong ide de Antiokia ta tinipun de i manga gepanulusun a kapolongan dingnan binoy de un solat. ³¹ Nano ay pagkabesa de nun solat ay nasalig a masakut i kaagtaan ide dehil de solat a inon a nagpatibong de pagpanulusun de. ³² Nano ay ide Hodes pati Silas a magsasabi pala ay pinagsabian de ni makmuk i manga kabinsa ide kanya tinumibong i innawa pati pagpanulusun de. ³³ Ta tinumaan ide duman ni an náloy a panahon dingnan nagpanalangin i manga kabinsa a nappa dide i kasampatan a innawa ta

pepaampulang ide de nanodul dide. ³⁴ Misan binuot pan ni Silas a mawalat ngona eya duman. ³⁵ Ta ide Pablo pati Bernabi pala ay tinumaan pa ide duman a te kakoloy ni makmuk pa a getodu pati gesabi ni surut nun Panginoon.

Gekiblagen I Pablo Pati Bernabi

³⁶ Nano ay pagkatakig ni tipide a adow ay sinabi ni Pablo de Bernabi, “Yadi pa a umampulang kita a gebiseta de manga kabinsa de pesan a benwaan a pinagsabian ta ni surut nun Panginoon tangani matindinggesan ta ti ano di i sinumapit dide.” ³⁷ Nano ay buot pan ni Bernabi a ikagin de i Huwen a te ngalan a Markos. ³⁸ Misan ay inesip ni Pablo a an non piyon ta i Markos ay kinumiblag dide de sákup ni Pampilia, a an sinumut a tuloy de tungkolin na. ³⁹ Dehil de nagtalo ide Pablo pati Bernabi ay nagkiblagen ide. Kanya inikag ni Bernabi i Markos a sinumakoy ide de hanga a bengka a paagow de Pugu a Kipre. ⁴⁰ Misan ay inikag pan ni Pablo i Silas ta pagkapanalangin ni manga kabinsa ide a nappa dide i kosa a tabeng ni Panginoon a Makedepat ay tinumotul ide. ⁴¹ Ta sinumila ide Pablo de sákup ni Siria pati Silisia ta pinatibong na i pagpanulusun ni kapolongan ide duman.

Gesut I Timoteo Dide Pablo Pati Silas

16 Nano ay kinumang pala ide Pablo de benwaan a Derbe pati Listra ta duman ay te isin a mag-aadel a te ngalan a Timoteo. Eya ay anak ni Hudyo a mahuna a gepanulusun ta i ama na pan ay Griego. ² Ta pepamatoden ni manga tage Listra pati Ikonía ide a i Timoteo ay piyon a agta. ³ Nano ay buot pan ni Pablo a maikag na i Timoteo kanya pan pinelatan na tangani wet eya sososol ni manga Hudyo duman ta kinatindinggesan de a i ama ni Timoteo ay Griego. ⁴ Ta de belang pesilan de a manga benwaan ay pebereta de i kabuotan ni mag-aatid ide de Herusalem pati pinakamatande ide a depat a talingaan non ni manga kabinsa ide. ⁵ Kanya tinumibong i manga kapolongan ide pati de belang adow ay gemakmuk i manga gepanulusun ide de manga kapolongan.

Gekaduman I Pablo Ni Pangitaán De Benwaan A Troas

⁶ Nano ay sinumila ide Pablo de sákup ni Prigia pati Galasia ta sinablow ide ni Ispiritu nun Makedepat a wet ide gesabi ni surut nun Makedepat de sákup ni Asia. ⁷ Pagdetong de de alane ni sákup ni Misia ay inesip de a noduman ide de sákup ni Bitania misan ay an ide tinalingaan ni Ispiritu ni Hisus. ⁸ Kanya tinumakig ide de Misia ta dinumolug ide de benwaan a Troas a kaginglan ni atab. ⁹ Nano ay nun abi ay nagkaduman i Pablo ni pangitaán ta kinta na i isin a lalaki a tage sákup ni Masedonia a nag-aged a mahigpit a “Dumapit kamo dio de Masedonia ta tabengan yu ikami.” ¹⁰ Pagkatapos ni pangitaán ay tambing kami naglawag ni sakoyen a nádepit de Masedonia ta kinat-

inggesan mi a dinodul kami ni Makedepat a magsabi ni piyon a bereta de sákup ni Masedonia.

Gepanulusun I Lidia

¹¹ Gepo de Troas ay sinumakoy kami de hanga a bengka a paagow de Pugu a Samotrasia ta nun kinábiabian pan ay tinumuloy kami de Neopolis a sákup ni Masedonia. ¹² Ta pag-apo mi duman ay tinumotul kami a paagow de benwaan a Pilepos a pinakamahalage a benwaan de sákup ni Masedonia. Inon a benwaan ay pigtaanan ni manga tage Roma ide. Nano ay tinumaan kami duman ni tipide a adow. ¹³ Ta nun adow ni paimloy ay binumulwag kami de kaginglan ni orat ta inesip mi a duman pan i pigpanalanginan ni Hudyo ide kanya nagilinepa kami a nagsurut de mahunain a gepolong duman. ¹⁴ I isin a gepatalikngoy de mahunain ide a inon ay i Lidia a tage benwaan a Tiatira ta eya ay magtitinde ni age a mulumaderag. Eya ay te gelang de Makedepat ta kinayesan pan ni Panginon i esip na a nanulusun de pagsabi ni Pablo. ¹⁵ Nun lininod di eya pati mittanak na ide ay sinabi na, "Be peesip yu a gepanulusun ok a matud de Panginon ay geaged ok dikamo a tumaan de beloy mi." Ta dehil de mahigpit a pag-aged na ay tinumalinga kami pan.

Nabbilanggo Ide Pablo Pati Silas De Pilepos

¹⁶ Nano ay nun isin a adow a ná kang kami de pigpanalanginan ay natagbu mi i isin a alepin a mahuna ta eya ay te libong de lawes na a gepahola diya kanya hanga i pakinabeng ni ponu na ide de paghola na. ¹⁷ Ta eya ay inumabut dikami pati Pablo a geolang ni magioyo, "I oyo ide a agta ay katabeng ni Makedepat a Pinakamaditas ta ide ay getodu dikamo ti papalano kamo nalligtas." ¹⁸ Dehil de pakamakmuk di a adow a peyedi na i maginon dide Pablo ay nagsawa i Pablo a linumingoy ta sinabi na nunde libong, "Pedodul ko ikaw de ngalan ni Hisu Kristo a lumaya ka de mahuna a iwina." Ta nun nanon pala ay tinumotul un libong. ¹⁹ Misan ay nun kitain non, nun ponu ide ni mahuna a an di gehola eya a an di pala ide te pakinabeng diya ay binolan de ide Pablo pati Silas a inuway de ide a paagow de te kapangyedihan ide de munisipio. ²⁰ Ta hinabla de ide duman de te kapangyedihan ide a tage Roma ta sinabi de, "I Hudyo ide a oyo ay gegulo de benwaan tam i. ²¹ Getodu ide ni ugeli a an nagkaddepat a tatanggep tam o tatalingaan man a manga tage Roma." ²² Kanya nagbulas pala dide un kauluuddi a kaagtaan ta pinaubedén ngona ide ni te kapangyedihan ide dingan pinalapdit ide Pablo pati Silas. ²³ Nano ay pagkalapdit dide ni makmuk a sila ay tinongog ide a pasilong de bilanggoan ta sinabi ni te kapangyedihan ide de magbebetay de bilanggoan a wet ide pakabutan. ²⁴ Kanya sinilong ide ni magbebetay de kaduludisaladen nun bilanggoan ta pinasilpit na i singit de ni tabla a te tak-am. ²⁵ Nano ay nun gitna di ni abi ay nanalangin ide Pablo pati Silas pati nagkanta ide ni pagpodi de

Makedepat ta gepatalikngoy pan i kakmukan ide a bilanggo. ²⁶ Ay dingan loktat a te yogyog ni malagdu a masakut kanya inumiwes-iwes i bilanggoan, a nakayesan a tambing i pintohan ide pati naukas di i manga tanikala ni manga bilanggo ide. ²⁷ Nano ay nun napagiyo i magbebetay ni bilanggoan a kinta na a nakayesan di i pintohan ide ay binurnut na i utak na ta buot na a gepakalibun ta inesip na a nakábut un bilanggo ide. ²⁸ Misan ay inumolang a malagdu i Pablo a magioyo, "Wiyo kami la a pesan wet kamo gepakalibun." ²⁹ Dingan inumaged ni salong un magbebetay ta sinumilong a maparipari a gekinkin ni takut na a linumuhud de kasagkaden ni Pablo pati Silas. ³⁰ Ta dingan pinabulwag na ide a sinabi, "Mangáyun, ano man i depat ko a yeyedi tangani nalligtas ok?" ³¹ Ta tinubeg de eya, "Ay magpanulusun kamo de Panginon a Hisus ta dingan nalligtas kamo ngani pati mittanak yu." ³² Nano ay nagsabi ide ni surut nun Panginon diya pati de pesan a nappataan de beloy na. ³³ Ta nun abi pala a inon ay inugesan na i biged ni lawes ni Pablo pati Silas dingan eya pati mittanak na ay lininod. ³⁴ Dingan inikag na ide de beloy na ta nagpaakod eya ta nagkasalig eya a masakut pati mittanak na dehil de pagpanulusun de de Makedepat.

³⁵ Nano nun kinábiabian di ay dinodul ni te kapangyedihan ide ni benwaan i magbebetay de ide de magbebetay de bilanggoan ta sinabi de, "Pakábutan yu di i agta ide a iwina." ³⁶ Ta binareta pan non ni magbebetay de Pablo ta sinabi na pa, "Ay tinutugun ni te kapangyedihan ide a pakábutan kamo di. Kanya nano ay nappatud kamo di a nototul a te kasampatan a inawa." ³⁷ Misan ay sinabi ni Pablo de magbebetay ide ni te kapangyedihan ide a, "Wet di ngona ta misan ikami ay biniyen di ni kapangyedihan a magi tage Roma ide ay pinalapdit de ikami de kasagkaden ni kaagtaan pati pinabilanggo de a ang kami pa hinatolan. Ta nano pan ay bekot ta pototul de ikami ni an katinggesan ni kaagtaan? Ay an non nappatud. Kanya sabiin yu dide a ide i dumio a magpatotul dikami." ³⁸ Kanya pinatungges ngani de te kapangyedihan ide ni magbebetay de a ide Pablo ay te kapangyedihan pala a magi tage Roma. ³⁹ Ta ide ngani i kinumang dide Pablo ta nag-aged ide a patáwadin de ide dingan nun mapabulwag de ide ay inaged de a tumotul de benwaan de. ⁴⁰ Kanya nun binumulwag ide de bilanggoan ay tinumuloy ide de beloy ni Lidia ta dinatongan de duman i manga kabinsa ide. Nano ay dingan ngona ide tinumotul ay pinagsabian de pa i manga kabinsa ide a depat a tumuloy ide de pagpanulusun de.

Nákang Ide De Benwaan A Tesalonika

17 Nano ay pagtotul de ay sinumila ide de benwaan ide a Ampipolis pati Apolonia dingan dinumatong ide de Tesalonika ta de benwaan a inon ay te pigmitengan i Hudyo ide. ² Kanya nappaayun de ugeli ni Pablo ay sinumilong eya a nakipagpolong a tiluwon a simbe ta nakipagtantoan eya tungkul de kasulatan. ³ Ta pinatungges na pati pinamatoden a depat ngona a

i Kristo a Pinangako nun Makedepat ay magtiis ni kalibunan dingan eya ay maedup a liwet ta sinabi na, "I Hisus a oyo a pesabi ko dikamo ay eya ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat." ⁴ Ta i kakmukan ide a Hudyo ay inesip de a matud non ta nagpanulusun ide kanya ide ay sinumut de Pablo pati Silas. Maginon pala nagpanulusun i makmuk a an Hudyo a gegelang di de Makedepat pati mahunain a pegelang de benwaan.

⁵ Misan ay nasinna i Hudyo ide kanya tinipun de i mi-gyedi ide ni malot ta pinapagbulas de i kaagtaan ta ginulo de i benwaan. Pati kinumang ide de beloy ni Hason a kataanan ni Pablo pati Silas ta linawag de ide a mapelit tangani ikagin de tebe ide de kasagkaden ni kaagtaan. ⁶ Nano ay nun an de ide kinta ay inuwey de pan i Hason pati tipide a manga kabinsa de kasagkaden ni te kapangyedihan ide de benwaan ta inolang de a magioyo, "Dinumatong dio dikitam i oyo ide a manga agta a miggulo misan deno ide makadetong." ⁷ Ta sinabi de a tuloy, "I agta ide a gepanggulo ay pinataan ide ni Hason de beloy na. Ta ide ay getodu ni katalo de Hari a Kaditasan de Roma ta pesabi de pa a te duman kon a kakmukan pa a hari a i Hisus." ⁸ Nano nun iknain ni manga agta ide pati te kapangyedihan ide de benwaan i olang a inon ay nagulo ide a masakut. ⁹ Ta i Hason pati mangáyun na ay pinangamitan ngona ni kuwarta ni te kapangyedihan ide a katibeyen a an pegulo a liwet i kaagtaan dingan ide ay pinatotul.

Duman De Benwaan A Beréa

¹⁰ Kanya ide Pablo pati Silas ay pinakang a tambing nun abi pa ni manga kabinsa ide de Beréa. Ta pagdetong de duman ay sinumilong ide de pigmitengan ni Hudyo ide. ¹¹ Nano ay namas pa a piyon a pesabian i Hudyo ide dio, de Hudyo ide de Tesalonika ta buot de a masakut a gepatalikngoy de pagtodu ni Pablo. Ta de belang adow ay pelawag de i kasulatan tangani malinggesan de ti matud i pagtodu na. ¹² Kanya makmuk ngani i nagpanulusun duman a Hudyo pati an Hudyo, lalaki man o mahuna, a pegelang de benwaan a inon. ¹³ Misan ay nun mabereta ni Hudyo ide de Tesalonika a gesabi pala i Pablo de tage Beréa ide ni surut nun Makedepat ay kinumang ide duman ta pinapagbulas de i kaagtaan kanya ginulo ni kaagtaan i benwaan. ¹⁴ Dehil de inon ay pinakang a tambing ni manga kabinsa ide i Pablo de kaginglan ni atab ta nawalat pan i Silas pati Timoteo. ¹⁵ Nano ay i nangatid ide de Pablo de kaginglan ni atab ay sinumut ide hanggen de Atenas ta dingan ide ay inumampulang de Beréa. Ta nagtutugun pan i Pablo dide Silas pati Timoteo a umabut ide a wet naaloy.

Duman De Benwaan A Atenas

¹⁶ Nun i Pablo ay geilat de Atenas ay kinta na a makmuk mangani i makedepat duman a an matud ta binumiyet i innawa na. ¹⁷ Kanya ugnay a nagtodu eya a nakipagsurotan de Hudyo ide pati an Hudyo ide a

gegelang de Makedepat. Ta duman de pigmitengan ni Hudyo misan de gitna ni benwaan ay nagtodu eya, adow adow, de belang pekita na. ¹⁸ Nano ay te duman pala a tipide a gepilosopo a kakmukan ni Estoiko pati Epikureo ta pagkapagpatalikngoy de ay sinabi ni tipide, "Ano i pesabi ni oyo a an te kabuluhan?" Sinabi pan ni kakmukan a, "Gesabi eya ni tungkul de kakmukan a makedepat." Sinabi de iwina dehil de pagsabi ni Pablo tungkul de Hisus a pinakaedup a liwet. ¹⁹ Ta dingan inikag de eya de lugel a Areopago de gitna ni benwaan dingan sinabi de diya, "Nappatud man a sasabi mo dikami ti ano i bowon a oyo a pagtodu a pesabi mo dikami. ²⁰ Ta bowon yo dikami kanya buot mi a malinggesan ti ano i kabuluhan na." ²¹ Ta i tage Atenas ide pati bowon a detong duman ay an ide te buot a yeyedi ti an pagsurut pati pagpatalikngoy tungkul de misan ano a bowon a pagtodu.

²² Kanya inumuddi i Pablo de gitna ni lugel a Areopago a nagsurut, "Manga tage Atenas, pekita ko a ikamo ay masépag a masakut a gehandug de makmuk a makedepat yu. ²³ Ta de pagtotul ko a gepakalawag de manga pigpodian yu ay kinta ko i isin a pighandogen a te solat a magioyo, 'I oyo ay pighandogen de makedepat a an peabuyenan.' Kanya nano ay gesurut ok dikamo ni tungkul de Makedepat a matud a pesabi yu a an yu peabuyenan ²⁴ ta inon a Makedepat i nagyedi ni putok, langot pati pesan a nappataan duman. Ay eya ngani i Panginooon ni pesan ta an eya getaan de pigpodian a yinadi la ni agta. ²⁵ Talage a an eya te kaelangan a unabis de tabeng ni agta ide ta eya pan i geboy ni edup, innawa pati pesan a kaelangan ni manga agta. ²⁶ Ta gepo de isin a agta ay yinadi na i kaagtaan a tage pesan a bensa a getaan de disapow ni putok i. Ta hinande na la i panahon a gesákup i manga te kapangyedihan ide dio de putok i pati kahanga ni nasasakopan de. ²⁷ Hinande na yo tangani lawagin eya ni pesan, a aabuyenan pala. Ta eya ay am pan alayu de belang isin dikitam ²⁸ ta talage i pesan a pagyedi tam, edup pati esip ay napadiya. Ta sinabi ni tipide a migyedi ni pigsabiin yu ide a,

'Talage a ikitam ay mangának na.'

²⁹ Kanya nano dehil de ikitam ay mangának na a yinadi na ay wet tam eesipa a i Makedepat ay liburto a pelak ginto pati beto a yinadi la ni esip pati kumot ni agta.

³⁰ Nun nakasila a panahon ay an sinapot ni Makedepat i an te kabuluhan a edup ni kaagtaan misan nano ay pedodul na de agta, misan deno, a magsosol ide de pesan a mammalotin de. ³¹ Ta hinande na di i adow a pepahatolan na a nappaayun de kamatoden i kaagtaan de isin a agta a pineta na ta pinamatoden na yo de pesan a agta nun pinakaedup na a liwet inon a agta a pineta na."

³² Nano ay nun iknain yo ni kaagtaan i tungkul de pagkaedup a liwet ay linibek eya ni tipide misan ay sinabi pan ni kakmukan, "Talage a buot mi a masakut a gepatalikngoy dikamo a liwet ni tungkul de oyo."

³³ Kanya tinumotul duman i Pablo ³⁴ misan ay sinumut diya i tipide a nagpanulusun de Makedepat a kakoloy

de i Dionisia a Huwis de lugel a Areopago pati mahuna a te ngalan a Damaris pati kakmukan pa.

Nákang I Pablo De Korinto

18 Pagkatapos ninon ay tinumotul i Pablo de Atenas a paagow de Korinto. ² Ta kinta na dio ide Akilo. Eya ay Hudyo a tage sákup ni Ponto. Ta ide pati bebi na a Priska ay bowon la a inumapo de Italia. Ta i pesan a Hudyo a nappataan de Roma ay pinatotul ni Klaudio a Hari a Kaditasan. Nano ay kinumang i Pablo de magkálaki ³ a duman eya nakitaán. Ta dehil de ide ay kapadepade ni Pablo a magyeyedi ni tolde a beloy ay nakipagyedi eya dide. ⁴ Ta de belang adow ni paimloy ay nagpatingges eya de pigmitengan ni Hudyo ide ta pinakisurotan na a mapelit a manulusun i manga Hudyo ide pati an Hudyo ide a gegelang de Makedepat.

⁵ Nano ay nun dinumatong di ide Silas pati Timoteo a inumapo de sákup ni Masedonia ay hinande di ni Pablo i panahon na de pagsabi na pati pagpamatud de Hudyo ide a i Hisus ay eya ngani i Kristo a Pinangako nun Makedepat. ⁶ Misan ay pinakitaloan de eya a linibek ni Hudyo ide kanya pinaggag na i delpong de bedu na a tande a kinapoyen de i surut nun Makedepat ta sinabi na, "Anok di te kasalanan misan padusahan kamo ta gepo nano ay noduman ok di de manga an Hudyo ide." ⁷ Ta eya ay tinumotul duman a nagtodu pan de beloy a alane ni pigmitengan ni Hudyo ide ta inon ay beloy ni isin a agta a te ngalan a Tisio Husto a gegelang de Makedepat. ⁸ Nano ay i gepamahala a pinakamatande de pigmitengan a i Krispo pati mitanak na ay nagpanulusun de Panginoon. Pati i kamakmukan pa a tage Korinto a nagpatalikngoy de Pablo ay nagpanulusun a lininod na a tuloy.

⁹ Nun isin a abi ay nagsurut i Panginoon de Pablo de pangitaán a magioyo ta sinabi na, "Wet ka matakut ta magtodu ka a wet netimok." ¹⁰ Ta tatabengan ko ikaw kanya ang ka napalano ta dio de oyo a benwaan ay makmuk i nonulusun deko." ¹¹ Kanya tinumaan duman i Pablo ni isin a taon pati kalahati a getodu ni surut nun Makedepat dide.

¹² Nano ay nun i Galion i napa ni gubernador de sákup ni Akaya ay nasurutsurotan i Hudyo ide a dekopin de i Pablo a eikag de de pighatolan. ¹³ Ta sinumbong de eya, "Pinakisurotan a mapelit ni oyo a agta i kaagtaan a gepodi de Makedepat a an napayun de betas mi a Hudyo." ¹⁴ Nano ay nun gesurut di tebe i Pablo ay sinabi ni Galion a magioyo, "Be i pesumbong yu a oyo ay tungkul de pagsede ni betas o mabiyet a mammalotin ay talage ngani a tatalingaan ko ikamo a manga Hudyo. ¹⁵ Misan ay i pesumbong yu pan ay tungkul la de manga surut, manga ngalan pati de pagdodul yu la a manga Hudyo kanya anok nanhahatol de inon a sumbong yu ta ikamo dila i behala." ¹⁶ Dingan pinabulwag na ide de pighatolan. ¹⁷ Ta i Sostenes dila a gepamahala a pinakamatande pala de pigmitengan i binolan a binalbel ni manga an Hudyo

ide de kasagkaden ni pighatolan misan ay an non sinapot ni Galion.

Náampulang I Pablo De Antiokia A Sákup Ni Siria

¹⁸ Pagkatapos ninon ay tinumaan pa i Pablo de Korinto ni makmuk pa a adow dingan eya ay nabela de manga kabinsa ide. Ta sinumut diya i magkálaki a Priska pati Akilo a paagow de pigdongan a Senkrea. Ta duman ay pinapugtusan ni Pablo i sapok na a pinamatoden di i pinangako na a yeyedi dingan sinumakoy eya a paagow de Siria. ¹⁹ Pagdetong de de Epeso a panwawalatan ni Pablo de magkálaki ay sinumilong pan i Pablo de pigmitengan ni Hudyo ide ta pinakisurotan na ide a mapelit. ²⁰ Kanya nag-aged i manga agta ide diya a buot de tebe a tumaan eya duman ni naaloy pa a panahon misan ay an na buot. ²¹ Ta sinabi na la dide, "Ako ay náampulang dila dio be nappayun de kabuotan ni Makedepat." Dingan tinumotul eya de Epeso a nappasakoy de bengka a paagow a tuloy de sákup ni Siria.

²² Nano ay pagdong na de Sesarea ay sinumalakat ngona eya de Herusalem a nagbeti de kapolongan duman dingan eya ay tinumuloy la de Antiokia. ²³ Ta nun makataán eya duman ni untik a panahon ay tinumotol eya a liwet a sinilasilan na i bulubenwaan a sákup ni Galasia pati Prigia ta pinatibong na i pagpanulusun ni manga mag-aadel ide duman.

I Apolos Pan Ay Duman De Epeso Pati Korinto

²⁴ Nun nanon pala ay dinumatong pan de Epeso i isin a Hudyo a te ngalan a Apolos a pinanganak de Alehandria. Eya ay piyon a gesurut pati makmuk i katinggesan na tungkul de kasulatan a den. ²⁵ Ta eya ay natoduan tungkul de Panginoon ta masépag eya a getodu ni matud tungkul de Hisus hanggen de katinggesan na misan ay i katinggesan na la ay i pagtodu gepo de Huwen a Maglilenod. ²⁶ Matibong i innawa na a gesabi de pigmitengan a Hudyo. Nano nun inikna eya ni Priska pati Akilo ay inikag de eya de beloy de dingan tinoduan de pa eya a matud tungkul de piyon a bereta a geapo de Makedepat. ²⁷ Ta nun eya ay te buot a nádepit de sákup ni Akaya ay pinatibong eya ni manga kabinsa ide duman ta nagsolat ide de mag-aadel ide de Akaya a tanggepin de a piyon i Apolos. Ta pagdetong na duman ay hanga i tabeng na dide a te pagpanulusun gepo de kosa a tabeng nun Makedepat. ²⁸ Ta nagkatalo na a masakut i manga Hudyo ide de kasagkaden ni kaagtaan ta gepo de kasulatan ay pinamatoden na a i Hisus ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat de Hudyo ide.

Nádetong I Pablo De Benwaan A Epeso

19 I Apolos ay de benwaan a Korinto. I Pablo pan ay sinumulusagid de buluberiyu de gitna ni sákup ni Asia hanggen eya ay dinumatong de benwaan a Epeso ta kinta na duman i tipide a mag-aadel. ² Dingan ide ay tinanto ni Pablo, "Tinanggep yu man di

i Ispiritu nun Makedepat nun nagpanulusun kamo?" Misan ay tinumubeg ide, "Ay eyen ta am mi pa peikna i tungkul de Ispiritu nun Makedepat." ³ "Be maginon ay nun lininod kamo ay inóman i pepanulusonan yu?" Ta tinumubeg ide, "Ikami ay lininod la de paglinod ni Huwen a Maglilenod." ⁴ Nano ay sinabi ni Pablo, "I paglinod ni Huwen ay tande la de pagsosol misan ay sinabi na de Hudyo ide a depat a ide ay manulusun de nappaabut diya a i Hisus." ⁵ Kanya nun iknain de i maginon ay nagpalinod ide a tande de pagpanulusun de de ngalan ni Panginon a Hisus. ⁶ Ta dingan nun tinapá ide ni Pablo ay linumusong dide i Ispiritu nun Makedepat ta nagsurut ide ni an de katinggesan pati nagsurut ide ni geapo de Ispiritu. ⁷ I kamakmuk de ay te duman a sangpuwu pati aduwa a manga lalaki.

⁸ Nano ay de tiluwon a bulan ay gesilong i Pablo de pigmitengan ta nagtodu eya a matapang de napaduman, a nakipagtalo a nagpatingges a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta. ⁹ Misan ay te tipide a maksa i innawa de, a an de buot a nonulusun ta de kasagkaden ni kapolongan ay nagsurut ide ni malot tungkul de pagpanulusun de Panginon kanya pan tinumotul i Pablo a kakoloy na i manga mag-aadel. Ta duman de iskul ni Tirano ay nagpatingges eya, adow adow, dide. ¹⁰ Ta duman ay nagtodu eya a tuloy ni aduwa a taon kanya pan i pesan a tage sákup ni Asia, Hudyo man o an Hudyo ay inumikna ni surut nun Panginon.

Tungkul De Hudyo Ide A Gepalayu Ni Kalibongan

¹¹ Pati de padean ni Pablo ay nagyedi i Makedepat ni gepakataka a masakut. ¹² Kanya misan panyu la pati age i igud de de lawes ni Pablo ta dingan addein de de te orom ide ay gepiyon ngani ide pati gelayu i libong ide de lawes ni manga agta a te libong. ¹³ Nano ay te duman pan a tipide a Hudyo a nattulutotul a gepalayu ide ni libong de lawes ni agta ide ta sinubukan de a ginamit i ngalan ni Hisus de pagpalayu de ni libong. Ta sinabi de, "De ngalan ni Hisus a petodu ni Pablo ay pedodul ko ikaw a lumayu." ¹⁴ I gepalayu ide a oyo ay i pito a lalaki a mangának ni Eskeba a isin a pinakaponu a maghahandug a Hudyo. ¹⁵ Misan ay tinumubeg un libong, "Peabuyenan ko i Hisus pati Pablo a te kapangyedihan misan ay magi ino kamo la?" ¹⁶ Dingan linumawot dide i lalaki a te libong a natalo na ide, a pinahedepan a masakut kanya ginumikan ide de beloy a inon a naubedan a te manga biged. ¹⁷ Ta inon ay nabereta ni pesan a Hudyo pati an Hudyo a nappataan duman de Epeso kanya ide ay nagkaduman ni hanga a takut ta nagpodi ide de ngalan ni Hisus. ¹⁸ Pati makmuk ngani de gepanulusun ide i nagidinatong, a nagipinagsosol de malot a pagyedi de de kasagkaden ni manga kabinsa de. ¹⁹ Ta dinumatong pala ide a nanggemit ni geling. Ta nun tinipun de i kasangkapan de a magi libro ay dingan sinunug de de pekita ni pesan ta nun bilangin de i kahalage ni kasangkapan a inon ay te lima a puwu a lebu a pelak. ²⁰ Kanya dehil de

sinumapit a inon ay kinumálat a masakut pati nanalo i surut nun Makedepat.

Gekaduman Ni Gulo A Hanga De Benwaan A Epeso

²¹ Pagkatapos ninon ay nagbelak i Pablo gepo de Ispiritu nun Makedepat a de pagkang na de Herusalem ay násagid ngona de porobinsia a Masedonia pati Akaya. Ta sinabi na a, "Buot ko a pag-apo ko de Herusalem ay ná kang ok pan de Roma." ²² Misan ay pinapaona na i Timoteo pati Erasto de Masedonia. I aduwa a oyo ay kakmukan de getabeng diya ta tinumaan pa eya ni untik a panahon de sákup ni Asia.

²³ Nano ay dehil de gengsa ni kakmukan de Bowon a Pagtodu ay nagkaduman de Epeso ni hanga a gulo. ²⁴ Ta te duman pan duman a lalaki a te ngalan a Demitrio a magyeyedi ni beloybeloyen a pelak ni makedepat a an matud a Diana. Ta i pesan a magyeyedi gepo de pelak ay te hanga a pakinabeng. ²⁵ Kanya tinipun na i pesan a te pagyedi a maginon ta sinabi na, "Mangáyun, katinggesan yu a dehil de pagyedi tam a oyo ay hanga i pakinabeng tam. ²⁶ Misan ay pekita tam pati peikna i pagyedi ni Pablo a oyo dio man de Epeso pati de pesan a sákup ni Asia. Ta pesabi na a an kon Makedepat a matud i peyedi la ni kumot. Kanya dehil de inon ay nakiblag i kamakmukan de matud tam a pagpodi ta gepanulusun ide de pagtodu na. ²⁷ Kanya malot ngani i násapit de pagyedi tam dehil de pagtodu a oyo. Pati pan peeyenan de ni kabuluhan i beloy a hanga ni makapangyedihan a Diana a eya pam pa i pepodi ni pesan dio de Asia pati misan deno a kadepit. Misan nano ay neeyenan di ni kabuluhan."

²⁸ Nano ay pagkaikna de ninon ay ná gengsa ide a masakut dingan ide ay nagiinolang ni magioyo, "Makapangyedihan ngani i makedepat a Diana a tage dio de Epeso i." ²⁹ Kanya nagkaduman ni hanga a gulo de benwaan. Ta de paggikan de a paagow de pigpolongan ni benwaan ay inuwey de ide Gayo pati Aristarko a tage Masedonia a kakoloy ni Pablo de pagtotul na. ³⁰ Talage a binuot ni Pablo a eya ay násagkad de kaagtaan duman misan ay sinablow eya ni mag-aadel ide. ³¹ Pati pinagsabian eya a mahigpit ni manga ayun na a tipide a ponu de Asia a wet eya ná kang de pigpolongan. ³² Ta i kapolongan a inon ay nagulo a masakut. I kakmukan ay gepinag-olang ni isin ta i kakmukan ay bukid i peolang de ta an katinggesan ni kakmukan ti ano ta ide ay nattipun. ³³ Te duman a geesip a kanya ide nattipun ay dehil de Alehandro ta pinakadepit eya ni Hudyo ide de kasagkaden ni manga agta ta pinapa ide ni Alehandro tangani eya ay makapagsurut para de Hudyo la ide. ³⁴ Misan ay nun inabuyenan di eya ni kaagtaan a eya ay Hudyo ay inumolang ide ni aduwa a odes a magioyo, "Makapangyedihan ngani i makedepat a Diana a tage dio de Epeso i."

³⁵ Nano ay nun mapatimok di ni isin a ponu de benwaan i pag-olang ni kaagtaan ay sinabi na, "Manga tage Epeso, katinggesan di ni pesan a ikitam ay gealáge de beloy a hanga ni makapangyedihan a Diana. Pati pealagean tam pala i beto a benal a

nadegdeg gepo de langot. ³⁶ Inon ay matud a masakut kanya depat a tumimok kamo a wet maparipari a nanyeyedi ni malot. ³⁷ Ta i inikag yu pan ide dio ay am pan ide gesurut ni malot a tungkul de Diana a makedepat tam o gepannakow man de beloy na. ³⁸ Kanya be i Demetrio pati mangáyun na a magyeyedi gepo de pelak ay gesumbong de misan dino ay napatud ngani ta te pighatolan pati te huwis ide a depat a nanhahatol kanya magsumbong ide duman. ³⁹ Misan ay be ikamo ay te duman pa a kakmukan a buot a pasurutsurotan ay nappatud non be gepolong kitam a nappaayun de betas tam. ⁴⁰ Misan ay nano de adow a oyo ay te panganib kitam ta kati hahabla kitam de huwis dehil de gulo a oyo, a ang kitam pan te nadedehilan." ⁴¹ Kanya pagkasabi na ninon ay pinatotul na di i manga agta ide a nagpolong.

Nákang I Pablo De Sákup Ni Masedonia Pati Akaya

20 Dingan nun tinumimok di i gulo ay pinakangan ni Pablo i mag-aadel ide a pinatibong na i in-nawa de ta dingan nabela eya dide a ná kang de Masedonia. ² Ta nun kinulukangan na i sulusá kup ni iwina a porobinsia ay pinagsabian na ni makmuk a surut i manga gepanulusun ide duman ta tinumuloy la eya de Akaya. ³ Nano ay tinumaan eya duman ni tiluwon a bulan ta násakoy tebe eya a paagow de Siria misan ay nabereta na a te belak a malot i Hudyo ide diya kanya binalak na pan a nesila di de Masedonia a mamala de pag-ampulang na. ⁴ Ta sinumut diya i tage Beréa a i Sopeter a anak ni Pirro. Maginon pala ide Aristarko pati Segundo a manga tage Tesalonika, i Gayo a tage Derbe, Timoteo, pati ide Tikiko, Tropimo a manga tage Asia. ⁵ Ta naona ide dikami de Troas ta duman ide nagilat. ⁶ Misan ay ikami ay sinumakoy a inumapo de Pilepos nun makatakig di i kaadowen ni Tinapay a An Te Pahelab ta dinumatong kami dide de Troas de kalima a adow a tinumaan kami duman ni pito a adow.

I Oyo I Inapóan A Pagkang Ni Pablo De Troas

⁷ Nano nun adow di a simbe ay nagpolong kami tangani mamisang ni tinapay a tande de pagkalibun ni Panginoon ta nagtodu i Pablo a tuloy ni hanggen de gitna ni abi ta buot na a nototul pagkábiabi. ⁸ Makmuk ngani i salong de ditas a kuwato a pinagpolongan mi. ⁹ Nano ay te nappalipa pan de bebehán ni bintana i isin a ulittaw a te ngalan a Etiko. Ay dehil de náloy i pagsurut ni Pablo ay tinongka eya a napapede a piyon dingan nadegdeg eya gepo de katiluwon a salog i kadas na. Ta nun kinangan de eya ay nallibun di. ¹⁰ Ay linumusong pala i Pablo a kinipotan na ta sinabi na, "Wet magulo i esip yu ta needup la eya." ¹¹ Nun sinumalakat a liwet ide Pablo ay pinumisang ide ni tinapay a namangan ta tuloy la i pagsurut na dide hanggen nun abiabi dingan eya ay tinumotul. ¹² Ta un ulittaw pan ay inuli de a te edup la. Kanya násalig ide a masakut.

Nákang Ide De Benwaan A Mileto

¹³ Dingan sinumakoy kami de bengka a hanga a paagow de benwaan a Asos ta i Pablo pan ay te belak a duman nekisakoy dikami ta eya ay sinumila de mamala. ¹⁴ Kanya nun kitain mi eya de Asos ay nakisakoy eya a paagow de benwaan a Mitilene. ¹⁵ Pag-apo mi duman ay tinumuloy kami a nakadetong de tipong ni Pugu a Kios nunde sinumunud a adow. Ta de katiluwon a adow ay dinumatong kami de Pugu a Samos ta de kaapat di a adow ay dinumatong kami de pigdangan ni benwaan a Mileto. ¹⁶ Nano ay an di buot ni Pablo a násagid eya de Epeso tangani wet di eya maa-bela pa de Asia ta buot na a maparipari a be nappatud la ay dingan ngona nádetong i kaadowen ni Pentekostes ay duman di eya de Herusalem.

Inapóan A Surut Ni Pablo De Manga Pinakamatande Ide De Epeso

¹⁷ Kanya de Mileto ay nanodul eya de Epeso a lawagin i pinakamatande ide duman de kapolongan. ¹⁸ Pagdetong ni pinalawag na ide ay sinabi na dide, "Talage ay katinggesan yu di i pagyedi ko nun ako ay nakitaán pa dena dikamo gepo nun tagibu a dinumatong ok de Asia. ¹⁹ Ta ako ay te masidong a innawa a tinumabeng de Panginoon pati nagkappatangos ok a getiis ni pagsubuk dehil de malot a belak deko ni Hudyo ide. ²⁰ Pati anak tinumimok a nagsabi a nagtodu dikamo ni kapiyonan a para dikamo misan de pagpolong man o de beloy yu ide. ²¹ Nagsabi ok de Hudyo ide pati de an Hudyo ide a depat a magipinagsosol ide de mammalotin de de Makedepat, a magpanuluson ide a tuloy de Panginoon tam a Hisu Kristo. ²² Nano ay ná kang ok de Herusalem a nappaayun de Ispiritu misan ay ang ko katinggesan ti ano i nasapit deko duman. ²³ Ta de manga benwaan a inapoán ko ay sinabi deko ni Ispiritu a nabbilanggo ok pati pehedepan de paagowen ko. ²⁴ Misan ay para deko ay an mahalage i edup ko ta i mahalage la ay i matapos ko i tungkolin a binoy deko ni Panginoon a Hisus a i pagpamatud ko ni piyon a bereta a tungkul de kosa a tabeng ni Makedepat. ²⁵ "Talage a nakikoloy ok dikamo a nagsabi a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ta nano pan ay katinggesan ko a anak yu di keki-ta a liwet. ²⁶ Kanya de adow a oyo ay pesabi ko dikamo a an di ako i te kasalanan be nopuksa i misan ino dikamo. ²⁷ Ta anak tinumimok a nagsabi dikamo ni pesan a pagtodu a geapo de Makedepat. ²⁸ Kanya magipinag-engat kamo de sadile yu. Pati pan i pesan a gepanulusun ay alagean yu ide ta i Ispiritu nun Makedepat i namoy dikamo a pinakamatande ni tungkolin a mag-aaláge dide kanya toduan yu a piyon i kapolongan ni Makedepat, a tinobus na ni sagu na. ²⁹ Ta katinggesan ko a pagkatotul ko ay te duman a nádetong dikamo a magi matapangin a aso de bukod ta ide i nansesede a buot ni kapolongan ni Makedepat.

³⁰ Misan ay tage dio pala dikamo i gesabi ide ni kabutelan tangani umabut i kakmukan a mag-aadel ide dide. ³¹ Kanya ngani mag-engat kamo a wet yu kelipatan i manga tinodu ko dikamo a te pagbuot abi pati adow nun ako ay dena pa dikamo tumaan ni tiluwon a taon. ³² Ta nano ay pepabehala ko ikamo de Makedepat pati de surut na a getabeng ta inon i gepatibong dikamo a pagpanulusun, a geboy pala ni kapiyonan a mana a magi de pesan a binukud ni Makedepat para de sadile na. ³³ Talage a ang ko binuot ay i ginto, pelak pati bedu ni misan ino. ³⁴ Katinggesan yu a nagpagel ok tangani nakámit kami ni keedup mi pati kakoloy ko ide. ³⁵ Ta de pesan a pagkakataon ko ay pinakita ko dikamo dehil de pagpagel ko a depat kitam a tumabeng de mahedepin ide ta uluesipin yu i surut ni Panginon a Hisus a, 'Namas pa ngani a piyon i kapuoyen i geboy de pebiyen.'

³⁶ Pagkasabi na ninon ay linumuhud ide Pablo a nanalangin. ³⁷ Ta i pesan duman a kakoloy ni Pablo ay nagipinagtangos ta kinipotan de a inangutan a tuloy. ³⁸ Nalungkut ide a masakut a namas pa de sinabi na a, "Anok yu di kekita a liwet." Dingan eya ay inatid de de bengka.

Pakang I Pablo De Herusalem

21 Pagkatapos a nabela kami dide ay sinumakoy kami a paagow a tuloy tuloy de Pugu a Kos ta de sinumunud a adow ay tinumuloy kami de Pugu a Rodes. Gepo pan duman ay tinumuloy kami de benwaan a Patara. ² Ta dinatongan mi pan duman i isin pa a bengka a paagow de sákup ni Penisia kanya sinumakoy kami duman. ³ Ta pagkákita mi ni Pugu a Kipre ay pinumaawenan kami a tinumuloy de porobinsia ni Siria a dinumong kami de benwaan a Tiro. Ta naglusiong ide ni pangarge. ⁴ Ta linawag mi i mag-aadel ide dingan nakitaán kami dide ni pito a adow. Nano ay gepo de Ispiritu nun Makedepat ay sinabi de de Pablo a wet di eya kumang de Herusalem. ⁵ Pagkatakgi ni non a adow ay tinumuloy kami de pagtotul mi misan ay inatid kami ni pesan pati mangának a binumulwag de benwaan hanggen nunde langges. Pagdetong mi duman ay linumuhud kami a pesan ta nanalangin dingan nun makapabela kami di ⁶ ay sinumakoy kami nunde bengka ta ide pan ay inumuli di.

⁷ Gepo de Tiro ay tinumuloy kami de benwaan a Tolemaida ta binati mi pala duman i manga kabinsa ide dingan nagpaimloy kami duman ni isin a adow. ⁸ Nun abiabi di ay tinumotul kami duman a dinumatong kami de benwaan a Sesarea a tinumaan kami de beloy ni Pilepi. Eya ay magsasabi ni piyon a bereta a isin de pito a pineta nun tagibu pa de Herusalem. ⁹ Te anak eya ni apat a kamaddiketan ta inon a pesan ay migsurut ni geapo de Ispiritu. ¹⁰ Nano ay pagkatakgi ni tipide a adow ay dinumulug gepo de sákup ni Hudia i isin a magsasabi a te ngalan a Agabo. ¹¹ Ta pagdetong na dikami ay inamit na i beyekos ni Pablo a ginapus na i sadile na a singit pati kumot ta sinabi na, "Pesabi ngan ni Ispiritu nun Makedepat a 'I te adi ni beyekos a oyo

ay gegepus a magi oyo ni Hudyo ide de Herusalem ta dingan boboy de de an Hudyo ide.'" ¹² Kanya pan nun inikna mi inon ay sinabi mi de Pablo a wet di eya kumang de Herusalem. ¹³ Misan ay tinubeg na ikami, "Wet kamo magipinagtangos pati wet yu man pahenaa i innawa ko ta nappahande ok pan a gepusin pati malibun de Herusalem dehil de ngalan ni Panginon a Hisu Kristo." ¹⁴ Kanya nun am mi eya nagkaawakan ay tinumimok kami di ta sinabi midla diya, "Be maginon ay behala i Panginon a Makedepat."

¹⁵ Dingan pagkatakgi ni tipide a adow ay ginumayak kami a sinumakat de Herusalem. ¹⁶ Misan ay sinumut pan dikami i tipide a mag-aadel a tage Sesarea ta inikag de ikami de beloy ni Mason a tage Kipre ta duman kami tinumaan. Eya ay náloy di a gepanulusun.

Gebiseta I Pablo De Santiago

¹⁷ Nano ay pagdetong mi de Herusalem ay tinanggep kami a piyon ni manga kabinsa ide duman. ¹⁸ Ta de sinumunud a adow ay kinumang kami pan pati Pablo de Santiago ta duman pala i pinakamatande ide. ¹⁹ Nano ay pagkabeti ni Pablo dide ay nagsabi eya ni pesan a yinadi ni Madedepat de manga an Hudyo ide de padean ni pagtabeng na diya. ²⁰ Ta nun iknain de inon ay nagpodi ide de Makedepat dingan sinabi de de Pablo, "Nano kabinsa ay makmuk di i gepanulusun a manga Hudyo de Hisus misan ay masépag pa ide a geabut de pagdodul ide ni Moises. ²¹ Pati nabereta de a petodu yu kon de pesan a Hudyo ide a nappataan de manga bensa ni an Hudyo ide, a wet de petalingaan i pagdodul ide ni Moises ta petodu yu pa kon a wet de di pepapelatan i mangának de, a wet ide pala magtalinga de ugeli a Hudyo. ²² Kanya nano ay ano i depat a yeyedi tam? Ta talage a ketinggesan de ngani a dinumatong kamo di. ²³ Kanya yediin yu pan i magi pesabi mi dikamo ta te duman a apat a manga kabinsa a geyedi di nano ni pangako de de beloy a pighandogen de Makedepat. ²⁴ Ikagin yu ide ta yediin yu a nappaayun de pagdodul ide ta ikamo di i behala a gebeyed de pagpa-ahet ni sapok de. Ta duman ay eesip ni manga Hudyo a an la matud i bereta a tungkul dikamo be kinta de a getalinga kamo la de pagdodul ide ni Moises. ²⁵ Tungkul pan de gepanulusun ide a an Hudyo ay nagsolat kami dide ta nagsabi kami de an Hudyo ide ni nadeesip mi a wet ide námangan ni hinandug de makedepat ide a an matud, sagu pati unid ni hayup a nabitkol ta depat pala a wet ide nammamahuna pati nanlalalaki." Inon i sinabi ni Santiago. ²⁶ Ta nun abiabi ngani ay inikag di ni Pablo i manga kabinsa ide a oyo tangani yediin de a nappaayun de pagdodul ide ta dingan ide ay sinumilong de beloy a pighandogen de Makedepat tangani sasabi na ti kapide natapos i pangako de a makapaghandug di i belang gehandug.

Pedekop I Pablo De Beloy A Pighandogen De Makedepat

²⁷ Nano ay nun mandeli di a natapos i kapito a adow ni pangako de ay duman i Pablo de beloy a pighandogen. Ta kinta eya ni tipide a Hudyo a tage sákup ni Asia kanya pinapagbulas de i kaagtaan ta binolan de i Pablo. ²⁸ Ta sinabi de a malagdu, "Manga kabinsa a Hudyo, tabengan yu ikami ta i oyo a agta ay getodu, misan deno makadetong, ni an te gelang tungkul dikitam a Hudyo, de pagdodul ide ni Moises pati de oyo a beloy a pighandogen de Makedepat pati namas pa ay peikag na pa i manga an Hudyo ide de oyo a beloy a pighandogen, a pinakaeyenan na ni kabuluhan i oyo a lugel." ²⁹ Kanya de non sinabi ay kinta de ngani a kakoloy ni Pablo de benwaan i Tropimo a tage benwaan a Epeso ta inesip de a inikag na hanggen de beloy a pighandogen. ³⁰ Ay nagkaduman ngani ni hanga a gulo duman de Herusalem ta nagidinatong di i manga agta ide ta binolan de i Pablo a inuwey a binulwag de beloy a pighandogen dingan inabetan de i pinto-han. ³¹ Talage a binuot de ngani a bobuno i Pablo misan ay tambing pan a dinumatong i bereta de kaditatan a kapitan ni tage Roma ide a sundelo, a nagkogulo i pesan a tage Herusalem. ³² Kanya tambing eya a nangikag ni manga kapitan pati sundelo ide ta ide ay ginumikan a paduman. Nano ay nun inabuyenan ni kaagtaan ide i kaditatan a kapitan pati sundelo ide ay tinimokan de i pagpaapdis de de Pablo. ³³ Dingan linumane un kaditatan a kapitan de Pablo ta dinakop na a pinagepus ni aduwa a tanikala dingan nagtanto eya de kaagtaan, "Inóman yo a agta pati anoman i yinadi na?" ³⁴ Misan ay an padepade i pesabi ni manga agta ta dehil de mangalangala a masakut ay an kinatinggesan nun kaditatan a kapitan i sinumapit kanya pinaikag na i Pablo de pigtaanan de. ³⁵ Nano ay pagdetong de de agden a beto ay inagkat pan ni sundelo ide i Pablo ta napa ni matapangin di i Hudyo ide. ³⁶ Ta ide i nappaabut di de Pablo a gepinag-olang a, "Depat a bunoin eya."

Peayu Ni Pablo I Sadile Na

³⁷ Dingan nun eya ay sesilong de di de pigtaanan ni sundelo ide ay sinabi ni Pablo nunde kaditatan a kapitan, "Nappatud man a gesurut ok dikamo?" Misan ay tinanto eya ni kaditatan a kapitan, "Naketingges ka man ni surut a Griego?" ³⁸ Ay be maginon a am manggan ikaw i peesip ko a tage Ihipto a ampa náloy ay nakilaben de gubernu mi a tage Roma ta kakoloy na ay i apat a lebu a migbuno de lugel a ilang." ³⁹ Misan ay sinabi diya ni Pablo, "Ako pan ay Hudyo a pinanganak de benwaan a Tarso a sákup ni Silisia. Ako ay isin de kaagtaan de inon a kaberetaan a benwaan. Nano ay geaged ok dikamo a gesurut ok la de manga agta ide." ⁴⁰ Ta tinalingaan pan eya ni kaditatan a kapitan kanya eya ay inumuddi de agden a beto dingan

pinàpà na i kaagtaan. Ta nun tinumimok ide ay nagsurut i Pablo de surut a Hebreo, ta sinabi na.

22 "Nano mangáyun a namas pa ikamo a matandein, patalikngan yu i sasabi ko dikamo a magi pag-ayu ko de sadile ko." ² Misan ay nun iknain de a nagsurut eya de surut a Hebreo ay namas pa an ide geyamyam ta nagsurut pan a tuloy i Pablo a magi oyo, ³ "Ako ay Hudyo a pinanganak de benwaan a Tarso a sákup ni Silisia. Misan ay hinumanga ok dio de Herusalem i ta ako ay nag-adel de Gamaliel ta tinoduan ok na a mahigpit de pagdodul ide ni kaapoapohan tam ide. Ta ako ay tinumabeng pala a masépag de Makedepat a magi ikamo a pesan dena de nano a adow. ⁴ Ta pinahedepan ko pati pinabuno i pesan a geabut de Bowon a Pagtodu ta pinagepus pati pinabilanggo ko ide, mahuna man pati lalaki. ⁵ I gepamatud de inon ay i pinakaponu a maghahandug pati pesan a kapolongan a pinakamatande. Ta ako ay biniyen de pa ni solat a aadde ko de manga kabinsa a Hudyo ide de benwaan a Damasko. Kanya pan ako ay kinumang duman a nannakop tebe ni pesan a gepanulusun de Bowon a Pagtodu a addein ide a naggepus dio a poduahan."

Ti Papalano A Nagpanulusun I Pablo

⁶ Tinumuloy i Pablo, "Nano ay nun udto di a alane kami di de Damasko ay loktat a tinumallang de pulupalebut ko i gepakaingap di a masakut a geapo de langot. ⁷ Ay dingan ako ay napaobbob de putok pati inikna ko i nagsurut a gepo de langot a magioyo, 'Saulo, patalikngan mo, bekot pan ta peyedian ok mo ni malot?' ⁸ Ta ako ay tinumubeg, 'Ino kamo man, Panginooon?' Dingan tinumubeg eya deko, 'Ako i Hisus a tage Nasar-it a peyedian mo ni malot.' ⁹ Talage ngani a kinta ni manga kakoloy ko ide i tallang misan ay an de pan kinatinggesan ti ano i sinabi deko ni nagsurut. ¹⁰ Dingan eya ay tinanto ko, 'Panginooon, ano man i depat ko a yeyedi?' Ay tinubeg ok na, 'Umuddi ka ta kumang ka de Damasko ta duman ay sasabi dikaw i depat mo a yeyedi.' ¹¹ Misan ay nabulag ok dehil de gepakaingap a masakut kanya pan ako ay kinabit dila nun kakoloy ko ide a paagow de Damasko.

¹² "Te duman pan duman a isin a lalaki a te ngalan a Ananias ta eya ay te hanga a gelang de Makedepat a nagtalinga de pesan a pagdodul na pati eya ay pegelang ni pesan a Hudyo a nappataan duman. ¹³ Ay kinangan ok na ta inumuddi de alane ko ta sinabi na deko, 'Kabinsa a Saulo, nano ay nakakkita ka di.' Ta nun nanon pala ay tinumallang di i kalawag ko kanya kinta ko eya. ¹⁴ Sinabi na pa deko, 'Nano, kabinsa, ay pineta ka ni Makedepat a pinanulusonan ni kaapoapohan tam ide tangani matinggesan mo i kabuotan na, a kitain pala Eya a an te kasalanan, a eikna mo pala i busis na. ¹⁵ Ta ikaw ay gepamatud de pesan a agta ni kinta mo pati inikna mo diya. ¹⁶ Kanya hale di ay tambing ka a umuddi a magpalinod ta butin mo di i malot mo a

ugeli de padean ni pagpanulusun mo de ngalan ni Panginoon.”

Pedodul I Pablo A Paagow De An Hudyo Ide

¹⁷ Sinabi a tuloy ni Pablo, “Nano ay nun inumampulang ok dio de Herusalem i, a nagpanalangin ok de beLOY a pighandogen de Makedepat ay kinta ko i pangitaán ni Panginoon. ¹⁸ Ta kinta ko i Panginoon a sinabi na deko, ‘Tumotul ka a tambing dio de Herusalem i, ta an de tatanggep i pagpamatud mo tungkul deko.’

¹⁹ Misan ay sinabi ko, ‘Panginoon, talage ngani a katingsesan de a pekulukangan ko i pulupigmitengan ni Hudyo ide tangani pabilanggoin a pahedepan i manga gepanulusun ide dikamo. ²⁰ Pati nun bunoin i Esteban a katabeng yu ay duman ok pala pati nappaayun non de kabuotan ko. Ta magbebentay ok pa ni manga bedu nun namuno ide diya.’ ²¹ Misan ay sinabi deko ni Panginoon, ‘Tumotul ka di ta dododul ko ikaw de tage alayu ide a bensa a i manga an Hudyo.’”

²² Ta hanggen de inon a sinabi na ay nagpatalikngoy pa i Hudyo ide dingan sinabi de a malagdu, “Depat a bunoin i agta a iwina ta an depat a nagkeedup pa.”

²³ Ta getuloy ide a geolang a pewitik de i bedu de, a pesapwar de pan i delping ni putok a gepaabuya a ide ay gepinagbulas. ²⁴ Dingan dinodul nun kaditasan a kapitan a addein i Pablo de pigtaanan ni sundelo ide a lapditin pala eya ni manga sundelo tangani sabiin na ti ano ta maginon i pag-olang diya ni Hudyo ide. ²⁵ Misan ay nun magepus de eya ni katat ay tinanto ni Pablo i isin a kapitan, “Nappaayun man de betas a Roma a lapditin yu i te kapangyedihan a magi tage Roma pala ni an ngona hinatolan?” ²⁶ Nano ay nun iknain non nun kapitan ay kinumang eya de kaditasan a kapitan ta sinabi na, “Papalano man ay i ginapus tam mangani ay i te kapangyedihan a magi tage Roma pala?” ²⁷ Kanya kinumang pala un kaditasan a kapitan de Pablo ta nagtanto eya, “Te kapangyedihan ka man a magi tage Roma pala?” Ay tinumubeg eya, “Ay-o.” ²⁸ Ay dingan sinabi nun kaditasan a kapitan, “Ako ay nagbeyed ni mahal tangani magkaduman ok ni kapangyedihan a magi tage Roma.” Tinumubeg pan i Pablo, “Ay gepo nun pinanganak ok ay te kapangyedihan ok di a magi tage Roma.” ²⁹ Kanya linumayu a tambing i manga gelapdit ide ta natakut pala i kaditasan a kapitan dehil de pinagepus na i Pablo a te kapangyedihan pala a magi tage Roma.

³⁰ Talage a buot ni kaditasan a kapitan a matinggesan ti ano ta hinabla i Pablo ni Hudyo ide kanya pan nun abiabi di ay pinapagpolong na i manga ponu ide ni maghahandug ide pati pesan a kapolongan a pinakamatande dingan pinaukasan na i Pablo a pinasagkad na dide.

Gepamatud I Pablo De Kapolongan A Pinakamatande A Hudyo

23 Dingan pinumagelawag i Pablo de kapolongan a Hudyo ta sinabi na, “Manga kabinsa, ako ay

nagkeedup a te malenis a innawa de pekita ni Makedepat, hanggen de adow a oyo.” ² Ay nun iknain non ni pinakaponu a maghahandug a i Ananias ay sinabi na de kauluuddi ide de alane na a tampalin de i nguso ni Pablo. ³ Misan ay sinabi diya ni Pablo, “Podusahan kamo ni Makedepat ta pesabi yu a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. Ta nappalipa kamo dena a hahatolan ok yu a nappaayun de pagdodul ide misan ay an nappaayun de pagdodul ide i pagpatampal yu deko.” ⁴ Dingan sinabi ni kauluuddi duman, “Talage mangani a ang ka te gelang de pinakaponu a maghahandug.” ⁵ Ay dingan sinabi ni Pablo, “Ay patáwed ok yu, manga kabinsa, ta ang ko pan katinggesan a eya ay pinakaponu mangani a maghahandug. Talage a te duman de kasulatan a ‘Wet magsurut ni malot a tungkul de misan ino a ponu de bensa yu.’”

⁶ Nano ay natinggesan pan ni Pablo a te duman a Pariseo pati Saduseo de kaagtaan kanya sinabi na a malagdu de kapolongan, “Manga kabinsa, ako pati ama ko ay Pariseo pala ta dehil de ako ay geasa la a pakeedup a liwet ni Makedepat i nalibunin ide ay pehatolan ok nano.” ⁷ Pagkasabi na ninon ay nagitinalo di i Pariseo pati Saduseo ide dingan nabinsa di i kapolongan. ⁸ Ta i manga Saduseo ide ay an gepanulusun a needup a liwet i nalibunin pati pesabi de a ang kon te anghel o ispiritu a magi anghel misan ay i Pariseo pan ide ay gepanulusun ide a te duman ni pesan a oyo. ⁹ Kanya i pagitinalo de ay malagduin di a surut. Nano ay inumuddi i tipide a magtutodu ni Hudyo ide a kakoloy pala ni Pariseo ide ta sinabi de, “Talage a ang kami te pekita a kasalanan a depat a hahatolan di i agta a oyo. Sigudu ay gesurut diya i anghel o i ispiritu a magi anghel.” ¹⁰ Nano ay nun mahigpit di a masakut i pagitinalo de ay natakut i kaditasan a kapitan ta kati bunoin de i Pablo kanya pan pinalusong na i sundelo na ide ta pinelit de a inamit i Pablo dingan pinasilong na de pigtaanan ni sundelo ide.

¹¹ Dingan nun abi di ay inumuddi i Panginoon de alane ni Pablo ta sinabi na diya, “Patibongin mo i innawa mo ta magi nagpamatud ka dio de Herusalem i ni tungkul deko ay maginon pala i yediin mo de benwaan a Roma.” Inon i sinabi ni Panginoon.

Pinagbelakan I Pablo A Bobuno

¹² Misan ay nun abiabi di ay nagpolong i Hudyo ide ta nagkasungdu ide a te sumpa a an ide námangan o neinom man hanggen an de nagkábobuno i Pablo.

¹³ Apat a puwu a manga lalaki i nagkasungdu a inon.

¹⁴ Ta kinumang ide de ponu ide ni maghahandug ide pati de pinakamatande ide ta sinabi de, “Ikami ay nagkasungdu a te sumpa a ang kami námangan ni misan ano hanggen am mi nagkábobuno i Pablo.

¹⁵ Kanya nano ay agedin yu pan pati pesan a kapolongan de kaditasan a kapitan a palusongin na i Pablo a liwet dikamo ta sasabi yu a getanto kamo pa a masakut diya dingan bobuno mi eya de sesilan na.”

¹⁶ Misan ay inikna pan non ni manakon ni Pablo a anak ni kabinsa na a mahuna i tungkul de belak de de Pablo dingan eya ay sinumilong de kadumanan ni Pablo ta sinabi na diya i belak ni Hudyo ide. ¹⁷ Kanya inolangan ni Pablo un isin a kapitan ta sinabi na, "Buot ko a masakut a sotan yu i gèulittaw a oyo duman de kaditasan a kapitan ta te duman la a sasabi diya." ¹⁸ Ay sinotan ngani nun kapitan de kaditasan a kapitan un gèulittaw ta sinabi na, "Inolangan ok ni Pablo a nabbi-langgo ta pinasotan na deko i gèulittaw a oyo ta te sasabi kon la dikamo." ¹⁹ Kanya kinabit nun kaditasan a kapitan un gèulittaw ta linumayu ide ni untik dingan tinanto na eya, "Anoman i sasabi mo deko?" ²⁰ Nano ay tinumubeg eya, "Nagkasungdu man i Hudyo ide a aaged de dikamo i Pablo tangani palusongin yu de kapolongan diage misan ay gedeya ide dikamo a buot de kon a getanto pa a masakut diya. ²¹ Misan ay wet kamo gepanulusun ta buot de a bebentayen i Pablo ni apat a puwu a manga lalaki ta nagkasungdu ide a an námangan o neinom hanggen an de nagkábobuno i Pablo. Ta nano ay nappahande ide ta i peilat dedla ay i pagtalinga yu dide." ²² Dingan sinabi nun kaditasan a kapitan de gèulittaw, "Wet mo sasabia misan dino a pinatingges mo yo deko."

I Pablo Ay Pepaikag De Gobernador A Pelis

²³ Kanya inolangan nun kaditasan a kapitan un aduwa a kapitan ta sinabi na dide, "Handein yu i aduwa a dian a sundelo a te manga utak a nosut de pito a puwu a násakoy de kabeyo pati aduwa pala a dian a te manga geyang ta kumang kamo de benwaan a Sesarea de manga siyam ni abi. ²⁴ Pati maghande kamo ni kabeyo ide a sasakoyen ni Pablo ta ikagin yu eya de Gobernador a Pelis misan ay depat a alagean yu eya a piyon." ²⁵ Dingan eya ay nagsolat ni magioyo,

²⁶ "I oyo a solat ay gepo deko a Klaudio Lisias dikamo a pegelang ko a Gobernador a Pelis. Ako ay gebeti dikamo. ²⁷ I oyo a lalaki a pepasut ko de sundelo ko ide ay dinakop ni Hudyo ide a bobuno de tebe misan ay nun matinggesan ko pan a eya ay te kapangyedihan a magi tage Roma pala ay nangikag ok ni manga sundelo tangani eya ay ligtasin. ²⁸ Ta nun buot ko a mat-inggesan ti ano i pehabla diya ni manga Hudyo ide ay pinasagkad ko eya de kapolongan a Hudyo. ²⁹ Nano ay natinggesan ko a i pehabla de la diya ay tungkul pan de pagdodul de la ide a Hudyo misan ay an non sukul a dehilan tangani eya ay bunoin pati bilanggoin.

³⁰ Kanya nun matinggesan ko pan a te belak ide a eya ay bunoin ay tambing ko eya a pinaikag dena dikamo. Ta sinabi ko pan de manga gehabla ide diya a depat a dikamo ide maghabla. Maginon dila i nasasabi ko."

³¹ Ta tinumalinga pan i sundelo ide de dinodul dide ta nun abi di ay inamit de i Pablo ta inikag de de benwaan a Antipatris. ³² Misan ay nun kinábiabian ay inu-mampulang un sundelo ide de pigtaanan de de Herusalem misan ay nawalat i te manga kabeyo ide a gealáge ide de Pablo hanggen de benwaan a Sesarea. ³³ Pagdetong de duman ay inikag de i Pablo de Guber-

nador ta binoy de pala un solat. ³⁴ Nano ay nun mabesa di nun Gobernador un solat ay tinanto na i Pablo, "Tage deno ka man a porobinsia?" Dingan nun matinggesan na a i Pablo ay tage Silisia ³⁵ ay sinabi na, "Gepatalikngoy ok dikaw pagedtong ni manga gehabla ide dikaw." Dingan pinabentatayen na i Pablo de sundelo ide de beloy a hanga ni den a Hari a Herod.

Gehabla I Hudyo Ide De Gobernador

24 Pagkatakig ni lima a adow ay dinumatong de Sesarea i pinakaponu a maghahandug a i Ananias a te kakoloy ni pinakamatande ide pati isin a magsasabi de a te ngalan a Tertulo ta dingan pinat-ingges de de Gobernador a Pelis i habla de de Pablo. ² Nano ay nun malawag de i Pablo ay te gepo di i Tertulo a gehabla a magioyo,

"Pegelang ko a Pelis dehil de pag-aláge yu pati naketingges kamo a gesákup ay piyon a masakut i kapuoyen mi nano ta te kapayapaan a nagkapadikami a nasasakopan yu. ³ Kanya gepasalamat kami a pesan dikamo a masakut dehil de pesan a yinadi yu a piyon dikami. ⁴ Misan ay tangani wet kamo di maabela ay patalikngan yu tebe ikami. ⁵ I agta a oyo a piggepoan ni malot ay kinta mi a miggulo de Hudyo ide misan deno eya paagow de belang sákup ni Roma ta eya ay ponu ni manga gepanulusun de Hisus a tage Nasarit. ⁶ Pati pepakaeyenan na ni kabuluhan i beloy a pighandogen de Makedepat misan ay pinadekop mi eya a hatolan tebe a nappaayun de pagdodul mi. ⁷ Dingan dinumatong pan i Lisias a kaditasan a kapitan a in-agow na eya dikami a mapelit. ⁸ Ta dinodul na dikami a depat kon a dikamo kami maghabla tungkul de agta a oyo. Nano ay de pagtanto yu diya ay ketinggesan yu ti ano ta hinabla mi eya dikamo."

⁹ Ta pinamatoden pan ni manga Hudyo ide i pesan a hinabla ni Tertulo.

Peayu Ni Pablo I Sadile Na De Kasagkaden Ni Gobernador

¹⁰ Kanya pinapagsurut di ni Gobernador i Pablo ta eya ay nagsurut,

"Katinggesan ko a ikamo ay náloy di a huwis de bensa a oyo kanya pan nagkasalig ok a geayu ni sadile ko de kasagkaden yu i. ¹¹ Gepo nun ako ay dinumatong de Herusalem a gepodi ay am pa te mahigit de sangpuwu pati aduwa a adow ta inon ay ketinggesan yu be ikamo ay getanto. ¹² Ta misan pakosa ay anak de pan kinta a nakipagtalo de misan dino o gegulo man de kaagtaan de beloy a pighandogen de Makedepat, de pigmitengan ide o misan deno a lugel de benwaan a inon. ¹³ Pati pan an ide te katibeyen a unabis a gehabla deko. ¹⁴ Kanya petanggep ko la a gepodi ok de Makedepat a magi kaapoapohan mi ide ta pepanulusonan ko i pesan a pagdodul pati kasulatan ni magsasabi a den ta nappaayun non de Bowon a Pagtodu a pesabi de a mali kon. ¹⁵ Talage a magi ide ok

pala a geasa a pakeedup a liwet ni Makedepat i pesan a nalibunin, gepanulusun man o eyen. ¹⁶ Kanya pan masépag ok a ugnay a te malenis a innawa de pekita ni Makedepat pati kaagtaan.

¹⁷ "Nano ay nun tipide a taon ay anak dena de Herusalem misan ay inumampulang ok tangani mangadde ni tabeng a kuwarta de manga kasi Hudyo ide, a maghandug ok pala de Makedepat. ¹⁸ Maginon ngani i peyedi ko nun ako ay kitain de de beloy a pighandogen de Makedepat, nun matapos i pagyedi ko a nappaayun de pagdodul ide, misan ay tipide la i agta duman a am pan te gulo. Pati duman pala i tipide a Hudyo a inumapo de Asia. ¹⁹ Kanya ide tebe i kumang dio de kasagkaden yu i a nanhahabla deko be te malot ok a yinadi dide. ²⁰ Misan be an maginon ay magsabi i agta ide a oyo de kasagkaden yu i a ti ano i kasalanan ko a kinta de nun ako ay pinasagkad de de kapolongan. ²¹ Ta kati i kasalanan ko la ay nun sinabi ko a malagdu de kapolongan de a 'Dehil de ako ay geasa la a pakeedup a liwet ni Makedepat i nalibunin ide ay pehatolan ok de kasagkaden yu i de nano a adow.'" Inon i pag-ayu ni Pablo.

²² Dehil ngani de i Pelis ay te sukul a katinggesan tungkul de Bowon a Pagtodu ay an na tinuloy i pagtanto na ta sinabi na de Hudyo ide, "Pagdetong ni kaditasan a kapitan a Lisias ay dingan ok gehatol de oyo a habla yu." ²³ Dingan dinodul na i kapitan a pabentayen na i Pablo misan ay depat a an ide mahigpit ta pabiyaan de la a tabengan eya ni mangáyun na ide.

Gepamatud I Pablo De Kasagkaden Ni Magkálaki A Pelis Pati Drusila

²⁴ Nano ay pagkatakig ni tipide a adow ay dinumatong i Pelis a kakoloy na i bebi na a Hudyo a i Drusila. Dingan pinalawag na i Pablo tangani magpatalikngoy ide tungkul de pagpanulusun de Hisu Kristo. ²⁵ Misan ay nun gesurut di a tuloy i Pablo ni tungkul de piyon a pagyedi ni agta de kakmukan, a wet gepadeog i agta de malot a buot ni lawes na ta nádetong i adow a paghatol ay nágulo ngani i esip ni Pelis ta sinabi na diya, "Nappatud ka di a nototul nano misan ay be te panahon ok ay palawag ko ikaw a liwet." ²⁶ Ta inumasa i Pelis a gebeyed i Pablo tangani pabulwagin na eya. Kanya pan ugnay na a pepakangan tangani ide ay nasurutsurotan. ²⁷ Misan ay nun pagkatakig ni aduwa a taon ay nalewes an di i Pelis ta i kalewes na pan ay i Porsia Pesto. Dehil ngan de buot pan ni Pelis a kasalegen eya ni Hudyo ide ay pinabiyaan na de bilanggoan i Pablo.

Buot Ni Pablo a Nákang De Hari A Kaditasan

25 Nano ay dinumatong di i Gubernurador a Pesto de sasákup na a porobinsia dingan pagkatakig ni tiluwon a adow ay kinumang eya de Herusalem gepo de Sesarea. ² Misan ay naghabela pan diya de Herusalem i ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide a Hudyo tungkul de Pablo. Ta in-

aged de a mapelit de Pesto ³ a tatabengan na ide a pakangin na i Pablo de Herusalem. Ta te belak ide a bebentayen de i Pablo dingan bobuno de sesilan na. ⁴ Tinubeg ide ni Pesto a, "I Pablo ay duman nabbilanggo nano de Sesarea misan ay náampulang ok duman a an naaloy. ⁵ Kanya nappatud di a nosut i manga ponu yu ide tangani ide i gehabla de agta a inon be te duman a kasalanan."

⁶ Misan ay tinumaan pa i Pesto ni manga walo o sangpuwu a adow de Herusalem dingan inumampulang eya de Sesarea. Ta nun kinábiabian di nun detong na de Sesarea ay linumipa eya de piglipaan na a gehatol ta pinakangan na i Pablo. ⁷ Pagdetong pan ni Pablo duman ay linebut eya ni manga Hudyo ide a inumapo de Herusalem ta naghabela ide ni makmuk a mahigpiti misan ay an de napamatoden. ⁸ Dingan sinabi ni Pablo a pag-ayu de sadile na, "Talage a anak te peyedi a katalo de pagdodul ide ni Hudyo pati de beloy a pighandogen de Makedepat man o de Kaditasan man a Hari de Roma." ⁹ Misan ay buot pan ni Pesto a tabengan i Hudyo ide kanya sinabi na diya, "Buot mo man a ná kang de Herusalem ta duman ko ikaw hahatolan?"

¹⁰ Kanya tinubeg eya ni Pablo, "Wiyo ok di de pighatolan yu i a tage Roma ta depat a dio ok yu hatolan misan ay anak pan te yinadi a kasalanan de Hudyo ide ta inon ay katinggesan yu pan. ¹¹ Ta be ako tebe ay matud ngani a geyedi ni malot, a depat a podusahan ni kalebunan ay ang ko tebe aayu i sadile ko. Misan ay dehil pan de an te kamatoden i paghabla de deko ay an depat a boyin ok yu dide kanya buot ko a nanhahatol deko i Kaditasan a Hari de Roma." ¹² Kanya pan nun nagtanto ngona i Pesto de manga getabeng diya de paggubernurador na ay dingan sinabi na de Pablo, "Be buot mo a nanhahatol dikaw i Kaditasan a Hari de Roma ay paatid ko ngani ikaw duman."

Gepamatud I Pablo De Agripa Pati Bernis

¹³ Nano ay pagkatakig nitipide a adow ay dinumatong pan de Sesarea i Hari a Agripa pati Bernis a bebi na ta ide ay naggelang de Pesto de paggubernurador na. ¹⁴ Nun ide ay mulumáloy di duman ay sinabi ni Pesto i tungkul de Pablo ta sinabi na de Agripa, "Te winalat i Pelis dio a nabbilanggo. ¹⁵ Ta nun ako ay de Herusalem ay hinabla eya ni ponu ide ni maghahandug ide pati pinakamatande ide ta inaged de a padusahan ko kon. ¹⁶ Misan ay sinabi ko dide, 'An ugeli ni tage Roma a gepadusa hanggen angona gekasagkaden i gehabla pati hinabla tangani makapag-ayu pan i hinabla.' ¹⁷ Kanya pan nun dinumatong i gehabla ide a Hudyo ay tambing a nun kinábiabian ay linumipa ok de pighatolan ko ta pinakangan ko i agta a inon. ¹⁸ Nano ay nun ide ay nasulusagkaden di ay am pan te nahabla a mabiyet i manga agta ide a magi in-esip ko tungkul de Pablo. ¹⁹ Misan ay i pinagtaloan de ay tungkul la de pagpanulusun de a Hudyo pati de isin a agta a te ngalan a Hisus a nalibun di kon misan ay naedup a liwet a nappaayun de mapelit a pesabi ni Pablo. ²⁰ Kanya nun ang ko katinggesan i tungkul de

paghabla de diya ay tinanto ko i Pablo a be buot na a de Herusalem ko eya hahatolan. ²¹ Misan ay sinabi na pan a i buot na a nanhahatol diya ay i Hari a Kaditasan de Roma a i Augusto kanya pinabentayen ko eya hanggen de ang ko pa pepaatid eya de Hari a Kaditasan de Roma.” ²² Ay dingan sinabi ni Agripa, “Ay buot ko pan a gepatalikngoy de agta a oyo.” Tinubeg eya ni Pesto, “Ay diage ay eikna yu eya.”

²³ Ta nun abiabi dingani ay dinumatong i Agripa pati Bernis a te masampatin a bedu ta kakoloy de pala i kaditasan ide a kapitan pati te manga kapangyedihan ide de benwaan a sinumilong ide de pighatolan. Ta dingan pinakangan pan ni Pesto i Pablo ²⁴ ta sinabi ni Pesto, “Hari a Agripa pati pesan a napadio. Wiyo i lalaki a hinabla deko ni pesan a Hudyo ide dio pati de Herusalem ta peolang de a ang kon depat pa a nagkeedup eya. ²⁵ Misan ay nun tinanto ko eya ay anak pan te pekita a kasalanan a panhahatolan diya ni kalebunan misan ay dehil de buot na a gepahatol de Hari a Kaditasan de Roma ay te belak ok a paatid eya duman. ²⁶ Misan ay anak pan te katinggesan a sosolat de Hari tungkul de agta a oyo. Kanya nano ay pasagkad ko eya dikamo a pesan a namas pa dikamo a Hari a Agripa tangani te nasosolat ok, pagkatanto tam diya. ²⁷ Ta peesip ko a an depat a paatid i isin a bilanggo de Hari a Kaditasan de Roma be ang ngona sosolat i pesan a pehabla diya.”

Peayu Ni Pablo I Sadile Na De Kasagkaden Ni Agripa

26 Nano ay sinabi ni Agripa de Pablo, “Nappatud ka di a gesurut ni tungkul de sadile mo.” Ay nagboy ngona i Pablo ni gelang dingan eya ay nagsurut ni pag-ayu de sadile na. ² “Ikamo a Hari a Agripa ay nagkasalig ok nano ta nappatud a ayu ko i sadile ko de paghabla deko ni Hudyo ide. ³ Ta katinggesan yu pan a masakut i pesan a ugeli ni manga Hudyo ide pati pagitinalo de ide kanya geaged ok a magtiyage kamo deko a magpatalikngoy.

⁴ “Nano ay katinggesan pala ni Hudyo ide ti papalano ok a naedup hanggen nun ako ay anak pa de sadile ko a benwaan pati de Herusalem. ⁵ Ta katinggesan de a náloy ta nappatud pala ide a gepamatud be buot de, a ako ngani ay Pariseo a nag-abut a pinakamahigpit de ugeli a Hudyo. ⁶ Misan ay hinabla ok nano dehil de pag-asa ko de pinangako nun Makedepat de kaapoapohan mi ide a pakeedup na a liwet i nalibunin ide. ⁷ Peasahan pala yo a pangako ni sangpuwu pati aduwa a angkan ni Israel, de pagpodi de a masakut de Makedepat abi pati adow. Ta dehil pala de pag-asa a oyo, Hari a Agripa, ay hinabla ok ni Hudyo ide. ⁸ Pati ang ko katinggesan ti ano ta peesip ni misan ino dikamo a an nappatud a pakeedup a liwet ni Makedepat i nalibunin ide.

⁹ “Misan ay inesip ko nun tagibu a piyon a yediin ko i malot de pesan a manga gepanulusun de Hisus a tage Nasarit. ¹⁰ Talage a matud a yinadi ko dide i malot de Herusalem ta makmuk a manga pineta i pinabbilanggo ko de kapangyedihan ni ponu ide ni maghahandug

ide pati namas pa nun hatolan ide ni kalibunan ay isin ok di a naghatol dide. ¹¹ Pati kinulukangan ko i pesan a pigmitengan a Hudyo dio de Hudia ta misan ino i duman a dinatongan ko ay pinadusahan ko tangani mapelit ko ide a magsurut ni an te gelang de Hisus. Kanya dehil de gengsa ko a hanga dide ay misan deno ide paagow de bulubenwaan a an Hudyo ay inabut ko ide a pinahedepan.

I Pagsabi Ni Pablo Ti Papalano I Pagpanulusan Na

¹² “Maginon pala i dehilan nun ako ay kinumang de benwaan a Damasko a te adde ok ni solat a tande de kapangyedihan ko a inumapo de ponu ide ni maghahandug ide. ¹³ Nano, Hari a Agripa, nun ikami ay getutul di a paagow de Damasko, nun udto di ay te tinumallang di a masakut gepo de langot ta matallang pa de adow a naddepalebut mi pati kakoloy ko ide. ¹⁴ Ta nun ikami a pesan ay napaobbob di de putok ay inikna ko i surut a nagsabi deko de surut a Hebreo a, ‘Saulo, bekot ta peyedian ok mo ni malot? Ikaw pala i gehedep de peyedi mo a oyo a magi tinumindek ka de matelus.’ ¹⁵ Ay dingan tinanto ko eya a magioyo, ‘Ino kamo man, Panginooon?’ Ta tinubeg ok na, ‘Ako i Hisus a peyedian mo ni malot. ¹⁶ Misan ay umuddi ka di ta nagpakita ok dikaw tangani dodulin ko ikaw a getabeng deko a gepamatud ka pala tungkul de kinta mo nano pati kekita mo pa. ¹⁷ Ta leligtas ko ikaw de Hudyo ide pati de an Hudyo ide a pakangan ko dikaw. ¹⁸ Pakang ko ikaw de pesan a agta tangani patinggesin mo dide, a walatin de i madumos a ugeli de a geapo de kapangyedihan ni Satanas, a paagow pan de matalang a ugeli a geapo de Makedepat ta dingan pakeeyenan ko ide ni mammalotin de ta ide ay nappadugeng di de te malenis a innawa dehil de pagpanulusun de deko.’

I Pagsabi Ni Pablo Ni Pagtabeng Na De Makedepat

¹⁹ “Kanya, Hari a Agripa, anak kinumapoy de pangitaán a inon gepo de langot. ²⁰ Kanya kinumang ok a nagsabi a tagibu de Damasko, dingan de Herusalem pati de pesan a sákup ni Hudia. Maginon pala de an Hudyo ide ta nagsabi ok a depat a magipinagsosol ide de mammalotin de, a magpanulusun pan ide de Makedepat. Misan ay depat a paabuya de i pagsosol de de padean ni pagyedi de a piyon. ²¹ Dehil ngan de inon ay dinakop ok ni manga Hudyo nun ako ay duman de beloy a pighandogen de Makedepat ta binuot de a bobuno ok. ²² Misan ay hanggen de nano a adow ay petabengan ok ni Makedepat kanya nano ay dio ok a gepamatud de pesan a te kapangyedihan man o eyen. Ta anak te pesabi ti an i sinabi pala ni magsasabi ide pati Moises a depat a nangyeyedi ²³ a i Kristo ay getiis. Ta eya pala i tagibu a needup de nalibunin tangani bebiyen na ni matallang a esip i Hudyo ide pati an Hudyo.” ²⁴ Misan ay nun gesurut pa i Pablo ay malagdu a sinabi ni Pesto, “Ay nasede di i esip mo Pablo ta subra di i pinag-adelan mo.” ²⁵ Misan ay tinubeg eya ni

Pablo, "Pegelang ko a Pesto, an nasede i esip ko ta i pesan pan a sinabi ko ay kamatoden a masakut. ²⁶ Ta wiyo i Hari a Agripa ay katinggesan na pan i pesan a oyo kanya matibong i innawa ko a gesabi diya ta katinggesan ko ngani a an te nagkattagu de Hari a oyo ta am pan yo nangyedi de nattagu." ²⁷ Dingan sinabi na de Agripa, "Gepanulusun kamo man de magsasabi ide? Misan ay katinggesan ko pan a gepanulusun kamo dide." ²⁸ Kanya sinabi diya ni Agripa, "Ay kasta peesip mo de an naaloy a pagpatalikngoy ko dikaw ay gepanulusun ok di de Kristo."

²⁹ Misan ay sinabi ni Pablo, "De naaloy man o eyen ay talage ay gepanalangin ok de Makedepat a an la tebe ikamo ta pati i pesan a nagpatalikngoy deko nano ay magpanulusun tebe de Makedepat a magi ako, puwide la i tanikala ide a oyo."

³⁰ Nano ay inumuddi un Hari, Gobernador a Pesto, Bernis pati pesan a manga kakoloy de ide. ³¹ Ta nun makabulwag ide ay magioyo i pinasurutsurotan de, "I agta a oyo ay an te yinadi a depat a panhahatolan diya ni kalebunan o pagbilanggo man." ³² Ta sinabi ni Agripa de Pesto, "Be an na tebe inaged a hatolan eya ni Kaditasan a Hari de Roma ay nappatud di a pakabbutan."

I Pablo Ay Nákang Di De Roma

²⁷ Nano ay nun makapag-esip di i Pesto a nek-isakoy kami de hanga a bengka a paagow de Italia ay pinabentayen ni Pesto ide Pablo pati tipide a bilanggo de Hulio a kapitan ni manga sundelo a koloy ide a te ngalan ni Hari a Agosto. ² Ta sinumakoy kami de isin a hanga a bengka a tage Adramitio a sinumulusagid de manga pigdongan de sákup ni Asia. Ta kakoloy mi i Aristarko a tage Tesalonika a sákup ni Masedonia. ³ Nun abiabi ay dinumong kami de benwaan a Sidon. Misan ay i Hulio pan ay te piyon a innawa de Pablo ta pinabiyaan na a makapagbiseta i Pablo de manga ayun na ide tangani mabiyen de eya ni tabeng. ⁴ Ta gepo duman ay sinumakoy kami de bengka misan ay sinongsong kami ni palos kanya nangagidkid kami de kadepit a awenan ni Pugu a Kipre ta duman ay nappalimbu de palos. ⁵ Sinumila kami de tipong ni sákup ni Silisia pati Pampilia dingan dinumatong kami de benwaan a Mira a sákup ni Lisia. ⁶ Ay kinta pan duman nun kapitan i isin a bengka a hanga a tage Alehandria a paagow de Italia kanya sinumakoy kami duman. ⁷ Mahena i pagtotul mi ta tinumakig dikami i makmuk a adow pati nahedepan kami dingan ngona nakadetong kami de tipong ni tangos a Nido. Ta duman ay ang kami nakatuloy dehil de sinongsong kami ni palos kanya nangagidkid kami de kadepit a aweli ni Pugu a Kreta. Ta pagkatakig de tangos ni Salmon ay duman ay nappalimbu de palos. ⁸ Ay nagtiyage kami a sinumila de kaginglan hanggen dinumatong kami de isin a lugel a te ngalan a Piyon a Pigdongan. I oyo ay alane de benwaan a Lasea.

⁹ Nano ay nakatakig di i náloy a panahon pati panganib di i pagsakoy de bengka, ta te gepo di i amiyen

kanya nagpaesip i Pablo de kasakoy na ide. ¹⁰ Ta sinabi na, "Mangáyun, katinggesan ko a an piyon i pagsakoy tam nano de bengka ta nesede la i pangarge pati i bengka ta i edup tam pan ay te panganib." ¹¹ Misan ay namas pa a peppanulusonan nun kapitan i surut ni te adi pati kapitan ni bengka a an i surut ni Pablo. ¹² Ta an depat a naaloy ide de inon a pigdongan de panahon a amiyen kanya nagsabi i kamakmoka a tumuloy la ide ta inesip de pan a makati nakadetong la ide de pigdongan a Penisea. Inon ay isin pa a pigdongan de Kreta misan ay napasagkad non de pelinoden ni adow ta duman ay piyon a pepatakigen ni panahon a amiyen.

Amiyen A Maslog De Atab

¹³ Kanya nun pinumalos pan ni an maslog ay inesip de a nappatud la a ide ay notuloy ta sinalakat de un pasangit a nangagidkid ide a alane de Kreta. ¹⁴ Misan ay an náloy ay pinumalos dingani ni maslog a amiyen a geapo de Pugu a Kreta. ¹⁵ Ta natawang un bengka a hanga ta an nappatud a nosongsong kanya pinabiyaan mi dila. ¹⁶ Dingan nappalimbu kami de isin pa a Pugu a Klauda kanya misan nagkehedepan kami ay sinalakat mi i untik a bengka nunde hanga a bengka. ¹⁷ Pagkasalakat ninon ay hinande de di a gegiptan ni hangain a lubid un bengka a hanga tangani wet nesede. Dingan nun nagkatakut ide a nassagmon de kati a langges de sákup ni Libia de Aprika ay linusong de un layag ta nagpatawang kami. ¹⁸ Misan ay getuloy la i maslog a palos kanya pan nun de sinumunud a adow ay ginapoan de a pebut i manga pangarge ide de atab. ¹⁹ Ta nun de katiluwon a adow ay binut de pan ay un kasangkapan di nun bengka. ²⁰ Pati náloy mi di a an pekita i adow pati manga butatala ta am pala getimok i maslog a palos kanya naeyenan kami di ni pag-asa a needup pa.

²¹ Dehil de náloy di a an gepangan i pesan a nappasakoy de bengka ay inumuddi i Pablo ta nagsurut, "Mangaayun, be nanulusun kamo tebe deko a wet kitam di ngona tumotul de Kreta ay an tebe sinumapit dikitam i magioyo a malot. ²² Misan ay i oyo dila i nasasabi ko nano. Patibongin yu i innawa yu ta an te napalano misan ino dikamo kanya la ay nesede di i bengka i. ²³ Ta kinta ko pan nun abi i isin a anghel nun Makedepat a eya a pepodi ko pati petabengan nano. ²⁴ Sinabi ngan deko nun anghel a, 'Wet ka matakut Pablo ta depat ka a násagkad de Hari a Kaditasan de Roma ta dehil dikaw ay leligtas ni Makedepat i pesan a nappasakoy de bengka.' ²⁵ Kanya patibongin yu i innawa yu ta gepanulusun ok de Makedepat a nangyeyedi i pesan a sinabi na deko. ²⁶ Misan ay nassagmon kitam de isin a pugu."

²⁷ Nano ay nun kasangpuwu pati apat di a abi a nantongog kami pa ni palos de atab a Adriatiko ay dingan nun gitna di ni abi ay inesip di ni manga tage bengka a alane kami di de kaginglan. ²⁸ Dingan nun sinokat de i kaliblong nun atab ay te duman pa a aduwa a puwu a dipa misan ay nun nagkaisul kami ay sinokat de a liwet ay sangpuwu pati lima a dipa i kaliblong na. ²⁹ Misan

ay dehil de takut de a nassagmon kami de kabetoan ay dinagdeg de ngani un pasangit a apat de kadepit a dipus nun bengka dingan ide ay nagpanalangin a umabiabi di tebe. ³⁰ Dingan te belak i tage bengka ide a nelimok ta linusong de un untik a bengka de atab ta sinabi de la a pedegdeg de un pasangit de kadepit a dulong. ³¹ Misan ay sinabi ni Pablo de kapitan pati de manga sundelo ide a, "Be nekiblag i manga agta ide a oyo ay ang kamo ngani nakeligtas." ³² Kanya pinugtus pan nun sundelo ide un lubid nun untik a bengka ta pinabiyaan de a natawang.

³³ Nano ay nun mandeli di a nátallang ay pinakisurotan ide ni Pablo a mamangan ta sinabi na, "Nano ay kasangpuwu di pati apat a abi a ang kamo gepangan ni sukul pati nagkatakut kamo a geilat. ³⁴ Kanya pesabi ko dikamo a mahigpit a mamangan kamo di ta kaelangan yu yo tangani tumibong kamo a pesan ta an te napalano misan dino dikamo." ³⁵ Ta pagkasabi na ninon ay nangamit eya ni tinapay a nagpasalamat de pasulusagkaden de de Makedepat ta pinisang na un tinapay ta ginumapo eya a namangan. ³⁶ Kanya tinumibong di i innawa ni kakmukan ta namangan pala ide. ³⁷ I kamakmuk mi ay aduwa a dian pati pito a puwu pati anim. ³⁸ Dingan nun mabiyagin di un manga agta ide ay binulubut de un trigo nunde atab tangani mumiyaan un bengka.

Nesede I Bengka A Hanga

³⁹ Ta nun mulumatallang di ay nasayed de i isin a lugel a an de inabuyanan misan kinta de i solug a te langges kanya binalak de a noduman be nappatud la. ⁴⁰ Kanya pagkaukas de nun timun ay pinugtus de pala un pesan a lubid nun pasangit ide a winalat de de atab dingan pinaditas de un layág de kadepit a dulong tangani matawang ni palos un bengka nunde solug a langges. ⁴¹ Misan ay napakang pan un bengka de kati a langges ta natapor un dulong ni bengka ta un dipus na pan ay nasede di dehil de hangain a labun. ⁴² Nano ay te belak i sundelo ide a bunoin de i manga bilango ide tangani wet ide makanangoy a nelimok. ⁴³ Misan ay buot pan ni kapitan ni sundelo ide a ligtasin na i Pablo kanya sinablow na ide dingan dinodul na a i pesan a naketingges a nanangoy ay numangoy di. ⁴⁴ Ta i kakmukan pan ay dinodul na a mangamit ni tabla pati kasipak nun bengka ta inon i patawen de. Kanya ikami a pesan ay nakadetong nunde langges.

De Pugu A Malta

28 Nano ay nun makasaka kami di ay natinggesan mi di a inon a pugu ay i Malta mangani. ² Talage a mabeit a masakut i tage duman ide ta nun tinumapuk a magidnaw ay nagdegmang ide. Ta talage a tinanggep de ikami a piyon. ³ Nano ay i Pablo pan ay nagbigkis ni kew a pinuoy na de degmang ta tinumanga i malot a bebek a nainitan a kinumaget de kumot na. ⁴ Kanya nun kitain yo nun tage duman ide a napakaget un bebek ay sinabi de, "I oyo ngani a agta ay

migbuno kanya misan nakaligtas eya de atab ay an di pinabiyaan a needup pa." ⁵ Misan ay pinagpag la ni Pablo de apoy un bebek ta an la eya napalano. ⁶ Ta inilat de a náloy a gumitok i Pablo o nappuoy dila a nali-bun. Misan ay nun an la te gepangyedi de Pablo ay nabowon di i esip de ta sinabi de, "Isin mangani a makedepat i agta a oyo."

⁷ Nano ay i ngalan pan ni ponu de pugu a inon ay Publio ta alane duman i putok na a malawa ta tinanggep na ikami a piyon, a tinumaan kami duman ni tiluwon a adow. ⁸ Nano ay te lagnat pan i ama ni Publio pati maapdis i tiyen na kanya kinangan eya ni Pablo. Dingan nun pinalangin na a tinapá na ni kumot na ay pinumiyan pan un te orom. ⁹ Ta dehil de nangyedi a inon ay nagidinatang i te manga orom ide a pinapiyon na pala ide a tage pugu. ¹⁰ Kanya binuluboy de dikami i makmuk a paaged ta nunde adow pala a nekisakoy kami di ay biniyaan de pa ikami ni kaelangan mi.

Gepo De Malta A Paagow De Roma

¹¹ Ta pagkatakig ngani ni tiluwon a bulan ay sinumakoy kami de bengka a tinumaan pala duman hanggen an piyon i panahon. Ta tage Alehandria inon a bengka a te ngalan a Magweli a Kambel. ¹² Nano ay pagdong mi de benwaan a Sirakusa de Pugu a Sisilia ay nakitaán kami duman ni tiluwon a adow. ¹³ Dingan tinumotul kami a an matanus i pagtotul mi dehil de palos misan ay dinumatong kami de benwaan a Regio de sákup ni Italia. Nano ay nun abiabi di ay pinumalos pan ni geapo de temog kanya nakadetong kami de Puteoli nun káduwa di a adow. ¹⁴ Ta kinumita kami duman ni manga kabinsa ta nag-aged ide a tumaan kami duman ni pito a adow ta dingan tinumotul kami a paagow de Roma. ¹⁵ Nano ay nabereta pan ni manga kabinsa a tage Roma i tungkul dikami kanya tinumagbu dikami i tipide de palingki ni beriyu a Apio ta i kakmukan pan ay de beriyu a Tiluwon a Tindehan. Ta nun kinta ide ni Pablo ay nagpasalamat eya de Makedepat ta tinumibong i innawa na.

Nádetong Ide Pablo De Roma

¹⁶ Pagdetong mi de Roma ay binoy ni kapitan i manga bilango ide de pinakamaditas a Kapitan de Roma misan ay tinalingaan pan i Pablo a geopa dila ni sadile na a tataanan a te kakoloy pan a isin a sundelo a gebentay diya.

¹⁷ Dingan pagkatakig ni tiluwon a adow ay inakit ni Pablo a gepolong i Hudyo ide a te kapangyedihan ta nun ide ay nattipun di ay sinabi na, "Manga kabinsa, misan anok te yinadi a malot de kasi Hudyo tam ide pati de ugeli ni kaapoapohan tam ide ay dinakop ok de a binilango de Herusalem de kapangyedihan ni tage Roma ide. ¹⁸ Nano ay pagkatanto de deko ay pakabutan ok de tebe ta anok pan te kasalanan a depat a podusahan ni kalebunan. ¹⁹ Misan ay an buot ni manga Hudyo ide kanya napiletan ok a gepahatol de

Kaditasan a Hari de Roma i, misan anok te habla de kasi Hudyo tam ide. ²⁰ Kanya dehil de inon ay buot ko a ikamo a makásurut ta ako ay naggeput ni tanikala a oyo dehil de pagpamatud ko de Hudyo ide a te pagasa kitam a pesan a pakeedup a liwet.” ²¹ Dingan ide ay tinumubeg, “Ang kami pa te nagkatanggep a solat a tungkul dikamo a inumapo de sákup ni Hudia pati pan i Hudyo ide a kinumang dio ay am pan ide te pebereta o pesabi a malot a tungkul dikamo. ²² Misan ay buot mi a gepatalikngoy de pagtodu yu ta katinggesan mi a misan deno a kadepit ay makmuk i gelaben de pagtodu a oyo.” Inon i sinabi de dingan tinumotul.

²³ Kanya pan nagkasungdu ide ni isin a adow ta makmuk ngani i kinumang de kataanan ni Pablo. Ta maghapun ay nagpatingges i Pablo dide pati nagpamatud pala a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta. Ta pepamatoden na a mapelit de padean ni kasulatan ni Moises pati kakmukan a magsasabi a den a i Hisus ay eya i Pinangako nun Makedepat. ²⁴ Ta te duman a nagpanulusun de sinabi na ta te duman pam pala a eyen. ²⁵ Kanya nun an ide nagkaeisin ay tinumotul ide pagkasabi ni Pablo ni magioyo a surut dide, “Matud ngani i sinabi ni Ispiri-

tu nun Makedepat de kaapoapohan yu ide de padean ni magsasabi a Isais,

²⁶ ‘Kumang ka de oyo ide a manga agta a magsabi ka a magioyo, Ikamo ay geikna misan ay ang kamo te kaya a gekatinggesan pati misan ugnay yu a pekita ay an yu pala pesapot. ²⁷ Maksa i innawa yu ta an yu buot a eikna o kekita i kamatoden kanya ang kamo gekatingges, getalinga o gepanuluson man ta an yu buot a gesosol tangani pakeeyenan ko ikamo ni mammalotin yu.’ Inon i sinabi ni Makedepat.”

²⁸ Sinabi a tuloy ni Pablo, “Kanya katinggesan yu a manga Hudyo a pepaatid ni Makedepat i kaligtasan na de manga an Hudyo ide ta tatanggep de ngan yo.”

²⁹ Dingan pagkasabi na ninon ay tinumotul i Hudyo ide a nagitinalo.

³⁰ Misan ay tinumaan pa duman i Pablo ni manga aduwa a taon de peopahan na a beloy ta petanggep na duman i belang gebiseta diya. ³¹ Ta nagsabi eya a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta pati nagtodu pala eya ni matallang tungkul de Panginooon a Hisu Kristo a an te nag-abela diya duman.

Roma

¹ Ako a i Pablo a katabeng ni Hisu Kristo ay gesolat dikamo a tage Roma. Pineta ok ni Makedepat a napa ni mag-aatid na ta binoy na deko i tungkolin a gesabi ni piyon a bereta a geapo diya.

² I oyo a piyon a bereta a tungkul de Kristo ay pinangako di ni Makedepat nun tagibu pa ta pinasolat ni Makedepat de magsasabi na ide a den de kasulatan na. ³⁴ Ta i oyo a bereta ay tungkul de Anak na a i Panginoon tam a Hisu Kristo ta nun eya ay napa ni agta ay pinanganak a apo ni Hari a Debid. Pati pan nun eya ay pinakaedup a liwet de nalibunin ay dingan pinakita di ni Ispiritu nun Makedepat a eya ngani i Makapangyedihan a Anak nun Makedepat. ⁵ Ta dehil de kapangyedihan na ay tinanggep ko de Makedepat i tungkolin ko a mag-aatid pati kosa a tabeng na tangani magsabi ok de pesan a an Hudyo ni tungkul de pagpanulusun diya pati pagtalinga de kabuotan na ta de maginon ay pepaabuya ko i makapangyedihan a ngalan ni Kristo. ⁶ Kadugeng kamo pala a manga tage Roma de pineta ide a gepakikaisin de Hisu Kristo.

⁷ Kanya nano ay gesolat ok dikamo dena de Roma a pebuot ni Makedepat a ikamo a pineta na.

Mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Ama tam a Makedepat pati de Panginoon a Hisu Kristo.

Gepasalamat I Pablo De Makedepat

⁸ Nano ay buot ko a matinggesan yu ngona a ako ay gepasalamat de Makedepat a pepodian ko de padean ni Hisu Kristo dehil dikamo a pesan ta nagkabbereta i pagpanulusun yu de misan deno a lugel. ⁹ Talage i Makedepat i gekita a gepanalangin ok a ugnay para dikamo ta hanggen te kaya ok ay petabengan ko eya de pag-atid ni piyon a bereta a tungkul de Anak. ¹⁰ Ta ugnay ok a geaged de Makedepat a makakang ok di tebe nano dena dikamo, be nappaayun de kabuotan na. ¹¹ Buot ko a masakut a ikitam ay magketaan tangani matodu ko dikamo i tungkul de pulupaaged ni Ispiritu a gepatibong de pagpanulusun yu. ¹² Ta buot ko a sasabi a ikitam ay matulutabengan a kumitong i pagpanulusun tam de Makedepat.

¹³ Nano ay buot ko a matinggesan yu, manga kabinsa, a an la pakosa ok a te belak a ná kang dena misan hanggen nano ay nagkàabetan ok. Talage a buot ko a gesabi ni kamatoden dena dikamo tangani patibongin i pagpanulusun yu, a madugengan kamo pala ni bowon a gepinagpanulusun ta inon i yinadi ko pala de kakmukan a an Hudyo a magi ikamo. ¹⁴ Ta te tungkolin

ok a depat a geatid ni piyon a bereta de tage benwaan ide, de tage kalasan ide, de nag-adel ide pati de eyen.

¹⁵ Kanya pan hanga i pagbuot ko a makapagsabi dena dikamo de Roma ni piyon a bereta.

I Oyo I Kapangyedihan Ni Piyon A Bereta

¹⁶ Talage a anak nagkámamos a unabis a gesabi ni piyon a bereta tungkul de Kristo ta i oyo ay kapangyedihan nun Makedepat a nanleligtas ni pesan a gepanulusun, a tagibu de Hudyo ide dingan pa de an Hudyo pala ide. ¹⁷ Ta de pagsabi ni piyon a bereta ay pepakita ni Makedepat a ti papalano a nappa ni malenis a an te kasalanan i agta ide de pekita na be gepanulusun ide a matud. Ta te duman de kasulatan i pesabi ni Makedepat a magioyo a,

“I gepanulusun la i nappa ni malenis a an te kasalanan de pekita ko ta eya i te edup a bowon a geapo deko.”

Makikkakasalanan I Pesan A Agta

¹⁸ Nano ay patalikngan yu i sasabi ko ta pepakita ngani ni Makedepat i belak na a pagpadusa de malot a pagyedi ni agta ide a an getalinga diya ta gepo de malot a buot ni lawes de ay nagkàabetan i kamatoden a gedetong dide. ¹⁹ Talage a nappatud a katinggesan de i kamatoden a tungkul de Makedepat ta pinatingges na dide a malinow kanya depat a ide ay podusahan.

²⁰ Ta an ide te nadedehilan a sasabi a an de katinggesan be te duman a Makedepat o eyen ta gepo pa nun yinadi ni Makedepat i putok i ay katinggesan di ni manga agta a dehil de yinadi na ay te Makedepat a an de pekita. Ta pinamatoden di ni yinadi na a eya i Makedepat a matud a te kapangyedihan a an te kalog.

²¹ Ta misan nun kinatinggesan de a te Makedepat a Matud ay an de eya pinodi pati an de pinasalamatan. Ta i inesip de la ay i pesan a an te manga kabuluhan ta i esip de ay napa ni madumos a an te katinggesan a unabis tungkul de Makedepat. ²² Ta sinabi de a ide ay naketingges misan pan ay talage a an ide te katinggesan. ²³ Ta ide a agta a te kalebunan ay linewesan de i pagpodi de de Makapangyedihan a Makedepat a an te kalebunan, ni pagpodi de de makedepat ide a an matud a yinadi de a kapadepade ni anino de pati kapadepade ni manok ide, manga hayup a getotul pati gedeyag.

²⁴ Kanya pan pinabiyaan ide ni Makedepat a nadeog ni pesan a mammalotin a geapo de sadile de a innawa ta nagyedihan ide ni belang buot de a an nagkaddepat

de belang sulusadile de a lawes. ²⁵ Ta talage a linewesan de i kamatoden a tungkul de Makedepat ni kabutelan ta nagpodi a nanupoy ide de attanan a yinadi nun Makedepat a am pan de Makedepat a nagyedi ni pesan ta eya la i depat a pagpodian, magpakapide pa man. Iwina i matud.

²⁶ Kanya dehil de an de pagtalinga de Makedepat ay pinabiyaan na ide a geyedi ni pesan a buot de a kauluamamos. I mahunain ay linewesan de i nagkaddepat a ugeli de de lalaki ni pagpakialam de de kapadepade de a mahunain. ²⁷ I manga lalaki pala ay pinabiyaan de i nagkaddepat a ugeli de de mahunain. Ta ide ay napulupakialaman de kapadepade de a lalaki a nagyedian ide ni kauluamamos dehil de buot a masakut a malot ni lawes de. Kanya tinanggep de de sadile de i nagkaddepat a padusa dehil de inon a mammalotin.

²⁸ Ta dehil de an de buot a ponulusionan i Makedepat ay pinabiyaan na ide a te esip a mammalotin a madiplot a te ugeli ni an nagkaddepat. ²⁹ Kanya nagkaduman ide ni attanan a mammalotin ta ide ay miglolong, migkulukasulit, migkasinna, migkagengsa de mangáyun de, migbuno, migpakitalo, migdeya pati migtanom ni gengsa. Talage ide ay migsurut de mangáyun de, ³⁰ migpintas pati migkagengsa de Makedepat. An ide te gelang ta migmayabeng ide de esip de pati surut. Ide ay mig-uluesip de malot a an migtalinga de kamoddenan de. ³¹ An ide depat a naponulusionan ta an ide te pagbuot kalbi o katinggesan tungkul de kamatoden. ³² Ta misan katinggesan de pan i sinabi ni Makedepat a depat a nakkiblag diya a an te kalog i pesan a migyedi ni mammalotin a maginon ay getuloy pan la ide de pagyedi de a malot pati namas pa a malot ay pepodi de i kakmukan a geyedi ni maginon.

Nappaayun De Kamatoden I Paghatol Nun Makedepat

2 ¹⁻² Nano ay katinggesan tam ngani a nagkaddepat a gekaduman ni paghatol ni Makedepat i pesan a geyedi ni mammalotin a maginon ta nappaayun de mammalotin de i paghatol na. Kanya ikaw a gehatol de kakmukan a migyedi ni maginon a mammalotin ay ang ka te nadedehilan ta peyedi mo pala i magi peyedi ni pehatolan mo kanya de paghatol mo de kakmukan ay pehatolan mo pala i sadile mo. ³ Talage ikaw pan, ayun, ay wet mo eesipa a nakeélag ka de padusa nun Makedepat ta ikaw pala ay geyedi ni kapadepade de peyedi a malot ni pehatolan mo. ⁴ Pati wet mo eesipa a ang ka podusahan ni Makedepat dehil de hanga a masakut a pagtiyage pati kabeetan a esip na dikaw. Ta depat a uluesipin mo a te kabeetan a esip eya dikaw tangani magkaduman ka pa ni panahon a makapagsosol. ⁵ Misan ay dehil de maksa a innawa mo a ang ka gesosol ay ikaw di pala i getipun ni gepakatakut a padusa de sadile mo de nádetong a adow ta pepakita na ngani de inon a adow i matud a paghatol na dide a geyedi ni mammalotin. ⁶ Ta bebilosan ni Makedepat i pesan a agta a nappaayun de pagyedi de. ⁷ Bebiyen na ni edup a an te kalog i agta a matiyage a geyedi ni

kapiyonan a ide pan a gelawag ni kapangyedihan ni Kristo, bilos a geapo de Makedepat pati pagkaedup a liwet. ⁸ Misan ay podusahan na ni mabiyet i pesan a gekapoy de kabuotan na a ide a an getalinga de kamatoden a getalinga pan de mammalotin. ⁹ Talage a gekaduman ni kahedepan pati pagkatakut i pesan a geyedi ni mammalotin, a i Hudyo ide a tagibu dingan i an Hudyo ide. ¹⁰ Misan pan ay i geyedi ni kapiyonan ni Makedepat a i Hudyo a tagibu dingan i an Hudyo ide, ay gekaduman ide ni kapangyedihan ni Kristo, bilos a geapo de Makedepat pati kasampatan a innawa. ¹¹ Ta talage a i Makedepat ay an te pepeta a agta a unabis.

¹² Kanya i an Hudyo ide a an te pagdodul ide ni Moises ay te padusa be nagkasala pati pan i Hudyo ide a te pagdodul ide ni Moises ay te padusa pala a nappaayun de pagdodul ide be nagkasala. ¹³ Ta an i gepatalingoy la ide ni pagdodul ide i nappa ni malenis de pekita ni Makedepat ta i geabut ide de pagdodul ide i pakeeyenan na ni paghatol dide. ¹⁴ Kanya be i an Hudyo ide a an te pagdodul ide ni Moises ay migtalinga ni kosa a innawa, de kapiyonan ni pagdodul ide dingan te duman ngani de pagkaagta de i belak a matud a nappaayun de pagdodul ide misan an de katinggesan i pagdodul ide ni Moises. ¹⁵ Ta i ugeli de a piyon ay gepaabuya de gekita ide a agta ni pagdodul ide a naunid de innawa de. Pati pan i pagkaagta de a malenis ay gepaabuya de sadile de a i pagdodul ide a naunid de innawa de ay nappaayun de kamatoden pati pan pesosol ni uluesip de i sulusadile de o be magkábuyo ay pepatibong ni uluesip i innawa de a an ide te kasalanan. ¹⁶ Maginon pala ay te adow a paghatol i Makedepat ta nappaayun de piyon a bereta a pesabi ko ay pepahatolan na de Hisu Kristo i nattagu de agta a pesan a madisalad de innawa de.

Tungkul de Hudyo Ide Pati Pagdodul Ide

¹⁷ Nano, ikamo a mangáyun ko a Hudyo, ay nagkasalig kamo di dehil de pengalanan kamo a Hudyo a pineta nun Makedepat ta geasa kamo de pag-abut yu de pagdodul ide pati gemayabeng kamo di a naeisin kamo pati Makedepat. ¹⁸ Pesabi yu pala a katinggesan yu i kabuotan ni Makedepat pati pesan a kapiyonan dehil de tinodu dikamo ni pagdodul ide ni Moises. ¹⁹ Peesip yu pan a ikamo i nakapetodu de manga agta a an te katinggesan, a ikamo pala i magi salong a gepatallang de esip ni agta a nadedumos. ²⁰ Paayin kamo a magtutodu kamo dide a an te manga esip pati dide a magi mangának ta pesabi yu pala a nagkaduman kamo ngani ni pesan a katinggesan pati kamatoden a i kasulatan nun Makedepat. ²¹ Be maginon ay bekot ta petoduan yu i kakmukan a an yu pan petoduan i sadile yu pati gesablow kamo ni migpanakow, misan ay gepannakow kamo pan. ²² Pesabi yu de kakmukan a wet nekialam de bebi ni kakmukan misan gepakialam kamo pan. Nagkagengsa kamo de an matud a makedepat ide misan ay gesilong kamo pan a gepannakow de pigmitengan ni kaagtaan a gepodi de an matud a makedepat ide. ²³ Ikamo ay

gemayabeng a katinggesan yu i pagdodul ide nun Makedepat misan ay dehil de ang kamo geabut de pagdodul na ide ay pesabian ni kakmukan i Makedepat ni malot dehil dikamo. ²⁴ Ta te duman de kasulatan a magioyo, "I ngalan ni Makedepat ay pesabian ni malot ni manga an Hudyo dehil dikamo a Hudyo."

²⁵ I pagpapelat de lawes yu a tande a ikamo ay Hudyo ay te kabuluhan la be getalinga kamo de pagdodul ide ni Makedepat misan be eyen ay ikamo ay magi an Hudyo ide a an te peasahan de Makedepat. ²⁶ Ta be getalinga i an Hudyo de kapiyonan ni pagdodul ide a naunid de innawa de ay talage a te peasahan ide de Makedepat a magi Hudyo a matud. ²⁷ Kanya gehatol i an Hudyo dikamo a Hudyo ta ang kamo getalinga de pagdodul ide nun Makedepat a ikamo a te ugeli a pagpapelat de lawes yu, a te pagdodul a nassolat misan i an Hudyo ide a an te ugeli a pagpapelat ay getalinga de kapiyonan ni pagdodul ide a naunid de innawa de. ²⁸ Ta i agta a geabut la de ugeli a Hudyo, a gepapelat de lawes na ay an eya i matud a Hudyo de pekita ni Makedepat. ²⁹ Ta i matud a Hudyo de pekita na ay eya a te bowon a esip pati edup a geapo de Ispiritu, a an eya a te pag-asa de pag-abut na de ugeli a Hudyo. Talage a te kabuluhan i bowon a edup de pekita ni Makedepat misan pan ay an de pekita ni agta ide.

3 Nano ay kati petanto ok yu a ti deno i piyon pa a kapuoyen tam a Hudyo de kapuoyen ni an Hudyo ide pati ti ano i kabuluhan ni pagpapelat de lawes ni Hudyo ide. ² Ay talage a nagkaduman i Hudyo ide ni makmuk a kapiyonan ta i tagibu ay binoy ni Makedepat dikitam a Hudyo i pinangako na ide a i surut na. ³ Nano ay matud ngani a an nagpanulusun de pinangáko ni Makedepat i kamakmukan a Hudyo misan ay an naeyenan i pinangako ni Makedepat dehil dide a an naponulusonan. ⁴ Talage a mutud a butelan i pesan a agta dio de putok i misan i Makedepat ay eyen. Ta te duman de kasulatan i sinabi ni Hari a Debid a magioyo,

"Ay pepamatoden ko di a i paghatol yu dikami a kaagtaan ay nappaayun de mammalotin mi kanya, Makedepat, ay nanalo kamo de misan ino a gebintang dikamo ni malot."

⁵ Nano ay gesurut ok de manga gepilosopo ta pesabi de a, "Talage a dehil de pagyedi tam ni mammalotin ay pepamatoden dingani ninon a mammalotin tam a i Makedepat la i geyedi ni kapiyonan. Kanya an depat be i Makedepat i gepadusa dikitam a pepamatoden de padean ni mammalotin tam a i Makedepat la i geyedi ni kapiyonan." ⁶ Angan non matud a pagsabi ta be an nappatud a gehatol i Makedepat dikitam a Hudyo ay am pala nappatud a gehatol eya de pesan a agta dio de putok i. ⁷ Misán ay kati te duman pa a gesabi a, "Dehil de ako ay an naponulusonan ay pinakita ko di a malinow a i Makedepat la i naponulusonan kanya an nagkaddepat a podusahan ok na a makikkakasalahan." ⁸ Malot pan non a sinabi a magi pagbintang pala deko ni tipide a agta a getodu ok kon

ni magioyo, "Yumadi kitam ni mammalotin tangani násapit i kapiyonan." Inon i pagbintang de deko. Talage a nagkaddepat a podusahan ide.

An Te Agta A An Te Mammalotin

⁹ Kanya tungkul de mammalotin ni agta ay kapadepade la i kapuoyen ni Hudyo pati an Hudyo. Ta pinamatoden ko di a nadeog i kaagtaan a pesan ni mammalotin, Hudyo man o an Hudyo. ¹⁰ Ta te duman de kasulatan a magioyo a,

"An te misan isin a agta a te sukul a kapiyonan a ugeli de pekita ni Makedepat. ¹¹ Ta an te naketingges de Makedepat pati an te agta a gelawag ni kabuotan na. ¹² I pesan ngani ay tinumalikokod diya a napa ni an te kabuluhan ta an te misan isin a agta a geyedi ni nagkaddepat de pekita ni Makedepat. ¹³ Talage a i pagsurut de ay madiplot a kauluamamos a magi mabungtut a táporan a nakayesan. Ta i dila de ay pegemit de de pagdeya pati pan i surut de a maapdisin ay magi kamandeg ni bebek. ¹⁴ Pati pan i nguso de ay ugnay a getóben gepo de ide ay te natanom a gengsa. ¹⁵ Ta ide ay nappahande a ugnay a gebuno ni kapadepade de a agta. ¹⁶ Kanya pan misan deno ide ay te duman a gulo pati kahedapan ¹⁷ ta an de buot a náabut de ugeli a te kabeetan a esip a geapo de Makedepat. ¹⁸ Namas pa de inon ay an ide te gelang de Makedepat."

¹⁹ Nano ay katinggesan tam a te kapangyedihan de pesan a agta i pagdodul ide tangani peabuyenan de a ide ay makikkakasalahan a an te nadedehilan ta i pesan dio de putok i ay násagkad a gepamatud tungkul de mammalotin de de Makedepat. ²⁰ Kanya talage a dehil de pagdodul ide ay peabuyenan la ni agta i mammalotin de ta angani pakeeyenan ni Makedepat i misan ino a agta ni paghatol dide dehil de pag-asa de de pag-abut de pagdodul ide.

Magioyo Nappa Ni Malenis I Agta De Pekita Ni Makedepat

²¹ Misán ay nano pan ay pinaabuya di ni Makedepat a ti papalano a nappa ni malenis a an te kasalahan de pekita na i agta ide ta gepamatud pala i kasulatan ni Moises pati magsasabi ide a den a an nappa ni malenis a an te kasalahan de pekita ni Makedepat i misan ino dehil de pag-abut de de pagdodul ide. ²² Talage ay pinaabuya di ni Makedepat a nappa ni malenis a an te kasalahan i belang te buot ide, Hudyo man o eyen, dehil de pagpanulusun de de Hisu Kristo. ²³ Ta matud ngani a i pesan ay nagkasala, a an nagkaddepat a nakalani de Makedepat. ²⁴ Misán ay dehil de paaged na a kosa a tabeng ay pinakaeyenan na ikitam ni paghatol de padean ni Hisu Kristo a nagtobus dikitam. ²⁵ Ta i Kristo i dinodul ni Makedepat a nagpakalibun de padipa ta i sagu na la i pantobus tangani nappatud a pakeeyenan ni Makedepat ikitam ni mammalotin dehil de pagpanulusun tam de Kristo. Ta misan matiyage i Makedepat hanggen nun tagibu, a binolan na pa i

pagpadusa na de mammalotin ni agta ide ay de pagkalibun pan ni Kristo ay pinaabuya na di a an na buot inon a mammalotin. ²⁶ Kanya de pagkalibun ni Kristo ay pepamatoden ni Makedepat, de nano a panahon, a hinatolan na di i mammalotin ni kaagtaan pati nappatud di a pakeeyenan na i misan ino a gepanulusun de Hisus ni paghatol na dide.

²⁷ Talage a ang kitam nakapemayabeng a naligtas kitam dehil de pag-abut tam de pagdodul ide ta naligtas kitam la dehil de pagpanulusun tam de Kristo. ²⁸ Kanya i oyo i kamatoden a pakeeyenan la i agta ni paghatol diya dehil de pagpanulusun na de Hisus a angan dehil de pag-abut na de pagdodul ide. ²⁹⁻³⁰ Ta katinggesan tam a i Makedepat ay isin la kanya Makedepat eya ni pesan, a an la ni Hudyo ide ta padepade kitam, Hudyo man o an Hudyo, a pakeeyenan ni paghatol dikitam dehil de pagpanulusun tam. ³¹ Wet yu eesipa a peeyenan mi ni kabuluhan i pagdodul ide dehil de pagtodu mi a tungkul de pagpanulusun de Kristo ta talage pan a namas kitam pa a gepakaabut de pagdodul ide dehil de pagpanulusun tam de Kristo.

I Abraham I Halimbewa

4 Nano ay piyon pa be eesip tam a manga Hudyo a tungkul de kaapoapohan tam a Abraham a ti papalano a pinakaeyenan eya ni paghatol diya ni Makedepat. ² Ta halimbewa la be pinakaeyenan tebe eya ni paghatol diya ni Makedepat dehil de sadile na a pagyedi ay nappatud a nakapemayabeng eya misan ay katinggesan tam a an te nakapemayabeng a misan ino de pekita ni Makedepat. ³ Pati pepamatoden pala ni kasulatan a, "Nagpanulusun i Abraham de Makedepat kanya napa ni malenis eya a an te kasalanan de pekita na." ⁴ Dio i isin pa a halimbewa a be getarabeho i agta ay i pakinabeng na ay i suwildu na a depat ta an paaged. ⁵ Ta be te duman a agta a an te pag-asa de sadile na a pagyedi ta gepanulusun la de Makedepat a gepaeyen ni paghatol na diya a makikkakasalanan ay dingan nappa ni malenis eya de pekita ni Makedepat dehil de pagpanulusun na. ⁶ Nun nowon pala ay sinabi ni Hari a Debid a gekaduman ni kasalegen i misan ino a malenis di a an te kasalanan de pekita ni Makedepat dehil de pagpanulusun na, a an dehil de pagyedi na a sadili. ⁷ Sinabi pa ni Debid a,

"Pekalbian i manga agta a pinakaeyenan di ni Makedepat ni mammalotin de ta an di i mammalotin de de pekita na. ⁸ Ta i pekalbian ide ay pinakaeyenan ni paghatol ni Makedepat dide."

⁹ Nano ay kati peesip yu a gekaduman la i Hudyo ninon a kalbi ni Makedepat a an i an Hudyo ide. An non matud ta katinggesan tam di a i Abraham ay napa ni malenis a an te kasalanan de pekita ni Makedepat dehil la de pagpanulusun na diya. ¹⁰ Pati katinggesan tam pan a napa ni malenis i Abraham de pekita ni Makedepat dingan ngona nagpapelat eya de lawes na. ¹¹ Ta nun nagpapelat eya ay inon i tande a napa ni malenis di eya a an te kasalanan de pekita ni Makedepat dehil de pagpanulusun na la ta nagpanulusun ng-

ona eya dingan eya nagpapelat. Kanya pan eya ay magi ama ni pesan a gepanulusun de Makedepat, a ide a napa ni malenis de pekita na misan am pa ide nagpapelat. ¹² Eya pala ay magi ama ni nagpapelat ide a Hudyo misan an dehil de ide ay nagpapelat ta dehil la de magkapadepade i pagpanulusun de pati kaapoapohan tam a Abraham dingan pa eya nagpapelat.

I Gepinagpanulusun La I Getanggep Ni Pangako Ni Makedepat

¹³ Nano ay nun nowon ay pinangako ni Makedepat de Abraham pati de mangápo na a ide i gemana a te kapangyedihan dio de putok i. Misana ay an binoy dide Abraham inon a pangáko ni Makedepat dehil de pag-abut de de pagdodul ide ta dehil la de pagpanulusun de de Makedepat ta dingan napa ni malenis ide de pekita na. ¹⁴ Ta be i geabut ide de pagdodul ide ay nappa ni gemana ni kalbi ni Makedepat ay dingan an te kabuluhan i pagpanulusun ni agta pati pangáko ni Makedepat. ¹⁵ Ta talage a dehil de pagdodul ide, i kaagtaan ay pehatolan a podusahan ni Makedepat ta be an te duman a pagdodul ide ay dingan an nappatud a sesede tam inon ide.

¹⁶ Kanya pan tinanggep ni Abraham i pangáko ni Makedepat dehil de pagpanulusun na tangani gepangyedi ngani inon a pangáko ni Makedepat gepo de kosa a tabeng na. Ta gepangyedi inon a pangáko de pesan a matud a mangápo ni Abraham, Hudyo man o an Hudyo, a te pagpanulusun a magi eya ta i Abraham i ama tam a pesan. ¹⁷ Ta magioyo i pesabi ni kasulatan a, "I Abraham ay yinadi ni Makedepat a ama ni pesan a gepanulusun de kamakmoka a bensa." Kanya de pekita ni Makedepat a gepanulusunan ni Abraham ay eya ngani ay ama ni pesan a gepanulusun ta talage i Makedepat i gepakaedup de nalibunin pati magyeyédi ninon a am pa yinadi. ¹⁸⁻¹⁹ Nano ay sinabi ni Makedepat de Abraham a bebiyen na ide a magkálaki ni anak a isin, a gekaanak ni makmuk a nappa ni hanga a bensa. An napa ni mahena i pagpanulusun ni Abraham nun naesip na a tungkul de lawes na a matande di a masakut a isin a dian a taon pati nun naesip na a tungkul de bebi na a Sara a tinumakig di i panahon a panganak na. Ta misan an di te pag-asa de sadile na ay te pag-asa pa, a te pagpanulusun de Makedepat kanya de maginon ay eya ay napa ni ama ni pesan a gepanulusun. Ta sinabi diya ni Makedepat a "Nappa ni makmuk i mangápo mo, Abraham." ²⁰ Talage a an te aduwa a esip i Abraham de pangáko ni Makedepat kanya nun nagpodi i Abraham de Makedepat ay nagkaduman eya ni pagpanulusun a getibong pa. ²¹ Pati kinatinggesan na a talage a i misan ano a pangáko ni Makedepat ay te kaya eya a yeyedi na ²² kanya napa ni malenis eya a an te kasalanan de pekita ni Makedepat. ²³ Misana i sinabi ni Makedepat, a i Abraham ay napa ni malenis a an te kasalanan de pekita na, ay an la para de Abraham. ²⁴ Ta pati para dikitam pala ta pepamatoden ninon a sinabi ni Makedepat a ikitam ay nappa ni malenis pala a an te

kasalanan de pekita na dehil de pagpanulusun tam de Makedepat a nagpakeedup a liwet de Panginoon tam a Hisus de nalibunin. ²⁵ Ta binoy ni Makedepat i Hisus a nagpakalibun dehil de mammalotin tam, a pinakaedup na pala a liwet tangani ikitam ay pakaeyenan na ni paghatol na dikitam.

Magioyo I Pagpakaeyen Ni Paghatol

5 Kanya nano ay hanggen nun ikitam ay pinakaeyenan ni paghatol de padean ni pagpanulusun tam ay gepakikaisin kitam di de Makedepat de padean ni Panginoon tam a Hisu Kristo. ² Ta dehil diya a pepanulusonan tam ay gekaduman kitam ngani ni kosa a tabeng ni Makedepat ta te kasalegen kitam di dehil de pag-asa tam, a pepakita dikitam ni Makedepat i gepakaingap na. ³ Pati te kasalegen kitam pala de kahedepan a gedetong dikitam ta katinggesan tam pan a dehil de kahedepan ay gekaduman kitam ni pagtiyage. ⁴ Pati dehil de pagtiyage ay gekaduman kitam ni piyon a innawa a kasalegen ni Makedepat pati pan dehil de inon a piyon a innawa ay gekaduman kitam ni pag-asa a matibong. ⁵ Talage a i pag-asa a matibong ay an naeyenan ni kabuluhan ta i pagbuot ni Makedepat ay pepatibong na i innawa tam de padean ni Ispiritu na a binoy na dikitam.

⁶ Nano ay nun ikitam ay nakiblag pa de Makedepat a an te pag-asa a unabis ay nagpakalibun i Hisus para de pesan a makikkakasalanan a kapagebuk na nunde panahon a pineta ni Makedepat. ⁷ Talage a katinggesan tam a mahedep ngani a hahandug ni misan ino a agta i edup na para de agta a piyon misan ay sigudu ay nappatud a te geyedi ni maginon. ⁸ Misán ay pagelawagin yu pan ti magi ano a kahanga i pagbuot ni Makedepat dikitam ta dinodul na i Kristo a gepakalibun para dikitam a kapagebuk na. ⁹ Ta dehil de sagu ni Kristo a pantobus ay pinakaeyenan kitam di ni Makedepat ni paghatol na kanya katinggesan tam di a namas pa a leligtas kitam ni Kristo de pagpadusa ni Makedepat a nádetong. ¹⁰ Ta be nun ikitam ay kapagebuk pa ni Makedepat ay napa ni ayun na ikitam dehil de pagkalibun ni Anak na ay namas pa a matud nano a ikitam a ayun na di ay nalligtas dehil de edup na a an te kalog. ¹¹ An la maginon ta nagkasalig kitam pala a gepodi de Makedepat de padean ni Panginoon tam a Hisu Kristo ta dehil diya ay napa ni ayun kitam ni Makedepat.

Nappa Ni Migyedi Ni Mammalotin I Pesan A Agta

¹² Esipin yu ta nun nagkasala i isin a agta a i Aden ay nappa ni migyedi ni mammalotin i pesan a agta a te kakoloy a pagkalibun. Kanya kinumálat de pesan a agta i pagkalibun ta nagyedi pan i pesan ni mammalotin. ¹³ Talage a dingan ngona dinumatong i pagdodul ide ni Moises ay nagyedi di i kaagtaan ni mammalotin misan ay dehil de am pa te pagdodul ide ay an ide te kasalanan a i pagsede ni pagdodul ide. ¹⁴ Misán pan ay gepo de Aden hanggen de Moises ay nagkaduman

ni kalibunan i pesan a agta, a ide a an nagkasala a magi Aden a kinumapoy de surut nun Makedepat.

Nano ay i Aden ay anino ni Kristo a nádetong ta dehil de aduwa a oyo ay te gepangyedi de pesan a agta.

¹⁵ Misán ay an padepade i mammalotin ni Aden pati paaged ni Makedepat. Ta be dehil de mammalotin ni isin a agta ay nagkaduman i pesan a agta ni kalibunan a paghatol ni Makedepat ay hanga pa a namas i paaged ni Makedepat ta dehil de kosa a tabeng ni isin a agta a i Hisu Kristo ay gekaduman i kamakmokan ni kaligtasan a geapo de Makedepat. ¹⁶ Pati pan i nangyedi dehil de mammalotin ni isin a agta ay bukud de nangyedi dehil de kosa a tabeng ni Makedepat. Ta nun yinadi ni isin a agta i isin a mammalotin ay dingan i pesan a agta ay hinatolan a paagow de kalebunan misán nun yinadi ni pesan a agta i makmuk a mammalotin ay i kamakmokan a agta ay pinakaeyenan ni paghatol dide dehil de kosa a tabeng ni Makedepat.

¹⁷ Matud ngani a dehil de mammalotin ni isin a agta a i Aden ay nagkaduman i pesan a agta ni kalibunan misán namas pa a talage ay dehil de isin pala a agta a i Hisu Kristo ay petanggep ni belang te buot i kosa a tabeng ni Makedepat pati paaged a nappa ni malenis pala ide de pekita na tangani nanalo ide de mammalotin dio, gepo nano hanggen magpakapide pa man.

¹⁸ Kanya ti papalano a hinatolan i pesan a agta dehil de mammalotin ni isin a agta ay maginon pala pinakaeyenan i pesan a gepanulusun ni paghatol dide a te edup a an te kalog dehil de piyon a pagyedi ni isin a agta a i Hisu Kristo. ¹⁹ Ta ti papalano a napa ni makikkakasalanan i pesan a agta dehil de an pagtalinga ni isin a agta de Makedepat ay maginon pala dehil pan de pagtalinga ni isin pa a agta de Makedepat ay i pesan a gepanulusun ay napa ni malenis a an te kasalanan de pekita ni Makedepat.

²⁰ Nano ay katinggesan yu a nun dinumatong i pagdodul ide ay nagkaduman i agta ni makmuk pa a mammalotin misán nun napa ni makmuk pa i mammalotin ay namas pa a minumakmuk i kosa a tabeng ni Makedepat. ²¹ Kanya ti papalano a te kapangyedihan i mammalotin de agta ide ta nagkaduman ide ni pagkalibun ay maginon pala te kapangyedihan nano i kosa a tabeng ni Makedepat de kamakmokan ta malenis kitam di de pekita ni Makedepat a te edup a an te kalog dehil de Hisu Kristo a Panginoon tam.

Nalibun Pati Pinakaedup A Ayun ni Kristo

6 Nano ay wet yu peesipa a depat a notuloy kitam a geyedi ni mammalotin tangani pepakita a tuloy ni Makedepat i kosa a tabeng na a namas pa. ² Ta an depat a ikitam a nakábut di de kapangyedihan ninon a mammalotin ay needup pa a natalo de inon. ³ Talage a katinggesan yu pan a ikitam ay lininod a tande a gepakikaisin de Hisu Kristo kanya lininod kitam a gepakikaisin de pagkalibun na. ⁴ Ta nun lininod kitam ay de pekita ni Makedepat ay natapor kitam a ayun ni Kristo a gepakikaisin de pagkalibun na tangani ti pa-

palano a pinakaedup a liwet i Kristo dehil de an te kapadepade a kapangyedihan ni Ama ay maginon kitam pala ay nagkeedup di ni bowon a edup a geapo de Makedepat.

⁵ Ta be gepakikaisin kitam di de pagkalibun ni Kristo ay talage a matud a gepakikaisin kitam pala de pagkaedup na a liwet. ⁶ Katinggesan tam pan a i den tam a pagkaagta ay napáku di a ayun ni Kristo de padipa tangani maeyen i kapangyedihan ni malot a buot ni lawes tam, a ang kitam di alepin ni mammalotin. ⁷ Nano ay i nalibun a ayun ni Kristo ay nakábut di de kapangyedihan ni mammalotin. ⁸ Pati pan dehil de ikitam ay nalibun a ayun ni Kristo ay geasa kitam a needup kitam a liwet a ayun ni Kristo. ⁹ Ta katinggesan tam ngani a i Kristo a pinakaedup a liwet ay an di nelibun a liwet na talage a an di te kapangyedihan diya i kalebunan. ¹⁰ Ta tungkul de pagkalibun na ay nagpakalibun eya a pakosa a tangani matalo na i kapangyedihan ni pesan a mammalotin misan ay tungkul de edup na ay nagkeedup eya para de Makedepat. ¹¹ Kanya ikamo pan ay magpanulusun a ikamo ay napakiblag di de mammalotin yu de pekita ni Makedepat a nagkeedup kamo pala para de Makedepat dehil de pagpakikaisin yu de Kristo.

¹² Kanya nano ay wet yu pabiyaan i mammalotin a te kapangyedihan de lawes yu a te kalebunan tangani wet kamo pan getalinga de mammalotin a buot na ide. ¹³ Pati wet yu pabiyaan i misan ano a panggemit ni lawes yu a geyedi ni mammalotin ta boyin yu pan de Makedepat i sadile yu pati belang panggemit ni lawes yu a geyedi ni kapiyonan na ta misan ikamo ay agta a magi nalibun a nakiblag de Makedepat nun sakadow ay nano pan ay ikamo ay needup a gepakikaisin di diya. ¹⁴ Kanya an di depat a nagkadeog kamo ni kapangyedihan ni mammalotin ta nalligtas kamo di dehil la de kosa a tabeng ni Makedepat a an dehil de pagasa yu de pag-abut yu de pagdodul ide.

Depat A Ikitam Ay Magtalinga De Kamatoden

¹⁵ Misán wet yu peesipa a depat a notuloy kitam a geyedi ni mammalotin tangani pepaabuya tam a ikitam ay nalligtas la dehil de kosa a tabeng ni Makedepat a an dehil de pag-abut tam de pagdodul ide. ¹⁶ Ta katinggesan yu ngani a be boboy yu i sadile yu a magi alepin de misan ino ay dingan talage a alepin na ikamo a getalinga diya. Kanya be alepin kamo ni mammalotin ay aadde na ikamo de kalebunan yu misan be alepin kamo ni Makedepat a migtalinga diya ay nappa ni malenis kamo a an te kasalanan de pekita na. ¹⁷ Kanya ako ay gepasalamat de Makedepat ta misan ikamo ay den a alepin ni mammalotin ay tambing kamo a tinumalinga a piyon de pagtodu a binoy ni Makedepat dikamo. ¹⁸ Ta nakábut kamo di de kapangyedihan ni mammalotin yu a den a tinalingaan ta ikamo ay napa ni alepin ni ugeli a piyon a nappaayun de kabuotan ni Makedepat. ¹⁹ Nano ay gesurut ok ni madisapow tangani tambing yu a matinggesan i

pesabi ko ta ti papalano a pinabiyaan yu i lawes yu a nagyedi ni attanan a mammalotin a tuloy tuloy ay maginon pala nano ay pabiyaan yu i lawes yu a geugeli ni piyon tangani nábukud kamo para de Makedepat.

²⁰ Ta talage a nun ikamo ay den a alepin ni mammalotin ay am pa te kapangyedihan dikamo i ugeli a piyon a nappaayun de kabuotan ni Makedepat. ²¹ Ta nun nanon ay ang kamo ngani te pakinabeng a unabis de pagyedi yu a mammalotin a pagkámamos yu nano ta i paagowen ninon ay i an te kalog a pagkakiblag de Makedepat. ²² Misán ay nano ay nakábut kamo di de kapangyedihan ni mammalotin ta ikamo ay napa ni alepin ni Makedepat kanya ikamo ay nabukud di para diya pati edup a an te kalog i paagowen yu. ²³ Ta i pebilos ni mammalotin de misan ino ay i an te kalog a pagkakiblag de Makedepat misan i paaged pan ni Makedepat ay i edup a an te kalog dehil de pagpakikaisin tam de Panginoon a Hisu Kristo.

Nakábut De Kapangyedihan Ni Pagdodul Ide

7 Nano, manga kabinsa, ay gesurut ok dikamo a te katinggesan a tungkul de pagdodul ide kanya katinggesan yu pan a i misan ino a agta ay alepin ni pagdodul ide hanggen needup pa eya. ² Ta halimbewa i isin a mahuna a te bebi pa ay te kapangyedihan diya i bebi na hanggen needup misan ay be nalibun di i lalaki ay nakábut di i mahuna de kapangyedihan ni pagdodul a tungkul de pagbebi. ³ Kanya pengalanan eya a migpakialam be gebebi eya, a nàedup pa i bebi na a tagibu misan ay be nalibun di i bebi na a tagibu ay nakábut di eya de kapangyedihan ni pagdodul ta an di eya migpakialam be gebebi a liwet. ⁴ Maginon pala, ikamo manga kabinsa, ta talage a an di i kapangyedihan dikamo ni pagdodul ide ta nun nagpakalibun i Kristo ay nalibun kamo di a ayun na, a nakiblag de kapangyedihan ni pagdodul ide tangani gepakikaisin kamo de Kristo ta pinakaedup eya a liwet tangani geugeli kitam ni piyon para de Makedepat. ⁵ Nun ikitam ay nagkadeog pa ni malot a buot ni lawes tam ay i belang mammalotin a esip ay napagiyos dehil de pagdodul ide ta dingan inon ide ay gekapagpayedi dikitam ni mammalotin a paagow de kalebunan. ⁶ Misán nano ay nakábut kitam di de kapangyedihan ni pagdodul ide ta nakiblag kitam di de inon ide a nag-alepin dikitam tangani nakátabeng kitam de Makedepat dehil de bowon a edup a peboy ni Ispiritu, a an dehil de ugeli a den a nassolat.

I Oyo I Tungkul De Pagdodul Ide Pati Mammalotin

⁷ Nano ay ang ko pesabi a i pagdodul ide ay peapoan ni mammalotin misan ay be an te pagdodul ay ang ko kinatinggesan a matud a ako ay te mammalotin. Ta ang ko katinggesan i mammalotin a tungkul de pagkasinna be an tebe sinabi ni pagdodul a, "Wet ka nagkesinna." ⁸ Misán ay dehil de inon a pagdodul ay napagiyos i mammalotin de innawa ko a gekapag-

payedi deko ni attanan a kalase a pagkasinna. Ta talage a nun ang ko pa peabuyenan i pagdodul ay kasta ni nalibun i mammalotin de innawa ko. ⁹ Nun tagibu a ang ko pa peabuyenan i pagdodul ay kasta ok ni needup misan ay nun inabuyenan ko i pagdodul ay napagiyos di i mammalotin de innawa ko ta katinggesan ko a ako ay podusahan. ¹⁰ Kanya i pagdodul ide a nangadde tebe deko de edup a an te kalog ay nangadde pan deko de kalebunan ko ta ang ko tinalinggaan. ¹¹ Ta nun nanon ay dinaya ok ni mammalotin de innawa ko gepo de pagdodul ide ta nangadde deko i mammalotin ko de kalebunan nun ako ay geasa pa de pag-abut de pagdodul ide. ¹² Kanya angani peapoan ni mammalotin i pagdodul ide ta matud pati piyon i belang pagdodul ide.

¹³ Talage a wet yu peesipa a i pagdodul ide a piyon ay nangadde deko de kalebunan ta an non matud. Ta i mammalotin de innawa ko ay nangadde deko de kalebunan de padean ni pagodul ide a piyon ta de maginon ay pinaabuya ni pagdodul ide a i mammalotin de innawa ko ay malot a masakut.

I Bowon A Edup Pati Buot Ide A Malot Ni Lawes

¹⁴ Talage a katinggesan tam a i pagdodul ide ay inumapo de Ispiritu nun Makedepat misan ako pan ay agta la a petukso ni belang buot ni lawes ko a nagpaalepin de mammalotin. ¹⁵ Kanya ang ko katinggesan i sadile ko ta misan buot ko a geyedi ni piyon ay anak gepakayedi ta i nagkayedian ko pan ay i ang ko buot a yeyedi. ¹⁶ Nano ay be nagkayedian ko i malot a ang ko buot a yeyedi ay talage a pepamatoden ko a i pagdodul ide ay piyon. ¹⁷ Kanya nano ay an di i pagkaagta ko a bowon i geyedi ni mammalotin ta i mammalotin de innawa ko. ¹⁸ Ta talage a katinggesan ko pala a an te misan ano a piyon a geapo de sadile ko, a i buot ni lawes ko, ta misan te belak ok a geyedi ni piyon ay anak gepakayedi. ¹⁹ Ay talage a ang ko nagkáyedi i buot ko a piyon ta peyedi ko pan i malot a ang ko buot. ²⁰ Kanya be nagkayedian ko i ang ko buot a yeyedi ay an di i pagkaagta ko a bowon i geyedi ninon a malot ta i mammalotin de innawa ko i gepayedi ninon.

²¹ Kanya peabuyenan ko di a masakut a be buot ko a geyedi ni piyon ay nagkátalo ok ni mammalotin. ²² Ta pepamatoden ni bowon ko a pagkaagta a i pagdodul ide ay piyon a masakut ²³ misan ay peabuyenan ko di de lawes ko i, i mammalotin de innawa ko a gelaben de bowon ko a esip a gebuot de Makedepat ta de maginon ay nagpaalepin ok de mammalotin de innawa ko. ²⁴ Ako ay kakulukalbi. Kanya ti ino man i nakapanleligtas deko de lawes a oyo a te kalebunan? ²⁵ Ay gepasalamat ok di de Makedepat ta peligtas ok na de padean ni Panginon tam a Hisu Kristo.

I kapuoyen ko nano ay de padean ni bowon ko a esip ay getalinga ok de Makedepat misan de padean pan ni buot ni lawes ko ay getalinga ok de mammalotin de innawa ko.

Edup A Nappaayun De Ispiritu

8 Kanya nano ay an di gekaduman i gepakikaisin ide de Hisu Kristo ni paghatol dehil de mammalotin de. ² Ta nakábut kitam di de kapangyedihan ni mammalotin de innawa tam a nangadde dikitam de kalebunan ta i Makapangyedihan a Ispiritu a geboy ni edup ay nakapanleligtas dikitam dehil de gepakikaisin tam de Hisu Kristo. ³ Ta dehil de malot a buot ni lawes tam ay ang kitam gekatalinga de pagdodul ide kanya an nappatud a nanleligtas dikitam i pagdodul ide misan ay linigtas kitam ni Makedepat. Ta dehil de mammalotin tam ay dinodul na i Anak na dio de putok i a napa ni agta a an te kasalanan tangani nun nagpakalibun di i Hisus ay nappatud di a pakeeyenan ni Makedepat ni kapangyedihan i malot a buot ni lawes tam. ⁴ Yinadi ni Makedepat i maginon tangani gekayedi kitam ni kapiyonan a nappaayun de pagdodul ide ta nappatud ngan non be nagkeedup kitam a nappaayun de buot ni Ispiritu nun Makedepat, a wet de malot a buot ni lawes tam. ⁵ Ta i belang nagkeedup a nappaayun de buot ni lawes de ay peesip de la i attanan a mammalotin a buot ni lawes de, misan pan i belang nagkeedup a nappaayun de buot ni Ispiritu ay peesip de la i attanan a kapiyonan ni Ispiritu. ⁶ Talage a i belang geesip de mammalotin a buot de ay nappakiblag ide de Makedepat, magpakapide pa man. Misin i belang geesip de buot ni Ispiritu ay gekaduman ni edup a an te kalog pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat. ⁷ Ta i misan ino a geesip la de mammalotin a buot de ay katalo ide ni Makedepat pati an ide getalinga de kabuotan ni Makedepat ta an ide te kaya a unabis. ⁸ Kanya ngani i misan ino a nagkeedup a nappaayun de malot a buot ni lawes de ay angani pagkasalegen ni Makedepat.

⁹ Misin ikamo pan ay an nagkeedup a nappaayun de malot a buot ni lawes yu ta ikamo ay nagkeedup a nappaayun de buot ni Ispiritu ta talage a getaan dikamo i Ispiritu nun Makedepat, a i Ispiritu ni Kristo. Ta esipin yu a i belang an petaanan ni Ispiritu ni Kristo ay an matud a gepanulusun diya. ¹⁰ Misin ikamo a gepanulusun de Kristo ay getaan eya dikamo. Matud ngani a nelibun i lawes yu dehil de mammalotin yu misan pan ay peboy dikamo ni Ispiritu i edup a bowon dehil de napa ni malenis kamo di a an te kasalanan de pekita ni Makedepat. ¹¹ Nano ay dehil de Ispiritu na ay pinakaedup ni Makedepat i Hisus de nalibunin kanya be getaan dikamo i Ispiritu na ay pakeedup pala ni Makedepat i lawes yu a paagow de kalebunan dehil de Ispiritu na a getaan dila dikamo.

¹² Kanya ngani, manga kabinsa, ay depat a nagkeedup kitam a nappaayun de buot ni Ispiritu a wet de malot a buot ni lawes tam. ¹³ Ta be nagkeedup kamo a nappaayun de malot a buot ni lawes yu ay nakkiblag kamo de Makedepat a an te kalog misan pan ay ikamo ay te edup a an te kalog be dehil de kapangyedihan ni Ispiritu ay kiblagin yu i mammalotin a buot ni lawes yu. ¹⁴ Ta i belang migtalinga de Ispiritu nun Makedepat

ay mangának na. ¹⁵ Talage a nun tinanggep yu i Ispiritu nun Makedepat ay ang kamo napa ni alepin a liwet a migkatakut de Makedepat ta dehil de Maka-pangyedihan a Ispiritu na ay napa ni mangának kamo ni Makedepat a gesabi a ugnay diya a, "Ama ko." ¹⁶ Ta i Ispiritu pala i gepamatud de innawa tam a ikitam ay mangának ni Makedepat. ¹⁷ Ta be matud a mangának kitam ni Makedepat ay gemana kitam pala ni hinande a kapiyonan na a magi Anak na a Hisus, kanya depat a ikitam a pesan ay getiis ni kahedepan a magi Kristo tangani nabbinsaan kitam pala ni kapangyedihan na.

I Kasampatan a Dedetongan Tam

¹⁸ Ta para deko ay an te kabuluhan i pagtiis tam nano ta hanga pan i kabuluhan ni gepakaingap a nappa dikitam a pekita, de pineta a adow. ¹⁹ Ta talage i pesan a hayup a yinadi ni Makedepat ay geilat a masakut de adow a pepaabuya ni Makedepat i mangának na a gepanulusun. ²⁰ Ta hanggen nano i pesan a hayup ay an te kabuluhan i kapuoyen de ta inon ay nappaayun la de kabuotan ni Makedepat a an la i kabuotan de. Misan ay dehil de pangáko ni Makedepat ay te duman a pag-asa ²¹ i pesan a hayup ta nakabbut pala ide de kapangyedihan ni kalebunan de, a nabbinsaan ide ni kapiyonan a náapo de Makedepat, a boboy na de pesan a mangának na. ²² Ta katinggesan tam a i pesan a hayup ay nagkehedepan hanggen nano a magi kahedep ni gepanganak. ²³ Ta am pan la ide ta pati ikitam pala a tinumanggep di ni tagibu a paaged nun Makedepat a i Ispiritu ay geinnawa ni hanga pala hanggen geilat kitam ni adow a pepaabuya a ikitam ay mangának ni Makedepat, a gekalawes ni bowon a magi lawes ni Kristo. ²⁴ Nano ay naligtas kitam di a geasa a gekalawes ni bowon misan be nangyedi di i peasaan tam ay an di i pag-asa ta kinta tam di. Ta an te misan ino a agta a geasa de napaduman di diya, ²⁵ misan ay geasa kitam pa de am pa te nangyedi kanya depat a geilat kitam a matiyage.

²⁶ Pati petabengan kitam ni Ispiritu de pesan a kahanaan tam ta ikitam ngani ay mahena ta ang kitam te katinggesan a ti ano i panalangin tam kanya dehil de Ispiritu ay geinnawa kitam ni hangain a an te surut de pag-aged tam de Makedepat. ²⁷ Talage a i Makedepat a naketingges ni pesan a esip ni kaagtaan ay katinggesan na pala ti ano i buot a sasabi ni Ispiritu de pagpanalangin na de padean tam para de manga pineta ide ta inon ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat.

²⁸ Nano ikitam a pineta ni Makedepat a nappaayun de kabuotan na ay katinggesan tam ngani a i pesan a gepangyedi dikitam ay nakátabeng dikitam a gebuot diya. ²⁹ Ta nun katulutagibuan pa ay katinggesan di ni Makedepat ti inoino i talage a diya ta ide i hinande na a nappa ni kapadepade ni Anak na tangani i Anak na ay nappa ni panganay tam a makmuk a magiwinale. ³⁰ Kanya i belang hinande na ay pineta na pala ide a te buot ta i belang te buot ay pinakaeyenan na ide ni

paghatol pati pan i pinakaeyenan ni paghatol ay yinadi na ide a nappa ni magi Kristo.

I Pagbuot Ni Makedepat Dehil De Kristo

³¹ Ay ano i nasasabi tam tungkol de inon? Be i Makedepat dila i kakoloy tam ay ino i nálaben dikitam nano? ³² Ta i Makedepat ay an na kinipotan i Anak na ta binoy na eya a nagpakalibun de padipa para dikitam a pesan kanya boboy na ngani dikitam i pesan a kaelangan tam. ³³ Ay ino nano i te kaya a gesumbong de Makedepat tungkul dikitam a pineta na ta i Makedepat pan di i nagpakaeyen ni paghatol na dikitam. ³⁴ Pati inóman i te kaya a gehatol dikitam ta nagpakalibun para dikitam i Hisu Kristo a pinakaedup a liwet de nalibunin ta nano ay gelipa eya de kaditasan de langot a alane ni Makedepat a geawak eya de Makedepat a ugnay para dikitam. ³⁵ Pati pan inóman i te kaya a nakapepakiblag ni pagbuot dikitam ni Kristo. Ay angan te duman, misan kahedepan, pagkatakut a masakut, pagtiis dehil de pagyedi ni agta ide, tigeng, pagkaubed, pagpanganib pati pagbuno. ³⁶ Ta te duman de kasulatan a magioyo a,

"Dehil de pag-abut mi dikamo Makedepat ay nappa-hande kami a bunoin misan ano a odes ta peesip ni katalo mi a ikami ay magi topa a depat a bunoin."

³⁷ Misan i pesan a inon ay násapit dikitam ay ang kitam natalo ta ikitam ay nanalo a masakut de padean ni Kristo a gebuot dikitam. ³⁸ Talage a katinggesan ko a an te misan ano a nakapepakiblag ni pagbuot dikitam ni Makedepat, misan i kalebunan o i edup man, misan i anghel ide o i te kapangyedihan a pinakaponu de langot, misan i gesapit nano o i am pa, ³⁹ misan i libong ide de longaw o de disalad ni putok i ta matud ngani a an te misan ano a nakapepakiblag ni pagbuot dikitam ni Makedepat dehil de pagpakikaisin tam de Pangi-noon tam a Hisu Kristo.

I Makedepat Pati Hudyo Ide A Pineta Na

9 Nano ay te sasabi ok a kamatoden a tungkul de Hudyo ide. Ay anak gebutil ta gepakikaisin ok de Kristo pati gepo de Ispiritu ay i innawa ko a malenis de pekita ni Makedepat ay gepamatud de surut ko ² a ako ay nagkolungkut a masakut. Talage a i innawa ko ay gehedep a an getimok ³ a tungkul de tage bensa ko pala ide a i kasi Hudyo ko a paagow de padusahan. Kanya nappahande ok a kekiblag de Kristo a nappa ni kalewesan de de pagpadusa ni Makedepat be nalligtas tebe ide. ⁴ Ta ide ay Hudyo a gepo de kaapoapohan mi a Israel a mangának ni Makedepat ta napadetipong de a ugnay i gepakaingap ni Makedepat. Pati nakipagsungduan dide i Makedepat a binoy na pala i pangáko na ide, i pagdodul na ide pati matud a pagpodi diya. ⁵ Mangápo ide ni tagibu a kaapoapohan mi ide pati i Kristo ay inumapo pala de Hudyo nun eya ay napa ni agta a eya a Makedepat a Makapangyedihan a podiin magpakapide pa man. Iwina i matud.

⁶ Misan kinumapoy i kamakmokaan a Hudyo de pangako ni Makedepat ay an naeyenan ni kabuluhan i pangako na ta an i pesan a pinanganak a Hudyo ay kadugeng de pineta ide ni Makedepat. ⁷ Ta an i pesan a mangápo ni Abraham ay te pagpanulusun a magi eya ta sinabi ni Makedepat de Abraham a, "I mangápo la ni Isak i matud a mangápo mo." ⁸ Ta i kabuluhan ni sinabi a inon ay i matud a mangának ni Makedepat ay an pinanganak a nappaayun de buot la ni agta ta nappaayun de pangako ni Makedepat a pinanulusonan ni pineta na ide. ⁹ Ta pinangako ni Makedepat de Abraham a magioyo, "Ta pag-ampulang ko de pineta ko a panahon ay nanganak i Sara ni isin a lalaki." Inon i sinabi ni Makedepat tungkul de Isak.

¹⁰ Isin pa de inoman ay nun gelihe di i Rebeka a bebi ni Isak a kaapoapohan tam ni kambel a manga lalaki ¹¹⁻¹² ay sinabi ni Makedepat diya a, "Nappa ni maditas i bunso a anak mo de panganay mo na a anak." Sinabi yo ni Makedepat nun am pa pepanganak i aduwa a anak, a am pa ide nagyedi ni malot pati piyon ta de maginon ay pepakita ni Makedepat a i pagpeta na ay an nappaayun de pagyedi ni agta ta nappaayun la de sadile na. ¹³ Ta te duman de kasulatan i sinabi ni Makedepat a, "I Hakob a bunso ay pebuot ko ta i Isaw a panganay ay eyen."

¹⁴ Misan ay an tam nasasabi a an matud i pagyedi ni Makedepat. Talage angani ta nappa diya la i buot na. ¹⁵ Ta magioyo pala i sinabi na de Moises, "Talage a matud ay nagkabalbi ok de belang buot ko a kakalbian." ¹⁶ Kanya be piyon i kapuoyen ni agta ay dehil la de kalbi ni Makedepat a an la dehil de kabuotan pati pagyedi a sadili ni agta. ¹⁷ Ta te duman de kasulatan a sinabi ni Makedepat de Hari ni Ihipto a te maksa a innawa a magioyo, "Yinadi ko ikaw a hari tangani be návalo ko di ikaw ay mapaabuya ko i kapangyedihan ko pati mabereta i ngalan ko de pesan a lugel." Inon i sinabi na ¹⁸ kanya i Makedepat ay nagkabalbi la de misan ino a buot na a kakalbian ta pepabiyaan na pan a nappa ni maksa i innawa ni belang buot na a pakisain i innawa de.

Te Duman A Padusa Pati Kalbi Ni Makedepat

¹⁹ Nano ay kati te duman a gesabi deko a, "Bekot ta pesosol ni Makedepat i agta be maginon? Ta ino inoman i te kaya a nálaben de kabuotan na?" ²⁰ Misan ay sasabi ko dikaw a an nagkaddepat a totubeg mo i Makedepat ni maginon ta am mo pala nasasabi diya a nagyedi dikaw a, "Bekot ta yinadi ok yu a magioyo?" ²¹ Talage a i magyeyedi ni bengal ay te kaya a geyedi de isin a kapisang a putok ni mahalage a kasangkapan o an mahalage.

²² Ta misan buot di ni Makedepat a pakitain na i gengsa na pati kapangyedihan na de manga agta a depat di a podusahan a nopuksa ay nagtiyage pa eya a masakut a nagtiis de inon ide ²³ tangani mapaabuya na de manga agta a kinalbian na i kapangyedihan na a an te kapadepade. Ta nun tagibu pa ay pinaghande na ikitam a te gepakaingap de langot, ²⁴ a ikitam a pineta

na, a an i Hudyo la ide ta pati i an Hudyo pala. ²⁵ Ta te duman de kasulatan ni magsasabi a Oseas i sinabi ni Makedepat a magioyo a,

"I kaagtaan a an mangának ko a den ay ngangalanan ko nano a, 'Ide ay mangának ko di.' Ta i kaagtaan a den a ang ko pebuot ay nano ay ngangalanan ko ide a, 'I pebuot ko.' ²⁶ Ta i an Hudyo ide a nun tagibu ay sinabi ni Makedepat a, 'Ang ko ikamo mangának,' ay nano ay napa ni mangának ide ni Makedepat a nàedup." ²⁷ Misan ay magioyo pan i sinabi ni magsasabi a Isais a tungkul de Hudyo ide a,

"Misan i kamakmuk ni Hudyo ide ay magi kamakmuk ni langges de kaginglan ni atab ay tipide la i nalligtas ²⁸ ta tambing a tatapos ni Makedepat i sinabi na a paghatol de kaagtaan dio de putok i."

²⁹ Ta hinola pala ni magsasabi a Isais a magioyo,

"Be an la winalat dikitam a Hudyo ni Makedepat a Panginon ni pesan, i tipide a an napuksa ay an di te nattide dikitam a unabis a magi tage benwaan a Sodoma pati Gomora."

I Oyo Ay Tungkul De Hudyo Ide Pati Piyon A Bereta

³⁰ Nano ay katinggesan tam di a i kamakmokaan a an Hudyo a an nag-esip a ti papalano a nappa ni malenis ide de pekita ni Makedepat ay napa ni malenis di dehil de pagpanulusun de diya. ³¹ Misan i kamakmokaan a Hudyo pan ide a te buot a nappa ni malenis de pekita ni Makedepat dehil de pag-abut de de pagdodul ide ay an ide tinumanggep ni buot de. ³² Ta inumasa ide a nappa ni malenis de pekita ni Makedepat dehil de pagyedi de a sadili, a an dehil de pagpanulusun de diya ta nadegmak ide de hanga a beto a i Kristo de padipa na. ³³ Ta sinabi ni Makedepat de kasulatan a magioyo a,

"Pagelawagin yu ta popuoy ko de gitna ni manga Hudyo i hanga a beto a kassingkugen a kagengsaan de misan ay i belang nonulusun diya ay nalligtas ngani a talage."

10 Nano, manga kabinsa, gepanalangin ok para de Hudyo ide ta buot ko a masakut a maligtas ide tebe. ² Talage a pepamatoden ko a ide ay mahigpit a geabut de Makedepat misan ay an nappaayun de kamatoden na i pagyedi de. ³ Ta an de tinanggep i bereta a nappatud a nappa ni malenis ide de pekita ni Makedepat dehil de kosa a tabeng na ta binuot de pan a nappa ni malenis de pekita na dehil de pagyedi de a sadili kanya an de tinalingaan i padean ni Makedepat tangani nappa ni malenis tebe ide. ⁴ Misan ay dehil de Kristo ay ang kitam di te pag-asa de pagabut tam de pagdodul ide, a ikitam a pesan a napa ni malenis di gepo de pagpanulusun diya.

I Kaligtasan Ay Para De Pesan A Agta

⁵ Nano ay sinabi ni Moises a be te buot i agta a nappa ni malenis de pekita ni Makedepat dehil de pag-abut na de pagdodul ide ay dingan depat a petalingaan na i pesan a pagdodul hanggen needup eya.

⁶ Misan pan i pagtodu a tungkul de agta a napa ni malenis di de pekita ni Makedepat gepo de pagpanulusun na ay gesabi inon a pagtodu a wet mo eesipa a kaelangan ka a násalakat de langot a lalawag mo i Kristo a Magliligtas ta i Kristo ay linumusong di a napa ni agta. ⁷ Pati wet mo eesipa a te kaelangan ka a nádedislad ni putok de nalibunin, a lalawag mo i Kristo ta i Kristo ay pinakaedup di a liwet de nalibunin. ⁸ Ta talage i surut nun Makedepat a tungkul de pagpanulusun ni agta diya a pesabi mi ay dio la de innawa pati nguso tam. ⁹ Kanya be gepamatud kitam a i Hisu Kristo ay Panginoon pati nonulusun kitam a matud a eya ay pinakaedup ni Makedepat de nalibunin ay nalligtas kitam ngani. ¹⁰ Ta be i agta ay gepanulusun a matud ay pakeeyenan eya ni paghatol pati be gepamatud eya de kakmukan tungkul de pagpanulusun na ay nalligtas ngan eya. ¹¹ Ta te duman de kasulatan a i belang gepanulusun de Hisu ay nalligtas ngani a talage, ¹² misan Hudyo o an Hudyo, ta magkapadepade ide de pekita ni Makedepat. Ta i Panginoon ay Panginoon ni pesan, a eya a geboy a tambing ni kalbi na a an te kalog de belang geolang a gepatabeng diya. ¹³ Ta te duman pala de kasulatan a, "I misan ino a geolang a gepatabeng de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon ay nalligtas ngani."

¹⁴ Misan pan ay an nappatud a geolang a gepatabeng i kaagtaan de Makedepat be an de ngona peabuyenan a eya ay i Makedepat a matud pati an nappatud a aabuyenan de eya be an ide inumikna a tungkul diya pati pan an nappatud a nakáikna ide be an te gesabi dide ni piyon a bereta. ¹⁵ Kanya depat a i Makedepat i nonodul de gepanulusun ide tangani geatid ide ni piyon a bereta. Iwina ngani i buot a sasabi ni kasulatan a oyo, "Talage a masampat a pillawag i gedetong a te adde ni piyon a bereta." ¹⁶⁻¹⁷ Talage a matud a i pagpanulusun ay geapo de pagpatalikngoy ta i pagpatalikngoy pan ay geapo de pagsabi ni piyon a bereta a tungkul de Hisu Kristo. Misan ay i kamakmokaan a nagpatalikngoy ay an nagtalinga ta sinabi pan ni magsasabi a Isais a magioyo, "Panginoon, kasta an te nagpanulusun misan isin de surut yu a pesabi mi."

¹⁸ Pati pan i Hudyo ide ay inumikna di ide ni surut nun Makedepat ta misan deno ide ay nagpakadetong dide i piyon a bereta ta i surut nun Makedepat ay nakadetong di de pesan a lugel. ¹⁹ Talage a katinggesan dingani ni Hudyo ide a pekالبian pala ni Makedepat i an Hudyo ide ta sinabi na ngani de kasulatan ni Moises a,

"Pakesinna pati pakagengsa ko i Hudyo ide a mangának ko dehil de pagkalbi ko de an Hudyo ide a ide a an te katinggesan ni tungkul de kamatoden ko."

²⁰ Pati de Hudyo ide ay hinola pan a matanus ni magsasabi a Isais i sinabi ni Makedepat a tungkul de an Hudyo ide a,

"Nakitan ok di ni manga agta a an gelawag deko nun nowon ta gepakita ok di de manga agta a an getanto ni tungkul deko nun nowon."

²¹ Pati sinabi pala ni Makedepat a tungkul de Hudyo ide a, "Misan pekالبian ko a tuloy i Hudyo ide ay gekapoy pam pala ide a an getalinga deko."

Pekالبian Ni Makedepat I Hudyo Ide

11 Nano ay kati peesip yu a pekapoyen di ni Makedepat magpakapide man i Hudyo ide? Ay talage eyen ta esipin yu a ako ay tage Israel a apo pala ni Abraham ta gepo ok de angkaan ni Benhamin. ² Talage a an pekapoyen ni Makedepat i Hudyo ide a mangának na a inabuyenan na gepo nun katulutagibuan pa. Ta katinggesan yu pan i sinabi ni kasulatan a tungkul de Elias nun sinumbong na de Makedepat i Hudyo ide ³ ta sinabi na a magioyo, "Panginoon, binuno de i magsasabi yu ide pati sinede de pa i pighandogen ide ta nano ay lallan ok dila a magsasabi yu misan ay buot ok de a bobuno." ⁴ Misan ay tinubeg eya ni Makedepat a magioyo, "Ang ka gelallan ta nagbukud ok para deko ni pito a lebu a manga lalaki ta ide ay an gepodi de Baal a an matud a makedepat." Inon i sinabi ni Makedepat de Elias. ⁵ Kanya katinggesan tam a misan nano ay te duman a nattide a Hudyo a pineta dehil de kosa a tabeng ni Makedepat. ⁶ Matud ngani a pineta ide ni Makedepat dehil de kosa a tabeng na, a an la dehil de sadile de a pagyedi ta be ide ay pineta dehil de sadile de a pagyedi ay dingan peeyenan ni kabuluhan i kosa a tabeng ni Makedepat.

⁷ Misan ay dehil de pag-asa ni kamakmokaan a tage Israel de sadile de ay an ide nakámit ni buot de kanya napa ni maksa i innawa de ta i nakámit la ni malenis a innawa ay i pineta na la ide. ⁸ Ta magioyo ngani i sinabi ni kasulatan a,

"Binoy ni Makedepat de agta ide i esip a an te katinggesan tungkul de kamatoden ta hanggen de nano ay magi bulag pati bingol ide de innawa de."

⁹ Sinabi pala ni hari a Debid a tungkul de Hudyo ide a magioyo,

"Makedepat, pabiyaan yu a mapuksa ide dehil de pag-asa de de pag-abut de de pagdodul ide a binoy yu ta inon i depat a bilos de. ¹⁰ Mapa ni bulag tebe ide tangani an de katinggesan a ide ay podusahan pati pabiyaan yu a ide ay te mabiyet a innawa dehil de mammalotin de, kapide man."

Inon i sinabi ni Debid.

¹¹ Misan ay an te belak i Makedepat a nomuksa kapi-de man ni kamakmokaan a Hudyo dehil de pagkapoy de de Kristo ta dehil de inon a mammalotin de ay gekaduman di i an Hudyo ide ni kaligtasan tangani i Hudyo ide ay nesinna a gebuot pala de kaligtasan a peboy ni Makedepat. ¹² Nano ay nun an tinalingaan ni Hudyo ide i Makedepat, a an de pala tinanggep i hinande na a kaligtasan para dide ay namoy pa i Makedepat ni kaligtasan na de an Hudyo ide de kulukakmukan a lugel. Kanya de adow a nátanggep i Hudyo ide de Kristo ay namas pangani ay nomoy i Makedepat ni kapiyonan na de an Hudyo ide.

Pekalbian Ni Makedepat I An Hudyo Ide

¹³ Nano, ikamo a an Hudyo, ay katinggesan yu ngani a ako ay pineta ni Makedepat a mag-aatid ni piyon a bereta dikamo kanya petalingaan ko a masakut i tungkolin ko para dikamo a an Hudyo ¹⁴ tangani i kasi Hudyo ko pala ide ay gebuot de kaligtasan a peboy ni Makedepat a nalligtas pala i kakmukan dide. ¹⁵ Talage a nun kinumiblag i makedepat de Hudyo ide ay napa ni ayun na i an Hudyo ide kanya namas pa a piyon i násapit de adow a tatanggep na a liwet i Hudyo ide ta kasta pakeedup di a liwet i kaagtaan dio de putok i.

¹⁶ Ta be i Abraham a inapoán ni Hudyo ide ay piyon ay piyon pala i mangápo na pati be tinanggep ni Makedepat i ramut a i kaapoapohan a Hudyo ay tatanggep na pala i sanga ide a i inapóan ide. ¹⁷ Nano ay i tipide a Hudyo a magi sanga nide Abraham ay pinugtus di ta ikamo pan a an Hudyo a magi an halaman, i napalewes a napakitad nunde kew a olibo a ide Abraham kanya ikamo a an Hudyo ay tinumanggep di pala ni kapiyonan a pinangako ni Makedepat dide Abraham. ¹⁸ Misan ay ikamo a an Hudyo ay wet kamo magmayabeng a tinanggep kamo di a kalewes ni Hudyo ide ta esipin yu pan a an dehil dikamo ay nagkeedup i ramut ta dehil de ramut ay nagkeedup kamo la.

¹⁹ Nano be sasabi yu a pinugtus i sanga ide a den a i Hudyo ide tangani ikamo a an Hudyo ay makaléwes de ²⁰ ay matud non. Misan ay esipin yu a kanya pinugtus i sanga ide a inon dehil de an ide nagpanulusun de Makedepat ta ikamo pan ay an na pepugtus dehil la de pagpanulusun yu diya. Kanya an depat a magmayabeng kamo ta magpakasidong kamo a te gelang de Makedepat. ²¹ Ta pagelawagin yu ta pinugtus ni Makedepat i Hudyo ide a sanga a matud kanya nappatud a popugtus na pala ikamo. ²² Kanya de magioyo ay kekita tam a ti papalano a nagkakalbi i Makedepat pati ti papalano a mahigpit i pagyedi na. Talage a podusahan ngani ni Makedepat a mahigpit i gekapoy diya misan ay pekalbian na ikamo be notuloy kamo de pagpanulusun yu diya ta be eyen ay popugtus na pala ikamo. ²³ Pati pan i Hudyo ide be nonulusun ide a liwet ay liwet a nappadugeng ide de mangának ni Makedepat ta te kapangyedihan i Makedepat a gepakitad dide a liwet, dide Abraham. ²⁴ Pati pan, ikamo a an Hudyo, a magi sanga ni kew a an halaman ay napadugeng di de tinanom a kew a olibo a i mangának ni Makedepat kanya namas pa a talage a nappatud a i Hudyo ide a magi sanga ni kew a olibo a tinanom ay nappadugeng a liwet de kew a olibo a tinanom a i mangának ni Makedepat.

Pekalbian Ni Makedepat I Pesan A Agta

²⁵ Nano, manga kabinsa, tangani ikamo ay wet nappa ni migmayabeng de sadile yu ay buot ko a mattinggesan yu di i oyo a kamatoden a i kamakmokaan a Hudyo ay te maksa a innawa de piyon a bereta hanggen am pa getanggep i kamakmokaan a an Hudyo

de Kristo. ²⁶ Ta dingan pala nátanggep i pesan a Hudyo ide a nalligtas ta te duman de kasulatan i sinabi ni Makedepat a,

“I magliligtas ay náapo de manga Hudyo a i bensa a Sion ta bobut ko de esip de i pagkapoy de deko. ²⁷ I oyo i pagpakikasungdu ko dide a pakeeyenan ko ide ni mammalotin.”

²⁸ Nano ay dehil de pagkapoy ni Hudyo ide de piyon a bereta ay napa ni kapagebuk ide ni Makedepat ta dehil de inon ay nagkaduman kamo di a an Hudyo ni kosa a tabeng ni Makedepat misan pan ay dehil de pagpeta ni Makedepat nun nowon ay pebuot na pa i Hudyo ide gepo de pangako na de kaapoapohan ide a Abraham, Isak pati Hakob. ²⁹ Ta i Makedepat ay an gebulubowon a unabis i esip na tungkul de paaged na pati pagpeta. ³⁰ Nun tagibu ay ang kamo nagtalinga de Makedepat misan ay biniyen na ikamo ni kalbi na nun kapoyen ni Hudyo ide inon a kalbi na. ³¹ Ikamo a an Hudyo ay gepanulusun nano ta i kamakmokaan pan a Hudyo ay eyen misan ay magi biniyen kamo ni kalbi ni Makedepat ay bebiyen pala ide ninon a kalbi de adow a nonulusun ide. ³² Talage a pinaabuya di ni Makedepat a i pesan a agta ay alepin ni mammalotin de tangani nappatud a i misan ino ay gekaduman ni kalbi na dehil de pagpanulusun de.

Pagpodi De Makedepat

³³ Matud a gepakataka i Makedepat ta i kalbi na, kabuotan pati katinggesan ay an te kapadepade kanya talage a ang kitam te kaya a gekatingges ni tungkul de belak pati padean ni Makedepat. ³⁴ Ta te duman de kasulatan a,

“An te misan ino a te katinggesan a ti ano i yeyedi ni Panginoon pati an te nakápesabi diya ni depat na a yeyedi. ³⁵ Talage a an te misan ino a agta a nakapomoy de Makedepat tangani depat a bebilosan na ide.”

³⁶ Ta i pesan ay yinadi ni Panginoon para de sadile na pati i pesan ay nagkeedup dehil de kapangyedihan na kanya mapadiya tebe i pagpodi magpakapide pa man. Iwina i matud.

Te Kapiyonan I Pagtabeng De Makedepat

12 Kanya nano, manga kabinsa ko, ay gepo de pagkalbi ni Makedepat dikitam, ay geagad ok a masakut a boyin yu tebe hanggen needup kamo i sadile yu a lawes diya a magi handug tangani wet kamo geyedi ni mammalotin ta inon la i kasalegen na a i matud a pagpodi yu. ² Pati wet kamo tumolad de ugeli ni kaagtaan dio de putok i ta depat pan a ikamo ay te bukud a edup a gepo de bowon a esip yu ta de maginon ay katinggesan yu a ti ano i kabuotan ni Makedepat a i piyon a pagyedi yu a an te kalog a kasálegen na.

³ Nano ay dehil de kosa a tabeng ni Makedepat a nappa deko ay gesabi ok de belang isin dikamo a wet yu eesipa a piyon kamo pa de kakmukan ta yadi pa a magpakasidong kamo ni esip yu a nappaayun de pulu-

paaged a petanggep yu de Makedepat gepo de pagpanulusun yu diya. ⁴ Ta halimbewa, i lawes tam ngani ay te makmuk a panggemit a an pulupadepade i pagyedi de. ⁵ Kanya ikitam misan makmuk ay isin la a lawes a gepakikaisin de Kristo ta ikitam a manga panggemit ay naeisin la. ⁶ Pati ikitam ay te paaged a bukud bukud a nappaayun de kosa a tabeng ni Makedepat a binoy na dikitam. Kanya be i paaged na dikitam ay i surut a geapo de Ispiritu ay depat a gesurut kitam a nappaayun de surut nun Makedepat a pepanulusonan tam. ⁷ Nano be te paaged dikitam a getabeng de kakmukan ay depat ngani a yediin tam yo ta be magtutodu kitam ay depat a magtodu kitam. ⁸ Pati be te paaged dikitam a gepelit de kakmukan a geabut a tuloy de kabuotan ni Makedepat ay depat a yediin tam. Be geboy kitam ni keedup ay depat a wet mademut. Be te kapangyedihan kitam de kapolongan ay depat a masépag kitam pati be gekalbi kitam de te kahedepan ay depat a yediin tam a te piyon a innawa.

⁹ Nano ay depat a i pagbuot tam ay matud a an de surut la. Kapoyen yu i pesan a mammalotin ta buotin yu i kapiyonan. ¹⁰ Magbuotan kamo a magi nagkaddepat de magiwinale ide pati nappa ni masépag kamo pa a te gelang de belang isin dikamo. ¹¹ Magpakasépag kamo a tuloy de innawa yu de pagtabeng yu de Panginnoon. Pabiyaan yu i Ispiritu a te kapangyedihan dikamo. Magtabeng kamo de Panginnoon. ¹² Masalig kamo dehil de pag-asa yu. Magtiyage kamo de kahedepan yu pati ugnay kamo a magpanalangin. ¹³ Magbulubinsa kamo de belang pineta ide a te kaelangan pati tanggepin yu a piyon i belang gebiseta dikamo.

¹⁴ Nano be te duman a geyedi dikamo ni malot ay magpanalangin kamo para diya ta wet yu tobena eya.

¹⁵ Pati be te duman a nagkasalig ay makisalig kamo dide ta be te duman pala a nagkolungkut ay libengin yu pan ide. ¹⁶ Pesabi ko ngani dikamo a magkaeisin kamo a innawa ta wet kamo magmayabeng, a wet yu pala eesipa a ikamo ay namas pa a piyon de kakmukan ta depat a makikoloy kamo de an ide te manga kapangyedihan.

¹⁷ Wet kamo nebilos ni malot de geyedi ide dikamo ni malot ta pelitin yu pan i belang yeyedi yu ay piyon de pekita ni pesan a agta. ¹⁸ Ta be nappatud, hanggen te kaya kamo ay makikoloy kamo ni piyon de pesan a agta. ¹⁹ Manga kabinsa a pebuot ko ay wet kamo nebilos ni malot de misan dino ta i Panginnoon i behala ta te duman de kasulatan a, "Ako i nebilos, gepayin i Makedepat, a gepadusa de geyedi ide dikamo ni malot." ²⁰ Misan ay para dikamo pan ay be nagketigeng i katalo yu ay depat a ungutin yu ta be eya ay nagkoohaw ay painomin yu tangani mamamos eya a gesosol dehil de yinadi na a malot dikamo. ²¹ Ta wet kamo nebilos de katalo yu a nadeog ni malot ta yadi pa a nanalo kamo de malot dehil de pagyedi yu a piyon.

Tungkul De Te Kapangyedihan Ide Dio De Putok I

13 Nano ay depat a i belang agta ay magtalinga de te kapangyedihan ide de gubverno ta katinggesan yu pan a i Makedepat i namoy ni tungkolin ni pesan a te kapangyedihan. ² Kanya i misan ino a an getalinga de te kapangyedihan ide ay am pala getalinga de kabuotan ni Makedepat ta dingan depat a eya ay podusahan de. ³ Ta i te kapangyedihan ide de putok i ay an katakutan ni agta a geyedi ni piyon ta katakutan la ide ni agta a geyedi ni malot kanya be an yu buot a náatakut kamo de te kapangyedihan ide ay magyedi kamo ni piyon ta kasalegen de pa ikamo. ⁴ Talage a i te kapangyedihan ide ay i dinodul ide ni Makedepat a nátabeng dikamo. Nano be ikamo ay geyedi ni malot ay matakut kamo dide ta ide ay te kapangyedihan a gepadusa ta ide ay dinodul ni Makedepat a gepadusa de belang geyedi ni malot. ⁵ Kanya ikamo ay depat a magtalinga dide tangani wet kamo podusahan pati tangani te malenis kamo a innawa de pekita ni Makedepat.

⁶ Talage i te kapangyedihan ide ay dinodul ni Makedepat kanya dehil de inon ay depat a magbeyed kamo ni buwis ta katabeng ide ni Makedepat de pagtalinga de de tungkolin de. ⁷ Nano ay boyin yu de belang isin i nagkaddepat. Magbeyed kamo ni buwis de magsisingil ta magtalinga kamo a maggelang pala de belang te kapangyedihan ide.

Depat A Magtabengan Kitam

⁸ Magbeyed kamo ni pesan a utang yu a nappaayun de kasungduan yu pati wet kamo tumimok a magbuotan ta i belang gebuot de kapadepade na a agta ay getalinga de pagdodul ide. ⁹ Ta be pebuot yu i kapadepade yu a agta a magi pagbuot yu de sadile yu ay an yu sesede i misan ano a pagdodul a magioyo a, "Wet kamo makialam de bebi ni kakmukan, wet kamo nomuno, wet nannanakow pati wet kamo nagkesinna." ¹⁰ Ta i gebuot de kapadepade na a agta ay angani geyedi ni malot diya kanya be gebuot kitam di de kapadepade tam a agta ay de maginon ay getalinga kitam di de pagdodul ide.

¹¹ Talage a depat a gebuotan kitam ta katinggesan yu pan di a nano ay panahon a depat a ikamo ay mapagiyos a geyedi ni kabuotan ni Makedepat. Ta alane pa nano i panahon a leligtas kitam ¹² ta i panahon ni kahedepan tam a magi abi ay mandeli di a nátapos ta mandeli di ay nádetong i adow ni pagdetong ni Panginnoon. Kanya depat a kapoyen tam di i pagyedi a geapo de madumos a esip ta handein tam i sadile tam de pagyedi a piyon a i matallang. ¹³ Mag-ugeli kitam di tebe ni nappaayun de bowon a edup a naddetallang, a wet de pagbugnang a kasayahan, a wet de pagpakialam a kauluamamos, a wet pala de pagpakitalo pati de pagkasinna. ¹⁴ Ta depat pan a tumolad kamo a tuloy de kapiyonan ni Panginnoon tam a Hisu Kristo ta

wet yu pehandean ni misan ano i pagtalinga yu de malot a buot ni lawes yu.

Wet Magpintas De Kabinsa Yu

14 Nano ay tungkul de agta a mahena de pagpanulusun na de Kristo ay tanggepin yu eya a piyon misan wet kamo gepakitalo diya tungkul de nagkàuluesip na a kati an matud. ² Ta halimbewa gepanulusun i isin a agta a nappatud a námangan ni misan ano misan i mahena de pagpanulusun na ay peesip na a depat la a námangan ni golay. ³ Kanya wet magpintas i gepangan ni misan ano de an gepangan pati wet pala magpintas i an gepangan nun de gepangan ni misan ano ta tinanggep di ni Makedepat i pepintasan. ⁴ Talage a an piyon a pepintasan ni misan ino i katabeng ni Makedepat ta eya a Panginoon na i behala a gesabi ti matud o eyen i pagyedi na ta petanggep ngani eya ta i Panginoon na ay te kaya a getabeng diya de pagpanulusun na a tuloy tuloy.

⁵ Nano ay te duman a geesip a depat a gelangin pa ni manga gepanulusun i isin a adow misan ay te gesabi pan a te kabuluhan a pulupadepade i pesan a adow kanya magpulupabiyaan kamo a te matibong a esip a sadili tungkul de inon. ⁶ Ta i gegelang de isin a adow ay gegelang dehil de Panginoon pati i gepangan ni misan ano ay gegelang dehil de Panginoon ta gepasalamat eya de Makedepat pati pan i an gepangan ni pesan ay gegelang dehil de Panginoon ta gepasalamat pala eya de Makedepat. ⁷ Kanya depat a katinggesan tam a an kitam te kapangyedihan de sadile tam misan nàedup o malibun. ⁸ Ta be nàedup kitam ay geabut kitam de Panginoon ta be malibun kitam di ay noduman kitam de Panginoon kanya pan de malibun kitam o maedup ay i Panginoon a talage i te kapangyedihan dikitam. ⁹ Ta i Kristo ay nagpakalibun a pinakaedup a liwet tangani eya i nappa ni Panginoon ni manga gepanulusun a nàedupin man o nalibunin.

¹⁰ Nano ay an nagkaddepat a gehatol o gepintas kamo de kabinsa yu ta katinggesan yu pan a ikitam a pesan ay násagkad de pighatolan ni Makedepat. ¹¹ Ta te duman de kasulatan a magioyo a,

“Talage a matud, gepayin i Panginoon, ay noluhud deko i pesan a agta ta i pesan ngani a agta ay gesabi a ako i Makedepat.”

¹² Kanya i belang isin dikitam ay násagkad de Makedepat a Huwis a gepamatud a tungkul de mammalotin tam.

Wet Yu Pepapagkasala I Kabinsa Yu

¹³ Dehil de inon ay wet kitam di mahuluhatolan de belang isin dikitam ta yadi pa a magbelak kitam a wet geyedi ni misan ano a gepapagkasala de kabinsa tam.

¹⁴ Nano ay dehil de pagpakikaisin ko de Panginoon a Hisus ay katinggesan ko a masakut a an te misan ano a pápangan a madiplot misan ay be peesip ni misan ino a madiplot i pápangan ay dingan madiplot non de pekita na. ¹⁵ Kanya be dehil de pamangan yu ay

pepaapdisan yu i innawa ni kabinsa yu ay ang kamo ngani te pagbuot diya. Wet kamo námangan ni misan ano a pápangan a an piyon de pekita ni kabinsa yu tangani wet kamo gepapagkasala diya ta dehil diya pala ay nagpakalibun i Kristo. ¹⁶ Kanya wet yu yediin inon a piyon dikamo be inon ay nappa ni malot de te mahena a pagpanulusun. ¹⁷ Ta be te kapanyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay an mahalage i pápangan o pag-inom ta i mahalage la ay i piyon a pagyedi, kasampatan a innawa pati kasalegen a geapo de Ispiritu nun Makedepat. ¹⁸ Ta talage a be maginon i pagtabeng tam de Kristo ay kasalegen kitam ni Makedepat pati gegelang kitam ni kaagtaan.

¹⁹ Kanya ngani pelitin tam a yediin i gepakapamoy ni kasampatan a innawa pati gepakapagpatibong de innawa ni belang isin dikitam. ²⁰ Pesabi ko dikamo ay wet yu sedea i pagpanulusun ni pineta ide ni Makedepat dehil la de pápangan a pépangan yu, ta i pápangan ay malenis a pesan misan te kasalanan i agta a gepangan ni misan ano a gepapagkasala de kabinsa na. ²¹ Kanya yadi pa tebe a tumimok kamo di de pamangan ni karne, de pag-inom ni alak pati de misan ano a pagyedi a gepapagkasala de kabinsa yu. ²² Ta misan matud i katinggesan yu ay yadi pa de pekita la ni Makedepat i pagyedi yu, a wet de pekita ni te mahena a pagpanulusun ta nagkasalig i misan ino a agta a te malenis a innawa dehil de an eya gepapagkasala de kabinsa na. ²³ Misan pan be te duman a agta a te aduwa a esip tungkul de pamangan na ta dingan námangan ay talage a an te malenis eya a innawa ta an na peyedi a nappaayun de pagpanulusun na ta kasalanan inon a an nappaayun de pagpanulusun na.

Kasalegen Yu I Kakmukan A Wet I Sadile Yu

15 Kanya depat a ikitam a te matibong a pagpanulusun ay getabeng de te mahenain a pagpanulusun a wet tam lalawaga i sadile tam a kasalegen ² ta depat a magyedi kitam ni kasalegen ni kabinsa tam tangani namas pa a tumibong i pagpanulusun na. ³ Ta i Kristo ay an naglawag ni kasalegen na a sadili ta te duman de kasulatan a tungkul diya a magioyo a, “I paglibek ni kaagtaan de Makedepat ay napa de Kristo.” ⁴ Ta katinggesan yu a i pesan a sinolat nun sakadow ay pagtodu para dikitam tangani te pag-asa kitam ta gepo de kasulatan ay nappatud ngani a tatanggep tam i pagtiyage de kahedepan pati innawa a matibong. ⁵ Nano ay buot ko tebe a i Makedepat a geboy ni pagtiyage pati tibong ni innawa yu ay mamoy dikamo ni esip a naeisin a nappaayun de kabuotan ni Kristo ⁶ tangani sabey sabey kamo a nakapepodi de Makedepat a Ama ni Panginoon tam a Hisu Kristo.

I Piyon A Bereta Pati An Hudyo Ide

⁷ Kanya tanggepin yu a piyon i belang isin dikamo a magi pagtanggep dikamo ni Kristo tangani podiin yu i Makedepat. ⁸ Ta pesabi ko dikamo a i Kristo ay napa ni katabeng a tagibu de Hudyo ide tangani pepakita na a

i Makedepat ay an butelan ta mamatud na i pinangako ni Makedepat a binoy na de kaapoapohan a Hudyo nun tagibu. ⁹ Ta esipin yu pala a eya ay dinumio tangani i an Hudyo pala ide ay te kaya a makapagpodi de Makedepat dehil de kalbi na dide ta te duman de kasulatan i surut ni Kristo a magioyo,

“Kanya, Makedepat, ay gepasalamat kami dikamo pati manga an Hudyo ta gekanta kami pala ni pagpodi de ngalan yu.”

¹⁰ Te duman pala de kasulatan a magioyo,

“Makisalig kamo pala a manga an Hudyo a kakoloy ni Hudyo ide a mangaanak ni Makedepat.”

¹¹ Te duman pa,

“Ikamo a manga an Hudyo ay magpodi kamo de Panginoon pati pesan tebe a kaagtaan ay magpodi diya.”

¹² Pati sinabi pala ni magsasabi a Isais a magioyo,

“I apo ni Hesse ay nádetong a nappa ni te kapangyedihan de an Hudyo ide ta diya la ide náasa.”

¹³ Kanya ako ay gepanalangin de Makedepat a geboy ni pag-asa dikamo ta buot ko tebe a gekaduman kamo ni kasalegen na pati kasampatan a innawa dehil de pagpanulusun yu diya, a nappa ni hanga a namas pa i pag-asa yu gepo de kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat.

Matanus I Surut Ni Pablo

¹⁴ Talage, manga kabinsa, para deko ay katinggesan ko a ikamo ay te piyon a ugeli a ikamo pala ay te katinggesan a sukul tangani natulutoduan kamo. ¹⁵ Misan ay pesolatan ko pa ikamo a matanus tangani pepa-pag-esip ko ikamo a liwet. Ta binoy deko ni Makedepat i tungkolin ¹⁶ a getabeng de Hisu Kristo tangani gesabi ok ni piyon a bereta dikamo a an Hudyo. Ta de maginon ay ako ay magi maghahandug de Makedepat ta ikamo pan ay magi handug a kasalegen na ta pati pebukud kamo ni Ispiritu para diya. ¹⁷ Kanya nano dehil de pagtabeng deko ni Hisu Kristo ay nagkasalig ok de peyedi ko para de Makedepat de an Hudyo ide. ¹⁸ Ta gesurut ok la dehil de pagtabeng deko ni Kristo tangani nonulusun pala de Hisu Kristo i an Hudyo ide de padean ni surut ko, pagyedi, ¹⁹ tande ide a gepakataka pati kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat. Ta de maginon ay nagsabi ok di ni piyon a bereta a tungkul de Kristo de pesan a putok gepo de benwaan a Herusalem hanggen de porobinsia ni Ilikriko. ²⁰ Ta buot ko a masakut a maatiden ko ni piyon a bereta i lugel a am pa inumikna ni tungkul de Kristo tangani wet ok getodu de lugel a te mag-aatid di ni piyon a bereta. ²¹ Ta te duman de kasulatan a magioyo a,

“I Kristo ay aabuyenan ni am pa gepakabereta ni tungkul diya pati katinggesan ni am pa ide gepakàikna ni tungkul diya.”

Te Belak I Pablo A Nákang De Roma

²² Kanya pan hanggen nano ay anak pa gepakakang dena dikamo ay dehil de buot ko a mapakálat i piyon a

bereta de pesan a lugel. ²³ Misan nano ay natapos ko di i tungkolin ko de lugel a oyo ta eya pampala ta makmuk a taon di a buot ko a masakut a ná kang dena.

²⁴ Kanya buot ko tebe, a pagsila ko dena a paagow de Ispanya, ay nakkitakitaan kitam pati geasa ok a tatabengan ok yu de pagtotul ko be makatakig ngona i untik a panahon a pagikinoloy tam a te salig. ²⁵ Misan ay pag-apo ko dio a paagow dena ay nesila ok ngona de Herusalem ta aatid ko i kuwarta a tabeng de manga pineta duman. ²⁶ Ta buot ni tage Masedonia ide pati tage Akaya ide a gepaadde ide deko ni kuwarta de a tabeng de mahedepin ide de Herusalem a manga pineta. ²⁷ Talage a de kosa a innawa de ay namoy ide ni tabeng de de tage Herusalem ide ta nagkaddepat ngani a tumabeng ide de mahedepin a Hudyo ta nagkabinsa i pesan a an Hudyo ide de kapiyonan ni Hudyo ide a i Kristo. ²⁸ Kanya pagkaatid ko de Herusalem ni oyo a kuwarta a tabeng ay dingan nesila ok dena dikamo de Roma a paagow de Ispanya. ²⁹ Ta katinggesan ko a pagdetong ko dikamo ay gekaduman kitam ni an te kolang a pagkalbi ni Kristo.

³⁰ Kanya nano, manga kabinsa, ay geaged ok dikamo a masakut dehil de Panginoon tam a Hisu Kristo pati pagbuot a peboy ni Ispiritu a makipanalangin kamo para deko ³¹ tangani alagean ok ni Panginoon nunde an ide gepanulusun a tage Hudia, a tanggepin pala tebe ni manga pineta de Herusalem i tabeng a kuwarta a aadde ko para dide. ³² Ta maginon be nappaayun de kabuotan ni Makedepat ay ná kang ok dena dikamo a te salig a innawa ta buot ko tebe a gebiseta dena dikamo tangani tumibong i innawa ko. ³³ Nano ay mapadikamo tebe a pesan i Makedepat a eya a geboy ni kasampatan a innawa. Iwina i matud.

I Oyo I Pagbeti Ide

16 Nano ay pepaabuya ko di dikamo i kabinsa tam a mahuna a i Pebe ta eya i te tungkolin a katabeng de kapolongan de benwaan a Senkrea. ² Kanya tanggepin yu eya a piyon dehil de pagpakikaisin tam de Panginoon ta i pagtanggep yu diya ay nappaayun de ugeli ni manga pineta ni Makedepat. Tabengan yu eya hanggen te kaya kamo ta eya pan ay tinumabeng de kamakmokaan a agta pati deko pala. ³ Pakibeti ok yu de magkálaki a Priska pati Akilo ta ide ay magi ako a katabeng ni Hisu Kristo. ⁴ Ta pinahonan de i edup de para deko, kanya nano ay an la ako i gepasalamat de Makedepat dehil de pagtabeng de deko ta pati i manga kabinsa de manga kapolongan a an Hudyo pala. ⁵ Pakibeti ok yu pala de pesan a gepolong de beloy de ta betiin yu para deko i ayun ko a Epeneto a eya i tagibu a nagpanulusun de Kristo de porobinsia ni Asia. ⁶ Pakibeti ok yu pala de Maria a eya a nagtabeng dikamo de pagsabi ni piyon a bereta. ⁷ Pakibeti ok yu pam pala de kapadepade ko a Hudyo a ide Androniko pati Hunia a ná kakoloy ko de bilanggoan pati ide ay pegelang ngani a mag-aatid ta ide ay tagibu pa a nagpanulusun deko.

⁸ Gebeti ok pala de Ampiliato a pebuot ko dehil de pagpakikaisin mi de Panginoon. ⁹ Maginon pala gebeti ok de Urbano a kapadepade ko a katabeng ni Kristo pati de ayun a Estakis. ¹⁰ Pakibeti ok yu de Apeles a agta a pagkasalegen ni Kristo pati de mittanak ni Aristobulo. ¹¹ Pakibeti ok yu pala de kapadepade ko a Hudyo a i Herodion pati manga kabinsa a gepakikaisin de Kristo de mittanak ni Narsiso.

¹² Pakibeti ok yu pam pala de manga katabeng ni Panginoon a ide Tripena pati Triposa pati de pebuot a i Persida a migtabeng a masakut de Panginoon. ¹³ Maginon pala de Rupo a piyon a kabinsa a gepakikaisin de Kristo ta pakibeti ok yu pati de ina na a magi ina ko pala. ¹⁴ Pakibeti ok yu pala dide Asinkrito, Plegonte, Hermes, Patrobas, Hermas pati kakmukan pa a kabinsa a ayun de. ¹⁵ Pakibeti ok yu pam pala dide Pilologo, Hulía, Nereo pati wile na a mahuna pati Olimpas pati de pesan a pineta a ayun de.

¹⁶ Nano ay mabetebetean kamo a magiwinale de Kristo ta pebeti kamo pala ni pesan a kapolongan ni Kristo dio.

I Oyo I Inapóan A Pagtodu

¹⁷ Manga kabinsa, pesabian ko ikamo a mag-engat kamo dide a gepakiblag de kapolongan, a gepahena pala ni pagpanulusun yu ta ide ay gepakitalo de pagtodu a matud a tinanggep yu dikami. Talage a umelag kamo dide ¹⁸ ta i magpaninon a manga agta ay an katabeng ni Kristo a Panginoon tam ta ide ay getalinga la de malot a buot ni lawes de. Ta dehil de masampatin a surut de a te naddedisalad a pagkasinna ay nadedeya de i kaagtaan a am pa te sukul a katinggesan tungkul de kamatoden. ¹⁹ Ta katinggesan ni pesan a ikamo ay migtalinga de kamatoden ta ako ay

nagkasalig de inon misan ay buot ko pa a ikamo ay nappa ni naketingges tungkol de pesan a kapiyonan a nappa ni am pan te katinggesan tungkol de kamalotan. ²⁰ Ta talage a an di naaloy ay i Satanas ay pakádeog di dikamo ni Makedepat a geboy ni kasampatan a innawa.

Mapadikamo tebe i kosa a tabeng ni Panginoon tam a Hisu Kristo.

²¹ Pebeti kamo pala ni Timoteo a magi ako a katabeng ni Panginoon pati ide Lusio, Hason, Sosipatro a Hudyo ide a kapadepade ko.

²² Ako a i Tersio a nagsolat ni oyo para de Pablo ay gebeti ok pala dikamo dehil de pagpakikaisin tam de Panginoon.

²³ Nano ay gebeti pala dikamo i Gayo ta ako a Pablo ay de beloy na nappataan ta dio pala gepolong i manga gepanulusun pati gebeti pala i Erasto a engatya-man ni benwaan dio. Maginon pala i Cuarto a kabinsa tam. ²⁴ Manga kabinsa ko, mapadikamo tebe i kosa a tabeng ni Panginoon tam a Hisu Kristo. Iwina i matud.

Pagpodi De Makedepat

²⁵ Nano ay i Makedepat i te kapangyedihan a gepatibong dikamo a nappaayun de piyon a bereta a tungkul de Hisu Kristo a pekálat ko, a nappaayun pala de kamatoden a tinagu nun ti kapide ta nano ay pinakita di. ²⁶ Ta pinaabuya di gepo de kabuotan ni Makedepat a an te kalog i kamatoden de kasulatan ni manga magsasabi ide a te surut a geapo de Ispiritu tangani i pesan a an Hudyo ay manulusun de piyon a bereta a peatid de pesan a lúgel.

²⁷ Nano ay de padean ni Hisu Kristo ay magpodi kitam di de Makedepat a maketingges ni pesan, magpakapide pa man. Iwina i matud.

1 Korinto

1 I oyo ay gepo deko a Pablo a mag-aatid ni Hisu Kristo ta inon a tungkolin ko ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat ta gepo pala yo de kabinsa tam a Sostenes. ² Gesolat ok dikamo a kapolongan ni Makedepat a tage Korinto a ikamo a binukud a para diya de padean ni pagpakikaisin yu de Hisu Kristo ta magi pesan a manga pineta ni Makedepat de belang lugel ay gepanulusun kamo pala de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon tam a Hisu Kristo ta eya i Panginoon tam a pesan.

³ Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama tam pati Panginoon a Hisu Kristo.

I Oyo I Kosa A Tabeng A Geapo De Kristo

⁴ Talage a ugnay ok a gepasalamat de Makedepat dehil de kosa a tabeng a binoy na dikamo gepo de pagpakikaisin yu de Hisu Kristo. ⁵ Ta gepo de inon ay gekaduman kamo di ni pesan a kapiyonan ni Makedepat a i pagsurut pati katinggesan a geapo diya. ⁶ Ta dehil de pagpanulusun yu de Kristo a pinamatoden mi dikamo ay tinumbong i innawa yu. ⁷ Kanya de pag-ilat yu de pagdetong ni Panginoon tam a Hisu Kristo ay an te kolang dikamo i manga paaged a geapo de Ispiritu. ⁸ Talage a tatabengan kamo ni Makedepat tangani ikamo ay an te kasalanan de pekita na pagdetong ni Panginoon tam a Hisu Kristo. ⁹ I Makedepat ay dapat a naponulusonan a eya a nameta dikamo a gepakikaisin de Anak na a i Panginoon tam a Hisu Kristo.

Te Duman A Pagkakulukiblagen De Kapolongan

¹⁰ Nano, manga kabinsa, de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon tam a Hisu Kristo ay geaged ok dikamo a magkapadepade kamo tebe ni pagsurut, belak pati esip yu tangani maeyen dikamo i pakulukiblagen ¹¹ ta nabereta ko de mangáyun ni Kloe a ikamo kon ay natulutaloan, manga kabinsa. ¹² Buot ko a sasabi a te dena dikamo i gesabi a, "Ako ay de Pablo." Pesabi pan ni kakmukan, "Ako ay de Apolos." I kakmukan pan ay de Pedro ta i kakmukan pan ay de Kristo. ¹³ Pesabi ko dikamo a an binoy i Kristo para de uluesin ta para de pesan pati an i Pablo i pinaku de padipa a nagtobus dikamo pati ang kamo lininod de ngalan ni Pablo.

¹⁴ Ako ay gepasalamat de Makedepat ta an ako i naglinod dikamo puwide la i Gayo pati Krispo ¹⁵ kanya an nasasabi ni misan ino a ikamo ay lininod de ngalan ko. ¹⁶ (Misan te duman mangan la a lininod ko a i mit-

tanak a Istipanas ta be an la ide ay anak di te lininod.) ¹⁷ Ta anak pineta ni Kristo tangani maglinod ok ni agta ta pineta ok na pan la a geatid ni piyon a bereta nun Makedepat kanya ang ko buot a gesurut ni makmuk a pabulaklak a geapo de katinggesan ni agta tangani wet maeyenan de gepinagpatalikngoy i kapangyedihan ni pagkalibun ni Kristo de padipa.

Pepakita De Kristo I Kapangyedihan Pati Katinggesan Ni Makedepat

¹⁸ Ta i pagtodu a oyo a tungkul de pagkalibun ni Kristo de padipa ay an te kabuluhan de an ide gepanulusun a podusahan misan ay para dikitam pan a gepanulusun a nalligtas ay i oyo a pagtodu ay gepakita ni kapangyedihan ni Makedepat. ¹⁹ Ta te duman de kasulatan i surut nun Makedepat a magioyo a, "Eeyenan ko i katinggesan ni gepilosopo ide dio de putok i pati eeyenan ko ni kabuluhan i pag-adel ni makikkakatinggesan ide."

²⁰ Kanya nano ay napa ni an te kabuluhan i makikkakatinggesan, migdibete ide pati magtutodu ide a geapo dio de putok i ta pinaabuya di ni Makedepat i katinggesan a an te kabuluhan a nappaayun la de ugeli dio de putok i.

²¹ Ta gepo de katinggesan a an te kapadepade ni Makedepat ay an di nappatud a peabuyenan i Makedepat ni misan ino dehil de katinggesan de a sadile misan ay leligtas ni Makedepat ngani i misan ino dehil de pagpanulusun de de pagsabi ni piyon a bereta a inon a an te kabuluhan de pekita ni makikkakatinggesan dio de putok i. ²² Ta i Hudyo ide ay an ide gepanulusun be an de kekita i gepakataka ta i an Hudyo pan ide ay an ide gepanulusun hanggen an de katinggesan i pepanulusonan de. ²³ Misani ay ikami pan ay gesabi kami la ni tungkul de Kristo a nalibun de padipa a pagkágengsaan ni Hudyo ide ta para de an Hudyo ide ay an te kabuluhan i padipa ni Kristo.

²⁴ Nano ay para dikitam pan a pineta ni Makedepat, Hudyo man o an Hudyo, ay katinggesan tam a duman de pagkalibun ni Kristo ay pepakita ni Makedepat i kapangyedihan na pati katinggesan. ²⁵ Ta i piyon a bereta a an te kabuluhan a mahena pala de pekita ni an gepanulusun a kaagtaan dio de putok i ay namas pa a te kabuluhan pati kapangyedihan de katinggesan a geapo de an gepanulusun ide dio de putok i.

²⁶ Manga kabinsa, esipin yu la nun ikamo ay pineta ni Makedepat ta an na pineta un te kapangyedihan ide pati un te manga katinggesan ide a nappaayun de

ugeli dio de putok i ta an na pala pineta i pegelang ni agta ide dio de putok i. ²⁷ Misan ay i pineta na pan ay un mahedepin ide a ang kon te katinggesan tangani pakaeyenan na ni kabuluhan i makikkakatinggesan ide pati pineta na pala un an ide te manga kaya tangani pakaeyenan na pala i matibongin ide. ²⁸ Talage a pineta na i an pegelang ni agta ide a pelibek pala, a ide a kasta an te kabuluhan tangani pakaeyenan na ni kabuluhan i agta ide a te kabuluhan dio de putok i. ²⁹ Kanya pan talage a an te nakapemayabeng misan ino de kasagkaden ni Makedepat. ³⁰ Misan ikamo pala ay an depat a gemayabeng ta ikamo ay te edup a bowon a geapo de Makedepat dehil la de pag-pakikaisin yu de Hisu Kristo ta dehil de Kristo ay ikitam ay napa ni naketingges pati malenis a an te mam-malotin de pekita ni Makedepat ta binukud na pan ikitam para de Makedepat pati ikitam ay tinobus na. ³¹ Kanya magi pesabi ni kasulatan a, "Misan ino a te buot a gemayabeng ay depat a magmayabeng la a tungkul de Panginoon."

I Oyo I Bereta A Tungkul De Kristo A Pinakuan De Padi-pa

2 Ta misan ako, manga kabinsa, nun kinumang ok dena dikamo ay anak nagtodu dikamo ni tungkul de kamatoden ni Makedepat a te surut ni makmuk a pabulaklak a geapo de katinggesan ko a sadili ² ta i belak ko la ay gesabi dikamo ni tungkul de Hisu Kristo a pinakuan de padipa. ³ Pati nun ako ay nagtodu dikamo ni kamatoden ay mahena ok a te takut ta inesip ko a makati anak te kaya a getodu ni kamatoden dikamo. ⁴ Ta nun pagsabi ko dikamo tungkul de piyon a bereta ay ang ko ginamit i surut a te pabulaklak a geapo de katinggesan ko a sadili ta i pagsurut ko pan dikamo ay pepamatoden ni kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat ⁵ tangani i pagpanulusun yu ay gepo la de kapangyedihan ni Makedepat a an gepo de katinggesan ni agta.

Te Duman A Katinggesan Ni Makedepat

⁶ Misan ay de pesan a te maktong a pagpanulusun ay getodu kami tangani te katinggesan ide de kamatoden ta bukud nun de katinggesan a geapo de agta dio de putok i pati de katinggesan ni te kapangyedihan ide dio de putok i a an la naaloy i kapangyedihan de. ⁷ Aysa, getodu kami ni tungkul de katinggesan ni Makedepat a tinagu de agta ta i oyo ay hinande na di para de kapiyonan tam nun an na pa yinadi i putok i. ⁸ Talage a an te naketingges de belak a oyo ni Makedepat a misan isin a te kapangyedihan dio de putok i ta be kinatinggesan de tebe ay an de pinaku de padipa i Panginoon a Makapangyedihan. ⁹ Misan ay te duman de kasulatan a tungkul de kapiyonan a hinande ni Makedepat para de agta a gebuot diya ta nun tagibu ay an inikna, an kinta pati an kinatinggesan ni misan ino, inon a hinande ni Makedepat. ¹⁰ Misan ay pinatingges di ni Makedepat i oyo dikitam de padean ni

Ispiritu na ta i Ispiritu la i naketingges de pesan misan de madisalad a belak ni Makedepat. ¹¹ Ta halimbewa, i agta ngani ay an naketingges de esip ni kakmukan be an la i kaleduwa na a sadili. Maginon pala i misan ino ay an naketingges de esip ni Makedepat be an la i Ispiritu na pala. ¹² Nano ay an tam tinanggep i katinggesan a geapo dio de putok i ta tinanggep tam la i Ispiritu nun Makedepat tangani matinggesan tam i belang paaged dikitam ni Makedepat.

¹³ Kanya ang kami getodu ni surut a geapo de katinggesan ni agta ta getodu kami ni kamatoden a geapo de Ispiritu nun Makedepat ta pepatingges mi i kamatoden a geapo de Ispiritu de padean ni surut a peboy na. ¹⁴ Misan ay i agta ide a an petaanan ni Ispiritu ay an de ngani buot a tatanggep i belang pagtodu ni Ispiritu nun Makedepat ta para dide ay an la non te kabuluhan pati an de pagkatinggesan inon ta dehil la de Ispiritu ay nappa ni naketingges i agta a tungkul de kamatoden. ¹⁵ Talage a i agta pan a getalinga de kabuotan ni Ispiritu ay pagkatinggesan na i pesan a bege misan pan ay an eya pagkatinggesan ni misan ino a an gepanulusun. ¹⁶ Te duman de kasulatan a magioyo a, "An te misan ino a naketingges de esip ni Panginoon pati an te kaya pala a getodu diya." Misan pan ay napadikitam a gepanulusun i esip ni Kristo.

Tungkul De Katabeng Ide Ni Makedepat

3 Nano, manga kabinsa, nun dena ok pa dikamo ay anak nagtodu dikamo ni magi pagtodu ko de agta a getalinga de Ispiritu ta ikamo ay geabut pa de sadile yu a buot ta ikamo ay magi mangának de pagpanulusun yu de Kristo. ² Kanya anak nagtodu dikamo ni madisalad a surut a magi maksa a pápangan ta nagtodu ok dikamo ni madisapow a magi getas ta ang kamo pangani te kaya a gekatingges hanggen nano ³ ta ikamo ay geabut pa de sadile yu a buot. Pagmasden yu ta ikamo ay nasulusinnaan pati natulutaloan kanya iwina ngani ay gepamatud a ikamo ay geabut pa de sadile yu a buot a magi am pa gepanulusun. ⁴ Ta de pagsabi yu, a i kakmukan ay de Pablo ta i kakmukan pan ay de Apolos, ay talage a ikamo ay magi am pa gepanulusun ide.

⁵ Ikami pan pati Apolos ay padepade a katabeng la ni Makedepat a te tungkolin diya ta ikami ay ginamit na tangani magsabi ni piyon a bereta a pepanulusonan yu nano. ⁶ Ta ako i geatid ni piyon a bereta a magi getanom ta i Apolos i getodu a magi gebesà de tanom misan ay i Makedepat la i talage a gepatubu ni tanom a i pagpanulusun yu. ⁷ Kanya an masakut a mahalage i getanom pati gebesà ta i mahalage la ay i Makedepat a eya a gepaedup pati gepahanga. ⁸ Misan ay i getanom pati gebesà ay padepade la a pigdodulin ta tatanggep ni belang isin de Makedepat i bilos na a nappaayun de pagyedi na. ⁹ Ta ikami ay padepade a katabeng ni Makedepat a magi magtatarabeho de kaengin na a pepatarabeho na dikami ta ikamo ay magi kaengin na.

Pati ikamo pan ay magi beloy a hanga a pigtaanan na. ¹⁰ Ta gepo de binoy deko ni Makedepat a tungkolin ay gesabi ok ni kamatoden a magi bihasa a geyedi ni beloy ta kinutkut ko ni madisalad a arigi. Ta i kakmukan pan a magtutodu i gesungdu misan ay depat a mag-engat i belang magtutodu tangani matud i pagtodu na, ¹¹ ta i Hisu Kristo la i matud a arigi a pinauddi deko ni Makedepat ta an di te kakmukan pa. ¹² Nano ay i kakmukan ay de pagsungdu de de magi beloy a hanga ni Makedepat ay gegemit ide ni ginto, pelak pati mahalagein a beto misan i kakmukan pan ay gegemit la ide ni kew, kogun pati diyemi. ¹³ Misan ay i yinadi ni belang isin ay pepakita la de pineta a adow a paghatol ni Kristo ta de inon a adow ay i pagsubuk di ni Kristo de belang gepanulusun ay magi apoy a gepakakkita ni yinadi de be piyon o eyen. ¹⁴ Kanya ngani be piyon i yinadi ni misan ino ay an nosunug de apoy ta nátanggep ide ni bilos de a nagkaddepat. ¹⁵ Misan ay be i yinadi ni misan ino ay nosunug ay dingan nologi ide ta i nalogi pan ay nalligtas la a magi linumawot de apoy.

¹⁶ Nano ay katinggesan yu pan a ikamo a mangának ni Makedepat ay beloy na pati getaan de belang isin dikamo i Ispiritu na. ¹⁷ Kanya podusahan ni Makedepat i misan ino a gesede ni beloy na ta i beloy ngani ni Makedepat ay binukud na a an te mammalotin para de sadile na ta ikamo ngan non a beloy na.

¹⁸ Nano ay pesabi ko dikamo a wet yu de yaa i sadile yu ta be te duman dikamo i misan ino a geesip a eya i te katinggesan a masakut a nappaayun de ugeli dio de putok i ay depat a kakapoyen na inon a esip tangani nappa ni naketingges de pekita ni Makedepat misan sabiin ni an gepanulusun a an te katinggesan eya. ¹⁹ Ta i katinggesan a geapo dio de putok i ay an te kabuluhan de pekita ni Makedepat ta pesabi ni kasulatan a magioyo a, "Nadeog ni Makedepat i makikkakatinggesan ide gepo de kalolongan de." ²⁰ Pati te duman pala de kasulatan a magioyo a, "Katinggesan ni Panginoon i esip ni makikkakatinggesan dio a an te kabuluhan a pesan diya." ²¹ Kanya wet magmayabeng i misan ino tungkul de magtutodu ide ta i pesan a oyo a binoy ni Makedepat ay para dikamo la ²² misan i Pablo, i Apolos, i Pedro, i pesan dio de putok i, i edup o i kalibunan man, i panahon nano pati panahon a nádetong ay para dikamo a pesan. ²³ Pati pan ikamo ay de Kristo ta i Kristo pan ay de Makedepat.

Tungkul De Mag-aatid Ni Kristo

4 Nano ay depat a matindinggesan yu a ikami ay katabeng ni Kristo ta pinatingges dikami ni Makedepat i kamatoden na a tinagu tangani getodu kami ninon. ² Kanya depat a ikami a manga katabeng ni Panginoon ay depat a naponulusonan a geyedi ni tungkolin mi para de Panginoon. ³ Ta para deko ay panganó ko be hahatolan ok yu o ni misan ino a agta ta ang ko pala hahatolan i sadile ko. ⁴ Nano ako ay te malenis a innawa de pagyedi ko misan ay an inon i gepamatud a anak te kasalanan de pekita ni Panginoon

ta talage i Panginoon la i te kaya a gehatol deko. ⁵ Kanya ngani wet kamo maghatol de misan ino dikamo hanggen an nádetong i panahon a i pagdetong ni Panginoon. Ta eya la i nappatud a gehatol ta pepakita na i pesan a tinagu a pagyedi pati belak ni innawa ni agta ta dingan tatanggep ni belang isin i pagpodi a nagkaddepat a náapo de Makedepat.

⁶ Nano, manga kabinsa, de tinodu ko a inon ay ikami pati Apolos i ginamit ko a halimbewa tangani matindinggesan yu a mag-ugeli kamo a nappaayun de kasulatan, a wet pala magmayabeng kamo a i misan ino a magtutodu yu ay piyon pa de kakmukan. ⁷ Ta talage a ang kamo namas pa a piyon de kakmukan pati i pesan a petanggep yu ay binoy la dikamo ni Makedepat kanya be ikamo ay biniyen ni Makedepat ni kapiyonan na ay an piyon a gemayabeng kamo a magi nagpagel kamo a tinumanggep ninon a kapiyonan.

⁸ Ay kasta peesip yu nano a ikamo ay te sukul a katinggesan de pagtodu mi a ikamo ay mayamanin di de kapiyonan ni Makedepat, a kasta kamo pala ni hari a an tinumanggep ni tabeng mi. Misan ay buot mi tebe a ikamo ay mapa ni hari tangani ikami ay nekibinsa de kapiyonan yu. ⁹ Ta kasta ikami a mag-aatid ay yinadi ni Makedepat a pinakamasidong de pesan a agta ta ikami ay magi matud a hahatolan ni kalebunan pati pigpagelawagin ni pesan, misan agta man o anghel. ¹⁰ Talage a dehil de Kristo, ikami ay an te kabuluhan de pekita ni agta misan bekot pan ta ikamo ay an pelibek ni manga agta tungkul de pagpanulusun yu de Kristo? Ikami ay mahenain, ikamo kon ay matibongin. Ikamo kon ay pegelang, ikami ay piglibekin. ¹¹ Ta hanggen de nano a odes ay nagketigeng kami pati nagkoohaw ta ang kami te sukul a bedu ta pigsuntokin pa ni kaagtaan dio de putok i ta ang kami te taanan a sadili. ¹² Pati ikami ay gepagel a masakut de keedup mi. Be pebeoy kami ay gepanalangin kami para de gesurut ni malot pati be pepaapdisan kami ay getiis kami. ¹³ Ta ikami ay gesurut a makowe a te masidong a innawa de belang gesurut dikami ni mammalotin ta hanggen pan nano ay ikami ay magi sokal a an te kabuluhan de pekita ni kaagtaan.

¹⁴ Nano ay anak gesolat ni oyo dikamo tangani mamamos kamo ta i oyo a solat ay pangadel ko dikamo a mangának ko a pebuot. ¹⁵ Ta misan makmuk i getodu dikamo ni tungkul de pagpanulusun yu de Kristo ay isin la i ama yu ta ako ngani i ama yu de pagpanulusun yu de Hisu Kristo de padean ni piyon a bereta a tinanggep yu deko. ¹⁶ Kanya geaged ok dikamo a tumolad kamo tebe deko a ama yu de pagpanulusun tam. ¹⁷ Nano ay dehil de buot ko a tumolad kamo deko ay pinakang ko dena dikamo i Timoteo a pebuot ko ta eya a depat a noponulusonan a anak ko ay gepakikaisin pala de Panginoon tam. Pinakang ko eya dena tangani magsabi dikamo ni pagtodu ko tungkul de pag-abut ko de Hisu Kristo ta i oyo pala i petodu ko de pesan a kapolongan misan deno, pati geabut ok pala de inon a pagtodu.

¹⁸ Nano ay i kakmukan kon dena dikamo ay gemayabeng di ta peesip de sigudu ay anak di nakang dena de Korinto. ¹⁹ Misan ay nakang ok ngani dena dikamo a mandeli be nappaayun de kabuotan ni Panginoon ta dingan katinggesan ti te kapangyedihan i migsurut ide a gipinagmayabeng. ²⁰ Ta be te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ay an pepakita de surut la ta de pag-abut na pala de kabuotan ni Makedepat. ²¹ Kanya be an yu buot a gesosol ay nádetong ok dena dikamo a sososol ko ikamo misan ay be gesosol kamo ay nádetong ok a te pagbuot pati makowe a pagsurut a magi isin a ama.

Tungkul De Kauluamamos A Pagyedi

5 Nano ay naberetaan ko di i pagyedi ni isin dikamo ay malot a masakut ta eya kon ay gepakialam de bebi ni ama na a káduwa. Pesabi ko dikamo ay misan i an Hudyo ide a gepodi de makedepat ide a an matud ay an nagyedi ni maginon a kauluamamos. ² Bekot ta gemayabeng kamo pa a an te amamos? Yadi pa ay malungkut kamo tebe ta kiblagin yu dikamo i geyedi ni magiwina. ³⁻⁴ Ta misan anak dena ay dena ok pan i esip ko kanya de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon a Hisus ay hinatolan ko di i geyedi ni magiwina a kamalotan a magi dena ok pala. Nano ay pagkabesa yu ni oyo ay magpolong kamo ta kakoloy yu i esip ko ta gepo de kapangyedihan ni Panginoon a Hisus ⁵ ay boyin yu de kapangyedihan ni Satanas iwina a agta tangani mabut i belang buot a malot ni lawes na ta i kaleduwa na pan ay nalligtas de adow a paghatol ni Panginoon a Hisus.

⁶ Talage a an piyon i pagmayabeng yu, a sukul i pag-abut yu de Makedepat ta katinggesan yu ngani a nagkapakálat ni malot a magi untik a pahelab i hanga a harena. ⁷ Kanya depat a butin yu di i den yu a ugeli a malot a magi pahelab tangani ikamo ay nappa ni malenis di a magi bowon a tinapay a an te kadugeng a pahelab. Ta binukud kamo di ni Makedepat a para diya ta i Kristo a magi anak a topa a binuno de pighandogen de kaadowen ni Paskuwa ay binuno di de padipa a hinandug. ⁸ Kanya depat pan a mag-ugeli kitam a tuloy a nappaayun de kamatoden, a an te naddeinnawa a malot, a wet kitam pala mag-ugeli a nappaayun de ugeli tam a den a i mammalotin a esip pati pagyedi.

⁹ Nano de solat ko dikamo a tagibu ay sinabian ko ikamo a wet kamo makikoloy de agta a migpakialam. ¹⁰ Misan ang ko buot a sasabi a wet kamo nekikoloy a unabis de agta a an gepanulusun a ide a migpakialam, migkasinna, migpannakow pati migpodi de makedepat ide a an matud ta be an nappatud a nekikoloy kamo dide a unabis dingan depat a tumotul kamo dio de putok i. ¹¹ Ta i buot ko la a sasabi ay wet kamo nekikoloy pati nekisaló de gesabi a eya ay gepanulusun be eya pala ay migpakialam, migkasinna, migpodi de makedepat ide a an matud, migsabi ni malot de kabinsa na, migbugnang pati migpannakow.

¹²⁻¹³ Nano ay tungkul de an gepinagpanulusun ay i Makedepat i gehatol a an ako misan ay tungkul de

gepinagpanulusun de kapolongan yu ay depat a ikamo i gesabi ti piyon i pagyedi de o eyen ta be eyen ay te duman de kasulatan a pangalowin yu de kapolongan yu na, i te buot la de mammalotin a an gesosol.

I Oyo Ay Tungkul De Pagsumbong De Huwis

6 Nano ay be te duman dikamo i isin a kabinsa a te minalot de kakmukan ay malot a masakut be eya ay gesumbong de huwis a an gepanulusun be ang kamo pan geaged ni tabeng de pineta ide ni Makedepat. ² Pati katinggesan yu pan a de inapóan a adow ay hahatolan ni manga pineta i kaagtaan dio de putok i kanya be maginon i yeyedi yu ay te kaya kamo di a gepakapiya ni untik la a bege. ³ Talage a de inon a adow ay hahatolan tam i manga anghel kanya namas pa a te kapangyedihan kitam de bege de edup a oyo. ⁴ Nano pan be te minalot i isin a kabinsa de kakmukan ay wet eya gesumbong de huwis a an te kapangyedihan de kapolongan. ⁵ Ay mamamos kamo ta te duman ngani a misan isin dikamo a te kaya a geawak de pagitinalo ni manga kabinsa, ⁶ misan pan ay te ugeli kamo a gesumbong tungkul de manga kabinsa yu de huwis a an gepanulusun.

⁷ Talage a de ugeli yu a pasulusumbongan ay nagkamali kamo a masakut ta yadi pa a magtiis kamo ni paglolong ni kakmukan pati pagdeya de dikamo. ⁸ Misan pan ay ikamo pa i namas a gedeya pati gepanlolong de manga kabinsa yu a gepanulusun. ⁹ Katinggesan yu a i gepinagyedi ni mammalotin ay an nakesilong de kataanan ni Makedepat kanya wet yu dedeyaa i sadile yu ta i migpammahuna, migpanlalaki, migpodi de makedepat a an matud, migpakialam de bebi ni kakmukan, migpakialam de kapadepade de a lalaki pati mahuna, ¹⁰ migpannakow, migkasinna, migbugnang, migsabi ni malot de agta pati tulisan ay an ide ngani nakesilong de kataanan ni Makedepat. ¹¹ Maginon pala i tipide dikamo nun sakadow ay nano pan ay malenis kamo di a binukud para de Makedepat pati pinakaeyenan kamo di ni paghatol dikamo dehil de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon a Hisu Kristo pati dehil de kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat tam.

I Lawes Tam Ay Pigtaanan Ni Makedepat

¹² Nano ay pesabi ni tipide a nappatud a geyedi ide ni misan ano a an pesablow ni Makedepat. Matud non misan ay an pesan ay nakátabeng dikitam pati para deko ay ang ko buot a nappa ni alepin ok de misan ano. ¹³ Matud pala a i pápangan ay de tiyen ta i tiyen ay de pápangan ta ide ay padepade a sesede ni Makedepat misan i lawes pan ni agta ay an depat a nekialam ta i lawes ngani ni agta ay de Panginoon ta i Panginoon pan ay i mag-aalage de lawes. ¹⁴ Ta de inapóan a adow gepo de kapangyedihan na ay pa-keedup ni Makedepat i belang lawes tam a katolad ni pagpakaedup na de lawes ni Panginoon.

¹⁵ Kanya depat a katinggesan yu a i lawes yu ay panggemit ni lawes ni Kristo ta an nagkaddepat ngani a i panggemit ni lawes ni Kristo ay pekipot de lawes ni mahuna a migpanlalaki. ¹⁶ Ta katinggesan yu pala a be i lawes ni agta ay pekipot na de lawes ni mahuna a migpanlalaki ay naeisin ide ta te duman de kasulatan a, "Ide a aduwa ay napa ni isin a lawes." ¹⁷ Misan pan ay naeisin pala i Panginoon pati i manga gepanulusun diya.

¹⁸ Kanya wet kamo magpakialam ta i mammalotin a kakmukan a peyedi ni agta ay an gepadiplot de lawes na misan be nekialam eya ay pepadiplot na a masakut i lawes na a sadili. ¹⁹ Talage a katinggesan yu a i lawes yu ay beloy ni Ispiritu nun Makedepat a tinanggep yu diya kanya i lawes yu ay an yu sadili ta de Makedepat, ²⁰ ta ikamo ay tinobus na de mahal a halage kanya gemitin yu i lawes yu pati esip a gepodi de Makedepat.

Tungkul De Pagbebi

7 Nano ay tungkul pan de sinolat yu deko ay pesabian ko ikamo a ang ngan malot be i manga lalaki ay an gebebi. ² Misan ay dehil de tukso a pagpakialam ay nappatud a i belang lalaki o mahuna ay magkaduman ni sulusadile de a bebi. ³ Nano ay i lalaki ay depat a geyedi ni tungkolin na de bebi na. Maginon pala i mahuna. ⁴ Ta de magkálaki ay an te kapangyedihan a sukul i mahuna de lawes na a sadili ta te duman pala a kapangyedihan de lawes na i bebi na. Maginon pala i lalaki ay an te kapangyedihan a sukul de lawes na a sadili ta te kapangyedihan pala i mahuna de lawes ni lalaki. ⁵ Kanya wet kamo mademut de buot ni bebi yu be an pinagkasungduan yu ngona a ikamo ay gelayuan ni untik a panahon tangani te panahon a gepanalangin ta dingan depat a ikamo ay magyedian ni tungkolin yu tangani wet kamo notukso ni Satanas a gepakialam de kakmukan dehil de pagpadeog yu de buot ni lawes yu.

⁶ Nano ay pesabi ko yo dikamo a nappatud misan ay anak gedodul. ⁷ Ta para deko ay buot ko tebe a tumolad i pesan deko a an te bebi misan ay i belang isin dikitam ay te duman a bukud bukud a paaged a binuluboy ni Makedepat.

⁸ Kanya i pesabi ko de pesan a an te bebi pati de belo a mahuna ay piyon a wet di magbebi a liwet a magi ako ⁹ misan ay be an de pan nadeog i buot ni lawes de ay piyon pa a magbebi ide ta piyon pa a magbebi ide be ide ay pegulo a ugnay ni buot ni lawes de.

¹⁰ Nano ay de magkálaki a gepanulusun ay pedodul ko a wet kumiblag i mahuna de bebi na ta magioyo i tinodu ni Panginoon nun eya ay dio pa de putok i.

¹¹ Misan be halimbewa eya ay nekiblag de bebi na ay nappatud a nekiblag a tuloy o nekipagkasungdu a liwet de bebi a winalat na ta an nappatud a gebebi eya ni kakmukan. Maginon pala i lalaki ay wet nekipagkiblag de bebi na.

¹² Nano ay tungkul de misan ino, lalaki man o mahuna, a te bebi a an gepanulusun ay wiyo i pagdodul ko ta an tinodu ni Panginoon. Pedodul ko be i isin a lalaki

ay te bebi ni an gepanulusun ta an buot ni mahuna a nekiblag ay dingan wet nekipagkiblag i lalaki de mahuna. ¹³ Maginon pala i mahuna a gepanulusun be eya ay te bebi ni an gepanulusun ta be an buot ni lalaki a nekiblag diya ay wet na pala kiblagen. ¹⁴ Ta i lalaki a an gepanulusun ay te piyon a kapuoyen dehil de bebi na. Maginon pala i mahuna a an gepanulusun ay te piyon a kapuoyen dehil de bebi na a gepanulusun. Ta be an maginon ay i mangának de ay an malenis de pekita ni Makedepat misan ay i kamatoden ay te piyon a kapuoyen i mangának de. ¹⁵ Nano ay be te kinumiblag a an gepanulusun de bebi na a gepanulusun ay pabiyaan yu eya ta de maginon ay i kabinsa a mahuna o lalaki ay an te gipot de bebi na a kinumiblag ta ikitam pan ay pineta ni Makedepat a maedup a te kasampatan a innawa. ¹⁶ Ta ikamo a gepanulusun, lalaki man o mahuna, ay esipin yu ngona ta kati dehil de pagpamatud yu a tungkul de Kristo ay nalligtas i bebi yu.

Tumuloy Kamo De Keedup Yu

¹⁷ Nano, manga kabinsa, nun am pa pineta kamo ni Makedepat ay te duman di a keedup kanya depat a tumuloy kamo de inon a keedup a binuluboy dikamo ni Panginoon. I oyo pala i petodu ko de pesan a kapolongan. ¹⁸ Ta be i isin a agta a Hudyo ay nagpapelat de lawes na dingan ngona eya pineta ni Makedepat ay wet na paeyenan i tande a eya ay nagpapelat ta be am pa nagpapelat i isin a agta a an Hudyo ay wet di magpapelat. ¹⁹ Ta an te kabuluhan be ikitam ay Hudyo man o an Hudyo ta i te kabuluhan pan la ay i pagtalinga de kabuotan ni Makedepat. ²⁰ Kanya katinggesan yu a nun am pa pineta kitam ni Makedepat ay te duman kitam di a keedup kanya depat a notuloy kitam de inon. ²¹ Ta be alepin kamo nun pineta kamo ni Makedepat ay wet magulo i esip yu dehil de ikamo ay alepin pa misan be te pagkakataon kamo a nakoukas de pagkaalepin yu ay hale di. ²² Misan pan be alepin kamo, nun pineta kamo ni Panginoon ay napa ni nakoukas kamo di de pekita na. Maginon pala i agta a an alepin nun eya ay pineta ni Makedepat ta napa ni alepin eya ni Kristo. ²³ Ikamo ay tinobus ni mahal a halage kanya wet kamo magpaalepin de agta ide. ²⁴ Kanya, manga kabinsa, misan ano i kapuoyen tam nun pineta kitam ni Makedepat ay depat a notuloy ikitam a gepakikaisin diya.

Tungkul De Kamaddiketan Pati Mahunain A Belo

²⁵ Nano ay tungkul pan de an te bebi ay anak te naboboy a pagdodul a tinodu ni Panginoon misan ay sasabi ko i katinggesan ko ta nagkaduman ok di ni kalbi ni Panginoon a depat a naponulusonan.

²⁶ Ay dehil de kahedepan nano ay peesip ko a piyon be i agta ay getiyage de kapuoyen de nano. ²⁷ Ta be ikamo ay te bebi di ay wet kamo kumiblag pati be ang kamo pan te bebi ay wet yu di lawage i bebi yu. ²⁸ Talage a be ikamo ay gebebi ay ang kamo gekasala pati i

maddikit be gebebi ay am pala gekasala, misan i gebebi ide de edup de dio ay te gulo pati kahedepan ta i oyo la i buot ko a maelagen yu.

²⁹ Buot ko a sasabi, manga kabinsa, a i panahon tam nano ay an di naaloy kanya hanggen nano ay yadi pa be i te manga bebi ay geuluesip la tungkul de Panginoon a wet namas pa de bebi de. ³⁰⁻³¹ Pati be dehil de edup yu dio ay malungkut kamo o nagkasalig o te adi ni makmuk a kasangkapan o geuluesip kamo a masakut tungkul de pesan a bege dio ay wet kamo geuluesip a masakut tungkul de pesan a inon ide ta i pesan dio de putok i ay nappa ni an te kabuluhan.

³² I buot ko ay wet magulo i esip yu ni tungkul de edup yu dio. Nano ay i lalaki pan a an te bebi ay geuluesip tungkul de kabuotan ni Panginoon ta buot na a kasalegen eya ni Panginoon. ³³ Misana ay i lalaki a te bebi di ay geuluesip tungkul de edup na dio ta buot na pan a kasalegen eya ni bebi na ³⁴ kanya geaduwa i esip na. Ta halimbewa pala i mahuna a an te bebi ay geuluesip la tungkul de kabuotan ni Panginoon tangani an te mammalotin de lawes pati esip na de pekita ni Makedepat. Misana i mahuna pan a te bebi ay geuluesip tungkul de edup na dio ta buot na a kasalegen eya ni bebi na.

³⁵ Pesabi ko yo ta buot ko tebe a matabengan ko ikamo. Talage a anak getodu dikamo ni mahigpit ta buot ko la a maedup kamo ni matud a makaabut kamo la de Panginoon a an te abela.

³⁶ Nano ay tungkul de magkásungdu a ulittaw pati maddikit be inesip de a an di depat a notuloy ide a gepakasal dingan peesip pan ni lalaki, nano, a an piyon i peyedi na de mahuna dehil de matibong pa diya i buot ni lawes na ay hale di, magpakasal ide ta an ide te kasalanan de inon. ³⁷ Misana be isin a lalaki ay an te belak a gebebi ay piyon non be te sukul eya a tibong a an gepadeog de buot ni lawes na a sadile pati be an na la pepelit i sadile na a an gebebi. ³⁸ Talage a piyon i magpakasal de kasungdu na misana ay namas pa a piyon i an gebebi be te sukul a tibong de sadile na.

³⁹ Nano ay tungkul de mahuna a te bebi ay wet na kekiblagen i bebi na hanggen needup i lalaki misana be nalibun di i lalaki ay nappatud di a gebebi ni kakmukan i belo a nappaayun de buot na be kapadepade na a gepanulusun. ⁴⁰ Misana para deko ay namas pa a nasalig i belo be an gebebi, ta peesip ko a napa deko i katinggesan a geapo de Ispiritu nun Makedepat.

Tungkul De Handug De Makedepat Ide A An Matud

8 Magioyo pan i natotubeg ko de tanto yu a tungkul de pápangan a hinandug de makedepat ide a an matud. Matud ngani a ikitam pati kakmukan ay te katinggesan a sukul, a an malot inon a pápangan misana ay mag-engat kamo ta be magkábuyo ay i agta a te katinggesan a maginon ay migmayabeng, ta i pagbuot tam pan ay inon ngani i nakapepatibong ni manga kabinsa de kapolongan ide. ² Pati be te duman a geesip a eya ay naketingges di a masakut ay talage a pepamatoden ninon a esip a an

eya te katinggesan a sukul. ³ Misana ay peabuyenan ni Makedepat i pesan a gebuot diya.

⁴ Tungkul pan de pápangan ni pápangan a hinandug de makedepat a an matud ay katinggesan tam ngani a an te kabuluhan inon ide a makedepat a an matud ta i Makedepat a matud ay isin la. ⁵ Talage a para de an gepanulusun ay te duman a makmuk a pengalanan a “makedepat” pati “panginoon” de langot man o de putok ⁶ misana ay para dikitam pan ay isin la i Ama a Makedepat a eya a nagyedi ni pesan pati nano ay nagkeedup kitam para diya pati isin la i Panginoon a i Hisu Kristo ta diya pinayedi ni Makedepat i pesan ta dehil diya ay nagkeedup kitam.

⁷ Nano ay i tipide a gepanulusun ay am pa te sukul a katinggesan ta dehil de ugeli de a den a nagpodi de makedepat ide a an matud ay peesip de pa a i makedepat ide a an matud ay kasta te kabuluhan pa. Kanya hanggen nano be ide ay námangan ni pápangan a hinandug de makedepat ide a an matud ay napa ni madiplot i innawa de ta an ide te sukul a katinggesan. ⁸ Matud ngani be pesabi yu a an dehil de pápangan kitam nagkapa ni malenis de pekita ni Makedepat ta be mamangan kitam man o eyen ni misana ano a pápangan ay ang kitam ngani nappa ni malenis de pekita na.

⁹ Talage a nappatud a námangan kamo ni misana ano a pápangan misana ay mag-engat kamo ta makati dehil de misana ano a pápangan a nappatud dikamo ay gepapagkasala kamo de am pa te sukul a katinggesan. ¹⁰ Ta halimbewa, be ikamo a geesip a te katinggesan a sukul ay kekita ni an te sukul a katinggesan de pamangan yu de beloy ni makedepat ide a an matud ay kati inon ngani i nakapepatibong ni innawa na a námangan ni pápangan a hinandug de makedepat ide a an matud a peesip na pan a an non piyon kanya nappa ni madiplot i innawa na ¹¹ ta dehil de katinggesan yu ay podusahan i kabinsa yu a am pa te sukul a katinggesan. Ta katinggesan yu pan a nagpakalibun i Kristo para diya pala. ¹² Kanya be dehil de pápangan yu ay sesede yu i pagpanulusun ni kabinsa yu a an te katinggesan a sukul ay gekasala kamo diya pati namas pa de Kristo. ¹³ Kanya pan para deko ay be dehil de pápangan ko ay gepapagkasala ok de kabinsa ko ay anak di námangan ninon a pápangan, magpakapide pa man tangani wet eya magkasala.

Tungkul De Tungkolin Ni Pablo A Mag-aatid

9 Nano ay ang ko peyedi a nappaayun de katinggesan ko tangani wet ok gepapagkasala de kabinsa ko. Misana ay kasta ako ay nappatud a geyedi ni nappaayun de katinggesan ko ta anak alepin ni agta pati ako ay mag-aatid ni Panginoon tam a Hisus ta kinta ko pala eya pati nakipagkaisin kamo di de Kristo dehil de pagtabeng ko diya. ² Ta be an peabuyenan ni kakmukan a ako ay mag-aatid a matud, sigudu pan ikamo ay aabuyenan ok yu ta i pagpanulusun yu a inumapo de pagtodu ko ay i gepamatud a ako ay mag-aatid ni

Panginoon. ³Inon ngani i totubeg ko de belang agta a getulutanto ni tungkul de tungkolin ko.

⁴Nano ay be gepagel kami a manga mag-aatid de pagpakálat ni piyon a bereta ay depat a gepangan kami pati geinom dehil de tabeng yu. ⁵Pati para dikami ay nappatud pala a ikami ay geikag ni bebi mi a magi kakmukan a manga mag-aatid, Pedro pati manga wele ni Panginoon. ⁶Nappatud pala a ikami pati Bernabi ay netimok a magioyo ide de pagpagel mi de keedup mi. ⁷Ta halimbewa, i sundelo ide ay an bihala de keedup de pati i getanom ay te binsa de anak ni tinanom na a magi mag-aalage ni topa ay geinom ni getas de.

⁸Katinggesan yu pan a i sinabi ko a inon dikamo ay nappaayun pala de pagdodul ni Makedepat a an de agta la. ⁹Ta sinabi ni Moises de kasulatan na a magioyo a, "Wet yu aabetan i nguso ni beka de paggiyok na tangani mamangan." Misan ay tungkul de beka la ay an petoduan ni Makedepat, ¹⁰ta talage a de inon a surut ay pepakita na a nagkágesa eya ni namas pa dikitam. Sinolat ngani ni Moises inon para dikitam ta nagkaddepat a i geadedu pati gegiyok ay geasa ide a te kabinsa de pagel de. ¹¹Ikami ay nagpasok dikamo ni surut nun Makedepat kanya an malot be boboy yu i keedup dikami. ¹²Ta be te duman a kakmukan a gelawag ni tabeng yu ay namas kami pa a nagkaddepat a maglawag ni oyo misan ay ang kami naglawag ni tabeng yu a nagkaddepat dikami. Talage a getiis kami ni kahedepan tangani wet yu ikami bebintang a te buot kami la de tabeng yu a kuwarta ta be maginon i esip yu ay nàabetan i piyon a bereta a tungkul de Hisus. ¹³Katinggesan yu pan a i manga katabeng ide nun nowon de beloy a pighandogen de Makedepat, misan de pighandogen misan deno de beloy a inon, ay nakibinsa ide ni hinandug a pápangan ta nagpangan ide ninon. ¹⁴Maginon pala i pagdodul ni Panginoon a i geatid ni piyon a bereta ay depat a ide ay tatabengan de keedup de ni gepanulusun de piyon a bereta.

¹⁵Misan ay ang ko ginamit i kapangyedihan ko a gelawag ninon a tabeng yu ta ang ko pala ikamo pesolatan ni oyo tangani ako ay biyen yu ni tabeng. Talage a buot ko la ay malibun ok dingan ngona pakeeyenan ni kabuluhan i belak ko a getabeng dikamo a an te beyed. ¹⁶Misan ay an depat a ako ay gemayabeng tungkul de pagsabi ko ni piyon a bereta ta i oyo a tungkolin ko ay binoy la deko ni Makedepat kanya malot i násapit deko be anak gesabi ni piyon a bereta. ¹⁷Nano ay be gesabi ok a kosa a innawa ni piyon a bereta ay kasta depat a bebilosan ok ni Makedepat misan ay dehil de binoy deko ni Makedepat i tungkolin a oyo ay depat ngani a yeyedi ko a nappaayun de tungkolin ko. ¹⁸Kanya para deko nano ay i pakinabeng ko la a ako ay te kapangyedihan di a gesabi ni piyon a bereta a an gebeyed i gepatalikngoy ide ta misan nagkaddepat ay anak pan gelawag dide ni keedup ko.

¹⁹Ta misan anak alepin ni misan ino a agta ay nagpaalepin ok di de pesan tangani ako ay makaakit ni makmuk pa a agta a nonulusun de Kristo. ²⁰Ta be ako ay nappataan de Hudyo o de an Hudyo a geabut de

pagdodul ide ni Moises ay nakitolad ok dide tangani nonulusun ide. Ta misan anak geasa a nalligtas ok dehil de pag-abut ko de pagdodul ay nakitolad ok de te pag-asa a maginon tangani nonulusun ide. ²¹Pati pan be ako ay nappataan de an Hudyo a an geasa de pagdodul ay nakitolad ok pala dide tangani nonulusun ide misan ay ang ko pepaeyenan ni kabuluhan i pagdodul ide ni Makedepat ta ako ngani ay alepin ni pagdodul ide ni Kristo. ²²Pati pam pala de kabinsa ide a am pa matibong a sukul i pagpanulusun de ay madisapow i pagtodu ko dide tangani tumibong i pagpanulusun de a mahena ta talage a nakitolad ok de pesan a agta tangani de misan ano a padean ay nalligtas i tipide dide.

²³I pesan a oyo ay peyedi ko tangani nakapepakálat ok a sukul ni piyon a bereta de kaagtaan ta buot ko pala a magkaduman ide ni kosa a tabeng ni Makedepat. ²⁴Ta katinggesan yu a i pesan a gelaben de paggikan ay gegikan a pesan misan ay isin la i nátanggep ni paaged kanya depat a masépagin kitam de pag-abut tam de Panginoon tangani tatanggep tam i paaged na. ²⁵Ta halimbewa, i gegewes pala ide ay gepraktis tangani an ide gepadeog de buot ni lawes de ta de maginon ay nátanggep ide ni paaged a nesede la a mandeli misan ikitam pan ay depat a pelitin tam i sadile tam a tuloy tangani nátanggep kitam ni paaged a an nesede magpakapide man. ²⁶Talage a de pag-abut ko de Panginoon ay ang ko buot a nallagelag ok ta hanggen te kaya ok ay buot ko a nakádetong ok de talage a paagowen ko. ²⁷Misan ay pepahedepan ko i lawes ko, a pedeog ko pala i belang buot na ta makati pagkasabi ko ni piyon a bereta de kamakmukan ay mabut ok di de tungkolin ko.

Pagsablow Tungkul De Makedepat Ide A An Matud

10 Nano, manga kabinsa, ay buot ko a matinggesan yu i nangyedi nunde kaapoapohan tam ide a pesan a inumabut de Moises ta tinumipong dide a pesan i kunom a gepamatud a nappakoloy dide i Makedepat pati sinumabusabu ide a pesan de bektas a yinadi ni Makedepat de Atab a Maderag. ²Ta dehil de pagsabusabu de de atab pati de pagtipong ni kunom dide a ay inon i tande a magi paglinod a ide ay i geabut di de Moises.

³Pati ide ay namangan a pesan ni pápangan a inumapo de Makedepat, ⁴ta inuminom pala ide a pesan ni orat a inumapo de Makedepat a binumukal de Denpa ni Makedepat a nag-aláge dide ta i Denpa a inon ay i Kristo. ⁵Misan ay i kamakmukan pan dide ay an kinasalegen ni Makedepat kanya i kaksan de ay kinumálat de lugel a ilang.

⁶Nano i nangyedi a inon a pesan ay pepapag-angat de ikitam tangani wet kitam magbuot de malot a magi ide, ⁷a wet kitam pala magi tipide dide a nagpodi de makedepat ide a an matud ta te duman de kasulatan a, "I kaagtaan ay linumipa a namangan pati inuminom ta dingan inumuddi ta nagsayáw de kasagkaden ni makedepat a an matud." ⁸Ay wet kitam pala napulu-

pekialaman a magi tipide dide kanya de isin la a adow ay i nagkelibun dide ay aduwa a puwu a lebu pati tiluwon. ⁹ Ay mag-engat kitam a wet tam sosubukan i Makedepat a magi yinadi ni tipide dide kanya ide ay napuksa a kinaget ni bebek. ¹⁰ Ta migsurut ide ni malot tungkul de Makedepat pati de katabeng na a i Moises kanya pinuksa ide ni anghel a te kapangyedihan a gepuksa.

¹¹ Magi sinabi ko ay i nangyedi a inon ide ay pinapag-engat de i kakmukan pati oyo ay sinolat a pepapag-engat kitam pala a aabut di ni kalog ni putok i. ¹² Kanya ngani mag-engat i misan ino a geesip a eya ay te pagpanulusun di a matibong ta makati eya ay magkasala dehil de pag-asa na de sadile na. ¹³ Talage a nádetong dikamo i makmuk a kalase a tukso misan ay dinumatongdetong pala inon a tukso de kakmukan a agta pala. Pati esipin yu a i Makedepat i depat a ponulusonan ta an na pabiyaan a nádetong i tukso dikamo a namas pa de kaya yu a neelag. Ta nappaayun de tukso dikamo ay boboy na pala i tibong a sukul a netiis yu pati padean a nakeelag kamo de inon a tukso.

¹⁴ Kanya nano, manga kabinsa a pebuot, wet kamo di magpodì de makedepat ide a an matud ¹⁵ ta pesabi ko yo a magi ikamo ay agta a naketingges di kanya uluesipin yu tungkul de sasabi ko a pagtodu. ¹⁶ Nano ay de pagpasalamat tam pati pag-inom ni tayug a malanis a binoy ni Panginoon ay gepakibinsa kitam de sagu ni Kristo a binumusbus de padipa pati pan de pagpisangpisang tam ni tinapay pati de pámgangan ay gepakibinsa kitam pala de lawes na de padipa. ¹⁷ Ta halimbewa, i tinapay a pabulubinsaan tam a pesan ay isin la ta ikitam a makmuk ay naeisin pala de lawes ni Kristo.

¹⁸ Ta esipin yu pan a i Hudyo ide a namangan ni hinandug a pámgangan de pighandogen ay gepakikaisin pala ide de Makedepat a pinodi duman pati i an Hudyo pala ide a gehandug de makedepat ide a an matud ay gepakikaisin pala ide de inon. ¹⁹ Misán de sinabi ko a maginon ay ang ko buot a sasabi a te kabuluhan i makedepat ide a an matud o i hinandug dide a pámgangan ²⁰ ta i buot ko pan a sasabi a i an gepanulusun ay gehandug ide de libong ide a an de Makedepat a matud ta ang ko buot a ikamo ay nekikaisin de libong ide. ²¹ Kanya an nappatud a nekiinom kamo de tayug a malanis ni Panginoon be nekiinom kamo pala de tayug a malanis ni libong ide pati ang kamo nappatud a násalò de pámgangan ni Panginoon be gesalò kamo pala de pámgangan ni libong ide. ²² Talage a wet yu pakágengsaa i Panginoon ta eya ay makapangyedihan pa dikitam.

²³ Pesabi ni tipide ngani a nappatud a geyedi ide ni misan ano a an pesablow ni Makedepat. Matud non misan ay an pesan ay nakátabeng de kabinsa tam tangani tumibong i pagpanulusun na ²⁴ kanya wet kitam gelawag ni kapiyonan tam a sadili ta i kapiyonan ni kakmukan i depat a lalawag tam.

²⁵ Nano ay tungkul pan de pámgangan a geapo de palingke ay mamangan kamo ni misan ano ta wet kamo

di magtanto a ti ano yo a pámgangan tangani wet nagkogulo i esip yu ²⁶ ta te duman de kasulatan a, "I putok i pati pesan a napadio ay de Panginoon."

²⁷ Pati be akitin kamo ni an gepanulusun de beloy na a námgangan ta buot yu ay sumut kamo. Ta misan ano a pámgangan a aakod na ay mamangan kamo a wet kamo magtanto tangani wet nagkogulo i esip yu.

²⁸ Misán ay be, halimbewa, te duman a kabinsa yu a nagsabi dikamo a inon a pámgangan ay hinandug de makedepat a an matud ay wet kamo mamangan dehil de nagsabi dikamo tangani wet nagkogulo i esip. ²⁹ I buot ko a sasabi ay wet kamo mamangan tangani wet nagkogulo i esip ni nagsabi a an te sukul a katinggesan.

Nano ay makati sasabi ni isin a gepanulusun a magioyo a, "An piyon be nagkáabetan ok ni esip ni agta a an te sukul a katinggesan. ³⁰ Ta be gepasalamat ok de Makedepat de pamangan ko ni misan ano ay an piyon be pepintasan ok ni misan ino tungkul de pámgangan a pinasalamatan ko." Makati inon i sasabi na.

³¹ Be maginon i esip ni misán ino ay sasabi ko la a nagkaddepat a geyedi kitam ni pesan, pamangan man, pag-inom o misán ano tangani popodi i Makedepat. ³² Ta wet kamo gepapagkasala de Hudyo man o an Hudyo o de manga gepanulusun a kapolongan ni Makedepat. ³³ Ta halimbewa, ako ay anak gelawag ni kapiyonan para de sadile ko ta para de kamakmukan tangani nalligtas ide kanya pelitin yu a magi ako a matabengan i pesan a agta de pesan a bege.

11 Nano ay tumolad kamo deko a magi pagtolad ko de Kristo.

Tungkul De Pagtaklop Ni Ulo De Pagpodì

² Manga kabinsa, ay pepodi ko ikamo ta anak yu pagkelipatan pati getalinga kamo de pesan a pagtodu ni Makedepat a binoy ko dikamo. ³ Misán ay buot ko a matinggesan yu pala a i ponu ni pesan a lalaki ay i Kristo ta i ponu pan ni mahunain ay i bebi de ta i ponu pan ni Kristo ay i Makedepat. ⁴ Kanya de pagpolong yu ay i belang lalaki a gepanalangin o gesurut ni surut a geapo de Ispiritu ay an te gelang de Kristo a ponu de be te taklop i ulo de. ⁵ Misán ay i mahunain a gepanalangin o gesurut ni geapo de Ispiritu ay an te gelang de bebi a ponu de be an te taklop i ulo de ta kapadepade ide ni mahunain a malot a nag-ahet ni sapok de. ⁶ Ta be an buot ni mahunain a tataklopan i ulo de ay paahet de pan i sapok de misán ay katinggesan tam a kauluamamos be i mahunain ay nagpaahet ni sapok de kanya depat a taklopan de i ulo de. ⁷ Ay an depat a getaklop i lalaki de ulo na ta i lalaki i anino pati kasalegen ni Makedepat misán i mahuna ay i kasalegen ni lalaki. ⁸ Ta an yinadi de mahuna i lalaki ta i mahuna ay yinadi de lalaki. ⁹ Pati an i lalaki para de mahuna ta i mahuna pan ay para de lalaki. ¹⁰ Kanya depat a tataklopan ni mahunain i ulo de tangani pepaabuya de de manga anghel a te kapangyedihan pa dide i bebi de. ¹¹ Misán pan ay dehil de ikitam ay naeisin de Panginoon ay te kaelangan i mahuna de

lalaki pati te kaelangan i lalaki de mahuna. ¹² Ta misan tagibu a gepo i mahuna de lalaki ay pepanganak pam pala ni mahuna i lalaki pati i pesan ay gepo de Makedepat.

¹³ Kanya esipin yu de sadile yu a an nagkaddepat de pagpolong yu a i mahuna ay gepanalangin de Makedepat a an te taklop de ulo na. ¹⁴ Ta nappaayun pan de katinggesan ni agta a kauluamamos i lalaki a anduwon i sapok na ¹⁵ misan i mahuna pan ay piyon a masakut i anduwon a sapok na ta binoy diya ni Makedepat a pantaklop na de ulo na. ¹⁶ Nano be te nekipagtalo pan tungkul de inon a pagtodu ay anak di te nasasabi pa ta talage a magioyo i ugeli mi pati mangga kapolongan ni Makedepat.

I Oyo Ay Tungkul De Pangapun Ni Panginooon

¹⁷ Nano ay tungkul de pagtodu a sasabi ko nano ay ang ko ikamo pepodi ta be gepolong kamo ay ang kamo nattulutabengan ta ikamo pan ay geyedi ni malot. ¹⁸ Ta tagibu de pesan ay nabereta ko a be ikamo ay gepolong de Makedepat ay nakulukiblagen kamo kon ta para deko ay kasta gepanulusun ok de inon a bere-ta. ¹⁹ Ta dehil de tipide dena dikamo a an getalinga de Panginooon ay násapit a nekiblag ide dikamo tangani aabuyenan dikamo i matud a gepinagpanulusun. ²⁰ Misan nano de pagpolong yu ay peeyenan yu ni kabuluhan i pamangan yu a tande de Panginooon dehil de ang kamo naeisin. ²¹ Ta de pamangan yu ay ang kamo náilat-ilatan kanya te duman a nagketigeng ta i kakmukan pan ay nagkobugngang. ²² Bekot ta maginon ta ikamo ay te beloy a nappatud a námangan kamo duman pati neinom kanya wet yu peeyenan ni kabuluhan i kapolongan ni Makedepat, a wet yu pala aamamosa i mahedepin ide. Talage a katinggesan yu a ang ko ikamo pepodi de peyedi yu a maginon.

²³ Ta i pagtodu a tungkul de pamangan ni Panginooon a tinanggep ko diya ay tinodu ko di dikamo ta nun abi a pinadekop i Panginooon a Hisus ay nangamit eya nun tinapay. ²⁴ Ta nun eya ay makapagpasalamat ay pinisangpisang na un tinapay ta sinabi na a, "I oyo ay lawes ko a hahandug para dikamo. Mamangan kamo ni oyo a magdeinnawa de paghedep ko." ²⁵ Maginon pala pagkapangan de nun tinapay ay inamit na un tayug a malanis ta sinabi na, "I oyo a tayug a malanis ay gepaabuya de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat a te katibeyen a i sagu ko ta de belang pag-inom yu ni oyo ay magdeinnawa kamo de paghedep ko." Inon i sinabi ni Panginooon. ²⁶ Ta de belang pámgangan yu ni tinapay pati pag-inom ni tayug a malanis ay pepamatoden yu i tungkul de pagkalibun ni Panginooon hanggen eya ay an nádetong.

²⁷ Kanya i misan ino a námangan ni tinapay pati neinom ni tayug a malanis a tande de Panginooon a magi an te anó man diya ay talage a gekásala eya de lawes pati sagu ni Panginooon. ²⁸ Kanya pan depat a mag-uluesip i belang agta ti te kaelangan a gesosol ta dingan la mamangan ni tinapay pati uminom ni tayug a malanis. ²⁹ Ta i gepangan pati geinom a an te gelang

de lawes ni Panginooon ay náatanggep eya ni hatol de sadile na. ³⁰ Kanya makmuk dikamo i mahena de lawes, te manga orom pati te duman pala a tipide a nalibunin di. ³¹ Misan pan ay be gesosol tebe i agta ay an tebe ide pehatolan ni Panginooon. ³² Nano be ikitam ay pepadusahan ni Panginooon nano ay buot na la a getodu dikitam ni kapiyonan tangani wet kitam nappadugeng de an ide gepanulusun a podusahan na de inapóan a adow.

³³ Kanya nano, manga kabinsa, ay be ikamo ay gepolong a námangan ni pámgangan ni Panginooon ay mailat-ilatan kamo. ³⁴ Ta be misan ino dikamo ay nagketigeng ay mamangan di ngona eya de beloy na tangani wet hahatolan kamo de pámgangan yu a tande de Panginooon. Nano ay tungkul de kakmukan a bege ay getodu ok pagdetong ko dena.

Tungkul De Paaged Ide Ni Ispiritu

12 Nano ay tungkul pan de paaged ide a geapo de Ispiritu, manga kabinsa, ay buot ko a makat-ingges kamo ni kamatoden a tungkul de inon. ² Ta katinggesan yu a nun ang kamo pa gepanulusun de Panginooon ay nalagelag kamo a magi an te esip a agta a nagpodi de makedepat ide a an matud, a an te kaya a nanleligtas dikamo. ³ Kanya buot ko a matinggesan yu di a be te agta a gepamatud a i Hisus ay malot ay an te kapangyedihan de inon a agta i Ispiritu nun Makedepat pati be te agta a gepamatud a i Hisus i Panginooon ay talage a te kapangyedihan diya i Ispiritu nun Makedepat.

⁴ Nano ay te duman a bukud bukud a paaged misan ay isin la i Ispiritu a gebuluboy. ⁵ Pati te duman a bukud bukud a tungkolin misan ay isin la i Panginooon a petabengan. ⁶ Pati pan de belang gepanulusun ay te duman a bukud bukud a pagyedi a te kapangyedihan misan ay geapo la de isin a Makedepat inon a kapangyedihan de a pesan. ⁷ Ta gekaduman i belang isin ni paaged ide a pepakita na i kapangyedihan ni Ispiritu ta de maginon ay nakatabeng eya de kakmukan a gepanulusun. ⁸ Ta gepo de Ispiritu ay i kakmukan ay pebiyen ni surut a tungkul de kabuotan ni Makedepat ta i kakmukan pan ay pebiyen ni surut a geboy ni katinggesan. ⁹ Pati inon pala a Ispiritu i geboy ni pagpanulusun a matibong ta eya pala i geboy ni paaged ide de kakmukan a gepapiyon de te manga orom ide. ¹⁰ I kakmukan pan ay pebiyen ni Ispiritu ni kapangyedihan a geyedi ni gepakataka ide. I kakmukan pan ay gesurut ni geapo de Ispiritu. Ta te duman pala i te kaya a geabuya be i pagyedi o pagsurut a te kapangyedihan ay geapo de Ispiritu nun Makedepat o eyen. Pati i kakmukan pan ay pebiyen ni Ispiritu ni kapangyedihan a gesurut ni bukud bukud a surut a an de katinggesan ta te duman pala a biniyen ni paaged a nakapesabi ni kabuluhan ni surut a an de katinggesan. ¹¹ Nano ay i pesan a oyo a paaged ay geapo la de Ispiritu nun Makedepat ta eya ngani i gebuluboy ni paaged na ide de belang agta a nappaayun de kabuotan na.

I Oyo I Tungkul De Lawes A Makmuk I Panggemit

¹² Maginon pala i lawes ni agta ay te duman a bukud bukud a panggemit ta i pesan a bukud bukud a panggemit ni lawes na ay naeisin la diya. Nano ay ikitam ay naeisin la de lawes ni Kristo. ¹³ Ta ikitam a pesan, Hudyo man o an Hudyo, alepin man o eyen, ay lininod de isin la a Ispiritu a tande a gepakikaisin kitam di de isin la a lawes ni Kristo ta pinainom kitam pala de isin la a Ispiritu nun Makedepat.

¹⁴ Talage a i panggemit ni lawes ay an isin la ta makmuk. ¹⁵ Ta be, halimbewa la, sasabi ni singit a, "Anok pan kumot kanya anak di panggemit ni lawes," ay an non matud ta eya ay panggemit ni lawes a talage.

¹⁶ Maginon pala i talinga be sasabi na, "Anok pan mata kanya anak di panggemit ni lawes," ay talage ay an non pala matud ta panggemit a talage ni lawes.

¹⁷ Nano be i pesan a lawes ay mata dila ay an di te gepakaikna ta be pan i pesan a lawes ay talinga ay an di te nakásango. ¹⁸ Talage a i pesan a panggemit ni lawes ay pinuoy ni Makedepat de lawes a nappaayun de kabuotan na. ¹⁹ Ta be an nabukudbukud i panggemit ay talage a an te lawes a matud. ²⁰ Misan ay dehil de te duman a makmuk a panggemit ay talage a te duman a lawes a matud.

²¹ Kanya an matud be sasabi ni mata de kumot, "Ang ko ikaw kaelangan." Maginon pala i ulo ay an na nasasabi de singit a, "Ang ko ikaw kaelangan." ²² Ta misan i tipide a panggemit ni lawes ay mulumahena ay kaelangan pan ide a masakut. ²³ Ta i panggemit ni lawes a kasta an te kabuluhan ay ide i talage a pegelang tam a masakut ta i panggemit pan a an masampat a masakut ay ide pan i pepasampat tam, ²⁴ ta i panggemit tam pan a masampat ay an di kaelangan a pasampat. Misan ay nun yinadi ni Makedepat i lawes ni Kristo ay pinapag-eisin na de lawes na i manga gepanulusun tangani i kasta an te kabuluhan ay pealagean a masakut. ²⁵ Ta de maginon ay an nakulukiblagen i manga gepanulusun ta i belang isin ay natulubangan. ²⁶ Ta be isin ay te kahedepan ay i pesan pala ay getiis ta be isin ay pegelang ay i pesan pala ay nagkasalig.

²⁷ Ikamo a pesan ngani ay naeisin a lawes ni Kristo ta i belang isin dikamo ay panggemit ni lawes na. ²⁸ Nano ay para de kapolongan a lawes ni Kristo ay nagpeta i Makedepat ni agta ide a te tungkolin a i tagibu ay mag-aatid, a i káduwa ay magsasabi a gesurut ni geapo de Ispiritu, a i katiluwon ay magtutodu ta te duman pala a gepakayed i gepakataka, i gepapiyon ide de te orom, i manga katabeng, i pinakamatande ide pati ide a gesurut ni bukud bukud a an de katinggesan. ²⁹ Misan ay an pesan ay mag-aatid o magsasabi o magtutodu ta am pala pesan ay biniyen ni kapangyedihan a geyedi ni gepakataka. ³⁰ Pati am pala pesan ay biniyen ni kapangyedihan a gepapiyon de te orom. Maginon pala an pesan ay gesurut ni bukud bukud a an de katinggesan pati an nakapesabi ni kabuluhan ni surut a an de katinggesan. ³¹ Kanya para

dikamo ay depat a ikamo ay te hanga a pagbuot, a tatanggep yu i manga paaged a nakátabeng de kapolongan pati pan pepakita ko di dikamo i padean a piyon a masakut de paggemit yu de paaged ide a inon.

Depat A Te Pagbuot

13 Ta be, halimbewa, ako ay gesurut ni surut ni kakmukan a agta pati surut ni manga anghel ide a ang ko katinggesan misan be anak pan te pagbuot ay an te kabuluhan i surut ko a magi an te kabuluhan i pepatinug a bekal. ² Pati be ako ay magsasabi a gesurut ni geapo de Ispiritu, a te katinggesan ok pa de kamatoden a petagu pati de attanan a katinggesan a tungkul de Makedepat, a te duman pala i pagpanulusun a matibong a nakapeपालis ok ni kalasan ay anak pan te kabuluhan be anak te pagbuot. ³ Talage a misan boyin ko i pesan a nappa deko o i lawes ko a handogin ko a sosunug para de Kristo ay anak pala ta pakinabeng a unabis be anak te pagbuot.

⁴ Misan ay i te pagbuot pan ay migtiyage de kahedepan ta mabiit eya a an migkasinna o migmayabeng. ⁵ Ta i te pagbuot ay te makówe a surut a an geesip a eya ay maditas pa de kakmukan. Pati i te pagbuot ay an gelawag ni sadile na a kabuotan pati an migbulas a getanom ni gengsa de kakmukan. ⁶ An nagkasalig eya dehil de mammalotin ta i pagkásalegen na la ay i kamatoden. ⁷ Talage a i te pagbuot ay migtiis, migtiyage de pesan a kahedepan pati eya ay migpanulusun a te pag-asa pa a masakut.

⁸ I pagbuot ay an te kalog misan ay i surut a geapo de Ispiritu ay te kalog pati i surut a an katinggesan ni agta ay nagketimok la pati i surut a geboy ni katinggesan ay inon ay te kalog pala. ⁹ Ta nano ay am pa sukul i katinggesan tam pati am pa peboy ni Ispiritu i pesan a kamatoden de surut a geapo diya. ¹⁰ Misan ay pagdetong ni Kristo ay talage a te katinggesan kitam di a sukul.

¹¹ Ta halimbewa, ako, nun anak ok pa ay i surut ko, esip pati katinggesan ay de anak pa misan ay nano a ako ay matande a sukul ay pinabiyaan ko di i ugeli ni anak. ¹² Kanya nano a panahon ay mebu pa i katinggesan tam misan ay pagdetong ni Kristo ay aabuyenan tam di eya a masakut. I katinggesan ko nano ay am pa sukul misan ay de inon a adow ay ako ay te sukul di a katinggesan a magi katinggesan deko ni Panginon. ¹³ Misan ay te duman pa a pagpanulusun, pag-asa pati pagbuot ta i pagbuot ay namas pa a te kabuluhan de tiluwon a oyo.

Te Duman Pa A Tungkul De Paaged Ni Ispiritu

14 Kanya nano ay depat a ikamo ay masépag a te hanga a pagbuot de manga kabinsa ta dingan depat a buotin yu i paaged ide ni Ispiritu a namas pa i surut a geapo de Ispiritu. ² Ta i gesurut ni an na katinggesan ay de Makedepat la eya gesurut, a an de agta ta an te misan ino a agta de kapolongan a naketingges ni pesabi na ta gepo de kapangyedihan ni Ispir-

itu ay i gesurut ni an na katinggesan ay gesurut ni kamatoden a petagu pa. ³ Misan ay i gesurut ni geapo de Ispiritu ay gesurut de agta ide de kapolongan tangani netibong i pagpanulusun de pati pelibeng na ide pati pepelit na ide a geabut a tuloy de kabuotan ni Makedepat. ⁴ Nano ay i gesurut pan ni an na katinggesan ay pepatibong na i sadile na a pagpanulusun misan ay i gesurut ni geapo de Ispiritu ay gepatibong de gepanulusun a kapolongan.

⁵ Talage a buot ko tebe a ikamo a pesan ay magsurut ni surut a an yu katinggesan misan ay namas pa a buot ko be ikamo ay gesurut de kapolongan ni surut a geapo de Ispiritu ta namas pa a mahalage i pagsurut a geapo de Ispiritu de pagsurut a an katinggesan ni agta ide be an te nakapesabi ni kabuluhan ni surut a an katinggesan ni agta ta an nakatabeng de kapolongan. ⁶ Kanya, manga kabinsa, be ako ay nádetong dena dikamo dingan gesurut ok ni ang ko katinggesan ay talage a ang kamo te pakinabeng deko ta yadi pa a sasabi ko dikamo ay i pepaabuya a kamatoden o i katinggesan a geapo de Makedepat o i surut a geapo de Ispiritu o i pagtodu a nappaayun de surut nun Makedepat.

⁷ Ta halimbawa, i pepatinug a peiyupan pati pantugtug ay an peabuyenan ni agta ide i punto be an malinow i pagtinug de. ⁸ Pati be an malinow i pagtinug ni paoni ni sundelo ide ay an ide nappatud a gehande de pagpakilaben. ⁹ Maginon pala ay an katinggesan ni agta i buot yu a sasabi be gesurut kamo ni an yu katinggesan ta an te kabuluhan dide inon a surut yu.

¹⁰ Nano ay makmuk ngani i surut dio de putok i ta i pesan a inon ay te manga kabuluhan nunde gepakatingges ide ¹¹ misan be anak gepakatingges de surut ni kakmukan ay talage a ang kami magmangayun.

¹² Nano, manga kabinsa, katinggesan ko a buot yu a masakut a ikamo ay gekaduman ni paaged ide ni Ispiritu. Piyon nun misan ay pelitin yu a pegemit inon a paaged a naketibong de pagpanulusun ni belang isin dikamo de kapolongan.

¹³ Kanya de kapolongan ay depat a i gesurut ni an na katinggesan ay magpanalangin a magkaduman eya ni paaged a makapagsabi ni kabuluhan ni sinabi na. ¹⁴ Ta be ako ay gepanalangin de surut a ang ko katinggesan ay gepanalangin i kaleduwa ko misan ay i esip ko ay an te pakinabeng. ¹⁵ Kanya be anak de kapolongan ay i oyo i yeyedi ko ta te belak ok a nánalangin ni kaleduwa ko de surut a ang ko katinggesan pati te belak ok pala a nánalangin de surut a katinggesan ko. Maginon pala ay nákanata ok ni kaleduwa ko de surut a ang ko katinggesan pati nákanata ok de surut a katinggesan ko. ¹⁶ Misan de kapolongan ay wet kamo magpanalangin ni kaleduwa yu de surut a an yu katinggesan ta de katinggesan yu la magpanalangin tangani i an ide te paaged ay nappatud a gesabi ide a, "Matud non." ¹⁷ Kanya piyon para dikamo i pagpasalamat yu de surut a an yu katinggesan misan ay talage a an nakapepatibong de pagpanulusun ni manga kabinsa yu ide i pagpanalangin yu.

¹⁸ Talage a gepasalamat ok de Makedepat ta be anak de kapolongan, ako ay gesurut ni ang ko katinggesan a namas pa dikamo a pesan ¹⁹ misan ay de kapolongan a manga gepanulusun ay buot ko a ako ay magsurut ni malinow de agta ide ta buot ko a nakapetodu dide ta de kapolongan ay piyon pa i lima a surut a katinggesan ni agta de sangpuwu a lebu a surut a an de katinggesan.

²⁰ Manga kabinsa, ay pesabian ko ikamo a depat a ikamo ay mapa ni matande de esip yu ta tungkul pan de mammalotin ay depat a mapa ni ang kamo te katinggesan ta depat pam pala a i esip yu ay kumitong de paggemit yu ni paaged ide ni Ispiritu. ²¹ Matud non a te duman de kasulatan a magioyo i sinabi ni Panginon a, "Ako ay gesurut de Hudyo ide de padean ni agta a tage kakmukan a lugel de surut a bukod bukud misan ay i Hudyo pan ide ay anak de pepatalikngan." Inon i sinabi ni Panginon. ²² Kanya i surut a an de katinggesan ay an tande de gepanulusun ta tande la ni padusa a dinumatong de Hudyo ide a an nagpanulusun. Misan i surut a geapo de Ispiritu ay tande ni kosa a tabeng ni Makedepat de gepanulusun ide a an de an gepanulusun a podusahan.

²³ Misan be te duman de kapolongan yu i misan ino a am pa gepanulusun pati an te paaged ide ay kati sasabi de a nasede i esip yu a pesan be ikamo a pesan ay gesurut ni an yu katinggesan. ²⁴ Misan pan be ikamo a pesan ay gesurut ni geapo de Ispiritu ay be te nádetong a am pa gepanulusun o an te paaged ay dehil de surut a geapo de Ispiritu a katinggesan de ay aabuyenan de a ide ay te mammalotin de pekita ni Makedepat. ²⁵ Ta dehil de inon ay pepaabuya di dide i esip de a madisalad ta dingan ide ay gesosol a gepodi de Makedepat a sasabi de a tuloy a, "Talage a i Makedepat ay dio de paggulugitnan yu." Inon i sasabi de.

Yediin I Pesan A Nappaayun De Kabuotan Ni Makedepat

²⁶ Kanya, manga kabinsa, yediin yu a magioyo be ikamo ay gepolong ta piyon be te duman i belang isin dikamo ni pagkanta, pagtodu, pepaabuya a kamatoden, pagsurut ni surut a an yu katinggesan pati te nakapesabi ni kabuluhan ni surut a an yu katinggesan misan ay depat a yediin yu a pesan tangani gepatibong de kapolongan a gepanulusun. ²⁷ Nano be te gesurut de kapolongan a an na katinggesan ay sukul di un aduwa o tiluwon a malugulewesanan ta depat a te duman a nakapesabi ni kabuluhan ni surut a an yu katinggesan. ²⁸ Misan ay be an te nakapesabi ni kabuluhan ay wet dila ide geyamyam de kapolongan ta ide ay makisurut dila ni sadile de de Makedepat. ²⁹ Nano ay tungkul de gesurut ide ni geapo de Ispiritu ay sukul di pala un aduwa o tiluwon a malugulewesanan ta depat a i kakmukan pan ay mag-uluesip be nappaayun de kamatoden o eyen, i sinabi de. ³⁰ Nano be loktat a i isin de kalipalipa ay tinumanggep ni surut a geapo de Ispiritu ay depat a tumimok ngona i tagibu a gesurut

tangani magsurut pan i tinumanggep. ³¹ Ta nappatud a i belang isin dikamo ay nalugulewesan a gesurut ni geapo de Ispiritu tangani makatingges a pesan a te matibong pan a innawa. ³² Nano be i misan ino ay gesurut ni geapo de Ispiritu nun Makedepat ay eya la i te kapangyedihan a gegepo pati getimok de surut na, ³³ ta de kapolongan i kasampatan a innawa ay geapo de Makedepat a am pan i magulo a esip.

Nano ay nappaayun de ugeli ni manga pineta de pesan a kapolongan ³⁴ ay depat a i mahunain ay wet ide getodu de kapolongan ide ta an ide pepabiyaan a getodu ta pesabi ni kasulatan a an ide te kapangyedihan a getodu. ³⁵ Pati be te duman pan ide a buot a ketinggesan de kapolongan ay depat a magtanto ide de bebi de pagdetong de sadile de a beloy ta an piyon a getulutanto i mahuna duman de kapolongan.

³⁶ Ay kasta te duman dikamo a an getalinga de pagtodu ko a inon. Makati peesip yu a dikamo la inumapo i surut nun Makedepat pati ikamo la i tinumanggep nion. ³⁷ Talage a te duman dikamo ide a geesip a ide ay gesurut ni geapo de Ispiritu pati ide a te kakmukan pa a paaged ni Ispiritu kanya depat a abuyenan de a i sinolat ko ay i pagdodul pala ni Panginon. ³⁸ Misan ay be an pesapot ni misan ino i pagtodu ko ay wet yu pala ide sapota.

³⁹ Kanya, manga kabinsa, buotin yu a masakut a gesurut ni geapo de Ispiritu ta wet yu pan sablowa i gepinagsurut ni an de katinggesan ⁴⁰ misan ay yediin yu inon ide a pesan a sunud sunud a nappaayun de nagkaddepat a ugeli.

Tungkul De Pagkaedup A Liwet Ni Kristo

15 Nano, manga kabinsa, ay buot ko a gesabi a liwet dikamo a tungkul de piyon a bereta a tinodu ko dikamo, a tinanggep yu pan, a pepanulusonan yu di. ² Talage a de padean ninon a piyon a bereta a tinodu ko dikamo ay peligtas kamo ngani be pepanulusonan yu a tuloy pati be matud i pagpanulusun yu nun tagibu.

³ Ta i tinanggep ko a pinakamahalage a kamatoden ay tinodu ko dikamo pala a i Kristo ay nagpakalibun dehil de mammalotin tam a nappaayun de sinabi ni kasulatan ide. ⁴ Ta eya ay tinapor dingan eya ay pinakaedup a liwet de katiluwon a adow a nappaayun de sinabi ni kasulatan ide. ⁵ Pati eya ay nagpakita de Pedro pati dide a mag-aatid na a nginalanan a sangpuwu pati aduwa. ⁶ Pati pan eya ay nagpakita pala de mahigit a lima a dian a manga kabinsa nun ide ay gepinagpolong, ta i kamakmukan de inon a pinagpakitaan na ay needup pa nano misan i tipide ay nalibunin di. ⁷ Nagpakita pala eya de Santiago pati nagpakita eya a liwet de pesan a mag-aatid, nun nanon a panahon.

⁸ Dingan de kauluinapóan a pagkakataon ay nagpakita pala eya deko misan ako ay magi anak a pinanganak a an de kaodesan na. ⁹ Ta talage a ako ay pinakamasidong de pesan a mag-aatid pati kasta an depat a ako ay biniyen ni tungkolin a mag-aatid ta i manga gepanulusun de kapolongan ide ni Makedepat

ay pinahedepan ko. ¹⁰ Misan ay gepo de kosa a tabeng ni Makedepat ay yinadi ok na a mag-aatid pati an naeyenan ni kabuluhan i tungkolin a binoy na deko ta ako ay masépag pa de kakmukan a mag-aatid misan ay an gepo de sadile ko a sépag ta de kosa la a tabeng ni Makedepat. ¹¹ Kanya, misan ako misan i kakmukan a mag-aatid ay gesabi dikamo ni piyon a bereta a pepanulusonan yu.

Tungkul De Pagkaedup Tam A Liwet

¹² Nano gepo de inon a piyon a bereta ay getodu kami a i Kristo ay pinakaedup a liwet de kalibunan kanya bekot ta pesabi kon ni tipide dena dikamo a an te pagkaedup a unabis de nalibunin? ¹³ Ta be talage tebe a an te pagkaedup a unabis de nalibunin ay an di tebe pinakaedup a liwet i Kristo de nalibunin. ¹⁴ Ta be an pinakaedup a liwet i Kristo ay an te kabuluhan i pagsabi mi tungkul de piyon a bereta pati am pala te kabuluhan i pagpanulusun yu. ¹⁵ Pati ikami ay napa ni butelan de pagpamatud mi tungkul de Makedepat ta pepamatoden mi a pinakaedup a liwet ni Makedepat i Kristo misan ay an na tebe pinakaedup a liwet i Kristo be an pakeedup a liwet i nalibunin a magi pesabi de.

¹⁶ Ta be an pakeedup a liwet i nalibunin ay angani pinakaedup a liwet i Kristo. ¹⁷ Kanya be an pinakaedup i Kristo ay angani te kabuluhan i pagpanulusun yu pati ang kamo pa pepakaeyenan ni mammalotin yu. ¹⁸ Pati pan i pesan a gepanulusun de Kristo a nalibunin di ay napuksa di ide. ¹⁹ Kanya be ikitam ay te pag-asa de Kristo hanggen needup kitam la ay an te kabuluhan i pag-asa tam ta talage a ikitam ay napa ni kakulukalbi de pesan a agta.

²⁰ Misan ay i talage a kamatoden ay pinakaedup ngani a liwet i Kristo de nalibunin ta i pagkaedup na i tande a pakeedup ngani a liwet i nalibunin a gepanulusun. ²¹ Ta ti papalano a dinumatong i kalibunan de kaagtaan de padean ni isin a agta a i Aden ay maginon pala dinumatong i pagkaedup a liwet de padean ni isin a agta a i Kristo. ²² Ta ti papalano a nalibunin i pesan a gepakikaisin de Aden ay maginon pala i pesan a gepakikaisin de Kristo ay pakeedup a liwet. ²³ Misan ay i pagkaedup a liwet ay te duludiya a panahon a pineta ni Makedepat ta i Kristo ngani i tagibu de pesan a pinakaedup a liwet dingan i pesan a gepanulusun de Kristo ay pakeedup pag-ampulang na dio de putok i.

²⁴ Ta inon di i panahon a inapóan ta dingan nanalo di i Hisus de pesan a malot a te kapangyedihan de langot pati de putok, a gekapoy diya ta pagkasede na de tibong pati kapangyedihan ni gepakitalo diya ay boboy na di de Ama a Makedepat i kapangyedihan na, magpakapide pa man. ²⁵ Ta nappaayun de kabuotan ni Makedepat a te kapangyedihan pa i Kristo hanggen an na nagkatalo i pesan a gelaben diya ²⁶ ta dingan pa-keeyenan na ni kapangyedihan i kalebunan a i inapóan a katalo tam. ²⁷ Maginon ngani i pesabi ni kasulatan a, "I pesan dio de putok i ay pakádeog ni Makedepat de Kristo." Misan katinggesan yu pan a an kadugeng i Makedepat de pesan a nadeog ni Kristo.

²⁸ Nano ay be nadeog di ni kapangyedihan ni Kristo i pesan ay eya pala i gepadeog de kapangyedihan ni Ama na a Makedepat a eya a nagpadeog ni pesan de Kristo nun tagibu ta dingan i Makedepat i te kapangyedihan de pesan.

²⁹ Nano ay te duman a tipide a agta a te ugeli a gepalinod para nunde nalibunin di. Misan ano i pakinabeng de de inon a ugeli de be an pakeedup a liwet i nalibunin a magi pesabi ni tipide? ³⁰⁻³¹ Talage, manga kabinsa, ay nagkasalig ok dehil dikamo a gepanulusun di dehil de pagtabeng ko de Hisu Kristo a Panginon tam pati nahhande ok di, belang adow, a bobuno. Misan pan ano i pakinabeng ko de kahedepan, belang odes be matud a an pakeedup a liwet i nalibunin?

³² Talage a matud a anok te pakinabeng a unabis de pagtiis ko a geapo de tage dio de benwaan a Epeso be an pakeedup a liwet i nalibunin kanya be matud a an pakeedup i nalibunin ay piyon pa a manulusun kitam de pigsabiin a, "Mamangan pati mag-inom kitam dila ta diage pan ay kati nelibun kitam di."

³³ Kanya, manga kabinsa, wet kamo magpadeya de agta ide a gesabi a maginon ta te pigsabiin pala a, "I te kakoloy a malot ay nesede i ugeli na a masampat."

³⁴ Magipinag-esip kamo ni matud pati tumimok kamo de pag-esip pati pagyedi ni mammalotin ta i kakmukan dena dikamo ay an matud i katinggesan de tungkul de Makedepat. Pesabi ko yo tangani ikamo ay mamamos.

Tungkul De Lawes De Pagkaedup Tam A Liwet

³⁵ Nano ay kati te duman a getanto a, "Papalano man a pakeedup a liwet i nalibunin di pati magi ano i kalase ni lawes de?" ³⁶ Ay inon a tanto ay an te kabuluhan ta katinggesan yu pan a an notubu i binhi be an ngona nátapor. ³⁷ Kanya i pepasok yu a binhi misan trigo o misan ano ay angani kew ta binhi la. ³⁸ Ta i Makedepat pan i geboy ni tubu de binhi a nappaayun de buot na ta i belang binhi ay yeyedian na ni lawes a nagkaddepat.

³⁹ Nano i unid ni pesan a te edup ay an pulupadepade ta i unid ni agta ay bukud ta bukud pala i unid ni hayup, manok pati ikan.

⁴⁰ Pati te lawes a depat a getaan de langot, te duman pala a depat a getaan de putok. Isin di i kasampatan ni lawes de putok ta isin pala i kasampatan ni lawes de langot. ⁴¹ Maginon pala ay isin di i kasampatan ni adow, isin pala i kasampatan ni bulan pati maginon pala i butatala ide ta misan i butatala ide ay an padepade i kasampatan de.

⁴² Maginon pam pala de pagkaedup a liwet ni nalibunin ta i lawes a petapor ay nagkobungtut misan ay i lawes a gepo de pagkaedup a liwet ay angani nagkobungtut kapide pa man. ⁴³ Talage a i petapor a lawes ay malot pati mahena misan ay i kalewes na pan a lawes ay matibong pati masampat. ⁴⁴ Talage a i petapor a lawes ay depat la de putok i, misan ay pagkaedup a liwet ay te lawes di ni depat de langot. Te duman a depat la de putok ta te duman pam pala a

depat de langot. ⁴⁵ Te duman de kasulatan a magioyo a, "I tagibu a agta a i Aden ay biniyen ni Makedepat ni innawa a edup na." Misan ay i inapóan a Aden a i Kristo ay i geboy ni edup a an te kalog. ⁴⁶ Misan esipin yu ta an naona i lawes a depat de langot ta naona i lawes a depat de putok i ta dingan la i lawes a depat de langot. ⁴⁷ I tagibu a agta a i Aden ay gepo la de putok i a delpong misan i káduwa a Aden ay gepo de langot.

⁴⁸ Katinggesan tam ngani a i pesan a agta a geapo de delpong ay magi tagibu a agta misan i pesan a nadde-langot ay magi eya a inumapo de langot. ⁴⁹ Ikitam nano ay te lawes a magi tagibu a agta a inumapo de delpong misan ay nádetong i adow a ikitam ay te lawes a magi Agta a inumapo de langot.

⁵⁰ I buot ko a sasabi, manga kabinsa, a i lawes a te sagu pati unid a inumapo de putok i ay an nakesilong de kataanan ni Makedepat ta i lawes a oyo a nagkobungtut ay angani gekaduman ni edup a an te kalog.

⁵¹ Nano patalikngan yu ta pepaabuya ko di dikamo i oyo a kamatoden. Ikitam a gepanulusun ay ang kitam nelibun a pesan misan pan ay bobowon i pesan a lawes tam ⁵² a loktat de isin a kimat ta de inapóan a pagtinug ni paoni ni Makedepat ay pakeedup a liwet i nalibunin ta bobowon i lawes tam a pesan, nalibunin man o nàedupin. ⁵³ Talage a i lawes a oyo a nagkobungtut pati nagkelibun ay depat a bobowon a násalakat de langot ⁵⁴ ta dingan be i lawes a oyo a nagkobungtut pati nagkelibun ay nabowon di a sinumalakat de langot ay dingan nangyedi di i sinabi de kasulatan a,

"An di te kalebunan para dikitam, ta i Kristo i nanalo di de inon. ⁵⁵ Ta talage a natalo di i kapangyedihan ni kalebunan a nangadde tebe dikitam de padusa."

⁵⁶ Nun naloy ay dehil de pagdodul ide ni Makedepat ay te kapangyedihan dikitam i mammalotin pati dehil de mammalotin tam ay te kapangyedihan dikitam i kalebunan. ⁵⁷ Misan pan nano ay magpasalamat kitam di a masakut de Makedepat ta de padean ni Panginon tam a Hisu Kristo ay an di te kapangyedihan dikitam i kalebunan.

⁵⁸ Kanya, manga kabinsa ko a pebuot, patibongin yu i pagpanulusun yu a tuloy pati wet kamo nagkatamad a geyedi ni kabuotan ni Panginon ta katinggesan yu pan a an nakanugun a unabis i pagel yu para diya.

Tungkul De Tabeng A Kuwarta De Manga Gepanulusun

16 Nano ay tungkul pan de tabeng a kuwarta yu de manga pineta ide de Herusalem ay buot ko a yediin yu pala i magi sinabi ko de kapolongan ide de porobinsia ni Galasia. ² Ta magi sinabi ko dide ay de belang adow ni simbe ay magbukud kamo ni kuwarta a nappaayun de kaya yu ta tipunin yu di nano tangani pagdetong ko dena ay nahhande di i tabeng yu a kuwarta. ³ Ta pagdetong ko dena ay pakang ko ide a pineta yu a nangatid ni tabeng yu a kuwarta de Herusalem a te adde ide ni solat ko tangani tanggepin

ide a piyon. ⁴ Misan ay be kaelangan a ná kang ok pala ay eikag ko ide.

Te Belak I Pablo

⁵ Nano ay pag-apo ko dio a paagow dena a gebiseta dikamo ay buot ko a násagid ok ngona de porobinsia ni Masedonia. ⁶ Ta peesip ko a pagdetong ko dena dikamo ay naaloy ok ta makati dena ok magpatakig ni panahon a tig-agidnaw pati buot ko a tabengan ok yu de pagtotul ko dena misan ay ang ko katinggesan pati deno ok paagow. ⁷ Ta ang ko buot a ako ay násagid la dena ta geasa ok a nátaan dena dikamo ni naaloy be nappaayun de kabuotan ni Panginoon.

⁸ Misan ay te belak ok a tumaan ngona dio de Epeso hanggen an nakátakig i kaadownen ni Pentekostes. ⁹ Ta te pagkakataon a masakut dio a gesabi ni piyon a bereta de te buot ide misan ay makmuk pala i gekitalo.

¹⁰ Nano be nádetong dena i Timoteo ay geaged ok dikamo a tanggepin yu eya a piyon ta eya ay kapadepade ko a katabeng ni Panginoon. ¹¹ Kanya wet yu pabiyaan i misan ino a gemalot diya pati de pagtotul na dena ay tabengan yu eya tangani te kasampatan eya a innawa a nádetong dio ta ako ay geasa a eya ay kakoloy ni manga kabinsa a nádetong dio.

¹² Nano ay tungkul pan de kabinsa a i Apolos ay inumaged ok diya a masakut a eya ay magbiseta a gebereta dena dikamo a kakoloy ni manga kabinsa misan ay kasta an nappaayun de kabuotan ni Makedepat a eya ay nakádena dikamo nano. Be te duman a pagkakataon ay nádetong eya dena.

I Inapóan A Surut

¹³ Mag-engat kamo a tumuloy de pagpanulusun yu. Patibongin yu i innawa yu a an nagkatakut de misan ino. ¹⁴ Pati gepo de pagbuot yu ay yediin yu i pesan.

¹⁵ Nano, manga kabinsa, katinggesan yu a i mittanak a Istipanas a ide ay tagibu a nagpanulusun a tage porobinsia ni Akaya ta nano ay hinande de ngani i sadile de de pagtabeng de de manga pineta ni Makedepat. ¹⁶ Kanya geaged ok dikamo a magtalinga kamo de agta a maginon pati gelangin yu pala i misan ino a gepagel de pagtodu de dikamo.

¹⁷ Nagkasalig ok nun dinumatong i Istipanas, Portunato pati Akeako ta ide di i napa ni kalewes yu a tinumabeng deko. ¹⁸ Ta pelibeng de i innawa ko a magi paglibeng de dikamo kanya gelangin yu ide pati pesan a magi ide.

¹⁹ Pebeti kamo ni manga gepanulusun de kapolongan ide de porobinsia ni Asia pati pebeti kamo pala ni magkálaki a Akilo pati Priska pati manga kabinsa a gepolong de beloy de gepo de pagpakikaisin de de Panginoon. ²⁰ Pati pan pebeti kamo pala ni pesan a manga kabinsa dio ta nabetebetean kamo a magiwinale de Kristo.

²¹ Ako a i Pablo ay gesolat ni oyo a pagbeti dikamo de padean ni kumot ko a sadili.

²² Sumpain i misan ino a an te pagbuot de Panginoon pati gepanalangin ok a dumatong tebe i Panginoon a mandeli.

²³ Nano, manga kabinsa, mapadikamo tebe i kosa a tabeng ni Panginoon a Hisu Kristo.

²⁴ Pati pebuot ko ikamo a pesan a geapo de pagpakikaisin tam de Hisu Kristo. Iwina i matud.

2 Korinto

1 Ioyo ay gepo deko a Pablo a mag-aatid ni Hisu Kristo ta inon a tungkolin ko ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat ta gepo pala de kabinsa tam a Timoteo.

Gesolat ok dikamo a kapolongan ni Makedepat a tage Korinto pati de kakmukan dena de porobinsia ni Akaya a manga pineta ni Makedepat.

² Mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Ama tam a Makedepat pati de Panginooon tam a Hisu Kristo.

I Pagpasalamat Ni Pablo

³ Magpodi kittam di de Makedepat a i Ama ni Panginooon tam a Hisu Kristo ta eya i migkalbi a Ama pati Makedepat a peapoán ni paglibeng. ⁴ Ta ikitam ay pe-libeng na de pesan a kahedepan tangani maka-paglibeng kitam pala de te kahedepan ide gepo de paglibeng dikitam ni Makedepat. ⁵ Ta ti magi ano a kahanga i petiis mi dehil de pagpakikaisin mi de Kristo ay maginon pala i kahanga ni paglibeng dikami a geapo diya. ⁶ Nano ay be te kahedepan kami ay petiis mi i oyo tangani nagkalélibeng mi ikamo pati patibongin i pagpanulusun yu ta de maginon ikamo ay te matibong pa a innawa a getiyage ni kahedepan a magi ikami ta be pelibeng kami pan ay ikamo pala ay pelibeng. ⁷ Kanya matibong i pag-asa mi para dikamo ta katinggesan mi a ti papalano a makibinsa kamo de kahedepan mi ay maginon pala ay makibinsa kamo de paglibeng dikami ni Makedepat.

⁸ Nano, manga kabinsa, buot mi a matinggesan yu a tungkul de kahedepan a tiniis mi de porobinsia ni Asia ta talage ngani a mahedep a masakut i tiniis mi duman ta ang kami inumasa a te edup kami pa. ⁹ Ta in-esip mi a pineta di i adow a nelibun kami misan ay nangyedi la inon tangani wet kami umasa de sadile mi ta de Makedepat la a namakeedup de nalibunin. ¹⁰ Ta ikami ay linigtas na nun nanon de kalebunan a gepakatakut ta leligtas na pala ikami. Ta matibong i pag-asa mi diya a leligtas na ikami a tuloy ¹¹ de tabeng ni panalangin yu dikami ta de maginon ay makmuk i gepasalamat de Makedepat dehil de kosa a tabeng na dikami a geapo de pagpanalangin yu ide a para dikami.

An Nagkobowon I Belak Ni Pablo

¹² Nano ay i oyo ngani i kasta mi ni pemayabeng a ang kami te naddeinnawa a malot a tungkul de pagpakikoloy mi de pesan a agta a namas pa dikamo ta

nappaayun i oyo de kamatoden ni Makedepat a geapo de makapangyedihan a kosa a tabeng na, a am pan de katinggesan ni agta dio de putok i. ¹³ Ta i pesan a sino-lat ko dikamo ay mandeli a katinggesan ta madisapow la kanya buot ko tebe a nappa ni maktong pa i katinggesan yu de inon. ¹⁴ Ta an yu pa nano katinggesan i pesan misan ay be maktong di i katinggesan yu ay kasalegen yu ikami pati kasalegen mi ikamo de pagdetong ni Panginooon a Hisus.

¹⁵ Kanya dehil de pag-asa ko a oyo ay binuot ko ngona a ná kang dena dikamo tangani masalig kamo a liwet. ¹⁶ Ta te belak ok a nesila dena pagkang ko de Masedonia ta pag-ampulang ko pala a gepo duman ay násagid ok dena tangani matabengan ok yu de pagtotul ko a paagow de lugel ni Hudia. ¹⁷ Nano ay misan anak natuloy de belak ko ay wet yu eesipa a ako ay butelan ta angani gebulubowon i belak ko a magi peyedi ni an gepanulusun ide be sinabi de nano a, "Oo" ay kulukanin ay "An di". ¹⁸ Ta ti papalano a i Makedepat ay an butelan ay maginon pala i pagtodu ko dikamo ta be sinabi ko a, "Oo" ay talage a, "Oo," a an di nobowon. ¹⁹ Ta nun ikami, Silbano pati Timoteo ay nagsabi dikamo a tungkul de Hisu Kristo a Anak nun Makedepat ay an nagkobulubowon inon a piyon a bereta ta talage a, "Oo" la. ²⁰ Ta i Hisus ngani i kamatoden ni pesan a pangako ni Makedepat kanya de padean na ay gepodi kami de Makedepat a gepamatud a tungkul de pangako na a, "Iwina i matud". ²¹ Ta gepakikaisin kitam de Kristo dehil la de Makedepat ta eya ngani i nameta dikitam a gekaduman ni kapangyedihan ni Ispiritu. ²² Ta nun binoy ni Makedepat i Ispiritu na dikitam ay inon i tande na pati katibeyan a mamatud na i pangako na dikitam.

²³ Nano ay katinggesan ni Makedepat i peesip ko nun anak sinumila dena dikamo a nappaayun de belak ko a tagibu ta talage a ang ko binuot a paapdisan i innawa yu gepo de pagsosol ko dikamo. ²⁴ Pati wet yu eesipa a buot ko a nappa ni hari de pagpanulusun yu ta i buot ko la ay makatabeng ok dikamo tangani magkaduman kamo ni kasalegen ta talage a matibong di i pagpanulusun yu.

2 Magi sinabi ko ngani ay ang ko binuot a sinumila dena dikamo a liwet a bebiyen ikamo ni lungkut gepo de pagsosol ko dikamo ² ta be ikamo ay biniyen ko ni lungkut ay ino ngani i nanlelibeng deko ti an ikamo pala a biniyen ko ni lungkut. ³ Kanya sinosol ko ikamo de solat ko a tagibu tangani ikamo ay magsosol ta ang ko buot a ikamo a matud a nanlelibeng deko ay bebiyen ok yu ni lungkut ta katinggesan ko be

nagkasalig ok dehil de pagtalinga yu de kamatoden ay nagkasalig kamo pala dehil de inon. ⁴Nano ay nun nagsolat ok dikamo ay nagkolungkut ok a masakut a nagkágesa pati nagkappatangos ta binuot ko a mapakitá ko dikamo i hanga a pagbuot ko ta ang ko pan binuot a magkaduman kamo ni lungkut.

Pepatáwad I Te Mammalotin

⁵Nano ay be te duman a nagkasala a nagpalungkut dena dikamo ay an ako la i pinalungkut na ta napatud a sasabi ko a ikitam a pesan ay pinalungkut na misan ay ang ko buot a pahenain i innawa na kanya pesabi ko ⁶a sukul di i pagpadusa diya ni kamakmakan dikamo ta nagsosol di eya. ⁷Ta nano ay patáwaden yu eya, a libengin tangani wet eya nadeog ni lungkut na a hanga. ⁸Ta ako ay geaged dikamo a pamatoden yu a pebuot yu pa eya a masakut. ⁹Ta nun nagsolat ok dikamo ay pesubukan ko ikamo tangani matinggesan ko ti petalingaan yu i pesan a tinodu ko dikamo. ¹⁰Kanya be peesip yu a nagkaddepat a patáwad yu i te kasalanan ay patáwad ko pala eya ta be te duman di i misan ino a pinatáwad ko ay i Kristo i gepamatud a i pagpatáwad ko ay tangani naeisin kamo. ¹¹Pati ang kitam pala nadedeya ni Satanas ta katinggesan tam a eya ay makipapadean.

Nagkágesa I Pablo De Troas

¹²Nano ay tungkul de pagtotul ko nun kinumang ok de Troas a nagsabi ni piyon a bereta a tungkul de Kristo ay biniyen ok ni Panginoon ni masampat a pagkakataon a gesabi ninon duman. ¹³Misan ay nagkágesa ok a untik ta ang ko kinta duman i kabinsa tam a Teto a gebereta ni tungkul dikamo kanya tinuotul ok de tage Troas ide a paagow de Masedonia.

Nanalo I Gepanulusun Ide Dehil De Kristo

¹⁴Nano ay gepasalamat ok de Makedepat ta ugnay na ikitam a pekoloy de pagpanalo ni Kristo de padean ni pagpakikaisin tam diya ta de padean tam pan ay nagkapaabuya ni Makedepat a magi mabengo i Kristo de kaagtaan de pesan a lugel. ¹⁵Ta ikami pala a gepakikaisin de Kristo ay magi mabengo para de Makedepat a gekálat de manga nalligtas ide pati an ide nalligtas. ¹⁶Nano ay i kasango dikami ni an ide nalligtas ay magi kasango a nakelibun a mabungtut misan ay para de nalligtas ide ay mabengo a nakapomoy ni edup a an te kalog kanya an te misan ino a te sukul a kapangyedihan a sadili a geyedi ni oyo a tungkolin mi. ¹⁷Misan ay ikami a gepakikaisin de Kristo ay ang kami magi kakmukan a getodu ni surut nun Makedepat tangani magkakuwarta la ide pati ang kami gesabi ni surut na a te naddeinnawa a malot ta dinodul kami ni Makedepat kanya katinggesan na a gesurut kami ni kamatoden.

I Katabeng Ide Ni Bowon A Pagpakikasungdu

³Nano ay wet yu eesipa a gepodi ok de sadile ko ta misan te dinumatong dena dikamo a kakmukan a te solat a gepamatud tungkul dide ay kasta anak te kaelangan a te solat a gepamatud dikamo a tungkul de tungkolin ko pati anak pala te kaelangan a te solat a geapo dikamo a gepamatud tungkul de inon. ²Ta ikamo a pebuot ko ay magi kasulatan a gepamatud a tungkul de tungkolin ko ta peabuyenan ni pesan i tungkolin ko gepo de bowon a edup yu. ³Talage a ikamo ngani i magi solat ni Kristo a pinasolat dikami ta i oyo ay an nassolat ni tinta de kulukapisang a beto ta i Ispiritu nun Makedepat a Makapangyedihan ay i gesolat de innawa ni belang agta a gepanulusun.

⁴Ta gepamatud ok di de pekita ni Makedepat a i tungkolin ko ay inumapo diya gepo de pagpakikaisin ko de Kristo. ⁵Ta ang kami gesabi a ikami ay te sukul a kaya de sadile mi, a geyedi ni tungkolin mi ta i tibong mi pan ay geapo la de Makedepat ⁶a eya a nagboy deko ni tungkolin a gebereta ni bowon a pagpakikasungdu na ta i oyo a pagpakikasungdu ay an nappaayun de pagdodul ide a nassolat a geboy ni kalebunan ta nappaayun pan yo de Ispiritu a geboy ni edup a bowon.

⁷Nano ay nun binoy ni Makedepat i pagpakikasungdu a tagibu ay nassolat yo de kulukapisang a beto a te kakoloy pala a gepakaingap ni Makedepat ta an te kaya i tage Israel ide a gepakalawag de mukha ni Moises misan i gepakaingap a inon ay an la naaloy kanya be inon a pagpakikasungdu a geboy ni kalebunan ay te gepakaingap a masakut ⁸ay namas pangani a te gepakaingap i bowon a pagpakikasungdu a geboy ni edup a bowon dehil de kapangyedihan ni Ispiritu. ⁹Talage a be te gepakaingap i pagpakikasungdu a geboy ni paghatol a kalebunan ay depat a namas pa a te gepakaingap i pagpakikasungdu a geboy ni pagpakáeyen ni mammalotin. ¹⁰Pati pan katinggesan tam a i den a pagpakikasungdu a te gepakaingap ay an di te gepakaingap ta nalewesanan di ni namas pa a te gepakaingap. ¹¹Ta misan te gepakaingap i den a pagpakikasungdu a an di nano ay depat pangani a te namas pa a gepakaingap i pagpakikasungdu a an nagkatapos, magpakapide pa man.

¹²Kanya dehil de pag-asa tam a pakaeyenan kitam ni paghatol ay gesurut kami a madisapow a magi te kapangyedihan, ¹³ta ang kami magi Moises a nagabet de mukha na tangani an kekita ni manga Hudyo i gepakaingap ni mukha na a an la naaloy. ¹⁴Ta kasta peabetan i esip ni manga Hudyo ide nun nanon ta hanggen nano ay maksa i innawa de a an de katinggesan i kamatoden be pebesa de i kasulatan ni Moises ta dehil la de pagpanulusun de Kristo ay nabbut i magi abet de katinggesan de. ¹⁵Talage ngani a hanggen nano ay te magi abet pa i esip de be pebesa de i kasulatan ni Moises ¹⁶misan ay be gepanulusun di i agta de Panginoon ay nábut di ngani i abet de katinggesan de. ¹⁷Nano ay i Panginoon a sinabi dio ay i Ispiritu a

geboy ni edup a bowon ta ti deno te kapangyedihan i Ispiritu nun Panginooon ay duman pala te kapangyedihan kitam a gesabi pati geabut de kamatoden. ¹⁸ Ta ikitam a nábut di i abet de katinggesan tam ay nappatud di a gepakalawag kitam de gepakaingap ni Panginooon ta dehil de kapangyedihan ni Ispiritu nun Panginooon ay nobowon kitam a tuloy a nappa ni magi eya.

I Kapangyedihan Ni Makedepat A Nassilod De Kasta Benga Ide A Putok

⁴ Kanya napa ni matibong i innawa mi ta biniyen kami ni Makedepat ni oyo a tungkolin de bowon a pagpakikasungdu dehil de kalbi na. ² Pati buot mi a getodu ni kamatoden tangani an te nasasabi a malot a tungkul dikami, i misan ino, kanya pekapoyen mi di i pagyedi a petagu a kauluamamos pati ang kami gedeya de kaagtaan o gebowon man de surut nun Makedepat ta katinggesan ni Makedepat a gesurut kami a madisapow ni pesan a kamatoden na. ³ Ta be nagkattagu pan i piyon a bereta a pesabi mi ay nagkattagu dila de kaagtaan a podusahan. ⁴ Ta tungkul dide a an buot a nonulusun ay binulag ide ni Satanas a makedepat ni kaagtaan dio de putok i tangani maabetan ide ni tallang a geapo de piyon a bereta a gepakita ni kapangyedihan ni Kristo ta eya ngani i kapadepade ni Makedepat. ⁵ Kanya i Hisu Kristo i Panginooon tam a pepamatoden mi ta an i sadile mi ta ikami ay napa ni katabeng yu dehil diya. ⁶ Pati i Makedepat ngani i nagsabi a, "Nátallang de madumos i salong." Kanya eya ngani i gepattallang de esip mi tangani aabuyenan mi i gepakaingap na a pepakita na de padean ni Kristo.

⁷ Misan ay ikami a pinamiyen na ni oyo a pinakamahalage a piyon a bereta ay agta la a an te kabuluhan a magi beng a putok ta de maginon ikami ay gepaabuya de an te kapadepade a kapangyedihan ni Makedepat a an dikami. ⁸ Kanya ikami ay getiis de innawa mi misan ay an nagkatalo. Be magkábuyo ay nagkogulo i esip mi misan ay ang kami nagkeeyenan ni pag-asa. ⁹ Nagkehedeapan kami misan ay ang kami pepabiyaan ni Makedepat pati pepaapdisan misan ay am pan pebuno. ¹⁰ Talage a nappahande a ugnay i lawes mi a nelibun a magi pagpahedep a tiniis ni Hisus tangani de padean ni lawes mi pala ay mapakita mi i edup na a gepatibong dikami. ¹¹ Ta buot ko a sasabi a ikami ngani ay ugnay a nagkalane de kalebunan dehil de Hisus tangani de padean ni lawes mi a te kalebunan ay mapakita i edup ni Hisus a gepatibong dikami. ¹² Kanya nappahande kami a ugnay a nelibun misan ikamo pan ay te pakinabeng ta gekaduman ni edup a masampat dio de putok.

¹³ Pesabi ni isin de kasulatan a den a, "Ako ay gepanulusun kanya gepamatud ok." Kanya dehil de ikami ay te pagpanulusun a kapadepade de gepamatud a inon ay gepamatud kami pala a maginon misan pepahedeapan kami. ¹⁴ Ta katinggesan mi a i Makedepat a nagpakaedup a liwet de Panginooon a Hisus ay eya pala i

namakeedup dikami a liwet a gepakikaisin de Hisus ta eya pala i nángadde dikitam a pesan de kataanan na. ¹⁵ Nano ay i pesan a pagtiis mi misan deno ay para dikamo pati de pesan a gepanulusun tangani mumakmuk di i tumanggep de kosa a tabeng na a mumakmuk pala i gepasalamat diya ta de maginon ay pepodidan a namas i Makedepat.

Nagkeedup De Pagpanulusun

¹⁶ Kanya getibong a tuloy i innawa mi ta misan gehena i putok a lawes mi dio de putok i ay i kaleduwa mi pan ay getibong a tuloy adow adow. ¹⁷ Ta buot ko a sasabi a i kahedeapan mi a untik a an naaloy dio ay geboy dikami ni an te kapadepade a kasalegen magpakapide pa man. ¹⁸ Ta i pelawag mi ay i an pekita ta i pesan a pekita ay an la naaloy misan ay i an pekita ay magpakapide pa man.

⁵ Kanya panganó tam i kahedeapan dio ta katinggesan tam a be nasede i lawes tam a magi beloy dio de putok i ay te lawes kitam di de langot, magpakapide man a yinadi ni Makedepat a an ni agta. ² Kanya ikitam ay nagkolungkut pa ni kahedeapan de lawes tam dio pati i buot tam a masakut ay i pigtaanan a bowon de langot. ³ Ta be nabeduan kitam di de langot ni bowon a lawes ay dingan an nàobe i kaleduwa tam ta te beloy di. ⁴ Kanya magi sinabi ko ay hanggen dio kitam pa de beloy tam a i lawes tam ay gealaloy kitam pa ni kahedeapan dio misan ay ang kitam gealaloy dehil de buot tam a nabbut di i lawes tam dio ta dehil pan de buot tam a nabbeduan kitam ni bowon a lawes de langot ta de maginon ay i lawes tam a nagkelibun ay nálewesan ni lawes a gekaduman ni edup a an te kalog. ⁵ Nano i Makedepat ngani i nagbelak a nabbeduan kitam ni bowon a lawes pati i Ispiritu na a binoy na dikitam ay napa ni katibeyen a bobowon na ikitam.

⁶ Kanya pan matibong i innawa mi a tuloy ta katinggesan mi a hanggen dio kami pa de lawes mi a putok ay ang kami pa nappatud a nálane de Panginooon. ⁷ Ta hanggen dio kami pa ay depat a gepanulusun kami a tuloy de Madedepat, misan am mi pekita. ⁸ Magi sinabi ko ay matibong i innawa mi a tuloy ta talage a buot mi a masakut a walatin mi i lawes a oyo tangani tumaan kami de langot a kakoloy ni Panginooon. ⁹ Misan ay i buot mi a masakut ay mapa ni kasalegen na ikami dio de putok i o duman man de langot. ¹⁰ Ta talage a i belang isin dikitam a gepanulusun ay depat a násagkad de Kristo a Huwis tangani nátanggep kitam ni nagkaddepat a bilos, malot man o piyon, a nappaayun de yinadi tam, nun getaan kitam pa de lawes tam a putok dio.

Nekiayun De Makedepat De Padean Ni Kristo

¹¹ Kanya pan pepelit mi a i pesan a agta ay tumalinga de Panginooon ta katinggesan mi a nagkaddepat a i pesan a kaagtaan ay gegelang diya a gepadusa misan ay para dikami ay peabuyenan kami a masakut ni Makedepat pati te pag-asa ok pala a peabuyenan ok ni

belang isin dikamo a anak gedeya. ¹² Nano ay be te duman ide a gesabi a gemayabeng ok a liwet ay an non matud ta sinabi ko pan a peabuyenan kami ni Makedepat tangani magkaduman kamo ni kasalegen gepo dikami pati tangani te natotubeg kamo de magtutodu a gepodi de pagyedi de a sadili, a am pan de innawa a malenis a kasalegen ni Makedepat. ¹³ Nano ay be peesip ni kakmukan a nasede i esip ko ta be peesip ni kakmukan pan a ako ay te piyon a esip ay panganó ko ta geyedi ok ni pesan tangani pepodian la i Makedepat pati petabengan ko ikamo. ¹⁴ Ta dehil de pagbuot dikami ni Kristo ay pepelit mi a peyedi i tungkolin mi a binoy na ta pepamatoden mi di a be i Kristo ay nagpakalibun para de pesan a pineta na ay dehil de inon ay ide a pesan ay kakoloy na de pagkalibun na. ¹⁵ Pati pan nagpakalibun eya para de pesan tangani i belang gepanulusun diya ay an di needup para de sadile de ta para de Kristo a nagpakalibun a pinakaedup pala a liwet para de manga gepanulusun.

¹⁶ Kanya ikami nano ay am mi peabuyenan i misan ino, misan ano a nappaayun de katinggesan ni agta dio de putok i ta misan inabuyenan mi i Kristo a maginon nun sakadow ay nano pan ay an di. ¹⁷ Ta ikitam a pesan a gepakikaisin de Kristo ay bowon di a yinadi ni Makedepat, a an di te kapangyedihan i den tam a pagkaagta ta napa ni bowon di i ugeli tam. ¹⁸ I Makedepat ngani i te yedi ni pesan a oyo ta yinadi na ikitam a ayun na dehil de Kristo pati pineta na ikami a mag-aatid tangani tumanggep pala diya i kaagtaan. ¹⁹ Talage ngani a dehil de Kristo ay i manga gepanulusun a agta ay yinadi ni Makedepat a ayun na pati lelipat na di i yinadi de a mammalotin ta binoy na dikami i pagsabi ni piyon a bereta tangani mapa ni ayun na i belang buot.

²⁰ Kanya katinggesan yu ngani a ikami ay pinakalawes ni Kristo ta dehil dikami ay magi i Makedepat pala i gepakisurut dikamo kanya nano ay ikami a pinakalawes ni Kristo ay geaged a masakut a makikasungdu i pesan a an gepanulusun de Makedepat. ²¹ Ta i Kristo a an te mammalotin ay pinaadde diya ni Makedepat i mammalotin tam de padipa tangani ikitam pan a gepakikaisin di diya ay nappa ni malenis de pekita ni Makedepat.

6 Nano ikami a getabeng de Makedepat ay geaged di dikamo a wet yu di kapoyen i kosa a tabeng ni Makedepat a tinanggep yu hanggen nano. ² Ta magioyo i sinabi ni Makedepat dikamo a,

“Nun de panahon a nagkaddepat ay nagpatalikngoy ok dikamo ta tinabengan ko ikamo tangani nalligtas kamo.”

Inon i sinabi na kanya esipin yu a nano dingani i panahon a petanggep tam i tabeng na pati kaligtasan a peboy na.

³ Pati am mi buot a gepahena ni pagpanulusun ni misan ino tangani wet te nasasabi a malot i agta tungkul de pagtabeng mi de Makedepat. ⁴ Ta buot mi pan a pamatoden de pesan a ugeli mi a ikami ay matud a katabeng ni Makedepat ta pepaabuya mi in-

on de pagtiyage mi a masakut de kahedepan, paglong, pagkagulo ni esip, ⁵ paglapdit, pagbilanggo pati pinapagbular dikami ta de kosa a innawa mi pala ay nagpagel kami, a an nagkapede, a am pala gepangan ni tipide a adow. ⁶ Ta pepaabuya mi pala a ikami ay matud a katabeng ni Makedepat de padean ni malenis a ugeli, katinggesan de kamatoden, pagpakasidong ni innawa, pagkalbi de kakmukan, pagyedi a te kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat, pagbuot a matud, ⁷ pagsabi ni kamatoden pati kapangyedihan ni Makedepat ta inon ide a pesan a edup a kapiyonan a geapo de kosa a tabeng ni Makedepat ay magi armas pati pangsangge de paglaben tam de malot. ⁸ Talage a pepaabuya mi a ikami ay matud a katabeng ni Makedepat misan gelangin o eyen, misan pagsurotan ni malot o eyen ta be te gesabi a ikami ay butelan ay i kamatoden pan i pesabi mi ⁹ ta be pesabi de kon a ikami ay tage alayu ay peabuyenan pan ikami a masakut ni Makedepat ta be nelibun kami a mandeli ay peligtas kami a te edup a tuloy pati be pepadusahan kami ay am pala pebuno. ¹⁰ Ta misan malungkut kami de edup a oyo ay nagkasalig kami pan dehil de Kristo pati misan mahedepin kami dio ay peboy mi pan i kayamanan de kamakmokaan ta misan ang kami te yaman a kuwarta a unabis ay nappa dikami ngani i pesan a bege.

¹¹ Nano ay nagsurut kami di dikamo ni diritso, manga tage Korinto, ta ti ano i naddeinnawa mi ay inon di la i pesabi mi. ¹² Ta pebuot mi ikamo a masakut misan ay ikamo ay kasta an gebuot dikami ni maginon ¹³ kanya ako a magi isin a ama yu ay geaged ok a magbuot kamo dikami a magi pagbuot mi a hanga dikamo.

Wet Makitolad De Ugeli Ni An Gepanulusun

¹⁴ Pati wet kamo gepakikaisin de manga an gepanulusun ta an depat a naeisin i kapiyonan pati malot o i matallang pati madumos. ¹⁵ Am pala depat a gepakikaisin kitam de Kristo be gepakikaisin kitam la de Satanas ta am pala padepade i esip ni gepanulusun pati an gepanulusun. ¹⁶ Pati angani gekasungdu ide a magi beloy ni Makedepat a matud pati ide a gepodi de makedepat ide a an matud ta talage a ikitam i beloy ni Makedepat a makapangyedihan ta eya pala i te sabi ni oyo,

“Nátaan ok de mangának ko ta ako i nappa ni Makedepat de ta ide a pineta ko ay nappa ni taanan ko.”

¹⁷ Kanya, manga kabinsa, ay pesabi ni Panginon, “Lumayu kamo dide a kumiblag a tuloy pati wet kamo nobol de madiplot dingan tatanggep ko ikamo. ¹⁸ Ta ako ay nappa ni Ama yu ta ikamo pan ay nappa ni mangának ko.”

Inon ngani i sinabi ni Panginon a makapangyedihan de pesan.

7 I pesan a pangako a inon ni Makedepat ay para dikitam, manga kabinsa a pebuot, kanya depat a lenisin tam i pesan a gepakapagpadiplot de innawa

pati kaleduwa tam pati depat a mapa ni maktong a tuloy i ugeli tam a geapo de Makedepat a te kakoloy a gelang a masakut diya.

Te Kasalegen I Pablo

² Nano ay magi sinabi ko kangwoni ay magbuot kamo dikami ni hanga ta am mi ikamo dinaya, lino-long o yinadian man ni malot. ³ Misan de sinabi ko a inon ay ang ko ikamo pehatolan a gesabi kamo ni maginon ta magi sinabi ko kangwoni ay ikamo ay pebuot ko a masakut, a naeisin kitam ngani misan maedup misan malibun. ⁴ Pati hanga i pag-asa ko dikamo ta ugnay ko ikamo a pepodian ta misan ako ay naddekahedepan ay nagkelibeng ok pati pino i innawa ko ni kasalegen dehil dikamo.

⁵ Ta talage nun ikami ay dinumatong de Masedonia ay ang kami nakapagpaimloy ta te kahedepan de magduludibelew a i pagpakitalo dikami ni an gepanulusun ide pati te takut kami a kati nallagelag i manga gepanulusun. ⁶ Misan ay i Makedepat a gelibeng de te lungkut ide ay linibeng na ikami de inon a kadehepan dehil de pagdetong ni kabinsa a Teto. ⁷ Ta namas di ay linibeng kami nun eya ay nagbereta dikami ni tungkul dikamo a yinadi a kapiyonan diya pati binareta na pala a ti papalano a buot yu a kekita kami, a ikamo ay nagkolungkut a te hanga a buot a getalinga de pagtodu ko kanya nano ay namas pa i kasalegen ko.

⁸ Ta misan ikamo ay nabiyen ko ni lungkut de solat ko a tagibu ay anak gesosol de inon ta nun iknain ko a nalungkut kamo de inon ay kasta nagsosol ok di misan ay eyen ta i lungkut yu a inon ay an la naaloy.

⁹ Kanya nano ay nagkasalig ok misan ay an dehil de lungkut yu ta dehil la de pagsosol yu a inumapo de lungkut yu ta nalungkut kamo a nappaayun de kabuotan ni Makedepat kanya an napa ni mahena i pagpanulusun yu dehil dikami. ¹⁰ Ta i lungkut a geapo de Makedepat ay nakapangadde dikamo de pagsosol yu a te bowon a edup pati kaligtasan misan i lungkut a geapo la de kaagtaan ay nakapangadde de agta de kalebunan de. ¹¹ Pagelawagin yu ta nun ikamo ay nagkaduman ni lungkut a inumapo de Makedepat ay napa ni masépag kamo de pagyedi a piyon. Ta nagkamamos kamo dehil de mammalotin de kapolongan a an yu sinosol. Pati te gelang kamo di a te pagbuot a hanga a kitain ok yu a liwet. Pati masépag kamo pala di a gepadusa de belang te kasalanan de kapolongan ta talage a pinaabuya yu di a ang kamo di kalabot de maginon a mammalotin.

¹² Ta i tagibu a solat ko dikamo ay an la dehil de te kasalanan o de pinagkasalaan ta para dikamo a pesan tangani pepaabuya mi a ti papalano a matud i pagbuot mi dikamo ta katinggesan yo ni Makedepat.

¹³ Kanya i pagbuot yu dikami ay nakapaglibeng dikami.

Pati nagkaduman kami pala ni kasalegen dehil de kasalegen a napa de Teto nun linibeng yu eya. ¹⁴ Ta pinodian ko ikamo diya kanya be an tebe piyon i pagyedi yu ay namamos ok tebe diya ta ti papalano a matud i pagtodu mi dikamo ay maginon pala te kama-

toden i pagpodi mi tungkul dikamo de Teto. ¹⁵ Ta talage a gehanga i pagbuot na dikamo ta an na keli-patan a ikamo ay migtalinga diya a te gelang a masakut, nun tinanggep yu eya a piyon. ¹⁶ Kanya pan nagkasalig ok a masakut ta te pag-asa ok a matud dikamo.

Tungkul De Pagboy Ni Kuwarta A Tabeng

⁸ Nano, manga kabinsa, buot mi a matinggesan yu a tungkul de kosa a tabeng ni Makedepat a napa de kapolongan ide de sákup ni Masedonia. ² Ta misan ide ay nagkaduman ni hanga a kahedepan a mahigpit a pagsubuk dide ay nagkasaligpan ide ta misan mahedepin ide ay angani ide mademut a namoy ni tabeng de a kuwarta. ³ Ta pepamatoden ko a ide ay namoy ni tabeng de a kosa a innawa a nappaayun de kaya de ta binuot de a mamoy a namas pa de kaya de. ⁴ Ta pati ide ay nag-aged deko a mapelit ni pagkakataon a makapamoy ide ni tabeng de manga pineta ni Makedepat de bensa ni Hudia. ⁵ Ta namoy ide ni namas pa de peesip ko pati an ide namoy la ni tabeng a kuwarta ta de tagibu ay binoy de i sadile de de Panginooon pati pan dikami ta inon ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat. ⁶ Kanya pesabian ko di i Teto a gepatibong eya a tuloy dikamo tangani taposin yu i pagtipun yu ni tabeng a kuwarta a ginapoán yu di a kosa a innawa. ⁷ Nano ikamo ay nagkaduman ni pesan a kapiyonan ni Makedepat a i pagpanulusun a matibong, pagsurut, katinggesan a geapo diya, pati ikamo ay masépag pati migbuot dikami kanya pelitin yu a nappa ni masépag a getipun ni tabeng yu a kuwarta a geapo de kosa a innawa yu.

⁸ Misan ay ang ko ikamo pedodul ta pesabi ko la i pagtabeng a peyedi ni kakmukan a magi halimbewa dikamo tangani te pagkakataon kamo a pamatoden i pagbuot yu. ⁹ Ta esipin yu i kahanga ni kosa a tabeng ni Panginooon tam a Hisu Kristo ta misan eya ay mayaman de langot ay napa ni mahedep eya tangani de kahedepan na a inon ay mapa ni mayaman kamo.

¹⁰ Ta i oyo i nasasabi ko dikamo tungkul de oyo a pagyedi, tumuloy kamo di de ginapoán yu nun isin pa a taon ta ikamo pan i tagibu a nagbelak a geyedi ni oyo ¹¹ kanya magi binuot yu nun sakadow a boboy un tabeng a kuwarta ay depat ngani a misan nano ay magboy kamo a nappaayun de kaya yu. ¹² Ta be geboy kamo a kosa a innawa ay petanggep ngani ni Makedepat a piyon i peboy yu a nappaayun de kaya yu ta an na peilat a mamoy kamo ni an yu kaya.

¹³ Misan ang ko yo sinabi tangani ikamo a geboy ay mapa ni mahedepin ta i kakmukan pan ay mapa ni tamadin. ¹⁴ Ta i buot ko ay magpadepade i pesan kanya be ikamo ay te duman nano ay depat pan a mamoy kamo dide a te kaelangan misan ay be ikamo pala i te kaelangan ay depat pala a mamoy ide dikamo be te duman ide ta de maginon ay nakátabeng kamo de belang isin dikamo. ¹⁵ Ta te duman de kasulatan a magioyo,

"I getipun ni makmuk ay an sinumobra ta i getipun ni untik ay an kinumolang gepo de pagbulubinsa de."

¹⁶ Nano ay gepasalamat ok de Makedepat ta pinuoy na de innawa ni Teto i hanga na a pagkágesa dikamo a magi pagkágesa ko pala dikamo. ¹⁷ Nagkasalig eya nun pepakang mi eya dikamo ta eya ay te buot a masakut a náakang dena dikamo dingan ngona dinodul mi eya. ¹⁸ Ta pepasut mi diya i isin a kabinsa dio a peabuyenan de pesan a kapolongan dehil de pagsabi na ni piyon a bereta. ¹⁹ Ta i oyo a kabinsa ay pineta ni manga kapolongan a kakoloy mi de pag-adde mi ni tabeng a kuwarta de mahedepin ide a gepanulusun de sákup ni Hudia ta buot mi a pepodian i Panginoon tam pati pepaabuya i buot mi a makatabeng de manga gepanulusun ide.

²⁰ Misan ay geengat kami tungkul de pag-aláge ni tabeng a kuwarta a hanga tangani wet kami masabian ni kakmukan ni malot tungkul de oyo. ²¹ Ta buot mi a makayedi kami ni piyon de pekita ni Panginoon pati pan de pekita ni agta hanggen te kaya kami.

²² Kanya dinodul mi ide Teto a kakoloy de dena i isin pa a kabinsa a sinubukan mi ni makmuk a sila ta kinatinggesan mi a eya ay te hanga a buot a nátabeng de Makedepat, a namas pa nano ta hanga i pag-asa na dikamo. ²³ Nano ay buot ko a matinggesan yu a i Teto ay i kakoloy ko pati kapadepade ko a katabeng ni Kristo a getabeng dikamo ta i kakoloy na pan a aduwa a kabinsa ay i dinodul ide ni manga kapolongan de Masedonia ta dehil dide ay pepodian ni kaagtaan i Kristo. ²⁴ Kanya pakitain yu de manga kabinsa a oyo i pagbuot yu dide a hanga tangani matinggesan ni manga kapolongan a matud i pagpodi mi dikamo de kasagkaden de.

I Pagtabeng De Manga Kabinsa

⁹ Manga kabinsa, an di depat a ako ay magsolat pa dikamo tungkul de pagtabeng a kuwarta para de manga pineta de Hudia. ² Ta katinggesan ko ngani a ikamo ay nappahande a nátabeng, kanya ikamo ay pepodian ko de manga tage Masedonia ide ta sinabi ko a nappahande kamo di a manga tage Akaya a nomoy ni tabeng a kuwarta nun isin pa a taon ta gepo de inon ay i kamakmukan pan ay nagipinaghande pala.

³ Kanya nano ay pinapaona ko di i manga kabinsa a oyo dena tangani wet kami mamamos de tage Masedonia ide dehil de pepodi mi ikamo tangani makapaghande kamo ni tabeng yu a magi sinabi ko dide.

⁴ Ta ako ngani a te hanga a pag-asa dikamo ay namamos pati a namas kamo pa be te kakoloy ok a tage Masedonia dingan kitain de a ang kamo nappahande ni tabeng yu a kuwarta. ⁵ Kanya magi sinabi ko ay in-esip ko a depat a pinapaona ko ide dena tangani mahande yu i pinangako yu a tabeng ta pagdetong ko ay nahhande di i kuwarta yu a tabeng a kosa a innawa a an magi pinelit la.

⁶ Pati wet yu kelipatan a i gepasok ni untik ay geguto pala ni untik ta i gepasok ni hanga ay geguto pala ni hanga. ⁷ Nano ay depat a i belang isin dikamo ay

mamoy a kosa a innawa a an pinelit a an gekanugun ta pebuot ni Makedepat i an mademut. ⁸ Ta i Makedepat ay te kaya a nomoy dikamo ni tabeng a sobra de kaelangan yu tangani te sukul kamo a nakátabeng kamo pala de te manga kaelangan ide. ⁹ Ta pesabi ni kasulatan a,

"I agta a an mademut ay i migboy a masakut de mahedepin ide ta i piyon a ugeli na ay te kabuluhan, magpakapide pa man."

¹⁰ Pati i Makedepat a geboy de pesan ni butil a pepasok pati tinapay a pepangan ay geboy pala a namas dikamo ni kaelangan yu ta eya pala i gepahanga ni tabeng na dikamo tangani umanak ni makmuk a pagtabeng i pagtabeng yu a piyon a an mademut de kakmukan. ¹¹ Ta talage gekaduman kamo ni kayamanan tangani namas kamo a makatabeng de kakmukan a gepanulusun pati pan i makmuk de tage Hudia ay gepasalamat de Makedepat dehil de tabeng yu a aadde mi dide. ¹² Kanya an petabengan yu la i manga pineta a te kaelangan ta namas pa a piyon de inon ay námakmuk i gepasalamat de Makedepat. ¹³ Talage a i pagtabeng yu a kosa a innawa dide pati de kakmukan ay gepamatud a tinanggep yu a matud i piyon a bereta ni Kristo ta dehil ngan de pagtabeng yu ay gepodi i kamakmukan de Makedepat. ¹⁴ Pati ide ay nanalangin a te kakoloy a pagbuot a masakut dikamo dehil de an te kapadepade a kosa a tabeng ni Makedepat a napa dikamo. ¹⁵ Misan ay depat a magpasalamat kitam di de Makedepat dehil de paaged na a an te kapadepade a i Kristo.

Peayu Ni Pablo I Tungkolin Na

¹⁰ Nano ako a Pablo ay nabereta ko a te duman dena dikamo ide a gesabi a ako kon i gesurut a te masidong a innawa be kasagkad ok yu misan ay be alayu ok a magi nano ay matapang ok de solat ko kanya nano de oyo a solat ay geaged ok pan dikamo a te masidong a innawa pati makowe a surut a geapo de Kristo. ² Ta geaged ok nano a magtalinga kamo de kamatoden tangani be dinumatong ok di dikamo ay anak gesurut a magi matapang ta matapang ok a talage dena de gepinagsurut ide a ako ay nagkeedup la a nappaayun de ugeli dio de putok i. ³ Ta misan ikami ay naedup la a magi pesan a agta ay ang kami nanalo de malot de padean ni ugeli dio de putok i. ⁴ Ta i armas mi de pagpakilaben de malot ay i kapangyedihan ni Makedepat a gepakapansede de nàabetan ide a esip pati ugeli a katalo de kamatoden ta an pan i kapangyedihan a geapo de ugeli dio de putok i. ⁵ Kanya nappahande kami a nanalo de pagtodu a kabutelan pati de belang esip a pagmayabeng a geabet de katinggesan ni agta a tungkul de Makedepat ta pepelit mi a tumalinga de Kristo i am pa te matud a katinggesan. ⁶ Ta be maktong pan di i pagtalinga yu de kamatoden ay nádetong ok di a nappahande a gepadusa de pesan a am pa getalinga de inon.

⁷ Kanya wet kamo gelawag la de ropa ni agta a pekita yu a loktat ta be peesip ni misan ino a eya ay de

Kristo ay depat a esipin na pan a ikami ay diya pala. ⁸ Talage a be ako ay kasta gemayabeng a untik dehil de kapangyedihan a binoy deko ni Panginoon ay anak nagkammamos a magi butelan a agta ta inon ay binoy deko tangani nakatabeng ok dikamo, a an de kesede ni pagpanulusun yu. ⁹ Pati wet yu eesipa a ako ay getakut la de solat ko a oyo dikamo ¹⁰ ta pesabi kon ni kakmukan a dingan ok kon la matapang ay de padean ni solat ko misan ay be napasagkad dena dikamo ay mahena i pagyedi ko a am pa te kabuluhan i surut ko. ¹¹ Inon i pesabi de kanya pan depat a matinggesan ni manga agta a gesabi ninon a ti ano i pesabi ko de solat a alayu ok ay inon pala i pesabi ko dide be nasulusagkaden kami.

¹² Misán pan ay am mi pepakipadepade i sadile mi dide a matapangin a gepodi de sadile de ta an ide te katinggesan ta gesokat ide de sadile de pati ide pala i nasulusokatan de sadile de. ¹³ Kanya para dikami ay sasabi mi la i tungkolin a binoy ni Makedepat a an nosobra ta ti ano i binoy na ay inon la i peyedi mi a magi pag-atid dikamo ni piyon a bereta. ¹⁴ Pati an sinu-mobra i yinadi mi ta pati ikamo pan ay detong ni tungkolin mi a oyo kanya ikami ay tagibu a nangadde dena ni piyon a bereta a tungkul de Kristo. ¹⁵ Talage a ang kami gemayabeng a tungkul de an nagkasákup ni tungkolin mi a i pagyedi ni kakmukan misan ay geasa kami a be nappa ni matibong pa i pagpanulusun yu, a an depat a gealáge kami pa dikamo ay dingan nappatud a náhanga i pagyedi mi de pulupalebut yu hanggen la de detong ni kabuotan ni Makedepat. ¹⁶ Ta dingan geatid kami ni piyon a bereta de pulupalebut yu ta am mi buot a gemayabeng a tungkul de pagyedi ni kakmukan.

¹⁷ Ta pesabi ni kasulatan, "Be buot ni misan ino a gemayabeng ay depat a i Panginoon i pagmayabeng na, a wet i sadile na." ¹⁸ Ta i pagkasalegen ni Makedepat ay i ugeli a piyon de pekita na, a an la i gepodi de sadile na.

Tungkul De Pablo Pati Mag-aatid A An Matud

11 Nano buot ko tebe a magipinagtiis kamo ni untik tungkul de kasta pagmayabeng ko a an te kabuluhan de oyo a solat, ² ta gepo de pagbuot dikamo ni Makedepat ay nagkágesa ok ta ikamo ay magi maddikit a malenis a pinapagkasungdu ko de isin a lalaki a i Kristo. ³ Misán ay nagkágesa ok dikamo ta makati ikamo ay matolad de Eba a dinaya nun be-bek ta makati malagelag kamo a gekapoy de pagbuot yu a matud de Kristo. ⁴ Ta kasta petanggep yu a piyon i misan ino a gedetong a getodu dikamo ni kakmukan a Hisus, i spiritú pati pagtodu a an magi pagtodu mi dikamo.

⁵ Ay peesip ko a i an te kapadepade kon a mag-aatid yu ide ay an te namas pa a kapangyedihan de kapangyedihan ko ⁶ ta misán anak magi ide a makikakatuwiden a gesurut ay an untik pan la i katinggesan ko de kamatoden a tungkul de Kristo ta

pinaabuya ko pan dikamo inon a pesan de belang pagkakataon ko.

⁷ Pati anak pan nag-aged dikamo ni misán ano a tabeng a kuwarta dehil de piyon a bereta ni Makedepat a nagsabi ok dikamo misán ay wet yu eesipa a ako ay te kasalahan dehil de pinakasidong ko i innawa ko a an nag-aged dikamo ni beyed a magi ugeli ni magtutodu ide dio de putok i ta buot ko la a magkaduman kamo ni kapiyonan a geapo de Makedepat. ⁸ Ta i geboy la deko ni keedup ko nun ako ay nagtodu dikamo ay i manga gepanulusun de kakmukan a kapolongan ta kasta inagowen ko ide tangani matabengan kamo la. ⁹ Pati nun ako ay naeyenan ni keedup dena ay ang ko inabela ikamo ta inadden ok pan ni manga kabinsa a tage Masedonia kanya anak nakaabela dikamo ta gepo pa ay ang ko pan buot a nakáabela dikamo. ¹⁰ Talage a magi napa deko di i kamatoden ni Kristo ay maginon pala a ang ko te timok i pagmayabeng ko a anak geaged dena dikamo a tage sákup ni Akaya ni tabeng yu a kuwarta. ¹¹ Misán ay wet yu sasabia a kanya ko yo peyedi ay ang ko dikamo buot ta talage a katinggesan ni Makedepat ay pebuot ko ikamo a masakut.

¹² Talage a totuloy ko a an tatanggep i tabeng yu a kuwarta tangani wet te masabi i gepinagsabi ide a magkapadepade kon i pagyedi mi. ¹³ Ta inon ide ay an matud a mag-aatid a migdeya la ta misán pesabi de a ide ay mag-aatid ni Kristo a am pan la. ¹⁴ Misán ay an depat a getaka i misán ino de inon ide a migdeya ta te kaya pala i Satanas a yediin na i sadile na a magi anghel ni Makedepat. ¹⁵ Kanya wet kitam getaka be maginon pala i manga katabeng na ide a nappatud a yediin de i sadile de a magi matud a katabeng ni Makedepat misán ay i paagowen de pan la ay i nappaayun de pagyedi de a malot.

Pagtiis Ni Pablo

¹⁶ Nano ay magi sinabi ko kangwoni ay wet yu eesipa a ako ay migmayabeng a matud misán ay be peesip yu ngani a ako ay migmayabeng a matud ay hale di ta magipinagtiis kamo pan tangani makapagmayabeng ok a magi agta a an te esip. ¹⁷ Katinggesan yu a i oyo a pesabi ko a pagmayabeng ay an nappaayun de ugeli ni Kristo ta nappaayun la de ugeli ni agta a an te esip. ¹⁸ Misán ay dehil de magtutodu dikamo a gemayabeng tungkul de kapiyonan de a sadili ay gemayabeng ok pala a magi agta a an te esip ¹⁹ tangani pepakita ko dikamo a ang kamo te katinggesan be petiyagean yu i migmayabeng dena a an te esip. ²⁰ Talage a petiyagean yu ide a gealepin dikamo gepo de pagtodu de a gepahedep, gelolong, gemayabeng pati getampal pa dikamo. ²¹ Nano ay nagkammamos ok di dikamo ta anak matapang a sukul a geyedi ni mam-malotin a magi peyedi de dikamo.

Misán be matapang ide a gemayabeng a tungkul de kapiyonan de ay gemayabeng ok pala a magi ide ta katinggesan yu a ako ay magi agta a an te esip de inon a pagmayabeng. ²² Ta be ide ay gesurut ni surut a

Hebreo ay misan ako o be ide ay tage bensa a Israel ay maginon ok pala pati be ide ay mangápo ni Abraham a nagkaduman ni pinangako ni Makedepat ay misan ako. ²³ Pati be pesabi de a ide ay katabeng ni Kristo ay namas ok pam pa dide ta piyon pa i pagtabeng ko de Kristo. Misan ay buot ko a matिंगgesan yu a gesurut ok a magi agta a nasede i esip na de oyo a pagmayabeng ko a tuloy. Ako pan ay nagpagel pa a masakut dide. An la pakosa a nabilanggo a linapdit pala ni makmuk pa dide. Pati ako ay namas pa a nagkalane de kalebunan ²⁴ ta ako ay pakalima a sila tinumanggep ni tigtiluwon a puwu pati siyam a lapdit ni katat de kapadepade ko a manga Hudyo ²⁵ ta de tage Roma pan ide ay pakatiluwon ok tinumanggep ni lapdit ni kew. Pakosa pan i bonglag pati pakatiluwon pala nasede i bengka a hanga a sinakoyen ko ta pakosa ok maghapun pati magdemag a napalitolow ok de atab. ²⁶ Pepahedepan ok de ugnay ko a pagtotul. Pakamakmuk ok di nagkaduman ni panganib de orat, de tulisan, de Hudyo a kapadepade ko, de an Hudyo de benwaan ide, de lugel a ilang, de atab man pati de manga butelan a gesabi a kabinsa. ²⁷ Talage a nagkaduman ok ni kahedepan dehil de pagpagel ko ni keedup. Nagketigeng ok a nagkoohaw ta abi pati adow ay anak nagkapede, a anak gepangan pati makmuk a sila ay anak te taklop o bedu a sukul ta nagkaagidnaw ok. ²⁸ Isin pa duman ay nagkágesa ok adow adow de manga gepanulusun de kapolongan ide a kati nallagelag ide. ²⁹ Ta be gehena i pagpanulusun de ay buot ko a lelibeng pati be te nalagelag de pagpanulusun na ay nagkehedepan a masakut i inawawa ko.

³⁰ Nano be depat a gemayabeng ok dehil de pagmayabeng ni kakmukan dena dikamo ay pemayabeng ko i kahenaan ko i. ³¹ Talage a i Makedepat a Ama ni Panginooon a Hisus a eya a depat a pepodian i ngalan na, magpakapide pa man ay katinggesan na ngani a anak butelan. ³² Mahena ok ngani ta nun ako ay duman pa de benwaan a Damasko ay pinabentayen ok ni gubernador a pesakopan ni Hari a Aretas de pintohan ni benwaan tangani ako ay madekop na, ³³ misan ay sinilod ok de alát dingan pinaaroy ok de de bintana de sagbong a beto ta ako ay nakalimok.

I Katinggesan Ni Pablo A Geapo De Panginooon

12 Nano ay misan an te kabuluhan de pekita ni Makedepat i pagmayabeng ko i ay notuloy ok tangani mamamos i gemayabeng ide dena dikamo kanya nano ay sasabi ko pan a tungkul de inon a kinta ko a pangitaán pati pepaabuya a kamatoden. ²³ Ta nun sangpuwu pati apat a taon ay ako a gepakikaisin de Kristo ay inadde de katiluwon a langot misan ang ko la katinggesan ti inon ay matud a nangyedi deko o tande la ta i Makedepat la i naketingges ninon misan pan ay katinggesan ko ngani a inadde ok de masampat a lugel de langot. ⁴ Ta duman ok inumikna ni an depat a petingges ko de misan ino a agta. ⁵ Kanya kasta nappatud a gemayabeng ok a tungkul de ka-

pangyedihan ni Makedepat a nagpakita deko de inon ta anak ngani gepodi de sadile ko ta ako pan ay mahena ngani. ⁶ Ta be halimbewa te buot ok a gemayabeng a tungkul de sinumapit deko ay anak pan magi migmayabeng dena dikamo a magi an te esip ta kamatoden i pesan a sasabi ko misan ay geelag ok de pagmayabeng ta ang ko buot a pepodian ok ni agta dehil de sadile ko ta dehil la de pagtodu ko pati pagyedi a geapo de kosa a tabeng ni Makedepat.

⁷ Nano ay tangani wet ok nakapemayabeng dehil de inon a kamatoden a pinaabuya deko gepo de an te kapadepade a kosa a tabeng ni Makedepat ay pinabiyaan na a dinumanan ok ni Satanas ni mahedep a magi tinik de lawes ko. ⁸ Ta i oyo a pagtiis ko ay pepabut ko di de Makedepat de pagpanalangin ko a tiluwon a sila. ⁹ Misan ay magioyo i tinubeg na deko, "Sukul di i kosa a tabeng ko dikaw ta namas pa a gekálat i kapangyedihan ko be mahena ka a an te pagasa de sadile mo." Kanya nagkasalig ok a gemayabeng dehil de kahenaan ko ta ako pan ay pepatibong la ni kapangyedihan ni Kristo. ¹⁰ Talage a panganó ko be dehil de Kristo ay ako ay mahena a libekin, pahedepan, bilanggoin pati magtiis ta be ako ay mahena ay gekaduman ok pan la ni tibong.

Nagkágesa I Pablo De Tage Korinto Ide

¹¹ Nano ay kasta ako ay napa ni an te esip dehil de pepodian ko i pagyedi ko misan ikamo i te kasalanan ta anak yu peayu ta misan mahena ok ay anak pan pinakamasidong de an te kapadepade a mag-aatid yu ide. ¹² Ta matiyage ko a pinamatoden dikamo a ako ay matud a mag-aatid de padean ni tande, gepakataka, patipagyedi a makapangyedihan. ¹³ Pati tinoduan ko ikamo a kapadepade la ni gepanulusun ide de kakmukan a kapolongan misan ay anak nag-aged dikamo ni tabeng yu a kuwarta ta be inon ay kasalanan ay patáwad ok yu.

¹⁴ Manga kabinsa, nano ay nappahande ok di a ná kang dena dikamo ni katiluwon a sila ta anak nakáabela de misan ino dikamo ta ikamo i kaelangan ko a an i tabeng yu a kuwarta pati halimbewa la ay i kamoddenan i depat a nongungut de mangának a an i mangának i nongungut de kamoddenan de. ¹⁵ Kanya ako ay nagkasalig a hahande ko i pesan pati i edup ko ta hahandug ko inon tangani matabengan i pagpanulusun yu kanya dehil man de hanga a pagbuot ko dikamo ay bebilosan ok yu ni untik la.

¹⁶ Pati katinggesan yu pan a ang ko inabela i misan ino dikamo tungkul de keedup ko misan ay pesabi kon ni kakmukan a pedeya ko la ikamo. ¹⁷ Talage a katinggesan yu a ang ko ikamo pinadeya de dinodul ko ide dena. ¹⁸ Ako ay nag-aged de Teto a eya i kumang dena ta pinasut ko diya i isin a kabinsa. Dinaya kamo man ni Teto? Katinggesan yu a eyen ta padepade pan i ugeli mi pati pagyedi.

¹⁹ Misan ay wet yu eesipa a peayu ko i sadile ko ta eyen ta katinggesan pan ni Makedepat a i pepamatoden mi a oyo ay matud a nappaayun de pagpakikaisin

mi de Kristo kanya gesurut kami a geyedi ni pesan tangani mapa ni matibong i pagpanulusun yu diya, manga kabinsa mi a pebuot. ²⁰ Ta ako ay nagkágesa dikamo ta makati pagdetong ko dena ay te kitain ok a malot a ang ko buot ta kati te kitain kamo deko a an yu buot ta sososol ko ngani ikamo be pagdetong ko ay te duman dena dikamo a pagipinagebuk, pagkasinna, pagbulas, pagmademut, paglibek, pagpintas, pagmayabeng pati an te kabuluhan a edup. ²¹ Talage a nagkágesa ok a makati pagdetong ko dena a liwet ay mamamos ok de Makedepat ko dehil dikamo ta makati ako ay nátangos dehil de makmuk dikamo a nagyedi ni malot a am pa gesosol de mammalotin de a pagpakialam de bebi ni kakmukan pati pagyedi a kauluamamos.

I Inapóan A Pagsabi Pati Pagbeti

13 Nano ay i oyo i katiluwon a pagkang ko dena pati depat a i belang sumbong ay te aduwa o tiluwon a gepamatud de inon a sumbong. ² Nun ká-duwa a kang ko dena ay pinapag-engat ko i manga nagkasala dikamo, a pagdetong ko dena a liwet ay podusahan ko i an gesosol kanya nano a ako ay alayu pa dikamo ay liwet ko a pepapag-engat i manga nagkasala a den pati nagkasala a nadugeng dide. ³ Ta be an ide gesosol ay de padean ko ay pepamatoden ni Kristo i kapangyedihan na ta eya ay an mahena a gepakita ni kapangyedihan na dikamo. ⁴ Ta misan eya ay napa ni mahena nun eya ay pinaku de padipa ay nagkeedup eya nano dehil de kapangyedihan ni Makedepat. Ako a gepakikaisin diya ay mahena pala misan ay nagkeedup ok nano dehil de kapangyedihan ni Makedepat tangani getabeng ok dikamo.

⁵ Kanya ikamo ay uluesipin yu nano a piyon ti ikamo ay nagkeedup a nappaayun de pagpanulusun yu. Subukan yu i sadile yu tangani ketinggesan yu be getaan dikamo i Kristo ti ang kamo kinapoyen ni Makedepat. ⁶ Pati te pag-asa ok a ketinggesan yu a ikami ay matud a katabeng ni Kristo. ⁷ Nano ay be ang kamo gesosol ay nappatud a pepakita mi a ikami ay te kapangyedihan a matud ni katabeng ni Makedepat misan ay gepanalangin kami diya a wet kamo tebe magyedi ni malot ta buot mi la a magyedi kamo ni piyon. ⁸ Ta be ikamo ay geabut de kamatoden ni Makedepat ay am mi ikamo podusahan ta gekaduman kami la ninon a kapangyedihan tangani tatabengan mi ikamo a geabut de kamatoden. ⁹ Ta nagkasalig kami be matibong i pagpanulusun yu misan peesip ni kakmukan pan a mahena i kapangyedihan mi dehil de an pepakita. Talage a gepanalangin kami a gekitong tebe i pagpanulusun yu. ¹⁰ Nano ay pesolat ko i pesan a oyo hanggen ako ay am pa dena tangani be ako ay dena di ay anak di depat a nappa ni matapang a gegemit ni kapangyedihan a binoy deko ni Panginon ta i oyo a kapangyedihan ay binoy na deko tangani ikamo ay natatabengan ko, a an de kesede ni pagpanulusun yu.

¹¹ Kanya nano, manga kabinsa, ay hanggen dila dio i nasasabi ko dikamo. Pakapiyain yu i ugeli yu. Tumalinga kamo de pesan a pagtodu ko dikamo. Magkaeisin kamo ni innawa yu a maedup kamo ni an magulo ta nekikoloy dikamo i Makedepat a peapoan ni pagbuot pati kasampatan a innawa.

¹² Mabetebetean kamo a magiwinali de Kristo. ¹³ Ta ikamo ay pebeti ni manga pineta dio.

¹⁴ Mapadikamo tebe a pesan dena i kosa a tabeng ni Panginon a Hisu Kristo, pagbuot ni Makedepat pati pagpakikaisin ni Ispiritu na.

Galasia

1 ¹⁻² I oyo a solat ay gepo deko a Pablo a mag-aatid pati de manga kabinsa a ayun ko, a paadde ko de kapolongan ide de porobinsia ni Galasia. An agta i nagpeta deko de tungkolin ko ta i nagpeta pan deko ay i Hisu Kristo pati Makedepat a Ama a nagpakaedup diya.

³ Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama pati Panginoon tam a Hisu Kristo ⁴ a nagboy ni sadile na dehil de mammalotin tam tangani nalligtas kitam de kamalotan dio de putok i a nappaayun de kabuotan ni Makedepat. ⁵ Kanya podiin tam i Makedepat magpakapide pa man. Iwina i matud.

I Matud A Piyon A Bereta

⁶ Nano ay getaka ok dikamo ta bekot ta mandeli kamo a gekapoy de Makedepat a eya a nag-akit dikamo gepo de kosa a tabeng ni Kristo. Ta pewalat yu di i matud a piyon a bereta a petanggep yu pan i bukud a pagtodu. ⁷ Ay angani te duman a bukud pa a piyon a bereta misan ay te duman ngani a gegulo dikamo ta pepelit de a lelewesan i piyon a bereta a tungkul de Kristo. ⁸ Misán ikami pan o anghel gepo de langot i magsabi dikamo ni bukud a pagtodu ay nappa dikami i padusa be an magi den a sinabi mi i pagsabi mi nano. ⁹ Sinabi mi di pati pesabi ko a liwet a be te duman a gesabi dikamo ni bukud de piyon a bereta a tinanggep yu a tagibu ay dingan nappadiya i padusa.

¹⁰ Nano ay katinggesan yud ngani a anak gelawag ni kasalegen ok ni agta ta i buot ko la ay kasalegen ok ni Makedepat. Ta be kasalegen ok pan ni agta ide ay anak katabeng a matud ni Kristo.

Pineta I Pablo A Napa Ni Mag-aatid Ni Kristo

¹¹ Buot ko a matinggesan yu, manga kabinsa, a an inumapo de agta a unabis i piyon a bereta a pesabi ko dikamo. ¹² Ta ang ko yo tinanggep gepo de agta pati an agta i nagtodu deko ni oyo ta i Hisu Kristo i nagpatingges ni oyo deko. ¹³ Nabereta yu i ugeli ko nun inumabut ok pa de pagpanulusun a Hudyo ta katinggesan yu a pinahedepan ko i kapolongan ide a gepanulusun de Makedepat, a anak nagkakalbi dide ta pinelit ko a ginulo a mahigpit ide. ¹⁴ Talage a de pagpanulusun mi a Hudyo ay mahigpit ok pa de pesan a Hudyo a kapadepade ko i katande ta masépag ok a geayu de kaugelian ni kaapoapohan mi ide. ¹⁵ Misán ay dehil de kosa a tabeng deko ni Makedepat ay pineta ok na, nun anak pa pinanganak, a getabeng diya. ¹⁶ Dingan nap-

paayun de kabuotan na ay pinatingges deko i Anak na tangani magsabi ok ni piyon a bereta de an Hudyo ide tungkul diya. Nun nanon ay anak nagtanto misan dinon. ¹⁷ Pati anak kinumang de Herusalem tangani todunan ok ni tagibu ide a mag-aatid ta kinumang ok pan de sákup ni Arabia a tinoduan ok ni Hisu Kristo. Pagkatapos ay inumampulang ok de benwaan a Damasko.

¹⁸ Pagkatakig pa ni tiluwon a taon ay dingan ok pa sinumalakat de Herusalem tangani magkaketaan kami pati Pedro ta nagkákoloy kami a sangpuwu pati lima a adow. ¹⁹ Misán ay anak kinumita ni kakmukan a mag-aatid ti an i Santiago la a wele ni Panginoon de ina.

²⁰ Kamatoden ngani i pesan a pesabi ko de solat a oyo. I Makedepat i gepamatud a anak gebutil.

²¹ Pagkatapos ninon ay kinumang ok de sulusákup ni Siria pati Silisia. ²² Ta anak pa peabuyenan ni kapolongan ide a gepanulusun de Kristo de Hudia. ²³ Ta nabereta de la a ako a den a nagpahedep dide ay nano ay gesabi a tungkul de pagpanulusun a linabenan ko nun tagibu. ²⁴ Kanya nagpodi ide de Makedepat dehil de pagpanulusun ko a kapadepade dide.

I Pablo Pati Tagibu A Mag-aatid Ide

2 Nano ay pagkatakig ni sangpuwu pati apat a taon ay kinumang ok a liwet de Herusalem a kakoloy ko i Bernabi pati Teto. ² Inumampulang ok ta pinatingges deko ni Makedepat a depat a ako ay dumuman. Nakipagpolong ok la de manga pinakamaditas a gepanulusun ta pinatingges ko dide i piyon a bereta a petodu ko de an Hudyo ide. Ta kati peeyenan de ni kabuluhan i pagtodu ko hanggen de gepo hanggen nano. ³ Misán ay an de pinaeyenan i pagtodu ko ta i ayun ko a Teto, misán eya ay Griego, ay an de pinelit a tuloy a magpapelat de lawes na a magi ugeli ni Hudyo ide. ⁴ Misán pan i Teto ay buot a pelatan de lawes na ni tipide a kabinsa a an matud. Ta ide ay nagpakidugengdugeng a gedeya de manga gepanulusun de Herusalem a magi magsosubuk dikitam a gepaikaisin de Hisu Kristo ta buot de a nappa ni alepin kami a liwet. ⁵ Misán ay ang kami tinumalinga de kabuotan de misán untik a panahon tangani an ná-dugeng i pagtodu de a an matud de piyon a bereta a matud a tinodu dikamo. ⁶ Nano ay i nginalanan a pinakamaditas ide de Herusalem ay an ide nagdugeng ni misán ano de katinggesan ko a tungkul de kamatoden pati magkapadepade i pesan de pekita ko ta an te pepeta i Makedepat a agta. ⁷ Misán ay i pinakamaditas

ide ay inabuyenan ok de pan a pineta ni Makedepat tangani geatid ni piyon a bereta de an Hudyo ide, a magi Pedro a mag-aatid ay pineta na pala a geatid ni piyon a bereta de Hudyo ide. ⁸ (Ta i Makedepat a matud a nameta de Pedro tangani geatid ni piyon a bereta de Hudyo ide ay eya pala i Makedepat a nameta deko tangani geatid ni piyon a bereta de an Hudyo ide.) ⁹ Ta i pinakamaditas a peabuya, a ide Santiago, Pedro pati Huwen ay inabuyenan de a i Makedepat i namoy deko ni kosa a tabeng na. Kanya tinanggep de ikami pati Bernabi a kapadepade de a katabeng ni Makedepat. Ta pinagkasungduan mi a ikami ay te tungkolin de an Hudyo ide ta ide pan ay de Hudyo ide. ¹⁰ I peaged de la dikami ay buot de a tatabengan mi i manga kabinsa de a mahedepin misan inon pan i belak ko a yeyedi.

Pesosol Ni Pablo I Pedro

¹¹ Nano ay pagkatapos ninon ay binumiseta pala i Pedro dikami de benwaan mi a Antiokia misan ay sinosol ko eya duman ta an matud i yinadi na. ¹² Ta nun am pa gedetong i tipide a Hudyo a pinaduman ni Santiago ay i Pedro ay gepakisaló de an Hudyo ide misan ay nun dinumatong di un pinaduman ay tinumimok i Pedro a gepakisaló de an Hudyo ide dehil de takut na a sosumbong eya ni dinumatong ide a Hudyo. ¹³ Ta tinumolad pala diya i kakmukan a manga kabinsa a Hudyo de Antiokia. Ta pati pan i Bernabi ay nataroy de pala de pagyedi de a an nappaayun de kamatoden. ¹⁴ Nun kinta ko a i ugeli de ay an nappaayun de piyon a bereta a i kamatoden ay sinabi ko de Pedro de kasagkaden de a pesan a, "Be ikaw pan a isin a Hudyo a notolad ka la de edup ni an Hudyo ide a an de edup ni Hudyo ide ay dingan an matud ngani i pagyedi mo a napepelit i an Hudyo ide a needup a nappaayun de ugeli ni Hudyo ide."

Nalligtas I Pesan Dehil La De Pagpanulusun De De Kristo

¹⁵ Matud ngani a i belang pinangimaset a Hudyo ay an magi an Hudyo ide a an getalinga de pagdodul ide ni Makedepat. ¹⁶ Misan ay katinggesan tam pala a i agta a pesan ay pinakaeyenan di ni hatol dide de padean ni pagpanulusun de la de Hisu Kristo ta an de pag-abut de de pagdodul ide. Ta halimbewa ikitam pan a Hudyo ay gepanulusun la de Hisu Kristo tangani pakeeyenan kitam ni hatol dikitam de padean ni pagpanulusun tam, ta an dehil de pag-abut tam de pagdodul ide. Ta talage ay an te misan ino a agta a pakeeyenan eya ni hatol diya dehil de pag-abut na de pagdodul ide. ¹⁷ Ikitam ngani ay te pag-asa a pakeeyenan ni hatol dikitam dehil de pagpakikaisin tam de Kristo misan ay depat ngona a gesosol kitam a magi an Hudyo ide a makikkakasalan. Be maginon ay kati peesip yu a dehil de Kristo ay napa ni makikkakasalan kitam? Ay talage a an non matud. ¹⁸ Misan pan ay te kasalan

ok de pekita ni Makedepat be náampulang ok de den ko a pag-asa de pagdodul ide a inapoán ko di.

¹⁹ Nano dehil de pagdodul ide a ang ko petalingaan ay anok te pag-asa a unabis de pag-abut ko de pagdodul ide tangani nagkeedup ok pan para de Makedepat. ²⁰ Talage a pinakipaku ok di a ayun ni Kristo de padipa na ta i edup ko a bowon ay an geapo deko ta geapo la de Kristo a getaan deko. Kanya hanggen ako ay nappataan de lawes ko ay te edup ok a bowon dehil de pagpanulusun ko de Anak nun Makedepat, a nagbuot deko, a binoy na i edup na para deko. ²¹ Kanya ang ko peeyenan ni kabuluhan i kosa a tabeng nun Makedepat a magi ide a geasa a nappa ni malenis a an te kasalan dehil de pag-abut de de pagdodul ide. Ta be matud tebe i peesip de ay talage a an te kabuluhan i pagkalibun ni Kristo.

Tungkul De Pagdodul Pati Pagpanulusun

3 Ay ikamo a manga tage Galasia ay kasta ang kamo te katinggesan a ginayoma. Ta getaka ok dikamo ta matallang i pagtodu dikamo a i Kristo ay nagpakalibun de padipa dehil de agta a makikkakasalan. ² Kanya katinggesan yu a an tinanggep yu i Ispiritu dehil de pag-abut yu de pagdodul ide ta dehil la de pagpatalikngoy yu pati pagpanulusun de piyon a bereta a tungkul de Kristo. ³ Ay talage a ang kamo te katinggesan ta ginumapo kamo a tinabangan ni Ispiritu nun Makedepat misan nano ay te pag-asa kamo di de sadile yu a pagyedi. ⁴ Amman di te kabuluhan i tabeng a hanga ni Ispiritu nun Makedepat dikamo? Sigudu pan ay te duman. ⁵ Talage a an dehil de pag-abut yu de pagdodul ide ay peboy dikamo ni Makedepat i Ispiritu na pati gepayedi eya dikamo ni gepakataka ide ta dehil ngani de pagpatalikngoy yu pati pagpanulusun diya.

⁶ Nano ay te duman de kasulatan nun Makedepat tungkul de Abraham a nun eya ay nanulusun di de Makedepat ay napa ni malenis eya a an te kasalan de pekita na. ⁷ Kanya katinggesan yu ngani a i agta a te pagpanulusun de Makedepat, Hudyo man o an Hudyo, ay ide i matud a mangápo ni Abraham a bebiyen ni kapiyonan ni Makedepat. ⁸ Ta nun nowon ay pinakita di ni kasulatan a i an Hudyo ide ay pakeeyenan ni Makedepat ni paghatol dehil de pagpanulusun de diya. Ta nun nanon ay pinatingges di de Abraham i piyon a bereta ta sinabi diya, "Dehil dikaw ay kakalbian ko i pesan a agta dio de disapow ni putok i." ⁹ Kanya i belang agta a gepanulusun ay pekalbian ide ni Makedepat a magi Abraham.

Angani Gekaabut I Misan Ino De Pesan A Pagdodul

¹⁰ Misan i pesan a geasa pa de pag-abut de de pagdodul ide ay nappa dide i padusa ni Makedepat ta te duman de kasulatan a, "Podusahan i belang agta a an getalinga de pesan a pagdodul a nassolat." ¹¹ Kanya matallang a masakut a an pakeeyenan ni paghatol i misan ino a geasa la de pag-abut na de pagdodul ide

ta te duman pala de kasulatan i pesabi ni Makedepat a, "I gepanulusun la i nappa ni malenis a an te kasalanan de pekita ko ta ide i te edup a bowon a geapo deko." ¹² Misan i geasa de pag-abut de de pagdodul ide ay an te pagpanulusun de Makedepat ta te duman de surut nun Makedepat a, "Be te buot i misan ino a geasa de pag-abut de de pagdodul ide ay nagkaddepat pala a getalinga ide de pesan a pagdodul."

¹³ Kanya ikitam ay magi pesan a agta a podusahan dehil de pagdodul a an tam tinalingaan misan pan ay tinobus kitam di ni Kristo ta tinanggep na i nagkaddepat a padusa tam. Ta te duman de kasulatan a, "Pepadusahan i misan ino a agta a bebitin de kew a pigpadusahan." ¹⁴ Talage a napa de an Hudyo pala i kalbi a pinangako nun Makedepat de Abraham de padean ni pagpakikaisin de de Hisu Kristo. Ta de maginon ay napa dikitam a pesan i Ispiritu nun Makedepat a pinangako na.

Tungkul De Pagdodul Ide Pati Pangako Nun Makedepat

¹⁵ Manga kabinsa, gegemit ko i madisapow a halimbewa. Be nakipagkasungdu a te katibeyen i isin a agta de isin pa ay an di nappatud a peeyenan ni kabuluhan ni misan ino o dodugéngan. ¹⁶ Nano nun nowon, nun am pa binoy ni Makedepat i pagdodul na ide ay nangako eya de Abraham pati de apo na ni kalbi na. An na sinabi, "Dikamo a mangápo mo," a te kabuluhan a makmuk ta sinabi na, "Dikaw a apo mo," a te kabuluhan a isin la a i Kristo. ¹⁷ I oyo i buot ko a sasabi a nakipagkasungdu i Makedepat de Abraham a te katibeyen i surut na. Nun pagkatakgig ni apat a dian a taon pati tiluwon a puwu ay dingan la binoy ni Makedepat i pagdodul na ide. Kanya an nappatud a i pagpakikasungdu nun Makedepat ay peeyenan ni kabuluhan dehil de pagdodul na ide a dinugeng na. ¹⁸ Talage a be peboy ni Makedepat i mana a i kaligtasan na de agta a geasa la de pag-abut na de pagdodul ide ay an di tebe te kabuluhan i pangako nun Makedepat de Abraham. Misan ay gemana eya ni kaligtasan dehil la de pagpanulusun na de pangako.

¹⁹ Ano ta dinugeng ni Makedepat i pagdodul na ide? Ay tangani aabuyenan ni agta ide a an ide getalinga a tuloy de pagdodul ide. Binoy na i pagdodul ide hanggen an gedetong i apo ni Abraham a pinangákoan ni Makedepat. Binoy i oyo ide a pagdodul de Moises a pinakalawes ni Hudyo ide de padean ni manga anghel. ²⁰ Misan pan ay namas pa a piyon nun tinanggep ni Abraham i pinangako nun Makedepat ta duman la i Makedepat ta an te pinakalawes.

I Kaagtaan Ay Nadeog Ni Pagdodul Ide

²¹ Kati pinayen yu ay katalo ni pangako nun Makedepat i pagdodul na ide? Angani ta be nappatud a nakapomoy de agta ni edup a bowon i pag-abut de de pagdodul ide ay dingan dehil de pagdodul ide ay nap-

pa ni malenis a an te kasalanan i agta ide de pekita ni Makedepat. ²² Misan ay an nappatud ta dehil de pagdodul ide a naddekasulatan ay pepakita de a i agta ide a pesan ay nadeog di ni kasalanan tangani ide la a gepanulusun de Hisu Kristo i nátanggep ni edup a bowon a pinangako nun Makedepat de belang gepanulusun.

²³ Dingan pa dinumatong i panahon ni pagpanulusun de Kristo ay ikami a Hudyo ay nadeog ni pagdodul ide hanggen an natinggesan mi i pagpanulusun de Kristo. ²⁴ Kanya i pagdodul ide i mag-aalage dikami hanggen an dinumatong i Kristo tangani pagdetong na ay ikami ay pakeeyenan ni paghatol dehil de pagpanulusun mi diya. ²⁵ Nano ay an di i pagdodul ide i mag-aalage dikami ta dinumatong di i panahon a gepanulusun kami de Kristo. ²⁶ Ta dehil pala de pagpanulusun yu diya ay ikamo a an Hudyo ay mangának nun Makedepat a gepakikaisin de Hisu Kristo. ²⁷ Ta i pesan dikamo a pelinod de Kristo ay gepakikaisin di diya. ²⁸ Kanya padepade di i Hudyo pati an Hudyo, alepin man o eyen, lalaki man o mahuna ta ikamo a pesan ay naeisin la dehil de pagpakikaisin yu de Hisu Kristo. ²⁹ Kanya be ikamo ay de Kristo ay matud kamo a mangápo ni Abraham a gemana pala ni pinangako nun Makedepat.

4 I oyo a halimbewa i buot ko a sasabi dikamo pala. Hanggen anak pa i gemana ay an eya nappa ni maditas pa de alepin misan eya pan a anak i te adi ni pesan. ² Ta inon a anak ay pealagean ni mag-aalage na ide hanggen an nádetong i panahon a pineta ni ama na. ³ Maginon pala ikitam ay magi anak a gemana nun am pa gepanulusun de Kristo ta nagkadeog kitam pan ni kaugelian dio de putok i. ⁴ Misan ay nun dinumatong di i matud a panahon a pineta nun Makedepat ay pinakang na dio de putok i i Anak na a nagpadeog de pesan a pagdodul, a pinanganak pala ni isin a mahuna. ⁵ Ta dingan tinobus na ikitam a nagkadeog ni pagdodul ide tangani ikitam ay nappa ni minangának di ni Makedepat. ⁶ Kanya dehil de ikamo ay minangának di ni Makedepat ay biniyen na ikitam ni Ispiritu ni Anak na tangani makaolang kitam di diya ni "Ama". ⁷ Kanya ang kamo di alepin ta minangának a gemana a nap-paayun de kabuotan ni Makedepat.

Nagkágesa I Pablo De Tage Galasia Ide

⁸ Nano ay nun an yu pa peabuyenan i Makedepat ay ikamo ay alepin ni an matud ide a makedepat. ⁹ Misan nano a peabuyenan yu di i Makedepat o kasta yadi pa a sasabi a peabuyenan na ikamo. Kanya malot i pagampulang yu a nagpadeog kamo a liwet de kaugelian yu a den dio de putok i a mahenain a an te kaya a geligtas dikamo. Bekot ta buot yu a nappa ni alepin a liwet de inon ide? ¹⁰ Ta pegelang yu i attanan a panahon a magi adow ide, bulan pati taon. ¹¹ Nagkágesa ok ta makati maeyenan ni kabuluhan i pagtodu ko dikamo.

¹² Manga kabinsa ay geaged ok a masakut dikamo a tumolad kamo tebe deko a te pag-asa la de Hisus ta

nun sakadow, nun binut ko di i pag-asa ko de pagdodul ide ay tinumolad ok dikamo a am pa te pag-asa de pagdodul ide. Nano ay nun nanon pala ay tinanggep ok yu a masakut. ¹³ Katinggesan yu pan a i pagkaorom ko i pagkakataon ko a tagibu a nagsabi ni piyon a bereta dena. ¹⁴ Maginon man ay anak yu linibek o kinadiplotan de orom ko a inon a hanga a pinagsubuk dikamo. Ta tinanggep ok yu a magi anghel nun Makedepat. An la maginon ta kasta magi Hisu Kristo ok. ¹⁵ Nano ay kasta ni nagkaeyen i salig yu de pagtodu ko ta ako di i nakapepamatud a nun sakadow, be nappatud la, ay lolugit yu di i mata yu a boboy yu deko. ¹⁶ Misan ay bekot pan nano ta kasta ni katalo ko di ikamo dehil de pagsabi ko dikamo ni kamatoden? ¹⁷ Nano ay tungkul de magtutodu ide a an matud ay gepakiayun ide dikamo misan ay malot i belak de ta buot de la a lumayu kamo deko tangani gepakiayun kamo dide. ¹⁸ An malot i pagpakiayun de dikamo be piyon i belak de kanya para deko ay buot ko tebe a makiayun kamo deko misan anak yu kasagkaden. ¹⁹ Pebuot ko a manga kabinsa, nagkágesa ok dikamo a liwet a magi mahuna a gepanganak, hanggen an nappa ni maktong i pagpanulusun yu de Kristo. ²⁰ Buot ko ikamo a kekita nano tangani masabi ko i naddeinnawa ko ta dehil dikamo ay nagkelitow i esip ko.

Te Duman A Matud A Halimbewa

²¹ I oyo i sasabi ko dikamo a geasa de pag-abut yu de pagdodul ide ta kasta ni an yu katinggesan i kabuluhan ni pagdodul ide. ²² Te esipin yu la a te duman de kasulatan a i Abraham ay nagkaanak ni aduwa a lalaki. Isin ay anak ni alepin ta isin ay anak ni bebi na a matud. ²³ Nano ay i anak ni alepin ay pinanganak a nappaayun de buot la ni agta misan i anak ni bebi a matud ay pinanganak a nappaayun de pangako nun Makedepat. ²⁴⁻²⁵ Inon ay isin a halimbewa ta i edup ni aduwa a mahuna ay gepatingges dikitam ni aduwa a pagpakikasungdu ni Makedepat de agta ide. Ta i Agar a alepin ay tande ni Kalasan a Sinai de sákup ni Arabia ta duman binoy ni Makedepat de Moises i pagdodul na ide. Talage a i Agar a alepin a nagpanganak ni alepin ide ay tande ni pagdodul ide a gealepin de Hudyo ide. ²⁶ Misan i bebi a matud ni Abraham ay tande ni pagpanulusun de Hisus ta pinanganak kitam pala a magi Isak a anak na a nappaayun de pangako nun Makedepat. ²⁷ Ta te duman de kasulatan a magioyo a,

“Ikamo a mahunain a am pa nanganak ay masalig kamo. Ikamo a mahunain a am pa binumatyeg ni hedep de panganak yu ayumolang kamo ni salig yu ta namas a makmuk i anak ni winalat a magi ikamo de anak ni mahuna a binumabi la.”

²⁸ Nano, manga kabinsa, ikitam ay magi Isak a mangának ni Makedepat a nappaayun de pangako na. ²⁹ Ta nun nanon ay i pinanganak a nappaayun de buot la ni agta ay ginulo na ngani i Isak, a eya a pinanganak a nappaayun de Ispiritu nun Makedepat. Maginon pala nano ay pegulo ni geasa la de pagdodul ide i manga

gepanulusun de Kristo. ³⁰ Ta magioyo i talinghage a pesabi ni kasulatan, “Palayu in mo i mahuna a alepin pati anak na ta i anak ni alepin ay an depat a nekibinsa de mana ni anak a an alepin.” ³¹ Kanya ngani, manga kabinsa, ay ang kitam napa ni mangának ni Makedepat dehil de pag-abut tam de pagdodul ide ta mangának kitam a nappaayun de pangako nun Makedepat.

Wet Gepaalepin A Liwet

5 Talage ay inukasan kitam di ni Kristo tangani maedup kitam a an alepin kanya patibongin yu i pagpanulusun yu a wet kamo di magpaalepin a liwet.

² Nano ay ako a i Pablo ay gesabi dikamo a be ikamo ay gepapelat ay an di napadikamo i Kristo. ³ Talage ay pesabi ko de belang agta a gepapelat, a depat pala a talingaan na i pesan a pagdodul. ⁴ Ta i misan ino dikamo a geasa a pakeeyenan ide ni hatol dehil de pag-abut de de pagdodul ide ay nakiblag di ide de Kristo, a an di napadide i kosa a tabeng ni Makedepat. ⁵ Misan ay de padean ni Ispiritu ay geilat kitam a geasa a nappa ni malenis a an te kasalanan de kasagkaden ni Makedepat dehil de pagpanulusun tam de Kristo. ⁶ Kanya dikitam a gepakikaisin de Hisu Kristo ay an di te kabuluhan i pagpapelat o i an pagpapelat ta i te kabuluhan la ay i pagpanulusun de Kristo a te kakoloy a pagbuot.

⁷ Ay hanggen nun tagibu a pagpanulusun yu ay ikamo ay nagtalinga a piyon de Makedepat misan nano ay kasta te duman a gesablow dikamo de pag-abut yu de kamatoden. ⁸ Talage a i esip yu a nagkalagelag ay an inumapo de Makedepat a nagpeta dikamo. ⁹ Te pigsabiin a, “Pepakálat ni untik a pahelab a magi mammalotin i hanga a harena.” ¹⁰ Nano dehil de pagpakikaisin tam de Panginon ay geasa ok a an gebulubowon i esip yu tungkul de pagtodu ko ta katinggesan ko a masakut a podusahan ni Makedepat i misan ino a gegulo dikamo.

¹¹ Misan ay ako, manga kabinsa, ay anak getodu a depat a gepapelat i agta kanya pepahedepan ok ni getodu ide tungkul de pagpaapelat ta i pagtodu ko la a tungkul de pagkalibun ni Hisus de padipa ay pagkagengsaan de a masakut. ¹² Ay buot ko tebe a i gegulo ide dikamo tungkul de pagpapelat de lawes yu ay yediin de i namas pa de lawes de. ¹³ Manga kabinsa, ikamo ay pineta tangani maukasan kamo de pagkaalepin yu de pagdodul ide. Misan ang kamo inukasan tangani nadeog kamo ni malot a buot ni lawes yu ta yadi pa a matulutabengan kamo a te kakoloy a pagbuot. ¹⁴ Ta i pesan a buot ni pagdodul ay nayedi de oyo a pagdodul a, “Depat a buotin yu i kapadepade yu a agta a magi pagbuot yu de sadile yu.”

¹⁵ Misan pan ay be uluikamo ay napulupaapdisan a nakkagetkagetan a magi ugeli ni hayup ay mag-engat kamo ta nakulukiblagen kamo a kapolongan.

I Ispiritu Nun Makedepat Pati Kaugelian Ni Agta

¹⁶ Kanya i oyo i nasasabi ko dikamo a maedup kamo a nappaayun de Ispiritu ta wet de malot a buot ni lawes yu. ¹⁷ Ta i buot ni lawes yu ay katalo de buot ni Ispiritu pati i buot ni Ispiritu ay katalo pala de buot ni lawes yu. Gelabenan i aduwa a oyo kanya peabetan a ugnay i pesan a buot yu a piyon pati malot. ¹⁸ Misan be magpasákup kamo de Ispiritu ay ang kamo nadeog ni pagdodul ide.

¹⁹ Nano ay katinggesan tam ngani i pagyedi a geapo de malot a buot ni lawes tam a i pagpakialam de bebi ni kakmukan pati de an te bebi. Te duman a mam-malotin a esip pati migkasulit a an te amamos. ²⁰ Te duman pala a pagpodi de makedepat ide a an matud, pagkolam, pagkagengsa, pagpakilaben, pagpangimun pati pagbulas. Te duman pala a agta a mademut, migkulukiblagen pati nabukudbukuden ide. ²¹ Ay migkasinna ide, migbuno, migbugnang, migkasalig de kasayahan a malot pati kakmukan pa a maginon. Pepapag-engat ko ikamo, a magi nun tagibu, a an nakesilong i geyedi ni maginon de kataanan nun Makedepat.

²² Misan be i Ispiritu ay te kapangyedihan dikamo ay te duman kamo a pagbuot, kasalegen, kasampatan a innawa, pati migtiyage kamo de kakmukan. Mabeit kamo, a migboy de kakmukan, a depat pa a naponulusonan. ²³ Te makowe kamo a pagsurut pati ang kamo gepadeog de buot ni lawes yu. Ang kamo ngani gekasala de misan ano a pagdodul be gekaduman kamo ni maginon a kapangyedihan ni Ispiritu. ²⁴ Ta i gepakikaisin ide de Hisu Kristo ay pinakaeyenan de di ni kapangyedihan i buot ni lawes de pati attanan a mammalotin a kakoloy de inon. ²⁵ Nano ay be nag-keedup kitam a nappaayun de buot ni Ispiritu ay depat pala a migtalinga kitam diya. ²⁶ Kanya wet kitam migmayabeng, gipinagebuk pati nasulusinnaan.

Magtabengan Kamo

6 Nano, manga kabinsa, be te duman a kabinsa a nadeog a loktat ni kasalanan ay ikamo pan a nag-keedup a nappaayun de Ispiritu, i depat a magtabeng diya a te masidong kamo a innawa. Misan mag-engat kamo ta makati ikamo pala ay madeog ni kasalanan. ² Magtabengan kamo de kahedepan yu ta dingan ikamo ay getalinga di de pagdodul ni Kristo nun sinabi na a, "Magbuotan kamo." ³ Ta be te duman a geesip a

eya ay mahalage pa de kakmukan ay an te halage eya de pekita ni Makedepat ta pedeya na i sadile na.

⁴ Kanya yadi pa a masden ni misan ino i sadile na a pagyedi ti piyon o eyen ta be piyon ay masalig eya ta an te kaelangan a geesip de yinadi ni kakmukan. ⁵ Ta depat a behala i belang isin de tungkolin na.

⁶ Nano ay i agta ide a petoduan ni surut nun Makedepat ay depat a binsaan de i magtutodu de ide ni keedup de.

⁷ Wet yu dedeya i sadile yu ta talage a an nadedeya ni misan ino i Makedepat ta ti ano i yinadi ni agta ay tatanggep na pala i nagkaddepat a bilos na. ⁸ Talage a i magyedi ni buot ni lawes na dio de putok i ay ná-tanggep pala ni padusa nun Makedepat. Misan pan be magyedi eya ni buot ni Ispiritu ay ná-tanggep eya ni edup a an te kalog. ⁹ Kanya ngani wet kitam magkagel de pagyedi a piyon ta nádetong ngani i panahon a tatanggep tam i kapiyonan be an nappa ni mahena i innawa tam. ¹⁰ Kanya hanggen te pagkakataon ay magyedi kitam ni piyon de pesan a agta, a namas pa de kabinsa tam ide a gepanulusun.

Te Duman A Inapóan A Surut

¹¹ Nano, ako a i Pablo i nagsolat ni oyo a solat a peabuyenan yu ta hangain i guhit. ¹² Tungkul de gegulo ide dikamo a depat a magpapelat kamo ay buot de la a pepodian ide ni manga Hudyo ta an de buot a kakapoyen ide dehil de pagpanulusun de de pagkalibun ni Kristo de padipa. ¹³ Ta misan pan ide a nagpapelat de lawes de ay an la ide geabut de pesan a pagdodul. Ta buot de la a gepapelat kamo tangani gemayabeng ide a getalinga kamo dide. ¹⁴ Misan ang ko pepodian i sadile ko ta i pagkalibun la ni Panginooon a Hisu Kristo de padipa i pemayabeng ko. Ta dehil de pagkalibun na ay i ugeli dio de putok i ay ná-kiblag di deko ta ako pan ay ná-kiblag di de ugeli dio de putok i. ¹⁵ Ta an te ano man dikitam a ikitam ay Hudyo o eyen ta i mahalage la ay i bowon a edup a geapo de Ispiritu. ¹⁶ Nano ay de pesan a pineta ni Makedepat a i pesan a nagkeedup a nappaayun de bowon a edup ay magkaduman tebe ni kasampatan a innawa pati kalbi nun Makedepat.

¹⁷ Kanya i oyod la i masasabi ko a wet ok peabela ni misan ino ta i pelat ko a makmuk ay tande ni pagtiis ko a katabeng ni Hisus.

¹⁸ Manga kabinsa, mapadikamo tebe i kosa a tabeng ni Panginooon a Hisu Kristo. Iwina i matud.

Epeso

1 I oyo a solat ay gepo deko a Pablo a mag-aatid ni Hisus Kristo ta i tungkolin ko ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat.

Gesolat ok dikamo a tage Epeso a manga pineta ni Makedepat a naponulusionan, a gepakikaisin pala de Hisu Kristo.

² Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Ama tam a Makedepat pati de Panginoon a Hisu Kristo.

Dehil De Kristo Ay Gekaduman Kitam Ni Pagkalbi

³ Magpodì kitam di de Makedepat a Ama ni Panginoon tam a Hisu Kristo ta dehil de pagpakikaisin tam de Kristo ay biniyen na ikitam ni pesan a kalbi a geapo de langot de padean ni Ispiritu. ⁴ Ta nun am pa yinadi na i pesan ay kinatinggesan na di a nekipagkaisin kitam de Kristo kanya pineta na di ikitam tangani nabukud kitam para diya a te malenis a innawa de pekita na. ⁵ Talage a te hanga a pagbuot dikitam i Makedepat ta nun nowon a nappaayun de belak na pati kabuotan ay pineta na ikitam a nappa ni mangá-nak na de padean ni pagkalibun ni Hisu Kristo. ⁶ Kanya depat a magpodì kitam di de Makedepat dehil de an te kapadepade a tabeng na a binoy na dikitam a kosa a innawa gepo de pagpakikaisin tam de Anak na a pebuot. ⁷ Talage a dehil de pagpakikaisin tam de Hisus ay tinobus na di ikitam ni sagu na ta pinakaeyenan na ikitam ni mammalotin tam. Inon ide ay nappaayun de an te kapadepade a kosa a tabeng ni Makedepat ⁸ a peboy na dikitam a tuloy tangani nappa ni naketingges kitam a geyedi ni kabuotan na. ⁹ Ta nappaayun pala de inon a kabuotan na ay pinatingges na di dikitam i tinagu a belak na, a nangyeyedi de padean ni Kristo. ¹⁰ Ta i belak na pagdetong ni panahon a pineta na ay pepapagkaisin na de Kristo i pesan a yinadi de langot man o de putok.

¹¹ Nano ay dehil de pagpakikaisin tam de Kristo ay ikitam ay gemana di de kapiyonan a hinande ni Makedepat. Ta nun nowon ay pineta na di ikitam a nappaayun de belak na ta nangyeyedi ngani i pesan a kabuotan na. ¹² Kanya para dikami a Hudyo a nagpanulusun a tagibu de Kristo ay pineta kami di a nagkeedup a gepodi de Makedepat.

¹³ Misan ikamo pam pala a an Hudyo a gepakikaisin de Kristo ay nagpanulusun kamo diya nun inikna yu i surut a kamatoden a i piyon a bereta a geboy ni kaligtasan kanya binoy na dikamo i pinangako na a Ispiritu a tande a ikamo ay pineta na. ¹⁴ Ta i Ispiritu na i kati-

beyen ni pangako dikitam ni Makedepat hanggen ang kitam nádetong de kataanan na a te bowon a lawes. Kanya gepo de inon ay magpodì kitam di de Makedepat a te gepakaingap.

I Pagpanalangin Ni Pablo

¹⁵ Kanya ngani gepo nun nabereta ko i tungkul de pagpanulusun yu de Panginoon a Hisus pati pagbuot yu de manga kabinsa a pineta na ¹⁶ ay gepasalamat ok a ugnay de Makedepat dehil dikamo. Ta gepanalangin ok para dikamo ¹⁷ de Makedepat ni Panginoon tam a Hisu Kristo a i Ama a te gepakaingap a an te kapadepade. Ta geaged ok a boyin na tebe dikamo i katinggesan pati pinatallang a esip a gepo de Ispiritu na tangani peabuyenan yu eya a masakut, ¹⁸ a palinowin na pala i esip yu tangani matinggesan yu a matud i peasaan a tinanggep yu nun pineta na ikamo pati matinggesan yu pala i mana na a kapiyonan a hinande para nunde manga pineta na ide. ¹⁹ Geaged ok pala a matinggesan yu i kapangyedihan na a an te kapadepade dikitam a gepanulusun. Ta i kapangyedihan na a inon dikitam ay kapadepade ni kapangyedihan na a masakut ²⁰ nun pinakaedup na a liwet i Kristo a Anak na de kalibunan na pati nun pinalipa pala i Kristo de langot a te kapangyedihan de awenan ni Makedepat. ²¹ Kanya pan nano pati magpakapide man ay te kapangyedihan di a masakut i Hisus de pesan misan de manga pinakaponu, de te manga kapangyedihan, de pinakamaditas ide a magi gehari pati de pesan a gepamahala pati namas pa i Hisus ay te kapangyedihan de pesan a ngalan. ²² Ta pinakadeog ni Makedepat de kapangyedihan ni Kristo i pesan. Pati i Kristo ay yinadi na a magi ulo ni kapolongan na ²³ a i lawes na. Ta eya a te kapangyedihan de pesan ay an te kolang dehil de kapolongan a lawes na.

Gepo De Kalibunan A Paagow De Edup

2 Nano ay ikamo ay biniyen ni edup a bowon misan nun tagibu ay ikamo ay magi nalibun a nakiblag ngani de Makedepat dehil de an yu pagtalinga pati mammalotin yu. ² Ta nun nanon ay nagtalinga kamo la de malot a ugeli dio de putok i pati de Satanas a pinakaponu ni libong ide a malot de longaw, a eya a te kapangyedihan pala de pesan a agta a an getalinga de Makedepat. ³ Ta talage a nun nanon ay nappadugeng kitam pala a pesan dide ta naedup kitam a nappaayun de malot a buot tam, a inumabut pala de malot a belak ni lawes tam pati esip kanya gepo de kaugelian

tam a malot ay kadugeng kitam pala ni manga agta a podusahan ni Makedepat. ⁴ Misan ay hanga a masakut i kalbi ni Makedepat pati an te kapadepade a pagbuot na dikitam. ⁵ Kanya biniyen na ikitam ni edup a bowon dehil de pagkaedup ni Kristo misan nun tagibu ay nalibun kitam a nakiblag de Makedepat. (Ta dehil la de kosa a tabeng ni Makedepat ay naligtas kamo di.) ⁶ Ta dehil de pagpakikaisin de Kristo ay pinakaedup kitam a liwet a ayun ni Hisu Kristo, a pinalipa pala a ayun na de langot ⁷ tangani de nádetong a panahon ay mapakita ni Makedepat dikitam i an te kapadepade a kosa a tabeng na pati kabeetan a esip de padean ni Kristo magpakapide pa man. ⁸ Ta gepo la de kosa a tabeng ni Makedepat ay naligtas kamo de padean ni pagpanulusun yu de Kristo a an de pagyedi yu a sadili. Ta i kaligtasan yu ay paaged la ni Makedepat. ⁹ Kanya an depat a i misan ino ay gemayabeng ta ang kamo naligtas a unabis dehil de sadile yu a pagyedi. ¹⁰ Ta talage ay ikitam i yinadi a bowon ni Makedepat a gepakikaisin di de Hisu Kristo tangani nappahande kitam a geyedi ni piyon. Ta nun tagibu pa ay binalak di ni Makedepat a getalinga kitam de piyon a ugeli.

Gepakikaisin Kitam Di De Kristo

¹¹ Kanya ikamo a pinanganak a an Hudyo ay wet yu kelipatan a nun sakadow ay pelibek kamo a pengalanan ni Hudyo ide ni an nagpapelat. Ta i Hudyo pan ide ay te ngalan a nagpapelat a nappaayun de yinadi de de lawes de. ¹² Wet yu pala kelipatan a nun panahon a inon ay nappakiblag kamo de Kristo, a am pan nappadugeng de tage Israel ide a pineta ni Makedepat. Pati ang kamo nagkaduman ni pagpakikasungdu a nappaayun de pangako nun Makedepat de Hudyo ide. Nun nanon pala ay nagkeedup kamo a an te pagasa, a am pala te Makedepat a matud. ¹³ Misan nano gepo de pagpakikaisin yu de Hisu Kristo ay ikamo a an nálane nun sakadow ay nálane di de Makedepat gepo de sagu ni Kristo a pinagtobus dikamo. ¹⁴ Pati nagkasungdu kitam di dehil diya ta ikami a Hudyo pati ikamo a an Hudyo ay diya a pinapag-eisin a mittanak. Ta pinakaeyen na di i gengsa a nappasagbong de gitna tam. ¹⁵ Ta dehil de lawes ni Hisus a pinakuan de padipa ay pinakaeyen na di i pag-asa mi de pagdodul ide ni Moises tangani ikitam a Hudyo pati an Hudyo a nagkapagebuk dehil de pagdodul ide ay gekàeisin di de Kristo. Ta de maginon ay napa ni isin la a innawa ikitam a aduwa ta nagkasungdu kitam di. ¹⁶ Talage pam pala ay dehil de pagkalibun ni Hisus de padipa ay nakipagkasungdu di de Makedepat ikitam a aduwa a napa ni isin pala a lawes kanya ikitam a Hudyo pati an Hudyo ay ang kitam di magkapagebuk. ¹⁷ Ta dinumatong i Kristo a te adde ni piyon a bereta a nakipagkasungdu di de Makedepat ikamo a an Hudyo a alayu diya pati Hudyo a alane diya. ¹⁸ Ta dehil de Kristo ay padepade kitam a nakalane de Ama a Makedepat de padean ni Ispiritu. ¹⁹ Kanya ikamo a an Hudyo ay ang kamo di magi tage bukud a bensa, a magi gebiseta la ta ikamo ay kadugeng pala ni pineta ide ni Makedepat

a ide a mangának na. ²⁰ Ta gekitong i pagpanulusun yu de Kristo a pinakaponu tam gepo de kamatoden a nagsabi i mag-aatid pati magsasabi ide nun Makedepat. ²¹ Ta dehil de pagpakikaisin tam diya ay napag-eisin, a magi isin a beloy, i pesan a gepanulusun diya a napa ni malenis kitam a pigpodian a masampat de Panginoon. ²² Pati dehil de pagpakikaisin yu a an Hudyo de Kristo ay napadugeng kamo pala de inon a pigpodian a masampat de Makedepat ta magi Hudyo ide ay gekaduman kamo pala ni kapangyedihan ni Ispiritu.

I Pablo Ay Te Tungkolin De An Hudyo Ide

3 Talage a ako, a i Pablo ay napa ni bilanggo dehil de piyon a bereta a tungkul de Hisu Kristo a petodu ko dikamo a an Hudyo para de kapiyonan yu. ² Ta nabereta yu sigudu a dehil de kosa a tabeng ni Makedepat ay binoy na deko i tungkolin para de kapiyonan yu. ³ Ta pinatingges deko ni Makedepat i tinagu a belak na para dikamo a an Hudyo a magi sinabi ko kangwoni. ⁴ Ta de pagbesa yu ninon a solat ko ay aabuyenan yu di i tinagu a belak nun Makedepat a tungkul de Kristo a pinatingges na deko. ⁵ Ta nun nowon pa ay i oyo a pagtodu ay an pinatingges de kaagtaan misan nano ay dehil de Ispiritu na ay pinatingges di ni Makedepat nunde mag-aatid pati magsasabi na ide. ⁶ Ta pinatingges dingani a ikamo a an Hudyo ay gepakimana pala de Hudyo ide ni kapiyonan nun Makedepat pati ikamo ay padepade a napag-eisin de kapolongan a lawes ni Hisus. Ta nun inikna yu i piyon a bereta tungkul de Hisu Kristo ay tinanggep yu pala i edup a an te kalog a pinangako ni Makedepat.

⁷ Talage a ako ay te tungkolin a gesabi ni piyon a bereta a nappaayun de kosa a tabeng ni Makedepat ta nagkaduman ok pala ni kapangyedihan na. ⁸ Ta misan ako pan i pinakamasidong a pineta nun Makedepat ay binoy na deko i tungkolin a oyo tangani gesabi ok de manga an Hudyo ni an te kapadepade a kapiyonan a geapo de Kristo, ⁹ a patallangin ko pala de pesan a agta a ti papalano gepangyedi i tinagu a belak nun Makedepat. I oyo ay nálóy di a panahon a tinagu ni Makedepat a nagyedi ni pesan i. ¹⁰ Ta nano pan ay de padean ni kapolongan a lawes ni Kristo ay pepaabuya na i an te kapadepade a katinggesan na de manga pinakaponu pati te manga kapangyedihan de langot. ¹¹ Ta i oyo a pagpaabuya ay nappaayun de an te kalog a belak nun Makedepat ta nano pan ay peyedi na inon de padean ni Hisu Kristo a Panginoon tam. ¹² Pati dehil de pagpakikaisin tam pati pagpanulusun diya ay matibong i innawa tam a an nagkamamos a nanalangin de Makedepat. ¹³ Kanya geaged ok dikamo a wet mapa ni mahena i innawa yu dehil de kahedapan a petiis ko nano ta i oyo pan ay para dikamo a kapiyonan.

I Pagbuot Ni Kristo

¹⁴ Talage a dehil de inon a pinatingges deko ay noluhud ok de Ama ni Panginoon tam a Hisu Kristo, ¹⁵ ta gepo diya i belang naeisin a innawa a mittanak de langot man o de putok i. ¹⁶ Pati geaged ok a patibongin na tebe i edup yu a bowon a nappaayun de an te kapadepade a gepakaingap na de padean ni kapangyedihan ni Ispiritu. ¹⁷ Ta buot ko pala a tumaan a tuloy i Kristo de innawa yu gepo de pagpanulusun yu diya tangani tumuloy a matibong i pagbuot yu, ¹⁸ a makatingges kamo tebe a ayun ni pesan a pineta ni Makedepat a ti papalano a kahanga ¹⁹ i pagbuot ni Kristo dikamo. Ta buot ko tebe a makatingges kamo hanggen te kaya kamo ni an te kapadepade a pagbuot a oyo tangani gekaduman kamo ni pesan a kapiyonan a geapo de Makedepat.

²⁰ Nano ay de Makedepat a gepakayedi ni namas pa de pesan a aaged o eesip tam de padean ni kapangyedihan ni Ispiritu a nadeinnawa tam ²¹ ay mapa diya i pagpodi de padean ni Hisu Kristo pati kapolongan a lawes na, magpakapide pa man. Iwina i matud.

Naeisin I Manga Gepanulusun A Lawes Ni Kristo

4 Kanya ako a bilanggo dehil de pagtabeng ko de Panginoon ay pesabian ko ikamo a maedup a piyon a nappaayun de kabuotan ni Makedepat a nameta dikamo. ² Ikamo tebe ay mapa ni te masidong a innawa, makowe a surut, pati matiyage. Magpatáwaden kamo a te pagbuot de belang isin dikamo. ³ Depat a masépag kamo a magkaeisin a tuloy gepo de Ispiritu a te kakoloy a kasampatan a innawa yu. ⁴ Te duman la a isin a lawes i Hisus a i manga gepanulusun diya. Te duman la a isin a Ispiritu nun Makedepat. Te duman kamo la a isin a pag-asa a nalligtas gepo de Makedepat a nameta dikamo. ⁵ Te isin la a Panginoon, pagpanulusun pati paglinod. ⁶ Te isin la a Makedepat a Ama tam a pesan. Eya la ay maditas de pesan a gepanulusun, a gepatibong pala dikitam pati eya la i gepakikaisin dikitam.

⁷ I belang isin dikitam ay pebiyen ni Kristo ni paaged a tungkolin a nappaayun de buot na a pebuluboy. ⁸ Kanya te duman de kasulatan a tungkul de Kristo a, "Nun pinumadeditas eya de langot ay nanalo di eya de Satanas pati de katabeng na ide ta nagbuluboy pala eya ni paaged ide de manga gepanulusun." ⁹ Ta pesabi ni kasulatan a eya ay pinumadeditas misan ay katinggesan tam ngani a eya pala i tagibu a linumusong dio de putok i. ¹⁰ Ta i linumusong a nagboy ni edup na para dikitam ay eya pala i pinumadeditas de kaditasan de dibelew ni langot tangani te kapangyedihan eya de pesan de langot pati dio de putok i. ¹¹ Nano ay i manga paaged na ide a tungkolin de manga gepanulusun ay i oyo ide; mag-aatid, magsasabi ni geapo de Ispiritu, magsasabi ni piyon a bereta, magtutodu pati mag-aalage de kapolongan. ¹² Binoy ni Hisus i maginon a tungkolin tangani matabengan a geabut

diya i manga pineta ide, a te kaya pan ide a geyedi ni pepayedi na dide, a pepatibong pala i kapolongan a lawes ni Kristo. ¹³ Ta de maginon ay ikitam a pesan ay naeisin de pagpanulusun pati de pag-abuya de Anak nun Makedepat, a nagkapa ni maktong i pagpanulusun tam a nappaayun de kapiyonan a masakut ni Kristo ¹⁴ tangani ang kitam di magi anak a getalinga de sadisadi a pagtodu a an matud a magi sakoyen de atab a petongogtongog ni labun pati palos misan deno. Ta i migdeya a magtutodu ay makippapadean ide a nanlalagelag dikitam de malot. ¹⁵ Yadi pa a ikitam ay magsurut ni kamatoden a te kakoloy a pagbuot de pesan. Ta depat a nagkapa ni maktong i pag-abut tam de Kristo a ulo. ¹⁶ Ta dehil diya ay naeisin kitam a lawes na a magi manga panggemit a pinulupakidad a kulukalowetan. Ta be piyon a getalinga de tungkolin de i belang panggemit ay i kapolongan a lawes ni Kristo ay nahanga a netibong dehil de pagbuotan de.

I Bowon A Edup A Geapo De Kristo

¹⁷ Nano ay pesabian ko ikamo ta i Panginoon i gepamatud de pagsabi ko a wet kamo di makiugeli a tuloy ni malot de kakmukan a an Hudyo. Ta an te kabuluhan i peesip de ¹⁸ ta napa ni madumos i katinggesan de a tungkul de kamatoden pati nakiblag di ide de edup a geapo de Makedepat dehil de maksa i innawa de, a an de buot a katinggesan. ¹⁹ Ta panganó de i mam-malotin de ta binoy de a kosa a innawa i sadile de de kauluamamos a pagyedi. An ide te buot ti an i pagyedi ni attanan a madiplot.

²⁰ Nano ay an maginon i tinodu mi dikamo a geapo de Kristo. ²¹ Ta pinatalikngan yu ngani i pagtodu a tungkul diya pati pan petoduan kamo ni kamatoden a geapo de Hisus. ²² Kanya pan butin yu di a tuloy i den yu a pagkaagta a nopuksa dehil de malot a buot a pandeya dikamo. Ta iwina i ayun ni ugeli yu a den a malot. ²³ Kanya bowonin yu di a tuloy i buot yu pati esip. ²⁴ Ta depat a pabiyaan yu i bowon yu a pagkaagta a te kapangyedihan de edup yu ta inon a bowon a yinadi ni Makedepat ay nappaayun de kapiyonan na kanya gekaduman kamo ni ugeli a matud a an te kasalanan.

²⁵ Kanya butin yu di i kabutelan ta magsurut i belang isin dikamo ni kamatoden de kabinsa na ta ikitam a gepanulusun ay naeisin di. ²⁶ Be gebulas kamo a loktat ay mag-engat kamo tangani wet kamo magkasala a te tinanom a gengsa. Ta de paglinod ni adow ay depat a an di i bulas yu ²⁷ tangani wet magkaduman i Satanas ni pagkakataon de edup yu. ²⁸ Nano ay tumimok di i migpannakow ta piyon pa a magtarabeho eya de piyon a pagyedi tangani te natatabeng eya de te kaelangan ide. ²⁹ Wet kamo magsurut ni malot ta pelitin yu a tuloy a i belang surut yu ay nagkadepat pati piyon, a gepatibong de pagpanulusun ni kabinsa yu tangani gepakatabeng kamo de belang geikna. ³⁰ Pati wet kamo gepalungkut ni malot yu de Ispiritu nun Makedepat a an te malot ta i Ispiritu i katibeyan a toto-bus i lawes yu de adow a pineta. ³¹ Kanya butin yu di i pesan yu a tampo a masakut, pagbulas, gengsa, resag

pati surut a gepaapdis ni innawa ni kakmukan. ³² Piyon pa a ikamo ay mapa ni mabeit a te kalbi de belang isin dikamo pati magpatáwaden kamo a magi pag-pakaeyen dikamo ni Makedepat ni mammalotin yu de padean ni Kristo.

Maedup Kamo A Magi Agta A Naddematallang

5 Kanya ikamo a mangának ni Makedepat a pebuot na ay depat a tumolad kamo de kapiyonan na.

² Ta maedup kamo a te pagbuot a masakut a magi pagbuot ni Kristo dikitam nun binoy na i sadile na para dikitam ta i hinandug na a edup ay kinasalegen ni Makedepat.

³ Ikamo ay pineta ni Makedepat kanya an depat a te duman dikamo i misan ano a kamalotan a magi pammahuna, panlalaki, pagkasinna pati esip a kauluamamos. ⁴ Pati an nagkaddepat a pesurut yu i kauluamamos, i an te kabuluhan pati pagdengat a malot. Ta yadi pa a magpasalamat kamo de Makedepat. ⁵ Ta kat-inggesan yu ngani a an gemana de kapiyonan ni Kristo pati Makedepat, i agta a migpammahuna, migpanlalaki, mig-esip ni kauluamamos pati migkasinna ta i pagkasinna ni agta ay katolad de pagpodi ni agta de makedepat ide a an matud. ⁶ Wet kamo gepadeya de misan ino dehil de masampatin a surut de a an te kabuluhan ta dehil de inon a mammalotin ay nádetong i padusa ni Makedepat de agta a an getalinga diya.

⁷ Kanya wet kamo makikoloy dide a geyedi ninon a mammalotin. ⁸ Ta nun tagibu ay ang kamo te kat-inggesan ta nadedumos i esip yu. Misan nano a gepakikaisin kamo de Panginooon ay matallang di ngani i esip yu kanya depat a maedup kamo ni nappaayun de matallang yu a esip. ⁹ Ta i pagyedi yu a gepo de matallang yu a esip ay piyon, nagkaddepat pati matud de pekita ni Makedepat. ¹⁰ Kanya pelitin yu a pag-adelan ti ano i kasalegen ni Panginooon. ¹¹ Wet kamo makikoloy de manga agta a geyedi ni mammalotin a nappaayun de madumos de a esip. Ta yadi pa a pakitain yu dide i pagyedi de a malot de padean ni matallang yu a esip pati pagyedi. ¹² Talage a kauluamamos a masabian tam la i pesan a peyedi de a malot a nattagu. ¹³ Ta be inabuyenan de di i mammalotin de de padean ni matallang yu a esip pati pagyedi ay dingan ide ay te matallang di pala a esip. ¹⁴ Kanya ay te duman a pesabi a,

“Gumiyos ka, ikaw a nappede. Gumiyos ka di a náapo de nalibunin ta tatallangan ka ni Kristo.”

¹⁵ Kanya mag-engat kamo a ti papalano a nagkeedup kamo ta depat a maedup kamo a magi naketingges a agta a wet magi an ide naketingges. ¹⁶ Ta hanggen te pagkakataon ay magyedi kamo ni piyon ta dio de putok i ay panahon a migyedi di i agta ni malot.

¹⁷ Kanya wet kamo nappa ni an te katinggesan ta esipin yu la ti ano i kabuotan ni Panginooon a yeyedi yu.

¹⁸ Pati wet kamo magbugnang ni alak a peapoan ni edup a an te kabuluhan ta pelitin yu a nagkepino kamo ni Ispiritu. ¹⁹ Pati de pagpodi yu a naddeinnawa ay pegemit yu i kanta a den, bowon pati kanta a geapo

de Ispiritu ta de Panginooon ay magkanta kamo ni pagpodi a masampat a náapo de innawa yu. ²⁰ Pati dehil de pesan, mahedep man o piyon, ay ugnay kamo a magpasalamat de Ama a Makedepat gepo de makapangyedihan a ngalan ni Panginooon tam a Hisu Kristo.

²¹ Pati pam pala magpasákup kamo de belang isin dikamo gepo de paggelang yu de Kristo. ²² Ikamo a mahunain ay magpasákup kamo de sulusadile yu a bebi a magi pagpasákup yu de Panginooon. ²³ Ta i lalaki ay pinakaponu ni bebi na a magi Kristo ay pinakaponu ni kapolongan a lawes na ta eya la i magliligtas dide.

²⁴ Ta ti papalano a nagpasákup de Kristo i kapolongan a lawes na ay maginon pala i mahunain ay depat a magpasákup a matud de sulusadile de a bebi. ²⁵ Nano ikamo pan a manga lalaki ay buotin yu i sulusadile yu a bebi a magi pagbuot ni Kristo de kapolongan a lawes na ta hinandug na i edup na para de oyo ²⁶ tangani mabukud na a malenis i kapolongan na de padean ni orat pati surut na. ²⁷ Yinadi na i maginon tangani tatanggep na a piyon de kasagkaden na i kapolongan a gepakaingap a malenis pati masampat ta nabukud para diya a an di te mammalotin a misan ano. ²⁸ Kanya depat a buotin ni manga lalaki i sulusadile de a bebi a magi pagbuot de de sadile de a lawes. Ta i gebuot a lalaki de bebi na ay gebuot pala de sadile na. ²⁹ Katinggesan yu ngani a an te lalaki a nagkagengsa de lawes na a sadile ta peungut na pati pealagean na a magi peyedi ni Kristo de kapolongan a lawes na. ³⁰ Ta ikitam a manga gepanulusun ay i lawes na. ³¹ Te duman de surut nun Makedepat a magioyo a, “Depat a walatin ni misan ino a lalaki i ama pati ina na, a nekipot eya de bebi na ta ide ay nappa ni isin la a lawes.” ³² Nano ay nunde inon a surut ay napakita di i tinagu a kamatoden a masakut. Ta i buot ko a sasabi de inon ay gepakikaisin di i Kristo de kapolongan a lawes na. ³³ Misan ay i oyo ay tungkul de belang isin dikamo a manga lalaki a buotin yu i sulusadile yu a bebi a magi pagbuot yu de sadile yu ta ikamo pan a mahunain ay gelangin yu i sulusadile yu a bebi.

I Pagtodu De Kamoddenan Pati Anak De

6 Mangának, magtalinga kamo de kamoddenan yu ta inon i nagkaddepat dehil de pagpakikaisin yu de Panginooon. ²³ Te duman de kasulatan ni Moises i oyo a dodul a tagibu a te pangako de getalinga. Sinabi ni Moises a, “Gelangin mo i ama pati ina mo tangani gekaduman kamo ni kapiyonan pati náanduwon i edup mo dio de putok i.” ⁴ Ikamo pan a manga ama ay wet yu pebulasan a masakut i manganak yu. Ta piyon pa a ide ay pepapag-esip yu, a petoduan ni kabuotan ni Panginooon.

I Pagtodu De Manga Ponu Pati Alepin

⁵ Manga alepin, magtalinga kamo de manga ponu yu dio de putok i a te gelang, takut pati naponulusonan a magi Kristo i petabengan yu. ⁶ Ta wet kamo getolad dide a masépag la be pekita ni ponu de tangani pepo-

dian na ide. Ta de kosa a innawa yu ay magtabeng kamo de belang ponu yu a nappaayun de kabuotan ni Makedepat ta ikamo i alepin ni Kristo. ⁷ Aysa, magtabeng kamo a te mamiyen a innawa a magi de Panginoon kamo getabeng ta an de agta la. ⁸ Ta katinggesan yu pan a bebilosan ni Panginoon i belang piyon a yedi ni alepin man o eyen. ⁹ Kanya ikamo pan, manga ponu ni alepin ay magyedi kamo pala ni kapiyonan de alepin yu ide ta wet yu ide pagbelakan ni malot. Ta katinggesan yu pan a ikamo ay padepade a alepin ni isin a Panginoon de langot ta i pesan a agta ay pulupadepade de pekita na.

Tanggepin Yu I Pesan A Tibong A Peboy Ni Makedepat

¹⁰ Nano ay de inapóan ay patibongin yu i innawa yu de padean ni pagpakikaisin yu de Panginoon pati de tabeng ni kapangyedihan na a masakut. ¹¹ Kanya tanggepin yu i pesan a tibong a peboy ni Makedepat tangani te kaya kamo a nanalo de attanan a pagdeya ni Satanas. ¹² Ta an agta i kalaben tam ta i manga pinakaponu a katabeng ni Satanas, i te manga kapangyedihan de langot, i manga libong a gehari dio de putok i de te madumos ide a esip ta ide a pesan ay i hukbo a mamalotin a te kapangyedihan pa de longaw na. ¹³ Kanya tanggepin yu di i pesan a tibong a peboy ni Makedepat tangani pagdetong ni panahon a malot ay nakátigel kamo pa de pagpakilaben ta dingan pagkatapos ni pagpakilaben yu de malot ay nanalo kamo pa. ¹⁴ Misan ay dingan kamo ngona nánalo ay depat a nappahande kamo a gesabi ni kamatoden a magi nappabiyakos, a te taklop i alalang yu a magi pangsangge a malenis a innawa. ¹⁵ Depat a te sapatos

kamo a magi nappahande a geatid ni piyon a bereta a te kabeetan a esip ni Makedepat de pesan. ¹⁶ Nano ay namas a depat a magbol kamo ni matibong a pagpanulusun yu de Makedepat a magi pangsangge. Ta dingan te kaya kamo a gepalong ni apoy a pagsuk ni Satanas a i tukso na. ¹⁷ Pati depat a i taklop ni ulo yu ay i matibong a pag-asa yu a naligtas kamo di. Amitin yu pala i utak a peboy ni Ispiritu a i surut nun Makedepat. ¹⁸ Nano ay dehil de tabeng ni Ispiritu ay magpanalangin kamo a ugnay a geaged ni tabeng nunde Makedepat. Ta depat kamo a nappahande a ugnay a geaged pala a tuloy para nunde pesan a pineta nun Makedepat. ¹⁹ Ta para deko pala a namas ay magpanalangin kamo a boyin tebe deko i surut na a matud tangani matapang ok a gesabi ni piyon a bereta a pinakita di. ²⁰ Ta misan nabbilanggo ok di ay ako i pinakalawes ni Makedepat a gesabi ni piyon a bereta. Kanya magpanalangin kamo tebe a matapang ok a sukul de pagsabi ko.

Te Duman A Inapóan A Surut

²¹ I Tikiko a pebuot tam a kabinsa a naponulusonan a katabeng ni Panginoon i gebereta dikamo ni pesan a tungkul de kapuoyen ko pati pagyedi. ²² Kanya eya i pedodul ko dikamo tangani katinggesan yu di i kapuoyen mi pati patibongin na i innawa yu.

²³ I kasampatan a innawa pati pagbuot a te kakoloy a pagpanulusun ay boyin tebe ni Makedepat a Ama pati Panginoon a Hisu Kristo de manga kabinsa. ²⁴ Nano ay i kosa a tabeng ni Makedepat ay mapadikamo a pesan a gebuot a an te kalog de Panginoon tam a Hisu Kristo.

Pilepos

1 I oyo a solat ay gepo deko a Pablo pati Timoteo a manga katabeng ni Hisu Kristo. Gesolat ok dikamo a pesan a tage Pilepos a manga pineta ni Makedepat a gepakikaisin de Hisu Kristo, a namas de pinakamatande ide pati manga katabeng ide de kapolongan.

² Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama tam pati de Panginoon a Hisu Kristo.

Gepanalangin I Pablo Para Nunde Tage Pilepos Ide

³ Misan kapide a nagkaisepan ko ikamo ay gepasalamat ok de Makedepat, ⁴ ta ugnay a de belang panalangin ko diya para dikamo ay te kasalegen ok.

⁵ Gepasalamat ok ta gepo nun tanggepin yu i Kristo hanggen nano ay tinabengan ok yu de pagpakálat ni piyon a bereta a tungkul diya. ⁶ Ta katinggesan ko ngani a i Makedepat a naggepo dikamo ni piyon ay tatabengan na ikamo a tuloy hanggen de pagdetong ni Hisu Kristo. ⁷ Kanya nagkaddepat a nagkágesa ok tungkul dikamo a manga pebuot ko ta ikamo ay magi ako a nagtanggap ni kosa a tabeng ni Makedepat. Talage a naeisin kitam, misan nano a nabbilanggo ok pa, misan pan gepo nun nag-ayu ok ni piyon a bereta, a nagpamatud pala de attanan i. ⁸ Ta i Makedepat i gepamatud a hanga i pagbuot ko dikamo a pesan a magi pagbuot ni Hisu Kristo. ⁹ Ako ay gepanalangin de Makedepat a i pagbuot yu ay pahangap pahanga a madugengan ni matud a katinggesan pati pag-abuya de piyon pati malot ¹⁰ tangani napepeta yu i pinakamahalage de pesan. Ta dingan pagdetong ni adow a paghatol ni Kristo ay kekita na ikamo a te malenis a innawa a an te kasalanan. ¹¹ Ta gekaduman kamo ni piyon a ugeli a geapo de kapiyonan ni Hisu Kristo ta dehil de inon ay gegelang pati popodian i Makedepat.

I Kristo I Edup Tam

¹² Nano, manga kabinsa, ay buot ko a matinggesan yu a an malot i pagkabilanggo ko ta i oyo ay talage a hanga a tabeng de pagpakálat ni piyon a bereta. ¹³ Ta katinggesan di ni magbebentay ide ni Hari a Kaditasan pati kakmukan pa dio de benwaan a Roma a ako ay nabbilanggo dehil de pagpamatud ko tungkul de Kristo. ¹⁴ Kanya i kamakmukan de manga kabinsa ay namas a tinumibong i pagpanulusun de de Panginoon dehil de pagkabilanggo ko i. An la inon ta namas pa a

tinumibong i innawa de de pagsabi de ni surut nun Makedepat a an te takut.

¹⁵ Matud ngani a i Kristo ay pesabi ni kakmukan misan ay dehil la de sinna o pagpakitalo de deko. Misan ay i kakmukan pan ay gesabi a te piyon a innawa. ¹⁶ Ta i oyo ide ay gesabi ni piyon a bereta dehil de pagbuot de de Makedepat a te piyon pala a innawa deko. Ta katinggesan de a ako ay bilanggo dehil de pag-ayu ko de piyon a bereta. ¹⁷ Misan ay i gepakitalo pan ide deko ay an matud i innawa de ta i pagsabi de ay gepo de malot a belak de a gegulo de esip ko a nabbilanggo. ¹⁸ Misan an te ano man deko be piyon o eyen i belak ni gesabi ta nagkasalig ok a masakut a gekálat ni piyon a bereta a tungkul de Kristo misan de ano a padean.

¹⁹ Talage a te kasalegan ok ta katinggesan ko ngani a nakobulwag ok dehil de tabeng ni Ispiritu ni Hisu Kristo pati pagpanalangin yu para deko. ²⁰ I buot ko pati pag-asa ay wet ok námmamos de pagkolang de tungkolin ko, a magkaduman ok pan ni tibong ni innawa, magpakapide man, a namas nano tangani magelang ko i Kristo de pesan a gepangyedi misan malibun ok o maedup. ²¹ Ta para deko be ako ay te edup dio ay gepakikaisin ok diya ta be malibun ok ay noduman ok diya. ²² Misan ay be needup ok dio ay nappatud a getabeng ok pa de Kristo. Ay ang ko katinggesan nano ti deno i pepeta ko. ²³ Talage a ang ko katinggesan ti ano i buot ko ta buot ko a nelibun ta duman ok de Kristo ta i oyo i namas pa a piyon. ²⁴ Misan ay depat a needup ok pa a getabeng dikamo. ²⁵ Dehil de oyo ay katinggesan ko a depat a kakoloy ok yu pa a tuloy tangani matabengan ko ikamo a getibong a te salig de pagpanulusun yu de Panginoon. ²⁶ Ta de maginon ay namas a popodi yu i Hisu Kristo dehil deko pagdetong ko dena dikamo a liwet.

²⁷ Kanya, manga kabinsa, pelitin yu a maedup kamo a nappaayun de piyon a bereta tungkul de Kristo tangani, misan pekita ko ikamo o eyen, ay matinggesan ko a ikamo ay matibong a te isin a belak pati esip, a padepade kamo pala a mapelit a getodu ni piyon a bereta. ²⁸ Wet kamo matakut misan untik de kapagebuk yu ide. Ta be getiyage kamo de pagpahedep de dikamo ay iwina ay tande a geapo de Makedepat, a ide ay nopuksa ta ikamo pan ay nalligtas. ²⁹ Ta binoy na di dikamo i pagkakataon a gepanulusun de Kristo misan ay an la inon ta pati pagtiis dehil diya. ³⁰ Ta talage a ikamo ay kapadepade ko a getiis dehil de piyon a bereta. Ta kinta yu i pagtiis ko ta misan nano ay nagkabereta yu pala.

Te Masidong A Innawa I Kristo

2 Manga kabinsa, gepo de pagpakikaisin yu de Kristo ay gekaduman kamo ngani ni matibong a innawa ta nagkelibeng kamo de pagbuot na. Te kapangyedihan pala dikamo a pesan i Ispiritu nun Makedepat ta te buot kamo a nattulutabengan. ² Kanya pakasaligin ok yu a masakut de pagkaeisin yu a esip pati innawa a te pagbuot. ³ Wet kamo geyedi ni misan ano dehil de buot yu la a nappa ni maditas. Ta yadi pa a magpakasidong kamo, a esipin yu a piyon pa i kakmukan dikamo. ⁴ I belang isin dikamo ay wet yu peesipa i tungkul de sadile yu la ta tungkul pala de kapiyonan ni kakmukan. Magpakásidong kamo ni esip a magi Hisu Kristo. ⁵ ⁶ Ta misan eya ay Makedepat a matud ay an na binolan i kapangyedihan na a kapadepade de Makedepat. ⁷ Ta binélawen na i gepakaingap na a Makedepat, a napa ni agta eya, a naedup a isin a katabeng. ⁸ Pati pan nun eya ay napa ni agta ay pinakásidong na pa i innawa na a napa ni migtalinga de Makedepat hanggen de eya ay malibun a i namamos de padipa. ⁹ Kanya pan eya ay pinakáditas a masakut ni Makedepat pati biniyen na ni ngalan a te kapangyedihan de pesan a ngalan. ¹⁰ Ta noluhud diya a gegelang de ngalan na i pesan a yinadi de langot, de putok pati de disalad ni putok. ¹¹ Ta sasabi ngani ni pesan a i Hisu Kristo la i Panginooon ta de maginon ay pepodian i Makedepat a Ama.

Magboy Kamo De An Ide Gepanulusun Ni Tallang

¹² Kanya, manga kabinsa a pebuot, ti papalano a nagtalinga kamo de Makedepat nun ako ay dena pa ay namas pa nano a magtalinga kamo misan anak dena. Ta buot ko a ikamo ay te takut de malot pati gelang de Makedepat hanggen nalligtas kamo. ¹³ Ta i Makedepat i geboy dikamo ni belak pati tibong yu tangani makayedi kamo ni kabuotan na.

¹⁴ Yediin yu i pesan a wet kamo nattulutantoan a nappulupintasan ¹⁵ tangani ikamo ay te malenis a innawa a an te mammalotin de pekita ni misan ino. Ta ikamo ay mangának a masampatin nun Makedepat a naedup de gitna ni agta a mammalotin a migkalage-lag. Misán ay magboy kamo dide ni tallang a magi butatala ide a gekislap de langot. ¹⁶ Sabiin yu dide i surut a geboy ni edup a an te kalog ta dingan pagdetong ni Kristo ay ang ko ikamo pagkamamos ta an naeyenan ni kabuluhan i pagel ko a nagtodu dikamo. ¹⁷ Talage a gepakisalig ok de paghandug yu a tabeng de Makedepat gepo de pagpanulusun yu diya pati nagkasalig ok pam pala be dodugeng ko i sagu ko de inon a handug yu. ¹⁸ Be maginon ay depat pala a gepakisalig kamo dehil de inon a handug ko.

Tungkul De Timoteo Pati Epaprodito

¹⁹ Nano ay geasa ok, be nappaayun de kabuotan ni Panginooon a Hisus, a napákang ko a mandeli dena i Timoteo tangani pag-ampulang na dio ay netibong i

innawa ko dehil de bereta a tungkul dikamo. ²⁰ Ta an te magi ako a nagkágesa dikamo ti an eya la. ²¹ Ta i kamakmokaan ay peyedi de la i sadile de a kabuotan ta an ide masépag de kabuotan ni Hisu Kristo. ²² Misán ay katinggesan yu a naponulusonan i Timoteo ta petabengan ok na de pagsabi ko ni piyon a bereta a magi pagtabeng ni isin a anak de ama na. ²³ Kanya geasa ok a eya ay napákang ko dena be matinggesan ko ngona a ti ano i nappa ni edup ko dio. ²⁴ Geasa ok de tabeng ni Panginooon a pati ako ay nakádena de mandeli a panahon.

²⁵ Nano ay peesip ko a depat di a paampulangin ko ngona dena dikamo i Epaprodito a kabinsa tam a magi ako a katabeng pati sundelo ni Makedepat. Ta eya i dinodul yu a nangatid ni tabeng yu a kuwarta de kaelangan ko. ²⁶ Buot na a masakut a umampulang di dikamo ta an eya nagkattaan dehil de bereta a nakadetong dikamo i tungkul de pagkaorom na. ²⁷ Talage a eya ay nagkaorom ni mahedep a kelibun na tebe misán ay kinalbian eya ni Panginooon pati ako pala tangani wet magkadugengdugeng i lungkut ko. ²⁸ Kanya buot ko pala a makauli eya dena tangani násalig kamo be kekita yu eya a liwet. Ta be maginon ay neeyen di pala i pagkágesa ko. ²⁹ Kanya tanggepin yu eya dena a te kasalegen kamo pati pagpasalamat de Panginooon. Gelangin yu i manga agta a magi eya. ³⁰ Ta nápalane eya de kalebunan na a pinuhonan na i edup na dehil de pagtabeng na de Kristo tangani mangyedi i pagtabeng yu deko.

I Te Malenis A Innawa De Pekita Ni Makedepat

3 Nano, manga kabinsa ko, ay masalig kamo de Panginooon. Ay anak napagel a nansosolat a liwet dikamo ni pagtodu ko a den tangani wet kamo nal-lagelag.

² Mag-engat kamo de agta ide a magi matapangin a aso, magtutodu ide ni malot pati migpapelat de lawes de la. ³ Esipin yu a an ide ta ikitam i matud a gepapelat a i getanggep de pangako nun Makedepat. Ta ikitam la i gepodi de Makedepat a nappaayun de kaleduwa tam a gepakikaisin diya. Ta i Hisu Kristo la i kasalegen tam, a an i pagyedi tam a sadile. ⁴ Be gemayabeng i misán ino a ide ay piyon dehil de pag-abut de de pagdodul ide ay misán ako ay namas pa a nappatud a geesip ni maginon. Ta nun sakadow ay nag-abut ok a mahigpit de ugeli ni Hudyo. ⁵ Ako ay pinelatan ni walo ok a adow a pinanganak. Ako ay Hudyo a matud a gepo de angkaan ni Benhamin pati i surut ko ay Hebreo a taal. Tungkul de pag-abut ko de pagdodul ni Hudyo ide ay ako ay isin a Pariseo. ⁶ Pati masépag ok a masakut a gepahedep de kapolongan ni Kristo. Kanya tungkul de pag-abut ko de pagdodul ide ay anak te kasalanan de pekita ni Hudyo ide. ⁷ Misán ay dehil de Kristo ay i pag-abut ko de pagdodul ide ay ineyenan ko ni kabuluhan. ⁸ Ay-o, i pesan a inon ay ineyenan ko ni kabuluhan tangani malewesán ni namas pa a mahalage a i pag-abuya ko de Hisu Kristo a Panginooon ko. Ta dehil de Kristo ay nalogi ok de pesan a maginon ta

binut ko di a magi sokal tangani mapadeko la i Kristo, ⁹ a gepakikaisin ok diya. Ta ang ko buot a nappa ni malenis ok de pekita ni Makedepat dehil de pag-abut ko de pagdodul ide ta dehil la de pagpanulusun ko de Kristo. Ta i malenis a innawa de pekita ni Makedepat ay de padean la ni pagpanulusun. ¹⁰ Ta i kabuotan ko la nano ay i abuyenan ko a masakut i Kristo, a gekaduman ok ni kapangyedihan ni pagkaedup na a liwet pati gekaduman ok ni kahedepan na ta buot ko a matolad diya de pagkalibun na. ¹¹ Ta i pag-asa ko la ay pa-keedup ok na a liwet, pagdetong na dio de putok i.

Pepelit Tam A Nayeyedi I Kabuotan Ni Makedepat

¹² Ay ang ko pesabi a tinanggep ko di i pesan a inon. Ang ko pala pesabi a te pagpanulusun ok a maktong a sukul misan ay pepelit ko a tatanggep pa i manga pangako ni Hisu Kristo ta tinanggep ok na di. ¹³ Manga kabinsa, ang ko pesabi a tinanggep ko di i pesan a geapo de Kristo ta i peyedi ko la nano ay i malipatan i pesan a nakasila ta pepelit ko a mayedi i kabuotan ni Makedepat, hanggen nàedup ok. ¹⁴ Talage a pepelit ko la a mayedi i kabuotan ni Makedepat tangani maamit ko i bilos na para deko a i edup a bowon a pinangako nun Makedepat dehil de Hisu Kristo. ¹⁵ Kanya ikitam a te mulumaktong di a pagpanulusun ay depat a maginon i peuluesip tam. Ta be an maginon i peuluesip yu ay petingges dikamo ni Makedepat i kamatoden a an maktong a sukul i pagpanulusun ni misan ino. ¹⁶ Ay i nagkaddepat la nano ay i magtalinga kitam nunde kamatoden a tinodu dikitam.

¹⁷ Manga kabinsa, umabut kamo a makikaisin de ugeli ko pati umabut kamo pala dide a te ugeli a magi ako. ¹⁸ Ta magi ugnay a sinabi ko dikamo ay gesabi ok a liwet a te lungkut ok a libtong a te duman di a maktumuk a napa ni kapagebuk ni padipa ni Hisus dehil de ugeli de a malot. ¹⁹ I dedetongan de ay i padusa ni Makedepat ta i makedepat de ay i malot a buot ni lawes de. I pagkasalig de ay i kauluamamos de ta peesip de la a tungkul de pesan dio de putok i. ²⁰ Mis-an ay ikitam pan ay i talage a bensa tam ay i kataanan nun Makedepat ta gepo duman ay peilat tam a masakut i magliligtas a Panginoon a Hisu Kristo. ²¹ Ta pagdetong na ay bobowon na i belang lawes tam a pinakamahena. Ta yeyedi na a masampat a magi lawes na de padean ni kapangyedihan a pegemit na a gepanal de pesan.

Pesabian Ni Pablo I Tage Pilepos

4 Kanya ngani, manga kabinsa ko a pebuot, magpakatibong kamo a manga pebuot ko, ni pagpakikaisin yu de Panginoon. Ugnay ko a buot a kekita kamo a liwet ta ikamo i kasalegen ko pati tande ni pagel ko a an nakanugun.

² Ikamo Euodia pati Sintike ay geaged ok a masakut dikamo a mahunain a magkasungdu kamo ta ikamo pan ay magwele de Panginoon. ³ Ta pesabi ko pan dikaw, ayun ko a naponulusonan a tabengan mo tebe

i aduwa a oyo a mahunain de pagkasungdu de. Ta ide pati Klemente pati kakmukan pa ay i katabeng ko de pagpakalat ni piyon a bereta. Ay nassolat i ngalan de de libro nun Makedepat de langot a te edup ide a bowon.

⁴ Masalig kamo a ugnay de Panginoon. Leliwet ko a masalig kamo. ⁵ Pakitain yu i makowe a pag-iwes yu de pesan a agta ta alane di i pagdetong ni Panginoon.

⁶ Wet kamo nagkágesa de misan ano ta agedin yu la de Makedepat i pesan a kaelangan yu de pagpanalangin a te pagpasalamat. ⁷ Ta dingan aalagean i innawa yu pati esip ni an te kapadepade a kabeetan a esip ni Makedepat. Ta ikamo ay gepakikaisin de Hisu Kristo.

⁸ Nano ay de inapóan, manga kabinsa, ay depat a peesip yu la i tungkul de matud a surut, de kapiyonan, de nagkaddepat, de malenis, de masampat pati de paggelang ta be te duman a pepodi a te halage ay esipin yu la i tungkul dide. ⁹ Yediin yu tebe i pesan a tinodu ko dikamo, a tinanggep yu de surut pati ugeli ko ta be maginon ay gepakikaisin dikamo i Makedepat a geboy ni kasampatan a innawa.

Gepasalamat I Pablo Dehil De Tabeng De A Kuwarta Diya

¹⁰ Nano ay hanga a masakut i kasalegen ko de Makedepat ta pagkasila ni anduwon a panahon ay tinanggep ko pan di a liwet i tabeng yu a kuwarta misan katinggesan ko a anak yu nalipatan ta ang kamo la te pagkakataon a nátabeng deko. ¹¹ Pesabi ko yo misan ay ang ko ikamo pelawagen ni tabeng a kuwarta ta natinggesan ko di a násalig misan ano i gepangyedi deko. ¹² Ta natinggesan ko a maghedep o magkasukul pati magtiyage misan ano i kapuoyen ko, biyag man o tigeng, te sukul man o eyen. ¹³ Talage a dehil de tibong a peboy deko ni Kristo ay te kaya ok a geyedi ni pesan.

¹⁴ Mis-an ay piyon i pagtabeng yu deko de kahedepan ko. ¹⁵ Katinggesan yu a manga tage Pilepos, nun tagibu a nagsabi ok ni piyon a bereta de lugel yu, a tinu-motol ok pan de porobinsia ni Masedonia ay ang ko tinanggep i tabeng a kuwarta de manga kapolongan ti an dikamo la. ¹⁶ Pati pan ay duman de benwaan a Tesalonika ay anak yu la pakosa pinaadden ni tabeng. ¹⁷ Mis-an ay ang ko peilat a ugnay ok a tabengan ta buot ko la a tatanggep yu i bilos ni Makedepat a pakin-abeng yu. ¹⁸ Ta para deko ay tinanggep ko dikamo i subra pa de kaelangan ko. Ta nano ay anak nagkahedepan nun maadde di deko ni Epaprodito i tabeng yu. Ta i tabeng yu deko ay mabengo a handug de Makedepat a kasalegen na ta piyon de pekita na. ¹⁹ Ta nano pan ay i Makedepat a pepodian ko ay boboy na dikamo i pesan a kaelangan yu a nappaayun de kayamanan ni Hisu Kristo a an nagkoubus. ²⁰ Ay magpodi kitam di de Makedepat a Ama, magpakapide pa man. Iwina i matud.

Te Duman A Inapóan A Surut

²¹ Pakibeti yu dena ikami de pesan a pineta ni Makedepat a gepakikaisin de Hisu Kristo. Pebeti kamo ni manga kabinsa a ayun ko dio. ²² Pebeti kamo ngani

ni pesan a pineta ni Makedepat dio, a namas ide a katabeng de beloy a hanga ni Hari a Kaditasan de Roma.

²³ Nano ay mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng ni Panginoon a Hisu Kristo.

Kolosas

1 I oyo a solat ay gepo deko a Pablo a mag-aatid ni Hisu Kristo ta i tungkolin ko ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Gepo pala yo a solat de kabinsa tam a Timoteo.

² Gesolat ok dikamo a tage Kolosas a manga pineta ni Makedepat a depat a naponulusonan, a ikamo a gepakikaisin pala de Hisu Kristo.

Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Ama tam a Makedepat pati de Panginoon a Hisu Kristo.

Gepasalamat I Pablo Dehil De Tage Kolosas Ide

³ Ay ugnay kami a gepasalamat de Makedepat a Ama ni Panginoon tam a Hisu Kristo de belang pagpanalangan mi para dikamo. ⁴ Ta nagkabereta mi i tungkul de pagpanulusun yu de Hisu Kristo pati pagbuot yu a masakut de pesan a pineta ide ni Makedepat ⁵ dehil de pag-asa yu a ikamo ay te nappuoy a kapiyonan de langot. Kinatinggesan yu inon hanggen nun tagibu a inasahán yu i surut a kamatoden a i piyon a bereta ⁶ a sinabi dikamo. I oyo ay dinumatong dio de kamakmukan, a kinumálat a nangadde ni bowon a ugeli a magi nangyedi dikamo gepo nun iknain yu pati kinatinggesan i kamatoden a tungkul de kosa a tabeng ni Makedepat. ⁷ Ta i nagtodu dikamo ay i Epapras a pebuot mi a alepin ni Kristo a magi ikami. Ta eya a naponulusonan a katabeng na ay magi pinakalawes mi de pagtodu dikamo. ⁸ Pati binareta na dikami i tungkul de pagbuot yu a geapo de Ispiritu.

⁹ Kanya ikami pan ay nun inikna mi inon ay ugnay kami a gepanalangan de Makedepat a ikamo tebe ay pinoin na ni katinggesan tungkul de kabuotan na tangani gepo de Ispiritu na ay matinggesan yu a pepeta pala i kapiyonan na. ¹⁰ Ta be maginon ay nappa ni matud i ugeli yu de pekita ni Panginoon ta dingan kasalegen na ikamo a masakut. Ta nakáyedi kamo ni pesan a piyon pati gehanga i katinggesan yu a tungkul de Makedepat. ¹¹ Ikami ay gepanalangan pala a i pagpanulusun yu ay patibongin de tabeng ni kapangyedihan na a an te kapadepade tangani ikamo ay nakapetiyaage de pesan a kahedepan a te kasalegen.

¹² Pati magpasalamat kamo di de Ama a Makedepat ta biniyen na ikitam a te kabinsa de masampat a edup de kataanan na, a boboy na ngani de pesan a pineta na.

¹³ Linigtas na ikitam de kapangyedihan a malot ni Satanas ta inalis na de kapangyedihan ni Anak na a pebuot. ¹⁴ Ta eya ay tinobus na ikitam ni sagu na, a pinakaeyenan na ni mammalotin tam.

I Kristo I Nampakita Dikitam De Ama Na A Makedepat

¹⁵ I Kristo i nampakita dikitam de Ama na a Makedepat a an tam pekita pati eya a Anak ay te kapangyedihan de pesan a yinadi ni Makedepat. ¹⁶ Ta gepo de kapangyedihan ni Anak na pati para nunde Anak na ay pinayedi ni Makedepat i pesan de langot pati de putok, pekita man o eyen, misan i manga pinakaponu a anghel nun Makedepat pati manga katabeng ide a te kapangyedihan dio, misan i manga pinakaponu a anghel a malot pati manga katabeng ide a libong.

¹⁷ Hanggen nun ti kapide ay i Kristo i te kapangyedihan de pesan pati gepo de kapangyedihan na ay getuloy i pesan a yinadi na de depat a kapuoyen de. ¹⁸ I Kristo la i ponu a ulo ni kapolongan a lawes na. Eya i inapoán ni pesan a te edup pati tagibu a pinakaedup a liwet de nalibunin tangani eya la i pinakaponu ni pesan. ¹⁹ Ta hanggen nun ti kapide ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat a i Anak na ay kapadepade na. ²⁰ Ta dehil de Anak na ay nag-ayun i Ama pati pesan a te edup de putok pati de langot. Talage a dehil de sagu ni Anak na a binumusbus de padipa ay nappatud di a nekipagkasungdu diya i pesan a agta a makikkakasalanan.

²¹ Ta nun tagibu pan ay ikamo ay napalayu de Makedepat ta i esip yu pati pagyedi a mammalotin ay katalo na. ²² Misan nano ay dehil de pagkalibun ni Kristo nun pinakuan i lawes na de padipa ay nagkaayun i pesan a agta pati Makedepat tangani mapasagkad na ikamo a an te kasalanan diya, a ineyenan na di ni hatol yu ta binukud na ikamo a te malenis a innawa. ²³ Misan ay kaelangan a matiyage kamo de pagpanulusun yu a matibong ta wet yu pabiyaan a neeyen i pag-asa yu a binoy ni piyon a bereta a inikna yu. Ta sinabi inon de pesan a lugel pati pan ako a i Pablo ay pineta ni Makedepat a napa ni mag-aatid ni oyo a piyon a bereta.

I Pablo Ay Katabeng Ni Kapolongan

²⁴ Nano ay nagkasalig ok de pagtiis ko de pagpakálat ni kamatoden dikamo ta dehil de oyo ay nagkotuloy ko de lawes ko i kahedepan a kaelangan a mapa de Kristo dehil de kapolongan a lawes na. ²⁵ Ako ay napa ni katabeng ni kapolongan nun ako ay biniyen ni Makedepat ni tungkolin ko tangani makálat ko para dikamo pati de kakmukan i surut na a pesan. ²⁶ Ta i surut na a tinagu hanggen nunde gepo ay pinakita na di de manga pineta na. ²⁷ Ta dikitam a pineta na ay pinat-

ingges di ni Makedepat i an te kapadepade a kayamanan na para de an Hudyo ide. Ta nano ay an tinagu i surut na a i Kristo a gepakikaisin dikitam i pag-asa tam a nakoduman kitam de kataanan nun Makedepat a gepakaingap. ²⁸ Kanya pesabian mi i pesan ni tungkul de Kristo. Ta pepapag-esip mi i belang isin pati petoduan mi ide ni malinow hanggen te kaya kami tangani mapasagkad mi de Makedepat i belang isin a te pagpanulusun a gemaktong dehil de pagpakikaisin de de Kristo. ²⁹ Dehil de oyo ay gepagel ok pati getiis de pagpakálat ni kamatoden gepo de tibong a masakut a peboy na deko.

2 Buot ko a matinggesan yu ti magi ano a kahanga i pagpanalangin ko para dikamo, de tage Laodisea pati de pesan dena a am pa geaabuya deko ² tangani tumibong i innawa yu a pesan a gekàeisin kamo pala de pagbuotan yu. Ta de maginon ay gekaduman kamo ni kayamanan a i matud a katinggesan, a peabuyenan yu pala i pinatingges di a paaged ni Makedepat a i Kristo. ³ Ta talage a pepakita di a napa de Kristo i kayamanan a i katinggesan a masakut nun Makedepat.

⁴ Sinabi ko yo tangani wet kamo nadedeya ni misan ino dehil de masampatin a pagsurut a an matud. ⁵ Ta misan anak gekadena ay ang ko ikamo nalipatan ta ako ay nagkasalig de masampat yu a ugeli pati de matibong a pagpanulusun yu de Kristo.

Depat A Magpakikaisin Kitam De Kristo

⁶ Talage a ti papalano a tinanggep yu i Hisu Kristo a Panginon dehil de pagpanulusun yu diya ay maginon pala depat a nagkeedup kamo a magpakikaisin diya.

⁷ Tumuloy kamo a gehanga diya. Ta magi tinodu dikamo ay magpakatibong kamo de pagpanulusun yu, a magpasalamat pala a ugnay de Makedepat.

⁸ Mag-engat kamo tangani wet kamo madeya ni misan ino ni pagtodu a an matud a an te kabuluhan. Ta i pagtodu de ay nappaayun de ugeli la ni agta pati dide a te kapangyedihan de longaw pati de putok i ta an de Kristo. ⁹ Ta talage ay i Hisus a napa ni agta ay kapadepade eya de Makedepat. ¹⁰ Ta dehil de pagpakikaisin yu de Hisus ay nagkaduman kamo di ni edup na ta te kapangyedihan eya de pesan a te kapangyedihan pati ponu. ¹¹ Ta nun ikamo ay nagpakikaisin di de Kristo ay nábut di i pesan a mammalotin yu dehil diya ta pinakaeyenan na ni kapangyedihan i malot a buot ni lawes yu. ¹² Pati nun ikamo ay lininod ay tande non a ikamo ay ayun na de pagkatapor na pati de pagkaedup na a liwet. Ta de pekita ni Makedepat ay naedup kamo pala a ayun na dehil de pagpanulusun yu de Makapangyedihan a Makedepat a nagpakaedup diya a liwet. ¹³ Ikamo a an Hudyo ay nakiblag de Makedepat nun sakadow dehil de mammalotin yu, a nagpadeog kamo de malot a buot ni lawes yu. Misan ay pinakaedup kamo di ni Makedepat a ayun ni Kristo ta pinakaeyenan ni Makedepat i mammalotin tam a pesan. ¹⁴ Ta misan hinatolan kitam ni Makedepat dehil de ang kitam nagtalinga de kapiyonan a kinatingge-

san tam pati de pagdodul na ide ay pinakaeyen na di inon a hatol nun mapaku i Hisus de padipa. ¹⁵ Ta duman de padipa ay nanalo i Kristo de pesan a pinakaponu a anghel a malot pati de te manga kapangyedihan ide de longaw ta pinakita na pala de pesan, a ide ay nadeog magpakapide pa man.

¹⁶ Kanya wet kamo di magpasákup de misan ino a getodu dikamo ni ugeli ni Hudyo ide tungkul de pamangan o pag-inom o de adow nun paimloy o de kaadowen ni taon pati bulan. ¹⁷ Ta nun nowon ay inon ide a ugeli ay magi halimbewa la de Hudyo ide tungkul de kamatoden a nádetong. Misan pan ay dinumatong di i kamatoden a i Kristo. ¹⁸ Pati pan wet kamo magpasákup de magtutodu a an matud a gemayabeng a pinagpakitaan ide ni anghel, a gepakasidong ni innawa de de anghel ide a pepodi de. An nagkaddepat non ta an te dehilan a matud i pagmayabeng de ta inumapo la de sadile de a esip i pagtodu de. ¹⁹ Talage an ide gepasákup de Kristo a ulo ni kapolongan a lawes na. Misan te kapangyedihan eya dikitam a manga gepanulusun a lawes na a gepatibong pati gepapag-eisin a magi pagkaduludugsong ni manga uget de kulukaluwetan a lawes ni agta. Ta de maginon ay gemaktong a matibong i pagpanulusun tam a geapo de kapangyedihan ni Makedepat.

I Bowon A Edup A Ayun Ni Kristo

²⁰ Talage a an di te kapangyedihan dikamo, ide a te kapangyedihan de longaw pati de putok i ta nalibun kamo di a ayun ni Kristo. Kanya bekot ta geabut kamo pa de ugeli dio de putok a gepasákup pala de pagdodul a magioyo a, ²¹ "Wet nobol de oyo, wet nasapgid de inon, wet nekinam de iwina." ²² (Ta inumapo de agta la inon ide a dodul pati adel tungkul de pesan a nagkoubus a magi pápangan.) ²³ De loktat a pagelawag ngani ay kasta naketinggesin ide a gepodi de manga anghel ide misan ay an matud i pagpakasidong a innawa de de manga anghel a pepodi de. Pati an te kabuluhan de Makedepat i pagpahedep de de lawes de ta an nakasablow inon a pagtiis de belang buot a malot ni lawes de.

3 Nano ay dehil de ikamo ngani ay pinakaedup a liwet a ayun ni Kristo ay depat a buotin yu la i pesan a naddelangot ta duman i Kristo a te kapangyedihan a gelipa de awenan nun Makedepat. ² Esipin yu la i kapiyonan a naddelangot a wet i mammalotin dio de putok i. ³ Ta nalibun kamo di a ayun ni Kristo ta i edup yu ay nàalágean ni Makedepat a ayun ni Kristo. ⁴ I Kristo ngani i matud a edup yu ta pagdetong na dio ay kekita kamo pala a ayun na a te kabinsa pala de gepakaingap na.

I Kalawes Ni Ugeli A Den Ay I Bowon A Edup

⁵ Kanya ikamo pan ay kapoyen yu i geapo de malot a buot ni lawes yu a magi pammahuna, panlalaki, pagkasulit de kapadepade a lalaki o mahuna, esip a kauluamamos, pagbuot de malot, pagkasinna ta i

pagkasinna yu de mahalage dio de putok i ay i pagpodi yu de makedepat a an matud. ⁶ Talage a dehil de inon ide ay nádetong i padusa ni Makedepat de kaagtaan a an getalinga de kabuotan na. ⁷ Nun sakadow ay nagkeedup kamo pala a ayun-áyun ni manga agta a an getalinga de Makedepat. Ta nun nanon pala ay nagpadeog kamo la de malot a buot ni lawes yu. ⁸ Misan nano ay butin yu di i pesan a oyo a magi pagbulas, pagkagengsa, pagmalot ni innawa de kakmukan, pagbintang de misan ino a agta pati kauluamamos a pag-surut. ⁹ Wet kamo gebutil de misan ino dikamo ta eya pam pala ta kinapoyen yu di i den yu a pagkaagta pati pagyedi ni oyo. ¹⁰ Ta nun tinanggep yu i Hisus ay tinanggep yu pala i bowon yu a pagkaagta a yinadi ni Makedepat, a pebowon na pan a ugnay a nappaayun de anino na tangani matinggesan yu i tungkul diya. ¹¹ Kanya an di bukud i gepanulusun a Hudyo pati an Hudyo, i nagpapelat ide pati eyen, i alepin ide pati eyen, i tage alayu a matapangin pati eyen ta i pesan ay nasasakopan ni Kristo pati eya ay gepakikaisin de pesan.

¹² Ikamo ngani ay i pineta ni Makedepat a binukud na para diya a pebuot. Kanya depat a ikamo ay migkalbi, mabeit, migpakasidong, te makowe a surut pati migtiyage de pesan. ¹³ Magtulutabengan kamo a matiyage ta be te duman a tampo i belang isin dikamo ay magpatáwaden kamo. Talage a pinakaeyenan kamo ni Panginooon ni mammalotin yu kanya depat a magpatáwaden kamo pala. ¹⁴ Nano ay namas a depat a magbuotan kamo a pesan ta dingan naeisin kamo a maktong. ¹⁵ Pabiyaan yu a te kapangyedihan de innawa yu i kasampatan a innawa a geapo de Kristo ta dehil de oyo ay pineta kamo a napa ni isin a panggemit ni lawes na a kapolongan. Pati magpasalamat kamo a ugnay diya. ¹⁶ I manga surut ni Kristo ay tanomin yu a piyon de esip yu. Ta be maginon ay nappatud a getodu kamo a te katinggesan a masakut a gepulupaesepan. Ta nappatud pala a kumanta kamo ni kanta a den, bowon pati kanta a geapo de Ispiritu a te pagpasalamat de Makedepat. ¹⁷ Ta ano man i peyedi yu, gesurut man o geyedi, ay yediin yu a pesan de makapangyedihan a ngalan ni Panginooon a Hisus pati magpasalamat kamo de Makedepat a Ama de padean na.

Depat A Maggelangan Kitam

¹⁸ Ikamo a mahunain ay magpasakup kamo de sulusadile yu a bebi ta iwina i nappaayun de kabuotan ni Panginooon. ¹⁹ Ta ikamo pan a manga lalaki ay buotin yu i sulusadile yu a bebi ta wet yu ide paapdisan ni innawa pati lawes de. ²⁰ Ikamo pan a mangának ay magtalinga kamo a ugnay de kamoddenan yu ide ta inon i kasalegen ni Panginooon. ²¹ Ta ikamo pan a manga ama ay wet yu pebulasan a masakut i mangának yu ta makati mapa ni mahena i pagbuot de de kapiyonan. ²² Manga alepin, magtalinga kamo de belang ponu yu ide dio de putok i de pesan a buot de a magi pagtalinga yu a te gelang de Makedepat. Magtabeng kamo a

kosa a innawa a wet kamo magi ide a masépag la be pekita ni ponu de. ²³ Ano man i peyedi yu ay yediin yu a mamiyen de innawa yu a magi de Panginooon kamo getabeng a an de agta la. ²⁴ Ta katinggesan yu pan di a bebilosan kamo a mangának ni Makedepat ni hinande a mana ni Panginooon. Ta i pagtabeng yu de ponu yu ay magi pagtabeng yu pala de Panginooon a Kristo. ²⁵ Kanya i geyedi ni malot ay tatanggep na pala i depat a bilos de pagyedi na a malot. Ta padepade i pesan a agta de pekita ni Makedepat.

4 Kanya ikamo pan a manga ponu ay mag-ugeli kamo ni piyon de manga alepin yu ide a wet yu lolonga ta katinggesan yu pan a ikamo ay te Ponu de langot.

Pesabian Ni Pablo I Tage Kolosas Ide

² Pelitin yu i sadile yu a magpanalangin. Yediin yu yo a te matibong a innawa a te kakoloy a pagpasalamat de Makedepat. ³ Ta panalangin yu pala ikami a manga katabeng ni Makedepat tangani te pagkakataon kami pa a gesabi ni surut na pati tungkul de kapangyedihan ni Kristo a pinakita di. Ta dehil de katalo ni piyon a bereta ay nabbilanggo ok nano. ⁴ Kanya magpanalangin kamo tangani madisapow i pagsabi ko de surut nun Makedepat a magi nagkaddepat.

⁵ Mapa ni naketingges kamo a nekikoloy de am pa ide gepanulusun ta pakitaan yu ide ni kapiyonan hanggen te pagkakataon kamo. ⁶ Magsurut kamo dide a makowe ni gepakalibeng ta depat pala a makatindingges kamo a getubeg ni matud de belang isin dide.

I Inapóan A Pagbeti

⁷ I Tikiko a pebuot tam a kabinsa, a kapadepade ko a katabeng ni Panginooon i gebereta dikamo ni pesan a tungkul deko. Eya i naponulusonan a te tungkolin a magi ako. ⁸ Pakang ko di eya dikamo tangani matindinggesan yu ti ano i sinumapit dikami, a naketibong i bebereta na de innawa yu. ⁹ I ayun na i Onesimo a isin a naponulusonan a kabinsa a pebuot. Eya ay isin dikamo. Ide a aduwa i gebereta dikamo ni pesan a nangyedi dio dikami.

¹⁰ Pebeti kamo ni Aristarko a magi ako a nabbilanggo pati Markos a pinsan ni Bernabi. Wet yu kelipatan i tinutugun ko dikamo tungkul de Markos a tanggepin yu eya a piyon pagdetong na dena. ¹¹ Pebeti kamo pala ni Hosuwa a te apiledu a Husto. Ide a tiluwon la i gepanulusun a Hudyo dio a nagkakkatabeng ko a piyon de pagsabi a ti papalano a te kapangyedihan i Makedepat de innawa ni agta ide. Hanga i pagtabeng de deko. ¹² Pebeti kamo pala ni Epapras a isin dikamo a katabeng ni Hisu Kristo. Ugnay na a pepanalangin ni matibong a gemaktong tebe i pagpanulusun yu, a geyedi ni kabuotan ni Makedepat. ¹³ Ako i gepamatud a eya ay masépag de pagpanalangin na para dikamo pati dide a tage Laodisea pati tage Hirapolis. ¹⁴ Pebeti kamo pala ni Dimas pati Lukas a pebuot tam a magbubulong. ¹⁵ Pakebetiin yu deko i manga kabinsa a

tage Laodisea pati Ninpas pati manga gepanulusun a gepolong de beloy na. ¹⁶ Pagkabesa ni solat a oyo dikamo ay pabesain yu pala de kapolongan de Laodisea ta besain yu pala i solat ko a inumapo duman. ¹⁷ Ta sabiin yu de Arkipo a pelitin na a magyedi ni tungkolin na a tinanggep na de Panginoon.

¹⁸ Ako a i Pablo a gesolat ni inapóan a oyo a surut de padean ni kumot ko a sadile ay gebeti ok dikamo. Magpanalangin kamo a makabulwag ok di tebe de bilanggoan i.

Mapadikamo tebe i kosa a tabeng ni Makedepat.

1 Tesalonika

1 I oyo a solat ay gepo deko a Pablo, Silas pati Timoteo, a paadde de kapolongan de benwaan a Tesalonika. Gesolat ok di dikamo a gepakikaisin de Makedepat a Ama pati de Panginoon a Hisu Kristo. Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a gepo de Makedepat.

I Edup Pati Pagpanulusun Ni Tage Tesalonika

2 Ugnay kami a gepasalamat de Makedepat dehil dikamo a pesan. Ta ikamo ay pedugeng mi a ugnay de pagpanalangin mi. **3** Ta de pagpasalamat mi de Makedepat tam a Ama ay am mi nalipatan i pagyedi a gepo de pagpanulusun yu, pagel a gepo de pagbuot yu pati pagtiyage a gepo de pag-asa yu dehil de pagpakikaisin yu de Panginoon a Hisu Kristo. **4** Ta katinggesan mi, manga kabinsa a pebuot ni Makedepat, a pineta na ikamo. **5** Nano ay i piyon a bereta a pepanulusonan tam a masakut ay dinumatong dikamo a an de surut la ta i oyo ay te kakoloy a kapangyedihan pati pagpamatud ni Ispiritu nun Makedepat. Ta kinta yu a ti papalano i ugeli mi de kasagkaden yu tangani matabengan i pagpanulusun yu. **6** Ay dingan tinumolad kamo pala dikami pati de Panginoon ta misan te kahedepan kamo ay tinanggep yu i surut nun Makedepat a te salig a gepo de Ispiritu na. **7** Kanya nano ay ikamo ay napa ni halimbewa de manga gepanulusun dena de kapolongan ide de porobinsia ni Masedonia pati Akaya. **8** Ta an la i surut nun Makedepat a Panginoon i kinumálat dena de porobinsia ni Masedonia pati Akaya de padean yu ta pati i pagpanulusun ay kinumálat de pesan a lugel. Ta an di kaelangan a gesurut kami pa tungkul de inon. **9** Ta ide di i gebereta a ti papalano yu ikami a tinanggep ta ide pala i gesabi a kinapoyen yu di i pagpodi yu de makedepat ide a an matud, a getabeng kamo pan de matud a Makedepat a nàedup. **10** Ta geilat kamo di de Anak na a Hisus a pinakaedup na a liwet, a náampulang a gepo de langot, a eya pala i nanleligtas dikitam de nàdetong a padusa nun Makedepat.

I Pagtabeng Ni Pablo De Tage Tesalonika

2 Manga kabinsa, ikamo di i naketingges a te pakinabeng kamo a masakut de pagkang mi dikamo. **2** Natinggesan yu pala a linibek kami pati pinaapdisan de benwaan a Pilepos. Misán ay pinatibong ni Makedepat i innawa mi tangani ikami ay magsabi dikamo ni piyon a bereta misan pan ay makmuk i geabet de inon a pagsabi. **3** Talage a i pagsabi mi ay an

gepo de miglagelag a pagtodu pati de kauluamamos a belak ta am mi pedeya i misan ino. **4** Ta ti papalano a pinanulusonan kami ni Makedepat ni tungkolin mi a magsasabi ni piyon a bereta ay maginon ay gesabi kami di. Ta ang kami gelawag ni kasalegen ni agta ta i kasalegen la ni Makedepat a gekakita ni innawa. **5** Katinggesan ni Makedepat ta katinggesan yu pala a de pagtodu mi ay ang kami gegemit ni surut a masampatin a te naddedisalad a pagkasinna. **6** Ta ang kami gelawag ni pagpodi ni agta, ikamo man o i misan ino. Misán ay nappatud kami a geilat ninon ta ikami pan ay mag-aatid ni Kristo. **7** Talage ay napa ni migbuot kami dikamo a magi pagbuot ni ina de anak na. **8** Kanya dehil de hanga a pagbuot mi dikamo ay hinande mi i sadile mi de pagsabi dikamo ni piyon a bereta nun Makedepat. An la iwina ta pati edup mi ay hinande para dikamo dehil de hanga a pagbuot mi dikamo.

9 Manga kabinsa, sigudu pan ay an yu nalipatan a ti papalano a nagyedi kami pati nagpagel adow pati abi tangani wet kamo maabela a geungut dikami nun nagsabi kami dikamo ni piyon a bereta nun Makedepat. **10** Ikamo pati Makedepat i gepamatud a malenis, piyon pati nagkaddepat i ugeli mi dikamo a manga gepanulusun. **11** Ta katinggesan yu a ikami ay napa ni magi ama ni belang isin dikamo. Tinoduan mi ikamo ni matud, pinatibong mi i innawa yu pati pinagsabian mi ikamo a mahigpit **12** a maédup ni nagkaddepat de pekita ni Makedepat a nameta dikamo tangani nakkabinsa na ikamo de kapangyedihan na a gepakaingap.

13 Kanya gepasalamat kami a ugnay de Makedepat ta nun nagpatalikngoy kamo de surut na a sinabi mi dikamo ay tinanggep yu pan a iwina ay surut nun Makedepat a an ni agta la. Ta i kapangyedihan ni surut na ay te pagyedi di de edup yu a gepanulusun diya. **14** I gepangyedi a oyo dikamo a manga kabinsa ay magi nangyedi de kapolongan ide ni Makedepat de bensa a Hudia a gepakikaisin de Hisu Kristo. Ta pepahedepan ide ni kapadepade de a Hudyo a magi pagpahedep dikamo ni manga tage bensa yu ide. **15** Ide pala a tage Hudia i namuno de Panginoon a Hisus pati de manga magsasabi a den. Ide pala i nagpatotul dikami de bensa de ta gelaben ide de kabuotan ni Makedepat pati kapagebuk ide ni pesan a agta. **16** Ta nun nagsabi kami ni piyon a bereta de an Hudyo ide tangani maligtas ide ay pinelit de ikami a sinablow kanya dehil de pagsablow de ay nadugengdugengan i kamalotan de ta gekaduman di ide ni padusa ni Makedepat magpakapide man.

Buot Ni Pablo A Bisetain Ide A Liwet

¹⁷ Nano, manga kabinsa, nun ikami ay napakiblag dikamo ni untik a panahon ay am mi ngani ikamo kinalipatan. Ta talage a hanga a masakut i buot pati belak mi a kekita kamo a liwet. ¹⁸ Ako a i Pablo ay an la pakosa a te belak a ná kang dena dikamo misan ay ugnay kami a peabetan ni Satanas. ¹⁹ Ang kami te pagasa ti an ikamo la ta ikamo la i kasalegen mi pati pagasa a te bilos kami de kasagkaden ni Panginooon a Hisus, pagdio na a liwet. ²⁰ Ay-sa, ikamo i gepakaingap pati kasalegen mi.

3 Nano ay nun ikami ay nagkágesa di a masakut dikamo ay inesip ko a piyon pa a mawalat ok a lallan de benwaan a Atenas. ² Ta pinakang ko dikamo i Timoteo a kabinsa tam a katabeng ni Makedepat de pagsabi ni piyon a bereta tungkul de Kristo tangani patibongin na i pagpanulusun yu, a pesabian na pala ikamo ³ a wet manghena i innawa yu de pagtiis tam. Ta katinggesan yu pan a i pagtiis a inon ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat para dikitam. ⁴ Ta nun nakipagtaan kami pa dena dikamo ay sinabi mi a ikitam ay getiis ni kahedepan. Ta inon ngani i gepangyedi a magi katinggesan yu di. ⁵ Kanya ngani nun ako ay nagkágesa di a masakut dikamo ay pinakang ko dikamo i Timoteo tangani matinggesan ko i tungkul de pagpanulusun yu de Makedepat. Nagkágesa ok ta makati linagelag kamo ni Satanas ta be maginon ay neeyenan ni kabuluhan i pagpagel mi dikamo.

⁶ Nano ay dinumatong di i Timoteo dio a inumapo dikamo, a te adde ni masampat a bereta tungkul de pagpanulusun yu pati pagbuot. Binareta na pala dikami, a ugnay yu ikami a nagkèsip, a hanga i pagbuot yu a kekita yu ikami, a magi ikami pala dikamo. ⁷ Kanya dehil de inon a bereta, manga kabinsa, ay pinatibong i innawa mi ni pagpanulusun yu de Kristo misan ikami ay naddegitna ni kahedepan pati pagkágesa. ⁸ Ta nagkeedup kami a te kasalegen be matibong i pagpanulusun yu de Makedepat. ⁹ Kanya nano ay kasta an nappatud a gepasalamat kami a sukul de Makedepat dehil dikamo ta nappa de innawa mi i kasalegen na.

¹⁰ Gepanalangin kami para dikamo adow pati abi tangani kekita mi ikamo a liwet, a matabengan mi i pagpanulusun yu a am pa maktong.

¹¹ Nano ay tabengan kami tebe ni Makedepat a Ama pati Panginooon tam a Hisus a makakang dena dikamo. ¹² Pati buot ko tebe a pahangain a tuloy ni Panginooon i pagbuot yu de belang isin dikamo pati de pesan a agta a magi pagbuot mi dikamo. ¹³ Ta be i oyo i gepangyedi ay petibong na i innawa yu, a pebukud na ikamo para diya, a an te mammalotin de pekita ni Makedepat a Ama pagdetong ni Panginooon tam a Hisus a te kakoloy ni manga pineta na.

Depat A Kasalegen Kitam Ni Makedepat

4 Kanya, manga kabinsa, ay natinggesan yu dikami a ti papalano a depat kamo a nagkeedup a kasale-

gen ni Makedepat ta peyedi yu di misan ay geaged kami pa a masakut de makapangyedihan a ngalan ni Panginooon a Hisus, a namas a yediin yu nano. ² Ta katinggesan yu pan di a i pagtodu a binoy mi dikamo ay gepo de Panginooon a Hisus. ³ Nano ay i kabuotan ni Makedepat ay nabukud kamo para diya a wet nekialam de an yu bebi. ⁴ Ta depat a i belang isin dikamo ay gebebi a te malenis a belak pati gelang diya ⁵ ta wet dehil de malot a buot ni lawes yu la a magi peyedi ni an gepanulusun a an geabuya de Makedepat. ⁶ Pati wet yu pan pekialaman i bebi ni mangáyun yu ta de maginon ay peeyenan yu eya ni kabuluhan. Ta pinapag-engat mi ikamo a podusahan ni Makedepat i geyedi ni maginon a mammalotin. ⁷ Talage a pineta kikitam ni Makedepat a nagkeedup a te malenis a innawa, a wet geyedi ni kauluamamos. ⁸ Kanya ngani i misan ino a magpaeyen ni kabuluhan de inon a pagtodu ko ay an la de agta gekapoy ta de Makedepat a geboyo dikitam ni Ispiritu na.

⁹ Nano ay anak di te kaelangan a sabiin pa dikamo i tungkul de pagbuot a nagkaddepat a yeyedi tam de manga kabinsa a gepanulusun ta tinodu di dikamo ni Makedepat a ti papalano kamo a gebuotan. ¹⁰ Ta talage ay gebuot kamo de manga kabinsa de kulukaginglan ni Masedonia. Misin ay pesabi mi pa dikamo a mahigpit, manga kabinsa, a pahangain yu pa i pagbuot yu.

¹¹ Pelitin yu pala a maedup kamo ni an te gulo pati yediin yu la i pagyedi yu a sadili. Magtarabehe kamo de sulusadile yu a keedup a magi dinodul mi dikamo. ¹² Ta de maginon ay gegelang kamo ni am pa ide geabuya de Panginooon, pati ang kamo geasa de kakmukan ni keedup yu.

Nádetong I Panginooon

¹³ Manga kabinsa, buot mi a matinggesan yu i kamatoden tungkul de gepanulusun a nalibunin di tangani wet kamo malungkut a magi agta a am pa te pagasa. ¹⁴ Gepanulusun kitam a i Hisus ay nalibun a pinakaedup pala a liwet kanya pan gepanulusun kitam a pakeedup pala ni Makedepat i pesan a nalibunin a gepanulusun de Hisus tangani kakoloy na ide. ¹⁵ I pagtodu dikitam ni Panginooon a pesabi mi dikamo ay magioyo, a ikitam a nàedupin pa, pagdetong ni Panginooon ay ang kitam naona de nalibunin di a nádeditas de langot. ¹⁶ Ta de adow a inon ay nolusong i Panginooon a náapo de langot a te kakoloy ni malagdu a dodul na, i busis ni Pinakamaditas a Anghel pati tinog ni paoni ni Makedepat. Ta pakeedup na ngona a liwet i nalibunin a un belang gepanulusun de Kristo. ¹⁷ Ta dingan ikitam a nàedupin pa ay nádeditas de kunom a kakoloy ni pinakaedup di ide tangani nappatagbu kikitam a gepanulusun de Panginooon de longaw na. Ta de maginon ay nappadiya kitam magpakapide pa man. ¹⁸ Kanya ngani maglibengan kamo de pagtodu a oyo.

Depat A Nahhande Kitam Pagdetong Ni Panginoon

5 Nano manga kabinsa, ay anok te kaelangan a so-latin ko pa dikamo a ti kapide nangyeyedi i pesan a oyo. ² Ta katinggesan yu di a i pagdetong ni adow ni Panginoon ay magi pagdetong a loktat ni isin a migpannakow de gitna ni abi a an katinggesan ni ag-ta. ³ Ta de inon a adow be sasabi ni kaagtaan a, "Ay ikami ay te kapayapaan a an te gulo dio de putok i," ay dingan loktat a nádetong dide i padusa a an ide na-keelag a magi pagdetong ni apdis ni panganak ni isin a mahuna a an na naeilagen. ⁴ Misan, manga kabinsa ay ang kamo naedup de madumos a magi an gepanulusun ide kanya ang kamo naloktat de adow a inon a nádetong a magi migpannakow. ⁵ Ta ikamo a pesan ay getaan di de matallang pati de adow ta ang kitam getaan de madumos o de abi. ⁶ Kanya nagkaddepat a ikitam ay ugnay a nappagiyos, a nahhande a malinow i esip tam, a an magi an gepanulusun ide. ⁷ Ta be abi ay nappede i manga agta pati te ugeli pala a gebugnang. ⁸ Misan pan ay ikitam a getaan di de matallang ay depat kitam a te malenis a esip, pagpanulusun de Makedepat pati pagbuot de manga kabinsa tam a magi pangsangge. Ay depat pala a te taklop i ulo tam ni pag-asa a naligtas kitam di. ⁹ Ta pineta kitam ni Makedepat a an podusahan ta leligtas de padean ni Panginoon tam a Hisu Kristo ¹⁰ a nalibun para dikitam tangani maedup kitam a kakoloy na misan malibun o naedup kitam pagdetong na. ¹¹ Kanya pesabi ko dikamo a patibongin yu i innawa ni belang isin dikamo pati matulutabengan kamo a tuloy de pagpanulusun yu a magi peyedi yu nano.

Te Duman A Inapóan A Surut

¹² Misan, manga kabinsa ay pesabian mi ikamo a gelangin yu i pinakamatande ide a gepagel para dikamo ta pineta ide ni Panginoon a gealáge pati

getodu dikamo ni piyon. ¹³ Kanya depat a gelangin yu ide a masakut a te kakoloy a pagbuot dehil de pagtabeng de de pagpanulusun yu. Magikinoloy kamo a an magulo. ¹⁴ Nano, manga kabinsa, pesabian mi ikamo a pagsabian yu i tamadin. Patibongin yu i pagpanulusun ni te mahena a innawa. A lagéan yu i an te kaya de tukso ta pagtiyagean yu ide a pesan. ¹⁵ Wet kamo magbilos ni malot de belang geyedi dikamo ni malot ta yadi pa a magyedian kamo ni piyon de belang isin dikamo pati de pesan a agta. ¹⁶ Masalig kamo a ugnay de misan ano a gepangyedi. ¹⁷ Magpanalangin kamo pala a ugnay. ¹⁸ Magpasalamat kamo de pesan a gepangyedi ta inon i kabuotan ni Makedepat para dikamo dehil de pagpakikaisin yu de Hisu Kristo. ¹⁹ Wet yu abetan i Ispiritu nun Makedepat ²⁰ pati wet yu pepintasan i surut a geapo de Ispiritu. ²¹ Misan ay subukan yu i pesan a surut a maginon ta makati an geapo de Ispiritu. Ta tanggepin yu la i nappaayun de kamatoden. ²² Umelag kamo de attanan a kalase a malot.

²³ Nano ay gepanalangin ok a i Makedepat a geboy ni kasampatan a innawa ay bobukud na ikamo para de sadile na la, a pealagean na pan i kaleduwa yu, innawa pati lawes a piyon a an te mammalotin de pekita na pagdetong ni Panginoon tam a Hisu Kristo. ²⁴ Ta i nameta dikamo ay naponulusonan ta yeyedi na i pangako na.

²⁵ Manga kabinsa, magpanalangin kamo para dikami.

²⁶ Betiin yu i pesan a manga kabinsa dena a magiwinale.

²⁷ Nano ay geaged ok dikamo a mahigpit de ngalan ni Panginoon a besain yu i oyo a solat de pesan a kabinsa.

²⁸ Mapadikamo tebe i kosa a tabeng ni Panginoon tam a Hisu Kristo.

2 Tesalonika

1 I oyo a solat ay gepo deko a Pablo, Silas pati Timoteo, a paadde de kapolongan de benwaan a Tesalonika a gepakikaisin de Ama a Makedepat pati Panginooon a Hisu Kristo.

² Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama pati Panginooon a Hisu Kristo.

Bebilosan Ni Makedepat I Gepahedep De Gepanulusun Ide

³ Manga kabinsa, nagkaddepat a gepasalamat kami de Makedepat a ugnay dehil dikamo. Depat a yediin mi inon ta getibong a sukul i pagpanulusun yu de Kristo ta i pagbuot yu ay gehanga pala de belang isin dikamo. ⁴ Kanya pebereta mi ikamo de manga kapolongan ni Makedepat a tungkul de pagtiyage yu pati pagpanulusun misan gekaduman kamo ni attanan a kahedepan.

⁵ Talage a i pagpanulusun yu a matiyage ay pepamatoden a nagkaddepat i pagpeta ni Makedepat, a boboy na dikamo a te binsa de kapangyedihan na pagdetong ni Panginooon ta dehil diya ay getiis kamo ni kahedepan. ⁶ Ta matud i yeyedi ni Makedepat de gepahedep ide dikamo ta pehedepan na pala ide ni padusa na. ⁷ Ikamo pan a getiis ay lelibeng a kakoloy mi, pag-ampulang ni Panginooon a Hisus a náapo de langot a te kakoloy ni makapangyedihan na ide a manga anghel. ⁸ Ta nádetong eya a naddegitna ni dilab a apoy a gepadusa de an te buot a geabuya de Makedepat pati de an getalinga de piyon a bereta a tungkul de Panginooon tam a Hisus. ⁹ Talage ay gekaduman ide ni padusa a an te kalog, a nekiblag ide de Pánginooon pati de kapangyedihan na a gepakaingap. ¹⁰ De adow a pagdetong na ay tatanggep na pala i pagpodi pati paggelang ni pesan a pineta a gepanulusun diya. Ta tinanggep yu pala di i piyon a bereta a tinodu mi dikamo. ¹¹ Kanya ugnay mi ikamo a pepanalangin de Makedepat a pepodian mi, a ikamo tebe ay te nagkaddepat a ugeli a nappaayun de belak na, nun pineta na ikamo. Pepanalangin mi a boyin na pala dikamo de padean ni kapangyedihan na i pesan a piyon a belak yu pati pagyedi gepo de pagpanulusun yu. ¹² Be maginon ay pegelang yu i ngalan ni Panginooon tam a Hisus ta pegelang na pala ikamo a nappaayun de kosa a tabeng ni Makedepat tam pati Panginooon a Hisu Kristo.

Te Duman A Namas A Gekapoy De Makedepat

2 Nano, manga kabinsa tungkul de pagdetong ni Panginooon a Hisu Kristo pati pagkatipon na dikitam ay buot ko tebe ² a wet magulo i esip yu a tambing a nagkágesa de bereta a an matud a i adow ni Panginooon ay dinumatong di, ta butelan. Ta angani inumapo de solat ko o de surut ko o de paghola a inumapo de Ispiritu nun Makedepat. ³ Wet kamo gepadeya de misan ino de misan ano ta i adow ni Panginooon ay an nádetong be an nangyeyedi ngona i inapóan a pagkapoy ni kaagtaan de Panginooon, a gepakita pala i pinakaponu a agta a gekapoy de Makedepat. Misan pagkatapos ni pesan ay naddugeng eya de impiyerno. ⁴ Ta gekapoy eya pati gepakaditas de pesan a pepanulusonan ni agta, Makedepat man a matud o eyen ta dingan nesilong i Gekapoy de beloy a pighandogen de Makedepat a nelipa duman. Ta sasabi na a eya i Makedepat. ⁵ Esipin yu la, manga kabinsa, ta tinodu ko inon nun ako ay nakipagtaan pa dikamo. ⁶ Am pa yo gepangyedi ta te duman a geabet ta katingsesan yu a i Gekapoy de Makedepat ay gepakita la de pineta a panahon. ⁷ Talage ay te pagyedi di a nattagu i Gekapoy de Makedepat misan an gepangyedi i inapóan na a pagkapoy de Makedepat hanggen an nototul i geabet. ⁸ Ta dingan la gepakita i Gekapoy de Makedepat misan ay popuksa eya ni Panginooon a Hisus de padean ni makapangyedihan na a surut. Ta an di ngani i Gekapoy dehil de pagdetong ni Panginooon a te gepakaingap a masakut. ⁹ Misan ay dingan ngona nádetong i Panginooon a Hisus ay i Gekapoy de Makedepat ay te kapangyedihan a masakut a geapo de Satanas. Ta gekayedi eya ni attanan a te kapangyedihan a gepakataka pati tande a pandeya. ¹⁰ Ta gegemit eya ni attanan a pandeya de pesan a agta a nopuksa. Ta nopuksa ide dehil de an de buot a tatanggep i kamatoden tangani maligtas ide. ¹¹ Kanya dehil de an de petanggep i kamatoden ay peboy dide ni Makedepat i esip a an nakátanggep ni kamatoden tangani gepanulusun ide de kabutelan. ¹² Ta podusahan i pesan a an gepanulusun de kamatoden a kinasalegen de la i mammalotin.

Pineta Kamo A Nalligtas De Padean Ni Pagpanulusun Yu

¹³ Misan, manga kabinsa ay depat kami a magpasalamat a ugnay de Makedepat dehil dikamo a pebuot ni Panginooon. Ta nun am pa te gepo ay pineta na ikamo

a nalligtas de padean ni pagpanulusun yu de kamato- den pati de kapangyedihan ni Ispiritu a gebukud dikamo para de Makedepat. ¹⁴ Talage a pineta kamo ni Makedepat a getalinga diya gepo de piyon a bereta a sinabi mi dikamo tangani makakoloy kamo de gepakaingap ni Panginoon tam a Hisu Kristo. ¹⁵ Kanya ngani, manga kabinsa, ay magpakatibong kamo a tuloy de kamatoden a tinodu mi dikamo, misan de surut o de solat pa man.

¹⁶⁻¹⁷ Nano ay buot mi tebe a i Panginoon tam a Hisu Kristo pati Makedepat a Ama tam i geboy dikamo ni matibong a innawa tangani nakáyedi kamo pati nakapesabi ni pesan a piyon. Ta gepo de kosa a tabeng ni Makedepat a gebuot dikitam ay biniyen na ikitam ni piyon a pag-asa pati tibong ni innawa, magpakapide pa man.

Geaged I Pablo Ni Pagpanalangin Para Diya

3 Kanya, manga kabinsa ay buot mi a panalangin yu ikami tangani i surut nun Makedepat a Panginoon ay maparipari a makálat a gelangin de pesan a lugel a magi nangyedi dikamo, ² a ikami ay maligtas pala de mammalotin a agta ta i kamakmokaan ay an te pagpanulusun. ³ Misán pan ay i Panginoon i depat a naponulusonan ta pepatibong na ikamo pati pealagean de Satanas. ⁴ Kanya gepo de pagpakikaisin tam de Panginoon ay hanga i pag-asa mi a peyedi yu a tuloy i pesan a tinodu mi dikamo. ⁵ Pati buot ko tebe a tatabengan kamo ni Panginoon tangani matinggesan yu i pagbuot ni Makedepat dikamo pati pagtiyage a peboy dikamo ni Kristo.

An Depat A Nagkatamad I Misán Ino

⁶ Nano, manga kabinsa, pesabian mi ikamo de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon tam a Hisu Kristo a wet kamo makiayun de misán ino a kabinsa a tamad,

a an nappaayun i ugeli na de tinanggep yu a pagtodu dikami. ⁷ Ta katinggesan yu pan a depat a tumolad kamo dikami a pagyedi ta ang kami nagkátamad a nagtarabeho nun ikami ay dena pa. ⁸ Am mi tinanggep i keedup mi de misán dino a am mi binayeden. Ta nagpagel kami adow pati abi tangani ang kami nakoubus ni keedup yu. ⁹ Katinggesan yu pan a nappaayun de kabuotan ni Makedepat a geilat kami ni keedup mi dikamo misán am mi yinadi i maginon tangani ikami ay mapa ni halimbewa dikamo a piyon a toladin yu. ¹⁰ Ta nun ikami ay dena pa ay i pagdodul a binoy mi dikamo ay magioyo a, "Wet yu unguta i misán ino a an buot a gehanap." ¹¹ Ta nabereta mi di a i uluisin dikamo ay nagkeedup de katámaden a an te peyedi ti an makaabela de edup ni kakmukan. ¹² Kanya dehil de pagpakikaisin tam de Panginoon a Hisu Kristo ay pedodul mi a pesabian i oyo ide a manga agta a maglawag ide ni pápangan de a sadile tangani maedup ide ni piyon.

¹³ Misán ikamo, manga kabinsa ay wet kamo mapagel de pagyedi ni piyon. ¹⁴ Pati be te duman a an getalinga de pagtodu, de oyo a solat ay tandean yu inon a agta. Ta wet kamo makiayun tangani mámanos. ¹⁵ Misán ay wet yu pan esipa a eya ay kapagebuk yu ta yadi pa ay pangadelan yu eya a magi isin a kabinsa.

Te Duman A Inapóan A Surut

¹⁶ Nano ay mapadikamo tebe a ugnay, misán ano i gesapit, i kasampatan a innawa a geapo de Panginoon a te kabeetan a esip. Mapa de innawa yu tebe a pesan i Panginoon.

¹⁷ Ako a i Pablo i gesolat ni pagbeti ko a oyo dikamo ta dio de papel i guhit ko tangani katinggesan yu a ako i gepasolat ni oyo a pesan.

¹⁸ Mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng ni Panginoon tam a Hisu Kristo.

1 Timoteo

1 I oyo ay gepo deko a Pablo ta i tungkolin ko a mag-aatid ni Hisu Kristo ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat a magliligtas tam pati Hisu Kristo a pag-asa tam. ² Gesolat ok dikaw Timoteo a anak ko de pagpanulusun ta.

Mapadikaw tebe i kosa a tabeng, kalbi pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama pati Panginoon tam a Hisu Kristo.

Umelag Kamo De Pagtodu A An Matud

³ Nano ay pesabian ko ikaw a tumaan ka pa tebe de benwaan a Epeso a magi sinabi ko dikaw nun pakang ok de porobinsia ni Masedonia. Ta te tipide a agta de na a getodu ni an matud kanya dodulin mo ide a tumimok de pagtodu de a inon. ⁴ Pagsabian mo pala ide a wet gekanugun ni panahon de de pigsurotin a kabutelan ni manga kaapoapohan pati de pagmayabeng de a ugnay tungkul de manga kaapoapohan de ide. Ta dehil de inon a pagtodu a an te kabuluhan ay natulutaloan i manga gepanulusun ta an nakátabeng a geyedi ni pagtabeng de Makedepat ta katinggesan la ni agta inon de padean ni pagpanulusun. ⁵ Misan ay gesabi ok pan ni oyo tangani getodu ka dide a depat a ide ay gebuot a an te aduwa a esip, innawa a an malungkut pati pagpanulusun a matud. ⁶ Talage a te duman a tipide a linumayu di de pesan a oyo kanya nalagelag ide de an te kabuluhan a pagpakitalo. ⁷ Buot de a ide ay napa ni magtutodu ni pagdodul ide ni Makedepat misan ay an de katinggesan i pesabi de pati i petodu de a mapelit de kaagtaan.

⁸ Ikitam pan ay katinggesan tam a i pagdodul ide nun Makedepat ay te kabuluhan be i paggemit tam ay nappaayun de pesan a surut nun Makedepat. ⁹ Ta an binoy i pagdodul ide para de pippiyonin a agta ta para de agta a an buot a getalinga de pagdodul ide, a te maksa a innawa, a an buot a náabut de Makedepat pati makikkakasalanan ide. Binoy i pagdodul ide dehil de migyedi ni kauluamamos, an te gelang de Makedepat, gebuno de kamoddenan na pati de kakmukan a migbuno. ¹⁰ I pagdodul ay binoy pala dehil de migpammahuna, migpanlalaki, gekasulit ni kapadepade de a lalaki o mahuna, migpannakow ni kapadepade de a agta a pelewes de de kuwarta, butelan, gepamatud ni an matud pati kakmukan a an geabut de pagtodu a matud a geapo de surut nun Makedepat. ¹¹ Ta i matud a pagtodu ay nappaayun de piyon a bereta a te kapangyedihan, a pesabi ko de pesan. Ta

inon ay pinanulusonan deko ni Makedepat a pepodian tam.

Hanga I Pagkalbi Ni Makedepat

¹² Gepasalamat ok de Hisu Kristo a Panginoon tam, a nagboy deko ni tibong tangani makálat i piyon a bereta. Ta naponulusonan ok na a nanyeyedi ni pagtabeng ko diya nun pineta ok na. ¹³ Misan nun sakadow, ay migsurut ok ni an te gelang a libek diya pati pinahedpan ko i gepanulusun diya. Misan ay kinalbian ok ni Makedepat ta ang ko kinatinggesan i peyedi ko nun ako ay am pa gepanulusun diya. ¹⁴ Ta binoy a sukul deko ni Panginoon i kosa a tabeng na, pagpanulusun pati pagbuot a napa dikitam a pesan a gepakikaisin de Hisu Kristo. ¹⁵ Wiyo i isin a kamatoden a depat a tanggepin pati panulusonan ni pesan a agta a, "I Hisu Kristo ay dinumio de putok i tangani maligtas na i pesan a makikkakasalanan." Talage a ako i pinakamalot de pesan a makikkakasalanan. ¹⁶ Misan ay kinalbian ok ni Makedepat tangani dehil de pagkalbi na deko a namas a makikkakasalanan ay mapaabuya ni Hisu Kristo i pagtiyage na a masakut. Ta ako ay napa ni halimbe-wa ni pagkalbi ni Makedepat de manga gepanulusun diya a nátanggep ni edup a an te kalog. ¹⁷ Nano ay nappa de Makedepat a matud i paggelang pati gepakaingap, magpakapide pa man. Ta eya i Hari a an te kalog, an te kalebunan pati an pekita. Iwina i matud.

¹⁸ Timoteo a anak ko de pagpanulusun ta, nun sakadow ay tinanggep mo i tungkolin mo dehil de surut a geapo de Ispiritu kanya i surut tebe a inon i magpasépag dikaw de pagpakilaben mo de mammalotin. ¹⁹ Tumaloy ka de pagpanulusun mo pati de kapiyonan a peboy dikaw ni innawa a an malungkut. Ta te duman a tipide a agta a an inumabut de innawa a an malungkut kanya sinede de i pagpanulusun de. ²⁰ Maginon ide Himeneo pati Alehandro kanya binoy ko ide de kapangyedihan ni Satanas tangani toduan ide a wet magsurut ni malot tungkul de Makedepat.

Mag-ugeli Kitam Ni Piyon Be Gepolong

2 Nano ay tagibu de pesan a sasabi ko ay pesabian ko a magpanalangin ka ni matibong de Makedepat para de pesan a agta. Umaged para de sadile mo pati para de kakmukan a te pagpasalamat de Makedepat. ² Magpanalangin ka para nunde manga hari pati de te kapangyedihan ide tangani maedup kitam a an magulo a te kasampatan dio de putok i, a gekaabut ki-

tam pala de Makedepat pati de pesan a kapiyonan. ³I pagpanalangin a maginon ay piyon pati kasalegen ni Makedepat a magliligtas tam. ⁴Ta i buot na ay i pesan a agta ay maligtas, a makatingges pala ni kamatoden. ⁵I Makedepat ay isin la pati isin pala i pinakalawes ni agta de kasagkaden ni Makedepat a i Hisu Kristo a napa ni agta. ⁶Hinandug na i edup na a pantobus de pesan a agta ta nun de odes a pineta ay pinamatoden ni Makedepat a buot na a leligtas i pesan. ⁷Nano ay pine-ta ok a napa ni magsasabi ni piyon a bereta, mag-aatid pati magtutodu ni kamatoden de manga an Hudyo tangani gepanulusun ide. Anok gebutil ta matud i pesabi ko.

⁸Kanya buot ko tebe a de belang pagpolong yu, a i manga lalaki ay magpanalangin a paditasin de i kumot de a an migyedi ni malot, a an ide migkagengsa, a an migpakipagebuk. ⁹Pati buot ko tebe a i mahunain ay te makowe a pag-ewes, a naketingges, a wet gebedu ni kauluamamos, a wet gepasampat a masakut ni sapok de, a wet nágemit pala ni misan ano a pampasampat a ginto o beto pati wet gebedu ni mahalage a demit. ¹⁰Yadi pa be i kekita dide ay i piyon a ugeli ta nagkaddepat non de mahunain a geabut de Makedepat. ¹¹Pati de pag-adel de ay depat a te masidong a innawa a gepatalikngoy a piyon. ¹²Ta ang ko pabiyaan i mahunain a getodu, a te kapangyedihaan pa de lalaki ide. Ta depat a wet ide getodu. ¹³Halimbewa, esipin mo a i Aden ngona i yinadi nun Makedepat dingan i Eba. ¹⁴Pati an i Aden i nadeya ta i Eba i nadeya a nagkasala a tagibu de pagdodul nun Makedepat. ¹⁵Kanya ngani i mahunain ide ay te kahedepan de panganak de misan ay nalligtas ide dehil de pagpanulusun de, pagbuot pati makowe a pag-ewes, de pekita ni manga lalaki, a gepo de innawa de a malenis.

I Ugeli Ni Pinakamatande Ide De Kapolongan

3 Wiyo i pigsabiin a kamatoden a, "I te buot a nappa ni pinakamatande ay migbuot de piyon a tungkolin." ²Kanya depat a i pinakamatande ay an na pepintasan, isin la i bebi na, an gepadeog de malot a buot ni lawes na, naketingges, pegelang, getanggep a piyon de beloy na, piyon a getodu, ³an migbuot de kuwarta, an migbugnang, an matapang, an migpakitalo ta mabeit. ⁴Depat pala a eya ay naketingges a getodu a piyon de mittanak na, a getalinga pati gegelang diya i mangának na de pesan a buot na. ⁵Ta be an naketingges i pinakamatande a getodu a piyon de mitanank na ay namas a am pala naketingges a getodu de kapolongan ni Makedepat. ⁶Nano ay depat pala a eya ay náloy di a gepanulusun ta be eyen ay makati eya ay magmayabeng a tuloy, a tatanggep na i paghatol a magi paghatol de Satanas. ⁷Pati depat a dehil de piyon a ugeli na ay pegelang eya ni kaagtaan a am pa gepanulusun tangani wet eya pesabian de ni malot, a wet nadedeya ni Satanas.

I Depat A Ugeli Ni Katabeng Ide De Kapolongan

⁸Nano ay tungkul pan de te tungkolin ide a katabeng de kapolongan ay depat a ide ay te piyon a ugeli, an migsurut ni naalis-alis, an migbugnang pati an migbuot de kuwarta. ⁹Pinatingges dide i kamatoden kanya depat a te innawa ide a an malungkut gepo de pag-abut de de inon. ¹⁰Kaelangan ngona a subukan ide ta be nagkaddepat ay dingan la yediin a getabeng de kapolongan. ¹¹Nano ay tungkul de katabeng a mahunain ay depat pala a te piyon a ugeli, wet migpintas, an gepadeog ide de malot a buot ni lawes de ta depat a naponulusonan ide de pesan. ¹²Misan pan ay tungkul de katabeng ide a manga lalaki ay depat a isin la i bebi de, naketingges ide a getodu a piyon de mittanak de. ¹³Ta be i katabeng ay masépag de tungkolin de ay pegelang ni pesan pati talage ay matibong i innawa de a getodu tungkul de pagpanulusun a napa dikitam dehil de pagpakikaisin tam de Hisu Kristo.

Matud A Mahalage I Kamatoden Ni Pagpanulusun Tam

¹⁴Hanga i pag-asa ko a geketakita de mandeli a panahon misan ay pesolat ko pa i tutugun a oyo dikaw tangani ¹⁵anok man makadetong a tambing ay matindingesan yu dena i ugeli a matud be gepolong kamo a mangának ni Makedepat a needup, a i kapolongan na a magi arigi pati pakisa ni pagtodu a kamatoden. ¹⁶Matud a mahalage i kamatoden ni pagpanulusun tam a pinatingges di.

Napa ni agta eya a pinamatoden ni Ispiritu. Kinta eya ni manga anghel de langot. Ta sinabi dio de putok i i bereta a tungkul diya. Ta pinanulusonan eya ni kamakmakan. Pati tinanggep eya de langot a te kapangyedihaan.

Te Duman A Magtutodu Ide A An Matud

4 Nano ay malinow i pesabi ni Ispiritu, a de inapóan a panahon ay kakapoyen ni tipide i pagpanulusun de. Ta nátinga ide de migdeya a libong pati de manga pagtodu a inumapo dide ²de padean ni kabutelan a migdeya a te innawa a an di te kaya a gesosol. ³Pesablow de i pagbebi pati tipide a kalase a pápangan. Misan ay yinadi ni Makedepat inon ide a pápangan tangani mamangan kitam, pagkapag-pasalamat tam. Ta ikitam a gepanulusun ay te katindingesan di tungkul de kamatoden. ⁴Ta i pesan a yinadi ni Makedepat ay piyon kanya wet kakapoyen i misan ano a pápangan ta i pesan ay depat a tanggepin a te pagpasalamat. ⁵Ta malenis yo dehil de surut nun Makedepat pati pagpanalangin.

I Piyon A Katabeng Ni Kristo

⁶Nano ikaw ay nappa ni piyon a katabeng ni Hisu Kristo be getodu ka de manga kabinsa ni oyo a pagtodu ko ta pepatibong pala i pagpanulusun yu dehil de

surut nun Makedepat pati matud a pagtodu a petalin-gaan mo. ⁷ Kapoyen mo i pagtodu a an te kabuluhan, a an geapo de Makedepat. Ta depat a mag-abut ka la diya. ⁸ Te pakinabeng ni untik be pepatibong i lawes tam misan ay namas a piyon a pepelit tam a geabut de Makedepat. Ta i pag-abut tam de Makedepat ay te pangako a piyon a an la de edup a oyo ta pati de edup a nádetong. ⁹ Matud inon a pigsabiin, a depat a tanggepin pati panulusonan ni pesan a agta. ¹⁰ Kanya dehil de inon ay gepelit kitam a gepagel ta geasa ki-tam di de Makedepat a needup a i magliligtas ni pe-san, a namas di i gepanulusun ide.

¹¹ Dodulin mo a toduin i pesan a oyo a sinabi ko. ¹² Depat a ikaw ay mapa ni piyon a halimbewa de man-ga gepanulusun dehil de surut mo, ugeli a piyon, pag-buot, pagpanulusun pati malenis a innawa tangani wet ka kakapoyen ni misan ino dehil de ang ka matanda. ¹³ Depat a masépag ka a gebesa ni surut nun Makedepat de kapolongan, a magsabi pati mag-todu hanggen anak gedetong. ¹⁴ Wet mo pabiyaan i paaged ni Ispiritu nun Makedepat dikaw a binoy na, nun tinapá ka ni pinakamatande ide a te surut pala a geapo de Ispiritu. ¹⁵ Yediin mo i tungkolin a inon ta pelitin mo de oyo i sadile mo tangani kitain ni pesan i pag-abut mo de inon a tungkolin. ¹⁶ Mag-engat ka tangani matud a ugnay i pagyedi mo pati pagtodu ta be notuloy ka de inon ay petabengan mo i sadile mo pati gepatalikngoy ide dikaw.

I Ugeli A Matud De Manga Gepanulusun

5 Wet mo pesosol i matandain a lalaki ta yadi pa a geaged a mahigpit diya a magi pag-aged mo a te gelang de ama mo. Pati mag-ugeli ka de manga lalaki a minangának a magi manga kabinsa mo. ² Mag-ugeli ka de matandain a mahuna a magi ina mo pati mag-ugeli ka ni malenis a innawa de mahunain a minangának a magi manga kabinsa mo.

³ Tabengan mo a te gelang i mahunain a belo a an te gealáge dide. ⁴ Misan be i isin a belo a mahuna ay te duman a mangának o apo ay ide pan i nagkaddepat a gealáge de belo a mangáyun de. Ta de maginon ay nakebilos ide de kamoddenan de pati bubu de. Ta i oyo i kasalegen ni Makedepat. ⁵ Nano ay i mahuna a belo a lallan la a an te gealáge diya ay i Makedepat la i peasahan na kanya tuloy eya a gepanalangin a geaged ni tabeng na adow pati abi. ⁶ Misan i mahuna a belo a nagkeedup de malot a buot ni lawes na ay magi nalibun di ta an di te kabuluhan i edup na. ⁷ Toduan mo i manga belo ni oyo a sinabi ko, ta be nátinga ide ay an ide pepintasan. ⁸ Pati i misan ino a an gealáge de mangáyun, a namas pa de mittanak na ay kinumapoy di de pagpanulusun na. Ta malot pa eya de an gepanulusun.

⁹ Wet bebiyen ni kapolongan ni keedup i belo a mahuna be kolang pa de anim a puwu a taon i katande na pati depat a pakosa la nagbebi i belo. ¹⁰ Depat pala a i getanggep ni keedup ay peabuyenan dehil de pagyedi na a piyon, a natoduan na i mangá-

nak na ide, a getanggep a piyon de gepakipilong de beloy na, a te masidong a innawa de pagtabeng na de manga pineta, a tinabengan na i te kahedepan pati migyedi eya ni attanan a kalase a kapiyonan. ¹¹ Misan wet mo bebiyen ni keedup ni kapolongan i belo ide a minangának pa. Ta be nádetong de esip de a ide ay gebebi a liwet ay nelipatan de i tungkolin de de Kristo. ¹² Kanya te kasalanan ide de pagkasede ni pangako de a tagibu de Kristo a ide ay katabeng na. ¹³ Ta pati de pagbulubiseta de de belang beloy ay pekanugun de i panahon de a nappa ni tamad ide. I malot pa ni oyo ay ide ay nappa ni migsurut, a miggulo ni edup ni kakmukan. Ta gesurut ide ni an depat. ¹⁴ Kanya para deko ay yadi pa a i belo a minangának pa ay magbebi ide a liwet, a mánganak, a alagean de a piyon i mittanak de tangani wet te pagkakataon a gesurut ni malot a tungkul dikitam i katalo tam ide a an gepanulusun.

¹⁵ Pesabi ko yo ta te duman a tipide a belo a geugeli di ni malot a geapo de Satanas. ¹⁶ Kanya be i misan ino a gepanulusun, lalaki man o mahuna, ay te mangáyun a napa ni belo a mahuna ay depat a pealagean de inon a belo ta te sukul a behala i kapolongan a gealáge de belo a mahunain a an te gealáge dide.

¹⁷ Nano ay tungkul de pinakamatande ide, a piyon a pag-aláge de de manga gepanulusun ay ide ngani i te kabuluhan a nátanggep ni keedup a duble, namas pa i gepagel de pagsabi pati pagtodu ni surut nun Makedepat. ¹⁸ Ta pesabi ni kasulatan nun Makedepat a, "Wet mo dodumanan ni abet i nguso ni beka de paggiyok na ni paray tangani mamangan," ta nassolat pala a, "I magtatarabehe ay te duman a nagkaddepat a suwildo."

¹⁹ Pesabi ko pala a wet mo tanggepa i sumbong de isin a pinakamatande be an te duman a gepamatud a aduwa o tiluwon. ²⁰ Misan ay sosolin mo de kasagkaden ni pesan i misan ino a getuloy de pagyedi na a malot tangani matakut i kakmukan.

²¹ Nano i gepamatud de pagtodu ko a oyo ay i Makedepat pati Hisu Kristo pati manga anghel na ide kanya pesabi ko a mahigpit a magtalinga ka de oyo a pagtodu, a wet ka te pepeta a agta ta depat a pade-pade i pagyedi mo de belang isin. ²² Wet mo pepeta a tambing i misan ino, a tatapá ni kumot mo. Ta kati yediin na i misan ano a malot ay dingan nappakibinsa ka pala de mammalotin na. Kanya magtiyage ka a te malenis a innawa de pekita ni Makedepat.

²³ Misan ay ang ko pesabi a orat la i inomín mo ta uminom ka pala ni untik a tayug a malanis. Ta i oyo ay nakobulong de kuyong mo ta nagkanamas ngani i orom mo.

²⁴ Talage a te duman a agta a pekita tam a tambing i mammalotin de pati paghatol a nádetong dide. Misan ay i mammalotin pan ni kakmukan ay nagkálaloy dingan la pagketinggesan de inapóan a adow. ²⁵ Maginon pala, te duman a pippiyonin a pagyedi, a mandeli a pagketinggesan ni agta misan be an matinggesan a mandeli ay an nattagu kapide man i pippiyonin a pagyedi.

6 Nano ay i alepin a gepanulusun ay depat a maggelang ide de manga ponu de ide tangani an pesabian ni malot i ngalan ni Makedepat pati pagtodu tam a geapo diya. ²I alepin ide a te ponu a gepanulusun pala ay an na depat a peeyenan ni kabuluhan i ponu na dehil de magkabinsa ide de pagpanulusun. Talage a depat a magtabeng ide a namas pa a piyon de ponu de a gepanulusun ta i te pakinabeng de pagel de ay i gepanulusun pala a pebuot ni Makedepat.

Tungkul De Pagtodu A An Matud Pati De Yaman A Matud

Magtodu ka pati magsabi ni oyo a depat a yeyedi.

³ Be te duman i misan ino a getodu ni bukud de oyo a pesan, a an na pala petanggep i surut ni Panginnoon tam a Hisu Kristo pati pagtodu a gepatibong de pag-abut tam de Makedepat ⁴ ay eya ay gemayabeng a angani te katinggesan a matud. Talage a te malot a buot eya a gepakipagtalo pati gepilosopo tungkul de manga surut a an te kabuluhan. Geapo de pagpakitalo a maginon i pagkasinna, pagkiblagen, paglibek pati pagbintang. ⁵ Ta i agta ide a gepakipagtalo a maginon ay nalagelag i esip de a an di te kamatoden. Pinayin de a nappa ni mayaman ide de pag-abut de de pagtodu de. Umelag ka de maginon a kalase a agta. ⁶ Matud ngani a hanga i pakinabeng ni misan ino a geabut de Makedepat. ⁷ Ta buot ko a sasabi a ang kitam te adde a misan ano nun ikitam ay pinanganak dio de putok i pati ang kitam pala te náaadde pagtotul tam dio. ⁸ Kanya masalig kitam di be te pápangan pati bedu a sukul. ⁹ Misán ide a te buot a yumáman ay nagkotukso pati nagkadeya a mandeli. Ta te makmuk a buot a malot a an te kabuluhan kanya nádeog ide a nopuksa. ¹⁰ Ta i pagbuot de yaman ay gepo ni kamakmukan a mammalotin. Ta dehil de pagbuot de yaman ay i kakmukan ay nalagelag de pagpanulusun de de Panginnoon, a gekaduman ide ni makmuk a kalungkutan.

Pesabian Ni Pablo I Timoteo

¹¹ Misán ikaw pan a katabeng ni Makedepat ay umelag ka de pesan a oyo. Pelitin mo a mag-ugeli ni piyon

a geabut de Makedepat, a te pagpanulusun, pagbuot, pagtiis pati makowe a pag-ewes. ¹² Yediin mo i pesan mo a kaya a gepakilaben de malot dehil de pagpanulusun mo. Ta umabut ka a tuloy de edup a an te kalog, a binoy dikaw ni Makedepat nun nagpamatud ka ni pagpanulusun mo de kasagkaden ni kamakmukan. ¹³ Nano i gepamatud de pagdodul ko dikaw ay i Makedepat a geboy ni edup de pesan pati Hisu Kristo a nagpamatud a piyon de kasagkaden ni Ponsiyo Pilato. ¹⁴ Ay pedodul ko ikaw a magtalinga ka de pesan a pagtodu ni Kristo, a wet dodugengan ni malot a pepintasan ni agta, hanggen an nádetong i Panginnoon tam a Hisu Kristo. ¹⁵ Ta de panahon a pineta ay pepakita eya ni Makapangyedihan a Makedepat a pepodian tam, a eya a Hari ni pesan a hari pati Panginnoon ni pesan a panginnoon. ¹⁶ Eya la i an te kalebunan a getaan de matallang a an nagkapelawag ni agta. An eya kinta pati an eya kekita ni misan ino a agta pati mapa diya i pagpodi pati kapangyedihan a an te kalog. Iwina i matud.

¹⁷ Nano ay de manga mayaman ay pagsabian mo ide a wet ide magmayabeng, a wet pala ide umasa a unabis de yaman de a nagkoubus. Yadi pa a umasa ide de Makedepat a geboy ni pesan, a an mademut tangani masalig kitam. ¹⁸ Toduan mo ide a magyedi ni piyon tangani mapa ni mayaman ide de piyon a pagyedi pati migtabeng a an mademut de kapadepade de a agta. ¹⁹ Ta de maginon ay te kayamanan ide a an nagkoubus de kataanan nun Makedepat pati gekaduman ide ni matud a edup.

²⁰ Timoteo, alagean mo i pagtodu ni Kristo a pinanulusonan na dikaw. Umelag ka de pagsurut a an nap-paayun de kabuotan ni Makedepat pati de pagpakitalo ni gesabi a ide ay naketingges misan ay an la. ²¹ Ta te duman a nagsabi a ide ay naketingges ay dingan ide ay nalagelag de pagpanulusun de.

Mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng nun Makedepat.

2 Timoteo

1 I oyo ay gepo deko a Pablo ta i tungkolin ko a mag-aatid ni Hisu Kristo ay nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Pineta ok a gesabi ni tungkul de pangako na a edup a an te kalog a napa dikitam la dehil de pagpakikaisin tam de Hisu Kristo. ² Gesolat ok dikaw, Timoteo, a pebuot ko a anak de pagpanulusun ta.

Mapadikaw tebe i kalbi, kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama pati de Panginnoon tam a Hisu Kristo.

Gepasalamat I Pablo De Makedepat

³ Gepasalamat ok de Makedepat de belang naisepan ko ikaw de panalangin ko a ugnay. Ta magi kaapoapohan ko ide ay getabeng ok diya a te kakoloy ni innawa a an malungkut. ⁴ Ta ang ko nalipatan i pagkalungkut mo nun tinumotul ok ta buot ko a masakut a makitán ko ikaw tangani namas ok a masalig. ⁵ Nagkatandean ko i pagpanulusun mo a matud. Ta nagkaduman a tagibu ni kapadepade a pagpanulusun i bubu mo a Loida dingan i ina mo a Eunis ta katinggesan ko a maginon ka pala nano. ⁶ Kanya pesabian ko ikaw a depat a masépag ka a geyedi ni nappaayun de paaged nun Makedepat a napa dikaw nun tapáin ko ikaw ni kumot ko a te kakoloy a pagpanalangin. ⁷ Ta an binoy dikitam ni Makedepat i Ispiritu na tangani migkatakut kitam ta binoy na yo tangani ikitam ay te kapangyedihan, pagbuot pati an migkadeog kitam de sadili a buot.

⁸ Kanya wet mo pagkamamos i pagpamatud mo tungkul de Panginnoon pati de pagkabilanggo ko dehil diya. Yadi pa a makibinsa ka de kahedepan dehil de piyon a bereta ta pepatibong ni Makedepat i innawa mo. ⁹ Ta eya i magliligtas a nameta dikitam, a nagbukud para diya. Misan ay ang kitam pineta dehil de piyon a pagyedi ta dehil la de belak na pati kosa a tabeng a hinande na para dikitam a gepakikaisin di de Hisu Kristo nun am pa te gepo i panahon. ¹⁰ Misan ay pinakita na la, nun dinumatong i Hisu Kristo a magliligtas tam a nanalo de kalibunan ta pinakita di i edup a an te kalog de padean ni piyon a bereta. ¹¹ Ako ay yinadi a mag-aatid pati magtutodu a gesabi ni piyon a bereta a oyo. ¹² Kanya nabbilanggo ok a getiis de kahedepan nano. Misan ay ang ko pagkámamos i oyo a gepangyedi deko ta peabuyenan ko a masakut i Kristo a pepanulusonan ko. Ta katinggesan ko a aalagean na a tuloy hanggen de inapóan a adow inon a pinanulusonan ko diya. ¹³ Nano mag-abut ka de matud a surut a tinodu ko dikaw a te kakoloy a pagpanulusun

pati pagbuot a tinanggep tam de pagpakikaisin tam de Hisu Kristo. ¹⁴ Talage a dehil de kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat a getaan dikitam ay alagean mo i pesan a kamatoden a pinanulusonan dikaw.

¹⁵ Katinggesan mo ngani a ako dio de Roma i ay pinabiyaan ni gepanulusun ide a tage sákup ni Asia a magi Pigelo pati Hermogenes. ¹⁶ Kanya buot ko tebe a i kalbi ni Makedepat ay mapa de mittanak ni Onesiporo ta pinatibong na i innawa ko a ugnay. Anok na pagkámamos misan nabbilanggo ok. ¹⁷ Ta nun eya ay dinumatong dio de Roma ay pinelit ok na a linawag hanggen anok na kinta. ¹⁸ Kalbian tebe eya ni Panginnoon, pag-ampulang na de inapóan a adow. Ta katinggesan mo a masakut a ti papalano a tinabengan ok na de benwaan a Epeso.

Makibinsa Ka De Kahedepan

2 Ikaw pan, Timoteo a anak ko de pagpanulusun tam, patibongin mo i innawa mo de kosa a tabeng ni Hisu Kristo. ² I manga inikna mo deko de kasagkaden ni makmuk a gepamatud ay toduin mo de manga agta a naponulusonan a nakapetodu pala de kakmukan.

³ Makabinsa ka de kahedepan a magi isin a piyon a sundelo ni Hisu Kristo. ⁴ Ta i sundelo a piyon ay te buot a kasalegen ni ponu na kanya an gepakilabot de an nappaayun de tungkolin na. ⁵ Pati an nanalo i misan ino a maggegewes be an eya ngani nátinga de pesan a depat a pagparaktis. ⁶ Ta talage ay i magtatanom a gepagel ay nagkaddepat a nátanggep ni tagibu a inani. ⁷ Esipin mo yo a ti ano i kabuluhan ni sinabi ko ta dingan ngani petingges ni Makedepat dikaw i pesan a oyo.

⁸ Wet mo kelipatan i Hisu Kristo a napa ni agta a apo ni Debid a magsasabi a den. Ta pinakaedup di i Hisus a liwet a magi pesabi ko de piyon a bereta. ⁹ Ta nano pan ay dehil de pagsabi ko ninon a bereta ay getiis ok pati naggepus a magi isin a te kasalanan. Misan pan ay an naggepus i surut nun Makedepat. ¹⁰ Kanya getiyage ok ni pesan a kahedepan dehil de pesan a pineta ni Makedepat tangani magkaduman pala ide ni kaligtasan a gepo de Hisu Kristo a te kakoloy pala ni gepakaingap a an te kalog. ¹¹ Wiyo i pigsabiin a matud a masakut a,

“Be ikitam ay nalibun a ayun ni Hisu Kristo ay pa-keedup kitam pala a ayun na. ¹² Be ikitam man ay getiis ni kahedepan dio ay nekibinsa kitam pan de kapangyedihan na. Be eya ay peeyenan tam ay peeye-

nan na pala ikitam. ¹³ Be ang kitam naponulusonan ay naponulusonan la i Kristo. Ta i napa diya ay an na peeyenan.”

Pelitin Yu A Geyedi Ni Kabuotan Ni Makedepat

¹⁴ Kanya patingges mo a tuloy de gepanulusun ide dena i surut a oyo a matud ta pagsabian mo ide a mapelit de makapangyedihaan a ngalan ni Panginoon a wet ide nekitalo de an te kabuluhan a surut. Ta an te pakinabeng de maginon a pagpakitalo ta neeyenan ni pagpanulusun i gepatalikngoy. ¹⁵ Pelitin mo a mapa ni piyon ka a magyeyedi a kasalegen ni Makedepat a an depat a nammamos, a naponulusonan ka pala a getodu ni kamatoden gepo de surut nun Makedepat.

¹⁶ Umelag ka de an te kabuluhan a pagsurut ta i gesurut ninon ay nalagelag a namas pa de Makedepat.

¹⁷ Pati i pagtodu de a malot ay gekálat de manga gepanulusun a magi timpohong de lawes ni agta. I Himeneo pati Pileto i aduwa a magtutodu a maginon.

¹⁸ Ta inumelag ide de kamatoden, a getodu ide ni an matud. Ta pesabi de a tinumakig di i pagkaedup a liwet ni gepanulusun ide. Kanya pesede de i pagpanulusun ni tipide a gepanulusun. ¹⁹ Misan pan ay maksa a magi denpa i kamatoden ni Makedepat ta te duman a katibeyen i surut na a magioyo, “Peabuyenan ngani a masakut ni Makedepat i matud a gepanulusun diya,” pati, “Ti ino a gesabi a gepanulusun eya de Makedepat ay depat a tumimok eya de pagyedi na a malot.”

²⁰ Nano ay de isin a masampat a beloy ay an pesan a pig-oneden ay ginto pati pelak ta te duman pala a yinadi a kew pati putok. Ta pegemit ni te adi i ginto ide de kaadowen ide misan i an mahalage ide ay pegemit na, adow adow. ²¹ Kanya i misan ino a lumayu de kamalotan ay nappa ni magi pig-oneden a mahalage ta nabukud eya para de Panginoon na la a nekinabeng diya. Ta nahhande eya de ano man a piyon a pagyedi ni Panginoon na. ²² Kanya umelag ka de malot a buot ni minanganak nano ta pelitin mo a te piyon a pagyedi, pagpanulusun, pagbuot pati kasampatan a innawa a kakoloy ni kakmukan a gepanulusun diya a te malenis a innawa. ²³ Kapoyen mo i pagpakitalo a an te kabuluhan ta i oyo ay nakádetong la de pagebuk. ²⁴ Ta i manga katabeng ni Panginoon ay an depat a nekipagebuk. Yadi pa a piyon i pagpakikoloy de de pesan, naketingges a magtutodu pati matiyage. ²⁵ Pati te makowe a surut be pepakapiya na i esip ni gepakitalo diya. Ta makati biyen ide ni Makedepat ni pagkakataon a gesosol de mammalotin de, a makatindingges pan de kamatoden. ²⁶ Ta nakabbut ide de kapangyedihaan ni Satanas a naggipot dide a nagpayedi dide ni kabuotan na.

Te Kahedepan De Inapóan A Adow

³ Nano ay wet mo kelipatan a de inapóan a adow ay te kahedepan a masakut. ² Ta i manga agta ay nappa ni migbuot de sadile de la, migbuot de kuwarta, migmayabeng, miglibek, migsurut ni an te gelang, mi-

gyedi ni kauluamamos, ta an migtalinga de kamoddenan de, an te pagpasalamat, ³ an te kalbi a unabis, migtanom ni gengsa, migbintang, migpadeog de buot ni lawes de, matapangin, migkagengsa de kapiyonan, ⁴ migdeya, migkanugun, migmayabeng de esip de, migbuot de kasayahan de ta am pan migbuot de Makedepat. ⁵ Ta talage a gesabi ide a geabut ide de Makedepat misan an pekita de edup de i kapangyedihaan ninon. Umelag ka de manga agta a maginon. ⁶ Ta te duman a tipide a magtutodu dide a nekiayun de mittanak ide tangani dehil de pagtodu de a an matud ay pedeya de i tipide a mahunain dena a an te malenis a innawa, a nagkadeog ni mammalotin de a masakut. Ta alepin i mahunain a oyo ni attanan a buot ni lawes de. ⁷ I mahunain a maginon ay napapag-adel a ugnay de misan ino a getodu misan ay an ide te kaya a ketindinggesan i kamatoden misan kapide. ⁸ Nano ay magi Hanes pati Hambres a linumaben de Moises a magsasabi a den, i magtutodu a oyo ide ay gelaben de kamatoden. Ta nalagelag i esip de, a an matud i pagpanulusun de. ⁹ Misan ay an naaloy ay nadeog ide de kamalotan de ta ketindinggesan ni pesan a ide ay magtutodu a an naketingges a magi Hanes pati Hambres.

Pesabian Ni Pablo I Timoteo

¹⁰ Misan ay katinggesan mo ngani i pagtodu ko, ugeli, pagpanulusun, pagtiyage, pagbuot, pagtagel pati belak de edup ko dio de putok i. ¹¹ Ta katinggesan mo pala i pagpahedep deko pati pagtiis ko de benwaan ide a Antiokia, Ikonio pati Listra. Ta nagtiis ok ni kahedepan a masakut dehil de pagyedi ni agta duman misan ay linigtas ok ni Panginoon dide a pesan. ¹² Talage a an ako la ta i pesan a te buot a maedup ni piyon, a gepakikaisin de Kristo ay pepahedepan. ¹³ Misan pan ay i migyedi ni malot pati migdeya a agta ay gepakamalot pa a tuloy ta ide ay gedeya a nadedeya pala ide. ¹⁴ Misan ay para dikaw ay tumuloy ka a geabut de pagtodu ko dikaw a pepanulusonan mo a masakut ta peabuyenan mo pan i nagtodu ni oyo dikaw. ¹⁵ Ta gepo pa nun anak ka ay tinodu di dikaw i kasulatan nun Makedepat a getodu ni tungkul de kaligtasan a tinanggep mo de padean ni pagpanulusun mo de Hisu Kristo. ¹⁶ Talage a inumapo de Makedepat i pesan a kasulatan a pinasolat na de magsasabi na ide a den. Ta i kasulatan nun Makedepat ay te pakinabeng de pagtodu ni kamatoden, de pagsosol ni an matud a pagtodu, de pagtanus ni an matud a pagyedi pati de pag-ikag de piyon a ugeli de pekita ni pesan ¹⁷ tangani i katabeng ni Makedepat ay nappa ni hande a sukul de pesan a pagyedi a piyon.

⁴ Nano ay i gepamatud de pagsabi ko dikaw ay i Makedepat pati Hisu Kristo a Huwis de manga gepanulusun a naèdupin pati nalibunin. Ta talaage a dehil de pagdetong na pati de pagpakita ni kapangyedihaan na ay pesabian ko ikaw ² a magsabi ka a mapelit ni surut nun Makedepat de misan ano a odes misan tanggepin ka a piyon o eyen. Toduan mo i kaagtaan tangani matinggesan de a masakut. Sosolin mo i

an getalinga de kamatoden. Patibongin mo i pagpanulusun ni màhenain pati magtiyage ka a ugnay de pagtodu mo de pesan. ³Ta nádetong i panahon a an di patalikngan ni kaagtaan i matud a pagtodu ta nátinga dila ide de bowon a pagtodu a nappaayun de buot de a sadili. Kanya tatanggap de la i magtutodu ide a gesabi ninon a buot de a eikna. ⁴Ta nákapoy ide de kamatoden, a nonulusun pan ide de pigsurotin a an te kamatoden. ⁵Misan ay para dikaw ay depat a nahande a tuloy i esip mo de kamatoden. Magtiis ka de kahedepan a nádetong dikaw. Magsabi ka ni piyon a bereta de an gepanulusun ide. Magyedi ni pesan a tungkolin mo.

⁶Nano ay kasta hahandug ok di ta nádetong di i odes a pagkalibun ko. ⁷Nakipaglaben ok a matud de malot ta nayedí ko di i pepayedí deko ni Panginooon ta ang ko binélawen i kamatoden a pinanulusonan deko. ⁸Kanya te duman di a nappuoy de Panginooon a bilos na de te piyon a ugeli ta de adow a pagdetong na ay i Panginooon a Huwis a matud ay boboy na deko i bilos na pati de pesan a te buot a masakut a nekita diya.

Te Duman A Inapóan A Surut

⁹Nano ay pelitin mo a makadetong ka dio de mandeli a panahon. ¹⁰Ta winalat ok di ni Dimas a paagow de benwaan a Tesalonika dehil de pagbuot na de ugeli dio de putok i. Ta i Kresente pan ay kinumang de porobinsia ni Galasia ta i Teto pan ay de porobinsia ni Dalmasia. ¹¹I Lukas la i ayun ko dio. Lawagin mo i Markos ta ikagin mo dio ta hanga i pagtabeng na deko de pagyedi ko dio. ¹²Pinakang ko de Epeso i Tikiko.

¹³Pagdio mo ay addein mo i kulapyaw ko a nawalat ko de kabinsa a Karpo de benwaan a Troas ta addein mo pala i manga libro ko a namas di i kasulatan a nassolat de katat ide.

¹⁴Malot a masakut i yinadi deko ni Alehandro a magpapande ni tangso misan ay behalad la i Panginooon a nebilos diya a nappaayun de yinadi na. ¹⁵Mag-engat ka diya ta eya ay gepakitalo de pagsabi tam ni piyon a bereta.

¹⁶Nano ay nun tagibu ko a pag-ayu de sadile ko ay an te sinumut deko a te kapangyedihan. Te winalat ok de a pesan. Patáwadin tebe ide ni Makedepat. ¹⁷Misan ay anak winalat ni Makedepat ta biniyen ok na ni tibong kanya nagsabi ok ni surut na tangani magpatalikngoy i manga an Hudyo ide. Ta talage a naligtas ok de kalebunan ko. ¹⁸Pati pan i Panginooon i nanleligtas deko de pesan a kamalotan pati eya pala i náng-atid deko de kataanan na de langot. Mapadiya i pagpodi, magpakapide pa man. Iwina i matud.

Inapóan A Pagbeti

¹⁹Pakibeti ok mo de magkálaki a Priska pati Akilo pati de mittanak ni Onisiporo. ²⁰I Erasto ay winalat ko de benwaan a Korinto. I Tropimo pan ay winalat ko de benwaan a Mileto ta eya ay nagkaorom. ²¹Pelitin mo a makadetong dio a am pa gesapit i panahon ni tig-agidnaw. Pebeti ka pala ni Eubulo, Pudente, Lino, Klau-dio pati kakmukan pa a manga kabinsa dio.

²²Mapa de innawa mo tebe i Panginooon pati kosa a tabeng na.

Teto

1 I oyo ay gepo deko a Pablo a katabeng ni Makedepat, a mag-aatid ni Hisu Kristo. Pineta ok ni Makedepat tangani patibongin ko i pagpanulusun ni manga pineta na ide pati pahangain i katinggesan de tungkul de kamatoden a nakapepaabut ide de Makedepat. ²Ta te pag-asa kitam di de edup a an te kalog dehil de pangako a den nun Makedepat a an gebutil. ³Kanya nano, de pineta a panahon ay pinakita na di i pag-asa tam de surut na de padean ni pagsabi ni piyon a bereta a pinanulusonan deko a nappaayun de pagdodul ni Makedepat a magliligtas tam.

⁴Gesolat ok dena dikaw, Teto, anak ko de pagpanulusun ta.

Mapadikaw tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama pati magliligtas tam a Hisu Kristo.

Te Tungkolin Pa De Pugu A Kreta I Teto

⁵Nano ay winalat ko ikaw de Pugu a Kreta tangani taposin mo i pesan a am pa nappakapiya, a magpeta ka pala ni pinakamatande ide de belang benwaan ide a te kapolongan a magi dinodul ko dikaw. ⁶Kanya petain mo i an nappatud a pepintasan, isin la i bebi na, i mangának na ay getalinga diya a gepanulusun de Makedepat pati an magulo. ⁷Ta talage a nagkaddepat a i pinakamatande a gepamahala de kapolongan ni Makedepat ay an nappatud a pepintasan, a an migmayabeng de esip na, an migbulas, an migbugnang, an matapang pati an migbuot de yaman. ⁸Ta ya di pa a eya ay getanggep a piyon de beloy na, migbuot de kapiyonan, mig-esip ni matud, te piyon a pagyedi, naponulusonan pati an gepadeog de sadile na a buot. ⁹Depat pala a eya i migbuot de surut a matud a tinodu diya tangani eya ay te kaya a getodu de kakmukan ni matud a pagtodu, a nanalo pala eya dide a gepinaglaben de kamatoden.

¹⁰Ta te duman di de Pugu a Kreta a makmuk a an getalinga de surut a matud, a namas i tipide a gepanulusun a Hudyo ta dedeya de i kakmukan de pagsurut de a an te kabuluhan. ¹¹Talage a getodu ide ni an nagkaddepat tangani nekinabeng la ide. Depat a patimokin ide de pagsurut de ta dehil de pagtodu de ay pegulo de i manga gepanulusun de kakmukan a beloy de. ¹²Misan ay i isin dide a magsasabi a tage dena de Kreta ay sinabi na a, "I tage Kreta ide ay ugnay a butelan, matakaw, tamadin pati te ugeli ni hayup." ¹³Matud ngani i pagpamatud na a tungkul dide kanya sosolin mo ide a mahigpit tangani ide ay nappa ni matud de

pagpanulusun de. ¹⁴Ta wet ide gepanulusun pa de pigsurotin ni Hudyo a an matud pati de pagdodul la ni agta ide a kinumapoy de kamatoden. ¹⁵Talage a be malenis i esip ni agta dingan de pekita na ay malenis i pesan a yinadi ni Makedepat misan pápangan pati pagbebi. Misan pan de an gepanulusun a te esip a madiplot ay an te malenis a unabis de pekita na ta pinadiplot dingani i esip de pati innawa.

¹⁶Pesabi de a peabuyenan de i Makedepat misan ay pebutelan ide ni pagyedi de a malot ta kamalot-malotan ide, a an getalinga de Makedepat, a am pala te kaya a unabis a geyedi ni piyon.

Te Duman A Pagtodu A Matud

2 Misan ikaw pan ay magtodu ka a nappaayun de matud a pagtodu. ²Sabiin mo de matandein a lalaki a wet ide alepin ni sadile de a buot ta depat a pegelang ide, mig-esip ni matud, a nappa ni matibong i pagpanulusun de, pagbuot pati pagtiyage. ³De matandein pan a mahunain ay sabiin mo dide a depat a maedup ide a te makowe a pag-iwes, a wet magpintas de kakmukan pati wet alepin ni alak. Ta depat a magtodu ide ni piyon de belang beloy de ⁴tangani i minangának a mahunain ay matoduan a gebuot de bebi de pati mangának de. ⁵Depat a mig-esip ide ni matud, a an gepadeog de sadile de a buot. Depat pala a nappa ni mabeit, masépag de beloy de pati migtalinga de sulusadile de a bebi tangani wet pesabian ni malot ni an gepanulusun i surut nun Makedepat.

⁶Pagsabian mo pala i minangának a lalaki a depat a mig-esip ide ni matud a wet gepadeog de sadile de a buot. ⁷Nano, ikaw pan Teto, ay de pesan a padean ay magpakita ka ni piyon a halimbewa de pagyedi mo. Pati pan de pagtodu mo ay magpakita ka ni malenis a belak, paggelang, pati matud a surut ⁸tangani wet napepintasan ni misan ino i pesabi mo. Ta de maginon ay nammamos i katalo tam ta an ide te nasasabi a malot tungkul dikitam.

⁹Pagsabian mo i manga alepin a magpasákup de ponu de, a kasalegen ide ni ponu de de misan ano a padean. Ta wet gekapoy ide de buot ni ponu de ¹⁰pati wet ide migpannakow ta depat a naponulusonan ide de pesan tangani de pesan ay mapakita de a piyon i pagtodu a geapo de Makedepat a magliligtas tam.

¹¹Ta pinakita di ni Makedepat i kosa a tabeng na tangani nalligtas i pesan a agta. ¹²Ta inon a kosa a tabeng i getodu dikitam a depat a kapoyen tam di i edup a an geabut de Makedepat pati ugeli a malot dio de putok i

tangani dio de putok i ay needup kitam a te esip a matud, piyon a pagyedi pati gelang de Makedepat ¹³ hanggen geilat kitam de piyon a peasahan tam a adow a gepakita i Makapangyedihan a Makedepat a Anak a i magliligtas tam a Hisu Kristo a naddegitna ni gepakaingap na. ¹⁴ Binoy na i sadile na para dikitam tangani ikitam ay matobus de pesan a mammalotin, a mabukud de sadile na la a te malenis a innawa i pesan a mangának na, a masépag pala a geyedi ni kapiyonan.

¹⁵ Kanya magsabi ka ni oyo a sinabi ko. Pagsabian mo pati sosolin i gepanulusun ide a nappaayun de kapangyedihan a peboy ni Makedepat tangani wet kakapoyen ni misan ino i pagtodu mo.

Mag-ugeli Kitam Ni Piyon

3 Pagsabian mo i gepanulusun ide a magpasákup de manga ponu pati de te kapangyedihan ide. Ta depat a magtalinga ide de te kapangyedihan ide, a nappahande pala a geyedi ni attanan a piyon, ² a wet magsurut ni malot misan dino pati wet gepakitalo. Ta depat a makowe i surut de, a pepakita de i gelang a ugnay de pesan a agta. ³ Ta nun sakadow pan ay ikitam pala ay a an te katinggesan, an nagtalinga de kamatoden pati migkalagelag, ta alepin kitam de attanan a buot tam pati kasayahan a malot, a nagkeedup a te pagmalot ni innawa de kakmukan pati migkasinna. Ta pagkagengsaan kitam ni kakmukan. Maginon kitam pala dide. ⁴ Misan ay nun pinatingges pan dikitam ni Makedepat a magliligtas i kabeetan na a esip pati pagbuot ⁵ ay linigtas na ikitam, a an dehil de piyon a pagyedi tam a sadili. Ta dehil la de kalbi na ay naligtas na ikitam nun pinanganak kitam a liwet, a naugesan pati te bowon a edup gepo de Ispiritu na. ⁶ Ta pepakang a tuloy ni Makedepat i Ispiritu na dikitam de padean ni Hisu Kristo a magliligtas tam ⁷ tan-

gani dehil de kosa a tabeng na ay peeyenan na ikitam ni paghatol pati gekaduman kitam ni edup a an te kalog a peasahan tam. ⁸ Iwina ide a sinabi ko ay surut a matud a masakut.

Kanya buot ko a masakut a magtodu ka a mapelit de manga gepanulusun ide de Makedepat tangani nappa ni masépag ide de pagyedi a piyon. Ta i oyo ide a pagyedi ay te kabuluhan pati pekinabéngan ni agta ide. ⁹ Misan umelag ka de an te kabuluhan a pagpakitalo pati de pagmayabeng a tungkul de manga kaapoapohan. Umelag ka pala de pagtalo pati pagebuk a tungkul de pagdodul ide ni Moises ta i oyo ide ay an nakátabeng de agta ta an la te kabuluhan.

¹⁰ Nano ay para de agta a te ugeli a gepakiblag de manga gepanulusun ay sablowin mo eya ni pakosa o pakáduwa. Ta be an nonulusun ay dingan toladin mo eya de an gepanulusun. ¹¹ Ta katinggesan mo di a eya ay makikkakasalahan a migkalagelag. Pepaabuya ngani ni mammalotin na a eya ay te kasalahan.

Inapóan A Surut

¹² Pakang ko dena i Artemas o i Tikiko kanya pagdetong na dena ay pelitin mo a makakang de benwaan a Nikopolis ta te belak ok a duman nátaan de panahon ni tig-agidnaw. ¹³ Pelitin mo a matabengan i Senas a abugedu pati Apolos de pagtotul de. Ta behala ka tebe de keedup de tangani an te kolang. ¹⁴ Pati i manga gepanulusun pala dena ay toduan mo ide a nappa ni masépag de pagyedi a piyon, a nakátabeng ide de belang te kaelangan ni keedup tangani i edup de ay an neeyenan ni kabuluhan.

¹⁵ Pebeti ka ni pesan a ayun ko dio. Pakibeti mo pala ikami de pesan dena a gebuot dikami dio dehil de magkapadepade i pagpanulusun tam.

Mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng nun Makedepat.

Pilemon

1 I oyo ay gepo deko a Pablo a bilanggo dehil de pagpamatud ko de Hisu Kristo ta gepo pala yo de Timoteo a kabinsa tam. Gesolat ok dikaw, Pilemon a pebuot mi, a kapadepade a magyeyedi ni Makedepat, ² de Apia pala a kabinsa mi a mahuna, de Arkipo a kapadepade mi a sundelo ni Makedepat pati de pesan a gepolong de beloy mo.

³ Mapadikaw tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama tam pati de Panginoon a Hisu Kristo.

Tungkul De Pagbuot Pati Pagpanulusun Ni Pilemon

⁴ Ay de belang pagpanalangin ko a ugnay para dikaw ay gepasalamat ok de Makedepat. ⁵ Ta nabereta ko i tungkul de pagpanulusun mo de Panginoon a Hisus pati pagbuot de manga pineta na. ⁶ Kanya ako ay gepanalangin a i pagtabeng mo de te kaelangan ide, a geapo de pagpanulusun mo, ay gepahanga ni kat- inggesan ni pesan tungkul de piyon a pagyedi a geapo de pagpakikaisin tam de Kristo. ⁷ Talage, kabinsa ko, ay nagkaduman ok di ni hanga a kasalegen pati kasampatan a innawa dehil de pagbuot mo ta tinumi- bong i innawa ni manga pineta ide gepo dikaw.

Te Duman A Pag-aged I Pablo A Tungkul De Onesimo

⁸ Dehil de Kristo ay nappatud a pedodul ko ikaw a yeyedi mo i nagkaddepat ⁹ ta ako, a i Pablo a matande, ay nabbilanggo dehil de Hisu Kristo. Misan ay dehil de gebuotan kita ay geaged ok dikaw. ¹⁰ Talage a geaged ok para de Onesimo a anak ko de pagpanulusun mi ta de pagbilanggo deko ay napa ni ama ok na ta te gepo di i pagpanulusun na de Kristo. ¹¹ Nun tagibu ay ang ka te pakinabeng diya a alepin mo misan ay nano ay te pakinabeng kita di a hanga diya. ¹² Eya ay pepaampu- lang ko dena dikaw misan ay malungkut ok a

masakut. ¹³ Buot ko tebe a pataanin pa deko a naaloy eya tangani tatabengan ok na a magi kalewes mo de pagkabilanggo ko a tuloy dehil de pagsabi ko ni piyon a bereta. ¹⁴ Misan ay ang ko buot a pataan eya deko hanggen am mo pesabi tangani an nappa ni pepelit ko ikaw ta buot ko a i pagtabeng mo deko ay kosa a in- nawa mo.

¹⁵ Kanya sigudu ay napakiblag dikaw ni untik a pana- hon i Onesimo tangani pag-ampulang na ay kakoloy mo, magpakapide pa man. ¹⁶ Ta nun sakadow ay eya i alepin mo misan ay nano ay napa ni kabinsa di eya a pebuot pala. Talage a buot ko eya, a namas ka pa ta eya ay alepin mo pati kabinsa mo pa a gepakikaisin de Panginoon tam. ¹⁷ Kanya be matud a mag-ayun kita ay tanggepin mo eya a magi pagtanggep mo deko. ¹⁸ Ta be eya ay nagkasala dikaw o te otang man ay singilin mo deko. ¹⁹ Ako a i Pablo i gesolat ni oyo a, "Ako i gebeyed dikaw." Misan ay ang ko sasabi a otang mo deko i sadile mo ta pinatingges ko dikaw i piyon a bereta. ²⁰ Kanya, kabinsa, ay buot ko tebe a tumalinga ka deko a magi peaged ko dikaw dehil de pagpanu- lusun ta de Panginoon. Patibongin mo tebe i innawa ko ta magkabinsa kita pan de Kristo.

²¹ Geasa ok pan dikaw a nátalinga ka a yeyedi mo a namas pa de pesabi ni solat a oyo. ²² Pati paghande ok mo ni pig-idean ko dena ta geasa ok a nakáampulang dikamo a magi peaged yu de pagpanalangin yu.

I Inapóan A Pagbeti

²³ I Epapras a kapadepade ko a nabbilanggo dehil de Hisu Kristo ay pebeti na ikaw. ²⁴ Gebeti dikaw pala ide Markos, Aristarko, Dimas pati Lukas a kapadepade ko a magyeyedi ide ni Makedepat.

²⁵ Mapadikaw tebe i kosa a tabeng ni Panginoon a Hisu Kristo.

Hebreo

Gesurut I Makedepat De Padean Ni Anak Na

1 Gepo nun tagibu ay pinasabi ni Makedepat de magsasabi na ide a den de kaapoapohan tam ide ta nagsabi i Makedepat de an pulupadepade a padean. ² Misan ay nano de oyo a panahon ay pinasabi ni Makedepat de Anak na dikitam ta de padean pala ni Anak na ay pinayedi ni Makedepat i pesan i, a pineta pala eya a te kapangyedihan de pesan. ³ Kanya pan i Anak i matud a gepakaingap ni Makedepat ta eya pala ay padepade de Makedepat pati gepo de makapangyedihan a surut ni Anak ay getuloy i pesan a yinadi na de kapuoyen de. Ta nun nagpakalibun eya tangani nappa ni malenis i misan ino de mam-malotin de ay linumipa eya de awenan ni Makedepat a Makapangyedihan de pesan.

Maditas Pa I Anak Nun Makedepat De Anghel Ide

⁴ Kanya eya a Anak ni Makedepat ay namas pa a te kapangyedihan de manga anghel ide a katabeng la ni Makedepat ta maditas pa i ngalan na dide. ⁵ Ta kat-tinggesan yu pan a angani sinabi ni Makedepat i magioyo de misan dino a anghel na ta de Kristo la a,

“Ikaw i Anak ko ta de nano a adow a pinakaedup ko ikaw a liwet ay gepaabuya ok di a ako i Ama mo.”

Ta sinabi na a liwet a tungkul de Kristo,

“Ako i Ama na ta eya a i Anak ko.”

⁶ Pati nun dinodul ni Makedepat dio de putok i, i Anak na a kádu ay sinabi na pa a,

“Depat a eya ay podiin ni manga anghel ko ide.”

⁷ Magioyo la i sinabi ni Makedepat a tungkul de manga anghel na ide a,

“Be buot ko ay yeyedi ko i manga anghel ko ide a palos o apoy ta ide ay katabeng ko la.”

⁸ Misan ay tungkul pan de Anak na ay magioyo i sinabi na,

“I kapangyedihan mo Makedepat, ay magpakapide pa man ta nappaayun de kamatoden i paghari mo.

⁹ Ta i kapiyonan ay pagkasalegen mo misan ay i malot pan ay pagkagengsaan mo kanya ako a i Makedepat a pegelang mo, nameta dikaw a te kasalegen a namas pa de manga kakoloy mo ide.”

¹⁰ Nano ay te duman pala de kasulatan a den a tungkul de Kristo a magioyo,

“Ikamo Panginoon, i nagyedi nun tagibu ni putok pati i kumot yu pala i nagyedi ni pesan de langot. ¹¹ I pesan a oyo ay nagkeeyen la ta ide ay nappa ni an te kabuluhan a magi loma a bedu misan ay ikamo, Panginoon,

ay angan te kalog. ¹² Talage a i pesan a yinadi yu ay magi loma a kulapyaw a bobut yu, a nallewesan ni bowon misan ay ikamo Panginoon ay an nagkobowon, a am pala nagkapa ni matande, magpakapide pa man.”

¹³ Talage ay an sinabi ni Makedepat de misan dino a anghel a magioyo ta de Kristo la,

“Lumipa ka de awenan ko i, a te kapangyedihan ta padeog ko dikaw i kapagebuk mo ide.”

Inon i sinabi ni Makedepat de Anak na. ¹⁴ Ta i manga anghel pan ide a an tam pekita ay katabeng la ni Makedepat a te tungkolin a gepinagtabeng de manga nalligtas ide.

Wet Gekapoy De Kaligtasan A An Te Kapadepade

2 Kanya, manga kabinsa, ay dehil de maditas pa i kapangyedihan ni Kristo ay depat ngani a tanomin tam de innawa i kamatoden a inikna tam tangani ang kitam nallagelag. ² Nano ay nun nowon ay i misan ino a an nanulusun, a an tinumalinga de pagdodul ni Moises a sinabi ni manga anghel ide ay tinumanggep ngani ide ni depat a padusa dide. ³ Kanya nano pan ay namas pa a an nakeélag de padusa a nádetong i misan ino a gekapoy de kaligtasan a an te kapadepade, a sinabi a tagibu ni Panginoon ta i gepamatud dikitam nano ay i manga inumikna ide diya. ⁴ Ta i kaligtasan a oyo ay pinamatoden pala ni Makedepat de padean ni manga tandé, ni an pulupadepade a gepakataka ide pati ni manga paaged ni Ispiritu nun Makedepat a binuluboy na a nappaayun de kabuotana.

I Kristo Ay Napa Ni Matud A Magliligtas

⁵ Talage ay an binoy ni Makedepat de manga anghel na ide ta binoy na de kaagtaan ide i kapangyedihan na a gesákup de inapóan a adow, a i kapangyedihan na a pepamatoden mi di. ⁶ Ta tungkul de inon a kapangyedihan ni kaagtaan ay te duman a hinola de kasulatan a den a magioyo,

“Makedepat ay de katinggesan mi ay i kaagtaan ide a peesip yu, a pealagean ay an te kabuluhan. ⁷ Ta yinadi yu ikami a kaagtaan a nappa ni masidong ni untik a panahon de manga anghel ide ta dingan yinadi yu ikami a napa ni maditas a pegelang a te kapangyedihan de yinadi yu, ⁸ ta pinakadeog yu de kapangyedihan ni kaagtaan i pesan dio.”

Inon a paghola ay pesabi a pinakadéog ni Makedepat i pesan i, de kapangyedihan ni kaagtaan ta talage a an

te misan ano a an na pinakadéog de kaagtaan. Misan nano ay an tam pa pekita a nadeog di i pesan dio ni kaagtaan ⁹ ta de Hisus pan la non sinumapit ta eya ngani ay napa ni masidong ni untik a panahon de manga anghel ide. Ta dingan yinadi eya ni Makedepat a napa ni maditas a pegelang a te kapangyedihan de yinadi na dehil de pagkalibun na a tiniis ta nagpakalibun eya para de pesan a agta gepo de kosa a tabeng ni Makedepat.

¹⁰ Nano i pesan i ay pinayedi ni Makedepat para de sadile na pati i pesan i ay nagkeedup dehil de kapangyedihan na kanya nun nappahande di eya a nanleligtas a tuloy ni pesan a mangának na ay nagkadedepat pan a pinapagtiis na i Hisus a magi panganay ni mangának na tangani eya ay nappa ni matud a magliligtas de.

¹¹ Ta i manga kabinsa a pelenis ni Hisus, a pebukud na para de Makedepat pati eya a gelenis dide ay isin la i Ama de a Makedepat kanya an na pagkammamos a ngangalanan na ide ni manga kabinsa na. ¹² Ta magioyo i hinola ni Pineta nun Makedepat a napa ni agta de kasulatan a den,

“Pepamatoden ko ikamo, Makedepat, de manga kabinsa ko pati ako ay nákanta ni pagpodi dikamo de kasagkaden ni kapolongan a manga gepanulusun.”

¹³ Sinabi pa ni Pineta nun Makedepat a,

“I pepanulusonan ko pala ay i Makedepat la.”

Pati sinabi na,

“Wiyo kami pati mangának a binoy deko ni Makedepat.”

¹⁴ Nano ay i mangának ni Makedepat a inon ide ay te sagu pati unid kanya i Hisus pala ay napa ni agta a kapadepade dide tangani de padean ni kalebunan na ay nanalo eya de kapangyedihan ni Satanas a eya a te kapangyedihan de manga agta a gepakiblag de Makedepat. ¹⁵ Ta de padean pala ni kalibunan na ay ikitam ay nabútan di ni takut tam a náloy a panahon de kalebunan tam a nádetong. ¹⁶ Talage a katinggesan tam, manga kabinsa, a an magliligtas ni manga anghel ide i Hisus ta magliligtas la eya ni magi mangápo ni Abraham, a ikitam a te pagpanulusun de pangako ni Makedepat. ¹⁷ Kanya pan depat a eya ay mapa ni kabinsa ni manga gepanulusun de pesan a edup de a kahedepan tangani eya ay mapa ni pinakamaditas a maghahandug a migkalbi a naponulusonan de pagtabeng na de Makedepat. Ta dehil de paghandug na ni sadile na ay nappatud di a pakeeyenan ni Makedepat i manga agta ni mammalotin de. ¹⁸ Talage a eya ay tinukso pati nagtiis de kahedepan kanya pan eya ay nakátabeng pala de belang gepanulusun a petukso a pepahena i pagpanulusun de.

Maditas Pa I Hisus De Moises

3 Nano, manga kabinsa a binukud para de Makedepat, ay pineta kamo pala ni Makedepat a napa ni mangának na kanya esipin yu ngani i Hisus a pinakang ni Makedepat dikitam tangani eya ay nappa ni pinakamaditas a maghahandug tam a pepamato-

den tam. ² Talage a eya ay tinumalinga a matud de tungkolin na a geapo de Makedepat, a magi Moises pala a tinumalinga de tungkolin na a gealáge de mangának ni Makedepat a ide a te ngalan a beloy ni Makedepat. ³ Misan ay biniyen ni Makedepat i Hisus ni namas pa a gelang de gelang a binoy na de Moises ta i Hisus a magi magyeyedi ni beloy ay namas pa a te kabuluhan de isin a arige ni beloy a i Moises. ⁴ Ta i pesan a yinadi ay te magyeyedi kanya ko pepamatoden a i Makedepat i magyeyedi ni pesan i. ⁵ Nano ay matud ngani a i Moises ay tinumalinga de tungkolin na a getabeng de mangának ni Makedepat misan eya ay katabeng la ni Makedepat a naghola a tungkul de pagtodu ni Kristo a nádetong. ⁶ Ta i Kristo pan ay an katabeng la ta Anak nun Makedepat a tinumalinga a matud diya, ta eya ay te kapangyedihan pala de mangának ni Makedepat a i beloy na. Ta ikitam ngani a manga gepanulusun ay i beloy na be te matibong kitam pa a pag-asa a an nagkamamos a gepamatud a i Kristo i magliligtas tam.

Gekaduman I Gepanulusun Ide Ni Kabeetan A Esip Ni Makedepat

⁷ Kanya esipin yu i sinabi ni Ispiritu nun Makedepat de kasulatan a magioyo,

“Be peikna yu nano i surut nun Makedepat ⁸⁻⁹ ay depat a tumalinga kamo, a wet yu pakisáa i innawa yu a magi kaapoapohan yu ide a kinumapoy deko nun nowon de lugel a ilang ta misan kinta de i makmuk a yinadi ko a gepakataka de apat a puwu a taon ay sinubukan ok de pala a tuloy, a nagyedi ide ni malot tangani matinggesan de ti podusahan ko ide. ¹⁰ Kanya sinabi ko a pagkagengsaan ko ide a masakut ta ide ay ugnay a buot a nallagelag pati an de buot a getalinga de kabuotan ko. ¹¹ Ta gepo de pagkagengsa ko dide ay talage a matud i pesabi ko a an ide gekaduman ni kabeetan a esip ko.”

Inon i pagsumpa ni Makedepat.

¹² Dehil de inon, manga kabinsa, ay magipinag-engat kamo tangani an mapadikamo i eya a te malot di a innawa, a gekapoy de pagpanulusun na, a nallagelag pala de Makedepat a needup magpakapide pa man.

¹³ Kanya yadi pa a magpulupatibongan kamo ni pagpanulusun yu, adow adow, hanggen te pagkakataon kamo pa tangani wet nappa ni maksa i innawa yu a nákapoy de Makedepat dehil de malot a buot ni lawes yu a gedeya dikamo. ¹⁴ Ta be te pagpanulusun kitam a matibong a magun tagibu hanggen de kalog ay te binisa kitam de kapiyonan ni Kristo pagdetong na.

¹⁵ Kanya esipin yu i surut ni Ispiritu a sinabi ko kangwoni a,

“Be peikna yu nano i surut nun Makedepat ay depat a tumalinga kamo, a wet yu pakisáa i innawa yu a magi kaapoapohan yu ide a kinumapoy deko nun nowon de lugel a ilang.”

¹⁶ Nano ay ino ino man i inumikna de Makedepat a kinumapoy pala diya? Ay talage ngani a i pesan a binulwag de Ihpto ni Moises a ponu de. ¹⁷ Pati ino ino

pala i kinagengsaan ni Makedepat ni apat a puwu a taon? Ay talage ngani a i pesan a nagkasala duman a nalibunin de lugel a ilang. ¹⁸ Pati pan ino ino i sinumpa ni Makedepat nun sinabi na a, "Talage a matud a an ide gekaduman ni kabeetan a esip ko" Ay talage ngani a ide ay i kaapoapohan yu a kinumapoy diya. ¹⁹ Kanya katinggesan tam a an ide nagkaduman ni kabeetan a esip ni Makedepat dehil de an ide te pagpanulusun diya.

4 Nano ay an nagkobowon i pangako ni Makedepat a ikitam ay gekaduman ni kabeetan a esip na kanya depat a magipinag-engat kitam ta makati te duman dikamo a an tumanggep ninon a pangako na. ² Ta i kaapoapohan yu ide ay inumikna pala a magi ikitam ni piyon a bereta misan ay an ide nakinabeng de inon a bereta a inikna de ta an de pinanulusonan. ³ Misan ikitam pan a nanulusun di ay nagkaduman di ni kabeetan a esip ni Makedepat ta hinande na di inon para nunde manga gepanulusun gepo pa yinadi na i putok misan tungkul de an gepanulusun ide ay sinabi na a,

"Gepo de pagkagengsa ko dide ay talage a matud ay pesabi ko a an ide gekaduman ni kabeetan a esip ko, kapide man."

⁴ Katinggesan tam a hinande di inon ta te duman de kasulatan a tungkul de kapito a adow a nagpaimloy i Makedepat ta natapos di i yinadi na. ⁵⁻⁶ Kanya, manga kabinsa, esipin yu i kaapoapohan yu ide a tagibu a inumikna de piyon a bereta misan ay an ide tinumanggep ni pangako ni Makedepat ta an ide tinumalinga diya kanya sinabi na a,

"An ide gekaduman ni kabeetan a esip ko kapide man."

Misan ay te duman pa a pagkakataon tangani i kakmukan ay gekaduman ni kabeetan a esip ni Makedepat ⁷ ta pagkatakig ni makmuk a taon ay nagpamatud pala i Hari a Debid tungkul de isin pa a pagkakataon a nátanggep i kaagtaan ni pangako ni Makedepat ta hinola na a,

"Be peikna yu de nano a adow i surut nun Makedepat ay wet yu pakisaá i innawa yu."

⁸ Isin pa de inoman ay be nagkaduman tebe i manga Hudyo ni kabeetan a esip ni Makedepat nun sinilong ide Hosowe de putok a pinangako dide ni Makedepat ay an tebe nagsurut i Makedepat a tungkul de isin pa a pagkakataon a nátanggep i kaagtaan ni kabeetan a esip na. ⁹ Kanya katinggesan tam a i Makedepat ay te duman pa a pagpaimloy a hinande a i kabeetan a esip na para de manga gepanulusun diya nano. ¹⁰ Ta i misan ino a gepaimloy de pagyedi na a sadili ay gekaduman eya ngani ni kabeetan a esip ni Makedepat ta i Makedepat pan ay nagpaimloy pala nunde kapito a adow nun natapos na di i pagyedi na ni pesan.

¹¹ Kanya depat a pelitin tam a magkaduman kitam ni kabeetan a esip na tangani wet pala nallagelag i misan ino dikitam a magi kaapoapohan yu ide a nalagelag ta an ide tinumalinga de Makedepat.

¹² Kanya depat a magipinag-engat kitam ta i surut nun Makedepat a makapangyedihan a nanyeyedi ni kabuotan na ay matálas pa de utak a te aduwa a talom ta getarus i utak a matálas de kulukalawétan a kaksan. Misan ay namas pa a gepakadetong i surut nun Makedepat de kaleduwa pati innawa ni agta ta pepaabuya ni surut na i esip pati belak ni agta. ¹³ Ta an te misan ano a pagyedi o esip a natatagu de Makedepat ta eya i gekákita ni madisalad a esip ni pesan a kaagtaan pati i belang isin dikitam ay násagkad de Makedepat a Huwis a gepamatud a tungkul de mammalotin tam.

I Hisus I Pinakamaditas A Maghahandug

¹⁴ Kanya depat a patibongin yu a tuloy i pagpanulusun yu ta te duman kitam a pinakamaditas a maghahandug a te kapangyedihan a masakut a sinumalakat de langot a alane ni Makedepat ta eya ay i Hisus a Anak na. ¹⁵ I oyo ngani a pinakamaditas a maghahandug tam ay te kabeetan a esip kanya nagkakalbi dikitam a mahena a an te kaya a sukul ta eya pala ay tinukso ni sadisadi a magi ikitam misan ay am pan eya nagkasala. ¹⁶ Kanya nano ay depat a patibongin tam i innawa tam a mag-aged kitam a an te aduwa a esip de Makedepat a geboy ni kosa a tabeng na tangani tatanggep tam i kalbi na pati kosa a tabeng de panahon a te kaelangan kitam.

5 Nano ay i belang pinakamaditas a maghahandug a Hudyo dio de putok i ay pineta de kaagtaan a nappa ni pinakalawes de de Makedepat ta gehandug ide de Makedepat ni paaged ide pati manga hayup a binuno dehil de mammalotin ni kaagtaan. ² Misan ay dehil de eya ay agta la a mahena a makikkasalan pala ay nappahande eya a getiyage a gepakikoloy de an ide te sukul a katinggesan a nagkalagelag. ³ Pati dehil de mammalotin na a sadili ay depat pala a maghahandug eya para de sadile na a an la para de kakmukan. ⁴ Pati pan i Maakedepat la i nameta de misan ino a pinakamaditas a maghahandug ta an na napepeta i sadile na ta maginon pala i pagpeta ni Makedepat de Aron a tagibu a pinakamaditas a maghahandug.

⁵ I Kristo pala ay an na pineta i sadile na a te tungkolin a maghahandug ta i Makedepat pan i nameta diya a napa ni pinakamaditas a maghahandug ta sinabi ni Makedepat a,

"Ikaw i anak ko ta de nano a adow a pinakaedup ko ikaw a liwet ay gepaabuya ok di a ako i Ama mo."

⁶ Te duman pala a sinabi ni Makedepat de kasulatan a magi oyo,

"Ikaw ay maghahandug magkapide pa man a nap-paayun de tungkolin ni laki a Melkisedek a maghahandug a den."

⁷ Nano ay nun i Hisus ay dio pa de putok i ay dehil de pag-uluesip na de kahedepan a násapit diya ay nanalangin eya a malagdu a tinumangos pati inumaged de Makedepat a gepakaedup diya a liwet ta eya ay tinalingaan ni Makedepat dehil de eya ay te masidong a innawa a gegelang diya. ⁸ Ta misan eya ay

Anak di nun Makedepat ay gepo de pagtiis na ay nat-inggesan na a getalinga eya de Ama na. ⁹ Nano ay pagkatapos ni pagtiis na ay eya ay napa ni matud a magliligtas a an te kalog ni manga agta a getalinga diya. ¹⁰ Ta eya ay pineta ni Makedepat a pinakamaditas a maghahandug a te tungkolin a magi laki a Melkisedek a maghahandug a den.

Pepapag-engat A Wet Nákapoy De Makedepat

¹¹ Talage a makmuk pa tebe i nasasabi mi a tungkul de oyo misan ay mahedep a gepatingges dikamo dehil de ang kamo masépag a gepatalikngoy. ¹² Depat kamo di tebe a magtutodu ta náloy kamo pan di a gepanulusun misan nano ay depat kamo pa a toduan ni madisapow a pagtodu ni surut nun Makedepat. Talage a ikamo ngani ay magi kilasaan pa ide a depat a ná-mangan ni getas a an i maksain a pepangan. ¹³ Ta i nagkeedup pa de getas a i madisapow a pagtodu ay magi kilasaan a an naketingges a sukul de pesan a pagtodu ni Kristo. ¹⁴ Misan pan ay i te mulumaktong di a pagpanulusun ay magi matande di a sukul a gepangan ni maksain a pepangan ta eya ay te kaya di a gepeta a geyedi ni piyon, a gekapoy pan de malot.

6 Kanya nano ay wet kitam di mag-adel a tuloy de madisapow a pagtodu ni Kristo a kinatinggesan tam di ta yadi pa a makatingges kitam de madisalad a pagtodu na a patibongin i pagpanulusun tam. Kanya an di depat a náluampulang kitam de madisapow a pagtodu na a tungkul de pagsosol tam de pagyedi tam a sadile a an nakapomoy ni edup a bowon pati de pagpanulusun tam de Makedepat. ² An di pala depat a náluampulang kitam de pagtodu a tungkul de paglinod ide, de pagtapá ni kumot de pagpanalangin para de agta, de pagpakaedup a liwet ni nalibunin pati de pagpadusa a an te kalog. ³ Ta yadi pa ngani a makatingges kitam de madisalad a pagtodu ni Makedepat, a patibongin i pagpanulusun tam hanggen peboy na dikitam i pagkakataon.

⁴ Nano ay an di nappatud a gesosol a liwet i nagpanulusun ngona de Makedepat, a kinumapoy pan di diya ta pinatingges dide i pagtodu ni Kristo ta tinanggep de i kosa a tabeng ni Makedepat pati tinaan ide ni Ispiritu na. ⁵ Pati pan ide ay naketingges di tungkul de kapiyonan a geapo de surut nun Makedepat pati nakákita pala ide ni makapangyedihan a gepakataka na a násapit pala de nádetong a panahon. ⁶ Talage inon ide a nagkaduman ni pesan a inon, a kinumapoy pan di ide de Makedepat ay kasta pepakuan de pala a liwet de padipa i Anak nun Makedepat pati peamos de eya de pekita ni kaagtaan. ⁷ I halimbewa ninon ay i putok a petannoyen a ugnay ni tapok, a petubuan ni halaman, a pepakinabengan ni getanom ide ay pekalbian ngani ni Makedepat. ⁸ Misan i putok pan a petannoyen a ugnay ni tapok, a petubuan ni katinekan pati demo a an te kabuluhan ay pekapoyen ni Makedepat a sosunug na pala de inapóan.

⁹ Misan pan maginon i pesabi mi a tungkul de kakmukan, manga kabinsa a pebuot, ay namas pa a

hanga i pag-asa mi a yeyedi yu i kapiyonan dehil de linigtas kamo ni Makedepat. ¹⁰ Ta i Makedepat ay i mi-gyedi ni matud kanya an na kelipatan i pagyedi yu a piyon pati pagbuot yu diya, a pepakita yu a tuloy gepo de pagtabeng yu de kapadepade yu ide a pineta ni Makedepat. ¹¹ Kanya buot ko a masakut a masépag i belang isin dikamo hanggen de inapóan de pagyedi a inon ta dingan nappadikamo ngani i peasahan yu. ¹² Pati nano ay wet kamo nagkátamad, ta tumuloy kamo de pagpanulusun yu a matud a tumolad kamo de manga agta a den a nagpanulusun pati nagtiyage de pesan a kahedepan ta nano ay tinanggep de di i pinangako dide nun Makedepat.

Kamatoden I Pinangako Ni Makedepat

¹³ Esipin yu pan i Abraham ta nun nangako i Makedepat diya ay nanumpa i Makedepat de sadile na a ngalan ta an te duman pa a namas a maditas de ngalan na. ¹⁴ Ta sinabi na de Abraham, "Ako ay nangako dikaw a kakalbian ko ikaw a masakut ta bebiyen ko ikaw ni makmuk a mangápo." Inon i sinabi ni Makedepat ¹⁵ kanya nun nag-ilat i Abraham a matiyage ay tinanggep na pan i pinangako diya ni Makedepat. ¹⁶ Nano ay kating-esan tam a be i agta ide ay gesumpa ay pegemit de i namas pa a maditas de ngalan de a sadili ta de pagsumpa de de ngalan a maditas ay natapos pala i kasungduan de pati pinasurutsurotan de. ¹⁷ Maginon pala i Makedepat nun buot na a pamatoden a piyon de pinangakoan na ide a an gebulubowon i belak na dide ay dinugengan na i pangako na ni sumpa. ¹⁸ Kanya magpanulusun kamo a tuloy ta katinggesan tam ngani a an nappatud a gebutil i Makedepat ta an gebulubowon i pangako na pati sumpa kanya ikitam a geasa la diya ay gekaduman ni matibong a innawa a geilat de edup a an te kalog a peasahan tam. ¹⁹ Ta i pag-asa a oyo a matud a pakisá de pangako ni Makedepat ay magi pasangit ni innawa tam ta i pangako ni Makedepat a peasahan tam ay nangadde dikitam de langot a alane ni Makedepat. ²⁰ Ta nangyeyedi inon dehil de Hisus a pinakalawes tam a sinumilong a naona dikitam de langot ta duman eya ay napa ni pinakamaditas a maghahandug tam a an te kalog a magi laki a Melkisedik a maghahandug a den.

I Melkisedek A Maghahandug

7 Ta i Melkisedek pan ay hari de benwaan a Salem pati eya ay maghahandug ni pinakamaditas a Makedepat ta nun tinagbu na ide Abraham a inumapo de pamuno de ni manga hari a nagpakilaben dide ay nagboy diya i Melkisedek ni kalbi na. ² Ta binoy diya ni Abraham i kasangpuwu a binsa ni námit na de pagpakilaben na. Nano i kabuluhan ni tagibu a ngalan a Melkisedek ay i hari a geyedi ni kapiyonan ni Makedepat. Ta eya pala ay te ngalan a hari a geboy ni kasampatan a innawa ta kasampatan a innawa i kabuluhan ni ngalan ni benwaan na a Salem. ³ Eya ay an te nasso-

lat a Ama, ina o kaapoapohan na ide ta am pala nassolat i kapanganakan na pati kalebunan kanya eya ay katolad ni kádu a Anak nun Makedepat a maghahandug kapide man.

⁴ Uluesipin yu ta i Melkisedek ay makapangyedihan pa de Abraham ta binoy diya a kosa a innawa ni pinakamahalage a kaapoapohan tam a Abraham i kasangpuwu a binsa a námit na de pagpakilaben na. ⁵ Matud ngani a i maghahandug ide a pineta de angka ni Lebi ay nappaayun la de pagdodul a mangamit ide ni kasangpuwu a binsa de mangáyun de a Hudyo a i mangápo pala ni Abraham a magi Lebi. ⁶ Misan pan ay i laki a Melkisedek a maghahandug a an apo ni Lebi ay biniyen eya a kosa a innawa ni Abraham ni kasangpuwu pa binsa ni kayamanan a námit na pati pan i Abraham a tinumanggep ni pangako ni Makedepat ay tinumanggep pala ni pagkalbi ni Melkisedek. ⁷ Kanya katinggesan tam ngani a i geboy ni kalbi ay namas pa a maditas i kapangyedihan na de pekalbian. ⁸ Isin pa de inoman ay i maghahandug ide a mangápo ni Lebi a geamit ni kasangpuwu a binsa ay nagkelibun pan la ide misan ay i Melkisedek ay pinamatoden de kasulatan a an nagkelibun. ⁹ Pati pan kasta nasasabi tam a i Lebi a geamit ni kasangpuwu a binsa de mangáyun na ay namoy pala de Melkisedek ni kasangpuwu a binsa de padean ni Abraham. ¹⁰ Ta nun tagbuin ni Melkisedek i Abraham a namoy pala ni kasangpuwu a binsa de Melkisedek ay naddelawes pa ni Abraham i Lebi a apo na a am pa pinanganak.

¹¹ Nano be nappatud tebe a nappa ni malenis i kaagtaan de pekita ni Makedepat de padean ni paghandug ni mangápo ni Lebi ay an di tebe kaelangan a linewesan i maghahandug ide a magi Aron a apo ni Lebi, ni maghahandug a magi laki a Melkisedek a i Kristo. Ta katinggesan yu a nun panahon a nagkaduman i mangápo ni Lebi ni tungkolin de a maghahandug ay tinanggep pala ni Hudyo ide i pagdodul ide ni Makedepat a nappaayun de inon a tungkolin. ¹² Misan pan dehil de linewesan di i maghahandug ide a den ay depat pala a lewes an i pagdodul ide a binoy ni Makedepat a tagibu. ¹³ Ta i Kristo a Pinangako nun Makedepat a buot a sasabi ni oyo ay inumapo de bukud a angka ni Hudyo a am pa te maghahandug a getabeng de pighandogen dio. ¹⁴ Nano ay katinggesan ni pesan a i Panginoon tam ay inumapo de angka ni Huda ta angani te sinabi ni Moises a inumapo de angka ni Huda a maghahandug dio de beloy a pighandogen de Makedepat.

I Isin A Maghahandug A Magi Melkisedek

¹⁵ Kanya pan napa ni matallang inon a paglewes ta de nano a panahon ay dinumatong di i bowon a maghahandug a i Kristo a magi laki a Melkisedek. ¹⁶ Ta eya ay napa ni maghahandug di a te kapangyedihan a geapo de edup na a an te kalog ta angani eya maghahandug a nappaayun de pagdodul a tungkul de angka ni Lebi. ¹⁷ Ta te duman de kasulatan a pagpamatud a magioyo,

“Ikaw ay maghahandug magpakapide pa man a nappaayun de tungkolin ni laki a Melkisedek.”

¹⁸ Nano pan ay katinggesan tam a nalewes an di i den a pagdodul ide ni Moises ta mahena a an nakátabeng dikitam. ¹⁹ Ta nun sakadow ay ang kitam tinabengan dehil de inon ide a pagdodul misan ay nano ay namas pa a piyon i bowon a pag-asa tam ta de padean ni Kristo ay nakálane kitam de Makedepat.

²⁰⁻²¹ Pati pan nun pineta ni Makedepat i maghahandug ide a den a geapo de angka ni Lebi ay an te kadugeng a sumpa na misan ay nun pinangako ni Makedepat a nádetong i maghahandug a magi Melkisedek ay dinugengan na i pangako na ni sumpa na. Ta te duman de kasulatan i pangako ni Makedepat a Panginoon a te kadugeng a sumpa na a an gebulubowon i esip na a i Kristo ay maghahandug magpakapide pa man. ²² Kanya dehil de inon a sumpa ni Makedepat ay namas pa a piyon i oyo a bowon a pagpakikasungdu na ta i Hisus ay napa ni makapangyedihan di a pinakalawes tam.

²³ Isin pa de inoman ay namas pa a piyon a maghahandug i Hisus ta i maghahandug ide a den a angka ni Lebi ay makmuk a nagkallewes an ta dehil de nagkelibun ide ay an ide gepakatuloy de tungkolin de. ²⁴ Misan ay magpakapide pa man i tungkolin ni Hisus a maghahandug dehil de an eya nagkelibun magpakapide pa man. ²⁵ Ta eya ay pinakalawes a te edup a an te kalog de kasagkaden ni Makedepat. Kanya katinggesan tam a i Kristo ay nakapanleligtas nano pati magpakapide pa man ni belang gelane de Makedepat de padean na.

²⁶ Talage a i Hisus i nagkaddepat a pinakamaditas a maghahandug para dikitam a makikkakasalanan ta te piyon a innawa eya a an te kasalanan a unabis pati an kapadepade eya de geyedi ide ni mammalotin kanya pan eya nano ay pinaditas di a masakut a kakoloy ni Makedepat. ²⁷ Ta an te kaelangan eya a magi pinakamaditas a maghahandug ide a den a depat a maghahandug eya adow adow, a tagibu para de mammalotin na a sadili dingan la para de manga agta ta nun handogin pan ni Hisus a pakosa i sadile na de padipa ay inon ay sukul para de mammalotin ni pesan a makikkakasalanan magpakapide pa man. ²⁸ Ta talage i pinakamaditas a maghahandug ide a pineta a nappaayun de pagdodul ide ay manga agta la a makikkakasalanan misan ay pineta ni Makedepat i Anak na a nappa ni pinakamaditas a maghahandug a matud, magpakapide pa man ta pineta na a nappaayun de pangáko na a sinumpa an na a kalewes ni pagdodul ide.

I Hisus I Pinakamaditas A Maghahandug Tam

8 Kanya nano ay katinggesan tam a dehil de oyo a pagtodu ko ay ikitam ay te duman dingani a pinakamaditas a maghahandug a gelipa de awenan ni Makapangyedihan a Makedepat de langot. ² Ta eya ay pinakalawes tam duman de kasagkaden ni Makedepat

de matud a beloy na a pighandogen a an yinadi ni agta ta i Panginoon pan i nagyedi.

³ Nano i belang pinakamaditas a maghahandug dio de putok i ay pineta ide a gehandug ni paaged ide pati manga hayup a binuno kanya depat pala a i pinakamaditas a maghahandug tam a i Kristo ay te duman pala a pehandug. ⁴ Misan ay dio de putok i ay an napatud a eya ay maghahandug ta te duman di a maghahandug ide dio de putok i a gehandug a nappaayun de pagdodul ide. ⁵ Nano i peyedi ni maghahandug ide dio de beloy a pighandogen ay halimbewa pati anino la ni pesan a matud a paghandug de langot ta dingan ngona yinadi ni Moises i untik a beloy a pighandogen ay sinabi diya a mahigpit ni Makedepat a magioyo, "Mag-engat ka ta yediin mo i pesan a kato-lad ni pinakita ko dikaw nunde kalasan." ⁶ Misan ay tungkul de tungkolin a maghahandug de langot a binoy de Kristo ay katinggesan tam ngani a inon ay namas pa a te kapangyedihan de tungkolin a binoy de maghahandug ide dio. Ta de padean ni Hisus a pinakalawes tam ay namas pa a te kapangyedihan i bowon a pagpakikasungdu de pagpakikasungdu a den ta namas pa a piyon i bowon a pangako nun Makedepat.

⁷ Ta be sukul tebe un den a pagpakikasungdu ay an di tebe kaelangan a te bowon a pagpakikasungdu.

⁸ Kanya dehil de an sukul un den ay an kinasalegen ni Panginoon i Hudyo ide a i tage Israel ide pati tage Huda a an inumabut de den a pagpakikasungdu ta sinabi na,

"Nádetong ngani i adow a ako ay nekipagkasungdu ni bowon de manga Hudyo ide a mangápo ni Israel. ⁹ I bowon i ay an magi pagpakikasungdu ko de kaapoapohan de ide nun ide ay binulwag ko de bensa a Ihipto ta an ide tinumalinga a tuloy de inon a pagpakikasungdu ko kanya pinabiyaan ko ide."

¹⁰ Ta sinabi pa ni Panginoon,

"Nano ay magioyo ay nekipagkasungdu ok a liwet de manga Hudyo ide a mangápo ni Israel de nádetong a adow ta tatanom pati sosolat ko i pagdodul ko ide de esip de ta dingan ako la i Makedepat de a gealáge dide ta ide pan ay mangának ko a getalinga deko.

¹¹ Pati an di depat a totodu ni kakmukan de mangáyun de pati de manga kabinsa de i tungkul deko ta ide a pesan ay peabuyenan ok de di a masakut misan te kapangyedihan man o eyen. ¹² Ta dehil de kalbi ko dide ay pakeeyenan ko ide ni mammalotin de ta lelipat ko di i nakatakig a pagyedi de ni mammalotin."

¹³ Kanya nun sabiin di ni Makedepat i tungkul de bowon a pagpakikasungdu na ay naeyenan na di ni kabuluhan i den ta i misan ano a naeyenan di ni kabuluhan ay nakatakig di a nabut.

I Pagpodi De Putok I Pati De Langot

9 Nano ay nun panahon ni tagibu a pagpakikasungdu ay te duman a pagdodul ide a tungkul de pagpodi de Makedepat pati te duman pala a beloy a pighandogen a yinadi ni agta. ² Ta nagyedi ide ni beloy

a te aduwa a kuworto ta te duman de dibelew ni tagibu a abet a age i tagibu a kuworto a te ngalan a lugel a pigpanalanginan ta duman i salong, tinapay pati lamesa a pighandogen ninon a tinapay. ³ Misan ay duman de dibelew ni káduwa a abet a age a mokpal, i káduwa a kuworto a te ngalan a lugel ni Makedepat. ⁴ Ta duman un pighandogen a ginto a pesunugen ni mabengo pati un kahon a nattingos de ginto a nagpakita ni tagibu a pagpakikasungdu ni Makedepat de Hudyo ide ta naunid de disalad nun kahon i sugkud ni Aron a inumagid di pati aduwa a beto a kassolatan ni pagdodul ide ni Makedepat a i tagibu na a pagpakikasungdu pati oniden a ginto a te naunid a pápangan a mana. ⁵ Nano ay de magdibelew ni kahon a tipong ni taklop a ginto ay te duman a aduwa a liburto a anghel a nappaaknong i ilad de de taklop a ginto ta ide i nagpakita a duman getaan i Makedepat ta i taklop pan a ginto a sinewagen ni sagu ni hayup ay nagpakita a pinakaeyenan i kaagtaan ni mammalotin de. Misan ay hanggen dila duman i nasasabi ko a tungkul de oyo ide a paghande.

⁶ Maginon ngani i paghande de inon a beloy a pighandogen ta dingan la i manga maghahandug ide i gesilong adow adow de tagibu a kuworto tangani maghandug pati magpodi a nappaayun de tungkolin de. ⁷ Misan ay nunde káduwa a kuworto a lugel ni Makedepat ay i gekasilong la duman ay i pinakamaditas a maghahandug a pakosa la de isin a taon ta eya ay depat a te adde a sagu a hahandug na para de mammalotin na a sadili pati para de mammalotin ni manga agta. ⁸ Nano i pinakamaditas a maghahandug la i gekasilong de káduwa a kuworto a nappaayun de tagibu a pagpakikasungdu kanya hanggen an gekasilong i kaagtaan de káduwa a kuworto ay pepamato-den ni Ispiritu nun Makedepat dikitam a am pa te nakesilong de alane ni Makedepat. ⁹ Ta hanggen nano i an pagkasilong ni kaagtaan de káduwa a kuworto ay halimbewa dide a i manga handug a paaged ide pati manga hayup a binuno ay an la nakapomoy dide ni kasampatan a innawa pati pag-asa a nakapomut di ni mammalotin de. ¹⁰ Ta inon ide a handug ay tungkul la de pamangan, pag-inom, pag-uges pati attanan a ugeli a geapo de pagdodul ide, hanggen an dinumatong i bowon a pangáko a geboy ni edup a an te kalog de padean ni bowon a pagpakikasungdu.

¹¹ Misan ay nun dinumatong pan di i Kristo a maghahandug a pinakamaditas de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat de agta ay dingan an sinumilong eya de beloy a pighandogen dio de putok i a yinadi ni agta ta de namas pa a matud a beloy a pighandogen de langot. ¹² Pati pakosa la sinumilong i Hisus duman de matud a beloy a pighandogen de langot ta inon ay sukul misan ay i adde na a handug ay an sagu ni beka pati kambing ta i sadile na a sagu ta inon a pinantobus na ay nakapambobut ni mammalotin ni manga agta magpakapide pa man. ¹³ Nano ay nun te kapangyedihan pa i tagibu a pagpakikasungdu ay i manga te kasalanan a an nappatud a gepodi de Makedepat de

beloy a pighandogen ay gepasewag ide ni sagu ni kambing beka pati depug ni sinunug a mahuna a beka tangani ide ay nappa ni malenis a nappaayun de pagdodul ide. ¹⁴ Misan ay namas pa a te kapangyedihan i sagu ni Hisus ta de padean ni Ispiritu nun Makedepat ay hinandug na de Makedepat i lawes na a an te kasalanan, ta i sagu na la i nakaponguges de innawa tam ni pagyedi tam a an te kabuluhan tangani nakátabeng kitam de Makedepat a needup, magpakapide pa man.

¹⁵ Kanya nano ay dehil de paghandug ni Kristo ni sadile na ay eya ngani i napa ni makapangyedihan a pinakalawes tam de bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat tangani gekaduman i manga agta a pineta na ni mana a edup a an te kalog a pinangako na. Ta gepo de pagkalibun ni Kristo ay tinobus kitam di ta nappatud di a pakeeyenan i misan ino ni mammalotin de a yinadi de nun ide ay natalo pa ni tagibu a pagpakikasungdu.

¹⁶ Ta i halimbewa ninon ay an te kabuluhan i katibeyen ni agta hanggen an pinamatoden a nalibun di i nagsolat ni katibeyen. ¹⁷ Ta te kabuluhan la i katibeyen de pagkalibun ni nagsolat ta an te kapangyedihan hanggen needup pa i nagsolat. ¹⁸ Kanya nano ay katinggesan tam pala a misan i tagibu a pagpakikasungdu ay an te kapangyedihan hanggen an te sagu ni hayup a hinandug. ¹⁹ Ta nun pagkasabi ni Moises de pesan a kaagtaan ni belang pagdodul a pinasolat ni Makedepat ay dingan nangamit eya ni sagu ni beka pati kambing a te kadugeng a orat ta pagkadolo na ni sanga a esopo a ginipot i búlak a maderag ay sinéwag na nunde libro a kassolatan ni pagdodul ide pati de pesan a kaagtaan. ²⁰ Dingan sinabi na, "I oyo a sagu ay katibeyen ni pagpakikasungdu ni Makedepat a depat pala a tatalingaan yu." ²¹ Maginon pala ay sinéwag na ni sagu a inon un beloy a pighandogen de Makedepat pati un pegemit de a kasangkapan de pagpodi de diya duman. ²² Talage a nun te kapangyedihan pa i pagdodul ide ni Moises de agta ide ay kasta nappatud a sasabi ko a i pesan ay nappa ni malenis de pekita ni Makedepat de padean ni sagu ta matud i pigsabiin a angani pakeeyenan i misan ino ni mammalotin de be an ngona nobusbus i sagu.

Pagpakaeyen Ni Mammalotin Dehil De Pagkalibun Ni Kristo

²³ Dehil de inon ay katinggesan tam a i manga pegemit a handug de pagpodi de Makedepat dio de putok i ay anino la ni naddelangot kanya kaelangan la a nagkelenis de padean ni sagu ni hayup misan pan i naddelangot ay depat a nagkelenis de padean ni namas pa a mahalage a sagu. ²⁴ Dehil pala de inon ay i Kristo ay sinumilong de langot de kasagkaden ni Makedepat a napa ni pinakalawes tam duman ta am pan eya sinumilong de beloy a pighandogen dio a yinadi la ni agta a i anino ni matud a naddelangot. ²⁵ Pati i Kristo ay an naghandug a liwet liwet ni sadile na a magi pinakamaditas a maghahandug a Hudyo a gesi-

long belang taon de káduwa a kuworto a i lugel ni Makedepat a te adde a sagu ni hayup. ²⁶ Ta be depat tebe a gehandug a liwet liwet i Kristo ni sadile na ay depat tebe a eya ay getiis ni kalibunan na a liwet liwet hanggen nun yinadi i putok i, misan pan ay an maginon ta dinumatong eya a pakosa la de putok i de nano a panahon a inapóan tangani pakeeyenan na i kaagtaan ni mammalotin de, gepo de hinandug a sagu na a sadili. ²⁷ Nano ay te pigsabiin a depat a nelibun i pesan a kaagtaan a pakosa la dehil de mammalotin de dingan gekaduman ide ngani ni paghatol. ²⁸ Maginon pala i Kristo ta pakosa la a hinandug na i sadile na tangani getiis eya ni padusa ni Makedepat dehil de mammalotin ni kamakmakan. Misan ay de isin a adow ay nádetong eya a liwet tangani eikag na de langot i belang geilat diya ta natapos di nunde padipa i paghandug na para de mammalotin ni agta ide.

10 Kanya katinggesan tam a i tagibu a pagpakikasungdu a te manga pagdodul ay an i matud a kapiyonan ni Kristo a dinumatong di ta anino na la ta angani nappatud a nakapambobut ni mammalotin ni manga gelane de Makedepat i handug ide a sagu ni hayup de belang taon. ² Ta be nakaponguges tebe ni mammalotin de, a am pala ide te mabiyet a innawa dehil de kasalanan de ay an di tebe te kaelangan pa a gehandug ide a liwet liwet. ³ Misan pan ay katinggesan tam a kaelangan a gehandug pa a liwet liwet ta i paghandug pa, belang taon i gepaesip de kaagtaan ni mammalotin de. ⁴ Ta i sagu pan ide ni lalaki a beka pati kambing ay an nappatud a nakapambobut ni mammalotin ni manga agta.

⁵ Kanya dehil de manga handug a an nakapomut de manga agta ni mammalotin de ay nun dinumatong i de Makedepat,

"Binoy yu deko i lawes a nappa ni handug dehil de an yu pagkasalegen i handug ide a manga hayup pati kakmukan a handug. ⁶ Ta talage an yu pagkasalegen i manga handug a hayup a pesunug pati manga handug a hayup a binuno para de mammalotin ni agta ide. ⁷ Kanya sinabi ko, 'Nappahande ok di, Makedepat, tangani yediin ko i kabuotan yu ta maginon i hinola de kasulatan yu a tungkul deko.'"

⁸ Nano ay te duman a sinabi ni Kristo kangwoni a tungkul de handug ide a nappaayun de tagibu a pagpakikasungdu ta sinabi na de Makedepat, "An yu pagkasalegen i handug ide a manga hayup pati kakmukan a handug ta talage an yu pagkasalegen i manga handug a hayup a pesunug pati manga handug a hayup a binuno para de mammalotin ni agta ide."

⁹ Dingan sinabi na, "Nappahande ok di, Makedepat, tangani yediin ko i kabuotan yu," kanya katinggesan tam a linewesan ni Makedepat i manga handug a den ni handug ni Kristo a kosa a innawa. ¹⁰ Ta dehil de pagtalinga ni Hisu Kristo de kabuotan ni Makedepat ay linenis na ikitam a para de Makedepat de padean ni paghandug na a pakosa la ni sadile na a lawes ta inon ay sukul di magpakapide pa man.

¹¹ Talage i maghahandug ide a Hudyo ay depat a ide ay geuddi a getabeng adow adow pati depat pala a ide ay gehandug a liwet liwet ni manga handug a hayup misan ay an gepakapamut magpakapide pa man ni mammalotin i hinandug ide a inon. ¹² Misan ay i Kristo pan ay dehil de mammalotin ni agta ide ay hinandug na i sadile na a pakosa la ta inon ay sukul, magpakapide man. Dingan pagkahandug na ay linumipa eya de awenan ni Makedepat. ¹³ Ta nano ay geilat eya ni panahon a napadeog diya ni Makedepat i kapagebuk na ide. ¹⁴ Ta dehil de pakosa a paghandug na ay piyon a masakut de pekita ni Makedepat magpakapide pa man i pesan a linenis na a binukud para de Makedepat.

¹⁵ I Ispiritu pala nun Makedepat ay gepamatud pala dikitam a tungkul de oyo ta sinabi na a tagibu,

¹⁶ "Magioyo i bowon a pagpakikasungdu ko dide, gepayin i Panginoon. Ta pagkatakig ni panahon ni tagibu a pagpakikasungdu ay tatanom pati sosolat ko de esip de i pagdodul ko ide."

¹⁷ Ta dingan sinabi pala ni Ispiritu,

"Lelipat ko di i mammalotin de pati an de pagtalinga de kabuotan ko."

¹⁸ Kanya be pakaeyenan na di ide ni mammalotin de ay an di te kaelangan a gehandug pa ide dehil de mammalotin de.

Lumane Kitam De Makedepat

¹⁹ Kanya, manga kabinsa, ay katinggesan tam ngani a nappatud di a gelane kitam de Makedepat de kataanan na dehil de sagu ni Hisus a binumusbus.

²⁰ Ta te duman di para dikitam i sesilan a bowon a paagow de Makedepat a i Kristo a needup kapide man ta de padean ni lawes na a nagtiis ay nakayesan di i magi abet a sagbong de kataanan ni Makedepat. ²¹ Ta eya ngani i makapangyedihan a maghahandug tam a te kapangyedihan di de pesan a manga pineta ni Makedepat. ²² Kanya lumane kitam di de Makedepat a te piyon a innawa, a an te aduwa a esip ta sinéwagan di ni sagu ni Kristo i innawa tam a te kasalanan a napa ni malenis pati naugesan di i lawes tam ni orat a malinow. ²³ Ta depat a notuloy kitam de pag-asa tam a pepamatoden tam, a an te aduwa a esip ta katinggesan tam pan a an butelan i Makedepat a nangako.

²⁴ Pati pelitin tam a matulutoduan ni pagyedi a piyon pati pagbuot de kapadepade a agta. ²⁵ Ta wet tam pala kelipatan i pagkang tam de pagpolong a magi peyedi ni kakmukan ta piyon pa a patibongin tam i innawa ni belang isin dikitam, a namas nano a katinggesan tam di a alane di i adow a pagdetong ni Panginoon.

²⁶ Nano ay be pinatingges di dikitam i kamatoden a tungkul de paghandug ni Hisus misan ay getuloy kitam pan la a kosa a innawa a geyedi ni mammalotin ay an di te kakmukan a handug a nanlelenis dikitam ni mammalotin tam. ²⁷ Pati gekaduman kitam ni gepakatakut a pagpadusa de adow a paghatol ta so-sunug ni apoy i pesan a kapagebuk ni Makedepat. ²⁸ Isin pa de inoman ay i misan ino a gepaeyen ni kab-

uluhan ni pagdodul ide ni Moises ay dingan te duman a gepamatud a tiluwon o aduwa de pagpaeyen na ay an kakalbian a bobuno. ²⁹ Misan ay namas pa a mabiyet i padusa de belang gekapoy de Anak nun Makedepat pati de an te gelang de Ispiritu na a gepaabuya ni kosa a tabeng ni Makedepat. Talage a mabiyet pala i pagpadusa na de agta a gepaeyen ni kabuluhan ni sagu ni Kristo a binumusbus a naglenis diya, a nagbukud pala para de Makedepat ta kati-beyen inon a sagu ni bowon a pagpakikasungdu ni Makedepat. ³⁰ Ta peabuyenan tam pan i kapangyedihan ni nagsabi ni magioyo,

"Ako i nebilos pati gepadusa."

Sinabi na pala,
"Ako a Panginoon ay hahatolan ko i mangának ko ide."

³¹ Talage a katinggesan tam a gepakatakut i násapit be nappa de misan ino i pagpadusa ni Makedepat a needup magpakapide pa man.

³² Kanya esipin yu a nun tagibu a pinatingges dikamo i tungkul de Kristo ay nagtiis kamo ni makmuk a kahedepan misan ay ang kamo nadeog. ³³ Be magkabuyo ay ikamo ay i namamos a pinahedepan de pekita ni kaagtaan, be magkabuyo pan ay nagkapadugeng kamo de manga kabinsa a pinahedepan ni maginon. ³⁴ Pati nagkakalbi kamo a tinumabeng pala de nagkabbilango ide pati misan peamit ni kakmukan i pesan yu a kasangkapan ay nagkasalig kamo ta katinggesan yu a namas pa a an te kalog i kayamanan a hinande para dikamo de langot. ³⁵ Kanya nano ay wet kamo maeyenan ni pagpanulusun yu de Makedepat ta i pagpanulusun yu diya ay te bilos a masakut de inapóan a adow. ³⁶ Talage a kaelangan a ikamo ay magtiyage tangani makayedi kamo di ni kabuotan ni Makedepat ta dingan tatanggep yu pan i pinangako na dikamo a i edup a an te kalog. ³⁷ Ta te duman de kasulatan a magioyo,

"De untik a panahon ay nádetong di i peilat tam, ta an di naaloy."

³⁸ Pati sinabi ni Makedepat a magioyo,

"I gepanulusun la i nappa ni malenis a an te kasalanan de pekita ko ta eya i te edup a bowon a geapo deko, misan be i misan ino ay getalokokod deko ay kagengsaan ko eya."

³⁹ Nano, manga kabinsa, ay ang kitam kadugeng de kinumapoy ide a nopuksa ta ikitam ay gepinagpanulusun de Makedepat a nalligtas ngani.

Tungkul De Pagpanulusun De Makedepat

11 Nano ay gepo de pagpanulusun tam ay peabuyenan a tatanggep tam i peasahan tam pati katinggesan pala a te duman ngani i an tam pa pekita. ² Ta dehil de pagpanulusun a maginon ni kaapoapohan tam ide nun nowon ay kinasalegen ide ni Makedepat.

³ Pati gepo de pagpanulusun tam de surut nun Makedepat ay katinggesan tam a i putok ay yinadi na

de padean ni makapangyedihan na a surut ta i pesan a pekita nano ay gepo de an pekita.

⁴I Abel ay nagpanulusun de Makedepat kanya pan eya ay nakapaghandug ni namas pa a piyon de handug ni Kain ta dehil ngan de inon ay pinaabuya ni Makedepat a i Abel ay piyon a agta de pekita na nun tanggepin na i handug ni Abel. Ta misan nalibun di nun nowon i Abel ay gepamatud pa dikitam i piyon a pagyedi na a inumapo de pagpanulusun na.

⁵Dehil pala de pagpanulusun ni Inok ay eya ay inadde de langot a an di nalibun ta an di eya kinta dio de putok i ta inadde di eya ni Makedepat de langot ta sinabi pan de kasulatan a kinasalegen eya ni Makedepat dingan ngona inadde eya de langot. ⁶Kanya katinggesan tam a i an ide gepanulusun ay angani kasalegen ni Makedepat ta i belang buot a gelane diya ay depat ngani a magpanulusun a te duman a Makedepat a eya pala i nomoy ni bilos de belang gepanulusun diya duman de kataanan na.

⁷Dehil pala de pagpanulusun ni Nowe ay iningátan na a tinalingaan un sinabi diya ni Makedepat tungkul de nangyeyedi misan an na pa pekita kanya nagyedi eya ni hanga a bengka tangani nalligtas i mittanak na. Ta dehil de pagpanulusun ni Nowe ay pinakita na a depat a podusahan ni Makedepat i manga an gepanulusun ta misan te pagkakataon ide ay an de buot a nonulusun pati dehil de pagpanulusun na pala ay napa ni malenis eya de pekita ni Makedepat.

⁸Dehil pala de pagpanulusun ni Abraham ay tinumalinga eya nun dinodul eya ni Makedepat a paagow de putok a mamana na, a pinangako diya ni Makedepat kanya tinumotul eya a winalat na i lugel na a sadili a an katinggesan ti deno eya paagow. ⁹Gepo de pagpanulusun na pala ay tinumaan eya de putok a pinangako diya ni Makedepat a magi eya ay isin a biseta a an te putok a sadili ta pinaalis-alis na i beloy na a tolde de panaántaan na. Maginon pala i Isak a anak ni Abraham pati apo na a Hakob a kapadepade de a tinumanggep pala ni pinangako ni Makedepat. ¹⁰Ta misan maginon i petaanan ni Abraham dio de putok i ay nagilat eya de panahon a nakádetong de benwaan a bowon a an nagkesede ta i Makedepat i binumáluk a nagpayedi.

¹¹Dehil pala de pagpanulusun ni Sara a bebi ni Abraham ay nanganak eya misan eya ay matande di a masakut a an nappatud a nanganak de peesip ni agta ta katinggesan na pan a an gebutil i Makedepat a nangako diya. ¹²Misan i lalaki a bebi na a i Abraham a kasta ni an di pala te kaya di a geakaanak, ay inumapo diya i makmuk a masakut a mangápo na a magi kamakmuk ni butatala de langot pati langges de atab.

¹³Ide a pesan ay nalibunin a te pagpanulusun de Makedepat ta misan an de námit i pinangako na dide ay an ide kinumapoy de pagpanulusun de ta kinatinggesan de pan a gekaduman ide ninon a pinangako na dide de isin a adow. Pati nagpamatud ide de pesan a i kataanan de a matud ay de langot ta magi an ide tage dio ta magi biseta la ide dio de putok i. ¹⁴Ta

pepaabuya pan ni manga agta a gepamatud ni maginon a ide ay gelawag la ni pigtaanan de a matud. ¹⁵Ta be naisepan de tebe a tungkul de den de a lugel ay talage ngani a nappatud ide a náampungang a liwet.

¹⁶Misan pan ay i buot de a lugel ay i namas pa a piyon a i naddelangot kanya i Makedepat ay an namamos a oolangan de a Makedepat de ta pinaghande na ide ni bowon a benwaan de.

¹⁷⁻¹⁸Nano ay sinabi ni Makedepat de Abraham, "I pesan la a naápo de Isak a anak mo i matud a mangápo mo." Misan ay dehil de pagpanulusun na ay hinandug na i Isak a kádu a anak na a bobuno na tebe nun eya ay sinubukan ni Makedepat ta nappahande ngani eya a handogin na de Makedepat misan i anak a pinangáko diya ni Makedepat. ¹⁹Ta nanulusun i Abraham a te kapangyedihan i Makedepat a pakeedup na a liwet i Isak de nalibunin kanya nun bobuno na tebe i Isak ay kasta tinanggep a liwet ni Abraham i Isak gepo de nalibunin.

²⁰Pati dehil pala de pagpanulusun ni Isak ay pinamatoden na de mangának na a Hakob pati Isaw a nappa dide i pagkalbi ni Makedepat de nádetong a adow.

²¹Ta dehil de pagpanulusun pan ni Hakob, nun nopugtusan di a mandeli ay pinamatoden na pala a nappa de aduwa a mangápo na a anak ni Hose i pagkalbi ni Makedepat de adow a nádetong. Ta pagbol na de gemut ni sugkud na ay dinumoko a nagpodi eya de Makedepat.

²²Ta dehil de pagpanulusun ni Hose nun mandeli di a nelibun ay hinola na a nototul i manga Hudyo de Ihipto de nádetong a adow ta tinutugun na dide a addein de pala i kulukaksan na a taporin de bensa a pinangáko dide ni Makedepat.

²³Nano ay i Moises nun eya ay pinanganak di ay dehil de pagpanulusun ni kamoddenan na ay tinagu de eya ni tiluwon a bulan ta kinta de a masampat eya pati an ide nagkatakut a an tinumalinga de pagdodul nun hari, a depat a bobuno de i mangának de a lalaki.

²⁴Ta nun te sukul di a tandé i Moises dehil pala de pagpanulusun na ay pinangeyen na a ina na un mahuna a anak nun hari. ²⁵Ta yadi pa diya a nekibinsa de kahedepan ni mangának ide ni Makedepat de gekaduman eya ni an naaloy a kasalegen a geapo de mammalotin a pagyedi dio de putok i. ²⁶Ta inesip na a yadi pa i magtiis ni paglibek pati kahedepan dehil de Kristo a Pineta a nádetong, de gekaduman eya ni kayamanan ni Ihipto ta kinatinggesan na a te duman a piyon a bilos de nádetong a adow.

²⁷Kanya dehil de pagpanulusun na ay tinumotul eya de Ihipto a an nagkatakut misan nagbulas diya un hari. Ta misan nagkehedepan eya ay tinumalinga eya a tuloy de Makedepat ta kasta na la ni pekita i Makedepat. ²⁸Pag-ampulang na de Ihipto ay dehil de pagpanulusun na a inon ay pinayedi na i kaadowen ni Paskuwa ta eya ay nagdodul de Hudyo ide a depat a te magipinagseweg ni sagu ni anak a topa de belang pin-tohan ni beloy de tangani wet bunoin ni anghel i pesan a mangának a Hudyo a panganay.

²⁹ Pagkatapos ninon ay dehil de pagpanulusun ni manga Hudyo ay nakasabusabu ide de Atab a Maderag ta pinakamala ni Makedepat i langges de gitna ni nabinsa a atab tangani te bektas. Misan ay nun sinu-moysoy i tage Ihipto ide ay talage a naomosin ide a pesan.

³⁰⁻³¹ Nano ay pagkatakig ni apat a puwu a taon ay dehil pala de pagpanulusun ni Hudyo ide ay pinakang de i magsosobuk de ide de benwaan a Heriko. I Rahab pan a malot a mahuna a tage benwaan a inon ay nagaláge de magsosobuk ide kanya dehil de pagpanulusun na de Makedepat ay an na kakoloy de man-gaayun na a napuksa, a an tinumalinga de Makedepat. Ta dehil pala de pagpanulusun ni Hudyo ide ay linum-aben ide de tage Heriko ide a linumebut pala ni pito a adow a nag-olang-olang kanya naregen i manga bekod ide a beto ni benwaan a inon.

³² Nano ay anak di te nasasabi pa ta anak te panahon a gesabi dikamo ni tungkul de kaapoapohan tam a Gideon, Berak, Samsun, Hepto, Debid, Samuel pati manga magsasabi ide a den. ³³ Ta dehil de pagpanulusun de ay nanalo i hari ide de kakmukan a hari. Nagsákup ide a piyon, tinanggep de i manga pangako ni Makedepat pati nakapag-abet i tipide de nguso ni manga liyun ide. ³⁴ Ta namalong ide ni hanga a masakut a degmang. Naligtas pala ide de utak ta misan mahena ide ay biniyen ide ni tibong a nakilaben tangani matalo de ngani i hukbu ni kakmukan a bensa. ³⁵ Dehil pala de pagpanulusun ni mahunain ay pinakaedup a liwet i mangayun de a nalibunin. I kakmukan pan ay an kinumapoy de Makedepat misan pinahedepan ide a tuloy ta pineta de pan a malibun de hedep dehil de pagpanulusun de de Makedepat ta binuot de a magkaduman ide ni namas pa a piyon a edup. ³⁶ I kakmukan pan ay nagtiis ni paglibek, pati paglapdit ta te duman pala a nabilanggo a nagepus ni tanikala. ³⁷ Ide ay binulubonglag. Ide ay linagedi tangani mapugtus ta te duman pala a binuno de padean ni utak ta ide ay mahedepin a te manga bedu ide a katan ni topa pati kambing. Pagkagengsaan pa ide a kakululalbi ngani a masakut. ³⁸ Ta dehil de gengsa dide ni manga an gepanulusun ay nagulugela ide de lugel a ilang pati de kalasan. Nagitinagu pala ide de manga gob de kalasan pati de bulubulsut ni putok misan ay de pekita ni Makedepat ay an ide te kapadepade dio de putok i.

³⁹ Talage a dehil de pagpanulusun de de Makedepat ay kinasalegen de eya misan ay nun nalibun di ide ay an de pa tinanggep dio de putok i i pinangako dide ni Makedepat. ⁴⁰ Ta hinande na para dikitam i namas pa a piyon a násapit de langot ta binalak ni Makedepat a nappa ni malenis ide a kasabe tam de kataanan na.

I Makedepat I Ama Tam

12 Kanya uluesipin yu ide a kamakmukan a nagpaabuya a te kabuluhan a masakut i pagpanulusun de de Makedepat misan pinahedepan ide. Ta nagkaddepat a ikitam pan ay masépag a nanyeyedi ni

kabuotan ni Makedepat ta depat pala a kapoyen tam i pesan a mammalotin tam a geabet dikitam de pag-abut tam de Panginooon. ² Kanya yadi pa a magpakalawag kitam de Hisus ta eya ngani i peapoan ni pagpanulusun tam pati eya pala i gepatibong de oyo hanggen de kalog. Ta dehil de kasalegen a geilat diya ay panganó na i kaulaumamos a pagtiis na de padipa ta nano pan ay gelipa eya de awenan ni piglipaan ni Makedepat de langot.

³ Kanya uluesipin yu a ti papalano a tiniis na i pagkagengsa diya ni makikkakasalahan ide tangani wet nappa ni mahena i innawa yu a natalo a tuloy. ⁴ Ta ikamo pan ay am pa nagkehedepan a magi Kristo hanggen de pagbusbus ni sagu yu dehil de paglaben yu de mammalotin. ⁵ Ta pati wet yu kelipatan i sinabi dikamo ni Makedepat a mangának na ta inon a surut a gepatibong de innawa yu ay magioyo,

“Ikamo a mangának ko ay depat a sapotin yu be pesosol ko ikamo pati wet kamo pan nappa ni mahena i innawa yu be pepadusahan ko ikamo. ⁶ Ta ako a Panginooon ay pesosol ko i pesan a pebuot ko pati pepadusahan ko pala i belang mangának ko.”

⁷ Kanya depat kamo a magtiis be pepadusahan kamo ni Makedepat a magi isin a ama de anak na ta an te misan ino a ama a an gepadusa de anak na. ⁸ Ta be ang kamo pepadusahan a magi belang kakmukan a anak na ay ang kamo matud a anak na. ⁹ Isin pa de inoman ay pepadusahan kitam ngani ni manga ama tam de putok i pati pegelang tam ide kanya namas pa a depat ngani a gelangin tam i Ama tam de langot tangani maedup kitam ni bowon. ¹⁰ Ta i manga ama tam pan ide dio de putok i ay pepadusahan de ikitam ni antisik a panahon a nappaayun la de katinggesan de misan ay i pagpadusa dikitam ni Makedepat ay tangani ikitam ay te pakinabeng a magkaduman pala ni kapiyonan na. ¹¹ Matud ngani a be ikitam ay pepadusahan ni misan ino ay ang kitam nagkasalig ta nagkolungkut kitam. Misan ay pagkatakig ninon ay gekaduman kitam a tinoduan ni kasampatan a innawa a te masampat a edup a an te mammalotin.

Pagsabi Pati Pagpaengat

¹² Kanya nano ay patibongin yu i innawa yu a getiis ni kahedepan. ¹³ Ta depat kamo di a tumuloy de pag-abut yu de Makedepat tangani i manga te aduwa a esip dikamo ay umampulang di de matud a bektas.

¹⁴ Pelitin yu a wet kamo nekitalo de misan dino tangani magkaduman kamo ni kasampatan a innawa pati pelitin yu a nappa ni malenis kamo a an migyedi ni malot ta be an yo yeyedi ay angani kekita ni misan ino i Panginooon. ¹⁵ Magipinag-engat kamo a wet kapoyen ni misan ino dikamo i kosa a tabeng ni Makedepat pati wet te duman dikamo i nappa ni malot a nakàalis de kakmukan, a nakogulo de kamakmukan. ¹⁶ Mag-engat kamo pala a wet nappa ni natalo de buot ni lawes yu a gekapoy pan de pangako ni Makedepat a magi Isaw ta linewesan na ni isin la a pinggen a pápangan i kapangyedihan na a panganay. ¹⁷ Ta katinggesan yu ay

pagkatapos ninon ay buot na a masakut a tatanggep na i kapangyedihan na a den a panganay misan ay an di te pagkakataon a amitin na a liwet inon ta misan inaged na a te kakolay a pagtangos a masakut ay an di nappatud a bobowon na i pagpeta na a den.

¹⁸ Nano ay de pagpodi yu de Makedepat ay ang kamo magi Hudyo ide a den a linumane de Kalasan a Sinai a an nagkaeilengan, a te gedilab a apoy de palebut na pati madumos a masakut de ditas, a te duman pala a palos a maslog a masakut. ¹⁹ Ta te tinug pala ni paoni pati te surut nun Makedepat a peikna ni manga agta misan ay nag-aged ide a tumimok di inon a surut a gepakatakut dide. ²⁰ Ta nagkehedepan ide a gepatalikngoy de pagdodul na a sinabi a, "I misan ano a nesikad de oyo a kalasan, hayup man o eyen ay bobonglag hanggen eya ay an nagkelibun." ²¹ Talage ngani a gepakatakut i kinta de kanya pan misan i Moises ay sinabi na, "Nagkatakut ok di a masakut."

²² Misan ikamo pan a manga gepanulusun de Hisus ay kasta linumane kamo di de Kalasan a Sion de langot a i bowon a Herusalem a benwaan ni Makapangyedihan a Makedepat a naddumanan pala ni makmuk a masakut a anghel a pepodian de i Makedepat. ²³ Talage a linumane kamo ngani de kapolongan ni manga gepanulusun ide a nallista di de langot, de Makedepat a Huwis ni pesan a kaagtaan pati de manga gepanulusun duman de langot a pinakaeyenan di ide ni paghatol dide. ²⁴ Pati linumane kamo pala de Hisus a eya a pinakalawes tam de pagpaki-kusungdu a geboy ni bowon a bektas a paagow de Makedepat ta i sagu na a te adde ni kalbi ni Makedepat de pesan ay namas pa a te kabuluhan de sagu ni Abel a te adde pan ni padusa ni Makedepat de namuno diya.

²⁵ Kanya nano ay wet kamo gekapoy de Makedepat a gesurut dikamo ta nun nowon ay pinadusahan ngani i gekapoy ide de surut nun Makedepat de Kalasan a Sinai kanya namas kitam pa a podusahan be gekapoy kitam de surut nun Makedepat a geapo de langot.

²⁶ Ta dehil de surut na nunde Kalasan a Sinai ay yinumogyog i putok misan ay pinangáko na di, "Liwet ko a yoyogyog a an la i putok ta pati i langot pala." ²⁷ Nano inon a surut a, "Liwet ko" ay gepamatud a nakopuksa ni pesan a yinadi a nagkoyogyog ta de maginon ay nawalat i an nagkoyogyog.

²⁸ Nano ay depat kitam a magpasalamat de Makedepat ta biniyen na ikitam ni kataanan de alane na a an nagkoyogyog kanya magpodi kitam diya a te manga gelang pati takut ta inon i kasalegen na. ²⁹ Ta i Makedepat tam ngani ay magi apoy a gepakasunug ni pesan a gebuot de mammalotin.

I Pagtabeng A Pagkasalegen Ni Makedepat

13 Nano, manga kabinsa, depat a magbuotan kamo a tuloy a magi kinabinsa a gepakikaisin de Kristo. ² Pati pan wet yu kelipatan i pagtanggep yu a piyon de tage kakmukan ide a lugel ta i kakmukan a nagyedi ni maginon ay tinumanggep ide a piyon ni anghel ide a an de katinggesan. ³ Ta tumabeng kamo

pala de nabbilanggo ide a magi ikamo ay nabbilanggo pala a kakoloy de. Maginon pala de pepahedepan ide ay tumabeng kamo pala dide a magi ikamo pala ay pepahedepan a kakoloy de.

⁴ Nano ay depat a gelangin ni pesan i pagbebi, a wet gepakialam i te bebi di de kakmukan ta i belang gepakialam ay podusahan ngani ni Makedepat.

⁵ Wet kamo pala mapa ni migbuot de kuwarta ta masalig kamo la de napadikamo ta sinabi pan ni Makedepat a magioyo, "Ang ko ikamo pabiyaan o wawalat man." ⁶ Kanya nasasabi tam a malinow, "I Makedepat i getabeng deko ta anak nagkatakut misan ano i yediin deko ni agta."

⁷ Pati esipin yu i den yu ide a pinakamatande a nagsabi dikamo ni surut nun Makedepat ta esipin yu pala a ti papalano ide a naedup pati nalibunin ta depat a tumolad kamo de pagpanulusun de de Makedepat.

⁸ Ta i Hisus Kristo ay an gebulubowon misan hanggen nun magpakapide pa man, nano pati magpakapide pa man. ⁹ Kanya wet kamo gepadeya de sadisadi a pagtodu a an matud ta yadi pa a patibongin yu i innawa yu gepo de kosa a tabeng ni Makedepat ta an piyon be náabut kitam a liwet de kaugelian ni Hudyo ide a tungkul de pamangan ta i gepinag-abut pan duman ay talage a an la ide te pakinabeng.

¹⁰ Misan ikitam pan ay gepakikaisin de Kristo dehil de hinandug na duman de padipa ta de inon a pighandogen ay an nappatud a nekikaisin i maghahandug ide a Hudyo a gehandug pa de beloy a pighandogen de Makedepat. ¹¹ Nano ay te ugeli i pinakamaditas a maghahandug ide a Hudyo a gehandug ni sagu ni hayup para de mammalotin ni manga agta de káduwa a kuworto a i lugel ni Makedepat misan ay i lawes pan nun hayup ay pesunug de de ditow ni benwaan.

¹² Maginon pala i Hisus ay nagtiis a nagpakalibun de ditow ni benwaan tangani mabukud na ikitam para de Makedepat gepo de sagu na. ¹³ Kanya depat kitam ngani a magtiis ni paglibek a magi tiniis na nun binumulwag eya de ditow ni benwaan na. ¹⁴ Ta an dio de putok i, i matud a benwaan tam ta ikitam a manga gepanulusun ay gepakalawag ni bowon a benwaan pagdetong ni pineta a adow. ¹⁵ Kanya depat a ugnay kitam a gehandug de Makedepat ni pagpodi de padean ni Hisus ta depat a gepamatud kitam a i ngalan na ay makapangyedihan. ¹⁶ Wet yu pan kelipatan i pagyedi a piyon pati pagtabeng de kapadepade tam a manga agta ta inon ngani i magi handug a pagkasalegen ni Makedepat.

¹⁷ Pati ugnay kamo a tumalinga a gegelang de pinakamatande yu ide ta ide pan ay te tungkolin a gealáge dikamo ta i belang isin dide ay násagkad de Makedepat a Huwis a gepamatud a tungkul de tungkolin de. Kanya be náalinga kamo dide ay nagkasalig ide ta be ang kamo pan getalinga dide ay nagkolungkut ide pati ang kamo te pakinabeng.

¹⁸ Manga kabinsa, magpanalangin kamo para dikami ta hanggen katinggesan mi ay ikami ay te malenis a innawa de pekita ni Makedepat ta buot mi ngan a

yeyedi a nappaayun de kapiyonan ni Makedepat de pesan a panahon.

¹⁹ Pati geaged ok a masakut dikamo a magpanalangin kamo para deko tangani makaampulang ok a tambing dena dikamo.

I Panalangin

²⁰⁻²¹ Nano i Makedepat a peapoan ni kasampatan a innawa a eya a nagpakaedup a liwet de Panginon tam a Hisus ay boyin na tebe dikamo i tibong tangani makayedi kamo ni nappaayun de kabuotan na. Ta eya pan i makapangyedihan a mag-aalage ni topa ide dehil de sagu na a katibeyen ni an te kalog a pagpakikasungdu ni Makedepat de manga agta ta de padean ni Hisu Kristo ay nayeyedi tam tebe i pagkasalegen na.

Mapa de Kristo tebe i pagpodi magpakapide pa man. Iwina i matud.

Inapóan A Surut

²² Nano ay geaged ok dikamo a magpatalikngoy kamo a piyon de oyo a sinabi ko a pagpatibong ta anti-sik pan la i solat ko a oyo dikamo. ²³ Pati buot ko a matinggesan yu a nakabulwag di i kabinsa tam a Timoteo de bilanggoan. Nano be eya ay nádetong dio ay eikag ko eya pagkang ko dena dikamo.

²⁴ Nano ay pakibeti yu ikami de pinakamatande ide dikamo pati de pesan a pineta ni Makedepat dena ta pebeti kamo pala ni manga kabinsa dio de Italia i.

²⁵ Mapadikamo tebe a pesan i kosa a tabeng ni Makedepat a Ama. Iwina i matud.

Santiago

1 I oyo ay gepo deko a Santiago a katabeng ni Makedepat pati Panginoon a Hisu Kristo. Gebeti ok dikamo a gepanulusun a Hudyo a nappakálat di de bukud bukud a bensa.

Tungkul De Pagpanulusun Pati De Agta A Naketingges

² Manga kabinsa ko, masalig kamo be gedetong dikamo i bukud bukud a kahedepan. ³ Ta katinggesan yu pan a getibong kamo de pagtiyage yu be pesubukan i pagpanulusun yu. ⁴ Ta be getibong kamo de pagtiyage yu hanggen de kalog ay dingan gemaktong i pagpanulusun yu a an te kolang. ⁵ Misan pan ay be te duman dikamo a kolang i katinggesan na ay magaged eya de Makedepat ta boboy na de pesan a geaged a an mademut, a an na pala aamamos. ⁶ Misan ay de pag-aged pan ay depat a te pagpanulusun a malagdu a wet te aduwa a esip. Ta i agta a te aduwa a esip ay magi tagbok a makusokusó ti misan deno petongog ni palos. ⁷ Kanya wet umasa a nátanggep ni misan ano a náapo de Panginoon i agta a inon ⁸ ta i gebulubowon i esip na ay an na katinggesan ti ano i talage a buot na.

Te Duman A Mahedep Pati Mayaman

⁹ Nano ay depat a masalig i kabinsa a mahedep ta eya ay anak ni Makedepat. ¹⁰ Depat pala a masalig i kabinsa a mayaman a te masidong a innawa ta an di i pag-asa na de yaman na a nagkeeyen a magi bulaklak ni demo. ¹¹ Ta de pagtipa ni adow a menit a masakut ay nagkárango di i pesan a demo ta nagkoporas di i bulaklak a pesan a an di i kasampatan de. Talage a maginon pala i mayaman a geasa la de yaman na ta de pagdugeng na i yaman na ay nelibun eya.

Tungkul De Pagsubuk Pati Pagtukso

¹² Piyon i kapuoyen ni agta a getiyage de pagpanulusun na misan eya ay pesubukan ta de pagkadeog na de pagsubuk diya ay tatanggep na ngani i edup a an te kalog a pinangako ni Makedepat de pesan a gebuot diya. ¹³ Nano ay be petukso i misan ino ay wet na sasabia a eya ay petukso ni Makedepat. Ta an napatud a totukso i Makedepat ni mammalotin pati i Makedepat pan ay an nonukso de misan ino. ¹⁴ Kanya pan petukso i belang agta be nagkáakit eya ni sadile na a buot. ¹⁵ Ta be i malot a buot na ay notuloy ay paagow eya de mammalotin. Ta be pan i mammalotin na ay notuloy ay paagow eya de kalebunan na a nakki-blag de Makedepat.

¹⁶ Manga kabinsa ko a pebuot, wet kamo magpadeya. ¹⁷ Ta i belang piyon pati matud a paaged ay geapo de Makedepat a Ama a nagyedi ni pesan a salong de langot. Geisin-isin i ropa de, misan i Makedepat ay an gebulubowon i ugeli na de pesan a agta. ¹⁸ Ta ikitam ay yinadi na a mangának na dehil de surut na a kamatoden, a nappaayun de kabuotan na tangani ikitam a gepanulusun ay nappa ni te kapangyedi-han pa de pesan a agta dio de putok i.

Tungkul De Pagpatalikngoy Pati Pagtalinga

¹⁹ Kanya, manga kabinsa ko a pebuot, ay makatingges kamo a gepatalikngoy, te makowe a pagsurut pati wet loktat a gebulas. ²⁰ Ta i bulas ay an nakátabeng de agta a geugeli ni piyon de pekita ni Makedepat. ²¹ Kanya pan nano ay butin yu di i mammalotin yu a kauluamamos, a tanggepin yu pan a te masidong a innawa i surut nun Makedepat a pinat-inges na, a nanleligtas dikamo.

²² Nano ay magtalinga kamo de surut nun Makedepat, a wet magpatalikngoy la tangani wet yu pedeya i sadile yu. ²³ Ta i misan ino a gepatalikngoy la de surut, a an getalinga ay magi isin a agta a gepakalawag de mukha na de salamin. ²⁴ Misan ay nun pagkákita na di de mukha na ay tinumotul di a nalipatan na a tambing i ropa ni mukha na. ²⁵ Misan i agta a matiyage a getalinga de pesan a surut nun Makedepat, a an gepatalikngoy la a nalipatan ta getalinga pan ay piyon i kapuoyen na de pesan a pagyedi, a an di eya alepin.

²⁶ Nano ay be te duman a agta a gesabi a eya kon ay geabut de Makedepat misan an na pan petimok i surut na a mammalotin ay an te kabuluhan i pag-abut na ta pedeya na la i sadile na. ²⁷ Ta magioyo a sasabi ko i matud a pag-abut de Makedepat a Ama. Magtabeng kamo de lubusin pati de mahunain a belo de kahedepan de. Pati umelag kamo de mammalotin dio de putok i.

Wet Yu Pepeta I Misan Ino A Agta

2 Manga kabinsa ko a gepanulusun pa de Panginoon a Hisu Kristo a i Panginoon a te gepakain-gap ay wet yu pepetaa i misan ino a agta dehil de ropa na. ² Ta halimbewa be ikamo ay gepolong ay dingan nesilong i isin a mayaman a te singsing ni ginto pati nappabedu ni masampat misan ay nesilong pala i isin a mahedep a binelow i bedu na ³ ta dingan gegelang kamo la de te masampat a bedu a sasabi yu diya, "Ay lumipa kamo tebe dio de piglipaan a masampat," mis-

an sasabi yu pan de mahedep, "Ay umuddi kad la o lumipa kad la dio de salog i a alane ni lepan ko i,"⁴ ay talage a malot non. Ta pineta yu i agta a magi an kapadepade yu ide. Ta ikamo ay naghatol ni an matud.

⁵ Manga kabinsa ko a pebuot, patalikngan yu ta pineta ni Makedepat i mahedepin ide dio de putok i tangani nappa ni mayamanin ide ni pagpanulusun de de Hisus, a gemana pala ide de kataanan ni Makedepat a pinangako na de belang gebuot diya. ⁶ Misan ay ikamo pan ay ineyenan yu ni kabuluhan i mahedepin ta i pepodi yu la ay i mayamanin ide a gelolong pati gepabilanggo dikamo. ⁷ Ta ide pala i gesurut ni malot de pegalang a ngalan ni Kristo a nginalan dikamo.

⁸ Piyon i pagyedi yu be getalinga kamo de pagdodul a binoy ni Panginon a nassolat a, "Buotin mo i kapadepade mo a agta a magi pagbuot mo de sadile mo." ⁹ Misan be pepeta yu i misan ino a agta dehil de ropa na ay nagkasala kamo kanya hahatolan kamo dehil de pagdodul a inon a sinede yu. ¹⁰ Ta be te duman a agta a getalinga de kamakmokan a pagdodul misan pan an eya getalinga de isin a pagdodul ay talage a eya ay magi agta a makikkakasalahan a an getalinga a unabis de pesan a pagdodul. ¹¹ Kanya i Makedepat i gesabi a, "Wet makialam kamo de bebi ni kakmukan," pati eya pala i gesabi a, "Wet nomuno." Misan be ang kamo makialam de bebi ni kakmukan ta namuno kamo pan ay makikkakasalahan kamo di a hinatolan a nagsede de pagdodul ide. ¹² Kanya mag-engat kamo de pagyedi pati de pagsurut yu ta hahatolan kamo a nappaayun de pagdodul a nagpalaya dikamo a magioyo, "Buotin mo i kapadepade mo a agta a magi pagbuot mo de sadile mo." ¹³ Ta de agta a an te kalbi ay hahatolan ni Makedepat a an te kalbi misan pan ay de agta a te kalbi ay gekaduman eya ni kasalegen a an hahatolan.

I Pagpanulusun Ay Depat A Te Kakoloy A Pagyedi A Piyon

¹⁴ Manga kabinsa ko, ano i pakinabeng ni agta a gesabi a eya ay gepanulusun a am pan te kakoloy a pagyedi a piyon? Talage a an naligtas i agta de maginon a pagpanulusun. ¹⁵ Ta halimbewa be te duman a kabinsa a lalaki o mahuna a an te bedu a sukul pati pápangan ¹⁶ ay an te kabuluhan i pagkalbi tam dide be sasabi tam la a magioyo, "Nappa dikaw tebe i kabee-tan a esip ni Makedepat ta magbedu ka a mamangan," misan ay an tam pan peboy i kaelangen na a unabis. ¹⁷ Kanya pan ay neeyenan ni kabuluhan i pagpanulusun a oyo dehil de lallan la a an te kakoloy a pagyedi a piyon.

¹⁸ Nano ay kati te duman a agta a gesabi de ayun na a, "Pesabi mo a te pagpanulusun ka la de Makedepat tangani nalligtas ka misan para deko ay geyedi ok ni piyon tangani nalligtas ok." Be maginon ay totubeg ko de aduwa i matud, a an nappatud a pepakita tam i pagpanulusun tam a matud be an te kakoloy a piyon a pagyedi pati i piyon a pagyedi tam ay tande ni pagpanulusun tam a matud. ¹⁹ Ay ikamo pan a gepanu-

lusun a i Makedepat ay isin la ay piyon non misan ay am pa sukul i katinggesan yu ta katinggesan pala ni manga libong a i Makedepat ay isin la pati gekinkin ide ni takut de dehil de padusa a nádetong dide. ²⁰ Talage a kasta kamo ni am pa te katinggesan, man-gayun, a neeyenan ni kabuluhan i pagpanulusun yu a an te kakoloy a piyon a pagyedi. ²¹ Ta nun hinandug ni Abraham i anak na a Isak de pighandogen ay sinabi ni Makedepat a eya ay piyon de pekita na. ²² Kanya katinggesan yu ngani a magkakoloy i pagyedi na pati pagpanulusun ta napa ni matud a masakut i pagpanulusun na dehil de te kakoloy a piyon a pagyedi. ²³ Ta minatud di i sinabi ni kasulatan a, "Nagpanulusun i Abraham de Makedepat kanya napa ni malenis eya a an te kasalahan de pekita na." Ta nginalanan eya a ayun ni Makedepat. ²⁴ Kanya katinggesan yu ngani a nappa ni malenis a an te kasalahan i agta de pekita ni Makedepat dehil de pagyedi na a geapo de pagpanulusun na misan an dehil de pagpanulusun na la.

²⁵ Maginon pala a sinabi ni Makedepat a piyon de pekita na i Rehab a migpánlalaki, nun tinumalinga eya de Makedepat. Ta tinanggep na a piyon i magsosobuk ide a tage Israel ta pinasila na ide de kakmukan a bektas.

²⁶ Kanya ngani an te kabuluhan i pagpanulusun ni agta be an te kakoloy a piyon a pagyedi ta be i pagpanulusun na la ay magi lawes ni agta a an te edup.

I Dila Ay Magi Apoy

3 Manga kabinsa ko, wet nappa ni magtutodu i makmuk dikamo ta katinggesan yu a ikitam a magtutodu ay hahatolan ni mahigpit pa de kakmukan. ² Ta ikitam a pesan ay nagkamali a ugnay kanya be te duman a agta a an nagkamali de surut na ay agta eya a an nappatud a pepintasan ta te kaya eya a gepatimok ni malot de pesan a edup na. ³ Nano ay halimbewa be pepuoy tam i pampatanus de nguso ni kabeyo ide tangani ikitam ay ponulusonan ni kabeyo ay te kaya kitam a getodu de paagowen na. ⁴ Maginon pala i hanga a bengka a te layag ta misan eya ay hanga ay pepalid eya ni palos a malagdu dingan te kapangyedi-han i untik a timon a gekapagpaperis ni bengka misan deno buot a paagow ni magtitemon. ⁵ Maginon pala i dila ay untik a panggemit ni lawes a gepakapagmayabeng ni hangain a bege. Ta i dila ni agta ay magi untik a apoy a gekapagsunug ni malawa a bukod. ⁶ Talage i dila ay magi apoy a nansesede. Ay-o, i dila ay panggemit ni lawes tam a gesurut ni attanan a mam-malotin, a gepadiplot de innawa tam pati esip. Ay kasta gegetong i dila ni malot hanggen needup kitam ta i dila ay pepadiig ni Satanas. ⁷ Nano ay i agta ide ay nakadeog ni pesan a hayup a mailapin, gedeyag de putok, ikan de atab pati manok ide ta te kaya i agta ide a gedeog dide. ⁸ Misan pan ay i dila ay an te misan ino a nakádeog diya ta i dila ay an getimok de pesan a mammalotin. Talage a pino ni lasun a gekalibun. ⁹ Ta i dila pala i pampodi tam de Makedepat a Ama misan eya pala i pansurut tam ni malot de kapadepade tam a manga agta a yinadi ni Makedepat a tinolad de anino

na. ¹⁰ Kanya de isin la a nguso geapo i pagpasalamat pati pagsurut ni malot. Manga kabinsa ko, an yo depat a nangyeyedi dikitam. ¹¹ Halimbewa ay an te duman a bukala a petangaan ni orat a matab-ang pati maalat. ¹² Manga kabinsa ko, an nappatud a náanak i kew a igos ni anak ni olibo. An nappatud pala a náanak i lanut a obes ni anak ni igos pati an nappatud a náapo i matab-ang a orat de petangaan ni orat a maalat.

I Katinggesan A Geapo De Makedepat

¹³ Nano be te duman dikamo i naketingges a magtutodu ay depat a pakitain na i tungkolin na de padean ni piyon a pagyedi na a te kakoloy a masidong a innawa pati katinggesan. ¹⁴ Misan pan be i naddeinnawa yu ay pagkasinna pati kabuotan ni sadile yu la ay wet kamo magmayabeng a ikamo ay naketingges pati piyon ta kabutelan la. ¹⁵ Ta an geapo de Makedepat i maginon a katinggesan ta geapo de ugeli a malot dio de putok i, de malot a buot ni lawes yu pati de libong ide. ¹⁶ Talage a misan deno te duman a pagkasinna pati kabuotan ni sadili la ay te duman pala a kagulohan pati attanan a pagyedi a mammalotin. ¹⁷ Misan i agta a te katinggesan a geapo de Makedepat ay te malenis a innawa, an gepakipagtalo, te makowe a pag-ewes, mandeli a getalinga de kamatoden, te kalbi, migyedi ni piyon pati am pan gebulubowon i esip na, a am pala migdeinnawa ni malot. ¹⁸ Kanya nano ay dehil de agta a maginon a te kabeetan a esip, a geugeli ni piyon ay nappa de kakmukan pala i piyon a ugeli.

Wet Kamo Te Pagbuot De Malot A Ugeli Dio De Putok I

4 Talage a i pagepoan ni pagitinalo yu ay i belang buot a malot ni lawes yu a natulutinaloan de innawa yu kanya ang kamo te kasampatan a innawa. ² Ikamo ay te buot misan ay an yu náamit kanya nomuno kamo be nappatud. Pati ikamo ay nagkesinna de an dikamo misan an yu náamit kanya nekipagebuk kamo. Talage a ang kamo gekaduman ni buot yu dehil de ang kamo geaged de Makedepat. ³ Misan pan be geaged kamo ay ang kamo pala getanggep dehil de malot a belak yu a gegemit yu la de sulusadile yu a kasayahan. ⁴ Ang kamo naponulusonan. An yu man katinggesan a i pesan a te pagbuot de malot a ugeli dio de putok i ay i kapagebuk nun Makedepat? Kanya i misan ino a gepeta a te pagbuot de malot a ugeli dio de putok i ay napa ni kapagebuk ngani ni Makedepat. ⁵ Talage a matud i sinabi ni kasulatan a magioyo a, "I pagkaagta a binoy dikitam ni Makedepat ay te buot a masakut de sadile na a kabuotan." ⁶ Misan pan nampapa i kosa a tabeng ni Makedepat dikitam kanya pesabi ni kasulatan a magioyo a, "Podusahan ni Makedepat i gemayabeng misan ay hanga i kosa a tabeng na de te masidong a innawa." ⁷ Kanya magpasákup kamo de Makedepat ta sablowin yu i Satanas tangani lumayu dikamo. ⁸ Magpakikaisin kamo de Makedepat tangani gepakikaisin pala eya dikamo. Magipinagsosol, ikamo a makikkakasalahan, de malot a pagyedi yu. Ikamo a

te aduwa a esip ay bukudin yu i sadile yu para de Makedepat. ⁹ Mapa ni malungkut kamo a getangos a tuloy dehil de mammalotin yu. Wet kamo mag-iлок a magsaya ta tumangos kamo a nagkamamos. ¹⁰ Magpakasidong kamo ni innawa yu de pekita ni Panginooon ta deditas na ikamo.

Wet Magpintas De Kabinsa Tam

¹¹ Nano, manga kabinsa, wet kamo mapulupintasan de belang isin dikamo ta i belang gehatol a gepintas de kabinsa na ay gehatol pati gepintas de pagdodul ni Panginooon. Kanya be gehatol kamo a gepintas de pagdodul ni Panginooon ay ang kamo pan getalinga de inon a pagdodul na, a nappa ni huwis pan. ¹² Ta i Makedepat la i nagkaddepat a gehatol de agta ide pati geboy ni pagdodul. Eya la i te kapangyedihan a nanleligtas pati nomuksa kanya malot i paghatol yu de kapadepade yu a agta.

Malot I Pag-asa Ni Agta Ide De Sadile De

¹³ Patalikngan yu yo a ikamo a gesabi a, "Nano o diyage ay náakang kami dena o de inon a benwaan a nátaan kami ni isin a taon ta gehanap kami ni keedup mi a gepahanga ni pakinabeng mi." ¹⁴ Misan ay an yu pan katinggesan ti ano i násapit de edup yu diyage. Ta talage a i edup yu ay magi asuk ni orat ta nano ay pekita, kulukanin ay kati an di. ¹⁵ Kanya pan ay i pagsabi yu a depat ay magioyo a, "Be buot ni Panginooon ay yeyedi mi i magioyo o maginon be nàedup kami pa." ¹⁶ Misan nano ay gemayabeng kamo la pati gepodi de sadile yu. Talage a malot ngani i maginon a pagmayabeng. ¹⁷ Kanya i naketingges ni piyon a depat a yeyedi na, a an na pan yinadi ay te kasalahan pa.

Pepag-engat I Mayamanin

5 Nano ay ikamo a mayamanin ay patalikngan yu yo. Magtangos kamo a humagulhol ta te nádetong dikamo a padusa ni Makedepat. ² Ta an di te kabuluhan i yaman yu ta neeyen la, a nokotas pan ni hayup i bedu yu a masampatin. ³ Aágiw la i ginto yu pati pelak. Ta i agiw ay gepamatud a ikamo ay geasa de yaman yu a an de Makedepat. Talage a gedugeng kamo pati yaman yu a paagow de impiyerno. Ta de nádetong a adow a paghatol ay petanggep yu i depat a bilos dikamo. ⁴ Ta pagmasden yu ta an natatagu i panlolong yu de geguto yu ide ta an yu binoy i suwildu de. Kanya i pagsumbong de tungkul dikamo ay dinumatong di de Panginooon a Makapangyedihan de pesan. ⁵ Ikamo a mayamanin ay piyon ngani i edup yu dio de putok i a te kasayahan misan ay ikamo ay magi hayup a nagpatabe a bobuno la de adow a pagpadusa ni Makedepat. ⁶ Ta hinatolan yu a pinabuno i manga agta a an te kasalahan misan an ide linumaben dikamo.

Magtiyage Kamo A Magpanalangin

⁷ Kanya ikamo a manga kabinsa, magtiyage kamo hanggen an nádetong i Panginoon. Ta pagelawagin yu a tumolad kamo de magpapasok a getiyage a geilat ni mahalage a anak ni pinasok na pati pagtapok a tagibu pati inapóan. ⁸ Magtiyage kamo pala a patibongin i in-nawa yu ta mandeli di i pagdetong ni Panginoon. ⁹ Manga kabinsa, wet kamo di matulutampoan de belang isin dikamo tangani ang kamo hahatolan ni Makedepat ta an di naaloy a nádetong di i Hisus a Huwis tam. ¹⁰ Tumolad kamo tebe nunde magsasabi ide a den a nagbereta ni surut nun Makedepat, a nagtiyage de pesan a kahedepan. ¹¹ Talage ay pesabi tam a i matiyage a getiis ay piyon i kapuoyen na ta inikna yu pan di i tungkul de pagtiyage ni Hob, a binalak ni Panginoon a nappa de Hob i pagbuot pati kalbi na. ¹² Misan pan, manga kabinsa, namas de pesan ay be ikamo ay nangako ay wet yu yedia a gepamatud i langot pati putok pati misan ano. Ta be buot yu a sasabi a, "Oo," ay "Oo," dila. Ta be buot yu a sasabi a, "Eyen," ay "Eyen," dila tangani wet kamo hahatolan ni Makedepat.

¹³ Nano be te duman dikamo a te pagtiis ay depat a magpanalangin eya. Pati be te duman pan a nagkasalig ay depat a magkanta eya ni pagpodi de

Makedepat. ¹⁴ Be te duman pala dikamo i te orom ay depat a poolangan na i pinakamatande ide de kapolongan tangani panalangin de i te orom a punasan de ni langis de makapangyedihan a ngalan ni Panginoon. ¹⁵ Ta i pagpanalangin a te pagpanulusun a matud ay gepapiyon ni te orom ta pepapiyon eya ni Panginoon pati pakeeyenan di eya ni mammalotin na be nagkasala eya. ¹⁶ Kanya pan magipinagsosol kamo ni mammalotin yu de pasulusinagkaden yu a pesan pati magpanalanginan kamo tangani papiyonin kamo ni Makedepat. Talage a hanga i kapangyedihan ni pagpanalangin ni agta a te piyon a ugeli. ¹⁷ Halimbewa i Elias ay agta pala a magi ikitam misan nun eya ay nagpanalangin a an te aduwa a esip tangani wet nátapok dingan an tinumapok ni tiluwon a taon pati kalahati. ¹⁸ Ta pagkatapos ninon ay nagpanalangin eya a liwet a tumapok di ay dingan tinumapok di ni hanga ta i manga halaman ay inumanak di.

¹⁹ Nano manga kabinsa, be te duman dikamo a nagkalagelag de kamatoden ta dingan te duman pala i kabinsa a gepaampulang de nalagelag ²⁰ ay buot ko tebe a matinggesan ni kabinsa a gepaampulang, a eya ay nakapanleligtas ni nalagelag a makikkakasalanan de pagkalibun na pati dehil diya ay pakeeyenan di i nalagelag ni makmuk a mammalotin na.

1 Pedro

1 I oyo a solat ay gepo de Pedro a mag-aatid ni Hisu Kristo a páadde de pineta ide ni Makedepat a nappakálat de manga sakup a Pontus, Galasia, Kapadosia, Asia pati de Bitania. ² Ta nun tagibu pa ay nappaayun di de kabuotan ni Makedepat a Ama, a ikamo ay petain na ta ikamo ay binukud ni Ispiritu para de Makedepat tangani nappa ni migtalinga kamo de Hisu Kristo dehil de kapangyedihan ni sagu na a pinanlenis dikamo. Kanya mapadikamo tebe a tuloy tuloy i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat.

Te Pag-asa Kitam A Matud

³ Nano ay magpodi kitam di de Makedepat a Ama ni Panginoon tam a Hisu Kristo ta dehil de hanga a pagkalbi na dikitam ay pinanganak kitam a bowon a nappaayun de pagkaedup a liwet ni Hisu Kristo ta i bowon a oyo a edup ay namoy dikitam ni pag-asa a matud. ⁴ Ta ikitam ngani ay gemana ni an nagkesede, a an te malot pati an nagkapà ni den, ta i mana a oyo ay hinande para dikamo de langot. ⁵ Ta gepo de an te kapadepade a kapangyedihan ni Makedepat ay pealagean na ikamo de padean ni pagpanulusun yu hanggen peilat yu i adow a sasalakat na ikamo de langot ta hinande na inon dikamo pagdetong ni kalog ni panahon.

⁶ Kanya masalig kamo pangani misan ikamo ay getiis ni attanan a pagsubuk ide a an la naaloy ⁷ ta depat a subukan i pagpanulusun yu tangani matinggesan ti talage ngani a matud o eyen, ta i ginto pala a nagkeeyenan ni kabuluhan ay pesubukan de padean ni apoy tangani matinggesan ti talage a taal. Nano ay namas pa a te kabuluhan i pagpanulusun yu de Makedepat de ginto kanya depat a sosubukan na i pagpanulusun yu ta be matud ay pepodian kamo a pegelang pati te gepakaingap pala pagdetong ni Panginoon a Hisu Kristo. ⁸ Ta misan an yu pa eya kinta ay pebuot yu di, ta misan an yu pangani pekita ay gepanulusun kamo diya kanya gekaduman kamo ni kasalegen a an te kapadepade ta i misan ino ay an te nakapesabi ninon a kasalegen na. ⁹ Talage ay nagkasalig kamo ta nalligtas kamo dehil de pagpanulusun yu.

¹⁰ I oyo a kaligtasan a hinande dikamo ay inuluesip a masakut ni magsasabi ide a den nun Makedepat ta binuot de tebe a matinggesan ta naghola ide tungkul de kosa a tabeng na a nádetong dikamo. ¹¹ Nun nanon a panahon i Ispiritu ni Kristo ay nagpatingges dide a tungkul de kahedepan a tetiis ni Kristo de nano a

panahon ta pagkatapos na a getiis ay nappa diya i gepakaingap de langot. Linawag ngani ni magsasabi ide a den ti kapide o ti papalano nangyeyedi inon de Kristo. ¹² Nun nanon pala ay pinatingges dide a i paghola de ay para dikamo de nano a panahon ta an para dide ta misan i manga anghel pala ide ay binuot de tebe a matinggesan i oyo a kamatoden. Nano ay i kamatoden a hinola de ay inikna yu nano de pagsabi ni mag-aatid ide ni piyon a bereta ta i Ispiritu a dinodul ni Makedepat gepo de langot ay nagsabi dikamo ni kamatoden de padean ni mag-aatid ide.

Pesabian Kitam A Mag-ugeli Ni Piyon

¹³ Kanya nano ay handein yu i esip yu a geyedi ni piyon a ang kamo gepadeog de sadile yu a buot pati umasa kamo a matud de kapiyonan a boboy dikamo pagdetong ni Hisu Kristo. ¹⁴ Ta dehil de ikamo ay mangának di ni Makedepat ay talingaang yu i kabuotan na a wet i malot a buot ni lawes yu a magi yinadi yu nun ang kamo pa te katinggesan a tungkul de kamatoden. ¹⁵ Ta i Makedepat a nameta dikamo ay an te mammalotin kanya depat a ikamo pala ay an geyedi ni mammalotin, ano man i peyedi yu dio. ¹⁶ Te duman de kasulatan a,

“I misan ino a gepanulusun deko ay wet di magyedi ni mammalotin ta ako a Makedepat ay an te mammalotin.”

¹⁷ I Makedepat ay peolangan yu a, “Ama” de pagpanalangin yu kanya depat pala a magtalinga kamo a masakut diya hanggen ikamo ay gepakitaan la dio de putok i ta an eya te pepeta ta i misan ino a agta ay hatolan na a nappaayun de pagyedi na. ¹⁸ Ta katinggesan yu pan a petobus kamo kapide man de an te kabuluhan a ugeli yu a inumapo de kaapoapohan yu ide ta an ginto o pelak a nagkeeyenan la ni kabuluhan ¹⁹ i pinanobus na dikamo ta i sagu a mahal ni Kristo a hinandug na duman de pádipa ta i Kristo a an te mammalotin ay magi anak a topa a hinandug a an te malot de lawes na. ²⁰ Pati dingan pa yinadi i putok i ay binalak ngani ni Ama a gepakalibun i Kristo para dikamo ta nano a alane di i kalog ni panahon, ay pinaabuya di eya. ²¹ Ta dehil de Hisus ay te pag-asa kamo de Makedepat a nagpakaedup diya a liwet pati namoy ni gepakaingap kanya nano ay napa de Makedepat la i pagpanulusun yu pati pag-asa a pakeedup kamo a liwet. ²² Ta napa ni malenis di i innawa yu de pekita ni Makedepat dehil de pagtalinga yu de kamatoden pati matud i pagbuot yu de manga kabinsa yu misan ay

depat a magbuotan kamo pa a tuloy ta ikamo pala ay gebuotan di a piyon. ²³ Ta ikamo pan ay pinanganak di a liwet de bowon a edup a an nappaayun de kabuotan ni agta a te edup la dio ta nappaayun la de surut nun Makedepat a te kapangyedihan a geboy ni edup magpakapide pa man. ²⁴ Ta magi pesabi ni kasulatan, "I manga agta a pesan ay magi demo ta an naaloy dio pati i kasamptan de ay magi bulaklak ni demo ta i demo ay nagkárango ta i bulaklak pan ay nagkalápay la ²⁵ misan ay i surut pan nun Makedepat ay te kapangyedihan magpakapide pa man." Ta inon a surut ngani ay i piyon a bereta a sinabi mi dikamo.

Ikamo I Pineta Ni Makedepat

2 Kanya nano, manga kabinsa, dehil de bowon a edup yu ay kapoyen yu di i pesan a mammalotin a i pagdeya, pagkasinna, pagsurut ni malot de kakmukan pati wet yu pesabia a an yud peyedi i malot misan ay peyedi yu mangan la. ² Ta tumolad kamo de kilasaan a te buot la de piyon a getas ni ina na ta be te pagbuot kamo de piyon a surut nun Makedepat a magi getas ay humanga kamo de pagpanulusun yu de magliligtas yu, ³ ta nagkaduman kamo di ni kapiyonan ni Panginooon.

I Kristo I Beto A Hanga A Geboy Ni Edup

⁴ Kanya lumane kamo di de Panginooon a geboy ni edup a bowon ta eya ay magi beto a hanga a namas pa a pinakamahalage de kakmukan a beto de beloy. Pekapoyen eya ni manga agta ide misan ay pineta eya ni Makedepat a pinakamahalage de pekita na. ⁵ Ta misan ikamo pala a te edup a bowon ay magi beto ide a ginamit de beloy a pighandogen de Makedepat a pepodian eya ta ikamo pala ay magi maghahandug ide ni Makedepat a gehandug diya ni sadile yu pati pagpodi de padean ni Hisu Kristo ta inon ay kasalegen ni Makedepat. ⁶ Ta te duman de kasulatan i surut nun Makedepat a,

"Talage a te duman di de benwaan ko a Sion i pineta ko a pinakamahalage a eya a magi beto a hanga a ginamit de beloy ko ta i misan ino a nonulusun diya ay talage a an na pabiyaan."

⁷ Kanya para dikamo a manga gepanulusun ay pinakamahalage eya misan ay para de manga an gepanulusun ay,

"I eya ay magi beto a hanga a kinapoyen ni magyeyedi ide ni beloy misan pan eya ay namas pa a pinakamahalage a beto de kakmukan a beto de beloy a pighandogen de Makedepat."

⁸ Te duman pala de kasulatan a,

"I beto a hanga ay kassingkugen ni manga agta ta naddegmak ide."

Ta buot a sasabi ni kasulatan a dehil de an ide nagtalinga de surut nun Makedepat ay nalagelag ide a magi pagpaengat dide ni Makedepat.

⁹ Misan ay ikamo pan ay i kaagtaan a pineta ni Makedepat. Ikamo ay i maghahandug ide ni Hari a i Makedepat. Ikamo pala ay i sákup na ide pati ikamo ay i mangának na a sadili ta buot na a gepamatud kamo de gepakataka a peyedi na ta linigtas na ikitam de madumos a esip dio de putok i tangani ikitam ay gekaduman ni esip na a matallang a masampat.

¹⁰ Nun sakadow ay ang kamo mangának ni Makedepat misan nano ay eya ngani i nameta dikamo. Pati nun sakadow ay ang kamo getanggep ni kalbi ni Makedepat misan nano ay napadikamo di i kalbi na.

Ikitam Ay Katabeng Ni Makedepat

¹¹ Kanya nano, manga kabinsa ko a pebuot ay kasta ikitam ay gepakitaan la dio de putok i ta i matud a tataan tam ay de langot kanya pesabian ko ikamo a wet kamo di magipinagyedi ni belang buot a malot ni lawes yu ta inon ide ay gelaben a ugnay de edup yu a bowon. ¹² Ta depat a ikamo ay mag-ugeli ni piyon de kasagkaden ni manga an gepanulusun ta misan bintangan de ikamo a ikamo ay geyedi ni malot ay pekita de pan i pagyedi yu a piyon ay dingan gepodi ide de Makedepat de adow a kakayesan ni Makedepat i inawa de a nonulusun ide a tuloy.

¹³ Nano ay depat kamo pala a tumalinga de te manga kapangyedihan ide dio de putok i dehil de pagpanulusun yu de Makedepat. Tumalinga kamo de kaditatan a hari a te kapangyedihan de pesan ¹⁴ pati de manga gubernador na ide a pedodul na a gepadusa de belang geyedi ni mammalotin, a gepodi pan ide de belang geyedi ni piyon. ¹⁵ Ta i buot ni Makedepat ay magyedi kamo ni piyon tangani i an te manga katingsesan a gebintang dikamo ay mámanos dehil de pagyedi yu a piyon. ¹⁶ Talage a ikamo ay an di alepin ta te kaya kamo a nemeta ni ugeli yu misan pan ay an depat a nemeta kamo ni mammalotin ta depat a ikamo ay maedup a magi matud a katabeng ni Makedepat. ¹⁷ Maggelang kamo de pesan. Buotin yu i manga kabinsa yu a gepanulusun. Magtalinga kamo a piyon de Makedepat. Maggelang kamo de kaditatan a hari.

I Pagtiis Ni Kristo I Matud A Halimbewa

¹⁸ Tungkul pan dikamo a manga katabeng ay depat a ikamo ay tumalinga a te gelang a sukul de belang ponu yu ide a an de mabeetin la ta pati de matapanjin pala a ponu yu. ¹⁹ Ta be i misan ino a te malenis a innawa de pekita ni Makedepat ay getiis ni kahedepan dehil de buot na a yeyedi i kabuotan ni Makedepat ay talage a kasalegen eya ni Makedepat. ²⁰ Kanya be ikamo ay getiis a getiyage ni padusa dehil de yinadi yu a malot ay ang kamo ngani popodian misan be ikamo ay getiis a getiyage dehil de piyon a pagyedi yu ay kasalegen kamo ngani ni Makedepat. ²¹ Talage ay pineta kamo a getiis a getiyage ni kahedepan. Ta i Kristo pala ay nagtiis ni kahedepan dehil dikamo ta binoy na dikamo i halimbewa tangani ikamo ay maka-

pagtiis pala a magi eya. ²² Ta para diya ay an eya nagkasala pati an eya nagbutil kapide man. ²³ Nun eya ay linibek ay an eya binumilos ni libek pati nun eya ay pinahedepan ay an eya nagbelak ni malot de nagpahedep ide diya dehil de eya ay inumasa la de Makedepat a nanhahatol ni nappaayun de kamatoden. ²⁴ Talage a gepo nun pinaku i Hisus de padipa ay tinanggep na de lawes na i padusa a nagkaddepat de mammalotin tam tangani walatin tam di a tuloy i mammalotin, a maedup kitam pan ni nappaayun de kabuotan ni Makedepat. Ta i Kristo ay nabigeden tangani ikamo ay bulongin na. ²⁵ Ta nun nanon ikamo ay magi topa a nalagelag misan nano ay inumampulang kamo di de mag-aalage dikamo a i Kristo.

Tungkul De Magkálaki

3 Nano ay gesabi ok pan de mahunain a te manga bebi a magtalinga kamo de belang bebi yu ta be te duman a ampa gepanulusun de surut nun Makedepat ay makati nonulusun ide dehil de masampat a ugeli yu ta misan an te pagsabi ni piyon a bereta dide ² ay pekita de pan i makowe a pag-ewes yu pati ugeli a an te kauluamamos a unabis. ³ Pati wet i disapow la ni lawes yu i pasampatin yu a magi pagsuklay ni sapok yu, pagsingsing ni ginto pati pagbedu ni mahal di a masakut i halage na a bedu. ⁴ Piyon pa a pasampatin yu ay i innawa yu a i kasampatan a an te kapadepade, a te makowe a pagsurut pati masidong a innawa ta inon ngani i te kabuluhan a masakut de pekita ni Makedepat. ⁵ Maginon ngani i yinadi nun mahunain ide a migyedi ni piyon, a nagpanulusun de Makedepat nun nowon, a nagtalinga pala de belang bebi de. ⁶ Inon pala i winalat dikamo ni Sara a halimbewa ta tinumalinga eya de bebi na a Abraham ta i pag-olang na diya ay "Panginoon ko." Nano ay ikamo pala a mahunain ay nappatud a notolad diya ta ikamo ay magi mangának ni Sara be i pagyedi yu ay piyon pati be ang kamo nagkatakut a geyedi ni kabuotan ni Makedepat.

⁷ Nano ikamo pan manga lalaki ay makikoloy kamo a gealage de bebi yu ide pati gelangin yu pala ide ta mahena pa ide dikamo. Pati gelangin yu ide dehil de kakoloy yu pala ide a nátanggep ni edup a an te kalog a boboy dikamo ni Makedepat. Be maginon i peyedi yu ay an gekáabet i pagpanalangin yu.

Pepahedepan I Gepanulusun Ide Dehil De Pagyedi De A Piyon

⁸ Kanya pesabian ko ikamo a pesan a magkaeisin kamo de esip yu pati innawa. Magbuotan kamo a magiwinale. Depat pala a te piyon a innawa kamo de belang isin, a te manga masidong a innawa kamo pala. ⁹ Be te duman a geyedi dikamo ni malot ay wet kamo nebilos diya ni malot ta wet kamo pala nebilos de belang gelibek ide dikamo ta depat pan a magpanalangin kamo para dide a magkaduman tebe ide ni kosa a tabeng ni Makedepat ta ikamo pala ay

gekaduman ni kosa a tabeng na. ¹⁰ Magioyo i pesabi ni kasulatan a,

"I misan ino a te buot ni masampat a edup a te dugeng a salig ay depat a tumimok eya de pagsabi na ni kabutelan pati malot tungkul de kakmukan. ¹¹ Ta depat pan a de belang odes ay umelag eya de malot ta magyedi pan ni piyon, ta depat a pelitin na i sadile na a te makowe a surut de pesan a tuloy tuloy. ¹² Ta i belang geyedi ni malot ay pagkagengsaan ni Panginoon misan ay i gepinagyedi ide ni piyon ay pagkasalegen na a masakut, ta be ide ay gepanalangin ay tambing a peboy ni Makedepat i peaged de."

¹³ Pati kasta an te duman a nanggyedi dikamo ni malot be pesan la a kapiyonan i pagyedi yu. ¹⁴ Misan pan be ikamo ay pepahedepan dehil de pagyedi yu a piyon ay gekaduman kamo ni kapiyonan. Ta wet kamo matakut de belakang de dikamo a malot pati wet magulo i esip yu. ¹⁵ Ta uluesipin yu pan i Kristo a Panginoon yu pati maghande kamo a gepaliwanag de manga getanto ide dikamo tungkul de pag-asa yu misan ay de pagpaliwanag yu ay depat kamo a te makowe a surut pati gelang dide. ¹⁶ Ta pati magyedi kamo ni masampat tangani malenis i innawa yu de Makedepat ta dingan námamos i gepinagsurut dikamo ni malot be kinta de i masampat a ugeli yu a manga geabut de Kristo. ¹⁷ Talage a namas pa a piyon be ikamo ay getiis de kahedepan dehil de pagyedi yu a piyon be inon i kabuotan ni Makedepat ta malot di a masakut be ikamo ay getiis dehil de pagyedi yu a malot. ¹⁸ Ta i Kristo ngani ay nagpakalibun a pakosa la para dikitam ta eya a an te kasalanan a sadili ay nagpakalibun para dikitam a makikkakasalanan tangani ikitam ay gepakikaisin di de Makedepat. Nalibun eya de edup na dio de putok i misan ay de kaleduwa na a sadili ay te edup di a an te kalog. ¹⁹ Ta nun eya ay pinakaedup di a liwet ay kinangan na i manga kaleduwa ni agta ide a nalibunin di a naddekahedepan ta pinagsabian na ide a eya ay nana-lo di. ²⁰ Ta inon ide a kaleduwa ni agta ide ay an tinumalinga de Makedepat nun panahon ni Nowe ta ide ay inilat ni Makedepat a gesosol hanggen nun am pa nagkayedi un bengka a hanga misan an ide nagsosol ta dingan walo la a agta i naligtas de orat a nagpalito de bengka. ²¹ Nano ay i pepakita ni orat a nagpalito de bengka ay i pagtanga yu de paglinod dikamo de orat. Misan pan i paglinod dikamo ay an nakapambobut ni madiplot ni lawes yu. Ta i paglinod dikamo ay i pangako yu de Makedepat a geapo de malenis a innawa yu kanya inon a paglinod dikamo i nakapanleligtas dikamo nano de padean ni pagpanulusun yu de pagkaedup a liwet ni Kristo. ²² Ta pagkaedup na a liwet ay sinumalakat de langot a linumipa de awenan ni Makedepat ta eya ay hari duman de manga anghel ide pati de te manga kapangyedihan ide pati dide a malot a te tibong de langot.

Te Bowon A Ugeli I Gepanulusun Ide

4 Nano manga kabinsa ay katinggesan yu a i Kristo ay nagtiis ni kahedepan de lawes na dio de putok

i kanya depat kamo pala a nahhande a getiis ni kahedepan ta i getiis ni hedep de lawes na ay an di te buot de mammalotin. ² Kanya depat a i kabuotan ni Makedepat i buot yu a yeyedi de pesan a panahon hanggen ikamo ay needup dio ta wet yu buota i malot a buot ni lawes yu. ³ Ta nun sakadow ay sukul di i yinadi yu a magi yinadi ni an gepanulusun ta nun nanon ay ikamo ay te pagyedi a kauluamamos, a nagpadeog kamo de belang buot ni lawes yu a malot. Talage a migbugnang kamo a te buot de an depat a kasayahan de dikamo a pag-enoman pati ikamo ay nagpodi de makedepat ide a an matud, a te dugeng ni attanan a malot a pagyedi yu de inon. ⁴ Getaka nano i an gepanulusun ide dehil de ang kamo di gepakikoloy dide de an te kabuluhan a edup de kanya pelibek de ikamo. ⁵ Misan ay de isin a adow ay násagkad ide de Makedepat a Huwis a gesabi a tungkul de mammalotin de, ta nahhande di ngani i Makedepat a nanhahatol dide misan needupin o nalibunin di. ⁶ Kanya pinatingges pala de nalibunin di i piyon a bereta tangani misan nalibun di i lawes de ay needup la i kaleduwa de a magi edup ni Makedepat.

Depat A Yeyedi Tam I Tungkolin A Binoy Dikitam

⁷ Nano ay alane dingani i kalog ni panahon kanya depat kamo a nahhande de esip yu a wet gepadeog de malot a buot ni lawes yu tangani an nagkaabetan i pagpanalangin yu. ⁸ Pati namas pa a piyon ay magbuotan kamo ta be gebuotan kitam a matud ay patáwad tam a mandeli i belang isin dikitam. ⁹ Nano ay depat a tanggepin yu a piyon a an mademut de beLOY yu i belang isin dikamo a manga gepanulusun. ¹⁰ Ta ti ano man i paaged a binoy ni Ispiritu nun Makedepat de belang isin dikamo ay depat a magtabengan kamo tangani ikamo a piyon a katabeng ni Makedepat ay gebuluboy ni tabeng yu de belang te kaelangan. ¹¹ Be i kakmukan ay te tungkolin a magsasabi ay depat ngani a magsabi a nappaayun de surut nun Makedepat. Be i kakmukan pan ay getabeng ay gemitin na pan i tibong a binoy diya ni Makedepat de pagtabeng na tangani dehil de inon a pesan a pagyedi na ay popodian ni manga agta i Makedepat de padean ni Hisu Kristo ta diya i kapangyedihan a gepakaingap magpakapide man. Iwina i matud.

Pepahedepan Kitam Dehil De Pagpanulusun Tam

¹² Nano manga kabinsa ko a pebuot, wet kamo magtaka be gekaduman kamo ni pagsubuk ide a mahedep tangani pepakita i pagpanulusun yu ta maginon i nangyeyedi dio de putok i ¹³ Ta depat pa ngani a masalig kamo a ikamo ay te kabinsa de kahedepan ni Kristo ta dingan pagdetong ni adow a pepakita di i kapangyedihan na ay gekaduman kamo a namas pa ni kasalegen a masakut. ¹⁴ Gekaduman kamo ni kapiyonan be ikamo ay pelibek dehil de Kristo ta i Makapangyedihan a Ispiritu nun Makedepat ay napadikamo

ngani. ¹⁵ Misan ay wet kamo tebe magkaduman ni padusa dehil de ikamo ay migbuno, migpannakow, mi-gyedi ni malot o agta a te buot a te kapangyedihan de kakmukan. ¹⁶ Misan be dehil de pagpanulusun yu de Kristo ay pehedepan kamo ay wet kamo nagkamamos ta magpasalamat kamo pan de Makedepat a ikamo ay getiis dehil de ikamo ay gepakikaisin de Kristo.

¹⁷ Ta dinumatong di i adow a pesubukan ni Makedepat i pesan dio de putok i, ta gepo de kahedepan ay sosubukan na a tagibu ikitam a mangának na. Nano be dikitam a gepanulusun nagepo i pagsubuk ay talage ngani a namas pa i an ide gepanulusun de piyon a bereta ni Makedepat ay gekaduman ni paghatol a te kahedepan a an te kalog. ¹⁸ Magi pesabi ni kasulatan a,

“I pippiyonin ide a manga agta ay kasta an nappatud a nalligtas kanya katinggesan tam a i makikkakasalahan ide a an te manga gelang de Makedepat ay talage a angani nalligtas.”

¹⁹ Kanya i getiis ide ni kahedepan a nappaayun de kabuotan ni Makedepat ay depat a handein de i sadile de a geyedi ni piyon, a boyin de i sadile de de Makedepat a eya a nagyedi ni pesan a depat a ponulusonan.

Tungkul De Kapolongan Ni Makedepat A I Manga Gepanulusun

⁵ Kanya de pinakamatande pan ide dena dikamo a gepamahala de kapolongan ay pesabian ko ikamo ta ako a pinakamatande pala i kinumita ni kahedepan ide ni Kristo ta ako ay nakkabinsa pala de gepakaingap na pagdetong na. ² Talage ay pesabian ko ikamo a alagean yu i mangának ni Makedepat a pepaalageán na dikamo. Misan ay mag-aláge kamo dide a kosa a innawa yu gepo de buot yu a getabeng de Makedepat a ang kamo nagkepiletan la pati wet dehil de kuwarta la a tatanggep yu dide. ³ Pati wet kamo nappa ni magi hari de manga gepanulusun a pealagean yu ta depat a ikamo ay nappa ni piyon a halimbewa dide. ⁴ Ta pagdetong ni Panginoon a pinakamaditas a mag-aalage ay boboy na dikamo i kapangyedihan a gepakaingap a an te kalog.

⁵ Ikamo pan a minangának ay depat kamo a magtalinga de pinakamatande ide misan ikamo a pesan ay depat a magpakasidong ni innawa yu a natulutabengan de belang isin dikamo. Ta pekapoyen ni Makedepat i gemayabeng ide ta pebiyen na pan ni kosa a tabeng i te masidong a innawa. ⁶ Kanya magpakasidong kamo ni innawa yu de Makapangyedihan a Makedepat ta bebiyen na ikamo ni kapangyedihan na de pineta a adow. ⁷ Pati pesan a pagkalungkut yu a te kahedepan ay sabiin yu de Makedepat ta eya pan i gealáge dikamo.

⁸ Maghande kamo pati mag-engat ta i Satanas a katalo yu ay magi liyun a geoni a malagdu a getakut a nagulugela ta gelawag ni totukso na. ⁹ Kanya kapoyen yu i Satanas de padean ni matibong a pagpanulusun yu de Makedepat ta i oyo a pagtiis yu ni kahedepan ay

magkapadepade de kahedepan ni manga kabinsa a gepanulusun de pesan a lugel. ¹⁰ Misan ay pagkapagti-is yu ni untik pa a panahon ay tatabengan kamo ni Makedepat de edup yu dio pati petibong na i pagpanulusun yu tangani an nallagelag kamo ta gepo de kosa a tabeng ni Makedepat ay eya i nameta dikamo tangani nakkabinsa kamo de gepakaingap na a an te kalog a gepakikaisin kamo pala de Kristo. ¹¹ Nano ay de Makedepat i gepakaingap pati kapangyedihan, magpakapide pa man. Iwina i matud.

I Inapóan A Pagbeti

¹² Manga kabinsa, gesolat ok ni oyo dikamo de tabeng ni Silbano a isin a kabinsa tam a depat a ponu-

lusionan ta de solat ko a oyo a antisik ay pepamatoden ko dikamo a tungkul de kosa a tabeng a matud ni Makedepat kanya patibongin yu i innawa yu a te pagasa de oyo a kosa a tabeng. ¹³ Nano ay pebeti kamo ni kapolongan a manga gepanulusun dio de benwaan a Babilonia ta ide ay pineta pala a magi ikamo. Pebeti kamo ni Markos a pebuot ko a anak de pagpanulusun mi. ¹⁴ Pati mabetebetean kamo a magiwinale de Kristo a te kakoloy a pagbuot de belang isin dikamo.

Nano ay i kasampatan a innawa tebe ay mapadikamo a pesan a manga gepanulusun a gepakikaisin de Hisu Kristo.

2 Pedro

1 I oyo a solat ay gepo de Pedro a katabeng pati mag-aatid ni Hisu Kristo a páadde dikamo ta ikitam ay tinumanggep ni padepade a pagpanulusun dehil de kapiyonan ni Makedepat tam a Hisu Kristo a magliligtas.

² Mapadikamo tebe a tuloy tuloy i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa gepo de katinggesan yu a tungkul de Makedepat a Ama pati de Hisu Kristo a Panginoon tam.

Pangadel De Pesan A Pineta Nun Makedepat

³ Nano ay nagboy i an te kapadepade a kapangyedihan ni Makedepat dikitam ni tibong tangani maedup kitam ni piyon, a gepakaabut kitam de Makedepat dehil de katinggesan tam a tungkul de Hisu Kristo a eya a nag-olang dikitam de padean ni kasampatan na pati gepakaingap. ⁴ Ta pati dehil de inon ay pinangako na dikitam i tabeng na a mahalagein tangani ikitam ay makaelag di de pagkadeog de malot a buot ni lawes tam dio de putok i, a makabinsa kitam pan a tuloy tuloy de bowon a edup a peboy na. ⁵ Kanya pelitin yu a madugeng de pagpanulusun yu i masampat a ugeli ta be ikamo ay te masampat di a ugeli ay nadugengan pa a ikamo ay naketingges. ⁶ Ta be ikamo ay naketingges di a sukul ay depat pala a wet kamo gepadeog de malot a buot ni lawes yu ta dingan depat a matiyage kamo ta de pagtiyage yu ay nadugengan ni pag-abut yu de Makedepat. ⁷ Ta de inon ay nadugengan ni pagbuot de manga kabinsa ta de inon pan ay nadugengan ni pagbuot a magi pagbuot ni Makedepat de manga an gepanulusun. ⁸ Nano inon ide i nagkaddepat a ugeli yu ta be nosukul di a maginon ay an nakanugun i edup yu pati pagyedi yu para de Makedepat ta pati gehanga a tuloy i katinggesan yu a tungkul de Panginoon tam a Hisu Kristo. ⁹ Ta i misan ino a an geyedi ni oyo ide ay te madumos di a esip a nalipatan na a pinakaeyenan di eya ni mammalotin na.

¹⁰ Kanya, manga kabinsa, pelitin yu i sadile yu a umabut de Makedepat tangani gekaduman kamo ni katinggesan a ikamo ngani ay inakit pati pineta ni Makedepat ta be maginon ay an nappatud a nallage-lag kamo. ¹¹ Ta gepo de inon ay te kapangyedihan kamo a nesilong a an te abet a unabis de kataanan nun Panginoon tam a magliligtas a i Hisu Kristo ta duman kamo a an te kalog.

¹² Talage a katinggesan yu di pati geasa kamo di a matud de kamatoden a oyo a tinanggep yu misan ay ugnay ko pala a pepaesip dikamo i tungkul de kamato-

den a oyo. ¹³ Ta para deko ay hanggen ako ay nagkeedup pa de putok i ay nagkaddepat a gesabi ok dikamo ni kamatoden a liwet liwet tangani wet yu kelipatan. ¹⁴ Ta katinggesan ko a an di naaloy i edup ko dio a magi sinabi deko ni Panginoon a Hisu Kristo. ¹⁵ Kanya buot ko hanggen te kaya ok a gepamatud dikamo a tuloy tangani misan malibun ok di ay wet yu nelipatan misan kapide i pesan a oyo.

Mag-aatid Ide I Gepamatud A Tungkul De Hisus

¹⁶ Talage ay i pagtodu mi dikamo a tungkul de kapangyedihan pati pagdetong a liwet ni Panginoon tam a Hisu Kristo ay an pigsurotin la ide ni manga agta a an te manga kamatoden ta kinta mi i kapangyedihan na a gepakaingap. ¹⁷ Ta kakoloy na ikami ngani nun eya ay tinumanggep gepo de Makedepat a Ama ni gepakaingap a makapangyedihan ta i Makedepat a Kaditasan de pesan ay nagsurut diya gepo de langot a magioyo, "I oyo i pebuot ko a Anak a pagkasalegen ko a masakut." ¹⁸ I surut a oyo ay inikna mi gepo de langot ta kakoloy na ikami de kalasan a sinidongan ni Makedepat.

¹⁹ Pati pan namas di a ponulusionan tam i surut ni magsasabi ide a den nun Makedepat kanya depat a magtalinga kamo de inon ide a paghola ta inon ay magi salong di de madumos hanggen an gedetong i Panginoon ta dingan eya ay nappa ni magi butatala de náabiabi a gepatallang de innawa yu. ²⁰ Misán pan ay tungkul de kasulatan a i paghola a den ni magsasabi ide ay depat a katinggesan yu a an te misan ino a gekatingges a tungkul de kasulatan gepo de sadile de la a esip ti an gepo de Ispiritu nun Makedepat. ²¹ Ta i kasulatan a i surut nun Makedepat ay an inumapo de katinggesan a sadili ni misan ino a agta ta inumapo pan la de Makedepat i paghola ni magsasabi na ide a den gepo de kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat dide.

Te Duman A Magtutodu A An Matud

2 Nun nowon ngani ay te duman de Hudyo ide a butelan a magsasabi ide. Maginon pala nano ay te duman dena dikamo a magtutodu ide a an matud ta ide ay migdeya a getodu ni an matud tangani sesede de i pagpanulusun yu. Pati pan i Kristo a nagtobus dide ay pekapoyen de a eya i Panginoon kanya loktat ide a nopuksa de adow a nádetong. ² Misán ay makmuk i geabut de pagtodu de a kauluamamos kanya dehil de inon ay eeyenan ni kabuluhan ni an

gepanulusun i piyon a bereta ta eesip de a mali a i geabut de pagtodu a kauluamamos ay i matud a gepanulusun. ³ Nano ay dehil de pagkasinna ni magtutodu ide a an matud ay dedeya de ikamo ni manga surut a an te kabuluhan tangani maamit de la i keedup yu. Talage a náloy di a nappahande dila i nanhahatol pati nomuksa dide.

⁴ Esipin yu a i manga anghel ide a nagkasala ay an ide pinatáwad ni Makedepat ta ide ay binuklid de impiyerno a pineit de madisalad a dumos a geilat de adow a pineta a paghatol dide. ⁵ Pati nun nowon nun palinodin ni Makedepat i putok i de hanga a bulangay ay an na linigtas i kaagtaan ide dehil de pagyedi de a malot ta i linigtas na la ay ide Nowe pati pito na a mangáyun ta i Nowe i nagsabi de manga kaagtaan ni kamatoden. ⁶ Dehil pala de mammalotin ni manga agta a tage benwaan a Gomora pati Sodoma ay pinadusahan ide ni Makedepat ni apoy tangani pakitáin na de belang geyedi ni malot i halimbewa a ti ano i násapit dide. ⁷ Misan ay linigtas na i Lot a piyon a agta ta nagkogulo i esip na a masakut dehil de belang pagyedi a kauluamamos ni kaagtaan de benwaan na. ⁸ Ta nalungkut eya de mammalotin a kinta na a inikna na adow adow a peyedi ni kaagtaan ide de inon a lugel ta eya pan a te malenis a innawa ay nakitaán duman. ⁹ Kanya dehil de inon ay pepakita ni Panginoon a ti papalano na a leligtas de kahedepan i belang gepanulusun a matud diya pati ti papalano a nappahande eya a gepadusa de belang geyedi ni malot de adow a paghatol dide. ¹⁰ Namas di a podusahan i getalinga ide de malot a buot ni lawes de, a geyedi ni kauluamamos. Ta an ide getalinga dide a te kapangyedihan ni Panginoon ta ide ay i manga magtutodu a an matud a migmayabengin a an te manga gelang ta pelibek de i manga te kapangyedihan de langot. ¹¹ Misan pan ay esipin yu la ta i manga anghel ide a maditas pa a masakut i kapangyedihan de de magtutodu ide a an matud ay an de pan pehatolan a te dugeng a libek i magtutodu ide a an matud de kasagkaden ni Panginoon. ¹² Talage ay i oyo ide a magtutodu a an matud ay magi hayup a an te katinggesan, a geyedi ni nappaayun de belang buot ni lawes de ta kasta pinanganak la ide a dedekop dingan bobuno ta pelibek de i an de katinggesan kanya nopuksa ide a magi hayup a an te katinggesan. ¹³ Ta i kahedepan a nappa dide ay nagkaddepat ta dehil dide ay pepahedepan i kakmukan ta misan adow ay migbuot ide de belang malot a buot ni lawes de a kasayahan. Ide ay magi kauluamamos a bege de pagisinaló yu a tande de pagkalibun ni Hisus ta an te amamos ide a gedeya dikamo. ¹⁴ Be pekita de i mahuna ay buot de a pekialaman pati ide ngani i gepapagkasala de am pa matibong i pagpanulusun de. Naketingges ide a masakut a nagkesinna de adi ni kakmukan kanya podusahan ide ni Makedepat. ¹⁵ Nalagelag ide a nagpabiya de matud a pesilan ta getolad ide de Balaam a anak ni Bosor a nagyedi ni malot tangani magkakuwarta la. ¹⁶ Misan ay sinosol eya ni kasakoyen na a asno ta nakapagsurut a magi

agta kanya tinumimok i Balaam de pagyedi na a malot.

¹⁷ I magtutodu ide a oyo a an matud ay an te kabuluhan a magi sumanga a an te orat pati magi kudipot a an te tapuk a pepalid ni palos ta i Makedepat ay naghande para dide ni madumos a masakut a tataanan. ¹⁸ Ta dehil de pagsurut de a te tukso a ampan te kabuluhan ay nagkapaampulang de de malot a buot ni lawes de i ampa náloy a kinumiblag de manga agta a gepodi de makedepat ide a an matud. ¹⁹ Gepangako i magtutodu ide a an matud a i misan ino a ná-talinga de pagtodu de ay nakabbut di a geyedi ni nappaayun de malot a buot ni lawes de misan ay ide pan a magtutodu a an matud ay alepin de malot a buot ni lawes de ta i misan ano a nanalo de agta ay alepin ngani ninon i agta. ²⁰ Talage a i pesan a gepanulusun de Hisu Kristo a Magliligtas tam pati Panginoon ay nakaelag di de mammalotin dio de putok i, misan ay be ide ay náampulang a liwet de pagyedi de a malot ay natalo di ide dingan namas pa a malot i inapóan a kapuoyen de de kapuoyen de a tagibu. ²¹ Ta piyon pa ay an kinatinggesan ni misan ino a agta i matud a pagabut de Panginoon be pagkatingges de ay kapoyen de i kamatoden ni Makedepat a binoy dide ta malot di i násapit dide. ²² Be maginon ay ide ay magi pigsabiin di a i aso kon ay be nanisuka ay pápangan na la a liwet i panisuka na. Magi bebuy pala misan pinandiyusan di a malenis di ay náampulang la liwet de piglutetan na.

I Pangako A Pagdetong Ni Panginoon

3 Nano manga kabinsa a pebuot ko, i oyo i káduwa a solat ko dikamo ta de aduwa a oyo a solat pala ay pepelit ko a pepaesip dikamo i piyon a ugeli tangani mapa ni malenis pa i esip yu. ² Buot ko ay wet yu kelipatan i hinola ni tagibu ide a magsasabi ni Makedepat pati pagdodul ni Panginoon a Magliligtas a pinaatid na de mag-aatid na ide dikamo. ³ Depat ngona a matinggesan yu a de inapóan a panahon ay eilokan pati lelibek kamo ni manga agta a nagkaedup a nappaayun de kauluamamos de a pagyedi. ⁴ Ta gesabi ide a magioyo, "Sinabi ni Kristo a náampulang eya. Bekot pan ta gepo nun nalibunin di i kaapoapohan tam ide hanggen nano ay ampa gebowon i putok i ta hanggen nunde gepo ay padepade i pesan." ⁵ Misan podusahan ngani ide ta pinakalipatan de a yinadi ni Makedepat i pesan de langot pati de putok i de padean ni makapangyedihan a surut na pati yinadi na i putok i de padean ni orat ta tinumanga pam pala i putok i de orat. ⁶ Ta de padean pala ni orat ay pinalinod ni Makedepat de hanga a bulangay i kaagtaan ide dio de putok i, nun nowon. ⁷ Maginon pala ay gepo de makapangyedihan a surut nun Makedepat ay naghande di i langot pati oyo a putok de apoy pagdetong ni adow a paghatol pati pagpadusa de manga agta a geyedi ni malot.

⁸ Nano ikamo pan manga kabinsa a pebuot ay wet yu kelipatan a i isin a lebu a taon de Panginoon ay magi isin la a adow ta i isin a adow ay magi isin di a lebu a

taon diya. ⁹Talage a an matud i peesip ni kakmukan a an yeyedi ni Panginooon i pinangako na ta yeyedi na ngani misan ay getiyage la dikamo tangani makapagsosol kamo de mammalotin yu ta an na buot a i misan ino ay nopuksa ta buot na a i pesan ay gesosol de mammalotin de.

¹⁰Misan ay i adow a pagdetong ni Panginooon ay magi pagdetong a loktat ni migpannakow ta de adow a inon ay i langot ay loktat di a neeyen pati te netinog a malagdu a masakut de langot ta i pesan duman de langot ay nosunug di. Maginon pala de putok i pati pesan a yinadi ni agta ide dehil de menit a masakut.

¹¹Nano ay dehil de maginon i nangyeyedi pagdetong ni adow a inon ay depat a boyin yu di de Makedepat i edup yu ta mag-abut kamo diya. ¹²Kanya hanggen geilat kamo de adow a pagdetong ni Panginooon ay depat a yediin yu i nappaayun de kabuotan na tangani i adow a inon ay mandeli a nádetong ta de adow a inon ay nosunug di i pesan duman de langot ta notunow dehil de menit a masakut. ¹³Misan ay ikitam pan a nappaayun de pangako ni Makedepat ay geilat ni bowon a langot pati bowon a putok a tataanan ni misan ino a pinakaeyenan di ni mammalotin.

¹⁴Kanya ngani, manga kabinsa a pebuot, hanggen geilat kamo ay depat a maedup kamo a te malenis a

innawa a an te mammalotin de pekita na tangani magkaeisin kamo. ¹⁵Ta esipin yu a an tambing a yinadi ni Panginooon i pagpadusa tangani makapagsosol kamo a nalligtas pala. Inon pala i sinabi ni kabinsa tam a pebuot a i Pablo, nun eya ay nagsolat dikamo ta eya ay te katinggesan a inumapo de Makedepat. ¹⁶Ta de pesan a solat na ay gepatingges eya a tungkul de inapóan a adow. Misan ay te duman a tipide a solat na a mahedep a katinggesan kanya i kakmukan a agta a an te manga katinggesan a sukul tungkul de kamatoden, a am pala matibong i pagpanulusun de ay pebowon de i kabuluhan ninon a solat ni Pablo a magi kakmukan a kasulatan ni Makedepat ta dehil de inon ay podusahan ide ngani.

¹⁷Kanya manga kabinsa a pebuot ay dehil de pagkatingges yu di de kaagtaan a maginon ay depat a magipinag-engat kamo dide a geyedi ni mammalotin tangani wet kamo nonulusun de pagtodu de a an matud, a nallagelag pala de kamatoden a pinanulusonan yu. ¹⁸Ta depat a tumuloy kamo a pahanga de katinggesan yu a tungkul de Panginooon tam a Hisu Kristo a Magliligtas pati tungkul de kosa a tabeng na dikamo ta gekaduman eya ni pagpodi nano pati magpakapide pa man. Iwina i matud.

1 Huwen

I Te Ngalan A Surut I Geboy Ni Edup A An Te Kalog

1 Nano ay gesolat ok dikamo ni tungkul diya a te ngalan a Surut ta gepo pa eya nun magpakapide man pati geapo diya i edup a an te kalog. Inikna mi i pagsurut na, kinta mi a pinakalawag pati nabolon mi eya. ² Pinaabuya dikami a eya i geboy ni edup a an te kalog ta kinta mi eya kanya nano ay gepamatud kami a gesabi a tungkul diya a edup a an te kalog. Ta eya ay nagtaan ngona de langot a kakoloy ni Ama dingan pinaabuya dikami. ³ Kanya nano ay gesabi kami dikamo ni inikna pati kinta mi tangani magkaeisin kitam a gepakikaisin de Makedepat a Ama pati Anak na a i Hisu Kristo. ⁴ Talage a gesolat ok ni oyo dikamo tangani magkaduman kitam ni hanga pa a kasalegen.

Geapo De Makedepat I Matallang

⁵ I oyo i inikna mi de Anak na, a pesabi mi pan dikamo nano a i Makedepat a an te kasalanan ay i peapoan ni matallang ta an te misan ano a madumos diya. ⁶ Kanya be pesabi tam a gepakikaisin kitam diya ta i ugeli tam pan ay malot a naddedumos ay gebutil kitam, a an nappaayun i peyedi tam de kamatoden. ⁷ Misan ay be nagkeedup kitam ni nappaayun de kapiyonan a naddematallang a ti papalano a i Makedepat ay peapoan ni matallang ay talage ngani a gekàeisin kitam pati nagkougesan kitam ni sagu ni Hisus a Anak na de pesan a mammalotin tam.

⁸ Nano be pesabi tam a ang kitam te mammalotin ay pedeya tam la i sadile tam ta an nappadikitam i kamatoden. ⁹ Misan ay be pesabi tam i mammalotin tam de pagsosol tam de Makedepat ay naponulusionan eya a pakeeyenan na ikitam ni mammalotin a lenenis na a tuloy de pesan a kamalotan ta inon ay nagkaddepat dehil de pagkalibun ni Hisus. ¹⁰ Talage ay be pesabi tam a ang kitam gekasala ay peyedi tam a butelan i Makedepat ta i surut na a gesabi a te kasalanan i pesan ay an nappadikitam.

I Kristo I Mag-aawak

2 Nano, mangának a pebuot, gesolat ok ni oyo dikamo tangani wet kamo geyedi ni malot misan ay be gekasala kitam ay te mag-aawak kitam de Ama a i Hisu Kristo a an te kasalanan a unabis. ² Ta i Kristo ngani i hinandug tangani pakeeyenan kitam ta an la i mammalotin tam ta pati de pesan a agta.

³ Nano ay katinggesan tam ngani a gepakikaisin kitam de Makedepat be peyedi tam i nappaayun de

kabuotan na. ⁴ Misan ay i misan ino a magsabi a gepakikaisin eya de Makedepat, a am pan getalinga de kabuotan na ay gebutil eya, ta an nappadiya i kamatoden. ⁵ Misan pan be gepanulusun i misan ino de surut nun Makedepat ay te pagbuot eya diya ni hanga a an te kolang.

Magioyo ay katinggesan tam a gepakikaisin kitam diya, ⁶ ay nagkaddepat a i gesabi a gepakikaisin eya de Makedepat ay maedup a magi edup ni Kristo nun eya ay dio pa de putok i.

An Bowon A Pagdodul I Oyo

⁷ Nano, mangáyun a pebuot, i pesolat ko i ay an bowon a pagdodul ta i oyo ay un den la, a inikna, a tinanggep yu gepo pa nun nagpanulusun kamo. ⁸ Misan ay i pesolat ko i, dikamo ay magi bowon ngani ta minatud yu di i pagbuot yu de kakmukan a magi pagbuot pala ni Kristo ta nagkabbut di i madumos a ugeli a nagkallewesanan pan ni matud a tallang.

⁹ Ta i gesabi a eya ay te matallang di a ugeli misan ay nagkagengsa pan de kabinsa na ay te madumos pa a ugeli. ¹⁰ I te pagbuot pan de kabinsa na ay te matallang di a ugeli kanya an eya mandeli a gekasala ¹¹ misan ay i nagkagengsa pa de kabinsa na ay te madumos pa a ugeli a nagkeedup pa de malot pati an na katinggesan i paagowen na ta kasta bulag eya dehil de mammalotin na.

¹² Nano ay gesolat ok dikamo, mangának, ta pinakaeyenan kamo di ni Makedepat ni mammalotin dehil de Hisus. ¹³ Dikamo pala a manga ama ta te katinggesan kamo diya a te edup gepo nun kapide man. Gesolat ok pala dikamo a minangának ta nanalo kamo di diya a malot a i Satanas.

¹⁴ Gesolat ok dikamo mangának ta te katinggesan kamo de Ama. Maginon pala dikamo manga ama ta te katinggesan kamo diya a te edup gepo nun kapide man. Gesolat ok pala dikamo minangának ta matibong i pagpanulusun yu ta nappataan dikamo i surut nun Makedepat ta nanalo kamo di diya a malot a i Satanas.

¹⁵ Nano ay wet yu buota i ugeli o i kabuotan a malot ni agta ide dio de putok i ta i misan ino a te buot dio ay an te pagbuot a unabis de Ama a Makedepat. ¹⁶ Ta an geapo de Ama a Makedepat i malot a ugeli dio de putok i, a i malot a buot ni lawes, pagbuot de mammalotin dio de putok i pati buot a malot a nappa ni maditas ta geapo la de kaagtaan. ¹⁷ Ta neeyen pan la i putok i pati pesan a malot a buot ni manga agta misan

ay i misan ino a getalinga de kabuotan ni Makedepat ay te edup ngani a an te kalog.

I Katalo Ni Kristo

¹⁸ Mangának, an di naaloy ay nádetong di i inapóan a panahon ta katinggesan yu a nádetong i Katalo ni Kristo ta nano pan ay makmuk dingani i gedetong a katalo ni Kristo kanya katinggesan tam a an di naaloy i inapóan a panahon. ¹⁹ Ta misan ide ay nappakoloy dikitam a den ay winalat de ikitam kanya an ide matud a kaisin tam ta be ide ay kaisin tam a matud ay an tebe ide nakiblag dikitam kanya dehil de pagkiblag de a inon ay katinggesan tam a an tam ide matud a kaisin.

²⁰ Misán ay binoy pan dikamo a manga gepanulusun ni Kristo i Ispiritu nun Makedepat kanya ikamo a pesan ay gepakaabuya ni kamatoden. ²¹ Gesolat ok ni oyo dikamo a an dehil de an yu katinggesan i kamatoden ta katinggesan yu pan i kamatoden pati katinggesan yu pala a an te kabutelan a geapo de inon. ²² Ta i butelan pan ay i manga agta a gesabi a i Hisus ay an i Kristo a Pinangako nun Makedepat ta i agta ngan ide a oyo ay katalo ni Kristo a gepangeyen de Makedepat a Ama pati de Anak na. ²³ Ta i gepangeyen de Anak ay an gepakikaisin de Ama ta i belang gepamatud tungkul de Anak ay gepakikaisin pala de Ama.

²⁴ Nano ay wet yu pabiyaan i kamatoden a inikna yu gepo nun nagpanulusun kamo ta be petalingaan yu i kamatoden a inikna yu gepo nun nagpanulusun kamo ay gepakikaisin kamo a tuloy ngani de Anak pati de Ama a Makedepat. ²⁵ Ta i edup pan a an te kalog ay i pinangako dikitam ni Kristo.

²⁶ I oyo i pesolat ko dikamo a tungkul de manga agta a te buot a nanlalagelag dikamo ²⁷ misán ay nappataan di dikamo i Ispiritu nun Makedepat a binoy dikamo ni Kristo kanya an di te kaelangan a petoduan kamo pa ni misán ino a agta ta getodu dikamo i Ispiritu ni pesan a i kamatoden ta an eya getodu ni kabutelan kanya nappaayun de tinodu na dikamo ay makepagkaisin kamo a tuloy.

²⁸ Ay-o, mangának, nagkaddepat a makipagkaisin kamo a tuloy de Hisus Kristo tangani matibong i innawa yu a an nagkammamos a násagkad diya, pagdetong na dio de putok i. ²⁹ Ta katinggesan yu ngani a i Kristo ay i migyedi ni kapiyonan kanya katinggesan yu di a i misán ino a agta a migyedi ni kapiyonan ay pinanganak ni Makedepat.

I Mangának Ni Makedepat

3 Esipin yu a ti papalano a nagkappadikitam i an te kapadepade a pagbuot ni Ama ta pengalanan na ikitam a mangának na ta inon pan i matud misán ay an peabuyenan kitam ni kaagtaan dio de putok i ta i Makedepat pan ay an de inabuyenan. ² Nano, manga pebuot ko, ikitam ay mangának di ni Makedepat misán ay an tam pa katinggesan a ti ano i nappa ni kapuoyen tam ta katinggesan tam la a nattolad kitam de Kristo pagdetong na ta te kaya kitam pan a

gepakalawag diya a te gepakaingap. ³ Kanya i misán ino a te pag-asa de Kristo ay depat a geelag de mammalotin a magi pag-elag ni Kristo de inon.

⁴ Nano ay i belang geyedi ni mammalotin ay nappa ni katalo ni Makedepat ta i pagyedi ni mammalotin ay i pagsede ni pagdodul na ide. ⁵ Katinggesan yu pala a dinumio i Kristo tangani tobusin na i mammalotin tam misán ay an eya te mammalotin a sadili a unabis.

⁶ Kanya i misán ino a gepakikaisin de Kristo ay an di getuloy a geyedi ni mammalotin misán i getuloy pan a geyedi ni mammalotin ay an geabuya o gepakikaisin man diya.

⁷ Kanya, mangának, wet kamo magpadeya de misán ino ta i pesan ngani a geyedi ni kapiyonan ay malenis di a magi Kristo. ⁸ Misán ay i belang getuloy de malot a pagyedi na ay gepakikaisin de Satanas ta hanggen pan nunde gepo ay migyedi di i Satanas ni malot ta dehil ngan de inon ay kinumang dio i Kristo a Anak nun Makedepat tangani sedein na i pesan a kangepyedihan ni Satanas.

⁹ Ta i pesan a pinanganak ni Makedepat ay an dingani ugnay a migyedi ni malot ta ide ay te bowon di a edup a geapo de Makedepat kanya an nappatud a geyedi ide a tuloy ni mammalotin ta pinanganak ide ni Makedepat. ¹⁰ Nano ay dehil de inon ay aabuyenan tam i mangának ni Makedepat pati mangának ni Satanas ta i misán ino a an geyedi ni piyon, a am pala te pagbuot de kabinsa na ay angan de Makedepat.

Magbuotan Kitam

¹¹ I oyo i pagdodul a sinabi ni Kristo a inikna yu nun gepo pa a dinumatong i piyon a bereta a "Magbuotan kitam." ¹² Ta wet kitam notolad de Kain a nagpakikaisin de Satanas kanya binuno na i wele na ta malot i pagyedi na misán ay piyon pan i pagyedi ni wele na.

¹³ Kanya, manga kabinsa, wet kamo getaka be kagengsaan kamo ni kaagtaan dio de putok i. ¹⁴ Ta dehil de pagbuot tam de manga kabinsa ay katinggesan tam pan a inumalis kitam di de edup a bowon a gepo de kalebunan ta i an te pagbuot de kabinsa na ay nappadiya pa a i kalebunan na. ¹⁵ Talage a i misán ino a nagkagensan de kabinsa na ay migbuno ta katinggesan yu pala a an gekaduman ni edup a an te kalog i migbuno. ¹⁶ I Hisus ngani i halimbewa dikitam tungkul de pagbuot ta binoy na i edup na para dikitam kanya nagkaddepat pala a boyin tam i edup tam para de manga kabinsa tam. ¹⁷ Ta halimbewa, te duman a mulumayaman ta pekita na i kabinsa na a mahedep misán an na buot a kakalbian i te kaelangan ay an eya matud a gebuot, a namas pa de Makedepat. ¹⁸ Kanya, mangának, wet kitam gebuot de padean ni surut la ta de pagyedi tam a geapo de innawa tam.

An Mabiyet I Innawa Tam De Makedepat

¹⁹ Dehil ngani de matud a pagbuot tam de kakmukan ay katinggesan tam a gepakikaisin kitam de kamatoden ta an mabiyet i innawa tam de Makedepat. ²⁰ Mis-

an be mabiyet pan i innawa tam, a pebetyag i kasalanan tam ay te katinggesan a namas pa i Makedepat ta katinggesan na i pesan i. ²¹ Kanya, manga kabinsa a pebuot, be an mabiyet i innawa tam ay matibong ngani i innawa tam de pagpanalangin de Makedepat. ²² Pati petanggep tam pala i misan ano a peaged tam de pagpanalangin dehil de pagtalinga tam de kabuotan na pati peyedi tam pala a tuloy i pagkasalegen na. ²³ Nano i oyo i kabuotan na a magpanulusun kitam de Hisu Kristo a Anak na pati magbuotan kitam pala a magi sinabi dikitam ni Kristo. ²⁴ Ta i migtalinga de kabuotan ni Makedepat ay gepakikaisin eya de Makedepat ta i Makedepat pan ay gepakikaisin pala diya ta dehil pan de binoy na a Ispiritu na ay katinggesan tam a gepakikaisin eya a tuloy dikitam.

I Ispiritu Nun Makedepat Pati Eyen

⁴ Nano, manga kabinsa ko a pebuot, wet kamo manulusun a tambing de pesan a gesabi a nappadide i Ispiritu nun Makedepat ta yadi pa a subukan yu ngona ti geapo de Makedepat i nappadide o eyen ta makmuk ngan nano i butelan a magsasabi a kinumulukang de disapow ni putok i. ² Misan ay aabuyenan yu pan i nappadide i Ispiritu nun Makedepat o i te libong ta i belang gepamatud a i Hisu Kristo ay napa ni agta a te lawes a magi ikitam ay eya ngani ay gepakikaisin de Makedepat. ³ Misan ay i an gepamatud a maginon a tungkul de Hisus ay katinggesan tam ngani a an ide gepakikaisin de Makedepat ta ide la i nagkabereta tam a katalo ni Kristo a nádetong ta nano ngani ay dinumatong di.

⁴ Mangának, gepakikaisin kamo de Makedepat kanya natalo yu i magsasabi ide a an matud ta namas pa i kapangyedihan ni Ispiritu nun Makedepat a nappadikamo de kapangyedihan a nappa de katalo ide ni Kristo. ⁵ Ta ide ay tage dio la de putok i kanya i petodu de ay i ugeli a malot a geapo dio ta gepanulusun dide i manga agta ide dio. ⁶ Misan ay ikitam pan ay gepakikaisin de Makedepat ta i misan ino a te katinggesan a matud a tungkul de Makedepat ay gepatalikngoy pala dikitam misan ay angan gepatalikngoy dikitam i an te katinggesan a matud a tungkul de Makedepat kanya aabuyenan tam i nagkasakopan ni Ispiritu a geboy ni kamatoden pati i nagkasakopan ni an kamatoden.

I Makedepat I Te Pagbuot

⁷ Nano, mangáyun a pebuot, magbuotan kitam ta geapo pan de Makedepat i pagbuot tam ta i misan ino a te pagbuot ay pinanganak ngani ni Makedepat a te katinggesan a matud a tungkul diya. ⁸ Misan i an te pagbuot ay an te katinggesan a tungkul de Makedepat ta i Makedepat pan ay te pagbuot de pesan. ⁹ Ta de magioyo pinaabuya ni Makedepat i pagbuot na dikitam nun dinodul na i kádu a Anak na dio de putok i tangani magkaduman kitam ni edup de padean ni

Anak. ¹⁰ I matud a pagbuot ay nun dinodul ni Makedepat i Anak na a gehandug ni sadile na para de mam-malotin tam ta an i pagbuot tam diya.

¹¹ Kanya, mangáyun, ta hanga i pagbuot dikitam ni Makedepat ay nagkaddepat pala a magbuotan kitam. ¹² Talage a an te misan ino a kinumita de Makedepat misan ay dehil de pagbuotan tam ay katinggesan tam a gepakikaisin eya dikitam pati gehanga a tuloy i pagbuot tam a geapo diya. ¹³ Katinggesan tam a gepakikaisin kitam diya ta gepakikaisin pala eya dikitam dehil de binoy na dikitam i Ispiritu na. ¹⁴ Ta kinta mi pati pepamatoden mi a dinodul ngan ni Ama i Anak na tangani mapa ni magliligtas ni pesan a agta. ¹⁵ Ta i misan ino a gepamatud a i Hisus ay Anak nun Makedepat ay gepakikaisin diya i Makedepat ta gepakikaisin pala eya de Makedepat. ¹⁶ Kanya katinggesan tam pati pepanuluson i pagbuot dikitam ni Makedepat.

Talage a te pagbuot i Makedepat de kaagtaan ta i misan ino a gebuot a tuloy ay gepakikaisin eya de Makedepat ta i Makedepat pan ay gepakikaisin pala diya. ¹⁷ Ta dehil de gekàeisin kitam pati Makedepat ay gekitong pa i pagbuot tam diya ta de maginon ay ang kitam nagkatakut de nádetong a paghatol ta i pagbuot tam dio de putok i ay hanga di a magi pagbuot di ni Kristo. ¹⁸ I te pagbuot a matud ay an di nagkatakut ta nabbut di dehil de pagbuot na a maktong di misan ay be nagkatakut pa i misan ino ay am pa maktong a sukul i pagbuot na ta nagkatakut la i agta dehil de padusa a nádetong.

¹⁹ Nano ay pebuot tam i Makedepat dehil de pagbuot na dikitam a tagibu. ²⁰ Ta be pesabi ni misan ino a pebuot na i Makedepat be eya pan ay nagkagengsa la de kabinsa na ay butelan eya ta be an na pebuot i kabinsa na a pekita na ay papalano na pan a bobuot i Makedepat a an na pa pekita. ²¹ Magioyo i pagdodul a sinabi dikitam ni Kristo a i misan ino a gebuot de Makedepat ay depat pala a gebuot de kabinsa na.

Nagkatalo Tam I Malot A Ugeli Dio De Putok I

⁵ Talage a i pesan a gepanulusun a i Hisus ay i Kristo a Pinangako nun Makedepat ay mangának di ni Makedepat pati i pesan pala a gebuot de Ama ay gebuot pala de mangának na. ² I oyo ngani i gepamatud a pebuot tam i mangának ide ni Makedepat be pebuot tam i Makedepat, a getalinga kitam pan a tuloy de pagdodul na ide. ³ Ta i matud a gebuot de Makedepat ay i getalinga de pagdodul na ide ta am pan mahedep i pagtalinga de pagdodul na ide. ⁴ Ta i belang pinanganak ni Makedepat ay nanalo di ide de ugeli a malot dio de putok i ta nanalo kitam ngan de inon dehil de pagpanulusun tam de Kristo. ⁵ Ay-o, i belang gepanulusun a i Hisus ay Anak nun Makedepat ay nanalo di de malot a ugeli dio de putok i.

Tiluwon I Gepamatud De Kristo

⁶ Nano ay nun dinumio i Hisu Kristo dio de putok i ay pinamatoden eya ni orat a pinanlinoden diya pati sagu

na a binumusbus de padipa ta an la i orat ta pati sagu na i nagpamatud diya. ⁷ Ta i gepamatud pala diya ay i Ispiritu nun Makedepat ta i kamatoden ay geapo de Ispiritu. ⁸ Kanya tiluwon ngani i gepamatud de Kristo, i orat, sagu na pati Ispiritu nun Makedepat de innawa tam ta i oyo ide a tiluwon ay gekàeisin la.

⁹ Nano ay be gepanulusun kitam de pagpamatud ni agta la ay namas pa a te kabuluhan i pagpamatud ni Makedepat a nagkaddepat a ponulusonan ta nagpamatud eya tungkul de Anak na a magioyo a, ¹⁰ i misan ino a gepanulusun de Anak nun Makedepat ay te pagpamatud de innawa na misan ay i an gepanulusun de pagpamatud ni Makedepat ay peyedi na ngani a butelan i Makedepat ta an eya nanulusun de pagpamatud na tungkul de Anak na. ¹¹ Ta i pagpamatud ni Makedepat ay binoy na dikitam i edup a an te kalog ta i edup a oyo ay inumapo la de Anak na. ¹² I misan ino a gepakikaisin de Anak nun Makedepat ay te edup a an te kalog misan ay an te edup a an te kalog i an gepakikaisin de Anak na.

Te Duman A Edup A An Te Kalog

¹³ Gesolat ok ni oyo dikamo a gepanulusun de Anak nun Makedepat tangani matinggesan yu a ikamo ay te edup a an te kalog, a gepanulusun kamo pa a tuloy de Anak na. ¹⁴ Pati matibong di i innawa tam de Makedepat ta katinggesan tam a be geaged kitam ni misan ano a nappaayun de kabuotan na ay boboy na.

¹⁵ Nano ay be katinggesan tam a te belak a boboy na i peaged tam ay petanggep tam ngani i peaged tam diya.

¹⁶ Nano be kekita ni misan ino a gepanulusun a geyedi ni malot i kabinsa na misan ay inon a yinadi na ay an nangadde diya de kalebunan na ay magpanalangin i kinumita para de nagkasala tangani bebiyen pa eya ni Makedepat ni edup misan ay be te duman a yinadi a malot a nangadde diya de kalebunan ay anak gesabi dikamo a magpanalangin para de inon. ¹⁷ Talage ngani a i misan ano a pagyedi a malot ay kasalanan misan ay te kasalanan pan a an nakélibun.

¹⁸ Nano ay katinggesan tam pan a i pinanganak ide ni Makedepat ay an di nappatud a geyedi a tuloy ni malot ta ide pan ay pealagean di ni Anak nun Makedepat kanya pan an di ngani te kapangyedihan i Satanas a nálane de mangának ni Makedepat.

¹⁹ Katinggesan tam ngani a gepakikaisin kitam di de Makedepat misan ay te kapangyedihan pangani i Satanas de manga an gepanulusun ide dio de putok i.

²⁰ Misán ay katinggesan tam pala a dinumio i Anak nun Makedepat ta biniyen na ikitam ni malinow a esip tangani abuyenan tam i Matud a Makedepat. Ta nano pan ay gepakikaisin kitam de Makedepat a Matud pati de Hisu Kristo a Anak na ta i oyo i Makedepat a Matud ta diya pala geapo i edup a an te kalog.

²¹ Kanya nano, mangának, ay wet kamo di gepakikaisin de makedepat ide a an matud.

2 Huwen

¹ Ako a Pinakamatande ay gesolat dikamo, gupad a pineta ni Makedepat pati pan de mangának yu ide ta pebuot ko ikamo a masakut misan ay am pan la ako i gebuot ta pati pesan a gepanulusun a te kat- inggesan de kamatoden. ² Ta gebuotan kitam ngani dehil de kamatoden a nappedikitam nano pati mag- pakapide pa man.

³ Nano ay buot ko tebe a nappedikitam i kosa a tabeng, kalbi pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a Ama pati Hisu Kristo a Anak na, a kakoloy pala i pagbuot tam pati kamatoden a kat- inggesan tam.

I Kamatoden Pati Pagbuot

⁴ Ay nagkasalig ok ngani a masakut nun kinatingge- san ko a geabut di i tipide a mangának yu de kamato- den a magi pedodul dikitam ni Ama a Makedepat.

⁵ Kanya nano, gupad, ay geaged ok dikamo a mag- buotan kitam misan ay an yo bowon a pagdodul i pesolat ko a oyo dikamo ta i oyo ngani ay pagdodul la a den ni Kristo a magbuotan kitam. ⁶ Ta i oyo i kabu- luhan ni pagbuot a pesabi ko a depat a geabut kitam de kabuotan ni Makedepat ta magi inikna yu nun gepo pa ay depat pan a mag-ugeli kitam a te pagbuot ta in- on i nappaayun de kabuotan na.

⁷ Ta makmuk ngan nano a migdeya i nappakálat di de disapow ni putok i ta an ide te buot a gepamatud a i Hisu Kristo ay napa ni agta misan ay i migdeya pan ide inon ay katalo la ni Kristo. ⁸ Kanya mag-engat kamo tangani wet nakanugun i pinagpagelán mi a nagtodu dikamo, a tatanggep yu pan i an te kolang a bilos ni Makedepat dikamo.

⁹ Nano ay talage a an gepakikaisin de Makedepat i misan ino a an getalinga a tuloy de matud a pagtodu a tungkul de Kristo ta i misan ino pan a getalinga a tuloy de matud a pagtodu a tungkul de Kristo ay gepakikaisin pala diya i Ama pati Anak. ¹⁰ Kanya be te dinumatong ngani de beloy yu, a an matud a pagtodu i adde na ay wet yu ngani tanggepa pati betiin. ¹¹ Ta i misan ino a gebeti diya ay te kabinsa eya de pagtodu na a an matud.

Inapóan A Surut

¹² Nano ay makmuk ok pa tebe a sasabi dikamo mis- an ay an di de solat a oyo ta ako ay geasa a ná kang ok dena dikamo a makapasurutsurotan kitam a gesinagkad tangani mapa ni hanga pa i kasalegen tam.

¹³ Ay gebeti dikamo i mangának ni kabinsa yu a pine- ta pala ni Makedepat.

3 Huwen

¹ Ako a Pinakamatande ay gesolat dikamo, Gayo a pebuot ko a masakut. ² Nano, ayun ko a pebuot, gepanalangin ok para dikamo a ikamo tebe ay nad-dekapiyonan pati an mahena i lawes yu ta katinggesan ko pan a piyon i edup yu de pagpanulusun yu. ³ Nagkasalig ok a masakut nun dinumatong dio i tipide a kabinsa ta binareta de a ikamo kon ay matud i edup yu pati pag-abut yu de kamatoden. ⁴ Anok di te namas pa a hanga a kasalegen be nagkabereta ko a i mangának ko ay geabut de kamatoden.

Pepodi Ni Huwen I Gayo

⁵ Ayun ko a pebuot, i pagtabeng yu de manga kabinsa ide misan an yu pa ide peabuyenan, ay gepamatud ngani a ikamo ay naponulusonan. ⁶ Ta nagpamatud ide de kapolongan dio ni tungkul dikamo a pagbuot dide. Misan ay namas pa a piyon be bebiyen yu ide ni kaelangan de de pagtotul de ta inon pan i depat a yeyedi ni katabeng ide ni Makedepat. ⁷ An de petanggep i misan ano a tabeng ni manga an ide gepanulusun de Makedepat ta getotul la ide a getabeng de Kristo. ⁸ Kanya depat ngani a tatabengan tam ide tangani makatabeng kitam pan de pagpakálat ni piyon a bereta a i kamatoden.

I Diotrepes Pati Demetrio

⁹ Nano ay nagsolat ok de kapolongan dena misan ay am pan tinalingan ni Diotrepes i tungkolin ko ta i

buot na ay eya ay nappa ni pinakamaditas de kapolongan dena. ¹⁰ Kanya pan be nádetong ok dena ay sasabi ko i tungkul de pagyedi pati pagsurut na a maafdisin, a katalo deko. Ta am pa non sukul para diya ta an na pala petanggep i manga kabinsa a gedetong pati namas pa de inon ay peabetan na i te buot a getanggep de inon ide pati pepalayu na pa i te buot de kapolongan.

¹¹ Misan ikamo, ayun ko a pebuot, ay wet kamo tumolad de malot a halimbewa a inon ta depat a de piyon. Ta i belang geyedi ni piyon ay mangának ni Makedepat ta i belang geyedi pan ni malot ay an anak ni Makedepat.

¹² Tungkul pan de Demetrio ay piyon pan i pagpamatud diya ni pesan pati ni kamatoden ta pepamatoden ko pala eya ta katinggesan yu a matud i pagpamatud ko.

I Inapóan A Surut

¹³ Makmuk pa tebe i sosolat ko dikamo misan ay an di de oyo a solat ¹⁴ ta ako ay geasa a de an naaloy ay gekakitaan kitam ta dingan nasurutsurotan kitam.

¹⁵ Nano ay mapadikamo tebe i kasampatan a innawa pati gebeti dikamo i mangáyun a gepanulusun dio. Pakibeti ok yu pala de belang isin a ayun tam dena.

Hodes

1 I oyo ay gepo deko a Hodes a katabeng ni Hisu Kristo pati kabinsa a sagu ni Santiago. Gesolat ok dikamo a manga pineta ni Makedepat a Ama a nag-keedup de pagbuot na, a pealagean pala ni Hisu Kristo.

² Mapadikamo tebe a masakut i kalbi, kasampatan a innawa pati pagbuot a geapo de Makedepat.

Te Duman A Magtutodu Ide A An Matud

³ Manga kabinsa a pebuot, buot ko a masakut a gesolat dikamo a tungkul de kaligtasan tam a pesan. Ay nano pan ay napiletan ok a gesolat dikamo a geaged tangani alágean yu i pagtodu a tungkul de pagpanulusun tam de Makedepat, a pinanulusonan na de belang pineta na magpakapide pa man. ⁴ Ta te duman di a tipide a agta a an geabut a matud de Makedepat, a nagpakidugengdugeng a limok de kapolongan yu na. Nun tagibu pa ay hinola ni surut nun Makedepat i padusa a nappa dide a getodu, a magyedi kitam ni mammalotin tangani pakita tam i kahanga ni kosa a tabeng pati pagpatáwad ni Makedepat de agta ide. Pati namas pa de inon ay peeyenan de ni kabuluhan i Hisu Kristo a eya a isin a Ponu pati Panginoon tam.

⁵ Matud, a katinggesan yu di i pesan a tinodu ko dikamo misan ay buot ko pa a patinggesin dikamo a liwet a linigtas ni Makedepat i Hudyo ide nunde bensa a Ihipto misan ay pagkatapos ninon ay pinuksa na pan i an nagpanulusun diya. ⁶ Ta esipin yu pala i tungkul de manga anghel ide a an tinumuloy de tungkolin de ta winalat de i lugel ni Makedepat a kataanan de. Kanya pepabentayen ide ni Makedepat de madisalad a dumos a nakolong a an te kalog hanggen an nádetong i adow a paghatol dide. ⁷ Esipin yu pala i tungkul de tage benwaan ide a Sodoma, Gomora pati de manga benwaan ide de pulupalebut ni oyo. Ta nagyedi ide ni kauluamamos pati nakilabot ide de kapadepade de a lalaki pati mahuna. Kanya getiis ide de pampadusa a apoy a an te kalog, a nappa ni pagpaengat de pesan.

⁸ Maginon pala i ugeli nano ni magtutodu a an matud ta gepo pala de pagtodu de a an matud ay pedeya de i sadile de. Gekasala ide de sadile de a lawes, pekapoyin de i pesan a te kapangyedihan pati pelibek de i manga anghel a te gepakaingap. ⁹ Misin pan an maginon i ugeli ni anghel a Migel a pinakamadas de manga anghel ide ta nun nakipagtalo eya de Satanas a tungkul de lawes ni Moises ay an eya nagsabi ni malot de Satanas ta sinabi nadla diya a,

“Sosolin ka tebe ni Panginoon.” ¹⁰ Misin i oyo pan ide a magtutodu a an matud ay gesurut ide ni malot tungkul de kapiyonan ni Makedepat a an de katinggesan pati ide ay magi hayup a geyedi ni nappaayun de belang buot ni lawes de a kopuksa de. ¹¹ Gepakatakut i násapit dide ta geabut ide de ugeli ni Kain a kinumapoy de Makedepat. Ta ide ay malot a magi Balaam a magsasabi a den a nagtodu ni an matud tangani magkakuwarta la. Pati ide ay magi Kori a napuksa dehil de paglaben na de kabuotan ni Makedepat. ¹² I oyo ide a magtutodu a an matud, a an te amamos ay magi kauluamamos a bege de pagisinaló yu a tande de pagkalibun ni Panginoon. Ta pealágean de la i sadile de. Ide ay an te kabuluhan a magi kunom a an te tapok a pepalid ni palos. Ide ay an te piyon a pagyedi a magi kew a an náanak de panahon a tig-anak ni kew. Pati pan ide ay an te edup a bowon a magi kew a nagibe di a an inumanak ta talage ay nalibun di. ¹³ An te kasampatan a innawa ide a magi tagbok a hanga de atab ta i kauluamamos de ay magi borak ni tagbok ide. Talage ide ay nalagelag de kamalotan a magi butatala a inalis de kapuoyen de kanya ide ay biniyen ni kataanan de a kadumosan a masakut, magpakapide pa man.

¹⁴ Ay hinola i tungkul dide ni Enok a eya a kapito a salin ni Aden. Sinabi na a, “Patalikngan yu ta nádetong i Panginoon a te kakoloy ni makmuk ide a masakut a anghel na a pineta ¹⁵ tangani yeyedi na i pagpadusa de pesan, a hahatolan na i pesan a an geabut de Makedepat dehil de pagyedi de a mammalotin a an te gelang de Makedepat pati pagpintas a pesabi ni makikkakasalanan ide de Makedepat.” ¹⁶ I oyo ide a agta ay migtampo, migdeinnawa ni malot, mig-abut de malot a buot ni lawes de pati migmayabeng a masakut de surut de misan ay gepakita ide ni gelang de kakmukan tangani magkakuwarta ide.

Te Duman A Pagpaengat Pati Pesabian

¹⁷ Misin pan ikamo a manga kabinsa a pebuot ay esipin yu a ugnay i hinola dikamo ni manga mag-aatid ide ni Panginoon a Hisu Kristo. ¹⁸ Ta sinabi de dikamo a de inapóan a panahon ay nádetong i maglilebek ide a geabut de malot a buot de. ¹⁹ Ta i oyo ide a manga agta ay gepakiblag ide ni manga gepanulusun ide. Geabut ide de ugeli dio de putok i ta an getaan dide i Ispiritu nun Makedepat. ²⁰ Misin pan ay ikamo, manga kabinsa, patibongin yu i sadile yu a pagpanulusun de pagtodu a matud. Magpanalangin kamo de tabeng ni

Ispiritu nun Makedepat. ²¹ Maedup kamo ni piyon tangani abuyenan yu a tuloy a pebuot kamo ni Makedepat hanggen peilat yu i pagdetong ni Panginoon tam a Hisus Kristo a nomoy dikamo ni edup a an te kalog dehil de pagkalbi na.

²² Nano ay kalbian yu i tipide a te aduwa a esip, ²³ ligtasin yu a agowin i kakmukan de panganib a masakut a magi apoy pati i kakmukan pan a makikkakasalahan ay kakalbian yu ide misan ay mag-engat kamo tangani wet kamo madugeng de kauluamamos de.

Pagpodi De Makedepat

²⁴ Ay magpodi kamo di de Makedepat a nakapeengat dikamo tangani wet nalagelag, a nouddi kamo pan a te kasalegan a an te kasalahan de kasagkaden ni Makedepat a te gepakaingap.

²⁵ Nano ay de padean ni Hisus Kristo a Panginoon tam ay abuyenan tebe i isin la a Makedepat a magliligtas tam, a i te gepakaingap, paghari, pagsákup pati kapangyedihan gepo nun ti kapide, nano pati magpakapide pa man. Iwina i matud.

Pagpakita

1 I oyo i pinatingges ni Makedepat de Kristo a pinatingges pan ni Kristo deko a Huwen a katabeng na de padean ni anghel na. Ta buot ni Kristo a matinggesan ni pesan a katabeng na ide i nangyeyedi a mandeli a nassolat dio. ² Nano ay de oyo ay gepamatud ok de pesan a kinta a inikna ko a i surut nun Makedepat pati pagtodu ni Hisu Kristo a pepamatoden ko. ³ Pekalbian i gebesa a getalinga a tuloy de manga hola a pesabi de kasulatan a oyo ta an di naaloy ay te gepo a nangyeyedi di i pesan a pesabi dio.

Pagbeti De Pito A Kapolongan

⁴ Ako a Huwen ay gesolat ok de pito a kapolongan de porobinsia ni Asia.

Mapadikamo tebe i kosa a tabeng pati kasampatan a innawa a geapo de Makedepat a eya i Makedepat gepo nun magpakapide man, nano, pati kapide man. I kosa a tabeng ay geapo pala de Ispiritu nun Makedepat a te pito a tungkolin a naddekasagkaden ni piglipaan ni Makedepat. ⁵ Pati geapo pala de Kristo a eya a depat a naponulusionan pati matud a gepamatud ta eya pala i pinakamaditas a hari dio de putok i, a eya a pinakaedup a tagibu de nalibunin.

Pebuot na ikitam ta dehil de sagu na ay inukasan na ikitam ni mammalotin tam ⁶ ta yinadi na ikitam a nasasakopan na a napa ni maghahandug ide a getabeng de Ama na a Makedepat. Kanya pan piyon a mapa de Hisu Kristo i gepakaingap pati kapangyedihan, magpakapide pa man. Iwina i matud.

⁷ Espin yu a nádetong eya a nappa de kunom ta eya ay kekita ni pesan a kaagtaan pati manga nanagpuk ide diya kanya i pesan a kaagtaan de putok i ay nátagos a masakut dehil diya. Talage a maginon ngani i násapit. Iwina i matud.

⁸ Pesabi ni Panginooon a Makedepat a Makapangyedihan de pesan a "Ako i 'A' pati 'Ya'." Ta eya i Makedepat gepo nun magpakapide man, nano pati kapide man.

I Pagpakita Ni Kristo De Huwen

⁹ Ako a i Huwen a kabinsa yu ay gesolat ok dikamo ta dehil de pagpakikaisin tam de Hisus ay kakoloy ok yu de kahedapan a nakabinsa pala de kapangyedihan na pati pagtiyage a masakut a peboy na dikitam.

Ta ako ngani ay pinataan de de Pugu a Patmos, dehil de surut nun Makedepat pati pagtodu ni Hisu a pepamatoden ko. ¹⁰ Nun nanon, nun isin a adow ni Panginooon a i simbe, ay te kapangyedihan deko a masakut i Ispiritu nun Makedepat ta inikna ko de ido-

gen ko i nagsabi a malagdu a surut a magi paoni. ¹¹ Ta sinabi na deko a, "Solatin mo i kekita mo pati eikna ta páadde mo de pito a kapolongan de benwaan a Epeso, Ismerna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Piladelpia pati de Laodisea."

¹² Ta dingan nun linumingoy ok tangani kitain ko i gepakisurut deko ay kinta ko ngani i pito a salong a ginto. ¹³ Ta te geuddi de gitna ni manga salong ide a kasta ni lalaki a agta a nappabedu ni anduwon hanggen de singit na a magi pigbeduin ni te kapangyedihan ide pati te nappabiyakos de alalang na a ginto. ¹⁴ I sapok na ay malapsay a magi búlak ta i mata na ay magi apoy a gedilab. ¹⁵ I singit na pan ay gepakaingap a magi tangso a tinunow de apoy. I busis na ay magi agewak ni hanga a tabi. ¹⁶ Ta te nabbolan i awenan na a kumot a pito a butatala ta getanga de nguso na i isin a utak a magdibelew i talom na pati gepakaingap i mukha na a magi adow a getipá de udto. ¹⁷ Nano ay pagkakita ko diya ay napaobbob ok de putok a magi nalibun di, misan ay tinapá ok na ni awenan na a kumot ta sinabi na deko, "Wet ka matakut. Ako i tagibu pati kalog. ¹⁸ Ako i te edup gepo nun magpakapide man dingan nalibun ok misan ay pagelawagin ok mo ta nano ay nagkeedup ok magpakapide pa man ta ako la i te kapangyedihan di de pesan a nalibunin misan de bengkay de a naddeputok pati de kaleduwa de a naddekataan de. ¹⁹ Kanya nano ay depat a solatin mo i pesan a pekita mo a nangyeyedi di nano pati am pa gepangyedi.

²⁰ "I oyo i tinagu a kabuluhan ni pito a buutatala a nabbolan ko pati pito pala a salong a ginto ta i pito a butatala ay pito a mag-aalage de pito a kapolongan ta i pito pan a salong a ginto ay i pito a kapolongan de sákup ni Asia."

I Pepasabi De Tage Epeso

2 Dingan sinabi na a tuloy deko, "Solatin mo de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Epeso, "I oyo i pepasabi ko, a ako a te nabbolan a pito a butatala de awenan ko a kumot pati nattulututul de gitna ni pito a salong a ginto. ² Katinggesan ko i pagyedi yu a piyon, pagpagel dehil deko pati pagtiyage. Katinggesan ko pala a an yu petanggep i belang geyedi ide ni malot. Sinubukan yu pala i butelan ide a mag-aatid ta kinatinggesan yu a ide ay an matud ta gedeya la. ³ Talage a katinggesan ko a getiyage kamo de makmuk a kahedapan dehil deko a ang kamo pala nagkapagel. ⁴ Misan ay getampo ok nano dikamo ta anak yu di pe-

buot a magi pagbuot yu deko a den. ⁵ Kanya esipin yu a ti papalano a nalagelag kamo a masakut ta mag-sosol kamo a magyedi a liwet ni den yu a piyon a pagyedi ta be eyen ay ná kang ok dena ta lalayu ko dikamo i kaya yu a gepamatud a tungkul deko a magi salong a pinalong. ⁶ Misan pan ay pepodi ko ikamo dehil de pagkagengsaan yu i pagyedi ni magtutodu ide a an matud a tage Nikoleita a magi pagkagengsa ko dide.

⁷ “Kanya i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga de pesabi ni Ispiritu de manga kapolongan.

“Ta i misan ino a nanalo de malot dehil de pagpanulusun na deko ay oungut ko eya nun anak nun kew a geboy ni edup a an te kalog a naddelangot de masampat a kataanan ni Makedepat.

I Pepasabi De Tage Ismerna

⁸ “Solatin mo pala de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Ismerna,

“I oyo i pepasabi ko, a ako a tagibu pati kalog a nalibun pala misan ay pinakaedup a liwet. ⁹ Katinggesan ko i pagtiis yu de pagsubuk a geapo de agta ide pati katinggesan ko a ikamo ay mahedepin misan pan ay mayaman kamo. Katinggesan ko pala a pesabian kamo ni malot ni gesabi ide a ide ay Hudyo misan ay i matud ay kapolongan ide ni Satanas. ¹⁰ Wet kamo nagkatakut de pagpahedep ni agta a ná detong dikamo. Ta de an naaloy ay pepabilanggo ni Satanas i tipide dikamo tangani sosubukan na ikamo ta getiis kamo ni sangpuwu a adow kanya depat a nappa ni matibong i pagpanulusun yu hanggen de kalebunan yu ta dingan boboy ko dikamo i soklong a tande a nanalo kamo di a te edup a bowon.

¹¹ “Kanya ikamo a gepatalikngoy ay depat a tumalinga de pesabi ni Ispiritu de manga kapolongan.

“Ta i misan ino a nanalo de malot ay an dingani nakkiblag de Makedepat a podusahan a i ká duwa a kalibunan.

I Pepasabi De Tage Pergamo

¹² “Solatin mo pan di de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Pergamo,

“I oyo i pepasabi ko, a ako a te nabbolan a utak a magdibelew i talom na. ¹³ Katinggesan ko a nappataan kamo de lugel a te kapangyedihan i Satanas misan ay matibong pa a ugnay i pagpanulusun yu de kamatoden a tungkul deko pati an yu kinapoyen i pagpanulusun yu deko nun panahon a binuno i Antipas a nagsabi a tuloy ni surut ko dena de lugel yu a nasasakopan ni Satanas. ¹⁴ Misan ay be magkábuyo ay getampo ok dikamo ta i tipide dena dikamo ay geabut de pagtodu ni Balaam a eya a nagtodu de hari a Balák tangani getukso pan i Balák ni tage Israel ide kanya namangan ide a kosa a innawa ni pá pangan a hinandug de makedepat ide a an matud pati ugnay ide a nagpammahuna pati nagpanlalaki. ¹⁵ Maginon pala a i tipide pan dena dikamo ay getalinga de pagtodu ni

magtutodu a an matud a tage Nikoleita. ¹⁶ Kanya nano ay magipinagsosol kamo de mammalotin yu a peyedi ta be eyen ay ná kang ok dena a tambing ta dingan podusahan ko i manga agta a inon de padean ni utak a getanga de nguso ko.

¹⁷ “I misan ino a gepatalikngoy ay depat tumalinga de pesabi ni Ispiritu de manga kapolongan.

“Ta i misan ino a nanalo de malot ay bebiyen ko ni nattagu a pá pangan a i má na a geapo de langot pati belang isin ay bebiyen ko ni malapsay a beto a nassolatan ni isin a bowon a ngalan na ta an katinggesan ni misan ino ti an i ná tanggep la.

I Pepasabi De Tage Tiatira

¹⁸ “Nano ay solatin mo di de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Tiatira,

“I oyo i pepasabi ko, a ako a Anak nun Makedepat a te mata ni magi apoy a gedilab a te singit pala a gepakaingap a magi tangso a tinunow de apoy. ¹⁹ Katinggesan ko i pagyedi yu, pagbuot, pagtabeng, pagtiyage pati ikamo ay naponulusonan ta katinggesan ko pala a i pagyedi yu nano ay namas pa a piyon de den yu a pagyedi. ²⁰ Misan ay getampo ok dikamo dehil de an yu sinosol i mahuna a Hesabel a gesabi a eya kon ay magsasabi ni Makedepat ta magtutodu eya a an matud a nanlagelag de katabeng ko ide kanya ide ay napa ni migpammahuna, migpanlalaki pati gepangan ide ni pá pangan a hinandug de makedepat ide a an matud. ²¹ Ta biniyen ko i Hesabel ni panahon a magsosol misan ay hanggen nano ay an na buot a gesosol de pagtodu na a an matud. ²² Kanya pan bebiyen ko eya ni kahedepan a orom de pig-idean na pati tungkul de pesan a getalinga diya ay pehedepan ko ide nano a masakut be an ide gesosol de pesan a magi pagpakialam de a inumapo de pagtodu na dide. ²³ Ta bobuno ko pala i magi mangának na a magtutodu a an matud tangani matinggesan ni manga kapolongan a ako i naketingges de esip pati innawa ni agta pati pan i belang isin dikamo ay bebilosan ko a nappayun de pagyedi yu.

²⁴ “Nano ay ikamo a tage Tiatira a an tinumalinga de mammalotin a pagtodu ni Hesabel pati an nakatingges de pagtodu na a madisalad a esip ni Satanas ay ang ko dodugengan i pagdodul ko dikamo. ²⁵ Misan ay depat a tumuloy kamo a mahigpit de pagpanulusun yu hanggen anak gedetong.

²⁶⁻²⁷ “Nano ay i misan ino a nanalo de mammalotin a geyedi pala ni kabuotan ko hanggen de kalog ni panahon ay boboy ko dide i kapangyedihan ko a kapadepade de tinanggep ko de Ama ko ta de ná detong a panahon ay bebiyen ko ide ni kapangyedihan a gehari a mahigpit de manga bensa ide ta i am pan getalinga dide ay nappakálat a magi nabisag a beng a putok.

²⁸ Pati nekikoloy deko a te ngalan a Butatala a Getanga de Mandeli a Abiabi, kapide man, i bebiyen ko ide ni kapangyedihan.

²⁹ “Kanya i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga de pesabi ni Ispiritu de manga kapolongan.

I Pepasabi De Tage Sardis

3 "Pati solatin mo pala di de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Sardis,
 "I oyo i pepasabi ko, a ako a te pito a butatala pati surut a geapo de Ispiritu a te pito pala a tungkolin. Katinggesan ko i pagyedi yu ta misan peesip ni kamakmakan a ikamo ay te edup ay nappakiblag kamo di de Makedepat a magi nalibun. ² Kanya nano ay gumiyos kamo di a patibongin yu i untik a pagpanulusun yu a nagkattide pa tangani wet kamo notuloy de pagkalibun yu ta para deko ay am pa maktong a sukul i pagyedi yu de pekita ni Makedepat ko. ³ Eshipin yu pan i pagtodu ko a inikna yu pati tinanggep. Depat a magtalinga kamo a liwet de inon, a magsosol pala de pagkalagelag yu ta be ang kamo negiyos ay ná kang ok dena a magi migpannakow a an yu katinggesan i pagdetong ko. ⁴ Misán ay te duman dena dikamo de Sardis a uluisin a an nagyedi ni malot kanya ikamo ay nappa ni kakoloy ko a te manga bedu ni malapsayin ta ikamo a pagkasalegen ko ay nagkaddepat a gebedu ninon.

⁵ "Talage a i nanalo de mammalotin ay bebeduan ide ni malapsayin pala pati ang ko ngani bobut i ngalan de a nassolat de libro a te manga ngalan ni te edup a an te kalog ta pámatoden ko a deko eya de kasagkaden ni Ama ko pati manga anghel na ide.

⁶ "Kanya i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga de pesabi ni Ispiritu de manga kapolongan.

I Pepasabi De Tage Piladelpia

⁷ "Solatin mo pan di de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Piladelpia,

"I oyo i pepasabi ko a ako a Pineta nun Makedepat a depat a naponulusonan ta ako i namas pa a te kapangyedihan de Debid a hari a den ta i inabetan ko ay an te misan ino a nakapambobukas ta i binukusan ko ay an te misan ino a nakapanaabet. ⁸ Katinggesan ko i pagyedi yu a piyon kanya kinayesan ko dikamo i pagkakataon a getabeng deko ta an te misan ino a nakapanaabet ta misan ang kamo te tibong a sukul ay getalinga kamo pan de pagtodu ko pati matud i pagbuot yu deko. ⁹ Patalikngan yu ta tungkul de manga katabeng ni Satanas a ide a butelan a gesabi a ide ay Hudyo a matud misan ay am pan la ay poluhud ko ide dikamo a gegelang ta de maginon ay katinggesan de ngani a ako i te hanga a pagbuot dikamo. ¹⁰ Talage a nádetong i panahon a pagsubuk a mahigpit de pesan a getaan de misan deno a kadepit ni putok i misan ay dehil de pagtalinga yu de pagtodu ko a tungkul de pagtiyage ay aalagean ko pan ikamo ¹¹ ta nádetong ok a mandeli. Kanya tumuloy kamo a mahigpit de pagtodu a binoy ko dikamo tangani wet náamit ni kakmukan i soklong yu a paaged a tandé a ikamo i nanalo.

¹² "Ta i nanalo de mammalotin a gepanulusun pa deko ay yeyedi ko eya a pegelang de kataanan ni Ama

ko a Makedepat a magi arigi de beloy. Ta kapide man ay an di eya nototul duman. Ta sosolat ko diya i ngalan ni Ama ko pati ngalan ni benwaan ni Ama ko a i bowon a Herusalem a nolosong gepo de langot a kataanan ni Ama ko ta sosolat ko pala diya i bowon ko a ngalan.

¹³ "Kanya i misan ino gepatalikngoy ay depat a tumalinga de pesabi ni Ispiritu de manga kapolongan.

I Pepasabi De Tage Laodisea

¹⁴ "Solatin mo pam pala de mag-aalage ni kapolongan de benwaan a Laodisea,

"I oyo i pepasabi ko, a ako a depat a naponulusonan pati matud a gepamatud a an te kapadepade ta pinayedi deko ni Makedepat i pesan a yinadi. ¹⁵ Katinggesan ko i pagyedi yu ta i pagbuot yu deko ay mulumenit la misan ay buot ko tebe a menit be an magidnaw. ¹⁶ Misán pan ay dehil de ang kamo menit o magidnaw ta mulumenit pati mulumágidnaw a magi gepanulusun la de nguso ay penisoka ko ikamo. ¹⁷ Ta pesabi yu a ikamo ay mayaman di a te sukul a masakut, a an te kolang a unabis, misan ay i matud ay mahedep kamo, a kakulukalbi, a óbe pati bulag kamo pa. ¹⁸ Kanya pesabian ko ikamo a gumatang kamo deko ni magi ginto a i pagpanulusun a matud a pinasampat de apoy tangani ikamo ay mapa ni matud a mayaman. Gumatang kamo pala ni magi bedu a malapsay a i malenis a innawa tangani nattaklopan i kauluamamos a lawes yu a magi óbe pati gumatang kamo pam pala ni magi bulong de mata yu a i katinggesan a geapo de Ispiritu tangani makakita kamo. ¹⁹ Nano i pesan a pebuot ko ay pesosol ko ide pati petoduan ko a pepadusahan kanya depat a sumépag kamo a magsosol de mammalotin yu. ²⁰ Patalikngan yu ta geuddi ok di de alane ni innawa yu a gesurut ta i misan ino a umikna de surut ko, a magkayes pala ni pintoan de innawa na ay nesilong ok diya a nátaan a tuloy ta námangan kami a gesaló.

²¹ "Talage a nanalo ok de mammalotin duman de padipa ta biniyen ok ni Ama ko ni kapangyedihan a gelipa de alane na. Maginon pala i pesan a agta a nanalo de mammalotin ay bebiyen ko ide ni kapangyedihan a gelipa de alane ko.

²² "Kanya i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga de pesabi ni Ispiritu de pesan a kapolongan." Inon i pepasabi ni Kristo.

I Pagpodi De Langot

4 Pagkatapos ninon ay sinumalepat ok ta kinta ko ngani de langot i isin a pintoan a nakkayesan di. Ta inikna ko a liwet i surut a magi paoni a sinabi na deko, "Sumalakat ka dio ta pekita ko dikaw i nangyeyedi a nádetong." ² Dingán tambing a te kapangyedihan deko a masakut i Ispiritu ta kinta ko de langot i piglipaan ni Makedepat pati eya a gelipa duman. ³ I mukha ni gelipa duman ay gepakaingap a magi mahalage a beto a haspe pati kornalina. Te duman pala de palebut ni piglipaan a belangag a i ropa na ay magi beto a ma-

linow a un ismiralde. ⁴Ta nappalebut de piglipaan a inon i aduwa a puwu pati apat a piglipaan ta i belang isin ay te gelipa a aduwa pala a puwu pati apat a pinakamatandein a te manga bedu ni malapsayin pati te manga soklong a ginto. ⁵De piglipaan ni Makedepat ay te duman a getanga a gekulukislap a kilat, tinug pati lagpak a malagduin a masakut. Te duman pala a pito a gedilab a salong de kasagkaden ni piglipaan ta i pito a oyo a salong ay i Ispiritu nun Makedepat a te pito a tungkolin. ⁶Misan ay de kasagkaden pala ni piglipaan ay te magi atab a salamin a malinow a masakut.

De palebut pan ni piglipaan ay te duman a apat a yinadi a needupin a te duman a makmuk a mata i mukha de pati kadepit a idog ni ulo de. ⁷I tagibu a yinadi a needup ay magi liyun ta i káduwa pan ay magi anak a beka. I katiluwon pan ay magi agta i mukha na ta i kaapat ay magi gelipad a benoy. ⁸Nano ay i oyo ide a apat a yinadi a needupin ay i belang isin dide ay te anim a ilad a pinoin ni mata de disapow pati de disalad pati an ide getimok de pagkanta de, adow pati abi a magioyo,

“Podi, podi de Panginon a Makedepat a Makapangyedihan de pesan, a an te mammalotin a unabis ta eya i Makedepat gepo nun magpakapide man nano, pati kapide man.”

⁹Ta hanggen gekanta i needupin ide ni pagpodi, paggelang pati pagpasalamat de gelipa de piglipaan a needup magpakapide pa man ¹⁰ay i pinakamatandein pan ide a aduwa a puwu pati apat ay geluhud de kasagkaden ni gelipa de piglipaan a gepodi diya a needup magpakapide pa man dingan pehandug de i soklong de de kasagkaden ni piglipaan ta pekanta de a magioyo,

¹¹“Ikamo Panginon a Makedepat a pepanulusionan mi, i nagkaddepat a nátanggep ni pagpodi, paggelang pati kapangyedihan ta ikamo pan i nagyedi ni langot, putok pati pesan a nappataan duman ta nappaayun de kabuotan yu ay getuloy inon ide a pesan.”

I Kasulatan A Nallukut Pati Anak A Topa

5 Dingan kinta ko a nabbolan ni awenan a kumot ni gelipa de piglipaan i nallukut a kasulatan a te solat de disapow pati de disalad a te tande pala ni pito a tande a magi gipot. ²Ta kinta ko pan di i isin a anghel a makapangyedihan a gesabi a malagdu a magioyo, “Ino man i te kapangyedihan a nansesede ni manga tande pati nakapambobuka ni kasulatan a nallukut?” ³Talage a de langot, de putok pati de disalad a putok ay an te pekita a agta a nakapambobuka a nakapellawag de kasulatan a nallukut. ⁴Kanya nagtangos ok a masakut nun matinggesan ko a an te misan ino a nagkaddepat a nakapambobuka a nakapellawag a tuloy de kasulatan a nallukut. ⁵Misan ay sinabi deko ni isin a pinakamatande a, “Wet ka magtangos ta pagelawagin mo ta i Kristo a liyun a tage angkan a Huda a apo ni Hari a Debid ay nanalo di de pesan a kamalotan kanya eya ngani i te kapangyedihan a nans-

esede ni pito a tande a nakapambobuka pala ni kasulatan a iwina a nallukut.”

⁶Dingan kinta ko i Anak a Topa a i Kristo a geuddi de alane ni piglipaan ni Makedepat ta nappalebut diya i apat a yinadi a needupin pati pinakamatande ide. Ta i geuddi a Anak a Topa ay te manga tande a binuno eya ta eya pala ay te pito a sawit pati pito a mata a i mata ide a inon ay Ispiritu nun Makedepat a te pito a tungkolin a dinodul ni Makedepat de pesan a lugel de putok i. ⁷Ta linumane ngani i Anak a Topa de gelipa de piglipaan ta inamit na un kasulatan a nallukut a nabbolan ni awenan a kumot na. ⁸Nano nun maamit na di i kasulatan ay linumuhud de Anak a Topa un apat a yinadi a needupin pati aduwa a puwu pati apat a pinakamatande ta i belang isin dide ay te nabbolan a pantugtug pati mangkuk a ginto a pinoin ni pesunug a mabengo ta inon a pesunug a mabengo ay i pagpanalangan ni manga gepanulusun de Makedepat. ⁹Ta nagipinagkanta ide ni bowon a kanta a magioyo,

“Ikamo i nagkaddepat a nátanggep ni kasulatan a nallukut a nansesede ni tande niwina ta binuno kamo a hinandug pati de padean ni sagu yu ay tinobus yu para de Makedepat i manga agta a tage belang angkan, surut pati bensa. ¹⁰Ta yinadi yu ide a nasasakopan na a napa ni maghahandug a getabeng de Makedepat tam ta ide ay nappa ni te kapangyedihan dio de putok i.”

¹¹Dingan sinumalepat ok a liwet ta inikna ko i surut ni makmuk a masakut a manga anghel ta ide ay nappalebut nunde piglipaan a kaddumanan pala ni apat a yinadi a needupin pati pinakamatande ide. ¹²Ta ide ay gepinagkanta ni magioyo,

“I Anak a Topa a binuno i nagkaddepat a nátanggep ni kapangyedihan, kayamanan, katinggesan, tibong, paggelang, gepakaingap pati pagpodi.”

¹³Pati inikna ko a gepinagkanta i pesan a yinadi a te edup de langot, de putok, de disalad a putok, de atab pati de pesan a lugel a magioyo,

“Pagpodi, paggelang, gepakaingap pati tibong diya a gelipa de piglipaan pati de Anak a Topa, magpakapide pa man.”

¹⁴Dingan tinumubeg i apat a yinadi a needupin a magioyo, “Iwina i matud,” ta i pinakamatande pan ide ay nagilinuhud a nagpodi de gelipa pati de Anak a Topa.

I Manga Tande

6 Nano ay kinta ko a sinede ni Anak a Topa i kapito a tande dingan inikna ko a nagsurut i isin de apat a yinadi a needupin a magi kalagdu ni lagpak ta sinabi na, “Hale di.” ²Pagsalepat ko ay kinta ko i isin a kabeyo a malapsay ta i nappasakoy duman ay te nabbolan a bi dingan eya ay biniyen di ni soklong a tande ni kapangyedihan na ta eya a nanalo di ay tinumotul a nanalo a tuloy.

³Nano nun sinede na pan di i kaanim a tande ay inikna ko a sinabi ni káduwa a yinadi a needup a, “Hale di.” ⁴Ta kinta ko i isin pan di a kabeyo a maderag a magi sagu a tinumanga ta i nappasakoy duman ay

biniyen ni kapangyedihan a gegepo ni paglaben de putok i tangani i kaagtaan dio ay nabunobunoan di ta biniyen pala eya ni isin a utak a hanga.

⁵ Nun sinede na pan di i kalima a tande ay inikna ko a sinabi ni katiluwon a yinadi a needup a, "Hale di." Ta kinta ko i isin a kabeyo a malatom ta i nappasakoy pan duman ay te nabbolan a timbengan. ⁶ Dingan inikna ko i surut a inumapo de kadumanan ni apat a yinadi a needupin ta sinabi na, "Tigtegeng di ta isin la a getang a biges i nagetang ni opa de pagtarabeho de maghapun ta i tiluwon la a getang a mais i nagetang ni opa de pagtarabeho de maghapun misan wet yu pepamahal i langis pati alak."

⁷ Nun sinede na i kaapat a tande ay inikna ko a sinabi ni kaapat a yinadi a needup a, "Hale di." ⁸ I kinta ko pan duman ay isin a kabeyo a mulumadilaw ta i ngalan ni nappasakoy de oyo ay "Kalebunan" ta i nappaabut diya ay te ngalan a "Lugel ni Nalibunin" ta ide ay biniyen ni kapangyedihan a nomuno ni kaapat a binsa ni agta de putok de padean ni utak, paglaben, tigeng, orom pati hayup a matapangin.

⁹ Nano ay nun sinede na un katiluwon a tande ay dingan kinta ko de sidong ni pighandogen i pesan a kaleduwa ni manga agta a binuno dehil de pagsabi de ni surut nun Makedepat ta masépag ide nun dio pa ide de putok i de pagpamatud de a tungkul de Kristo.

¹⁰ Gepinag-olang ide a malagdu a magioyo, "Pangi-noon a Makapangyedihan de pesan ta ikamo ay an te mammalotin pati matud i peyedi yu. Kapide yu pa man hahatolan a bebilosan i manga agta a namuno dikami?" ¹¹ Pagkatanto de ay biniyen i belang isin dide ni malapsay a bedu dingan sinabi dide a, "Mag-ilat kamo ni untik a panahon a magpaimloy hanggen am pa nagketipun i pesan a manga kabinsa yu a katabeng ni Kristo a bobuno pala a magi ikamo."

¹² Nun sinede na pan di i káduwa a tande ay yinumogyog di ni malagdu ta kinta ko i adow a napa ni malatom a magi age a panluksa, i bulan pan ay dinumarag a magi sagu ¹³ pati i butatala ide de langot ay nadegdeg de putok a magi pagkadegdeg ni anak ni kew a ampa maktongin be pepalosan ni maslog. ¹⁴ I langot pan ay naeyen a magi kasulatan a linukut ta i kalasan ide pati manga pugu ay inalis de kaddumanan de. ¹⁵ Dingan i manga hari ide dio de putok i, i pinakamaditas ide, i pono ni sundelo ide, i mayamanin ide, i te kapangyedihan ide pati pesan a agta a alepin man o eyen ay tinumagu ide a pesan de gulugob pati de pulupag-etan ni duludenpa de kalasan ide. ¹⁶ Ta sinabi de de manga kalasan pati denpa ide, "Ropnayin yu ikami tangani wet mi kitaa i mukha ni gelipa de piglipaan, a wet mi pala betyage i pampadusa ni Anak a Topa, ¹⁷ ta dinumatong dingani i inapóan a adow ni gengsa de ta an te misan ino a nakálaben de gengsa de."

I Te Manga Tande De Tage Israel Ide

7 Pagkatapos ninon ay kinta ko i apat a manga anghel a kauluuddi de magtulutimbeng ni putok ta te kapangyedihan ide de apat a palos a geapo de

magtulutimbeng ni putok tangani wet ngani umiyup de putok, de atab pati de misan ano a kew. ² Dingan kinta ko de petangaan ni adow i kalima a anghel a gesalakat ta eya ay te adde ni pantande a inumapo de Makedepat a te edup magpakapide pa man ta inon a anghel ay geolang a malagdu de apat a anghel a biniyen ni Makedepat ni kapangyedihan a nomuksa de putok pati de atab. ³ Ta sinabi ni geolang a i kalima a anghel, "Wet yu ngona puksain i putok, atab pati misan ano a kew hanggen am mi nagkadodumanan ni tande i ibu ni pesan a katabeng ni Makedepat tam." ⁴ Nano ay inikna ko i kamakmuk ni te manga tande di ide a tage Israel ta te duman a isin a dian pati apat a puwu pati apat a lebu ta inumapo ide de belang ankan a tage Israel.

⁵ I tage Huda ay 12,000

I tage Ruben ay 12,000

I tage Gad ay 12,000

⁶ I tage Aser ay 12,000

I tage Neptali ay 12,000

I tage Manases ay 12,000

⁷ I tage Simeon ay 12,000

I tage Lebi ay 12,000

I tage Isakar ay 12,000

⁸ I tage Sabulon ay 12,000

I tage Hose ay 12,000

I tage Benhamin ay 12,000.

I Manga Nanalo A Geapo De Pesan A Bensa

⁹ Pagkatapos ninon ay kinta ko i makmuk a masakut a agta a an te misan ino a te kaya a gebilang ta ide ay i manga agta a inumapo de belang bensa, surut pati ankan. Ide ay kauluuddi de kasagkaden ni piglipaan ni Makedepat pati eya a Anak a Topa ta i kaagtaan ay te manga bedu ni malapsayin a gepinammol ide ni sanga ni kew a makiagid a tande a nanalo di i Kristo.

¹⁰ Ta sabey sabey ide a geolang a malagdu a magioyo, "Gepodi kami dikamo a Makedepat mi de piglipaan pati de Kristo a Anak a Topa ta dehil la dikamo ay naligtas kami." ¹¹ Dingan i pesan a manga anghel a kauluuddi a nappalebut de piglipaan, de pinakamatande ide pati de apat a yinadi a needupin ay nag-ilinuhud ide a napasagkad de piglipaan a nagpodi ide de Makedepat. ¹² Ta sinabi de, "Iwina i matud ta nappa de Makedepat i pagpodi, gepakaingap, katinggesan, pagpasalamat, paggelang, tibong pati kapangyedihan, magpakapide pa man. Iwina i matud."

¹³ Dingan tinanto ok ni isin de pinakamatande ide a magioyo, "Ino inóman i manga agta a te manga bedu ni malapsayin pati deno man ide inumapo?" ¹⁴ Misan ay tinumubeg ok diya, "Mainde, ikamo i naketingges." Ta sinabi na deko a magioyo, "Ide ay i nakapagtiis de kahedepan a masakut de putok ta i bedu de ide ay naugesan a pinalapsay ni sagu ni Kristo a Anak a Topa. ¹⁵ Kanya pan nano ay nappadena ide de kasagkaden ni piglipaan na ni Makedepat ta ide ay getabeng diya adow pati abi de kataanan na ta gealáge dide i gelipa de piglipaan a kakoloy de. ¹⁶ Nano ay an di ide netigeng

pati noohaw duman misan kapide ta an di pala ide no-totong ni tipá ni adow o misan ano. ¹⁷ Ta i mag-aalage dide ay i Anak a Topa a naddegitna ni piglipaan. Pati ide ay eikag na de bukal a orat a geboy ni edup a an te kalog pati pakeeyenan ide ni Makedepat ni lungkut.”

I Tagibu A Tande

8 Nano ay nun sinede pan di ni Anak a Topa i tagibu a tande ay tinumagnong de langot ni manga kalahati a odes. ² Dingan kinta ko i pito a manga anghel a kauluuddi de kasagkaden ni Makedepat ta biniyen ide ni uluisenan a paoni.

³ Nano ay dinumatong i isin pa a anghel a te adde ni oniden a ginto ta inumuddi de kasagkaden ni pighandogen a ginto ni mabengo ta eya ay biniyen ni makmuk a pesunug a mabengo a dodugeng de manga panalangin ni pesan a gepanulusun de Makedepat ta sinunug na nunde pighandogen a ginto a nad-dekasagkaden ni piglipaan. ⁴ Ta i asuk nun pesunug a mabengo a kakoloy i panalangin ni gepanulusun ide ay gepakadetong de kasagkaden ni Makedepat gepo de oniden a nabbolan ni anghel. ⁵ Dingan nangamit un anghel ni alabe ide nunde pighandogen a pinuoy na de oniden a ginto ta dingan winitik na de putok ta nagkaduman di ni tinug a malagdu, lagpak, kilat pati yogyog.

I Paoni Ide Ni Makedepat

⁶ Nano ay hinumande i pito a manga anghel tangani umiyup de uluisenan a paoni a nabbolan de.

⁷ Ta inumiyup ngani i tagibu a anghel de paoni a nabbolan na dingan tinumapok a marages de putok ni apoy pati yelo a te kadugeng a sagu kanya nasunug i katiluwon a binsa ni putok, kakulukewen pati pesan a needupin a demo.

⁸ Ta nun iniyupan pan ni káduwa a anghel i paoni a nabbolan na ay tinumannoy de atab i magi kalasan a nagkosunug ta i katiluwon a binsa ni atab ay napa ni sagu, ⁹ ta i katiluwon a binsa a nappataan de atab ay nalibunin di pati nasede i katiluwon a binsa ni pigsakoyen de atab.

¹⁰ Dingan inumiyup pala i katiluwon a anghel de nabbolan na a paoni ta nadegdeg gepo de langot i isin a hanga a butatala a gedilab a magi salong ta tinumannoy de katiluwon a binsa ni manga orat pati de manga bukal a orat. ¹¹ I ngalan ni butatala a inon ay “Mapit a Masakut” ta i katiluwon a binsa ni manga orat ide ay napa ni mapit kanya i kamakmoka a inuminom ninon a orat ay nalibunin.

¹² Nano ay iniyupan pala ni kaapat a anghel i paoni a nabbolan na ta dingan naeyenan de tipide a odes ni tallang i adow, bulan pati butatala ta madumos i katiluwon a binsa ni tallang de kanya an te tallang de katiluwon a binsa ni maghapun pati maginon pala de abi.

¹³ Pagkatapos ninon nun sinumalepat ok ay kinta ko i isin a benoy a gelipad de longaw na de kadepit a udto

ta inikna ko eya a geolang ni malagdu a magioyo, “Te duman pa a tiluwon a gepakatakut a násapit de pesan a nappataan de putok be petinug di ni tiluwon pa a anghel i paoni de a nabbolan.”

9 Dingan nun iniyupan nun kalima a anghel un paoni a nabbolan na ay kinta ko a nadegdeg di de putok a inumapo de langot i isin a magi butatala ta binoy diya ni Makedepat i sose ni kaduludisaladen a masakut a bulsut a i pigbilanggoan ni manga libong. ² Ta kinayesan nun te sose un abet nun bulsut ta tinumanga duman i asuk a hanga a masakut a magi asuk ni nagkosunug a kaengin kanya gedumos i tipá ni adow pati pesan a longaw. ³ Dingan tinumanga gepo de asuk i hayup ide a magi paklong ta ide ay kinumálat de putok pati ide ay biniyen ni kapangyedihan a gepaapdis a magi pagkaget ni manalepit a te malagdu a kamandeg. ⁴ Misan ay tinutugun pan dide a wet de sesede a manga demo, manga kew pati misan ano a halaman ta i pahedepan de la ay i manga agta a an te manga tande ni Makedepat de belang ibu de. ⁵ Nano ay an ide biniyen ni kapangyedihan a nomuno ni manga agta ta ide ay biniyen la ni kapangyedihan a gepahedep de manga agta ni lima a bulan. I kaapdis pan ni kaget ni hayup ide a oyo ay magi pagkaget ni manalepit a te malagdu a kamandeg be pesigud na i agta. ⁶ Nano ay de lima a inon a bulan ay bobuot ni kaagtaan a nelibun ide misan ay kasta nálayu dide i kalebunan de.

⁷ I hayup ide a oyo a magi paklong ay magi kabeyo a nappahande de pagpakilaben ta ide ay te magi soklong a ginto ta i mukha de pan ay magi mukha ni agta.

⁸ I sapok de pan ay magi sapok ni mahuna a agta, i ngipon de ay magi ngipon ni liyun. ⁹ Ta de alalang de ay te kasta kiskis a bekal a nappataklop ta i tinug pan ni paglipad de ay magi agewak ni atab. ¹⁰ Ta ide ay te ipus a magi manalepit a te sigud ta i kapangyedihan de a gepaapdis de manga agta ni lima a bulan ay naddeipus de. ¹¹ Nano i hayup ide a oyo ay te ponu a un anghel a gebentay nun de kaduludisaladen a masakut a bulsut. I ngalan ni ponu de de surut a Hebreo ay “Abadon”, de Griego pan a surut ay “Apolyon” a te kabuluhan a magsesede.

¹² Nano ay nakatakig di i tagibu a gepakatakut a kahedepan misan ay te duman pa a aduwa a nádetong a gepakatakut a kahedepan.

¹³ Dingan iniyupan ni kaanim a anghel i nabbolan na a paoni ta inikna ko i surut a te kapangyedihan a geapo de pighandogen a ginto a te apat a solok a nad-dekasagkaden ni Makedepat. ¹⁴ Ta sinabi ni gesurut a te kapangyedihan de kaanim a anghel a nag-iyup de paoni na, “Ukasan mo i apat a manga anghel a nagepus de kaginglan ni hanga a orat a Upratis.” ¹⁵ Kanya inukasan na ngani un apat a manga anghel a nappahande para de inon a odes, adow, bulan pati taon tangani ide ay nomuno ni katiluwon a binsa ni kaagtaan.

¹⁶ Sinumut dide i makmuk a masakut a sundelo a nappasakoy de kabeyo ta i kamakmuk de a inikna ko ay aduwa a dian a milyon. (Ta i isin a milyon ay isin a lebu

a lebu.)¹⁷ I manga kabeyo a kinta ko de pangitáan ay magi oyo, i nappasakoy dide ay te manga pangsangge de alalang de a i ropa ni pangsangge ay asul, madilaw a magi asupre pati maderag a magi apoy. I ulu pan ni kabeyo ide ay magi ulu ni liyun ta geapo de nguso de i apoy, asuk pati asupre.¹⁸ Nano ay dehil de tiluwon ide a oyo a gepahedep a i apoy, asuk pati asupre a tinumanga de nguso ni kabeyo ide ay nabuno de i katiluwon a binsa ni pesan a kaagtaan.¹⁹ Ta i kapangyedihan pan ni kabeyo ide ay naddenguso de pati de ipus de ta magi bebek i ipus de a te manga ulu ta inon ide pala i pegemit de a gepahedep de manga agta.

²⁰ Nano ay i natide a kaagtaan a an nalibun de inon a pagpahedep ay an ide nagsosol de mammalotin a pagyedi de pati an ide tinumimok a gepodi de libong pati de makedepat ide a an matud a an gepakakita, a an gepakatotul pati an gepakaikna ta yinadi la ni kumot ni agta i pepodian de a ginto, pelak, tangso, beto pati kew.²¹ Pati an de pala pinagsosolan i pagbuno de ni agta, pagsobkal de, pagpakialam de bebi ni kakmukan pati pagpannakow de.

I Anghel Pati Untik A Kasulatan A Nallukut

10 Pagkatapos ninon ay kinta ko i isin pa a anghel a makapangyedihan a gelusong gepo de langot a nappa de kunom ta de tipong ni ulu na ay te belangag. I mukha na ay gepakaingap a magi adow ta i bitis na pan ay magi arigi a dilab ni apoy.² Ta eya ay namol ni isin a kasulatan a untik a nabbuka di. Sinikad na de atab i awenan na a singit ta i awile na pan a singit ay de putok.³ Dingan eya ay kinumuráwit ta i kalagdu ni busis na ay magi pag-oni ni liyun. Pagkakuráwit na ay tinumubeg i pito a lagpak a malagduin.⁴ Nano ay nun an di i tinug ni pito a lagpak ay sosolat ko tebe i sinabi ni manga lagpak misan ay inikna ko i surut a gepo de langot a magioyo, “Wet mo pepatingges i sinabi ni pito a lagpak a inon ta wet mo di solata.”

⁵ Dingan un anghel a kinta ko a sinumikad de atab pati de putok ay tinaye na i awenan na a kumot.⁶ Ta de ngalan ni Makapangyedihan a Makedepat a nagkeedup kapide man, a nagyedi ni langot, putok, atab pati pesan a nappataan duman ay sinumpa na a matud i pesabi na a an di ngani naaloy pa i panahon.⁷ Ta be iniyupan pan di ni kapito a anghel i paoni a nabbolan na ay yeyedi di ni Makedepat i belak na a pinahola na de katabeng na ide a magsasabi a den.

⁸ Dingan nagsurut deko a liwet i peikna ko a surut a geapo de langot ta sinabi na, “Lumane ka de anghel na a sinumikad de atab pati de putok ta amitin mo i kasulatan a nabbolan na a nabbuka.”⁹ Kanya linu-mané ok nunde anghel ta inaged ko i kasulatan a untik misan ay sinabi na deko, “A mitin mo ta panganin mo ta malanis yo a magi tagis de nguso mo ta mapit pan de tiyen.”¹⁰ Inamit ko ngani ta pinangan ko un untik a kasulatan a nabbuka ta i kinam na ay malanis ngani a magi tagis misan ay pagkalamun ko di ay mapit dingani de tiyen ko.

¹¹ Dingan te nagsurut deko a, “Depat ka a maghola a liwet a tungkul de násapit de hari ide pati de pesan a kaagtaan a te manga surut de kulukakmukan a lugel.”

I Aduwa A Gepamatud

11 Pagkatapos ninon ay biniyen ok ni panokat a magi sugkud ta te nagsurut deko a, “Hale di ta sokatin mo i beloy a pighandogen de Makedepat pati pighandogen diya ta bilangin mo i belang gepodi duman.² Misan ay wet mo sokata i deldeg a bekoran nun beloy a pighandogen ta inon ay binoy di de tage makmuk a bensa a an gepinag-abuya de Makedepat ta nanalo ide a geyedi ni malot de benwaan ni Makedepat ni apat a puwu pati aduwa a bulan.³ Ta pákang ko dena i aduwa ko a gepamatud ta ide ay biniyen ni kapangyedihan ko a gesurut ni geapo de Ispiritu de isin a lebu, aduwa a dian pati anim a puwu a adow. Nap-pabedu ide ni malatom a tande de nádetong a padusa.”

⁴ Ta i aduwa a inon a gepamatud ay i hinola a aduwa a gemut a Olebo pati aduwa pala a gedilab a salong a naddekasagkáden ni Panginon a te kapangyedihan de putok.⁵ Nano ay be te duman a magbelak dide ni malot dehil de pagpamatud de ay nátanga de nguso de i apoy a nomuksa ni katalo de ide ta bobuno ngani i misan ino a te buot a gepaapdis dide.⁶ Te kapangyedihan ide a geabet de langot tangani wet nátapok hanggen de panahon a gesurut ide ni geapo de Ispiritu. Te kapangyedihan pala ide a yeyedi de i orat a sagu pati misan kapide a buot de ay gepadetong ide ni manga orom a gepahedep de manga agta de putok i.

⁷ Nano ay pagkatapos ni pagpamatud de ay nobulwag de kaduludisaladen a bulsut un gepakatakut a te edup a magi hayup ta dingan lalabenan na i gepamatud ide a oyo a natalo na ide a bobuno na a tuloy.⁸ Ta i bengkay de ay pabiyaan de de karsade ni hanga a benwaan a te ngalan pala a Sodoma pati Ihipto ta duman pala pinaku ni kaagtaan de padipa i Panginon de.⁹ Dingan i pesan a manga agta a te manga surut de pesan a lugel ay gepakalawag de bengkay de ni tiluwon a adow pati kalahati ta pabiyaan a an tatapor i bengkay de dehil de gengsa ni manga agta dide.

¹⁰ Ta násalig i pesan a kaagtaan de putok i de pagkalibun ni aduwa a magsasabi a oyo dehil de pagpahedep de de kaagtaan kanya te kasayahan i manga agta a napulupaageden.¹¹ Misan ay pagkatapos ni tiluwon a adow pati kalahati ay pakeedup ide a liwet ni Makedepat ta ide ay nouddi kanya pan nátakut a masakut i belang nekita dide.¹² Ta dingan eikna de i malagdu a surut a geapo de langot a magioyo, “Sumalakat kamo dio.” Ta de pekita ni manga kapagebuk de ide ay násalakat ide a paagow de langot a nappa de kunom.¹³ Nano ay de odes pala a inon ay noyogyog ni malagdu a masakut ta i kasangpuwu a binsa ninon a benwaan ay nesede ta i nalibunin a manga agta ay pito a lebu ta i an nalibunin a manga agta ay nagkatakotin a gepodi a tuloy de Makedepat a Makapangyedihan de langot.

¹⁴ Ay nakatakig di i káduwa a gepakatakut misan ay i katiluwon a kahedepan ay nangyeyedi pala a an naaloy.

I Kapito A Paoni

¹⁵ Nun iniyupan pan ni kapito a anghel i nabbolan na a paoni ay te nagiinolang ni surut a malagduin a inumapo de langot a magioyo, "I nasasakopan de putok i ay binoy di de Panginoon tam a Makedepat pati de Pineta na a i Kristo a nappa ni hari, magpakapide pa man." ¹⁶ Dingan i aduwa a puwu pati apat a pinakamatandain a kalipalipa de piglipaan de ide de kasagkaden ni Makedepat ay nagilinuhud a nagpodi ide de Makedepat. ¹⁷ Ta sinabi de,

"Gepasalamat kami dikamo Panginoon a Makedepat a Makapangyedihan de pesan ta ikamo i Makedepat gepo nun magpakapide pa man pati nano ta napa dikamo di i kapangyedihan a gesákup de pesan.

¹⁸ Gepinagbulas i an ide geabuya dikamo misan ay gedetong di i panahon a podusahan yu ide ta hahatolan yu i nalibunin ta panahon dingani a podusahan yu i pesan a nagpahedep de kakmukan. Misán pan ay bebiyen yu ni bilos a piyon i pesan a magsasabi a katabeng yu pati pesan a pineta yu a te manga gelang dikamo, mahedep man o mayaman."

¹⁹ Dingan nakayesan i pintoan ni beloy a pighandogen de Makedepat de langot ta kinta ko duman i kahon a kàuniden ni pagpakikasungdu na de manga agta ta tambing dila a kinumulukislap i kilat a kasabey ni lagpak, tinug a malagdu, योग्यog pati tapok a yelo.

I Mahuna Pati Daragon

12 Pagkatapos ninon ay pinakita deko i isin a gepakataka a tande de langot a i isin a mahuna a te bedu ni adow ta i bulan pan ay nassikaden na. I ulo na pan ay te soklong a nappalebut a sangpuwu pati aduwa a butatala. ² Ta i mahuna a inon ay mandeli di a nanganak kanya eya ay geolang ni apdis a masakut de panganak na.

³ Nano ay isin pa a gepakataka a tande ay pinakita deko de langot ta kinta ko i Daragon a maderag a magi mangato a hanga a masakut ta eya ay te pito a ulo pati sangpuwu a sawit ta i pesan a ulo na ay te manga soklong. ⁴ Ta sinagmit ni ipus na i katiluwon a binsa ni butatala de langot dingan dinagdeg na de putok ta eya ay inumuddi de kasagkaden nun mahuna a gepanganak tangani lamunin na i kilasaan a panganák a mandeli. ⁵ Ta nanganak ngani i mahuna ni isin a lalaki a gehari a mahigpit de pesan a lugel misan ay i anak a inon ay inagow ni Makedepat a inadde de piglipaan na. ⁶ I mahuna pan a ina nun anak ay linumimok a paagow de lugel a ilang ta te duman de lugel a inon i isin a hinande ni Makedepat a tataanan na tangani duman aalagean eya ni Makedepat a isin a lebu, aduwa a dian pati anim a puwu a adow.

⁷ Nano ay nagkaduman ni labenan de langot ta i Migel a pinakamaditas a anghel pati mangáyun na a

manga anghel ay nakilaben ide de Daragon a maderag a te kakoloy pala ni manga anghel na ide a malot.

⁸ Ta natalo pan i madareg a Daragon pati pesan a kakoloy na a manga anghel a malot kanya ide ay pinatotul de langot. ⁹ Dingan winitik un makapangyedihan a Daragon a un matande a bebek a te ngalan a Diablo o Satanas a nandeya de pesan a kaagtaan de putok i ta eya ay winitik de putok i a kasabey pala ni mangáyun na a mammalotin a anghel.

¹⁰ Ta inikna ko i nagsabi a malagdu de langot a magioyo, "Dinumatong di i panahon a nanleligtas i Makedepat ni pineta na ide de pesan a mammalotin de ta pinakita na di i kapangyedihan na a gesákup dide pati pinakita pala i kapangyedihan ni Kristo a pineta na. Ta nano ay pinatotul di i Satanas a nagkang de kasagkaden ni Makedepat a migsumbong de manga kabinsa tam ide. ¹¹ Ta i manga kabinsa tam ide a oyo ay nanalo di ide de Satanas de padean ni sagu ni Anak a Topa pati de pagpamatud de de kamatoden ta an ide tinumimok a gepamatud misan bunoin ide.

¹² Kanya depat kamo a masalig a pesan a nappataan de langot misan ay gepakatakut i násapit dikamo a pesan a nappataan de putok pati de atab ta i Satanas ay getaan di a kakoloy yu a te gengsa a masakut ta kat-inggesan na a untik dila i panahon a para diya."

¹³ Nano ay un Daragon pan ay nun kinatinggesan na a winitik eya de putok i ay sinoysoyin na un mahuna a nanganak ni lalaki. ¹⁴ Misán ay biniyen eya ni aduwa a ilad ni hanga a benoy tangani makalipad eya a natagu de lugel a ilang dehil de gengsa ni Daragon ta duman eya inalagean ni Makedepat ni tiluwon a taon pati kalahati. ¹⁵ Dingan nanisoka un Daragon ni hanga a orat a magi bulangay tangani matawang un mahuna. ¹⁶ Misán ay nagkaduman pan ni pitak i putok a tinumabeng de mahuna ta linuminod la, un orat a pinaniso-ka nun Daragon ta naligtas un mahuna de orat. ¹⁷ Ta dehil de hanga a gengsa nun Daragon nunde mahuna ay tinumotul eya a nakilaben de mangápo ni mahuna ta i oyo ide i getalinga de kabuotan ni Makedepat pati pepamatoden de i pagtodu ni Hisus.

I Aduwa A Te Edup A Magi Hayup

13 Nano ay inumuddi ok de kaginglan ni atab ta kinta ko a liwet un gepakatakut a te edup a magi hayup a gesaka de atab a te sangpuwu a sawit, te pito a ulo pati te soklong i belang sawit ta i belang ulo na pan ay te solat a manga ngalan a an te gelang de Makedepat. ² I oyo a te edup a magi hayup a kinta ko ay magi kulémow a hanga a te malatomin a betok ta i singit na ide ay magi singit ni aso. I nguso na pan ay magi nguso ni liyun. Dingan binoy diya ni Daragon i tibong pati kapangyedihan na a masakut a gesákup. ³ I isin a ulo ni te edup a magi hayup a kinta ko ay kasta binigeden ni nakelibun misan ay pinumiyon pan la kanya i kaagtaan de pesan a lugel ay nagtaka a nagpodi de te edup a magi hayup. ⁴ Ta i pesan a kaagtaan ay nagpodi de Daragon ta binoy na i kapangyedihan na de te edup a magi hayup ta nagpodi pala ide de magi

hayup a sinabi de, "An te misan ino a nakotolad de te edup a magi hayup a oyo pati am pala te misan ino a te kaya a gelaben diya."

⁵ Nano i te edup a magi hayup ay pinabiyaan a gesurut ni pagmayabeng a an te gelang de Makedepat ta eya ay te kapangyedihan de apat a puwu pati aduwa a bulan. ⁶ Talage ngani a linibek na i Makedepat, i ngalan na, i taanan na de langot pati pesan a napataan duman. ⁷ Pati biniyen pala eya ni kapangyedihan a nekilaben de manga pineta ide ni Makedepat a natalo na ide a tuloy ta te kapangyedihan pala eya de pesan a agta a te manga surut de kulukakmukan a lugel. ⁸ Ta gepodi diya i pesan a nagkeedup de putok, a i pesan a an nassolat i ngalan de de libro a kadumanan ni te edup a an te kalog dingan pa yinadi i putok i. Inon a libro ay adi ni Anak a Topa a binuno.

⁹ Kanya i misan ino a gepatalikngoy ay depat a tumalinga de oyo a sasabi a,

¹⁰ "Be i misan ino ay nabbilanggo ay depat a tanggepin na inon a kapuoyen na misan pan be i misan ino ay nomuno de utak ay de utak pala nelibun kanya i pesan a gepanulusun de Makedepat ay depat a getiyage a gepanulusun a tuloy."

¹¹ Pagkatapos ninon ay kinta ko i káduwa a te edup a magi hayup a tinumanga de putok a te aduwa a sawit a magi sawit ni topa ta i surut na pan ay magi surut ni Daragon. ¹² Nano ay te kapangyedihan a masakut i tagibu a te edup a magi hayup misan ay pegemit ni káduwa a te edup a magi hayup inon a kapangyedihan be nappaayun de kabuotan ni tagibu a te edup. Ta i pesan a kaagtaan de putok i ay pepelit na a gepodi de tagibu a te edup a nagkabiged ni nakélibun a pinumiyon di. ¹³ Ta i káduwa a oyo a te edup ay te kapangyedihan a nanyeyedi ni tande a gepakataka a masakut de pekita ni manga agta ta eya ay te kaya a gepaapo de langot ni apoy, a nátannoy de putok. ¹⁴ Kanya nádeya na i pesan a manga agta de putok i dehil de sadisadi a peyedi na a gepakataka a nappaayun de kabuotan ni tagibu a te edup ta i pesan a manga agta ay pinapagyedi na ide ni liburto ni tagibu a te edup tangani magpodi ide de tagibu a te edup a biniged in ni utak a te edup pa. ¹⁵ Pati biniyen pala i káduwa a te edup ni kapangyedihan a mamoy ni innawa de liburto ni tagibu a te edup kanya i liburto ay nakosurut ta i pesan a an buot a gepodi diya ay pepabuno na. ¹⁶ Pati pesan a kaagtaan, mayaman, mahedep, matandain, mangá-nak, alepin man o eyen ay pepadumanan na ni manga tande de awenan de a kumot o de ibu de ¹⁷ tangani wet napanggegetang o nagetang i misan ino a an te tande de lawes na ta i tande ay i ngalan ni tagibu a te edup o i numero ni ngalan na.

¹⁸ Kanya esipin yu i oyo ta i naketingges ay nappatud a netinggesan na i numero ni ngalan ni tagibu a te edup ta i numero na ay i numero ni kaagtaan a i anim a dian, anim a puwu pati anim.

I Oyo I Manga Kanta Ni Tinobus Ide

14 Dingan sinumalepat ok ta kinta ko i Anak a Topa a nappauddi de Kalasan a Sion a i bowon a Herusalem de langot. Ta eya ay te kakoloy ni manga agta a isin a dian pati apat a puwu pati apat a lebu a te manga solat i ibu de ni ngalan ni Kristo pati Ama na. ² Ta inikna ko i surut a gepo de langot a i kalagdu na ay magi agewak ni hanga a tabi pati magi tinug ni malagdu a lagpak. Talage i surut a inikna ko ay magi tugtugin a pepatinug ni magtugtug ide. ³ Nano ay i isin a dian pati apat a puwu pati apat a lebu a tinobus ay nagkanta ni bowon a kanta de kasagkaden ni piglipaan ni Makedepat pati de apat a needupin pati de aduwa a puwu pati apat a pinakamatande ide ta ide la a tinobus gepo de putok i, i te katinggesan de kanta a oyo. ⁴ I oyo ide a manga lalaki ay te malenis a esip a an gepammahuna ta ide ay geabut la de Anak a Topa misan deno paagow. Tinobus ide gepo de pesan a kaagtaan ta ide i tagibu a handug de Makedepat pati de Anak a Topa. ⁵ Pati an ide nagbutil kapide man ta an ide te mammalotin a unabis de pekita ni Makedepat.

I Tiluwon A Anghel

⁶ Dingan kinta ko i isin a anghel a gelipad de kadepit a udto a te adde ni piyon a bereta a an nagkobowon ta gesabi eya ninon de pesan a kaagtaan a te manga surut de kulukakmukan a lugel. ⁷ Ta sinabi na a malagdu, "Maggelang kamo de Makedepat a podiin yu a tuloy i an te kapadepade a kapangyedihan na ta nano ay dinumatong di i odes a paghatol na de pesan. Magpodi kamo de Makedepat a nagyedi ni langot, putok, atab pati pesan a bukál a orat."

⁸ Linumewes pan a nagsabi i káduwa a anghel a magioyo, "Nasede dingani i makapangyedihan a benwaan a Babilonia ta pinainom ni tage duman ide i manga agta de belang bensa ni magi alak a i kauluamamos a pagpodi de makedepat ide a an matud."

⁹ Nano ay i katiluwon pan a anghel i nagsabi ni malagdu a magioyo, "I misan ino a nagpodi de tagibu a te edup a magi hayup pati de liburto na, a tinumanggep pala de kumot na o de ibu na ni tande na ¹⁰ ay peinom diya ni Makedepat i magi alak a podusa na, a an te nakaabet de gengsa na ta podusahan na ide de apoy pati de asupre de kasagkaden ni Anak a Topa pati de manga pineta na a anghel. ¹¹ Ta i asuk ni apoy a gepahedep dide ay getaya magpakapide pa man. Ta i pesan a gepodi de te edup a tagibu pati de liburto na a te tande pala ni ngalan na ay an di te pagpaimloy a unabis, adow pati abi."

¹² Kanya i belang pineta ni Makedepat a getalinga de pagdodul na ide, a gepanulusun a tuloy de Hisus ay depat a getiyage.

¹³ Dingan inikna ko i nagsabi a gepo de langot a magioyo, "Solatin mo i oyo, a gepo nano, ay pekalbian i pesan a gepakikaisin de Panginoon misan nalibunin

di. Talage a inon i pagpamatud ni Ispiritu nun Makedepat ta gepaimloy ide de pagyedi de a te kahedepan pati bebilosan ide de kataanan ni Makedepat."

I Pagguto

¹⁴ Nano ay sinumalepat ok ta kinta ko i kunom a malapsay a te gelipa a kasta ni lalaki a agta a te soklong a ginto a nomol ni matalas a karit. ¹⁵ Ta te binumulwag pan di a isin pa a anghel de beloy a pighandogen de Makedepat a geolang a malagdu de gelipa de kunom a magioyo, "Gemitin yu di i karit yu na ta inogen di i peguto duman de putok." ¹⁶ Kanya i gelipa de kunom ay ginumapas ni peguto de putok.

¹⁷ Ta binumulwag pan di i isin pa a anghel de beloy a pighandogen de langot a te nabbolan pala a matalas a karit.

¹⁸ Misan ay i kakmukan a anghel a te kapangyedihan de apoy ay binumulwag de pighandogen ta inolang na a malagdu de anghel a te nabbolan a matalas a karit, "Gemitin yu di i karit yu na a karitin i anak ni lanut a obes de putok ta inogen di." ¹⁹ Kanya kinarit ngani nun anghel i gekapoy ide de Makedepat a magi obes ta nun matipun di ay dingan na winitik de padusahan ni Makedepat a magi pigpisaan ni obes. ²⁰ Ta pinisá inon a obes de pigpisaan de ditow ni benwaan ta binumulus i sagu de pigpisaan a i kalibtong na ay manga isin a dipa ta i kaanduwon na pan ay manga tiluwon a dian a kilometru.

I Inapóan Ide A Tande A Gepakatakut

15 Nano ay kinta ko pan di i kakmukan a tande a makapangyedihan a gepakataka de langot. Ta nagtaka ok a masakut ta te duman a pito a anghel a te manga adde ni pito a pampadusa ta i oyo i inapóan a pampadusa ni Makedepat ta de inon ay natapos di i gengsa na.

² Ta dingan kinta ko i magi atab a salamin a kadugeng ni apoy a gedilab pati kinta ko i pesan a nanalo de tagibu a te edup a magi kulémow ta an ide nagpodi de liburto na a am pala tinumanggep ni tande na de lawes de. Ta kinta ko ide a kauluuddi de alane ni magi atab a salamin a gepinamol ni pantugtug a binoy dide ni Makedepat. ³ Ta gepinagkanta ide ni kanta ni Moises a katabeng ni Makedepat pati kanta ni Anak a Topa a magioyo,

"Panginoon a Makedepat a Makapangyedihan de pesan, talage a gepakataka a makapangyedihan i pagyedi yu ta ikamo ay hari magpakapide pa man ta matud pati piyon i kabuotan yu. ⁴ Talage a depat a popodian a gegelang kamo, Panginoon, ta ikamo la i an te mammalotin. Nagkaddepat ngani a nádetong i pesan a noluhud dikamo ta katinggesan de a nappaayun de kamatoden i pagyedi yu."

⁵ Pagkatapos ay kinta ko a nakayesan i beloy a pighandogen de Makedepat de langot ta inon ay gepamatud a nakipagkasungdu di i Makedepat de kaagtaan. ⁶ Dingan binumulwag duman i pito a anghel

a te manga adde ni pito pala a pampadusa ta ide ay nappabeduin ni malapsayin a masakut a demit a te kabulubiyakos de alalang de a ginto. ⁷ Ta binoy de pito a anghel, ni isin de apat a yinadi a needupin i pito pala a mangkuk a ginto a pinoin ni gengsa ni Makedepat a needup magpakapide pa man. ⁸ Dingan i beloy a pighandogen de Makedepat ay napino ni asuk a geapo de gepakaingap a kapangyedihan na ta an te gepakasilong de beloy na hanggen an nagkatapos i pito a pampadusa a adde ni pito a anghel.

Pepalis I Gengsa Ni Makedepat

16 Nano ay inikna ko i surut a malagdu a geapo de beloy a pighandogen de Makedepat a nagdodul de pito a anghel a magioyo, "Hale di ta palisin yu di de putok to i nàunid de mangkuk a i gengsa ni Makedepat." ² Kanya tinumotul ngani un tagibu a anghel ta pinalis na de putok i nàunid nunde mangkuk na. Dehil de oyo ay i pesan a te manga tande ni ngalan ni tagibu a te edup a magi hayup de lawes de, a nagpodi pala de liburto na ay nagkaduman ni biged a maapdis a malot a masakut.

³ Dingan pinalis pala ni káduwa a anghel i nàunid de mangkuk na de atab ta i atab ay napa ni magi sagu ni nalibun a agta ta i pesan a yinadi de atab a te edup ay nalibunin.

⁴ Nano ay i katiluwon pan a anghel i namalis ni unid ni mangkuk na de orat pati de bukal a orat ta napa ni sagu i orat ide. ⁵ Ta inikna ko a nagsabi i anghel a te kapangyedihan de orat a magioyo,

"Ikamo, Makedepat a nagkeedup gepo nun magpakapide man pati nano ay an te kasalanan ta nappaayun de kamatoden i oyo ide a paghatol yu. ⁶ Ta i manga namuno ide de manga pineta yu pati de magsasabi yu ide ay pinadusahan yu di ide ta inon i nagkaddepat dide."

⁷ Ta inikna ko pala i surut a gepo de pighandogen a magioyo,

"Talage, Panginoon a Makedepat a Makapangyedihan, ay i manga paghatol yu ay nappaayun de kamatoden."

⁸ Dingan pinalis ni kaapat a anghel i unid ni mangkuk na de adow ta i adow pan ay biniyen ni kapangyedihan a nansosunug de manga agta de padean ni init na. ⁹ Kanya nasunug ngani i kaagtaan misan ay tinóben de i ngalan ni Makedepat a eya a te kapangyedihan a nagpaadde ni pampadusa a inon, ta am pan ide nagsosol de mammalotin de, a nagpodi pan de Makedepat.

¹⁰ Nano ay pinalis pala ni kalima a anghel i nàunid de mangkuk na de piglipaan nun tagibu a te edup a magi hayup ta dinumumos i nasasakopan na dingan i manga agta ay kinaget de i dila de dehil de maapdis a pebetyeg de de lawes de. ¹¹ Ta tinóben de pala i Makedepat de langot dehil de pebetyeg de a maapdis pati biged de ta am pala ide nagsosol a kinumapoy de mammalotin de a yinadi.

¹² Dingan pinalis pala ni kaanim a anghel i unid ni mangkuk na de hanga a orat a Upratis ta naebesan di un orat kanya nappatud di a sesilan nun hari a náapo de petangaan ni adow. ¹³ Pati kinta ko a te getanga de nguso ni Daragon pati de nguso pala ni tagibu a te edup pati de nguso ni magsasabi a butelan a i káduwa a te edup, i tiluwon a mammalotin a libong a magi paka. ¹⁴ I libong ide a oyo ay demonyo a geyedi ni gepakataka ta kinumulukang ide de kulukakmukan a lugel a tinipun de i manga hari tangani kakoloy de a nekilaben pagdetong ni adow a pepakita di ni Makedepat i kapangyedihan na a masakut de pesan.

¹⁵ Pesabi ni Panginoon, "Patalikngan yu ta ako ay náakang dena a loktat a magi migpannakow a an yu peesip kanya pekalian i nappahande a te malenis a bedu tangani an óbe a am pala námamos de belang gekita."

¹⁶ Nano ay tinipun ni tiluwon a libong i manga hari de lugel, a te ngalan de surut a Hebreo, a Armagedon.

¹⁷ Dingan pinalis pan ni kapito a anghel i unid ni mangkuk de longaw ta te nagsurut a malagdu gepo de piglipaan ni Makedepat de beloy na a pighandogen a magioyo, "Natapos di." ¹⁸ Ta nagkaduman ni kilat, tinug a malagdu, lagpak pati yogyog a malagdu ta hanggen nun yinadi i kaagtaan ay am pa te yogyog ni magioyo kalagdu. ¹⁹ Ta i makapangyedihan a benwaan ay nabinsa de katiluwon a binsa ta i manga benwaan de bukud bukud a lugel ay napuksa pala ta pinadusahan ni Makedepat i makapangyedihan a benwaan a Babilonia gepo de hanga a masakut a gengsa na.

²⁰ Nano ay naeyen di i manga pugu ide ta i kalasan pan ide ay naregen a pesan. ²¹ Ta tinumapok pan ni hangain a kulukapisang a yelo a i kabiyet na ay te duman a lima puwu a kilo. I belang isin ni oyo ide ay ná-tannoy de manga agta kanya ide ay getóben a masakut de Makedepat dehil de pampadusa a oyo ta gepakatakut inon a pampadusa.

I Malot A Mahuna A Makapangyedihan

17 Pagkatapos ninon ay i isin de pito a anghel a te manga adde ni pito a mangkuk ay linumane deko ta sinabi na, "Hale di ta pekita ko dikaw a ti papalano a podusahan i mahuna a malot a gelipa de manga bulus ni orat. ² I manga hari dio de putok i ay nabugnang ide ni magi alak a i pagtodu dide ni oyo a mahuna a malot ta kasta nagpakialam ide diya de pagpodi de de Makedepat ide a an matud."

³ Dingan te kapangyedihan deko a masakut i Ispiritu nun Makedepat ta inikag ok ni anghel de lugel a ilang. Pagdetong duman ay kinta ko i mahuna a nappasakoy de isin a maderag a te edup a i tagibu a magi hayup a te pito a ulo pati sangpuwu a sawit ta nassolat de pesan na a lawes i ngalan ide a an te gelang de Makedepat. ⁴ I bedu pan ni mahuna ay mulumaderag a mulumalatom a magi bedu ni hari ta te duman pala a nappakitat de bedu na a ginto, perlas pati mahalage a beto. Ta eya ay nomol ni oniden a ginto a pino ni kauluamammos a mammalotin na a geapo de pag-

pakialam na. ⁵ Pati nassolat pala de ibu na i ngalan na a nattagu i kabuluhan na a, "Babilonia a makapangyedihan, ina ni pesan a mahuna a mammalotin pati pesan a te ugeli a kauluamamos de putok." ⁶ Ta kinta ko pan inon a mahuna a bugnang di ni sagu ni pineta ide ni Makedepat a i sagu ni binuno ide dehil de pagpamatud de de Hisus.

Nagtaka ok a masakut nun kitain ko eya ⁷ misan ay sinabi deko ni anghel, "Wet ka magtaka ta sasabi ko dikaw i nattagu a kabuluhan ni mahuna a iwina pati tagibu a te edup a kasakoyen na a te pito a ulo pati sangpuwu a sawit. ⁸ Inon a te edup a kinta mo ay needup nun sakadow misan ay nalibun di nano ta ná-tanga a mandeli de kaduludisaladen a bulsut a needup a liwet misan pan ay i paagowen na ay i gepakatakut a padusa ni Makedepat. Dingan ngona nádetong di eya de inon a padusa ay i manga agta de pesan a putok ay getaka, pagkita de de te edup a needup nun sakadow, a nalibun di nano ta pepakita a mandeli. Nano ay i getaka ide a inon ay agta ide a an nassolat i ngalan de nun gepo pa de libro a kadumanan ni manga gepanulusun a te edup a bowon.

⁹ "Nano ay esipin yu i oyo tangani ketinggesan yu ta i pito a ulo ay halimbewa ni pito a pagotan a kalipaan ni mahuna. ¹⁰ Pati pan halimbewa ide ni pito a hari ta i lima dide ay nalibun di. Ta i isin a kaanim ay gehari pa ta i inapóan pan a kapito ay am pa gedetong ta pagdetong na ay gehari eya ni untik la a panahon.

¹¹ Nano ay tungkul de te edup a needup nun sakadow a an di nano ay eya ngani i nappa ni kawalo a hari a inumapo de pito a hari misan i paagowen na ay i kahedapan a an te kalog.

¹² "I sangpuwu pan a sawit a kinta mo ay sangpuwu a hari a am pa gekaduman ni nasasakopan misan ay bebiyen ide ni kapangyedihan a gesákup a sabey de tagibu a te edup a magi hayup, ni isin la a odes. ¹³ Ta i sangpuwu a oyo a hari ay nappa ni naeisin la i esip de ta boboy de de tagibu a te edup a magi hayup i kapangyedihan de pati tibong. ¹⁴ Dingan ide ay nekilaben de Anak a Topa misan ay natalo na ide ta eya pan i Panginoon ni pesan a panginoon pati Hari ni pesan a hari ta i pesan a kakoloy na ay i inakit ide a pineta ni Makedepat a depat a naponulusonan."

¹⁵ Ta sinabi pala deko ni anghel a magioyo, "I manga bulus ni orat a kinta mo a kalipaan nun mahuna ay i manga bensa a i pesan a manga agta a te manga surut de kulukakmukan a lugel. ¹⁶ Ta i sangpuwu pan a sawit a i manga hari a kinta mo pati tagibu a te edup ay nagkagengsa de mahuna a migyedi ni malot ta aagow de i pesan a adi ni mahuna ta pabiyaan de eya a óbe dingan papangan de i unid na ta sosunug de pan i nattide. ¹⁷ Talage a binoy ni Makedepat de esip de a magkaeisin ide ni esip tangani yediin de i kabuotan na a boyin de pan de tagibu a te edup i kapangyedihan de a gesákup hanggen am pa gepangyedi i sinabi ni Makedepat.

¹⁸“Ta i mahuna a kinta mo ay eya i makapangyedi-han a benwaan a te kapangyedihan di de manga hari dio de putok i.”

Napuksa I Babilonia

18 Pagkatapos ninon ay kinta ko a gelusong gepo de langot i isin a anghel a makapangyedihan a masakut pati gepakaingap ta i pesan a lugel de putok i ay nagkattallangan dahil de gepakaingap na. ² Ta eya ay geolang ni malagdu a masakut a magioyo,

“Napuksa dingani i makapangyedihan a benwaan a Babilonia a petaanan ni demonyu, kalibongan a mam-maloyin pati attanan a manok a mammalotin a pagka-gengsaan. ³ Ta nabughang i kamakmokaan a agta de pesan a bensa ni magi alak a pagtodu na ta i manga hari pan ay nakialam diya pati i gelawag ide ni pakin-abeng dio de putok i ay yinumaman ide dahil de mak-muk a buot na a kauluamamos.”

⁴ Dingan inikna ko i kakmukan pa a nagsurut a gepo de langot a magioyo,

“Lumayu kamo diya, mangának ko, tangani wet kamo nàalisan ni mammalotin na, a te kabinsa pala de padusa a nádetong diya. ⁵ Ta i yinadi na a mammalotin ay hanga di a masakut kanya an di nelipatan ni Makedepat i mammalotin na ⁶ Talage a depat a bilosan eya ni malot a nappaayun de mammalotin na ta pe-hedepan pala eya a magi pagpahedep na de kak-mukan. Ta yadi pa a dumanan i pig-inoman na ni na-mas pa a mapit de pinainom na de kakmukan. ⁷ Ta nagmayabeng eya a nagyedi ni malot kanya depat pala a bebiyen eya ni kahedepan pati lungkut ta nad-deinnawa na a ugnay a, ‘Ako i Rena a te kapangyedi-han ta anak nappa ni belo a nátangos kapide man.’

⁸ Misan pan ay dahil de inon ide a pagmayabeng na ay nádetong diya a sabey sabey i pampadusa ide de isin la a adow ta eya ay gekaduman ni orom, lungkut pati tigeng ta eya ay sosunug de apoy ta i Panginooon a Makedepat a nanhahatol diya ay te kapangyedihan a masakut.”

⁹ Dingan i manga hari dio de putok a nakialam diya a an te amamos ay gepinagtangos di be kekita de i asuk ni apoy a geapo de inon a benwaan. ¹⁰ Ide ay nouddi dila de alayu ta nagkatakut ide ta makati ide ay nakkakoloy na de padusa a inon ta sasabi de,

“Gepakatakut ngani i sinumapit de Babilonia a ben-waan a makapangyedihan ta de isin la a odes ay nangyedi di i padusa diya.”

¹¹ Pati dahil diya ay nátangos pati nolungkut i gelawag ide ni pakinabeng de ta an di te nagetang ni manga tinde de ide ¹² a i ginto, pelak, beto a mahalagein, perlas, age a masampatin, attanan a mabengoin a kew pati attanan a kasangkapan a mahalagein a yinadi de tangso, de bekal pati de beto a te betok.

¹³ An di pala te nagetang ni kanela, rikadu, pansunug a mabenggo, langis a mabengo, alak, langis, harena, trigo, beka, topa, kabeyo, pigsakoyen pati an te nage-tang pala ni alepin pati edup ni agta ide. ¹⁴ Ta sinabi ni gelawag ide ni pakinabeng de de mahuna a magioyo,

“An di dikamo i pippiyonan a pebuot yu ta an yud pala kekita a liwet i kayamanan yu pati kasampatan.”

¹⁵ Talage a inon ide a gelawag ni pakinabeng de a yinu-maman dahil de mahuna ay an di ide nálane diya ta nagkatakut ide a gekaduman pala ni kahedepan na ta nátangos ide a nolungkut a masakut a gesabi pala a magioyo,

¹⁶ “Gepakatakut i nangyedi de oyo a makapangyedi-han a benwaan a Babilonia ta nun tagibu ay nap-pabedu eya ni mahalagein a mulumaderag a mu-lumalatom ta napadiya pala i pesan a kasampatan a ginto, perlas pati mahalage a beto ¹⁷ misan ay i pesan a kayamanan na ay nakanugun di de isin la a odes.”

Gepo de alayu ay napasayéd duman i manga ponu ni sakoyen de atab, nappasakoy ide, katabeng de sakoyen pati ide a pesan a gehanap ni pakinabeng de de pagbiyehe de atab. ¹⁸ Ta pagkasayéd de ni asuk ni nagkosunug a benwaan ay sinabi de a malagdu, “Kanugun nay a benwaan ta an te kapadepade hanggen nun de gepo.”

¹⁹ Dingan dinumanan de i ulo de ni depog a tande ni lungkut de a gepinagtangos ide a masakut a sinabi de a malagdu,

“Gepakatakut di a masakut i sinumapit de inon a makapangyedihan a benwaan ta yinumaman i pesan a te sakoyen de atab dahil de pakinabeng de diya misan ay nakanugun di de isin la a odes i kayamanan na.”

²⁰ Ta sinabi pan ni tage langot ide a,

“Masalig kamo a pesan a nappataan de langot a ikamo a pineta ni Makedepat, mag-aatid na ide pati magsasabi na ide ta hinatolan di ni Makedepat i mahuna dahil de pagyedi na dikamo.”

²¹ Dingan i isin a makapangyedihan a anghel ay nangamit ni hanga a beto ta pinalagdu na a masakut i pamonglag na de atab ta sinabi na a magioyo,

“Magioyo i kalagdu ni panwitik ni makapangyedihan a benwaan a Babilonia ta an di eya kekita a liwet.

²² Gepo nano ay an di neikna dena dikamo a liwet ni sadisadi a tugtugin ta an di te nakapeyedi ni misan ano dena pati an di pala te neikna ni tinug ni pagbun-tol. ²³⁻²⁴ Ta an di pala te matallang a salong a unabis dena pati an di te kasalegen ni pagkasal a eikna dena dikamo. Talage hanggen nano ay te kapangyedihan a masakut de pesan a lugel i tage dikamo a gelawag ni pakinabeng de ta nano pan ay an di. Pati ikamo Ba-bilonia ay podusahan ta nandeya kamo de kaagtaan de pesan a bensa ni kamalotan a pagtodu yu pati bin-uno dena dikamo i manga magsasabi ni Makedepat pati pineta na ide ta dahil dikamo pala ay binuno i ka-makmokaan de pesan a lugel.”

19 Pagkatapos ninon ay inikna ko i sabey sabey a kanta ni manga agta de langot a i kanta de ay magioyo,

“Magpodi kitam di de Makedepat ta eya ngani i magliligtas a te kapangyedihan pati gepakaingap. ² Ta i paghatol ni Makedepat ay nappaayun de kamatoden ta hinatolan na i mahuna a malot a masakut a i ben-waan a Babilonia a nandeya de pesan a lugel de

padean ni pagtodu na a gepapagkasala. Pati pinadusahan eya ni Makedepat dehil de pagbuno na de katabeng na ide.”

³ Nano ay kinumanta i kamakmokaan de langot a liwet, “Magpodi kitam di de Makedepat ta an te kalog a geditas i asuk ni pinadusahan a makapangyedihaan a benwaan a Babilonia.”

⁴ Dingan i aduwa a puwu pati apat a pinakamatandain pati apat a yinadi a needupin ay linumuhud ta nagpodi ide de Makedepat a gelipa de piglipaan ta sinabi de, “Magpodi kitam di de Makedepat. Iwina i matud.”

I Pagkasal Ni Anak A Topa

⁵ Ta te nagsurut a gepo de alane ni piglipaan a magioyo,

“Magpodi kamo di de Makedepat tam, ikamo a pesan a manga katabeng na a te manga gelang diya, a te manga kapangyedihaan man o eyen.”

⁶ Dingan inikna ko i kasta sabey sabey a surut ni makmuk a masakut a kaagtaan a malagdu a magi agewak ni hanga a orat pati tinug ni lagpak ta sinabi de,

“Magpodi kitam di de Makedepat ta hari di i Panginon tam a i Makedepat tam a Makapangyedihaan.”

⁷ Nano ay dapat kitam a masalig a gepodi de kapangyedihaan na ta dinumatong di i pagkasal ni lalaki a Anak a Topa ta nappahande di i kasungdu na a i manga gepanulusun ide a magi mahuna, ⁸ ta ide ay pinapagbedu ni malapsayin a malenis a masakut.”

Ta i bedu ide a oyo ay i yinadi a piyon ni manga pineta ide ni Makedepat a nappaayun de kabuotan na.

⁹ Dingan sinabi deko nun anghel, “Solatin mo yo ta i oyo ay i matud a surut nun Makedepat a talage a nagkasalig i pesan a inakit de kaadowen ni kasal ni Anak a Topa.” ¹⁰ Pagkasabi na ninon ay linumuhud ok de singitan na tangani ako ay gepodi diya misan ay sinabi na deko, “Wet ka gepodi deko ta ako ay katabeng pala a magi ikaw pati manga kabinsa mo a gepamatud tungkul de pagtodu ni Hisus. Magpodi ka la de Makedepat.”

Nano i gesurut ide ni geapo de Ispiritu nun Makedepat ay ide ngani i gepamatud a tungkul de pagtodu ni Hisus.

I Nappasakoy De Malapsay A Kabeyo

¹¹ Pagkatapos ninon ay kinta ko a nakayesan i langot ta kinta ko pala i isin a kabeyo a malapsay a i nappasakoy de oyo ay te ngalan a “Napolusonan” pati “Kamatoden” ta nappaayun de kamatoden i paghatol pati pagpanalo na. ¹² I mata na ay magi dilab ni apoy ta nappasoklong eya ni makmuk pati nassolat de lawes na i ngalan na misan eya la i naketingges ni kabuluhan ninon. ¹³ Ay nappabedu eya ni bedu a besabesá ni sagu ta i pangolang diya ay “I Surut nun Makedepat.” ¹⁴ Nano ay napaabut diya i manga hukbu de langot a kakoloy na. Nappabeduin pala ide ni malapsayin a malenis a masakut ta ide ay nappasakoy pala de kabeyo a malapsayin. ¹⁵ De nguso na ay te

getanga a utak a matalas ta i utak a oyo i gegemit na tangani matalo na i pesan a lugel ta eya ay gehari a mahigpit pati dehil de gengsa ni Makedepat a Makapangyedihaan de pesan ay podusahan na i manga an gepanulusun. ¹⁶ Ta i ngalan na ay nassolat de bedu na pati de pa na a magioyo, “Hari ni pesan a hari, Panginon ni pesan a panginon.”

¹⁷ Dingan kinta ko i isin a anghel a nappauddi de adow ta peolangan na a malagdu i kamanokan ide a gepinaglipad de longaw na ta sinabi na, “Hale di ta kumang kamo de hinande ni Makedepat a pápangan. ¹⁸ Ta panganin yu i unid ni pesan a agta, alepin man o eyen, i te kapangyedihaan ide o eyen, i unid ni manga hari, ponu ide ni sundelo, manga sundelo pati kabeyo de ide.”

¹⁹ Dingan kinta ko a natipun i tagibu a te edup a magi hayup pati manga hari ide de putok a te kakoloy ni sundelo de ide ta ide ay nekilaben de nappasakoy de malapsay a kabeyo pati de kakoloy na ide a hukbu de langot. ²⁰ Nano ay nadekop de i tagibu a te edup pati káduwa a te edup a butelan a magsasabi a nagyedi ni gepakataka de kasagkaden ni tagibu a te edup. Ta gepo de inon a gepakataka ide ay nandeya i káduwa a te edup de manga agta a te manga tande ni tagibu a te edup de lawes de, a nagpodi pala de liburto ni oyo kanya i aduwa a oyo ay winitik a needup pa de uluátaben a gedilab a asupre. ²¹ Pati i manga kakoloy ni aduwa a oyo ay binuno de padean ni utak a getanga de nguso ni nappasakoy de kabeyo a malapsay ta i kamanokan pan ide ay nagsawa de pamangan ni bengkay de.

I Isin A Lebu A Taon

²⁰ Pagkatapos ninon ay kinta ko i isin a anghel a gelusong gepo de langot a nomol ni sose ni kaduludisaladen a bulsut de putok i pati tanikala a hanga a panggepus. ² Ta inakpalan nun anghel un Daragon a i matande a bebek a te ngalan a Diablo pati Satanas ta ginapus na a isin a lebu a taon. ³ Ta winitik eya nun anghel nunde kaduludisaladen a bulsut ta dingan inabetan na a dinumanan ni tande tangani wet nakobulwag i Satanas a nakapandedeya de manga agta hanggen an nagkatapos i isin a lebu a taon ta pagkatakig ninon a panahon ay dapat a pakabbutan eya ni untik pa a panahon.

⁴ Pagkatapos ninon ay kinta ko i piglipaan ide a te manga gelipa duman a biniyen ni kapangyedihaan a nanhahatol. Kinta ko pala i manga kaleduwa ni manga agta a pinutolan dehil de pagtodu ni Hisus a pinamatoden de pati dehil de surut nun Makedepat. Ta an ide nagpodi de tagibu a te edup a magi hayup o de liburto na pati an ide te manga tande na de kumot de pati de ibu de kanya pinakaedup ide tangani maghari ide a kakoloy ni Kristo a isin a lebu a taon. ⁵ Inon i tagibu a pagkaedup a liwet ta pagkatakig pan ni isin a lebu a taon ay pakeedup pala a liwet i pesan a nattide. ⁶ Talage a i misan ino a kakoloy de tagibu a pagpakaedup ay pekalbian a malenis de pekita ni Makedepat ta an

dingani te kapangyedihan pa diya i káduwa a kalebunan a i pagkakiblag de Makedepat ta ide ay nappa ni maghahandug de Makedepat pati de Kristo ta ide ay gehari a kakoloy ni Kristo ni isin a lebu a taon.

I Pagkatalo Ni Satanas

⁷ Pagkatapos ni isin a lebu a taon ay pakabbutan di i Satanas de kaduludisaladen a bulsut, ⁸ ta nobulwag eya a nandedeya de pesan a kaagtaan de kulukakmukan a bensa a tetipun na ide pati ponu a Gog a tage Magog tangani nekilaben ide a pesan de Makedepat ta i oyo ide a manga sundelo ay makmuk a masakut a magi langges de atab. ⁹ Ta nákalat ide de pesan a lugel a kokulong de pala i kataanan ni manga pineta ide ni Makedepat pati benwaan a pebuot na misan ay loktat a nolusong dide i apoy a gepo de langot ta nosunug a nopuksa i manga gelaben de Makedepat. ¹⁰ Ta i Satanas pan a nandeya dide ay wewitik de uluátaben a gedilab a apoy pati asupre, a pinanwitikan pala de tagibu a te edup pati káduwa a te edup a butelan a magsasabi ta ide ay pehedepan duman adow pati abi, magpakapide pa man.

I Inapóan A Paghatol

¹¹ Pagkatapos ninon ay kinta ko i isin a piglipaan a hanga a malapsay pati gelipa duman ta i putok pati langot ay naeyen di de kasagkaden na a an di kekita a liwet. ¹²⁻¹³ Ta i pesan a nalibunin a i te kapangyedihan ide pati an ide te kapangyedihan ay kinta ko a kauluuddi de kasagkaden ni piglipaan a malapsay ta inumapo de atab pati putok, i bengkay de ta i kaleduwa de pan ay inumapo de kataanan de. Ta de tagibu ay binuka un manga libro ta dingan binuka pala un isin pa a libro a kadumanan ni te edup ide a bowon misan hinatolan ngani un nalibunin ide a an te edup a bowon a nappaayun de yinadi de a nassolat de manga libro.

¹⁴ Pagkatapos ninon ay winitik de uluátaben a apoy i belang hinatolan a agta ta i oyo a uluátaben a apoy ay i káduwa a kalebunan a i pagkakiblag de Makedepat. ¹⁵ Ta i misan ino a an nassolat i ngalan na de libro a kadumanan ni te edup ide a bowon ay winitik de uluátaben a apoy.

I Bowon A Langot Pati Putok

21 Nano ay kinta ko i bowon a langot pati putok ta i den a langot, putok pati atab ay an di. ² Ta kinta ko pala i benwaan a an te mammalotin a i bowon a Herusalem a gelusong a geapo de Makedepat de langot a magi mahuna a kakasal a nappahande a nátagbu de lalaki a kakasal na. ³ Dingan inikna ko i malagdu a surut a geapo de piglipaan a magioyo, "Pagelawagin yu ta i pigtaanan ni Makedepat ay tataanan pala ni manga agta ide ta ide ay getaan a kakoloy ni Makedepat a nappa ni mangának na ta eya ay nappa ni Makedepat de ngani duman. ⁴ Pakeeyenan ide ni Makedepat ni lungkut de ta duman ay an di te kale-

bunan, kahedepan, tangos pati orom ta i pesan a den a nangyedi ay tinumakig di."

⁵ Pagkatapos ninon ay sinabi ni nappalipa de piglipaan, "Nano ay yinadi ko a bowon i pesan." Ta sinabi na deko, "Solatin mo yo ta i surut a oyo ay kamatoden a masakut a naponulusonan." ⁶ Ta sinabi na pala deko, "Natapos di. Ako i 'A' pati 'Ya' a i gepo pati inapóan ta i misan ino a nagkoohaw ay bebiyen ko ni orat a an te beyed a geboy ni edup a bowon. ⁷ Ta i misan ino a nanalo de mammalotin ay i bilos ko diya ay ako ay nappa ni Makedepat na ta eya pan ay nappa ni anak ko. ⁸ Misán i an di te buot a geabut a tuloy de Kristo ay wewitik de uluátaben a gedilab a apoy pati asupre a i káduwa a kalebunan ta duman pala wewitik i an te buot a gepanulusun, i migyedi ni kauluamamos, migbuno, migpakialam de bebi ni kakmukan, magsosobkal, migpodi de makedepat ide a an matud pati pesan a butelan."

I Bowon A Herusalem

⁹ Nano ay de pito a anghel a namalis de pito a mangkuk a pinoin ni inapóan a pampadusa ay dinumatong i isin dide ta linumane deko a sinabi na, "Hale di ta pekita ko dikaw i kasungdu a mahuna a napa ni bebi di ni Anak a Topa." ¹⁰ Ta dingan te kapangyedihan a masakut deko i Ispiritu ta inikag ok ni anghel de pagotan ni isin a maditas a kalasan ta pinakita na deko a liwet i bowon a Herusalem a i benwaan a an te mammalotin a gelusong gepo de Makedepat de langot. ¹¹ I oyo a lugel ay matallang a masakut dehil te gepakaingap ni Makedepat ta gepakaingap yo a magi beto a mahalagein a malinow a masakut a magi haspe.

¹² Nano ay i bekod ni oyo a benwaan ay mokpal pati maditas a masakut a te sangpuwu pati aduwa a pintoohan ta i belang isin a pintoohan ay te magbebentay a anghel ta nassolat de belang abet ni pintoohan i ngalan ni isin de sangpuwu pati aduwa a angkan a tage Israel. ¹³ Ta i belang dibelew ay te tiluwon a pintoohan. Tiluwon de kadepit a petangaan ni adow. Maginon pala de kadepit a amiyen. Maginon pala de kadepit a salatan ta te tiluwon pala de pelinoden ni adow. ¹⁴ I bekod ni benwaan a oyo ay te duman a sangpuwu pati aduwa a beto a gepakisa ta nassolat de belang isin a gepakisa i belang ngalan ni sangpuwu pati aduwa a mag-aatid ni Anak a Topa.

¹⁵ Ta i anghel a gepakisurut deko ay te nabbolan a pansokat a ginto tangani sokatin na i benwaan, manga pintoohan pati bekod na. ¹⁶ Nano ay padepade i sokat ni oyo a benwaan ta ti ano i kaanduwon na ay maginon pala i kalawa na ta sinokat nun anghel un benwaan nun pansokat na. Ay i kaanduwon na ay aduwa a lebu pati apat a dian a kilometru ta maginon pala i kalawa na pati kaditas. ¹⁷ Dingan sinokat na pala i bekod nun benwaan. Ay i kaditas na a nappaayun de pansokat a nabbolan ni anghel ay isin a dian pati apat a puwu pati apat a kubet (a i manga apat a puwu a dipa). ¹⁸ Ta i bekod a beto ni benwaan a oyo ay manga beto a haspe a mahalagein a malinow ta i benwaan

pan ay yinadi a ginto a gepakaingap a magi salamin a malinow a masakut. ¹⁹ Ta i gepakisá de bekod ay te manga nappakitad a mahalegein a beto. I tagibu ay te nappakitad a haspe, i káduwa pan ay sapiro, i katiluwon pan ay kalsedonia, i kaapat ay ismeralde. ²⁰ I kalima ay onese, i kaanim pan ay kornalina, i kapito pan ay korosilito, i kawalo pan ay berilo, i kasiyam pan ay topasyo, i kasangpuwu pan ay kristoptaso, i kasangpuwu pan pati isin ay hasinto, i kasangpuwu pan pati aduwa ay amatista. ²¹ I sangpuwu pati aduwa a pangabet de belang pintohan ay isin a perlas a hanga ta i manga karsade pan de benwaan a oyo ay yinadi a ginto a malinow a magi salamin.

²² Nano ay anak te kinta duman a beloy a pighandogen de Makedepat a pigpodian ta i Panginoon a Makedepat a Makapangyedihaan de pesan pati eya a Anak a Topa ay i pepodian duman. ²³ Pati de benwaan a inon ay an di kaelangan i tallang ni adow pati bulan ta i gepakaingap ni Makedepat i gepakatallang duman ta i Anak a Topa pan i magi salong. ²⁴ Ta de padean ni tallang a inon ay nagkatallangan i pesan a agta a geapo de belang bensa ta i manga hari pan ide de putok ay gegelang de Makedepat. ²⁵ I pintohan ni benwaan a oyo ay ugnay a nakkayesan de maghapun ta duman ay an di te abi. ²⁶ Talage a duman i pesan a tage belang bensa de putok ay gegelang a masakut pati gepodi de Makedepat. ²⁷ Misan ay an di nakesilong duman i misan ano a madiplot de pekita ni Makedepat o i misan ino a geyedi ni kauluamamos pati migbutil ti an i belang nassolat de libro ni Anak a Topa a kadumanan ni ngalan ni te edup a bowon.

22 Pati pinakita pala deko nun anghel i gebulus a orat a geboy ni edup a bowon. I oyo a orat ay malinow a masakut ta getanga de piglipaan ni Makedepat pati ni Anak a Topa. ² Ta i orat a oyo ay gebulus de gitna ni karsade de benwaan. De magdipa na pan ay duman nappatubu i kew a geboy pala ni edup a bowon a geanak ni sangpuwu pati aduwa a kalase de isin a taon. I anak ni kew a oyo ay bukud bukud de belang isin a bulan ta i agid na pan ay bu-long de manga agta a tage putok.

³ Nano ay de bowon a benwaan ay an di te nagkadepat a hahatolan i Makedepat ta i piglipaan ni Makedepat pati Anak a Topa ay naddegitna ni benwaan ta gepodi diya i manga katabeng na ide. ⁴ I mukha na ay kekita de duman pati i ngalan na ay nassolat de ibu de. ⁵ Duman ay an di te abi pati an di ide gekaelangan ni salong pati tipá ni adow ta i Panginoon a Makedepat i napa ni salong de ta ide ay gehari, magpakapide pa man.

I Pagdetong Ni Kristo

⁶ Dingan sinabi deko nun anghel a, "I pesan a surat de oyo a libro a pesolat mo ay kamatoden a depat a naponulusionan. Nano i Panginoon a Makedepat a te kapangyedihaan a namoy ni Ispiritu na de magsasabi na ide ay eya pala i nanodul de anghel na a gepakita

de katabeng na ide ni pesan a nangyeyedi a mandeli."

⁷ Pati pesabi ni Hisus, "Magpataliknogy kamo ta nádetong ok di a mandeli. Pekalbian i pesan a getalinga de hola a nassolat de libro a oyo."

⁸ Ta ako i Huwen i nakakita pati inumikna de pesan a oyo. Pagkatapos a inikna ko pati kinta ko ay linumuhud ok de singitan ni anghel a nagpakita deko ni oyo tangani gepodi ok tebe diya. ⁹ Misan ay sinabi na deko a, "Wet ka gepodi deko ta ako ay kapadepade mo la a katabeng pati mangáyun mo ide a magsasabi pati pesan a getalinga de pesabi ni kasulatan a oyo. Magpodi ka la de Makedepat." ¹⁰ Ta sinabi na pala deko a, "Wet mo tatagua i misan ano a hinola de libro a oyo ta i pesan a sinabi de ay mandeli di a nangyeyedi.

¹¹ Kanya i misan ino a geyedi ni malot a kauluamamos ay tumuloy dila de pagyedi na ta i geyedi pan ni piyon a an te kasalanan ay tumuloy pala de pagyedi na."

¹² Dingan sinabi ni Hisus, "Magpatalikngoy kamo ta ako ay nádetong a mandeli a te adde ok ni bilos ko a boboy de belang geyedi ni piyon pati malot. ¹³ Ako i 'A' pati 'Ya', i tagibu pati kalog, i gepo pati inapóan."

¹⁴ Nano ay pekalbian i pesan a tinobus de mammalotin de ta ide ay depat a nakesilong de pintohan ni benwaan a bowon a námangan ni anak ni kew a geboy ni edup a bowon. ¹⁵ Misan ay de ditow i belang geyedi ni kauluamamos, magsosobkal, migpakialam de bebi ni kakmukan, migbuno, migpodi de makedepat ide a an matud pati i migbutil de pagsurut na pati de pagyedi.

¹⁶ "Ako a i Hisus i nanodul de anghel ko a gepakita dikamo a pesan a kapolongan ni oyo a pagpamatud. Ako i apo ni hari a Debid a i te ngalan a Butatala a Getanga de Mandeli a Abiabi."

¹⁷ Ta pesabi ni Ispiritu nun Makedepat pati mahuna a napa ni bebi di ni Anak a Topa, "Dumio kamo ta i belang geikna ni oyo ay depat a magsabi de kakmukan a 'Dumio kamo'. Ta i belang nagkoohaw a te buot ni orat a geboy ni edup a bowon ay mangamit la ta an te beyed."

I Inapóan A Pesabi

¹⁸ Nano ay ako a i Huwen ay gepapag-engat dikamo a i misan ino a makaikna de pehola ni libro a oyo a magdugeng pala dio ay dodugengan pala eya ni Makedepat ni pampadusa a nassolat dio. ¹⁹ Ta i misan ino pala a magbewes ni hola a nassolat de oyo a libro ay bebewesan pala eya ni Makedepat ni kapangyedihaan a námangan ni anak ni kew a geboy ni edup a bowon pati kapangyedihaan a nesilong de benwaan a an te mammalotin a nassolat de oyo a libro.

²⁰ I gepamatud de pesan a oyo ay gesabi a, "Talage a nádetong ok di a mandeli." Misan ay te tubeg, "Iwina i matud. Hale di dumatong kamo tebe, Panginoon a Hisus."

²¹ Nano ay magkaduman tebe ikamo a pesan ni kosa a tabeng ni Panginoon a Hisus.